

of. Mei Agoston

BISERICA
ORTODOXĂ ROMÂNĂ
BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

REGULAMENTUL DE PROCEDURĂ
AL INSTANTELOR DISCIPLINARE ȘI DE JUDECATĂ
ALE BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

ANUL LXVIII

1

1950

I A N U A R I E

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

APARE LUNAR // ABONAMENT ȘI CONTRIBUȚIE PENTRU PAROHII 750 LEI ANUAL
EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

COMITETUL DE REDACȚIE

I. P. S. Patriarh JUSTINIAN Președinte
P. C. Preot GH. MAIOR, Redactor responsabil
P. C. Preot CONST. NONEA Membru
P. C. Preot N. GEANGALĂU, Membru
P. C. Preot I. BRĂTAN, Membru
P. C. Preot Dr. G. COTOȘMAN Membru
D-1 AL. CERNA-RĂDULESCU Secretar de redacție

COLABORATORI

Inalt Prea Sfințiții Mitropoliți și Arhiepiscopi și Prea Sfințiții Episcopi ;
Prea Cucernicii Profesori dela Institutele Teologice Universitare,
Seminariile Monahale și Școalele de Cântăreți ;
Prea Cucernicii Consilieri administrativi, protopopi, preoți, etc.

CUPRINSUL

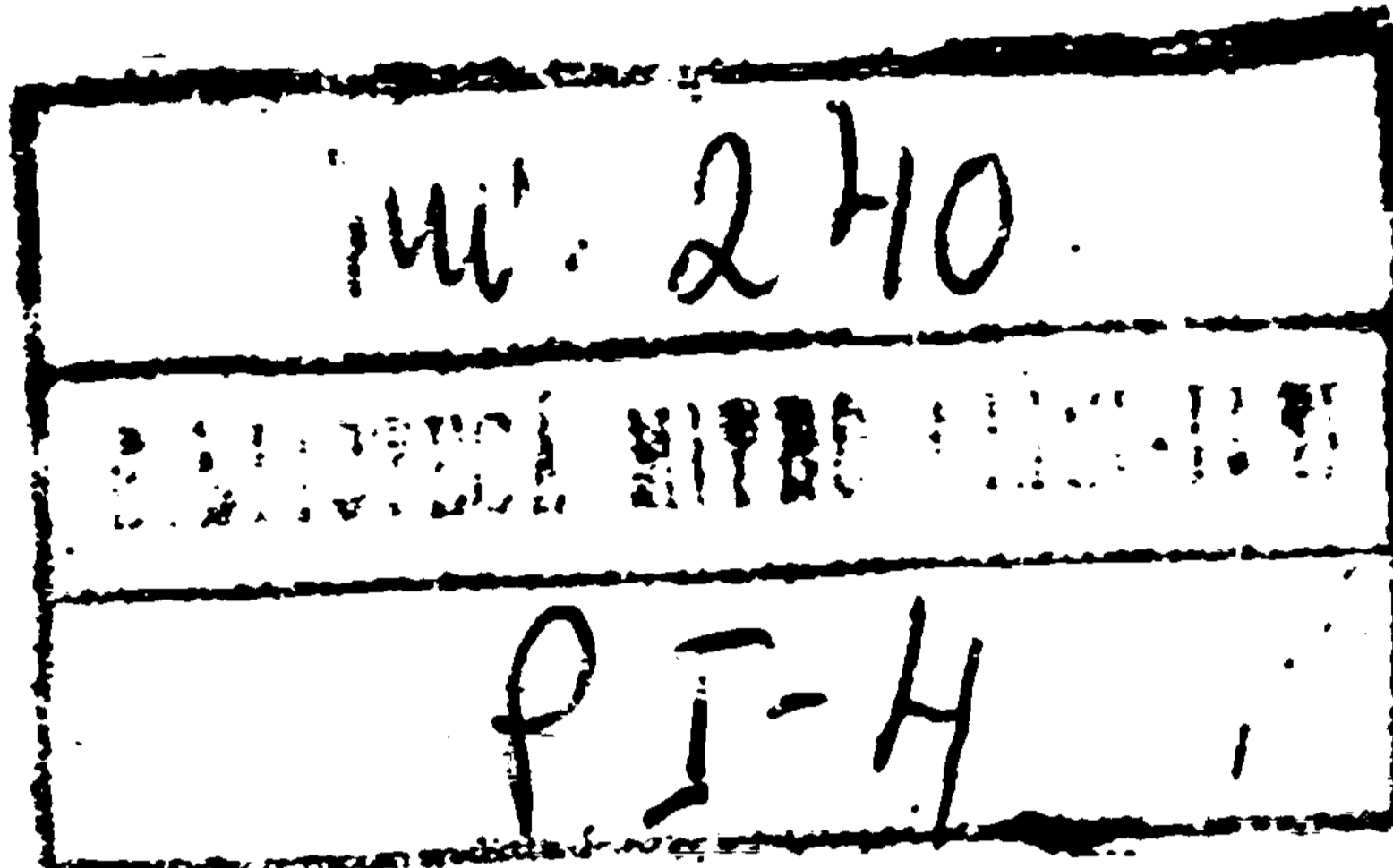
	<u>PAGINA</u>
* * * <i>Scrisori și telegrame de felicitări</i>	3— 15
* * * <i>Indrumările date de I. P. S. Patriarh Justinian cu privire la activitatea prototereilor</i>	16— 21

PARTEA OFICIALĂ

<i>Decretul Nr. 7 al Prezidiului Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare Române</i>	22— 22
<i>Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române.</i>	23— 66
<i>Cum se face plata taxelor poștale la corespondența trimisă de parohii</i>	67— 68

No 1461/1950

PATRIARHIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

BISERICA
ORTODOXĂ ROMÂNĂ
BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

A N U L

LXVIII

1 9 5 0

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA:
BUCUREȘTI, STR. ANTIM, Nr. 29

COMITETUL DE REDACTIE

PREȘEDINTE :

I. P. S. JUSTINIAN, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

REDACTOR RESPONSABIL :

P. C. Preot GH. MAIOR, consilier administrativ al Patriarhiei Române.

MEMBRII :

P. C. Preot CONSTANTIN NONEA, consilier administrativ al Mitropoliei Moldovei.

P. C. Preot N. GEANGALĂU, consilier administrativ al Mitropoliei Ardealului.

P. C. Preot ILIE BRĂTAN, consilier administrativ al Mitropoliei Olteniei.

P. C. Preot Dr. G. COTOȘMAN, consilier administrativ al Mitropoliei Banatului.

SECRETAR DE REDACTIE :

DI. AL. CERNA-RĂDULESCU, consilier de presă al Patriarhiei Române.

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

Nr. 1

IANUARIE

1950

SCRISORI ȘI TELEGRAME DE FELICITĂRI

I. Cu prilejul celei de a doua aniversări a Republicii Populare Române — 30 Decembrie —, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a trimis Excelenței Sale Profesor Dr. C. I. Parhon, Președintele Prezidiului Marei Adunări Naționale, următoarea telegramă:

București, 29 Decembrie 1949.

EXCELENȚEI SALE PROFESOR DOCTOR C. I. PARHON

Președintele Prezidiului Republicii Populare Române.

LOCO:

La sărbătorirea a doi ani dela proclamarea Republicii Populare Române, eu, împreună cu ierarhii membri ai Sfântului Sinod, cu preoții, călugării și călugărițele și toți credincioșii Bisericii Ortodoxe Române, înălțăm rugăciuni fierbinți către Cel Atotputernic să hărăzească patriei noastre viitor glorios, cu ani de belșug și adânc stătătoare pace, înăuntru și în afară, iar conducătorilor ei, de Dumnezeu rânduiți, sănătate deplină și putere de muncă, spre buna și înțeleapta ei cărmuire, — asigurându-Vă de dragostea Noastră caldă și întregul Nostru devotament.

Trăiască și inflorească Republica Populară Română!

† JUSTINIAN
Patriarh

De anul nou, Înalt Prea Sfințitul Patriarh a trimis D-lui Prof. Dr. C. I. Parhon, următoarea telegramă:

București, 31 Decembrie 1949.

*EXCELENȚEI SALE PROFESOR DOCTOR C. I. PARHON
Președintele Prezidiului Republicii Populare Române.*

LOCO

Din toată inima, în numele nostru personal, al membrilor Sfântului Sinod, al clerului și dreptcredincioșilor Bisericii Ortodoxe Române, urăm ca noul an să aducă pentru scumpa noastră patrie, Republica Populară Română, pace, roduri îmbelșugate și încununarea tuturor strădaniilor ce se depun de conducători spre îmbunătățirea vieții fiilor ei muncitori de toate felurile; iar Excelenței Voastre sănătate, mulțumire sufletească și reînnoite puteri de muncă spre împlinirea cu succes a înaltei misiuni la care istoria V'a chemat.

† JUSTINIAN
Patriarh

La această telegramă, I. P. S. Patriarh Justinian a primit următorul răspuns:

București, 10 Ianuarie 1950

*ÎNALT PREA SFINȚIEI SALE
PATRIARHULUI JUSTINIAN MARINA*

L o c o

In numele Prezidiului Marei Adunări Naționale și al meu personal, Vă mulțumesc pentru felicitările trimise și la rândul meu Vă fac cele mai bune urări.

Profesor Dr. C. I. PARHON

Tot cu prilejul anului nou, I. P. S. Patriarh a trimis d-lui Dr. Petru Groza, Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române, telegrama următoare:

București, 31 Decembrie 1949.

EXCELENȚEI SALE, DR. PETRU GROZA
*Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii
Populare Române*

LOCO

La întâmpinarea noului an, în numele Nostru personal, al membrilor Sfântului Sinod, clerului și dreptcredincioșilor Bisericii Ortodoxe Române, urăm Excelenței Voastre și Onoratului Guvern al Republicii Populare Române, an bun și îmbelșugat, cu pace, sănătate și reînnoite puteri de muncă, spre împlinirea cu succes a nobilelor sarcini de înfrățire și îmbunătățirea vieții tuturor fiilor patriei noastre.

† *JUSTINIAN*
Patriarh

Din partea D-lui Dr. Petru Groza, I. P. S. Patriarh a primit următoarea telegramă :

București, 1 Ianuarie 1950

ÎNALT PEA SFINȚIEI SALE I. P. S. JUSTINIAN,
PATRIARHUL R. P. R.

La mulți ani cu sănătate și rodnică păstorie.

DR. P. GROZA
Președintele Consiliului de Miniștri

Deasemenea, între I. P. S. Patriarh Justinian și d. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, a avut loc următorul schimb de telegrame :

București, 31 Decembrie 1949.

DOMNIEI SALE DOMNULUI PROFESOR STANCIU STOIAN,
MINISTRUL CULTELOR

LOCO

Cu prilejul noului an, în numele Nostru personal, al membrilor Sfântului Sinod, clerului și dreptcredincioșilor Bisericii Ortodoxe Române, Vă urăm sănătate,

pace și rennoite puteri de muncă, spre desăvârșirea epocalelor înfăptuiri de frățească colaborare a tuturor cultelor din Republica Populară Română între ele și cu Înaltul Guvern, spre înălțarea și fericirea Patriei noastre.

† JUSTINIAN
Patriarh

București, 3 Ianuarie 1950

ÎNALT PREA SFINȚITULUI JUSTINIAN
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

LOCO

Cu prilejul anului nou, Vă rog, Înalt Prea Sfințite, să primiți odată cu expresiunea sentimentelor mele alese, cele mai bune gânduri de început de an, precum și călduroase urări de sănătate, viață lungă și succes deplin în munca neobosită și înțeleaptă ce depuneți ca Întâistătător al Bisericii Ortodoxe Române din Republica Populară Română.

STANCIU STOIAN
Ministrul Cultelor

II. La scrisorile trimise celor șase Patriarhi ortodocși, cu prilejul Nașterii Domnului și Anul Nou, — scrisori al căror text s'a publicat în numărul trecut al revistei noastre — I. P. S. Patriarh Justinian a primit următoarele răspunsuri:

Din partea Prea Fericitului ATHENAGORA, Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului.

27 Decembrie 1949.

Prea Fericite și Înalt Prea Sfințite Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Autocefale Ortodoxe a României, iubite și mult dorite întru Hristos Dumnezeu Frate și împreună liturghisitor al Smereniei Noastre, D. D. Justinian, îmbrățișând frățeste în Domnul pe Venerabila Voastră Prea Fericire, prea dulce Vă salutăm.

Cu nespusă bucurie am primit cinstitele scrisori ale Prea Fericirii Voastre cu data de 20 ale

lunii curente, prin care Ne-ați transmis felicitările și urările Voastre cu prilejul Sfințelor Sărbători ale credinței noastre și cu prilejul anului nou.

Intr'adevăr, după cum scrie Venerabila Voastră Prea Fericire, Noi păstorii trebuie să fim crainicii bunetvoiri, binevestite de sfinții îngeri la Nașterea Fiului lui Dumnezeu și crainicii păcii pe pământ. Să dea Domnul întregii lumi pacea Lui, care depășește orice minte, spre triumful sănătoaselor principii ale creștinismului și spre triumful dreptății absolute pe pământ.

Cu urarea aceasta, felicitând frățeste pe Prea Fericirea Voastră cu prilejul sărbătorilor și mulțumindu-vă din inimă pentru felicitările Voastre, rugăm pe Domnul nostru întrupat ca în sănătate și bucurie să întâmpinați cât mai mulți ani aceste sfinte zile împreună cu credinciosul popor al Bisericii Voastre.

Urându-vă apoi ca noul an mântuitor ce-și arată zorile să vă fie cu sănătate, fericire și plin de toată binecuvântarea și harul Domnului, atât pentru Prea Fericirea Voastră cât și pentru prea Sfânta Biserică, soră, a Prea Fericirii Voastre și pentru întregul Vostru popor credincios, Vă salutăm întru Hristos întrupat și rămânem cu adâncă cinstire.

Al Prea Fericirii Voastre iubit frate în Hristos,

ATHENAGORA

al Constantinopolului

Din partea Prea Fericitului Timotei, Patriarhul Ierusalimului:

Jerusalim, 31 Decembrie 1949

PREA FERICITULUI PATRIARH JUSTINIAN

București.

Reciproce frățeste felicitări și cele mai bune urări de îmbelșugat An Nou.

PATRIARHUL TIMOTEI

Din partea Prea Fericitului Alexandru al III-lea, Patriarhul Antiohiei și întregului Orient.

Damasc, 5 Ianuarie 1950.

*PREA FERICITULUI JUSTINIAN
PATRIARHUL ROMÂNIEI*

**Prea Fericite, Frate prea iubit în Hristos,
Mulțumim Prea Fericirii Voastre din toată inima
pentru urările frățești pe care ați binevoit a Ni le
exprima cu prilejul Sărbătorilor Nașterii Domnului.**

**Din partea Noastră, rugăm pe Cel Atotputernic
să reverse asupra Prea Fericirii Voastre binefacerile
unei vieți lungi și fericite, spre slava Sfintei Biserici
a Republicii Populare Române.**

**Rugăm pe Prea Fericirea Voastră să binevoiască
a primi asigurarea sentimentelor noastre frățești și
rămânem al Prea Fericirii Voastre frate în Domnul
Nostru Iisus Hristos.**

*ALEXANDRU al III-lea
Patriarhul Antiohiei și al întregului Orient.*

Din partea Prea Fericitului Christofor, Papă și Patriarh al Alexandriei, I. P. S. Patriarh Justinian a primit o scrisoare asemănătoare.

Din partea Prea Fericitului Alexei, Patriarhul Moscovei și a toată Rusia:

*SANCTITĂȚII SALE
PATRIARHULUI JUSTINIAN*

București.

**Felicit pe Sanctitatea Voastră de ziua luminată
a nașterii lui Hristos Mântuitorul nostru.**

Să binecuvinteze El cu pace cerească și să lumineze cu lumina cunoștinței și cu mila Sa toată lumea ortodoxă bisericească.

Cu frățescă dragoste întru Hristos, al Sanctității Voastre,

*ALEXEI
Patriarhul Moscovei
și a toată Rusia.*

III. Tot cu prilejul sfintelor sărbători ale Nașterii Domnului și ale Anului Nou, I. P. S. Patriarh Justinian a primit și dela alți Inalți Ierarhi străini, scrisori și telegrame — pe care le redăm aici și la care Inalt Prea Sfinția Sa a răspuns la vreme, după cuviință :

Dela I. P. S. Paisie, Arhiepiscop de Vratza și locțiitor de președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Bulgare :

Prea Fericitului Patriarh al Bisericii Ortodoxe din România

Justinian,

București.

Prea Fericirea Voastră,

Incă un an se duce în adâncurile veșniciei. Istoria lumii întoarce o nouă pagină în analele veacurilor. În așteptarea plină de emoție a măreței solemnități în amintirea sfintei nopți a Nașterii, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare și Noi personal, ne grăbim să ne împlinim o datorie deosebit de plăcută față de Prea Fericirea Voastră și față de Sfânta Biserică Română, felicitându-vă frățeste și urându-vă în rugăciunile noastre, fericire și succes în orice inițiativă bună pentru proștirarea și îmbunătățirea vieții evlaviosului popor român.

Noi și clerul ortodox bulgar întreg ne rugăm neîncetat „pentru pacea a toată lumea“, pentru ca să vină mai curând ziua în care, toți oamenii de pe suprafața globului „cu o gură și cu o inimă“ vor cânta admirabilul imn al îngerilor: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună învoire“.

Cu credință profundă în Dumnezeu și în dreptatea Sa, sperăm că pacea, după care doresc toate popoarele, se va întări din ce în ce mai mult și buna învoire între oameni va crește cu fiecare zi.

Cu această convingere nestrămutată despre triumful dreptății și păcii lui Hristos, în ajunul sărbătorilor luminoase ale Sfintei Nașteri a lui Hristos, Noului An

1950, și Bobotezei, Vă felicităm, îmbrățișându-Vă frățeste și rămânem al Prea Fericirii Voastre frate devotat în Domnul Nostru Iisus Hristos, unind rugăciunile noastre cu ale Voastre.

PREȘEDINTE - LOCOTENENT AL SFANTULUI SINOD

† P A I S S I E

Arhiepiscop de Vratza.

Dela I. P. S. Timotei, Arhiepiscopul Bielostocului și Locșitorul de Mitropolit al Bisericii Autocefale Ortodoxe a Poloniei.

Varșovia, 25 Decembrie 1949

SANCTITATEA VOASTRĂ,

PREA SFINȚITE PĂRINTE,

Din nou s'a apropiat ziua mântuitoare a Nașterii Dumnezeului-Om, când toți cei întru Hristos botezați prăsnuesc minunea Nașterii Sale de Prea Sfânta Fecioară Maria, a celui care s'a întrupat pentru a noastră mântuire Iisus Hristos, adevăratul Dumnezeu, când o bucurie de nedescris cuprinde pe toți creștinii doritori de adevăr, bunătate, frățietate și pace mântuitoare, când noi toți proslăvim pe Tatăl Atotșitorul, strigând: „Mărire întru cel de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună învoire“, (Luca, II, 14).

Privind cu încredere pe Mântuitorul, Pruncul Dumnezeesc care s'a născut în ieslea sfântă dela Betleem, mă grăbesc să împărtășesc cu Sanctitatea Voastră această mare bucurie duhovnicească, să Vă salut cu prilejul Sărbătorilor Nașterii și a Noului An care vine și să Vă urez sănătate deplină, fericire și izbândă în activitatea Voastră multilaterală și de răspundere, spre binele Bisericii pe care o conduceți.

Incredințându-mă rugăciunilor Sanctității Voastre, rămân în dragoste frățescă al Sanctității Voastre iubitor frate întru Hristos și coliturghisitor.

† T I M O T E I

Arhiepiscop al Bielostocului

Locșitor de Mitropolit al Bisericii autocefale ortodoxe polone.

Dela I. P. S. Macarie, Arhiepiscopul Ciprului.

Prea Fericite Mitropolit. al Bucureștilor și Patriarh al României, prea iubite și mult dorite de noi frate și împreună liturghisitor, D. D. Justinian, îmbrățișând frățeste în Domnul pe Prea Fericirea Voastră, cu foarte multă bucurie Vă salută.

Binecuvântat este Dumnezeu carele face minuni. Căci cu iubire de oameni căutând la omul căzut și la suferința lui, a trimis pe Fiul Lui Unul Născut ca, liberând pe om de păcat, să-l întoarcă la fericirea de altădată.

Sfânta noastră Biserică, lumînată de strălucire cerească, se bucură și se veselește învrednicindu-se din nou să sărbătorească pomenirea prea sfântă a evenimentului celui mai presus de fire ; și făcându-ne părtași ai acestei bucurii, venim și Noi într'o vizită duhovnicească la Prea Fericirea Voastră spre a Vă saluta cu bucurie ; și felicitându-vă din tot sufletul și din toată inima, Vă urăm ca Stăpânul tuturoră întrupat și arătat în lume pentru mântuirea noastră să Vă învrednicească să întâmpinați și să sărbătoriți cu sănătate vreme îndelungată prea cinstitele sărbători ale Dumnezeieștii întrupări cele mai presus de minte, păstorind în chip iubitor de Dumnezeu turma cea cuvântătoare și lucrând cu îmbelșugare spre slava Lui.

Urându-Vă apoi ca Tatăl Cerească, care are în stăpânirea Sa timpurile și anii, să dăruiască Prea Fericirii Voastre, nouă mult dorite, și Bisericii Voastre evlavioase, ca anul nou al bunătății Lui care în curând se apropie, să fie pașnic și plin de binecuvântări dumnezeiești, Vă rugăm să transmiteți felicitările și urările noastre, de sărbători, venerabilei Ierarhii din jurul Vostru, și îmbrățișându-vă din nou cu dragoste frățescă,

Rămânem,

ai mult doritei Voastre Prea Fericiri cu totul
devotat întru Hristos frate,

MACARIE
al Ciprului.

Dela Eminența Sa Geofrey, Arhiepiscop de Canterbury, Primat a toată Engllitera și Mitropolit.

LAMBETH PALACE, S.E.I.

Decembrie 1949

Iubite Frate în Hristos,

Bucurie și pace să fie la toți cari slujesc lui Hristos cu sinceritate. Pentru noi un prunc s'a născut. Credincioșii creștini din Anglia se unesc cu prietenii lor din întreaga lume, spre a se bucura de arătarea Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. El s'a născut dintr'o fecioară curată, ca să aducă adevărata lumină și viață pentru întreaga omenire.

A venit în umilință, ca un fiu din popor, ca să poată îmbogăți toate neamurile și toate popoarele cu roadele iubitoarei sale bunăvoințe. El își trage neamul din viața împărătească a lui David, ca să arate că El singur este Domnul întregii lumi.

Cu senina bucurie a primei sale arătări și cu solemnă speranță a celei de a doua venire, ca să judece lumea după dreptate, eu felicit pe Sanctitatea Voastră, rugându-mă ca binecuvântarea lui Hristos să coboare în cea mai deplină măsură asupra Voastră înșivă și asupra lucrării Voastre apostolice, asupra clerului Vostru și asupra credinciosului popor, peste care Dumnezeu V'a așezat pentru misiunea Voastră spirituală.

Rămân al Prea Fericirii Voastre iubitor frate în Hristos,

GEOFREY,

*Arhiepiscop de Canterbury, Primat a toată Engllitera
și Mitropolit.*

Dela I. P. S. Nicolae, Mitropolitul Krutițelor și Colomeii.

Moscova 23 Decembrie 1946

PREA FERICITULUI PATRIARH

J U S T I N I A N

București

Îngăduiți-mi, cu prilejul Sărbătorilor Nașterii Domnului și viitorului an, să viu cu respect filial să exprim Sanctității Voastre urările și felicitările mele. Dumnezeu să Vă țină sănătos întru mulți ani.

Mitropolitul NICOLAE KRUTIȚKI

Dela I. P. S. Mitropolitul Grigorie al Leningradului.

Leningrad, 5 Ianuarie 1950.

PREA FERICITULUI PATRIARH

J U S T I N I A N

București.

Trimit Prea Fericirii Voastre salutare frățească cu prilejul Sărbătorilor Crăciunului și Anului Nou.

GRIGORIE AL LENINGRADULUI.

Dela I. P. S. Exarh-Mitropolit Elefterie al Cehoslovaciei.

SANCTITĂȚII SALE

PATRIARHULUI JUSTINIAN

București.

Urez Sanctității Voastre ca măreața sărbătoare a luminatei bucurii duhovnicești și Anul Nou să vină cu pace și bucurie.

Exarh Mitropolit

ELEFTERIE

Dela I. P. S. Mitropolit Dionisie, Varșovia:

Varșovia în Decembrie 1949

*INALT PEA SFINȚITE STĂPĂNE,
PEA IUBITE FRATE ÎNTRU HRISTOS.*

Din tot sufletul doresc Inalt Prea Sfinției Voastre, sărbători fericite de Nașterea lui Hristos și Vă doresc sănătate și mântuire în noul an 1950, cu darul lui Dumnezeu.

MITROPOLITUL DIONISIE.

Dela I. P. S. Arhiepiscop Herman al Finlandei;

Kuopio, 25 Decembrie 1949.

SANCTITĂȚII SALE JUSTINIAN

Patriarhul României.

Vă salut cu cea mai deplină considerațiune, de ziua Nașterii lui Iisus Hristos. Urez ca binecuvântarea lui Dumnezeu să fie peste Sanctitatea Voastră și Biserica Ortodoxă să cunoască deplină înflorire, înăuntru și în afară, sub conducerea Voastră.

Al Vostru prea devotat frate.

HERMAN

Arhiepiscopul Finlandei.

Dela I. P. S. Paisie, Mitropolitul Albaniei;

I. P. S. JUSTINIAN

Patriarhul României

București.

Urăm din inimă ca lumina divină dela Betleem să lumineze și să încoroneze străduințele omenirii progresiste pentru consolidarea și apărarea păcii și anul 1950 să fie aducător de fericire pentru Dvs. personal, pentru bisericile noastre surori și pentru popoarele noastre înfrățite.

PAISIE,

Mitropolit al întregii Albanii,

Dela I. P. S. Mitropolit Kiril al Plovdivului (R. P. Bulgaria):

Plovdiv, Ianuarie 6.

PREA FERICITULUI PATRIARH JUSTINIAN

România — București.

**Cu prilejul sfintelor sărbători și pentru anul nou,
cu dragoste frățească vă doresc toate cele bune dela
prea bunul Mântuitor.**

Mitropolitul KIRIL AL PLOVDIVULUI.

Dela I. P. S. Mitropolitul Nicodim al Slivenului
(R. P. Bulgaria):

Sliven, anul 1950.

SANCTITATEA VOASTRĂ,

PREA SFINȚITE PĂRINTE,

Vă salut din inimă cu prilejul Noului An, a Sărbătorilor Nașterii Domnului și Bobotezei, cu rugăciuni către cel Atotputernic pentru sănătate, mântuire și întru toate bună sporire, întru mulți ani!

Al Sanctității Voastre

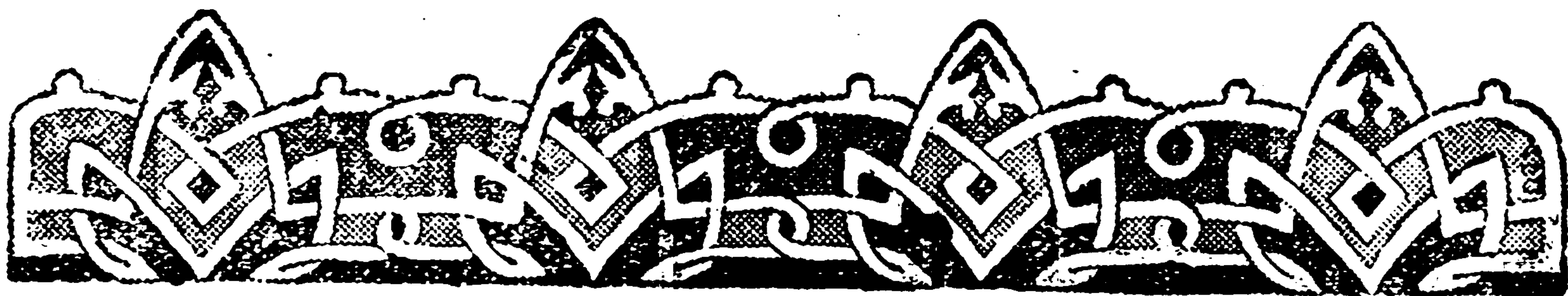
Prea smerit frate mai mic întru Hristos.

NICODIM

Mitropolitul Slivenului

R. P. Bulgaria.

INDRUMĂRILE DATE DE I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN CU PRIVIRE LA ACTIVITATEA PROTOIEREILOR.

Reproducem mai jos cuvântarea rostită de I. P. S. Patriarh Justinian în conferința administrativă ținută la 3 Noembrie cu protoiereii din Eparhia Bucureștilor. Indrumările clare pe care I. P. S. Patriarh le-a dat asupra felului în care trebuie să se desfășoare activitatea protoiereilor, potrivit prevederilor noului Statut, trebuiesc cunoscute de toți slujitorii Bisericii Ortodoxe Române. Pentru aceasta, luminoasa cuvântare a I. P. S. Sale își află locul potrivit în paginile de față.

Prea Cucernici Părinți Protopopi,

Este pentru prima oară — după aplicarea noului Statut — când luăm contact cu P. C. Voastre, în numărul pe care îl prezentați astăzi.

Atribuțiunile Protoiereilor sunt fixate prin Statut. Dar Protoiereii nu au numai sarcini administrative. Ei mai au și sarcini culturale, de orientare și îndrumare a clerului și în mare măsură și sarcini politice.

Numirea Prea Cucerniciilor Voastre în funcțiunea de Protoierei, s'a făcut de comun acord cu autoritățile de Stat și cu aprobarea Ministerului Cultelor. Procedeu acesta a fost firesc, pentru că Protoiereii sunt organele de legătură între preoțime și organele de Stat, în circumscripția unde Protoiereul funcționează, sau în cazul Protoiereilor de județ, ei fac legătura între preoți și conducătorii județelor.

Sunteți deci organe bisericesti, dar și organe administrativ-politice, fiindcă faceți legătura între Biserică și organele administrative de Stat.

Cu prilejul alegerilor, pentru unii dintre P. C. Voastre a căzut în cumpănă cuvântul autorizat al organelor de Stat și Noi ne-am bucurat că ele au avut aprecieri atât de frumoase față de preoții noștri cei mai buni, indicându-i la posturi de răs-

pundere. Pentru alții, au precumpănit voturile preoților, cari în felul acesta, au înțeles să le fiți îndrumători și ocrotitori, atunci când va fi cazul. Acordându-vă voturile lor, e bine să corespundeți și nădejdelor lor.

Ca organe de legătură cu administrația Statului, aveți această mare datorie de a înlătura și împiedeca toate neplăcerile cari izvorăsc de multe ori din ambiție, mai ales la sate, între preoți și organele locale.

Trebue să stabiliți în toată plasa raporturi de colaborare între preoți și organele de Stat și, acolo unde e de vină o parte sau alta, să procedați în așa fel ca organele superioare să cunoască realitatea, spre a putea lua măsuri.

Unde preotul este de vină, să-l sfătuiți, să-l chemați în fața mai multora — cum spune în Evanghelie — și dacă nu ascultă, îl trimiteți în judecata noastră, ca pe unul care nu ascultă și întrebunțează postul ce i s'a încredințat pentru scopuri meschine și personale.

Să-l lămuriți în primul rând, că este preot și trebue să se poarte ca un preot.

În al doilea rând, că este cetățean și trebue să se comporte ca un cetățean, pentru propășirea obștei din parohia lui.

În ce privește laturea a doua, de ordin cultural, în Statut e prevăzută obligațiunea preoților de a se întruni în conferințe pe protoierii, unde tot Statutul fixează problemele pe care să le desvolte preoții atunci când se întrunesc.

Conferințele preoțești sunt, pentru întreaga Biserică Ortodoxă Română, școlile profesionale și misionare ale preoților dintr'o plasă.

În vederea acestor școli, care trebue să funcționeze cu toată regularitatea și să dea rezultate cât mai bune, noi am adus la cursurile de îndrumare misionară pe preoții cei mai buni — vârful din Protoierie, pentru ca la data când încep conferințele, să fie cel puțin 2-3 preoți pregătiți, ca îndrumători ai colegilor lor. De altfel, potrivit prevederilor Statutului, fiecare preot, la interval de 5 ani, face un curs de două luni și jumătate.

Cursurile misionare au dat naștere unei literaturi teologice bogate, care s'a publicat în revistele teologice, pentru ca atunci când vor funcționa conferințele preoțești, preoții să cunoască o

parte din materialul didactic, iar cei cari au urmat cursurile de îndrumare misionară să poată aduce complectări, în problemele ce se discută.

Un preot nu putea să stea 5 ani, neîndrumat și neorientat, fără să ia cunoștință temeinică de toate frământările noastre doctrinale și pastorale.

Prin organizarea conferințelor preoțești și publicarea materialului necesar și cu sprijinul celor ce au fost la cursurile de îndrumare, ei vor putea fi la curent cu toate problemele.

Aceste conferințe vor începe în curând *). De aceea P. C. Voastre să revizuiți tot acest material care a fost publicat, pentru ca să-l puteți preda.

Cei cari ați fost la cursuri, ați putut constata că noi lucrăm acolo și la restabilirea unității cultului. Mai multe comisii lucrează la întocmirea cărților, pentru ca preoții să aibă la îndemână materialul didactic.

Mulți ne-au întrebat: ce facem cu catehizarea?

Am răspuns: așteptați. Metoda stearpă care a dăinuit timp de 25 ani, noi nu o mai continuăm. După cum nici metodele aplicate în învățământul religios nu au dat roade.

Noi înțelegem să organizăm o catehizare nouă. Această catehizare are o latură premergătoare și anume, desființarea asociațiilor religioase existente, cari produceau adeseori desbinări și frământau viața credincioșilor, fiind pepiniere pentru sectanți. Ele s'au lichidat formal dar membrii lor trebuiesc organizați și îndrumați de preot, în cadrul comitetelor parohiale, care în linii largi au și preocuparea acelor asociații ce și propuneau să umple un gol existent în Biserica noastră și pe care preoții îl neglijau. Credincioșii de multe ori nu se mulțumesc numai cu cele ce li se dă în cadrul cultului și caută satisfacții de ordin sufletesc mai adânc.

Ei bine, potrivit dispozițiilor Statutului, preotul are posibilitatea, prin aceste comitete, să se ocupe de partea religioasă și organizarea vieții spirituale a credincioșilor.

Noi am dat Decizia de constituire a comitetelor parohiale provizorii pe întreaga Biserică, până la data de 1 Decembrie.

*) Intre timp, au și început (N. Red.).

Comitetele parohiale provizorii, acolo unde sunt Asociații religioase, se compun din delegații acestor asociații, cari pot fi femei sau bărbați. Unde nu sunt asociații, preoții vor înființa comitete compuse din credincioșii cu cari cred că se pot aduce la îndeplinire îndatoririle ce le revin, de ordin religios și catehetic.

Aceste Comitete vor începe deci să funcționeze și vor lucra sub conducerea preotului sau a delegatului său. Ele vor folosi Sf. Scriptură, cărțile de cult, cărțile oficiale ale Bisericii.

Nu e îngăduit a se folosi cărți provenite din rândurile mirenilor. Aceasta până va apare o nouă decizie, care va stabili modul cum se va face catehizarea, ce va fi încadrată și ea în aceste comitete.

Noua catehizare, în linii generale, va consta în a învăța pe credincioși cultul nostru, căci fără cunoașterea cultului și fără participarea efectivă la cultul ortodox, nu putem să dăm acestora învățături de doctrină și morală, căci fondul lor sufletesc e sterp.

Cu prilejul vizitei în U.R.S.S., când am văzut credincioșii cântând toate cântările de strană, la vecernie, utrenie, Liturghie, mi-am dat seama de tăria credinței lor, dar mai cu seamă, am deslegat misterul evlaviei și adâncei lor religiozități. Ei și-au păstrat credința lor, fiindcă cunoșteau toate slujbele bisericesti. M'a impresionat în mod deosebit, când în bisericile din Moscova, pline până la refuz, 5-6000 de credincioși cântau înăuntru Crezul sau Tatăl Nostru, pe când afară alte zeci de mii cântau aceleași cântări într'o unitate perfectă, încât unul dintre Vlădicii noștri, care era de față, a fost mișcat până la lacrimi.

În vizita făcută de curând la Ploești, la biserica Sf. Vasile, unde existase o asociație religioasă — nu cunosc cum lucra — am fost mulțumit să văd cum toată masa de credincioși, bătrânii, tinerii și copii — peste 2000 de oameni — într'un glas, dădeau răspunsurile, atunci când diaconul rostea ecteniile. A fost impresionant cum au cântat troparul «Apărătoarei Doamne». Era un cor admirabil. Lucrul acesta îl vreau în toată Biserica noastră.

Dacă am acceptat sacrificarea din buget a cântăreților, am făcut lucrul acesta pentru că ei nu au învățat poporul cântările

bisericești. Ei au monopolizat strana și nu au lăsat credincioșii să învețe cântările. Atunci noi i-am lăsat în mijlocul poporului. Când va începe catehizarea nu vor rămâne nerăsplățiți de credincioși. Dar dacă nu-și vor da contribuția să învețe pe aceștia cântarea bisericească, atunci singuri se vor exclude din Biserică.

Catehizarea cea nouă va fi mai grea decât cea de până acum, pentru că preotul trebuie să stăruiască cu timp și fără timp, pentru ca cei doritori să-și însușească cunoștința cultului. Iar noi cari controlăm activitatea preotului, vom putea constata mai ușor vrednicia lui, după rezultatele la care a ajuns.

Celelalte lucruri de amănunt se vor stabili pe urmă. În linii generale urmărim ca credincioșii să-și însușească perfect cunoașterea cultului.

În vederea acestui lucru am instituit comitetele parohiale, iar după 2-3 luni, urmează în program catehizarea, care va găsi terenul pregătit de ele.

După cum vedeți, în toată activitatea Noastră ne conducem de principile didactice, pregătind treptat cele trebuitoare: cursuri pentru îndrumarea clerului, conferințe preoțești, comitete parohiale și apoi catehizarea.

În același timp pregătim și materialul necesar. Până în Crăciun vor apărea «Predicile Mitropolitului Nicolae al Krutițelor», «Pastorale și Cuvântări», «Biserica Rusă și războiul de apărare a Patriei», de Patriarhul Alexei, iar până la Paști va ieși de sub tipar «Cazania», prescurtată. În această privință s'a căutat să nu fie nicio pericopă mai lungă de 1/2 oră, în așa fel ca credincioșii, citind pe rând Cazania, să o și înțeleagă, iar preoții să-și poată întocmi predicile în spiritul ei, spre a nu se mai teme că vor avea neplăceri.

Aceste publicații nu sunt, însă, primite cu tot interesul de către unii preoți. La fiecare ramburs ne vin 1000 până la 2000 de restituiri. Chiar și din Eparhia noastră sunt unele restituiri. Pe aceștia noi i-am lăsat deocamdată în pace. Am făcut însă tablouri de ei, ca să cunoaștem pe cei ce nu vciesc să mai aibă contact cu cultura bisericească. Aceste tablouri vor fi trimise la Eparhii și toți acei cari se vor dovedi de rea credință, refractari spiritului nou, își vor pierde posturile. Cu asemenea oameni nu pu-

tem face cârdășie. Ii lăsăm să-și vadă de moara lor, de pământul lor, de vacile lor, ca să nu mai găsim biserici în paragină.

În acest sens atrag atențiunea protopopilor din Teleorman și Vlașca. Suntem informați că sunt biserici în paragină, cu preoți cari nu slujesc la sărbători. Ei au gospodării frumoase, pe când bisericile în cari slujesc sunt crăpate și neîngrijite.

Dacă în inspecțiile noastre vom găsi asemenea biserici despre care nu ați raportat, sancțiunea va fi deopotrivă pentru preot ca și pentru protopop, pentrucă protopopul nu s'a îngrijit să ia măsuri la vreme.

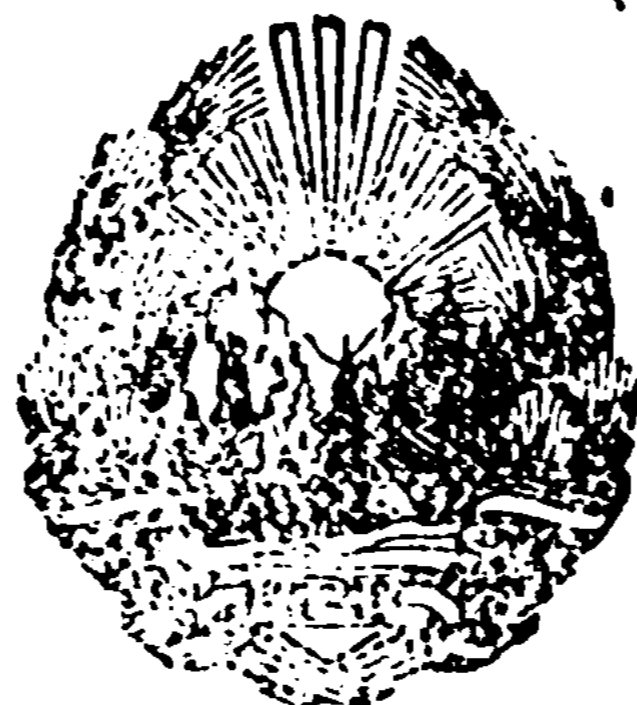
Trecând chiar eu prin aceste județe, am văzut astfel de lucruri, dar am zis că nu este rostul meu să inspectez bisericile.

De aceea, ajunși acasă, luați toate măsurile de îndreptare. Dacă găsec un preot cu gospodărie mai frumoasă decât biserică, îl las la gospodăria lui. Noi prețuim bisericile curate, care au aer cald de tămâie, bisericile în cari se fac slujbe și numai după aceea casa preotului.

Biserica lui Hristos nu este instrument de exploatare a poporului și nu i s'au dat nimănui robi pe care să-i stoarcă de bani, iar biserica să o lase în paragină. Într'un an de zile, pe toți acești preoți îi vom înlătura.

Și acum, P. C. Protoierei, după ce v'am expus toate cele ce vă așteaptă în legătură cu munca ce veți desfășura, fac un călduros apel la P. C. Voastre, să ne reprezentați cu toată demnitatea, și să fiți la înălțimea sarcinilor ce vi s'au încredințat. Să fiți mereu cu toată cumpăna minții și să vă purtați cu înțelepciune. Să fiți drepti și obiectivi în toate acțiunile P. C. Voastre.

S'au dus vremurile când Protoiereii erau instrumentele Chiriarhului sau ale politicienilor. Protoiereii noștri sunt înveșmântați cu toată autoritatea noastră, pentru a fi drepti, cinstiți, părinți buni cu cei ce îi ascultă, necruțatori cu cei îndărătnici, pentrucă au știrbit principiul autorității și au păgubit Biserica lui Hristos.

PREZIDIUL MAREI ADUNĂRI NAȚIONALE
AL
REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

In temeiul art. 8 din decretul Nr. 177 din 1948 pentru regimul general al cultelor religioase ;

Văzând referatul Tov. Ministru al Cultelor cu Nr. 1124 din 12 Ianuarie 1950.

Având în vedere și adresele Administrației Patriarhale Nr. 8237,949 și Nr. 154/950, înregistrate la Ministerul Cultelor sub Nr. 29121 din 10 Octombrie 1949 și 1045 din 11 Ianuarie 1950.

D E C R E T E A Z Ă :

Art. 1. — Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române, înregistrat la Ministerul Cultelor sub Nr. 1045/950 din 11 Ianuarie 1950, se aprobă.

Art. 2. — Două exemplare din acest Regulament, vizate de Ministerul Cultelor, unul în păstrarea Ministerului Cultelor și al doilea în păstrarea Administrației Patriarhale, constituiesc textul autentic al Regulamentului aprobat.

Art. 3. — Tov. Ministru al Cultelor va aduce la îndeplinire dispozițiunile prezentului decret.

Dat în București, la 12 Ianuarie 1950.

(ss) C. I. Parhon

(ss) Marin Fl. Ionescu

MINISTRUL CULTELOR

(ss) Stanciu Stoian

Nr. 7.

**REGULAMENTUL DE PROCEDURĂ AL INSTANTELOR
DISCIPLINARE ȘI DE JUDECATĂ ALE
BISERICII ORTODOXE ROMÂNE.**

Cap. I.

COMPETENȚA REGULAMENTULUI.

Art. 1. — Sunt supuși prevederilor prezentului regulament toți membrii clerului de mir și călugării, indiferent de ocupațiile și funcțiunile ce îndeplinesc ca preoți și călugări în R. P. R. și în Biserica Ortodoxă Română, în țară sau peste hotare, cum și cântăreții și paracliserii în funcțiune, care se vor face vinovați, de vreuna din infracțiunile enumerate la art. 2 și 3.

Cap. II.

ABATERI ȘI DELICTE DISCIPLINARE.

A. Abateri.

Art. 2. — Sunt considerate abateri disciplinare și sancționate ca atare:

- a) neglijența sau neascultarea întru îndeplinirea datoriilor bisericești;
- b) căutarea de certuri și provocare de neînțelegeri în sânul Bisericii sau impunerea cu sila a plății serviciilor religioase;
- c) executarea înainte de a fi dobândit aprobarea organelor superioare a acelor hotărâri ce trebuiesc să fie în prealabil aprobate de autoritățile superioare;
- d) săvârșirea celor sfinte într'o altă parohie sau biserică, fără aprobarea Chiriarhului sau fără consimțământul preotului locului;
- e) părăsirea parohiei, fie ca locuință, fie ca serviciu, șederea mai multă vreme afară din parohie, fără voia și fără știrea Episcopului respectiv.

De asemenea se consideră abateri disciplinare și acelea constatate și sancționate de autoritățile judecătorești, ele putând fi sancționate și pe cale bisericească, cum sunt:

- f) incorectitudini săvârșite în afaceri oficiale;
- g) faptele mai puțin grave, săvârșite contra ordinii și buneii cuviințe.

B. Delicte.

Art. 3. — Sunt considerate ca delicte disciplinare și pedepsite ca atare:

a) săvârșirea cu dela sine putere a lucrărilor sfinte de un preot sau diacon; suspendat sau depus legal;

b) părăsirea cu dela sine putere a locului său de serviciu și îndeplinirea serviciilor preoțești în altă parohie, fără știrea și consimțământul autorității bisericești competente.

c) neglijarea ritualului prescris la săvârșirea lucrărilor sfinte;

d) violarea secretului mărturisirii;

e) îndeletnicirea cu afaceri protivnice chemării preoției;

f) sperjurul;

g) sacrilegiul sau ierosilia;

h) blasfemia;

i) calomnierea și acuzarea neîntemeiată de fapte necinstite față de orice cleric, față de căpeteniile și superiorii Bisericii, precum și față de corporațiunile, instituțiunile și organele bisericești;

k) adulterul;

l) curvia;

m) beția;

n) jocul de noroc;

o) apostasia;

p) erezia;

q) schisma;

r) simonia;

s) neglijarea, neîndeplinirea sau îndeplinirea cu rea credință a îndatoririlor impuse de Statutul de organizare și de Regulamentele lui de aplicare, cum și de toate ordinele și dispozițiunile autorităților bisericești.

t) administrarea incorectă a bunurilor bisericești, însușirea sau întrebuințarea lor în alte scopuri.

De asemenea, se consideră delicte disciplinare și faptele constatate și pedepsite de către instanțele judecătorești, fapte urmând a fi sancționate și pe cale bisericească, luându-se ca temelie procedura și sentințele aplicate. Asemenea delicte sunt:

ț) furtul;

- u) camăta;
- v) bătaia;
- w) omorul;
- x) conjurațiunea împotriva autorităților legale și trădarea intereselor R. P. R.
- y) condamnarea definitivă de către instanțele judecătorești R. P. R. pentru orice alte crime și delikte.

Pentru sancționarea și pe cale bisericească a faptelor prevăzute de art. 33 din Decretul Nr. 177/1948, cei în cauză (preoți, diaconi, cântăreți, călugări, etc.), vor fi anchetați de o comisie compusă din delegați ai Patriarhiei și ai Eparhiei respective, asistați de un delegat al Ministerului Cultelor. Dosarul anchetei va fi înaintat Chiriarhului respectiv pentru sancționare sau trimitere în judecată.

PEDEPSELE ȘI APLICAREA LOR.

Art. 4. — Chiriarhul și instanțele de judecată bisericească aplică persoanelor supuse judecării, după gravitatea cazului, în conformitate cu dispozițiunile canonice și ale prezentului Regulament, următoarele pedepse:

A. Pedepse vremelnice.

- a) avertismentul și dojana duhovnicească;
- b) pierderea oficiului de paroh pe timp limitat sau definitiv, când are preot conslujitor;
- c) oprirea de a săvârși anumite lucrări sfinte;
- d) oprirea totală dela săvârșirea lucrărilor sfinte pe un timp anumit;
- e) canonicisirea la sfintele mănăstiri sau la catedrala episcopală, până la o lună de fiecare dată, cu obligațiunea de a lua parte activă la toate actele religioase;
- f) transferarea.

B. Pedepse definitive.

- a) degradarea definitivă a vinovatului din rangurile bisericești și onorifice ce posedă;
- b) pierderea pentru totdeauna a dreptului de a fi ridicat la un rang ierarhic superior sau administrativ;
- c) depunerea sau pierderea dreptului pentru totdeauna de

a săvârși vreo lucrare sacră, fără pierderea calității de preot cu putința de a fi întrebuințat în administrația bisericească;

d) caterisirea;

e) destituirea (pentru cântăreți și paracliseri);

f) excluderea din monahism (pentru monahi și monahii).

DESPRE ABATERI, DELICTE ȘI PEDEPSIREA LOR.

Art. 5. — Apostasia este lepădarea credinței depline a Bisericii Ortodoxe și îmbrățișarea unei confesiuni religioase ne-ortodoxe, sau altei religii.

Pentru clerici, vina aceasta se pedepsește cu caterisirea.

Art. 6. — Dacă lepădarea de credință s'a făcut sub silă fizică, iar clericul a arătat pocăință adâncă, se va opri pentru totdeauna dela săvârșirea lucrărilor sfinte, însă își va păstra demnitatea de cleric.

Art. 7. — Vina de apostasie se constată fie din mărturisirea publică, fie din mărturisirea privată, făcută de cel lepădat de credință, prin viu grai, sau în scris.

Art. 8. — Ateismul se constată și se pedepsește ca și apostasia.

Art. 9. — Erezia este respingerea intenționată și îndărătnică a unei dogme fixată de Biserică, sau împărtășirea unei dogme eretice reprobata de Biserică.

Art. 10. — Vina de erezie se constată în același mod ca și cea de apostasie.

Art. 11. — Dacă vreun cleric se face vinovat de erezie, pentru prima dată va fi chemat și sfătuit de către Chiriarh asupra greșelii în care a căzut.

Dacă cel învinuit va recunoaște greșala și se va căi, arătând că a căzut în erezie fără știință și fără intenție, va fi iertat, dându-i-se un canon de pocăință, după chibzuința Chiriarhului.

Dacă cel învinuit, însă, nu va recunoaște greșala, ci va persista în erezie, se va pedepsi direct de către Chiriarh, pentru prima dată cu oprirea dela săvârșirea celor sfinte și trimiterea lui spre pocăință la catedrala episcopală sau la o mănăstire, pe timp de una lună, până la trei luni.

Dacă cel învinovățit va arăta pocăință, după trecerea tim--

pului de mai sus, va fi iertat, însă va fi mutat direct de către Chiriarh într'o altă parohie, departe de locul unde a funcționat.

Dacă, însă, nu va arăta pocăință și va persista în erezie, va fi deferit Consistoriului Eparhial, spre a fi sancționat, potrivit dispozițiilor canonice și legale.

Art. 12. --- Schisma este despărțirea de Biserică, pentru înțelegeri deosebite a unor norme de disciplină, morală și cult ale învățaturii Bisericii sau a unor anumite chestiuni ușor de împăcat.

Art. 13. — De asemenea se consideră tot schismă și nesupunerea și refuzul de a asculta autoritatea bisericească legală, după ce i s'a atras atenția și a fost chemat la ordine, cu formă scrisă, prin aducerea la cunoștință sub luare de dovadă.

Art. 14. — Dacă unul din cei ce se numără în cler, cu dela sine voie, ar introduce schimbări și inovații în cultul și ritualul bisericesc, și dacă va recunoaște că faptul a provenit din neștiință sau greșală, pentru întâia dată se va dojeni aspru.

Dacă, a doua oară, va cădea în aceeași greșală, se va pedepsi direct de Chiriarh, cu oprirea dela săvârșirea celor sfinte și cu trimiterea lui spre pocăință la catedrala episcopală sau la o mănăstire, pe timp de 1—3 luni de zile.

Dacă vinovatul, și după aceasta persistă în rătăcire, va fi deferit Consistoriului Eparhial, spre a fi sancționat, potrivit dispozițiilor canonice și legale.

Art. 15. — Neascultarea de autorități se consideră, când o persoană din cele amintite la art. 1 din acest Regulament, ar refuza executarea ordinelor primite, sau ar refuza supunere și ascultare autorităților superioare bisericești, sau prin cuvinte și scrieri, sau în alt mod ar batjocori pe Chiriarh sau actele de autoritate și cele îndeplinite de autoritățile bisericești.

Art. 16. — Neascultarea de autorități, după gravitatea faptului și conduita până la darea hotărîrii, a vinovatului, se pedepsește cu pedeapsa dojaniei până la pedeapsa depunerii și caterisirii.

Art. 17. — Săvârșirea cu dela sine putere a lucrărilor sfinte, de un cleric oprit de către Chiriarhul respectiv, se va pedepsi cu transferare, până la caterisire.

Art. 18. — Nici un preot sau diacon, nu poate săvârși cele

sfinte, într'o altă parohie, decât în aceea în care este legal așezat, fără încuviințarea canonică și legală a celor în drept.

Dacă un preot sau diacon a săvârșit cele sfinte într'o parohie străină, fără învoirea parohului respectiv, se va pedepsi cu minimum pedeapsa dojana și maximum pedeapsa transferării.

Art. 19. — Nici un Episcop nu poate primi un cleric dintr'o Eparhie străină fără carte canonică, eliberată de Episcopul Eparhiei din care a plecat.

În cartea canonică, se va arăta precis purtarea de până atunci a solicitatorului. Lipsa acestei precizări face fără efect cartea canonică.

Liberarea cărții canonice produce vacantarea postului avut.

Dacă un preot sau diacon ar săvârși cele sfinte în altă Eparhie, fără învoirea Chiriarhului, se va considera ca neascultare de autorități și se va pedepsi ca atare.

Art. 20. — Nu se va putea elibera carte canonică unui cleric, trimis în judecata instanțelor judecătorești, până ce cauza pentru care a fost trimis nu s'a stins printr'o hotărâre rămasă definitivă.

Nerespectarea acestei dispozițiuni atrage după sine nulitatea cărții canonice și a tuturor actelor ce vor decurge din această carte canonică.

Art. 21. — Mănăstirilor nu se eliberează carte canonică. Trezirea lor dintr'o mănăstire în alta, în cuprinsul aceleiași Eparhii, sau între două Eparhii deosebite, se face pe cale de corespondență oficială între Chiriarii respectivi.

Art. 22. — Administrarea Sfintelor Taine (a Mărturisirii, cum și Sf. Impărtășanie), în caz de boală, într'o parohie străină, nu se poate imputa clericului ce a săvârșit-o.

Art. 23. — Preotul care ar pretinde sau ar impune cu silă plată pentru orice slujbă religioasă, va fi pedepsit cu pedeapsa canonică la mănăstire sau la Episcopie, până la o lună.

Art. 24. — Săvârșirea serviciului divin într'un paraclis particular, fără știrea și consimțământul Episcopului, se va considera ca neascultare de autorități și se va pedepsi ca atare.

Art. 25. — Dacă vreun cleric ar primi vreo însărcinare bisericască de orice natură, fără știrea și consimțământul auto-

rității bisericești competente, se va considera și pedepsi ca neascultare de autorități.

Art. 26. — Dacă vreunul din cei supuși jurisdicției bisericești ar părăsi parohia, și ar șede mai multă vreme afară din parohie, fără voia și știrea Episcopului respectiv, după 30 de zile de lipsă, parohia sau postul va fi declarat vacant și se va completa, cu formele legale, după ce mai întâi cel în cauză va fi chemat la post, cu formă scrisă, sub luare de dovadă, sau în caz că nu se știe unde este cel plecat, după ce va fi expirat un termen de 30 de zile, dela publicarea postului vacant.

În acest caz, decizia de destituire se dă direct de către Chiriarh, fără a se mai trimite în judecata Consistoriului.

Art. 27. — Neglijarea ritualului prescris, în săvârșirea celor sfinte, cum și neglijarea și neîmplinirea datoriilor de a predica în biserică, precum și neglijarea tuturor îndatoririlor sale oficiale rânduite de autoritățile competente, se vor considera și pedepsi cu pedeapsă până la transferare.

Art. 28. — Violarea secretului mărturisirii se pedepsește cu depunerea.

Art. 29. — Dacă vreunul dintre cei supuși judecării bisericești va fi condamnat definitiv de instanțele penale pentru vreo crimă, sau pentru vreunul din delictele următoare: fals, furt, înșelăciune, abuz de încredere, mărturie mincinoasă, adulter, delapidare de bani publici, luare de mită, spargere de sigiliu, cei în cauză vor fi traduși, din oficiu, în judecata bisericească, pentru aplicarea sancțiunilor disciplinare, după gravitatea sancțiunii penale, aplicate cu observarea sfintelor canoane și a următoarelor norme, întrucât hotărîrea de condamnare nu dispune suspendarea sau pierderea drepturilor civile.

Dacă cel în cauză a fost condamnat la amendă sau închisoare corecțională pe un anumit termen, i se va aplica oprirea dela cele sfinte, pe un termen echivalent cu cel al sancțiunii civile sau penale.

Dacă cel în cauză a fost condamnat pentru crimă, la închisoare corecțională, temniță grea sau muncă silnică, pe un termen mai mare de un an, i se va aplica una din pedepsele prevăzute la art. 4, par. B., după gravitatea cazului.

Art. 30. — Fără a atinge îndatorirea preoților de a con-

lucra și la promovarea stării materiale a poporului, prin muncă cinstită și la organizarea vieții lui economice, le este oprit preoților și diaconilor de a se îndeletnici cu afaceri incompatibile cu chemarea lor și care i-ar împiedeca dela împlinirea cu succes a îndatoririlor misiunii lor. Astfel, ei nu pot exercita nici un fel de comerț, nici pe numele lor, nici pe numele soției sau prin persoane interpuse; nu pot participa în societățile comerciale, în locurile care indică responsabilitatea personală, cum ar fi de exemplu: administratori-delegați, directori sau casieri.

Când este vorba de funcții civile, clericul în cauză va anunța Chiriarhul, pentru aranjarea situației sale canonice în cler.

Contravenienții la acest articol, se pedepsesc cu pedeapsa vinei neascultării de autorități, după gravitatea faptului.

Art. 31. — Preoții și diaconii sunt datori a se îmbrăca în tot timpul, atât în serviciu cât și în afară de serviciu, în costumul preoțesc prevăzut de sfintele canoane și Regulamentul Sf. Sinod.

În cazuri determinate, cum ar fi de exemplu, călătoria în străinătate sau o însărcinare oarecare; ori în alte împrejurări de forță majoră, Episcopul poate da dispensă.

Art. 32. — Dacă un preot sau diacon leapădă costumul preoțesc, pentru prima dată i se vor aplica pedepsele prevăzute la Art. 4, par. A., lit. a și b. În caz de recidivă, va fi oprit dela slujirea celor sfinte pe timp de o lună, și tot astfel va fi pedepsit până la îndreptare sau se va depune.

Art. 33. — Clericul care prin cuvinte necuviincioase sau fapte, a arătat lipsă de respect față de casa lui Dumnezeu și de obiectele sfinte, pentru prima dată se pedepsește cu dojană severă, care să-i amintească frica lui Dumnezeu și sfințenia locului și importanța chemării sale, sau oprirea dela săvârșirea lucrărilor sfinte pe 1—15 zile și canon de pocăință, după natura greșelii.

De va cădea pentru a doua oară în aceeași greșală, să fie pedepsit cu suspendarea pe termen de 1—3 luni și canon de pocăință la Episcopie sau mănăstire, pentru instruire și îndreptare. Dacă se va vădi și a treia oară, să se depună.

Art. 34. — Înalta trădare, conjurația contra autorităților

canonice și sperjurul, se pedepsesc potrivit sfintelor canoane și în legătură cu pedeapsa dată de instanțele civile.

Art. 35. — Furtul, camăta, bătaia și omorul se vor pedepsi cu pedepsele prevăzute de Sf. Canoane. Omorul săvârșit de un cleric, chiar din greșeală sau în legitimă apărare, atrage după sine oprirea pentru totdeauna dela slujirea Sf. Liturghii, rămânând numai cu drepturile și cinstea demnității de cleric și putând îndeplini celelalte ierurgii, afară de Sfintele Taine.

În afara de cazurile prevăzute de acest articol, omorul săvârșit de un cleric se pedepsește cu caterisirea.

Art. 36. — Clericul care a bătut pe cineva cu mâna, cu bățul sau cu altceva, se pedepsește cu pedeapsa dela dojană până la caterisire.

Art. 37. — Clericii dovediți că au călcat castitatea sau sfințenia căsătoriei, căzând în adulter, nu mai pot rămâne în cler, ci se depun.

Art. 38. — Preoții și diaconii văduvi, cari se recăsătoresc, se pedepsesc, potrivit Sf. Canoane.

Iar cei cari divorțează de soțiile lor, în afara de motivul de adulter, dovedit la ancheta rânduită de Chiriarh, se opresc de către Chiriarhul respectiv dela săvârșirea tuturor serviciilor religioase, până când își refac căminul. În cazul când stăruie în despărțire, sunt deferiți Consistoriului Eparhial pentru a fi sancționați cu depunerea din treaptă.

Soția care s'a dovedit vinovată, la despărțirea de preot sau diacon, de învinuiri prevăzute de Sf. Canoane, se va pedepsi de Chiriarh, la propunerea Consistoriului Eparhial, cu pedeapsă dela dojană până la afurisenie.

Art. 39. — Clericii dovediți în patima beției, se pedepsesc prima dată cu canonul la mănăstire, pe timp de 3 luni, cu oprirea sau fără oprirea dela săvârșirea celor sfinte, pe timp determinat; iar a doua oară se suspendă din post până la pocăință și îndreptare.

În cazul prevăzut de acest articol, pedeapsa se aplică direct de către Episcopul respectiv, în urma constatării faptului pe bază de anchetă. În caz de neîndreptare, se va depune.

Art. 40. — Clericul care în biserică sau în afara de biserică a îndrăznit să săvârșească, beat, vreo slujbă religioasă,

d) oprirea totală dela săvârșirea lucrărilor sfinte, până la 30 zile într'un an.

e) Canonisirea la o sfântă mănăstire sau la catedrală, până la 30 zile într'un an.

Art. 51. — Toate celelalte pedepse se aplică de Consistorii, în condițiunile prevăzute în prezentul Regulament.

Când pedepsele ce sunt arătate în Art. 4, sunt aplicate direct de Chiriarh, acestea rămân definitive îndată după pronunțarea lor, fără nici un drept de recurs.

Art. 52. — Oricare pedeapsă rămasă definitivă, va fi trecută în foaia calificativă, statul personal al celui pedepsit.

Cap. III.

INSTANȚELE DISCIPLINARE ȘI DE JUDECATA BISERICESCĂ.

Art. 53. — Organele disciplinare și de judecată pentru clericii de mir, preoți, diaconi și cântăreți, în chestiunile administrative și bisericesti, sunt:

- a) Consistoriul Disciplinar Protopopesc;
- b) Consistoriul Eparhial;
- c) Consistoriul Central Bisericesc.

Art. 54. — Pe lângă fiecare Protopopiat județean, funcționează Consistoriul Disciplinar Protopopesc.

Consistoriul Disciplinar Protopopesc are un președinte și trei membri, dintre cari doi membri clerici, numiți pe termen de patru ani, de către Chiriarh, dintre preoții cu examenul de promovare, din categoria I, din județ, cu cunoștințe canonice, conform Art. 62, 63 și 64 din prezentul Regulament, și un cântăreț.

În cazurile când se judecă chestiuni privitoare numai la preoți, membrul cântăreț nu participă.

Art. 55. — În competența Consistoriului Disciplinar Protopopesc intră:

a) aplanarea și eventual judecarea diferendelor ivite între personalul bisericesc, cu privire la împărțirea ofrandelor și veniturilor epitrahilului, etc.

b) aplanarea și eventual judecarea neînțelegerilor dintre credincioși și personalul clerical, în legătură cu plata pentru

serviciile religioase, sau refuzul serviciului religios, cum și conflictele de ordin personal, în legătură cu funcțiunea bisericească dintre credincioși și personalul clerical.

În caz de judecare, se vor da hotărâri de împăcare, sau se vor aplica pedepsele prevăzute la Art. 50, lit a, b, c, iar pedepsele prevăzute de lit. d și e vor fi dela 30—90 zile.

Dacă, în cazurile de pedepsire, prevăzute la lit. d. și e, de mai sus, părțile nu se declară mulțumite, au drept să facă apel la Consistoriul Eparhial, în termen de 15 zile dela primirea hotărârii de cel în cauză, iar hotărârea Consistoriului Eparhial este definitivă și executorie, după aprobarea ei de către Chiriarh. Pedepsele prevăzute la lit. a, b, c, d și e de mai sus rămân definitive după aprobarea hotărârii de către Chiriarh.

c) Judecarea în primă și ultimă instanță a personalului bisericesc inferior, — cântăreții și paracliserii — pentru abaterile și delictele disciplinare prevăzute în Art. 2 și 3 din Regulamentul de procedură, când acestora li se aplică vreuna din pedepsele prevăzute la Art. 4, par. A, lit. a—f, din Regulament. În acest caz, hotărârile Consistoriului Disciplinar Protopopesc sunt definitive și executorii, după aprobarea lor de Chiriarh.

d) Judecarea în primă instanță, cu drept de recurs, la Consistoriul Eparhial, al personalului bisericesc inferior — cântăreți și paracliseri — pentru abaterile și delictele disciplinare prevăzute în Art. 2 și 3 din Regulamentul de procedură, pentru cazul când acestora li se aplică pedeapsa prevăzută la Art. 4, par. A., lit. f și par. B, lit. e: destituirea. În acest caz, părțile au dreptul să facă recurs la Consistoriul Eparhial, în termen de 15 zile dela primirea hotărârii de către cel în cauză.

Art. 56. — Toate hotărârile date de Consistoriul Disciplinar Protopopesc Județean, se vor trimite Chiriarhului respectiv, spre aprobare.

Art. 57. — Cine reclamă la Protopopiat, trebuie să facă dovada celor reclamate. Nici o reclamație fără dovezi nu va fi primită.

Art. 58. — Judecarea pricinilor trebuie făcută de acest for în timpul cel mai scurt, iar hotărârea se va pronunța cel mai târziu în trei zile dela judecată.

Procedura introducerii acțiunii, a citării părților, a instru-

irii procesului, a pronunțării și comunicării hotărîrilor, ca și a introducerii recursului, în cazurile prevăzute mai sus, va fi aceeași ca la Consistoriul Eparhial.

Art. 59. — Dacă vreunul din membrii judecători se va vădi de părtinire, sau de rea credință, va fi revocat de Chiriarh și în locul său va fi numit altul, iar cauza se va judeca din nou.

După împrejurări, Chiriarhul va putea trimite pe vinovat în judecata Consistoriului Eparhial.

CONSISTORIUL EPARHIAL.

A. Compunerea Consistoriului Eparhial.

Art. 60. — Consistoriul Eparhial funcționează la fiecare Eparhie, și este format din: trei membri titulari și doi membri supleanți. Membrii sunt toți preoți cu examenul de promovare, din categoria I, doctori sau licențiați în Teologie, cu cunoștințe canonice și juridice.

Ei se aleg de Adunarea Eparhială, pe termen de patru ani și se aprobă de Chiriarh, putând fi realeși.

Președintele Consistoriului se numește de către Chiriarh, dintre membrii titulari ai acestuia.

Consistoriul va avea un grefier, numit de Chiriarh, la propunerea președintelui.

Art. 61. — Hotărîrile date de un Consistoriu, ai cărui membri nu întrunesc condițiunile prevăzute în Art. 60 din prezentul Regulament, sunt nule de drept.

Art. 62. — Nici un preot care a suferit vreo condamnare judecătorească, bisericască sau civilă, pentru delictele prevăzute la Art. 29 din acest Regulament, nu va putea fi ales membru în Consistoriul Eparhial.

De asemenea, dacă un membru, în timpul pentru care este ales, suferă vreo condamnare judecătorească, pierde dreptul de a mai rămâne ca membru în Consistoriu, dacă hotărîrea a rămas definitivă.

Art. 63. — Afară de incompatibilitățile stabilite la art. 187 din Statut, nu mai pot fi aleși în Consistoriu preoți care îndeplinesc vreo însărcinare administrativă bisericască.

Art. 64. — Locul membrului revocat, conform Art. 62, va

fi ocupat până la o nouă alegere, de unul din membrii supleanți desemnat de președintele Consistoriului. Alegerea noului membru se va face numai pentru restul timpului, până la îndeplinirea termenului de patru ani, rămas pentru ceilalți membri.

Art. 65. — Membrii Consistoriului Eparhial sunt retribuiți conform normelor ce se vor stabili de Sf. Sinod.

Membrii supleanți se bucură întru totul de drepturile membrilor titulari, pentru timpul ce suplinesc în Consistoriu.

Pentru toți membrii Consistoriului, cari nu locuiesc în reședință, se vor acorda cheltueli de transport, când vor fi chemați să judece.

Art. 66. — Insărcinarea de membru în Consistoriul Eparhial nu intră în prevederile Legii cumulului.

B. PROCEDURA IN MATERIE DE JUDECATĂ BISERICESCĂ LA CONSISTORIUL EPARHIAL.

Reclamațiuni, invinuiți din oficiu, anchetarea și acțiunea lor.

Art. 67. — Consistoriile Eparhiale judecă:

a) In primă și ultimă instanță: abaterile și delictele preoților și diaconilor, prevăzute în Art. 2 și 3 din Regulamentul de procedură, în cazul când acestora li se aplică vreuna din pedepsele prevăzute la Art. 4, par. A, lit. a—f, cu observarea ca pedepsele prevăzute la lit. d, e și f să nu depășească termenul de 6 luni.

b) In primă instanță, cu drept de recurs la Consistoriul Central Bisericesc, abaterile și delictele preoților și diaconilor, prevăzute în Art. 2 și 3 din Regulamentul de procedură, în cazul când acestora li se aplică vreuna din pedepsele prevăzute la Art. 4, par. A, lit. c, d și e, pe un timp mai mare de trei luni și la lit. f sau vreuna din pedepsele prevăzute la Art. 4, par. B, lit. a, b, c și d.

c) In ultimă instanță, ca instanță de recurs: recursurile personalului bisericesc inferior—cântăreți și paracliseri—în contra hotărîrilor date de Consistoriile Protopopești Județene, când acestora li s'a aplicat pedeapsa prevăzută la Art. 4, par. B., lit. d, adică destituirea.

Art. 68. — Acțiunea împotriva membrilor clerului, se va introduce în Consistoriu, pe următoarele căi:

a) Prin plângeri timbrate, sub pedeapsa de nulitate, care se pot adresa Chiriarhului împotriva lor, de oricine are dreptul și îndeplinește condițiunile canonice, de a reclama un cleric și a petiționa, cum și prin sesizarea cazurilor de către autoritățile Statului, anchetate însă de delegatul Chiriarhiei, mai înainte de a se trimite Consistoriului.

b) Prin rapoarte de inspecțiuni însoțite de procese verbale, constatatoare ale organelor administrative bisericești, cari prin natura lor fac dovada certă până la înscrierea în fals.

c) Prin însuși inculpatul, care cere să se justifice de culpa de care este invinuit, cu aprobarea Chiriarhului respectiv.

d) Din oficiu, pe baza referatului oricărui consilier administrativ eparhial.

Art. 69. — Reclamațiunile trebuie să cuprindă: localitatea de unde vine cererea (pâra), numele și pronumele, domiciliul reclamantului sau ale reclamantilor, dacă sunt mai mulți, al reclamatului (părâtului) și ale martorilor propuși, cu indicarea felului vinei, a datei săvârșirii ei și a condițiilor în care s'a petrecut, cum și toate piesele care s'ar putea folosi de către reclamant ca doveditoare.

Art. 70. — Reclamațiunile care nu vor îndeplini condițiunile art. 68 și 69, se înapoiază spre completare.

Art. 71. — Cazurile prevăzute în art. 68, al. b și d, se trimit în judecată din oficiu, de către Chiriarhul respectiv, iar președintele Consistoriului, fără altă trimitere, le va trece în registrul de judecată, în cel mult 10 zile, iar în cazuri excepționale, trecerea pe registrul de judecată se va face imediat.

Art. 72. — Pentru cazurile prevăzute în Art. 68, al. c, președintele Consistoriului primind cererea, fixează termenul și trimite citații părților și martorilor.

Art. 73. — Pentru celelalte reclamațiuni prevăzute în Art. 66 lit. a, Chiriarhul primind reclamațiunile le trimite organului în drept, spre anchetare.

Art. 74. — Abaterile socotite grave de Chiriarh, atrag după sine chiar din momentul ordonării anchetei sau al acționării în judecată, suspendarea din serviciu a inculpatului, până la darea sentinței definitive, cu accelerarea însă a judecării procesului pentru toate cazurile de această natură.

De asemenea, clericii care sunt sancționați de prima instanță, cu una din pedepsele prevăzute la Art. 4, par. B, lit a, b, c, d și e, adică: pierderea pentru totdeauna a dreptului de a fi ridicat la un grad ierarhic superior sau administrativ, depunerea din treaptă, caterisirea sau destituirea, rămân suspendați din serviciu, până la darea unei sentințe definitive, cu aceeași obligație pentru instanțele respective, de a accelera judecata.

Art. 75. — Intârzierile în împlinirea procedurii și în darea hotărârilor cad sub controlul consilierului administrativ bisericesc, care propune Chiriarhului pedepsirea celor vinovați, de astfel de întâzieri nemotivate.

Art. 76. — Înainte de anchetarea vreuneia din plângerile prevăzute în art. 68, al. a, Chiriarhul poate cere informațiuni prealabile dela organele sale subalterne administrative.

Art. 77. — Anchetele se fac în localitatea unde domiciliază părțile, și într'una din bisericile parohiei mai dinainte indicată, de delegatul însărcinat cu anchetarea. Dacă delegatul găsește de cuviință, poate face ancheta cu aprobarea Chiriarhului, la oficiul protopopesc, afară de cazurile cari atrag caterisirea.

Art. 78. — Înainte de a merge în localitate, spre a face anchetă, delegatul însărcinat cu aceasta va vesti părțile despre ziua, ora și localul unde se va face ancheta, cerându-le să se prezinte cu toate dovezile ce le vor avea.

Inmânarea citațiilor se va face cu trei zile libere înainte de data anchetei.

Părțile învinuite i se vor trimite întotdeauna în rezumat punctele de acuzare, cuprinse în reclamațiunea îndreptată împotriva sa.

Nerespectarea acestor dispozițiuni, atrage după sine nulitatea anchetei.

Art. 79. — Citarea părților și a martorilor, dacă în cauză este preotul conslujitor, diaconul sau unul din personalul inferior, se va face prin parohul local.

Dacă, însă, reclamatul este însuși parohul, citarea lui, a martorilor și a reclamantului, se va face prin parohul celei mai apropiate parohii din localitate.

Art. 80. — Citarea părților se va face prin luare de dovadă, dela părțile și martorii în cauză.

In caz că vreuna din părți ar refuza să dea dovadă sau ar fi absentă din localitate, sau n'ar ști să semneze, vestirea se va preda făcându-se un proces verbal despre aceasta.

Prezența părților și a martorilor la anchetă, face dovada îndeplinirii procedurii de vestire.

Art. 81. — In ziua fixată pentru cercetare, se va urma de către delegatul Chiriarhiei, astfel:

a) Se vor introduce înlăuntrul bisericii, unde se face ancheta, numai părțile. Afară de anchetatori, eventual și secretarii săi, reclamantul și reclamatul, n'are voie nimeni a sta de față la anchetă.

b) Se va da citire reclamațiunii, în auzul celor de față.

c) Se va întreba reclamantul dacă-și recunoaște reclamația și în caz afirmativ, dacă și-o mai susține.

d) Dacă obiectul reclamației nu-i de natură gravă, se vor sfătui părțile să se împace.

e) In caz de nereușită, se va începe ancheta, întrebându-se pârâtul ce are de spus în descărcare. Depoziția proprie este suficientă.

f) Se va cere reclamantului să producă dovezile ce le are întru susținerea acuzației.

Art. 82. — Reclamantul este dator să facă proba celor afirmate de el.

Această probă se face cu martori, informatori sau cu acte scrise și autentice.

Invinuirile nedovedite cu martori și informatori, sau cu acte scrise și autentice, fie la anchetă, fie la Consistoriu, cad asupra reclamantului, care se pedepsește cu înlăturarea din Biserică și din însărcinările bisericesti ce ar avea, un anumit timp, sau cu alte pedepse, ce se vor găsi cu cale de Consistoriu și de Chiriarh. Pentru clericii de mir, călugării, cântăreții și paracliserii reclamanți, se vor da pedepsele prevăzute de acest Regulament, chiar prin hotărîrea de achitare a pârâtului.

Art. 83. — Partea reclamată se va prezenta în persoană, și nu va avea nimic de probat cu martori sau alte dovezi.

Propria sa mărturisire e considerată ca adevărată, până la proba contrarie, și nu este nevoie să fie sprijinită pe dovezi și mărturii străine.

La anchetă se vor audia numai martorii reclamantului, pentru a se constata dacă se face dovada celor reclamate, iar pârâtul își va propune martori în apărare, numai în fața instanței de judecată, dacă pricina va fi deferită spre judecată.

Martorii reclamantului dela anchetă, vor fi chemați în fața instanței de judecată, numai când ar fi cazul de a se stabili jurământul mincinos sau sperjurul, ce se pedepsesc conform Art. 82 din Regulament.

Art. 84. — Audierea martorilor se face introducându-se unul câte unul, pe rând, înăuntrul bisericii sau la Protopopiat.

Indată după ce un martor și-a făcut depoziția, va fi ținut înăuntrul localului de anchetă, până ce toți martorii și-au sfârșit depozițiile.

Art. 85. — Depozițiile martorilor se fac sub prestare de jurământ, pe Sf. Cruce și Sf. Evanghelie; în cazuri speciale, anchetatorul sau președintele poate dispune și altfel.

Înainte de a face depoziția, fiecărui martor i se va atrage luarea aminte să spună adevărul și să nu ascundă nimic, pentru că mărturisirea va avea s'o întărească cu jurământ, iar în cazul când se va dovedi că este mincinoasă, va fi pedepsit conform Art. 82.

Când un martor, din motive de credință, refuză să depună jurământul pe Sf. Cruce și Sf. Evanghelie, acest lucru se va menționa în procesul verbal al ședinței de anchetă sau judecată, iar el va fi audiat ca informator.

Art. 86. — Fiecare martor va fi întrebat mai întâi să declare:

- a) care îi este numele și pronumele;
- b) de câți ani este, cunoscând că se va primi la depoziție numai martorul care a dobândit majoratul, după legile țării;
- c) de ce religie este, cunoscând că cei de altă religie sau aconfesionalii nu pot fi admiși ca martori;
- d) ce ocupațiune are;
- e) dacă este rudă sau încuscrit cu vreuna din părți și în ce grad;
- f) dacă este în dușmănie sau în proces cu una din părți;
- g) dacă se află în serviciul uneia din părți sau subaltern;

h) dacă i-a promis sau i-a dat ceva, ca, să nu spună adevărul și dacă da, cine sau prin cine;

i) dacă nu l-a învățat cineva cum să mărturisească.

Art. 87. — Martorul va depune numai oral. O depunere scrisă, trimisă prin altcineva nu este admisibilă.

Art. 88. — Înainte ca martorul să-și fi depus mărturia, delegatul Chiriarhului va atrage atenția martorului asupra jurământului ce va avea de depus și asupra consecințelor lui, prin următoarele cuvinte:

«Ia aminte, că Dumnezeu care știe toate — martor de jurământul ce vei face, — dacă vei spune neadevărat, te va pedepsi. Asemenea, să cunoști, că și legea omenească pedepsește pe cel ce este martor mincinos».

Art. 89. — Martorul, după ce și-a făcut și semnat depozitia, e obligat să depună jurământul.

Va pune mâna pe Sf. Cruce, delegatul va rosti și martorul va spune după dânsul următoarele:

«In numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.

Eu..., jur înaintea Atotputernicului Dumnezeu, care știe toate și mă leg în cuget curat, că am mărturisit adevărul, fără ură, nici părtinire, pentru vremea din părți, spunând numai ceea ce am văzut și știu. Așa să-mi ajute Dumnezeu».

Art. 90. — Fiecare martor, după depunerea jurământului, e obligat să semneze foaia de jurământ ce a prestat.

Dacă nu știe carte, jurământul va fi semnat de martor prin punere de deget, și certificat de delegatul Chiriarhal.

Art. 91. — Nu pot fi admiși, nici audiați ca martori, decât ortodocșii care întrunesc condițiunile de moralitate, cerute de Sf. Canoane și legile țării și în conformitate cu Art. 146 din acest Regulament.

Aprecierea calității martorilor este lăsată Consistoriului, care va asculta, în caz de îndoială, pe reprezentanții acuzării și ai apărării.

Respingerea unui martor va fi motivată și motivele se vor trece în procesul verbal al anchetei sau în minuta instanței.

Art. 92. — Lipsa jurământului din dosarul anchetei anulează depozitia martorului respectiv.

Art. 93. — După ascultarea părților și a martorilor, se va

dresa un proces verbal, în care se vor trece depozițiile părților și ale martorilor.

În depozițiile martorilor se vor trece toate întrebările indicate de Art. 86, cum și amintirea faptului că a jurat potrivit Art. 89.

Art. 94. — Martorii vor putea fi din nou întrebați, ori de câte ori va fi nevoie, în urma ascultării altor martori.

Art. 95. — Părțile, ca și delegații, pot pune martorului orice întrebări, numai în legătură cu acuzațiunea adusă.

Părțile pot pune întrebări numai prin delegat.

Întrebările puse martorilor se administrează mai întâi din partea reclamantului care i-a propus și numai după aceea din partea pârâtului.

Art. 96. — În cursul depunerii jurământului, nimeni n'are voie să-l întrerupă.

Art. 97. — Dacă reclamantul ar voi să mai propună și alți martori, decât cei indicați de el în reclamație, aceasta nu i se va îngădui, decât cu condiția de a-i fi anunțat Chiriarhului, cu cel puțin 8 zile înainte de data cercetării.

Martorii noi propuși pentru data anchetei, după termenul de 8 zile, nu se țin în seamă, însă pot fi citați în fața Consistoriului, dacă cauza se va deferi judecății.

Art. 98. — Depunerile părților în litigiu, cum și obiecțiunile ce s'ar ridica privitor la martori și la mărturiile lor, se pot face și în scris, dacă părțile știu carte, și se depun la dosarul anchetei.

Art. 99. — Pentru stabilirea unui adevăr, în care opinia experților este necesară, anchetatorul va chema la expertiză și specialiști.

Art. 100. — Expertul va trebui să îndeplinească aceleași condițiuni ca și martorii și să depună jurământul prevăzut la Art. 89.

Art. 101. — Dacă vreo persoană din cele ce depun la cercetare, nu va ști să scrie, va semna prin punere de deget, iar persoana care face ancheta, va atesta aceasta.

Art. 102. — După trecerea în procesul verbal a depozițiilor părților și a martorilor, persoana însărcinată cu cercetarea va citi în auzul tuturor cele scrise și va întreba dacă vreuna din părți mai are ceva de adăugat sau de obiectat.

Art. 103. — Despre răspunsul dat se va face mențiune în procesul verbal. Lipsa îndeplinirii prescripțiunii Art. 102 atrage după sine nulitatea cercetării.

Art. 104. — Procesul verbal de cercetare va cuprinde pe lângă cele arătate mai sus și mențiunea incidentelor produse eventual în timpul cercetării.

Art. 105. — Dacă vreuna din părți sau vreun mărtor ar rosti vorbe necuviincioase, sau ar amenința pe anchetatori, faptul se va considera ca ultraj în exercițiul funcțiunii.

Art. 106. — Purtarea necuviincioasă din partea reclamantului, a pârâtului sau din partea martorului propus de el, sau lipsa de respect, pe lângă sancțiunile prevăzute de acest Regulament, atrage după sine imediat suspendarea cercetării.

În acest caz, se încheie un proces verbal, arătând cauza suspendării și împreună cu toate celelalte acte se trimite Chiriarhului, cu dreptul pentru cel jignit de a reclama pe cei vinovați justiției civile.

Art. 107. — După terminarea cercetării, procesul verbal încheiat în cauză, semnat de delegat, reclamant și pârât, cu toate piesele anexe, se va trimite îndată, cu raport, Chiriarhiei, care a ordonat ancheta.

Art. 108. — În raport, persoana delegată cu ancheta își va da opinia sa, potrivit impresiei ce și-a făcut la cercetare și din depozitiile părților, asupra vinovăției sau nevinovăției celui reclamat.

Art. 109. — Atât procedura de informație prealabilă, cât și cea de anchetă, — unde va fi cazul — se vor îndeplini ambele în termen de cel mult 30 de zile dela data când persoana însărcinată cu ancheta a primit sau i s'a reînnoit delegația din partea Chiriarhului.

Intârzierea peste acest termen atrage după sine pedepsirea delegatului pe cale disciplinară.

Art. 110. — Opinia sa e considerată ca act de autoritate și confidențial, ce nu angajează, față de părțile împlicate, cu nimic, persoana sa.

Art. 111. — Îndată ce persoana instituită cu anchetarea a depus la cancelaria Chiriarhiei rezultatul cercetării, consilierul administrativ eparhial studiază actele, dacă au fost întocmite

conform formelor și regulelor stabilite, dacă cuprind și lămu-
resc în totul chestiunea, face referat Chiriarhului asupra rezul-
tatului anchetei și, după cum va fi cazul, va face propuneri
pentru neurmărire sau pentru trimiterea în judecată a vinova-
tului. Toată această lucrare se va face în răstimp de cel mult
8 zile.

Art. 112. — Dacă se vor dovedi oarecari neajunsuri, Chi-
riarhul poate să poruncească foștilor anchetatori sau altor per-
soane, ca să completeze ancheta.

Art. 113. — Dacă din cercetările făcute, Chiriarhul, la pro-
punerea consilierului administrativ eparhial, găsește că nu este
cazul de trimitere în judecată, afacerea sau se va clasa, sau dacă
sunt necesare unele din măsurile disciplinare prevăzute în art.
50, Chiriarhul le va aplica, făcându-se mențiune despre aceasta
în statul personal (foaia calificativă), al persoanei disciplinate.

Art. 114. — Fiecare Chiriarhie e datoare să țină un registru-
stat personal, (foaia calificativă), al fiecărui membru al cle-
rului mirean și al celuilalt personal bisericesc din Eparhie, în
care, pe lângă celelalte date statistice, relativ la starea persoa-
nelor, se vor însemna pedepsele, recompensele și tot ce privește
activitatea și moralitatea persoanelor din cler și celălalt perso-
nal bisericesc.

Acest registru constituie un act confidențial în mâna Chi-
riarhului și nimic nu se poate trece în el, afară de datele sta-
tistice, decât de mâna Chiriarhului, sau a delegatului său și nu-
mai în urma unei delegații scrise date de Chiriarh.

Notările neadevărate și divulgările din partea delegatului
chiriarhal se pedepsesc cu trimiterea acestuia în judecata Con-
sistoriului.

Orice însemnări făcute de altă persoană în acest registru,
rămân fără nicio valoare.

Art. 115. — În caz de trimitere în judecată a unei persoane
bisericești din oficiu:

a) pe baza foii califcative, se va anexa și o copie certificată
de Chiriarh, după foaia calificativă a persoanei în chestiune.

b) pe baza referatului consilierului administrativ eparhial
se va trimite în original reclamațiunea sau raportul cu referatul
respectiv.

Art. 116. — Dacă din actele de cercetare, Chiriarhul socotește că persoana reclamată este vinovată, va înainta Consistoriului dosarul respectiv, spre judecată; în decursul procesului, nu se mai poate opri, ci rămâne să se pronunțe judecata.

Art. 117. — Președintele Consistoriului îndată ce primește dosarul respectiv, cu ordin de chemare în judecată, înscris pe rol, dispune citarea părților și a celorlalți martori, pe care judecata ar mai găsi necesar să-i mai asculte (art. 97).

PROCEDURA CHEMĂRII ÎN JUDECATA.

Art. 118. — Pentru toate cazurile, termenul de înfățișare a părților în fața Consistoriului, nu va fi mai lung de o lună dela data înscrierii pe rolul de judecată.

Art. 119. — Citațiunile vor fi astfel redactate:

D din parohia comuna județul este citat a se prezenta în fața Consistoriului disciplinar (protopopesc al jud. sau Eparhial al Episcopiei) în ziua de la orele din zi, în orașul str. Nr. cu orice act doveditor va fi având în susținerea reclamației sale, pentru care (aci se cuprinde obiectul citațiunii).

Art. 120. — Martorii se citează fără mențiunea obiectului, pentru care sunt chemați să se înfățișeze în fața Consistoriului Eparhial.

Art. 121. — Pentru cazurile trimise în judecată pe baza art. 66, lit. a, b, și d, se va trimite acuzatului odată cu citația de chemare și arătarea punctelor de învinuire.

Art. 122. — În toate cazurile de lipsuri de formă neprevăzute de acest Regulament, decide Consistoriul, în urma ascultării părților și a organului de acuzare, prin analogie cu dispozițiunile prevăzute în codul de procedură penală sau alte dispozițiuni legale aplicate la cazuri în speță.

JUDECAREA PROCESELOR.

A. Ședințe.

Art. 123. — Consistoriul pentru judecarea proceselor, ține ședință în orașul de reședință al județului sau al fiecărei Eparhii,

în camerele ce se destinează și în zilele și orele hotărâte anume. Ședințele vor fi prezidate de persoana anume desemnată, conform Art. 54 și 60, al. 3 din acest Regulament. Cancelaria Consistoriului va avea un grefier din personalul cancelariei eparhiale, cu ajutoarele trebuitoare.

Art. 124. — Orele obligatorii pentru ținerea ședințelor sunt cele arătate în citații.

Nu vor fi zile de judecată duminicile și sărbătorile, și nici prima zi după sărbători și Dumineci.

Art. 125. — La ședințele Consistoriului nu vor putea asista decât părțile împricinate cu martorii și apărătorii lor, cum și organul de acuzare.

Art. 126. — Conducerea desbaterilor o are președintele, care ține și buna rânduială. Tot ce va ordona el în această privință se va executa întocmai.

Art. 127. — Dacă vreo persoană din acelea care asistă la judecată va turbura liniștea, va fi chemată la ordine de către președinte.

În caz când neliniștea continuă, președintele va putea înlătura din sala ședințelor pe tulburători.

Art. 128. — Dacă părțile împricinate, direct sau prin apărătorii lor, trec marginile bunei cuviințe și rostesc insulte sau orice cuvinte necuviincioase, președintele le va chema la ordine pentru prima oară, iar a doua oară le va lua cuvântul.

Pentru cazuri mai grave, președintele Consistoriului va deschide acțiune contra persoanelor vinovate.

Art. 129. — În toate cazurile de necuviință sau agresiune din partea părților, procesul va continua să se judece, cu excluderea însă din ședință a celor necuviincioși sau agresivi, contra cărora Consistoriul rămâne în dreptul său de a se folosi și de celelalte căi de răspundere bisericești și civile.

În cazul când, necuviința sau agresiunea va veni din partea apărătorilor, aceștia vor fi deferiți Chiriarhului, conform art. 196 din acest regulament.

Art. 130. — Când sunt turburări, președintele Consistoriului va putea cere concursul forței publice, pentru asigurarea ordinii și liniștei în judecarea proceselor.

B. Instrucția și judecarea proceselor.

Art. 131. — Procesele se vor judeca după ordinea intrării lor, afară de cazuri mai grave, care cer a fi judecate cât mai urgent.

Art. 132. — La ziua fixată pentru judecată, se vor chema părțile împlicate, după ordinul președintelui, de către unul din îngrijitorii Consistoriului.

Art. 133. — Dacă — după constatarea îndeplinirii procedurii — una din părțile împlicate lipsește, cauza se va putea judeca în lipsă, în cazul când partea prezentă sau acuzarea nu cere amânarea sau judecarea mai la urmă.

Prezența părților înlocuiește îndeplinirea procedurii.

Art. 134. — Dacă ambele părți împlicate lipsesc, judecarea se va amâna pentru altă zi, afară de cazul când există deja o condamnare judecătorească civilă definitivă, în care caz, procesul se va putea judeca după actele din dosar.

La a doua chemare, procesul se va putea judeca totdeauna, dacă se constată că s'a îndeplinit procedura, chiar dacă părțile lipsesc. Judecata se va face în acest caz după actele aflate la dosar, cu arătarea în citațiunile adresate părților a acestei dispozițiuni.

Art. 135. — În toate cazurile de amânare se va cere și opiniunea persoanei însărcinate cu acuzarea.

Art. 136. — Părțile se vor înfățișa în persoană. Ele pot fi asistate de apărători, care vor fi luați dintre persoanele specificate în acest Regulament, la titlul «Acuzare și apărare».

Art. 137. — La proces, președintele va da cuvântul mai întâi reclamantului, după care va urma acuzarea.

Fiecare parte va avea dreptul a vorbi de două ori; în caz de trebuință, președintele poate acorda cuvântul și de mai multe ori. Când președintele găsește necesar, va putea însărcina pe unul dintre membrii Consistoriului, să facă o dare de seamă, fără a-și arăta părerea sa.

Această dare de seamă se va citi în ședință publică, înainte de începerea desbaterilor.

Art. 138. — Părțile împlicate, direct sau prin apărători, nu aduc în desbateri decât chestiuni ce se referă direct la cauza ce este în desbatere.

Președintele Consistoriului este obligat a opri părțile de a introduce alte chestiuni.

Art. 139. — Apărarea făcută personal sau prin apărători, va putea fi verbală sau în scris.

Art. 140. — Când apărarea este făcută verbal, funcționarul însărcinat de Chiriarh, cu funcțiunea de grefier, va lua notă despre desbateri, care se vor consemna în procesul verbal-minută, al ședinței.

Art. 141. — Dacă acuzarea și apărarea se fac în scris, vor fi semnate de persoanele în drept, vor fi citite de ele, iar apoi se vor anexa la dosarul cauzei.

Art. 142. — Părțile pot fi îndatorate, după împrejurări și după închiderea desbaterilor, să depună concluzii în scris.

Art. 143. — Dacă părțile n'au fost obligate la concluziile de care vorbește art. 142, vor putea fi îndatorate a da grefierului o prescurtare din concluziile lor motivate, care se va semna de ele și de grefierul Consistoriului.

Art. 144. — Când Consistoriul, după îndeplinirea formelor este luminat asupra cauzei, va declara, prin președintele său, închiderea desbaterilor.

Art. 145. — Toate piesele de orice natură, introduse în proces, în cursul desbaterilor procesului, se semnează de președinte.

C. Probe și Mărturii.

Art. 146. — Dovada într'o cauză adusă în judecată se poate face:

a) prin martori, cu respectarea dispozițiilor art. 91, sub prestare de jurământ, care în cazurile când atrag după sine caterisirea, se va face în biserică.

b) prin informatori.

c) prin acte ale autorităților bisericești, întrucât nu sunt atacate de nulitate.

d) prin orice act și împrejurări de natură a face convingerea Consistoriului.

Art. 147. — Nu pot fi nici într'un caz martori:

a) rudele în linie dreaptă ale uneia din părți.

b) frații și surorile.

c) unchii, nepoții și verii primari, în linie colaterală, deci până la gradul IV inclusiv.

d) finii (cuscii) în același grad.

e) soțul, chiar divorțat.

f) persoanele declarate de canoane și de legi incapabile de a mărturisi.

Art. 148. — Se vor asculta ca martori:

a) persoanele invocate de părți, direct sau prin apărători în instanță.

b) orice altă persoană, de care are nevoie acuzarea, după aprecierea Consistoriului.

Toate aceste persoane trebuie să satisfacă însă condițiunile prevăzute de acest Regulament.

Art. 149. — În cazurile dela lit. a și b, art. 148, părțile care invoacă martori, vor comunica Consistoriului lista martorilor cu cel puțin 15 zile înainte de data fixată pentru judecată.

În acea listă, se vor arăta clar: numele și pronumele martorilor, confesiunea, profesiunea și domiciliul lor.

Art. 150. — Martorii propuși, conform lit. a și b, ale art. 148, se vor cita în regulă. Citația va cuprinde, ziua și ora, cum și localitatea unde au să se prezenta. În niciun caz nu li se vor comunica chestiunile asupra cărora vor avea să depună mărturie.

Art. 151. — Ascultarea martorilor se va face separat. În caz de contrazicere, vor putea fi confrunțați.

Art. 152. — Martorii citați, care nu s'au prezentat înaintea Consistoriului, la prima citare, se vor cita din nou pentru termenul următor.

Martorul care refuză să execute citația din rea voință, sau rea credință, constatată de Consistoriu, se pedepsește conform art. 82. Acest lucru se va menționa și în citație.

Art. 153. — Martorii cari au depus mărturia sub prestare de jurământ conform art. 84 și 89 la facerea anchetei în localitate, nu vor mai fi citați în fața Consistoriului, afară de cazul când președintele va căpăta convingerea că mărturia a fost mincinoasă. În toate celelalte cazuri, mărturia va fi considerată ca perfect validă.

Art. 154. — În ziua fixată pentru înfățișare, martorii vor fi introduși pe rând în sala ședințelor și reținuți pe loc, după

ascultare. Ascultarea martorilor începe cu cei propuși de acuzare, și sfârșește cu martorii propuși de apărare.

Art. 155. — Fiecare martor va fi mai întâi întrebat de președinte, întocmai cum prevede art. 86.

Art. 156. — Martorul, după ce-și va face mărturia, va depune jurământul în Consistoriu, sau în biserică, după formula și cu procedura prevăzută la art. 89.

Art. 157. — Martorul va mărturisi fără să aibe voie a depune mărturia scrisă înainte de audiere.

Art. 158. — După ascultarea martorilor, se va face un proces verbal, care cuprinde, sub pedeapsă de nulitate:

a) numele și pronumele, profesia și domiciliul martorului.
b) arătarea că martorul a jurat întocmai după dispozițiunea art. 84 și 89.

c) zisele martorului.

d) arătarea că i s'au citit din cuvânt în cuvânt cele depuse de el și declarația că stăruiește în ele, semnătura lui, a președintelui și a grefierului.

Art. 159. — Dacă martorul nu va voi să iscălească, aceasta se va consemna în procesul verbal al ședinței, iar el va fi înlăturat.

Art. 160. — Fiecare martor, după ascultarea sa, va rămâne în sala ședințelor, până la sfârșitul ședinței, afară numai dacă Consistoriul va hotărî altfel.

Art. 161. — Martorii vor putea fi din nou întrebați ori de câte ori aceasta va fi nevoie, în urma ascultării altor martori.

Art. 162. — Părțile împlicate, direct sau prin apărători, judecătorii sau persoana însărcinată cu acuzarea, vor putea pune martorului orice întrebare în legătură cu procesul, prin mijlocirea președintelui, care este în drept de a autoriza partea și a pune întrebări martorului.

Întrebările puse martorului se administrează mai întâi din partea celui care l-a propus, apoi de către partea adversă și de organul de acuzare.

Art. 163. — În cursul depoziției, nimeni nu va putea întrerupe pe martor.

Art. 164. — Dacă din instrucție ies dovezi grave de mărtu-

rie mincinoasă sau de mituire de martor, consistoriul va pedepsi pe martorul respectiv, conform art. 82.

Art. 165. — Dacă toți martorii citați nu pot fi ascultați în aceeași ședință, cercetarea se va urma în altă ședință, fără altă citație, cu luare de cunoștință a noului termen de judecată.

Art. 166. — Dacă una sau alta din părți va cere să se aducă și alți martori, Consistoriul va putea acorda prelungirea cercetării. Nu se va putea acorda însă, dela prima prezentare în fața Consistoriului, decât o singură prelungire pentru fiecare parte.

Art. 167. — Dacă martorul nu voiește, fără un motiv just, să mărturisească sau să jure, va fi exclus sau pedepsit conform art. 82.

Art. 168. — Dacă un martor, din cauză de boală, sau altă împiedecare de forță majoră, nu va putea veni la ședință, președintele va ordona ca el să fie ascultat în localitate, tot sub prestare de jurământ înaintea unui cleric desemnat de Consistoriu.

Art. 169. — Când Consistoriul va avea să judece persoane deja osândite, de justiția civilă, el se va putea servi fie numai de sentința civilă, fie de depunerile martorilor, fie de alte dovezi produse în judecata civilă.

In acest caz, Consistoriul va cere dela justiția civilă trimiterea dosarului în cauză; în cazul când justiția civilă nu poate satisface cererea, cel în cauză va fi obligat să producă copii legalizate de pe actele cerute de Consistoriu.

D. Despre hotărîre.

Art. 170. — Consistoriul, după ce va fi lămurit asupra instruirii cauzei trimise judecății sale, va da hotărîrea întemeiată pe actele din dosar și după convingerea ce și-a format din desbaterele urmate.

Art. 171. — Hotărîrea va fi motivată pe baza sf. canoane, cum și pe baza normelor și regulamentelor bisericești aplicate la cauza judecată.

Art. 172. — Hotărîrea se va da cu majoritatea de voturi a celor trei membri.

Minoritatea va justifica totdeauna părerea sa.

Art. 173. — Pentru cazurile care atrag după sine caterisi-

rea, hotărîrea se va da de către completul Consistoriului, cu unanimitate.

Art. 174. — Hotărîrea se va pronunța imediat sau cel mai târziu în trei zile dela încheerea desbaterilor, în ședință, de către președinte; iar trimiterea hotărîrii Chiriarhului, spre aprobare, sau respingere motivată, se va face cel mult în zece zile dela pronunțarea hotărîrii.

Hotărîrea se comunică de Consistoriu ambelor părți, în termen de 5 zile dela aprobarea ei de către Chiriarh.

Art. 175. — Pentru orice caz judecat, se va încheia un proces-verbal, cuprinzând dispozițiunile hotărîrii.

Art. 176. — Hotărîrea iscălită și pronunțată în public are toată puterea legiuită și nici un judecător nu-și mai poate retrage iscălitura.

Art. 177. — Pedepsele, cu excepția celor prevăzute în art. 4 par. A, lit. a, b, c, d, e și f, specificate în art. 50 din prezentul Regulament, adică cele prevăzute la art. 67, lit. b, se dau cu drept de recurs, în termen de 15 zile dela data primirii de către cel în cauză.

Recursul se va putea face în cazurile și modurile prevăzute în acest Regulament.

Art. 178. — Grefierul Consistoriului va îngriji ca hotărîrile redactate și iscălite, să se treacă într'un registru special, unde iarăși se vor iscăli de președinte.

Art. 179. — Nimic pe margini, printre linii, prin adăogiri prin scurtări sau cifre, nu se poate scrie în hotărîre, sub pedeapsa anulării ei și sancționarea celui vinovat.

Art. 180. — Fiecare hotărîre va cuprinde sub pedeapsă disciplinară, pentru cel ce se va fi abătut:

- a) Numele și pronumele membrilor Consistoriului.
- b) Numele și pronumele, domiciliul părților, calitatea în care se judecă, numele și pronumele apărătorului.
- c) Obiectul cererii și apărării pe scurt.
- d) Cuprinsul pe scurt al actelor ce părțile au înfățișat, spre a-și susține fiecare cererea.
- e) Arătarea că persoana însărcinată cu acuzarea și-a dat concluziile sau nu.

- f) Punctele de fapt și de drept, stabilite de Consistoriu.
- g) Motivarea hotărîrii.
- h) Dispozitivul, adică aceea ce judecata hotărăște în virtutea Sf. Canoane, a Statutului de organizare și a Regulamentelor bisericești.
- j) Data pronunțării.
- k) Semnăturile membrilor Consistoriului și grefierului.

Art. 181. — În cazul când hotărîrile Consistoriului Eparhial se dau cu drept de recurs, recursul se face în termen de 15 zile dela data primirii hotărîrii, de cel în cauză. Recursul se adresează președintelui Consistoriului Eparhial, care îl înaintează cu întreg dosarul cauzei Consistoriului Central Bisericesc. În caz de caterisire, recursul se îndreaptă direct către Sf. Sinod.

Art. 182. — Toate hotărîrile Consistoriilor trebuie să arate precis pedepsele ce se dau vinovatului, și nici nu trebuie lăsată la înțelegerea că ar fi consecință a alteia; astfel condamnările relativ la veniturile bisericești din parohii, trebuiesc deosebit arătate în hotărîre.

Art. 183. — Nu dau drept de recurs pedepsele date pe cale disciplinară direct de Chiriarh, prevăzute în art. 50, cum și cele prevăzute în art. 67, lit. a din prezentul Regulament.

Deasemenea, în cazul când Consistoriul Eparhial aplică vreuna din pedepsele prevăzute la art. 4, par. A, lit. a—f, cu mențiunea ca cele dela lit. e și f să nu depășească termenul de trei luni, nu se mai poate face recurs, ci hotărîrea dată rămâne definitivă și executorie, după aprobarea ei de către Chiriarh.

Art. 184. — Orice hotărîre dată de Consistoriul Eparhial, care va fi rămas definitivă, fie din cauză că cel pedepsit n'a uzat de dreptul de recurs, fie că a fost dată fără acest drept, pentru executare va fi întotdeauna supusă Chiriarhului, de către consilierul administrativ eparhial, spre a dispune aplicarea ei.

Art. 185. — Toate hotărîrile se execută prin autoritățile bisericești eparhiale.

DESPRE ACUZARE ȘI APĂRARE.

Art. 186. — Când una din persoanele bisericești supuse judecării e dată în judecată înaintea instanțelor bisericești, acuzarea se susține la Consistoriul Disciplinar Protopopesco de Pro-

toiereul județului, la cel Eparhial de către Inspectorul Eparhial, iar la Consistoriul Central Bisericesc, de către Inspectorul General Bisericesc, din cancelaria Patriarhală.

Acuzatorul, înaintea Consistoriilor bisericești, exercită funcțiunea de organ al autorităților, pe care le reprezintă.

În acest scop, acuzatorul va susține totdeauna cauzele date în judecată, în calitate de organ al Chiriarhului.

Art. 187. — Acuzatorul va pune concluzii scrise în ședință publică, pe lângă cele verbale, sau le va depune la președintele Consistoriului, în termenul ce i se va fixa.

Art. 188. — Persoanele date în judecata instanțelor bisericești, vor putea fi asistate de apărători.

Art. 189. — Pe lângă fiecare Consistoriu Disciplinar Protopopesc, vor funcționa cel mult patru apărători; pe lângă Consistoriul Eparhial Episcopal câte cinci apărători; pe lângă Consistoriul Eparhial dela Arhiepiscopii, câte opt; iar la Consistoriul Central Bisericesc zece apărători, dintre preoții licențiați sau doctori în teologie, cu examenul de promovare în categoria I și având cel puțin zece ani de preoție lucrătoare.

Actualele autorizații de apărător sunt anulate.

Art. 190. — Persoanele care vor voi să exercite profesiunea de apărător, vor face declarații în scris, însoțite de acte în regulă, din care să se vadă că întrunesc condițiile de a fi apărători.

Această declarație se va face la Chiriarhul respectiv, care o va trimite comisiei respective.

Art. 191. — La Mitropoliile din București, Iași și Sibiu, se va institui câte o comisiune compusă din profesorul de Drept Canonic dela Institutul Teologic Universitar local sau — în lipsă — dela Institutul Teologic Universitar din Capitală, președintele Consistoriului Eparhial din localitate și consilierul administrativ bisericesc al Mitropoliei respective, unde vor depune un examen special din Dreptul Canonic, legile țării, Statutul de organizare și Regulamentele bisericești.

Vor fi admiși în locurile vacante, solicitate, numai cei cari vor obține la examen calificativul «foarte bine» și «exceptional».

În cazul când sunt mai mulți candidați reușiți cu califica-

tivul «exceptional», sau «foarte bine», Chiriarhul locului va desemna pe cei ce va crede de cuviință.

Art. 192. — Fiecare apărător va fi confirmat prin Decizie a Chiriarhului respectiv, în care se va menționa Consistoriul în fața căruia are dreptul de apărător. Nu este îngăduit unui apărător să funcționeze în alt Consistoriu, afară de cel menționat în Decizie.

Art. 193. — Fiecare candidat de apărător înscris la examen va plăti comisiunei o taxă de lei 1.500.

Art. 194. — Nu vor putea fi apărători persoanele care vor fi fost condamnate de instanțe bisericești sau de instanțele civile și penale, cei cari stau sub o culpă canonică, cei cari au fost pedepsiți de Chiriarh, conform Regulamentului de față, cât și cei cari vor fi dovediți că fac intervențiuni, stăruințe sau presiuni, la autoritățile protopopești, la Administrația Eparhială sau la organele anchetatoare, în favoarea împricinăților sau celor dați în judecată.

Locurile celor decăzuți din drepturile lor, se declară vacante și se ocupă conform art. 189 și următoarele.

Art. 195. — Pedepsele disciplinare ce se pot aplica de Chiriarh apărătorilor, care compromit onoarea și demnitatea misiunii lor, sunt:

- a) avertismentul.
- b) interdicția temporală.
- c) ștergerea din tablou.

Art. 196. — Greșelile comise de apărători în timpul ședințelor, se vor comunica de președintele Consistoriului respectiv, Chiriarhului.

Art. 197. — Pedepsele disciplinare nu se pot aplica mai înainte ca apărătorul să fie ascultat; el să fie chemat în termen de 8 zile pentru a fi ascultat.

Art. 198. — Pedepsele date vor fi motivate și comunicate în scris apărătorului.

Art. 199. — Deciziunile disciplinare date de Chiriarh, în cazurile de mai sus, sunt definitive și executorii.

DESPRE RECUZAȚIUNE.

Art. 200. — Părțile împlicate pot recuza direct sau prin apărător pe orice membru al Consistoriului Disciplinar Protopopesc, Eparhial sau Central, în următoarele cazuri:

- a) dacă este interesat personal în proces.
- b) dacă este rudă sau afin cu vreuna din părți până la al IV-lea grad inclusiv.
- c) dacă există dușmănie între el și vreuna din părți.
- d) dacă și-a manifestat public ori privat opiniunea sa mai înainte de a se fi pronunțat hotărîrea.
- e) dacă a primit dela una din părți daruri sau promisiuni de daruri ori de servicii.
- f) dacă a fost martor în pricină.
- g) dacă judecătorul este frate, cumnat, ginere sau socru cu apărătorul părții.
- h) dacă judecătorul a fost apărătorul vreunei părți în fața instanței respective sau în fața unei instanțe inferioare.

Art. 201. — Dacă însă părțile vor declara direct, sau prin apărător, că-l primesc a-l avea ca judecător, membrul recuzabil va lua parte la proces.

In hotărîre, se va face amintire de aceasta.

Art. 202. — Cel ce va voi să recuze, va trebui să facă aceasta mai înainte de începerea procesului.

Dacă motivele de recuzare s'au ivit după începerea procesului, partea interesată le va propune, îndată ce le va cunoaște.

Art. 203. — Recuzarea va fi cerută printr'un act scris dat președintelui.

Acest act va fi iscălit de partea care propune recuzarea sau de apărătorul său.

Consistoriul va chibzui asupra cererii de recuzare, după ce se vor asculta și concluziile organelor însărcinate cu acuzarea.

Judecătorul recuzat nu va putea lua parte la chibzuire. In caz că cel recuzat este președintele, președinte va fi cel mai în vârstă dintre membrii. Hotărîrea Consistoriului se va citi în ședință publică și va fi dată fără nici un apel sau recurs.

Art. 204. — In cazul când Consistoriul hotărăște recuzarea, judecarea se amână și se judecă după ce s'a completat cu membrii supleanți.

CONSISTORIUL CĂNTRAL BISERICESC.

Art. 205. — Consistoriul Central Bisericesc funcționează la Patriarhie și este format din cinci membri și un grefier. Fiecare membru titular poate avea câte un supleant.

Membrii sunt toți preoți, cu examenul de promovare din categoria I, doctori sau licențiați în Teologie, cu cunoștințe canonice și juridice, având o vechime de cel puțin 15 ani în preoție.

Ei se aleg pe termen de patru ani, de către Adunarea Națională Bisericească, cu aprobarea Patriarhului, putând fi realeși.

Președintele Consistoriului se numește dintre membrii titulari ai acestuia, de către Patriarh.

Art. 206. — Consistoriul Central Bisericesc are în competența sa toate afacerile disciplinare și judecătorești venite pe cale de recurs dela Consistoriile Eparhiale.

Art. 207. — Consistoriul Central Bisericesc va primi spre deliberare și hotărîre orice acțiune venită pe cale de recurs, asupra căreia celelalte instanțe judecătorești bisericești prezintă diversitate în hotărîrile lor, relative la principiile de drept canonic, norme și regulamente bisericești.

Hotărîrile ce va lua vor servi ca jurisprudențe pentru întreaga Biserică Ortodoxă Română și judecătorii cari nu vor ține seama de ele, vor fi sancționați.

Art. 208. — Părțile nemulțumite cu hotărîrea Consistoriului Eparhial, cum și acuzarea, pot face recurs la Consistoriul Central, în timp de 15 zile dela primirea hotărîrii de cel în cauză.

Nerespectarea acestui termen atrage după sine pierderea dreptului de recurs, iar hotărîrea Consistoriului Eparhial rămâne definitivă și executorie.

Art. 209. — Cererea de recurs se va prezenta de cel interesat președintelui Consistoriului Eparhial, a cărui sentință o atacă cu recurs, iar acesta o va înainta cu dosarul respectiv președintelui Consistoriului Central Bisericesc.

Art. 210. — Cererea de recurs va cuprinde: numele, prenumele, profesia și domiciliul recurentului și al părților cu care a fost în judecată, cum și motivele de recurs. Ea va fi timbrată cu timbrul legal și redactată în termeni cuviincioși.

Recursul redactat în termeni necuviincioși, se respinge.

Deasemenea se va alătura la cererea de recurs și copie legalizată de pe hotărîre sau de pe dispozitivul hotărîrii recurate. Dacă recurentul voește a se servi și de alte acte afară de cele depuse cu dosarul Consistoriului Eparhial, va trebui să le depună odată cu cererea de recurs, în care se va face mențiune despre aceasta.

Art. 211. — Recursul trebuie să fie motivat prin petiția de recurs, depusă în termen, la președintele Consistoriului Eparhial.

În ea trebuie să se arate motivele de recurs, atât de fond, cât și de formă, dispozițiile Statutului și Regulamentelor bisericești, ori principiul de drept canonic ce s'a violat.

Președintele Consistoriului Central Bisericesc primind recursul, îl înscrie în registrul de judecată, în termen de cel mult zece zile și hotărăște data de înfățișare a părților și emite citațiile.

În recurs, nu se face nici o cerere nouă, care nu s'a făcut la prima instanță, afară de cele care servesc ca mijloace de apărare la cauza recurată.

În recurs, nu se va putea schimba nici cauza, nici obiectul pricinii, nici calitățile părților.

Art. 212. — Nu intră în competența Consistoriului Central Bisericesc, hotărîrile de caterisire care se îndreaptă direct Sf. Sinod.

Art. 213. — Președintele fixează termenul de judecarea recursului și deleagă un membru, spre a face raportul.

Raportul va fi o oglindă adevărată a celor săvârșite în instanța atacată, fără a cuprinde părerea personală a raportorului.

Art. 214. — Ședințele nu sunt publice.

Părțile pot fi asistate de apărători.

Art. 215. — La Consistoriul Central Bisericesc, oficiul de acuzator îl îndeplinește inspectorul general bisericesc, depe lângă cancelaria patriarhală. El se bucură de aceleași drepturi, ca și membrii Consistoriului Central Bisericesc.

Art. 216. — Dacă recursul este făcut în termen, se judecă în ziua fixată, despre care președintele Consistoriului Central Bisericesc a înștiințat părțile și are la dosar dovezile de primirea înștiințării.

Art. 231. — Președintele Sf. Sinod, primind petiția de recurs, va dispune să se înregistreze, dându-se recurentului dovada de primire, în care se va trece ziua primirii recursului și intervenind la Eparhia respectivă pentru trimiterea dosarului, cauzei.

Art. 232. — Sf. Sinod, luând cunoștință de recursul făcut, îl va putea admite, dacă va găsi că procedura n'a fost bine îndeplinită, sau că Statutul și regulamentele bisericești n'au fost bine aplicate, ori că s'a comis exces de putere, contrariu îl va respinge.

Art. 233. — Odată recursul admis, Sf. Sinod va dispune ca pricina să se judece din nou în fond, de către Consistoriul Central Bisericesc.

Hotărîrea acestei instanțe va fi definitivă după aprobarea ei de către Patriarh.

Art. 234. — Sf. Sinod nici într'un caz nu va judeca chestiunea în fond, fără trimiterea în judecata Consistoriului Central Bisericesc.

Art. 235. — Sf. Sinod, trimițând cazul, după admiterea recursului, în judecata Consistoriului Central Bisericesc, va înainta acestuia dosarul cu actele cauzei.

Adresa de înaintare a dosarului va cuprinde și motivele pentru care Sf. Sinod a admis cu trimitere recursul.

Art. 236. — Consistoriul Central Bisericesc, primind dosarul va judeca din nou cazul, ca instanță de fond, după procedura stabilită în prezentul Regulament.

Art. 237. — Hotărîrea Consistoriului Central Bisericesc, va fi supusă spre aprobare Patriarhului, ca președinte al Sf. Sinod, după care sentința rămâne definitivă și executorie.

Art. 238. — Condamnarea definitivă a unui diacon sau preot la cateșisire, va fi comunicată organului în drept.

NORMELE ȘI CONDIȚIUNILE DE REVIZUIRE A HOTĂRIRILOR DATE DE INSTANȚELE BISERICESTI DE JUDECATĂ.

Art. 239. — Orice hotărîre dată de instanțele bisericești de judecată, rămasă definitivă, capătă puterea lucrurilor judecate. Și asupra obiectului care a dat naștere procesului între aceleași

persoane și în fața aceluiași instanțe, o înnoire a procesului nu se mai poate face nici în parte, nici în totalul cauzei.

Art. 240.—Clericul condamnat de una din instanțele de judecată bisericească, prevăzute în Regulamentul de față, prin hotărîre rămasă definitivă și investită cu formula executorie, la depunerea din treaptă, caterisire sau afurisenie, din pricină că actele de care s'ar fi putut servi în apărare, fie că i-au dispărut, fie că nu le-a putut procura din cauză de forță majoră, sau că partea adversă s'a folosit de martori mincinoși, dovediți ulterior de autoritatea legală, astfel că nu le-a putut aduce la termenul fixat pentru judecată, din care cauză nu și-a putut proba nevinovăția, poate cere revizuirea hotărîrii de condamnare, dacă ulterior a intrat în posesia acestor acte.

Cererea de revizuire, bine motivată, însoțită de actele respective, va fi adresată Patriarhului, ca președinte al Sf. Sinod, care va dispune suspendarea provizorie a deciziunii de condamnare, dacă nu s'a executat încă, iar cererea de revizuire o va trimite Consistoriului Central Bisericesc, spre cercetare.

Cererile nemotivate și fără actele pe care se întemeiază nu se iau în considerare și nu li se dă curs.

Consistoriul Central Bisericesc, după ce va verifica, că în adevăr actele produse ulterior de condamnat i-au fost sustrase cu intențiunea de a nu se putea folosi de ele, sau că nu le-a putut procura la timp pentru caz de forță majoră, sau că va dovedi cu acte legale că partea adversă s'a folosit de martori mincinoși, fapte anunțate în fața instanței care l-a condamnat, va casa deciziunea de condamnare și va trimite pe acuzat înaintea altui Consistoriu Eparhial decât cel care l-a judecat și condamnat, unde chestiunea se va judeca din nou.

Hotărîrea dată de acest Consistoriu va fi fără drept de recurs.

Art. 241. — Dovada pentru mărturie mincinoasă se va aduce de cei interesați dela instanțele civile.

Sentința tribunalelor civile în această materie e valabilă în fața Consistoriului Central Bisericesc.

Art. 242. — In caz de revizuire a unei condamnări pentru cauzele indicate de art. 240, dacă condamnatul va fi murit, Con-

sistoriul Central Bisericesc va numi un curator, care va executa drepturile condamnatului.

Dacă în urma acestei noi proceduri se va descoperi că condamnarea a fost pronunțată pe nedrept, noua deciziune a Consistoriului va reabilita prestigiul celui condamnat.

PRESCRIPTIUNI.

Art. 243. — Toate abaterile prevăzute în art. 2 din prezentul Regulament, se prescriu în termen de trei ani, dela săvârșirea lor, iar delictele prevăzute de art. 3 se prescriu în cinci ani dela săvârșirea și consumarea lor, dacă nu sunt delictе continui.

Se exceptează totuși dela această regulă următoarele delictе grave: apostasia, erezia, schisma, omorul și recăsătorirea preoților și diaconilor.

Art. 244. — Dacă însă vina este una din acelea care este calificată și urmărită de legile penale și civile, prescripțiunea operează potrivit acelor legi, afară de cazurile prevăzute la art. precedent. al. ultim.

INSTANȚELE JUDECĂTOREȘTI PENTRU MONAHI.

Art. 245. — Pentru judecarea simplilor monahi și monahii, cum și a ierodiaconilor și ieromonahilor, va funcționa în fiecare mănăstire și schit, cu obști dela 12 membrii în sus, un consiliu de judecată format din 2—4 monahi sau monahii locali, aleși de sobor și confirmați de Chiriarhul respectiv, pe termen de 4 ani, prezidați de starețul lor, la care vor veni spre judecată și monahii și monahiile din mănăstirile cele mai apropiate, cari nu-și au obștea legală, pentru a se putea judeca la vatra lor.

Pentru abaterile ușoare dela regulile monahicești, starețul în dorința de a îndrepta pe cel abătut, întrebuintează următoarele mijloace:

α) la prima abatere, sfatul duhovnicesc și dojana în particular, mai ales dacă abaterea n'a fost însoțită de scandal public.

β) La recidivă, observația publică, în fața întregului sobor.

Pentru abateri disciplinare, ca cele prevăzute la art. 2 din prezentul Regulament, cazul se supune în tratarea și hotărîrea consiliului de judecată, care poate aplica următoarele canonicisiri:

- a) Punerea la metanii în biserică, în timpul serviciului divin.
- b) Oprirea de a săvârși anumite lucrări sfinte.
- c) Oprirea porției dela trapeză, afară de pâine, pe una sau mai multe zile.
- d) Orânduirea la ascultări inferioare.
- e) Trimiterea pe un anumit timp la vreunul din schiturile supuse mănăstirii, dacă sunt asemenea schituri.
- f) Oprirea totală dela săvârșirea celor sfinte, pe timp limitat.

Pentru delictе și crime disciplinare, ca cele prevăzute la art. 3 din Regulament, în urma încheerii unui proces verbal al consiliului de judecată, prin care se arată abaterile și delictеle vinovatului, cazul se trimite prin Episcopul respectiv, conform art. 68, lit. b din Regulament, în judecata Consistoriului Monahal Eparhial.

Dacă Episcopul găsește de cuviință, înainte de a deferi cazul judecării, dispune facerea unei anchete de către exarhul mănăstirilor sau alt delegat al său.

Art. 246. — Pentru judecarea stareților, starețelor, protosinghelilor și arhimandriților, ca și pentru delictеle disciplinare, prevăzute în art. 3 din prezentul Regulament, va exista în fiecare Eparhie un Consistoriu Monahal Eparhial, compus din trei arhimandriți sau în lipsă stareți, numiți de Chiriarh pe timp de 4 ani, sub președenția unuia dintre ei, desemnat de Chiriarhul respectiv, care va judeca după normele prevăzute în acest Regulament, pentru Consistoriul Eparhial.

Pentru judecarea recursurilor, împotriva hotărîrilor date de Consistoriul Monahal Eparhial, va funcționa un Consistoriu Monahal Central, compus din cinci membri (arhimandriți) cu studii teologice superioare, câte unul din fiecare Mitropoie și Arhiepiscopie, sub președenția unuia din ei, desemnat de Patriarh, care va judeca după normele prevăzute în prezentul Regulament, pentru Consistoriul Central.

În caz de condamnare la caterisire, sau excludere din monahism, recursul se îndreaptă către Sf. Sinod, care va proceda ca și cu recursurile clerului de mir, trimitând, în caz de admiterea recursului, spre judecare în fond hotărîrea recurată, la Consistoriul Central Monahal.

Art. 247. — Chiriarhul respectiv, pentru Consistoriul Eparhial Monahal sau Patriarhul pentru Consistoriul Monahal Central, aprobă sau respinge motivat sentințele, pronunțate de aceste instanțe și când e cazul le trimite spre rejudecare, potrivit normelor din prezentul Regulament.

Instituirea, anchetele, procedura de judecată, etc., pentru instanțele de judecată monahală, vor fi cele prevăzute în acest Regulament, pentru instanțele de judecată ale clerului de mir.

Art. 248. — In Eparhiile care nu au un număr de monahi, care să impună înființarea instanțelor de judecată pentru monahi, aceste instanțe vor ființa pe Mitropolii.

DISPOZIȚIUNI FINALE.

Art. 249. — Fiecare ședință a Consistoriilor se deschide prin rostirea rugăciunii «Impărate Ceresc», de către președinte și se termină cu rugăciunea «Tatăl Nostru».

Art. 250. — Pentru fiecare amânare solicitată de reclamanți sau reclamați, de apelanți sau apelați, de recurați sau recurenți, cât și pentru hotărârile definitive, cu apel sau cu recurs, se vor prevedea de instanța respectivă, după apreciere, anumite taxe, drept cheltueli de judecată, ce se fac venit în bugetul Consistoriului respectiv, prin care se suportă cheltueile acelui Consistoriu. Sumele fixate se achită anticipat. Quantumul lor maxim îl fixează serviciul economic al Eparhiei, pentru Consistoriul Protopopesc și Eparhial, iar pentru Consistoriul Central, Consiliul Național Bisericesc.

Art. 251. — Acest Regulament intră în vigoare dela data publicării sale în «Biserica Ortodoxă Română», buletinul Patriarhiei Române.

Art. 252. — Toate dispozițiunile regulamentare contrarii, sunt și rămân abrogate.

Art. tranzitoriu. Procesele începute sub vechiul Regulament și aflate în curs de judecată, la punerea în aplicare a prezentului Regulament, se vor continua și stinge, conform prevederilor din Regulamentul de față, toate apelurile trecând să se judece în recurs înaintea Consistoriului Central Bisericesc.

CUM SE FACE PLATA TAXELOR POȘTALE LA CORESPONDENȚA TRIMISĂ DE PAROHII

Ministerul Cultelor a trimis Administrației Patriarhale următoarele adrese, cari se publică spre știința tuturor parohiilor și protopopiilor din țară :

**Copie de pe adresa Nr. 36048/949
a Ministerului Cultelor, înreg. la
Ad-ția Patriarhală sub Nr. 15/1950.**

Ca urmare la adresa noastră circulară Nr. 23057/1949, cu privire la corespondența oficială, care urmează a fi depusă în contul Nr. 5 al Ministerului Cultelor, de către Instituțiile tutelate, avem onoare a vă face cunoscut, că întrucât toate instituțiile ce se conduc după principiul gospodăriei chibzuite, își suportă toate cheltuelile din bugetul propriu, inclusiv plata taxelor de corespondență, cu începere dela data de 1 Ianuarie 1950, *plata corespondenței expediată organelor superioare sau inferioare bisericești, altor instituții sau persoanelor respective, vor prevedea în buget sumele necesare.*

In consecință, vă rugăm a cunoaște că începând dela 1 Ianuarie 1950, nu se poate depune în contul Ministerului Cultelor, decât corespondența adresată acestui Minister.

Protopopiatele vor aduce de îndată la cunoștință mănăstirilor și parohiilor, dispozițiunile din prezentul ordin, pentru stricta lor aplicare, cunoscând că s'au dat dispozițiuni organelor P. T. T. în acest sens.

p. M I N I S T R U,
(ss) Mircea Ionescu

p. D I R E C T O R,
(ss) Gh. Prundeanu

**Copie de pe adresa Nr. 37500/949,
a Ministerului Cultelor, înregistrată
la Ad-ția Patriarhală sub Nr. 15/1950.**

În conformitate cu adresa Nr. 174769/949, a Ministerului Finanțelor și ca urmare la adresa noastră circulară Nr. 36048/949, avem onoare a vă face cunoscut că, unitățile care deși au dreptul să depună în contul Ministerului Cultelor corespondența oficială, adresată acestuia, dar al căror volum nu atinge numărul de 10 corespondențe zilnic, vor plăti taxele poștale la prezentare, prin francare cu timbre poștale, conform tarifului P. T. T. în vigoare, fără a le putea prezenta cu borderou în creditare de taxe.

Față de această dispozițiune, vă rugăm a cunoaște, că începând dela 1 Ianuarie 1950, toate unitățile care se găsesc în această situațiune, urmează să suporte din veniturile lor proprii fraicarea corespondenței oficiale, adresată Ministerului, dacă volumul lor nu depășește 10 corespondențe zilnic,

oficiile P. T. T., având dispozițiuni categorice de a nu primi cu borderou în creditare de taxe asemenea corespondență.

Rambursarea cheltuelilor făcute de către unitățile care intră în această categorie, se va face de către Ministerul Cultelor, sub formă de subvenție, la 1 Iulie și 1 Decembrie 1950.

Pentru aceasta, unitățile în cauză vor cere Ministerului prin adresă, ordonanțarea șumelor cheltuite cu francarea corespondenței, suma stabilindu-se după numărul corespondenței expediate Ministerului Cultelor.

Protopopiatele vor solicita sumele atât pentru ele, cât și pentru mânăstiri și parohii, cărora le vor aduce la cunoștință de îndată dispozițiunile de mai sus.

Se atrage din nou atențiunea, că nu se va putea depune și deci nu se va plăti decât corespondența adresată Ministerului Cultelor.

p. MINISTRU,
(ss) Dobocan

p. DIRECTOR,
(ss) Mircea Ionescu

INȘTIINȚARE PENTRU C. C. PREOȚI

Incepând cu 1 Ianuarie 1950, orice corespondență prin poștă se taxează.

În consecință, vă rugăm ca ori de câte ori ni se cer informații sau răspunsuri la chestiuni în legătură cu Serviciul de Editură și Tipografie, deodată cu raportul să ni se trimită și câte o carte poștală cu adresa scrisă sau mărci poștale pentru o scrisoare, iar despre acest fapt să se facă pomenire în raport.

Tot cu data de 1 Ianuarie 1950, *Magazinul de obiecte bisericesti* din București, str. 30 Decembrie Nr. 9, a trecut pe seama Arhiepiscopiei Bucureștilor ca *magazin eparhial*. Ne mai având legătură directă cu el, să nu ni se mai adreseze nici o corespondență privind acest magazin.

Repetăm din nou, că *Serviciul de Editura și Tipografie vinde numai en-gros*, adică dela 5 exemplare în sus din aceeași carte și dela 50 exemplare în sus din imprimatele volante și din broșurile mici, și aceasta numai dacă se trimit 50% din prețul lor ca aconto.

Comenzilor mai mici nu le mai dăm curs și nici nu mai corespondăm cu privire la ele. Nu ni se vor trimite pentru comenzi nici aconto și nici reclamațiuni.

Comenzile cu amănuntul se vor face numai la magazinele sau depozitele eparhiale.

Ni se face un serviciu, pentru care exprimăm mulțumiri, dacă acestea se fac cunoscute și credincioșilor.

UN COMUNICAT CU PRIVIRE LA PREOȚII PENSIONAȚI.

Inalt Prea Sfinția Sa Patriarhul Justinian a primit, din partea unui număr de nouă preoți din București, — pensionați la 60 ani, prin Deciziunea Ministerului Cultelor Nr. 5733/1949 — un memoriu prin care semnatarii au cerut să se ia în considerație situația precară a remunerației lor și să li se aprobe să poată primi, fiecare, din fondurile parohiei respective, diferența dintre pensia ce li se servește și salariul ce se plătește preoților nepensionați.

Inalt Prea Sfinția Sa Patriarhul a dispus ca acest memoriu să fie înaintat în original Ministerului Cultelor, pentru aviz.

Ministerul Cultelor — Direcțiunea Secretariatului — a răspuns cu adresa Nr. 1999/1950, pe care o redăm aci mai jos:

PATRIARHIEI ROMÂNE
Cabinetul I. P. S. Patriarh.

Din încredințarea Tov. Ministru al Cultelor, avem onoarea a Vă restitui, în original, memoriul mai multor preoți pensionari din București, cunoscând că Ministerul este de acord ca din fonduri proprii, ale parohiei respective, aceștia să poată primi diferența între pensia ce o primesc lunar și salariul colegilor preoți deservenți în momentul de față ai bisericilor.

Directorul Secretariatului

(ss) V. Ursucaș

CONCURS PENTRĂ RECRUTAREA APĂRĂTORILOR BISERICEȘTI.

În conformitate cu dispozițiunile noului Regulament de procedură al instanțelor disciplinare bisericești, sancționat prin Inaltul Decret Prezidial Nr. 7 din 13 Ianuarie 1950, se publică concurs pentru recrutarea apărătorilor bisericești, pentru instanțele de judecată bisericească, după cum urmează:

10 (zece) apărători pentru Consistoriul Central Bisericesc.

Pentru Centrul București.

Câte 8 (opt) apărători pentru Consistoriile Eparhiale de pe lângă Arhiepiscopiile Bucureștilor și Craiovei;

Câte 5 (cinci) apărători pentru Consistoriile Eparhiale de pe lângă Episcopiile: Buzăului, Constanței și Râmnicului-Argesului;

Câte 4 (patru) apărători pentru fiecare Consistoriu Disciplinar Protopopesc din Capitală și județele din cuprinsul Arhiepiscopiei Bucureștilor, Arhiepiscopiei Craiovei și Episcopioilor: Buzăului, Constanței și Râmnicului-Argesului.

Pentru Centrul Iași.

Câte 8 (opt) apărători pentru Consistoriile Eparhiale de pe lângă Arhiepescopiile Iașilor și Sucevei;

Câte 5 (cinci) apărători pentru Consistoriile Eparhiale de pe lângă Episcopiile: Romanului-Hușilor și Galaților.

Câte 4 (patru) apărători pentru fiecare Consistoriu Disciplinar Protopopesc din județele din cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor, Arhiepiscopiei Sucevei și Episcopioilor: Romanului-Hușilor și Galaților.

Candidații la titlul de apărător bisericesc trebuie să fie doctori sau licențiați în teologie, cu examenul de promovare de categoria I-a și să aibă cel puțin 10 (zece) ani de preoție lucrătoare.

Nu vor putea fi admiși ca apărători bisericești, clericii cari au fost condamnați de instanțele bisericești sau instanțele civile și penale, cei care sunt sub culpe canonice și cei pedepsiți direct de Chiriarh.

Cererile candidaților se vor face în scris și se vor depune la Chiriaria respectivă și vor fi însoțite de următoarele acte, din care să se vadă că întrunesc condițiunile de a fi apărători:

a) Actul de studii;

b) Certificat de anii serviți, în care să se menționeze că nu au suferit vreo condamnare bisericească și că nu sunt sub anchetă și sub culpe disciplinare;

c) Certificatul dela Cazierul judiciar, din care să se constate că nu au suferit vreo condamnare civilă sau penală.

Termenul pentru depunerea cererilor însoțite de acte, se fixează la data de 1 Martie 1950, după care vor fi înaintate de cancelariile chiriariale, comisiunilor respective, care funcționează pe lângă Centrele București și Iași.

Candidații înscrși vor depune un examen special din dreptul canonic, Statutul de Organizare al Bisericii Ortodoxe Române, din nouile regulamente și dispozițiuni bisericești și din legile Țării.

Fiecare candidat înscris la examen va achita la prezentare, înainte de începerea examenului, o taxă de lei 1.500.

Pentru Consistoriile Eparhiale și Protopopești din cuprinsul celor două Mitropolii din Ardeal, urmează să se dea dispozițiuni de către Centrul Arhiepiscopal Sibiu.

CIRCULARĂ CATRE TOȚI PP. CC. PROTOPOPI DE PLASĂ
DIN PATRIARHIA ROMÂNĂ, PRIVITOARE LA
EXPEDIEREA PUBLICAȚIILOR BISERICEȘTI.

I. P. S. Patriarh Justinian a adresat tuturor Protopopilor de plasă din Patriarhia Română următoarea circulară Nr. 2122/950, de a cărei executare PP. CC. Protopopi sunt direct răspunzători:

Prea Cucernice Părinte Protopop,

În urma experienței din anul trecut, cu trimiterea publicațiilor noastre și a schimbării condițiilor de expediere prin poștă, ne vedem puși în situația de a schimba felul de distribuire a lor și de încasare a abonamentului și a costului cărților ce se vor trimite.

Foarte multe parohii, din motive întemeiate sau mai puțin întemeiate, au refuzat coletele trimise ramburs (dar nu totdeauna și pe cele expediate simplu) și apoi, cerându-li-se explicații, ne-au făcut să le trimitem din nou, cauzându-ne cheltuieli mari și muncă suplimentară, care la mii de cazuri nu poate fi trecută cu vederea. Dar și mai greu de explicat este faptul, că zi de zi primim reclamațiuni, că parohiile n'au primit cărți și numere din reviste (din cele expediate ramburs și mai mult din cele trimise simplu); simțindu-ne obligați să complectăm colecțiile parohiilor, prin aceasta ni s'a cauzat pagube materiale importante și ne-a dat de gândit.

Apoi noule condiții de trimitere prin poștă, dacă le-am expedia ca în trecut, ne-ar constrânge la o urcare a abonamentului și aceasta dorim s'o evităm.

Pentru aceste motive ne vedem puși în situația de a schimba felul de distribuire a publicațiilor și a încasării costului lor, apelând la serviciile Prea Cucernicilor Voastre, rugându-vă să depuneți tot zelul, ca lucrul să meargă cât mai repede, cât mai corect și cât mai satisfăcător pentru toți.

Noi vom trimite în colet, pe numele P. C. Voastre, toate publicațiile noastre în atâtea exemplare câte parohii aveți în subordine, însoțite de un borderou în dublu exemplar cu numele parohiilor și indicarea revistelor și cărților ce se trimit. La distribuire, cu prilejul celei mai apropiate conferințe lunare a preo-

țimii, primitorul va semna borderoul, din care un exemplar rămâne ca act justificativ la P. C. Voastră, iar altul ni se trimite nouă cu raport explicativ în cel mult 5 (cinci) zile după ținerea conferinței.

Incasarea abonamentului și a costului cărților o veți face până la 15 Februarie, 15 Mai, 15 August și 15 Noembrie, câte 1.000 (una mie) lei, pentru fiecare trimestru, depunând imediat după încasare sumele la Banca de Stat, în contul de virament Nr. 3679, pentru Patriarhia Română — Tipografia și nouă ne veți raporta ce sume ați depus, trecându-le apoi și pe borderoul de distribuire al revistelor cel mai apropiat în dreptul fiecărei parohii.

Preoții care nu sunt parohi și diaconii pot face abonamente personale la reviste, având să plătească numai abonamentul fixat pentru fiecare revistă, deci fără contribuția pe care o dau parohiile, — dacă cer în scris abonarea. Distribuirea revistelor se va face deodată cu celelalte și în același fel.

Pentru serviciul de distribuire a publicațiilor și de încasare a abonamentului sau costului lor, nu vă putem oferi nicio bonificație în bani, nefiindu-ne permisă asemenea operație. Vă oferim însă un abonament personal gratuit la cele trei reviste ale noastre.

Având în vedere interesul mare bisericesc, pe care-l urmărim prin serviciul ce vă cerem, nu ne îndoiim că vom avea întreg concursul P. C. Voastre, pentru care vă mulțumim anticipat.

Patriarh,
† JUSTINIAN

Director,
I. Modoran

—O—

**CIRCULARĂ CĂTRE TOȚI PP. CC. PROTOPOPI DE PLASĂ,
CU PRIVIRE LA TRIMITEREA ABONAMENTELOR
ȘI CONTRIBUȚIILOR PAROHIALE.**

Prea Cucernice,

In cursul anului expirat Serviciul de Editură și Tipografie al Patriarhiei a expediat prin P. T. T. direct la parohii, regulat, revistele și cărțile tipărite.

Totuși s'au primit dela parohii extrem de numeroase reclamațiuni în care se arată că nu s'au primit unele din revistele și cărțile expediate:

Incasarea abonamentelor s'a făcut pe calea rambursului, dar, și aci s'au ivit dificultăți. Anume, se întâmplă adesea ca, tocmai în momentul sosirii rambursului, să nu fie nimeni prezent la parohie, sau să nu fie în acel moment suma necesară disponibilă. Din aceste cauze, poșta a restituit o parte din coletele expediate cu ramburs, iar după aceea, parohiile respective au cerut să le fie expediate din nou coletele cu ramburs, sau, de cele mai multe ori, au expediat direct sumele, cerând să le fie trimise revistele și cărțile.

Excepțiile dela un plan de lucru sunt totdeauna generatoare de încurcături și neplăceri, ceea ce s'a întâmplat cu rambursurile returnate și cu plățile expediate direct de parohii.

Pentru a înlătura aceste dificultăți, I. P. S. Patriarh a dispus ca, în anul curent, difuzarea revistelor și cărților tipărite de Serviciul de Editură și Tipografie al Patriarhiei să se facă prin Protoierii.

În acest scop, Editura va trimite fiecărei Protoerii un singur colet cu revistele și cărțile cuvenite parohiilor și celorlalți abonați din cuprinsul Protoieriei, specificați într'un tablou, întocmit în dublu exemplar. Cu ocazia conferințelor lunare, sau cu ocazia plății salariilor se vor preda revistele celor în drept, care vor semna de primire ambele tablouri.

Un tablou semnat de primire se va înapoia Serviciului de Editură și Tipografie din București, Str. Principatele Unite Nr. 60, cu o scrisoare întocmită după formularul anexat.

Costul revistelor și cărților ce se vor difuza în 1950, și contribuția la cheltuelile Patriarhiei pentru susținerea învățământului religios și a cheltuelilor de interes general bisericesc, așa cum s'a comunicat cu circulara Nr. 12.931 din 23 Decembrie 1949, este de lei 4.000.

Incasarea costului abonamentelor și contribuției se va face de protoerii, în patru rate, cu ocazia plății salariilor pe lunile Februarie, Mai, August și Noembrie 1950.

Pentru sumele încasate se va elibera chitanță din chitanțierul Protoieriei, în care se va trece separat costul abonamen-

tului și contribuția la cheltuelile Patriarhiei. Aceste chitanțe vor servi ca acte justificative descărcătoare în gestiunea parohiilor plătitoare.

Sumele încasate vor fi vărsate la Banca de Stat imediat, nefiind îngăduit ca din aceste sume să se facă alte plăți ale Protoieriei, avansuri, etc.

La controlul ce se va face de organele noastre, ale Băncii de Stat și ale Ministerului Cultelor, asemenea abateri vor fi sancționate în conformitate cu Legea Sabotajului.

Patriarhia are deschise la Banca de Stat următoarele conturi:

— Patriarhia Română	cont Nr. 3525
— Patriarhia Română — Ateliere	„ „ 3678
— Patriarhia Română — Tipografie	„ „ 3679
— Patriarhia Română—Fondul de Credit „ „	2746
— Patriarhia Română—Fondul de Asigurare	„ „ 4583

Deși numerele de conturi au fost corect publicate în revistă, sume privind veniturile Patriarhiei s'au vărsat la Fondul de Asigurare, altele aparținând Tipografiei s'au vărsat la contul Patriarhiei, etc

Aceste greșeli provocate de neatenție și neglijență ne cauzează încurcături și dă naștere la corespondență și muncă inutilă.

Precizăm, deci, că se varsă costul abonamentelor la **Contul Tipografiei și Editurii, Nr. 3679**, iar contribuția la **contul Patriarhiei Nr. 3525**.

Sumele vărsate în cont la Banca de Stat vor fi imediat comunicate Patriarhiei, Serviciul Contabilității din Str. Antim Nr. 29, cu o scrisoare conform modelului alăturat.

Ratele de încasat se vor comunica la timp Protoeriilor, cu borderouri care vi se vor remite la timp.

Instrucțiunile de față vor fi citite și prelucrate în prima conferință ce se va ține la Protoerie, și se va cere P. C. preoți să ia notă de numerele de conturi și de titulatura lor corectă.

Eventualele Dvs. obiecțiuni asupra aplicării circularei de față, se vor trimite Patriarhiei cel mai târziu până la 1 Martie 1950.

Vicar Patriarhal, Episcop,
(ss) **Partenie**

Șeful Serv. Contabilității,
(ss) **Simion Alexandrescu**

Model Nr. 1.

Județul

Protoeria

Protoereu *)

Către :

PATRIARHIA ROMÂNĂ
Serviciul de Editură și Tipografie

București
Str. Principatele Unite, 60

Anexat avem onoare a vă înainta tabloul
pentru predare
..... semnat de primire de abonați.

Vă facem cunoscut că abonații.....

refuză primirea, iar

solicită să fie abonați cu începere dela 1 Ianuarie
1950.

Protoereu,

Secretar,

*) Se va scrie cîteș numele Protoereului.

Model Nr. 2.

Județul

Protoeria

Protoereu

Către ;

PATRIARHIA ROMÂNĂ
Serviciul Contabilității

București
Str. Antim Nr. 29

Avem onoare vă a aduce la cunoștință că azi am depus la
B. R. P. R. :

— în cont „PATRIARHIA ROMÂNĂ“ Nr. 3525.	Lei.....
— „ „ „PATRIARHIA ROMÂNĂ“ — Tipo- grafie, Nr. 3679.
	<u>.....</u>
	Total . . Lei.....
— în cont „PATRIARHIA ROMÂNĂ“
— „ „ „ „
	<u>.....</u>
	<u>TOTAL : Lei.....</u>

Totdeodată înaintăm tabloul de încasarea ratei.....
din abonamente și contribuție, în sumă de . . . Lei.....
din care s'a încasat lei..... Diferența de . . „
este justificată pe verso.

S'a mai vărsat la contul Nr..... Lei
reprezentând

și la contul Nr..... Lei..... reprezentând.....

PROTOEREU,

Secretar,

(verso)

Diferența de lei..... rămasă neîncasată din tabloul
de abonamente și contribuția la cheltuelile Patriarhiei se justifică
astfel :

Lei.....

PROTOEREU,

Secretar,

	PAGINA
<i>Inștiințare pentru C.C. Preoți</i>	68— 68
<i>Un comunicat cu privire la preoții pensionați</i>	69— 69
<i>Concurs pentru recrutarea apărătorilor bisericești</i>	69— 70
<i>Circulară către toți P.P. C.C. Protopopi de plasă din Patriarhia Română, privitoare la expedierea publicațiilor bisericești</i>	71— 72
<i>Circulară către toți P.P. C.C. Protopopi de plasă cu privire la trimiterea abonamentelor și contribu- țiilor parohiale</i>	72— 76

Manuscrisele, cărțile, comunicările oficiale ale Eparhiilor, revistele peri-
odice, abonamentele și orice fel de corespondență se trimit pe adresa:
Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă, — Str. Antim 29, București V,
cu mențiunea: Pentru *Biserica Ortodoxă Română* — Buletinul Oficial al
Patriarhiei Române.

C O S T U L R E V I S T E I

In țară		In străinătate	
Pe un an	350 lei	Pe un an	1.500 lei
Contribuția Parohiei la chel- tutellile Adm. Patriarhale	400 „	Pe șase luni	750 „
Un număr	150 „	Un număr	400 „

In București, se poate cumpăra dela **Editura Institutului
Biblic și de Misiune Ortodoxă, Str. Principatele Unite, Nr. 60.**

№. 1584/1462/1950

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

Nr. 2

FEBRUARIE

1950

CĂLĂTORIA I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN IN ARDEAL, CRIȘANA, BANAT ȘI OLTENIA

In dimineața zilei de 5 Decembrie 1949, I. P. S. Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a părăsit reședința patriarhală din București, spre a face o vizită colegială cărmuitorilor Eparhiilor din Ardeal, Crișana, Banat și Oltenia. Întâistătorul Sfintei noastre Biserici a fost însoțit în această călătorie de PP. CC. Consilieri: Pr. Gh. Maior, Pr. Gh. Vintilescu, Pr. Al. Săvulescu, Diac. At. Preda, consilieri patriarhali, Pr. Al. Ionescu, Inspector al Sf. Patriarhii, Dl. I. Modoran, directorul Cancelariei Sf. Patriarhii, Pr. N. Cazacu, Secretar al I. P. S. Patriarh, Pr. D. Cristescu, Pr. Gh. Soare, Pr. Gh. Pașoi, Pr. Simion Neaga, consilieri ai Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor și Dl. V. Godeanu, revizor-contabil.

La Sâmbăta de Sus.

După un scurt popas la Câmpina, I. P. S. Patriarh și însoțitorii I. P. S. Sale au străbătut Valea Prahovei, au trecut prin Brașov și Făgăraș și s'au îndreptat spre mănăstirea ctitorită, cu două veacuri și jumătate în urmă, de voevodul Constantin Brâncoveanu, la Sâmbăta de Sus.

Aci s'a săvârșit un 'Te-Deum, la care au luat parte credincioși din împrejurimi, iar P. C. Pr. Serafim Popescu a urat un cald cuvânt de bună venire Inaltului oaspe și însoțitorilor.

«Osebită este bucuria și aleasă este cinstirea de care s'a învrednicit sfânta noastră mănăstire, primind în mijlocul ei pe Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și împărtășindu-se din binecuvântarea Sa», — a spus C. Sa și a încheiat rugând pe Bunul Dumnezeu să hărăzească Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române ani mulți, cu sănătate, pentru ca să poată conduce lucrarea Bisericii lui Hristos.

A vorbit apoi I. P. S. Patriarh Justinian, îndreptând cuvântul Său părintesc către cuvioșii monahi, către cucernicii preoți și către credincioși:

**Prea Cuvioși Părinți,
Iubiți credincioși,**

Personal, ca preot, iar apoi ca arhiereu, am mai venit la mănăstirea Sâmbăta de Sus, despre care aveam informațiuni din cele mai bune, în legătură cu activitatea ce se desfășura aici pe tărâmul acesta duhovnicesc și mai cu seamă în legătură cu propoveduirea Evangheliei. De data aceasta venim în calitate oficială și ca un prim popas făcut în Eparhia Ardealului, păstorită cu atâta vrednicie de Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Nicolae Bălan, ne-am oprit la mănăstirea Sâmbăta de Sus, în acest lăcaș zidit de voevodul martir Brâncoveanu, tocmai pentru că a fost o cetate întăritoare de credință, în vremurile acelea din jurul anului 1700.

Așa dar, iată-ne în mănăstirea lui Brâncoveanu, unde vreme de sute de ani s'au rugat atâția vrednici călugări. Mănăstirea aceasta a avut un rol însemnat în încurajarea credincioșilor ortodocși în lupta lor împotriva uniației. Iar acum când acest act a rămas numai o amintire tristă pentru noi și când numai într'un an de zile s'a desăvârșit întru totul întregirea Bisericii noastre din Transilvania, este bine să ne aducem aminte de astfel de sfinte lăcașuri, care au stat de veghe împotriva priгонitorilor și au luptat împotriva lor.

Mulțumesc din toată inima Bunului Dumnezeu că ne-a învrednicit să trăim aceste clipe mărețe, care acum câțiva ani păreau de neîmplinit.

Prea Cuvioși Părinți,

Continuați să împărtășiți lumină duhovnicească sufletelor dornice de mântuire, celor ce-și îndreaptă pașii spre aceste vechi lăcașuri. Prin ungerea cu Sfântul Mir, prin legarea și turnarea untdelemnului peste rana care a fost în sufletul acestui popor timp de 250 de ani, stăruiți în acest sens la vindecarea ei, sub auspiciile Bisericii noastre Ortodoxe.

Iubiți credincioși,

Țin să vă mulțumesc din toată inima, pentrucă v'ați ostenit să ieșiți întru întâmpinarea noastră și vă binecuvintez, făgăduindu-vă că voi ruga pe Dumnezeu în rugăciunile mele să vă aibă sub paza și ocrotirea Lui și să asculte rugăciunile voastre de mântuire și de iertarea păcatelor.

Cât privește pe Prea Cuvioșii Părinți, din toată inima le doresc spor duhovnicesc în munca lor de zi și de noapte și rog pe Cel Atotputernic să-i întărească în puterile lor fizice și să le înmulțească forțele lor spirituale.

Dumnezeu să vă aibe sub ocrotirea Lui și tot darul și toate milele Sale cele bogate să le reverse asupra voastră, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin!

După amiază, I. P. S. Patriarh Justinian și însoțitorii săi au părăsit Sâmbăta de Sus, îndreptându-se spre Sibiu

La Sibiu.

La Catedrala mitropolitană din Sibiu, I. P. S. Patriarh a fost întâmpinat de I. P. S. Mitropolit al Ardealului, Nicolae Bălan, înconjurat de un numeros sobor de preoți. S'a săvârșit și aci convenita rugăciune de laudă și mulțumire către Dumnezeu Cel Atotputernic. Apoi, I. P. S. Nicolae, cu glas răspicat, a rostit următoarea cuvântare:

Inalt Prea Sfinția Voastră,

Vizita pe care ne-o faceți ne umple inimile de o bucurie negrăită. Bucuria aceasta nu este numai a mea, ci cu o simțire deosebit de călduroasă, împreună cu mine, se bucură întreg clerul și credincioșii Arhiepiscopiei pe care o păstoresc.

Noi toți vedem în distinsa personalitate a Inalt Prea Sfinției Voastre pe Întâistătorul Sfintei noastre Biserici, care cu înțelepciune și cu râvnă deosebită conduce cârma acestei Biserici.

Vă asigurăm de simțămintele de adâncă venerație pe care vi le purtăm și de tot sprijinul în înalta misiune ce aveți s'o îndepliniți la conducerea Sfintei noastre Biserici.

Inalt Prea Sfinția Voastră,

Noi cei de aici nu prea avem să vă arătăm multe lucrări minunate din Sfânta noastră Biserică, pentru că am străbătut sute de ani prin grele împrejurări și prin grele încercări. Cu toate acestea, prin duhul de jertfă al credincioșilor Sfintei noastre Biserici, am reușit să înființăm o seamă de instituții, care au servit la păstrarea credinței și la progresul religios al turmei celei credincioase.

Inalt Prea Sfinția Voastră,

In numele meu personal, cât și în numele clerului și poporului din Arhiepiscopia pe care o păstoresc, vă asigurăm de cele mai profunde simțăminte de venerație și de iubire fiască pe care v'o purtăm.

Vă asigurăm de tot sprijinul modest pe care vi-l putem da și vă rugăm să împărtășiți celor ce au venit să vă vadă, cu ocazia pogorîrii în mijlocul nostru, patriarhiceasca voastră binecuvântare.

Intru mulți ani!

Când s'au stins ultimele acorduri ale Imnului Patriarhal, intonat de corul mitropolitan, a răspuns I. P. S. Patriarh Justinian:

**Inalt Prea Sfințite,
Prea Cucernici Părinți,
Iubiți credincioși,**

Cu toată dragostea ne-am îndreptat privirile noastre întotdeauna către Ardeal și de aceea ne-am îndreptat acum pașii noștri în vizita aceasta colegială, către Sibiu, la Inalt Prea Sfinția Voastră, fiind mânați de o prețuire adâncă pentru tot trecutul de muncă al Inalt Prea Sfinției Voastre.

Personal nutresc pentru Inalt Prea Sfinția Voastră o deosebită prețuire încă din anii copilăriei mele.

Atunci când Inalt Prea Sfinția Voastră ați fost ales Mitropolit al Transilvaniei, eram elev în clasa VI-a la seminarul din Râmnicul Vâlcea; cu corul v'am ieșit în întâmpinare în gară, fiind noi foarte dornici să vedem pe Nicolae Bălan, cel ce venea cu un prestigiu mare de luptător pentru unirea Românilor, dar mai cu seamă cu un prestigiu mare și pentru apărarea dreptei credințe împotriva prigoanelor din partea acelorora care timp de 250 de ani au adâncit desbinarea între frați.

Și așa cum sunt amintirile din anii copilăriei de neșters, așa am păstrat și eu neștearsă figura Inalt Prea Sfințitului Mitropolit al Transilvaniei, ales imediat după Unire în acest scaun și care era atât de prețuit de elevii seminarului din Râmnicul-Vâlcei. Profesor și distins teolog, revărsați de aici, încă de pe atunci, bogatele cunoștințe și daruri ale Inalt Prea Sfinției Voastre.

Am ținut să fac acum această mărturisire personală, ca să cunoașteți că încă din copilărie v'am păstrat o adâncă prețuire și o deosebită dragoste.

De altfel, cred că și Inalt Prea Sfinția Voastră ați simțit această prețuire în momentele când ne întâlnim la Olănești, pe când mă aflam ca simplu preot în Râmnic și mă apropiam cu respect și cu dragoste de Inalt Prea Sfinția Voastră.

Inalt Prea Sfințite, nu numai eu, ci întreaga Biserică și toți Ierarhii noștri vă prețuiesc munca pe care ați depus-o timp de aproape 30 de ani pe ogorul Bisericii noastre, muncă plină de roade.

De cum ați venit pe scaunul mitropolitan, ca moștenitor al unui trecut bisericesc atât de glorios și mai ales al unui trecut care vă porunca să mergeți mai departe pe drumul înaintașilor Inalt Prea Sfinției Voastre, dela început v'ați arătat toată capacitatea, toată priceperea și toată râvna în pregătirea clerului Bisericii noastre. Nu v'ați sfiit să spuneți încă de pe atunci preoților, în conferințele pe care le țineți cu ei, că nu putem convinge pe oameni despre adevărurile credinței noastre cu molitfelnicul și cu moliftele.

Și astfel, Inalt Prea Sfinția Voastră ați condus atâtea așezăminte, de care nu ați vorbit, din cauza modestiei care vă caracterizează; dar ele sunt prea evidente, ca să nu poată fi cunoscute de toată lumea.

Ați deschis pentru tinerii noștri drumuri spre atâtea școli teologice, ca să dați Bisericii ierarhi luminați și în același timp să creați un corp preoțesc de elită în jurul Inalt Prea Sfinției Voastre, care să frământă toată știința noastră teologică și s'o pună apoi la îndemâna întregului cler din țara noastră.

Prin tiparnița dela Sibiu ați scos la iveală atâtea opere de știință teologică și atâtea lucrări puse la dispoziția preoților în pastorația lor.

In același timp v'ați străduit să dați Bisericii din Transilvania clerici convinși, care pornind la drum să fie înarmați cu toată arma cea bună a Sfintei Evanghelii și a cunoștințelor teologice, ca să poată face față împrejurărilor, mai ales acelor împrejurări care veneau după cel dintâi războiu.

Inalt Prea Sfințite,

După unirea politică ați dus o luptă dâră pentru unirea sufletească a Românilor din Transilvania. In această luptă ați avut și multe necazuri și ați încercat și multe decepții; dar după instaurarea Republicii Populare v'a fost dată această bucurie, după o luptă de 30 de ani, de a putea fi tămăduitorul, doctorul care să vindece această rană.

Sunteți cel mai fericit dintre Ierarhii Bisericii noastre, fiindcă, privind în jurul Inalt Prea Sfinției Voastre, la clerici, la instituțiuni și la tot trecutul de lupte, puteți constata că sunt în cea mai mare parte rezultatul muncii și strădaniilor Inalt Prea Sfinției Voastre. Preoții sunt mai toți foști elevi sau studenți pe care i-ați îndrumat în câmpul misionarismului.

Inalt Prea Sfințite,

Personal vă port toată prețuirea și toată stima pentru o muncă atât de încordată, atât de cumpănită, atât de înțeleaptă, atât de rodnică.

Noul Statut de organizare bisericească și-a însușit toate dezideratele pe care le-ați înfățișat clerului și poporului cu ocazia alegerii Inalt Prea Sfinției Voastre ca Mitropolit al Ardealului, cuprinzând absolut toate punctele de program, dar mai cu seamă tot programul de muncă pe care Inalt Prea Sfinția Voastră l-ați aplicat timp de 30 de ani. Astăzi în toate Eparhiile din țara noastră preoții sunt chemați la cursurile de îndrumare și orientare în munca lor pastorală, să frământa problemele teologice, cum și problemele sociale și economice de care Biserica nu poate să se izoleze.

In aceste cursuri se caută în primul rând înarmarea misionarilor noștri cu toate cunoștințele teologice necesare.

Iată de ce cred eu că Inalt Prea Sfinția Voastră sunteți omul cel mai fericit, fiindcă ați văzut cum s'au împlinit toate

idealurile de muncă pe care vi le-ați propus când ați fost ales Mitropolit, realizând atâtea lucruri de mare folos pentru Biserica noastră.

Prețuirea aceasta, Inalt Prea Sfințite, o are întreg Sfântul Sinod. Când veniți în mijlocul nostru, privim ca la un dascăl încercat, ca la un Ierarh cu experiență, ca la un înțelept, gata să ne dea orice îndrumări cu blândețe, cu dragoste și cu răbdare, căutând să ne dea în același timp răspunsurile și sfaturile cele mai practice, cu dragoste frățească.

Iată, iubiți credincioși, care sunt convingerile noastre și ale întregului Sfânt Sinod despre păstorul Ardealului, Mitropolitul Nicolae Bălan.

Dar cu acestea, încă n'am spus totul.

Deși Inalt Prea Sfinția Sa este cel mai înaintat în vârstă dintre toți membrii Sfântului Sinod, cu toate acestea este mai tânăr la gândire și la minte decât mulți dintre noi cei tineri și în problemele care ni s'au pus, Inalt Prea Sfinția Sa n'a compărut în fața noastră ca un conservator, ca un deținător al unor șabloane învechite; nu, din contra, Inalt Prea Sfinția Sa a trecut alături de cei care mergeau în fruntea acțiunii de adaptare a Bisericii la așezările sociale de astăzi.

Iubiți credincioși,

Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae Bălan m'a invitat să dau toată binecuvântarea mea ca Patriarh credincioșilor și clerului adunat în această catedrală. Înainte de aceasta eu țin însă să mulțumesc din toată inima clerului și credincioșilor care au ieșit în întâmpinarea noastră. Această primire a fost pentru noi neașteptată, fiindcă în vizita noastră noi nu luăm contact oficial decât cu Ierarhii, cu colaboratorii lor și cu clerul. Dar noi vedem că la Sibiu au venit mulți credincioși. Și atunci, înainte de a da toată binecuvântarea mea, eu țin să mulțumesc credincioșilor și clerului care ne-a făcut această surpriză, care a fost pentru noi cu adevărat plăcută. Fiindcă, iubiții mei, toate strădanțiile noastre nu sunt decât pentru întărirea și prosperarea Bisericii noastre Ortodoxe.

Dușmanii noștri de totdeauna caută să lovească în noi și mai ales să lovească în actul care s'a săvârșit cu voia lui Dum-

nezeu și cu aprobarea Stăpânirii de astăzi. Imbrăcați de multe ori în piei de oi și compărând ca cei mai evlavioși, cât și ca cei mai îngrijorați de soarta Bisericii, de multe ori șoptesc la urechile preoților foști greco-catolici, cât și la urechile preoților noștri cuvinte, care în cea mai mare parte, caută să facă un rău Bisericii noastre.

Cu toții ați auzit că dușmanii noștri scornesc tot felul de sunuri și în același timp nu se dau la o parte din a ne bârfi la posturile de radio. Dar nouă puțin ne pasă, căci pe noi nu ne poate judeca decât poporul, dacă am făcut vreo greșală.

În realizarea acestor acte mărețe, Înalt Prea Sfințitul Nicolae Bălan își are contribuția sa de aproape 30 de ani. Cei care am fost părtași la acest act al unirii tuturor credincioșilor noștri, suntem mai degrabă beneficiarii acestei munci pe care a depus-o marele Mitropolit al Sibiului.

Iubiții mei credincioși,

Trebue să fiți cu tot sufletul în jurul Ierarhului vostru. El dă seama înaintea lui Dumnezeu de sufletele încredințate lui și sufletele se mântuiesc dacă ascultă glasul său ca păstor al Sfintei noastre Biserici și ales de Domnul.

Vă felicit din toată inima pentru această prețuire pe care o aveți față de Mitropolitul vostru și din toată inima vă binecuvintez, rugând pe Cel Atotputernic să vă ajute în toate strădaniile voastre, și mai ales în munca pe care o depuneți pentru câștigarea mântuirii sufletelor.

Să vă însoțească darul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh în toate zilele vieții voastre, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

În prezența Înalt Prea Sfințitului Patriarh, a I. P. S. Mitropolit al Ardealului, a oaspeților, preoților și credincioșilor, au rulat la Cinematograful Popular o serie de filme cu caracter religios, înfățișând serbările prilejuite de împlinirea a 500 de ani dela autocefalia Bisericii Ortodoxe Ruse, alegerea Patriarhului Alexei și revenirea la Ortodoxie a foștilor greco-catolici ucrainieni.

La Institutul Teologic din Sibiu.

Reîntorcându-se la palatul mitropolitan, I. P. S. Patriarh Justinian, I. P. S. Mitropolitul Nicolae al Ardealului și însoțitorii s'au îndreptat spre capela Institutului Teologic, unde s'a săvârșit un Polihroniu, iar studenții teologi au cântat troparul Sfântului Nicolae.

Părintele N. Neaga, rectorul Institutului, printr'o scurtă cuvântare, a salutat — în numele corpului profesoral — prezența I. P. S. Patriarh în școala Ortodoxiei ardelenene, unde toți slujitorii ei se străduiesc să aducă la împlinire îndatoririle pe care Sf. Sinod și Întâistătătorul Bisericii noastre le-au statornicit. Asigurând pe I. P. S. Sa de tot devotamentul profesorilor și studenților Institutului Teologic din Sibiu, P. C. Pr. N. Neaga a rugat pe I. P. S. Patriarh să împărtășească celor prezenți, patriarhicească binecuvântare.

Vorbitorul a omagiat apoi pe I. P. S. Mitropolit Nicolae, pentru neostenitele-i strădanii de a îndruma activitatea slujitorilor altarelor lui Hristos, pe calea adevărurilor creștine.

Dl. Nicolae Coman, în numele studenților, a dat expresie simțămintelor de recunoștință către I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, sub a cărui oblăduire atâția tineri se pregătesc să slujească și lui Hristos Mântuitorul, dar și credincioșilor pe care-i vor păstori. De asemenea, elevul Iclănșan Gh. a adus I. P. S. Sale urările Școalei de cântăreți bisericești din Sibiu.

A vorbit apoi I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan, care, adresându-se I. P. S. Patriarh, a rostit următoarea cuvântare:

„Din piepturile și de pe buzele celor adunați aici desprind omagiul pe care se simt plăcut îndatorați să-l facă Inalt Prea Sfinției Voastre.

Preoții adunați la Cursurile de îndrumare, acum în cea de a patra serie, se consideră ucenicii Inalt Prea Sfinției Voastre, care ați dat ideea și ați pornit la realizarea acestui factor de adâncire a cunoștințelor teologice și de înfrățire a sufletelor celor ce sujesec sau au să slujească la altarele Sfintei noastre Biserici.

Eu pot să constat acum că, cursul de îndrumare în toate seriile lui de până acum a dat roade mai presus de așteptările noastre. Preoții adunați din toate părțile Arhiepiscopiei, din cele zece județe ale

ei, au luat un frăţesc contact unii cu alţii, s'au rugat împreună, au ascultat şi au adâncit meditaţiile împreună şi au format o şi mai strânsă unitate de simţire ca până acum.

Ceeace constat eu cu deosebită bucurie aici este frăţietatea înche-gată între preoţii uniţi şi preoţii ortodocşi. Ei se simt ca fraţii îm-preună.

Inalt Prea Sfinţia Voastră,

Studentii în teologie vă sunt recunoscători pentru că aţi lucrat la reorganizarea învăţământului nostru teologic. Profesori şi studenţi depun toate silinţele pentru ca unii să împărtăşească şi alţii să primească să-mânţa din care au să răsară roade îmbelşugate în ogorul Sfintei noastre Biserici.

Iar cântăreţii noştri îşi dau şi ei silinţa să cânte numai armonii plăcute la stranele Bisericii, pentru credincioşii noştri. În numele lor, Inalt Prea Sfinţite, vă exprim asigurarea simţămintelor de înaltă veneraţie pe care v'o datorează şi vă roagă prin mine să-i pomeniţi în rugăciunile pe care le faceţi, ca Părintele cel mai înalt al Sfintei noastre Biserici.

Eu le mulţumesc — la rându-mi — pentru urările ce mi-au făcut cu ocazia zilei mele onomastice şi la toţi cei ce poartă acelaşi nume le fac călduroase urări de sănătate şi prosperitate.

Promit să fac tot ce pot pentru progresul Institutelor chemate să pregătească clerul şi pe cântăreţii Sfintei noastre Biserici; iar prin aceasta vreau să-i oblig la cât mai multă strădanie pentru a învăţa şi la cât mai multă stăruinţă în virtute.

Pentru că numai când învăţătura de carte este întărită prin puterea caracterului, numai atunci preotul va fi un apostol în mijlocul credincioşilor. Pentru că voi, dragii mei, apostoli aveţi să fiţi. Să nu uitaţi niciodată acest lucru, că preoţia, înainte de toate, este apostolat. Iar apostolatul se face cu mult dar de sus.

Inalt Prea Sfinţia Voastră,

Vă rog încă odată să ne împărtăşiţi patriarhiceasca *Inalt Prea Sfinţiei Voastre binecuvântare*", — a încheiat I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan.

Tuturor le-a răspuns I. P. S. Patriarh Justinian:

Inalt Prea Sfințite,

În numele meu personal și al Sfântului Sinod, vă urez din toată inima, cu ocazia sărbătoririi zilei numelui Inalt Prea Sfinției Voastre, o păstorire cât mai îndelungată, cu roade duhovnicești cât mai îmbelșugate și marele Ierarh Nicolae, po-doaba Arhieriei, să vă fie mai departe ocrotitorul și îndrumătorul în toată munca Inalt Prea Sfinției Voastre.

Dumnezeu să vă binecuvinteze cu ani mulți și cu o sănătate deplină, pentru binele Eparhiei și Mitropoliei pe care o păstoriți, cât și pentru binele Bisericii Ortodoxe Române, unde aduceți un aport atât de prețios și o muncă cu atâtea roade.

Prea Cucernici Părinți Profesori,
Prea Cucernici Părinți Cursiști și
Iubiți Studenți,

Din toată inima vă împărtășesc binecuvântarea mea și vă promit că în rugăciunile mele nu vă voi uita, pe voi, profesori și elevi ai acestui așezământ de cultură.

Dacă studențimea este nădejdea de muncă pentru ziua de mâine a Bisericii, preoțimea este nădejdea noastră toată pentru ziua de astăzi.

De aceea și noi, dându-ne seama de greutatea apostolatului, am înființat aceste cursuri, unde nădăjduim că preoțimea va primi toate cunoștințele și tot materialul necesar, pentru a putea lămuri pe credincioșii care sunt chemați la o viață nouă din punct de vedere social, și care la tot pasul au unele nedumeriri în legătură cu situația lor religioasă sau cu chestiunile de ordin sufletesc.

Ei bine, la aceste cursuri dvs. ați putut să vă convingeți că în ceea ce privește reformele sociale de astăzi n'au de ce îngrijora pe credincioșii noștri.

Pe tărâmul social, creștinismul cu socialismul își găsesc împreună posibilități de a conlucra. Din punct de vedere al tactului pastoral, noi nu avem o metodă care să aibă un caracter veșnic. Fiindcă aceasta este în funcțiune de vreme și de schimbarea vremilor.

Atâta timp cât propoveduitorii Evangheliei. Mântuitorului vor fi făclierii credincioși ai cursului vremii, la pas cu vremea, atâta timp Biserica va fi vie.

Prea Cucernici Părinți,

Noi ne străduim să ținem aceste cursuri, care sunt atât de necesare acestei munci pastorale, înarmându-vă cu cunoștințele cele mai potrivite pentru munca Cucerniciilor Voastre. În urma muncii Prea Cucerniciilor Voastre, dar mai ales prin pilda vie pe care ați dat-o, am luat act cu mare bucurie că la cursurile de îndrumare misionară din Sibiu s'a realizat una din cele mai mari dorinți ale Bisericii noastre, înfrățirea dintre preoții ortodocși și preoții foști uniți.

Desigur, pentru consolidarea acestei înfrățiri mai este nevoie încă de multă muncă.

Vă rog să nu uitați să mergeți înfrățiți la locurile dvs. de muncă, convinși fiind că veți servi și Biserica și Patria.

Din toată inima binecuvintez munca Prea Cucernicilor Profesori și rog pe Cel Atotputernic să le dăruiască puteri în-sutite ca să lumineze pe deplin mințile și sufletele studenților, cursiștilor și elevilor.

Pe toți vă binecuvintez cu binecuvântarea patriarhicească și vă urez spor în munca voastră pentru o lume nouă și pentru o Biserică la înălțimea vremurilor noi.

Și încă odată țin să vă felicit pentru modul cum știți să vă comportați față de Ierarhul dvs., pe care-l înconjuțați cu toată dragostea și cu toată iubirea. Lucrând astfel, suntem siguri că vom realiza acest postulat al unității Bisericii noastre, mai cu seamă că și în Transilvania apostolii Bisericii noastre se prezintă uniți.

Dumnezeu să vă binecuvinteze și să vă dăruiască împlinirea tuturor rugăciunilor pe care le faceți.

A doua zi — 6 Decembrie — prăznuindu-se ziua Sfântului Mare Ierarh Nicolae, I. P. S. Patriarh a participat la Sfânta Liturghie, săvârșită în Catedrala Mitropolitană de un sobor de preoți, în frunte cu I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan.

După slujba religioasă, în reședința mitropolitană a avut loc o recepție, în cadrul căreia preoții și o parte din credincioși au prezentat I. P. S. Mitropolit Nicolae felicitări de ziua numelui. În numele celor de față a rostit o cuvântare omagială P. S. Arhiepiscopul Teodor Scorobeș.

Profund emoționat, a răspuns I. P. S. Mitropolit Nicolae:

„ Vă mulțumesc din toată inima — a spus I. P. S. Sa — pentru urările pe care mi le-ați exprimat cu ocazia sărbătoarei de astăzi a Sfântului Ierarh Nicolae, ziua numelui meu. Din partea mea vă asigur de aceleași simțăminte de prețuire și de dragoste și le urez, îndeosebi acelor care poartă și ei numele de Nicolae, sănătate și mulțumire în activitatea cea de toată ziua.

Dacă privesc în urmă, la cei aproape treizeci de ani de păstorie ai mei, iată văd acum în jurul meu devotați colaboratori, care mi-au stat în ajutor ca să realizez puținul din multul pe care eram dator să-l fac.

Când îmi spune cineva că am făcut ceva, eu mă simt foarte umilit, pentru că am văzut problema Bisericii așa de infinit de mare în cuprinsul ei și puterile omenești așa de reduse, în comparație cu ceea ce trebuie să fac, încât, așa cum am zis și la împlinirea celor 20 de ani de activitate, ceea ce am făcut putea să facă oricare în locul meu, ba mai mult decât am făcut eu.

Mulțumindu-vă încă odată pentru urările ce mi-ați făcut, rog pe bunul Dumnezeu să vă împărtășească binecuvântările Sale în misiunea ce aveți de îndeplinit”.

A urmat o masă restrânsă, în timpul căreia închinând pentru I. P. S. Patriarh Justinian. I. P. S. Mitropolit Nicolae a rostit următoarele :

„Dați-mi voie ca și acum să-mi arăt nespusa mea bucurie pentru vizita Inalt Prea Sfinției Voastre. Această vizită arată cât de solidar este întreg episcopatul nostru.

Eu sunt cel mai vechi membru al Sfântului Sinod și pot să mărturisesc că solidaritatea dintre membrii ierarhiei noastre superioare nici când n'a fost atât de cald încheată ca astăzi ; iar aceasta avem s'o mulțumim în primul rând Inalt Prea Sfinției Voastre, care ați știut să aduceți un suflu nou de frățietate între membrii Sfântului Sinod, cari în reședința Inalt Prea Sfinției Voastre s'au simțit întotdeauna ca la ei acasă.

Vă asigur de toată stima și de aceeași considerație și dragoste atât a mea, cât și a clerului și credincioșilor Sfintei noastre Biserici.

Știm că astăzi cârma Bisericii noastre se găsește într'o mână tare, călăuzită de înțelepciune și în acelaș timp de iubirea de Biserică și iubirea de popor.

Mergând pe acest drum și de aici înainte, am toată încrederea că păstoria Inalt Prea Sfinției Voastre va fi o păstoria de Dumnezeu binecuvântată.

Ingăduiți-mi să ridic paharul în sănătatea Inalt Prea Sfinției Voastre, urându-vă să vă păstreze Dumnezeu puterile trupești și sufletești ca să vă puteți împlini chemarea Inalt Prea Sfinției Voastre."

Asociindu-se acestor urări, toți cei de față au intonat Imnul Patriarhal.

I. P. S. Patriarh a răspuns prin următoarea cuvântare:

Mulțumesc din toată inima I. P. S. Voastre pentru cuvintele de salut adresate și cu această ocazie. Când noi am introdus în Statut aceste vizite oficiale, ne-am gândit să creiem în Biserica noastră noi posibilități de cimentarea și întărirea dragostei frățești în Domnul Iisus, fie cu ocazia hramului Eparhiei, fie cu ocazia sărbătoririi zilei onomastice a Ierarhului. N'am putut veni cu ocazia hramului, dar iată că am venit cu ocazia sărbătoririi zilei onomastice a Inalt Prea Sfinției Voastre.

Vă urez din toată inima, cu acest prilej, să păstoriți cu aceeași vrednicie Mitropolia Ardealului și Dumnezeu să vă învrednicească în această activitate de cele mai frumoase roade duhovnicești, pe care știu cât de mult le doriți, nu numai în cuprinsul Ardealului ci și al întregii noastre Biserici Ortodoxe.

Dacă noi am realizat într'un an și jumătate pentru Biserica noastră ceea ce am realizat, aceasta se datorește înțelegerii noastre, dragostei care ne leagă pe toți membrii Sfântului Sinod și mai cu seamă idealului pe care cu toții îl nutrim pentru binele și prosperitatea Bisericii noastre Ortodoxe.

Dacă Bunul Dumnezeu ne-a ajutat și ne-a învrednicit să săvârșim cel mai mare act din istoria Bisericii noastre, dacă am putut să câștigăm încrederea și prețuirea conducătorilor țării noastre în împlinirea doleanțelor noastre cu privire la nedreptățile pe care conducătorii dinainte ni le făcuseră prin creierea acelor privilegii acordate Bisericii catolice, aceasta se datorește iarăși unității noastre de muncă și unității noastre de luptă în tot ceea ce noi am crezut că este potrivit și necesar pentru Biserica noastră.

Nici eu și nici Inalt Prea Sfinția Voastră și nici chiar membri Sfântului Sinod, nu pot să-și însușească singuri aceste merite ci numai cu toții la un loc, fiindcă în reușita aceasta mâna lui Dumnezeu a fost aceea care ne-a ajutat și noi datorăm aceste realizări ajutorului dumnezeiesc.

Ceea ce v'ași putea ura acum cu prilejul sărbătoririi numelui Inalt Prea Sfinției Voastre, cred că n'ar putea fi o urare mai mare decât aceea ca Inalt Prea Sfinția Voastră, împreună cu ceilalți episcopi sufragani ai Transilvaniei să reușiți să cimentăți această unire realizată anul trecut de Bisericile noastre, să vindecați cât mai repede această rană care a fost în trupul Bisericii din Transilvania, s'o tămăduiți, pentru ca în viitor să dispară lozınca poetului care spunea: «pe voi vă nimiciră a pismei răutate și oarba neunire».

Fac un apel călduros la colaboratorii Inalt Prea Sfinției Voastre și în special la cei ce s'au angajat din rândurile foștilor greco-catolici să depună toată munca lor pentru cimentarea acestei înfrățiri.

De asemeni fac un călduros apel la dânsii și la colaboratorii Inalt Prea Sfinției Voastre să fie cu toată ascultarea și înțelepciunea spre a depune zi de zi o muncă sinceră, loială, fiască, către Inalt Prea Sfinția Voastră, pentru ca să nu se mai vorbească de această «oarbă neunire» ci numai și numai de înfrățire, de unire.

Bunul Dumnezeu să vă învrednicească să sărbătoriți numele Inalt Prea Sfinției Voastre cu ocazia zilei Sfântului Ierarh Nicolae la anul și la mulți ani, în fiecare an având bucuriile acelea pe care vi le dorim din toată inima.

La Săliște

În după amiaza aceleiași zile, I. P. S. Patriarh Justinian, I. P. S. Mitropolit Nicolae și ceilalți oaspeți au plecat spre Schitul de pe muntele Păltiniș, unde au petrecut noaptea. Miercuri dimineața, în timp ce văzduhul cernea din sita uriașă a cerului fulgi mari de zăpadă, I. P. S. Patriarh și însoțitorii au coborât în Săliște, unde, în fața Bisericii Mari, au fost întâmpinați de preoți și credincioși.

S'a oficiat un Te-Deum. Părintele Prot. Isac a salutat pe Inalții oaspeți cu o caldă cuvântare, în care a amintit jertfele

pe care credincioșii acestei comune le-au adus, de-a-lungul veacurilor, în lupta pentru apărarea Ortodoxiei, împotriva împilărilor agenților catolici și imperiali și a mărturisit bucuria tuturoră față de recenta desăvârșire a unității religioase a poporului ardelean.

I. P. S. Patriarh a răspuns prin cuvântarea următoare:

**Prea Cucernici Părinți,
Iubiți credincioși,**

Făcând o vizită Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae, care păstorește cu atâta vrednicie Mitropolia Ardealului, în programul nostru am fixat vizitarea localităților unde credincioșii și clerul au rezistat împotriva celei mai cumplite prigoane deslănțuite de împărații habsburgi și de papa dela Roma, pentru a desbina Biserica din Transilvania, iar între aceste cetăți de rezistență este și Săliștea, care, așa cum bine a amintit Prea Cucernicul Părinte Protopop Isac, a dus una din cele mai formidabile lupte pentru apărarea dreptei credințe.

De aceea, Săliștea a putut să dea pe cei mai mari mucenici ai luptei noastre, pe Oprea Miclăuș, pe popa Ion din Săliște și atâți alți luptători.

Suferințele credincioșilor din Săliște sunt înscrise în istoria Bisericii noastre Ortodoxe. Luptele duse de către locuitorii din Săliște de a nu lăsa să se strecoare în mijlocul lor cea mai mică spărtură, vă cinstește pe voi care sunteți moștenitorii unui trecut de care trebuie să vă arătați vrednici, mai cu seamă astăzi când Bunul Dumnezeu ne-a ajutat să ne vedem cu toții la un loc sub același acoperământ, reuniți din nou cu toții împreună, după două sute cincizeci de ani.

Dar luptele mai continuă, fiindcă dușmanul este gelos de această mare înfăptuire; el dorește cu orice preț ca să semene din nou zăzania în rândurile poporului și mai cu seamă în rândurile intelectualilor din Transilvania.

Ei bine, toată propaganda pe care o face papa dela Roma prin radio și mai ales prin șoaptele agenților lui în țara noastră se vor dovedi fără efect, căci ceea ce noi am înfăptuit, am înfăptuit în mod definitiv; iar tot ceea ce am realizat este datorită luptătorilor noștri, eroilor noștri, care și-au dat viața lor pentru apărarea dreptei credințe.

Prin urmare, tot ceea ce am câștigat, am câștigat prin sacrificii enorme, timp de două sute cincizeci de ani și deci nu este vorba de înlăptuirea unui act la voia întâmplării.

Din inimă vă binecuvintez și rog pe Cel Atotputernic să vă ocrotească și să vă asculte toate rugăciunile pe care le ridicați către El, pentru împlinirea tuturor dorințelor și pentru mântuirea sufletelor voastre.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți. Amin!

*

I. P. S. Patriarh a stat apoi de vorbă cu preoții și credincioșii din Săliște, cari au dăruit I. P. S. Sale o frumoasă icoană de lemn, zugrăvită acum o sută de ani.

Vizita la Catedrala evanghelică din Sibiu,

Continuând acțiunea de înfrățire și armonioasă conlucrare între cultele religioase din țara noastră, — acțiune începută în vara anului trecut, cu prilejul istoricei consfătuirii a cârmuitorilor cultelor din Republica Populară Română — I. P. S. Patriarh Justinian, reîntors la Sibiu, a vizitat catedrala istorică a cultului evanghelic. Întâistătătorul Bisericii noastre și însoțitorii săi au fost întâmpinați de Dr. Friederich Müller, Episcopul Bisericii Evanghelice din Republica Populară Română, care a dat oaspeților ample explicații asupra măreței catedrale, a cărei construcție a fost începută prin veacul al XIV-lea.

După o lungă și călduroasă convorbire cu Episcopul cultului evanghelic, prelungită în timpul mesei de prânz, luată în deolaltă, I. P. S. Patriarh Justinian, însoțit de consilierii săi, a părăsit Sibiul, îndreptându-se spre Cluj.

La Cluj.

În seara zilei de 7 Decembrie, I. P. S. Patriarh Justinian și însoțitorii săi au sosit la reședința episcopală din Cluj. P. S. Episcop Nicolae Colan, — împreună cu numeroși preoți și credincioși — a ieșit în întâmpinarea Patriarhului nostru și a salutat poposirea I. P. S. Sale în istorica Eparhie a Vadului, Feleacului și Clujului, prin următorul cuvânt de bun venit:

Inalt Prea Sfinția Voastră,

„Cu inimile îmbucurate, ca în zilele marilor praznice, dăm slavă și mulțumită Părintelui Ceresc că ne-ă învrednicit să ajungem clipa în care, aici în Catedrala noastră, să stăm față către față cu Inalt Prea Sfinția Voastră, întâiul stătător al Bisericii noastre Ortodoxe Române. Clipa aceasta am așteptat-o de mult și știm că numai pricini binecuvântatei v'au făcut să amînați până acum înalta vizită cu care cinstiți, astăzi, cetatea de reședință a Eparhiei noastre. Cu cât însă așteptarea noastră a fost mai îndelungată, cu atât bucuria noastră este mai mare, astăzi când ea s'a împlinit.

Abia a trecut o jumătate de an, de când reprezentanții clerului și credincioșilor din întreg cuprinsul Țării, adunați la București, v'au omagiat după cuviință, pentru marile înfăptuiri cu care v'ați încununat în decursul unui an de ședere activă pe scaunul de Patriarh al Republicii Populare Române.

Această aniversare a umplut de bucurie și inimile noastre: noi cei din Transilvania reîntregită în dreptele ei hotare, fiind în deosebi îndemnați pentru a vă aduce omagiul recunoștinței noastre, întrucât sub patriarhiceasca oblăduire a Inalt Prea Sfinției Voastre s'a înfăptuit unirea Bisericii strămoșești, prin ruperea peceților mincinoase dela 1700.

Deasemeni cu sprijinul Inalt Prea Sfinției Voastre și al Domnului Ministru al Cultelor s'a înființat și organizat aici Institutul nostru Teologic de grad universitar, chemat să-și învețe pe viitorii slujitori ai altarelor Ardealului de Nord. Înțelegând importanța acestui așezământ de cultură teologică și cetățenească, Inalt Prea Sfinția Voastră l-ați ajutat cu largă dărnicie spre a-și putea împlini binecuvântata misiune pentru care a fost înființat.

Pentru toate acestea și pentru altele asemenea lor, vă rugăm să primiți asigurarea sentimentelor noastre de profundă grațitudine.

Inalt Prea Sfinția Voastră,

Cu toată rezonanța titlului ei, Eparhia noastră în alcătuirea de azi este destul de tânără; abia are un trecut de 3 decenii, totuși ea este destul de bine încheșată pentru a călăuzi credincioșii pe căile Evangheliei Domnului.

Cât despre noi, cei din centrul Eparhiei, ostenim cât putem pentru împlinirea îndatoririlor noastre administrative și de altă natură, întru buna păstorire a clerului și credincioșilor, prin tipar și prin cuvânt viu rostit, după putință, în toate părțile Eparhiei.

Această lucrare de păstorire nu s'a întrerupt nici în cei patru ani ai regimului de opresiune instaurat de hortiști.

Sunt cel dintâi gata să recunosc că n'am făcut cât am vrut, ci numai cât am putut. Totuși n'am fi sinceri cu aceste instituții, dacă n'am mărturisi creștinește că avem conștiința datoriei împlinite și nădăduim să ducem la bun sfârșit și lucrările încă neterminate.

În numele clerului și poporului din cuprinsul Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului și în numele meu personal, îngăduiți-mi să vă înfățișez omagiul osebitei noastre cinstiri și a caldei noastre iubiri, mulțumindu-vă pentru bucuria zilei de astăzi și rugându-vă să binevoiți a le împărtăși tuturor binecuvântarea înalt Prea Sfinției Voastre.

Întâi pomenește, Doamne, pe înalt Prea Sfințitul nostru Arhiepiscop și Mitropolit Justinian, Patriarhul României, pe care îl dăruiește Sfintei Tale Biserici în pace, întreg, cinstit, sănătos, îndelungat în zile, drept îndreptând cuvântul adevărului Tău".

După ce corul a intonat Imnul Patriarhal, I. P. S. Justinian a răspuns salutului cald și plin de dragoste frățească, rostit de P. S. Nicolae Colan, prin următoarea cuvântare:

**Prea Sfințite Nicolae,
Iubiți credincioși,**

Mai întâi cer scuze pentru faptul că v'am făcut să mă așteptați și n'am putut să răspund mai degrabă acestei așteptări. Motive binecuvântate — cum bine ai spus Prea Sfinția Ta, — m'au reținut să nu pot să vin.

De mult doream să vizitez Clujul, mai cu seamă că pentru prima dată vin în acest oraș.

Dar nu este mai puțin adevărat că în ultimul timp Clujul a fost izvorul unei întâmplări noi, dintre cele mai fericite pentru Biserica noastră, fiindcă în Cluj s'au întrunit mai întâi inițiatorii întregirii Bisericii noastre, cei 38 Protopopi și preoți, delegați ai celor 400 preoți foști greco-catolici, ținând la Cluj consfătuirea lor istorică, prin care au luat hotărîrea de a se reîntoarce la sânul Bisericii-mame.

Acest fapt va rămâne înscris în istoria bisericească a Clujului și peste el nu va putea trece nimeni, niciodată; căci acest act va rămâne înscris pentru totdeauna în istoria Bisericii noastre.

Sunt așa de mulțumit când văd alături de Prea Sfințitul Ni-

colae pe unul din inițiatorii de seamă ai preoțimii, care au hotărât această unire, pe părintele Truțea, Vicarul acestei Episcopii.

Trecutul de neînțelegeri între ortodocși și între foștii greco-catolici este un trecut destul de trist, fiindcă dușmanul reușise să sape adânc una din rănilile cele mai dureroase în trupul neamului Românesc din Transilvania și toate încercările de a se vindeca această rană n'au dat rezultatul dorit până acum un an.

Este adevărat că acest trecut de învrăjbire pe care îl dirijau dușmanii Bisericii Ortodoxe, a creiat unele animozități între clerul fost greco-catolic și între clerul ortodox.

Dar dragostea de frate a topit aceste animozități și mai devreme decât ne-am fi așteptat am văzut cum ele au dispărut, astăzi cele două Biserici fiind una și uitându-și trecutul, pentru binele Bisericii Ortodoxe și pentru pacea și liniștea credincioșilor transilvăneni.

Prea Sfințite Nicolae,

La aceasta, Prea Sfinția Ta, prin caracterul pe care îl ai, de om blând, de om drept, de om bun, de om care se lasă condus numai de dragostea pentru credincioșii săi, ai contribuit foarte mult.

Aceste însușiri te-au călăuzit din cea mai fragedă tinerețe și pentru aceasta Dumnezeu te-a învrednicit să fii părtaș la acest mare act istoric al unității noastre sufletești.

Un om cu vederi largi și cu o cultură aleasă, cu o școală a disciplinei în dirijarea treburilor bisericesti, dar binecuvântat de Dumnezeu totdeauna cu o însușire dintre cele mai alese, cu o sensibilitate sufletească aleasă față de învățăturile Mântuitorului Iisus Hristos, cu o sensibilitate sufletească care te face în tot momentul să trăiești Evanghelia Mântuitorului. Acest lucru l-am putut vedea cu ochii mei când Prea Sfinția Ta, în delegația Bisericii noastre Ortodoxe la Moscova, la Leningrad, la Tiflis, erai cel mai impresionat dintre noi, până la lacrimi, de toată evlavia, de toată credința dovedită în cadrul Bisericii Ortodoxe Ruse. Această sensibilitate sufletească te face în tot momentul să treci peste orice neplăceri și necazuri în munca pe care o depui în această Eparhie, mereu cu gândul la consolidarea unității Bisericii noastre Ortodoxe.

Iubiți credincioși,

Prea Sfințitul Episcop Nicolae Colan a amintit unele din marile înfăptuiri ale Bisericii noastre Ortodoxe din ultimul an, căutând să-mi atribuie unele din merite în cea mai mare parte mie.

Adevărul este acesta, că toate aceste realizări se datoresc întregului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, din care face parte și Prea Sfințitul Nicolae. Ele se datoresc înțelegerii perfecte care există între membrii Sfântului Sinod, ele se datoresc unității noastre de gândire în munca pentru binele și prosperitatea Bisericii noastre Ortodoxe; ele se datoresc largei înțelegeri pe care au acordat-o toți episcopii din Sinod în rezolvarea problemelor care s'au pus Bisericii noastre în pragul acestei lumi noi.

În fața acestor prefaceri sociale, Biserica urma să-și revizuiască și ea metodele ei pastorale, să-și verifice și să-și îndrumeze misionarii, revizuindu-le tactul de luptă și de propovăduire.

Desigur că aceasta nu s'a putut rezolva decât grație acestei largi înțelegeri, la care au contribuit în cea mai mare măsură Ierarhii din Transilvania, deci și Prea Sfințitul Episcop Nicolae Colan.

Iubiți Credincioși,

Cu toții am ajuns la convingerea că nu mai putem face propovăduirea Evangheliei și nu putem întări credința noastră ortodoxă numai cu molitfelnicul și cu moliftele; ci, din contră, ne trebuie misionari cu o conștiință teologică, cât mai profundă, cu o pregătire temeinică în cunoașterea Sfintei Evanghelii și cu un zel deosebit pentru propovăduirea Evangheliei.

Nouile Institute Teologice, printre care se numără și cel dela Cluj, au să rezolve problema viitorului; dar problema prezentului trebuie s'o rezolve clerul de astăzi, armata noastră de propovăduitori și misionari, care sunt astăzi pe teren în mijlocul poporului.

Pentru aceasta, paralel cu Institutul Teologic, funcționează și cursurile de îndrumare misionară, la care sunt chemați preoții în serii, din cinci în cinci ani, — cursuri cari s'au dovedit atât

de necesare mai cu seamă după împlinirea actului reîntregirii Bisericii noastre din Transilvania. Fostii preoți greco-catolici înfrățiți astăzi la aceste cursuri, cu preoții ortodocși, se vor lămurii unii pe alții și în același timp vor fi lămurii de profesorii Institutelor Teologice asupra rosturilor de ordin social și economic ale Statului nostru, ale Republicii Populare Române, asupra principiilor doctrinare pe care se rezimă construirea și întărirea Republicii Populare.

Lămurii asupra acestor probleme, ei vor fi în satele lor elemente de bună înțelegere și de armonie, sfătuind poporul să-și respecte autoritățile, să asculte de Stăpânire, dar în același timp să fie și buni credincioși ai Bisericii noastre.

Preoții reînțorși dela cursuri în parohiile lor, vor fi mai încrezători în puterile lor, fiindcă știu cum să lucreze. Și în Eparhia Clujului preoții au o pildă vie în Episcopul lor, care în vremuri grele a rămas în mijlocul poporului, a stat aici cu poporul, alături de suferințele lui, alături de necazurile lui.

Eu sunt foarte mulțumit când Prea Sfinția Sa ne comunică, că aceste Institute sunt îmbrățișate cu atâta dragoste de clerul și credincioșii Eparhiei Prea Sfinției Sale.

Mulțumesc din toată inima atât Prea Sfinției Tale, cât și clerului și dreptcredincioșilor, care ne-au întâmpinat în așa de mare număr.

Prea Sfinția Ta știi că aceste vizite sunt vizite colegiale și deci intime: și totuși în întâmpinarea noastră a ieșit atâta cler și credincioși și pentru aceasta noi din toată inima vă mulțumim, — și noi nu vom uita în rugăciunile noastre pe Prea Sfinția Voastră, clerul și dreptcredincioșii din Cluj.

Noi vă asigurăm, Prea Sfințite, nu numai de sprijinul nostru în nevoile pe care le aveți, dar noi vă asigurăm pe Prea Sfinția Voastră și clerul acestei Eparhii, de toată dragostea noastră, de toată prețuirea noastră.

Și fiindcă Prea Sfinția Ta porți numele marelui Ierarh Nicolae, podoaba Ierarhilor, și cum pomenirea lui a fost ieri, să ne dai voie și nouă, celor care ieri nu am putut ajunge până aici, ca împreună cu clerul și credincioșii de aici, să te felicităm cu ocazia numelui Prea Sfinției Tale, rugând pe Bunul Dumnezeu să-ți dăruiască o păstorie cât mai bogată în roade duhovnicești și să-ți asculte toate rugile pe care le faci pentru clerul și po-

porul dreptcredincios din această Eparhie. Să te bucuri până ia adânci bătrânețe de roadele muncii Prea Sfinției Tale în cuprinsul acestei Eparhii.

Dumnezeu să te învrednicească de cât mai multe bucurii și de cât mai puține neazuri, să-ți dăruiască ani mulți cu sănătate deplină.

Iubiți credincioși și Cucernici Părinți, noi cunoaștem viața voastră plină de credință ortodoxă. În fața atacurilor date de dușmanul Ortodoxiei în țara noastră, adică statul papal, Clujul și plaiurile acestea au rezistat, timp de două sute cincizeci de ani, pentru ca să nu se spargă definitiv unitatea sufletească a neamului nostru.

Amintind despre acest trecut, țin să fac o precizare: când noi vorbim de statul papal nu ne gândim deloc la Biserica Catolică, la credincioșii sau la clericii acestei Biserici.

Noi nu ne-am gândit, nu ne gândim și nu ne vom gândi niciodată să distrugem credința altora. Noi nu ne gândim să silim oamenii să-și părăsească legea lor. Doamne ferește!

Trecutul Bisericii noastre stă mărturie vie în această privință. Nu avem pe conștiința noastră nici un păcat de siluire a credinței altora.

Biserica Ortodoxă Română n'a râvnit la legea altora; Biserica Ortodoxă Română a cerut celor străini de credința ei să-i respecte legea ei. Așa am cerut întotdeauna și așa vom cere azi și mâine să ni se respecte legea noastră creștină ortodoxă după cum și noi respectăm credința și legea lor, fie că este romano-catolică, fie că este reformată, fie că este evanghelică, etc., etc.

Noi știm că dușmanul Ortodoxiei, statul politic papal, încă și astăzi organizează atacuri împotriva Bisericii Ortodoxe și împotriva ierarhilor ei, prin agenții pe care îi are în țara noastră, colportând fel de fel de șvonuri și știri pe la urechile celor slabi de înger, iar în urma actului reîntregirii Ortodoxiei, în deosebi, pe la urechile clericilor reveniți și pe la urechile multora dintre intelectualii noștri români nereveniți, care au preferat, din această cauză, altă lege decât legea lor strămoșească.

Acești dușmani ai Ortodoxiei au colportat și mai colpor-tează blasfemii și bârfeli la adresa ierarhilor noștri pe la posturile de radio din străinătate. Și fiindcă asemenea atacuri pot

să găsească în mijlocul credincioșilor noștri multe trestii bătute de vânt, eu țin să vă atrag luarea aminte în mod deschis ca să cunoașteți că noi avem cunoștință de toate atacurile lor.

Noi cunoaștem toate mârșăviile lor și suntem gata să dăm lupta până la capăt cu statul politic papal. Repet însă, una este statul politic papal, și alta credincioșii lui. Cu acest stat politic papal suntem hotărâți să continuăm lupta, pentru că a neglijat cele religioase, a neglijat Evanghelia lui Hristos și a folosit-o doar ca paravan.

Cu acest stat politic papal, Ortodoxia românească este în luptă nu de astăzi, ci de mai bine de 500 de ani.

De aceea, voi, care ați fost părtași, fie la svonurile lansate de agenții acestui stat politic papal, fie la cele ascultate la radio, să nu fiți trestii bătute de vânt, să nu vă clătinați în credința voastră ortodoxă și în încrederea pe care trebuie s'o acordați clerului și episcopilor Bisericii Ortodoxe.

Iubiți credincioși,

Biserica Ortodoxă niciodată n'a avut revendicări politice. Pe noi nu ne-a preocupat în trecut, nu ne preocupă nici astăzi și nu ne va preocupa nici mâine, politica, decât atât cât vine în contact cu treburile noastre bisericești. Toate chestiunile de ordin politic au fost lăsate poporului, pentru ca poporul, în deplină libertate, să-și rânduiască viața lui ca Stat, așa cum va crede că este mai bine.

Prin urmare, iubiți credincioși, dacă noi, din punct de vedere politic, nu ne amestecăm în trebile care nu ne aparțin nouă ci Statului nostru și poporului nostru, — aceasta fiind linia de veacuri a Bisericii noastre Ortodoxe, — atunci noi suntem datori să mergem mai departe pe această linie, spre binele și liniștea Bisericii noastre Ortodoxe.

Noi recunoaștem că între doctrina noastră și doctrina care stă la baza Statului nostru, adică între doctrina creștină și doctrina marxistă, există contradicții; dar există mai ales atâtea puncte de contact pe tărâm social, unde creștinismul și socialismul se întâlnesc, urmărind și unul și altul fericirea omului, o distribuire mai echitabilă a bunurilor pământești, înfrățirea oamenilor, bunăstarea lor; sunt deci tot atâtea puncte de contact și deci nu se poate izola unul de altul.

Cum însă, punctele de contradicție sunt în funcțiune de vreme îndelungată, iar imperativul vremilor prezente și viitoare reclamă punctele de contact, noi nu avem nici un motiv de conflict cu conducătorii Statului nostru, mai ales că dușmanii noștri ar vrea să ne vadă la remorca lor și în conflict cu conducătorii Statului nostru.

De aceea noi le dăm răspunsul nostru categoric: chestiunile politice n'au aparținut Bisericii noastre și noi nu avem drum comun cu dușmanii Patriei noastre — ci cu conducătorii ei.

Iubiți credincioși,

V'am spus aceasta pentru că știu că și în cetatea Clujului sunt încă multe frământări provocate de agenții dușmanilor Ortodoxiei. Și în același timp noi cunoaștem încă unele răni, care nu s'au putut vindeca în anul care s'a scurs dela revenirea fraților noștri foști greco-catolici. Trăim însă cu speranța că și acestea vor fi vindecate în cea mai scurtă vreme, în pofida tuturor dușmanilor noștri, care vor să turbure această înfrățire.

V'am spus toate aceste lucruri ca să vă convingeți și dvs. că noi le cunoaștem, că stăm treji, de veghe, și că suntem gata la orice pas să ne apărăm.

Suntem gata să smulgem, de îndată, din ogorul nostru, neghina pe care o seamănă peste noapte dușmanul, pentru ca în mijlocul credincioșilor noștri să nu mai fie posibilă nicio spărtură. Dar eu vă fac și dvs., celor de față, un călduros apel:

Dacă într'adevăr, dvs. sprijiniți deopotrivă credința noastră ortodoxă și interesele poporului, căutați să reîntoarceți dela calea cea rătăcită pe cei care încă nu s'au reîntors.

Căutați să convingeți pe cei care încă zădărnicesc sau caută să zădărnicească unitatea sufletească a poporului transilvănean, căutați să-i convingeți că sunt în slujba intereselor dușmanilor Patriei noastre.

Deci căutați să-i convingeți că Biserica Ortodoxă n'are același drum cu dușmanii Patriei noastre și că toate uneltirile lor nu vor ajunge la rezultatul dorit.

Căutați să-i convingeți că sunt dator să revină pe linia românească și creștin-ortodoxă a moșilor și strămoșilor lor și să n'ajungă unii dintre ei la adânci bătrânețe stigmatizați pentru acțiunea lor dăunătoare înfrățirii.

Eu din toată inima vă mulțumesc celor de față că ați venit ca să cunoașteți cele ce noi gândim în această problemă, mai ales în problemele de natură românească și religioasă, care frământă sufletele credincioșilor din Eparhia Clujului. Și vă mulțumesc anticipat pentru toată munca pe care o veți depune pentru a lămuri pe toți să vină alături de noi, sub același acoperământ, cu aceeași lege, cu aceeași Biserică.

Eu vă mulțumesc mai dinainte pentru munca pe care o veți duce, de a-i convinge să fie cetățeni loiali ai patriei noastre și să fie în acelaș timp credincioși devotați ai Bisericii noastre ortodoxe.

În nădejdea aceasta vă binecuvintez din toată inima și rog pe Cel Atotputernic să vă dăruiască împlinirea tuturor rugăciunilor pe care le faceți către El, sporind viața dvs. duhovnicească și dăruindu-vă iertarea păcatelor și mântuirea sufletelor, cu al Său dar și cu a Sa iubire de oameni, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin!

Seara, la Cinematograful Central, au fost rulate filme religioase.

La Mânăstirea Nicula — Cluj

În dimineața zilei următoare, I. P. S. Patriarh Justinian, P. S. Nicolae Colan și însoțitorii, au cercetat mânăstirea Nicula, unde un sobor de preoți foști greco-catolici și reîntorși la vechea credință, au oficiat un Te-Deum.

După săvârșirea slujbei de laudă și mulțumire lui Dumnezeu, P. C. Prot. Dumitru Purdea a adus Intâistătorilor Bisericii, preoțimii și credincioșilor de pe plaiurile someșene, cari nu pot uita că sub păstoria I. P. S. Patriarh Justinian a fost hărăzit să se îplinească vechea dorință a poporului ardelean: reîntregirea Bisericii Ortodoxe din Transilvania, prin întoarcerea la vatra vechei credințe străbune, a celor pe cari interese străine îi aruncaseră în lanțurile robiei spirituale ale Romei.

P. C. Pr. paroh Papiu Cornel, a salutat — în numele comitetului parohial al Comunei Nicula — pe I. P. S. Patriarh, rugându-l să împărtășească tuturor celor prezenți patriarhiceasca Înalt Prea Sfinției Sale binecuvântare.

Corul bisericii, alcătuit din săteni și sătence, a cântat «Intru mulți ani», — mărturisind astfel dragostea credincioșilor față de Păstorul Suprem al Bisericii noastre.

Tuturor le-a răspuns I. P. S. Patriarh Justinian:

**Prea Cucernice Părinte Protopop,
Prea Cucernici Părinți,
Iubiți Credincioși,**

În vizita noastră, la Prea Sfințitul Episcop Nicolae Colan, păstorul vostru sufletesc din cuprinsul Eparhiei Clujului, am programat și vizitarea Comunei Nicula, care din vremuri străvechi a fost învrednicită a avea o vatră duhovnicească, o vatră mănăstirească.

Din toată inima am dorit să vii mai de mult și aici, dar treburi bisericești ne-au împiedicat să putem veni într'un timp mai potrivit decât cel de azi.

Ingrijorarea noastră a luat însă sfârșit în momentul când am văzut Sfânta Mănăstire dominând de pe culme, satul acesta, stând astfel de strajă asupra acestei comune, o strajă neadormită întru apărarea și mântuirea sufletelor credincioșilor din această comună și din comunele învecinate.

Iubiții mei,

Suntem astăzi toți la un loc în aceeași Biserică, cu aceeași lege și mai ales sub aceeași ocârmuire. Moșii și strămoșii voștri, au fost victimele unor legi făcute de grofii care stăpâneau aceste pământuri.

Ei au făcut legi și prin aceste legi au luat nu numai pământurile moșilor și strămoșilor voștri, ci le-au luat și sufletul, cu minciuna că «al cui este pământul, a aceluia este și religia».

Dar așa s'a întâmplat nu numai cu moșii și strămoșii voștri din această comună, ci cu foarte mulți români de pe aceste meleaguri, care nu de bună voie s'au dus ei în lagărul celălalt, despărțindu-se de frații lor.

Dar odată cu eliberarea poporului de sub conducerea marilor moșieri, a venit și eliberarea lor sufletească, a venit această eliberare religioasă. Și cum noi știm că dreptcredincioșii din cauza vitregiei vremurilor, încă mai stăteau sub ascultarea papei

dela Roma, dar doreau din toată inima să fie alături de cei ortodocși, iată, într'o bună zi, am făcut apelul acesta pentru unire. Marea majoritate, de pe cuprinsul întregii Transilvanii, a revenit împreună cu preoții în rândurile Bisericii Ortodoxe, dându-și mâna frații între ei, pentru a trăi de acum înainte laolaltă, în pace și bună înțelegere, curmând deci toate vrajbele și neînțelegerile.

E adevărat că au fost, din rândurile clerului, câțiva care n'au vrut să revină în rândurile noastre. Și n'au venit nici vâdicii, care făcuseră prea multe jurăminte față de Roma și deci erau prea legați de ea, iar noi n'am vrut să silim pe nimeni, n'am vrut să silim conștiința nimănui și liber a fost fiecare să creadă mai departe și să-și păstreze credința așa cum vrea. Preoții au fost lăsați liniștiți mai departe în satele lor să-și vadă mai departe de gospodăriile lor.

Au fost însă preoți care s'au abătut dela rânduiala stabilită de stăpânire și stăpânirea — care «nu în zadar poartă sabia» și are grijă de această rânduială, îl ia și îl duce pe cel care pune piedici stăpânirii acolo unde acesta are posibilitatea să se liniștească. Dar în afară de cei care s'au pus în conflict cu stăpânirea, toți ceilalți preoți sunt la casele lor.

În actul acesta de înfrățire noi nu avem pe conștiința noastră nimic, fiindcă n'am silit pe nimeni și n'am pedepsit pe nimeni, nebăgând la închisoare pe nimeni. Noi n'am schingiuit pe nimeni și sufletul nostru este împăcat și liniștit din acest punct de vedere. Noi așteptăm încă pe cei ce au rămas în drumul îndoielii ca și ei să stea de vorbă cu conștiința lor, să întrebe ce spune conștiința lor, să vie alături de noi sau să continue să stea mai departe ca o unealtă în slujba dușmanilor Patriei noastre, a dușmanilor Bisericii noastre, conduși de Papa dela Roma.

Am auzit încă din primele zile ale acestei înfrățiri a Românilor, despre dragostea cu care voi ați venit alături de frații voștri ortodocși, deși în părțile acestea reușise în mare parte politica de desbinare a Românilor.

Pentru acest lucru, iubiți credincioși, veți fi cinstiți de urmașii voștri, și noi vă binecuvântăm pentru faptul că ați păstrat nestricate slujbele, Liturghia noastră, cântările noastre, calendarul nostru.

Noi binecuvântăm pe cei de astăzi și ne vom ruga Bunului Dumnezeu pentru toți moșii și strămoșii voștri, care și-au închis ochii apărând slujba bisericească ortodoxă, apărând cântările ei, apărând calendarul ortodox, încât acum, când ați venit între noi, să nu fie nici o deosebire.

Iubiți credincioși,

Pentru acest mare act din istoria poporului nostru, care a șters faptul rușinos care s'a întâmplat acum 250 de ani, pentru acest mare act noi îi mulțumim Bunului Dumnezeu că a ascultat rugăciunile noastre.

Iar în al doilea rând să nu uităm să fim mulțumitori conducătorilor patriei noastre, guvernului Republicii noastre, care a lăsat liberă hotărîrea credincioșilor de a reveni la credința moșilor și strămoșilor lor, eliberându-i astfel din lanțurile acestea în care ei au fost ținuți atâta timp.

Noi știm că în sufletele unor clerici și intelectuali de prin satele noastre mai există un semn al îndoielii și că unii încă mai au rezerve. Nădăjduim însă că Bunul Dumnezeu îi va lumina și pe ei și că le va lumina calea care duce spre noi. Iar cei care nădăjduesc la întoarcerea vremurilor cari au fost, aceia pot să fie siguri de pe acum că numai vremea de apoi are să vie pentru dânșii, dar vremurile care au fost nu vor mai veni.

Iubiți credincioși,

Pentru toată dragostea voastră, cu care v'ați întors în sânul Bisericii Ortodoxe, împreună cu preoții voștri, din toată inima vă binecuvintez și nu voi uita în rugăciunile mele, dragostea cu care m'ați primit, să vă pomenesc și să mă rog Bunului Dumnezeu nu numai pentru sănătatea voastră, dar mai ales pentru mântuirea sufletelor voastre.

Eu acum rog pe Cel Atotputernic să vă ia sub ocrotirea Lui, să vă apere de vrăjmașul văzut și nevăzut, care pe neașteptate caută să semene unde poate sămânța vrajbei și zăzaniei.

Cu al Său dar și cu a Sa iubire de oameni să vă trimeată tot darul Său cel de sus care luminează sufletele și le mântuiește, Amin!

După cuvântarea I. P. S. Sale, P. S. episcop al Clujului a adăugat următorul cuvânt:

Iubiți credincioși,

Inalt Prea Sfinția Sa, vrea anume să-și îplinească de astă dată o dorință mai veche, ca să pună pecetea iubirii sale prea înalte pe faptul îmbucurător săvârșit anul trecut la Bălgradul suferințelor noastre.

Înalt Prea Sfinția Sa a făcut acum un an și jumătate, când s'a suit pe slăvitul scaun de Patriarh a toată România, o chemare caldă către toți credincioșii ca să se adune la un loc și să se facă tot așa cum a mai fost în cele ale credinței.

Inalt Prea Sfinția Sa, care a venit de astă dată să se bucure împreună cu noi, iată că n'a uitat nici locul de lumină și de credință care este Mănăstirea Nicula. Și dacă timpul potrivit pe care îl vedeți nu i-a îngăduit să se urce până sus la Mănăstire, mai ales că vremea este măsurată, iar Inalt Prea Sfinția Sa mai are și alte îndatoriri de împlinit la Cluj, cu toate acestea a venit totuși până aici în mijlocul vostru., ca să vă spună câteva vorbe luate, câteva vorbe de mângâiere, pe care să le închideți în sufletele voastre ca pe o lumină vie a unei candelă care trebuie să ardă întotdeauna, luminându-vă cărarea.

Eu, în numele clerului și al credincioșilor, îi aduc caldele și smeritele mele mulțumiri pentru osteneala luată de a veni până la Mănăstirea Nicula, pentru ca să răspândească și în sufletele voastre cuvântul lui Dumnezeu, cuvântul iubirii de Biserica noastră și cuvântul de iubire față de patria noastră, dând în felul acesta ascultare cu toții îndoitei porunci a Evangheliei :

„Să dăm Cezarului ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu”. Căci atunci când am împlinit aceste două porunci, atunci putem să stăm dreți și în fața judecătorului veșnic, și în fața oamenilor, oricine și oriunde ar fi ei.

Bunul Dumnezeu să-i răsplătească Inalt Prea Sfinției Sale toate aceste osteneți și jertfe pe care le face, spre binele poporului nostru și spre înălțarea Sfintei noastre Biserici și să-l țină întru mulți ani fericiți.

La ieșirea din biserică, P. C. Stareț al Mănăstirii Nicula, Varahiil Jitaru, a adus I. P. S. Patriarh respectuosul salut al călugărilor din mănăstire și supusa lor mulțumire pentru noua organizare a monahismului dată de Inalt Prea Sfinția Sa.

Credincioșii din comună au condus pe înalții oaspeți până la marginea satului în patru care, împodobite cu minunate covoare someșene și trase de câte șase boi, — potrivit unei vechi datini românești. De acolo, cu automobilele I. P. S. Patriarh și însoțitorii săi, s'au înapoiat la Cluj.

Vizita la biserica reformată din Cluj.

Cu prilejul vizitei pe care I. P. S. Patriarh a făcut-o bisericii reformate din Cluj, locțiitorul episcopului I. Vasarhely a întâmpinat pe Întâistătătorul Bisericii noastre cu aceste cuvinte de bun-venit:

Inalt Prea Sfințite,

«In numele Bisericii Reformate din Ardeal, salut cu adâncă bucurie vizita I. P. S. Voastre la catedrala noastră. Conducătorul Bisericii noastre, episcopul I. Vasarhely, cel care ar putea să vă exprime în mod elocvent sentimentele noastre calde de stimă și respect, este la Zalău, unde ia parte la conferința preoților noștri, pentru a-i lămuri asupra noului nostru Statut și asupra îndatoririlor lor față de Republica Populară Română. Imi revine, deci, mie, sarcina plăcută de a ura Inalt Prea Sfinției Voastre «bun venit» și de a vă mulțumi pentru marea cinste ce ne-ați făcut, vizitându-ne la noi acasă».

Vorbitorul a subliniat apoi satisfacția cu care preoții și credincioșii bisericii reformate au subliniat atitudinea plină de înțelepciune a I. P. S. Patriarh Justinian, care a îndrumat Biserica Ortodoxă Română pe drumul dragostei creștine, pe drumul respectului reciproc față de celelalte biserici, pe drumul colaborării dintre culte întru fericirea poporului nostru și înălțarea scumpei noastre Republici Populare Române.

Mulțumind pentru călduroasa primire, I. P. S. Patriarh a vizitat apoi catedrala, primind lămuriri asupra trecutului ei.

La Institutul Teologic din Cluj.

După amiază, I. P. S. Patriarh a vizitat Institutul Teologic din Cluj, unde a fost întâmpinat de corpul profesoral și de studenți. In numele tuturor a vorbit P. C. Pr. Liviu Munteanu, rectorul Institutului:

Inalt Prea Sfințite Părinte Patriarh,
Prea Sfinția Voastră,
Prea Cucernici Părinți,

Pentru Institutul nostru dela Cluj, atât de mult dorita și așteptata vizită a Inalt Prea Sfinției Voastre imprimă zilei de azi caracterul unui praznic, iar pentru noi, personalul didactic, administrativ și studenți, ea este un prilej de sinceră bucurie.

Noi avem conștiința vie că numai din voința Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, capul Bisericii strămoșești, și datorită largei înțelegeri față de nevoile Bisericii dovedită de Dl. Ministru al Cultelor, Prof. Stanciu Stoian, a luat ființă Institutul dela Cluj, vlăstar nou, crescut din cenușa celor 4 Academii Teologice Ortodoxe și unite.

Dar mai știm că acest dar al înțelepciunii părintești nu ne-a fost făcut numai nouă, câtorva, nici Clujului, ci Bisericii întregi. Nașterea Institutului nostru era o pecete a marelui act istoric al revenirii fraților la sânul Bisericii strămoșești, cu mari roluri de rodire: în sudarea unirii, în intensificarea vieții creștine pe plan doctrinal, moral și social, în încheierea fraternității pe temeiul iubirii creștine dintre diferitele naționalități care conlucră azi sub regimul de largă democrație populară la consolidarea și propășirea Republicii noastre, precum și în apărarea Ortodoxiei la granița apuseană unde se face contactul Ortodoxiei cu cele două mari confesiuni creștine ale Apusului: catolicismul și protestantismul.

Și nu ne este îngăduit să uităm că tot din grijă părintească a izvorât înțeleapta hotărîre a Inalt Prea Sfinției Voastre de a ne da de tutore și patron pe Prea Sfințitul Episcop Nicolae al Clujului, Episcopul-profesor, cunoscător al problemelor școlare, care zi de zi ne-a sfătuit, încurajat și îndemnat la muncă. Lăsându-și uneori îndatoririle oficiale, a coborît în mijlocul studenților noștri, propovăduind dela catedră cuvântul evanghelic.

Datoria noastră azi, când ne vizitați la noi acasă, este să vă mulțumim cu recunoștință pentru toată dragostea cu care ne-ați îmbrățișat, pentru încrederea pusă în noi. Văzându-ne realizările să vă bucurați cu bucuria părintelui care constată că nu s'a trudit în zadar.

Și iată cum se deapănă aceste înfăptuiri dealungul unui an.

La inaugurarea noului Institut, ne-am văzut grupați în jurul acestei moșteniri sărace, cu sarcini grele puse pe umerii unui grup de 7 profesori recrutați dela fostele Academii ortodoxe și unite din Transilvania, câțiva conferențieri, lectori și asistenți și personalul administrativ și de serviciu necesar, unei bune funcționări, deasemenea recrutat din toate cele patru colțuri ale țării. Munca ne-a sudat într'o unitate de conlucrare liber consimțită, împrietenindu-ne, încât azi suntem un corp invidiat de mulți. Organizați pe competențe de lucru, ca într'un stup de albine din noapte în noapte, fiecare la locul lui, fiecare străduindu-se să se depășească pe sine. La noi munca nu se cântărește cu ora, ci cu puterea de lucru. Bunul mers al instituției stă pe primul plan în interesele fiecăruia.

Rezultatul este îmbucurător. În ordinea sarcinilor speciale care ne revin: Am avut un număr de 214 studenți, dând 42 de licențiați, în internat permanent am adăpostit 70 cu casă și masă. Am organizat și un al doilea internat în localul fostei reședințe episcopale unite, de care am dispus până în 8 Octombrie a. c.

Am stabilit în interiorul Institutului primul nucleu de sudură a Bisericii reîntregite. Colegii noștri de cultură teologică catolică, zi de zi s'au adăpat din izvorul culturii ortodoxe, având adeseori momente de surpriză. S'au convins atașându-se și mai mult că nu suntem ceea ce dușmanilor le plăcea să ne socotească.

Și precum era firesc această sudură internă a pornit a se lărgi în toate părțile. Azi foarte rari sunt cazurile de îndoeli și neînțelegeri, de rezistență, toate alimentate numai din afară, de interese străine de credință și Biserică.

Am organizat cursuri de îndrumare misionară preoțească cu 6 serii de preoți, în două centre: Cluj și Arad. E drept că un număr restrâns care variază între 80—120, dar n'am avut posibilități mai largi de cazare. La aceste cursuri am reușit să spargem tradiționalismul separatist eparhial transilvănean, pornind o apropiere mai mare în rândurile preoțimii ardeleni, crescută în atâtea Academii și atâtea mentalități provinciale. Am dat un impuls proaspăt misionarismului, ce a pornit a fi activ pe

dublu plan, religios și social. Tot în aceste cursuri s'a continuat acțiunea de sudură în rândurile preoțimii.

Am urmărit îndeaproape ideia înfrățirii popoarelor conlocuitoare și conlucrătoare din iubita noastră țară. Nicăeri această problemă nu se pune atât de acut ca în Transilvania de Nord. Cine, dacă nu Biserica trebuie să contribuie la rezolvarea acestei probleme de ordin social și politic? Prin propovăduirea înfrățirii, pe temeiul iubirii creștine, cele două popoare conlocuitoare trebuiesc apropiate. Am pornit acțiunea cu promițătoare rezultate prin organizația sindicală a celor două Institute Teologice din Cluj, într'o unitate de străduință. Și dacă unora li se părea în primele ședințe ceva bizar, azi gășesc că este firesc și normal. Am discutat la început probleme profesionale și naționale și politice în două limbi. Azi ne înțelegem într'o singură limbă. Dela zi la zi ne cunoaștem tot mai mult și constatăm cu toții că viața comună ne confruntă cu probleme comune, că fiecare avem și calități și defecte, ne împrumuțăm calitățile și luptăm împotriva defectelor.

N'am uitat nici că suntem un bastion al culturii ortodoxe pe granița încrucișării culturii celor trei mari confesiuni. Cuvântul nostru de învățătură răsună puternic de pe Amvon, de pe catedră, la întruniri și în conferințe, apărând patrimoniul ortodoxiei moștenit direct dela Mântuitorul. Am înființat un cerc de studii în care drept prim obiectiv ne-am fixat pregătirea și editarea unui Lexicon Teologic Ortodox, o lucrare de care Biserica noastră simte cea mai mare nevoie, o lucrare de cultură ortodoxă care să stea la îndemâna oricui.

Pe plan intern, am înaintat pas de pas cu nevoile crescânde, reclamate de desvoltarea Instituției. Serviciul nostru administrativ nu s'a lăsat nici el întrecut.

Avem azi o bibliotecă de 18.000 volume și pe cale de a se îmbogăți mereu.

Prin ajutorul neprecupețit al D-lui Ministru Stanciu Stoian ne-am recuperat localul de învățământ, l-am înzestrat cu cele necesare, având azi 4 săli de cursuri, 4 săli de seminarii, 2 cancelarii pentru administrație, 2 săli de bibliotecă și lectură.

Din ajutorul Inalt Prea Sfinției Voastre am continuat lucrările la aripa cea nouă a internatului, care va putea adăposti încă 80 de studenți și preoți cursiști, reușind să ne apropiem

de sfârșit. Cu 600.000 lei am efectuat lucrări în valoare de aproape un milion conform devizului.

La începutul anului al doilea de existență pornim la muncă cu optimism sănătos, având mândria încrederii și dragostei părinților noștri iubiți, având încrederea în propriile noastre puteri și nădejdea în ajutorul lui Dumnezeu.

Inalt Prea Sfințite Stăpâne, ne permiteți — în elanul bucuriei noastre — să vă mulțumim cu toată căldura pentru câte le-ați făcut pentru noi. Credeți-ne că în rugăciunile noastre nu uităm a cere părintelui ceresc să vă dăruiască sănătate, putere de muncă și zile bogate pentru buna sporire în cele folositoare ale Bisericii, poporului și patriei noastre iubite. Binevoii a transmite și D-lui Ministru Prof. Stanciu Stoian aceeași caldă mulțumire și urările noastre de bine, pentru înțelegerea cu care a rezolvat doleanțele noastre.

Să trăiți Inalt Prea Sfințite Stăpâne la mulți ani!

A răspuns I. P. S. Patriarh Justinian:

Iubiții mei,

Părintele rector a avut bunăvoința ca prin cuvântarea ce a rostit să mă scutească aproape cu totul de sfaturile pe care urma să le dau cu ocazia primei noastre întâlniri, în cadrul acestui Institut Teologic.

Imi mărturisesc sincer surpriza ascultând cuvântarea părintelui rector, fiindcă constat că aceleași gânduri, aceiași unitate de muncă, același orizont, spre care tinde toată lucrarea profesorilor noștri din Institutele Teologice din întreaga Biserică ortodoxă, se cultivă și în Institutul Teologic din Cluj.

Dar marea mea bucurie a fost când am auzit rostindu-se de către părintele rector al Institutului asigurări cum că țărcelele acestea, care se puneau între eparhiile acestei provincii și care au fost atât de dăunătoare Bisericii, au dispărut cu totul.

Noi am dorit acest lucru mai cu seamă atunci când am dat Bisericii noastre o organizație unitară —, așa cum a fost înscrisă și în Constituție. Când am dat acest Statut și când am creiat aceste Institute, întregul Sfânt Sinod s'a gândit să se termine odată cu aceste mici republici bisericesti, în care fiecare ierarh făcea cum credea el că este mai bine sau cum de multe

ori îl împingea, fie orgoliul lui, sau alte ambiții mai deșarte.

Poate că au contribuit aici în oarecare măsură și unele învățăminte ale trecutului; dar nu este mai puțin adevărat că au contribuit enorm de mult și nouile așezări sociale din țara noastră și noul duh de viață care ne-a cuprins și care cere mai multă frăție, mai multă dragoste între cetățenii aceleiași țări.

Este adevărat că Institutul Teologic dela Cluj are un rol foarte important, fiind la granița aceasta de vest, unde este în plin contact cu celelalte culte mari, cultul protestant și cultul catolic.

Este adevărat că aici, mai mult ca oriunde Institutul Teologic poate să dovedească, că înțelege spiritul cel adevărat al vremurilor.

În Institutele noastre ca și în Facultățile noastre, de data aceasta, înțelegem să formăm pe viitorii misionari ai Evangheliei lui Hristos, ai dragostei și păcii între toți oamenii.

Facultățile și Academiiile de până ieri, conducându-se de acel spirit de învrăjbit și mai ales mergând pe calea unui naționalism șovin au dat elemente care au compromis lumea creștină, care au compromis însăși Evanghelia, de multe ori. Noi nu dorim ca aceste institute să dea în viitor asemenea elemente. Noi înțelegem să ne apărăm în viitor credința noastră, împotriva acelor care ar îndrăzni să ne-o mai încalce.

Dar în același timp suntem respectuoși și față de credința altora.

Mi-a plăcut atât de mult, ascultând pe părintele rector că studenții Institutului Teologic din Cluj sunt educați în acest spirit.

Iubiții mei,

Bunul Dumnezeu să facă așa, precum vă este vorba să vă fie și fapta, și eu vă îndemn pe Prea Cucerniciile Voastre, dragi profesori, la o muncă și mai încordată, fiindcă noi sarcini ne așteaptă și vă îndemn mai cu seamă să adânciți și mai mult brazda iubirii și a păcii, care trebuie să domnească în sânul poporului nostru.

Să nu arăți la suprafață. Apăsați coarnele plugului cât mai adânc, ca să fie distruse toate buruienile care altă dată au făcut atât de mult rău Bisericii și Neamului nostru.

Să fim siguri că în toată munca noastră și de acum înainte vom avea tot sprijinul Guvernului nostru, fiindcă atâta vreme cât noi ne încadrăm pe linia intereselor poporului nostru, pe linia năzuințelor lui, vom avea toată prețuirea și tot sprijinul conducătorilor acestei Republici. Iar când veți simți că a încetat sau că încetează acest sprijin, când veți simți că ați început să fițiocoliți, să căutați imediat cauza și o veți afla în sânul vostru, fiindcă nu poate să vină neajunsuri decât din cauza greșelilor din sânul vostru.

Cu cât se va auzi că în sânul consiliului profesoral dela Institutul Teologic din Cluj domnește frăția și unitatea de lucru, cu cât se va auzi mai mult că aici s'au luat inițiative din cele mai lăudabile pentru preoții noștri ortodocși și pentru consolidarea păcii cu celelalte naționalități conlocuitoare, să știți că sprijinul poporului și al guvernului său va spori.

În ce ne privește pe noi conducătorii Bisericii, de sigur că din partea noastră nu trebuie să vă îndoiiți nicio clipă de tot sprijinul nostru, sprijin în primul rând moral și în al doilea rând material.

Am dat ajutor atât cât am putut. Se poate ca la anul să fie mai mare, fiindcă noi înțelegem să sprijinim și pe studenți, atașându-i cu tot sufletul lor de instituțiile Bisericii noastre.

Am ținut, este adevărat, ca și Aradul să aibe un centru universitar, pentru îndrumarea misionară a clerului, îndrumare atât de necesară pentru vremurile actuale, centru care să țină de Cluj.

Oamenii trebuie să lămuriți. Ei nu trebuie ținuți izolați, nu trebuie să li se pună ochelari și paravane pentru ca să vadă prea scurt.

Dimpotrivă, trebuie să li se creieze perspective largi prin îndrumarea ce trebuie să li se dea în noua orânduire de viață socialistă.

Lămurindu-i, mai ușor putem conlucra și mai multe roade putem aduce pentru binele Bisericii și Patriei noastre.

Al doilea îndemn pe care îl fac profesorilor și studenților noștri, este acela de a cultiva iubirea față de Patrie.

Să nu încetați o clipă în a vă strădui să cunoașteți toate rosturile Patriei noastre, toată așezarea ei pe temelii sociale

noi, cultivând iubirea față de Patrie, față de conducătorii ei, față de cei care răspund de destinele Patriei noastre.

Din toată inima vă binecuvintez roadele muncii atât de îmbelșugate de până acum și vă urez spor în această muncă.

Doresc profesorilor și studenților o sănătate deplină, spre a înmulți aceste strădanii, cu roadele cele mai alese pentru binele Bisericii și al Patriei noastre. Dumnezeu să vă binecuvinteze.

Festivitatea dela Institutul Teologic din Cluj s'a încheiat cu «Imnul Patriarhal», intonat de corul studenților.

*Prânzul sărbătoresc dat de
P. S. Episcop Nicolae Colan
în cinstea I. P. S. Patriarh,*

După vizita făcută la Institutul Teologic, I. P. S. Patriarh Justinian a luat parte la prânzul sărbătoresc dat în cinstea Inalt Prea Sfinției Sale de P. S. Episcop Nicolae Colan. În afară de oaspeții bucureșteni și de gazde, au mai luat parte la acest prânz numeroși fruntași ai vieții publice din localitate, în frunte cu președintele comitetului județean, dl. Deac și președintele Comitetului Provizoriu al orașului Cluj, dl. Marian.

Inchinând paharul său pentru I. P. S. Patriarh, P. S. Episcop Nicolae a mulțumit încă odată Intâistătorului Bisericii Ortodoxe Române pentru clipele de înălțare sufletească, prilejuate credincioșilor de pe meleagurile clujene, prin scurtul Inalt Prea Sfinției Sale popas în istorica Eparhie a Vadului, Feleacului și Clujului. Prea Sfinția Sa a rugat pe I. P. S. Patriarh să primească omagiul clerului și credincioșilor și să le facă, cât mai curând, bucuria unei vizite mai îndelungate.

P. C. Sabin Truția, Vicarul Episcopiei Clujului, vorbind în numele foștilor clerici greco-catolici reveniți la Ortodoxie în toamna anului 1948, a rostit următoarele:

«Ingăduiți-ne, Inalt Prea Sfințite, să salutăm și pe această cale pe Patriarhul sub a cărui păstorie s'a împlinit marele act istoric al reîntregirii Bisericii Ortodoxe. Prezența Inalt Prea Sfinției Voastre în mijlocul nostru nu este numai un prilej de bucurie, ci și de mângâiere pentru noi. Fiindcă unificarea săvârșită la 1 Octombrie 1948, prin voia credincioșilor noștri,

cerea pecetluirea cuvântului părintesc, pe care numai I. P. S. Voastră, păstorul suprem, ne-o putea da.

Se obișnuiește — a încheiat P. C. Sabin Truția — ca Inalților Ierarhi să li se ofere, când coboară în mijlocul credincioșilor, buchete de flori, sortite vestejirii; noi vă cerem îngăduința de a vă oferi, în locul florilor pieritoare, recunoștința caldă a inimii noastre, — buchet pe care nimeni și nimic nu-l va face să vestejească vreodată».

Dl. Coriolan Tătaru, unul dintre exponenții intelectualilor foști greco-catolici, care la 21 Octombrie 1948 a rostit, la Alba Iulia, legământ de credință și dragoste față de Biserica Ortodoxă Română, — a adus I. P. S. Patriarh Justinian salutul și urările de viață lungă ale credincioșilor reveniți la vatra credinței străbune.

Tuturor le-a răspuns I. P. S. Patriarh Justinian:

Prea Sfințite, Onorate Autorități și iubiți credincioși,

Țin să vă mulțumesc din toată inima pentru frumoasele cuvinte pe care mi le-ați adresat și mai cu seamă pentru prețuirea pe care o aveți față de umila mea persoană, care nu are alt merit decât acela de a dirija, de a organiza, de a îndruma toate sfaturile și toate cele hotărâte de Sinodul Bisericii noastre Ortodoxe Române.

Conducerea Bisericii noastre Ortodoxe este o conducere sinodală, nu este o conducere autocrată; și eu sunt numai un exponent, «primus inter pares», al acestei conduceri.

Iar dacă noi am putut fi părtași acestui mare act din istoria Bisericii noastre, reîntregirea Bisericii Ortodoxe transilvănene, aceasta nu s'a putut face decât în urma reîntregirii hotarelor noastre. Faptul că am fost părtași ai acestui mare act istoric se datorește în cea mai mare parte conducătorilor noștri plini de înțelepciune, care sunt astăzi la cârma Republicii noastre populare.

Către ei se îndreaptă în acest moment toată recunoștința noastră și mie să-mi permiteți, ca unul care port cea mai adâncă recunoștință Guvernului și Prezidiului Republicei, să ridic în primul rând paharul în sănătatea membrilor Prezidiului R.P.R., a membrilor Guvernului R.P.R., strigând din toată inima:

Mulți ani trăiască!

(Asistența cântă «Mulți ani trăiască»).

În al doilea rând, să-mi dați voie ca în numele meu personal să ridic paharul meu în sănătatea acelor misionari premergători ai acestui mare act al unirii celor două Biserici, a acelor misionari din rândurile poporului, din rândurile credincioșilor, care au rămas anonimi. Unul din ei este de față și dvs. îl cunoașteți — este dl. Stoica. Ei și-au luat sarcina de a merge în mijlocul masselor și a duce luni de zile munca de lămurire pe teren, aducându-ne apoi, după ce au aflat pulsul credincioșilor cu privire la actul unirii, vestea îmbucurătoare că credincioșii și clerul doresc revenirea în sânul Bisericii Ortodoxe. Să-mi dați voie ca în al doilea rând să ridic paharul în sănătatea acestor misionari.

(Cei de față intonează: «Mulți ani trăiască»).

În al treilea rând, făcând o constatare îmbucurătoare cu privire la armonia și buna înțelegere ce există între Episcopul nostru și autoritățile civile, politice și militare din localitate, lucru ce-l dorim din toată inima să-l întâlnim în toate Centrele noastre Eparhiale din țară, să-mi dați voie să ridic paharul pentru această colaborare sinceră și frățească, dorind să crească și să înflorească această armonie.

Trăiască Episcopul Colan și toate autoritățile civile, politice, religioase și didactice din orașul Cluj.

(Cei de față intonează: «Mulți ani trăiască»).

În încheiere, țin să vă amintesc că atunci când am făcut apel către credincioși și către Biserica greco-catolică, arătam că un singur lucru ne deosebește: credințioșia lor față de papa. Și îi rugam să-și întoarcă această credințioșie către Biserica-mamă.

Mulțumesc din toată inima darului pe care mi l-au făcut, cu prilejul vizitei noastre, reprezentantul fostului cler al Bisericii greco-catolice și reprezentantul credincioșilor foști uniți, Părintele Vicar Truția și dl. Coriolan Tătaru, fiindcă acesta este darul pe care îl ceream prin acel apel.

Vă mulțumesc pentru acest dar și vă sunt foarte recunoscător, pentru că el este deosebit de prețios Bisericii noastre și Neamului nostru.

Trăiască în veci reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania!

*

La orele 16, I. P. S. Patriarh Justinian și însoțitorii săi au părăsit Clujul, îndreptându-se spre Oradea-Mare.

La Oradea Mare

În seara zilei de 8 Decembrie, I. P. S. Patriarh Justinian, sosind la Oradea Mare, a fost întâmpinat la palatul episcopal de P. S. Episcop Nicolae și de un sobor de preoți și de credincioși. După săvârșirea Doxologiei, în paraclisul palatului, P. S. Episcop Nicolae a rostit următorul cuvânt de bun sosît:

**Inalt Prea Sfințite Părinte,
Cinstiți Părinți,
Iubiți credincioși,**

Vizita Inalt Prea Sfinției Voastre în orașul de reședință al Eparhiei care ocrotește duhovnicește pe credincioșii din Nord-Vestul Ardealului, eu o consider ca un eveniment merit să deschidă un capitol nou în istoria Bisericii noastre, iar pentru Inalt Prea Sfinția Voastră o atitudine programatică.

Pentru întâia oară președintele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, Capul Bisericii noastre a descins de pe scaunul său arhieresc, pentru a cerceta frățeste și întru dragostea lui Hristos pe toți ceilalți chiriarhi ai Țării și pentru a pune capăt unei izolări, care de cele mai multe ori nu era folositoare treburilor generale ale Bisericii noastre.

Orașul și Eparhia Oradia se bucură din toată inima astăzi când pentru întâia dată au cinstea și bucuria de a primi, după patru veacuri de existență istorică, pe însuși Capul Bisericii întregite.

Inalt Prea Sfințite,

Biserica lui Hristos, după învățătura Sfântului Apostol Pavel, este un tot organic și are o admirabilă comparație cu trupul omenesc, făcând din trupul omenesc icoană pentru trupul mistic al lui Hristos. După cum nu există un singur mădular în trupul omenesc care să aibă o existență independentă de celelalte, așa nu poate să existe o viață normală în trupul mistic al lui Iisus, decât atunci când toate mădulele sunt strâns legate între ele.

S'o mărturisim deschis : o asemenea vizită n'a avut loc până acum, deși așa ne învață doctrina Bisericii noastre. De aceea, știrea venirii Inalt Prea Sfinției Voastre în mijlocul nostru ne-a umplut inima de bucurie și ne-a făcut să vedem zări deschise și senine, pentru viitoarea strânsă colaborare între ierarhii care poartă, pe umerii lor, strivitoarele răspunderi ale conducerii religioase.

Rog pe bunul Dumnezeu ca să binecuvinteze acest început bun, acest început rodnic, acest început care e plin de făgăduințe, dacă toți vor înțelege rostul lui.

Inalt Prea Sfințite,

La noi este un obicei ardelenesc, ca ori de câte ori întâmpinăm cu bucurie, pe cineva care vine la noi, să-i prezentăm pe cei ai casei.

Deaceia vreau să vă prezint și eu clerul și credincioșii pe care îi păstoresc aici în Nord-Vestul Ardealului, dela pământul scaldat de apele Crișului Negru, până la Cârlibaba Maramureșului Voevodal.

Sunt credincioși bihoreni care au trăit sub suflarea eroică a lui Horia, Cloșca și Crișan. Și tot pe aici sunt credincioși sălăjeni, din mijlocul cărora au răsărit atâția eroi în istoria noastră. După cum, ceva mai departe sunt credincioșii maramureșeni care în istoria noastră au scris atâtea pagini nemuritoare, în Maramureș răsărind pentru întâia oară slova românească, în Maramureș având noi cea mai veche mânăstire patriarhală și o conștiință luminată care le face să tresari în apropierea ei.

În numele acestui cler și al acestor credincioși eu prezint Inalt Prea Sfinției Voastre omagiul cinstirei, omagiul bucuriei, omagiul slujirei devotate pe altarul marilor și nepieritoarelor interese ale creștinătății ortodoxe și ale Țării noastre scumpe.

Folosesc acest prilej, Inalt Prea Sfințite, pentru ca în mod public să vă mulțumesc, în numele unor funcționari ai mei, pentru larga înțelegere pe care ați avut-o Inalt Prea Sfinția Voastră în primăvara acestui an, când în primejdia de a rămânea fără pâine le-ați dăruit o Instituție : Școala Eparhială de cântăreți bisericești, — pentru ca în ea să putem pregăti pe heruvimii și pe serafimii stranelor.

În al doilea rând mulțumesc Inalt Prea Sfinției Voastre în numele Instituției, ale cărei greutăți le-ați înțeles, întinzându-i o puternică mână de ajutor.

Pentru aceste două lucruri și pentru bucuria de a fi descins în mijlocul nostru, vă exprimăm toată caldă mulțumită a noastră și rugăm

pe Cel Atotputernic să vă binecuvinteze toate gândurile bune și înalte pe care le purtați în suflet pentru propășirea Bisericii.

Bucuria noastră, Inalt Prea Sfințite, v'o mărturisesc cu toată sinceritatea, ar fi fost deplină dacă v'am fi putut primi la Sfânta Liturghie în Catedrala Episcopală, într'o zi de Duminică sau de sărbătoare. Dar am o credință: că ziua de astăzi face un început și acest început făgăduitor ne lasă nădejdea că vom avea această bucurie mai târziu, când, Inalt Prea Sfințite, vrem să ne prezentăm așa cum suntem în realitate și nu cum nevoile programului de zi de lucru ne constrâng.

Cu aceste cuvinte, ca amfitrion, ca frate mai mic întru Hristos, în numele clerului și poporului aci adunat, depe toate meleagurile Bihorului, Sălajului, Sătmarului și Maramureșului, vă întâmpinăm cu „Bine ați venit” în mijlocul nostru și bine să vă simțiți în mijlocul nostru, Inalt Prea Sfințite Părinte”.

Mișcat de frumoasele cuvinte rostite de P. S. Episcop Nicolae, I. P. S. Patriarh Justinian a răspuns prin următoarea cuvântare:

După patru zile de drum, văd că mi s'a luat puțin din voce și o răceală ușoară mă oprește să fac unele sforțări în vorbire. Incât vă rog să fiți foarte îngăduitori ascultându-mă și să socotiți că aceasta se datorește drumului lung, care poate că pentru fiecare din dvs. ar fi fost cu acelaș efect.

Prea Sfințite Nicolae,

Nu numai o obligație statutară ne-a îndrumat spre aceste locuri, ci ne-a mânat și dragostea și prețuirea pentru Prea Sfinția Ta, pentru clerul pe care îl conduci, pentru credincioșii care îi păstorești, fiindcă cunoaștem aproape în amănunt toată lucrarea pe care o conduci, tot ceea ce fac preoții din Eparhia Prea Sfinției Tale, sufletul umplându-mi-se de bucurie, cunoscând toate roadele acestei munci.

Am venit deci mânați de această prețuire pentru Prea Sfinția Ta și credincioșii pe care îi păstorești, ca să binecuvintez din toată inima strădanile clerului și împreună cu Prea Sfinția Ta să mă rog Celui Atotputernic, ca să vă ajute să trăiți în bună pace și înțelegere, ajutând la această nouă înfrățire, ajutând ca să se lichideze un trecut atât de dureros, ca cel de până ieri, un trecut care a făcut pe frați să fie așa de învrăjbiți.

De acum rănilor s'au legat și ele trebuiesc unse cu untdelemnul dragostei, ele trebuiesc învelite cu binecuvântarea lui Dumnezeu, pentru ca să se vindece cât mai degrabă.

Eparhia Oradiei este un bastion al Ortodoxiei Române în calea unui dușman de veacuri. Este aici nu numai o graniță politică, este aici și o graniță a Ortodoxiei noastre în luptă cu conducerea unei Biserici care de veacuri urmărește învrăjbirea altor Biserici, desbinarea de frați, care sădește vrajba și ura între oameni, care a părăsit de mult învățăturile Mântuitorului Iisus Hristos.

Conducerea Bisericii Catolice și-a întins hotarele ei până la hotarele Bisericii Ortodoxe, care are la granițele ei ca bastion, ca cetate organizată, Eparhia Oradiei. Și acum, mai mult ca oricând, toată nădejdea Ortodoxiei noastre românești desigur că se îndreaptă spre Eparhiile de Nord și de Vest ale țării noastre, pentru ca ele să poată ține cu mai multă putere piept acestor atacuri, fiindcă astăzi toți ortodocșii au aceeași Biserică.

Prea Sfințite,

În fața unui asemenea adversar, este adevărat că nu numai avantgărzile asigură succesul luptei, ci și rezervele, adică toată armata din spate. Avem o armată duhovnicească, o armată eclesiastică, o armată a credincioșilor noștri, care stă în spatele armatelor pe care le conduceți Prea Sfințiile Voastre, Episcopii dela aceste hotare.

Noi avem o armată destul de bine pregătită, în fața căreia uneltirile dușmanilor, atât înlăuntrul hotarelor noastre, prin agenții lor, care mișună în special prin părțile acestea, căutând să sădească îndoială în sufletele mai slabe, cât și toată propaganda făcută la posturile de Radio, se vor prăbuși.

Tare mulțumit ași fi dacă în rândurile clerului și în rândurile credincioșilor din aceste părți, de asemeni n'ar întâlni nicio trestie bătută de vânt, ci stejarii falnici de pe culmi, care înfruntă toate furtunile. Și noi suntem convinși că în aceste părți sunt numai stejari de aceștia.

Lupta noastră nu este o luptă de cucerire a Bisericii Catolice; Doamne păzește! Cu credincioșii și clerul acestei Biserici noi nu avem nimic împotriva. Față de ei n'avem nimic de revendicat; ceea ce avem de revendicat, avem cu statul politic papal,

cu acest stat care s'a organizat sub forma aceasta bisericească, căutând să-și camufleze intențiunile de dominare, de subjugare, încercând să-și atingă țelurile pe care le nutrește, din orgoliu și trufie, papa socotindu-se mereu urmașul Cezarilor și căutând să cucerească spiritual ceea ce au cucerit împărații romani altădată.

Nu departe este ziua când și un asemenea stat hibrid, care din punct de vedere religios nu are nici un temei evanghelic, și care din punct de vedere politic este atât de șubred, noi înșine îl vom vedea cum se va prăbuși.

Asigurăm pe credincioșii și clerul Bisericii Catolice de toată simpatia noastră și de toată prețuirea noastră pentru credința lor. Biserica Ortodoxă niciodată n'a căutat să răpească pe credincioșii altor Biserici. Noi niciodată n'am căutat să siluim conștiința altora; noi niciodată n'am căutat să amăgim pe cei de altă credință. Noi atât căutăm, pe ai noștri, și nu ne vom lăcomi la ceea ce nu este al nostru.

Am spus toate acestea fiindcă în aceste părți se pune o problemă mai arzătoare decât în alte Eparhii.

Dacă credincioșii din aceste părți, sub stăpânirea catolică au fost lipsiți de atâtea drepturi, chiar și de dreptul la viață, apoi bunul Dumnezeu i-a întărit în credința lor, le-a înmulțit acest dar duhovnicesc și i-a făcut să treacă peste toate suferințele.

Prea Sfințite Nicolae,

Cu ocazia acestei vizite colegiale, țin din toată inima, deși au trecut două zile după ce ai sărbătorit ziua Prea Sfinției Tale, atât personal, cât și în numele Sfântului Sinod și al colaboratorilor mei care mă însoțesc în această călătorie, să primești toate urările noastre de bine pentru Prea Sfinția Ta, cu ocazia sărbătoririi numelui. Îți urăm din toată inima o păstorire cât mai lungă, plină de cât mai multe roade duhovnicești, și Dumnezeu să-ți dăruiască cât mai multe bucurii și cât mai puține neazuri.

Clerul este rugat de mine ca din datoria pe care o are de a asculta și de a se supune tuturor celor rânduite de Biserică, să se străduiască în fiecare clipă să aducă Ierarhului lor cât mai multe satisfacții și cât mai puține neplăceri.

Aceasta este cea mai bună urare pe care clerul de aici trebuie s'o facă cu ocazia sărbătoririi numelui ierarhului lor.

Eu cred că clerul Episcopiei Oradiei se străduiește într'adevăr ca să-i aducă numai bucurii Ierarhului lor, care este atât de dornic de muncă, care iubește Biserica Ortodoxă, care își iubește poporul, care ține la credința strămoșilor lui și este pregătit să lămurească în orice clipă clerul și pe credincioși.

Dacă până mai ieri, poate câștigați de unele idei politico-sociale, clericii noștri, în dorința lor de a ajuta și Biserica și neamul, pe ici, pe colo au mai intrat în conflict și cu alți conaționali, și dacă din această cauză unii au căzut sub acuzația de a face șovinism, astăzi acest lucru nu este îngăduit nimănui; astăzi șovinismul nu-și mai are rost. Din contră, noi trebuie să ne încadrăm complet în spiritul Evangheliei, în spiritul păcii și al dreptății, care trebuie să fie pentru toți oamenii. Noi trebuie să ne ridicăm deasupra tuturor frământărilor acestea omenești, să strângem rândurile în jurul Bisericii și credinței noastre, dar să nu intrăm prin atitudinea noastră în conflict cu credincioșii altor culte sau aparținând altui neam.

Am vrea ca în felul acesta să se stabilească chiar o frăție, pornind din rândurile noastre, ale ortodocșilor, cu celelalte culte, cu cei de altă naționalitate; să se vadă că în noi arde dragostea de pace și de bună înțelegere.

Ați citit, Prea Cucernici Părinți, cele discutate în Consfătuirea șefilor cultelor la București și poate că unii din Prea Cucerniciile Voastre s'au mirat, cum de a putut să aibe loc o asemenea Consfătuire.

Ea și-a avut însă rostul ei, deschizând într'adevăr un drum nou în viața Bisericii noastre.

După ce au revenit frații din strana cealaltă, avem nevoie de pace și bună înțelegere cu celelalte confesiuni. Toți propovăduesc aceeași Evanghelie și noi respectăm credința lor, bineînțeles urmând ca și ei să respecte credința noastră, fără să ne agităm unii împotriva altora.

Vă îndemn din toată inima să propovăduiți această Evanghelie a înfrățirii între oameni, a păcii și a dragostei, să mergeți cu duhul blândetii, să mergeți cu spiritul acesta de înfrățire, să întindeți punțile acestei dragoste între noi și între cei de alte credințe.

V'ași mai recomanda din toată inima să continuați munca aceasta de întărire a Bisericii Ortodoxe. Și îndemn și pe preoții vechi ortodocși cât și pe foștii preoți greco-catolici să depună toată strădania ca să scoată din sufletele lor sgura unui trecut de învrăjbire, să uite cu toții ceea ce a fost până ieri, ca să dispară din limbajul Prea Cucernicilor Voastre cuvintele «Noi» și «Voi» și să fim numai «Noi».

Să vă supuneți cu toții Prea Sfințitului Episcop și să nu dați ascultare nici unei șoapte din afară; ci din contră, să dați ascultare numai îndrumărilor bune pe care Prea Sfințitul Episcop vi le dă în spiritul organizării Bisericii noastre Ortodoxe. În felul acesta, cu un ceas mai devreme, cimentăm toată această înfrățire.

Inchei cuvântul meu, în nădejdea că veți spori munca Dvs. în direcția aceasta a păcii, dragostei și frăției care trebuie să domnească în sânul întregului nostru popor, la toate naționalitățile conlocuitoare, pentru ca să ne dovedim în felul acesta cetățeni loiali ai Republicii Populare.

Vă binecuvintez din toată inima și rog pe Cel Atotputernic să vă sporească puterile de muncă, ca să puteți aduce roade duhovnicești cât mai multe și cât mai bogate.

După cuvântarea I. P. S. Patriarh, toți cei prezenți au participat la reprezentația specială dela Cinematograful Central, unde s'au reprezentat filme religioase.

Seara la orele 10, P. S. Episcop Nicolae Popovici a dat o masă festivă în cinstea I. P. S. Patriarh Justinian, la care au participat și președintele Comitetului Provizoriu al județului Bihor, președintele și secretarul Comitetului Provizoriu al Municipiului și alți reprezentanți ai autorităților.

În numele Comitetului Provizoriu al Oradiei, dl. Cepleu a urat I. P. S. Patriarh Justinian «bun venit», exprimându-și convingerea că prezența conducătorului suprem al Bisericii Ortodoxe Române în mijlocul preoțimei dela granița de Vest a țării va întări noul spirit de muncă al preoțimei, care are datoria să sprijine poporul în strădaniile lui de a-și clădi o viață nouă. D-sa a încheiat, urând I. P. S. Patriarh îndelungată și rodnică păstorie.

I. P. S. Patriarh a închinat paharul său pentru cei ce poartă

pe umerii lor răspunderea treburilor publice din țara noastră, pentru Prezidiul Marelui Adunări Naționale și pentru Guvernul Republicii Populare Române, iar toți comesezii au cântat «Mulți ani trăiască». După ce a mulțumit P. S. Episcop Nicolae Popovici, pentru dragostea cu care l-a întâmpinat, I. P. S. Patriarh și-a mărturisit satisfacția I. P. S. Sale pentru armonia și colaborarea ce constată că există între organele bisericesti și cele administrative dela Oradea.

P. S. Episcop Nicolae a închinat paharul pentru I. P. S. Patriarh Justinian, căruia i-a urat ca mulți ani să cărmuiască Biserica Ortodoxă Română, iar P. C. Vicar Coman Andrei, — în numele foștilor greco-catolici, reveniți la Ortodoxie — a asigurat pe Întâistătătorul Bisericii noastre de toată dragostea și ascultarea fiiască a celor reîntorși la vatra credinței străbune.

La sfârșitul mesei, toți comesezii au cântat Imnul Patriarhal.

Vizitarea Catedralei din Beiuș

Vineri 9 Decembrie, I. P. S. Patriarh Justinian, P. S. Episcop Nicolae și însoțitorii lor au vizitat catedrala fostă greco-catolică din Beiuș, devenită — în urma istoricului act al reîntregirii Bisericii Ortodoxe din Ardeal — catedrală ortodoxă.

Înălții oaspeți au fost întâmpinați de un sobor de preoți. După oficierea Polihroniului, P. C. Protopop Aurel Briscan a rostit următorul cuvânt de bun venit:

«Cât ar fi cuvântul de măestrit, n'ar putea să exprime sentimentele adânci ale inimilor noastre, în acest ceas istoric și de mare însemnătate, în istoria Bisericii noastre creștine Ortodoxe.

Ați binevoit să veniți, Înalt Prea Sfințite, în orașul nostru Beiuș, oraș cu vechi tradiții românești și creștinești, oraș cu urme de voievozi, cu scaun și reședință episcopală veche. Istoricii vechi pomenesc de existența unui episcop în Beiuș înainte de anul 1085, când s'a înființat Episcopatul Romano-catolic din Oradea. Avem aici un popor iubitor de Dumnezeu. Beiușul cu satele lui românești se poate mândri în cursul istoriei, căci a dat până acuma Bisericii un Înalt Prea Sfințit Mitropolit și un Episcop. Mitropolitul este Miron Romanul al Sibiului, născut în parohia vecină Beiușului, Mezieși, iar episcopul este Ion Pap al Aradului,

care se odihnește în Biserica sfințită de Inalt Prea Sfințitul din Cociovești.

Inalt Prea Sfințite, bucuria noastră este nespus de mare în ziua de astăzi. Este o îndoită sărbătoare pentru noi, mai întâi fiindcă sunteți cel dintâi Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, care ați binevoit să vă osteniți să ne vedeți; și în al doilea rând, bucuria noastră este nespus de mare, pentru că am văzut cum cel dintâi gând al Inalt Prea Sfinției Voastre, pe care l-ați exprimat încă dela înscăunarea în scaunul patriarhal, și anume gândul bun de a aduce pe toți credincioșii la acelaș altar ortodox, l-ați împlinit cu ajutorul lui Dumnezeu și al oamenilor de bine, reușind să faceți reîntregirea Bisericii Ortodoxe.

Se bucură acum împreună cu noi, și mai mult decât noi, toți martirii și mucenicii Ortodoxiei, care au suferit pentru credința ortodoxă, dealungul veacurilor, se bucură episcopul Inochentie Micu Klein, se bucură Sava Brancovici, se bucură Sofronie și toți ceilalți episcopi, care au suferit prin temnițele dela Kufstein și Viena. Se bucură sufletele strămoșilor cari nu s'au temut să mărturisească veșnic încrederea lor în Biserica străbună, spunând în fața opresorilor din trecut, cuvinte ca acestea: «Du-te și spune crăiesei că nu am nicio avere nestrămutată decât acest cojoc și dacă crăiasa mi-l cere și pe acesta l-ași da, dar sufletul meu este al lui Dumnezeu și nimeni nu mi-l poate lua decât Cel care mi l-a dat».

În numele credincioșilor din această localitate și din întregul Protopopiat Beiuș, cât și al clerului din acest Protopopiat, vă zicem: «Bine ați venit în mijlocul nostru!», rugând pe Atotputernicul Dumnezeu să vă dea mulți ani, pentru conducerea înțeleaptă a Sfintei noastre Biserici, spre mărirea, puterea și slava lui Dumnezeu».

A răspuns I. P. S. Patriarh Justinian:

**Prea Cucernice Protopop,
Prea Cucernici Părinți,
Iubiți credincioși,**

De cinci zile, de când călătorim pe meleagurile Ardealului, tot vorbind credincioșilor și clerului nostru, frigul mi-a dat puțină răceală, așa că sunt puțin răgușit. Totuși, nu mă pot opri

de a nu răspunde la cuvântul de întâmpinare al Prea Cucernicului Protopop, făcut în numele clerului și credincioșilor din Protopopiatul Beiuș, acum unificat prin revenirea fraților noștri foști greco-catolici, alături de noi, sub acoperământul aceleiași Biserici.

Prea Cucernici Părinți,

Acum slujiți aceleiași Biserici Ortodoxe cu toții și nu mai aveți nici un motiv de vrajbă, ca până ieri. Și cred că într'un an de zile v'ați convins cât este de bine ca frații întru Hristos să fie una și cât sunt de mari foloasele, mai cu seamă pentru sufletul credincioșilor, când păstorii lor sufletești nu le mai dau prilej de desunire și neînțelegere.

Înainteșii noștri, care au fost siliți să semneze acum 250 de ani un act umilitor, deși au semnat sub presiune, totuși au reușit să pună acolo o condițiune, condițiunea aceea de a li se respecta slujba lor, de a li se respecta Sfânta Liturghie, de a li se respecta calendarul, — deci de a li se respecta tradițiile lor, declarând numai atât că se supun și ascultă de papa, dându-le în schimb și lor aceleași privilegii, măcar în parte, care li se dau și popilor catolici. Și mai spuneau în încheierea actului că:

«Dacă nu se vor respecta aceste condițiuni, atunci să se desfacă pecețile cu care ei au încheiat actul».

Știm că după ce s'a încheiat acest act, cei dela Roma n'au respectat această condițiune, și că totuși pecețile nu s'au mai putut desface, fiindcă stăpânitorii făuriseră legi prin care îi duceau la spânzurătoare și la moarte pe cei care ar mai fi vrut să se întoarcă la credința strămoșească.

De frica morții, desigur, n'au mai putut desface nimic și au murit cu nădejdea că într'o bună zi vor fi liberi să revină la vechea lor credință. Iar cei ce au îndrăsnit din timp în timp să-și aducă aminte de condițiunile puse, au fost nevoiți să ia drumul temnițelor dela Vați și Kufstein, dela Seghedin și Cluj, unde le-au putrezit oasele.

Iubiți credincioși,

Din inovațiile care au venit în ultimul timp dela catolici, în biserici, observ chiar în fața mea, că mai dăinuiește astăzi cultul inimii sacre, ce-l reprezintă această cană.

Este una dintre cele mai mari greșeli să cinstești un mădu-lar din Trupul lui Hristos, neglijând să cinstești Trupul întreg.

Noi cinstim pe Mântuitorul Hristos în întregimea Lui, cu toate organele Lui, cu figura Lui, viața Lui toată, nu numai cu unul din organele Lui.

Ei bine, se gândeau catolicii ce să mai născocescă, ca să se deosebească cu ceva de noi. Și astfel au alunecat pe această pantă periculoasă de a te pune să te închini inimei, mâinii, pumnului, vreunui picior, sau mai știu eu cărei alte născociri. Noi însă ne închinăm Mântuitorului Hristos, la tot chipul Lui. Când ne închinăm Mântuitorului privim mai întâi la ochii Lui, la acei Ochi Dumnezeiești, care privind peste credincioși pătrundeau până în adâncul sufletului lor, cunoscându-le toate vicleșugurile lor.

Noi cinstim pe Mântuitorul Hristos în întregime, privind totodată spre mâinile Lui care au binecuvântat pe toți cei care veneau și-I cereau binecuvântarea. Noi cinstim pe Mântuitorul și ne uităm la picioarele Lui, care au bătătorit drumurile, călătorind din sat în sat cu ucenicii după El, dând omenirii cele mai înalte învățături despre mântuirea sufletului. Și când ne închinăm înaintea icoanei Mântuitorului, noi privim la mâinile Lui și la picioarele Lui și le vedem însângerate pe Cruce, pentru noi oamenii. Deci Il vedem ca om întrupat din voia lui Dumnezeu, trimis în această lume ca să sufere pentru noi toți, și pentru mine și pentru dvs. Nu numai cu un organ, nu numai cu o parte din Trupul Său a fost trimis El să sufere, ci cu toată ființa Lui.

De aceea, nu trebuie să vă surprindă că noi ortodocșii nu putem să acceptăm aceste lucruri mărunte și de puțină importanță, pentru mântuirea sufletului nostru. Noi vrem ca în sufletul nostru, în inima noastră, să troneze Iisus Hristos în întregimea Lui, nu numai cu un deget sau cu inima. Fiindcă noi știm că inima este un organ prin care pulsează sângele și viața în om, dar sufletul omului este acela care cuprinde toate simțămintele omenești.

V'am spus aceste lucruri pentru ca să știți care este punctul de vedere al dreptei credințe și să căutați să reveniți cu toată inima la dreapta credință, fără să mai rămâneți cu obiceiuri din acestea, care de mai multe ori se confundă cu superstițiile. După cum fac unele greșeli și preoții noștri ortodocși, pe alo-

curi, cu acatistele lor și cu alte slujbe de acest fel, căutând să cultive unele superstiții pentru ca să câștige un ban mai mult și pe care desigur că noi nu-i aprobăm.

Și tot așa nu aprobăm nici aceste superstiții și obiceiuri introduse de catolici, pentru ca să speculeze buna credință a credincioșilor lor.

Ori, credincioșii noștri trebuiesc luminați, trebuiesc ridicați și nu zăpăciți la minte cu fel de fel de fleacuri.

De aceea, Prea Cucernici, uniți-vă puterile în muncă pentru ca să redați credincioșilor dreapta credință, fără nici un fel de amestec.

Uniți-vă în muncă și căutați ca între Prea Cucerniciile Voastre să domnească în primul rând pacea, iubirea frățască așa cum a fost și între Apostolii Mântuitorului Hristos, pentru ca, văzând poporul faptele voastre bune, să vă urmeze pilda.

Dacă în drumul meu destul de lung — ajuns acum abia la jumătatea lui — m'am abătut și pe la Beiuș, am făcut-o și pentru faptul că știu că în această parte au fost multe frământări de natură religioasă și multe desbinări în mijlocul Românilor, desbinări sădite de dușmanul Ortodoxiei de veacuri, care este papa dela Roma, acest om înfumurat, și cel de azi ca și cei de ieri, ca și cei de totdeauna, socotindu-se urmașul împăraților romani de altă dată.

Poporul credincios al Bisericii catolice să fie liniștit și să-și păstreze mai departe credința lui, să asculte de Sfânta Evanghelie în liniște, fiindcă nu-i tot una Biserica catolică cu statul politic papal. Iar noi am avut necazuri, nu din cauza credincioșilor catolici, cu care trebuie să trăiți în bună înțelegere, fiindcă sunt și ei frați cu noi întru credință. Să-i priviți deci cu dragoste și bunătate, pentru că n'aveți motive să vă aflați în ceartă și neînțelegere cu ei.

Dar alta este statul politic papal, care nu are nicio legătură cu Evanghelia lui Hristos, căutând să facă din Hristos numai un mijloc de stăpânire a popoarelor și de învrăjpire a lor, așa cum a căutat să învrăjbească și neamul nostru, și poporul nostru, timp de 250 de ani.

În scurtă vreme se va prăbuși însă și acest stat politic papal și atunci Biserica catolică își va apuca drumul firesc, cel indicat de Mântuitorul Hristos.

Vă îndemn așa dar, Prea Cucernici Părinți, și la o activitate de înfrățire, de iubire și de dragoste și față de celelalte culte.

Să respectați credința altora, cu rugăminte față de ei ca să ne respecte la rândul lor și ei pe a noastră.

Biserica Ortodoxă are această tradiție veche de a fi respectat întotdeauna credința altora, dar întotdeauna a rugat pe cei de altă religie să-i respecte credința lor. Iar atunci când le-a călcat legea, ortodocșii și-au apărat cu dârzenie credința lor.

Sigur că Prea Cucerniciile Voastre veți căuta să restabiliți dreapta credință, dar în duhul păcii, al dragostei și iubirii, așa cum ne învață Mântuitorul Hristos, ca să avem această dragoste și iubire față de toți semenii noștri, indiferent de ce credință au ei.

Așa dar, nu este bine să mai încercați ura cu cei de alt neam. Șovinismul este străin Bisericii Ortodoxe; el este străin chiar și tradițiilor neamului nostru românesc. Românul este vestit prin această ospitalitate, care este de natură creștină și ortodoxă.

Este bine să nu întinați această tradiție, mai cu seamă astăzi când în țara noastră conducătorii Statului nostru se străduiesc să stabilească pacea și buna înțelegere între toți conaționali din cuprinsul Patriei noastre.

În primul rând, Prea Cucerniciile Voastre să dați dovadă de supunere, de ascultare și de prețuire față de Stăpânirea țării noastre și în al doilea rând, dându-vă ca pildă, să învățați poporul să fie respectuos față de legile țării, să-și iubească Patria din toată inima.

Să fim cu toții cetățeni loiali ai Patriei noastre, ascultând de Guvernul țării noastre, care și el, cu destule greutate, luptă ca să aducă în țară cât mai multă dreptate socială și cât mai mult bine pentru poporul nostru.

Stăruiesc asupra acestei conlucrări loiale, fiindcă credincioșii simt când Prea Cucerniciile Voastre nu mergeți cu toții pe același drum și nu lucrați sincer, din inimă, ei vă simt și vă judecă. De aceea, fiți foarte circumspecți și căutați în sfârșit să porniți cu sinceritate la această definitivare a înfrățirii și a reîntregirii Bisericii noastre Ortodoxe.

Vă doresc din toată inima, Prea Cucernici Părinți, un spor cât mai îmbelșugat în viața credincioșilor noștri ortodocși.

Atunci când aveți în fruntea Prea Cucerniciilor Voastre un Episcop tânăr, plin de vigoare, plin de energie, plin de o dragoste desăvârșită pentru dreapta credință, încărcat cu toate luminile științei teologice, gata de a putea face în orice clipă lumină acolo unde este întuneric sau unde ar fi vreo îndoială, atunci când aveți în fruntea Prea Cucerniciilor Voastre pe Prea Sfințitul Episcop Popovici, unul dintre membrii de seamă ai Sfântului Sinod, apoi nu aveți motive de a nu avea cât mai multe roade duhovnicești în această muncă de unificare sub acoperământul drepte credințe.

Nu voiu uita în rugăciunile mele pe Prea Cucerniciile Voastre, rugând pe Cel Atotputernic să vă ajute ca să vă puteți împlini misiunea pe care o aveți și mai ales misiunea aceasta mare, istorică, la care ați fost chemați să vă dați tot aportul Prea Cucerniciilor Voastre. Pentru binecredincioșii creștini care au venit azi aici, din toată inima acord binecuvântarea mea părintească și-i rog din toată inima să se alăture cu tot sufletul lor la sfaturile date.

Cei care pe delături se fac uneltele dușmanilor, colportând fel de fel de svonuri, aceștia sunt dușmanii Bisericii noastre, ei sunt dușmanii poporului nostru.

Fac un călduros apel către dvs., să vă străduiți să cunoașteți în adâncul ei dreapta credință ortodoxă, care este mântuitoare de suflet, luminătoare de minte și mai cu seamă este îndrumătoare spirituală și cetățenească pentru toți fiii Patriei noastre.

Din toată inima vă binecuvintez.

După cuvântarea I. P. S. Patriarh, oaspeții au vizitat străvechea biserică ortodoxă din Deal, apoi către amiază s'au înapoiat la Oradea, unde în vechea catedrală s'a oficiat un parastas pentru fostul episcop Roman Ciorogariu.

I. P. S. Patriarh a vizitat școala de cântăreți bisericești, condusă de P. C. Prot. Mureșanu, dând prețioase sfaturi și îndrumări corpului profesoral și elevilor.

*

In după amiaza aceleiași zile I. P. S. Sa a părăsit Oradea, îndreptându-se spre Arad.

La Episcopia Aradului

În seara zilei de 9 Decembrie 1949, la orele 19, I. P. S. Patriarh Justinian și însoțitorii au sosit la Arad. În fața catedralei, Întâistătătorul Bisericii noastre a fost întâmpinat de credincioși și de un sobor de preoți, în frunte cu P. S. Andrei Magieru, Episcopul Aradului. După oficierea unui Te-Deum, P. S. Andrei a rostit următorul cuvânt de bun venit:

**Inalt Prea Sfințite Părinte,
Iubiți credincioși,**

In luna Februarie, anul viitor, se împlinesc 25 de ani dela înființarea patriarhatului român,

Este un an și jumătate de când Dumnezeu ne-a hărăzit pe noul Patriarh în plină vigoare, tinerețe, în depline forțe trupești și sufletești și toți aceia care facem o comparație între cei 25 de ani care s'au scurs mai înainte și ocel an și jumătate petrecut de curând, stăm uimiți asupra constatărilor, și în acelaș timp cu rugăciuni pe buze în fața lui Dumnezeu că a știut să ne trimeată la timp o căpetenie bisericească, cum cer vremurile noastre de astăzi.

Inalt Prea Sfințite și Fericite Părinte Justinian,

N'aș vrea ca cuvintele mele, pe care le rostesc aici în fața credincioșilor mei, să apară drept cuvinte de măgulire, căci n'am obiceiul să spun mai mult decât simțesc; dar trebuie să spun ceea ce simțesc pentru credincioșii noștri.

S'a scurs un an și jumătate în care s'a desfășurat o activitate cum nu s'a mai pomenit. În acest an și jumătate, înainte de toate, Prea Fericitul nostru Patriarh a pus pe baze corecte ținuta Bisericii noastre față de Republică.

Apoi, Inalt Prea Sfinția Voastră a fost acela care a încheat un fir istoric între marea ortodoxie vecină dinspre Răsărit și între ortodoxia noastră românească. Așa dar Inalt Prea Sfinția Ta ai încheat această legătură care a fost întreruptă și prin aceasta ai pus temelii solide de iubire și colaborare sufletească între cele două popoare.

Înăuntrul țării noastre ai realizat, Inalt Prea Sfințite, într'un an și jumătate, mai mult decât s'a putut realiza în 25 de ani.

Ai fost acela care ai dat Bisericii noastre Statutul acesta admirabil, bine gândit, care este o temelie de granit pentru viitorul Bisericii noastre.

Ai înfăptuit apoi ceea ce moșii și strămoșii noștri doreau și anume să ne vadă iarăși închegați cu frații noștri din cealaltă strană de aici din Ardeal, adică cu frații noștri greco-catolici.

Vei avea în fața istoriei nimbul acesta, Inalt Prea Sfințite; rara distincție de a putea spune că s'a putut realiza, grație lui Dumnezeu și prin Inalt Prea Sfinția Ta, această unitate sufletească.

În sânul Bisericii noastre ortodoxe ai deschis izvoare noi de viață și activitate prin Institutele Teologice de grad universitar, pregătind pentru clerul nostru o instrucție și o educație mult superioară.

Prin aceste cursuri de îndrumare, de care avem și noi parte aici, ai făcut minunata operă de reîntinerire în clerul nostru, de înarmare cu mai mari forțe sufletești pentru activitatea ce trebuia statului nostru.

Inalt Prea Sfințite,

Fiindcă ești și bun gospodar, am rămas foarte încântat când am văzut că Dumnezeu te-a înzestrat nu numai cu o judecată limpede, dar Dumnezeu ți-a dat în acelaș timp și darul de a putea spori și cele materiale ale Bisericii noastre.

Iată prin urmare un program întreg realizat într'un an și jumătate și pe care noi îl înțelegem și-l prețuim, fiind un program ideal.

Ultima dorință, dacă aș putea îndrăzni ca s'o fac în numele colaboratorilor Inalt Prea Sfinției Voastre din Sfântul Sinod, este ca să vă ajute Dumnezeu să faceți ca Biserica, și în asistența socială, să intre în rolul acela pe care Dumnezeu ni l-a hărăzit nouă preoților pe pământ și pe care îl oferim, cu tot entuziasmul, scumpei noastre Republici.

Dorim ca Biserica să nu stea deoparte, ci să aibă o activitate susținută. Este rolul social al cărui steag Inalt Prea Sfinția Voastră l-ați desfășurat de multă vreme.

Ați intrat, Inalt Prea Sfințite, pe teritoriul eparhiei Aradului dela marginea de vest a scumpei noastre Republici.

Găsiți aici o episcopie cu o vechime de 255 de ani, cu șir neîntrerupt de vlădici.

Aradul a fost pentru fiecare frontiera noastră de vest, mama vieții religioase, fiindcă de aici din Arad s'a desfăcut în 1920 Eparhia Oradiei, iar în 1930 s'a desfăcut Episcopia Banatului.

Noi am avut până anul trecut un Institut Teologic cu o vechime de 126 ani.

Prin urmare avem și o tradiție bogată bisericească în acest Arad,

Inalt Prea Sfințite,

Vii la noi în preajma marei sărbători care ne așteaptă, a Nașterii Mântuitorului, acum când sufletele noastre sunt mai predispuse ca oricând să audă și să înțeleagă solia îngerilor: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, pace pe pământ și între oameni bună învoire“.

Văd în sosirea Inalt Prea Sfinției Voastre aici la Arad, în Eparhia noastră, modul simplu al sosirii magilor întru mărire lui Dumnezeu, căci mărire lui Dumnezeu sunt Institutele Teologice, un spor de mărire a lui Dumnezeu sunt revistele noastre, care apar sub oblăduirea Inalt Prea Sfinției Voastre.

Un cler mai luminat, un cler ideal, dorește Inalt Prea Sfinția Voastră pentru mărire lui Dumnezeu.

Iar pentru pacea între oameni, prin convocarea capilor tuturor confesiunilor creștine — la București și prin această alianță sufletească între toate confesiunile, ați făcut un fapt istoric, care servește pacea, acest bun suprem, acest ideal pe care îl dorim cu toții.

Iar buna învoire între oameni ați arătat-o prin dragostea cu care ne-ați primit întotdeauna la București, prin inima bună ce ne-ați arătat-o întotdeauna, prin ținuta de părinte înțelegător.

Iată cum Inalt Prea Sfinția Voastră veniți să ne vestiți această întreită solie pe care o realizați așa de minunat.

Inalt Prea Sfințite,

Suntem copleșiți de dragoste și vă mulțumim pentru osteneala ce v'ați luat-o pentru a veni dela București până aici și vă asigurăm de dragostea noastră, de înfrățirea și de spiritul de pace care ne stăpânește.

Inalt Prea Sfințite,

Bine ai venit! „Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului!“ Întru mulți ani!.

Corul, dirijat de compozitorul Ion Lipovan, a intonat «Imnul Patriarhal».

Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a răspuns Prea Sfințitului Andrei, prin următoarele cuvinte:

Prea Sfințite, Iubiți credincioși,

In fața cuvintelor calde ale Prea Sfințitului Episcop Andrei și mai cu seamă față de atâtea merite care mi s'au atribuit, nu

pot să nu spun câteva cuvinte. Mai cu seamă că n'aș vrea să credeți că toate aceste merite îmi aparțin absolut numai mie.

Eu sunt un exponent al conducerii supreme a Bisericii noastre pravoslavnice, al Sfântului Sinod, din care face parte și Prea Sfințitul Episcop Andrei. Iar eu nu fac decât să aduc la îndeplinire hotărârile Sfântului Sinod, nepornind la nici un lucru fără consultarea acestui for suprem al Bisericii noastre.

Prin urmare, toate aceste merite se răsfrâng asupra tuturor membrilor Sf. Sinod și deci și asupra Prea Sfințitului Andrei.

Pentru toate acestea noi neîncetat mulțumim bunului Dumnezeu, în primul rând fiindcă ne-a ajutat ascultând rugăciunile noastre ortodoxe și în al doilea rând suntem recunoscători conducătorilor Statului nostru care au arătat toată înțelegerea față de nedreptățile din trecut suferite de Biserica noastră.

Iubiți creștini,

Dacă am pornit într'o vizită colegială la Prea Sfințiții Episcopi din Transilvania, n'am făcut-o numai dintr'o obligație oficială. Nu! Ci, împinși de o dragoste nețărmurită față de Vlădicii Transilvaniei, care au depus una dintre muncile cele mai încordate pentru păstrarea dreptei credințe și una din luptele cele mai grele împotriva adversarilor Ortodoxiei.

Urmași ai unor luptători pentru dreapta credință, ei s'au arătat vrednici de comoara lor și de aceea, pe la toate Scaunele Episcopale pe unde am trecut, pe la toate aceste cetăți, pe la toate aceste bastioane ale Ortodoxiei noastre din Transilvania, am cinstit memoria acestor înaintași, rugând pe Cel Atotputernic să-i așeze în rândurile dreptilor, fiindcă sfântă le-a fost lupta și încununată le-a fost viața de toată osârdua în apărarea dreptei credințe.

Așa dar, ceea ce noi am reușit să înfăptuim poate așa de repede, se datorește în cea mai mare parte muncii lor, luptei lor, sacrificiilor lor.

De aceea datorăm recunoștință, în urma înfăptuirii acestui mare act din viața Bisericii noastre Ortodoxe, datorăm recunoștință față de acești înaintași ce dorm somnul lor de veci în aceste bastioane ale Ortodoxiei noastre din Transilvania.

Prea Sfințitul Andrei a amintit de una din realizările

noastre cu privire la stabilirea unor raporturi de sinceră colaborare și prietenie cu celelalte culte din țara noastră. Ne-am arătat cu acest prilej regretul nostru că lângă noi nu sunt și reprezentanții Bisericii catolice.

Dar dacă ei nu sunt alături de noi, nu este vina noastră. Aceasta este exclusiv vina lor.

Am căutat, iubiți creștini, ca mai întâi noi, capii cultelor din țara noastră, să dăm pildă poporului de înțelegere, de frăție, de dragoste, de respect reciproc pentru credințele noastre, ca după aceea clerul în ascultarea noastră, predicând pacea și buna înțelegere între toate națiunile conlocuitoare, să poată cu adevărat să aibă tot succesul în predica lor.

S'a realizat și această înțelegere, dar ea trebuie pusă în practică și noi știm că și în aceste părți și în special în Arad sunt multe naționalități, fiecare cu credința ei, deci sunt și mai multe Biserici, adică mai multe culte.

Dacă până mai ieri unele interese politice de Stat căutau să învrăjbească naționalitățile între ele, tocmai pe linia religioasă, noi înțelegem să mergem pe drumul frăției, al păcii și al dragostei; noi înțelegem să respectăm legea altora, așteptând în același timp ca ei să prețuiască și să respecte legea noastră; noi nu suntem râvnitori a lua credincioșii altora, dar nici ei să nu râvnească la credincioșii noștri.

Noi mai avem încă și alte oi pe care ni le-au răpit lupii cei răpitori: sectele. Încă mai sunt oi de acestea și în rândurile Bisericii Catolice și pe acești credincioși noi îi revendicăm, dar nu pe alții.

De aceea, în Moțiunea pe care am semnat-o cu șefii cultelor, după ce am discutat aceste probleme, am stabilit ceea ce trebuia stabilit, pentru ca să punem capăt oricăror posibilități de zăzanie în mijlocul popoarelor conlocuitoare.

Am socotit că în felul acesta vom putea propovădui Evanghelia Mântuitorului Hristos cu și mai deplin succes, fiindcă Evanghelia Mântuitorului Hristos ne impune dragoste și iar dragoste, ea ne impune iubire până la iubirea de vrăjmași.

Prin urmare, ea impune să scoatem din sufletele noastre orice urmă de ură. Ea ne impune ca în inimile noastre să nu dăm voie să se strecoare vrajba și ura, nu numai între noi, creștinii ortodocși, dar și față de credincioșii altor naționalități.

Folosesc prilejul acesta pentru Părinții dela cursurile de îndrumare misionară, cu care voiu mai sta de vorbă și mâine dimineață, pentru a le reaminti misiunea aceasta sfântă pe care o au, de a fi propovăduitorii păcii și ai dragostei, în rândurile poporului.

În felul acesta, ne vom face datoria față de Biserica noastră și ne vom face datoria și față de Patria noastră.

Ne bucură din toată inima că în întâmpinarea noastră au ieșit credincioși atât de mulți din Arad.

Aceasta dovedește pentru noi că Prea Sfințitul Episcop Andrei Magieru este un Ierarh prețuit și iubit.

Noi îl cunoaștem pe Prea Sfințitul Andrei Magieru de scurtă vreme. Eu sunt numai de patru ani în Sfântul Sinod. Dar pentru noi toți, Prea Sfințitul Andrei Magieru este o pildă vie de Ierarh model, este un om sincer, un om care îți spune adevărul în față, fără să te cruțe, un om care nu te lasă să greșești. Imediat te oprește de a face o greșală, atunci când ești pe cale de a o comite, și aceasta o face cu duhul dragostei frățesti, al iubirii evanghelice.

De aceea noi îl iubim și îl prețuim atât de mult. Și mă bucur acum că la iubirea noastră constat că se adaugă și iubirea dvs.

Biserica Ortodoxă Română își continuă munca ei de lămurire a credincioșilor, de a iubi pe Hristos și de a-și iubi Patria.

Biserica Ortodoxă Română își continuă așa dar munca ei de lămurire, ca să nu aibe același drum cu dușmanul Patriei. Vor fi poate și credincioși căroră nu le place ceea ce facem noi. Nici Cerul nu poate mulțumi pe toată lumea. Cu atât mai puțin noi, muritorii de rând, nu putem mulțumi pe toată lumea. Totuși, să fie încredințați că tot ceea ce facem nu este decât pentru binele și prosperitatea Bisericii și Patriei noastre.

În ceea ce privește raporturile dintre Biserică și Stat, Prea Sfințitul Episcop Andrei a arătat clar care este poziția Bisericii noastre. Eu mai vreau să adaug atât, pentru cei ce mai au încă vreun semn de îndoială în sufletul lor asupra libertății religioase:

Libertatea religioasă este asigurată și garantată de Stat. Nimeni nu are voie să împiedice exercitarea cultului sau a credinței noastre, ca și a altora.

Acesta nu este un cuvânt gol, ci este un adevăr. Iar dacă pe ici, pe colo mai sunt unele mici neplăceri, acestea să știți că au fost întotdeauna; ele sunt trecătoare, iar cei care le provoacă își iau pedeapsa lor.

Conducerea Statului nostru nu îngăduie asemenea abateri.

Prin urmare, să fiți cu toată încrederea în această libertate religioasă pe care a acordat-o cu toată sinceritatea Conducerea Statului nostru, Guvernul Republicii noastre Populare.

În cadrul acestei libertăți am putut realiza cel mai mare act din viața noastră bisericească, întărind Biserica noastră prin revenirea fraților noștri greco-catolici la Ortodoxie.

Iubiți credincioși,

Din toată inima vă binecuvintez și rog pe Cel Atotputernic să vă ajute în străduințele pe care le depuneți, nu numai pentru păstrarea dreptei credințe, dar mai cu seamă pentru sporirea acestei credințe. Să vă ajute Bunul Dumnezeu pentru ceea ce faceți, ca să puteți să vă mântuiți prin credință sufletele voastre. Și în același timp să vă împlinească toate rugăciunile pe care le înălțați către Cel Atotputernic, în iertarea greșelilor și în împlinirea tuturor nevoițelor.

Prea Sfințite Andrei,

Dragostea ne-a împins până aici ca să putem și mai mult să întărim legătura noastră frățească, atât de necesară pentru munca noastră comună, unitatea noastră de vederi în desfășurarea activității noastre în sânul Bisericii Ortodoxe. Mănat de această dragoste de a te vedea în Catedrala unde îți înalți rugăciunile, de a te vedea la reședința Prea Sfinției Tale și în administrația Prea Sfinției Tale, pentru a ne da seama de unitatea administrativă a Bisericii noastre, dragostea aceasta ne-a adus până aici. Din toată inima te felicităm pentru această frumoasă catedrală, care face cinste Eparhiei și credincioșilor din Arad. Totdeodată te felicit din adâncul sufletului pentru dragostea pe care am văzut că ți-o păstrează clerul și credincioșii de aici și îți urez să păstorești cu vrednicie, cu spor duhovnicesc cât mai mult, Eparhia Aradului, pentru binele Sfintei noastre Biserici și pentru slava lui Dumnezeu.

Să trăiești, Prea Sfințite Andrei, dimpreună cu clerul și credincioșii, mulți ani fericiți!

După cuvântarea I. P. S. Patriarh Justinian, toți cei prezenți s'au îndreptat spre cinematograful din centrul orașului, unde au rulat filme religioase.

La centrul de îndrumare misionară din Arad

Sâmbătă dimineața, I. P. S. Patriarh Justinian, însoțit de P. S. Episcop Andrei, a vizitat Centrul de îndrumare misionară a preoților.

În fața preoților cursiști, P. S. Andrei a rostit o cuvântare în care, printre altele, a spus următoarele:

Cucernici Preoți,

„Avem astăzi acest mare prilej, să vedem în mijlocul nostru pe I. P. S. Patriarh Justinian.

Frățiile Voastre, smeriți preoți dela sate, puteți avea mari satisfacții, văzând fața părintească a Întâiului Păstor al Bisericii și spunând totuși „este unul dintre ai noștri“. Căci Înalt Prea Sfințitul a plecat dela parohie și ca paroh și-a arătat aptitudinile extraordinare de organizare și de administrare, cari pot să fie o pildă pentru oricare preot de sat.

Ca director de seminar, apoi ca arhiepiscop metropolitan la Iași, l-am văzut activând pe teren social și am zis : „Iată omul vremurilor, care ne indică programul de activitate de astăzi pentru Biserică, — ajungând la locul unde se află astăzi prin vredniciile personale“. Prin urmare puteți spune „este unul dintre noi“. Și iată că munca și calitățile sunt apreciate și omul se așează după merite la locul său.

Înalt Prea Sfințite,

Ne bucurăm negrăit de mult noi, aici, la acest Institut istoric care a avut o continuitate de 126 ani, dela 1822 și până în 1948. Toată preoțimea noastră de pe liziera de vest a Țării a fost crescută aici în Arad, dela Sighetul Marmației și până la Baziaș.

Am tresăltat de bucurie și de mari nădejdi, Înalt Prea Sfințite, când am văzut cât de bine ai reușit să deschizi izvoare noi pentru viața noastră bisericească și pentru cultura clerului.

Ceea ce ai realizat, Înalt Prea Sfințite, cu aceste cursuri de îndrumare preoțească, programul acesta așa de bine întocmit, cu ținta bine definită și cu material așa de actual, acestea mi-au spus și mie ca și altor ierarhi : iată ceea ce ne lipsea.

Să-mi dai voe să fac acum o destăinuire : este a treia serie de preoți, a treia sută care participă la aceste cursuri de îndrumare la Arad.

La prima am avut oarecari nedumeriri : oare ce ecou a rămas în sufletul lor ? Prima serie ne-a scăpat fără să avem răspunsul. A doua serie însă nu, fiindcă am rugat pe fiecare participant anonim să-și fixeze impresiile și lipsurile dela acest curs de îndrumare. Și vă stau la dispoziție cu aceste răspunsuri, ca să vedeți că toți declară că aceste cursuri sunt indispensabile pentru ei. Nici unul n'ar fi putut să parcurgă într'o lună acest material și să se orienteze asupra rosturilor Republicii noastre, așa de temeinic cum au avut prilejul să o facă prin aceste cursuri.

Prin urmare toți au declarat că aceste cursuri sunt indispensabile pentru ei. Iată realitatea : însuși clerul vă mulțumește pentru că ați avut această inspirație de a organiza aceste cursuri de îndrumare.

Noi ne dăm seama că trebuie să tâlcuim rostul evenimentelor sociale și politice. Ori dacă noi nu suntem informați, cum să informăm pe alții ? Nu vrem ca vremurile să ne depășească, vrem să fim în pas cu vremea. De aceea clerul vă este adânc recunoscător pentru acest prilej, de a fi chemat la aceste cursuri.

Dar activitatea religioasă sau teologică a Inalt Prea Sfinției Voastre nu se mărginește numai la aceste cursuri de îndrumare. Tot așa de prețioase sunt și revistele noastre : revista Sf. Sinod, „Biserica Ortodoxă Română”, revista nou creată „Ortodoxia” și „Studii Teologice”, toate bine puse la punct și care sunt o mândrie a noastră. Ați creat prin aceste reviste un laborator, cu mari repercusiuni pentru concepțiile preoțimii noastre de astăzi.

Așa că aceste cursuri de îndrumare — pe care noi la Arad le prețuim din tot sufletul, dorind să le dezvoltăm cu fiecare serie tot mai mult — precum și revistele acestea bisericesti reorganizate sau create de Inalt Prea Sfinția Voastră, sunt o dovadă că pe terenul bisericesc ați deschis izvoare noi, trăgând brazde noi pe ogorul Bisericii noastre ortodoxe.

Prin urmare ați răspuns la toată dorința actualității și ați pus prin aceasta o temelie solidă pentru cultura noastră religioasă ; iar datorita noastră, iubiți frați întru Hristos și dragi părinți participanți la aceste cursuri, este să înțelegem pilda Capului Bisericii, să ne unim inimile, să bată la unison cu simțirile acestea frumoase și cu gândurile acestea înalte, pe care le ure Inalt Prea Sfinția Sa.

In trecut Biserica n'a cunoscut o activitate planificată sau programată ; astăzi o are ; avem și noi un program, un plan pentru activitatea noastră bisericească și acest plan se deschide tocmai prin aceste cursuri.

Astfel, Inalt Prea Sfințite, mă fac ecoul fraților întru Hristos preoți și a clerului din Mitropolia Banatului, când vă mulțumesc pentru prea fericitul gând pe care l-ați avut și în această direcție."

A vorbit apoi dl. N. Borșan, care, în numele Ministerului Cultelor a felicitat corpul profesoral și pe preoții cari au urmat cursurile de îndrumare misionară dela Arad, pentru felul în care au colaborat spre a obține bune și frumoase roade.

P. C. Pr. P. Deheleanu, directorul Centrului de îndrumare misionară din Arad, a salutat prezența I. P. S. Patriarh Justinian, prin cuvântarea următoare:

Inalt Prea Fericite Stăpâne,
Inalt Prea Sfințite Părinte Mitropolit,
Prea Sfințite Părinte Episcop,
Domnule Delegat al Onor. Minister al Cultelor,
Prea Cucernici Părinți,

«Acest local, care până mai ieri a adăpostit în el o școală teologică superioară, înființată la 1822 și care azi e destinat tot unei școli, cursurilor misionare pentru preoțimea din cuprinsul Sfintei Mitropolii a Banatului, în cadrul Institutului Teologic Universitar Ortodox din Cluj, s'a învrednicit azi de cea mai înaltă cinste. Căci e pentru prima dată în cursul secularei sale existențe, când însuși Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române pășește în el. Această cinste se resfrânge și asupra noastră, când primim înalta vizită a căpeteniei Bisericii, în persoana Inalt Prea Sfinției Voastre, când măguliți suntem, că am aflat har în cinstea Inalt Prea Sfinției Voastre ca să intrați și în casă la noi. De aceea, cu sentimente de devotați slujitori ai Inalt Prea Sfinției Voastre vă zicem: «Bine ați venit».

Dacă zidurile acestui local sunt pustiite e că și pe aici a trecut războiul care l-a deposedat de zestrea lui materială. Dar dacă zidurile par pe alocuri pustii, a rămas totuși în ele duhul celor 126 serii de preoți ce au învățat aici iubirea și pacea între oameni și popoare; a rămas însuși graiul lor de piatră, care glă-

suește în chipul cel mai convingător împotriva celor ce vor un nou război.

Suntem la sfârșitul cursurilor seriei a III-a aici în Arad și avem satisfacția de a putea raporta, că preoții din cele 3 serii de până acum și-au îndeplinit datoria în chip satisfăcător. Preoții cursiști au participat la conferințe și seminarii cu un vădit interes și cu o frecvență de 100%. În fiecare zi, munca și-au început-o cu rugăciune și au sfârșit-o cu rugăciune; în fiecare dimineață au participat la Sfânta Liturghie, oficiată cu rândul de un sobor de preoți cursiști, dintre care câte unul a rostit zilnic o meditație; în fiecare zi de Vineri s'au împărtășit cu Sfintele Taine. Au dus în comun o viață cu adevărat frățească, iar la examene au dovedit o sârguință peste așteptări.

Incheiem azi cursurile cu a III-a serie în Arad și a VI-a în cadrul Institutului Teologic din Cluj. Cu cât crește numărul seriilor, cu atât constatăm mai mult importanța și necesitatea acestor cursuri. Am făcut anchete, cerând preoților cursiști să-și scrie impresiile și propunerile. Toate glăsuesc la fel în aprecierea la gradul superlativ asupra cursurilor și mulți cer repetarea lor în fiecare an, cel puțin pe o săptămână. Așa stând lucrurile, găsim astăzi fericitul prilej de a vă exprima toată gratitudinea noastră pentru a le fi inițiat și pentru purtarea de grije ce le-o arătați.

Intr'o cuvântare rostită aici, Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei al Aradului, spunea: «Preotul trebuie să fie un profet, adică un tâlcuitor al vremurilor». Intr'adevăr, el are misiunea aceasta de învățător și tâlcuitor. Dar dacă e învățător al altora, el trebuie să fie mai întâi el însuși învățat. Fiindcă nimeni nu poate da altora ceea ce el însuși îi lipsește. Și acest lucru trebuie să-l afirmăm cu toată tăria azi, când anumite grupări religioase deraiate mișună prin turma noastră, fie pe față, fie în ascuns, ca să-și câștige aderenți, strecurând rătăcirea că preotul n'are nevoie de învățătură, că nici Apostolii n'au fost oameni învățați și că școala și toată înțelepciunea laică e condamnată de cuvântul inspirat al Bibliei. Noi trebuie să afirmăm că Apostolii, dacă n'au făcut vreo școală laică, au făcut totuși cea mai înaltă școală, vreme de trei ani și jumătate, în care însuși Mântuitorul le-a fost învățător. Ei au mai avut descoperiri, cum însuși ne-o mărturisesc. Iar unii, cum a fost Apostolul Neamurilor, au

avut chiar o cultură remarcabilă, însușită în școala timpului lor. De aceea, nici preotul de azi nu poate fi lăsat lipsit de școala și de cultura vremii. El nu se poate lăsa depășit nici de evenimente și nici de păstoriții lui, care foarte adese ori posedă o înaltă cultură. Preoții sunt slujitorii Bisericii și specialiștii religiei creștine. Știința se susține prin reprezentanții și specialiștii săi avansați: școala prin specialiștii săi profesori; medicina prin specialiștii săi medici; justiția prin specialiștii săi magistrați și avocați. Religia este reprezentată și susținută prin specialiștii săi, preoții. Orice instituțiune și orice activitate din domeniul culturii se înalță sau cade cu cei ce le susțin și le reprezintă. Ori religia creștină, realizată și concretizată în Biserică, are menirea să stea la înălțimea vremurilor. Iar aceasta o poate face mai ușor cu un cler bine pregătit.

Iată de ce preotul nu poate fi oprit în loc și nu se poate lăsa depășit. El trebuie să țină pas cu vremea. Aici vedem noi rostul acestor cursuri misionare și meritul Inalt Prea Sfinției Voastre care le-ați inițiat și căruia vă datorăm recunoștința noastră.

În același timp suntem datori a mulțumi și Inalt Prea Sfinției Sale Părintelui Mitropolit Vasile al Banatului și Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei al Aradului, care ne-au vizitat adeseori, dovedind aprecierea deosebită pe care o au pentru cursurile misionare. Mulțumim de asemenea Onor. Minister al Cultelor, care la fel s'a interesat în deaproape de bunul mers al cursurilor și care azi e reprezentat aici prin delegatul său, Dl. Dr. Nicolae Borșan.

Mulțumindu-vă încă odată, Inalt Prea Fericite Stăpâne, pentru toate și mai ales pentru cinstea de care ne-ați învrednicit vizitându-ne, vă urăm întru mulți ani, Stăpâne, și vă rugăm ca de încheierea cursurilor, să ne împărtășiți patriarhiceasca binecuvântare».

In numele preoților cursiști a vorbit P. C. Pr. Aurel Dan:

Inalt Prea Fericite Stăpâne,
Prea Cucernici Părinți Profesori,
Prea Cucernici Părinți și iubiți frați,

Cu înalta vizită a Prea Fericirii Voastre, înconjurat de Inalții Ierarhi, la examenul seriei a III-a dela Cursul de îndru-

mare misionară, în acest istoric așezământ de cultură teologică, sufletele noastre se umplu de îndreptățită bucurie, pentru că văd în această vizită, părinteasca purtare de grije pentru umilii preoți ai satelor, pentru complectarea și înnoirea cunoștințelor ce le trebuiesc ca luminători și conducători ai vieții enoriașilor lor în noua orânduire socială.

Fericit a fost gândul Inalt Prea Sfinției Voastre de a înființa aceste cursuri de luminare și de îndrumare.

Documentatele conferințe ținute aici ne-au îmbogățit cunoștințele, ne-au făcut cunoscută în adevărata ei esență concepția noii orânduiri sociale. Mai mult încă, luminații dascăli au coborât în adâncurile învățaturii creștine și din ea au ridicat și luminat marile și veșnicele adevăruri, pururea actuale.

Mulțumim Prea Fericirii Voastre pentru Inalta vizită și părinteasca purtare de grije. Mulțumim Inalt Prea Sfințiilor Ierarhi pentru dragostea cu care au participat la conferințe, luminând probleme importante și actuale.

Recunoștință adâncă datorăm Inaltului Guvern pentru bunăvoința ce a arătat-o, dându-ne libertatea frecventării acestor cursuri.

Adâncă recunoștință exprimăm luminaților dascăli ai Institutului Teologic din Cluj, cari ne-au îmbogățit cunoștințele, ne-au luminat punctele de conciliere și ne-au fixat traversele puternice ce țin cele două paralele — creștinismul și socialismul — cari înaintează în aceeași direcție, spre același scop. Unim sufletele noastre în rugăciuni ca pe Inalt Prea Fericirea Voastră, pe I. P. Sfințiilor noștri Ierarhi: Domnul Dumnezeu să vă păzească în pace, întregi, cinstiți, întru zile îndelungate, drept îndreptând cuvântul adevărului, spre întronarea păcii la toată lumea și spre slava lui Dumnezeu».

Tuturor le-a răspuns I. P. S. Patriarh Justinian, care a rostit următoarea cuvântare:

Prea Cucernici Părinți,

Sunt atât de fericit că Bunul Dumnezeu m'a ajutat să ajung la o încheiere de cursuri de îndrumare misionară și la Arad și să constat aceeași stare de spirit în rândurile preoțimii din

Banat ca și în rândurile clerului din raza Institutului Teologie din București și a întregului cler dela Rădăuți până la Severin.

Cucerniciile Voastre cunoașteți bine viața pastorală la sate sau la orașe, după cum o cunosc eu însumi, fiind preot la țară timp de 10 ani, iar mai înainte dascăl de biserică.

Așa dar, am fost și preot la țară și învățător, pentru ca mai apoi să fiu alți 10 ani preot la oraș. Deci cunosc toată viața religioasă a credincioșilor noștri sub aceste două aspecte. Astfel, toate punctele din programul nostru de formare a clerului, își găsesc așezare în realitățile vieții religioase. Nu suntem deci niște plănuitori dela birou, care n'avem legătură cu terenul în care trebuie să semănăm.

Când s'au fixat programele cursurilor de îndrumare misionară pentru clerul nostru, cu acest prilej noi am scrutat toate zărilor, toate orizonturile vieții noastre de pe întregul cuprins al țării.

Cursurile de îndrumare misionară sunt prevăzute și în Statutul de organizare al Bisericii noastre. Ele sunt inițiate cu aprobarea Sfântului Sinod și cu pecetuirea legală a Guvernului țării.

Din cinci în cinci ani cade obligația pentru fiecare cleric să-și mai îndrepte pașii spre școală, să-și mai revizuiască cunoștințele, să se pună în curent cu noile idei ale științei teologice, dar mai cu seamă cu noile îndrumări pastorale și misionare.

Regulamentul acestor cursuri de îndrumare misionară este adevărat că prevede obligația unei frecvențe de două luni în timp de cinci ani. Unde preoții au urmat numai o lună în acest răstimp de cinci ani, mai pot fi obligați la încă o lună.

Greutățile oricărui început au provocat și în rândurile clerului nostru unele nemulțumiri; și noi cunoaștem greutatea clerului nostru, știm că este greu să-l chemi pe om la cursuri pe socoteala lui, să-și lase familia, să-și lase parohia, să suporte toate cheltuelile de întreținere, etc., etc.

Dar trebuie să recunoașteți, Prea Cucernici Părinți, că Biserica nu avea alte posibilități.

Prin noul Regulament noi am stabilit pentru viitor condițiuni mai ușoare pentru preoții cursiști, prin acel ajutor reciproc care va fi aprobat de Sfântul Sinod, în ședința pe care o

va ține după sărbători, pe întreg cuprinsul țării stabilind o normă generală ca, dintr'o contribuție lunară minimă pe care s'o dea fiecare preot, să se asigure întreținerea preoților la cursuri, fără să mai aibă grijă preotul atunci când i-a venit rândul să meargă la cursuri, să-și adune ultimul ban sau să se împrumute chiar în sat, pentru a putea să urmeze aceste cursuri.

Noi prețuim sacrificiile făcute de cei 2.000 de preoți care au urmat cursurile noastre până la Crăciun. O cincime deci din clerul țării noastre a trecut deja pe la aceste cursuri.

Vor începe și conferințele pe Protopopiate, un fel de școli profesionale ale clerului. Sunt obligațiuni de orientare, în comun, profesională; adică preoțimea, în aceste conferințe protopopești, va acționa așa cum acționează membrii sindicatelor. Programul acestor conferințe protopopești este stabilit de asemeni în Statut. El a fost deja lucrat de comisiunile dela Patriarhie.

Programul acestor conferințe începe dela 15 Ianuarie, de asemeni pe întreaga țară. Ele vor avea loc de două ori pe lună, cu date fixe.

Cele două mii de preoți care au urmat cursurile vor fi profesorii și îndrumătorii acestor cercuri protopopești, fiindcă în aceste conferințe, preoții care nu au urmat încă la cursuri, împreună cu cei care au urmat la cursuri, vor prelucra tot materialul apărut în revistele noastre teologice și în cărțile trimise clerului nostru, pentru ca să se pună toată lumea la punct și să nu rămână nimeni în urmă în perioada aceasta de 5 ani de zile.

Prin urmare, Prea Cucernici Părinți, se înlănțuește programul nostru dela cursuri cu acela dela conferințele protopopești.

Astfel, întreaga noastră Biserică devine o școală. Toată lumea învață, se pune la punct cu toate problemele actuale, de ordin religios, de ordin pastoral, de ordin social, și chiar de ordin politic.

Preoțimea trebuie să fie înarmată cu toată lumina științei teologice dar și cu toată lumina științei sociale, preotul activând în mijlocul poporului.

Datoria fiecărui preot este de a fi cărmaciul sufletesc al poporului său. Datoria lui deci este să cucerească sufletul cre-

dincioșilor, sufletul parohiei sale, pentru împărăția lui Dumnezeu, să-l cucerească pentru iubire, să-l cucerească pentru dragoste, pentru Evanghelia Mântuitorului Hristos; deci să-l mântuiască și să-l ferească de toate ispitele, de toate greșelile în viața aceasta pământească, ca să poată câștiga viața cerească.

Iată, Prea Cucernici Părinți, spiritul în care înțelegem să vă desfășurați toată activitatea pastorală.

Și dacă până ieri erați poate nedumeriți și unii dintre Prea Cucerniciile Voastre, fără un obiectiv precis, acum, cunoscând dela cursuri toate îndrumările publicate în revistele noastre și care constituie organe îndrumătoare pentru întreaga Biserică, acum cunoscând obiectivele Bisericii Ortodoxe, așa cum ne-a arătat Prea Sfințitul Episcop, Părintele Rector și reprezentantul Prea Cucerniciilor Voastre, cunoscând aceste obiective, trebuie să mergeți cu mai mult elan, cu mai multă încredere în Prea Cucerniciile Voastre și cu toată înțelegerea pentru vremurile actuale.

Mulțumesc din toată inima Prea Sfințitului Episcop Andrei, care a veghiat cu atâta competență și cu atâta spirit realist asupra desfășurării subiectelor, programului și învățăturilor dela aceste cursuri de îndrumare misionară.

Mulțumesc Părinților Profesori care s'au ostenit și au frământat aceste probleme, ajungând până în adâncul lor, ca să poată creia convingerea Prea Cucerniciilor Voastre asupra acestor probleme vitale pentru Biserica noastră.

Din toată inima țin să mulțumesc D-lui Ministru Stanciu Stoian, care a ajutat cererea noastră de a lua ființă la Arad Centrul de îndrumare preoțească pentru preoțimea din aceste părți și în același timp pentru grija pe care o poartă acestor cursuri.

Domnia Sa este un eminent profesor de pedagogie și deci un om competent în ceea ce privește desfășurarea unor programe de cursuri academice, cum sunt cele dela Institutele Teologice Universitare.

Vă îndemn din toată inima să țineți seamă de postulatele vremii și să luptați pentru pacea și buna înțelegere între toate naționalitățile conlocuitoare.

Șovinismul nu-și mai are rost. Și nu-și mai are rost mai cu seamă pentru Biserica noastră Ortodoxă, Biserica bunei în-

telegeri, Biserica aceea care a propovăduit ospitalitatea, iubirea și respectul față de credința și legea altora.

Ea își continuă aceeași muncă, muncă depusă de înaintașii ei.

Vă urez, Prea Cucernici Părinți, ca ajungând sănătoși la căminurile Prea Cucerniciilor Voastre, unde vă așteaptă familiile și credincioșii, să găsiți totul bine și să începeți activitatea cu mult spor duhovnicesc.

Dumnezeu să vă binecuvinteze cu al Său dar și cu a Sa iubire de oameni, acum și în vecii vecilor. Amin!

După cuvântarea I. P. S. Patriarh, corul preoților a cântat «Imnul Patriarhal». Apoi Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române, însoțit de P. S. Episcop al Aradului și de Prea Cucernicii Consilieri Patriarhali, s'a îndreptat spre mănăstirea Hodoș-Bodrog.

În aceeași zi, la orele 12, I. P. S. Patriarh Justinian și însoțitorii I. P. S. Sale au poposit la mănăstirea Hodoș-Bodrog, unde au fost întâmpinați de călugării viețuitori în mănăstire, în frunte cu P. C. Stareț Ilarion Iova.

P. S. Andrei, Episcopul Aradului, a dat lămuriri asupra trecutului istoric al acestei mănăstiri. I. P. S. Patriarh Justinian a binecuvântat obștea călugărească dela Hodoș-Bodrog și a rostit un cuvânt de îndrumări pentru o și mai desăvârșită trăire duhovnicească.

La orele 15, oaspeții s'au înapoiat la Arad, unde P. S. Andrei a oferit, în cinstea I. P. S. Patriarh, o masă festivă, la care au luat parte reprezentanți ai autorităților locale și ai diferitelor culte din localitate.

După amiază, I. P. S. Patriarh, însoțit de I. P. S. Mitropolit Vasile al Banatului — care venise în întâmpinarea Înaltului Păstor — a părăsit Aradul, îndreptându-se spre Timișoara.

La Timișoara

În seara zilei de 10 Decembrie, I. P. S. Patriarh Justinian și însoțitorii I. P. S. Sale au sosit la Catedrala Mitropolitană din Timișoara, unde au fost întâmpinați de un numeros sobor de preoți și de credincioși.

După oficierea Te-Deum-ului, I. P. S. Mitropolit Vasile al

Banatului a salutat poposirea I. P. S. Patriarh în cetatea Timișoarei, prin următoarea cuvântare:

Prea Fericite Părinte Patriarh,

„Sosirea Inalt Prea Sfinției Voastre în provincia noastră și în metropola ei umple de bucurie inimile clerului și credincioșilor.

Sosirea Inalt Prea Sfinției Voastre, Patriarhul Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române, în mijlocul credincioșilor noștri este cu atât mai mult prilej de bucurie cu cât dela Inalt Prea Sfinția Voastră astăzi în sfânta noastră Biserică purcede toată binecuvântarea și sfințirea credincioșilor noștri.

Vă suntem adânc recunoscători pentru atențiunea ce ați arătat-o Banatului nostru și Mitropoliei lui și când vă manifestăm această recunoștință, simțim că în spatele nostru peste veacuri stau înaintașii noștri, care au râvnit și ei să aibe la Timișoara și în Banat ceea ce ne-am învrednicit să avem noi astăzi.

Inalt Prea Sfințite,

Susținut de atâția vrednici înaintași pe care i-am avut în Banat, noi, smeriții slujitori de astăzi ai sfântului nostru altar bănățean, vă aducem omagiul nostru de recunoștință pentru această înaltă atențiune arătată și implorăm pe Cel de Sus să dăruiască Inalt Prea Sfinției Voastre viață îndelungată și rodnică păstorire, pentru binele și înălțarea Sfintei noastre Biserici.

Modestele înfăptuiri dela Timișoara din ultima vreme așteaptă să fie consolidate și întregite și în acest scop vă implorăm solitudinea și binecuvântarea asupra acestor așezăminte și vă rugăm ca în rugăciunile Inalt Prea Sfinției Voastre să nu uitați Sfânta noastră Biserică și sfintele ei așezăminte.

Drept recunoștință pentru prezența Inalt Prea Sfinției Voastre aici în mijlocul nostru astăzi, rugăm pe bunul Dumnezeu să vă dăruiască sănătate și vigoare, pentru ca să puteți conduce nava Sfintei noastre Biserici.

Intru mulți ani, Inalt Prea Sfințite Stăpâne.

A răspuns Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian:

Iubiți credincioși,

Aș vrea mai întâi de toate să vă lămuresc rostul vizitei noastre, căci constat că dintr'o vizită colegială pe care o fac

Mitropolitului Vasile Lăzărescu, care vă păstorește cu atâta vrednicie, ea s'a transformat într'o primire sărbătorească.

Prin aceste vizite, eu execut o dispoziție a Statutului de Organizare bisericească, care obligă pe Patriarh să-și vadă colegii în Eparhiile lor, în administrația lor, — în care scop am luat și noi de șese zile drumul Transilvaniei, trecând pe la Sibiu, Cluj, Oradea și Arad și ajungând acum la Timișoara.

Inalt Prea Sfințite,

Nu numai o obligație oficială ne-a îndemnat să ajungem până la Timișoara, ci mai mult dragostea pentru Inalt Prea Sfinția Ta, pentru clerul Inalt Prea Sfinției Tale și pentru dreptcredincioșii Banatului.

Acestea toate ne-au făcut să ajungem într'o vreme de toamnă târzie, după o lungă călătorie, până aici la dvs., în Banat.

Inalt Prea Sfințite Vasile,

Membrii Sfântului Sinod și cu mine avem o adâncă prețuire pentru toată munca pe care o desfășori aici. Și în același timp eu te prețuiesc pentru toată munca pe care o depui în întărirea credinței pravoslavnice în aceste părți, cu ajutorul unui cler luminat, bine orientat, bine îndrumat, precum și cu ajutorul cărților pe care le-ai răspândit în satele și în bisericile noastre de pe meleagurile Mitropoliei Banatului.

Iubiți credincioși,

Biserica Ortodoxă deopotrivă a cultivat în sufletul credincioșilor ei iubirea de Hristos și iubirea de Patrie.

Aceste două însușiri de căpetenie ale Bisericii noastre au stăpânit în permanență programul de activitate al Ierarhilor Bisericii noastre și astăzi Biserica Ortodoxă Română, reîntregită prin revenirea fraților foști greco-catolici în rândurile noastre, continuă să întărească această credință.

Prin revenirea foștilor greco-catolici în rândurile noastre s'a realizat una dintre cele mai mari înfăptuiri ortodoxe din ultima vreme.

Dar nu este mai puțin adevărat că noi înțelegem să fim păstrătorii și continuatorii aceleiași tradiții de ospitalitate față de cei de alt neam și în același timp de a fi respectuoși față de

credința altora, prin această atitudine obligându-i să respecte și dânsii credința noastră.

Înțelegem deci să continuăm aceeași muncă pe care au depus-o înaintașii noștri, de a sădi în sufletul dreptcredincioșilor noștri duhul păcii și al dragostei între oameni, convingându-i ca în raporturile lor cu semenii lor să fie pătrunși de iubirea evanghelică, să fie convinși că, trăind în bună înțelegere, lucrând în pace, respectându-se unii pe alții, în sufletele lor ura și vrajba nu au ce căuta; și cu atât mai mult nu este îngăduit să fie practică față de cei de alt neam, convinși fiind că înaintea lui Dumnezeu nu vom fi întrebați din care confesiune am făcut parte, ci ne va întreba Bunul Dumnezeu numai dacă am aparținut Lui sau nu.

Noi ne străduim deci ca toți credincioșii noștri să aparțină Mântuitorului Hristos, să-I aparțină Lui prin faptele lor, prin credința lor puternică, prin inima lor curată.

Iubiți credincioși,

Știu că Înalt Prea Sfințitul Mitropolit și Prea Cucernicii Preoți, la această Catedrală, în toate împrejurările v'au dat sfaturile cele mai alese din Sfânta Evanghelie a Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Nu eu am să le repet acum, totuși pe lângă datoria voastră de creștini eu vă atrag luarea aminte că mai aveți o datorie, și anume: aceea de cetățeni.

Trăind în această țară unii cu alții, datori suntem să ne iubim și Patria.

Să ne iubim deci Patria noastră și să nu cădem în cursele dușmanilor Patriei noastre.

Sunteți aici la graniță și, cum este firesc, pot fi multe ispite.

De aceea, aici, mai mult decât oriunde, se impune această dragoste față de Patria noastră. Datori suntem s'o iubim și s'o apărăm și cu nimic să nu cădem în cursele dușmanilor Patriei noastre.

Ținem să știți că Biserica noastră Ortodoxă nu are același drum cu dușmanii Patriei noastre.

Indemnăm deci pe toți credincioșii Bisericii noastre să urmeze numai drumul acesta al iubirii Patriei noastre și să dea tot respectul și toată ascultarea față de conducătorii Patriei noastre.

În același timp, chiar dacă ați mai auzit și pe Înalt Prea Sfințitul Vasile și pe Prea Cucernicii Preoți, totuși însă am să stăruesc și eu, asupra unui alt semn de întrebare, care cred că și în inimile credincioșilor de aici și în inimile voastre poate mai stărue, anume dacă unele contradicții între principiile care stau la baza socialismului permit o colaborare între Biserică și Statul nostru?

Iubiții mei,

Noi găsim că prea puține sunt contradicțiile și mult mai numeroase sunt punctele de contact între principiile creștinismului și principiile socialismului, pe teren social, unde creștinismul cu socialismul conlucrează — și trebuie să conlucreze — pentru pacea și buna înțelegere care trebuie să domnească în sânul poporului nostru și pentru bunăstarea și fericirea omului, care trebuie urmărite deopotrivă și de Biserică și de socialism. Pentru aceasta, iubiți credincioși, Biserica Ortodoxă colaborează cu conducerea Statului nostru, în munca aceasta constructivă depusă de toată lumea, pentru propășirea Republicii noastre Populare.

Iubiți credincioși,

V'am spus aceste lucruri pentru ca să știți lămurit care este poziția Bisericii noastre astăzi.

Datorită acestei colaborări, Biserica Ortodoxă își desfășoară în deplină libertate tot programul ei evanghelic, iar libertatea religioasă este garantată de Stat și este chiar apărată.

Acolo unde se fac unele excese de zel potrivnice Bisericii, conducătorii țării noastre sancționează fără milă.

De aceea, iubiți credincioși, nu trebuie să vă mai puneți întrebarea aceea sau să ascultați de șoaptele unora sau altora asupra libertății religioase, fiindcă nu va fi nimeni împiedecat să-și manifeste credința lui; bine înțeles, numai să nu ascundă sub această manifestare religioasă altceva.

Și acum, iubiți credincioși, când ne găsim într'o catedrală așa de măreață, cum nu este alta în țara românească, în această catedrală ridicată sub ochii voștri de oameni plini de credință, de oameni care și-au pus tot sufletul lor, lăsând pentru urmașii lor asemenea mărețe monumente, asemenea dovezi ale dragos-

tei lor față de Hristos, să căutați să fiți demni de aceste acte frumozase, întărind credința prin citirea Sfintei Evanghelii, prin ascultarea sfintelor noastre slujbe și a predicilor preoților noștri.

Să vă îngrijiți deopotrivă de cele trupești ca și de cele sufletești, dar mai ales nu uitați cele de ordin sufleteesc. Căci știți ce spune Mântuitorul în privința aceasta, că, chiar dacă ai dobândi lumea toată, dacă ți-ai pierdut sufletul nu poți să mai dai nimic în schimb pentru sufletul tău.

Deci, iubiți credincioși, nu uitați ceea ce este dumnezeiesc în fiecare din noi și din voi, nu neglijați sufletul vostru.

Căutați, în toată activitatea pe care o depuneți, să îndepliniți voia lui Dumnezeu și principiile moralei creștine. Căutați să aparțineți cu toată ființa voastră Mântuitorului Iisus Hristos, al Cărui nume îl purtați în materie de credință religioasă, numindu-vă creștini.

În nădejdea că și voi ca și înaintașii voștri veți fi într'adevăr vrednici credincioși ai Bisericii noastre și tot așa de buni cetățeni ai Statului nostru, în nădejdea că veți căuta să răspândiți dragostea, iubirea și pacea în mijlocul vostru, în această nădejde eu rog pe Cel Atotputernic să vă aibă sub ocrotirea Lui și să vă dea tot ajutorul Său în toate strădaniile voastre. Să sporească toată munca pe care o depuneți în cele duhovnicești, să vă dăruiască din milostivirile Lui toată mântuirea sufletului, pe care fiecare muritor o dorește și de acolo de sus, din Ceruri, să îndrumeze pașii credincioșilor din cuprinsul Mitropoliei Banatului pe căile Lui.

A doua zi, Duminică 11 Decembrie, I. P. S. Patriarh Justinian, asistat de I. P. S. Mitropolit Vasile și P. S. Episcop Andrei, a săvârșit Sf. Liturghie, în Catedrala Mitropolitană.

La amiază, I. P. S. Patriarh și însoțitorii au luat parte la reprezentarea unor filme religioase, în sala cinematografului Central. La orele 14,30, I. P. S. Mitropolit Vasile a dat o recepție în cinstea Inaltului oaspe.

După amiază, I. P. S. Patriarh Justinian a luat parte la concertul religios dat de corul Catedralei Mitropolitane, dirijat de Dl. prof. Dr. Nicolae Ursu. I. P. S. Mitropolit Vasile Lăză-

rescu a rostit o predică ocazională, iar I. P. S. Patriarh a îndreptat către credincioși acest cuvânt de povățuire duhovnicească:

Iubiți credincioși,

Corul Catedralei, prin cântarea colindelor în legătură cu Nașterea Domnului Iisus Hristos, a răscolit în noi trecutul copilăriei noastre, când fiecare din noi am cântat aceste colinde, căutând să aducem, în sufletul nostru nevinovat, închinarea cea mai pioasă cinstirii praznicului Nașterii Mântuitorului Iisus Hristos.

Din partea mea țin să felicit din toată inima corul Catedralei, nu numai pentru frumoasele cântări executate acum, dar și pentru acelea cântate azi dimineață la Sfânta Liturghie.

Iubiți credincioși,

Ne apropiem de marele praznic al Nașterii Domnului. Comemorarea acestui mare eveniment din lumea creștină este aducător de atâtea frământări sufletești.

Biserica a rânduit pentru toți credincioșii ei, un timp de pregătire sufletească: timpul postului.

Personal, țin foarte mult la postul faptelor, la înfrânarea omului dela faptele cele rele și mai puțin țin eu la postul bucatelor.

Cine poate să țină ambele posturi este un om care merită toată cinstirea și lauda.

Dar pentru fiecare credincios este o poruncă a Bisericii, ca în timpul postului omul să se străduiască ca să nu adauge alte păcate la cele săvârșite până aici, ci, din contră, dator este să facă fapte bune și să se căiască pentru faptele rele făcute.

Dumnezeu nu trebuie văzut ca un tiran, care stă să vadă cum greșesc supușii Lui, pentru ca să-i pedepsească cât mai aspru.

Dumnezeu este părintele nostru al tuturor și este plin de milostivire și de dragoste față de toți.

De aceea, toți cei ce se îndreaptă cu căință către El, când au greșit, pe cei ce vin la El cu căință pentru ceea ce au făcut, El îi primește la sânul Său și-i iartă.

In toate faptele noastre, atunci când conștiința noastră

ne spune că am săvârșit un păcat, trebuie să ne rușinăm de el și să mărturisim înaintea lui Dumnezeu, Părintele nostru cel bun, acest păcat, cerându-i iertare.

Iubiți creștini,

În această vreme a postului se cere deci, în primul rând, înfrânare dela faptele cele rele și căutarea iertării de păcatele săvârșite, prin pocăință și prin iertarea care trebuie cerută lui Dumnezeu cu toată îndrăzneala noastră de fii către Părintele nostru, cunoscând că El este un Părinte bun și iertător.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos, în legătură cu postul a arătat că nu întotdeauna ceea ce intră în gură spurcă pe om, ci ceea ce iese din gura omului, aceea spurcă pe om.

De aceea, iubiți creștini, înfrânarea noastră se impune în primul rând dela faptele cele rele. La o parte deci cu toate gălcevile; la o parte deci cu toate bârfelile; la o parte deci cu toate vicleniile și gândurile de rău.

Să dăm sălaş în inima noastră gândului curat și bun, care place Mântuitorului nostru.

Iată, iubiți creștini, obiectivul prim pe care îl are postul în viața Bisericii noastre. Ce folos că ai postit, dar în aceeași zi gura cu care ai mâncat cele de post a rostit numai bârfeli împotriva aproapelui, sau ai jurat strâmb...? Mai bine măncai orice, decât să fi făcut una ca aceasta.

Iubiți creștini,

Numai în felul acesta vom putea să cinstim praznicul Nașterii Domnului prin inimi curate, prin inimi în care să sălășluiască sufletele mântuite de păcate, sufletele care nu cunosc faptele cele rele.

Acesta este cel mai mare dar pe care trebuie să-l oferiți Domnului nostru Iisus Hristos, cu ocazia cinstirii Nașterii Sale.

Și, în al doilea rând, să vă apropiați cu toată dragostea și cu toată căldura, socotindu-L pe Dumnezeu ca pe un Părinte bun. Apropindu-vă cu dragoste de El, trăind alături de El și făcându-L să sălășluiască în sufletele voastre, ați reușit să mergeți pe calea cea bună, pe calea Sfintei Evanghelii.

Așa dar, toate cinstirile noastre prin praznicele care sunt în legătură cu Mântuitorul Iisus, cu Prea Curata Lui Maică, cu

Sfinții noștri, toate aceste prăznuiri trebuiesc făcute având sufletele noastre cât mai curate și izbăvite de păcat.

Așa vă îndemn și eu, apropiindu-ne de Nașterea Domnului, în timpul pe care îl mai aveți până la sărbători, să săvârșiți faptele cele bune, milosteniile cerute de Mântuitorul și mai cu seamă dragostea față de aproapele, așa cum ne-a arătat El în Sfânta Scriptură.

Să vă străduiți deci în acest timp scurt care a mai rămas să câștigați iertarea păcatelor săvârșite cu voie sau fără voie, cu gândul sau cu fapta, din știință sau din neștiință.

Să vă ușurați sufletele, iubiți credincioși, de povara păcatelor.

Să vă apropiați deci acum cu inimile voastre mai mult de Dumnezeu decât în alt timp al anului.

Așa făcând, veți putea prăznuți într'adevăr cu bucurie Nașterea Domnului, fiindcă Nașterea Domnului este praznicul bucuriei și în primul rând al copiilor, praznicul bucuriei creștine, prin faptul că Dumnezeu, prin Unicul Său Fiu, a ridicat pe tot omul din lumea păcatelor până la El. Este deci un praznic de bucurie și veselie, condiționat însă de curăția sufletului nostru.

De aceea, iubiți creștini, vă îndemn iarăși să căutați să trăiți în cea mai bună înțelegere între voi, astfel încât văzând lumea faptele voastre cele bune, de buni creștini, să laude pentru aceasta pe Mântuitorul Hristos, al cărui nume îl purtați.

Și așa făcând și trăind în bună înțelegere între voi, veți căuta să trăiți tot așa în bună înțelegere și cu cei de altă credință, respectându-le credințele lor, respectându-le obiceiurile lor, iubindu-i ca pe aproapele, așa cum Mântuitorul ne-a arătat prin pilda Samarineanului milostiv.

Căutați deci să trăiți în bună înțelegere cu toți semenii voștri și dacă în trecut au fost momente când v'ați învrăjbit, pentru că cei cari ne conduceau aveau interes să se învrăjbească naționalitățile între ele, sau diferitele credințe între ele, apoi aceste învrăjbiri trebuiesc uitate, ele nici nu mai trebuiesc pomenite.

Este o condiție din care nu poate ieși nimeni. Acest lucru este categoric.

Prin urmare, să căutăm să trăim în bună înțelegere unii cu alții.

În nădejdea, că toate aceste sfaturi, care nu sunt dela mine, ci sunt dela Domnul nostru Iisus Hristos, și ele sunt cuprinse în Evanghelie, în nădejdea deci că aceste sfaturi și îndrumări vor fi ascultate și că timpul care v'a mai rămas până la Nașterea Domnului îl veți folosi pentru mântuirea sufletului vostru, din toată inima vă doresc să ajungeți la această mare sărbătoare, cu deplină liniște în suflete și cu sănătate.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea Lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți. Amin!

După terminarea programului artistic, Inalt Prea Sfințitul Patriarh a fost condus la reședința mitropolitană.

Popasul dela Craiova.

Luni 12 Decembrie 1949, I. P. S. Patriarh Justinian, însoțit de I. P. S. Mitropolit Vasile și de Prea Cucernicii Consilieri, a părăsit Timișoara, îndreptându-se spre Craiova. În seara aceleiași zile, Inaltul Cărmuitor al Bisericii noastre și însoțitorii I. P. S. Sale au fost primiți — la reședința mitropolitană din Craiova — de I. P. S. Mitropolit Firmilian.

La orele 20 a avut loc o gală de filme religioase, la care a luat parte și I. P. S. Patriarh Justinian.

A doua zi dimineața, I. P. S. Patriarh și însoțitorii au părăsit Craiova plecând spre București.

PARTEA OFICIALĂ

DISTINȚIUNI ONORIFICE ACORDATE DE I. P. S. PATRIARH
JUSTINIAN CORPULUI DIDACTIC AL INSTITUTULUI TEOLOGIC
DIN BUCUREȘTI.

DECIZIA Nr. 115.

N O I

J U S T I N I A N,

Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-
Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române,

Având în vedere dispozițiunile Art. 204 din Statutul pentru organi-
zarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, din care reiese că
toate distincțiile onorifice acordate până la apariția lui au fost anulate;

Având în vedere și dispozițiunile art. 139 din Statut, prin care se
stabilesc distincțiunile onorifice bisericesti și art. 144 din Statut, privitor
la semnele distinctive;

Pe temeiul hotărârii luate de Sinodul Permanent, în ședința sa
dela 4 Februarie 1950, privind distincțiunile onorifice bisericesti ce se pot
acorda membrilor corpului didactic — clerici — dela Institutele Teologice
de grad universitar,

D E C I D E M:

Art. 1. — Pentru deosebita activitate depusă de întreg corpul di-
dactic — clerici — dela Institutul Teologic de grad Universitar din Bu-
curești, la pregătirea viitorilor clerici și la noua orientare socială și cali-
ficare a clerului, acordăm următoarele distincțiuni onorifice:

A. Pentru profesorii preoți:

Distincțiunea onorifică de iconom stavrofor, următorilor:

1. Dr. Mihail Bulacu
2. Dr. Ioan Coman
3. Dr. Grigore Cristescu
4. Dr. Vladimir Prelipceanu
5. Dr. Petru Rezuș

6. Dr. Petre Vintilescu
7. Dr. Liviu Stan
8. Dr. Dumitru Stăniloae.

B. Pentru profesorii diaconi:

Distincțiunea onorifică de protodiacon stavrofor, următorilor:

1. Dr. N. Nicolaescu
2. Dr. Orest Bucevschi
3. Dr. Emilian Vasilescu.

C. Pentru conferențiarii diaconi:

Distincțiunea onorifică de protodiacon stavrofor, următorilor:

1. Dr. Mircea Chialda
2. Dr. Gh. I. Moisescu
3. Dr. Vintilă Popescu.

D. Pentru lectorii și asistenții preoți:

Distincțiunea onorifică de sachelar, următorilor:

1. Dr. Atanasie Negoită
2. Dr. Dumitru Fecioru
3. Dr. Haralambie Cojocaru.

E. Pentru lectorii și asistenții diaconi:

Distincțiunea onorifică de protodiacon, următorilor:

1. Dr. Ioan Pulpea
2. Dr. Ene Braniște
3. Dr. Alexandru Ciurea.

F. Distincțiunea onorifică de iconom stavrofor:

Pr. Const. Hașcău, Spiritualul Institutului.

Art. 2. — Profesorii iconomi stavrofori și protodiaconii stavrofori vor purta ca semn distinctiv pe lângă Sfânta Cruce, culion, brâu și căptușeala la giubea de culoare violetă.

Conferențiarii, protodiaconi stavrofori și spiritualul iconom stavrofor vor purta pe lângă Sfânta Cruce, culion, brâu și căptușeală la giubea de culoare ciclamen.

Lectorii și asistenții sachelari și protodiaconi vor purta ca semne distinctive: brâu, culion și căptușeală la giubea de culoare roșie.

Art. 3. — Secretarul Nostru patriarhal este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Dată în reședința noastră patriarhală din București, astăzi 28 Februarie 1950

(ss) † JUSTINIAN
Patriarh

I N Ș T I I N Ț Ă R I

PENTRU PP. CC. PROTOPOPI ȘI PREOȚI.

Pentru evitarea greșelilor în contabilizarea sumelor ce se trimit pentru reviste și pentru contribuția la cheltuelile generale ale Bisericii, PP. CC. Protopopi sunt rugați ca suma de 1.000 lei pe care o vor încasa trimestrial dela fiecare parohie, să o depună la Banca Republicii Populare Române — Banca de Stat, în felul următor:

1. Costul abonamentului pentru cele trei reviste și cărțile ce se vor trimite în cursul anului 1950, — la «Contul Nr. S. 038003 — Patriarhia Română-Tipografie»: Lei 625 — și

2. Contribuții pentru cheltuelile generale ale Bisericii, la «Contul Nr. S. 071004/20 — Patriarhia Română»: Lei 375.

* * *

Intrucât PP. CC. Protoierei și Preoți întâmpină dificultăți la plata sumelor ce se fac prin Banca de Stat R. P. R., iar pe de altă parte, este necesar ca PP. CC. Protoierei și Preoți, să știe cu precizie la ce număr de cont se varsă diferitele plăți ce au de făcut, evitând astfel numeroase plăți eronate, care complică inutil lucrările la Serviciul Contabilității, publicăm cele ce urmează:

Patriarhia Română are contul Nr. S. 071004/20

la care se varsă orice fel de sume cuvenite Patriarhiei, cum sunt: contribuția pentru cheltuelile Administrației Patriarhale, restanțele din Fondul General Bisericesc, 1%, restanțele din contribuția pentru Sf. Mir, Obolul Crucii, etc.

Institutul Biblic, Secția Ateliere — are contul Nr. S. 060001

la care se varsă sumele datorate Atelierele pentru stoffe, obiecte și odoare bisericesti, comenzile la Atelierele de tãm-

plărie și sculptură bisericească, icoane pictate, etc., cum și datoriile din trecut.

Institutul Biblic, Secția Tipografie — are contul Nr. S. 038003

la care se varsă costul abonamentelor la reviste și al grupului de cărți, care constituie abonamentul anual, comenzile pentru cărți, imprimate, registre, icoane, foi, datoriile din trecut, etc.

Fondul de Asigurare — are contul Nr. S. 071004/19

la care se varsă primele de asigurare pentru asigurarea imobilelor bisericești.

Fondul de Credit — are contul Nr. S. 071003/1

la care se varsă cotizațiile pentru formarea capitalului, cotizațiile la Fondul de Ajutor Mutual pentru caz de moarte și ratele din datoriile contractate la Fondul de Credit și Ajutor a Clerului.

PP. CC. Protoierei și Preoți, trebuie să cunoască, că vărsarea de sume cuvenite unui cont la alt cont, ne creiază dificultăți de ordin contabil și că sunt rugați ca, atunci când varsă o sumă la BANCĂ, să indice cu exactitate contul pentru care fac depunerile.

* * *

Se aduce din nou la cunoștința PP. CC. Protopopi și Preoți că, Serviciul de Editură și Tipografie al Patriarhiei Române nu execută nici un fel de comandă de cărți en detail, ci numai dela 5 (cinci) exemplare de același fel — la cărțile de format mare — și dela 50 (cincizeci) exemplare de același fel, la broșurile de câte o coală.

Toate celelalte comenzi pentru mai puține exemplare, urmează să fie adresate depozitelor (librăriilor) eparhiale, sau direct Magazinului de Obiecte Bisericești al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, București I, Str. 30 Decembrie Nr. 9, însoțite de un acout de 50% din valoarea comenzii, restul de 50% plus cheltuehile poștale, urmând să fie achitat contra ramburs.

Se atrage atențiunea că, orice comandă mai mică de 5, respectiv 50 exemplare de același fel, care s'ar mai adresa în viitor Serviciului de Editură și Tipografie sau Tipografiei Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, va rămâne fără răspuns.

Serviciul de Editură și Tipografie

MODIFICAREA DATELOR CONFERINTELOR
PROTOPOPEȘTI.

DECIZIUNEA Nr. 121.

N O I

J U S T I N I A N,

Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române,

Având în vedere dispozițiunile Băncii de Stat, care reglementează achitarea salariilor clerului între 24 și 27 inclusiv ale fiecărei luni și în scopul de a scuti preoțimea de încă un drum în plus la sediul Protoieriei pentru ridicarea salariilor, în afară de cele pentru ținerea conferințelor protopopești,

D E C I D E M,

Art. 1. — Pentru ținerea conferințelor preoțești la sediul Protoieriei de plasă, prevăzute la art. 3 și 7 din Decizia Noastră Nr. 107/1950, publicată în «Biserica Ortodoxă Română», buletinul oficial al Patriarhiei Române, Nr. 11-12/949, se fixează, începând cu luna Aprilie 1950 până la finele anului, astfel:

Joi 27 Aprilie,
Joi 23 Mai,
Marți 27 Iunie,
Joi 27 Iulie,
Joi 24 August,
Marți 26 Septembrie,
Vineri 27 Octombrie,
Luni 27 Noembrie,
Joi 28 Decembrie.

Art. 2. — Celelalte dispoziții prevăzute în Decizia Noastră Nr. 107/950, rămân neschimbate.

Art. 3. — I. P. Sfințiții și Prea Sfințiții Chiriarhi vor supraveghea, prin organele executive și de inspecție eparhiale, aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data în reședința Noastră Patriarhală din București, astăzi 1 Aprilie 1950.

(ss) † JUSTINIAN

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

APARE LUNAR / ABONAMENTUL 350 LEI ANUAL

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

COMITETUL DE REDACȚIE

I. P. S. Patriarh JUSTINIAN	Președinte
P. C. Preot GH. MAIOR,	Redactor responsabil
P. C. Preot CONST. NONEA	Membru
P. C. Preot N. GEANGALĂU,	Membru
P. C. Preot I. BRĂTAN,	Membru
P. C. Preot Dr. G. COTOȘMAN	Membru
D-I AL. CERNA-RĂDULESCU	Secretar de redacție

COLABORATORI

Inalt Prea Sfinții Mitropoliți și Arhiepiscopi și Prea Sfinții Episcopi ;
Prea Cucernicii Profesori dela Institutele Teologice Universitare,
Seminariile Monahale și Școalele de Cântăreți ;
Prea Cucernicii Consilieri administrativi, protopopi, preoți, etc.

CUPRINSUL

	<u>PAGINA</u>
* * Călătoria I. P. S. Patriarh Justinian în Ardeal, Crișana, Banat și Oltenia	77—156
PARTEA OFICIALĂ	
<i>Distincțiuni onorifice acordate de I. P. S. Patriarh Justinian Corpului didactic al Institutului Teologic din București. Decizia Nr. 115/950</i>	157—158
<i>Inștiințări pentru PP. CC. Protopopi și Preoți</i>	159—160

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

SĂRBĂTORIREA UNUI SFERT DE VEAC
DELA INFIINȚAREA PATRIARHIEI ROMÂNE
= LUCRĂRILE SFÂNTULUI SĪNOD ȘI ALE ADUNĂRII NAȚIONALE BISERICESTI =

ANUL LXVIII

3 - 6

MARTIE - IUNIE 1950

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

APARE LUNAR / ABONAMENTUL 350 LEI ANUAL

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

COMITETUL DE REDACȚIE

I. P. S. Patriarh JUSTINIAN	Președinte
P. C. Preot GH. MAIOR,	Redactor responsabil
P. C. Preot CONST. NONEA	Membru
P. C. Preot N. GEANGĂLĂU,	Membru
P. C. Preot I. BRĂTAN,	Membru
P. C. Preot Dr. G. COTOȘMAN	Membru
D-l AL. CERNA-RĂDULESCU	Secretar de redacție

COLABORATORI

Inalt Prea Sfințitii Mitropoliți și Arhiepiscopi și Prea Sfințitii Episcopi ;
Prea. Cucernicii Profesori dela Institutele Teologice Universitare,
Seminariile Monahale și Școalele de Cântăreți ;
Prea Cucernicii Consilieri administrativi, protopopi, preoți, etc.

CUPRINSUL

	<u>PAGINA</u>
<i>Biserica Ortodoxă Română și apărarea păcii — Pastorală Sfântului Sinod către clerul și credincioșii ortodocși și către toți creștinii din Republica Populară Română</i>	163—167
<i>Sărbătorirea a 25 de ani dela înființarea Patriarhiei Române. — Ședința festivă a Sfântului Sinod</i>	168—175
<i>Lucrările Adunării Naționale Bisericești în sesiunea ordinară din 26 Februarie 1950</i>	176—200
<i>Inscăunarea I. P. S. Sebastian Rusan, Mitropolitul Moldovei și Sucevei</i>	201—213
<i>Inscăunarea P. S. Chesarie Păunescu, Episcopul Dunării de Jos</i>	214—230
<i>Hirotonirea întru Arhieru a P. S. Theoctist Arapaș-Botoșăneanu, noul Vicar al Patriarhiei Române</i>	231—240
<i>Sfințirea Sfântului și Marelui Mir</i>	241—246
<i>Rostul cursurilor de îndrumare misionară pentru preoți, de Ț THEOCTIST BOTOȘĂNEANU</i>	247—251

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ ȘI APĂRAREA PĂCII

PASTORALA SFÂNTULUI SINOD, CATRE CLERUL ȘI CREDINCIOȘII ORTO-
DOCȘI ȘI CATRE TOȚI CREȘTINI DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ.

„Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă” (Ioan XIV, 27).

„Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema” (Matei V, 9).

Iubiții noștri fii sufletești,

Intreaga propoveduire și întreaga lucrare a Bisericii Domnului, a Bisericii celei adevărate a lui Hristos, pornește din dragostea Făcătorului către zidirea Sa, țintește spre coborîrea acestei dragoste sfinte între cei zidiți, «după chipul și asemănarea Lui», spre înfăptuirea prin dragoste a «păcii și a bunei înțelegeri între oameni» (Luca II, 14), și prin aceasta, spre mântuirea neamului omenesc, a tuturor popoarelor.

Este vădit lucru deci, că la temelia lucrării Bisericii lui Hristos, stă adevărul că dragostea zidește pacea și pacea zidește mântuirea. Și iarăși este vădit «pentru toți cei ce au urechi să audă și ochi ca să vadă», că cea mai înaltă și dumnezeiască menire a Bisericii lui Hristos, mântuirea oamenilor, nu poate fi îndeplinită decât prin dragoste și pace. Lipsa acestora ridică piedici mari în calea lucrării mântuitoare a Bisericii și o primejduiește în modul cel mai grav.

Deaceia, Biserica Ortodoxă n'a contenit niciodată să îndemne prin puterea cuvântului și prin puterea pîldei, pe toți oamenii și toate popoarele, la dragoste și bună înțelegere. Cunoscând însă că dragostea și buna înțelegere nu se pot așeza între oameni și între popoare, decât pe temelile firești ale dreptății sociale, Biserica Ortodoxă a sprijinit întotdeauna pe făptuitorii acestei dreptăți, pe luptătorii din sânul popoarelor, care au îndeplinit cu credință cuvintele Domnului: «Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema» (Matei V, 9).

Biserica binecuvintează acest drum al dragostei, care este și drumul dreptății, al luminii și al propășirii, și crede tare, că prin el se vor face tot mai netede căile Domnului în lumea cea nouă. Și cum n'ar putea să fie așa, când din silințele ziditorilor lumii celei noi, parcă răsună cuvintele Apostolului: «Roada dreptății este semănată întru pace celor ce lucrează pacea» (Iacov III, 18).

Vechile piedici, ridicate în calea înțelegerii și a dragostei dintre oameni și dintre popoare, se năruiesc și «căderea lor se face cu sumet». Prăbușirea orânduirilor care zădărineau înfăptuirea dragostei dintre oameni umple de nădejde pe cei ce au suferit sub povara nedreptăților și a exploatării. Aceștia pornesc cu însuflețire spre ridicarea unor alte orânduri mai drepte, a unor orânduri întemeiate pe dragoste. În același timp,

sustinătorii vechilor orânduiuri se înspăimântă de sunetul prăbușirii lor. Nădăjduind să oprească această prăbușire, ei încearcă să arunce din nou sămânța vrăjmașiei între popoare, uitând cuvintele Apostolului: «Dumnezeu nu este Dumnezeul neorânduirii, ci al păcii» (I Corinteni XIV, 33).

Înțelegerea și dragostea din ce în ce mai fierbinte dintre popoarele libere umplu inima Bisericii Ortodoxe de bucurie. Ea binecuvintează această dragoste și o slăvește ca pe o lucrare a Duhului celui Sfânt, prin versurile dela Praznicul Rusaliilor, căruia îi cântă: «Când s'a pogorît, limbile amestecând, despărțit-a neamurile Cel Prea Înalt; iar când a împărțit limbi de foc, întru o unire pe toți i-a chemat și cu un glas mărim pe Prea Sfântul Duh» (Condac, gl. 8).

Dragostea dintre oameni, ca și dragostea dintre popoare, întemeiată pe dreptate și egalitate, asigurate tuturor deopotrivă, este o cheazășie sigură a păcii și o temelie de nesdruncinat, — după cuvântul care zice: «Unde este pismă și zavistie, acolo este neorânduială și orice lucru rău» (Iacov III, 16).

Pentru această pace, fără de care bunăstarea, propășirea și fericirea lumii nu sunt cu putință, Biserica Ortodoxă se roagă la toate sfintele slujbe, prin ecteniile sale: «Pentru pacea a toată lumea...» și «Pentru vremuri cu pace, Domnului să ne rugăm».

Urmând glasul puterilor cerești, glas care a salutat nașterea Mântuitorului prin cuvintele: «Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace și între oameni bună învoire» (Luca II, 14); urmând pe Mântuitorul însuși, care i-a încredințat propovăduirea păcii prin cuvintele: «Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă» (Ioan XIV, 27), Biserica și-a așezat întreaga ei chemare pe propovăduirea păcii.

Dar Biserica Ortodoxă nu numai că propovăduiește pacea și se roagă pentru ea, ci ea zidește pacea în sufletele oamenilor și sprijină cu toate puterile ei pe făcătorii de pace. Ea socotește pe toți adevărații făcători de pace fii ai lui Dumnezeu și plinitori ai vrerii Lui sfinte, ai Dumnezeului dragostei și al păcii (I Corinteni XIV, 33).

Iar pe vrăjmașii păcii, pe ațățătorii la război, pe primejduitorii libertății, ai dreptului la viață al oamenilor cinstiți și muncitori de pretutindenii, pe vrăjmașii dragostei și ai buneii înțelegeri dintre popoare, pe vrăjmașii propășirii și ai fericirii, Biserica Ortodoxă îi osândește, după porunca Sf. Apostol Pavel: «Nu știți oare că nedreptii nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu? Nu vă amăgiți... nici furii, nici nesățioșii de avere, nici bețivii, nici cei răi de gură, nici hrăpitorii, nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu» (I Corinteni VI, 9-10).

În vremea noastră vedem că vrăjmașii păcii își strâng rândurile în tabăra care uneltește împotriva vieții popoarelor iubitoare de pace și a oamenilor muncii din lumea întreagă. În fruntea acestei tabere se găsesc bogătașii popoarelor Angliei și Americii.

Prietenii și apărătorii păcii strâng și ei rândurile în fața primejdiei cu care-i amenință vrăjmașii păcii. Tabăra lor este «lagărul păcii și al democrației», în frunte cu puternica Uniune Sovietică, marea vecină și prietenă a Poporului Român.

Dreptatea și sfințenia cauzei pentru care luptă și pe care o apără grupul păcii, ca și numărul luptătorilor pentru această cauză, sunt cheazășia sigură a biruinței ei.

Nicio putere credincioasă cauzei păcii nu trebuie să stea deoparte.

Fiecare om, ca și fiecare instituție, ale cărei idealuri și a cărei viață sunt primejduite de război, trebuie să intre degrabă și hotărât în lupta pentru pace, desfășurând cu mijloacele ei cea mai hotărâtă și mai statornică acțiune pentru apărarea păcii.

«Drept aceea, — după îndemnul Sf. Apostol Pavel, care ne sfătuiește — să urmăm faptele păcii și ale întăririi dintre noi» (Romani XIV, 19), Biserica Ortodoxă Română nu poate sta deoparte în fața primejdiei grozave a unui nou război.

Iubiții noștri fii sufletești,

Biserica Ortodoxă vede în acțiunea vrăjmașilor păcii, în uneltirile atâțătorilor la un nou război, în primul rând, primejduirea mântuirii oamenilor, primejduirea lucrării sale. Cine-i va putea arăta Bisericii și cine-i va putea arăta lumii întregi, un vrăjmaș al mântuirii mai mare decât războiul? Și ce păcat poate fi asemenea aceluia, pe care-l săvârșesc provocatorii de război? Ce urmări mai grave pentru mântuire pot să existe decât urmările războiului? Nu se nimicesc oare prin război atâtea vieți omenești? Au, doară, moartea este temelia mântuirii, nu viața? Nu se nimicesc oare prin război valorile materiale și morale pe cari se reazimă viața creștină și lucrarea mântuirii? Nu se abate prin război cea mai cumplită mizerie ucigătoare de suflete, pricinuitoare de cele mai grozave păcate și degradări ale chipului și asemănării lui Dumnezeu din om? Cine ar putea să uite grozăviile războaielor din trecut și cine ar putea să nu se cutremure de grozăviile, necunoscute încă, ale unui nou război?

Biserica noastră își dă bine seama de toate acestea. Ea le înfățișează cu durere tuturor fiilor săi, le amintește tuturor, le supune dreptei judecăți a fiecăruia. Și, conștientă de misiunea ei, ca și de primejduirea acestei misiuni în ceea ce ea are mai de preț și mai sfânt, mântuirea oamenilor, ridică glasul său, cu puterea pe care i-a dat-o Domnul, împotriva tuturor atâțătorilor la război, ca să înțeleagă porunca lui Hristos: «Unul pe altul să vă iubiți. După cum Eu v'am iubit pe voi, așa și voi unul pe altul să vă iubiți» (Ioan XIII, 34).

Dar Biserica noastră nu dă glas numai conștiinței sfinte sale misiunii mântuitoare, ci ea dă glas și dorinței vii a poporului în mijlocul căruia își desfășoară lucrarea, dorinței de totdeauna a poporului pe care-l slujește, dorinței lui de pace, pentru că numai pacea îi asigură bunăstarea, propășirea și fericirea.

Binecuvântând pe făcătorii de pace și osândind pe vrăjmașii păcii, Biserica noastră și-a unit glasul ei de chemare la lupta pentru apărarea păcii, cu glasurile celorlalte Biserici surori, încă în anul 1948, la Consfătuirea Ortodoxă dela Moscova, făcând împreună cu acelea «Apelul pentru Pace», către creștinii din toată lumea, și continuând de atunci încolo să ajute în felurite chipuri întărirea frontului păcii.

Iubiții noștri fii sufletești,

Pe temeiul învățaturii Bisericii noastre Ortodoxe, pe temeiul marilor ei îndatoriri religioase și patriotice, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Autocefale Române întâmpină cu toată dragostea și binecuvintează lupta pentru pace a tuturor popoarelor.

Văzând silințele comune pe care le fac popoarele iubitoare de pace, pentru apărarea păcii; cunoscând țelurile pentru care se fac aceste străduințe și văzând că rostul lor este să asigure o pace trainică și prin ea binele omenirii întregi, spre cel mai mare ajutor al mântuirii oamenilor;

Stăruind cu gândul asupra «Apelului pentru pace» adresat creștinilor din toată lumea, de Consfătuirea Ortodoxă dela Moscova din 1948, cum și asupra celorlalte mărturisiri pentru pace din partea întregii lumi ortodoxe ca și din partea Bisericii noastre;

Constatând din toate manifestările și acțiunile întreprinse pentru apărarea păcii, de către stegarii lumii progresiste, că Bisericii Ortodoxe i se arată o dreaptă prețuire în lupta pentru pace — Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în conștiința limpede a misiunii sale, însuflețit de idealul măreț al păcii, cheamă toată suflarea creștină din R.P.R. la lupta activă pentru apărarea păcii.

Iubiți creștini,

Trimitând credincioșilor și slujitorilor credinței ortodoxe acest cuvânt de povățuire și această chemare, Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române constată cu durere de frate, că pe câtă vreme creștinismul răsăritean ortodox și-a înțeles chemarea lui, alăturându-se luptătorilor pentru apărarea păcii, o parte din creștinismul apusean catolic și necatolic, prin căpeteniile lor, Vaticanul și Consiliul Mondial al Bisericilor protestante, s'a înrolat în rândurile ațâțătorilor la un nou război.

Deaceia Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, cu frățescă dragoste se adresează de astă dată, nu numai fiilor Bisericii Ortodoxe, ci și tuturor celorlalți credincioși creștini din cuprinsul R. P. R., chemându-i deopotrivă și pe aceștia, ca și pe credincioșii ortodocși, să strângă rândurile în jurul celor ce au ridicat și apără cu hotărîre steagul păcii și al fericirii neamului omenesc. Cu toții, într'un gând și cu o inimă, să luptăm și să ridicăm rugăciuni spre Tatăl nostru Cel Cereșc «pentru pacea a toată lumea și pentru mântuirea sufletelor noastre».

Pentru organizarea acestei lupte, Sf. Sinod dă următoarele îndrumări:

1. Povățuește pe toți creștinii să ia parte la toate adunările care privesc apărarea păcii, să răspundă cu dragoste tuturor chemărilor ce li se fac în acest scop de către Comitetele pentru apărarea păcii, și să sprijine toate inițiativele acțiunii pentru pace.

2. Indeamnă întreaga preoțime creștină ortodoxă să dea tot sprijinul în lupta pentru pace: prin săvârșirea de slujbe religioase anume pentru pace; prin rugăciuni de obște, predici, cuvântări ținute la adunări; prin intrare în Comitetele pentru apărarea păcii și participare la munca acestora; prin conferințe, prin scris, prin răspândirea scrierilor, a broșurilor și a apelurilor pentru pace; prin convorbiri cu credincioșii și cu oricine; prin sfătuiri și prin întreaga lor activitate de păstori sufletești.

3. Scrisoarea-Pastorală de față, să se citească și să se tâlcuiască de către clerul întreg al Bisericii noastre Ortodoxe, în sfânta biserică, în Duminica a treia din Post a Sf. Cruci. Ea să fie răspândită apoi neîntrerupt, cu orice prilej.

Iubiții noștri fii sufletești și iubiți creștini,

În măsura în care vom lupta pentru apărarea păcii, pe temeiurile arătate în Scrisoarea de față și după îndrumările pe care vi le dăm, să

fim încredințați că voi, împreună cu Noi, și Noi împreună cu voi, ne îndeplinim, în ceasul de acum, o sfântă datorie atât față de credință cât și față de scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română.

Drept aceea, așteptăm ca glasul nostru să fie ascultat, să fie deplin înțeles și urmat de voi toți, căci numai așa «Pacea lui Dumnezeu care covârșește toată mintea, va păzi inimile și cugetele voastre întru Hristos Iisus» (Filipeni IV, 7).

Cu aceste gânduri, coborînd în mijlocul vostru, Noi, Părinții voștri sufletești, vă îmbrățișăm cu toată căldura și vă împărtășim Arhierestiile Noastre Binecuvântări.

Data în București — Duminica Ortodoxiei — din anul mântuirii 1950.

PREȘEDINTELE SF. SINOD:

† JUSTINIAN, Mitropolitul Ungro-Vlahiei, Locțiitor al Mitropoliei Moldovei și Patriarh al României.

MEMBRII SF. SINOD:

- † NICOALE, Mitropolitul Ardealului;
- † FIRMILIAN, Mitropolitul Olteniei;
- † VASILE, Mitropolitul Banatului;
- † SEBASTIAN, Arhiepiscopul Sucevei;
- † IOSIF, Episcopul Râmnicului și Argeșului;
- † ANTIM, Episcopul Buzăului;
- † TEOFIL, Episcopul Romanului și Hușilor;
- † ANDREI, Episcopul Aradului;
- † ANTIM, Episcopul Lt. al Galaților;
- † NICOLAE, Episcopul Oradiei;
- † NICOLAE, Episcopul Clujului;
- † CHESARIE, Episcopul Constanței.

1
ia
pot
isma
1
1 (nu)
conștient
cu înțin
stare bună
— elsaofsa

SĂRBĂTORIREA A 25 DE ANI DELA INFIINȚAREA PATRIARHIEI ROMÂNE

ȘEDINȚA FESTIVĂ A SFÂNTULUI ȘINOD.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a închinat cea dintâi ședință a sesiunii sale ordinare din 1950, comemorării a 25 de ani dela înființarea Patriarhiei Române. În ziua de 25 Februarie, la ora 10 dimineața, s'a săvârșit în Catedrala Patriarhală, Sfânta Liturghie și slujba pomenirii răposaților patriarhi Miron și Nicodim. Au fost de față toți membrii Sfântului Sinod, în frunte cu I. P. S. Patriarh Justinian, Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, precum și reprezentanții Bisericilor: Armeană, Rusă și Bulgară din Capitală, consilierii administrativi ai Sf. Patriarhii și ai Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, Corpul profesoral al Institutului Teologic din București și Protopopii Capitalei.

La ora 11, în sala sinodală din Palatul Patriarhal, a avut loc ședința festivă pentru comemorarea unui sfert de veac de existență a Patriarhiei Române. După ce dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, a citit Decretul Prezidial pentru deschiderea lucrărilor Sf. Sinod, I. P. S. Justinian, Patriarhul României, a rostit următoarea cuvântare:

Inalt Prea Sfînțiți Părinți,
Domnule Ministru,
Prea Sfînțiți Părinți,

Voia lui Dumnezeu — care toate bine le împlinește — a rânduit ca lucrările din această sesiune a Sfântului Sinod să se desfășoare sub sărbătoreșcul semn al unei înălțătoare prăznuiri, la care sunt chemați a fi părtași toți slujitorii și credincioșii Bisericii noastre Ortodoxe Române. Se împlinesc astăzi 25 de ani dela publicarea în Monitorul Oficial a Legii No. 669, prin care «Scaunul Arhiepiscopal și Mitropolitan al Ungro-Vlahiei s'a ridicat la rangul de scaun Patriarhal», recunoscându-se și întărindu-se, astfel, de către cărmuirea Statului, hotărîrea luată de Sf. Sinod, în ședința sa din 4 Februarie 1925. Fără să iasă din marea comunitate a Ortodoxiei, fără să îngreiească întru ceva unitatea dogmatică și canonică dintre Bisericile dreptei credințe a Răsăritului, Biserica Ortodoxă Română năzuia să-și întărească ierarhia, încununând-o cu cea mai înaltă vrednicie ierarhică ortodoxă.

Din trecutul ei istoric, documentele colbuite de vreme aduceau mărturie, pe care nimeni nu le poate pune la îndoială, că, păstrând rânduiala canonică, capii Bisericii noastre străbune au avut deseori semnele demnității patriarhale, recunoscute de întreaga Ortodoxie. Trecutul apropiat arată cum, după dobândirea de către poporul român a independenței sale naționale — prin jertfele aduse de ostașii noștri, înfrățiți pe câmpiile Bul-

gariei cu oștile rusești — însăși Patriarhia ecumenică din Constantinopol recunoscuse autocefalia Bisericii Ortodoxe Române.

Conducându-se, deci, prin soborul ei, și înmănunchind — după Biserica Ortodoxă Rusă — cel mai mare număr de credincioși ortodocși, Biserica noastră Ortodoxă trebuia să-și dea, potrivit canoanelor, organizarea care să corespundă dezvoltării Statului Român. Dar speranțele pe cari Sf. Sinod — și odată cu el întreaga turmă a dreptcredincioșilor din țara noastră — le legau acum un sfert de veac de înființarea Patriarhiei Române, nu și-au găsit complecta lor împlinire.

După săvârșirea slujbei religioase, I. P. S. Patriarh Justinian, Dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, și I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan, însoțiți de membrii Sf. Sinod, îndreptându-se spre sala de ședințe din palatul patriarhal.

Nu mai este o taină pentru nimeni, faptul că, încuviințând ridicarea scaunului Mitropolitan al Ungro-Vlahiei la rangul de scaun Patriarhal, cărmuitorii politici de atunci n'au urmărit consolidarea Bisericii Ortodoxe Române. Neîndrăsnind să se împotrivescă ierarhilor, clericilor și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române, ei au îngăduit Bisericii să-și statornicească organizarea firească ce i se cuvenea, dar, prin legiuirile care au urmat,—între cari se cade să amintim «Legea de organizare» din 1925 și Statutul care o complecta, cărmuitorii din trecut s'au îngrijit ca Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române să nu intre niciodată în deplinătatea prerogativelor sale canonice. Scaunul Patriarhal a fost socotit de ei, drept un simplu simbol, menit numai să fie invocat în diverse împrejurări solemne, pentru rezonanța titulaturii!... O Patriarhie formală, fără autoritate, era tocmai ceea ce răspundea și intereselor păturilor conducătoare,

dar și unor preținse sensibilități ale monarhiei, abil manevrată din umbră de agenții papalității. Dacă n'ar fi decât trista istorie a faimosului Concordat, prin care Vaticanul — dușman secular al poporului nostru — ca de altfel al tuturor năzuințelor populare — dobânda în țara noastră mai multe drepturi și privilegii decât Biserica Ortodoxă, și tot ar fi pe deplin lămurită umilitoarea situație în care monarhia și regimurile din trecut țineau să pună Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române.

Se cuvine deasemeni, să amintim aici că, abia după scurgerea unui pătrar de veac, — în zilele în care poporul însuși, bunul și înțeleptul nostru popor, a luat în propriile-i mâini cârma desinelor sale, — a sunat ceasul împlinirii vechilor năzuinți ale Bisericii Ortodoxe Române. Conștient că, nu poate fi liber un popor care asuprește pe altul, poporul român — care a îndurat atâtea asupriri de-a-lungul sbuciumatei sale istorii — a înscris, în legea de căpătâi a Statului nostru, principiul deplinei libertăți religioase. În acest sens, Legea pentru regimul general al cultelor — care nu este decât o dezvoltare a acestui principiu, înscris în Constituția Republicii Populare Române, după cum a mărturisit însuși Dl. Ministru Stanciu Stoian — a dat Bisericii noastre prilejul de a se organiza, ea singură, potrivit dogmelor, canoanelor și trebuințelor ei. Vă este cunoscut, iubiți frați întru Hristos, că prin Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, — pe care Sfântul Sinod l-a întocmit în toamna anului 1948 și căruia Prezidiul Marelui Adunări Naționale i-a dat aprobarea legală — s'au înlăturat o nesfârșită serie de compromisuri și de greșeli strecurate în legiuirile bisericesti din trecut. Totdeodată s'au înscris în acest Statut, — pentru întâia oară — adevăratele prerogative patriarhale, orânduite după îndelungată și atentă cercetare a canoanelor.

*

Iată deci, că, după aproape un sfert de veac dela formala înființare a Patriarhiei Române, ea devine o realitate. Abia în zilele noastre, scaunul Patriarhal își poate împlini îndatoririle sale canonice, lucrând fără odihnă pentru întărirea Sfintei noastre Biserici Ortodoxe. Abia în zilele noastre, nădejile mărturisite acum 25 de ani, au putut fi complet împlinite. Pentru aceea se cade să rostim și noi cu Apostolul Neamurilor: «Bucurați-vă în nădejde»... «bucurați-vă cu cei ce se bucură» (Romani XII, 12, 15) și umplând potirele inimilor noastre de veselie, să mulțumim Domnului, din voia căruia s'au împlinit toate.

Dar, în această obștească sărbătoare a dreptcredincioșilor din țara noastră, se cade să ne aducem aminte cu evlavie de toți acei cari, de-a-lungul veacurilor, s'au ostenit în muncă fără preget, ori în luptă neînfricată, jertfindu-se pentru binele poporului român și pentru slava Bisericii lui. Unii dintre aceștia s'au și învrednicit de cununa muceniei din pricina râvnei lor întru apărarea dreptei credințe, iar credincioșii noștri i-au trecut, cu dragoste și smerenie, în ceata sfinților, spre a le putea aduce prinos de rugă și închinare pentru faptele lor cele bine primite înaintea lui Dumnezeu.

Dintre mulții martiri și sfinți, care au binecuvântat pământul Patriei noastre cu osârdia lor întru propovăduirea învățaturii lui Hristos, se desprind chipuri luminoase, ca acela al lui Nicodim dela Tismana, cel care s'a nevoit a pune piatra dintâi a monahismului românesc, ctitorind —

pe vremea întâilor Basarabi — mănăstire care a înfrunțat vremea și urgiile, dăinuind până în zilele noastre. Plină de măreție este jerfa unui Ioan Românul, ucis în Constantinopol, cu aproape 300 de ani în urmă, pentru dârzenia lui întru mărturisirea dreptei credințe, după cum veșnică este amintirea Brâncovenilor, căzuți pentru năzuința lor de a vedea eliberarea poporului român, prin sprijinul marelui popor rus, cel de o credință cu noi.

I. P. S. Patriarh Justinian, rostindu-și cuvântarea.

Cutremurătoare este, mai ales, mucenicia atâtor preoți și credincioși din Ardeal, căzuți sub fierul necruțător al prigonitorilor catolici din veacul al XVIII-lea, în lupta pentru apărarea Ortodoxiei străbune, printre care se numără: Sofronie din Cioara, Nicolae Oprea, Moise Măcinic, Ioan din Gales, Tănase Tudoranu și alții.

Dar viețile pline de creștinească râvnă pentru slava Bisericii lui Hristos ale unor: Leonte din Rădăuți, Ioan dela Prislop, Daniil Sihastrul, Ștefan cel Mare și Sfânt, Iosif cel Nou dela Partoș, Ioan dela Râșca, Calinic cel Sfânt, Antipa dela Calapodești, — câte izvoare de lumină, pentru trăirea noastră duhovnicească nu cuprind într'însele?! Iar alții, pe care

în unele locuri Biserica îi cinstește ca sfinți, — cum sunt Sfântul Ioan cel Nou dela Suceava, Sf. Dumitru cel Nou, Sf. Antonie dela Vâlcea și Paisie dela Neamțu — n'au săvârșit oare fapte care să-i facă vrednici de cinstirea și închinarea tuturor credincioșilor Bisericii noastre?

Asupra celor amintiți aici, socotim că este datoria Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române să-și oprească luarea aminte și, cercetând canoanele — în care noi am găsit puternice îndreptățiri — să-i treacă în ceata dreptilor. Este pe deplin dovedit că și în trecut, prin canonizare, nu s'a făcut decât să se recunoască și să se mărturisească sfințenia unor fii ai Bisericii.

Iubiții mei frați întru Hristos,

Cârmuirea sobornicească a Bisericii noastre Ortodoxe nu poate uita nicio clipă că toate strădaniile sale nu sînd decât spre mântuirea turmei duhovnicești pe care o păstorește, după porunca Mântuitorului. Dar, împlinirea acestei înalte meniri a Bisericii nu este cu puțință decât sub acoperământul dragostei și al păcii dintre oameni, după cum pacea nu poate fi înstăpânită decât într'o lume în care omul nu mai este rob semenului său, ci toți trăiesc slobozi și deopotrivă îndreptățiti prin munca lor, la bunurile materiale și morale ale vieții.

Drept aceea, Biserica Ortodoxă n'a conțenit să binecuvinteze lupta celor ce lucrează pacea și dreptatea între oameni și noroade, după cuvântul Domnului: «Fericiti făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema» (Matei V, 9). Tot așisderea, Sfânta noastră Biserică n'a încetat să osândească pe vrăjmașii păcii, pe ațătătorii la război, pe primejduitorii libertăților oamenilor cinstiți și muncitori de oriunde, pe vrăjmașii buneii înțelegeri între popoare, cari prin faptele lor primejduiesc lucrarea mântuitoare a altarelor lui Hristos.

Alăturându-se celor se lucrează pacea, Biserica noastră n'a răspuns numai îndatoririlor ei izvorite din grija pentru mântuirea turmei sale; ea a răspuns și voinței poporului în mijlocul căruia-și desfășoară lucrarea ei duhovnicească. Sprijinul pe care Biserica noastră l-a dat poporului român în această luptă a lui pentru a-și apăra pacea, libertatea și fericirea, a avut un puternic răsunset.

Cei mai aleși fii ai poporului nostru, forța lui politică de conducere, n'au pregetat a prețui contribuția pozitivă a Bisericii Ortodoxe Române, la această plăcută lui Dumnezeu acțiune. Iar atunci când poporul nostru — alături de întregul lagăr al păcii — a trecut la luptă organizașă împotriva ațătătorilor la război, slujitorilor Bisericii noastre li s'a arătat că pot avea locuri de cinște în rândurile oștenilor păcii, organiza participarea ei activă în marea luptă pentru pace, făcându-și slujitorii părtași la fericirea veșnică, dăruită de Dumnezeu celor ce slujesc pacea.

Inăltând, deci, rugăciuni fierbinți către Părintele Luminilor, ca să coboare harul Său peste lucrările noastre, să pășim, iubiții mei frați întru Hristos, în cel de al doilea pătrar de veac al Patriarhiei Române, cu spiritate puteri de muncă și cu nădejdea unei cât mai bune rodiri, pentru slava Bisericii noastre și pentru fericirea poporului român și al scumpei noastre Republici Populare.

In numele membrilor Sf. Sinod a răspuns I. P. S. Nicoiaie Bălan, Mitropolitul Ardealului, care a rostit următoarea cuvântare:

I. P. S. Președinte,
Inalt Prea Sfințiile Voastre,
Prea Sfințiile Voastre,

S'au împlinit 25 de ani dela înființarea Patriarhiei Ortodoxe Române. Un sfert de veac de existență, desigur, nu e suficient spre a scoate la lumină toate forțele realizatoare cuprinse în acest act istoric, dar arată totuși prin roadele lui valoarea sa deosebită. Căci înființarea Patriarhiei Ortodoxe Române este pe deoparte punctul (popasul) final al unei evoluții, al unei desfășurări istorice, pe de altă parte începutul unei noi epoci în viața Bisericii noastre. Este punctul final al unei evoluții atât naționale cât și bisericești.

Era astfel firesc ca odată cu realizarea unității naționale, care cuprindea într'un singur stat pe toți credincioșii, să se facă un pas înainte și în organizarea unitară a Bisericii noastre. Unitatea națională pretindea și unitatea bisericească. Aceasta ca o expresie a poporului român unit într'un singur stat, dar și ca un act de recunoaștere a meritelor Bisericii Ortodoxe în realizarea unității naționale și ca un postulat al vieții noastre bisericești. Intr'adevăr, Biserica noastră cuprindea în 1918 mai multe mitropolii și episcopii, a căror organizare unitară cerea cu necesitate înființarea Patriarhiei.

Pe de altă parte în ce privește situația Bisericii noastre în cadrul Ortodoxiei, ea era, alături de Biserica Rusă, cea mai mare Biserică Ortodoxă. Prestigiul ei trecuse de mult granițele Țării Românești până la Alexandria, Ierusalim, Constantinopol, Athos, ș. a., prin daniile și tipăriturile trimise acolo. Acum, când Biserica noastră era a doua în mărime între celelalte Biserici, înființarea Patriarhiei era o încoronare firească a funcțiunii ei de sprijinitoare a creștinismului răsăritean, pe care o va continua cu mai multă vigoare.

Astfel și condițiunile interne și cele externe erau favorabile acestui act de însemnătate istorică. El s'a împlinit cu aprobarea tuturor Bisericilor Ortodoxe surori, care și-au trimis delegați la festivitățile instalării primului nostru Patriarh.

Dar înființarea Patriarhiei Ortodoxe Române este și un început de epocă nouă. Ea a dat Bisericii un prestigiu și o autoritate lărgită în cadrul Ortodoxiei, am putea spune chiar și în lumea creștină în genere. Ea a însemnat o înmânunchere a tuturor energiilor pentru ca Biserica să-și păstreze rolul sitoric pe care l-a avut și să contribuie la progresul religios moral, cultural și social al poporului român. Patriarhia a fost expresia puterii de viață a Bisericii, care în duhul lui Hristos Domnul știe să rezolve toate problemele, pe care viața în permanentă mișcare i le pune.

Una din dovezile acestei puteri de viață a Bisericii Ortodoxe Române, pe care trebuie să o amintim, este revenirea fraților greco-catolici la sânul Bisericii strămoșești.

Realizările acestea sunt temelia pe care prestigiuul Patriarhiei Ortodoxe Române s'a înălțat și consolidat atât înlăuntru, cât și în afara granițelor Țării. Ele cheazășuesc o colaborare rodnică cu Statul român și un rol de seamă în viața Ortodoxiei ecumenice.

*

Acum, având în față întreg trecutul Bisericii noastre și toate realizările Patriarhiei Ortodoxe Române, prăznuim împlinirea unui sfert de

veac din viața acestei Patriarhii cu certitudinea neclintită în viabilitatea și forța ei de creație și progres.

Hristos Domnul, care este izvorul transcendent al puterilor ei divine, stă chezășie pentru prezentul și viitorul ei. Noi, cei cari suntem slujitorii ei, să sorbim mereu, din conștiința puterilor ei de viață, încredere în lucrarea noastră și să ne luăm angajamentul — din mijlocul acestui praznic — de a fi la înălțimea prestigiului și misiunii Patriarhiei Ortodoxe Române.

I. P. S. Patriarh Justinian a propus apoi și Sf. Sinod a aprobat, ca ședința comemorativă să fie concretizată în următorul act sinodal, care a fost înscris în condica sfântă:

In numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

Astăzi, în douăzeci și cinci de zile ale lunii Februarie din anul mântuirii una mie nouă sute cincizeci, întru aducerea aminte a împlinirii unui pătrar de veac dela înființarea Patriarhiei Române, Noi, Membrii Sfântului și îndreptătorului Sinod, hotărît-am într'un cuget să sărbătorim acest poșas de dănuire și să rotim privirile peste tot lucrul săvârșit spre folosul obștei creștinești din a noastră de Dumnezeu păzită țară, în răstimpul celor 25 de ani încheiați.

Drept aceea, adunatu-ne-am aici, la București, în biserica Sfintei Patriarhii, cu hramul slăvițlor și întocmai cu Apostolii Împărați Constantin și Elena, și, după săvârșirea dumnezeieștii Lituighii, am înălțat cu smerenie rugăciuni de mulțumire Părintelui ceresc și Ziditorului a toată făptura, pentru nemărginita Sa milostivire revărsată cu îmbelșugare asupra Bisericii și poporului nostru românesc.

Cu firească recunoștință ne-am adus aminte apoi, și am făcut rugăciuni pentru odihna sufletelor și iertarea păcatelor fericitilor întru adormire Patriarhii Miron și Nicodim, știind că prin râvna lor, Biserica Ortodoxă Română și-a întărit temeliiile cu pietre de zidire trainică și folositoare, din care a purces evlavie, s'au clădit lăcașurt sfinte, a înflorit învătătura creștinească și a sporit bunul ei nume pe tot întinsul Ortodoxiei ecumenice.

Și iarăși, se cuvine să arătăm că în acest pătrar de veac, avut cu părinții noștri Patriarhi îndreptățiți temeiul să pună la cale sfături frățești între Bisericile Ortodoxe, la Constantinopol și Atos, să cerceteze la ei acosă pe Patriarhii răsăriteni, sfātuindu-se în treburi bisericesti, mijlocind împăcarea între scaunul ecumenic și Biserica bulgară și înnodând firul rupt al vechilor legături de dragoste între Bisericile rusă și română.

Pentru strângerea acestor legături, o solie a Bisericii noastre a fost poftită la Moscova, în Ianuarie 1945, cu prilejul alegerii noului Patriarh Alexei. După aceea, solii ale Bisericii ruse au cercetat țara noastră, după care hotărîtu-s'a atunci și bătrânul nostru Patriarh Nicodim să facă o călătorie la Moscova, însoțit fiind de ierarhi mai tineri. Iar în anul următor, 1947, cu aleasă cinste am întâmpinat la București pe Prea Fericitul Alexei, Patriarhul întregii Rusii, care înconjurat de un marel alaiu, a străbăit mai tot întinsul țării noastre. Așisderea, în vara anului 1948, noul Patriarh român, Justinian, întovărășit de câțiva vlădici, a stărut 30 de zile în Uniunea Sovietică, luând parte la serbările semi-mileniului autocefaliei Bisericii ruse și la Consfătuirea Intâistătătorilor Bisericilor Ortodoxe, ținută la Moscova.

Dar, în snopul cu spice bune, se cade să legăm și pe acele săvârșite în

vremea din urmă, când poporul român și-a rânduit o altă așezare obștească, temelie de viață nouă în statul nostru democrat. Datorită cumințeniei poporului, prin înțelepciunea cârmuitorilor Țării și prin buna înțelegere a ierarhilor săi, Biserica Ortodoxă Română începe o pagină nouă a istoriei sale. Puteri și năzuințe răzbătătoare îi deschid cărări și zări noi în fața viitorului, care se întrevede luminos pentru toți fiii ei, căci temeiul statornic a dobândit acum în noua Constituție a Statului, pentru păstrarea străvechilor sale drepturi de autocefalie și de libertate înlăuntru. Iară deplină îndreptățire în fața legilor, chezășuită tuturor cultelor, făcut-au din Biserica Ortodoxă Română, cea dintâi dintre Bisericile Țării, după cum prin recunoașterea unității de conducere i s'a dat acum puțința să propășească în voie, potrivit cu numărul mare al credincioșilor ei și cu foloasele ce le poate aduce Statului.

Drept este să încreștăm pe grinda istoriei Bisericii noastre întoarcerea nesilnică în staulul Ortodoxiei a fraților români greco-catolici, după o despărțire de 250 de ani.

Iarăși nu putem trece cu vederea că, pentru buna chivernisire, în duhul vremurilor de înnoire obștească, s'a întocmit „Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române“, îndreptar nou de ocârmuire, merit să dea Patriarhiei Române deplinătatea puterilor rânduite de canoane, să întărească pravila și să primenească viața întregii noastre Biserici. Lăsând deoparte întristarea sufletelor noastre, pentru acest pătrar de veac în care ființarea Patriarhiei Române a fost numai simbolică, ne-am umplut inimile de bucurie văzând că astăzi ea este vie și în deplină putere a se osteni pentru binele Sfintei noastre Biserici.

Așisderea am luat în cercetare viața cea plină de jertfă a acelor cuvioși și sfinți pe cari poporul nostru îi cinstește pentru râvna lor întru apărarea dreptei credințe, spre a-i rândui în ceata dreptilor lui Dumnezeu. Iar pentru a face și mai rodnică lucrarea Sfintei Biserici a lui Hristos, am îndreptat către toți creștinii din țara aceasta, cuvânt de îndemn la luptă pentru pace, împotriva învrăjbitorilor, împotriva celor ce împlinesc voia diavolului,

Implinind aceste toate, cu ajutorul lui Dumnezeu, pășim în al doilea pătrar de veac din viața Patriarhiei Române, întărită și așezată în rosturile ei firești, având noi credința nestrămutată și nădejdea tare că în viitor drept credincioșii ei fii se vor dovedi cetățeni supuși Statului, iar cârmuitorii Țării noastre vor fi buni ocrotitori ai Bisericii Ortodoxe Române.

Făcutu-s'a acest act sinodal, care s'a scris în Condica Sfântă, ca o mărturie trainică a recunoștinței noastre către toți sprijinatorii și ajutătorii Patriarhiei Române. Uniți în duhul păcii, al dragostei frățești și al înțelegerii creștinești, în cuget curat și cu doriri sfinte pentru poporul și țara noastră, rugăm pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh. Treimea cea de o ființă și nedespărțită, să ne ajute să pășim pe drumul unor tot mai mari înfăptuiri, spre slava Sfintei noastre Biserici și pentru folosul obștei creștinești din Republica Populară Română.

P. C. Arhim. Vasken Belgian, în numele Bisericii armene, P. C. Stavrofor Pavel Statov, în numele Bisericii Ruse, și P. C. Pr. Clement Dimitrov, în numele Bisericii Bulgare, au adus Bisericii Ortodoxe Române salutul Bisericilor Ortodoxe surori și au făcut Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian urări de îndelungată și rodnică păstorire.

Trecând la ședința de lucru, Sf. Sinod a întocmit Pastorală pe care o publicăm în fruntea acestei reviste.

LUCRĂRILE ADUNĂRII NAȚIONALE BISERICESTI IN SESIUNEA ORDINARĂ DIN 26 FEBRUARIE 1950.

Sărbătorirea a 25 de ani dela înființarea Patriarhiei Române.

Duminică 26 Februarie 1950, în sala de ședințe din Palatul Patriarhal, s'au desfășurat lucrările Adunării Naționale Bisericești, convocată în sesiune ordinară. După săvârșirea Sfintei Liturghii și oficierea unui Te-Deum în Catedrala Sf. Patriarhii, toți membrii Adunării au trecut în sala de ședințe, de unde au trimis o delegație spre a ruga pe I. P. S. Patriarh să binevoiască a deschide și prezida lucrările Adunării Naționale Bisericești.

Intrând în sala de ședințe, I. P. S. Patriarh Justinian a dat cuvântul D-lui Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, care a citit Decretul Prezidiului pentru deschiderea sesiunii ordinare a Adunării Naționale Bisericești.

Inalt Prea Sfântitul Patriarh, în calitate de președinte al Adunării, a rostit apoi următoarea cuvântare:

**Domnule Președinte al Consiliului de Miniștri,
Inalt Prea Sfînțiți și Prea Sfînțiți Părinți,
Domnule Ministru,
Domnilor Deputați ai Adunării Naționale Bisericești,
Iubiții mei fii duhovnicești,**

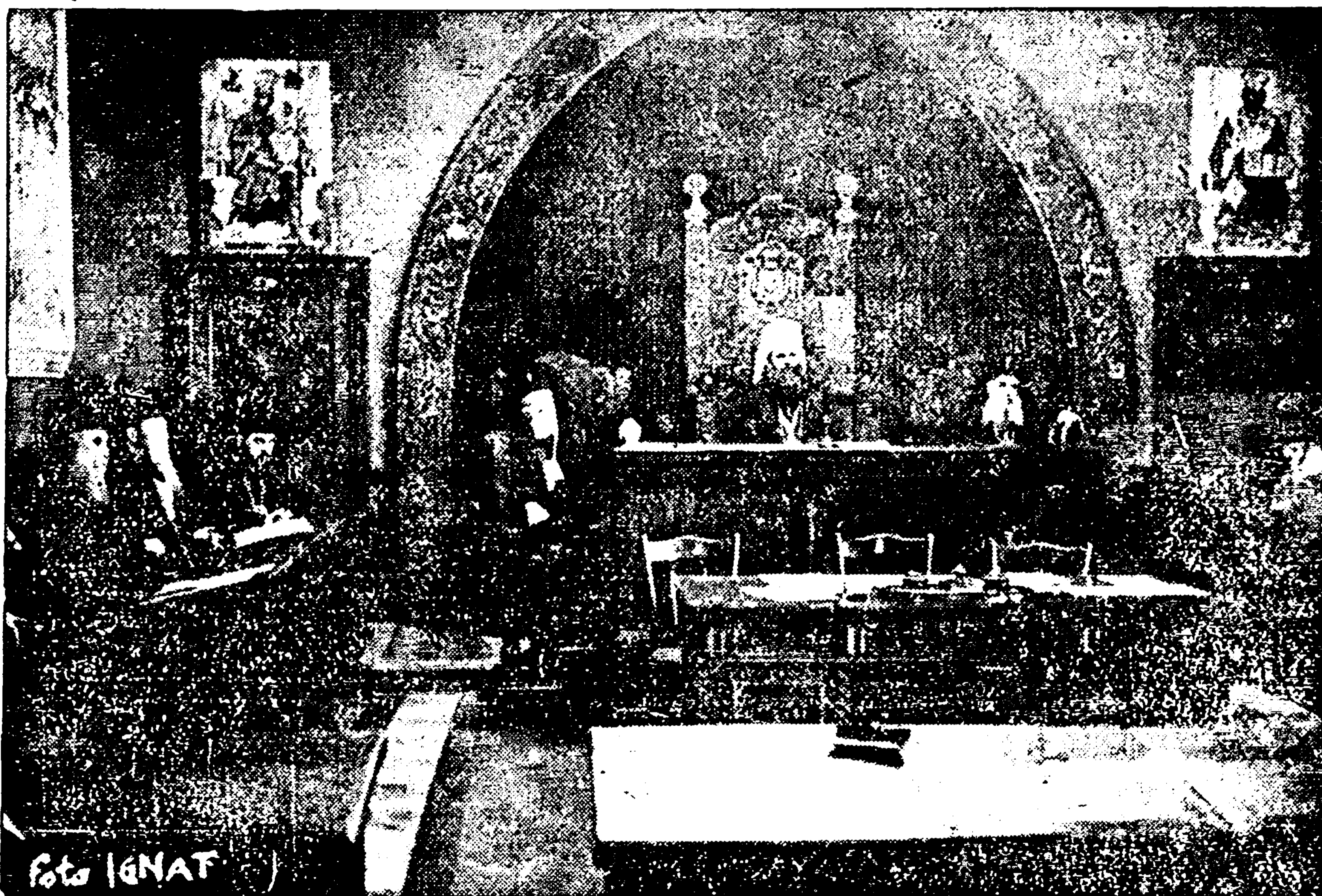
Pentru a doua oară, în răstimpul unui an de zile, Adunarea Națională Bisericească — supremul for de conducere gospodărească al Bisericii Ortodoxe Române — este chemată la rodnică lucrare, pentru a cerceta împlinirea celor rânduite în sesiunea anului trecut și a statornici drumul pe care îl vor avea de urmat, de-a-lungul noului an, organele centrale ce se străduiesc zi de zi la cârmuirea treburilor bisericești. Lucrările acestei sesiuni se desfășoară în atmosfera caldă a unei îndoite sărbători, la care se cade a fi părtași și Domniile Voastre, ca unii ce nu cruțați nici ostenala și nici munca fără de preget, pentru ca Sfânta noastră Biserică să-și desfășoare cu bun spor misiunea ei mântuitoare, printre credincioșii poporului nostru.

Cel dintâi motiv sărbătoresc este prilejuit de prăznuirea unui sfert de veac dela înființarea Patriarhiei Române. După datina creștinească,

Sfântul Sinod a cinstit ieri această aniversare și, prin actul solemn pe care l-a întocmit și-a mărturisit convingerea că trecând în al doilea pătrar de veac, Biserica noastră începe o pagină nouă în istoria ei, mergând mai departe pe noi cărări, spre un viitor plin de lumină și pace pentru credincioșii ei.

Indreptățită și înțeleaptă este această însemnare a Sfântului Sinod și grăitoare peste veacuri vor fi slovele cu care a fost înscrisă în Condica Sfântă. O scurtă aducere aminte a celor petrecute acum 25 ani și de atunci până astăzi, va arăta tuturor cât de întemeiate sunt nădejtile mărturisite de Sfântul Sinod.

Inființarea Patriarhiei Române, — hotărâtă de Sinodul Bisericii no-

I. P. S. Patriarh Justinian, deschizând lucrările Adunării Naționale Bisericești.

stre Ortodoxe la 4 Februarie 1925 — și recunoașterea ei de către cărmuirea politică de atunci a Statului — prin legea No. 669, promulgată la 25 Februarie în același an, — nu au fost rezultatul unei întâmplări și nici n'au izvorât din vreo ambiție deșartă a cuiva. Biserica Ortodoxă Română și-a statornicit, atunci, organizarea la care era îndreptățită, prin tot trecutul ei istoric și care, — potrivit canoanelor — corespundea desvoltării Statului Român. Păstrând unitatea de credință cu celelalte Biserici ale Răsăritului, rămânând statornic în marea comunitate a Ortodoxiei, Biserica noastră străbună nutrea nădejdea că va găsi, în încununarea ei cu cea mai înaltă vrednicie ierarhică ortodoxă, puteri sporite pentru împlinirea menirii ei apostolice.

Dar speranțele pe care slujitorii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române le legau, acum 25 de ani, de această înălțare a scaunului Mitropolitan al Ungro-Vlahiei la rangul de scaun Patriarhal, nu și-au găsit com-

plecta împlinire până în zilele noastre. Neputând să se împotrivescă vrerilor dârze ale ierarhilor, clericilor și credincioșilor ortodocși din țară, cărmuitorii Statului de atunci au aprobat înființarea Patriarhiei Române. Au avut grije, însă, prin legiurile care au urmat, ca această Patriarhie să rămână numai simbolică, iar Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române să nu între niciodată în deplinătatea prerogativelor sale canonice.

Peste fățarnicele mărturii de respect și dragoste făcute Bisericii, cărmuitorii din trecut puneau trista realitate a unui Concordat, prin care Vaticanul dobânda în țara noastră mai multe drepturi decât Biserica străbună. Pentru că, ceea ce răspundea și intereselor păturilor conducătoare de atunci, dar și unor preînse sensibilități ale monarhiei — manevrată din umbră de agenții papalității — era o Patriarhie formală, o Patriarhie fără autoritate, ținută veșnic într'o umilitoare situație. Abia în aceste zile, Biserica Ortodoxă Română a putut să-și vadă împlinite toate vrerile mărturisite acum un sfert de veac.

În noul Statut pe care Sfântul Sinod a avut putința să-l întocmească în toamna anului 1948, — și căruia Prezidiul Marei Adunări Naționale i-a dat acum un an aprobarea legală — s'au putut înscrie pentru întâia oară adevăratele prerogative patriarhale, așa cum au fost ele rânduite prin canoane.

Ingăduiți-mi, deci, în numele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, să aduc și de această dată Onoratului Guvern al Republicii noastre scumpe, omagiul și recunoștința slujitorilor ei și închinătorilor Sfintei noastre Biserici, pentru libertatea pe care ne-a acordat-o și pentru înțelegerea și sprijinul cu care răspunde trebuințelor Bisericii.

Onorata Adunare Națională Bisericească a putut constata ea însăși — și mulți dintre membrii ei au dat expresie acestei constatări, în sesiunea din vara trecută, — că din ziua în care Biserica noastră a putut să-și statornicească în fapt organizarea firească a treptei sale celei mai înalte, investind-o cu autoritate și dându-i posibilități de rodnică activitate, — din ziua aceea, Biserica s'a străduit a sprijini toate strădanile poporului, în drumul lui spre o viață mai bună, spre un viitor mai fericit, spre prosperitatea și înălțarea scumpei noastre Patrii.

Consecventă pe această cale, Biserica Ortodoxă Română n'a pregetat să aducă neconținut îndemnurile și sfaturile sale, povățuindu-și credincioșii să fie în fruntea muncii pentru împlinirea planurilor economice de Stat, cheazășie a independenței noastre naționale și armă puternică întru apărarea păcii. Tot așașderea, n'a pregetat Biserica poporului nostru să-și facă auzit cuvântul ei — izvorit din învățătura lui Hristos — și în lupta ce se dă astăzi între slujitorii păcii și ai înfrățirii oamenilor, pe de o parte și între învrăjbitorii de noroade, asuprații neamurilor și înrobitorii popoarelor, pe de altă parte. Hotărîrea majorității Bisericii Ortodoxe de a lupta pentru pacea lumii — hotărîre luată în Consfătuirea panortodoxă ținută la Moscova, în vara anului 1948, — a fost respectată de Biserica noastră. Noi înșine, și membrii Sfântului Sinod, — fiecare în parte — am rostit cuvinte de lămurire a preoției și turmei credincioșilor noștri. Prin pastoralele lor, înalții ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române n'au încetat să înfățișeze în adevărata lor lumină pe dușmanii păcii, pe dușmanii popoarelor, pe dușmanii lui Hristos, chiar dacă acești slujitori ai vrajbei vorbesc uneori în numele credinței creștine pe care o necin-stesc prin faptele lor, și cer binecuvântările legiuite episcopului dela Roma.

Binecuvântând cu binecuvântarea Domnului pe făcătorii de pace, care fiii lui Dumnezeu se vor chema (Matei V, 9), și ajutându-i în strădaniile lor, Biserica noastră a osândit și osândește pe ațâțătorii la noui războaie. Pentru aceea deci, Biserica Ortodoxă Română, alături de întregul nostru popor muncitor, s'a alăturat cu sinceritate și hotărîre marelui lagăr al păcii și libertății, în fruntea căruia stă Uniunea Sovietică, marea noastră vecină și prietenă. Această înrolare a Bisericii Ortodoxe în frontul păcii a fost primită cu bucurie de toate popoarele iubitoare de pace din lumea întreagă. Organul Biroului Informativ al Partidelor Comuniste și Muncitorești a publicat, de curând, un articol în care aduce cuvinte de prețuire pentru contribuția multora dintre preoții ortodocși, în acțiunea de apărare a păcii. Iar când forța politică conducătoare din țara noastră a hotărît trecerea la luptă activă și organizată pentru pace a întregului popor, n'a uitat să arate că — alături de cei mai aleși fii ai poporului — preoțimea noastră își poate găsi un larg câmp de activitate, în cadrul comitetelor de luptă pentru pace, care se aleg acum în toate satele și orașele Republicii noastre Populare.

Mulțumind poporului nostru muncitor și forței sale politice, Partidul Muncitoresc Român, pentru prețuirea arătată puținului pe care Biserica l-a realizat până acum și pentru încrederea dovedită în ceea ce va putea împlini în viitor, Sfântul Sinod, în unanimitatea sa, a întocmit ieri o pastorală către credincioșii ortodocși și către creștinii din țara noastră, chemându-i pe toți în frontul păcii. Alte îndrumări nu vor întârzia să pornească din partea ierarhilor noștri, pentru ca — în scurtă vreme — fiecare slujitor al altarelor lui Hristos să devină un luptător activ și dârz, pentru apărarea păcii și pentru zdrobirea celor ce o amenință, prin ațâțările lor războinice.

Acesta este al doilea motiv sărbătoresc al ședinței de față. Onorata Adunare Națională Bisericească, chemată să voteze regulamentele pentru aplicarea noului Statut, să dea descărcare pentru gestiunea anului trecut, să întocmească bugetul noului an și să aprobe ultimele arondări și contopiri de Eparhii — menite să asigure o mai bună propășire a obștei credincioșilor noștri și să înlesnească ocuparea scaunelor vlădicești vacante dela Iași și Galați — va avea prilejul să ia cunoștință de această pastorală, care, avem încredințarea că va aduce un spor de râvnă în activitatea preoțimii noastre pe tărâmul luptei pentru pace.

Nădăjduim, însă, că și Dvs. ne veți ajuta pe acest drum. Dvs. sunteți reprezentanții credincioșilor noștri. Printre ei, vă rugăm să coboriți și să le lămuriți cuvântul Bisericii Ortodoxe Române. Printre ei să vă desfășurați munca Domniilor Voastre, ajutându-ne să facem din fiecare slujitor al altarului și din fiecare credincios al nostru, un luptător neînfricat pentru pacea poruncită nouă de Hristos.

În felul acesta, ne veți ajuta să împlinim misiunea apostolică a Sfintei noastre Biserici și să aducem contribuția ei la consolidarea Republicii Populare Române, a cărei fericire o dorim din tot sufletul nostru.

*

Cuvântarea I. P. S. Patriarh, care a exprimat hotărîrea Bisericii Ortodoxe Române și a forului său suprem de conducere gospodărească, de a sprijini toate eforturile poporului nostru în drumul său spre zările

luminoase ale unei vieți mai bune, a fost deseori întreruptă de aplauzele și aclamațiile celor prezenți.

În numele membrilor Adunării Naționale Bisericești, dl. profesor Coriolan Tătaru a subliniat satisfacția cu care credincioșii — alături de slujitorii altarelor — participă la prăznuirea acestui sfert de veac, care a trecut dela înființarea Patriarhiei Române, rostind următoarea cuvântare:

**Înalt Prea Sfințite Părinte Patriarh,
Onorată Adunare Națională Bisericească.**

Ne-am adunat aici, reprezentanți ai clerului și credincioșilor, ca să prăznuim împlinirea unui sfert de veac dela înființarea Patriarhiei Bisericii strămoșești.

Organizația patriarhală a însemnat așezarea unei cununi de slavă pe fruntea încărcată de vrednicii a Bisericii Ortodoxe Române. Această cunună era întru totul cuvenită, pentru că poporul român, n'a avut dealungul sbuciumatului său trecut, în luptă cu semiluma sau Habsburgul hrăpăreț, o instituție religioasă de care să se fi putut lipi mai intim și mai cu căldură decât Biserica sa Ortodoxă.

Am apărut la suprafața istoriei ca popor creștin. Biserica Ortodoxă ne-a fost maica noastră cea bună, după cum o numește Eminescu. Prin ierarhii cei buni, ea ne-a învățat să creștem în graiul pământului și în legea Domnului; ne-a învățat meșteșugul scrisului și al cititului; ne-a tipărit cărți, ne-a zugrăvit icoane, ne-a zidit biserici, ne-a întemeiat școli, ne-a rostului spitale, prin ierarhii săi buni, ne-a învățat deasemenea, să iubim dreptatea și slobozenia, aceste bunuri scumpe și pentru noi și pentru alții și să luptăm pentru ele, ne-a povățuit să trăim în pace cu alte popoare și ne a călăuzit către idealul unității noastre naționale. Deaceia, puțină vreme după împlinirea acestui ideal, Întâistătătorii Bisericii și ai Țării, s'au gândit să pună în fruntea Bisericii cununa de slavă a organizării patriarhatului român, spre a investi și în afară de granițele țării prestigiul ei.

În ziua praznicului nostru de astăzi se cuvine să ne aducem aminte de toți preoții osârduitori și de bine credincioșii noștri înaintași mireni, care au luptat suferind și au suferit luptând pentru înălțarea Bisericii noastre dreptmăritoare, și pentru unitatea ei.

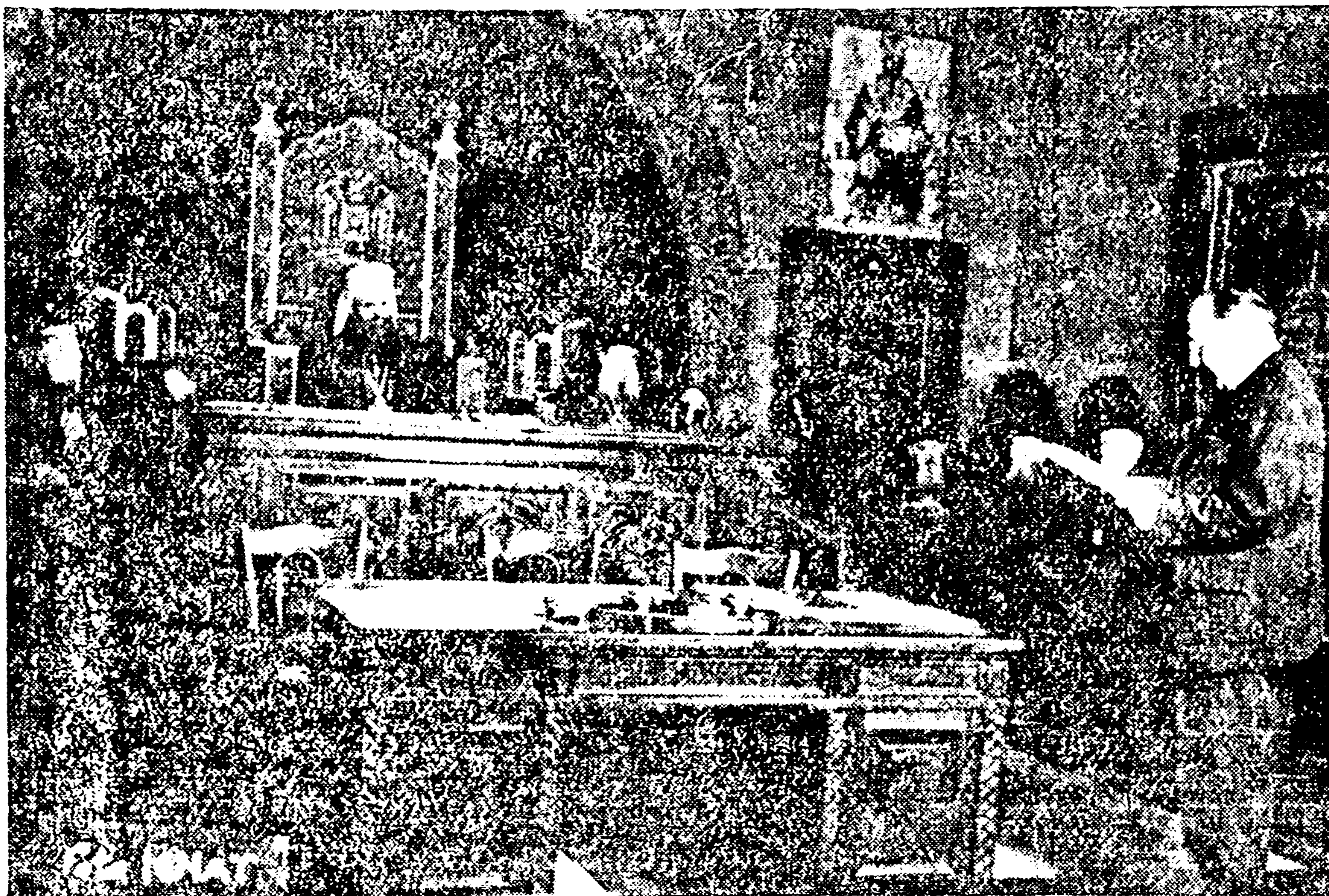
După sentimentul de pietate cu care am pomenit cele de mai sus, omagiile noastre se îndreaptă către I. P. S. Justinian, care ne păstorește cu dragostea și înțelepciunea pe care ne-a arătat-o dela început.

Ca și ceilalți doi înaintași ai săi, I. P. S. Sa este fecior de țaran plugar din Cerneghești-Vâlcea. Ca și ei a purces în ogorul duhovnicesc al neamului dela treapta de jos a ierarhiei școlare și bisericești, a dascăliei și a preoției, urcând, prin învățătură și hărnicie, scaunul de al treilea patriarh al Bisericii Ortodoxe din Republica Populară Română. Mănat de o puternică pornire spre faptă, I. P. S. Sa cârmuește cu braț înalt destinele Sfintei noastre Biserici. După mai puțin de doi ani de arhipăstorie, I. P. S. Sa a avut, împreună cu noi toți, negrăita bucurie de a vedea pe toți fiii neamului nostru în staulul sfânt al aceleiași Biserici Ortodoxe, însuflețiți de aceiași credință și închinându-se aceluiași altare strămoșești: o turmă și un păstor.

După unele ca acestea putem face constatarea îmbucurătoare că Biserica Ortodoxă Română nici după încununarea și cu organizația patriarhală

nu s'a trufit, nu s'a despărțit de popor, ci a rămas lângă el, lângă aspirațiile lui, lângă inima lui.

Biserica Ortodoxă Română va rămânea și de aici înainte ceea ce a fost în trecut. Ea va vesti în viitor evanghelia dreptății și a libertății tuturor popoarelor din lume, evanghelia păcii și a bunei învoiri între oameni. Prin strădalnicii ei slujitori, ea va povățui pe credincioși să dea Cezarului ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu, plinind astfel, porunca Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Dl. Prof. Coriolan Tătaru, membru al Adunării Naționale Bisericești, rostindu-și cuvântarea.

Făcând așa, suntem încredințați că credincioșii Bisericii noastre vor împlini și cea mai caldă dorință a I. P. S. Nostru Patriarh Justinian. I. P. S. Sale îi aduc și cu acest prilej omagiile sentimentelor de înaltă prețuire și de fiască iubire ale mirenilor din Biserica Ortodoxă Română reîntregită, odată cu caldă noastră urare de mulți fericiți ani, spre slava Bisericii și spre întărirea Republicii Populare Române.

Luând cuvântul, Dl. Ministru Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, a rostit următoarea cuvântare:

**Inalt Prea Sfințite Președinte,
Onorată Adunare Națională Bisericească,**

Biserica Ortodoxă Română își sărbătorește astăzi 25 ani dela înființarea Patriarhatului său. Socotim nimerit prilej din partea noastră să luăm act de acest lucru și de semnificația pe care Biserica o dă acestui eveniment.

In expunerea de motive a legii pentru înființarea Patriarhatului, în

1925, se arăta că organizarea Bisericii Ortodoxe Române stă în așa de strânsă legătură cu aceea a Statului, încât fazele de dezvoltare ale Statului sunt și ale Bisericii.

În adevăr, depănând firul istoriei, vedem că Biserica Ortodoxă Română a evoluat ca organizare, potrivit cu învățătura sa și cu evoluția vieții Statelor Românești. Știm doară că o organizație precisă bisericească avem la noi pentru prima dată numai după descălecarea, în secolul XIV și XV, atunci când se înființează și Principatele.

De atunci avem Mitropolia Ungro-Vlahiei și aceea a Moldovei.

În Ardeal, istoria Bisericii este mai complicată, pentru că și istoria așezărilor statale este la fel.

Mai târziu, în secolul XIX, după unirea Principatelor sub Cuza Vodă, s'a simțit nevoia unei organizări noi bisericești, pentru că alta era structura politică a Statului Român. Așa s'a ajuns la crearea titlului de «Mitropolit Primat», pentru Mitropolitul Ungro-Vlahiei. În sfârșit, după 1918, când s'a făcut alipirea Ardealului la Vechiul Regat, s'a simțit iarăși nevoia unei organizări, și rezultatul a fost înființarea Patriarhatului.

Ce a însemnat evenimentul acesta petrecut în 1925, ne-a spus-o înalt Prea Sfințitul Patriarh, ieri, în ședința Sfântului Sinod: «Nu mai este o taină pentru nimeni, a spus I. P. S. Sa, faptul că înălțând scaunul Mitropolitan al Ungro-Vlahiei la rangul de scaun Patriarhal, cărmuirile politice de atunci nu au urmărit consolidarea Bisericii Ortodoxe Române... Scaunul Patriarhal a fost socotit de ei drept un simplu simbol menit numai să fie invocat în diverse împrejurări solemne pentru rezonanța titulaturii! O Patriarhie formală, fără autoritate, era tocmai ceea ce răspundea intereselor păturilor conducătoare, dar și unor pretinse sensibilități ale monarhiei, abil manevrată din umbră de agenții papalității. Dacă nu ar fi decât trista istorie a faimosului Concordat prin care Vaticanul, dușman secular al poporului nostru, ca de altfel al tuturor năzuințelor populare, dobânda în țara noastră mai multe drepturi și privilegii decât Biserica străbună și tot ar putea fi pe deplin nelămurită umilitoarea situație în care monarhia și regimurile din trecut țineau să pună Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române». Și tot I. P. S. Patriarh arată că abia după un sfert de veac, Biserica Ortodoxă Română s'a putut organiza «ea singură», fără nici un amestec din afară, «potrivit dogmelor, canoanelor și credințelor ei», și că abia acum «s'au înscris în acest Statut, pentru întâia oară, adevăratele prerogative Patriarhale, orânduite după îndelungată și atentă cercetare a canoanelor».

Aceasta duce la concluzia că de fapt, Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române nu s'a înființat decât formal în 1925. În fond, ea a existat ca funcțiune încă înainte de această dată, iar explicit în texte scrise, această funcțiune nu i s'a acordat decât acum.

În adevăr, funcțiune patriarhicească a avut scaunul Mitropolitan al Ungro-Vlahiei în trecut, atunci când el se intitula, în numele Patriarhului de Constantinopol, «Exarh al Plaiurilor», având prin aceasta jurisdicțiune și dincolo de Carpați.

După unirea Principatelor era momentul de a se pune problema autocefaliei și cu ea și a înființării patriarhatului. Faptul însă nu s'a petrecut și aceasta se datorează desigur împrejurărilor istorice, și anume spiritului feudal care persista încă în țara noastră. El, acest spirit, a împiedecat pentru o vreme sudura politică a poporului român; el a fost acela care

s'a reflectat și în modul cum s'a rezolvat formal unificarea Bisericii din cele două Principate; lui se datorează faptul că atunci s'a dat Mitropolitului Ungro-Vlahiei titlul de Mitropolit Primat, un titlu neobișnuit în Biserica Ortodoxă Română, un titlu împrumutat dela Biserica Romano-Catolică, — poate chiar sugerat de ea.

I. P. S. Patriarh Justinian are dreptate când acuză regimurile trecute de a fi utilizat Biserica Ortodoxă Română, în spirit de castă, pentru scopurile lor politice de înfeudare a poporului și de a o fi pus în situație umilitoare față de unele culte, care s'au dovedit a nu fi întotdeauna pe linia intereselor poporului nostru.

Regimurile trecute au făcut acest lucru nu numai cu Biserica ei și cu țara și poporul însuși. Până la războiul pentru Independență din 1877, când armatele noastre, alături de armatele marelui popor rus, ne-au desrobit de sub jugul Otoman, țara și Biserica erau înfeudate Fanarului și Porții Otomane, înfeudate intereselor de clasă ale acestora.

După 1878 n'am scăpat decât formal de sub jugul străin. Țara este zălogită capitalului străin — austriac, prusac și apoi anglo-saxon; Biserica Ortodoxă e silită să primească ingerințele Vaticanului sau așa zisei Mișcări Ecumenice, instrumente ale celor dintâi.

Putem spune, cu drept cuvânt, că Biserica Ortodoxă Română își capătă cu adevărat independența ei abia astăzi și tot astăzi ea capătă putința de a se integra complet în Ortodoxie, alături de celelalte Biserici Ortodoxe și în special alături de marea Biserică Ortodoxă Rusă.

Să ne uităm în trecutul nostru istoric. Vom vedea că lupta pentru independență, pe care a dus-o poporul român, s'a împletit cu lupta pe care a dus-o Biserica Ortodoxă Română mai ales împotriva influențelor romano-catolice, unelte ale Habsburgilor și altor interese străine din Apus. Am putea spune că în trecutul nostru istoric, tendința cu adevărat națională a Bisericii noastre a fost aceea de a lupta alături de popor, împotriva unor cotropitori fie dela Sud, fie dela Apus, — semiluna sau pajura cu două capete a Habsburgilor, — și de a ține, din contră, legătură prietenească, legătură de interese comune cu lumea slavă din jurul nostru. Nu degeaba Biserica Ortodoxă Română a fost așa de strâns legată la început de Patriarhia din Ohrida, după aceea, când aceasta s'a grecizat, de Mitropolia Kiewului sau de episcopatele bulgărești din dreapta Dunării, în sfârșit, mai târziu, de Pravoslavnică Biserică Rusă dela Moscova.

Lucrul acesta nu este întâmplător și el are o adâncă semnificație, care trebuie subliniată. În adevăr, nu este tot una pentru Biserica Ortodoxă Română de a avea legături cu Răsăritul sau cu Apusul. Aci în Răsărit, Biserica a avut o anumită structură, organizatorică și canonică, și s'a bazat pe învățături dogmatice asemănătoare. Aci Biserica a fost mult mai mult Biserică și dacă a luat o parte din viața Statului, aceasta a făcut-o integrându-se în interesele generale ale acestuia, iar prin ierarhii săi aleși, ea s'a pus nu odată în slujba luptei pe care poporul a dus-o pentru independența sa. Biserica Apusului a fost altceva. Papalitatea a vrut și a fost în mare măsură ea însăși un Stat, substituindu-se celorlalte state. În această calitate ea a fost motorul expansiunii spre Răsărit a multor interese și nu toate curate. Așa au fost în parte chiar și așa numitele cruciade medievale, când în numele Crucii și al «Sfântului Părinte» dela Roma, cruciații veneau din Apus ca adevărați năvălitori,

izgonind de pe scaunul lor pe Patriarhii Bisericii Ortodoxe. Așa s'a întâmplat, de pildă, și cu Patriarhul Ecumenic dela Constantinopol, în timpul cruciadei a IV-a. Nu trebuie să uităm apoi că tot scaunul papal și «Sfântul său oficiu» au fost aceia care au dat binecuvântarea lor așa zisei cruciade a cotropitorului hitlerist.

Biserica Ortodoxă Română a crescut pe linia învățaturii răsăritene și s'a format în acest spirit. Este spiritual patriarhicesc în opoziție cu spiritul papal. Este Biserica rămasă în rosturile ei, în opoziție cu Biserica-Stat a Romei. Astăzi vedem din declarațiile factorilor de răspundere ai Bisericii Ortodoxe Române că ea înțelege să rămână pe această linie. Socotim că este justă această poziție a Bisericii Ortodoxe, pentru că ea trebuie să rămână în adevăr alături de credincioșii ei, cu privirile înlăuntru, nu în afară; să meargă în unison și în pas cu vrerile poporului; să meargă alături de prietenii ei adevărați, adică de celelalte Biserici Ortodoxe și în primul rând alături de Biserica Ortodoxă Rusă, așa cum poporul însuși merge frățeste alături de popoarele care și-au durat acum state de democrație populară și alături, mai ales, de popoarele mării Uniunii Sovietice.

Care este misiunea pe care poate să o aibă în viitor Biserica Ortodoxă Română?

Este aceea pe care ea însăși și-a fixat-o: de a lupta și în viitor, precum în trecut au făcut-o ierarhii săi cei buni, în vremuri de cumpănă pentru popor, de a lupta alături de popor, de a-l ajuta în năzuințele sale spre o viață independentă și prosperă, de a-l secunda astăzi mai ales, în aspirațiile lui pentru o viață pașnică, în lupta lui pentru pace.

Rolul acesta, rolul de luptătoare pentru pace, alături de popor, îl are Biserica Ortodoxă în mod firesc. El este înscris în dogmele sale și în cărțile sale sfinte; el este recunoscut din plin de către conducerea politică a țării, nu numai la noi, ci și în întreg lagărul păcii.

Rezoluția Biroului Informativ al Partidelor Muncitorești asupra păcii și a luptei împotriva ațățătorilor la război, din Noembrie 1949, spune în această privință răspicat: «Cu deosebită putere se impune astăzi sarcina unirii cât mai strânse a tuturor partizanilor cinstiți ai păcii, fără deosebire de credință religioasă, de vederi politice, sau de partidul căruia aparțin, pe baza celei mai largi platforme de luptă pentru pace, împotriva primejdiei unui nou război care amenință omenirea».

Biserica Ortodoxă se mândrește, — și este un lucru cu care se poate mândri, — că esența însăși a doctrinei sale este lupta pentru pace.

Cu aceeași mândrie, pot să spun: statele de democrație populară și Uniunea Sovietică, statele care construiesc socialismul și comunismul, că este în esența regimurilor respective ca să fie luptătoare pentru pace. Societatea capitalistă și statele capitaliste, ca orice societate sau state întemeiate pe exploatare și pe stăpânirea unei clase asupra alteia, în vederea exploatării, sunt regimuri generatoare nu de pace, ci de război. Contradicțiile de clasă, conflictele determinate de aceste contradicții, sunt aici firești și ele duc în mod firesc la luptă între exploatați și exploatați, iar în afară, interesele contradictorii ale stăpânirii lor capitaliste duc la conflicte armate între state, duc la războaie. Lupta de clasă înlăuntru și războaiele în afară, sunt legi ale statelor întemeiate pe clase antagoniste. Pacea, înțelegerea între cetățeni, este legea societății socialiste și comuniste înlăuntru, legea bunelor raporturi între popoare în afară.

Regimurile socialiste și cele de democrație populară care construiesc socialismul, aduc pacea nu numai în statele care au o astfel de structură; ele în mod firesc solidarizează toate popoarele, chiar și pe cele din țările capitaliste, la lupta pentru pace.

Intr'o convorbire avută cu un fruntaș politic american, Generalissimul Stalin a spus în 1947: «Pentru colaborare nu trebuie ca popoarele să aibă aceleași sisteme. Trebuie să respectăm sistemele aprobate de popor. Numai în aceste condițiuni este posibilă colaborarea». Iar în 1948, Mai 18, referindu-se la scrisoarea deschisă adresată poporului american de către H. Wallace, Generalissimul Stalin spune de asemenea: «Scrisoarea deschisă a lui Wallace nu poate fi considerată numai ca o simplă declarație a dorinței de a îmbunătăți situația internațională, a dorinței de a reglementa pașnic divergențele dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite precum și a dorinței de a găsi căile pentru o astfel de reglementare... Guvernul Uniunii Sovietice crede că, în ciuda deosebirilor între sistemele ideologice și ideologi, coexistența acestor sisteme și reglementarea pașnică a divergențelor între Uniunea Sovietică și Statele Unite, nu sunt numai posibile, dar și absolut necesare, în interesul păcii generale».

Biserica Ortodoxă Română, ca și celelalte Biserici Ortodoxe din Uniunea Sovietică și din țările de democrație populară, propovăduiesc pacea și este în tradiția lor cea bună să facă acest lucru. Ele trebuiesc să lupte pentru pace. Regimurile de democrație reală propovăduiesc pacea și luptă pentru pace. Ne găsim pe același drum. Trebuie să mergem cu hotărâre pe el; el este drumul dreptății și al independenței popoarelor. Pe acest drum nu se poate să nu învingem. Nu degeaba cuvântul Bisericii spune: «Fericți făcătorii de pace».

Cu prilejul acestei aniversări, este bine să ne amintim mai ales acest lucru. Patriarhia cea nouă și Patriarhul ei nu-și pot lua o obligație de onoare mai frumoasă, ca aceea pe care și-au luat-o de a se pune în slujba luptei pentru pace. Așa au făcut-o totdeanua conducătorii cei vrednici ai Bisericii. Așa au făcut-o Vlădicii ce au stat alături de voevozii luptători pentru independență; așa au făcut preoții care au stat alături de revoluționarilor din 1848. Ei, desigur, sunt aceia care au înscris în Proclamația dela Islaz din 9 Iunie 1848, îndemnul la luptă alături de popor pentru slujitorii Bisericii. Spune Proclamația dela Islaz în această privință: «Cuvioși egumeni, protopopi și preoți, voi împliniți locul apostolilor, azi... Este sarcina voastră, datoria voastră, de a ieși cu crucea în mână și a lupta cu dânsa tunurile și țevile purtătoare de moarte. Voi trebuie să spuneți lumii că este antichrist tot omul ce face moarte asupra fratelui său, tot cel ce mai voeste robia, tot omul ce n'are milă de sărac, de văduvă și de orfan. Luați veșmintele voastre, armați-vă cu crucea și cântați psalmul 108 împotriva oricărui vânzător de patrie... (căci) patria este a noastră și a voastră».

Exemplele mărețe ale vrednicilor Vlădici și ale revoluționarului «Popa Sapea» dela 1848 trebuie să ne stea drept pildă nouă astăzi. Acesta este drumul tradiției noastre populare. Trebuie ca toți, toate credințele religioase, iar între credințe Biserica Ortodoxă în frunte, să meargă alături de popor, păstrând tradițiile populare de luptă pentru independență, de luptă pentru pace.

Suntem convinși că acum când Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române cupăta consacrarea în țap!, cu funcțiile sale precise, când el are în frunte

un Patriarh și o normă de conducere a ei, expresie a unor condițiuni de liberă exprimare a voinței populare, suntem siguri că Biserica Ortodoxă Română în frunte cu Patriarhul ei, I. P. S. Justinian, vor continua să meargă pe drumul acestor tradiții, pe drumul voinței de azi a poporului nostru și a tuturor popoarelor iubitoare de libertate, independență și pace.

În acest spirit, aducem salutul nostru cu ocazia acestei aniversări și urăm Patriarhiei Ortodoxe Române și Patriarhului său să aibă parte de roadă îmbelșugată în munca pe care o depun alături de popor și de Republica Populară Română, pentru binele poporului și al Republicii noastre scumpe.

*

După cuvântarea D-lui Prof. Stanciu Stoian, — formându-se Biroul Adunării — I. P. S. Patriarh Justinian a propus trimiterea unor telegrame către Prezidiul Marei Adunări Naționale a Republicii Populare Române și către Președinția Consiliului de Miniștri, asigurând forurile conducătoare ale Republicii Populare Române de colaborarea leală a Bisericii Ortodoxe Române.

Adunarea a trecut apoi la rezolvarea chestiunilor înscrise pe ordinea de zi. I. P. S. Patriarh Justinian a propus și Adunarea Națională Bisericească a aprobat urgența pentru rezolvarea propunerii permanenței Consiliului Național Bisericesc, privitoare la modificarea unor dispozițiuni din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române.

Ședința a fost apoi suspendată pentru câteva minute.

Aroundarea unor Eparhii și completarea scaunelor vacante dela Iași și Galați.

La redeschiderea ședinței, — în urma referatului comisiunii organizatorice — Adunarea aprobă aroundarea unor Eparhii, astfel:

1. Arhiepiscopia Sucevei se contopește cu Arhiepiscopia vacantă a Iașilor, cu reședința la Iași, iar I. P. S. Arhiepiscop Sebastian Rusan al Arhiepiscopiei Sucevei devine titularul Arhiepiscopiei întregite a Iașilor, Mitropolit al Moldovei și Sucevei.

2. Episcopia Constanței se contopește cu Episcopia vacantă a Galaților, sub denumirea de Episcopia Dunării de Jos, cu reședința la Galați, iar P. S. Episcop Chesarie Păunescu devine titularul Episcopiei întregite a Dunării de Jos.

Deasemenea au mai fost modificate o serie de prevederi statutare, cari vor fi publicate în Buletinul Oficial al Patriarhiei Române.

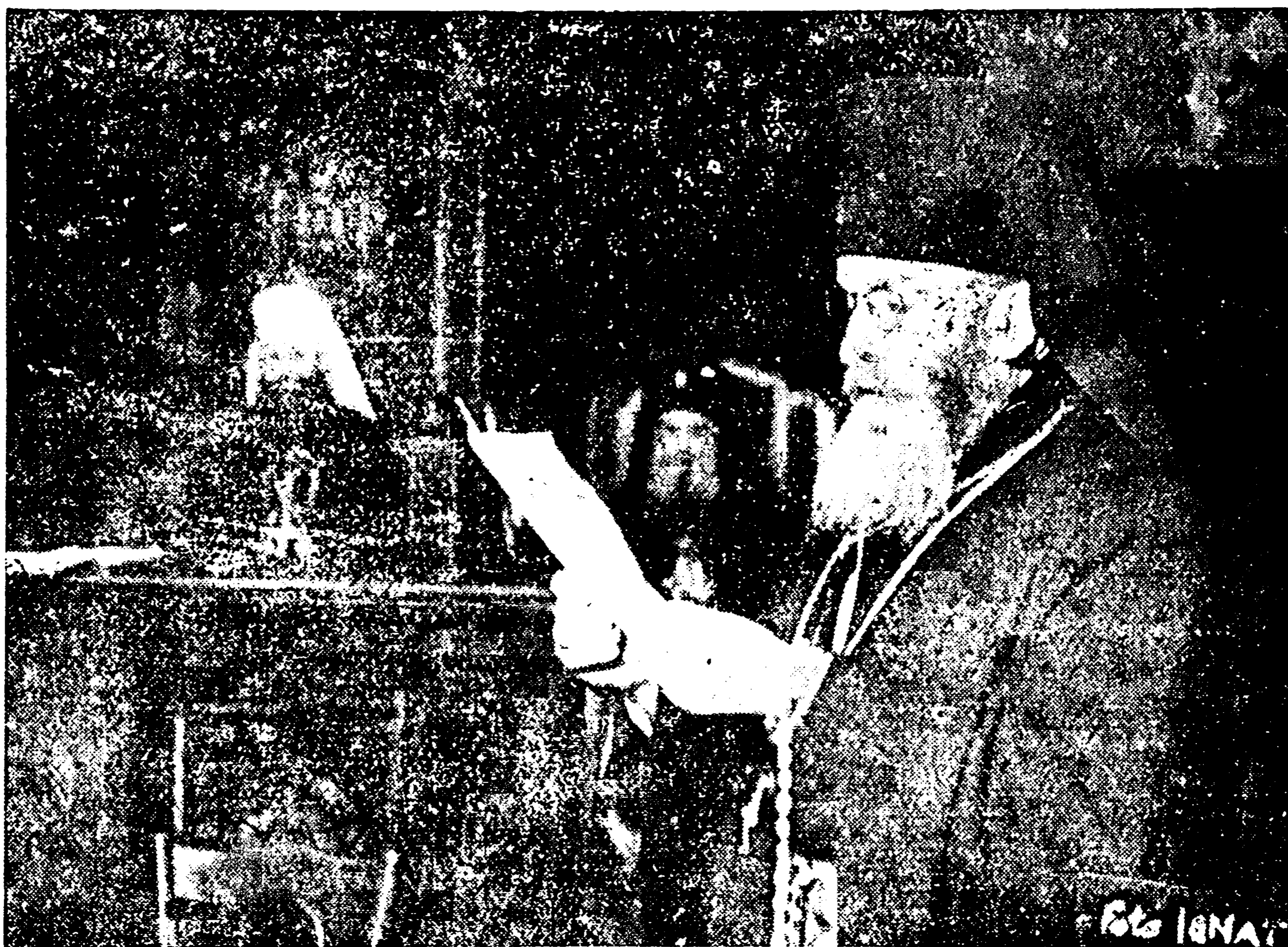
În urma acestei hotărâri a Adunării Naționale Bisericești, I. P. S. Patriarh Justinian proclamă aleși pe I.P.S. Sebastian Rusan, în scaunul de Mitropolit al Moldovei și Sucevei și pe P. S. Chesarie Păunescu, în scaunul de Episcop al Dunării de Jos. Noii aleși au rostit cuventări prin care s'au legat să păstorească turma ce li se încredințează cu sporită râvnă, întru slava Sfintei Biserici Ortodoxe și spre binele poporului.

Astfel, I. P. S. Sebastian Rusan, noul Mitropolit al Moldovei, a rostit următoarea cuvântare:

*Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Patriarh,
Domnule Președinte al Consiliului de Miniștri,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți,
Domnule Ministru al Cultelor,
Onorată Adunare Națională Bisericească,*

Prin alegerea smereniei mele ca Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și al Sucevei, s'a revenit la situația tradițională, când Mitropolia Moldovei și Sucevei alcătuiau un tot, cuprinzând și teritoriul Bucovinei.

Puțin timp după al doilea descălecat al Țării și după încetarea luptelor, pe

I. P. S. Sebastian Rusan, noul Mitropolit al Moldovei, rostindu-și cuvântarea, în fața Adunării Naționale Bisericești.

care Biserica Ortodoxă a avut a le purta cu Biserica Catolică, se întemeiază Mitropolia Moldovei și Sucevei.

Lupta ortodoxismului din timpul lui Juga Koriatovici contra catolicismului, introdus și protejat de Lațcu Vodă, a atras după sine organizarea Bisericii în Moldova. Această organizare s'a definitivat în timpul lui Alexandru cel Bun. Teritoriul de jurisdicțiune al acestei Mitropolii a fost desigur la început întreaga Țară a Moldovei, cu timpul însă, înființându-se Episcopiile Romanului, Rădăuților și Hușilor, acest teritoriu s'a restrâns, rămânând aproape în marginile sale de astăzi.

Scaunul Mitropolitan, la început a fost în Suceava, din timpul lui Juga Vodă (1400—1564), când s'a strămutat, odată cu scaunul domnesc la Iași, în timpul domniei lui Alexandru Lăpușeanu. Era un obicei al pământului ca scaunul Mitropoliei să fie acolo unde se află și scaunul domnesc.

Pentru că Scaunul Mitropolitan a fost la început la Suceava, de aci se explică și titulatura de : Mitropolia Moldovei și a Sucevei. Deși mitropolii stăteau

la Iași, și-au menținut titlul de „Mitropolit al Sucevei”. În 1462 Teoctist se intitula: „Mitropolit Moldovenesc”. Cel care a schimbat titlul Mitropoliei în acela de „Mitropolit al Sucevei și al Țării Moldovei”, se pare a fi fost Mitropolitul Gheorghe (1477—1510).

Titlul de „Mitropolit al Moldovei și Sucevei”, a fost menținut până în ziua de astăzi.

Prin actul solemn de astăzi se repară o nedreptate săvârșită de împrejurările vitrege care au rupt ținutul Sucevei de trupul Moldovei, în timpul stăpânirii Habsburgice atât de nefastă din punct de vedere religios, cât și național.

Politica Habsburgilor, care se conducea după principiul „Divide et impera” s'a amestecat și în treburile pur bisericești.

Astfel, teritoriul acesta, care se afla până atunci sub jurisdicțiunea canonică a Mitropoliei Moldovei, a fost pus sub autoritatea bisericească a episcopului din Rădăuți.

Lanțurile apăsătoare ale domniei străine, căutând să șteargă orice urmă a vechilor așezări românești de aici, au subordonat pe episcopul ortodox din Rădăuți, atât din punct de vedere dogmatic cât și spiritual, Mitropolitului sârbesc din Karlovitz.

Mai târziu l-au silit să se mute la Cernăuți, ridicându-l la rangul de Mitropolit al Bucovinei, i-au anexat episcopiile Zara și Cattaro, înglobând credincioșii de altă naționalitate, care nu aveau nimic comun cu aspirațiile credincioșilor români.

Interesele stăpânilor care dictau aceste desbinări, s'au vădit și pe alt plan prin luarea în administrație a averii episcopiei Rădăușilor și a averilor mănăstirești, constituind în 1875 așa zisul Fond Religionar, care era administrat de străini, în spirit străin și pentru străini.

După primul război mondial, regimurile noastre din trecut au avut interesul să mențină această situație creiată de străini, întrucât au avut aceleași interese, comune tuturor exploatatorilor de pretutindeni, indiferent de naționalitate sau religie. Nu am putea nega că regimurile trecute dela noi nu s'au sfiit să se folosească de Biserică, ca și Habsburgii, tot pentru scopurile lor politice bine cunoscute și astfel Biserica, din țara noastră înainte de 23 August 1944 era oglinda fidelă a stărilor politice sociale de atunci.

După data de 23 August 1944, cultele în general au căpătat o nouă orientare, mai ales după reformele mari de ordin economic, politic și social, care au îngăduit o schimbare treptată a stărilor din trecut.

Iată de ce ziua de astăzi este o zi scumpă și sfântă pentru Mitropolia Moldovei, când s'a putut realiza, în regimul nostru de democrație populară, năzuințele credincioșilor moldoveni, să fie uniți sub cărja aceluiasi Arhipăstor, Mitropolit al Moldovei și Sucevei, de care au fost despărțiți de vremurile vitrege din trecut, care apăsau atât de greu asupra clerului și poporului moldovenesc. Mitropolia Moldovei și Sucevei a fost în trecut leagănul de cultură ortodoxă și curată prietenie cu poporul credincios rus.

Varlaam, fecior de țaran, a desfășurat o vastă activitate culturală, inspirându-se în activitatea sa de exemplul marelui Mitropolit al Chievului, Petru Movilă.

Varlaam, prin lucrările sale, căuta să fie cât mai aproape de popor și de aspirațiile sale, susținând în scrierile sale necesitatea unității culturale românești sub forma scrisului bisericesc. Varlaam a știut să țină departe de credincioșii săi învățăturile străine prin care catolicismul căuta sub mască religioasă să-și realizeze scopurile de dominare, pentru a putea exploata în voie poporul muncitor, mai ales dela sate.

In activitatea noastră arhipăstorească, ne vom ghida de exemplul marilor Mitropoliți Dosoftei și Veniamin Costache, care au desfășurat o activitate rodnică in interesul poporului, luptând, cel dintâi, pentru naționalizarea slujbelor bisericești, iar cel de al doilea scriind cărți pe înțelesul poporului și colaborând la organizarea învățământului de atunci. Iosif Naniescu a apărut învățătura evanghelică, fiind credincioșilor săi exemplu în muncă și viednicie, meritând pe drept titlul de „Apărătorul vajnic al autocefaliei Moldovei”.

Acest exemplu constituie un imbold în lupta ce trebuie să o ducă Biserica noastră împotriva diferitelor curente, care sub masca religiozității caută să împiedice consolidarea regimului nostru de democrație populară și a cuceririlor oamenilor muncii dela noi.

Defunctul patriarh Nicodim, crescut la Academia Teologică din Chiev, a desfășurat o vastă activitate culturală, făcând cunoscut clerului și credincioșilor literatura Bisericii rusești prin traducerile ce le-a efectuat într'o aleasă limbă populară.

Patriarhul Nicodim, înțelegător al vremurilor noi, a îndrumat clerul și credincioșii să se alăture forțelor democrate dela noi. Exemplul lui, îl vom urma, contribuind prin activitatea noastră, să ducem la bun sfârșit opera începută.

Vom îndruma clerul și pe iubiții noștri credincioși din Moldova și Suceava să se alăture uriașului front al păcii, al progresului și socialismului în frunte cu U R. S. S. Vom lupta alături de poporul muncitor pentru o viață mai bună și pentru prosperitatea și consolidarea scumpei noastre Republici Populare Române.

Avem tot respectul și întreaga recunoștință față de umbrele marilor noștri înaintași pe scaunul Moldovei șezători, dar nu putem trece cu vederea faptul, că acest Scaun Mitropolitan a fost cinstit și de aleasa personalitate a Inalt Prea Sfințitului Justinian, actualul Patriarh al Bisericii Ortodoxe din Republica Populară Română, pe care-l vom avea ca exemplu de muncă și perseverență în marile realizări ce a făcut, ca demn slujitor al lui Dumnezeu și al poporului.

Vă vom urma credința, Inalt Prea Sfințite, și ne vom orienta după îndreptarul dat de Inalt Prea Sfinția Voastră și de Sfântul Sinod, ca și de stăpânirea democrată a Republicii Populare Române.

Cu acest legământ, mulțumesc onoratei Adunării Naționale Bisericești pentru cinstea și încrederea acordată, fiind convins că servind cauza lui Dumnezeu în lume, vom servi și interesele vitale ale credincioșilor din cuprinsul Eparhiei noastre a Moldovei și Sucevei.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

P. S. Chesarie Păunescu, luând cuvântul, a spus următoarele:

Inalt Prea Sfințite Președinte,
Domnule Prim-Ministru,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți,
Domnule Ministru,
Onorată Adunare Națională Bisericească,

Prin hotărîrea luată de a se contopi Eparhiile Constanței și Galaților, s'a săvârșit un act care va rămâne încrestat pe răbojul istoriei, ca actul de reîntregire a Eparhiei de altă dată a Dunării de Jos in întinderea ei cea veche.

S'a rânduie odată cu aceasta, ca smerenia mea, titularul Episcopiei Constanța, să rămân conducătorul acestei Eparhii atât de întinse.

Mă simt adânc mișcat pe de o parte de sarcina mărită ce se așează pe

umerii mei, iar pe de altă parte de încrederea și cinstea ce mi s'a arătat prin încredințarea acestei sarcini.

Increderii și cinstei care mi s'a arătat, nu ia-și putea răspunde mai bine decât prin străduința ce o voiu pune de a duce la bun sfârșit marile și grelele răspunderi ce revin unui conducător de eparhie. Cercetându-mă pe mine însumi, îmi amintesc de cuvintele Sf. Ioan Gură de Aur: „Eu îmi cunosc sufletul, slăbiciunea și micimea lui; cunosc și măreția acestei slujiri și cât de nespus de grea este înfăptuirea ei”. Dar nădăjduiesc că Dumnezeu căruia îi servesc, și care totdeauna în trecut mi-a fost în ajutor, îmi va fi în ajutor și de data asta.

Este viu faptul în conștiința mea, că astăzi când țara este a truiditorilor cu brațele și cu mintea; credincioșii așleaptă un ierarh care să fie și al poporului, să simtă vreșile lui, să meargă dimpreună cu aspirațiile lui de viitor. Aceste vremi și aspirații se leagă de dorința de pace, a omenirii, de aceea o piatră de temelie în păstorirea turmei noastre va fi împuternicirea sufletului poporului dreptcredincios cu tăria iubirii, a solidarității, a muncii spornice și cinștite și a unirii, pentru ca astfel munca lor și viața noastră a tuturor să se bucure de binefacerile păcii.

În drumul care mi se deschide, dacă multe sunt răspunderile, mă simt însă înlesnit, încurajat, și cu inima plină de nădejdi, în întreit mod: mai întâi, prin exemplul de viață și de aleasă păstorire a Întăistătorului Bisericii Ortodoxe Române, I. P. S. JUSTINIAN, apoi prin linia înaintașilor vrednici ai acestei eparhii și în sfârșit, de regimul nostru de democrație populară, care pentru prima dată în istoria țării noastre a creiat condiții de reală libertate religioasă.

În adevăr, înțeleaptă este conducerea I. P. S. Patriarh JUSTINIAN, care s'a dovedit a fi nu numai al Bisericii, dar și al poporului, sprijinit devotat mersul înainte al Patriei noastre scumpe, Republica Populară Română, dovedindu-se un neobosit propovăduitor și luptător în slujba păcii și a așezărilor noi.

Mă îndrept cu gândul la marele act bisericesc și patriotic al Reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal, petrecut sub înalta sa păstorie și apoi la străduințele sale de a strânge temeinic legăturile Bisericii noastre cu Marea Biserică Ortodoxă Rusă, aducând astfel un aport prețios și la strângerea legăturilor, în general, între țara noastră și glorioasa Uniune Sovietică.

Eparhia Dunării de Jos ființează încă din timpul domnitorului Moldovei, Vasile Lupu, sub denumirea de Mitropolia Proilavei (Brăila). Ea nu depindea însă, datorită condițiilor istorice de atunci, de Mitropoliile Țărilor Românești, ci direct de Patriarhia de Constantinopol. În adevăr, creiată de Poarta Otomană pentru credincioșii subjugați din raialele dela Nordul și chiar din Sudul Dunării. Instambulul urmărea ruperea oricărei legături religioase între creștinii din aceste regiuni și frații lor Moldo-Valahi. Iar acest lucru l-au realizat pe plan religios prin înființarea Mitropoliei Proilavei. Situația aceasta a dăinuit până atunci când, odată cu înfrângerea puterii turcești, raialele au fost desființate și cea mai mare parte a teritoriilor vechii Mitropolii au fost atribuite Episcopiei nou înființate a Dunării de Jos. Județele Tulcea și Constanța au rămas astfel sub autoritatea Episcopiei Dunării de Jos, până după primul război mondial, când interese străine de rosturile Bisericii, au determinat guvernele de atunci, să rupă o parte din teritoriile aparținând Eparhiei Dunării de Jos, (Tulcea și Constanța) și să le atribue Episcopiei nou create a Constanței.

Astăzi, când Poporul însuși se află la conducerea Statului, când Biserica Ortodoxă Română și-a putut da o organizare nouă în spiritul regimului de libertăți populare și de libertate religioasă garantată de legile țării, s'a putut repara artificiala separare a celor două județe dela trupul eparhiei și au fost redade iarăși Episcopiei Dunării de Jos.

Cu adâncă smerenie îmi aduc aminte de marele înaintaș în scaunul Episcopiei Galaților, fericitul Melchisedec Ștefănescu, teolog și istoric erudit, magistrul în Teologie al Academiei din Kiev, cercetător insetat și cunoscător adânc al limbei și culturii ruse. Melchisedec, folosind aceste cunoștințe, a arătat în studiile sale, nu numai temeiurile ortodoxiei, dar și atitudinea agresivă, rapacitatea și politica de imixtiune a Vaticanului. El s'a arătat cu mare grijă de popor, al cărui fiu era, luptând pentru unirea Principatelor și colaborând la înfăptuirile democratice ale lui Alexandru Ioan Cuza.

La fel nu uităm moștenirea lăsată nouă de iubitorul de instituții școlare, Iosif Gheorghian, de acel bun organizator al clerului său, Partenie Clinceni și în sfârșit de vrednicul Cosma Petrovici.

P. S. Chesarie Păunescu, noul Episcop al Dunării de Jos, rostindu-și cuvântarea în fața Adunării Naționale Bisericești.

Dar, dacă neconținută îmi va fi grija de a păstori în cinste turma ce mi se încredințează și dacă voi avea mereu în față misiunea Bisericii noastre, ochii mei se vor îndrepta cu toată înțelegerea și părinteasca grijă, spre cei care se trudesă să înfăptuiască orânduirea nouă în țara noastră, care s'au luat la întrecere cu vremea și luând pildă măreață dela vecinii dinspre Soare Răsare, pun — prin munca lor eroică — temelile unui trai mai fericit, îmbelșugat și luminos.

Biserica noastră ortodoxă respinge șovinismul, prozelitismul și orice asuprire confesională, ca fiind protivnice spiritului creștin. De aceea noi, privim cu frățească dragoste spre toți cei de altă credință, îi căutăm cu căldură prietenească și-i vom chema pe toți la munca de ridicare a țării, pentru a simți prin pașnica noastră conviețuire, roadele libertăților asigurate nouă credincioșilor.

Prin cuvântul meu, prin străduințe neobosite, voi arăta fiecăruia că misiunea Bisericii, precum și uriașele eforturi ale muncitorilor noștri și din alte țări, nu pot

avea rodul dorit, dacă buna înțelegere de care ne vorbește Sf. Evanghelie, dacă pacea în omenire nu se va realiza pentru totdeauna și pe deplin.

La noi, sforțările pașnice se leagă și de împlinirea Planului de Stat, ale cărui țeluri știm că sunt legate de crearea bunei stări generale, de propășirea socială, culturală și economică, pentru oamenii muncii, deci scopuri pașnice, care formează o datorie a tuturor de a fi împlinite. Prin împlinirea lor, prin fapta noastră constructivă, țara se va întări, iar ideea de pace va spori hotărârea și încrederea popoarelor că nimic nu va mai clinti buna înțelegere între ele, iar aruncătorii de zavistii, lupii prădalnici și împilatorii, vor pieri în adâncurile besnelor pe care le pregăteau omenirii muncitoare.

Insuflețit de aceste gânduri, cu inima plină de bucurie pentru cinstea de care am fost făcut părtaș, asigur pe toți cei de față la această solemnitate înălțătoare, că viața mea de ierarh va fi închinată ca și până acum fericirii și înălțării Patriei și slavei Sfintei noastre Biserici.

În numele Adunării Naționale Bisericești, Dl. Dr. Petru Groza a felicitat pe noii aleși, urându-le spor la muncă.

La orele 14,30, ședința a fost suspendată de I. P. S. Patriarh Justinian, anunțându-se redeschiderea ei la orele 17.

*

În ședința de după amiază, Adunarea Națională Bisericească a rezolvat chestiunile înscrise pe ordinea de zi.

Înainte de închiderea lucrărilor, I. P. S. Patriarh a luat cuvântul, dând următoarele lămuriri și mulțumind membrilor Adunării Naționale Bisericești pentru grija depusă spre a găsi o cât mai fericită rezolvare tuturor problemelor puse de nevoile Bisericii Ortodoxe Române:

În legătură cu contul de gestiune și bilanțul pe 1949, precum și cu bugetul Administrației Patriarhale pe anul 1950, gândul ni se duce la ziua de 8 Iunie 1949, când primul buget al Patriarhiei începea cu zero lei și zero bani. Întrucât el a putut fi realizat și depășit atât la venituri, cât și la cheltuieli, care nu s'au făcut cu depășire de fonduri, cred că aceasta se datorește în bună parte gestiunii consilierilor respectivi, care constituie permanenta Consiliului Național Bisericesc, fiindcă prin hotărârea Adunării Naționale Bisericești, fiecărui consilier i s'a atribuit un sector în Administrația Patriarhală, sector în care el are nu numai răspunderea în chibzuirea administrației și aplicarea dispozițiilor Consiliului Național Bisericesc, dar și răspunderea gestionării sectorului respectiv, fiecare având răspunderea în sectorul său a angajărilor de livrări de materiale, de plăți, a semnării ordonanțelor respective, ș. a. m. d.; prin urmare, fiecare consilier în sectorul lui răspunde și de gestiunea din sectorul respectiv.

De altfel, știți cu toții că descărcările de gestiune în contabilitatea publică sunt supuse controlului de Stat, a unui sever control contabil și oricând vreunul din controlorii Ministerului Cultelor sau Ministerului Finanțelor vor găsi că s'a făcut vreo neregulă sau vreo plată nelegală, ori vreo abatere dela normele și instrucțiunile Ministerului Finanțelor, cel care a făcut-o răspunde, indiferent de descărcarea de gestiune dată de Adunarea Națională Bisericească.

Dar, Părinții Consilieri care au condus sectoarele respective au fost cu foarte multă grijă, cu foarte multă prudență și cu chibzuială, iar serviciul contabilității care, după ultima lege care fixează responsabilitatea

contabililor, a fost și mai grijuliu. Serviciul contabilității a căutat să aplice cât mai strict normele și instrucțiunile Ministerului de Finanțe și mai ales ale serviciului contabilității din Ministerul Cultelor. Fiecare contabil a stat îndelung și a chibzuit în fața hârtiei pe care trebuia să-și pună semnătura și numai când a găsit că este legală, numai când a găsit că este în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității și cu normele pentru gestionari, numai atunci și-a dat avizul.

Nu s'a făcut nicio plată în Administrația Patriarhală fără avizul contabilității, așa cum cer normele contabile și de gestiune, etc., etc.

Personal le-am mulțumit și țin să le mulțumesc și astăzi în Adunarea Națională Bisericească, Consilierilor Administrativi, care au fost permanent în slujba Administrației Patriarhale, neprecupețindu-și timpul, slujind și zi și noapte, ori de câte ori a fost nevoie, nu cu orele ca ceilalți funcționari, ci cu timp și fără timp, așa cum spunea Sfântul Apostol Pavel, fiind astfel într'adevăr în slujba Administrației Patriarhale.

La fel serviciul contabilității, condus de dl. Simion Alexandrescu, și-a dat silința ca toate actele de gestiune, toate situațiile, toate bilanțurile de conturi de profit și pierderi să fie cât mai clare, pentru ca noi, cei care nu avem cunoștințe contabile, să ne putem da seama în orice moment de cheltuelile făcute și de legalitatea lor. Țin să aduc contabililor noștri și în Adunarea Națională Bisericească mulțumirile noastre pentru munca neprecupețită depusă în slujba contabilității. Eu cred că atât membrii Comisiei bugetare cât și membrii Comisiei economico-financiare au putut să vadă cum s'a încheiat primul cont de gestiune al Patriarhiei și cum s'a întocmit și cel de al doilea proiect de buget al Administrației Patriarhale, cu câtă minuțiozitate, cu câtă conștiinciozitate, cu câtă scrupulozitate, așa încât în timpul anului n'am fost nevoiți să cerem depășiri de credite, ș. a. m. d.

Ceeace nu s'a accentuat în deosebi prin raportul Comisiei culturale, țin să relev eu acum:

Prin proiectul de buget pe anul 1950, Patriarhia a luat măsuri ca toți studenții Institutelor Teologice dela Cluj, Sibiu și București, să fie primiți ca bursieri și să nu se mai plătească astfel nici un fel de taxă de întreținere de către aceștia, în internatele respective.

La fel s'a prevăzut în buget subvenționarea seminariilor monahale, a celor trei seminarii monahale, unde elevii să nu mai fie obligați să plătească nici un fel de taxă de întreținere.

Deasemeni s'a prevăzut o sumă de câteva milioane de lei și pentru a se veni în ajutorul unor mănăstiri sau biserici, pe care Eparhiile respective n'au putut să le ajute cu sume de bani.

Aceste sume însumează exact totalul sumei realizată din contribuția pe care o dau parohiile și Eparhiile. Și vă reamintesc aici că în anul trecut am avut nevoie de sprijinul parohiilor din întreaga țară, înlocuind sub această formă sprijinul de altă dată pe calea colectelor: Obolul Crucii și 1% din bugetul lor, pentru Fondul General Bisericesc; dar aceste fonduri au fost înlocuite acum printr'o contribuție benevolă, echivalentă cu scăderea la abonamente pentru reviste; prin urmare, în plus ele nu dau nimic reducerea la abonamente fiind echivalentă cu această contribuție benevolă a parohiilor.

Suma aceasta, de aproape 9 milioane lei, este prevăzută la acest fond de ajutorare a studențimii noastre și a călugărilor din seminarile

monahale; deasemeni și pentru Centrul de îndrumare misionară din Arad, pentru care am prevăzut o sumă de 200.000 lei.

Introcagă această sumă de aproape 9.000.000 lei, am ținut cu orice preț ca să revină acestor institute școlare, care sunt ale întregii Biserici.

Am ținut să relev acest lucru, pentru ca să știți și Dvs., ca atunci când veți fi întrebați de unii preoți asupra bugetului pe care l-ați votat și văzând că și ei contribuiesc cu câte 1.000 sau 1.500 lei pe an pentru fondurile Patriarhiei, — să știți ce să le spuneți.

Atunci când veți fi întrebați ce se face cu aceste fonduri Patriarhale, vă rog să le comunicați celor ce vă vor întreba, că aceste fonduri formează o sumă cu o destinație specială pentru ajutorarea studențimii și elevilor din seminariile monahale precum și pentru alte ajutoare mai mici.

Așa dar, această sumă constituie un fond de sprijin al intereselor întregii Biserici Ortodoxe Române.

În ce privește sectorul economic, față de anul 1949, luna Iunie, când Serviciul Ateliere avea numai secția de obiecte bisericesti, după 8 Iunie, conform prevederilor bugetare și planului întocmit pentru întreprinderile economice bisericesti ale Patriarhiei, s'a adăugat la această secție a obiectelor bisericesti, chiar la o lună de zile după Adunarea Națională Bisericească, Secția atelierului de odăjdii și stofe pentru haine preotești, dela Mănăstirea Țigănești, unde lucrează aproape 50 de monahii, țesând stofe pentru odăjdii și haine preotești. La acest serviciu s'a adăugat apoi o altă secție, secția școlii de pictură bisericească.

Deasemeni s'a adăugat secția atelierului de sculptură în lemn și tâmplărie mecanică, care s'a înzestrat cu mașinile necesare și unde se află astfel chiar o mică fabricuță care lucrează mobilier bisericesc.

La anul s'a adăugat la acest serviciu al atelierelor, secția de filigran în argint fin și este în perspectivă să dobândească o nouă secțiune, secția de ceramică.

Prin urmare, sectorul atelierelor a căpătat o dezvoltare mult mai mare decât aceea pe care o cunoșteți Dvs. la Adunarea Națională Bisericească din Iunie, anul trecut.

În ceea ce privește Fondul de asigurare, care era un fond anemic, s'au luat toate măsurile pentru ca toate imobilele bisericesti să fie asigurate și astfel Fondul a fost mărit și a devenit un fond activ.

În legătură cu organizarea Fondului de credit bisericesc, acesta cuprinde și o secție de ajutorare a preoților și soțiilor lor în caz de deces. Astfel, anul trecut, urmașii preotului decedat au primit 30.000 lei, iar când unui preot îi murea soția, acesta primea 15.000 lei. Pe anul 1950 s'a prevăzut să se dea, în caz de deces al unui preot, urmașilor săi, 50.000 lei și 25.000 lei preotului, în caz de deces al soției.

În ceea ce privește serviciul de Editură și Tipografie, acesta a fost reorganizat și îmbunătățit prin adăugarea unei mașini adusă dela Mănăstirea Neamțu, una din mașinile cele mai bune, cu ajutorul căreia se vor tipări revistele noastre, având puitor automat.

În ceea ce privește planul nostru de viitor, el a fost alcătuit și comunicat Ministerului Cultelor, pentru ca la rândul său, Ministerul Cultelor să planifice lucrările noastre la Ministerul Planificării.

Ceea ce n'am putut înfăptui anul trecut, nădăjduim să înfăptuim anul acesta.

Suntem întristați că n'am putut avea toate cărțile pe care trebuia să le avem până la sfârșitul anului, pentru bisericile din Transilvania, pentru care Dl. Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Vasile Luca, a dat o subvenție de 12.000.000 lei. N'am putut face acest lucru fiindcă a lipsit hârtia specială pentru aceste cărți. Hârtia necesară fiind comandată, noi nădăjduim că în câteva luni vom putea face față acestei obligații și vom putea veni astfel în ajutorul bisericilor din Transilvania, cu cărțile necesare.

Regretăm deasemeni că n'am putut tipări anul trecut «Cartea de Rugăciuni», dar ea este alcătuită și mâine va trece în ședința Sf. Sinod

Dl. Dr. Petru Groza, răspunzând noilor aleși, în numele Adunării Naționale Bisericești.

spre a fi discutată. Această carte de rugăciuni oficială a Sf. Sinod și a Bisericii Ortodoxe Române, sub numele de «Carte de Rugăciuni», împreună cu «Mărturisirea de Credință», căpătând aprobarea Sf. Sinod, va trece apoi de îndată la Serviciul de Editură și Tipografie.

De asemenea, «Cazania prescurtată» este iarăși aproape gata și nădăjduim s'o tipărim anul acesta.

Pe lângă aceste cărți vom continua să tipărim trei reviste ale Patriarhiei, la care vom mai adăuga și un al doilea volum al «Predicilor Mitropolitului Nicolae Krutițki».

Onorată Adunare Națională Bisericească,

Am ținut să vă fac această comunicare pentru că am constatat în referatele succinte ale comisiunilor, că n'au fost evidențiate aceste realizări prin rapoartele Părinților Consilieri administrativi.

Eu vă rog, Domnilor Deputați ai Adunării Naționale Bisericești, să aveți toată încrederea în munca noastră corectă și cinstită și să aveți în primul rând încredere în exponenții Dvs., care se grupează în Consiliul Național Bisericesc și Permanența Consiliului Național Bisericesc, care zi de zi poartă grija bunei administrări a bunurilor Patriarhiei, a bunei chiverniseli a fondurilor și a organizării instituțiilor productive ale Patriarhiei, instituții care răspund prin fabricuțele lor nevoilor de cult ale tuturor bisericilor din țara noastră. Aceste răspunderi cad în sarcina noastră, pentru ca Biserica să poată fi aprovizionată la timp cu cele necesare cultului, cu cărțile de ritual, cu veșminte și odăjdii pentru slujbele preoților, dezvoltând în același timp sectorul artistic privitor la sculptură și în orice gen de pictură bisericească.

În ce privește domeniul acesta al picturii, direcția Patriarhiei a luat inițiativa ca nicio pictură în bisericile ortodoxe să nu se mai execute decât de oameni cari au o aprobare specială a unei Comisii a Patriarhiei Române și să nu se mai întâmple cum s'a mai întâmplat în câteva biserici anii trecuți. La una din aceste biserici am văzut cum chiar în momentul Sfintei Liturghii, cu ocazia sfințirii picturii, din cauza mulțimii mari din biserică, s'au aburit zidurile sub ochii noștri și se scurgeau odată cu aburii și culorile, alegându-se astfel praful de toată acea pictură făcută atunci, de un pictor care de formă făcuse o pictură frumoasă, dar lucrase cu material prost, pentru ca să câștige cât mai mult și neavând nicim control, își bătuse joc de banii acelei parohii, făcând un lucru care s'a stricat de îndată.

Vem căuta, prin școala de pictură depe lângă Patriarhie, să creem un gen nou de pictură religioasă. Acolo vor fi prevăzuți și profesori pentru executarea de pictură în mozaic sau pentru executarea de pictură în tempera sau pentru executarea de pictură în frescă; am adus acolo călugări din diferite părți ale Patriarhiei noastre, ca să urmeze această școală și dela cei bătrâni să prindă unele meșteșuguri în pictură, în compoziția culorilor și executarea lucrărilor acestea în tempera și în frescă, cum și în mozaic, oarecum necunoscute de pictorii mai tineri.

Nădăjduim ca la anul să vă facem un raport mai detaliat și cu rezultate îmbucurătoare pentru Adunarea Națională Bisericească, care are, după cum s'a prevăzut și în Statut, și această obligație de păstrare a bunurilor bisericilor, de îngrijire a bisericilor depe întreg cuprinsul Patriarhiei noastre.

Iar dacă unor membri ai Adunării Naționale Bisericești li s'ar părea că unele referate asupra unor probleme atât de importante au fost făcute, să zicem, fără adâncirea problemelor respective, apoi eu cu atât mai mult atribui această încredere pe care membrii diferitelor Comisiuni, ca exponenți ai Adunării Naționale Bisericești, ne-au acordat-o, că au acordat-o din considerația pe care o au față de conducerea centrală a Patriarhiei noastre; și în același timp pe cei care sunt mai scrupuloși în asemenea lucruri, eu îi rog să aibă toată încrederea și dânsii în această conducere centrală a Patriarhiei — mai cu seamă că nici timpul n'ar permite, cred, ca să se citească aici act cu act, referat cu referat, Comisiunea bugetară și Permanența Consiliului Național Bisericesc, având toate informațiile necesare, asupra tuturor chestiunilor, nu le-au putut da în acest raport către Adunarea Națională Bisericească. Deci și pe cel mai scrupulos dintre Dvs., eu îl rog să aibă toată încrederea atât în noi cât și în colaboratorii

noștri, delegați permanenți al Consiliului Național Bisericesc, Consilieri Administrativi, Secretar al Patriarhiei și în întreaga administrație, cu serviciile respective, care își fac pe deplin datoria, cu toată cinstea și cu toată corectitudinea.

Vă rog deci să aveți toată încrederea și să ne acordați și de aici înainte această încredere.

Dl. Prof. Coriolan Tătaru a rostit, apoi, următorul cuvânt:

*Inalt Prea Sfințite,
Domnule Ministru,
Onorată Adunare Națională Bisericească,*

Cred că sunt în asentimentul tuturor deputaților ca în această ședință, înainte de a părăsi această Adunare Națională Bisericească, să depunem mărturia sentimentelor noastre de mulțumire, în primul rând pentru bunătatea cu care Inalt Prea Sfinția Sa a înțeles să ne primească pe noi cei care am venit din provincie, cum și pentru căldura sufletească cu care a căutat să ne facă cât mai plăcută șederea aceasta scurtă în reședința patriarhală.

In al doilea rând trebuie să depunem mărturia sentimentelor noastre de mulțumire pentru modul academic în care Inalt Prea Sfinția Sa Patriarhul a știut să conducă această Adunare Națională Bisericească, unde s'au depus o serie de rapoarte pe care le-am auzit și din care am tras oarecari concluzii, care în momentele când ne despărțim ne au produs o reală liniște sufletească.

Să credeți, Inalt Prea Sfințite Patriarh și Domnule Ministru, că atunci când ne vom reîntoarce în orașele din care am venit, noi vom arăta credincioșilor concluziile pe care noi le-am tras aici la această Adunare Națională Bisericească, că în fine credința este o chestiune pur personală, că nimeni nu este obligat să fie credincios, însă nici nu poate fi pedepsit cineva dacă este credincios și că în definitiv ceea ce ne interesează pe noi este libertatea cultelor și libertatea religiei noastre strămoșești, — ajungând noi la concluzia că pe lângă realizările multiple care au fost anunțate de Inalt Prea Sfinția Sa Patriarhul — și care s'au făcut prin concursul și prin înțelepciunea sa — s'a dovedit la București și grija deosebită pe care Guvernul Republicii Populare Române o acordă Bisericii Ortodoxe Române și în special libertății cultului, acea grijă necondiționată care izvorăște și din aceste rapoarte, în care se evidențiază concursul material și moral pe care Guvernul îl acordă exercitării cultului nostru, credinței noastre strămoșești.

Prin urmare eu voi putea arăta că Guvernul a dat întotdeauna ocazia să constatăm că înțelege să dea tot concursul Bisericii noastre Ortodoxe; și că în bună parte, acest concurs este dat pentru că Inalt Prea Sfinția Sa Patriarhul a înțeles ca, în momentele acestea de adâncă transformare socială, Biserica noastră, într'adevăr să caute să servească poporului.

Și pentru această înțelepciune cu care Inalt Prea Sfinția Sa a știut să conducă Biserica noastră și a știut să stabilească acele raporturi sănătoase care vor îngădui Bisericii noastre să se desvolte și mai tare, eu țin din nou, în numele deputaților Adunării Naționale Bisericești, să aduc mulțumiri atât Inalt Prea Sfinției Sale Patriarhului, cât și Onoratului Guvern, dorindu-i Inalt Prea Sfinției Sale ca să-i hărăzească Dumnezeu sănătate și energie ca să poată duce această operă de înflorire a Bisericii noastre ortodoxe înainte.

Să trăiți întru mulți ani!

Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, a luat cuvântul, spunând următoarele:

Inalt Prea Sfințite Președinte,
Onorată Adunare Națională Bisericească,

Acum, la sfârșitul debaterilor, după o zi de muncă, plină de roade, îndemnat și de cuvântarea D-lui Prof. Coriolan Tătaru, mă simt obligat ca înainte de citirea Decretului de închiderea debaterilor, să dau expresie câtorva din gândurile și sentimentele pe care aceste debateri mi le aduc în minte și în suflet.

Bogată, în adevăr, așa cum a spus Dl. Prof. Coriolan Tătaru, a fost activitatea Bisericii Ortodoxe Române, în acest an de activitate, pe care a avut să-l examineze și să-l discute Adunarea Națională Bisericească. Niciodată o Adunare Națională Bisericească, în trecut, nu a avut să înregistreze atâtea fapte și de o așa covârșitoare importanță pentru Biserică. Ceeace este însă poate mai important decât mulțimea acestor fapte și decât efectele lor pentru viața Bisericii Ortodoxe Române, este semnificația lor. Nu avem să luăm, în această privință, decât trei din faptele care s'au discutat aci. Mă refer în special la acele ce s'au spus în legătură cu întregirea Bisericii Ortodoxe Române, la modul cum s'a discutat și cum s'a rezolvat problema vacanțelor episcopale și, în sfârșit la marele act pe care Biserica îl săvârșește prin adresarea către credincioși a Epistolei pentru pace, pe care a alcătuit-o Sinodul Bisericii Ortodoxe Române.

În adevăr, întregirea Bisericii Ortodoxe Române este o operă mare, atât din punct de vedere bisericesc, cât și din punct de vedere național. Ea, această întregire, a avut pentru Biserică drept efect strângerea laolaltă a tuturor credincioșilor români, cari secole de-a rândul au aparținut Bisericii Ortodoxe Române și cari numai prin vitregia vremurilor au ajuns la un moment dat să se găsească nu numai în biserici deosebite, dar chiar să se războiască adesea între ei pentru credință.

Faptul era cu atât mai grav, cu cât această împărțire a românilor din Ardeal, avea drept scop abila lor manevrare pentru a fi stăpâniți în interesul claselor exploatoare cum și în interesul unor stăpâni de peste graniță, îmbrăcați sau nu în haine religioase.

După cum am arătat și altă dată, întregirea Bisericii Ortodoxe Române s'a putut înlăptui — și ea nu se putea înlăptui decât acum — sub regimul nostru de democrație populară, s'a putut înlăptui acum pentru că acum au fost condițiuni prietnice de libertate pentru poporul și clerul greco-catolic, care a stat alături de credincioșii lor, de a-și exprima și a-și impune voința lor. Și în trecut s'a discutat adesea despre strângerea laolaltă a credincioșilor greco-catolici și a credincioșilor ortodocși români, dar atunci se făcea numai de paradă și pentru a înșela buna credință a celor două tabere de credincioși. Acum nu au mai vorbit vârfurile unor interese stăine, ci poporul însuși de credincioși și conducătorii lor firești, înfrângând și demascând pe acei cari numai de formă se arătau a fi alături de ei. Este deasemenea meritul Bisericii Ortodoxe Române și a conducerii sale de a fi știut ca în aceste împrejurări să procedeze cu tact și înțelepciune în această dorință de totdeauna a credincioșilor fostei Biserici Greco-Catolice.

Iată semnificația adâncă a modului cum s'a făcut revenirea credincioșilor greco-catolici în sânul Bisericii Ortodoxe Române. Voința mas-

selor de credincioși și înțelepciunea conducătorilor Bisericii Ortodoxe Române, acestea au prezidat la săvârșirea acestui mare act. Credem că și desăvârșirea acestui act nu se poate împlini decât respectând mai departe și mergând mai departe pe liniile trasate de fapta însăși.

Al doilea fapt la care m'am referit este modul cum s'au rezolvat vacanțele eparhiale dela Iași și Galați.

Desigur că chestiunea se putea rezolva în mod mai felurit, dar Biserica însăși și conducătorii ei, în condițiunile acestui regim de democrație populară, a găsit, credem, rezolvarea cea mai justă. Este firesc, ca într'un regim în care poporul are a-și spune cuvântul său, să se lucreze în spirit

I. P. S. Patriarh Justinian, alături de Dl. Dr. Petru Groza, Președintele Consiliului de Miniștri și membru în Adunarea Națională Bisericească, Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, înconjurați de membrii Sf. Sinod și ai Adunării Naționale Bisericești.

popular, cu respectarea tradițiilor celor bune ale poporului. Regimurile reacționare, este firesc să se depărteze de popor și de tradițiile lui și așa au făcut de fapt în trecut, când mărunte socoteli de casă au îndreptat organizația bisericească a Bisericii Ortodoxe Române spre formule nefirești și antinaționale. Așa s'a întâmplat în trecut și cu diferitele formule care s'au găsit pentru organizarea bisericească în Nordul și în Sudul Moldovei. Regimul nostru de democrație populară dă Bisericii posibilitatea să rezolve problemele în spiritul celor mai bune tradiții populare. Așa se face, credem, că în rezolvarea vacanțelor eparhiale despre care s'a vorbit și care s'a împlinit deplin în ședința de astăzi, s'a revenit la formule care existau de mult în tradiția noastră istorică și populară și anume la reînființarea vechilor așezări vlădicești, Mitropolia Moldovei și a Sucevei și

Episcopia Dunării de Jos, având aproape aceeași întindere teritorială pe care le-au avut ele pe vremuri.

Indrăsnesc să cred ceva mai mult, că însăși alegerea celor doi ierarhi, în persoana I. P. S. Sebastian și aceea a P. S. Chesarie, s'a făcut tot în spiritul aspirațiilor populare.

În sfârșit, cel de al treilea fapt la care mă refeream, este Epistola pentru pace pe care Sf. Sinod a alcătuit-o și pe care în curând o va trimite credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române, îndemnându-i să strângă rândurile și să se organizeze alături de toți luptătorii pentru pace, din țările de democrație populară, de lumea iubitoare de pace de pretutindeni, de tot lagărul democrației și al păcii, care luptă astăzi cu atâta succes, conduși de marea Uniune Sovietică și de către Conducătorul popoarelor muncitoare, marele Stalin.

Nu se poate un act cu mai mare semnificație populară decât acesta. Poporul vrea pace. Poporul muncitor vrea să aibă liniștea necesară pentru a construi o viață prosperă și luminoasă. Lansând acest apel către poporul credincios, Biserica Ortodoxă Română face încă un act de mare importanță, nu numai bisericească, dar și națională, socială și adânc umană. Și este în același timp un act care se înscrie cu adevărat pe linia marilor aspirații populare.

La sfârșitul debaterilor acestei Adunări Naționale Bisericești, trebuie să subliniem toate aceste lucruri și noi o facem din toată inima. Luăm act cu cea mai mare și vie satisfacție de această rodnică și frumoasă activitate a Bisericii Ortodoxe Române și felicităm din toată inima atât pe membrii Sinodului Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu I. P. S. Patriarh, cât și Adunarea Națională Bisericească, pentru că au știut să găsească linia justă a unor astfel de mărețe înfăptuiri.

Urăm Bisericii Ortodoxe Române, Adunării sale Naționale Bisericești, Sinodului său și I. P. S. Patriarh Justinian, să aibă parte și în viitor de roadă tot așa de îmbelșugată, pe linia aspirațiilor comune ale Bisericii Ortodoxe Române și ale poporului muncitor din Republica Populară Română, păstrând mereu linia aceasta justă de integrare în aspirațiile populare și în bunele tradiții ale poporului muncitor.

Mulțumesc din toată inima Adunării Naționale Bisericești pentru modul academic cum a știut să-și susțină problemele pe care le-a debătut, iar I. P. S. Patriarh Justinian pentru modul distins cum a știut să conducă aceste debateri.

Lucrările s'au încheiat la orele 20,30 seara.

INSCĂUNAREA I. P. S. SEBASTIAN RUSAN, MITROPOLITUL MOLDOVEI ȘI SUCEVEI.

Sâmbătă 25 Martie 1950 s'a desfășurat la Iași solemnitatea înscăunării I. P. S. Sebastian Rusan, noul Mitropolit al Moldovei și Sucevei, la care au participat I. P. S. Justinian, Patriarhul României, Dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, I. P. S. Firmilian, Mitropolitul Olteniei, PP. SS. Antim, Episcopul Buzăului, Chesarie, Episcopul Dunării de Jos, Teofil, Episcopul Romanului și Hușilor, Theoctist, Episcopul Vicar al Patriarhiei Române, reprezentanții autorităților civile și militare din localitate, PP. CC. Consilieri administrativi patriarhali Gh. Vintilescu, Gh. Maior, Al. Săvulescu și Atanasie Preda, precum și fruntașii clerului moldovean.

La sosirea în fața reședinței mitropolitane, I. P. S. Patriarh Justinian, Dl. Ministru Stanciu Stoian și I. P. S. Sebastian au fost întâmpinați de numeroși preoți și călugări, iar P. C. Pr. C. Nonea, consilier mitropolitan, a urat înalților oaspeți bun venit pe pământul istoricei Mitropolii « Moldovei.

După ce I. P. S. Patriarh Justinian și I. P. S. Mitropolit Sebastian au fost înveșmântați cu mantia arhierescă, s'au îndreptat spre Catedrala Mitropolitană, unde așteptau credincioșii și reprezentanții autorităților locale. Slujba religioasă a fost săvârșită de I. P. S. Firmilian, Mitropolitul Olteniei, PP. SS. Antim. Anghelescu, Episcopul Buzăului și Chesarie Păunescu, Episcopul Dunării de Jos, înconjurați de un sobor de arhimandriți și preoți.

La sfârșitul serviciului divin, dl. Pamfil din Ministerul Cultelor, a citit Decretul Înaltului Prezidiu, pentru confirmarea I. P. S. Sebastian Rusan ca Mitropolit al Moldovei, iar P. C. Pr. Consilier patriarhal Gh. Vintilescu a citit gramata patriarhală.

I. P. S. Mitropolit Sebastian a rostit apoi următoarea cuvântare:

**Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Părinte Patriarh,
Domnule Ministru al Cultelor,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți,
Onorate autorități,
Prea Cucernici și Prea Cuvioși Părinți,
Prea Cuvioase Maici Starițe,
Iubiții mei Fii Sufletești,**

Cuprins de o emoție sfântă, pășesc cu sfială pe scaunul de veche și glorioasă tradiție ortodoxă a Mitropoliei Moldovei și Sucevei, scaun, care în decursul veacurilor, a fost atât de frumos ilustrat de mărețele figuri de luminați Ierarhi, care au păstorit Moldova lui Ștefan cel Mare.

În fața ochilor sufletelor noastre astăzi defilează umbrele înțelepților Vlădici ai Moldovei, ca:

Teoctist, sfetnic al lui Ștefan cel Mare, care l-a și uns Domn al Moldovei. Vestit pentru cuviosia sa.

Varlaam, fiu de țăran, cel care s'a instruit la Kiew și Moscova și s'a inspirat în activitatea sa de exemplul marelui Mitropolit Petru Movilă «cel din neamul nostru», a îmbogățit tezaurul literar al neamului său și la anul 1642 a prezidat Sinodul dela Iași, lepădând catehismul calvinesc.

Dosoftei, «făuritor de vers moldovenesc», care a tipărit cărți românești în Polonia, apoi în țară, în tipografia sa, primită la 1679 dela Ioachim, Patriarhul Rusiei.

Iacob Stamati, fiu de țăran din Ardeal, iscusit îndrumător al clerului și poporului.

Veniamin Costache, întemeietor de școli pentru luminarea poporului său, care, între altele multe a deschis în 1804, la Mănăstirea Socola, lângă Iași, un seminar, pentru formarea duhovnicească a preoților. S'a trudit mult pentru formarea limbei românești, pentru care a și fost numit: «Ctitor al limbei române». A fost model de blândețe, de binefacere, de împlinirea datoriei, de iubire, de progres și de știință și a zidit mărețea biserică a Mitropoliei.

Iosif Naniescu, apărător al credinței, exemplu de muncă și vrednicie credincioșilor săi, meritând pe bună dreptate frumosul titlu de «apărător vajnic al autocefaliei Moldovei». A terminat și zidirea bisericii Mitropoliei, începută de Veniamin Costachi.

Nicodim Munteanu, elev și magistru al Academiei Teologice din Kiew, distins cărturar, care, cu traducerile sale, din cei mai mari telogoi ruși, a îmbogățit literatura noastră teologică, a îndemnat clerul și poporul să se înșirue în rândurile luptătorilor pentru democrație. Ii vom urma pilda și ne vom năzui a duce la bun sfârșit opera începută de ei.

Inalt Prea Sfințitul Justinian, actualul Patriarh al Republicii Populare Române, demn reprezentant din seria glorioșilor Mitropoliți ai Moldovei, a pășit cu demnitate pe urmele înaintașilor săi. A organizat și dirijat o activitate socială și filantropică fără precedent, cutreerând toată Moldova, cu colaboratorii distinși din cler și dela Universitatea istoricului și bătrânului Iași, ca și cu muncitori harnici și iubitori de progres, aducând lumină și ajutor pentru cei anonimi și lipsiți. Vă vom urma fapta, Inalt Prea Sfințite, și ne vom strădui să pășim pe urmele marilor noștri înaintași.

Am fost onorat de Adunarea Națională Bisericească, de Sf. Sinod și de Onoratul Guvern, cu înalta demnitate de Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Sucevei, când ați așezat pe umerii mei o povară grea, dar cu nădejdea la Dumnezeu, cu ochii țintă la epocalele realizări ale înaintașilor, la înțelepciunea, hărnicia și blândețea lor precum și cu concursul clerului și poporului, avem întemeiate speranțe că vom face tot ce ne stă în putere, pentru a ne achita în mod onorabil de obligațiunile ce ne revin.

**Inalt Prea Sfințite Părinte Patriarh,
Domnule Ministru,**

Ni se pare că pronia divină dă răsplătirea contribuției culturale a Mitropoliei Moldovei făcute Ardealului în epoca de lupte grele duse împotriva papistașilor din secolul al 18-lea, Sf. Mănăstiri și Chiriarii Mol-

doveni, cu sprijinul Bisericii Ortodoxe Ruse, au întărit pe ortodocșii din Ardeal, împotriva Habsburgilor și Vaticanului.

Iată că astăzi Ardealul, în smerita mea persoană, vă trimite un ierarh, ca altă dată pe Iacob Stamati, ilustrul Mitropolit al Moldovei. Venirea mea pe scaunul mitropolitan coincide cu reîntregirea granițelor Eparhiei în fruntariile vechi, lucru statornicit de Guvernul Republicii Populare Române.

Până la treptele scaunului mitropolitan dela Iași, pașii noștri au cucerat diferite ținuturi ale Ardealului. Popas de 20 de ani am făcut în frunțașă parohie Vulcan din Valea Jiului, unde am păstorit cu devota-

I. P. S. Patriarh Justinian și I. P. S. Sebastian Rusan, Mitropolitul Moldovei, întâmpinați de P. C. Pr. Consilier C. Nonea, care în numele clerului moldovean a urat «bun venit».

ment și dragoste pe muncitorii minieri de acolo. Acolo am învățat să prețuiesc munca și pe muncitori. Nu odată am dat expresie indignării de care eram cuprins, la vederea neomenosului tratament de care erau învredniciți muncitorii, de către stăpânii lor fără suflet. Exploatarea omului de către om, acolo era la culme. De aci trecând prin trei Protopopiate, am ajuns Episcop al voevodalului ținut al Maramureșului, de unde am trecut, ca Arhiepiscop, pe încântătoarele meleaguri ale Bucovinei «cu pomi roditori și mândri feciori», stabilindu-mă în cetatea Suceava, glorios scaun de domnie al lui Ștefan cel Mare.

Rugăciunile mele și genunchii mei s'au prosternat în fața moaștelor Sfântului Ioan cel Nou dela Suceava, patronul Bucovinei ca și Cuvioasa Paraschiva, patroana Moldovei, iar acum sfios mă urc pe tronul marilor Chiriarhi, cari au păstorit cu glorie această Mitropolie.

Pretutindeni, pe unde am propovăduit cuvântul Evangheliei, am căutat să-l fac roditor în sufletul credincioșilor.

Acum, când venim la Iași, să luăm conducerea Mitropoliei, suntem conștienți de răspunderea ce avem și vom căuta să sporim legăturile culturale printr'o frăție de muncă, între toți factorii de răspundere, clerici și mireni din Republica Populară Română. Cu aceasta nădăjdum să înscriem și Noi o pagină în istoria Bisericii Moldovene, demnă de înaintașii noștri.

Mă instalez pe scaunul Moldovei chiar în ziua de Buna-Vestire, când îngerul Gavriil a fost trimis de Dumnezeu la Prea Curata Fecioară Maria în Nazaretul Galileii, către care a zis: «Bucură-te ceea ce ești plină de dar... iată vei zămisi în pântece și vei naște fiu și vei chema numele lui Iisus, acesta va fi mare și Fiul Celui de Sus se va chema și-I va da Lui, Domnul Dumnezeu, scaunul lui David, tatăl Lui» (Luca 1, 26, 32), în ziua când Biserica cântă «astăzi este începătura mântuirii noastre, când Fiul lui Dumnezeu, fiul Fecioarei se face». A vrut Dumnezeu să mă stabilesc în cea mai istorică și cu cele mai frumoase tradiții Mitropolie a țării, în Eparhia cu cele mai multe mănăstiri și schituri, tot atâtea vetre de lumină și de curată credință, cari sunt o mândrie a Moldovei.

Dea Domnul, ca venirea smereniei mele în Moldova să fie și ea o veste bună pentru clerul și poporul de aici, pentru mântuirea sufletească a cărora voi lucra «cu vreme și fără de vreme», străduindu-mă a fi model de hărnicie și de omenie, ca și înaintașii mei în scaun. Cu încredere nețarmurită în Bunul Dumnezeu, care «toate spre folosul zidirii le orânduiește», în Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, prezidat de I. P. Sfințitul Patriarh Justinian, în Guvernul democratic al țării, în fruntea căruia cu cinste și demnitate stă de 5 ani încheiați Dl. Dr. Petru Groza, cu încredere în clerul și poporul meu moldovean și sucevean, plec la acest drum greu al izbândirilor pe tărâm bisericesc și social, cu nădejdea că nu voi rămânea umilit în fața umbrelor înaintașilor mei. Avem dela cine ne inspira în activitatea Ncastră arhierescă, deci și povara ne va fi mai ușoară.

**Inalt Prea Sfințite Părinte Patriarh,
Domnule Ministru,
Iubiții mei fii sufletești,**

Mitropolia contopită a Moldovei și Sucevei, și acum ca și altă dată, deși cu reședința Mitropolitului la Iași, își păstrează vechea titulatură. Este adevărat că la început, scaunul Mitropolitan a fost la Suceava, pe timpul domniei lui Alexandru Lăpușneanu, însă la 1564 s'a mutat la Iași, având aceiași titulatură ca și astăzi, de «Mitropolie a Moldovei și Sucevei». Această contopire deci, nu constituie o invenție recentă, ci o corectare și o justificare a istoriei. Ne bucurăm că această corectare a istoriei s'a putut realiza, în era democrației populare, nu altă dată. Acum, când poporul muncitor, plugarii și intelectualii doritori de progres și lumină pentru toți cei ce se trudesă cu brațele și cu mintea, trăiesc liberi și când asistăm la clădirea unei lumi noi, cu oameni noi, în care va dispărea pentru vecie exploatarea, acum când toate popoarele democrate luptă cu înverșunare pentru pace și împotriva războiului pustiitor de tinere vieți omenești și distrugător de opere de artă, cu migală realizate,

ca și de imense bunuri ale poporului, Biserica Ortodoxă Română, cu clerul ei de mir și cel monahal, ca și cu credincioșii ei, se alătură cu tot clanul la tabăra celor ce luptă pentru pace și binecuvintează această strădanie, ca singura mântuitoare.

Pe cât ne-a îngăduit timpul și împrejurările, am căutat să lămurim trecutul istoric al Mitropoliei Moldovei și Sucevei, trecând în revistă mărețele figuri ale câtorva Mitropoliți ai Moldovei, din cei cari cu realizările lor nepieritoare, au lăsat o dâră în istoria Bisericii și a Patriei noastre.

Am văzut cum o mulțime din cei mai de seamă Mitropoliți ai Mol-

I. P. S. Patriarh Justinian, Dl. Prof. Ștanciu Stoian, Ministrul Cultelor și I. P. S. Sebastian Rusan, Mitropolitul Moldovei, îndreptându-se spre Catedrala Mitropolitană din Iași.

dovei, s'au adăpat la cultura înaltelor școli teologice dela Kiew și Moscova. Să cultivăm această legătură sufletească cu marea și puternica noastră vecină dela Răsărit și cu Biserica ei autocefală și în viitor.

**Înalt Prea Sfîntite Părinte Patriarh,
Domnule Ministru,**

Să ne fie îngăduit a prezenta și un sumar plan de activitate misionară și socială, chiar pentru îndrumarea clerului și a credincioșilor din Mitropolia Moldovei, dar și pentru clerul monahal.

Alături de voi, iubiții mei fii sufletesti, vom lucra fără răgaz pentru preamărirea lui Dumnezeu, pentru mântuirea sufletească a păstoriților noștri, pentru luminarea și bunăstarea poporului din mijlocul căruia ne-am ridicat, pentru stârpirea exploatării dintre oameni, pentru sporirea dragostei și iubirii față de aproapele, fără deosebire de credință și limbă, pentru instaurarea păcii în lume, a păcii propoveduită de Domnul și

Mântuitorul nostru Iisus Hristos și practicată de Biserica noastră, iată, de 2000 ani.

Vom căuta să readucem la Biserica strămoșească pe toți credincioșii, pe sectarii cari, în mod inconștient, stau în slujba străinilor plătiți cu dolari, pentru ca să strice unitatea de credință și cea națională a neamului nostru, acum când avem mai mare nevoie de această unitate, care să ne garanteze pacea. Vom utiliza față de sectari mijlocul pastoral recomandat de vajnicul apostol al neamurilor, Pavel: «Propovăduiește cuvântul; stai asupra cu vreme și fără de vreme; muștră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga răbdare și cu învățătura... pătimește răul, fă lucrul evanghelistului, slujba ta fă-o deplin» (II Tim. 4, 2, 5). Ii vom îndemna să ia pildă dela frații noștri greco-catolici din Ardeal, cari în Octombrie 1948, după o sterilă pribegie de 250 de ani și după ce s'au convins că Vaticanul și Habsburgii, la 1700, i-au indus în grea eroare, au revenit la sânul Bisericii Ortodoxe, tot sub zodia democrației. Ne vom ruga ca Domnul să-i lumineze și să le încălzească inimile, să facă și ei, sectarii, la fel ca uniții din Ardeal.

Vom îndemna clerul și poporul să asculte de Stăpânire, despre care slăvitul Apostol Pavel, zice că: «E dela Dumnezeu și că cine nu se supune Stăpânirii, poruncii lui Dumnezeu se împotrivește» (Rom. 13, 1, 2).

Vom insista ca nu numai să se supună Stăpânirii, ci să și colaboreze sincer cu ea, pentru binele poporului și pentru fericirea tinerei și scumpei noastre Patrii, a Republicii Populare Române.

Fac poftire clerului și poporului moldovean și bucovinean să îmbrățișeze cu căldură acest sumar plan de activitate și să-l pună în practică.

Sunt sigur că și călugării și călugărițele din Moldova, cu cele mai multe și bine înzestrate mănăstiri, în frunte cu Neamțu, Văratec și Sucevița, și toate celelalte, încă vor răspunde cu dragoste acestei chemări părintești a Noastre.

Rog pe «Mai Marele Păstorilor», pe Domnul nostru Iisus Hristos, să binecuvinteze cu darul Său cel sfânt și cu rezultate mulțumitoare acest gând al nostru, care, desigur, e și gândul Domniilor Voastre, al tuturor.

Acestea constatate, mulțumesc Inalt Prea Sfințitului nostru Patriarh Justinian pentru cinstea și bucuria ce ne-a făcut, onorând cu înalta I. P. S. Sale prezență solemnitatea aceasta. Il rugăm să ne aibă sub ocrotirea Inalt Prea Sfinției Sale și în viitor.

Mulțumesc cu recunoștință D-lui Dr. Petru Groza, Președintele Consiliului de Miniștri, reprezentat la această solemnitate a Bisericii și poporului moldovean, prin Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, pentru interesul ce poartă față de Biserica Ortodoxă și clerul ei, asigurându-l pe Domnia Sa și întregul Guvern democratic al țării, de loialitatea și colaborarea noastră sinceră.

Mulțumesc cu toată căldura sufletului meu D-lui Ministru al Cultelor, Prof. Stanciu Stoian, pe care îl asigur de prețuirea ce-i port.

Mulțumesc Inalt Prea Sfințiilor și Prea Sfințiilor și Frați Mitropoliți și Episcopi ai mei, cari dela mari depărtări au alergat cu dragoste la bucuria noastră. Ii asigur de aceiași considerațiune, căci dragostea naște dragoste.

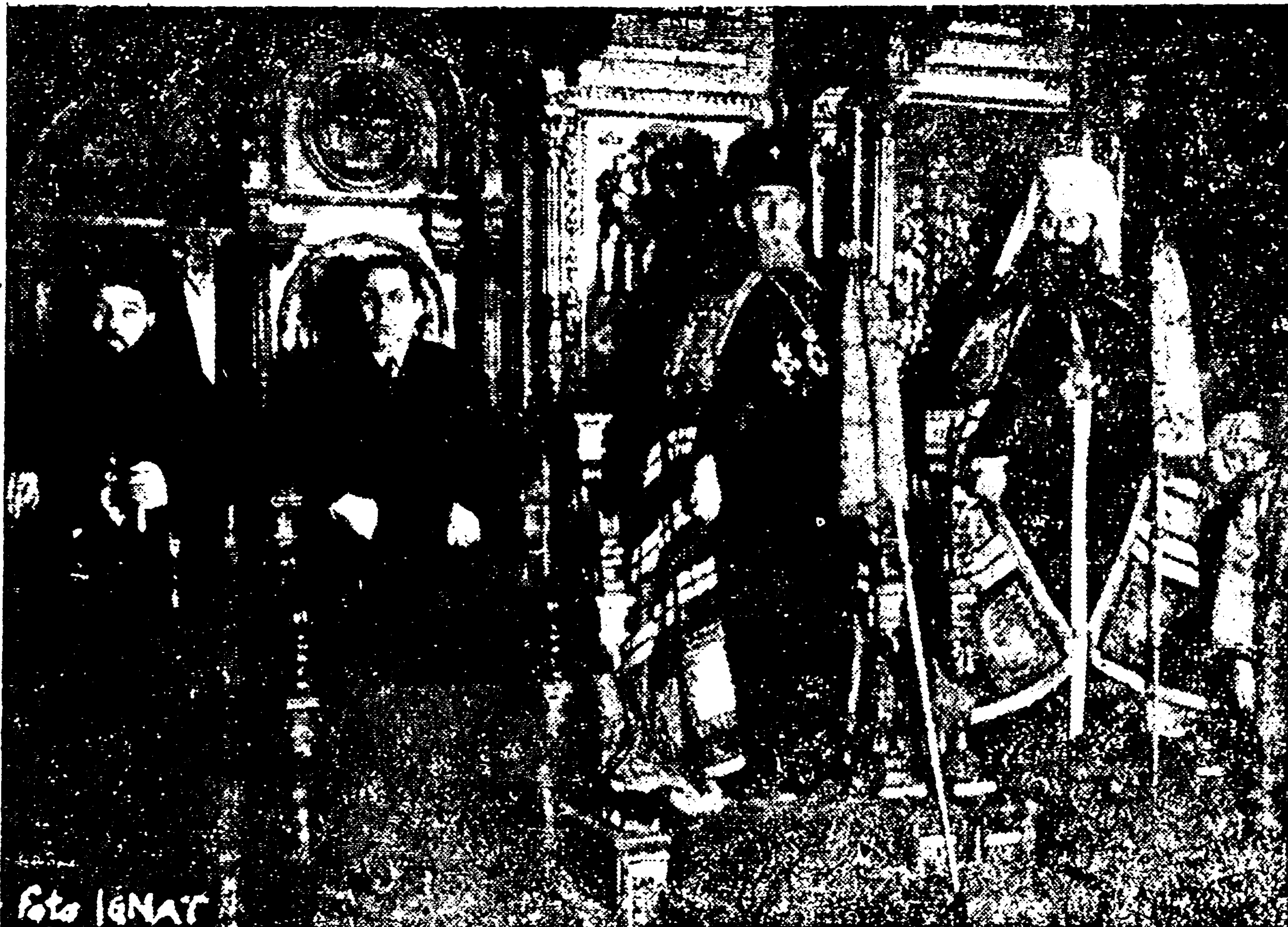
Mulțumesc autorităților civile și militare din Iași și tuturor oaspeților prezenți, pentru distinsa atențiune de care ne-au învrednicit la acest act solemn din viața noastră.

Mulțumesc cucernicului cler mirean și cuviosului cler monahal de toate gradele, precum și iubitului nostru popor care a ținut de cuviință a ne onora și îmbărbăta cu prezența lor la acest praznic al Bisericii moldovene și sucevene.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu-Tatăl, și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu noi cu toți. Amin.

*

După cuvântul I. P. S. Sebastian, a vorbit — în numele Guvernului — Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor:

I. P. S. Patriarh Justinian, I. P. S. Mitropolit Sebastian, Dl. Ministru Stanciu Stoian și P. S. Theoctist Arăpaș, în timpul slujbei religioase, în Catedrala Mitropolitană din Iași.

**Inalt Prea Sfințite Părinte Patriarh,
Inalt Prea Sfințite Părinte Mitropolit Sebastian,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți,
Cinstiți ascultători,**

«Incep prin a aduce felicitările Guvernului și ale D-lui Prim Ministru personal către Biserica Ortodoxă și conducătorul ei, I. P. S. Patriarh Justinian, cu prilejul acestei mărețe festivități. Felicitări și urări de bine îndrept deasemenea către noul Arhipăstor al Mitropoliei Moldovei și Sucevei, Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Sebastian Rusan.

Iașul voevozilor și Vlădicilor, Iașul amintirilor culturale și de luptă, merustează astăzi pe răbojul vremii, încă un fapt demn de amintit mai târziu: Iașul primește pe scaunul său vlădicesc un Vlădic nou.

Se cade, cinstiți ascultători, ca noi toți și mai ales Eparhia Moldovei

și a Sucevei să știm mai întâi cine este cel chemat să ocupe scaunul acesta de Mitropolit al Moldovei, cine este noul Arhiepiscop și ce semnificație să dăm venirii lui pe scaunul ocupat de atâția iluștri înaintași, despre care însuși a vorbit și la alegerea sa. Ne-am întrebat și noi și răspunsul ne-a bucurat.

Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian Rusan, noui Mitropolit ce descinde în acest istoric oraș al Iașilor, este fiu de țaran de pe mândrele plaiuri ale Târnavelor. Are așa dar obârșie țărănească, sănătoasă, obârșie comună cu a imensei majorități din cetățenii acestei țări. I. P. S. Sebastian Rusan s'a pregătit apoi și și-a început păstoritul, pentru o vreme destul de îndelungată, între vrednicii minieri din Valea Jiului, cunoscându-le acestora viața, necazurile, nevoile. Obârșia sa și viața pe care a dus-o i-a dat, așa dar, potrivite resorturi sufletești, pentru a înțelege cum se cuvine, vremea noastră și regimul nostru, o vreme și un regim care se sprijină pe frățesca alianță între clasa muncitoare și țărănimea muncitoare. Cu inima și mintea astfel formate, se va putea pătrunde Înalt Prea Sfinția Sa de lupta dusă de acest regim pentru o viață nouă, pentru o viață liberă, pentru pace. Va putea înțelege deasemenea de ce noi cu toții, în această țară, astăzi, trebuie să luptăm cu hotărîre pentru această viață nouă de muncă, pentru libertatea și independența țării noastre, pentru pace.

Ați citit, desigur, sau ați ascultat, cinstiți ascultători, așa cum am citit și noi frumoasa pastorală pentru pace, dată de curând de Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Nouă ne-a plăcut și ne place îndeosebi să subliniem aceste cuvinte pline de adâncă înțelepciune: «Dragostea zidește pacea; și pacea zidește mântuirea».

Tălmăcindu-le în graiul nostru laic și potrivindu-le cu crugul vremii, am putea să spunem și noi: «Munca și lupta de azi a celor ce muncesc descătușează, liberează; iar libertatea zidește dragoste și dragostea zidește pacea». Căci nu există în adevăr, pace fără iubire de oameni și nici iubire de oameni fără libertatea reală. Pacea adevărată o aduce numai libertatea reală, acea libertate care nu e numi formală, care nu se proclamă numai pe sine, ci există întreagă, fără opreliști de nici un fel, ci mai ales fără robie economică. Noi, pentru o astfel de pace luptăm, pentru ea muncim, și suntem gata să ne jertfim.

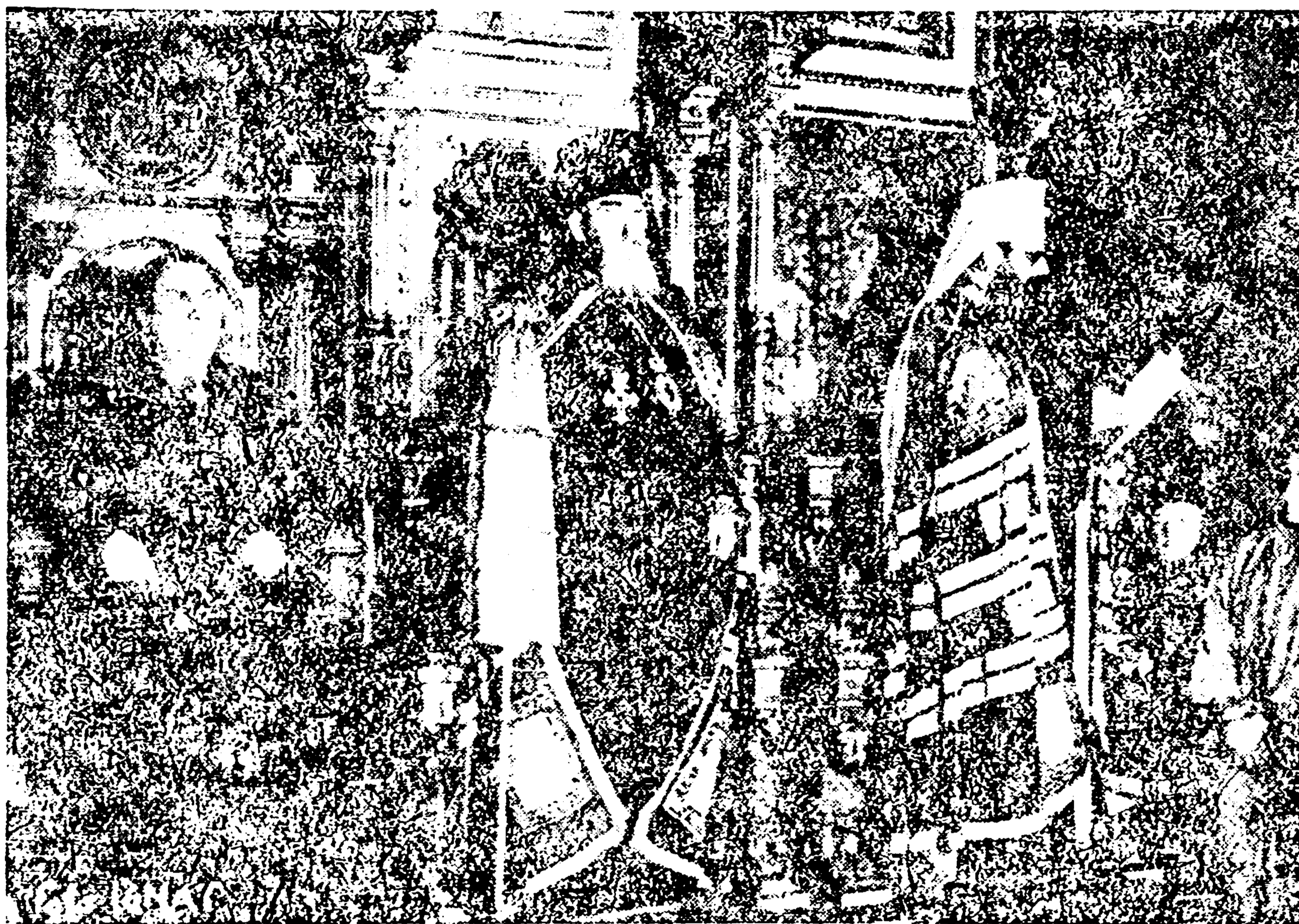
Să ne aducem, în această privință, aminte de cuvintele poetului care spune:

«Pace lumii, dar nu pacea
Jug al nedreptății
Pace, — însă doar din mâna
Sfintei libertăți».

Apusul imperialist burghez, Apusul care apune în adevăr, copleșit de putreziciune și înecat în oceanul păcatelor pe care nu le mai poate vindeca, vorbește și el de o pace. Este însă cu drept cuvânt, această pace, pacea apusului, pacea nopții veșnice, pacea fără lumină a vieții și fără o rază de speranță. Pacea adevărată n'are nimic comun cu această pace de mormânt, cum n'are nimic comun moartea cu viața. Pacea adevărată înseamnă viață, muncă, — viața închinată muncii și muncă pusă în slujba vieții, înțelegere între toți cei ce trăesc și muncesc. Dar această pace nu dă pace imperialiștilor apuseni. Și lucrul acesta este de înțeles. Ei nici nu

pot pricepe ce este pacea, pentru că lumea lor n'a cunoscut și nu poate cunoaște unde și cum se poate ivi cu adevărat mult visatul corn al abundenței și ramura de măslin a păcii. Poate fi oare pace acolo unde oamenii nu sunt împăcați în sufletele lor cu viața ce o duc? Poate fi pace acolo unde o minoritate confiscă pentru ea bunurile vieții și libertatea și lasă pentru alții mizeria și robia?

Istoria a cunoscut în regimurile de clasă, care s'au perindat atâtea mii de ani, atâtea visuri pentru pace! S'a vorbit astfel, în prima orânduire socială de clasă, despre «pacea romană»; când, însă, milioane de sclavi mocneau ura cumplită în sufletul lor, împotriva stăpânilor care erau stăpâni pe viața și pe munca lor. Era oare pace aceasta? Istoria a auzit

I. P. S. Patriarh Justinian rostindu-și cuvântarea, cu prilejul instalării
I. P. S. Mitropolit Sebastian Rusan.

apoi glasul Bisericii cerând pe pământ pacea lui Dumnezeu. Dar putea fi oare pace cu adevărat în sufletele milioaneilor de oameni truditari, când marii feudali țineau în jugul lor țărănimea iobagă și când alături de aceștia așa zisa «pax catholica», cu suveranul pontif dela Roma în frunte, binecuvânta acest jug? Istoria a mai înregistrat apoi și utopiile filosofilor din sec. XVII și XVIII care visau o pace perpetuă, dar visurile lor s'au întrupat în mod meschin în așa zisa «pax britanica», așa cum încearcă acum să se întrupeze în «pax americana». Pot fi însă împăcați cei 18 milioane de șomeri parțiali sau totali din Statele Unite și atâtea alte milioane de alți șomeri din celelalte țări exploatare și de popoarele coloniale subjugate, cu o astfel de pace? Desigur că nu. În lumea construită pe clase, în lumea care se împarte în ghiftuiți și flămânzi, în stăpâni și sclavi, în domni și iobagi, în exploatare și exploatați, într'o astfel de lume nu poate fi pace, pentru că marea majoritate a popoarelor este încontinuu ne-

impăcată cu stările de lucruri create de aceste contradicții. Istoria aceasta s'a condus întotdeauna de dictonul lui Iuliu Cezar: «Si vis pacem para bellum», — dacă vrei pace, pregătește-te de războiu. Într'o astfel de lume, războiul este regulă iar pacea este excepție, războiul este ceva firesc, iar pacea este numai un armistițiu, în care războiul de fapt se continuă cu alte arme, cu arme subtile, dar nu mai puțin condamnabile.

Lumea aceasta, însă, a exploatării și a războiului apune. Este putredă și condamnată. Ea se descompune și piere, dar de sub resturile ei împrăștiate și fără viață se ridică mândră și viguroasă cu aspirațiile ei tinerești și luminoase noua orânduire. Lumea veche s'a încurcat deja până acum în două conflagrații mondiale și după fiecare din acestea s'a arătat lumii ce va să fie viitorul ei. După primul războiu mondial a scăpat din lanțurile capitalismului imperialist o șesime din globul pământesc. Acum, după cel de al doilea război mondial, încă o șesime din acest glob s'a desprins și se organizează, liberată de lanțurile exploatării. Dacă după primul războiu mondial Uniunea Sovietică, singura țară care construia socialismul, era izolată, acum, după al doilea război mondial, Uniunea Sovietică nu mai este izolată. În spre apusul ei și în spre răsăritul ei sunt alte țări, care asemenea ei, se organizează în libertate deplină. Ceva mai mult, toate aceste țări stau strâns legate în jurul Uniunii Sovietice și a marelui conducător de popoare, Iosif Visarionovici Stalin. Și nu trebuie să uităm că între aceste țări, două dintre ele, însăși Uniunea Sovietică și alături de ea Republica Populară Chineză sunt cele mai mari țări din lume. Alături de acestea, chiar în țările imperialiste, oamenii muncii din lumea întreagă își strâng tot mai mult rândurile sub steagul partizanilor păcii.

Congresele pe care le-a ținut organizația aceasta de proporții uriașe ne arată cât de dornică este astăzi lumea muncitoare, de pace și de construcție pașnică, cât de puternică este în același timp această mișcare care nu cerșește pacea, ci o impune.

Acest înțeles îl au desigur cuvintele unuia din reprezentanții Uniunii Sovietice care de curând a spus la Congresul dela Stockholm: «Războiul pe care imperialiștii îl pregătesc astăzi se va termina înainte de a începe». Mișcarea aceasta, care se sprijină pe forța oamenilor muncii și pe forța țărilor de democrație reală, care au în fruntea lor Uniunea Sovietică, mișcarea aceasta poate într'adevăr să dea un avertisment serios ațâțătorilor la războiu. Și acest avertisment este dat.

Tot la Congresul dela Stockholm, în rezoluțiile sale, doritorii de pace au făcut acest avertisment și apel totodată: «Vom considera, spune rezoluția Congresului, drept criminal de războiu acel guvern care va folosi primul arma atomică împotriva oricărei țări. Chemăm pe toți oamenii de bună credință din întreaga lume să semneze acest apel».

Oamenii de bună credință, oamenii cinstiți din lumea întreagă semnează cu hotărîre acest apel, dar și cu credința că dacă un al treilea războiu mondial ar izbucni, acesta nu poate să amenințe serios decât resturile lumii burgheze care vor fi înmormântate sub ruinele pe care ea însăși le-a provocat. Iată ce poate să însemne un al treilea războiu mondial, iată pe cine ar amenința în mod serios un astfel de războiu mondial.

Aci, în lagărul păcii, al democrației și al progresului noi muncim luptând și luptăm muncind. Simbolul vieții noastre este aici ogorul liniștit pe care înaintează calm și victorios, sub razele unui soare de primăvară,

tractorul și semănătoarea. Semănăm sămânța lumii noi, semănăm pretutindeni, semănăm toți, semănăm, cinstiți ascultători, și aici în Iașul atâtor tradiții frumoase o speranță, care desigur va da roade.

Speranța noastră este că, cu această instalare, Biserica face încă un pas înainte, de lucru hotărât alături de popor, în lupta pentru construcție și pentru pace.

În aceste sentimente, urăm Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Sebastian să păstorească ani mulți și fericiți în această eparhie istorică și să se bucure de roadele îmbelșugate ale muncii sale puse în slujba poporului pe care îl păstorește și a scumpei noastre patrii, Republica Populară Română. În aceste sentimente, îți urăm, Înalt Prea Sfințite, întru mulți ani!».

În fața Catedralei Mitropolitane din Iași, după solemnitatea instalării
I. P. S. Mitropolit Sebastian Rusan.

A vorbit apoi I. P. S. Patriarh Justinian, ascultat cu emoție de credincioșii Iașului, care n'au putut uita înțelepciunea cu care i-a cărmuit, alinându-le durerile, în zilele grele de după războiu, fostul lor păstor suflătesc, Patriarhul de azi al Bisericii Ortodoxe Române:

**Domnule Ministru al Cultelor,
Onorate Autorități Publice,
Înalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți,
Prea Cucernici Părinți și iubiți credincioși moldoveni,**

«După doi ani dela alegerea mea ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române predau în sfârșit Mitropolia Moldovei noului titular al ei, Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Sebastian Rusan.

Această prelungită chivernisire a treburilor bisericesti ale Moldovei ne-voită de mine, căci ușor puteți înțelege cât îmi sporea de mult sarcina

și așa covârșitoare a conducerii întregii noastre Biserici — poate că trebuie interpretată, și eu așa o interpretez, ca ceva ce a aparținut economiei dumnezeiești. Cred că a fost voit de Dumnezeu ca această legătură directă, ce s'a stabilit între mine și Scaunul Mitropolitan dela Iași, prin lucrarea desfășurată aici, ca Arhiepiscop Vicar mai întâiu și ca Mitropolit după aceea, să nu se întrerupă așa de repede.

Sunt împrejurări când sufletul nostru simte nevoia să se destăinuiească. Ei bine, sufletul meu vi se destăinuește astăzi și mă îndeamnă să vă mărturisesc cât am fost de fericit că Dumnezeu m'a învrednicit să fiu, un timp, întâi-stătătorul străvechei Mitropolii a Moldovei și păstrătorul blândului și evlaviosului popor moldovean. Am avut parte de timpuri excepțional de grele, după războiul atât de distrugător, ale cărui rane dureroase se văd încă în satele și orașele Moldovei, dar conștiința îmi este împăcată că am căutat—ajutat de toți cei ce s'au găsit alături de mine,— să fac tot ce mi-a stat în putință ca să răspund tuturor nevoilor din acele clipe grele, și astfel să mă arăt și prin aceasta, vrednic urmaș al strălucitorilor mitropoliți, cari în decursul veacurilor, au purtat pe umeri grija dreptcredincioșilor moldoveni.

Amintirea acestor greutăți, pe care, dacă nu le vom fi putut învinge cu totul, cel puțin le-am făcut mai ușor de suportat, mă va însoți în toată viața mea, ca una din cele mai curate bucurii din servirea mea arhierescă și va face ca legătura sufletească între mine și Moldova să nu înceteze și să nu slăbească niciodată.

Sporirea prestigiului și înflorirea duhovnicească și materială a Mitropoliei Moldovei au fost preocuparea mea de căpetenie. Și aceasta este preocuparea tuturor membrilor Sfântului Sinod, ca și a Guvernului Republicii noastre Populare, care, prin dl. Ministru al Cultelor, aci de față, confirmăm interesul deosebit ce poartă Bisericii noastre în toate împrejurările.

Iată, consfințim astăzi contopirea Arhiepiscopiei Sucevei cu Arhiepiscopia Iașilor, act prin care s'au dat Mitropoliei Moldovei satele și târgurile vechei Mitropolii a Moldovei și Sucevei.

Se bucură de această restatornicire a istoricei Mitropolii a Moldovei și Sucevei, acel mare Mitropolit Varlaam, dela 1632, fecior de țăran, ajuns sfetnic al lui Vasile Lupu, și care dornic de lumină și de învățătură, a mers la învățatul Mitropolit Petru Movilă al Kiewului, dela care a obținut ajutor pentru a întemeia școală, la Iași, după modelul dela Chiev, precum și tipografie, care avea să-și înceapă lucrările cu tipărițiile Sinodului dela Iași dela 1642, prin care se osândeau rătăcirile calviniste din catehismul lui Chiril Lucaris.

Și tot așa Mitropolitul Dosoftei, talentatul versificator al psaltirei și care a tipărit atâtea cărți religioase.

Apoi Mitropolitul Iacob Stamate, acel ardelean harnic, care ales în timpurile turburi de după răpirea Bucovinei de către Austrieci (1792) a știut să păstorească cu multă înțelepciune, timp de 11 ani, încurajând răspândirea culturii prin tipăriții și făcând și operă de bun gospodar, zidind casa de reședință a Mitropoliților și altele.

Fără să mai pomenim și pe alți mitropoliți cari au păstorit cu vrednicie străvechea Mitropolie a Moldovei și Sucevei, noi ne îndreptăm astăzi cu toată dragostea frățească și urarea noastră caldă către noul titular al acestei restatornicite și reîntregite Mitropolii, Înalt Prea Sfințitul Mi-

mitropolit Sebastian, dorind să-l vedem vrednic urmaș al lungului șir de mitropoliți din trecut.

Inalt Prea Sfințite Mitropolit Sebastian,

Ai fost chemat de reprezentanții clerului și credincioșilor, întărit de Sfântul Sinod și confirmat de Guvernul Țării, să păstorești acești credincioși.

Ești chemat să păstorești peste frumoase și vechi mănăstiri și schituri, cu mii de călugări și călugărițe. Ți urăm să-ți îndeplinești misiunea cu toată vrednicia, cu toată hotărîrea și cu toată puterea de muncă. Să fii întotdeauna susținut și încurajat, în lucrarea apostolică ce ai de desfășurat, de pilda marilor înaintași, din cari numai pe câțiva i-am pomenit din toți cei mulți și vrednici de imitat.

Să fii un înțelept și bun sfătuitor al poporului, nu numai în viața religioasă și în ce privește mântuirea sufletelor, ci și în îndrumarea lui în viața cea nouă, în care să fie mai multă dreptate socială, mai multă pace și înfrățire, bunuri pentru realizarea cărora se străduiesc din toate puterile și conducătorii scumpei noastre patrii, Republica Populară Română.

Să păstrezi legături de dragoste și colaborare frățească cu toți exponenții poporului și ai Statului, din toate administrațiile locale, dând tot concursul pentru îndeplinirea planurilor pe care conducătorii Statului le întocmesc, spre binele și propășirea poporului muncitor.

Să predici iubirea față de patrie în aceste timpuri, când cu durere constatăm că sunt oameni cari vor să determine un nou războiu, un nou cataclism mondial.

Vei fi cel mai îndreptățit să duci lupta, cu timp și fără timp, împotriva ațâțătorilor la război, și pentru apărarea păcii, fiindcă la tot pasul te vor îndemna la aceasta ruinele din orașele și satele din tot cuprinsul Mitropoliei Moldovei și Sucevei, precum și rănille adânci din trupurile credincioșilor pe cari-i păstorești, lăsate de ultimul războiu mondial.

Să fii împăciuitor și drept cu toți subalternii din Administrația mitropolitană, precum și cu clerul și credincioșii a căror răspundere trece de azi pe umerii Inalt Prea Sfinției Tale.

Eu, ca fost păstor sufletesc direct al lor, luându-mi rămas bun dela dânsii și binecuvântându-i cu toată dragostea mea părintească îi recomand cu deosebită căldură afecțiunii și purtării de grijă a Inalt Prea Sfinției Tale.

In numele membrilor Sfântului Sinod și al nostru, îți dorim păstorie îndelungată, pașnică și binecuvântată de Dumnezeu cu îmbelșugate roade duhovnicești.

Intru mulți ani, Inalt Prea Sfințite Mitropolit Sebastian!».

La masa festivă care a avut loc în palatul mitropolitan, I. P. S. Patriarh Justinian a toastat pentru dl. Prof. C. I. Parhon, Președintele Prezidiului Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare Române, pentru membrii guvernului prezidat de Dl. Dr. Petru Groza și pentru Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor.

Deasemenea, reprezentanții clerului și ai vieții publice ieșene au închinat paharele lor pentru I. P. S. Patriarh Justinian și pentru noul Mitropolit al Moldovei și Sucevei, I. P. S. Sebastian Rusan.

Seara, înalții oaspeți au părăsit Iașul, îndreptându-se spre Galați.

INSCĂUNAREA P. S. CHESARIE PĂUNESCU, EPISCOPUL DUNĂRII DE JOS. .

Duminică, 26 Martie 1950, s'a desfășurat la Galați solemnitatea înscăunării P. S. Chesarie Păunescu, noul Episcop al Dunării de Jos, la care au luat parte I. P. S. Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, I. P. S. Sebastian Rusan, Mitropolitul Moldovei, I. P. S. Firmilian, Mitropolitul Olteniei, PP. SS. Teofil, Episcopul Romanului și Hușilor, Theoctist Botoșeneanu, Episcopul-vicar al Patriarhiei Române, PP. CC. Vicari ai eparhiilor moldovene, PP. CC. Consilieri patriarhali, reprezentanți ai autorităților locale, numeroși preoți, călugări și călugărițe, precum și un mare număr de credincioși.

După serviciul divin, oficiat de I. P. S. Sebastian Rusan, P. S. Teofil al Romanului și Hușilor și P. S. Theoctist Arăpaș Episcopul-vicar al Sfintei Patriarhii, înconjurați de un sobor de preoți, dl. Marcu, din Ministerul Cultelor, a citit decretul prezidial pentru numirea P. S. Chesarie ca Episcop al Dunării de Jos, iar P. C. Pr. Consilier patriarhal Gh. Vintilescu a citit gramata mitropolitană.

A vorbit apoi I. P. S. Sebastian Rusan, care a rostit următoarea cuvântare:

**Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Părinte Patriarh,
Domnule Ministru al Cultelor,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți,
Onorate Autorități,
Prea Cucernici și Prea Cuvioși Părinți,
Prea Cuvioase Maice Starețe,
Iubiții mei fii sufletești,**

Ne găsim încă sub puternica impresie de ieri, a mărețelor serbări din a doua capitală a țării, Iași, prilejuate de înscăunarea noastră ca Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Sucevei. În adevăr, credincioșii din Iași au dat dovadă de maturitate, sub raport moral, cultural și social, la grandioasa manifestare ce a avut loc în ziua de Buna-Vesfire la Iași.

Iată-ne astăzi, în continuarea aceleiași legitime însuflețiri, adunați în orașul de reședință episcopală Galați, pentru înscăunarea Prea Sfinției Sale Chesarie Păunescu, ca Episcop al eparhiilor contopite Galați și Constanța, sub denumirea de Eparhia Dunărea de Jos.

Fiind vorba de contopirea acestor două Eparhii, în Eparhia Dunărea de Jos, ca nu cumva să se creadă că această contopire s'a făcut la întâmplare și fără a fi fost destul de serios studiată, veniți să facem o scurtă incursiune în trecutul istoric al Eparhiei Dunării de Jos, pentru a găsi justificarea contopirii de acum. Și acum să dăm glas istoriei deja verificată:

La anul 1418 turcii au cucerit și ocupat cetățile depe Dunăre: Brăila, Giurgiu și Turnu-Măgurele, iar în 1489 și Chilia.

Bisericilor din aceste părți, scoase de sub conducere și administrație moldovenească, li s'a dat o autonomie de neatârnavă, față de Moldova, înființându-se astfel pentru aceste biserici o eparhie proprie, cu rangul de Mitropolie și cu denumirea de «Mitropolia Proilaviei», pentru că își avea reședința în orasul Brăila, care pe atunci se numea Proilavia sau Proilabia. Această Mitropolie atârna direct de Patriarhia din Constantinopol, fiind astfel scoasă de sub autoritatea și influența Chiriarhiilor românești. Primul Mitropolit al Proilaviei a fost Meletie, după care s'au mai succedat încă vreo 9 mitropoliți, ultimul fiind Antim.

În anul 1828, cetățile Brăila, Giurgiu și Turnu-Măgurele se scot de sub dominația Turcilor și deci acum, dela sine, se desființează și Mitropolia Proilaviei.

Teritoriile din Dobrogea, cele cuprinse în Eparhia Constanței (Tombsului), au denins tot de Mitropolia Proilaviei.

La anul 1864, Domnitorul Alexandru Ioan Cuza aprobă înființarea unei noi Eparhii ort. române, sub denumirea Episcopiei Dunărea de Jos, cu sufragana a Mitropoliei Moldovei și Sucevei, fiind numit ca prim episcop al ei Melhisedec, învățatul episcop de mai târziu al Romanului.

În anul 1878 județele Constanța și Tulcea, trec sub jurisdicțiunea Episcopiei Dunărea de Jos, a cărei reședință se mută la Galați, exact ceea ce prăznuim noi astăzi, prin contopirea Eparhiilor Constanța și Galați, în Eparhia Dunărea de Jos, cu reședința în Galați. Am ajuns deci la adevărul istoric practicat de Sfânta noastră Biserică, în trecutul ei, adevăr pus în valoare în zilele noastre de Guvernul R. P. R.

Inalt Prea Sfintite și Prea Fericite Părinte Patriarh,
Prea Sfintite Chesarie,

Ca și oarecând slăvitul Apostol al neamurilor, Pavel, și Inalt Prea Sfinția Voastră și Noi am pornit să așezăm Episcopi prin cetăți, să punem învățători și îndrumători credinței credincioșilor din Galați, în persoana P. S. Sale Chesarie. Suntem convinși că atunci când v'ați oprit asupra persoanei P. S. Chesarie pentru Eparhia Dunărea de Jos ați fost inspirat de Sfântul Duh și ați servit în mare măsură interesul clerului și al iubitului nostru popor din această de Dumnezeu păzită Eparhie, căci P. S. Chesarie așa cum spunea și dl. Președinte al Consiliului de Miniștri, Dr. P. Groza, în Adunarea Națională Bisericească din 26 Februarie, este un călugăr cuvios, blând, înțelept, iubitor de oameni, și cu multă dragoste față de poporul muncitor. Un Arhiereu înzestrat cu aceste frumoase calități, nu poate fi decât spre folosul celor în mijlocul cărora propovăduiește și activează. Ni se umple sufletul de bucurie, când aici la Galați, unde Guvernul nostru a întreprins o lucrare care-l onorează și care îi duce buna voință și peste fruntariile scumpei noastre Patrii a R. P. R., am avut prilejul să așezăm ca îndreptător credinței de aci, pe bărbatul cel mai potrivit spre acest scop, pe Prea Sfințitul Chesarie Păunescu.

Prea Sfintite Chesarie, năzuește-te a pași pe urmele celui dintâi Episcop al Dunării de Jos, al lui Melhisedec, care dela 1864 până la 1879, deci timp de 15 ani, a păstorit cu aleasă demnitate această Eparhie și care întreaga sa viață a cheltuit-o pentru poporul său. Acest Episcop era convins că Biserica noastră Ortodoxă e Biserica poporului și de aceea

a trăit pentru popor. Ce noroc pe Chiriarhii cari au asemenea modele de concepție superioară, ca Melhisedec aici și la Roman, ca Teoctist, Varlaam, Dosoftei, Iacob Stamate, Veniamin Costachi, Nicodim și actualul nostru Patriarh Justinian, la Moldova, și alții din alte părți, alte figuri. Ardealul lui Andrei Șaguna, Bucovina lui Silvestru, Vladimir și Nectarie, sunt tot atâtea faruri deschizătoare de drumuri pentru Chiriarhii cari sunt gata să-și pună sufletul pentru popor. Și Prea Sfinția Ta socotesc să fii de aceeași părere cu noi toți, că Sfânta noastră Biserică Ortodoxă Română e «născută din popor, se reazimă pe popor și trăiește pentru popor», deci toată truda noastră se va îndrepta spre ridicarea morală și culturală, ca și buna stare a poporului muncitor.

Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Părinte Patriarh,
Domnule Ministru și Prea Sfințite Chesarie,

Biserica noastră Ortodoxă, dela întemeierea ei până în ziua de astăzi, prin atitudinea clerului ei, de sus până jos și a poporului, e considerată drept «Biserica păcii și a dragostei dintre oameni». Nu și-a apărat și nu-și apără privilegiile și averile, pe care nu le are, ci, inspirată de Sfântul Duh, activează pentru preamărirea lui Dumnezeu, pentru mântuirea sufletească a păstoriților ei și pentru fericirea Patriei noastre, a Republicii Populare Române. Și astăzi, când din nou se atentează la «pacea a toată lumea», Biserica Ortodoxă Română cu clerul și poporul ei, în frunte cu Biserica Ortodoxă a Rusiei, s'a angajat cu tot sufletul alături de luptătorii pentru pace și împotriva ațățătorilor la război. Vom îndemna pe iubitul nostru popor, ca dela cel mai mare până la cel mai mic să se înșirue cu toții în tabăra luptătorilor pentru pacea atât de necesară, pe care au cântat-o cu Ingerii la nașterea Domnului și a propovăduit-o însuși Mântuitorul Iisus Hristos. Și Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a lansat o Pastorală pentru pace, către toți creștinii din Republica Populară Română, așa cum și Guvernul nostru și guvernele tuturor țărilor democratice, în frunte cu Uniunea Sovietică, lucrează pentru pace.

O altă obligațiune a unui înaintestătător al credincioșilor din Eparhie, a unui Chiriarh conștient de marea sa misiune, este apărarea credinței poporului, de «lupii îmbrăcați în piele de oaie», de sectari, cari sunt deopotrivă neprieteni Bisericii și declarați dușmani ai Patriei noastre. Trebuie curățită radical credința sfântă a sufletului poporului credul, de neghina sectară care otrăvește oamenii și le strică împreună-conviețuirea, adică unitatea sufletească, de care acum, mai mult ca altă dată, avem nevoie, pentru ca să creiem pacea în lume. Vom organiza, Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Părinte Patriarh, echipe misionare compuse din cei mai destonici și mai bine pregătiți preoți, cu cari vom pleca la atac, împotriva rătăciților dela dreapta credință, și-i vom demasca în fața poporului, fără cruțare, ca pe unii cari nu vor să asculte de glasul psalmistului care zice: «Iată acum ce este bun sau ce este frumos, fără numai a locui frații împreună». Impotriva acestei împreună-conviețuiri lucrează de zor sectarii, căci așa le poruncesc protectorii lor de peste mări și țări și dolarii cari îi însuflețesc. Nu pentru întărirea credinței, semănată cu dărnicie și bunătate de Hristos în lume, luptă sectarii, ci de-a-dreptul împotriva Celui, care prin pătimirea Sa, ne-a izbăvit din robia păcatului și împotriva dragostei propovăduită de El. Mi se pare așa de naturală lupta aceasta de apărare a credinței, contra celor rău intenționați, față de Biserica noastră, încât

suntem siguri că Dumnezeu ne va binecuvânta și ne va întări în această strădanie a noastră. Rog pe Dumnezeu să-ți ajute, Prea Sfințite Chesarie, să-ți împlinești misiunea la care ai fost chemat.

Către voi, clerul și poporul Eparhiei Dunării de Jos, mă adresez cu cuvintele lui Pavel către Filipeni: «Primiți-l drept aceea pe Prea Sfințitul vostru Episcop Chesarie în Domnul cu toată bucuria și pre unii ca aceștia într-o cinste să-i aveți» (Filipeni 2, 29). În linia primă, clerul e dator a-l

I. P. S. Mitropolit Sebastian Rusan, rostindu-și cuvântarea
cu prilejul instalării P. S. Chesarie Păunescu.

primi pe Chiriarh cu dragoste, a colabora cu dânsul în mod sincer și a-l cinsti ca pe «cel ce vine întru numele Domnului», a îndemna poporul să-l asculte cu iubire, căci prin P. S. Sa grăește Hristos către credincioși. Nu mă îndoiesc, că cuvântul meu, asemenea grăuntelui de grâu, a căzut și a găsit loc prielnic în sufletul Clerului și poporului acestei Eparhii.

Biserica Ortodoxă din Mitropolia Moldovei și Sucevei, pune la dispoziția Guvernului serviciile sale; în schimb cere binevoitorul concurs al Guvernului, în opera de zidire sufletească, ca astfel, mână în mână, Biserica și Statul democrat, să se nevoiască pentru binele și fericirea poporului și pentru numele cel bun al Republicii Populare Române.

Vă declar, deci, Prea Sfințite Chesarie, instalat Episcop titular și canonic al Eparhiei Dunărea de Jos. La mulți ani! Amin».

P. S. Chesarie, noul Episcop al Dunării de Jos, a rostit următoarea cuvântare:

Inalt Prea Sfințite Părinte Patriarh,
Domnule Ministru,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Frați întru Hristos,
Onorați reprezentanți ai autorităților,
Iubiții mei Fii Sufletești,

Ziua de astăzi, Duminica a cincea din Sfântul și Marele Post, când Biserica Ortodoxă face amintirea Cuvioasei Maici Maria Egipteanca, nevoitoarea în post și rugăciuni, model de viață pentru cei ce au ales viața singuratică și de sacrificiu, este ziua în care se definitivează reîntregirea Eparhiei Dunării de Jos, prin contopirea celor trei județe ale Eparhiei Galaților cu cele două județe dobrogene ale Eparhiei Constanței, reîntregire rânduită de Adunarea Națională Bisericească dela 26 Februarie anul acesta și aprobată prin Decretul Prezidiului Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare Române.

Ziua de azi este și ziua pe care conducerea supremă a Bisericii și a Statului nostru a rânduit-o pentru recunoașterea solemnă a smereniei mele, fostul conducător al Eparhiei Constanța, în calitatea de conducător al noii Eparhii reîntregite.

Când reflectez la sarcina mărită care s'a pus pe umerii mei, precum și la încrederea ce mi s'a arătat prin această sarcină, mă simt stăpânit de o profundă emoție și de sentimentul marelui răspunderi care este legată de îndeplinirea acestei sarcini, astăzi când țara este a trudiților cu brațele și cu mintea.

Indrăznesc totuși să pășesc la primirea ei, încurajat fiind de cuvintele blândului nostru Invățător Iisus Hristos, care a spus ucenicilor Săi, și prin ei nouă, urmașilor lor: «Indrăzniți, Eu am biruit lumea» (Ioan XVI, 33).

Mă simt apoi încurajat de exemplul înaintașilor mei în păstoria Eparhiei Dunării de Jos, de exemplul viu al Intâistătătorului Bisericii Ortodoxe Române, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, de condițiile de reală libertate religioasă instaurată în scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română, cum și de vrednicia clerului și de credincioșia poporului din aceste laturi ale țării.

Eparhia Dunării de Jos, după cum se știe, își are începuturile ei încă din veacul al șaptesprezecelea, din timpul domnitorului Vasile Lupu. În vremea aceia, stăpânirea otomană, care urmărea ruperea legăturilor dintre credincioșii creștini subjugăți din raiale — teritoriile încorporate și administrate direct de Poarta Otomană — și dintre frații lor din Moldova și Valahia, înființase Mitropolia Proilavei (Brăila de astăzi), dependentă direct de Patriarhia din Constantinopol. Această stare de lucruri a dăinuit până atunci când, odată cu înfrângerea puterii turcești, raialele au fost desființate și cea mai mare parte a teritoriilor vechei mitropolii au fost atribuite în veacul trecut Episcopiei nou înființate a Dunării de Jos. În felul acesta, cele două județe dobrogene Tulcea și Constanța au fost sub autoritatea acestei Episcopii, până după primul război mondial, când

în anul 1923, s'au atribuit Episcopiei nou înființate, Constanța, creiată pentru interese cu totul străine de ale Bisericii.

Astăzi, deci, după douăzeci și șapte de ani, sub regimul de libertăți populare și de libertate religioasă garantată de legile țării de sub regimul de democrație populară, s'a reparat separarea artificială a celor două județe, credincioșii din ele se văd din nou uniți sub aceeași conducere duhovnicească, iar Eparhia Dunării de Jos se reîntregește în vechea ei întindere.

În șirul de înaintași în păstoria acestei Eparhii, pilduitor îmi va fi în primul rând cel mai de seamă ierarh, eruditul teolog și istoric Melhisdec, care a făcut studii strălucite la Kiev, însușindu-și limba și cultura rusă, pe care apoi le-a folosit în scrierile sale de apărare a Ortodoxiei și de vădare a politicii de imixtiune a Vaticanului. El a rămas până la sfârșitul vieții sale un credincios simpatizant al Răsăritului ortodox și s'a arătat cu mare grijă de popor al cărui fiu este, luptând pentru unirea Principatelor și colaborând la înfăptuirile democratice ale lui Alexandru Ioan Cuza.

Pilduitor îmi va fi și iubitorul de instituții școlare, Iosif Gheorghian, Mitropolitul primat de mai târziu, cum și bunul gospodar și organizator al clerului, Partenie Clinceni.

Pilda acestor înaintași îmi va fi veșnic înainte. Dar în mod deosebit îmi va sta în față exemplul de viață și aleasă păstorie a Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, care s'a dovedit a fi un înțelept conducător al Bisericii Ortodoxe Române, un neobosit propovăduitor și luptător în slujba păcii și așezărilor noi sociale. Datorită înțelepciunii și vredniciei I. P. S. Sale, avem astăzi pe toți Români înfrățiți în aceeași credință ortodoxă, avem temeinic strânse legăturile Bisericii noastre cu marea Biserică Rusă, ceiace, fără îndoială, contribuie și la strângerea legăturilor între Patria noastră și glorioasa Uniune Sovietică.

Îmi va fi apoi de încurajare colaborarea sinceră pe care o aștept dela clerul vrednic din aceste părți, cum și evlavia și atașamentul adânc al credincioșilor din aceste laturi la tradițiile strămoșești, evlavie dovedită prin mulțimea lăcașurilor de închinare și prin mulțimea mănăstirilor și schiturilor de pe tot întinsul Eparhiei.

Iubiții mei Fii Duhovnicești,

Viu la voi însuflețit de cea mai aleasă dragoste: dragoste de părinte, dragoste de frate, dragoste de înfăptuiri bune, dragoste de poporul truditor și de credința strămoșească. De aceea, vă rog să mă primiți cu aceeași dragoste, și această dragoste s'o revărsați asupra Bisericii strămoșești pe care s'o respectați și s'o sprijiniți. Pentru că ea se străduiește neîncetat pentru buna stare a poporului pe acest pământ și pentru dobândirea mântuirii sufletului lui în ceruri. Ea iubește ca bunul cel mai de preț pacea între oameni și între popoare, și luptă din toate puterile pentru realizarea păcii pe temeiul de dreptate, osândind pe ațâțătorii la război, pentru că ea este convinsă că misiunea ei și sfortările muncitorilor noștri și din alte țări nu vor putea avea rodul dorit, dacă buna înțelegere de care vorbește Sf. Evanghelie, dacă pacea în omenire nu se va realiza pentru totdeauna și deplin.

Biserica noastră știe că la noi sfortările pașnice se leagă și de creierea bunei stări generale, de propășirea socială, culturală și economică.

De aceea se cere ca fiii ei «să se supună stăpânirilor» (Rom. XIII, 1), și să «se ferească de cei ce fac desbinări și sminteli» (Romani XVI, 17).

Iubiți deci Biserica și dați-vă silința să împliniți cuvântul Mântuitorului «de a da Chesarului ceea ce e al Chesarului și lui Dumnezeu ceea ce este al lui Dumnezeu» (Luca XX, 25).

Legăți prin dragostea comună către Dumnezeu și însuflețiți de prețuire pentru pace, cei ce se trudesă să înfăptuiască orânduirea nouă în țara noastră și să pună temelile unui trai mai fericit și mai îmbelșugat, veți putea nădăjdui a binemerita dela Sfânta noastră Biserică Ortodoxă și dela Patria noastră, Republica Populară Română.

În ce mă privește pe mine, grija îmi va fi necontenită să păstoresc în cinste turma ce mi se încredințează, să-mi îndeplinesc cu scumpătate slujba de propovăduire a Evangheliei lui Dumnezeu (Rom. XV, 16), și să-mi închin viața fericirii și înălțării Patriei și slavei Sfintei noastre Biserici.

De încheiere, mulțumesc cu recunoștință I. P. S. Patriarh Justinian, care și-a luat osteneala de a lua parte la această solemnitate.

Mulțumesc călduros I. P. S. Mitropolit al Moldovei și Sucevei, Sebastian, al cărui sufragani sunt, pentru osteneala luată.

Mulțumesc Onorabilului Guvern și Înalților dregători ai Statului, reprezentăți aici prin Dl. Ministru al Cultelor, Stanciu Stoian, pentru prețuirea ce mi-a arătat.

Mulțumesc călduros Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Firmilian al Olteniei și Prea Sfinților Episcopi Iosif, Antim, Teofil și Theoctist, care prin prezența lor au ținut să-și arate dragostea lor frățescă cu acest prilej sărbătoresc.

Pentru toți mă rog Dumnezeului Indurărilor să le hărăzească toate fericirile pământești și cerești pentru râvna, dragostea, osteneala și munca neobosită pe care o pun pentru Biserica strămoșească și propășirea scumpei noastre Patrii, Republica Populară Română.

După cuvântarea noului Ierarh al Dunării de Jos, a vorbit Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor:

**Înalt Prea Sfințite Patriarh,
Înalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți,
Sfințiți Părinți și
Cinstiți Ascultători,**

Ca și la Iași, în capitala Moldovei, eri, vin și aici, în atât de încercatul Galați, astăzi, ca în numele Guvernului și al D-lui Prim Ministru, Dr. Petru Groza personal, să felicit din toată inima Biserica Ortodoxă Română, și pe distinsul său conducător, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, cu prilejul acestei mărețe solemnități bisericești. Aduc în același timp felicitări și urări P. S. Episcop Chesarie Păunescu, noul Arhipăstor al acestei noi Episcopii a Dunării de Jos, cu prilejul înscăunării sale la conducerea acestei Eparhii.

Prea Sfințitul Episcop Chesarie Păunescu descinde aci ca ierarh al Bisericii sale într'un oraș, care nouă, tuturor, ne deșteaptă amintiri pline de adânc înțeles, din luptele duse pe vremuri aci, de poporul nostru, în desvoltarea sa. Pe aci au trecut, în adevăr, între alții, un Cuza Vodă, acel care cel dintâi a pășit la un început de desrobire a țărănimii muncitoare;

pe aici a trecut marele ierarh și cărturar Melhisedec Ștefănescu. Socotim că pomenirea lor, mai ales al acestora doi, la această solemnitate, este binevenită, pentru că înaintășii vrednici de pomenire trebuie să fie cinstiți cum se cuvine și pentru că, din pomenirea lor, acei care avem de câștigat suntem noi. Vrednici de pomenire sunt aceștia cu deosebire azi, și pentru țară și pentru Biserică, pentru că ei, prin fapta lor, și prin tot ceea ce au propovăduit, au stat la începuturile de luptă duse în țara noastră pentru o Românie progresistă.

De numele lui Cuza Vodă sunt legate, după cum știm, multe și mari reforme pentru vremea lui, săvârșite toate într'un timp de o scurtime,

Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, rostindu-și cuvântarea la instalarea noului Episcop al Dunării de Jos.

am putea spune, revoluționară. De numele lui sunt legate și reforme bisericesti, care atunci ca și după aceea, au fost uneori criticate de elemente reacționare din țara noastră, ca fiind pornite dintr'un spirit de neînțelegere a Bisericii. Reformele lui Cuza au fost izvorite din marea iubire față de popor și de țara sa, — cele laice ca și cele bisericesti.

Alexandru Ioan Cuza a fost Domnul Țărilor Românești unite, care ca puțini în aceste țări, a pășit dela început la sprijinirea Bisericii Ortodoxe Române în sforțările ei de a se organiza pe baze de autocefalie. El a sprijinit preoțimea progresistă de atunci; el e cel ce a pus temelie Episcopiei Dunării de Jos și a înfăptuit numirea de Episcopi noi, cari să se încadreze în acest spirit. El a purces, în sfârșit, la secularizarea averilor mănăstirești. Puțini dintre factorii cu răspundere în țările noastre își dădeau atunci seama de rolul anti-național pe care îl jucau în trebile țării mănăstirile închinete, precum și conducerile fanariote ale celor neînchi-

nate. Secularizarea averilor mănăstirești, această operă de seamă a lui Cuza Vodă, se înscrie în fapt pe linia de desrobire a Bisericii Ortodoxe, pe linia de desăvârșire și în sectorul bisericesc al operei lui Tudor Vladimirescu, ca și a revoluționarilor dela 1848, printre care a stat cu cinste vrednicul preot oltean Radu Șapcă din Celei. Prin această operă a sa, Alexandru Ioan Cuza a mai pus încă o piatră solidă la temelia Statului modern, România, pe care el și colaboratorii săi, Mihail Kogălniceanu și alții, se străduiau să-l întemeieze într'un spirit cât mai aproape de năzuințele populare.

Galații și gălățenii pot fi mândri cu amintirea lui Cuza Vodă și cu operele sale. Biserica Ortodoxă, pe linia gândurilor sale de înnoire, poate să-l revindece și ea în aceeași măsură și poate să-l revindice negreșit, în primul rând, această Eparhie a Dunării de Jos.

Cel de al doilea bărbat despre care am pomenit este marele Episcop și cărturar Melhisedec Ștefănescu. Prea Sfințitul Episcop Chesarie Păunescu vine azi pe scaunul cinstit de acesta și însuși ne-a spus cât de mult prețuiește amintirea acestui măreț exemplu pentru P. S. Sa și pentru Biserică. Pentru noi, această înscăunare în acest loc capătă și un caracter de simbol. El ne face totodată să credem că festivitatea de astăzi tocmai pentru aceea este un act de bun augur.

Episcopul Melhisedec Ștefănescu, fiul plaiurilor moldovenesti, a fost mai întâi dascăl de sat, a fost apoi profesor de seminar, iar în anul 1848, pentru simpatia pe care o purta revoluției și fruntașilor ei, a fost surghiunit ca atâția alții și și-a făcut surghiunul la mănăstirea Neamțu. Episcopul Melhisedec Ștefănescu a făcut apoi studii la Kiew, unde s'a și călugărit și de unde s'a întors în țară cu titlul de magistru în teologie. Odată revenit acasă, el a fost făcut mai întâi protosinghel și a fost chiar — este drept — pentru scurtă vreme, ministru al cultelor, în cabinetul marelui bărbat de stat Mihail Kogălniceanu. Simplu, în viața sa de toate zilele, exemplu de moralitate, de muncă, de înțelepciune și de aleasă învățătură, Episcopul Melhisedec Ștefănescu a putut să ajungă pe scaunul Eparhiei Dunării de Jos în vremea lui Cuza Vodă, după cum desigur, aceleași calități și mai ales atitudinea sa politică l-au împiedecat încontinuu, sub regimul burghezo-moșieresc al lui Carol I, de a ajunge pe scaunul de Mitropolit, unde îl indicau și meritele sale și bunul nume de care se bucura în rândurile poporului român.

Episcopul Melhisedec Ștefănescu nu a putut fi Mitropolit, el însă a fost mai mult decât atât, a fost un cărturar mare, care a lăsat pagini grăitoare despre trecutul Bisericii pe care o servea, a lăsat apoi doada unei atitudini dârze și luminate, totodată de luptă hotărâtă împotriva imperialismului papal, după cum a lăsa mărturia grăitoare a prețuirii pe care el întotdeauna a avut-o pentru Biserica Rusă și pentru marele popor rus.

P. S. Chesarie Păunescu are, în înțeleptul Melhisedec, Episcop al Dunării de Jos și apoi al Romanului, un strălucit exemplu de urmat. Noi îi cunoaștem râvna și i-am ascultat mărturisirile P. S. Chesarie. Credem că așa cum este format sufleteste, el va merge așa cum a declarat cu hotărîre, pe ea; va înțelege și va urma pe acel care a fost prietenul lui Cuza Vodă și al lui Mihail Kogălniceanu, pe cel care a iubit Biserica sa, ca Biserică în slujba poporului său, pe cel care a fost prietenul popoarelor

din Răsărit, de care ne leagă un trecut comun și aspirații comune și a înțeles mai bine marele și bogatul suflet al marelui popor rus.

Noi astăzi, cinstiți ascultători, dela 1944 încoace, am reluat lupta marilor luptători dela 1848 și din timpul lui Vodă Cuza, care de aci din Galați a plecat; am dus mai departe ceea ce au început ei, am desăvârșit, cum spunem noi astăzi, revoluția lor burghezo-democratică și cu sprijinul marelui nostru aliat dela Răsărit, Uniunea Sovietică, cu sprijinul mării și invincibilei armate sovietice, am pășit la clădirea unei țări noi. Am dus și ducem mai departe ceea ce ei atunci nu puteau să înțeleagă decât în parte. Noi astăzi luptăm pentru o viață nouă, pentru construcția unei așezări sociale, după voia și nevoile poporului, pentru libertatea și inde-

Noul Episcop al Dunării de Jos, P. S. Chesarie Păunescu, rostindu-și cuvântarea.

pendența țării noastre, toți luptăm pentru Patrie și pentru pace. Așa cum luptau ei atunci, în condițiunile și pentru aspirațiunile potrivite vremii lor, luptăm noi astăzi în condițiile noi de viață obștească și pentru aspirațiunile poporului ajuns la maturitatea gândirii sale politice.

Se cade, de aceea, ca așa cum noi luăm pilda înaintașilor noștri pentru lupta noastră și Vlădicii de astăzi să ia și ei pilda Vlădicilor de atunci, iar P. S. Chesarie Păunescu, noul Arhipăstor al Galaților, nu poate avea un exemplu mai strălucit în această privință, pe linia bisericească, decât exemplul lui Melhisedec.

Arătăm eri, cu prilejul instalării Mitropolitului Moldovei și Sucevei, I. P. S. Sebastian Rusan, că Biserica Ortodoxă Română se găsește de fapt pe această linie acum. Subliniam eri cu deosebire, între actele Bisericii Ortodoxe Române, epocala pentru Biserică, Pastorală pentru pace pe care a dat-o de curând Sinodul Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu în-

tâiul dintre Ierarhii săi, I. P. S. Patriarh Justinian. In această Pastorală noi ne-am oprit la aceste cuvinte înțelepte: «Dragostea zidește pacea și pacea zidește mântuirea». Am spus acolo că parafrazând și tălmăcind pe grai mai puțin bisericesc aceste cuvinte, am putea să spunem și noi: «Munca de azi a celor mulți e o muncă liberatoare; libertatea pe care ne-o dă munca lor și lupta lor zidește dragostea, iar dragostea zidește pacea».

Căci nu există, în adevăr, cinstiți ascultători, pace fără dragoste, după cum nu poate exista dragoste fără libertate. Lumea Apusului, lumea bancherilor lacomi de peste mări și oceane, vorbește și ea de pace. Pacea lor însă este pacea fricii, pacea mormântului, iar armele cu care luptă ei sunt armele opresiunii, ale uciderii și ale mizeriei. Ei vorbesc de pace, dar agită spectrul războiului, ei vorbesc de pace, dar încearcă în același timp să sperie lumea cu bombe atomice și alte arme la fel de ucigătoare.

Poate fi însă pace, acolo unde există acest păcat strigător la cer, care poartă numele de exploatarea omului de către om? Poate fi mulțumit șomerul american, englez sau francez, și pot fi aceștia împăcați în sufletul lor pentru a crede în propovăduirea de pace a stăpânilor lor? Poate fi oare mulțumit și împăcat muncitorul de două ori exploatat din țările marșalizate sau muncitorul și țăranul din colonii, exploatat până la sânge? Cum pot fi ei împăcați ca să creadă pe stăpânii lor? Pentru aceasta trebuie să fie mai întâi pace în sufletul lor și în interiorul țării lor. Pacea nu poate să vină dela acei care agită războiul. Pacea nu poate să vină decât acolo unde nu există stăpân și rob, domn sau iobag, exploatare și exploatați. Pacea nu poate să vină decât din lumea cea nouă care a desființat contradicțiile și dușmăniile de clasă, care a desființat și desființează exploatarea omului de către om. In lumea construită pe clase, în antichitate, în evul mediu, ca și în timpuri mai apropiate de noi, războiul era ceva firesc. In lumea fără clase, care se construiește în Uniunea Sovietică și în țările cu democrație populară, războiul, din contra, nu este ceva firesc.

In lumea lor, libertatea este o vorbă fără conținut, o libertate formală; la noi, libertatea este ceva cu conținut greu și real. In lumea lor nu poate fi concepută o altă formă de viață decât aceea a robirii sub diferitele ei forme; în lumea noastră, noi vedem cum crește orânduirea cea nouă și nu ne temem de o întrecere pașnică între sistemul lor și sistemul nostru. Noi știm că până la urmă va birui ceea ce este nou, va birui sistemul nostru prin ceea ce el poate să construiască, prin ceea ce el poate să realizeze. Mitologia antică concepe o zeiță a păcii, având într-o mână a ei, așa zisul corn al abundenței, iar în cealaltă o ramură de măslin. Acceptăm simbolul acesta și-l înțelegem. Munca pașnică din țările fără robie aduce belșugul, iar belșugul făurit prin muncă, pune temelii noi și durabile păcii.

Lumea exploatării și a războiului va apune. Ea este condamnată definitiv de istorie. Istoria ultimelor patru decenii, mai ales, ne arată precis spre ce țintă se îndreaptă așezările omenești în viitor. După primul război mondial, o șesime din globul pământesc s'a despărțit de lanțurile robiei imperialiste. După cel de al doilea război mondial, o treime se găsește smulsă din aceste lanțuri. Putem spune acum că în viitor, cu sau fără un al treilea război mondial, așa cum a arătat G. M. Malencov, secretar al Partidului Comunist-Bolșevic al Uniunii Sovietice, ultimele resturi ale

lumii vor sfărâma lanțurile robiei și era nouă de socialism și pace va începe pentru toți.

Pentru acest ideal luptăm și muncim noi astăzi. Pentru acest ideal trebuie să lupte toți cetățenii și toate instituțiile Republicii noastre Populare, pentru că el este mare, pentru că el este sfânt. Pentru el am văzut că luptă și Biserica Ortodoxă Română și lucrul acesta bucură pe orice cetățean al acestei țări.

Am ascultat gândurile de viitor pe care și le pune înainte ca un angajament, P. S. Chesarie Păunescu și acum, așa cum a făcut și cu prilejul alegerii sale și care sunt pe linia deschisă de conducerea Bisericii Ortodoxe și de Patriarhul său. Îi urăm din toată inima Prea Sfințitului Episcop să-și poată duce la îndeplinire aceste gânduri. Îi urăm mai ales astăzi să fie sănătos, să aibă tăria de a păstori cu cinste, de a păstori cu folos, pentru îndeplinirea acestui ideal măreț, pentru a putea îndruma pe credincioșii Eparhiei sale spre fapte mari și frumoase în slujba Patriei, în slujba păcii.

Cu aceste gânduri, în aceste sentimente, urăm P. S. Episcop Chesarie Păunescu tradiționalul «Intru mulți ani!».

I. P. S. Justinian, Patriarhul României, a încheiat seria cuvântărilor, rostind următorul cuvânt de părintească povățuire:

Domnule Ministru,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți,
Prea Sfințite Episcop Chesarie,
Iubiți ascultători,

Pentru a doua oară vin la Galați, de astă dată folosind prilejul înscăunării P. S. Chesarie Păunescu, ca Episcop al acestei Eparhii reîntregite, cu gândul de a da răspuns la trei întrebări mari care se pun cu ocazia acestei instalări.

Mai întâi, un cuvânt lămuritor către clerul și credincioșii fostei Episcopii a Constanței, în al doilea rând un cuvânt de felicitare în numele Sf. Sinod, pentru P. S. Episcop Chesarie Păunescu și în al treilea rând un cuvânt către clerul și credincioșii Eparhiei Galaților, în legătură cu munca pe care trebuie să o desfășoare pe drumul misionar evanghelic, dar și pe acela al gospodăriei acestei frumoase Eparhii reîntregite.

Înainte însă, de a da aceste lămuriri, să-mi dați voie ca să-mi îndrept cuvântul meu de mulțumire față de Prezidiul Marei Adunări Naționale a Republicii Populare Române, față de Guvernul Țării noastre, reprezentat la această solemnitate prin Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor; — în numele Bisericii, în numele Sf. Sinod, în numele credincioșilor din țara noastră, țin să aduc toate mulțumirile mele pentru toată prețuirea care o arată conducerea Statului nostru, Guvernul țării noastre, dând curs doleanțelor Bisericii Ortodoxe Române, ca să-și îndeplinească misiunea ei sfântă de mântuire a sufletelor dreptcredincioșilor Bisericii Ortodoxe. Și de astă dată și Dvs. ați putut constata că preoțimea Eparhiei Dunării de Jos are astăzi un nou Episcop, că s'a dat curs hotărârii Sf. Sinod pentru această numire, dând prilej nouă tuturor — ca ieri la Iași — să avem o zi de sărbătoare pentru întreaga Moldovă, instalând în scaunul de răspundere al Mitropoliei Moldovei pe I. P. S. Mitropolit Se-

bastian Rusan, iar astăzi la Galați să instalăm în acest scaun de răspundere pe Episcopul Chesarie Păunescu.

Iată, iubiți credincioși, cum în deplină libertate, în frățească colaborare dintre Biserică și Stat, noi ne depănăm mai departe firul istoric al misiunii noastre sfinte în această lume și mai cu seamă în cuprinsul țării noastre ca Biserică a Mântuitorului Iisus Hristos. Pentru aceasta, din toată inima, astăzi, când, odată cu instalarea P. S. Chesarie Păunescu, încheiem ocuparea tuturor scaunelor noastre episcopale și mitropolitane din țara noastră, astăzi când Biserica Ortodoxă are în toate cetățile ei duhovnicești și bisericesti pe cei mai străluciți apostoli ai ei și ai Mântuitorului Hristos, nu pot trece cu vederea și nu pot să las să se piardă obligațiunea pe care o am de conducător al Bisericii Ortodoxe Române, de a ruga pe Dl. Ministru Stanciu Stoian să transmită Guvernului Țării noastre și D-lui Prim Ministru Dr. Petru Groza, precum și Prezidiului Marelui Adunări Naționale, în frunte cu președintele său, savantul profesor Dr. C. I. Parhon, toate mulțumirile noastre și totodată toată asigurarea noastră că Biserica Ortodoxă din Republica Populară Română se va conduce în spiritul pe care prea bine l-a arătat și aici I. P. S. Mitropolit al Moldovei, Sebastian Rusan.

Cu 20 de ani în urmă, când eram simplu preot, scriam într'o revistă progresistă, un articol intitulat «Arma înfrățirii popoarelor». Arătam în acest articol binefacerile înfrățirii între oameni și mă adresam și pontifului dela Roma, papei, fiindcă de pe atunci în multe părți se turnau arme ucigătoare și foarte adesea se auzea zăngănitul armelor, fapte care prevesteau declanșarea unui nou război. Făceam apel la pontiful roman, să se coboare de acolo, din turnul lui de fildeș pe pământ, în mijlocul oamenilor, ca altă dată Apostolul Petru, care mergea desculț printre credincioșii cărora le răspândea învățătura Mântuitorului Hristos. Il rugam să coboare și să audă și el acest zăngănit de arme și arătam că este o datorie a slujitorilor Bisericii să mobilizeze întreaga creștinătate împotriva uciderilor, împotriva deslănțuirii unui nou măcel în omenire. N'au trecut decât câțiva ani dela apelul pe care îl publicasem și Italia fascistă a invadat Abisinia, acțiune agresivă și nedreaptă, pe care însă Papa nu a condamnat-o. Dimpotrivă, papa a binecuvântat această agresiune, a trimis echipe misionare în toată graba, cu avioanele chiar, încurajând astfel măcelul împotriva unui popor fără apărare.

Ceva mai târziu s'a deslănțuit marele cataclism care a fost cel de al doilea război mondial, ale cărui urme lăsate de nebunia fascistă, Dvs. le vedeți aici în Galați, la tot pasul. Aceste urme vă vorbesc singure despre grozăviile războiului, de dezastrele pe care el le aduce. Citând articolul meu de mai sus, vreau să arăt că atitudinea noastră de azi nu este o întâmplare. Am avut aceiași atitudine într'o vreme, când o mână restrânsă de oameni începuseră o luptă dârză împotriva războiului și pentru pacea lumii, pentru înfrățirea popoarelor. Am avut o atitudine deschisă și fermă în această privință, înscriindu-mă în primele rânduri ale celor cari luptau pentru pace în țara noastră. Am fost în Comitetul de conducere pentru pace dela noi și după aceea în Comitetul internațional pentru pace dela Geneva și Paris.

Astăzi, prin voința lui Dumnezeu și a clerului ortodox, nu sunt numai preotul simplu care a scris pentru pace cu 20 de ani în urmă; nu sunt numai preotul care se împotriva războaielor în numele Evangheliei și a

Mantuatorului Iisus Hristos și nu sunt într'un comitet internațional ca simplu preot, cum eram cu 15 ani în urmă, ci sunt conducătorul unui cult, chemat la conducerea sa de credincioșii acestui cult, cărmuitorul Mîsericiei Ortodoxe Române, — chemat alături de aceia care în țara noastră au marea răspundere a organizării luptei pentru apărarea păcii și împotriva acelor care ațâță la război. În această calitate arăt că acolo unde s'ar mai găsi dintre aceia care nu pricep binefacerile păcii, îi vom trimite la Galați și la Iași, să vadă urmele războiului, provocat de fascism și imperialism, să vadă grozavele ruine și distrugerile de bunuri clădite cu muncă omenească. Deasemenea, astăzi, acțiunea noastră nu mai este o lucrare singuratică, cum era altă dată, ea este

I. P. S. Patriarh Justinian, rostindu-și cuvântarea, cu prilejul solemnității instalării P. S. Chesarie Păunescu.

incadrată într'o acțiune uriașă, care se organizează temeinic pe întregul glob pământesc.

În Congresul Bisericilor Ortodoxe din întreaga lume, ținut la Moscova în vara anului 1948, s'a luat inițiativa luptei pentru pace și s'a făcut apel la toți creștinii ortodocși și la creștinătatea din întreaga lume, să apere pacea. Dacă acțiunea de pace din trecut a fost mai firavă și organizatorii Marelui și războiului au fost mai numeroși, — de astădată cei care luptă pentru pace sunt puternici, iar acei ce vor războiul sunt un mănunchiu de explotatori și criminali, pe cari opinia publică mondială îi condamnă. Cei ce apără pacea au alături de ei Biserica Ortodoxă din întreaga lume, pe muncitorii cu brațele și cu mintea din toate țările. Iată de ce victoria unei asemenea lupte este asigurată. Noi mergem acum la o luptă dreaptă și la o victorie sigură. Atragem atenția, de aceea, tuturor

credincioșilor noștri să nu cadă în ispitele șoaptelor din umbră, a acelor cari își pun nădejdele într'un nou război. Facem apel la credincioșii noștri să respingă șoaptele mincinoase dela posturile de radio, ale acelor care doresc războiul.

Acum, când cu această solemnitate se încheie înscăunarea ierarhilor ortodocși la posturile lor de răspundere, fiecare Eparhie a Bisericii Ortodoxe având titularul său, asigurăm Guvernul Țării că Biserica Ortodoxă Română, care-și are încheiat tot statul ei major, în persoana întâistărilor Eparhiilor sale și a membrilor Sf. Sinod, va putea lupta cu toată hotărîrea, alături de apărătorii păcii, devenind pe locurile unde se găsesc apărători sinceri și sprijinitori hotărîți ai acestei istorice misiuni, lupta pentru pace, lupta pentru înfrățirea popoarelor, lupta pentru progres și bună stare generală.

În cuvântul pe care l-a rostit P. S. Chesarie, s'a arătat că Eparhia Galaților este în locul unde a propovăduit Apostolul Andrei, cel dintâi dintre Apostoli, care a adus cuvântul Mântuitorului în aceste părți. El bine, dacă Constanța rămâne de astă dată fără un Chiriarh, aceasta se datorește și condițiilor nefavorabile în care se găsește. Dar, dacă la Constanța nu se mai găsește un scaun episcopal, totuși noi ne vom îndrepta permanent gândurile noastre, ajutorul nostru către viața duhovnicească și către toată activitatea clerului din Constanța. Chiar înainte de a proceda la înscăunarea P. S. Episcop Chesarie, noi am și luat hotărîrea ca fosta catedrală să se termine cât mai curând, pentru ca toți credincioșii din Constanța să fie mângâiați că deși le-a plecat Episcopul, totuși catedrala lor va putea fi dată slujirii bisericești. În același timp la sărbătorile mari, ca fost scaun episcopal, va fi onorată prin prezența Episcopului dela Galați sau prin Arhiereul care este la mănăstirea Cocos. Prin urmare, duhovnicește noi nu ne-am despărțit gândurile și grija noastră față de Constanța, față de locurile pe unde Andrei, cel dintâi chemat Apostol al Mântuitorului, a răspândit marea învățătură creștină.

Pentru Dvs., P. C. Părinți, Prea Cuvioși și Prea Cuvioase maici, și iubiți credincioși, vin cu un îndemn părintesc de a strânge rândurile în această episcopie nouă, nu numai în cele duhovnicești, ci și în cele gospodărești. Nu uitați că la Galați stați de atâția ani de zile cu catedrala încă dela cutremur nereparată. Pentru tot orașul Galați și județul Covurlui, ca și pentru eparhie acum mărită a Dunării de Jos, cu peste un milion de credincioși, cred că ar fi într'adevăr rușinos dacă nu veți pune umăr la umăr, ca să restabiliți catedrala episcopală atât de ruinată. Să o restabiliți cu puținul dăruit de toți, pentru ca să redați acestui scaun episcopal prestigiul lui. De aceea, făcând apel la Dvs. vă declar că eu am să vă urmăresc neînterupt, să văd cum vă faceți datoria de buni creștini și buni slujitori și părinți în sprijinirea episcopiei Dvs., a episcopului și mai cu seamă în restaurarea reședinței episcopale și a catedralei. Când voi vedea că Dvs., uniți, ați început lucrul, vă asigurăm că și noi cu puținul nostru vom veni într'ajutor. Prea Sfințitul Episcop are deci o sarcină primă de îndeplinit aci, sarcina această de a restabili reședința episcopală și catedrala episcopală. Eu v'aș ruga să ne dați prilejul pentru a treia oară și nouă și Domnului Ministru al Cultelor să mai venim în mijlocul dvs. și să vă împărțăm din toată inima toată binecuvântarea patriarhală a Bisericii Ortodoxe.

Prea Sfințite Chesarie, eu nu am să te mai descriu credincioșilor, fiindcă

te-au descris ante-vorbitorii mei. Nu uita că vii din părțile Olteniei, din părțile lui Popa Șapcă, acel revoluționar care a făcut cinste Bisericii acum o sută de ani; nu uita deci să folosești pe lângă cuvântul mângâietor, dă-tător de iertare și mângâiere, să folosești și energia și autoritatea de episcop în ceea ce privește disciplina și buna rânduială a clerului, știut fiind că o armată disciplinată este energică și poate avea succes în luptă, Dar disciplina armatei este în funcție de conducătorul ei.

Preoții din Eparhia Galaților și din orașul Galați, ca și credincioșii, au dat dovadă de multă disciplină, de putere de muncă entuziastă, care s'a văzut în roadele duhovnicești. Dar iarăși mă întorc la ceea ce am spus mai înainte; în raport gospodăresc sunt înapoi față de celelalte eparhii din țară. De aceea eu am îndemnat pe credincioși și te îndemn și pe P. S. Ta să ai o permanentă grijă în domeniul acesta. Încât eu, pe lângă celelalte lucruri pe care le-am arătat, îți amintesc cinstit și deschis lipsa aceasta în eparhia reîntregită, lipsa pe care dorim să o vedem completată cât mai curând. Văd de câtă prețuire ne bucurăm în lumea credincioșilor din eparhia Dunării de Jos, — prețuirea care s'a manifestat prin caldă primire făcută de credincioșii de aici și care ne-a impresionat. Ei bine, noi vrem ca această prețuire să se mărturisească prin fapte. Vom vedea dacă această prețuire va fi temeinică și adevărată; după reprezițiunea cu care ne veți da prilejul să venim din nou în mijlocul dvs., spre a participa la solemnitatea sfințirii catedralei reparate a Galaților.

Și acum, Prea Sfințite Chesarie, dacă în ceea ce privește propovăduirea dreptei noastre credințe, în munca Prea Sfinției Tale de propovăduitor al Evangheliei, în ceea ce privește zelul pentru mântuirea sufletelor credincioșilor eparhiei acesteia, ai ca pildă pe primul apostol al Mântuitorului Hristos, pe Andrei cel dintâi chemat, care a propovăduit învățătura Mântuitorului în aceste locuri. În ceea ce privește poziția Bisericii față de Stat și raporturile ei cu Statul, precum și legăturile ei cu Bisericile celelalte, ai putut desprinde din frumoasa cuvântare rostită de d. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, că, există o sinceră colaborare pe care orice slujitor al altarului are datoria să o cimenteze prin propovăduire și prin faptele sale.

Prea Sfințite Chesarie,

Ca primul episcop al eparhiei reîntregite a Dunării de Jos, cu reședința în acest oraș, îți dorim în numele nostru personal și al Sf. Sinod să ajungi la vrednicia primului păstor al vechii eparhii a Dunării de Jos, Melhisedec, de care iarăși amintea Domnul Ministru al Cultelor. Noi avem toată încrederea că perseverând vei atinge vrednicia acestuia, iar în timpul când șovăiești sau vei avea vreo îndoială sau unele slăbiciuni întoarce glasul Prea Sfinției Tale către noi, ceilalți, și-ți vom veni într'ajutor; nu vei fi singur, ci permanent vei fi alături de noi și noi alături de Prea Sfinția Ta.

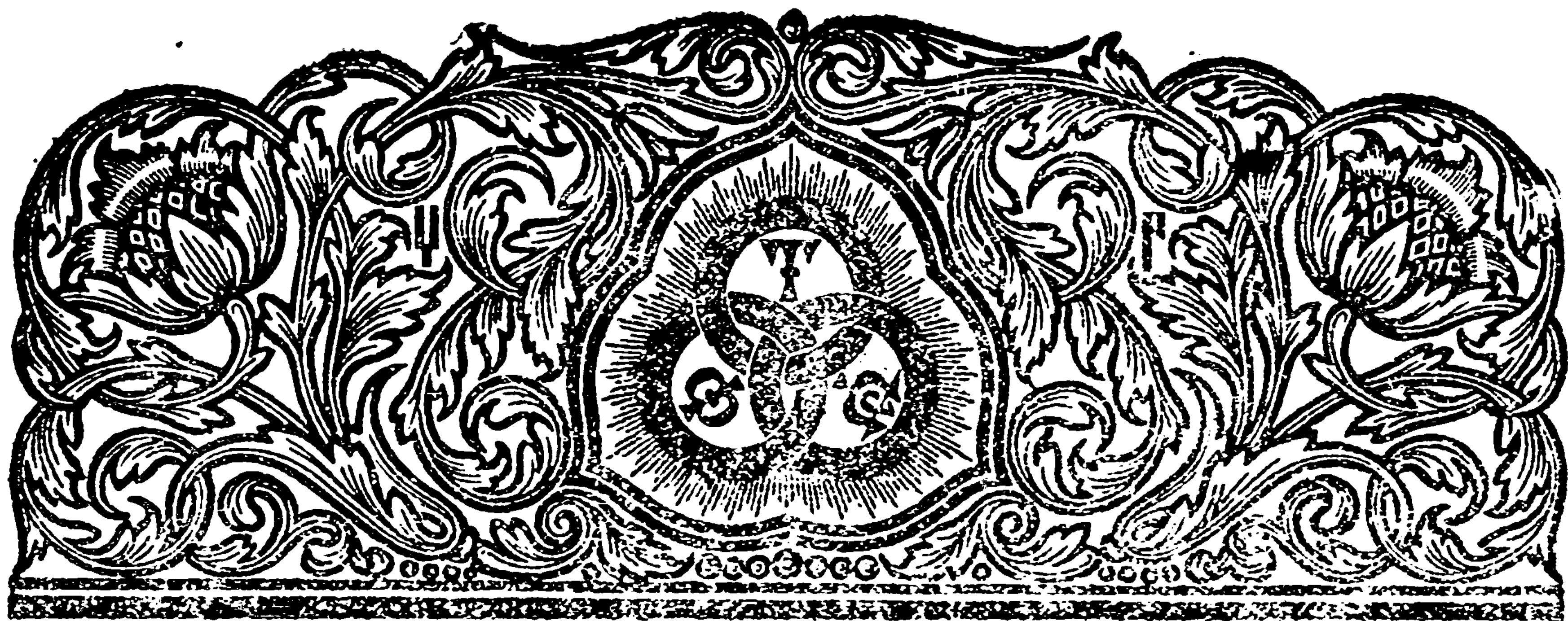
Bunul Dumnezeu, care pe cel neputincios îl întărește și pe cele cu folos le împlinește, să-ți dea tărie în toate zilele Prea Sfinției Tale, tărie care să se reverse în belșug și asupra tuturor celor cari cu noi îl cinstesc pe Dumnezeu, asupra credincioșilor pe care-i păstorești.

Să fii un învățător demn de chemarea Prea Sfinției Tale în mijlocul credincioșilor, să fii în același timp un arhipăstor care să propovăduiască neîncetat pacea și numai pacea pentru care Hristos s'a pogorât din cer

În mijlocul nostru, pentru ca, cu un ceas mai devreme să putem smulge din sufletul poporului nostru toate buruienile otrăvitoare ale urii, să putem aduce cu un ceas mai devreme pacea și bunăînvoirea între oameni, pe care o anunțau îngerii la Nașterea Lui.

Convins fiind, cum s'a spus aici, că dragostea zidește pace și numai pacea zidește mântuirea, eu din toată inima binecuvintez clerul și credincioșii eparhiei prezenți la această măreață adunare și le urez din toată inima să ne trăiască mulți ani și să-i păstorească cu vrednicie ca un părinte bun, Episcopul Chesarie Păunescu».

La masa festivă care a avut loc în reședința episcopală, I. P. S. Patriarh Justinian a închinat paharul său pentru conducătorii scumpei noastre Republici Populare, pentru dl. prof. C. I. Parhon, președintele Prezi-diului Marei Adunări Naționale, pentru dl. Dr. Petru Groza, președintele Consiliului de Miniștri, pentru dl. prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor și pentru preoțimea din reîntregita eparhie a Dunării de Jos, urându-i spor la muncă și multă roadă în activitatea ei pastorală, sub îndrumarea P. S. Chesarie. Deasemenea au toastat pentru Înalt Prea Sfințitul Pa-triarh și pentru colaborarea sinceră ce există între Biserica Ortodoxă Română și Statul nostru, reprezentanții autorităților locale, reprezentantul cultului mozaic din Galați și fruntași ai clerului.

HIROTONIREA INTRU ARHIEREU A P. S. THEOCTIST ARAPAȘ BOTOȘENEANU, NOUL VICAR AL PATRIARHIEI ROMÂNE

În urma modificării de către Adunarea Națională Bisericească a unor articole din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, s'a prevăzut ca Vicarii, cari ajută pe I. P. S. Patriarh în exercitarea prerogativelor sale, să fie Arhieriei, asimilați în totul Episcopilor eparhioți.

Intr'unul din aceste locuri de Episcop-Vicar al Patriarhiei Române, Sfântul Sinod a ales pe Prea Cuvioșia Sa Arhimandritul Theoctist Arapaș, fostul Vicar al Mitropoliei Moldovei, și a aprobat ridicarea sa la treapta Arhieriei, sub denumirea de «Botoșăneanu».

Alegerea Sfântului Sinod a produs o deosebită satisfacție în rândurile clerului, care a avut deseori prilejul să cunoască alesele calități ale noului Episcop-Vicar. P. S. Sa a dovedit — în timpul în care, sub directa îndrumare a I. P. S. Patriarh Justinian, a dirigit treburile Mitropoliei Moldovei — înțelepciune și râvnă pastorală, menite să chezășuiască rodnice înfăptuiri, în noul loc de conducere, la care a fost chemat.

Hirotonirea întru Arhieriu a Prea Sfinției Sale a fost săvârșită în ziua de 5 Martie 1950, în biserica Sfântul Spiridon-Nou din Capitală. Sfânta Taină a fost oficiată de I. P. S. Justinian, Patriarhul României, I. P. S. Firmilian, Mitropolitul Olteniei și P. S. Chesarie, Episcopul Dunării de Jos, înconjurați de un mare sobor de preoți, în frunte cu PP. CC. Arhim. Athanasie Gladcovschi, Vicarul Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor, Arhim. Laurentie Busuioc, Vicarul Sfintei Mitropolii a Olteniei și Partenie Bușcu, Vicarul Sfintei Episcopii a Galaților. Au fost de față la această solemnitate Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, I. P. S. Sebastian Rusan, Mitropolitul Moldovei, D-nii dr. P. Manu și prof. I. Nistor, consilieri ai Ministerului Cultelor, dl. I. Dobocan, director în Ministerul Cultelor, PP. CC. Pr. Gh. Vintilescu, Pr. Gh. Maior, Pr. Al. Săvulescu și Pr. At. Preda, consilieri ai Sf. Patriarhii, PP. CC. preoți consilieri ai Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor, profesorii Institutului Teologic din București, delegați ai clerulu moldovean și un mare număr de credincioși.

După săvârșirea hirotoniei, P. S. Episcop-Vicar Theoctist Botoșăneanu a rostit următoarea cuvântare:

„Vrednicia noastră, dîmpotrivă, vine dela Dumnezeu, care ne-a făcut în stare să fim slujitori ai Noului Așezământ, nu ai slovei, ci ai Duhului” (II Cor. III. 5-6).

**Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Stăpâne,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți,
Domnule Ministru,
Prea Cinstiți Părinți și
Drept Slăvitorilor Creștini,**

Dacă orice eveniment are influență asupra ființei noastre, apoi actul sfânt ce a avut loc astăzi, are repercusiuni adânci asupra sufletului meu. În special chemarea la treapta Arhieriei constituie un act de o deosebită însemnătate. Cel învrednicit de această cinstire intră în succesiunea apostolică, care păstrează și administrează vistieria harului divin în lume.

Valoarea acestui act solemn o relevă însuși Mântuitorul, prin faptul că înainte de a-și alege pe cei doisprezece Apostoli, «s'a retras în munte să se roage și a petrecut toată noaptea în rugăciune, către Dumnezeu. Când s'a făcut ziuă, a chemat pe ucenicii Săi și a ales dintre ei pe cei doisprezece, pe care i-a numit Apostoli» (Luca IV, 12-13). Deci, însuși Mântuitorul s'a retras în singurătate, rugând pe Tatăl Ceresc să-L asculte în rugăciune, să-L lumineze în alegerea și desemnarea celor ce aveau să ducă în lume cuvântul Evangheliei. Alegerea avea să cadă pe cei mai curați la cuget, cei mai înțelegători ai sufletului uman, silitori în ajutarea celor suferinzi, curagioși în promovarea virtuților creștine, jertfelnici pentru susținerea binelui și fericirea aproapelui. Din mulțimea învățăcelor Mântuitorului, numai un număr restrâns s'a învrednicit să alcătuiască Colegiul Apostolic, numai 12 Apostoli. Urmând această atentă grijă pe linia succesiunii apostolice, în decursul veacurilor au fost aleși prin asistența Sfântului Duh cei mai vrednici slujitori să ducă flacăra nestinsă a Harului Divin, care să lumineze calea mântuirii tuturor celor însetați de fericirea vieții veșnice.

Din rândul slujitorilor altarului Bisericii Ortodoxe Române, s'a învrednicit și smerita mea persoană, ca astăzi să fie chemată și ridicată la treapta Arhieriei, prin propunerea I. P. S. Patriarh și votul unanim al Sfântului Sinod.

Nu scotesc această chemare drept o răsplătire a vredniciei mele, ci întărind convingerea mea fermă, spun ca Apostolul Neamurilor că: «Vrednicia noastră vine dela Dumnezeu, care ne-a făcut să fim slujitori ai Noului Așezământ nu ai slovei ci ai Duhului» (II Cor. III, 5-6).

În clipele când mă apropiam spre a face mărturisirea de credință, sufletul meu era cutremurat de greutatea misiunii la care eram chemat. Covorul învulturat, ce era așternut în fața Prea Sfințiților Arhieriei, mi se părea că reprezintă locul pe care ardea focul nestins din flacăra cărui străbătea ecoul unui glas, care altă dată îi spusese lui Moise: «Nu te apropia aici, scoate-ți încălțăminte din picioare, că locul pe care calci este pământ sfânt» (Ieșirea 3, 5).

Ca și lui Moise, picioarele au început să-mi tremure, iar pașii și-au conținut mersul. Gândul mă frământa ca mai curând să mă înapoiez, decât să pășesc mai departe. Dar, din partea Prea Sfințiților Arhieriei, auzul inimei mele a prins vibrațiunile unui glas îndemnător, glas ce altă

dată l-a luminat pe Sfântul Apostol Pavel, în drum spre Damasc: «Paule, (l-ar fi greu să arunci înapoi cu piciorul într'un țepuș» (Fapte IX, 9). Și astfel, cugetul meu sbuciumat a fost dumerit că chemarea mea este să merg înainte și să răspund cu dreaptă mărturisire la vrednicia apostolică la care am fost desemnat.

Totdeauna primirea unei însărcinări publice mai înaltă, provoacă, în mod firesc, un sentiment de adâncă îngrijorare. Pe scara vieții sociale, e natural să urce valorile ce reprezintă vrerile credincioșilor și această prețuire aduce cu sine un sentiment de încredere.

După dreapta învățătură a Bisericii, Harul Divin nu este limitat în

I. P. S. Patriarh Justinian, în timpul slujbei religioase săvârșite în biserica Sf. Spiridon-Nou din Capitală.

timp și nici cuprins de granițele spațiului. Impărăția Harului, ca împărăție a sufletului, este dela începutul veacurilor și durează până la sfârșitul veacurilor.

Pământul și cerul plutesc în atmosfera Harului, căci Providența Divină pururea lucrează și conlucrează cu omul flămânzit de hrana vieții veșnice și însetat după apa cea vie. Oare nu a fost Abraam întâmpinat de Melhisedec, Arhiereu al Dumnezeului celui Prea Înalt, care era «Impărat al păcii fără tată, fără mamă, fără spiță de neam, neavând nici început al zilelor, nici sfârșit al vieții și care a fost asemănat cu Fiul lui Dumnezeu, adică rămânea preot în veac» (Evrei VII, 2-3). Preoția lui Melhisedec învederează abstracțiunea harică dela orice contingentă trecătoare, chiar dacă această solie apostolică este pe umerii șubrezi ai unei smerite ființe omenești.

Dar dacă câmpul lucrării harice este atât de nețărmurit, în timp și spațiu, ar urma de aici că voința omului este copleșită și desnădejdea unei

conlucrări ar duce la o stare de apatie? Nicidecum. Puterea harului lucrează în timp și loc, prin aceste mijloace vremelnice, care suntem noi oamenii. Și ne preface din vase de puțin preț, în vase de cinstire, purtătoare de mireasmă a vieții. Căci ce reprezintă Arhieria — deținătoarea de har — în funcția ei de solie apostolică?

Reprezintă o lucrare văzută în Comunitatea Bisericii Ortodoxe, în cele trei laturi distincte: de a predica Evanghelia, de a conduce pe credincioși pe calea mântuirii și de a sfinți pe toți cei pregătiți să primească har din vistieria sacră și nesecată a Sf. Taine.

Datoria de a propovădui a fost cea dintâi sarcină pe care Mântuitorul o dă Apostolilor după ce El i-a ales (Marcu III, 14, Luca IX, 2). Iar glasul Arhierelui nu se poate făli că aduce o învățătură personală, ci să se ostenească a predica numai Evanghelia și lucrările ce decurg din această învățătură sfântă.

Această învățătură evanghelică unește pe oameni într'un singur crez în jurul Bisericii. Învățătura implică și conducere pe o anumită cale, pe care a arătat-o Mântuitorul zicând: «Eu sunt calea, adevărul și viața!». Și o comunitate ca să fie condusă, are nevoie de a fi organizată prin legiuiri. Mântuitorul a organizat și întemeiat această comunitate, care este Biserica, în ziua pogorîrii Sf. Duh, prin deschiderea hotărârilor mântuirii pentru toate popoarele pământului. Iar colegiul apostolic, prin succesiunea lui în timp, a dat prin Sinoadele Ecumenice și cele particulare canoane, care au reglementat viața creștină.

Însă nici învățătura și nici organizarea nu sunt suficiente pentru a garanta mântuirea, până când cei pătrunși de adevărul creștin nu-s împărtășiți de binefacerile sfințitoare ale Sfintelor Taine.

Iată deci că lucrarea arhierescă, în lumea contingentă, apare ca o operă, care cere trudă zi de zi, căci Arhierelui nu mai este răspunzător numai de sufletul său, ci de al tuturor credincioșilor pe care-i păstorește.

Lucrarea arhierescă are permanent în ajutor asistența Sfântului Duh, care ne luminează, ne întărește și pune pecetea pe hotărârea luată de Colegiul Sinodal.

Înainte ochilor mei se deschide priveliștea largă a Istoriei Bisericii Ortodoxe și văd lucrarea arhierescă de propovăduire și apărare a învățăturii curate a Evangheliei.

Ochii gândului meu se într'aripează de cuvântarea Sf. Petru, ținută la Ierusalim, în ziua Rusaliilor, când ucenicilor Mântuitorului «li s'au adaus la număr, ca la trei mii de suflete» (Fapte II, 41). Încrederea mea va spori în lucrarea arhierescă, amintindu-mi de predica Sf. Apostol Pavel în Atena, unde, în fața filosofilor, Apostolul le spunea: «Ei bine, ceea ce voi cinstiți fără să cunoașteți, aceea vă vestesc eu» (Fapte XVII, 23). Sborul cugetului meu poposește apoi la Sinodul Apostolic, unde spiritul împăciuitoare al Sf. Iacov a pus capăt unei neînțelegeri din Biserica din Antiohia, stabilind: «că așa s'a părut nimerit Sf. Duh și nouă, să nu punem peste voi nicio altă greutate decât ceea ce trebuie» (Fapte XV, 28).

Și în depănarea veacurilor, nu știu unde să mă opresc, ca să gust nectarul virtuților arhieresti: la Sfântul Atanasie cel Mare, zelosul apărător al dreptei credințe împotriva ereticilor, la Ciprian al Cartaginei, susținătorul unității bisericesti, la Sf. Vasile cel Mare, organizatorul carității creștine sau la Sf. Ioan Gură de Aur, cel care ne-a pus la îndemână îndreptarul liturgic de a ne apropia și a ne împărtăși cu credință,

din Sfântul și scumpul Sânge și Trup al Mântuitorului? Virtuțile lor arhieresti strălucesc ca pietrele nestimate de pe o diademă și ochiul nu poate să se oprească la frumusețea uneia ca să nu turbure armonia acestei opere duhovnicești, lucrată din adâncă și adevărată evlavie creștină.

Un șir nesfârșit de ierarhi, ale căror nume cinstesc calendarul creștin, prin învățătura, viața și faptele lor. Unii au culminat cu știința, alții au prisosit cu mila; unii au înfruntat protivniciile prin curajul lor, alții au dobândit lumea cu spiritul păcii și nu știu dacă într'o viață de om este cu putință să culegi și să împodobești cununa chipului, măcar cu unele din virtuțile celor apuși în râvna de a vedea Biserica luptătoare cât mai aproape de fericirea celor ce au căpătat laurii triumfului veșnic.

Mărturisesc că voi încerca să adun, după puteri, din acest izvor necesat de vrednicii arhieresti, tot ce se va potrivi cu lucrarea ce mi s'a încredințat, ca și smeritul de mine să cinstesc treapta la care am fost ridicat.

Dar privirea mea nu scană o altă latură cu orizont mai restrâns, acel al scumpei noastre Biserici strămoșești. Și aici, șirul Arhierilor cari au slujit credincioșii după toate rânduelile lăsate de Mântuitorul și altele consfințite de Sfintele Sinoade, prin canoane și legiuri, este lung și împodobit cu virtuți. Biserica Ortodoxă își are lucrarea împărțită în sectoarele legate de particularitățile diferitelor popoare.

În marea familie a Ortodoxiei, Biserica Ortodoxă Română a adus o prețioasă contribuție la opera de luminare și ridicare a credincioșilor pe calea mântuirii. Fiecare epocă și-a avut Arhierii ei de seamă, care au răspuns la cerințele vremii, cu mijloacele ce le-au stat la îndemână.

De aceea, cu pietate ne gândim la numele și faptele acestora, care după îndemnul Mântuitorului au luptat pentru ridicarea culturală și materială a poporului, și nu și-au precupețit nici viața atunci când semiluna tindea să înrobească popoarele pașnice, din aceste părți, sau când imperialismul papal binecuvânta tunurile Habsburgilor ce dărau bisericile și mănăstirile din Ardeal, și schingiuiu pe ortodocși pentru a-i face fii ai «Sfântului Scaun».

Contribuția lui Varlaam la precizarea Mărturisirii Ortodoxe rămâne ca o piatră de hotar, pentru apărarea ortodocșilor împotriva mreșelor amăgitoare ale catolicismului sau împotriva curselor cu dibăcie întinse de confesiunile protestante. Strădania lui Dosoftei în făurirea versului literar religios, pe limba poporului; strădania vrednică de laudă a lui Veniamin Costache, în tălmăcirea pe limba băștinașă a Cuvântului lui Dumnezeu; încununată de neadormita activitate a marelui Antim Ivireanu, în promovarea artei sub diferite aspecte, martirizat apoi de Turci, alcătuiesc tot atâtea îndemnuri la muncă pentru cel nou numărat în rândurile apostolilor Domnului.

Dar nu putem trece cu vederea șirul Ierarhilor din Ardeal, care, în chip demn și cu prețul vieții lor au apărat Ortodoxia și poporul ortodox împotriva asupritorilor feudali, suferind martirajul, împreună cu credincioșii lor, cum au fost vrednicii mitropoliți Ilie Iorest, Sava Brancovici și alții.

Așa dar, avem în ei pildă de credință, de zel apostolic și de jertfelnicie. Arhieria, în esența ei harică este, în adevăr, diferită de tot ce este lumesc și vremelnic, dar lucrarea ei se face de oameni și pentru oameni.

Din acest punct de vedere și Arhierii aparțin și sunt legați de vremile și circumstanțele în care ei au trăit.

Vremurile noastre sunt cu totul altele decât acelea ce s'au scurs pe drumul istoriei. Deci și arhieria de azi — una în esență cu cea apostolică — va trebui să țină seamă de condițiile actuale în care ea trebuie să lucreze și să desăvârșească misiunea apostolică.

De aceea, privirea mea se va îndrepta către lucrarea membrilor Sf. Sinod, dela care voi lua model de lucrare arhierescă.

Noua misiune de Vicar Patriarhal — a spus P. S. Theoctist — mă obligă să-mi dirijez lucrarea după un Arhiepiscop, care a ocupat asemenea rosturi în Biserica noastră și a reușit să răspundă, cu prisosință, tuturor sarcinilor ce i s'au dat de către Chiriarhul său, răspunzând cu hotărîre și la chemarea vremurilor actuale, aducătoare de mari prefaceri și înnoiri în toate domeniile.

Din fericire, acest caz de îndrumare îl am prezent în minte, în persoana Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, de când era Vicar al Mitropoliei Moldovei.

De-a-lungul vieții religioase a Moldovei, cu greu s'ar putea găsi o perioadă mai dramatică decât cea trăită imediat după sfârșitul celui de al doilea război mondial. Plăgile istorisite în Biblie, căzute asupra Egiptului, se înfățișau estompate în fața crudei realități sociale din Arhiepiscopia Iașilor.

Sate și târguri erau șterse de pe fața pământului, iar locuitorii lor se aciuiseră prin gropi, șanțuri și bordeie. În asemenea condiții de aspră încercare, epidemia de tifos făcea prăpăd, iar seceta adusesese și flagelul foametei, astfel că condițiunile de seceriș ale morții să prisosească. Preoțimea era cuprinsă de desnădejde, deși din rândul ei cădeau pradă morții unul câte unul, în slujirea enoriașilor răpuși de epidemie.

Aparatul administrativ era desorganizat, încât nu se putea ține legătura cu județele Eparhiei. Când această grea încercare ajunsese la culme, a venit la Vicariatul Mitropoliei Iașilor, solul arhieriei, crainicul aducător de nădejde și încredere: Prea Sfințitul Justinian Vasluiianul.

De unde până atunci, Arhierii erau socotiți ca «prinți» ai Bisericii, Vlădica Justinian Vasluiianul a schimbat această titulatură în aceea de Arhiepiscop al muncii, de bărbat al jertfelniciei pentru binele obștesc. Misiunea apostolică a arhieriei era restaurată în rolul și demnitatea ei clasică.

Pentru vremuri noi, se ivise omul nou.

Nu este locul potrivit pentru a analiza rezultatul muncii constructive a Vicariatului dela Iași, de sub Vlădica Justinian Vasluiianul.

Țin numai să mărturisesc că am făcut ucenicie la acea școală a muncii, instaurată în Biserica Moldoveană și-mi va fi îndreptar pentru activitatea mea de Vicar Patriarhal.

Și dacă am făcut, la iposifiere, jurământul că voi arăta supunere, ascultare și respect Sfântului Sinod, acest jurământ îl fac în special, pentru Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, care m'a desemnat pentru postul de Vicar Patriarhal și îl asigur că felul de activitate al Înalt Prea Sfinției Sale, amintit mai înainte, îmi va fi zilnic sfătuitor și călăuzitor.

Când, în șirul mărturisirii, dela iposifiere, am depus jurământ că «datoresc iubire țării mele... că voi jertfi, cu bucurie și mulțumire sufletească însăși ființa mea pentru întreaga păstrare, creștere și propășire a poporului», atunci gândul și inima mea s'au îndreptat către scumpa noa-

stră Patrie, Republica Populară Română, în care conducerea este în mâna celor ce muncesc.

Neîncetat voi căuta să sprijin realizările sociale ale regimului democratic.

Mă voi strădui deci să pun toate puterile mele, toată munca mea, în slujba propășirii scumpei noastre Patrii, Republica Populară Română.

Conștient însă că pentru fericirea și înflorirea Patriei noastre, nu poate exista temelie mai trainică decât prietenia sinceră și colaborarea loială și frățească cu toate popoarele vecine și în special cu marea noastră vecină și prietenă Uniunea Sovietică — voi fi întotdeauna dârz slujitor

I. P. S. Patriarh Justinian, în timpul slujbei pentru hirotonirea întru Arhiepiscop a P. S. Theoctist, îmbrăcându-l cu veșminte arhieresti.

al bunelor relații cu sora noastră întru pravoslavnică mărturisire, Biserica Ortodoxă Rusă.

Din trecutul plin de lumină al Sfintei Biserici străbune, eu desprind acest adevăr nepieritor: roade bune și de folos au încununat frățestile legături dintre poporul român și popoarele Uniunii Sovietice, ori de câte ori aceste legături s'au desfășurat după îndemnul și voia poporului, care niciodată nu greșeste drumul. Amare au fost consecințele desbinării pe care cărmuitorii netrebniți au căutat să o semene între aceste popoare, așezate de soartă pe aceleași meleaguri răsăritene.

Păstrând vii în mintea mea aceste adevăruri, voi munci, deci, ca orice fiu devotat al poporului nostru, pentru cimentarea prieteniei Româno-Sovietice, temelie și pavăză a independenței și progresului Republicii noastre Populare.

Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Stăpâne,
 Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți,
 Domnule Ministru,
 Prea Cucernici Părinți și
 Drept Slăvitorilor Creștini,

În aceste clipe solemne și hotărâtoare din viața mea, îmi iau îngăduința să-mi amintesc de cei cu cari am făcut ascultări în sfintele mănăstiri, de colegii mei de seminar și facultate și am păzit pravilele în curăția lor, scrise de mâini evlavioase și bătătorite de muncă aspră. Mă gândesc cu mare admirație la acei monahi simpli, proveniți din popor, și cari alină prin rugăciunile și munca lor nevoile și necazurile fraților lor, truditori pe pământul țării. Le făgăduiesc că mireasma vieții călugărești voi sorbi-o cu aceeași cucernicie ca și până acum și-i asigur că voi fi un apărător zelos al cinului monahal.

Mă gândesc la frații preoți demni și harnici, cu care am coliturghisit și am împărtășit munca de pastorație la Mitropolia Moldovei, ca mare eclesiarh, exarh sau Vicar Arhimandrit.

Tuturor le păstrez amintiri calde în inima mea și-i asigur de toată prețuirea mea.

Îmi plec genunchii gândului cu smerenie, la altarul bisericii din satul meu, de pe dealurile Botoșanilor, acolo unde frații și surorile mele după trup, se roagă pentru sufletele părinților mei răposați și trudesc pe ogoare, din zori și până în noapte, pentru sporirea belșugului din economia țării noastre.

Și cum toate gândurile bune nu se pot realiza decât atunci când este pace în lume, voi fi un vajnic sprijinitor al acțiunii dusă pentru apărarea păcii în lume, ca astfel țara noastră să nu mai fie pradă unui nou măcel, pe care îl pregătesc, din umbră, capitaliștii exploataatori. Căci pacea este un bun al întregii omeniri, înscris în Evanghelie cu litere de aur și pe care Biserica trebuie să-l păstreze și să-l apere.

Cu aceste mărturisiri mă plec respectuos în fața Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, mulțumindu-i din toată căldura sufletului că și-a pus încrederea în puterea mea de muncă, și-i asigur de toată ascultarea de care este capabil numai un monah, care a cunoscut supunerea monahală dela vârsta de 12 ani. Mă voi strădui să-i înțeleg gândurile, să le dau realizare.

Mulțumesc II. PP. SS. Mitropoliți și PP. SS. Episcopi, membri ai Sfântului Sinod, care m'au votat să fac parte din ierarhia superioară, asigurându-i că voi conlucra în spiritul frăției în Hristos și al rânduelilor canonice ale Sfintei Biserici Ortodoxe.

Mulțumesc apoi cu deosebită recunoștință iscusitorilor mei profesori dela Cernica, I. P. S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, care n'a pregetat a se osteni slujind astăzi la arhieria mea; nu pot să nu exprim și de această dată omagiu și respect bunului și înțeleptului meu director din timpul celor opt ani de seminar, P. S. Sa Episcop Chesarie, care deasemenea s'a ostentat la slujba de astăzi, asigurându-i că voi apăra, cu credință neștrămutată, linia continuității apostolice, temelia unității Ortodoxiei noastre. Mulțumesc de asemenea și I. P. S. Mitropolit Sebastian al Moldovei pentru bunăvoința de a participa la această sfântă serbare.

Îmi îndrept sentimentul de devotament către Prezidiul și Guvernul Re-

publicii Populare Române, care prin Dl. Prof. Stanciu Stoian a binevoit să confirme hotărîrea Sf. Sinod, de a fi hirotonit Arhiereu, Vicar Patriarhal. El asigură că voiu lucra la întărirea Republicii Populare Române, în care clasa muncitoare se străduiește să aducă orânduirea dreaptă, pe care Biserica o binecuvintează și o susține.

Mulțumesc tuturor celor care au luat parte la solemnitatea hirotoniei mele și-i binecuvintez, rugând pe Dumnezeu să le sporească gândurile bune și faptele vrednice, ca să se simtă fericiți sub scutul Bisericii noastre.

Cu aceste cuvinte, rog pe bunul Dumnezeu să-mi dea lumina minții, tăria de voință și căldura inimii, ca să pot împlini, cu vrednicie, misiunea sfântă de urmaș al Sfinților Apostoli și Domnului Hristos.

A răspuns I. P. S. Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, prin următoarele cuvinte:

Prea Sfințite Theoctist,

«Am luat cunoștință cu o deosebită mulțumire sufletească, din cele mărturisite în cuvântarea Prea Sfinției Tale, despre convingerile pe care le ai în legătură cu misiunea de Arhiereu, la care ai fost chemat de Dumnezeu, pentru meritele Prea Sfinției Tale, vădite în primul rând printr'o credință curată în Dumnezeu, printr'o slujire devotată a Evangheliei și Bisericii Mântuitorului nostru Iisus Hristos și, în același timp, prin smerenia și munca depusă în serviciul poporului nostru dreptcredincios.

N'am să te rețin acum cu sfaturi în legătură cu misiunea Prea Sfinției Tale; ar urma să repet unele din mărturisirile Prea Sfinției Tale; totuși, fiindcă Prea Sfinția Ta ești chemat să-mi fii colaboratorul meu în munca de conducător al Bisericii Ortodoxe Române, în demnitatea de Vicar Patriarhal, țin să atrag luarea aminte asupra ceremoniei de astăzi, când chemat la treapta de Arhiereu, Prea Sfinția Ta ai pășit din vultur în vultur, până înaintea Soborului nostru, care și-a pus mâna pe Prea Sfinția Ta, cerând lui Dumnezeu har asupra Prea Sfinției Tale.

Ești moldovean și porți numele lui Theoctist, Mitropolitul Moldovei și sfetnicul cel mai apropiat al lui Ștefan cel Mare.

Porți și numele de Botoșeneanu, numele arhierilor de odinioară din Mitropolia Moldovei, și, întâmplător, numele județului unde te-ai născut și ai văzut lumina zilei.

Ai deci înaintea ochilor Prea Sfinției Tale pilda lui Teoctist, cel care în sfătuire permanentă cu Ștefan cel Mare au rezolvat cele mai grele probleme ale strămoșilor noștri și au putut să pună capăt atâtor greutăți. Și, în sfârșit, au putut să învingă în atâtea rânduri armatele Semilunei.

Ai pomenit de toți ierarhii de seamă pe care i-ai luat ca model; dar nu uita sfatul Sf. Ioan Gură de Aur, care este bun pentru toate veacurile și pentru toți Arhierii, că mai multe sunt vânturile care zburciumă sufletul Episcopilor, decât acelea care zburciumă marea.

Prea Sfințite Theoctist,

În învingerea acestui zburcium, în învingerea acestor greutăți, care se leagă de misiunea Prea Sfinției Tale, nu uita să ceri în permanență ajutorul lui Dumnezeu și binecuvântarea lui Iisus Hristos.

Personal sunt foarte mulțumit că Prea Sfinția Ta, prin rânduiala dumnezeiască ai fost chemat la această treaptă a arhieriei și mai ales că

slujești și să-ți îndeplinești această misiune în forul cel mai înalt al Bisericii noastre, alături de Patriarhul Țării.

Personal, mulțumesc bunului Dumnezeu pentru această alegere a unui tovarăș de muncă, a unui tovarăș de strădanie și în acelaș timp a unui tovarăș care să-mi fie, treptat, treptat, și un reazim vârstei, care începe să alunece spre anii bătrânețelor.

Din toată inima te felicit cu ocazia acestui mare eveniment din viața Prea Sfinției Tale și te asigur de aceeași părintească dragoste, cu care te-am înconjurat de cinci ani de zile.

Te asigur de aceeași îngăduință și mai cu seamă de toate sfaturile bune pe care ți le-am dat vreme de cinci ani.

Dumnezeu să-ți dăruiască sănătate și ani mulți, ca să poți să-ți îndeplinești misiunea pe care ți-ai luat-o pe umeri, să poți să răspunzi cu tot sufletul și cu toată jertfelnicia chemării lui Dumnezeu la slujirea aceasta de apostol al Mântuitorului Hristos .

Darul Domnului nostru Iisus Hristos să se reverse din belșug asupra Prea Sfinției Tale cu a Sa iubire de oameni, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin!».

Solemnitatea a luat sfârșit la orele 13, după care a avut loc, în palatul patriarhal, o masă festivă.

SFINȚIREA SFÂNTULUI ȘI MARELUI MIR.

Printre îndatoririle de seamă, pe care le are Biserica noastră Ortodoxă Autocefală, este și aceea de a pregăti și sfinți Sfântul și Marele Mir.

Este, în deobște, știut că pentru pregătirea Sfântului și Marelui Mir sunt de trebuință un număr de 38 de materii, esențe și arome, în cantitate de cel puțin 100 kgr. Toate acestea sunt amestecate și fierte, după o rânduială, statornică de veacuri de Biserica Ortodoxă, iar în Joia Mare, Patriarhul, împreună cu toți Mitropoliții și Episcopii Bisericii Autocefale sfințesc acest amestec, care se preschimbă în Sfântul și Marele Mir.

Din practica de până acum s'a văzut că Sfântul și Marele Mir trebuie să fie sfințit cam la 6—8 ani, deoarece atâta timp ajunge pentru nevoile Bisericii noastre cantitatea sfințită odată. Ultimele date la care s'a sfințit Sfântul și Marele Mir în Biserica Ortodoxă Română au fost: în 1934, sub Patriarhul Miron și în 1942, sub Patriarhul Nicodim.

Greutatea cea mai mare întâmpinată în pregătirea Sfântului și Marelui Mir este procurarea esențelor și aromelor trebuitoare, întrucât cele mai multe dintre ele nu se găsesc decât în depărtate țări străine. În vremea din urmă, din cauza turburărilor provocate de război, această chestiune a ajuns de nerezolvat. Patriarhia Sfintei Biserici Ortodoxe Române a încercat — încă din Ianuarie 1948 — să procure cele necesare, fără să izbutească. Adresându-se și Patriarhiei din Moscova, Patriarhia Română a primit un răspuns care vădește încă odată dragostea și strânsa legătură dintre cele două Biserici surori. Din amestecul de mirodenii, în cantitate de 250 kgr., pregătit după multă și îndelungată trudă, pentru nevoile Bisericii Ortodoxe Ruse, Patriarhia din Moscova ne-a dăruit 100 de kgr., urmând ca o delegație a Bisericii noastre să meargă la Moscova pentru a transporta prețiosul dar.

Față de această nouă și deosebită dovadă de dragoste frățească din partea Prea Fericitului Patriarh Alexei și din partea întregii Biserici Ortodoxe Ruse, I. P. S. Patriarh Justinian a trimis la Moscova o delegație alcătuită din P. S. Theoctist Arapaș, Episcopul-Vicar al Patriarhiei Române și dl. Prof. I. Negrescu, conferențiar de limba și literatura rusă la Institutul Teologic de grad Universitar din București. Delegația a plecat cu avionul, din București spre Capitala Uniunii Sovietice, în dimineața zilei de 30 Martie a. c.

P. S. Theoctist a înmânat Prea Fericitului Patriarh Alexei, următoarea scrisoare din partea I. P. S. Patriarh Justinian:

Nr. 211/1950.

București, 29 Martie 1950.

Sanctitatea Voastră, Prea Fericite
și Prea iubite frate întru Hristos,

Cu inima plină de bucurie și recunoștință pentru bunăvoința frățască ce ne-ați arătat și de data aceasta, punându-ne la dispoziție, în dar, cantitatea de 100 kgr. Mir, pregătit, dar nesfințit, trimitem la Prea Fericirea Voastră pe cei doi delegați ai noștri: P. S. Sa Episcopul Theoctist Arapaș, Vicar Patriarhal și Domnul Profesor Ioan Negrescu, dela Institutul Teologic Universitar din București, spre a primi prețiosul dar făcut de Prea Fericirea Voastră, Bisericii noastre.

Recunoștința Noastră e cu atât mai mare, cu cât, așa cum V'am făcut cunoscut, de doi ani încercasem zadarnic să procurăm esențele și ingredientele necesare pregătirii Sfântului Mare Mir, astfel că eram cuprinși de îngrijorare, gândindu-ne că nu vom putea satisface nevoile bisericilor noastre.

Acum această îngrijorare a dispărut, grație frățescului ajutor dat de Prea Fericirea Voastră, pentru care din nou Vă mulțumim călduros.

În ce privește pe cei doi delegați, trimiși cu acest prilej, ne îngăduim a-i recomanda binevoitoarei atențiuni a Prea Fericirii Voastre. P. S. Sa Episcopul Theoctist Arapaș este de curând ales Vicar al Nostru și ne punem mari nădejdi în P. S. Sa. El este de mult timp colaboratorul Nostru, îndeplinind diferite însărcinări. Acum în urmă, Ne-a dat o deosebită satisfacție prin felul cum s'a achitat de însărcinarea de Arhimandrit-Vicar al Nostru la Mitropolia Moldovei. Aceasta ne-a făcut să-l propunem pentru avansare Sfântului Sinod, care l-a ales cu unanimitate Episcop-Vicar Patriarhal și l-a înălțat la treapta de Arhiereu.

Vizița la Moscova îi va folosi mult pentru înțelegerea și dezvoltarea viitoare a legăturilor frățesti dintre cele două Biserici surori ale noastre.

Al doilea delegat, Dl. Profesor Ioan Negrescu, este profesor la Institutul Teologic Universitar din București, de limba și literatura rusă. În această calitate, D-sa se străduiește cu mult succes să facă cunoscută cât mai deplin și să pună în adevărata lumină, în fața studenților și a profesorilor, bogata literatură a Bisericii poporului rus, ceea ce permite să se desvolte și să se adâncească tot mai mult bunele legături de frățască colaborare între Bisericile și popoarele noastre vecine și prietene.

De aceea, ne-am gândit să-l delegăm și pe D-sa cu acest binevenit prilej, nu-ca să fie un simplu interpret pe lângă Prea Fericirea Voastră, ci mai ales spre a-i da putința să stabilească legături de colaborare mai strânsă între profesorii de Teologie dela Academia Teologică Rusă din Moscova — care mi-a făcut cinstea a mă alege membru de onoare al său — și profesorii noștri dela Institutul Teologic din București, prin publicarea de articole de specialitate în revistele și publicațiile noastre teologice.

Deasemenea i-am încredințat misiunea de a preda bibliotecii Academiei Teologice din Moscova, revistele și publicațiile ce au apărut în editura Patriarhiei noastre, în cursul anului 1949, însoțite de o scrisoare a Noastră către rectorul Academiei, pe care o anexăm aci.

Pentru a-și îndeplini cu succes misiunea încredințată, Noi rugăm călduros pe Prea Fericirea Voastră să binevoiți a-i da înalta binecuvântare și a-i înlesni luarea de contact cu rectorul și profesorii Academiei Teolo-

plce, adăugând sfaturile și îndrumările înțelepte și pline de autoritate ale Prea Fericirii Voastre, în această privință.

Reînnoind neîncetat recunoștința noastră, folosim prilejul ca să Vă urăm cu dragoste frățească să întâmpinați Sfintele Sărbători ale Florilor, Patimilor și Invierii Domnului, cu sănătate deplină, pace și bună sporire pentru Prea Fericirea Voastră și pentru Biserica și poporul dreptcredincios de sub duhovniceasca păstorire a Prea Fericirii Voastre.

Al Prea Fericirii Voastre devotat și iubitor frate în Domnul nostru Iisus Hristos.

† JUSTINIAN
Patriarhul României

Deasemenea, Dl. Prof. I. Negrescu a transmis P. C. Protoiereu Smirnov, Rectorul Academiei Teologice din Moscova, scrisoarea adresată P. C. Sale de Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române:

Nr. 212/950.

București, 29 Martie 1950.

Prea Cucernice Părinte Rector,

Cinstea deosebită pe care Consiliul Academiei Teologice din Moscova, în frunte cu P. C. Voastră, a binevoit a-mi face, alegându-mă membru de onoare al său, mă îndeamnă să folosesc orice prilej ce mi se ivește, pentru a căuta să dezvolt și să întăresc tot mai mult legătura frățească dintre distiinșii colegi ai acelei înalte instituțiuni de știință și cultură teologică și mine, convins fiind că, prin aceasta, se întărește și se dezvoltă, cu mari foloase de viitor, însăși legătura dintre Bisericile și popoarele noastre vecine și prietene.

Astfel, având acum un prilej rar — grație neasemănatei solitudinii Prea Fericitului Patriarh Alexei față de Biserica noastră — de a trimite o delegație la Moscova, am găsit de bine ca din această delegație să facă parte și un profesor al Institutului Teologic Universitar din București. Acesta este Dl. Ioan Negrescu, profesor de limba și literatura rusă și care, în cadrul cursului său, depune o muncă vrednică de laudă pentru a prezenta studenților și preoților, în adevărata ei valoare și lumină, literatura și știința teologică rusă.

Noi am rugat pe Prea Fericitul Patriarh Alexei de a da înalta Sa binecuvântare D-lui Profesor Ioan Negrescu, ajutându-l să ia contact cu Prea Cucernicia Voastră și cu onorații profesori ai Academiei de Teologie din Moscova, în scopul de a stabili legături frățesti cât mai strânse de colaborare între Domniile Voastre și profesorii Institutului nostru Teologic Universitar din București, pe calea publicării de articole de specialitate în revistele și publicațiile noastre respective.

Ca un îndemn spre această atât de necesară colaborare — pe care noi am prețuit-o nespun de mult, — am încredințat delegatului nostru, spre a le preda P. C. Voastre și pentru biblioteca Academiei, toate revistele și publicațiile oficiale editate de Patriarhia noastră, și anume:

1. «Biserica Ortodoxă Română», Nr. 1—12/1949.
2. «Ortodoxia», Nr. 1—4/1949.
3. «Studii Teologice», Nr. 1—10/1949.

- 4 «Apostolat Social», ed. II-a, de I. P. S. Patriarh Justinian.
5. «30 de zile în U.R.S.S.», de Ovidiu Marina.
6. «Cuvântări Bisericești, de I. P. S. Mitropolit Nicolae Krutițki.
7. «Biserica Ortodoxă Rusă și Războiul pentru Apărarea Patriei», de I. P. S. Patriarh Alexei al Moscovei și a toată Rusia.
8. «Almanahul creștinului ortodox», pe anul 1950.
9. «Culte Religioase în R. P. R.».
10. «Libertatea religioasă în R. P. R.».
11. «Reîntregirea Bisericii Românești din Ardeal».

Rugându-vă să acceptați aceste cărți ca un modest dar al nostru pentru vestita instituție, care este Academia Teologică din Moscova, și cu speranța că viitorul ne va deschide noi și fericite perspective de colaborare, pentru desăvârșirea și fecundarea la maximum a relațiilor frățesti dintre Bisericile și instituțiile noastre, spre binele, progresul și fericirea popoarelor noastre, noi vă trimitem, P. C. Părinte Rector, Prea Cucerniciei Voastre și Onoraților Profesori și colaboratori ai P. C. Voastre, expresiunea sentimentelor noastre de înaltă prețuire și patriarhicești binecuvântări.

† JUSTINIAN
Patriarhul României

Delegații I. P. S. Patriarh și-au împlinit în chip deosebit misiunea încredințată. Inapoiindu-se în țară, în ziua de 3 Aprilie a. c., ei au adus neprețuitul dar și au arătat că au fost primiți cu nețărmurită dragoste, de către însuși Păstorul Suprem al dreptcredincioșilor ruși. Cu tot timpul scurt pe care l-au petrecut la Moscova, ei au avut nenumărate prilejuri să constate cât de puternice sunt legăturile frățesti care unesc Bisericile Orodexe Rusă și Română și cât de vie se păstrează încă, în cercurile Patriarhiei din Moscova, buna amintire lăsată de I. P. S. Patriarh Justinian, cu prilejul vizitei făcute acolo în vara anului 1948.

P. S. Theoctist a adus Inalt Prea Sfințitului nostru Patriarh și următoarea scrisoare din partea Prea Fericitului Patriarh Alexei:

Sanctitatea Voastră Prea iubit frate în Domnul,

Am fost deosebit de fericiți a primi pe reprezentantul Sanctității Voastre, Prea iubitul nostru Frate P. S. Episcop Theoctist, și împreună să ne rugăm astăzi, săvârșind Sf. Liturghie.

Deși a stat puține zile cu noi, noi toți l-am îndrăgit pentru frumosele lui calități, care vădit se descopăr pentru fiecare.

Ne-a fost dat deasemeni să facem cunoștință cu simpaticul profesor Negrescu, care mult ne-a ajutat în convorbirea cu Prea Sfințitul.

Regretăm că timpul scurt al șederii în Moscova nu ne-a dat posibilitatea să le arătăm Lavra și Academia, și că numai cu rectorul Academiei le-a fost dat să se cunoască.

Vă trimitem elementele pregătite pentru Sf. Mir, în trei vase.

Cu deosebită dragoste împărțim aceste daruri cu prea iubita noastră soră, slăvita Biserică Română.

Rugându-ne, Vă dorim Sanctității Voastre să întâmpinați Sfintele

Paști ale lui Hristos cu sănătate, cu pace sufletească, bucurie binefăcătoare și entuziasm duhovnicesc.

În sfintele rugăciuni rugăm să nu ne uitați.

Al Prea Fericirii Voastre devotat și iubitor frate în Domnul nostru Iisus Hristos.

**† ALEXEI
Patriarhul Moscovei**

Adânc mișcat de mereu reînnoitele dovezi de dragoste ale Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Ruse, I. P. S. Patriarh Justinian a îndreptat către Moscova o scrisoare, prin care a mărturisit recunoștința Bisericii noastre față de sora ei întru Hristos, pentru darul fără seamăn pe care i l-a făcut. În această scrisoare, printre altele, I. P. S. Patriarh Justinian a scris următoarele:

București, 5 Aprilie 1950.

Sanctitatea Voastră, Prea Iubite Frate Întru Hristos,

Odată cu aceste gânduri de Paști, voim în chip special să Vă spunem, cât am fost de fericiți primind cantitatea atât de importantă de mirodenii pregătite pentru Sfântul și Marele Mir, adusă dela Moscova de cei doi delegați ai noștri, trimiși la Prea Fericirea Voastră. Nu vom putea să vă arătăm toată recunoștința pe care o simțim față de Prea Fericirea Voastră, pentru acest gest generos și frățesc de a fi împărțit cu noi aceste mirodenii atât de prețioase, care vor servi pentru Sfintele noastre Altare.

Delegații noștri ne-au povestit de câtă atenție afectuoasă și părintească s'au bucurat pretutindeni la Voi, și totodată ce bună amintire păstrați despre Noi și despre colaborarea noastră. Ei s'au înapoiat dela Moscova cu impresiuni atât de interesante și de plăcute, că nu se vor șterge niciodată din sufletul lor.

Noi Vă mulțumim din toată inima pentru această dragoste frățescă, pe care ne-o arătați în toate împrejurările și voim să vă asigurăm că legăturile stabilite între Bisericile noastre surori și între noi înșine vor fi nesdruncinate pentru totdeauna.

Măine, în Joia Mare, vom sfînti Sfântul și Marele Mir, cu toți Mitropoliții și Episcopii noștri, și nu vom uita să rugăm pe Bunul Dumnezeu pentru Sanctitatea Voastră, pentru toți colaboratorii Voștri, pentru clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe a Rusiei și pentru ca comuniunea între Bisericile noastre să fie pe veci frățescă în Iisus Hristos.

Imbrățișându-Vă frățeste, cu o sărutare sfântă, Vă rugăm să ne considerați al Sanctității Voastre frate devotat și iubitor în Domnul nostru Iisus Hristos Cel înviat.

**† JUSTINIAN
Patriarhul României**

În ziua de 6 Aprilie 1950, I. P. S. Patriarh Justinian, înconjurat de soborul Mitropoliților și Episcopilor Bisericii Ortodoxe Române, a săvârșit în Catedrala Patriarhală, sfîntirea Sfântului și Marelui Mir. La săvârși-

rea — după rânduială — a sfintei slujbe, a fost de față și Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor.

Iar în condica Sfântului Sinod, s'a înscris tot în aceeași zi următorul act, ca să fie spre știință celor ce vor urma:

Dumnezeu cel în Treime închinat fie lăudat în veci pentru că ne-a învrednicit pe noi smeriții, membri ai Sfântului Sinod și ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Autocefale Române, să ne adunăm în catedrala Sfintei Patriarhii din București, cu hramul «Sf. Impărați Constantin și Elena» și să săvârșim după rânduiala Sfintei și dreptmăritoarei Biserici de Răsărit, cu chemarea harului întru tot Sfântului și săvârșitorului Duh, la Sfânta Liturghie, Sfințirea Sfântului și Marelui Mir, pentru întărirea și sfințirea în Duhul Sfânt a creștinilor și a sfintelor locașuri dumnezeiești din cuprinsul de Dumnezeu păzitei Patriarhii a Bisericii Ortodoxe Autocefale Române.

Această sfințire a Sfântului și Marelui Mir s'a săvârșit pentru a opta oară, în sfânta noastră Biserică Ortodoxă Autocefală Română, în anul mântuirii una mie nouă sute cinci zeci, luna Aprilie în ziua a șasea, în sfânta și marea JOI a Patimilor Domnului nostru Iisus Hristos, în vremea celui de al treilea Patriarh al Bisericii Ortodoxe Autocefale Române, Înalt Prea Sfinția și Prea Fericirea Sa Justinian, Ministru al Cultelor fiind domnul profesor Stanciu Stoian.

Iar, pentru că Sanctitatea Sa Alexei, Patriarhul Moscovei și a toată Rusia a dăruit Bisericii Ortodoxe Autocefale Române materia nesfințită pentru Sfântul și Marele Mir, am însemnat aci această mărturie a dragostei Sale frățești pentru Sfânta noastră Biserică.

S'a alcătuit acest act și s'a scris în această condică sfântă și s'a semnat de către toți membrii Sfântului Sinod și ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Autocefale Române, care au luat parte la sfințirea Sfântului și Marelui Mir, precum și de domnul Ministru al Cultelor, profesor Stanciu Stoian.

† JUSTINIAN

STANCIU STOIAN

† SEBASTIAN

† FIRMILIAN

† EFREM

† IOSIF

† ANTIM

† NICOLAE COLAN

† CHESARIE

† ANTIM NICA

† TEOFIL

† THEOCTIST BOTOȘĂNEANU

ROSTUL CURSURILOR DE INDRUMARE MISIONARĂ PENTRU PREOȚI.

de † THEOCTIST BOTOȘENEANU,
Episcop-Vicar al Patriarhiei Române

Cu prilejul deschiderii cursurilor de îndrumare misionară pentru preoți (seria VI-a), la Institutul Teologic din București, P. S. Theoctist, Episcopul-Vicar al Patriarhiei Române, a rostit cuvântarea pe care o reproducem mai jos, pentru limpezimea cu care înfățișează țelurile și importanța acestor cursuri. PP. CC. Preoți vor găsi în cuvântul P. S. Theoctist destule îndreptări pentru a-și încorda puterile, atât pentru frecventarea cursurilor misionare, cât și pentru aplicarea în munca pastorală a îndrumărilor și îndemnurilor primite, spre a-și putea împlini misiunea lor de propovăduitori ai Evangheliei lui Hristos.

Redacția.

P. C. Părinte Rector,
PP. CC. Părinți și Domnilor Profesori,
PP. CC. Preoți cursiști,

Iată-ne din nou, la începutul unei alte serii a cursurilor de îndrumare misionară și socială a preoților din cuprinsul Mitropoliilor Ungro-Vlahiei, Moldovei și Olteniei, în atmosfera primăvărată, dătătoare de lumină, de viață și de nădejde pentru întreaga fire și mai ales pentru fiecare om; — și am deosebita cinste să reprezint aici pe I. P. S. Patriarh Justinian și să vă aduc îndemnurile Sale și ale Sfântului Sinod.

După cum ați ascultat, P. C. Sa Părintele Rector a trasat liniile noi ale programei analitice a acestei serii de cursuri, potrivit prevederilor Regulamentului votat de Sf. Sinod, în ședința sa delă 28 Februarie 1948.

Dacă în cele cinci serii, programul cursurilor a avut un caracter mai mult teoretic, acest nou program înlătură teoreticul și pune accentul în chip covârșitor pe caracterul practic al cursurilor. Aici ați venit nu numai să ascultați ci și să practicați această nouă orientare, atât de folositoare clerului nostru.

Cum e și firesc, centrul preocupărilor acestor cursuri îl va alcătui tocmai împletirea dintre cunoașterea temeinică a doctrinei noastre ortodoxe, cunoașterea și predicarea corectă a Sf. Evanghelii și însușirea temeinică a sfintelor slujbe, precum și îndatoririle sociale ale preotului, care în același timp este păstor de suflete, dar și cetățean al Statului. Pe această linie de loială și hotărâtă colaborare pentru binele și fericirea întregului popor, misiune pe care Biserica Ortodoxă înțelege s'o desvolte în chip rodnic, s'a brodat și această programă.

Preotul, ca îndrumător al credincioșilor pe care îi păstorește, trebuie să fie pe deplin convins că este slujitorul Bisericii întemeiate de Mântuitorul, depozitară a adevărului, că el slujește acest adevăr și slujindu-l pe acesta, slujește obștea creștinilor care alcătuiesc Biserica lui Hristos.

Și cum după dreapta învățătură a Bisericii, Sf. Liturghie este dată-toane de toate darurile, Sf. Liturghie este pusă pe primul plan în șirul materiilor care vi se vor propune PP. CC. Voastre. Veți avea prilej, așa dar, ca fiecare să săvârșiți Sf. Liturghie, să dați răspunsurile la strană, să urmăriți cu luare aminte mișcările slujitorilor și actele liturgice, să roștiți predica la timpul și locul ei și să vă desvoltați cateheza, așisderea la timpul și la locul ei.

Dacă veți săvârși cele sfinte cu sufletele pregătite, apoi înșivă Sfințiile Voastre veți vedea deosebirea între felul de a sluji Sf. Liturghie, Vercernia, Utrenia, etc., de către fiecare izolat, așa cum a apucat, și chipul cum trebuie să se săvârșească acestea. Singuri veți părăsi sau veți înlătura acele inovații dăunătoare cultului nostru, acele practici bolnăvicioase, ce seamănă mai degrabă a superstiții decât a slujbă bisericească. Fiindcă știut este tuturor câtă pagubă morală a pricinuit această sgură de rituri și practici necorespunzătoare nici Sf. Evanghelii și nici rânduelilor noastre. Și cu toate că Sf. Părinți au cuvinte de dreaptă și aspră mustrare împotriva lor, totuși mulți dintre preoții noștri, ademeniți de câștig necinstit, le-au practicat și încă le practică, fără nicio jenă. Iată de ce. Prea Cucernici Părinți, I. P. S. Patriarh Justinian a sesizat Sf. Sinod despre această amenințătoare abatere a clerului nostru și iată de ce se va pune accent pe tipic și practica liturgică de această dată.

Propovăduind păstoriților noștri binefacerile Sf. Liturghii, nu trebuie să trecem cu vederea că noi înșine trebuie să ne învrednicim de acestea. Ca mijlocitori ai harului și a toată îndurarea lui Dumnezeu noi ne rugăm pentru ei, dar o clipă să nu încetăm a ne ruga și pentru noi.

Nu ne sfiim a face aici constatarea că, judecându-ne cu nepărtinire, vom vedea că ne rugăm întotdeauna pentru semenii noștri, pentru toată lumea, dar numai arareori ne rugăm și pentru noi.

Trebuie să recunoaștem, PP. CC. Părinți, puținătatea trăirii noastre duhovnicești, care se resfrânge și asupra întregii noastre misiuni pastorale și chiar sociale. Deoarece credința, zelul și căldura cu care părintele slujește și se roagă, radiază și asupra ascultătorilor, sporind în felul acesta și credința și râvna lor în rugă sfântă, sporind dragostea și frăția între ei și înmulțindu-le dorul după faptele cele bune.

Dar, PP. CC. Părinți, I. P. S. Patriarh Justinian se îngrijește în chip deosebit ca păstoriții sufletești ai dreptcredincioșilor noștri să le dea acestora hrană aleasă și să-i adape din apa cea vie a Sf. Evanghelii. Sf. Sinod cunoaște acest dor al lor și de aceea a statornicit programul în așa chip

încât preoții să-și însușească aici metoda rodnică după care vor predica poporului. Așa dar; alături de tipic, de rânduiala cea dreaptă a slujbelor, se pune preț pe predică și cateheză, care, cum ați înțeles, vor avea loc tot în cadrul Sf. Liturghii. Adică în aceeași ambianță duhovnicească în care ne-au învățat sfinții noștri Părinți să predicăm cuvântul Domnului. Fiindcă nicăeri nu se poate vorbi mai cu folos despre Hristos decât în Biserica Sa și nicăeri nu se propovăduiește mai cu real folos, pentru viață, Sfânta Sa învățătură și faptele minunate ale Sfinților, decât în fața Sfântului Altar. Apelul I. P. S. Patriarh Justinian, care depune atâta căldură în păstrarea neștirbită a învățaturii și a cultului nostru curat, ferind preoțimea de inovații sau omisiuni condamnable, se îndreaptă de această dată către corpul profesoral în a fi cu mare băgare de seamă și a veghea ca acest program dat de Sfântul Sinod să fie îndeplinit întocmai. A fi apoi cu luare aminte asupra ținutei preotului și asupra conținutului predicilor și catehezelor, în care nu trebuie să se folosească generalități sau răstălmăciri banale ori chiar tendențioase, ci se vor trata teme precise și clare, pe înțelesul și spre folosul sufletesc al poporului. Acesta așteaptă cu drag cuvântul preotului, care nu are niciun drept să-l rătăcească dela credință printr'o falsă interpretare a adevărilor sfinte sau voită evitare a fondului problemelor.

Cucernici Părinți, alături de aceste probleme destul de importante pentru Biserică, Prea Fericitul nostru Patriarh Justinian a mai sesizat una tot atât de arzătoare pentru credincioșii noștri. Urmând tradiția ortodoxă, cu sfințenie păstrată în Biserica Ortodoxă Rusă, Prea Fericirea Sa veghind asupra respectării hotărârii Sf. Sinod de a se introduce, așa cum se practică în multe biserici și la noi — cântarea bisericească în comun, a și hotărât ca aceasta să se înceapă chiar cu Sfințiile Voastre. Pentru ca preotul să știe a învăța pe credincioși cântarea bisericească, apoi trebuie el mai întâi să o practice aici la cursuri, unde să-și reîmprospăteze și cunoștințele și tehnica ei. De aceea s'a pus în program ca la slujbe, răspunsurile să fie date de preoții cari asistă. Aceasta este una din cele mai vrednice inițiative ale I. P. S. Patriarh Justinian, care țintește la generalizarea ei în toate bisericile noastre și deci la participarea întregului popor în mod activ la slujbele noastre.

Iată, PP. CC. Părinți, cât de minunat și cât de roditor este încheiat acest program. În același timp, cel harnic, cel care în mod sincer, corect și cu conștiința și cu misiunea sa, vrea îndreptarea, preotul acesta, zic, agonisește deodată atâtea lucruri folositoare pentru el și salutare pentru Biserică.

Pe acest fond, ușor se vor așterne apoi cunoștințele temeinice ale doctrinei noastre ortodoxe, cum am mai spus la început și vom putea noi, cu ușurință desluși, rătăcirea papistășească precum și abaterile dela credință ale protestantismului, etc. Și aceste prelegeri vor avea un caracter tot practic, în așa fel încât preotul din cătunul cel mai izolat să se simtă mândru de Biserica din care face parte, ca depozitară a adevărului etern, ca apărătoare neobosită a dreptății sociale, în omenire, ca luptătoare dârză împotriva tiraniei, despotismului și nemiloasei exploatare a omului de către om, ca factor activ în lupta de înfrățire a tuturor oamenilor, fără deosebire, rugătoare și doritoare de prosperarea lor materială și chezurătoarea vieții celei viitoare și fericite.

Iată numai o parte, PP. CC. Părinți, din problemele ce vă vor măcina

timpul acesta de două luni, pe care programa a avut grijă de altfel să nu-l întrebuițați decât așa. Și să știți, la nevoie, a demasca și pe acei dușmani ai Patriei noastre, care sub falsul veșmânt al credinței se fac unelte ale bogătașilor de peste mări și agenți ai imperialismului papal sau ecumenismului protestant, care încearcă să se infiltreze și în acest chip în viața pașnică a poporului nostru.

O altă lucrare nouă a acestor cursuri este și aceea ca toți preoții cursiști — pe toată durata șederii lor aici — să găzduiască în internat, cu respectarea strictă a disciplinei și rânduelilor vieții de internat, așa cum de altfel, ați mai petrecut în timpul uceniei CC. Voastre, ca elevi de seminar.

Aceasta este hotărîrea Sf. Sinod și a I. P. S. Sale Patriarhului Justinian, hotărîre dela care nicio abatere nu va fi îngăduită. Greșelile săvârșite la celelalte serii de preoți nu trebuie să se mai repete. Orice abatere dela această disciplină va atrage rigorile sancțiunii.

Participarea regulată la sfintele slujbe, de fiecare zi, este obligatorie pentru preoții cursiști. Și suntem încredințați că CC. Voastre veți fi pildă și sănătos îndemn pentru tinerii studenți, ucenicii de azi și slujitorii de mâine ai altarelor, care au aceleași îndatoriri ca și Cucerniciile Voastre.

Indemnul Sf. Sinod și al I. P. S. Patriarh, adresat atât PP. CC. Profesori cât și Sfinților Voastre, este ca programul acesta să fie îndeplinit întocmai.

În felul acesta, — învățând zi de zi, — veți ajunge să cunoașteți sfintele slujbe în toată curăția lor, iar misiunea pastorală să o îndepliniți cu zel neostenit, înlăturând și condamnămnd orice practică străină de doctrina Sfintei noastre Biserici, orice rătăcire, orice superstiție și orice manifestare de misticism bolnăvicos.

Nu ezităm a recunoaște că acest program este greu, cel puțin în aparență. Dar el devine ușor, dacă, trăind zilnic jertfa euharistică a lui Hristos, îl vom simți pe Mântuitorul mereu în noi, în toate gândurile noastre.

Duceți această sarcină — căci sarcina lui Hristos ușoară este — cu inimă senină și voie bună.

Sprijinul nostru nu vă va lipsi. Dar nici ochiul de veghe al I. P. S. Patriarh Justinian nu va osteni, urmărind cu părintească dragoste împlinirea întocmai a programului statornicit de Sf. Sinod.

*

Deschidem această serie de cursuri în plin iureș de luptă a popoarelor pentru apărarea păcii, împotriva instigatorilor la un nou război mondial, la un nou măcel, la un nou holocaust de jertfe omenești și de bunuri ale civilizației noastre.

Se cade — pentru importanța lui — să subliniem acest moment de răscruce din viața omenirii.

Preoții — luminătorii masselor de credincioși — trebuie să fie convinși de dreptatea acestei lupte, de dreptatea acestei nobile bătălii, în care s'au angajat cu zel evanghelic toate Bisericile Ortodoxe, în frunte cu marea Biserică Pravoslavnică Rusă.

Noi nu suntem buni slujitori ai lui Hristos, — decât în măsura în care urmăm pilda lui Hristos, care este Domnul păcii.

Nu ne îndoim că ați citit Pastorală Sf. Sinod, adresată credincioșilor, pentru apărarea păcii — bunul cel mai de preț al omenirii — precum

și adeziunea sa la Apelul dela Stockholm al Partizanilor Păcii. Ați avut deasemenea prilej să citiți luminoasa cuvântare a Prea Fericitului nostru Patriarh Justinian, rostită în cadru solemn la ședința Comitetului Național al Partizanilor Păcii, în care iarăși arată importanța și binefacerile păcii, chemând pe toți fiii dreptcredincioși să se înroleze în acest front al păcii, semnând Apelul dela Stockholm.

Găsesc nimerit să vă îndemn să faceți acest lucru nu ca un act formal, ci cu toată încrederea că săvârșiți un act de înaltă ținută creștină și practică, izvorât din stânca învățaturii Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care ne-a lăsat acest scump testament, în clipa înălțării la cer: «Pacea Mea las vouă».

Cu acestea, împărtășind binecuvântarea I. P. S. Patriarh Justinian, atât corpului profesoral cât și Cucernicilor Voastre, declar. deschise cursurile seriei a VI-a, dorindu-vă spor la muncă și bogat rod duhovnicesc.

CU PRILEJUL IMPLINIRII A 25 DE ANI DELA INFIINTAREA PATRIARHIEI ROMANE.

TELEGRAMA PREA FERICITULUI PATRIARH ALEXEI ȘI RASPUNSUL
I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN.

Cu prilejul sărbătoririi a 25 de ani de existență a Patriarhiei Române, I. P. S. Justinian, Patriarhul României și Președintele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, a primit din partea Prea Fericitului Alexei, Patriarhul Moscovei și a toată Rusia, următoarea telegramă:

Sanctității Sale

PATRIARHULUI JUSTINIAN

București.

Moscova, 24.II.1950.

De ziua comemorativă a 25 ani de Patriarhat al Bisericii Ortodoxe Române, în numele meu și al întregii Biserici Ortodoxe Ruse, transmit felicitări Sanctității Voastre și Sinodului Bisericii Ortodoxe Române și rog pe Dumnezeu să reverse binecuvântare Sa asupra poporului dreptcredincios din frumoasa Voastră Patrie, condusă duhovnicește de Sanctitatea Voastră.

Patriarhul
† ALEXEI

I. P. S. Patriarh Justinian a răspuns, mulțumind Prea Fericitului Patriarh Alexei, prin următoarea telegramă:

Sanctității Sale

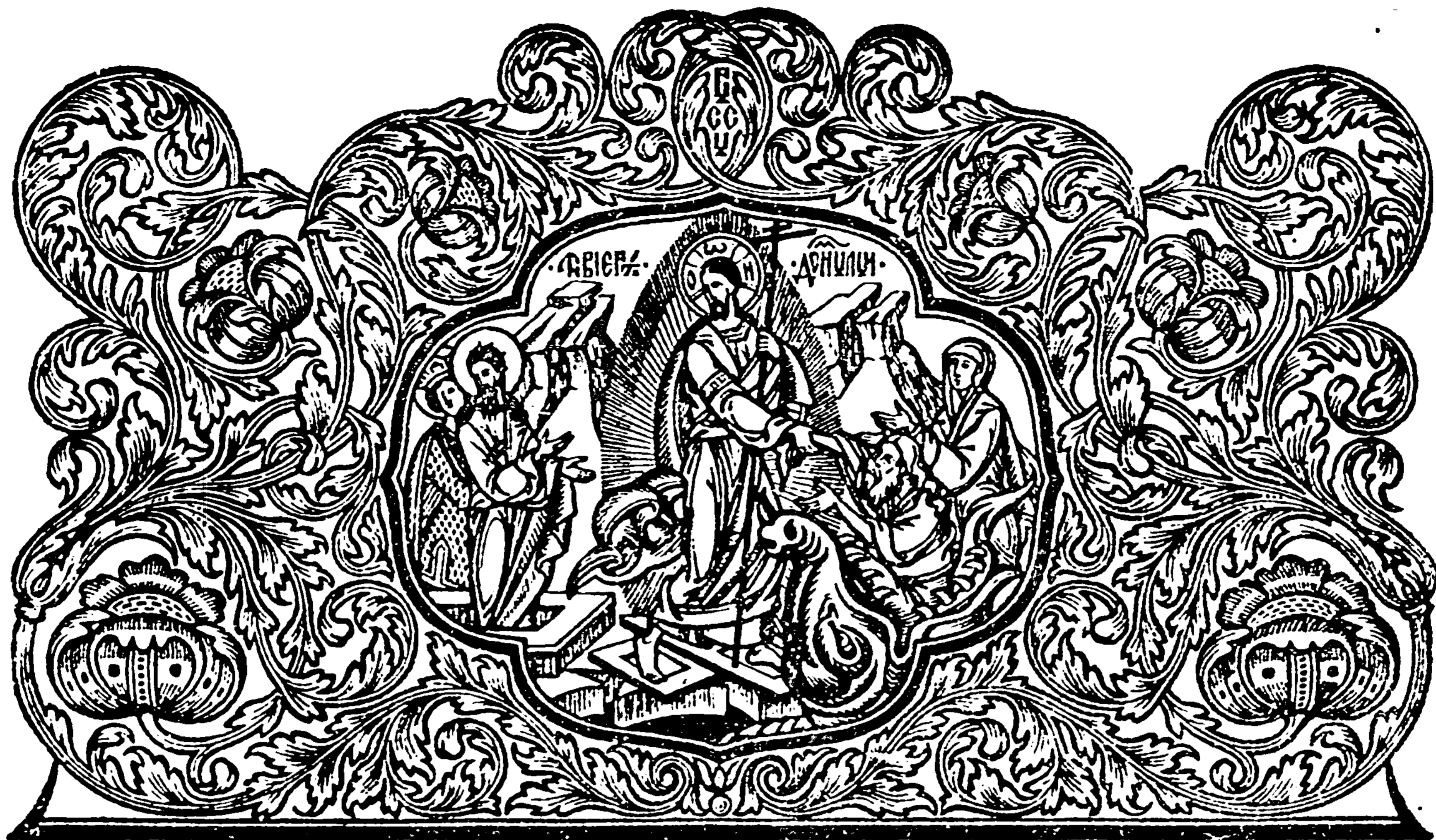
PATRIARHULUI ALEXEI

Moscova.

București, 25.II.1950.

Sfântul Sinod și cu mine Vă mulțumim pentru felicitările frățești trimise cu prilejul sărbătoririi celor 25 ani ai Patriarhatului Bisericii Ortodoxe Române și suntem fericiți că putem, la rândul nostru, să Vă exprimăm cele mai bune urări de ziua numelui, rugând pe Bunul Dumnezeu să reverse harul Său asupra Sanctității Voastre, precum și asupra clerului și credincioșilor ortodocși ai Bisericii surori a Rusiei.

Patriarhul
† JUSTINIAN

URĂRI DE SFINTELE PĂȘTI 1950.

Potrivit bune și străvechi datini a Bisericii noastre, I. P. S. Patriarh Justinian, a trimis, cu prilejul Sfințelor Sărbători ale Invierii Domnului, următoarea scrisoare frățească tuturor Patriarhilor Bisericii Ortodoxe din lume:

Prea Fericite, Iubite Frate Intru Hristos,

Marele Praznic al Paștelor vine din nou să scalde lumea în lumina nespusă a Invierii și a Răscumpărării, și Biserica Ortodoxă chiamă toate popoarele pământului să se bucure împreună cu ea, în această zi, mai sfântă decât toate, zicând:

«Ziua învierii să ne luminăm, popoare, Paștele Domnului, Paștele! Căci din moarte la viață și de pe pământ la cer, Hristos-Dumnezeu ne-a trecut pre noi, cei ce cântăm cântarea de biruință; Hristos a înviat din morți, cu moartea pre moarte călcând și celor din mormânturi, viață dăruindu-le».

Biserica noastră Ortodoxă Română ia parte, în întregimea ei, la bucuria acestui mare praznic al Paștelor și dorește sincer ca toate bisericile și toate popoarele pământului: — «... îngăduindu-se unele pe altele cu dragoste și silindu-se să păstreze unitatea Duhului prin legătura păcii» (Efes, IV, 2-3) — să fie încărcate de binefacerile Invierii și anume: mântuirea, dragostea frățească și pacea. Această pace, mai ales, pe care Domnul Nostru a lăsat-o Apostolilor ca moștenirea cea mai de preț din lume, de vreme ce n'a încetat să le spună, în ajunul morții Sale: «Pace las vouă, pacea Mea dau vouă; nu cum dă lumea dau Eu vouă» (Ioan, XIV, 27); și după învierea Sa: «Pace vouă! (Ioan XX, 19, 21, 27), «Pacea să fie cu voi!» (Luca XXIV, 36).

Ea e mahnită, totuși, auzind că mai sunt încă biserici și popoare—pretinse creștine, din păcate — care nesocotesc aceste daruri dumnezești:

mântuirea, dragostea frățească și pacea și care voiesc să arunce omenirea într'un nou războiu.

Față de astfel de întunecate planuri, Sfântul Sinod al Bisericii noastre a găsit de bine să întreprindă o acțiune evanghelică și a îndreptat o chemare către toți credincioșii săi ortodocși, ba chiar către toți ceilalți creștini din țara noastră, îndemnându-i să-și unească eforturile pentru a apăra pacea și a pune războiul în afară de lege.

Biserica noastră este gata să colaboreze cu toți aceia cari doresc cu adevărat să lucreze pentru ca pacea să domnească peste tot pământul, cu conștiința că în felul acesta ea va aduce slujbă lui Hristos — Celui Inviat și Evangheliei Sale.

Cu aceste gânduri și cu această nădejde, Noi vă îmbrățișăm, Prea Fericite, frățește, cu sărutare sfântă și Vă rugăm, să ne socotiți totdeauna al Voastru frate prea devotat în Domnul nostru Iisus Hristos.

† JUSTINIAN
Patriarhul României

La această scrisoare plină de frățească dragoste întru Hristos, I. P. S. Patriarh Justinian a primit următoarele răspunsuri:

*

Din partea Prea Fericitului Athenagoras, Patriarhul Constantinopolului.

«Prea Fericite, Inalt Prea Sfințite Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Autocefale a României, frate prea iubit și dorit în Hristos-Dumnezeu și coliturghisitor al Smereniei noastre, Domn Domn Justinian, îmbrățișând frățește în Domnul pe Prea Fericirea Voastră, Vă salutăm cu căldură.

Cu mare plăcere am primit scrisoarea Prea Fericirii Voastre din 5 Aprilie curent, prin care Ne-ați adresat felicitări și urări cu prilejul luminății Invierii a Domnului și Mântuitorului Nostru.

Am simțit mare bucurie aflând din această scrisoare că și Sfânta Biserică a României, conformându-se poruncii Păstorului Suprem și Întemeietorului Religiei Noastre — repetată neconținut Sfinților Apostoli: «Pacea Mea dau vouă» — nu încetează a lucra pentru pacea atât de dorită pe pământ.

Sfânta și Marea Noastră Biserică Mamă, a lui Hristos, luând și ea în considerare neînchipuitele atrocități pe care nefericita omenire le-a suferit în timpul celor șase ani ai teribilei conflagrațiuni a războiului, imploră zi și noapte pe Domnul să miluiască omenirea cu pacea Sa cea neclintită și care covârșește toată mintea.

Exprimând mulțumirile noastre frățești Prea Fericirii Voastre, pentru alesele urări, rugăm pe Domnul cel Inviat să Vă dăruiască sănătate nesdruncinată și zile îndelungate, spre binele Sfintei Biserici pe care o păstoriți și spre bucuria evlavioșilor Voștri fii sufletești.

Imbrățișându-Vă încăodată frățește, rămânem cu adâncă prețuire al Prea Fericirii Voastre frate iubitor în Hristos.

† ATHENAGORAS
Patriarhul Constantinopolului

*Din partea Prea Fericitului Timotei, Patriarhul Ierusalimului și a toată
Palestina.*

TIMOTEI

cu mila lui Dumnezeu Patriarh al Sfântului Oraș Ierusalim și al Intregei
Palestine, către

JUSTINIAN

Prea Fericitului Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei
și Patriarh al României, sărutare sfântă în Hristos cel înviat din morți.

*«Ridică împrejur ochii tăi, Sioane, și vezi, căci iată au ve-
nit la tine ca niște făclii de Dumnezeu luminate, dela apus
și miază-noapte și dela mare și dela răsărit fiii tăi, întru tine
binecuvântând pe Hristos în veci».*

Am păstrat o scumpă amintire a unei astfel de înfățișări sărbătorești
a Sfântului Oraș Ierusalim, din vremurile de pace, când mulțimea de în-
chinători evlavioși dela marginile lumii curgeau aici și luau parte la prăz-
nuirea Dumnezeescilor Paști, dând un colorit viu al slujbelor de noapte
ale mântuitorilor Patimi și a purtătoarei de lumină Invieri din morți a
Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Prea Sfânta Maică a Bisericii, a cărei turmă se găsește, după cum
nu trebuia, departe, în cea mai mare parte, de căminurile ei, lipsită de orice
ajutor și mângâiere din afară, a prăznuit și în anul acesta în condiții ne-
prielnice aceste slujbe mărețe, iar la miezul nopții, noaptea cea de mare
sărbătoare și luminată, prevestitoare a zilei purtătoare de lumină a Invierii,
în care a strălucit tuturor trupește din mormânt lumina cea veșnică, în
timpul jertfei celei fără de sânge adusă de mormântul purtător de viață,
am înălțat rugăciuni pentru toate prea sfintele Biserici Ortodoxe și pentru
prea venerabila Voastră Fericire și pentru tot poporul creștin, ca și pen-
tru reastabilirea unei păci adevărate și drepte în lume.

Cu prilejul acestei zile alese și sfinte a Invierii, trimițând aceste scri-
sori frățești de Paști ale Noastre către Înaintestătătorii Bisericii Or-
todoxe Autocefale și către iubiții frați întru Hristos, rostim Înălțimii
Voastre prin cuvântul îngeresc: «Hristos a înviat!» și Vă îmbrățișăm
întru Hristos cel înviat din morți, dela care cerem să vă țină sănătos și
fericit spre a prăznui sfânta Inviere timp de mulți ani împreună cu turma
Voastră de Dumnezeu mântuită și să conlucrați în chip iubitor de Dum-
nezeu, spre slava Ortodoxiei.

Rugând dragostea Voastră să transmită urările și binecuvântările
Noastre de Paști și Prea Sfințiților Arhieriei și frați iubiți întru Hristos
din jurul Vostru, Vă dăm iarăși sărutarea de Paști întru Hristos și ră-
mănen al Prea Venerabilei Voastre Prea Fericiri iubit frate întru Hristos.

† TIMOTEI
al Ierusalimului

Din partea Prea Fericitului Hristofor, Papă și Patriarh al Alexandriei și a toată Africa.

HRISTOFOR

Papă și Patriarh al Alexandriei

către

JUSTINIAN

Prea Fericitului Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al României, îmbrățișare sfântă în Hristos Cel înviat.

În aceste zile de pomenire a Mântuitoarelor Pațimi și a slăvitei Invieri a Domnului și Mântuitorului nostru Hristos, Maica noastră, Biserica, ne prilejuește mare și nespusă bucurie și veselie ca și multă ușurare în încercări. «Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'însa», cântă Biserica, Maica noastră. Iar aceasta pentru că prin Invierea Domnului s'a zdrobit în întregime împărăția diavolului, iar noi am fost înfiați de Făcătorul nostru Dumnezeu.

Așa stând lucrurile, Prea Sfințite și Prea Iubite Frate în Domnul, nu ne mai rămâne cu prilejul Praznicului de lume mântuitor de astăzi al Invierii Domnului, decât că atât Noi cât și turma Noastră mai întâi să cerem ca să ne bucurăm de binecuvântările frățești de Dumnezeu primite ale Voastre, iar apoi să vă urăm și Noi Vouă și Adunării Arhierilor din jurul Vostru ca și alesei Voastre turme cu prilejul acestui mare și de lume mântuitor eveniment ca să fiți învredniciți timp de mulți ani să vă rugați pentru turma Voastră și să o conduceți la pășuni mântuitoare. Amin.

† HRISTOFOR,

al Alexandriei, iubit și cu totul devotat frate în Hristos.

Alexandria,
Sfintele Paști, 1950.

Din partea Prea Fericitului Alexandru al III-lea, Patriarhul Antiohiei și al Intregului Orient.

Prea Fericirea Voastră, Iubite Frate în Iisus-Hristos,

Cu adevărat, Biserica Noastră a Antiohiei și Intregului Orient participă și ea în întregime la bucuria Marelui Praznic al Paștelor și dorește fierbinte ca dragostea frățească și Pacea, lăsate de Domnul nostru ca moștenirea cea mai de preț Apostolilor, să umple toate sufletele și să domnească peste tot pământul.

Noi admirăm, Prea Fericite, gestul Vostru nobil și al Sfântului Sinod al Bisericii Voastre de a adresa credincioșilor ortodocși și celorlalte comunități creștine din țara Voastră un Apel pentru a-și uni eforturile în scopul de a apăra pacea și a pune războiul în afară de lege. Noi binecuvântăm îndreptățitul Vostru demers și ne considerăm fericiți să împărtășim aceleași sublime sentimente.

Mulțumim Prea Fericirii Voastre pentru frățeștile urări cu prilejul Sfintelor Sărbători ale Paștilor și Vă urăm viață lungă și fericită ca și

venerabililor membrii ai Sfântului Sinod al slăvitei Biserici Române, iar credincioșilor Voștri ortodocși fericire și prosperitate.

Rămânem totdeauna, Prea Fericite, al vostru frate prea devotat în Domnul nostru Iisus Hristos.

† **ALEXANDRU al III-lea**

Patriarhul Antiohiei și Intregului Orient

Din partea Prea Fericitului Alexei, Patriarhul Moscovei și a toată Rusia:

**Sanctitatea Voastră, Inalt Prea Sfințite Justinian,
Prea Iubite Frate Intru Domnul,**

HRISTOS A INVIAT!

Binecuvântat este Domnul și Mântuitorul nostru, Cel care ne-a luminat pe noi cu lumina binefăcătoare a bucuriei ce răsare din mormântul Său purtător de viață și care ne-a poruncit prin Dumnezeiescul Său glas să păstrăm această bucurie, zicându-ne: «Bucurați-vă!». Dăinuește această bucurie de veacuri și nu îmbătrânește; și acum ne dă viață prin lumina Sa și prin comuniunea noastră în ea.

Rugăm pe Dumnezeu, Izvorul Vieții, să reînnoiască și să prelungească El viața noastră în pace și bucurie, iar smerita noastră, cea împreună cu a Voastră slujire, să fie cât mai rodnică pentru Sf. Biserică și mântuitoare pentru noi înșine.

Vă felicităm de asemenea cu bucuria Domnului înviat.

Cu adevărat Hristos a înviat!

Cu frățească dragoste întru Hristos,

† **ALEXEI**

Patriarhul Moscovei și a toată Rusia

Din partea Prea Fericitului Kalistrat, Patriarhul Katolikos a toată Georgia (Gruzia):

**Sanctitatea Voastră, Inalt Prea Sfințite,
Mult Milostive Arhipăstor Justinian,**

Luminata sărbătoare a Invierii Domnului nostru Iisus Hristos din morți, care totdeauna coincide cu redeşeptarea și reînnoirea întregii făpturi însuflețite și neînsuflețite, să trezească în sufletele noastre, — care sunt coroana creațiunii, — tot ce-i adevăr, tot ce-i cinstit, bun, curat și vrednic de iubire și laudă, pentru realizarea Trupului lui Hristos, până când vom atinge noi, Arhipăstorii, Păstorii și păstoriții Bisericii Ortodoxe unitatea credinței și cunoașterea Fiului lui Dumnezeu, până vom atinge omul desăvârșit în măsura deplinătății ființei lui Hristos.

Și pentru ca bucuria noastră, bucuria Invierii, să fie deplină, ne rugăm cu sârguință ca toți cei ce se află în afara staulului Bisericii-mame universale, să înțeleagă și să simtă cât este de bine și frumos în sânul Bisericii Ortodoxe și înțelegând să cânte împreună cu noi Dătătorului de

viață: «Hristos a înviat din morți, cu moartea pre moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le».

Al Sanctității Voastre prea iubitor întru Hristos frate și împreună coliturghisitor.

† **KALISTRAT**

Katolikos, Patriarh a toată Georgia

*

De asemenea, I. P. S. Patriarh Justinian a mai primit numeroase scrisori și telegrame de creștinesc salut, din partea multor Intâistătători ai altor Biserici de peste hotare, cărora Inalt Prea Sfinția Sa le-a răspuns, după cuviință și la vreme.

Reproducem câteva din aceste scrisori:

**PREA FERICITULUI JUSTINIAN, PATRIARHUL ROMÂNIEI
București.**

HRISTOS A INVIAT!

Prea Iubite Frate,

Cu bucurie duhovnicească, felicit în Domnul pe Prea Fericirea Voastră. Mă rog ca praznicul strălucitei Invieri a Marelui Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos să umple de bucurie inima Voastră și harul Său dumnezeiesc să Vă întărească în multiplele răspunderi pe care El le-a pus asupra Voastră.

Fie ca să coboare peste Prea Fericirea Voastră și peste iubitorii de Hristos ierarhi, cler și binecredincios popor al Vostru toate binefacerile binecuvântării Sale, și o perseverare hotărâtă în adevăr și în dragoste.

Rămân al Prea Fericirii Voastre iubitor frate în Hristos

GEOFFREY

Arhiepiscop de Canterbury, Primat a
toată Englitera și Mitropolit

*

Prea Fericite Arhiepiscop al Bucureștilor și Patriarh al României, Frate și împreună-liturghisitor iubit și prea dorit nouă, Domn Domn Justinian, îmbrățișând frățeste în Domnul pe Prea Fericirea Voastră, cu foarte multă bucurie Vă salutăm.

Hristos Mântuitorul nostru și Dumnezeu, înviind din mormânt ca un biruitor, a slobozit din stricăciune icoana cea căzută a lui Adam și a înnoit întreaga fire. Biserica săvârșind sfânta pomenire a acestui eveniment mai presus de fire, înalță cântări de mulțumire Dumnezeiescului Izbăvitor, bucurându-se și veselindu-se, sărbătorind și prăznuind.

Cu prilejul acestei mari sărbători, plini de bucurie dumnezeiască, ne grăbim să vă facem cercetare spirituală iubitei Voastre Prea Fericiri, și purtând pe buze, împreună cu vestirea îngerească, salutarea frățescă în Domnul: «Hristos a înviat!», Vă facem din inimă urări atât Prea Fericirii Voastre cât și Prea Sfintei Biserici incredințată Vouă și adăugăm la urări și binecuvântări frățesti, rugând pe Hristos Mântuitorul, care a pățimit pentru noi, a fost îngropat și a înviat, ca să păzească pe frățesca Voastră Înălțime sănătoasă, prăznuind timp de mulți ani, în bucurie și

veselie Invierea Lui purtătoare de viață, spre binele Prea Sfintei Biserici încredințată Vouă, spre zidirea și spre desăvârșita îndrumare în credință a turmei Voastre.

Rugându-vă să transmiteți prea venerabililor Arhierei care alcătuiesc Sfântul Sinod al Prea Sfintei Voastre sărutarea de Paști în Hristos, îmbrățișăm dragostea Voastră iarăși cu sărutare sfântă și rămânem al Prea Fericirii Voastre multe dorite, iubit și cu totul devotat frate în Hristos.

† **MACARIE**
al Ciprului

In sfânta Arhiepiscopie a Ciprului.
Sfintele Paști 1950.

*

PREA FERICITULUI PATRIARH AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE.

**Prea Fericirea Voastră,
HRISTOS A INVIAT!**

Iată în curând două mii de ani de când această salutare de biruință creștină aduce putere și nădejde inimilor acelor care cred în Iisus Hristos.

Aceasta pentru că învierea Omului-Dumnezeu constituie distrugerea morții, piatra de mormânt a lui Iisus Hristos, transformându-se într'o poartă deschisă spre viața veșnică.

Credința în înviere se schimbă într'un izvor din care țâșnesc râuri de bucurie pascală de care lumea este acum inundată.

Știind dar, că orice bucurie devine dublă, când este împărtășită, în numele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare și al nostru personal, noi salutăm, cu prilejul praznicului Paștilor, din tot sufletul nostru, pe Prea Fericirea Voastră, ca și pe credincioșii cari Vă sunt încredințați de Dumnezeu.

Fie ca și de acum înainte tot ca și în trecut, acest praznic să ne inspire mângâiere în credința noastră, tărie în nădejde și bucurie în dragostea noastră.

Recomandându-ne sfintelor Voastre rugăciuni, rămânem al Prea Fericirii Voastre frate devotat în Domnul nostru Iisus Hristos.

Locțiitor de Președinte al Sfântului Sinod,

† **PAISIE**
Arhiepiscop de Vratza

*

SANCTITAȚII SALE PATRIARHULUI JUSTINIAN

București.

Hristos a înviat! Cu dragoste fiiască felicit pe Sanctitatea Voastră cu prilejul luminatei sărbători a Invierii Domnului și să fie neîncetată binecuvântarea Domnului Celui Inviat asupra Sfintei Voastre Biserici.

MITROPOLIT NICOLAE KRUTIȚKI

Sanctitatea Voastră, Inalt Prea Fericite,

HRISTOS A INVIAT!

Cu bucurie și din toată inima felicităm pe Sanctitatea Voastră cu ocazia zilelor Sfintelor Paști și din suflet vă dorim deplină sănătate și cât mai rodnice realizări în slujba Bisericii lui Dumnezeu.

Sârguincios ne rugăm înaintea Celui Inviat, ca să ajute Sfintei Biserici Române să propășească cu putere multă și să ajungă la acea culme a înălțimii dela care să lumineze în aceste zile pe toți cei însetați după adevăr și dreptatea vie a lui Dumnezeu.

Al Inalt Prea Sfinției Voastre iubitor frate întru Hristos,

† **TIMOTEI**

Arhiepiscop al Bielostokului și Bielskului,
Locțiitor de Mitropolit al Bisericii
Ortodoxe Autocefale Polone

*

**INALT PREA SFINȚIEI SALE
INALT PREA SFINȚITULUI JUSTINIAN,
PATRIARHUL ROMÂNIEI**

București.

HRISTOS A INVIAT!

Imbrățișându-vă frățeste, Inalt Prea Sfințite, vă felicit de praznicul pîn de bucurie al strălucitei Invieri a lui Hristos Mântuitorul Cel Inviat să reverse asupra Inalt Prea Sfinției Voastre și asupra de Dumnezeu mântuitei Voastre turme binecuvântarea Sa cerească și să Vă păzească în pace și bucurie.

Al Inalt Prea Sfinției Voastre confrate și rugător către Domnul.

† **ELEFTERIE**

Mitropolit de Praga și al întregii Cehoslovacii

*

**PREA FERICITULUI JUSTINIAN,
PATRIARHUL ROMÂNIEI**

București.

Vă exprim cele mai bune urări și Vă îmbrățișăm frățeste în Domnul nostru cel Inviat.

† **PAISIE**

Arhiepiscop a toată Albania

Tirana.

*

Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian

București.

Hristos a înviat, cu dragoste frățescă și urări de sănătate, pace și bucurie.

† **KIRIL**

al Plovdivului

HRISTOS A INVIAT!

Primiți, Vă rog, salutările de stimă și urări de bine, cu prilejul marelui sărbători a Invierii lui Hristos. Puterea învingătoare a Domnului Inviat să Vă întărească în slujirea grea și responsabilă a Domniei Voastre și să Vă dăruiască cu neînsetată bucurie pascală.

Intru mulți ani!

Cu frățească sărutare întru Hristos.

† **NICODIM**
al Slivenului

*

SANCTITĂȚII SALE JUSTINIAN, PATRIARHUL ROMÂNIEI

București.

HRISTOS A INVIAT!

Felicit pe Sanctitatea Voastră cu prilejul praznicului luminat al Invierii lui Iisus Hristos și îi urez sănătate deplină și prosperitate.

Rog mult pe Sanctitatea Voastră să nu mă uite în sfintele sale rugăciuni.

Al Sanctității Voastre frate iubitor în Hristos-Dumnezeu.

† **DIONISIE**
Mitropolit

Varșovia.

*

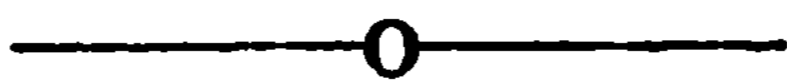
PREA FERICITULUI JUSTINIAN,

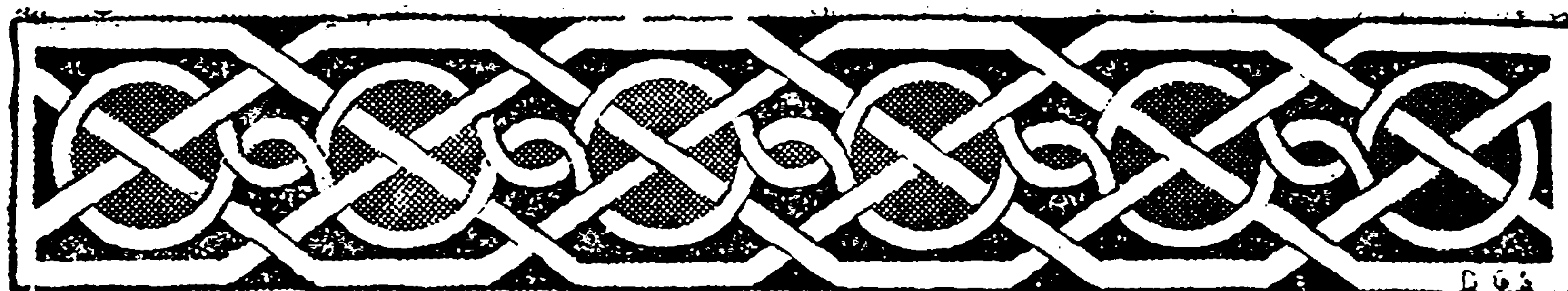
PATRIARHUL ROMÂNIEI

București.

Vă felicităm cu creștineasca salutare: **HRISTOS A INVIAT!**

† **SERGIU**
Episcop de Grodno

FELICITĂRI CU PRILEJUL SFINTELOR PAȘTI.

SCHIMBUL DE TELEGRAME DINTRE I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN ȘI DL. PROF. STANCIU STOIAN, MINISTRUL CULTELOR.

De sfintele Paști, I. P. S. Patriarh Justinian a primit zeci de telegrame și scrisori de felicitare, din partea Inalt Prea Sfințiților Mitropoliți și Prea Sfințiților Episcopi, Membri ai Sfântului Sinod, dela membrii Adunării Naționale Bisericești și ai Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Bucureștilor, dela Șefii cultelor religioase, dela preoți, profesori și diferite persoane din țară, la care I. P. S. Sa a răspuns la vreme și după cuviință.

Deasemenea, între I. P. S. Sa și Dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, a avut loc următorul schimb de telegrame:

I. P. S. Sale

PATRIARHULUI JUSTINIAN AL ROMÂNIEI.

București, 8.IV.1950.

Loco

Cu prilejul Sfințelor Sărbători de Paști, rog pe Inalt Prea Sfinția Voastră să primească, odată cu tradiționalele bune urări, expresiunea sentimentelor noastre celor mai alese, dorindu-Vă spor la munca pentru păstoria credincioșilor și pentru călăuzirea pașilor lor pe drumul cel bun al apărării păcii și progresului.

**Ministrul Cultelor,
Profesor STANCIU STOIAN**

*

**Domnului Profesor STANCIU STOIAN,
Ministrul Cultelor**

Loco.

București, 12.IV.1950.

De ziua Invierii Domnului — praznicul păcii și al înfrățirii tuturor prin iertare și iubire — Vă urăm, în numele Nostru, al Membrilor Sfântului Sinod, clerului și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române, sănătate și putere de muncă, spre a putea aduce totdeauna Guvernului Republicii noastre Populare Române mărturia că Biserica Ortodoxă Română și toți slujitorii și credincioșii ei sunt apărătorii cei mai sinceri și devotați ai păcii, înfrățirii și propășirii între toți fiii Patriei noastre.

**Patriarh
† JUSTINIAN**

PREA FERICITUL PATRIARH ATHENAGORAS AL CONSTANTINOPOLULUI DESPRE PUBLICAȚIILE PATRIARHIEI ROMÂNE.

Hotărînd să păstreze și să adâncească legăturile de veacuri dintre Biserica noastră și întreaga Ortodoxie, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a dispus, încă dela înscăunarea I. P. S. Sale ca toate tipăriturile Patriarhiei Române să fie trimise cu regularitate tuturor Patriarhilor și Întâistătorilor Bisericilor Ortodoxe Autocefale din lume. Publicațiile Bisericii noastre se bucură de o aleasă prețuire în întreaga lume ortodoxă și deseori Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a primit scrisori de mulțumiri călduroase pentru tipăriturile pe care le-a trimis peste hotarele țării.

Dintre aceste scrisori desprindem pe aceea primită în ultima vreme din partea Prea Fericitului Patriarh Athenagoras al Constantinopolului, pentru a înfățișa cititorilor noștri felul în care sunt apreciate strădaniile editurii Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, care — sub directa îndrumare a Inalt Prea Sfințitului nostru Patriarh Justinian — desfășoară o activitate rodnică nu numai pentru clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române, ci și pentru întreaga Ortodoxie:

PATRIARHATUL ECUMENIC.

Inalt Prea Fericite și Prea Sfințite Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Autocefale a României, prea iubite și mult dorit frate în Hristos Dumnezeu și împreună slujitor al smereniei noastre, D. D. Justinian, îmbrățișând frățeste în Domnul pe Inalt Prea Fericirea Voastră, cu bucurie Vă salutăm.

Cu multă bucurie primim revistele Voastre teologice, trimise în mod regulat, care sunt editate de Patriarhia Inalt Prea Fericirii Voastre mult prea iubite și dorite de noi, iar în vremea din urmă am primit și scrierea Prea Venerabilului Mitropolit Nicolae Crutișchi, tradusă în românește de Profesorul Nicolae Popescu.

Pentru aceea și căutăm să exprimăm Inalt Prea Fericirii Voastre calde mulțumiri pentru trimiterea lor, precum și felicitări din inimă pentru

activitatea editorială vrednică de laudă, care este atât de prețioasă pentru scrierile teologice ale Bisericii Ortodoxe.

Acestea constituiesc un motiv mai mult ca să rugăm frățeste pe Inalt Prea Fericirea Voastră iubită să binevoiți a rândui trimiterea regulată a oricărei publicații a Patriarhiei Voastre.

Pentru acestea, din nou, vă îmbrățișăm cu sărutare sfântă și rămânem,

Al Inalt Prea Fericirii Voastre, iubite frate în Hristos.

ATHENAGORAS AL CONSTANTINOPOLULUI

Scrisoarea a fost însoțită de o rugămintă a cancelariei Patriarhatului Ecumenic, prin care — anunțând că Prea Fericitul Patriarh Athenagoras cunoaște puțin limba română și că dorește să urmărească și pe viitor tipăriturile noastre — solicită trimiterea unui dicționar român-francez.

Această scrisoare, precum și osteneala Prea Fericitului Patriarh Athenagoras de a citi personal publicațiile Sfintei noastre Biserici, sunt îndeajuns de grăitoare și constituie încă un îndemn pentru munca Editurii Institutului Biblic, care — nelipsită de înțelepte îndrumări ale I. P. S. Patriarh Justinian — năzuește să-și poată duce până la capăt misiunea încredințată.

SCHIMB DE SCRISORI INTRE I. P. S. PATRIARH
JUSTINIAN ȘI I. P. S. MITROPOLIT NICOLAE KRUTIŢKI,
IN LEGĂTURĂ CU APARIŢIA IN ROMÂNEȘTE
A VOLUMULUI „CUVÂNTĂRI BISERICEȘTI“.

La apariția volumului «Cuvântări Bisericești», de I. P. S. Mitropolit Nicolae KrutiŃki, — traduse din limba rusă de P. C. Pr. Prof. Nicolae M. Popescu și tipărite de Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă— I. P. S. Patriarh Justinian a dispus să se trimită autorului un exemplar, însoțit de următoarea scrisoare:

**INALT PREA SFINŢITULUI MITROPOLIT NICOLAE,
AL KRUTIŢELOR ȘI KOLOMEII.**

Inalt Prea Sfinția Voastră,

Sunt deosebit de fericit că pot însoți urările mele pentru ziua onomastică a Inalt Prea Sfinției Voastre din anul acesta de un dar, pe care atât eu cât și toți cetitorii români — preoți, profesori, studenți și credincioși — îl socotim de mare preț și anume volumul cu frumoasele «Cuvântări bisericești» ale Inalt Prea Sfinției Voastre, apărut chiar acum în românește.

Așa cum o spune dedicația, traducerea românească a acestui volum are ca prim scop să Vă exprime omagiul Bisericii Ortodoxe Române pentru titlul de doctor în Teologie, care V'a fost decernat, la 10 Maiu trecut, de către Academia din Moscova.

Dar ea vine, în acelaș timp, să îmbogățească literatura religioasă ortodoxă dela noi cu o operă atât de folositoare și de prețioasă pentru orientarea spiritelor în mijlocul evenimentelor actuale; pentru aceea noi simțim nevoia de a Vă reînnoi recunoștința noastră.

Iar de ziua numelui, Vă urez, Inalt Prea Sfințite, viață lungă și fericită, plină de toate mulțumirile duhovnicești, la care Vă dau dreptul activitatea și zelul pe care le depuneți în slujba Bisericii Domnului Nostru Iisus Hristos.

† JUSTINIAN
Patriarhul României

Fără întârziere, a doua zi după primirea cărții și a scrisorii Întâistătorului Bisericii noastre, I. P. S. Mitropolit Nicolae Krutițki a răspuns prin următoarea telegramă:

**INALT PREA SFINȚIEI SALE PATRIARHULUI JUSTINIAN
BUCUREȘTI.**

Nu găsesc cuvinte pentru a exprima fiasca mea mulțumire, față de gestul ce mi-ați arătat.

Ieri am primit plicul cu cartea mea și scrisoarea Inalt Prea Sfinției Voastre.

Fac plecăciune până la pământ și cer sfinte rugăciuni și mulțumesc adânc acelor întru Hristos frați români, cari s'au ostenit cu traducerea și editarea cărții mele.

Să trăiască Inalt Prea Sfinția Voastră mulți, mulți ani!

MITROPOLITUL NICOLAE.

În aceeași zi, I. P. S. Mitropolit Nicolae a trimis I. P. S. Patriarh Justinian, scrisoarea de mai jos, prin care își mărturisește toată mulțumirea pe care a simțit-o la primirea ediției românești a predicilor Inalt Prea Sfinției Sale:

**Inalt Prea Sfințite Stăpâne,
Prea iubite Arhipăstor și Părinte.**

Drept complectare la mulțumirea mea, trimisă telegrafic Inalt Prea Sfinției Voastre, pentru cinstea ce mi-ați arătat prin editarea cărții mele, Vă rog să primiți, prin prezenta fiască scrisoare, sentimentele călduroasei mele iubiri recunoscătoare față de Sanctitatea Voastră, Prea Sfințite Stăpâne.

Inalta apreciere a modestei mele lucrări, făcută în scrisoarea trimisă de I. P. S. Voastră; părinteștile Voastre urări adresate mie; cuvintele Voastre de felicitare pline de iubire primite de mine, din întâmplare, în rangul de doctor în teologie; toate acestea mă mișcă în chip deosebit de plăcut; toate vorbesc despre părinteasca dragoste a Inalt Prea Sfinției Voastre față de micii ostenitori în via Domnului.

Imi îngădui să mă adresez, prin Inalt Prea Sfinția Voastră, cu sentimentul adâncei mulțumiri, vrednicului de cinste părinte traducător și tuturor care s'au ostenit la editarea cărții mele.

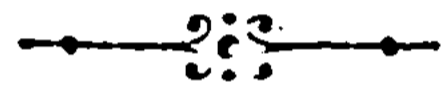
Rog călduros pe Domnul, ca El să dăruiască ani mulți vieții Inalt Prea Sfinției Voastre, pentru continuarea marilor și slăvitelor opere, spre binele Sfintei Biserici Române și a întregii Ortodoxii.

Aș fi nespus de bucuros dacă lucrarea mea ar servi pentru întărirea și mai mult a legăturilor duhovnicești dintre Bisericile noastre.

Al Inalt Prea Sfinției Voastre mai mic frate întru Hristos și neîncetat rugător către Dumnezeu,

† **NICOLAE**
Mitropolitul Krutițelor și Kolomeii.

INALT PREA SFINȚITUL JUSTINIAN
PATRIARHUL ROMÂNIEI
A FOST DECORAT CU ORDINUL
„APĂRAREA PATRIEI”

Printr'un decret al Prezidiului Marelui
Adunări Naționale a Republicii Populare
Române, I. P. S. JUSTINIAN,
Patriarhul României, a fost decorat cu
ordinul „Apărarea Patriei”, clasa II-a.

SĂRBĂTORIREA I. P. S. MITROPOLIT NICOLAE CU PRILEJUL IMPLINIRII A 30 DE ANI DE PĂSTORIRE

În ziua Rusaliilor din anul acesta, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae Bălan a împlinit treizeci de ani de când — cu mereu sporită râvnă duhovnicească — cărmuiește clerul și credincioșii din străvechea Mitropolie a Ardealului. Stâlp neclintit al credinței străbune, pentru apărarea căreia atâția mărtiri și-au jertfit viața, împotrivindu-se silnicilor cu cari papa dela Roma și împăratul dela Viena voiau să ne rupă de lângă altarul părintesc — Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae n'a încetat o clipă, în lunga-i păstorire, să ostenească pentru refacerea unității religioase a Românilor de peste munți. An de an, strădaniile părintelui duhovnicesc al dreptcredincioșilor ardeleni s'au înmănunchiat în snopul acelorași seculare năzuințe: reclădirea aceluiași unic altar, căruia se închinaseră, până acum 250 de ani, părinții și strămoșii noștri ai tuturor, și înălțarea Bisericii Ortodoxe — prin slujirea neprecupețită a poporului credincios — la vechea cinste de izvor al nădejdlor în mai bine.

Dragostea clerului și credincioșilor ardeleni pentru Înalt Prea Sfințitul lor Arhipăstor a fost cununa nepieritoare care a încununat și încununează, zi de zi, ostenele și râvna Mitropolitului Nicolae. Pentru aceea, gândul apropiaților colaboratori ai Înalt Prea Sfinției Sale de a sărbători împlinirea a 30 de ani de rodnică păstorire a fost întâmpinat cu dragoste și entuziasm de toți păstoriții I. P. S. Sale.

În ziua de 29 Mai, în Catedrala Mitropolitană din Sibiu s'au adunat trimiși ai clerului și credincioșilor ortodocși din cuprinsul Ardealului, să aducă prinosul dragostei lor, Înaltului Ierarh al Transilvaniei. Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, reținut de înalte îndatoriri, a ținut să fie reprezentat la acest praznic duhovnicesc de către I. P. S. Firmilian, Mitropolitul Olteniei. Prezenți au fost de asemenea toți Vlădicii și Ar-

hieriei ardeleni, profesorii Institutului Teologic, Consilierii Mitropoliei și numeroși preoți și credincioși.

Sfânta Liturghie a fost săvârșită de înșiși Inalt Prea Sfințiii Mitropoliți Nicolae și Firmilian, înconjurați de un mare sobor de Arhieri și

LA TREIZECI DE ANI

DE INALT PEA SFINȚITUL
PATRIARHUL

E atât de mic numărul acelora, căroră le-a hărăzit Domnul să-și vadă visul cu ochii. Unul dintre aceștia este și Inalt Prea Sfințitul Nicolae, Mitropolitul Ardealului, căci i-a fost dat Inalt Prea Sfinției Sale, ca înainte de împlinirea celor treizeci de ani de arhipăstorire, să vadă împlinindu-i-se visul reîntregirii Bisericii străbune.

Visul „desființării granițelor sufletești“ i-a încălzit inima și i-a înaripat mereu cuvântul. La catedră, pe amvon, în Sfântul Sinod și la tribunele vieții publice, a răsunit întotdeauna vibrant chemarea, prin care Inaltul Ierarh a pregătit sufletele pentru „refacerea vechii noastre unități sufletești“.

Și a nutrit Inalt Prea Sfinția Sa nădejdea acestei împliniri o viață întreagă, rugându-se și lucrând pentru ea, așa cum însuși mărturisea acum 22 de ani, zicând: „Eu am dela Bunul Dumnezeu această mare nădejde, care se va izbândi. Și mă rog Lui pentru izbândirea ei“.

Atâția Vlădici, atâta norod și atâția preoți smeriți au lucrat și s'au rugat timp de două veacuri și jumătate pentru aceeași izbândire. Și iată că ea a venit deplină, ca o biruință a poporului și ca un fruct al luptei lui, sub cărmuire înțeleaptă. Ea a venit mai curând decât ar fi crezut chiar și aceia cari, la praznicul arhipăstoririi de două decenii a Inalt Prea Sfințitului Nicolae, îi făceau urarea să ajungă, ca cel

preoți, în frunte cu PP. SS. Nicolae, Veniamin, Policarp și Teodor. Răspunsurile au fost date de corul studenților Institutului Teologic de grad Universitar din Sibiu.

După săvârșirea sfinteii slujbe, în reședința mitropolitană a avut loc

o recepție, în cadrul căreia I. P. S. Mitropolit Nicolae a fost omagiat pentru rodnicele înfăptuiri ale arhipăstoririi I. P. S. Sale.

În numele Sfântului Sinod și al Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justi-

DE ARHIPĂSTORIRE*)

J U S T I N I A N
ROMÂNIEI

puțin „să zărească de departe, la orizont, cum se ivesc zorile acesteia“.

„Il fericiim pe Înalt Prea Sfințitul Nicolae pentru biruința gândului său statornic și-l omagiem pentru aportul hotărâtor pe care l-a adus la „refacerea unității religioase“ a poporului nostru.

Nu putem să nu relevăm cu acest prilej, al împlinirii a trei decenii de arhipăstorie, și o altă latură importantă a activității Înalt Prea Sfinției Sale. Este lupta pentru pace, pe care Înalt Prea Sfinția Sa, într'un chip atât de conștient și de hotărât a desfășurat-o și mai ales o desfășoară acum în sânul Bisericii.

Înalt Prea Sfinția Sa este unul dintre pilonii păcii în patria noastră, unul dintre comandantii luptei pentru apărarea păcii împotriva ațâțătorilor la un nou război. De altfel, prezența Înalt Prea Sfinției Sale în rândurile luptătorilor pentru pace, înseamnă pecetluirea prin faptă a crezului mărturisit în memorabila sa cuvântare „Pro Pace“.

Făcându-i urarea, ca și în lupta pentru pace să trăiască aceleași izbânzi ca și cele din lupta pentru „refacerea unității religioase“ a poporului nostru — rugăm pe bunul Dumnezeu să-i dăruiască mulți ani cu deplină sănătate, întru bucuria „izbânditorilor spre pace“.

*) Articol apărut în «Telegraful Român», Nr. 16-19, din 28 Mai 1950.

nian, I. P. S. Firmilian, Mitropolitul Olteniei, a rostit următoarea cuvântare:

«Iar când a împărțit limbi de foc, într'o unire pre toți i-a chemat»
(Condacul pogoririi Sfântului Duh).

Ne-a chemat în acest Sion al Ardealului să cântăm, mai întâi Mântuitorului nostru: «Bine ești cuvântat, Hristoase Dumnezeu nostru; ceea ce prea înțelepți pre pescari i-ai arătat, trimițându-le lor Duhul Sfânt, și printr'înșii lumea ai vânat, iubitorule de oameni, mărire Ție (Troparul Pogorîrii).

Ne-a chemat apoi, să ne amintim că acum 30 de ani Dumnezeu a ales în scaunul de Întâistătător al Bisericii Ardelene pe Inalt Prea Sfinția Sa Dr. Nicolae Bălan și după cuvântul Apostolului Pavel, l-a rânduit «propoveduitor, apostol și învățător al popoarelor» (II Tim. 1, 11).

Ne-a chemat, netăgăduit, ca «într'o unire» să cinstim ostenințele și aleasa agonisită a acestui iscusit «vânător de oameni»; ostenințe și agonisită pe care nici unul din cuvintele măestrite ale oamenilor nu poate să le ajungă.

Mai bune însă decât vorbele noastre sunt graiurile Scripturilor și «trestia ce scrie degrabă» a Psalmilor.

De acolo aflăm că una dintre țările folosite de prea iubitul nostru frate întru Hristos a fost sfânta nădejde în Dumnezeu, după cuvântul care zice: «Tu ești nădejdea mea, Doamne Dumnezeu meu, și în Tine am nădăjduit din tinerețele mele» (Psalmul 70, 5).

Puterile odrăslite din nădejde, curaj și răbdare ale sărbătoritului s'au revărsat într'o nestinsă râvnă a luptei pentru credință.

Cu deosebire, Părintele Bisericii de peste munți a sprijinit umerii râvnei sale pe înțelepciune și a cultivat-o ca pe o cântare de biruință.

Atributul imediat al înțelepciunii este blândețea, cum spune Apostolul Iacob în cartea lui sobornicească (Cap. 3, 17).

Fără îndoială, în opera sa covârșitoare, marele Păstor al Ardealului a fost călăuzit și împuternicit de imnul dragostei, cel pururea veșnic: «De aș grăi în limbi omenești și îngerești, iar dragoste nu am, aș fi aramă sunătoare și chimval gălăgios. De aș avea darul proorociei, de aș ști toate tainele și de aș avea toată știința, încât să mut munții, iar dragoste nu am, nimica sunt. Și de aș împărți toată averea mea și de aș da trupul meu să-l ardă, iar dragoste nu am, nimic nu-mi folosește» (I Corint. 13, 1, 3).

Acum când bolta zămislirilor sale este aproape încheiată, Păstorul Ardealului poate să guste din plin bucuria iubirii și a osârdiei credincioșilor săi și să audă lauda Apostolului Pavel către Filimon: «Avem multă bucurie și mângâiere în dragostea ta, pentrucă inimile sfinților au fost liniștite de tine, frate» (Filimon 1, 7). Iar Inalt Prea Sfinția Sa poate să le răspundă, cu îmbelșugare de inimă: «Supunerea ce arătați voi e cunoscută tuturor; de aceea mă bucur de voi și doresc să fiți înțelepți la bune și neștiitori la rău» (Romani 16, 19).

Smerenia noastră — ca Mitropolit al Olteniei — rostim imnul încu-

nunării: «Doamne, Dumnezeu nostru, cu mărire și cu cinste îl încununează pre dânsul».

Iar ca delegat al Prea Fericitului Patriarh Justinian, în numele său și al Sfântului Sinod, poftesc Inalt Prea Sfinției Voastre ani îndelungați, puteri înnoite ca ale vulturului și rog pe marele Dumnezeu să vă binecuvinteze și să vă ocrotească sfânta operă duhovnicească.

Vlădicii și Arhieriei ardeleni au mărturisit dragostea și devotamentul Prea Sfințiilor Lor către Părintele duhovnicesc al Bisericii Ardealului prin scurte, dar pline de înțelepciune citate din Cărțile Sfinte.

Astfel, P. S. Nicolae Colan, Episcopul Clujului, a arătat izvorul tuturor realizărilor Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae, spunând: «Toate le pot în Hristos, cel ce mă întărește» (Filipeni IV, 13).

În numele ucenicilor Inaltului sărbătorit, P. S. Episcop Nicolae al Oradiei a amintit cuvintele Mântuitorului: «V'am ales și v'am pus pe voi să mergeți și roadă să aduceți și roada voastră va rămânea» (Ioan V, 16).

Prea Sfințitul Policarp a rostit următoarele: «Nimeni nu-și ia singur cinstea pentru sine (Evrei V, 4), arhieriu credincios în cele către Dumnezeu, spre a curăți păcatele poporului (II, 17). Și având mare arhieriu peste casa lui Dumnezeu, să ne apropiem cu inima curată, în deplinătatea credinței, să ținem neclintită mărturisirea nădejzii și să luăm aminte unul la altul, spre îndemnare la dragoste și fapte bune» (X, 21—24).

P. S. Veniamin, adresându-se Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae, i-a mărturisit, în numele credincioșilor: «Ca un preot prea legiuitor, ai jertfit lui Dumnezeu jertfă de laudă, lucrând cu sfințenie Ziditorului tău, a căruia patimi te-ai făcut râvnitor, de Dumnezeu cugetătorule. Arătat-te-ai, Fericite, ca un stâlp nemișcat al Bisericii lui Hristos și ca un sfeșnic pururea aprins ai strălucit în lume, risipind întunecarea vrăjmașilor» (Mineiul pe Februarie, în 10).

În numele Consiliului Arhiepiscopesc, Prea Sfințitul Teodor Scorobet a prezentat Inaltului Ierarh un frumos album cu fotografii și articole omagiale, tipărit într'un exemplar unic, rostind următoarele cuvinte:

Inalt Prea Sfinția Voastră,

«Din partea Consiliului Arhiepiscopesc prezint Inalt Prea Sfinției Voastre acest album, în semn de înaltă venerațiune.

El cuprinde o seamă de ilustrațiuni dela misiunile, sfințirile de biserici și alte variate manifestațiuni din cei 30 de ani de arhipăstorire.

Această lature a activității I. P. S. Voastre ne evocă pasagiile magnifice din Epistola către Corinteni, a doua, a Sfântului Apostol Pavel, care scrie:

«Prin arătarea adevărului Evangheliei ne facem cunoscuți noi înșine — în fața lui Dumnezeu — cugetului tuturor oamenilor.

«Căci nu ne propoveduim pe noi înșine, ci pe Hristos Iisus, Domnul nostru, iar noi suntem slujitorii voștri prin Iisus.

«Avem însă comoara aceasta în vase de lut, ca să se învedereze că înălțimea puterii este a lui Dumnezeu, iară nu dela noi».

La mulți fericiți ani!

P. C. Prof. N. Neaga, rectorul Institutului Teologic din Sibiu, a adus închinarea și mărturia devotamentului corpului profesoral, studenților și preoților cursiști, amintind că: «Noi propoveduim pe Hristos cel răstignit».

Tuturor le-a răspuns I. P. S. Mitropolit Nicolae, care, — vădit mișcat — a spus următoarele:

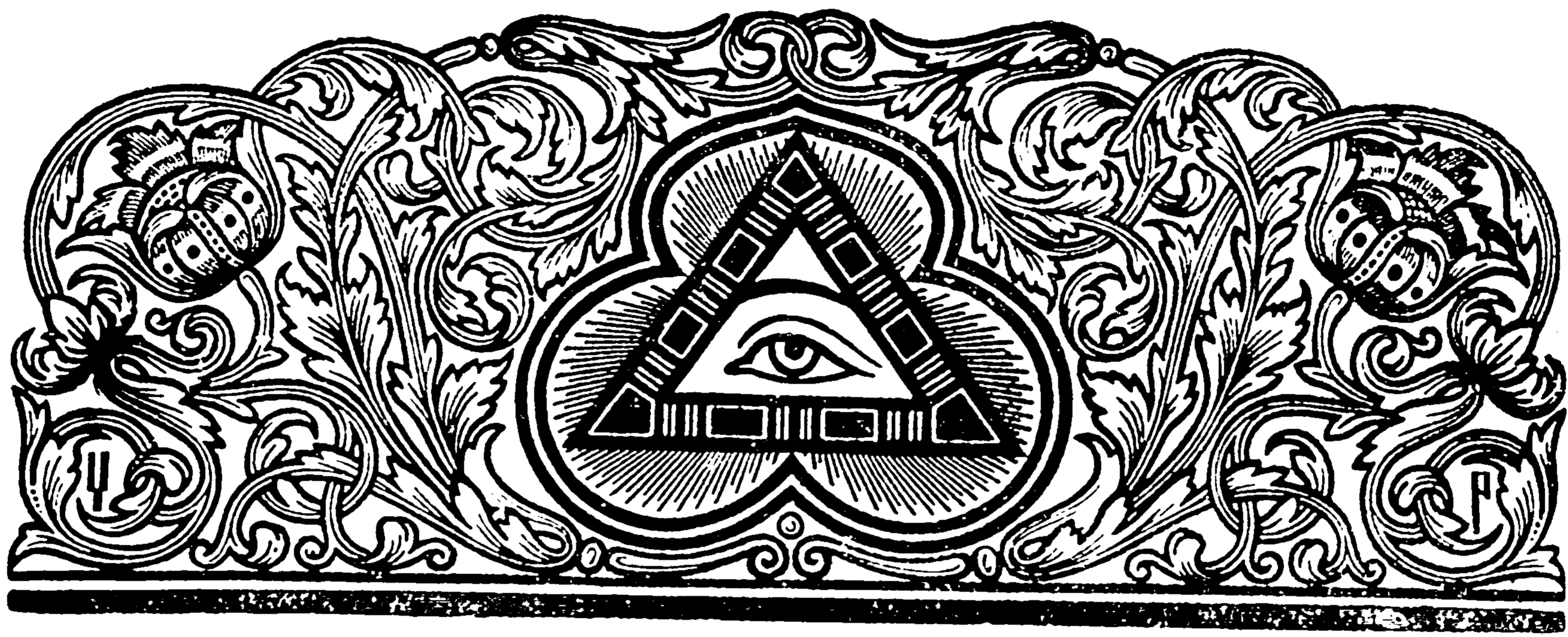
«Când bine a voit Dumnezeu, cel ce m'a ales din pânteccele maicii mele și m'a chemat prin darul Său, ca să descopere pe Fiul Său întru mine, ca să-l binevestesc pe el între neamuri, îndată nu m'am lipit de trup și de sânge (Galateni I, 15, 16). Că vrednicia noastră este dela Dumnezeu, care ne-a învrednicit pe noi să fim slujitori legii noi, nu slovei, ci duhului, că slova omoară, iar duhul dă viață (II Cor. 3, 5-6). Păstoriți deci, turma lui Dumnezeu pe care o aveți, priveghind asupra ei nu de silă, ci cu plăcere; nu ca și cum ați domni peste moștenirea lui Dumnezeu, ci dând pildă turmei (I Petru V, 2-3).

«Pace și iubire, precum și credință vă doresc, fraților, dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul Iisus Hristos. Harul să fie cu toți cei ce iubesc nestrămutat pe Domnul nostru Iisus Hristos! Amin! (Efes. VI, 23-24).

*

Sărbătorirea s'a încheiat, după datină, cu o masă obștească.

— 0 —

U N P O P A S...

CU PRILEJUL IMPLINIRII A DOI ANI DELA INSCĂUNAREA INALT PREA SFINȚITULUI PATRIARH JUSTINIAN.

Cu prilejul împlinirii a doi ani dela înscăunarea Inalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului nostru Patriarh Justinian, PP. SS. Antim și Theoctist, Episcopi-Vicari ai Patriarhiei Române, P. C. Arhimandrit Atanasie, Vicarul Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor, PP. CC. Consilieri Administrativi ai Sfintei Arhiepiscopii, corpul profesoral al Institutului Teologic din București, numeroși preoți din Capitală, în frunte cu PP. CC. Protopopi, salariații Administrației Patriarhale și mulți credincioși, s'au adunat în Catedrala Sfintei Patriarhii, în ziua de 6 Iunie 1950, spre a aduce rugăciuni de mulțumire lui Dumnezeu pentru alesul Arhipăstor pe care l-a rânduit să cârmuiască nava Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române.

O delegație de fruntași ai clerului s'a înfățișat Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, cu rugămintea de a lua parte la sfânta slujbă. Inalt Prea Sfinția Sa a răspuns cu părintească dragoste respectuoasei rugăminți și — însoțit de membrii delegației — s'a îndreptat spre Catedrala Patriarhală, unde a fost întâmpinat de P. S. Episcop-Vicar Theoctist.

După săvârșirea unui Te-Deum, de către P. S. Theoctist, înconjurat de soborul slujitorilor Catedralei Patriarhale, P. S. Sa a rostit următoarea cuvântare:

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,

Am înălțat astăzi — cler și credincioși, laolaltă — rugăciuni către Dumnezeu, pentru sănătatea și îndelunga înziliră a Inalt Prea Sfinției Voastre, cu prilejul împlinirii a doi ani de rodnică arhipăstorire, în scaunul de Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Fără de voie, gândurile ne-au purtat spre ziua cea plină de soare din 6 Iunie 1948, când fiii cei mai reprezentativi ai poporului nostru muncitor și cei mai aleși dintre slujitorii altarelor dreptei credințe străbune, însoțeau impunătorul cortegiu ce se îndrepta de aici, din această catedrală, spre Biserica Sf. Spiridon-Nou, unde avea să se săvârșească, după datină și canoane, înscăunarea Inalt Prea Sfinției Voastre. Și ne-am amintit, de asemenea, bucuria zugrăvită atunci pe fețele tuturor și, mai ales, nădejile și încrederea pe care clerul și credincioșii le înmănușiau în persoana Inalt Prea Sfinției Voastre, dela a cărui cușoșcută înțelepciune și putere de muncă așteptau rodnice și binefăcătoare realizări.

N'au trecut de atunci decât doi ani și iată că nădejtile clerului, ale credincioșilor și ale celor care chivernisesc astăzi rosturile Patriei noastre, au fost pe deplin împlinite. Infăptuirile din acești doi ani au depășit cadrul restrâns al timpului și s'au înscris cu nepieritoare slove în cartea vieții bisericești.

De aceea, Inalt Prea Sfințite Stăpâne, am plăcuta cinste de a vă exprima în numele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în numele Administrației Patriarhale, în numele funcționarilor, dela cei mici până la cei mari, devotamentul nostru și deplina noastră încredere în puterea de muncă pe care v'a dăruit-o Dumnezeu și din care, cu sfatul bun sau cu dojana părintească, împărtășiți tuturor, fiecăruia după trebuință, spre a-și îndeplini cu vrednicie îndatoririle.

Prețuire pentru activitatea rodnică ce desfășurați v'a arătat și Inaltul Prezidiu al Mării Adunări Naționale și Guvernul Republicii Populare Române, care, acum de curând, v'a acordat cea mai înaltă răsplată pentru patriotismul de care, cu mulți ani înainte, ați dat dovadă: ordinul Apărarea Patriei. În această înaltă distincție, clerul și credincioșii văd o cinstire a întregii Biserici Ortodoxe Române, pe care o păstoriți și socotesc că ea se răsfrânge asupra fiecărui închinător, devotat Sfântului Altar al dreptei credințe și scumpei noastre Patrii.

Dar popasul nostru de azi este prilej de bucurie și pentru frații întru credință de dincolo de hotarele țării: noi vedem aceasta și din telegrama sosită chiar astăzi, prin care Inalt Prea Fericitul Patriarh Alexei își exprimă bucuria sufletească de a fi părtaș la sărbătoarea noastră de aici.

De aceea, odată cu expresia profundului nostru devotament și a râvnei pe care vă asigurăm că o vom depune în îndeplinirea îndatoririlor noastre, — rostind cuvintele psalmistului, rugăm pe Bunul Dumnezeu să reînnoiască tinerețele Voastre ca pe ale vulturului și să vă înzestreze cu puteri noi de muncă, spre binele Bisericii Ortodoxe Române și spre slava Patriei noastre.

Să trăiți, Inalt Prea Sfințite Stăpâne, întru mulți și fericiți ani!

În numele Arhiepiscopiei Bucureștilor a vorbit P. C. Arhimandrit Atanasie Gladcovschi, care a făcut o succintă enumerare a celor mai de seamă dintre infăptuirile celor doi ani de patriarhicească păstorire a Inalt Prea Sfințitului Justinian:

Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Stăpâne,

Cu un an în urmă, atât cei ce au cuvântat la prăznuirea acestei zile însemnate, cât și revistele bisericești din țară, au expus planul de reorganizare a Bisericii Ortodoxe Române, nutrit de I. P. S. Voastră de multă vreme, precum și infăptuirile mari ce le-ați realizat prin muncă permanentă, răbdare, perseverență și pricepere.

Aceste infăptuiri strălucite au fost înmănușiate în șase puncte principale:

1. Reîntregirea Bisericii strămoșești, prin revenirea liberă la sânul Bisericii Ortodoxe Române a credincioșilor ce fuseseră uniți prin forță și silnicie cu Roma papală.

2. Intocmirea unui nou Statut de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române.

3. Reorganizarea învățământului religios.

4. Orientarea clerului mirean și monahal, prin cursurile de îndrumare misionară, către apostolatul social.

5. «Reorganizarea arsenalului de misiune», a armelor duhovnicești prin care clerul de mir și cel monahal este chemat să lumineze pe dreptcredincioși și să-i îndrumeze pe calea vieții celei noi.

6. Reluarea și întărirea legăturilor de prietenie și colaborare între Biserica Ortodoxă Română și Biserica Ortodoxă Rusă.

Acum, în al doilea an, privim cu bucurie și satisfacții duhovnicești la noile realizări ce le-ați săvârșit, pentru prosperarea Bisericii Ortodoxe Române. Aceste noi înfăptuiri se programează tot pe planul ce l-ați enunțat și ele întăresc, desvoltă și adâncesc obiectivele înșirate mai sus.

Astfel:

1. S'a cimentat legătura sufletească cu credincioșii și clerul reveniți la Biserica-mamă, prin arondarea parohiilor și în Ardeal, prin încadrarea clerului revenit, la locurile de cinste în viața administrativ-bisericească (Vicari Eparhiali, Consilieri Administrativi Bisericești, Protopopi), și mai presus de toate prin complectarea Sfântului Sinod cu un membru din clerul revenit, în persoana P. S. Teofil Herineanu, Episcopul Romanului și Hușilor.

2. S'a desvoltat prin diferite regulamente și decizii Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române (Regulamentul de capacitate, de definitivare și promovare a clerului, Regulamentul de alegere, funcționare și dizolvare a organelor deliberative, Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată bisericească, Decizia Nr. 98 — prin care s'au constituit, pe baza art. 68—70, Comitetele parohiale provizorii, care inițiază, organizează și conduc activitatea religioasă extra-bisericească, morală și samariteană în parohii, — Decizia Nr. 107, — prin care, potrivit art. 138 din Statut a început să funcționeze conferințele protopopești, care nu sunt altceva decât prelungirea cursurilor de îndrumare misionară, pentru ca preoțimea să fie mereu în curent cu învățătura teologică și cu realitățile sociale).

3. În privința învățământului religios, la Institutele Teologice de grad Universitar s'a intensificat munca profesorilor și a studenților, prin apropierea tot mai mult către realitățile sociale, iar la Seminariile Monahale s'au aplicat noile programe analitice, în care s'a dat o importanță deosebită lucrărilor practice.

4. Clerului mirean, ce urmează cursurile de îndrumare misionară, ajungând în momentul de față la seria a VII-a, i s'a dat un program în care s'a insistat asupra unificării bisericești și asupra revizuirii metodelor de pastorație, prin predică și cateheză nouă, iar clerului monahal i s'au dat posibilități să se pregătească în învățatură de carte prin școlile monahale pe de o parte, și să-și câștige existența prin munca din atelier, albinărit, cultivarea de plante medicinale, etc., ce se organizează în toate mănăstirile din Biserica Ortodoxă Română, pe de altă parte.

5. Cu privire la «reorganizarea arsenalului de misiune», revistele au fost îmbogățite cu material nou și variat, au fost traduse și editate în limba română pastoralele Prea Fericitului Patriarh Serghie, ale I. P. S. și Prea Fericitului Patriarh Alexei, Cuvântările I. P. S. Nicolae, Mitropolitul Crutișelor, etc., și s'au revizuit și se lucrează la pregătirea și editarea cărților de literatură religioasă și a cărților de ritual, din care unele au și fost scoase de sub tipar.

6. Legăturile de prietenie și colaborare cu Biserica Ortodoxă Rusă s'au adâncit mult, prin schimbări de reviste, prin traduceri de opere noi, prin editarea cărții «30 de zile în U. R. S. S.», scrisă cu multă obiectivitate de Dl. Ovidiu Marina și mai ales prin vizitele ce s'au făcut de către delegații Bisericii Ortodoxe Ruse Bisericii noastre și de delegații Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu I. P. S. Voastră, la Moscova.

Toate aceste înfăptuiri, ce decurg din Statut, au cerut muncă încordată, veghere permanentă, ca să poată fi aduse la îndeplinire. Inalt Prea Sfinția Voastră n'ați precupetit nimic: nici muncă, nici oboseală, ci v'ați dăruit cu toată ființa în scopul aducerii la îndeplinire a planului expus acum, doi ani, cu prilejul înscăunării ca Intâistătător al Bisericii Ortodoxe Române. Prestigiul Bisericii Ortodoxe Române este astăzi ridicat la un rang de cinste, între Bisericile Ortodoxe ale Orientului, prin înțeleapta conducere a I. P. S. Voastre.

De sigur, în toate aceste strădanii ați fost înțeles și sprijinit de Inaltul Prezidiu și Guvernul Republicii Populare Române, prin reprezentantul său, Dl. profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor.

Pentru toate aceste fapte mari, înșirate prin slabele noastre cuvinte, în numele Centrului Eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, consilieri, inspectori, funcționari, în numele clerului din Capitală și din Eparhia pe care o păstoriți direct, depunem respectuos omagiul nostru, rugând pe Dumnezeu să vă dăruiască Bisericii Ortodoxe Române, îndelung înzilit, drept îndreptând cuvântul adevărului.

Întru mulți ani, Inalt Prea Fericite Stăpâne!

În numele corpului profesoral dela Institutul Teologic din Capitală, P. C. Diacon Prof. N. Nicolaescu a rostit următoarea cuvântare:

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,
Prea Fericite Părinte Patriarh,

Cu prilejul sărbătoririi a doi ani dela înscăunarea Inalt Prea Sfinției Voastre la cârma Bisericii noastre, Institutul Teologic din București roagă pe Bunul Dumnezeu să vă dăruiască ani mulți, cu sănătate și spor deplin, întru împlinirea rodnicelor și înaltelor gânduri care vă călăuzesc, spre întărirea Bisericii și a credinței noastre ortodoxe.

Cu acest prilej, Institutul Teologic din București vă prezintă smeritul său omagiu, pentru următoarele înfăptuiri mai de seamă în domeniul învățământului religios:

Inalt Prea Sfinția Voastră ați scos învățământul teologic de toate gradele de sub orice influență laică și l-ați trecut sub directă grijă și conducere a Bisericii, punând capăt trecutului, în care slujitorii altarului se recrutau dintre absolvenții școlilor regimurilor burghezo-moșierești.

Inalt Prea Sfinția Voastră ați ridicat nivelul moral, cultural și duhovnicesc al tuturor instituțiilor de învățământ teologic, îmbisericind programele și orarile, întărind disciplina în internate și asigurând aflarea și verificarea adevăratelor vocații sacerdotale.

Inalt Prea Sfinția Voastră ați uniformizat organizarea și funcționarea învățământului teologic, pentru toată Biserica Ortodoxă Română și ați legat învățământul teoretic din aceste școli de cel practic, unind știința cu metoda, credința cu fapta și harul cu trăirea.

Inalt Prea Sfinția Voastră ați făcut ca școlile teologice să devină

accesibile oricărui fiu evlavios al poporului, asigurând întreținerea gratuită a tuturor studenților și elevilor merituosi și săraci.

Inalt Prea Sfinția Voastră ați înviorat prin cuvântări, îndemnuri, pastorale, acțiuni și exemple personale zelul misionar și pastoral al întregii noastre preoțimi, punându-i la îndemână trei bogate publicații și inaugurând cursurile de îndrumare misionară și socială de pe lângă cele trei Institute Teologice din țară.

Inalt Prea Sfințitul JUSTINIAN, Patriarhul României.

Inalt Prea Sfinția Voastră ați orientat activitatea întregii noastre preoțimi în toate problemele sociale și culturale ale vremurilor noi, dând cel dintâi exemplu și îndemn, pentru slujirea integrală a poporului nostru și a mărețelor sale aspirații.

Inalt Prea Sfinția Voastră ați dat cel dintâi semnal pentru mobilizarea preoției și a credincioșilor Bisericii Ortodoxe în lupta pentru apărarea păcii și pentru adâncirea legăturilor de sinceră prietenie între Republica Populară Română și adevărații ei prieteni și aliați.

Inalt Prea Sfinția Voastră ați consolidat legăturile de colaborare canonică între Biserica Ortodoxă Română și Biserica Ortodoxă Rusă, prietenia dintre Inalt Prea Sfinția Voastră și Prea Fericitul Patriarh Alexei al Moscovei și al întregii Rusii, deschizând noi perspective de rodnică activitate și de slavă pentru întreaga Ortodoxie.

Inalt Prea Sfinția Voastră ați dat corpului profesoral al Institutului nostru un nou elan de muncă.

Acest corp profesoral, care vă felicită și pentru fericita alegere a Inalt Prea Sfinției Voastre ca membru de onoare al Academiei Duhovnicești din Moscova, se angajează astăzi să ducă mai departe toate sarcinile cu care îl veți cinsti în viitor și vă urează din toată inima:

Intru mulți ani, Stăpâne Sfinte!

Tuturor vorbitorilor le-a răspuns Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, care, printre altele, a spus următoarele:

**Prea Sfințiți Episcopi,
Prea Cucernici Părinți Profesori,
Prea Cuvioși și Prea Cucernici Părinți,
Iubiții mei colaboratori,**

Un popas ca acesta, la care ne-ați făcut părtași, este adevărat că readuce în fața ochilor minții evenimentele ce s'au petrecut acum doi ani, când smerenia mea urcam — prin voia lui Dumnezeu — pe scaunul de Întâistătător al Bisericii străbune. Cu acel prilej, este iarăși adevărat că în fața Președintelui Prezidiului Republicii noastre, savantul profesor Dr. C. I. Parhon, am rostit o cuvântare, care, în linii generale, conținea un plan de activitate pe care năzuiam să o desfășurăm în sânul Bisericii Ortodoxe Române, spre a nu o condamna să rămână străină în noile așezări, pe care poporul — deci și credincioșii noștri — le instauraseră în țară.

S'au înmănunchiat, de sigur, multe nădejdi în jurul programului de muncă pe care noi îl anunțam atunci răspicat; au fost însă și foarte multe îndoieli. Dar toate aceste îndoieli n'au putut să împiedice înlăptuirea aceluia plan de activitate, care răspundea însăși nevoii de reorganizare a întregii noastre vieți bisericești. Înlăptuirile acestea au fost cu puțință numai fiindcă, alături de noul Patriarh, dintru început, au pășit cu toată încrederea toți membrii Sfântului Sinod, cari în toate împrejurările s'au arătat unanimi în adoptarea măsurilor menite să consolideze Sfânta noastră Biserică. Pentru că, odată cu înscăunarea smereniei mele ca Patriarh, s'a restabilit și piatra unghiulară pe care se rezimă tot edificiul Bisericii Ortodoxe Române: s'a restatornicit solidaritatea frățească între membrii Sfântului Sinod, încetând neîncrederea, dispărând «bisericuțele» și reînnoindu-se frăția între cei care poartă — înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor — răspunderea pentru buna păstorire a turmei dreptcredincioase din această țară.

Pentru aceea, trebuie să precizez că acele înlăptuiri, — despre care s'a amintit aici, căutându-se a mi se atribui numai mie, — se datoresc întregului Sfânt Sinod, fără de care nimic nu s'a înlăptuit în Biserica noastră. Păstrând organizarea sinodală a Bisericii Ortodoxe, toate măsurile de organizare, de îndreptare și de orientare a clerului și credincioșilor noștri au fost expresia gândurilor bune și înțelepte ale membrilor Sfântului Sinod.

tului Sinod. Nu găsesc, deci, un prilej mai potrivit decât acesta, spre a mă întoarce cu recunoștință către frații mei întru Hristos din Sfântul Sinod și a mărturisit dragostea ce le-o port, pentru că m'au înțeles pe deplin, s'au alăturat năzuințelor mele și mi-au dat neprecupețit sprijin în toate înfăptuirile de care ați amintit aici.

Să nu uităm însă, că doi ani de zile nu reprezintă decât un început de drum, în acțiunea la care ne-am angajat. Până pe culmea împlinirilor depline, mai este cale lungă, iar viața Bisericii noastre, cât și viața în permanentă transformare spre mai bine a poporului și Statului nostru, ne impun să mergem mereu înainte, să privim cât mai mult înainte și cât mai rar înapoi. De aceea, și în ce privește realizările noastre, — ale conducerii supreme a Bisericii Ortodoxe Române — mai multe decât cele înfăptuite sunt cele ce trebuie să se înfăptuiască în viitor. În munca de organizare a învățământului nostru — nu numai prin Institutele Teologice de grad Universitar, ci și prin școlile de cântăreți, prin Seminariile Monahale și prin școlile elementare din mănăstiri —, în munca de reorganizare a monahismului, care trebuie să apuce pe un drum cu totul nou, suntem abia la început și multă osteneală ne așteaptă. Toate acestea vi le amintesc, pentru ca în ostenele ce ni se cer de acum înainte râvna voastră întru împlinirea până la capăt a rânduelilor Sfântului Sinod să nu se micșoreze, ci să sporească. Fiindcă alături de sprijinul Sfântului Sinod, în răspunderile ce apasă pe umerii smereniei mele, trebuitor mi-a fost și îmi este sprijinul de fiece clipă al tuturor colaboratorilor mei. Și bucuros constat că în forul conducerii patriarhale s'au ridicat din sânul clerului, elementele cele mai valoroase, care timp de doi ani de zile s'au dovedit capabile de orice sacrificiu și mai ales s'au dovedit stăpânite de duhul apostolatului pentru înălțarea Sfintei Biserici a lui Hristos. Le datorez, deci, mulțumire caldă pentru munca pe care n'au precupețit-o și-i felicit pentru felul în care — de-a-lungul celor doi ani de strădanii comune — au știut să depășească greutățile cari, nu din vreo ambiție deșartă, ci din nevoile Bisericii noastre, le-au fost așezate pe umerii lor.

Datori suntem, de asemenea, să amintim, cu prilejul acestui sărbătoresc și îmbărbător popas, că uneori am fost obligat a folosi bisturiul, spre a extirpa răul devenit primejdios, pentru însăși viața instituției. Am săvârșit, însă, această chirurgicală operație, numai unde a fost imperios necesară, cu dragoste părintească și numai din dorința le a vindeca și menține sănătos organismul Sfintei noastre Biserici. Dar în rândurile clerului nostru, în monahismul nostru, ca și în obștea Bisericii noastre, mai sunt suflete slabe, cari trebuiesc întărite, mai sunt plăgi primejdioase ce trebuiesc vindecate. De aceea, Institutele Teologice din țară au trecut pe cel de al doilea plan — în activitatea lor — misiunea formării viitorilor preoți și au așezat în centrul preocupării lor sarcina întăririi clerului nostru, pe tărâmul pregătirii teologice, sădind în inimile lor duhul apostolatului, care trebuie să cuprindă orice suflet de preot sau monah. Activitatea Institutelor Teologice în această direcție, este demnă de toată lauda: profesorii noștri sunt convinși de necesitatea îndrumării slujitorilor altarelor pe calea cea bună, încât muncesc cu un spirit de sacrificiu pentru care li se cuvine toată recunoștința. Din felul în care se desfășoară această muncă de îndrumare misionară a preoțimei noastre, noi suntem îndreptățiți să nutrim nădejdea că Dumnezeu va încununa strădanile noastre,

cu roadele ce se aşteaptă, izgonind din orice suflet îndoiala şi sădind în locu-i dragostea de muncă şi de jertfă pentru Biserică şi pentru Hristos.

Tot aşişderea, în viaţa monahismului românesc sunt multe lipsuri ce se cer împlinite. Ne-a fost dat să constatăm o dureroasă slăbire a duhului apostolic de jertfă pentru Mântuitorul şi pentru Evanghelia Sa. Constatarea aceasta mi-a pricinuit una dintre cele mai amare mâhniri pe care le-a încercat vreodată sufletul meu. De aceea, în ultima vreme, reorganizarea vieţii mănăstirilor noastre, în spiritul nealterat al monahismului ortodox, se află în centrul preocupărilor conducerii supreme a Bisericii. Vă pot asigura că în scurtă vreme, în mănăstirile străvechi, semănate pe tot întinsul ţării noastre de evlavia străbunilor, va începe o viaţă nouă, o viaţă curată, demnă de prestigiul Bisericii Ortodoxe Române, demnă de dragostea cu care poporul credincios înconjoară sfintele zidiri mănăstireşti.

Pildă şi îndemn găsim în aceste strădanii ale noastre în evlavia şi credinţa cari stăpânesc puternic sufletele credincioşilor şi slujitorilor Bisericii Ortodoxe Ruse, cu cari noi adâncim zi de zi legăturile frăţeşti, ce ne unesc de atâtea veacuri. Indemn la muncă găsim şi în preţuirea de care puţinele noastre înfăptuiri de până acum se bucură în toate Bisericile Ortodoxe din lume. În curând veţi lua cunoştinţă de scrisoarea Prea Fericitului Athenagoras, Patriarhul Constantinopolului, care conţine calde cuvinte de laudă şi de felicitări pentru cărturarii Teologiei româneşti, pentru valoroasele noastre reviste şi pentru întreaga activitate a Bisericii Ortodoxe Române.

În ce priveşte atitudinea hotărâtă adoptată de Sfântul Sinod al Bisericii noastre, faţă de problema apărării păcii în lume, trebuie să se ştie că chiar din ţările în care guvernele respective s'au alăturat făţiş taberei războinice, noi am primit din partea Patriarhilor ortodocşi binecuvântări şi adeziuni sincere. Din revista «Ortodoxia» aţi putut vedea că înşişi Prea Fericii Patriarhi din Constantinopol şi din Antiohia şi-au mărturisit solidaritatea cu acţiunea de sprijinire a marelui front al păcii, pe care — potrivit învăţăturii lui Hristos — Biserica Ortodoxă Română o desfăşoară, după rânduiala Sfântului Sinod. Iată deci că şi în acest domeniu, ca şi în toate celelalte, noi păstrăm unitatea de vederi cu întreaga Ortodoxie şi cu nimic nu ne-am abătut dela drumul statornicit de Mântuitorul.

De altfel, pe drumul acesta izvorît din învăţătura evanghelică, suntem hotărâţi a merge până la capăt; de aceea urmează a se stabili în curând un plan mai temeinic de acţiune a Bisericii noastre, pentru a transforma pe fiecare credincios într'un luptător dârz, pentru consolidarea păcii, cea atât de plăcută Domnului, dela care păstrăm credinţa tare în izbânda făcătorilor de pace.

Când propovăduim pacea şi luptăm pentru ea, noi suntem în rosturile permanente ale misiunii noastre apostolice. Ce fericire mai deplină pot cunoaşte sufletele slujitorilor altarului dreptei credinţe, decât aceea pe care o simt, văzând că pentru statornicirea păcii pe care o binevestesc ei, se strâng astăzi — hotărâţi la luptă şi la jertfe — milioane şi milioane de oameni, de pe întreg pământul!

Pentru aceea ne îndreptăm iarăşi către iubitul nostru cler, pe care îl vrem pătruns de aceste adevăruri eterne: şi cum pe om poţi să-l preţuieşti după fapte, nu după vorbe. — asemenea pomului pe care-l cinsteşti pentru roade — cerem tuturor slujitorilor lui Hristos să pregătească pen-

tru răsplata muncii lor, nu vorbe, nu mărturii sterpe, ci roade bune și îmbelșugate în ogorul luptei pentru pace.

Mulțumindu-vă încăodată pentru amintirea înfăptuirilor din cei doi ani care s'au scurs dela înscăunarea smereniei mele ca patriarh, cu inima plină de părintească dragoste îmi îndrept cuvântul către toți slujitorii lui Hristos din scumpa noastră Patrie și-i vestesc că aștept cu încredere dela ei fapte multe și plăcute lui Dumnezeu; aștept dela ei roadă bogată, aștept dela ei să dovedească singuri că poporul credincios nu greșește când le cere — ca unor adevărați părinți duhovnicești — sfat și îndrumare. Aștept să-i văd pe toți îmbrăcați în duhul cel nou al jertfei pentru Hristos și pentru turma Sa. Și acolo unde va merge turma, — la muncă, la jertfă, sau la bucurie — acolo să fie și păstorul!...

Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu-Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi, cu toți. Amin!

*

Solemnitatea s'a încheiat cu «Imnul Patriarhal», intonat de corul preoților din Capitală.

TELEGRAME DE FELICITĂRI PRIMITE DE I. P. S. PATRIARH
JUSTINIAN, CU PRILEJUL IMPLINIRII A DOI ANI DELA
INSCĂUNAREA ÎNALT PREA SFINȚIEI SALE.

Cu prilejul împlinirii a doi ani dela înscăunarea ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, I. P. S. Justinian a primit numeroase telegrame de felicitări, atât din țară, cât și de peste hotare. Dintre acestea, publicăm mai jos pe cele primite din partea Prea Fericitului Alexei, Patriarhul Moscovei și a toată Rusia, din partea Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae Krutițki și din partea D-lui Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, precum și răspunsurile trimise de Patriarhul nostru:

SANCTITĂȚII SALE PATRIARHULUI JUSTINIAN

București.

Păstrând cele mai frumoase amintiri din timpul petrecut împreună, felicităm călduros pe Sanctitatea Voastră, cu prilejul împlinirii a doi ani dela intronizare.

Rugăm pe Dumnezeu să vă ajute cu harul Său în munca voastră.

PATRIARHUL ALEXEI

La aceste urări pline de frățească dragoste întru Hristos, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a răspuns prin următoarea telegramă:

PREA FERICITULUI PATRIARH ALEXEI

Moscova.

Cu sufletul plin de amintirea înălțătoarelor clipe petrecute împreună în rugăciune, mulțumesc călduros Prea Fericirii Voastre, pentru frățeasca felicitare trimisă cu prilejul împlinirii celor doi ani dela intronizarea ca Patriarh și rog pe Dumnezeu să binecuvinteze munca și colaborarea noastră, pentru pacea popoarelor noastre și a toată lumea.

† JUSTINIAN
Patriarhul României

Din partea Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae Krutițki, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a primit următoarea telegramă:

SANCTITĂȚII SALE PATRIARULUI JUSTINIAN

București.

Cu adâncă dragoste fiiască felicit călduros pe Sanctitatea Voastră, cu prilejul împlinirii a doi ani dela înscăunarea, la care am avut fericirea să iau parte.

Domnui să vă ocrotească întru mulți ani!

MITROPOLITUL NICOLAE

In aceeași zi, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a răspuns prin această telegramă:

**INALT PREA SFINȚITULUI MITROPOLIT
NICOLAE KRUTIȚKI**

Moscova.

Adânc mișcat de frățeasca atențiune, mulțumesc din toată inima Inalt Prea Sfinției Voastre pentru felicitările trimise cu prilejul împlinirii celor doi ani dela înscăunarea ca Patriarh și rog pe Dumnezeu să ne ajute a fi totdeauna împreună, în momentele istorice din viața Bisericilor noastre.

† **JUSTINIAN**
Patriarhul României

*

Din partea D-lui Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a primit următoarea telegramă de felicitări:

**INALT PREA SFINȚIEI SALE,
INALT PREA SFINȚITULUI JUSTINIAN,
PATRIARHUL ROMÂNIEI,**

București.

Cu ocazia împlinirii a doi ani dela instalarea Inalt Prea Sfinției Voastre ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, țin să vă exprim, în numele meu personal și al colaboratorilor mei, cele mai sincere felicitări. Totodată vă urăm multă sănătate și îndoit spor la munca ce desfășurați în slujba Bisericii, pentru binele poporului și al Patriei noastre scumpe, Republica Populară Română.

**Ministrul Cultelor
STANCIU STOIAN**

Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a răspuns d-lui Ministru Stanciu Stoian, prin următoarea telegramă:

**DOMNULUI PROFESOR STANCIU STOIAN,
MINISTRUL CULTELOR**

București.

Mulțumesc călduros Domniei Voastre și colaboratorilor din Ministerul Cultelor, pentru alesele felicitări trimise la împlinirea celor doi ani dela intronizarea mea ca Patriarh și rog pe Dumnezeu să binecuvinteze și să facă tot mai rodnică colaborarea dintre Biserica Ortodoxă și Guvernul Republicii Populare Române, spre pacea și înflorirea Patriei noastre scumpe și fericirea bunului nostru popor muncitor.

PATRIARHUL JUSTINIAN

PARTEA OFICIALĂ

SFÂNTUL SINOD AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE SESIUNEA ORDINARĂ DIN ANUL 1950.

SUMARUL ȘEDINȚEI DIN ZIUA DE 25 FEBRUARIE.

Prima ședință a sesiunii ordinare a Sf. Sinod pe anul 1950, fiind închinată comemorării a 25 ani dela înființarea Patriarhiei Române, deschiderea ei s'a făcut cu o deosebită solemnitățe.

La orele 10 dim., după oficierea Sf. Liturghii, s'a săvârșit slujba pomenirii patriarhilor Miron Cristea și Nicodim Munteanu, după care a urmat Doxologia de mulțumire, în Catedrala Sf. Patriarhii, la care au asistat:

I. P. S. Patriarh Justinian, Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, II. PP. SS. Mitropoliți: Nicolae al Ardealului, Firmilian al Olteniei, Vasile al Banatului, I. P. S. Arhiepiscop Sebastian al Sucevei și PP. SS. Episcopi: Iosif al Râmnicului și Argeșului, Teofil al Romanului și Hușilor, Antim al Buzăului, Andrei al Aradului, Nicolae Colan al Clujului, Nicolae Popovici al Oradiei, Chesarie al Constanței și Antim Nica, Lt. de Episcop al Galaților.

Au mai fost de față P. C. Arhimandrit Vasken Balgian, reprezentând Biserica Armeană, P. C. Econom Stavrofor Pavel Statov, Superiorul Bisericii Ruse din București și Pr. Climent Dimitrov, Superiorul Bisericii Bulgare din Capitală, colaboratorii I. P. S. Patriarh dela Patriarhie și Arhiepiscopia Bucureștilor, corpul profesoral dela Institutul Teologic de grad universitar din București, cler și popor.

La orele 11 s'a trecut în sala de ședințe din Palatul Patriarhal, unde s'a ținut ședință comemorativă, după următorul program:

I. P. S. Patriarh Justinian invită pe Domnul Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, să citească decizia de deschidere a Sf. Sinod, în conformitate cu art. 13 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române.

După citirea Deciziei Nr. 4717/950, I. P. S. Patriarh Justinian rostește cuvântarea de deschidere a ședinței de comemorare, al cărei text se alătură (anexa Nr. 1).

I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, având cuvântul, rostește cuvântarea de comemorare în numele membrilor Sf. Sinod, al cărei text se anexează (anexa Nr. 2).

Ca încheere, I. P. S. Mitropolit Nicolae face în numele Sf. Sinod călduroase urări de păstorire îndelungată și rodnică Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, urări care se încheie în aplauze unanime.

I. P. S. Patriarh Justinian, luând cuvântul, propune ca serbarea de comemorare — conform tradiției — să fie concretizată într'un act sinodal.

I. P. S. Sa, citește actul sinodal anexat la sumar (anexa Nr. 3).

Sf. Sinod aprobă textul citit și transcrierea lui în *Condica Sfântă*, unde va fi semnat de toți membri Sf. Sinod.

Inalt Prea Sfințitul Patriarh propune a se trimite următoarele telegrame: Domnului Dr. C. Parhon, Președintele Prezidiului și Domnului Dr. Petru Groza, Președintele Consiliului de Miniștri:

Domnului

Prof. Dr. C. Parhon, Președintele Prezidiului Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare Române.

Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, întrunit astăzi 25 Februarie 1950, în ședință solemnă pentru sărbătorirea unui pătrar de veac dela înființarea Patriarhatului, vă asigură de colaborarea cea mai leală pentru fericirea poporului și propășirea Republicii Populare Române.

Președinte
† JUSTINIAN
Patriarh

Domnului

Dr. *Petru Groza*, Președintele Consiliului de Miniștri.

Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, întrunit astăzi 25 Februarie 1950, în ședință solemnă pentru sărbătorirea unui pătrar de veac dela înființarea Patriarhatului, vă exprimă adâncă sa recunoștință pentru sprijinul pe care-l acordați Bisericii Ortodoxe Române și vă asigură de colaborarea cea mai leală pentru fericirea poporului și propășirea Republicii Populare Române.

Apelul pentru formarea comitetelor de luptă pentru pace a fost primit de Sf. Sinod cu mare însuflețire și va lua măsurile convenite pentru a îndemna clerul și credincioșii să activeze pe drumul păcii.

Președinte
JUSTINIAN
Patriarh

P. C. Arhim. Vasken Balgian, în numele Bisericii Armene, P. C. Ec. Stavrofor Pavel Statov, în numele Bisericii Ruse și P. C. Climent Dimitrov, în numele Bisericii Bulgare din București, prezintă I. P. S. Patriarh Justinian felicitări pentru cei 25 ani ai Patriarhiei Române și urări de bine pentru viitor. După aceea se retrag din ședință.

I. P. S. Patriarh propune Sf. Sinod să se ia în cercetare textul Pastoralei pentru pace, care trebuie dată de Sf. Sinod.

Primindu-se propunerea, Sf. Sinod pășește la cercetarea textului de Pastorală propus.

În urma discuțiilor la care iau parte toți II. PP. SS. și PP. SS. membrii prezenți, se stabilește textul acestei Pastorale (anexa Nr. 4).

I. P. S. Patriarh punând la vot textul aci anexat,

Sf. Sinod aprobă cu unanimitate de voturi textul Pastoralei de pace, care va fi semnată de toți membrii Sf. Sinod.

Această Pastorală se va citi de către preoți în biserici în Duminica a treia a Crucii (din Postul Mare).

La orele 14, se suspendă ședința, anunțându-se continuarea pentru după amiază.

La orele 17, I. P. S. Patriarh Justinian, deschide ședința, fiind de față Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor.

Intrându-se în ordinea de zi, Sf. Sinod alege următoarele Comisiuni:

I. COMISIUNEA AFACERILOR STREINE.

Președinte, I. P. S. Arhiepiscop Sebastian al Sucevei.

Membrii, P. S. Episcop Chesarie al Constanței.

Raportor, P. S. Episcop Teofil al Romanului și Hușilor.

II. COMISIUNEA CANONICĂ-JURIDICĂ.

Președinte, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului.

Membrii: P. S. Episcop Iosif al Râmnicului și Argeșului.

P. S. Episcop Antim al Buzăului.

Raportor, P. S. Episcop Nicolae al Clujului.

III. COMISIUNEA PENTRU DOCTRINA ȘI VIAȚA RELIGIOASĂ.

Președinte, I. P. S. Mitropolit Firmilian al Olteniei.

Membrii, P. S. Episcop Andrei al Aradului.

Raportor, P. S. Episcop Teofil al Romanului și Hușilor.

IV. COMISIUNEA PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT.

Președinte, I. P. S. Mitropolit Vasile al Banatului.

Membrii, P. S. Episcop Nicolae al Oradiei.

Raportor, P. S. Episcop Antim Nica.

După citirea Sumarului ședinței Sf. Sinod din 8 Iunie 1949, Sf. Sinod și-a verificat și l-a aprobat.

Biroul de citire următoarelor comunicări:

1. *Tem.* Nr. 3145 și 10.154/949: Adresele Institutelor Teologice din București și Sibiu, cu proiecte de Regulament pentru organizarea Institutelor Teologice Universitare.

- Se trimite spre studiere și referire Comisiunii pentru Invățământ.*
2. *Tem. Nr. 4/1950. Adresa Nr. 8468/949 a Institutului Teologic Universitar din București, privind frecvența redusă pentru studenții din câmpul muncii.*
Se trimite la aceeaș comisiune.
3. *Tem. Nr. 331 și 3435/1950. Adresele Institutelor Teologice din București și Sibiu, cu propuneri de revizuirea Regulamentului pentru Invățământul Teologic, în ce privește admiterea de candidați în Institutele Teologice.*
Se trimite la aceeaș comisiune.
4. *Tem. Nr. 4670/949. Referat asupra adresei Episcopiei Clujului Nr. 4826/949, pe lângă care se înaintează proiectul de regulament pentru examenul de definitivare a clerului din Eparhii.*
Se trimite la aceeaș comisiune.
5. *Tem. Nr. 63/1950. Referatul P. C. Arhimandrit Benedict Ghiuș asupra «Programelor Analitice», ale Seminarilor monahale și ale școlilor de cântăreți bisericești.*
Se trimite la aceeaș Comisiune.
6. *Tem. Nr. 1909/1950. Referatul asupra lucrării «Gramatica muzicii bisericești psaltice, Studiu comparativ cu notație liniară», alcătuită de un colectiv de specialiști.*
Se trimite la aceeaș Comisiune.
7. *Tem. Nr. 1471/1950. Referatul P. C. Diac. Conferențiar Gh. Moiescu, dela Institutul Teologic București, cu datele calendaristice pe anul 1951, în vederea fixării datei Sf. Paști.*
Se trimite spre studiere și referire Comisiunii pentru Doctrină.
8. *Tem. Nr. 4558/949. Adresa Arhiepiscopiei Craiovei Nr. 8554/949, privind portretele ctitorilor care trebuie să fie pictate în bisericile nou construite.*
Se trimite la aceeaș Comisiune.
9. *Tem. Nr. 1725/1950. Referatul asupra adresei Nr. 285/1950, a Episcopiei Aradului, privind problema «binării» Sf. Liturghii.*
Se trimite la aceeaș Comisiune.
10. *Tem. Nr. 2815/1950. Referatul asupra adresei Episcopiei Clujului Nr. 511/1950, în legătură cu hotărîrea Institutului Teologic din Cluj, de a alcătui un Lexicon teologic ortodox.*
Se trimite la aceeaș Comisiune.
11. *Tem. Nr. 1910/1950. Referatul I. P. S. Mitropolit Tit Sîmedrea, în chestiunea diortosirii și retipăririi Mineelor.*
Se trimite la aceeaș comisiune.
12. *Tem. Nr. 4357/949. Referatul cu proiectul de regulament pentru organizarea și funcționarea administrativă și disciplinară a mănăstirilor.*
Se trimite spre studiere și referire Comisiunii Canonice-Juridică.
13. *Tem. Nr. 1051/1950. Adresa Arhiepiscopiei Sibiului Nr. 12.322/949, prin care cere aprobare pentru înființarea unei mănăstiri de călugări la Alba Iulia.*
Se trimite la aceeaș Comisiune.
14. *Tem. Nr. 561/1950. Adresa Arhiepiscopiei Suceava Nr. 192/1950, pentru recunoașterea hirotonirii în diacon a numitului Vasile Manec, din Câmpulungul Moldovenesc.*
Se trimite la aceeaș Comisiune.
15. *Tem. Nr. 11.572/949. Adresa Mitropoliei Ardealului Nr. 11.523/949, pentru înființarea unui schit de călugări în stațiunea climaterică Tușnad — Băi.*
Se trimite la aceeaș Comisiune.
16. *Tem. Nr. 2569/1950. Adresa Episcopiei Râmnicului și Argeșului Nr. 15.006/949, cu propuneri pentru restaurarea mănăstirii Brâncoveni, jud. Romanați.*
Se trimite la aceeaș Comisiune.
17. *Tem. Nr. 224/1950. Adresa Arhiepiscopiei Suceava Nr. 835/1950, pentru înființarea unui schit în comuna Dâmbeni, jud. Câmpulung.*
Se trimite la aceeaș Comisiune.
18. *Tem. Nr. 988/1950. Referatul în legătură cu înființarea schitului de monahi Dragoslavele, în com. Dragoslavele, jud. Muscel.*
Se trimite la aceeaș Comisiune.
19. *Tem. Nr. 3520/1950. Adresa Ministerului Cultelor Nr. 69/1950, cu hotărîrea Consiliului de Miniștri Nr. 187/1950, de pensionarea Chiriarhilor și Arhierilor cari nu îndeplinesc funcțiunile eparhiale, pentru care au fost aleși și hirotoniți.*
Se trimite la aceeaș comisiune.

20. *Tem. Nr. 149/950.* Referatul asupra Deciziei Ministerului Cultelor Nr. 34.695/949, de înființarea Vicariatului Ucrainean.

Se trimite la aceeaș comisiune.

21. *Tem. Nr. 4644/949.* Referat asupra adresei Nr. 8812/949, a Mitropoliei Olteniei de transformare a Mănăstirii de călugări Tismana, în mănăstire de călugărițe.

Se trimite la aceeaș comisiune.

22. *Tem. Nr. 7530/949.* Adresa Episcopiei Râmnicului și Argeșului privind aparținerea obiectelor de preț dela racla cu moaștele Sf. Grigore Decapolitul și extinderea dreptului de stavropighie a mănăstirii Bistrița, Vâlcea.

Se trimite la aceeaș comisiune.

23. *Tem. Nr. 5939/950.* Referatul cu Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționarea organelor centrale deliberative, administrative și executive ale Bisericii Ortodoxe Române.

I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, luând cuvântul arată că nu Sfântul Sinod este organul care trebuie să facă regulamentele, ci Consiliul Național Bisericesc, care trebuie să le depună apoi Adunării Naționale Bisericești pentru aprobare.

Dacă art. 38 conține mențiunea că Sf. Sinod să întocmească regulamentele în cauză, este o greșeală, care trebuie îndreptată acum cu ocazia Adunării Naționale Bisericești, la care se mai propun unele modificări ale Statutului.

I. P. S. Patriarh Justinian, punând la vot propunerea I. P. S. Mitropolit Nicolae, *Sf. Sinod o primește și trimite Regulamentul în cauză Consiliului Național Bisericesc, spre a-l supune deliberării și votării Adunării Naționale Bisericești.*

Sf. Sinod cere Consiliului Național Bisericesc să facă propunere Adunării Naționale Bisericești, pentru a înlocui expresia «Sf. Sinod» din ultimul alineat al art. 38 din Statut, prin «Consiliul Național Bisericesc».

I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, roagă a se pune pe ordinea de zi de Luni 27 Februarie 1950, problema cañonizării, când va aduce referatul cuvenit.

I. P. S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, anunță că tot pe Luni 27 Februarie 1950, va aduce referatele asupra «Cărții de Rugăciune» și «Cărții de Invățătură Creștină».

Sf. Sinod ia act și dispune a se trece pe Ordinea de zi a ședinței dela 27 Februarie 1950.

Se suspendă ședința și FP. SS. membri trec în Comisiuni pentru a studia și referi lucrările date de Birou.

La redeschidere, *P. S. Episcop Nicolae Colan,* raportorul Comisiunii Canonică-Juridică și pentru disciplină, referă verbal asupra următoarelor acte:

1. *Tem. Nr. 4644/949.* Adresa Arhiepiscopiei Craiovei de a se transforma mănăstirea de călugări Tismana în mănăstire de călugărițe. Sinodul Permanent a aprobat această transformare, sub rezerva ratificării plenului Sf. Sinod. De aceea propune ratificarea aprobării date de Sinodul Permanent.

Pună la vot propunerea Comisiunii, Sf. Sinod hotărăște:

Se ratifică aprobarea dată de Sinodul Permanent pentru transformarea mănăstirii de călugări Tismana în mănăstire de călugărițe.

2. *Tem. Nr. 988/950.* Arhiepiscopia Bucureștilor a înființat un schit la Dragoslavele, jud. Muscel. Comisiunea propune a se recunoaște înființarea. Primindu-se propunerea, se hotărăște:

Sf. Sinod aprobă înființarea schitului Dragoslavele, jud. Muscel, cu hramul Sf. Gheorghe și Justinian.

3. *Tem. Nr. 224/950.* Adresa Arhiepiscopiei Sucevei, pentru înființarea unui schit în comuna Dâlbeni--Păltiniș, jud. Câmpulung.

În urma discuțiilor la care iau parte I. P. S. Patriarh Justinian, I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan și I. P. S. Arhiepiscop Sebastian al Sucevei, se hotărăște:

Sf. Sinod amână chestiunea până când donația se va fi făcut, cu toate formele legale, iar Sf. Arhiepiscopie a Sucevei va prezenta garanții că vișătorii vișătorului schit vor avea din ce trăi.

4. *Tem. Nr. 2569/950.* Adresa Episcopiei Râmnicului și Argeșului, privind refacerea mănăstirii Brâncoveni din jud. Romanați. În urma discuțiilor care au avut loc, la propunerea I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, se hotărăște:

Sf. Sinod amână chestiunea până când Sf. Episcopie a Râmnicului și Argeșului va reintra în proprietatea terenului și clădirilor cari vor alcătui averea imobilă a viștoarei mănăstiri.

5. *Tem. Nr. 11.572/949.* Adresa Arhiepiscopiei Sibiului, pentru aprobarea de către Sf. Sinod a înființării unui schit de călugări în stațiunea balneară Tușnad-Băi.

Primindu-se propunerea, se hotărăște:

Sf. Sinod aprobă.

6. *Tem. Nr. 1051/950.* Adresa Arhiepiscopiei Sibiului, în care se cere aprobarea Sf. Sinod pentru înființarea unei mănăstiri de călugări, cu hramul Sf. Treime, pe lângă Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia. Primindu-se propunerea, se hotărăște:

Sf. Sinod aprobă înființarea mănăstirii Sf. Treime în Alba Iulia, dar pentru ca actul revenirii foștilor uniți la Biserica strămoșească să nu fie uitat, biserica mănăstirii să rămână mai departe Catedrala Reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania.

7. *Tem. Nr. 561/950.* Adresa I. P. S. Sebastian al Sucevei, privitoare la recunoașterea hirotoniei cântărețului Vasile Marec, de către Arhiepiscopul Paladius din Cracovia. În urma discuțiilor ce au avut loc, se hotărăște:

Intrucât nu se cunoaște cine este Arhiepiscopul Paladius, despre care azi nu se știe nimic, recunoașterea hirotoniei numitului diacon urmează să fie amânată până la căpătarea datelor necesare despre Arhiepiscopul Paladius.

8. *Tem. Nr. 7530/949.* Adresa Episcopiei Râmnicului și Argeșului, în care roagă Sf. Sinod să dispună dacă obiectele de valoare, care țin de racla cu moaștele Sf. Grigore Decapolitul, urmează a fi inventariate sau nu în patrimoniul Sf. Episcopiei, unde au fost mutate, dela Sf. Mănăstire Bistrița, Stavropighie Patriarhală, potrivit aprobării Sf. Sinod din 24 Mai 1948 și dacă mănăstirea Mamu-Vâlcea, care depinde de mănăstirea Bistrița, este și ea Stavropighie Patriarhală. Comisiunea este de părere că obiectele de valoare aparțin Episcopiei Râmnicului și Argeșului, iar mănăstirea Mamu nu este Stavropighie Patriarhală.

I. P. S. Patriarh Justinian luând cuvântul, roagă Sf. Sinod să ia la cunoștință că renunță la dreptul de stavropighie asupra mănăstirii Bistrița din Jud. Vâlcea, precum și asupra mănăstirii Neamțu din județul Neamțu, întrucât în actuala organizare bisericească din Patriarhia Română, asemenea drepturi de stavropighie nu-și mai au îndreptățire.

Sf. Sinod ia act de cele expuse de I. P. S. Patriarh Justinian și ca atare hotărăște că mănăstirea Bistrița, jud. Vâlcea, să revină Episcopiei Râmnicului și Argeșului, iar mănăstirea Neamțu să fie trecută la Arhiepiscopia Iașilor.

9. *Tem. Nr. 4357/949.* Se prezintă proiectul de Regulament pentru organizarea și funcționarea administrativă și disciplinară a mănăstirilor, proiect întocmit de P. C. Arhimandrit Benedict Ghiuș, împreună cu I. P. S. Mitropolit Efrem Enăcescu. Primindu-se propunerea, se hotărăște:

Sf. Sinod aprobă Regulamentul prezentat, ținându-se seamă de observațiile anexate ale P. C. Consilier Gh. Soare.

I. P. S. Patriarh ridică ședința, anunțând pe cea viitoare Luni 27 Februarie 1950, orele 10 dim.

Președinte,

(ss) † JUSTINIAN

Secretar, (ss) † Partenie

SUMARUL ȘEDINȚEI DIN 27 FEBRUARIE

Ședința se deschide la orele 10 dimineața, sub președinția I. P. S. Patriarh Justinian.

Sunt prezenți: II. PP. SS. Mitropoliți: Nicolae al Ardealului, Firmilian al Olteniei, Vasile al Banatului; I. P. S. Arhiepiscop Sebastian al Sucevei și PP. SS. Episcopi: Iosif al Râmnicului și Argeșului, Teofil al Romanului și Hușilor, Antim al Buzăului, Andrei al Aradului, Nicolae al Clujului, Nicolae al Oradiei, Chesarie al Constanței și Antim Nica.

I. P. S. Patriarh Justinian salută în numele Sf. Sinod pe P. S. Episcop Teofil Merineanu, al Romanului și Hușilor, care pentru prima dată intră la ședințe ca membru activ al Sf. Sinod.

Această salutare este subliniată prin aplauzele călduroase ale PP. SS. Membri ai Sf. Sinod.

În continuare, I. P. S. Patriarh informează Sf. Sinod de trecerea la cele veșnice a PP. SS. Arhieriei: Ilarion Mircea Băcăoanul, fost Vicar la Episcopia Romanului și Hușilor și Valerie Moglan Botoșăneanul, fost Vicar la Arhiepiscopia Iașilor.

Sf. Sinod ascultând această tristă comunicare, rostește după străvechiul obicei: «Dumnezeu să-i odihnească în pace».

În al treilea rând, I. P. S. Patriarh Justinian înștiințează Sf. Sinod că a primit știrea despre încetarea din viață a Arhiepiscopului Serafim, delegatul Patriarhiei Ortodoxe Ruse în Bulgaria. Pentru a lua parte la slujba înmormântării sale, o delegație dela Patriarhia Ortodoxă Rusă va trece cu avionul spre Bulgaria. Astăzi la orele 13,30, această delegație va ajunge la aeroportul Băneasa. De aceea, propune a se numi o delegație din sânul Sf. Sinod, care să meargă la aeroport și în numele Sf. Sinod să prezinte condoleanțe delegației ortodoxe ruse.

Sf. Sinod primind propunerea, delegă pe I. P. S. Arhiepiscop Sebastian Rusan și pe P. S. Episcop Antim Nica.

Biroul face următoarele comunicări:

1. Adresa I. P. S. Patriarh, cu hotărîrea luată de Adunarea Națională Bisericească la 26 Februarie 1950, cu unele modificări aduse Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române și contopiri de Eparhii.

Se trimite spre studiere și referire Comisiunii Canonice-Juridică și de Disciplină.

2. Propunerea I. P. S. Patriarh Justinian, de a se alege Arhieriei-Vicari Patriarhali.

Se trimite la aceeași comisiune.

3. Adresa I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului cu adresa Patriarhului Moscovei și cu referatul asupra canonizării de sfinți ortodocși.

Se trimite spre studiere și referire Comisiunii pentru Doctrină și viață religioasă.

4. Adresa I. P. S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, cu textul «Cărții de Rugăciune» și al «Cărții de Invățătură Creștină Ortodoxă».

Se trimite la aceeași comisiune.

Se suspendă ședința pentru a se lucra în comisiuni.

*

La redeschidere, ia parte la ședință și Dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor.

P. S. Episcop Nicolae Colan al Clujului, raportorul Comisiunii Canonice-Juridică și pentru Disciplină, referă asupra următoarelor chestiuni:

1. *Tem. Nr. 3619/1950.* Comunicarea făcută de I. P. S. Patriarh Justinian, pe lângă care se depune hotărîrea luată de Adunarea Națională Bisericească la 26 Februarie 1950, privind modificarea unor dispozițiuni din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, precum și contopirea unor Eparhii. La propunerea Comisiunii, se hotărăște:

a. *Sf. Sinod ia la cunoștință și aprobă hotărîrea luată de Adunarea Națională Bisericească la 26 Februarie 1950, prin care se suprimă, modifică și se completează unele dispoziții din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române.*

b. *Sf. Sinod aprobă contopirea Arhiepiscopiei Sucevei cu Arhiepiscopia Iașilor și trecerea I. P. S. Arhiepiscop Sebastian Rusan în scaunul de Arhiepiscop al Iașilor, căruia îi conferă rangul de Mitropolit al Moldovei și Sucevei.*

c. *Sf. Sinod aprobă contopirea Episcopiei Galașilor cu Episcopia Constanței în Episcopia Dunării de Jos, cu reședința în Galați și trecerea P. S. Episcop Chesarie Păunescu al Constanței, ca titular al Episcopiei Dunărea de Jos.*

Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, informează Sf. Sinod că Guvernul a și aprobat hotărîrea Adunării Naționale Bisericești și a supus-o Prezidiului Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare Române, care a și semnat Decretul întocmit.

Sf. Sinod ia la cunoștință comunicarea făcută și mulțumește D-lui Ministru al Cultelor.

2. *Tem. Nr. 3520/1950.* Adresa Ministerului Cultelor, prin care se comunică hotărîrea Consiliului de Miniștri Nr. 187 din 17 Februarie 1950, referitor la modul de pensionare a unor Chiriarhi și Arhieriei ai Bisericii Ortodoxe Române, care nu mai îndeplinesc funcțiunile eparhiale pentru care au fost aleși și hirotoniți.

Comisiunea propune și Sf. Sinod primind-o, hotărăște:

a. *Sf. Sinod ia la cunoștință hotărîrea Consiliului de Miniștri Nr. 187/1950, în înțelesul că se consideră ani de serviciu toți anii făcuți în funcțiune publică (câmpul muncii).*

b. *Sf. Sinod roagă a fi încadrați în prevederile acestei hotărîri cu Nr. 187/1950, și PP. SS. Episcopi pensionați Veniamin Nistor și Policarp Morușca și P. S. Arhieriu Galaction Cordun, recalculându-li-se pensiile după dispozițiile ei.*

c. PP. SS. Ierarhi și Arhierei încadrați în prevederile hotărârii Consiliului de Miniștri Nr. 187/1950, se vor pensiona precum urmează:

Pe 1 Martie 1950.

1. I. P. S. Mitropolit Efrem Enăcescu.
2. P. S. Partenic Ciopron, fost Episcop al Armatei.
3. P. S. Arhiereu Eugeniu Laiu.
4. P. S. Arhiereu Atanasie Dincă.

Pe 1 Iunie 1950.

1. P. S. Arhiereu Emilian Antal.

2. P. S. Arhiereu Pavel Șerpe rămâne mai departe profesor la Seminarul Monahal dela mănăstirea Neumțu.

P. S. Episcop Nicolae Popovici al Oradiei, propune Sf. Sinod să clarifice situația în care acești pensionari vor merge la mănăstirile ce li se vor indica de Sf. Sinod, sau și le vor alege.

La propunerea I. P. S. Patriarh, Sf. Sinod delegă pe P. S. Episcop Nicolae al Oradiei să facă propuneri scrise în această problemă.

*

P. S. Episcop Teofil al Romanului și Hușilor, raportorul Comisiunii pentru Doctrină și Viață Religioasă, dă citire referatelor asupra:

1. Tem. Nr. 1725/1950. Adresa Episcopiei Aradului în legătură cu obiceiul «binării» Sf. Liturghii, pe care îl mai practică unii preoți reveniți. Comisiunea propune, iar Sf. Sinod primind-o, hotărăște:

Se interzice cu desăvârșire obiceiul «binării», adică al săvârșirii Sf. Liturghii de mai multe ori, de același preot și în aceeași zi.

I. P. S. Patriarh propune ca să se întocmească de către Comisiune un comunicat amănunțit asupra opririi acestui obicei străin Bisericii Ortodoxe, care după ce va fi aprobat de Sf. Sinod, va fi trimis tuturor parohiilor.

Sf. Sinod primește propunerea și delegă Comisiunea pentru Doctrină și Viață Religioasă să întocmească comunicatul în cauză și să-l prezinte Sf. Sinod.

2. Tem. Nr. 1471/1950. Referatul P. C. Diacon Gh. Moiescu, conferențiar la Institutul Teologic de grad Universitar din București, prin care se arată că pe anul 1951 — după datele pascale aplicate calendarului îndreptat — Sf. Paști se sărbătorește la 29 Aprilie. Comisiunea propune a se comunica această dată, împreună cu sărbătorile legate de Sf. Paști.

Sf. Sinod primește propunerea și se va comunica la toate Chiriarhiile data Sf. Paști, pe anul 1951, împreună cu sărbătorile în legătură cu Sf. Paști.

3. Tem. Nr. 2815/1950. Adresa Institutului Teologic Cluj, prin care cere pentru profesorii aceluși Institut, aprobarea de a redacta un «Lexicon teologic ortodox», după planul întocmit și anexat la adresa în cauză.

Comisiunea propune ca Sf. Sinod să salute cu plăcere această inițiativă și să dea binecuvântarea cerută.

I. P. S. Patriarh Justinian observă că lucrarea prezintă un interes mare bisericesc și de aceia trebuie să grupeze în jurul ei pe toți profesorii dela Institutele Teologice de grad Universitar.

I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan propune ca să fie convocată o întrunire a tuturor profesorilor, în care să se fixeze criteriile, normele de lucru după care să se desvolte fiecare parte și ce extensiune să se dea.

P. S. Episcop Nicolae al Clujului, arată că s'au făcut invitații la profesori și persoanele cunoscute ca interesându-se de probleme științifice și se așteaptă răspuns. Deocamdată la Cluj se face adunarea termenilor. După adunarea tuturor termenilor, se vor trimite la specialiști. Primindu-se propunerile făcute, se hotărăște:

Sf. Sinod dă binecuvântarea sa profesorilor dela Institutul Teologic de grad Universitar dela Cluj, pentru redactarea unui «Lexicon Teologic Ortodox».

Profesorii dela Institutul Teologic din Cluj sunt îndrumați să intereseze la această importantă lucrare pe toți profesorii dela toate Institutele Teologice de grad Universitar, pe care să-i convoace la o întrunire, la care să se fixeze normele de lucru.

4. Tem. Nr. 1910/1950. Raportul I. P. S. Mitropolit Tit Sîmedrea, în legătură cu îndreptarea cărților de ritual, în curs de retipărire. Comisiunea face propunerea de a se întocmi o comisiune specială compusă din persoane care să nu mai aibă altă ocupație, care să lucreze numai la îndreptarea cărților de ritual, ce urmează a

fi retipărite. Acestei comisiuni să i se pună la dispoziție tot materialul informativ.

În urma discuțiilor la care iau parte: I. P. S. Patriarh Justinian, care arată cum este organizată problema aceasta prin Statut și Regulamentul său pentru editură, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, I. P. S. Mitropolit Firmilian al Olteniei și P. S. Episcop Andrei al Aradului, se hotărăște:

Se rămâne pe lângă dispozițiile statutare și regulamentare.

Consilierii tehnici: I. P. S. Mitropolit Tit Sîmedrea și Pr. Prof. Nae Popescu, vor face — când vor simți nevoie — propuneri pentru colaborare cu persoane de specialitate, care vor lucra pe răspunderea consilierilor tehnici care le propun.

Pentru cazurile în care vor avea nedumeriri, consilierii tehnici se vor adresa Sf. Sinod, care le va da toate lămuririle necesare, prin Sinodul Permanent, care va verifica modul de lucru al lor.

P. S. Episcop Nicolae Popovici al Oradiei, prezintă referatul cu propunerile privitoare la situația ierarhilor care urmează să fie pensionați — ce i s'au cerut de Sf. Sinod — și anume:

1. I. P. S. Mitropolit Efrem Enăcescu, stareț la mănăstirea Cernica.
2. P. S. Episcop Partenie Ciopron, stareț la mănăstirea Suceava.
3. P. S. Episcop Veniamin Nistor, stareț la mănăstirea Sf. Treime-Alba Iulia.
4. P. S. Episcop Policarp Morușca, închinoviat la mănăstirea Sf. Treime, Alba Iulia.
5. P. S. Arhiepiscop Emilian Antal, stareț la mănăstirea Cozia-Vâlcea.
6. P. S. Arhiepiscop Eugeniu Laiu, stareț la mănăstirea Cocos-Tulcea.
7. P. S. Arhiepiscop Atanasie Dincă, stareț la mănăstirea Sf. Apostoli-Huși.
8. P. S. Arhiepiscop Teodor Scorobet, închinoviat la mănăstirea Sf. Treime-Sibiu.
9. P. S. Arhiepiscop Galaction Cordun, închinoviat la mănăstirea Căldărușani.
10. P. S. Arhiepiscop Veniamin Pocitan, închinoviat la mănăstirea Cernica.
11. I. P. S. Mitropolit Tit Sîmedrea, închinoviat la schitul Darvari.
12. I. P. S. Mitropolit Nifon Criveanu, închinoviat la mănăstirea Domnița Bălașa.

II. Dat fiind că ne găsim la 27 Februarie, propune ca pensionările să se facă după data de 1 Aprilie 1950, pentru ca cei pensionați să poată avea timpul necesar pentru procurarea actelor de pensionare.

III. Propune deasemenea, să se comunice PP. SS. Chiriarhi respectivi, în Eparhiile cărora urmează să se stabilească ierarhii pensionați, cu mențiunea ca să fie folosiți la diferite slujbe religioase în Eparhie.

IV. Propune să se găsească o modalitate pentru ca ierarhilor pensionați să li se acorde o indemnizație de mutare dela sediile unde se găsesc până la mănăstirea destinată.

Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, arată că data de pensionare este lăsată, de hotărîrea Președinției Consiliului de Miniștri, pe seama Ministerului Cultelor. Ca atare, această chestiune se va trata când Ministerul va fi sesizat oficial.

Sf. Sinod aprobă propunerile făcute de P. S. Episcop Nicolae Popovici, dela punctul I, cu numele Ierarhilor ce urmează a fi pensionați și cu situația lor în mănăstirile în care merg.

Pe cele dela punctul III, de a se comunica Chiriarhilor în Eparhiile cărora se află mănăstirile unde merg Ierarhii pensionați, calitatea acestor Ierarhi; și

Pe cele dela punctul IV, de a se căuta o modalitate pentru a li se acorda indemnizații de mutare în mănăstirile de metanie.

Cât privește data de pensionare, Sf. Sinod rămâne pe lângă hotărîrea luată la tem. Nr. 3520/1950, de mai sus.

La orele 15 se suspendă ședința, anunțându-se cea viitoare la orele 17.

Președinte

(ss) † JUSTINIAN

Secretar, (ss) † Partenie

SUMARUL ȘEDINȚEI A II-a DIN 27 FEBRUARIE 1950.

La orele 17, ședința se redeschide, sub președinția I. P. S. Patriarh, de față fiind și Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor.

Sunt prezenți: II. FP. SS. Mitropoliți: Nicolae al Ardealului, Firmilian al Olteniei, Vasile al Banatului; I. P. S. Arhiepiscop Sebastian al Sucevei și PP. SS. Episcopi: Iosif al Râmnicului și Argeșului, Teofil al Romanului și Hușilor, Antim al

Buzăului, Andrei al Aradului, Nicolae al Clujului, Nicolae al Oradiei, Chesarie al Constanței și Antim Nica.

P. S. Episcop Antim Nica, raportorul Comisiunii pentru învățământ Bisericesc, dă citire referatelor comisiunii asupra următoarelor acte:

1. *Tem. Nr. 1909/950*. Referatul cu lucrarea în manuscris «Gramatica Muzicii Bisericești Psaltice — Studiu comparativ cu notația liniară», întocmit de comisiunea numită de I. P. S. Patriarh, compusă din: Prof. Nicolae Lungu, Prof. I. Croitoru și Prof. Grigore Costea.

În concluzia raportului său, Comisiunea propune aprobarea publicării acestei lucrări.

I. P. S. Patriarh Justinian, arată că lucrarea este și pe note psaltice și pe note liniare — pentru a se putea pune și în mâna necunoscătorilor de notație psaltică bisericească. Această lucrare nu este decât o culegere de bucăți muzicale, care s'au putut transpune pe notație liniară și vor servi pentru școlile de cântăreți bisericești, seminariile monahale și chiar pentru studenții Institutelor Teologice. După ce mai arată studiile pe care le-a inițiat în direcția unei muzici omofonice, punând la vot propunerea comisiunii,

Sf. Sinod dă aprobarea sa pentru tipărirea lucrării «Gramatica Muzicii Bisericești Psaltice — Studiu Comparativ, cu notație liniară».

2. *Tem. Nr. 331 și 2435/950*. Propunerea Institutului Teologic din București, de a se admite înscrierea la Institutele Teologice și a absolvenților dela orice școală medie și a se înființa o școală de cântăreți bisericești pe patru ani, pentru ca absolvenții ei să poată urma cursurile teologice, în vederea pregătirii lor pentru profesorat. În același fel să se reorganizeze și un seminar monahal. Pentru admiterea primei propuneri a făcut intervenție și Arhiepiscopia Sibiului.

Comisiunea propune admiterea acestor propuneri.

I. P. S. Patriarh Justinian este de acord cu prima propunere, ca să se admită absolvenților dela școlile medii să se prezinte la examenul de admitere dela Institutele Teologice, dar nu este de acord cu propunerea a doua. Școlile de cântăreți bisericești, așa cum sunt organizate, corespund scopului pentru care au fost înființate. Corpul profesoral pentru muzică se va recruta dintre licențiații în Teologie, cu aplicație pentru muzică, în urma unui examen special de muzică, care se va reglementa la timp de Sf. Sinod.

La propunerea *I. P. S. Sale*,

Sf. Sinod, în conformitate cu dispozițiile art. 217 din Regulamentul pentru școlile bisericești, aprobă a se prezenta la examenul de admitere în Institutele Teologice de grad Universitar, absolvenții oricăror școli medii de patru clase.

Propunerea de a se reorganiza o școală de cântăreți bisericești pe patru clase, se respinge.

3. *Tem. Nr. 4/950*. Intervenția Institutului Teologic de grad Universitar din București, de a se acorda frecvență redusă studenților și doctoranzilor aflați în câmpul muncii. Comisiunea roagă a se discuta problema în plenul Sf. Sinod.

Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, dă ample informațiuni asupra modului de organizare a învățământului public universitar și în concluzie dă sugestia de a se studia această problemă amănunțit și sub aspectul raportului între învățământul de Stat și al Bisericii.

PP. SS. Episcopi Nicolae al Clujului și Nicolae al Oradiei, cer ca să se facă pogorământ dela obligația frecvenței cu elementele valoroase, care altfel pot fi pierdute pentru învățământ.

La propunerea *I. P. S. Patriarh*,

Sf. Sinod trimite această chestiune în competența Sinodului Permanent, care va decide, pe baza referințelor amănunțite prezentate de Consilierul Administrativ Patriarhal din sectorul bisericesc.

4. *Tem. Nr. 63/950*. Referatul asupra programelor analitice pentru școlile de cântăreți bisericești și seminariile monahale.

Comisiunea constată că *I. P. S. Patriarh* a luat măsura de a se întocmi Programele Analitice ale acestor școli, după care li s'au trimis pentru aplicare provizorie, cu obligația: 1. de a se nota toate observările, în vederea întocmirii — la finele anului — a programelor analitice definitive, și 2. de a se păstra în scris planurile și dezvoltarea fiecărei lecții predate, în vederea întocmirii manualelor didactice.

Comisiunea propune, iar Sf. Sinod primind-o hotărăște:

Se aprobă măsurile luate de I. P. S. Patriarh în legătură atât cu întocmirea și aplicarea programelor analitice provizorii, privind școlile de cântăreți bisericești și seminariile monahale, cât și pe cele privind întocmirea manualelor didactice.

5. *Tem. Nr. 4670/949.* Adresa Episcopiei Clujului cu Proiectul de Regulament pentru examinarea preoților dela cursurile de îndrumare misionară.

P. S. Episcop Nicolae Colan al Clujului, cere să se scoată dela ordinea de zi, întrucât nu mai este de actualitate, căci s'a întocmit un regulament mai bun și mai complet, care urmează să fie aprobat de Plenul Sf. Sinod.

Sf. Sinod hotărăște scoaterea de pe ordinea de zi a proiectului de Regulament în cauză.

6. *Tem. Nr. 10.514/949.* Intervențiile Institutului Teologic Universitar din București, cu propuneri: 1. de a se separa Regulamentul Institutelor Teologice de Regulamentul celorlalte școli de învățământ bisericesc; 2. de a se modifica art. 2 al Regulamentului întocmit de Sf. Sinod, în ce privește disciplina dogmatică, îndrumarea și controlul învățământului, etc., ca aparținând Bisericii; 3. de a se modifica art. 12 al. e. din vechiul Regulament, care prevede obligația pentru profesori de a se hirotoni în termen de un an dela numire, și 4. de a se completa consiliul profesoral — în caz de nevoie — cu membrii corpului didactic ajutător, sau cu personalul administrativ.

Comisiunea propune, iar Sf. Sinod primind-o hotărăște:

1. *Separarea Regulamentului Institutelor Teologice, de cel al școlilor bisericești, nu se admite.*

2. *Dreptul de îndrumare și control, în ce privește învățământul, din partea organelor bisericești și al celor cerute de Legea Cultelor, se stabilește astfel:*

Jurisdicțiunea canonică, învățătura dogmatică și disciplina, precum și îndrumarea și controlul învățământului și al gestiunii Institutelor Teologice, aparțin organelor Bisericii Ortodoxe Române, îndreptățite la aceasta prin Statutul de organizare a acestei Biserici și prin Regulamentul de față.

Controlul Statului, prevăzut de Constituția R. P. R., se exercită prin Ministerul Cultelor, în conformitate cu dispozițiunile Legii Nr. 177/948, pentru Regimul General al Cultelor Religioase.

Această redactare va fi introdusă în Regulamentul Invățământului, la art. 7.

3. *Propunerile Institutului Teologic din București, de sub punctele 3 și 4 de mai sus, se resping.*

7. *Tem. Nr. 3145/949.* Arhiepiscopia Sibiului propune unele modificări în Regulamentul de organizare a Institutelor de Invățământ, pentru pregătirea personalului Bisericii Ortodoxe Române, și anume:

1. *Modificarea art. 253, în sensul ca examenul să fie prezidat de Chiriarhul în jurisdicțiunea căruia se află Institutul Teologic respectiv.*

2. *Dreptul de a promova doctori în Teologie și de a echivala diplomele de doctorat din străinătate, să se extindă și asupra Institutului Teologic dela Sibiu.*

3. *De a se modifica art. 309, în sensul ca numărul minim de 60 studenți, să fie fixat anual, în raport cu vacanțele ce se vor ivi în parohii.*

În urma discuțiunilor care au avut loc,

Sf. Sinod hotărăște a se menține întru totul dispozițiunile din Regulamentul Sf. Sinod, fără nicio modificare din cele propuse de Arhiepiscopia Sibiului.

P. S. Teofil al Romanului și Hușilor, raportorul Comisiunii pentru Doctrină și Viață Religioasă, dă citire referatelor Comisiunii asupra următoarelor acte:

1. *Tem. Nr. 3781/950.* Adresa I. P. S. Mitropolit Firmilan al Olteniei, cu textul «Cărții de Invățatură Ortodoxă» (Catehismul).

Comisiunea face propunerea de a fi aprobată, după ce va fi întregită de P. S. Episcop Andrei Mageriu al Aradului, cu unele precizări, privitoare la combaterea sectelor și cu unele citate din Sf. Scriptură, esențiale pentru anumite răspunsuri.

P. S. Episcop Nicoale Colan al Clujului, propune a i se adăuga și ilustrațiuni, spre a putea căpăta o putere de răspândire și mai mare.

Sf. Sinod primind propunerile făcute, hotărăște a se trimite manuscrisul P. S. Episcop Andrei al Aradului, spre a-i face întregirile propuse de comisiune.

2. *Tem. Nr. 3623/950.* Adresa I. P. S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, pe lângă care depune «Cartea de Rugăciuni» oficială a Sf. Sinod, cuprinzând șase capitole și anume: 1. Rugăciunea cea mai scurtă; 2. Rânduiala sau pravila, pe scurt; 3. Rugăciunile de zi și de noapte; 4. Imbisericirea; 5. Pentru sporirea duhovnicească și 6. Orânduiri bisericești.

P. S. Episcop Nicolae Popovici al Oradiei găsește că mai trebuie întregită cu rugăciuni pe care trebuie să le citească credincioșii în timpul anumitor părți din Sf. Liturghie.

P. S. Episcop Nicolae al Clujului găsește că problema ridicată de *P. S. Episcop Nicolae Popovici* este discutabilă, întrucât credinciosului i se cere să fie activ la Sf. Slujbe. Deci el trebuie să fie atent la preot și la strană. Dacă trebuie să rostească alte rugăciuni, însemnează că este sustras dela această atenție.

Apoi face propunerea de a se introduce și aici ilustrații.

I. P. S. Mitropolit Firmilian dă informațiuni asupra planului pe care l-a avut în vedere la întocmirea acestei «Cărți de Rugăciuni». *I. P. S.* Sa a prevăzut-o și cu îmbogățirea cu ilustrațiuni la fiecare capitol, plus frontispiciile și sfârșitul.

I. P. S. Patriarh Justinian, după ce arată că este de acord ca să nu fie sustrași credincioșii dela atenția pe care trebuie să o aibă la Sf. Slujbe, prin introducerea de rugăciuni speciale, în afară de cele rostite de preot, crede că este absolut necesar înlocuirea Psalmilor cu texte după ediția din 1914, cu care s'a familiarizat auzul credincioșilor, dar cu îndreptarea termenilor care eventual n'ar mai corespunde.

Punându-se la vot, se hotărăște:

Sf. Sinod aprobă textul pentru «Cartea de Rugăciuni», întocmită de I. P. S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, cu îndatorirea pentru I. P. S. Sa de a înlocui textul psalmilor cu textul după ediția Sf. Scripturi din 1914, la care va face îndreptarea termenilor cari eventual n'ar mai corespunde și a expresiilor neînțelese.

Se vor introduce ilustrații, cel puțin pentru capitole, așa cum a arătat I.P.S. Mitropolit Firmilian.

La orele 20, *I. P. S. Patriarh* ridică ședința, anunțând pe cea viitoare pentru mâine, 28 Februarie 1950, orele 10 dimineața.

Președinte,
(ss) † JUSTINIAN

Secretar,
(ss) † Partenie

SUMARUL ȘEDINȚELOR I-a ȘI A II-a, DIN 28 FEBRUARIE

I. P. S. Patriarh Justinian deschide ședința la orele 11 dim., de față fiind și dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor.

Sunt prezenți: II. PP. SS. Mitropoliți: Nicolae al Ardealului, Firmilian al Olteniei, Vasile al Banatului, *I. P. S. Arhiepiscop Sebastian* al Sucevei și PP. SS. Episcopi: Iosif al Râmnicului și Argeșului, Teofil al Romanului și Hușilor, Antim al Buzăului, Andrei al Aradului. Nicolae Colan al Clujului, Nicolae Popovici al Oradiei, Chesarie al Constanței și Antim Nica.

Se citesc de către birou următoarele:

I. Sumarul ședinței Sf. Sinod dela 25 Februarie 1950, care se ratifică și se votează.

II. Sumarul ședinței Sf. Sinod dela 27 Februarie 1950.

La sumar iau cuvântul:

I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului, care propune să se ia și *P. S. Arhiepiscop Teodor Scorobet* între ierarhii cărora urmează să li se recalculeze pensia.

Sfântul Sinod verifică și aprobă Sumarul Ședinței I dela 27 Februarie 1950, în care se vor face rectificările cerute de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului.

III. Sumarul ședinței a II-a a Sf. Sinod din 27 Februarie 1950. La sumar iau cuvântul: *I. P. S. Patriarh*, dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, II. PP. SS. Mitropoliți Nicolae al Ardealului și Vasile al Banatului și *P. S. Episcop Nicolae* al Clujului, în legătură cu studiile ce se cer candidaților la admiterea în Institutele Teologice, stabilindu-se că hotărîrea dela pct. 2, pag. 2, din sumar să aibă următoarea redactare:

«In afară de cei prevăzuți la art. 217, din Regulamentul Școlilor Bisericești, se aprobă a se prezenta la examenul de admitere în Institutele Teologice de grad universitar și absolvenții celorlalte școli medii, cu aprobarea Chiriarhului, care o va da numai după examinarea amănunțită a aptitudinilor religioase ale fiecărui candidat.

Propunerea de a se reorganiza o școală de cântăreți bisericești, pe patru clase și a unui seminar monahal din care să se recruteze profesori, se repsinge».

P. S. Episcop Nicolae Popovici cere să se introducă în hotărîrea ultimă, prin care s'a aprobat Cartea de Rugăciuni, și aprobarea dată de Sf. Sinod, de a se adăuga

în această carte cele două rugăciuni dela Sf. Liturghie, pe care le rostesc credincioșii în taină.

Sf. Sinod primește ambele propuneri. Cu aceste rectificări, Sf. Sinod verifică și aprobă și sumarul ședinței a II-a din 27 Februarie 1950.

IV. Biroul citește apoi comunicările următoare:

1. Rapoartele anuale ale Chiriarhilor.

Se trimit la o comisiune instituită ad-hoc, formată din I. P. S. Sebastian Rusan și P. S. Episcop Chesarie Păunescu.

2. Regulamentul pentru alegerea și numirea clerului din Eparhii.

Se trimite spre studiere și referire Comisiunii Canonice-Juridică.

3. Adresa Ministerului Justiției, privind condamnarea Mitropolitului Visarion Puiu, de către Tribunalul Poporului.

Se trimite spre studiere și referire la comisiunea Canonică-juridică și pentru disciplină.

I. P. S. Patriarh suspendă ședința și invită comisiunile să ia în cercetare actele ce li s'au prezentat, spre a face propuneri plenului Sf. Sinod.

*

La redeschiderile, P. S. Episcop Chesarie Păunescu, raportorul comisiunii ad-hoc, citește referatul asupra rapoartelor de activitate ale fiecărui Chiriarh pe anul 1949. Comisiunea constată cu bucurie că începând cu I. P. S. Patriarh, toți II. PP. SS. Chiriarhi și-au îndeplinit cu cea mai înaltă conștiințozitate îndatoririle în legătură cu înțeleapta conducere a Eparhiei.

Mai constată că relațiile dintre Biserică și Stat se desfășoară sub semnul unei loiale colaborări. Comisiunea propune ca Sf. Sinod, în plenul său, să ia act de activitatea misionară, administrativă și duhovnicească a II. PP. SS. Chiriarhi, să exprime mulțumiri I. P. S. Patriarh Justinian pentru frumoasele realizări ce a făcut în Biserică și să-l autorizeze să înainteze un raport Ministerului Cultelor.

Primindu-se propunerea comisiunii, se hotărăște:

1. *Sf. Sinod să ia act de activitatea misionară, administrativă și duhovnicească pe anul 1949, a PP. SS. Chiriarhi.*

2. *Sf. Sinod aduce mulțumiri I. P. S. Patriarh Justinian pentru frumoasele realizări în Biserică.*

3. *Sf. Sinod autoriză și roagă pe I. P. S. Patriarh Justinian să înainteze un raport Ministerului Cultelor.*

În urma discuțiilor la care iau parte I. P. S. Mitropolit al Ardealului, I. P. S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, PP. SS. Episcopi Nicolae al Clujului și Nicolae al Oradiei, se hotărăște:

Sf. Sinod roagă pe I. P. S. Patriarh Justinian, ca în numele său să intervină la locul în drept pentru restabilirea vechei apartenențe a mănăstirii Bicsad.

Sf. Sinod autoriză și roagă pe I. P. S. Patriarh de a lua măsuri generale pe întreaga Biserică în ce privește catehizarea tineretului, fixându-se un anumit timp din săptămână, în care să se poată face catehizarea.

La orele 15, I. P. S. Patriarh suspendă ședința, până la orele 17.

*

La redeschiderea ședinței, P. S. Episcop Nicolae al Clujului, raportorul Comisiunii Canonice-juridică, dă citire referatelor Comisiunii, asupra următoarelor acte:

1. *Tem. Nr. 3771/1950.* Propunerea I. P. S. Patriarh Justinian de a alege ca Vicar Patriarhal, în locul P. Cuv. Arhim. Benedict Ghiuș, trecut, la cererea sa, ca profesor la Seminarul Monahal dela mănăstirea Neamțu, pe P. Cuv. Arhim. Theoctist Arapaș.

Comisiunea propune, iar Sfântul Sinod, primind propunerea, hotărăște:

— *Alege pe data de 1 Martie 1950, pe P. C. Arhim. Theoctist Arapaș, în postul de Vicar Patriarhal, devenit vacant prin trecerea P. C. Arhim. Benedict Ghiuș, la cererea sa, ca profesor la Seminarul Monahal dela mănăstirea Neamțu.*

Comisiune Canonică-juridică este rugată a proceda la examinarea canonică a celui ales.

2. *Tem. Nr. 2534/1950.* Adresa Ministerului de Justiție cu hotărîrea Nr. 11 din 20 Februarie 1946 a Tribunalului Poporului, prin care Mitropolitul Visarion Puiu a fost condamnat la moarte.

Comisiunea constată:

1. Că mitropolitul Visarion Puiu, când a plecat peste granițele țării, nu mai avea sferă de jurisdicție și se găsea în disponibilitate;

2. Că el a părăsit țara, trăind în străinătate, de mai mulți ani, fără nicio autorizație sau incuviințare;

3. Că a participat la acțiuni sedicioase împotriva Statului Român, cum rezultă din sentința Tribunalului Poporului (dos. 14/1946).

În baza acestor motive și în baza dispozițiilor canonului 84 Apostolic și al canonului 18 al Sinodului IV Ecumenic, Comisiunea propune caterisirea mitropolitului Visarion Puiu iar acțiunile lui să fie considerate nule și neavenite.

Sfântul Sinod se transformă în instanță de judecată și luând în deaproape cercetare constatările și propunerile Comisiunii Canonice-juridică și pentru disciplină, le-a găsit întemeiate.

Totodată, Sf. Sinod cercetând întreaga activitate a fostului mitropolit Visarion Puiu, manifestată atât în scris, cât și verbal, chiar în sânul Sf. Sinod, dela intrarea sa în arhierie, constată că el s'a manifestat ca un dușman al Bisericii Ortodoxe și ca un agent al Vaticanului, strecurat în rândurile ierarhilor ortodocși și susținut de cercurile politice conducătoare trecute.

Astfel, luând un singur caz, acum 25 ani, pe când era numai Episcop, el s'a arătat un dușman de moarte al înființării Patriarhiei Române și al consolidării autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române. Episcop ortodox fiind, Visarion Puiu, nu s'a sfiit a publica atunci sub semnătură proprie, în gazeta «Unirea», organ al Mitropoliei greco-catolice din Blaj, un lung memoriu plin de atacuri la adresa Bisericii Ortodoxe, în al cărui titlu scria: «Crearea Patriarhiei Române nu este cu nimic justificată» și «Singura Patriarhie bine întemeiată este aceea a Romei», iar în cuprins declara: «O singură Patriarhie în întreaga lume creștină întrunește astăzi toate considerațiile pentru a exista și aceea este Patriarhia Romei» («Unirea», anul 1925, Nr. 25, pag. 1, col. II).

O asemenea atitudine de trădare a credinței străbune a poporului credincios nu era îngăduită nici unui simplu mirean ortodox, cu atât mai mult unui ierarh al Bisericii Ortodoxe Române.

În același sens s'a pronunțat împotriva Bisericii Ortodoxe Române și în numeroase alte scrieri dintre care se citează: «Glas în pustiu», lucrare personală, tipărită ca Episcop al Hotinului și Bălților, precum și în diferite discursuri și cuvântări rostite în ședințele Sf. Sinod.

Pe temeiul celor de mai sus, cu unanimitate de voturi se hotărăște:

Sfântul Sinod, pe baza can. 84 Apostolic al Sinodului IV Ecumenic, aplică Mitropolitului Visarion Puiu pedeapsa caterisirii.

Prin aceasta este desbrăcat de demnitatea de Mitropolit și Arhiepiscop, iar acțiunile lui peste hotare sunt considerate nule și neavenite.

3. *Tem. Nr. 149/1950.* Referatul Consilierului Administrativ Patriarhal în legătură cu înființarea unui Vicariat general ucrainean, pendinte de Patriarhia Română. Comisiunea propune, iar Sf. Sinod primind propunerea, aprobă înființarea acestui Vicariat.

P. S. Episcop Antim al Buzăului, tot ca raportor al Comisiunii Canonice-juridică, citește referatul asupra Regulamentului pentru numirea și transferarea clerului din Eparhii, examenele de capacitate, definitivare, promovare și special pentru Capitală, ale diaconilor și preoților din Biserica Ortodoxă Română.

Comisiunea face următoarele propuneri de modificare în textul trimis la toți Chiriarhii, spre studiere și referire și anume:

1. La art. 16. se va face mențiunea următoare: «Dacă n'a putut obține calificativul postului pe care-l ocupă, se transferă din oficiu într-o parohie de categoria calificativului obținut, urmând să fie înlocuit de altul cu calificativul corespunzător, după cerere».

2. La art. 17, să se facă mențiunea, că diaconilor, pentru a fi transferați în Capitală, să nu li se ceară 15 ani, ci să fie recrutați prin concurs, stabilit de I. P. S. Patriarh.

3. La art. 26, al. ultim, se va adăuga: «Preotul sau diaconul care se crede nedreptățit, va putea contesta procesul verbal încheiat de Prototierul, în termen de 14 zile».

4. Art. 45 va avea următoarea redactare: «Orice numire sau transferare, făcută fără respectarea acestui regulament, se poate anula la cererea motivată a celui în cauză, făcută în termen de 15 zile dela comunicare. Cererea se adresează Chiriarhiei respective.

În caz de respingerea cererii, cel în cauză poate face apel tot în timp de 15 zile la Patriarhie, care găsind apelul motivat, la referatul Serviciului de Inspecție

și Control, va anula numirea sau transferarea, prin Consiliul Național Bisericesc. Dacă va găsi apelul nemotivat, îl va respinge și va pedepsi pe petiționar cu pierderea dreptului de transferare pentru totdeauna».

Primind propunerile făcute de comisiune, Sfântul Sinod — cu unanimitate de voturi — aprobă Regulamentul pentru numirea și transferarea clericului în parohii, cu modificările propuse de comisiune, la art. 16, 17, 26 și 45.

P. S. Episcop Teofil Herineanu al Romanului și Hușilor, raportorul Comisiunii pentru doctrină și viață religioasă, arată că n'a fost timp suficient pentru comisiune, ca să întocmească comunicatul asupra «binării» Sf. Liturghii.

La propunerea I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, biroul Sf. Sinod este îndatorat a face acel comunicat cu aprobarea I. P. S. Patriarh.

1. *Tem. Nr. 4558/1950.* Adresa Arhiepiscopiei Craiovei, prin care se întreabă de portretele oficiale ce urmează a se zugrăvi în bisericile nou zidite. Comisiunea găsește că numai chipul ctitorilor și al Ierarhului sub păstoria căruia s'a sfințit biserica, vor putea fi zugrăvite în interiorul bisericilor.

La această propunere, P. S. Episcop Antim al Buzăului crede că este necesar să se clarifice cine se poate numi ctitor.

I. P. S. Patriarh arată că se socotește ctitor numai acea persoană care a zidit și înzestrat cu toate cele necesare o biserică, sau în înțelegere cu încă două-trei persoane. Ceilalți care vor fi făcut câte o donație, fie în natură sau în bani, nu pot fi socotiți ctitori, ci numai ajutători ai sfântului locaș.

Cu această întregire, Sf. Sinod aprobă propunerea comisiunii, care va fi comunicată la toate Eparhiile.

2. *Tem. Nr. 3622/1950.* Adresa I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului, asupra canonizării Sfinților în Biserica Ortodoxă Română.

Comisiunea propune:

1. Sfinții ale căror moaște se află pe pământ românesc și a căror pomenire se săvârșește în Biserica Ortodoxă, cu slujbe în minele românești:

a. Sfânta Prea Cuvioasa Maica noastră Paraschiva, având moaștele în Catedrala Mitropolitană din Iași.

b. Sf. Mucenic Ion cel Nou dela Suceava, având moaștele în biserica Sf. Ioan din Suceava.

c. Sf. Muceniță Filofteia dela Argeș, având moaștele în biserica Sf. Episcopii a Râmnicului și Argeșului.

d. Cuviosul Părintele nostru Dimitrie cel Nou (Basarabov), având moaștele în Catedrala Sf. Patriarhii din București.

e. Prea Cuviosul Părintele nostru Grigorie Decapolitul, având moaștele în Sf. Mănăstire Bistrița din jud. Vâlcea.

f. Cuviosul Nicodim cel Sfințit, având părți din sfintele sale moaște în mănăstirea Tismana din jud. Gorj.

Relativ la fericirii înșirați mai sus, comisiunea propune ca Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române să întocmească act oficial de cinstirea (venerarea) lor în întreaga Biserică noastră Românească. Cu alte cuvinte, să generalizeze cultul lor pentru întreaga Biserică Ortodoxă Română și să comunice și celorlalte Biserici surcri numele lor.

2. Sfinți de neam românesc, cu pomenire în alte Biserici Ortodoxe: Sf. Ioan al Olteniei (cunoscut sub numele de Sf. Ioan Valahul).

Comisiunea propune introducerea acestuia în cultul și calendarul Bisericii Ortodoxe Române, printr'o hotărâre oficială a Sf. Sinod.

3. Mucenici, mărturisitori ai dreptei credințe și cuvioși Români, cu cinstire (consacrare) locală — unii, din partea poporului dreptcredincios al țării noastre:

a. Mitropolitul Sava Brancovici;

b. Ieromonahul Visarion Sarai, din Ardeal;

c. Mitropolitul Iorest;

d. Ieromonahul Sofronie din Cioara și

e. Țăranul Nicolae Oprea, din Ardeal.

Cuvioși Ierarhi:

a. Calinic cel Sfânt, dela Cernica și Râmnic;

b. Ioan dela Râșca (Moldova) și

c. Iosif cel Nou, dela Partoș (Banat).

Comisiunea propune ca pomenirea lor de sfințenie să fie statornicită de Sf. Sinod, fie printr'o venerare locală, fie prin venerarea în întreaga Biserică Ortodoxă Română.

4. In ce privește șirul celorlalți măcenici, mărturisitori și cuvioși ai Neamului Românesc, comisiunea propune ca săvârșirea pomenirii lor să se facă pe măsura cercetărilor amănunțite în popor și cu documente sigure la timpul potrivit.

Sfântul Sinod primind propunerea comisiunii, hotărăște:

1. Sfinții dela punctul prim al propunerii Comisiunii pentru doctrină și viață religioasă, bucurându-se de cinstirea îndelungată locală din partea credincioșilor, se vor venera pe întreaga Biserică Ortodoxă Română. Numele lor va fi introdus în calendar, cu slujbele cuvenite, la datele la care sunt venerați local.

2. Sf. Ioan al Olteniei, cinstit în Biserica Grecească sub numele de Sf. Ioan Valahul, se introduce în cultul și calendarul Bisericii Ortodoxe Române, cu zi de pomenire la 12 Mai.

3. Mucenicii mărturisitori ai dreptei credințe și cuvioșii români dela punctul 3, din propunerea Comisiunii, se vor bucura de venerare locală, introducându-se în calendarul local.

Chiriarhiile în cuprinsul cărora se face venerarea acestora, vor înainta Sfântului Sinod, sinaxarele, troparele și slujbele întocmite în cinstea lor, pentru pregătirea actelor de canonizare solemnă.

4. Hotărîrea dela punctele 1, 2 și 3 se va comunica la toate Chiriarhiile din Patriarhia Română — spre executare — precum și la toate Bisericile Ortodoxe surori.

5. Pentru punerea în aplicare a pct. 4 din propunerea Comisiunii, se vor trimite la toate Chiriarhiile referate despre canonizare, cu rugămintea de a strânge, — în conformitate cu indicațiunile din referate — toate datele asupra cinstirii diferitelor persoane din cuprinsul jurisdicțiilor și a le aduce la cunoștința Sf. Sinod.

P. S. Episcop Nicolae al Clujului roagă Sf. Sinod să completeze decizia sa din anul trecut, prin care sunt oprite pe cinci ani hirotoniile de preoți, în Mitropoliile de dincoace de munți, în sensul ca preoții hirotoniți în parohiile din Transilvania, să nu poată cere transferarea timp de cinci ani dela hirotonie. In felul acesta, tinerii, hirotoniți la parohiile de acolo, nu vor mai putea părăsi parohiile așa de ușor ca până acum.

I. P. S. Patriarh este de acord cu această propunere, care este în spiritul Regulamentului de numire a clerului în parohii.

Sf. Sinod primește propunerea P. S. Episcop Nicolae Colan și dispune a fi comunicată la toate Chiriarhiile pentru respectare.

P. S. Episcop Nicolae Colan, raportorul Comisiunii Canonică-juridică și pentru disciplină, citește procesul verbal de examinarea canonică a P. C. Arhim. Theoctist Arapaș, prin care comisiunea găsește că P. S. Sa este vrednic de a i se acorda rangul ierarhic de Arhiepiscop, cu titlul de Botoșeneanu.

Sf. Sinod, cu unanimitate de voturi, acordă rangul ierarhic de Arhiepiscop, cu titlul de Botoșeneanu, P. C. Arhim. Theoctist Arapaș, Vicar Patriarhal.

I. P. S. Patriarh Justinian roagă Sf. Sinod ca în cazul când se va opri pentru ocuparea celui alt loc de Vicar Patriarhal, asupra unei persoane, care are deja arhierie, să-l autorizeze a-i face numirea.

Sf. Sinod, în unanimitate de voturi, dă I. P. S. Patriarh Justinian autorizarea solicitată.

Terminându-se ordinea de zi, I. P. S. Patriarh Justinian solicită Sf. Sinod ca sesiunea aceasta să nu se socotească încheiată, ci numai prorogată, avându-se în vedere unele chestiuni importante ce s'au discutat și care urmează să primească o rezolvare definitivă, în urma termenilor stabiliți la aceste ședințe.

Sfântul Sinod aprobă prorogarea.

Mulțumește II. PP. SS. și PP. SS. membri pentru munca și contribuția la rezolvarea unor probleme atât de importante, care au figurat pe ordinea de zi a acestei sesiuni.

I. P. S. Sa mulțumește călduros d-lui prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, în primul rând pentru participarea efectivă la toate ședințele Sf. Sinod în această sesiune și în al doilea rând pentru lămuririle prețioase pe care le-a dat și pentru angajamentul ce a luat de a supune Guvernului și de a interveni pentru soluționarea unor probleme privind bunul mers al Bisericii.

In încheiere, I. P. S. Sa urează PP. SS. membrii ai Sf. Sinod ca la înapoierea în Eparhii să continue cu aceeași râvnă opera de propășire duhovnicească a credincioșilor, spre binele Bisericii și al Patriei.

I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, făcându-se interpretul simțămintelor membrilor Sf. Sinod, mulțumește I. P. S. Patriarh pentru răbdarea, priceperea și

înțelepciunea cu care a condus debaterile Sf. Sinod, pe a cărui ordine de zi au fost o seamă de chestiuni din cele mai importante pentru Biserică și-i urează mulți ani, spre binele Bisericii Ortodoxe Române.

Cu aceasta se încheie ședința din ziua de 28 Februarie 1950, la orele 19.

† JUSTINIAN
Președinte

Secretar,
† Partenie

ȘEDINȚA A III-A DIN ZIUA DE 28 FEBRUARIE 1950.
PENTRU VERIFICAREA SUMARULUI ȘEDINȚELOR I-A ȘI A II-A
DIN ACEEĂȘI ZI.

Ședința se deschide la orele 22 sub președinția I. P. S. Patrarh.

Sunt prezenți: II. PP. SS. Mitropoliți: Nicolae al Ardealului, Firmilian al Olteniei și Vasile al Banatului; I. P. S. Arhiepiscop Sebastian al Sucevei și PP. SS. Episcopi: Iosif al Râmnicului și Argeșului, Teofil al Romanului și Hușilor, Antim al Buzăului, Nicolae Colan al Clujului, Nicolae Popovici al Oradiei, Chesarie al Constanței și Antim Nica, locotenent al Galaților.

Biroul dă citire sumarului ședințelor I-a și a II-a ținute în dimineața și după amiaza zilei de 28 Februarie 1950.

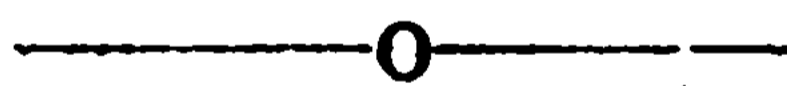
Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian declară deschisă discuția asupra sumarului. Neluând nimeni cuvântul, Inalt Prea Sfinția Sa propune, iar

Sfântul Sinod primind propunerea, cu unanimitate de voturi verifică și aprobă sumarul ședințelor I-a și II-a din 28 Februarie 1950.

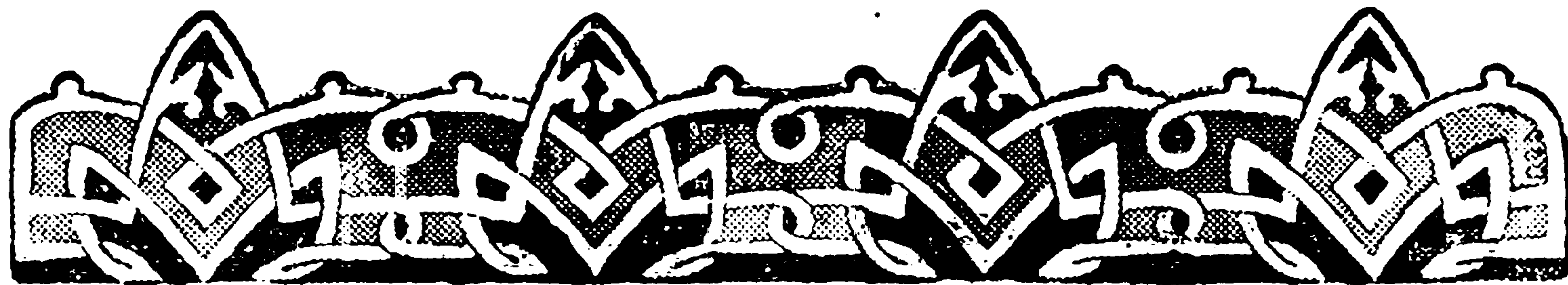
După aceasta, Inalt Prea Sfințitul Patriarh, în calitate de președinte, prorogă Sf. Sinod pentru o ședință care se va anunța la timp.

(ss) † JUSTINIAN
Președinte

Secretar, (ss) † Partenie

NOTA REDACȚIEI: Cuvântările care formează anexele sumarelor de mai sus, au fost publicate în darea de seamă din fruntea acestei reviste.

ADUNAREA NAȚIONALĂ BISERICESCĂ SESIUNEA ORDINARĂ 26 FEBRUARIE 1950.

SUMARUL ȘEDINȚEI I DIN 26 FEBRUARIE 1950.

Președinte: Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian.

Adunarea Națională Bisericească a fost convocată de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, cu adresa Consiliului Național Bisericesc nr. 1831 din 31 Ianuarie 1950, în sesiune ordinară, pe data de Duminică 26 Februarie 1950, în sala de ședințe din palatul patriarhal.

Deschiderea sesiunii s'a făcut cu următoarea solemnitate:

La orele 11 s'a oficiat doxologia în catedrala Sfintei Patriarhii, în prezența I. P. S. Patriarh Justinian, a d-lui prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, a Chiriarhilor și a membrilor Adunării Naționale Bisericești. După terminarea doxologiei s'a trecut în sala de ședințe.

Onor. Membri, luând loc în incintă, trimit o delegațiune care să vestească pe I. P. S. Patriarh Justinian despre întrunirea Adunării Naționale Bisericești și-l roagă să vină spre a deschide și prezida Adunarea Națională Bisericească.

I. P. S. Sa, însoțit de dl. prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, intră în sală, ocupă scaunul prezidențial și dă cuvântul d-lui prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, care citește decretul Prezidiului Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare Române, nr. 51 din 8 Februarie 1950, prin care sesiunea ordinară a Adunării Naționale Bisericești se declară deschisă.

Adunarea ascultă în picioare decretul și însoțește sfârșitul lui prin aclamațiuni unanime.

I. P. S. Patriarh Justinian, în calitate de Președinte, rostește cuvântarea care se anexează la prezentul sumar (anexa 1), în care arată că scopul convocării Adunării Naționale Bisericești este rezolvarea lucrărilor obișnuite și comemorarea unui sfert de veac de ființare a Patriarhatului românesc.

I. P. S. Patriarh dă apoi cuvântul d-lui prof. Coriolan Tătaru, care rostește cuvântarea de comemorare din partea Adunării Naționale Bisericești și care se anexează la prezentul sumar (anexa 2).

Domnul prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, luând cuvântul, rostește cuvântarea, care se anexează (anexa 3).

În conformitate cu art. 3 din regulamentul interior, I. P. S. Patriarh invită la birou pe P. C. Preot Dumitru Cumpănașu, secretar general al Adunării Naționale Bisericești și pe P. C. Pr. I. Pătrășcoiu, secretar.

Secretarul general al Adunării face apelul nominal și se constată că din totalul de 55 membri sunt:

44 prezenți și 11 absenți.

Sunt prezenți deasemenea cei doi Vicari Patriarhali și cei patru consilieri administrativi patriarhali.

I. P. S. Patriarh constată că în conformitate cu art. 13 din regulament, Adunarea este în număr și poate lucra valabil.

Se citește apoi scrisoarea d-lui prof. P. Constantinescu Iași, Vice-Președinte al Prezidiului Marelui Adunării Naționale, prin care cere scuză că nu poate veni la ședința Adunării Naționale Bisericești al cărei membru este, fiind reținut în ultimul moment de îndatoriri importante și urgente tot în legătură cu interesele obștești.

Adunarea Națională Bisericească ia cunoștință și acordă concediu d-lui prof. Constantinescu-Iași.

I. P. S. Patriarh propune a se trimite din partea Adunării, Prezidiului Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare Române și Guvernului, următoarele telegrame:

I. Domniei Sale

Domnului Prof. Dr. CONSTANTIN PARHON,
Președintele Prezidiului Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare
Române.

«Adunarea Națională Bisericească, întrunită în ședință, astăzi 26 Februarie 1950, constatând din nou perfecta colaborare între Biserică și Prezidiul Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare Române, în numele clerului și credincioșilor Vă asigură de colaborarea cea mai leală din partea Bisericii Ortodoxe Române, spre binele și fericirea poporului și înflorirea Republicii Populare Române, scumpa noastră Patrie».

Președinte,
(ss) † JUSTINIAN
Patriarh

II. Domniei Sale,

Domnului Dr. PETRU GROZA,
Președintele Consiliului de Miniștri.

«Adunarea Națională Bisericească, întrunită în ședință ordinară, astăzi 26 Februarie 1950, își exprimă adâncă sa mulțumire, constatând că legăturile între Biserică și Guvern sunt cele mai leale și Vă roagă să primiți omagiile sale de recunoștință pentru tot sprijinul pe care-l acordați Bisericii Ortodoxe Române.

«Guvernul R. P. R., se poate bizui și în viitor pe colaborarea cea mai leală din partea Bisericii Ortodoxe Române în toate inițiativele luate, pentru binele și fericirea poporului și înflorirea Republicii Populare Române.

«Apelul Guvernului R. P. R. și al Partidului Muncitoresc Român, privind organizarea comitetelor de luptă pentru pace, a fost însușit cu cea mai mare însuflețire de Biserica Ortodoxă Română, care va mobiliza în acest scop întregul cler și poporul dreptcredincios».

Președinte,
(ss) † JUSTINIAN
Patriarh

Biroul citește numele membrilor pe comisiuni, apoi comunică lucrările ce i s'au prezentat și care se repartizează pe comisiuni astfel:

I. La Comisiunea organizatoare:

Permanența Consiliului Național Bisericesc a depus:

1. Cu tem. nr. 3161/950, «Propunerii» pentru modificarea unor dispozițiuni statutare;

2. Cu tem. nr. 3938/950, «Regulamentul pentru dobândirea, înstrăinarea, grevea și administrarea averii bisericești și pentru controlul ierarhic și verificarea gestionară»;

3. Cu tem. nr. 3939/950, «Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționarea organelor centrale deliberative, administrative și executive din Patriarhia Română»;

4. Cu tem. nr. 3940/950, «Regulamentul pentru alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor deliberative și executive în parohiile, protopopiatele și eparhiile din Patriarhia Română»;

5. Tem. nr. 12.569/949, Cererea pr. Stancu Rădulescu din jud. Romanați, împreună cu memoriul semnat de o parte din preoții aceluia județ, prin care cer alipirea jud. Romanați la Arhiepiscopia Craiovei;

6. Tem. nr. 139, 2093/950, Cererea delegaților Arhiepiscopiei Sucevei în Adunarea Națională Bisericească de a se realipi județul Maramureș la Arhiepiscopia Sucevei, însoțită de adresele Episcopiei Oradia, cu protestele a două protopopii maramureșene contra acestei cereri;

II. La comisia de validare.

7. Tem. nr. 1918 și 2195/950, Actele Episcopiei Romanului și Hușilor și Episcopiei Aradului cu delegarea a noi membri în Adunarea Națională Bisericească, în locul celor plecați din Eparhie sau pensionați;

III. La comisia bisericească.

8. Tem. nr. 3941/950, Raportul sectorului bisericesc din Administrația Patriarhală.

IV. *La comisia culturală.*

9. Tem. nr. 3942/950, Raportul sectorului cultural din Administrația Patriarhală.

V. *La comisia economică-financiară.*

10. Tem. nr. 3943/950, Raportul și darea de seamă asupra activității sectorului economic din Administrația Patriarhală, împreună cu bilanțul, gestiunea încheiate la 31 Decembrie 1949.

VI. *La comisia bugetară.*

11. Tem. nr. 3944/950, Proiectul de buget al Administrației Patriarhale pe anul 1950.

I. P. S. Patriarh Justinian propune să se aprobe urgența pentru referatul Permanenței Adunării Naționale Bisericești, cu propuneri pentru suprimarea, modificarea și completarea unor dispozițiuni din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, privind contopirea unor eparhii, spre a fi cercetat de comisiunea organizatoare și adus înaintea Adunării Naționale Bisericești imediat spre decizie.

Adunarea Națională aprobă propunerea făcută și declară de urgent Referatul Permanenței Consiliului Național Bisericesc privind modificarea unor dispozițiuni statutare și ca urmare comisiunea de organizare este invitată să ia imediat în studiu acest referat.

I. P. S. Patriarh Justinian suspendă ședința până la întocmirea referatului, pentru care s'a aprobat urgența.

*

La redeschiderea ședinței, dl. prof. Coriolan Tătaru, raportorul comisiunii organizatoare, citește referatul comisiunii asupra propunerilor Permanenței Consiliului Național Bisericesc de modificarea unor dispozițiuni d'în Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române. Comisiunea găsindu-le întemeiate, propune aprobarea lor întocmai.

P. S. Episcop Nicolae al Oradiei cere Adunării să lase Maramureșul mai departe Eparhiei Oradia.

În urma lămuririlor date de I. P. S. Patriarh Justinian și de dl. Dr. Petru Groza, cu privire la Maramureș, Adunarea aprobând propunerea comisiunii, cu unanimitate de voturi, hotărăște:

1. *Punctele 3 și 5 dela art. 5 din Statut se suprimă.*

2. *Punctul 7 dela art. 5 se modifică astfel: «Episcopia Dunării de Jos cu reședința în Galați».*

3. *Arhiepiscopia Sucevei se contopește cu Arhiepiscopia vacantă a Iașilor, cu reședința în Iași, iar I. P. S. Arhiepiscop Sebastian Rusan al Arhiepiscopiei Sucevei devine titularul Arhiepiscopiei întregite a Iașilor, Mitropolit al Modovei și Sucevei.*

4. *Episcopia Constanței se contopește cu Episcopia vacantă a Galaților, sub denumirea de Episcopie a Dunării de Jos, cu reședința în Galați, iar P. S. Episcop Chesariu Păunescu devine titularul Episcopiei întregite a Dunării de Jos.*

5. *În componența teritorială a eparhiilor intervin următoarele schimbări:*

Județul Ialomița se alipește la Episcopia Buzăului.

Județul Tutova se alipește la Episcopia Romanului și Hușilor.

Județul Maramureș se alipește la Episcopia Clujului.

6. *Aliniatul prim dela art. 11 din Statut va avea următoarea redactare: «Sf. Sinod se compune din Patriarh ca Președinte și toți Mitropoliții, Episcopii și Vicarii Patriarhiei în funcțiune, ca membri».*

7. *Aliniatul 2 dela art. 11 din Statut va avea următoarea redactare: «În lipsa Patriarhului, Președinte al Sf. Sinod este Mitropolitul Moldovei și Sucevei, iar în lipsa acestuia, Mitropolitul Ardealului, urmând apoi al Olteniei, al Banatului sau cel mai vechiu Episcop în hirotonie».*

8. *Aliniatul 2 dela art. 31 din Statut va avea următoarea redactare: «Doi vicari arhieriei asimilați în drepturi de salarizare, pomenire și cinstitie cu episcopii eparhioți».*

9. *Aliniatele 2 și 3 dela art. 32 din Statut se contopesc în următoarea redactare: «Ei îndeplinesc atribuțiunile delegate prin decizie de Patriarh».*

10. *Aliniatul ultim dela art. 35 din Statut va avea următoarea redactare: «Consiliul Național Bisericesc, Administrația și Cancelaria Patriarhală vor funcționa conform unui regulament întocmit de Consiliul Național Bisericesc și votat de Adunarea Națională Bisericească».*

11. *Titulatura de «Arhiepiscop» și «Arhiepiscopi» când este vorba de a indica persoane, sau de «Arhiepiscopii», când este vorba de eparhii, prevăzute în următoarele*

articole din Statut și anume: în articolele 21, al. ultim, 112 al. prim, 114 lit. c, d, e, f, g, și h; 129, 130, 131 al. 3, 133, al. ultim și 168 se suprimă și se înlocuiește cu cea de «Arhiepiscop-Mitropolit» când este vorba de persoane și cu cea de «Arhiepiscopie-Mitropolie», când este vorba de teritoriul unei eparhii».

I. P. S. Patriarh Justinian — ca urmare a hotărârii de mai sus — proclamă aleși pe I. P. S. Arhiepiscop Sebastian Rusan ca Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Sucevei și pe P. S. Episcop Chesarie Păunescu ca Episcop al Episcopiei Dunării de Jos.

Această proclamație de alegere este aprobată de Adunarea Națională Bisericească prin aplauze unanime.

I. P. S. Patriarh dă apoi cuvântul I. P. S. Sebastian Rusan, noul Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Sucevei, care în cuvântarea sa (anexa 4) făgăduiește că în activitatea păstorească din noua eparhie va urma pilda marilor mitropoliți predecesori: Dosoftei, Veniamin, Iosif și Nicodim, a căror operă în slujba poporului și a patriei se leagă să o continue.

I. P. S. Patriarh dă cuvântul P. S. Chesarie Păunescu, Episcopul întregitei eparhii a Dunării de Jos, care rostește cuvântarea ce se anexează la prezentul sumar (anexa 5).

Noul titular mulțumește pentru încrederea ce i s'a acordat, simțindu-se încurajat în fața noilor răspunderi ce i se pun pe umeri, de exemplul Întâistătătorului Bisericii Ortodoxe Române, Patriarhul Justinian și de condițiunile favorabile Bisericii create de regimul nostru de democrație populară și-și ia angajamentul să-și închine întreaga viață pentru fericirea și înălțarea patriei și slava Sfintei noastre Biserici.

I. P. S. Patriarh dă cuvântul d-lui dr. Petru Groza, membru al Adunării Naționale Bisericești și Președintele Consiliului de Miniștri, care felicită pe noii titulari eparhioți, făcându-le urări de îndelungată și rodnică păstorie, în cadrul cuvântării al cărei text se află în anexa nr. 6.

I. P. S. Patriarh Justinian mulțumește atât în numele Sfântului Sinod cât și în numele Adunării Naționale Bisericești Domnului Prim Ministru Dr. Petru Groza că a ajutat cu frumoasele sale sfaturi la rezolvarea problemelor ce au venit în discuție.

Incheindu-și cuvântarea în aplauzele Adunării, I. P. S. Patriarh, constatând că sunt orele 14.30, suspendă ședința, anunțând redeschiderea ei la orele 17.

Președinte

(ss) † JUSTINIAN

Patriarh

Secretar General

Pr. D. Cumpănașu

În conformitate cu dispozițiunile art. 22 al. ultim din Regulamentul interior al Adunării Naționale Bisericești și în executarea celor hotărâte de Adunare, în ședința I-a dela 26 Februarie 1950, acest sumar s'a citit, verificat și aprobat de noi, astăzi 16 Martie 1950.

Președinte

(ss) † JUSTINIAN

Patriarh

Membrii Comisiunii de verificare:

(ss) Iorgu Stoian

(ss) Gala Galaction

(ss) Ioan D. Ioan

(ss) Ioan Pătrășcoiu

ȘEDINȚA II-a DIN 26 FEBRUARIE, DELA ORELE 17—20,30.

Președinte: Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian.

Ședința se deschide la orele 17.

La ordinea de zi sunt referatele comisiunilor.

1. Înalt Prea Sfințitul Președinte invită pe raportorii comisiunilor să aducă referatele asupra problemelor dela dosar.

2. Tem. nr. 1918 și 2195/950. P. C. Pr. Mihai Țiței, președintele comisiunii de validare, care a examinat adresele Episcopiei Romanului și Hușilor nr. 673/950 și Episcopiei Aradului nr. 539/950, cu trimiteri de noi membri în Adunarea Națională Bisericească propune Adunării validarea noilor membri în Adunarea Națională Bisericească.

Adunarea primind propunerile comisiunii, hotărăște:

a. Validează pe următorii:

— Părintele Vichentie Mocanu, trimisul Eparhiei Romanului și Hușilor, în locul Pr. Ioan Moiceanu, plecat din Eparhie și

— Părintele Prot. Gh. Lițiu, delegatul Eparhiei Aradului, în locul Pr. Traian Tîbîian, pensionat;

b. Alege pe Pr. V. Mocanu, în locul vacant din comisiunea economică-financiară și pe Pr. Gh. Lițiu în comisiunea de petiții, în locul vacant.

3. Dl. Prof. Coriolan Tătaru, raportorul comisiunii organizatoare, citește următoarele referate:

a. Tem. nr. 12.569/949. Referatul asupra cererii preoților din jud. Romanați, de a se alipi acest județ la Arhiepiscopia Craiovei. Comisiunea găsind neîntemeiată cererea, propune iar Adunarea Națională Bisericească primind propunerea, hotărăște:

Cererea preoților din județul Romanați de a se alipi acest județ la Arhiepiscopia Craiovei, nu se ia în considerare.

b. Tem. nr. 139 și 2093/950. Referatul asupra:

— Cererii membrilor în Adunarea Națională Bisericească, de a se realipi jud. Maramureș la Arhiepiscopia Sucevei și

— Adreselor nr. 8300/949 și 311/950, ale Episcopiei Oradiei, prin care se protestează contra acestei cereri de realipire.

Comisiunea constată că prin hotărîrea luată în ședința din dimineața zilei de azi de Adunare, județul Maramureș s'a atribuit Eparhiei Clujului, cererile nu mai au obiect. De aceea propune, iar Adunarea primind propunerile comisiunii, hotărăște:

Clasarea acestor acte la dosar.

c. Tem. nr. 3938/950. Referatul asupra «Regulamentului pentru dobândirea, înstrăinarea, grevarea și administrarea averii bisericești și pentru controlul ierarhic și verificarea gestionară», cerut de art. 171 din Statut, întocmit de Permanența Consiliului Național Bisericesc și pe care găsindu-l redactat în conformitate cu dispozițiunile Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, propune aprobarea lui.

Adunarea, primind propunerea comisiunii, aprobă «Regulamentul pentru dobândirea, înstrăinarea, grevarea și administrarea averii bisericești și pentru controlul ierarhic și verificarea gestionară».

d. Tem. nr. 3939/950. Referatul asupra «Regulamentului pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționarea organelor centrale deliberative, administrative și executive din Patriarhia Română, Sf. Sinod, Sinodul Permanent, Adunarea Națională Bisericească, Consiliul Național Bisericesc, Administrația Patriarhală și instituțiile anexe», întocmit de Permanența Consiliului Național Bisericesc.

Comisiunea găsind că este întocmit în conformitate cu prevederile statutare, propune aprobarea lui.

Dl. Prof. Ștanciu Stoian, Ministrul Cultelor, face propunerea ca Adunarea Națională Bisericească să dea împuternicire Consiliului Național Bisericesc de a îndrepta și completa eventualele scăpări sau lipsuri ale acestor regulamente.

Adunarea aprobă această propunere.

P. C. Pr. D. Cmpănașu arată că deși este secretar general al Consiliului Național Bisericesc și al Adunării, nu a fost pus în situația să cunoască de mai înainte proiectele de regulamente prezentate de Permanență și că acest sistem de lucru nu este conform cu Statutul și principiile democratice, întrucât a fost înlăturat de a-și exercita funcția sa la alcătuirea acestor regulamente și a fost pus în fața unui fapt împlinit. De aceea, cere să fie desărcinat din funcția sa de secretar general al Consiliului și al Adunării Naționale Bisericești, neputând lua parte la votarea acestor regulamente.

I. P. S. Patriarh arată, printre altele, că nu este absolut obligatoriu ca toate chestiunile cari vin la Adunarea Națională Bisericească să treacă mai întâi pe la Consiliul Național Bisericesc. Propunerile în Adunarea Națională Bisericească se fac de Permanența Consiliului Național Bisericesc ale cărui atribuțiuni le îndeplinește, după cum și Consiliul Național Bisericesc îndeplinește unele din atribuțiunile Adunării Naționale Bisericești între sesiuni. Consiliul Național Bisericesc nu a fost convocat pentru că:

— Regulamentele prevăzute de Statut au cerut un studiu îndelungat de trei luni de zile și Consiliul Național Bisericesc nu putea fi convocat pentru atâta vreme;

— Noile regulamente sunt o adaptare a celor vechi la Noul Statut de organizare și nu puteau fi prezentate fără a fi definitive.

— Nevoină să scape această sesiune a Adunării, iar regulamentele fiind terminate abia în ajunul întrunirii, n'a mai rămas vreme și pentru convocarea Consiliului Național Bisericesc.

— De altfel, Adunarea le poate respinge dacă le găsește că nu sunt conforme cu principiile statutare;

— Permanența Consiliului Național Bisericesc, lucrând sub directa supraveghere și îndrumare a I. P. S. Sale, asigură Adunarea că poate avea încredere că regulamentele sunt bine întocmite;

— Pr. Cumpănașu este secretarul Adunării Naționale Bisericești, nu al Consiliului Național Bisericesc, care are alt secretar, acesta fiind și secretarul Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

Asigurând Adunarea Națională Bisericească că până la tipărire, regulamentele vor mai fi revăzute de Permanență și vor trece apoi și pe la Consiliul Național Bisericesc, I. P. S. Președinte propune ca întrucât comisiunea le-a găsit conforme cu Statutul, regulamentele să fie aprobate, nefiind absolut obligatoriu ca regulamentele să treacă mai întâi pe la Consiliu.

Dl. prof. Coriolan Tătaru, raportorul Comisiunii, arată că numai pentru încrederea acordată Permanenței Consiliului Național Bisericesc, care a lucrat sub președinția I. P. S. Patriarh, a propus spre aprobare regulamentele.

I. P. S. Patriarh pune la vot propunerea comisiunii, iar Adunarea Națională Bisericească, primind propunerea comisiunii, aprobă

«Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționarea organelor centrale deliberative și executive din Patriarhia Română», cerut de articolele 38, 162, 164 și 166 din Statut.

d. *Tem. nr. 3940/1950.* Raportorul aceleiași comisiuni citește referatul asupra «Regulamentului pentru alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor deliberative și executive din parohiile, Protopopiatele și Eparhiile din Patriarhia Română», întocmit de Permanența Consiliului Național Bisericesc. Comisiunea găsindu-l că este întocmit în conformitate cu dispozițiunile statutare, propune aprobarea lui.

Adunarea, primind propunerea, aprobă regulamentul prezentat.

4. *Tem. nr. 3941/1950.* Dl. Gogu Găină, raportorul comisiunii bisericești, citește referatul asupra raportului general al sectorului bisericesc din Administrația Patriarhală, pentru timpul dela 8 Iunie 1949—26 Februarie 1950, întocmit de P. C. Pr. Gh. Vintilescu, Consilier Administrativ Patriarhal. Comisiunea propune Adunării să ia în considerare constatările și să aprobe propunerile făcute.

Adunarea Națională Bisericească primind propunerea, hotărăște:

a. *Aprobă raportul sectorului bisericesc.*

b. *Aduce mulțumiri I. P. S. Patriarh Justinian pentru toată munca depusă și grija neobosită cu Biserica Ortodoxă Română să meargă pe calea indicată de dumnezeiescul ei întemeietor, spre binele credincioșilor și al Patriei.*

c. *Aduce mulțumiri II. PP. SS. și PP. SS. Membrii ai Sfântului Sinod, pentru tot concursul dat I. P. S. Patriarh Justinian.*

d. *Aduce mulțumiri d-lui Dr. Petru Groza, Președintele Consiliului de Miniștri și întregului Guvern al Republicii Populare Române pentru înțelegerea ce au avut-o întotdeauna față de rolul important pe care-l are Biserica Ortodoxă Română pentru fericirea și buna îndrumare a poporului pe calea adevăratei democrații.*

e. *Aduce mulțumiri d-lui Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, pentru concursul dat la promovarea colaborării leale dintre Biserică și Guvernul R.P.R.*

5. *Tem. nr. 3942/1950.* P. C. Pr. Constantin Nonea, raportorul Comisiunii Culturale, care a examinat raportul sectorului cultural asupra Serviciului de Editură și Tipografie al Institutului Biblic din Administrația Patriarhală, întocmit de P. C. Pr. Gh. Maior, Consilier Administrativ Patriarhal și propune Adunării să ia în considerare cele constatate și să hotărască.

Adunarea primind propunerile comisiunii,

a. *Aprobă raportul general cultural;*

b. *Exprimă mulțumiri I. P. S. Patriarh Justinian pentru interesul deosebit ce-l arată Serviciului Cultural și de Misiune al Patriarhiei;*

c. *Exprimă mulțumiri cărmuitorilor Patriei noastre, Înălților Ierarhi, clerului și credincioșilor, pentru înțelegerea și sprijinul moral și material acordat Serviciului Cultural al Patriarhiei la împlinirea planului de lucru programat;*

d. *Exprimă vii mulțumiri D-lui Ministru Vasile Luca pentru subvenția acordată la înzestrarea cu cărți de ritual a bisericilor sărace din Ardeal;*

e. *Dă descărcare pentru exemplarele de reviste și cărți care s'au trimis paro-*

liilor abonate dar n'au ajuns la destinație, modul de difuzare al cărților rămânând în viitor în grija Protopopiatelor de plasă;

f. Dă descărcare de gestiune pe anul 1949 și aprobă proiectul de buget pe anul 1950.

g. Exprimă mulțumiri tuturor celor ce s'au ostenit la lucrarea culturală a Patriarhiei Române.

5. Tem. nr. 3943/1950. P. C. Pr. Vichentie Mocanu, raportorul Comisiunii Economică-Financiară, citește referatul Comisiunii asupra Raportului general și dării de seamă întocmite de Părinții Consilieri Administrativi Patriarhali Al. Săvulescu și At. Preda, pentru sectorul economic-financiar din Administrația Patriarhală pe anul 1949 și al instituțiilor anexe, și găsind că operațiunile sunt încheiate în conformitate cu dispozițiunile legale, propune, iar Adunarea Națională Bisericească primind propunerile comisiunii, hotărăște:

a. Aprobă conturile de executare bugetară și bilanțurile anexate pe 1949, dând cuvenita descărcare gestionarilor respectivi;

b. Aprobă ca suma de 17.800.675 lei, excedent din anul 1949, să fie trecută în bugetele de venituri ale anului 1950;

c. Exprimă I. P. S. Patriarh recunoștința pentru grija și munca ce o depune în slujba Bisericii Ortodoxe Române, pentru strădania, îndrumarea și supravegherea zilnică pe care le depune la buna organizare a Administrației Patriarhale.

6. Tem. nr. 3944/1950. P. C. Pr. Grigore Goleanu, raportorul comisiunii bugetare, luând în cercetare proiectul de buget al Administrației Patriarhale pe anul 1950 și găsind că este bine întocmit și în conformitate cu instrucțiunile și normele legale în vigoare, propune Adunării să dea cuvenita aprobare.

Adunarea primind propunerea, aprobă bugetul Administrației Patriarhale pe anul 1950, avânt atât la venituri cât și la cheltueli suma de lei 140.513.000, precum și expunerea de motive.

I. P. S. Patriarh Justinian rostește cuvântarea al cărei text se dă integral în anexa nr. 1, la acest sumar. În această cuvântare dă ample informațiuni asupra organizării și funcționării Administrației Patriarhale și instituțiilor anexe.

Înainte de a încheia cuvântarea, I. P. S. Patriarh propune a se alege, conform art. 22 din Statut, o comisiune de 5 persoane din sânul Adunării Naționale Bisericești, care să verifice sumarul ședințelor Adunării Naționale Bisericești întocmit de Birou.

Adunarea primind propunerea I. P. S. Patriarh, alege în comisiunea pentru verificarea sumarului întocmit de Birou, pe următorii membri:

1. P. C. Pr. Gala Galaction.
2. P. C. Pr. Ioan Pătrășcoiu
3. Dl. Magistrat Ioan D. Ioan
4. Dl. Prof. Iorgu Stoian
5. P. C. Pr. Dumitru Cumpănașu.

În încheierea cuvântării, I. P. S. Patriarh Justinian, arătând că lucrările Adunării Naționale Bisericești s'au terminat, mulțumește membrilor Adunării pentru participarea la ședință. Mulțumește d-lui Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, pentru că a luat parte activă la toate lucrările Adunării și-l roagă să citească Decretul de închiderea Adunării Naționale Bisericești.

Dl. Prof. Univ. Coriolan Tătaru, solicitând cuvântul și avându-l, rostește o cuvântare de mulțumire la adresa I. P. S. Patriarh și a Guvernului, cuvântare cuprinsă în anexa nr. 2 dela sumar.

Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, rostește cuvântarea de sub anexa 3.

Terminând cuvântarea, d-sa dă citire Decretului Prezidiului Republicii Populare Române nr. 52/1950, prin care Adunarea Națională Bisericească, convocată în sesiune ordinară pentru ziua de 26 Februarie 1950, se declară închisă, la orele 20,30.

Președinte,
(ss) † JUSTINIAN
Patriarh

In conformitate cu dispozițiunile art. 22, al. ultim din Regulamentul interior al Adunării Naționale Bisericești și în executarea celor hotărâte de Adunare în ședința dela 26 Februarie 1950, acest sumar s'a citit, verificat și aprobat de noi, astăzi 16 Martie 1950.

Președinte,
(ss) † JUSTINIAN
Patriarh

Membrii Comisiunii de verificare:

(ss) *Iorgu Stoian*
(ss) *Gala Galaction*
(ss) *Ioan D. Ioan*
(ss) *Ioan Pătrășcoiu*

NOTA REDACȚIEI: Cuvântările care formează anexele acestor sumare au fost publicate în fruntea numărului de față.

RAPORTUL SECTORULUI BISERICESC DIN ADMINISTRAȚIA PATRIARHALĂ.

ASUPRA SITUAȚIEI GENERALE DIN BISERICA ORTODOXA ROMANA DELA 8 IUNIE 1949, LA 26 FEBRUARIE 1950.

Mersul vieții bisericești pe timpul dela ultima ședință a Adunării Naționale Bisericești, din 8 Iunie 1949 până astăzi, 26 Februarie 1950, coincide cu primul an de aplicare a Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, aprobat de Prezidiul Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare Române, prin Decretul Nr. 233 din 23 Februarie 1949.

Acest Statut constituie pentru Biserică Constituția ei, pentru o nouă organizare și funcționare din punct de vedere administrativ, potrivit cu noua orientare socială și în perfectă concordanță cu rânduețile ei canonice și doctrinale de veacuri.

Dacă se are în vedere că aplicarea Statutului s'a început din 23 Februarie 1949, atunci mersul treburilor generale bisericești, în răstimpul dela 8 Iunie 1949 până la data de astăzi, trebuie privit sub raportul continuării treptate a orânduirii și a îndeplinirilor izvorite din dispozițiile acestui Statut.

Înainte de a trece la expunerea acestor orânduirii și îndepliniri, trebuie să menționez că luna Februarie 1950 marchează pe răbojul vieții noastre bisericești nu numai împlinirea unui an dela punerea în aplicare a Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, deci a unui act de importanță internă, ci și a unui act, care pe lângă importanța internă are și o importanță externă, în raport cu celelalte Biserici Ortodoxe străine. Anul acesta se împlinesc

25 DE ANI DELA ÎNFIINȚAREA PATRIARHATULUI ORTODOX ROMÂN.

Sfântul Sinod, prin hotărârea sa dela 4 Februarie 1925, a înălțat scaunul de Arhiepiscop și Mitropolit al Ungro-Vlahiei, care purta titlul de Primat al Bisericii Ortodoxe Române, la rangul de Scaun Patriarhal.

Actul acesta sinodal de înălțare în rang, a fost întărit prin legea No. 669, publicată în Monitorul Oficial Nr. 44 din 25 Februarie 1925.

Prin aceasta, Biserica Autocefală Ortodoxă Română se înalță din rândul Bisericilor Autocefale Ortodoxe de rang mitropolitan, în rândul Bisericilor Autocefale Ortodoxe de rang patriarhal.

Comemorarea împlinirii a 25 de ani dela votul Sf. Sinod s'a făcut de către Sinodul Permanent, convocat de I. P. S. Patriarh Justinian în ședință de lucru, la 4 Februarie a. c. Cu această ocazie, Sinodul Permanent a hotărât a se face comemorarea împlinirii a 25 de ani dela publicarea legii de înființarea Patriarhatului, de către Plenul Sf. Sinod, convocat în ședință specială la 25 Februarie a. c., iar astăzi de către Adunarea Națională Bisericească.

Instituirea Patriarhatului în organizația Bisericilor Ortodoxe s'a făcut pe bază canonică (canon. 9 și 17 Sinod IV Ecumenic și canon. II Sinodul VII Ecumenic), în scopul fixării unei autorități de conducere centrală: Patriarhul împreună cu Sinodul Patriarhal și pentru asigurarea uniunii de doctrină și disciplină, atribuțiuni pe

care le aveau la început Mitropoliții, în calitate de conducători ai provinciilor mitropolitane respective. Deci, atribuțiunile conducătorilor din Bisericele Autocefale, cu titlul de Arhiepiscop, Mitropolit sau Exarh, trecute asupra Patriarhului și Sinodului Patriarhal, sunt aceleași pe care le aveau la început Mitropoliții cu Sinodul Mitropolitan, asupra Episcopilor din jurisdicția lor canonică. Ca urmare a acestui fapt, autoritatea patriarhală și a Sinodului Patriarhal se extinde asupra tuturor Mitropolițiilor și Episcopilor din întregul Patriarhat.

Legea din 25 Februarie 1925 nu preciza atribuțiunile Patriarhului. Se spunea numai în mod vag: «Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române se va bucura de toate drepturile recunoscute de sfintele canoane și legile țării». De aceea, Patriarhia la noi era numai un fel de distincție personală a Arhiepiscopului Bucureștilor — Mitropolit al Ungro-Vlahiei, care nu-i dădea niciun alt drept în afară de cele pe care le avea ca Mitropolit Primat al țării.

Însă prin Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române din Februarie 1949, s'a făcut un pas înainte. Art. 5 din acest Statut precizează că Biserica Ortodoxă Română este «organizată ca Patriarhie, cu titulatura de Patriarhia Română». Iar prin articolele 11, 17, 28, 29 și 30 s'a fixat în mod precis care sunt drepturile și îndatoririle Patriarhului ca șef suprem al Bisericii din cuprinsul țării.

Deci comemorarea a 25 de ani dela înființarea Patriarhatului Român, coincide cu împlinirea unui an dela punerea Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române în adevăratele și canonicele sale drepturi și îndatoriri.

ANIVERSAREA UNUI AN DELA ACTUL REINTREGIRII BISERICII ORTODOXE ROMÂNE DIN ARDEAL.

După cum am arătat în raportul general din anul trecut, Guvernul R. P. R. a denunțat la 17 Iulie 1948, Concordatul încheiat cu Vaticanul de vechile regimuri politice. Prin acel Concordat, România își limitase suveranitatea sa în favorul Statului fictiv al Vaticanului, care ținea strâns legați în chingile unei obediențe medievale pe credincioșii uniți din fosta Biserică Greco-Catolică.

După această denunțare și după instaurarea în R. P. R. a noului regim al cultelor, credincioșii din fosta Biserică Greco-Catolică s'au putut mișca liberi și au rupt orice legătură cu oprinatoarea organizație religioasă a Romei, revenind la Biserica Ortodoxă Română, dela care fuseseră rupți prin făgădueli mincinoase și prin silnicie, cu un pătrar de mileniu mai înainte.

Actul acestei reveniri în sânul Bisericii strămoșești, încheiat la Alba Iulia la 21 Octombrie 1948, s'a sărbătorit cu deosebită solemnitate la 21 Octombrie 1949, tot la Alba Iulia, de delegați ai clerului și poporului revenit, din toate părțile Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului.

La această prăznuire au luat parte toți Vlădicii Transilvaniei precum și P. S. Teofil Herineanu, Episcopul Romanului și Hușilor, întâiul ierarh ales în Biserica Ortodoxă Română, dintre preoții greco-catolici reveniți la Ortodoxie.

I. P. S. Patriarh Justinian a fost reprezentat de către P. S. Episcop Iosif Gafton al Râmnicului și Argeșului.

După oficierea Sfintei Liturghii de către soborul Vlădicilor ardeleni și P. S. Episcop Iosif Gafton al Râmnicului și Argeșului, în frunte cu I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului, ajutați de un sobor de preoți și diaconi, între cari se aflau și cei trei Vicari foști greco-catolici — Traian Belășcu dela Sibiu, Sabin Truță dela Cluj și A. Coman dela Oradea, — a urmat șirul cuvântărilor, începutul lor fiind făcut de I. P. S. Mitropolitul Nicolae, urmașul vechilor Mitropoliți ai Bălgradului.

În toate cuvântările s'a accentuat bucuria fraților de a fi împreună uniți în aceeași credință străbună, în aceeași muncă și în aceeași luptă pentru înfrățirea Bisericii strămoșești și pentru bunăstarea scumpei noastre Republici Populare Române, care a creiat condițiile de libertate necesare realizării visului de veacuri a credincioșilor din Transilvania.

Astfel, I. P. S. Mitropolitul Nicolae al Ardealului — între altele —, după ce face un călduros apel la puținii cari, influențați de școli și interese străine, au mai rămas în afara marelui mișcări de refacere a unității bisericești transilvănene, să înțeleagă — «măcar în ceasul al 11-lea» — porunca de a fi toți «un singur suflet, o singură credință, o singură Biserică», îndeamnă pe ascultători astfel: «Să facem să rodească actul acesta mareț, spre binele și spre fericirea Patriei».

Iar, după ce aduce prinos de laudă Vlădicilor care și-au pus sufletul pentru

păzirea și apărarea Ortodoxiei și îndeamnă la plecarea inimilor în fața lungului șir de mucenici care și-au dat viața pentru biruința drepte credințe, arată că îmbrățișează cu dragoste pe credincioșii și clerul legat de popor, care au mărturisit cu îndrăzneală vrerea lor. În continuare, referindu-se la cei ce au contribuit la acest mare act, — I. P. S. Sa spune: Exprimăm cinstirea și recunoștința noastră tuturor ostenitorilor în câmpul marelui acțiuni de unificare bisericească: I. P. S. Patriarh Justinian, care a patronat și îndrumat cu înțelepciune și cu inimă de părinte, lucrarea aceasta; PP. SS. Episcopi, cari au ostenit cu vreme și fără vreme, întru împlinirea și consolidarea ei; cucernicilor preoți cari au legat sufletele în unitatea cea dintâi și tuturor credincioșilor mireni cari, cu însuflețire, s'au angajat spre aceasta. Guvernului Țării îi mulțumim pentru că a oferit Bisericii climatul libertății necesar realizării acestui act epocal».

P. S. Episcop Nicolae Colan al Clujului, în constatările și concluziile trase, între altele spune:

«La obârșia «unirii» sunt deci două gânduri păcătoase: unul al Vaticanului și altul al Burgului împărătesc din Viena. În această obârșie păcătoasă trebuie căutată și caducitatea «unirii» de acum 250 de ani, care a fost impusă prin teroare și silă de sus, n'a izvorât din vreo dorință sau trebuință lăuntrică a credincioșilor sau preoțimii».

«De aceea, chiar când a primit, formal, câteva «ponturi» din catolicism, le-a primit cu condiția ca «toată legea (ortodoxă) să stea pe loc, iar dacă n'ar sta, nici pecețile unirei să nu aibă nicio tărie». Legea a stat pe loc, frații uniți rămânând cu credința în Ortodoxie. Niciodată n'au rostit Crezul cu «Filioque», nu s'au cuminecat cu «hostie» (ostie), ci cu «cuminecătură românească», purgatoriul nu le-a pricinuit insomnii, iar în «nesmâtnicia» papei n'au crezut corifeii școlii latiniste dela Blaj, care, Slavă Domnului, fuseseră și la Roma».

Impresionantă a fost cuvântarea fostului preot unit — dar revenit la Ortodoxie — azi Episcop al Romanului și Hușilor, P. S. Sa Teofil Herineanu, care după ce face un rezumat al etapelor actului de revenire sub scutul Bisericii Ortodoxe, reamintește declarația țaranului dela Măjina, care spune răspicat că «poporul rupe orice legătură care îl ținea până acum de Biserica Romei, că poporul se întoarce la Biserica Ortodoxă, că încheiat prin chiagul acestei credințe și prin iubire, poporul va lupta pentru înflorirea scumpei noastre Republici Populare pentru pace și progres, valori atât de scumpe neamului omenesc și atât de bineplăcute lui Dumnezeu».

P. S. Sa își încheie cuvântarea cu angajamentul — în numele celor reveniți — că se vor strădui «cu vorba și mai ales cu fapta» de a dobândi «atașamentul neprețuit față de Biserica, care ne-a îmbrățișat și ne prețuiește, atașament față de regimul democrației populare care ne-a înlesnit această reîntâlnire plăcută lui Dumnezeu...».

Cu această ultimă cuvântare s'a încheiat aniversarea unui an dela actul reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania. Iar clericii și credincioșii care au fost de față au plecat la casele lor, cu inimile pline de hotărârea sfântă de a nu se mai lăsa desbinați niciodată și de a munci pentru idealurile mari ale Bisericii străbune și de a milita cu osârdie pentru pace și libertate.

INSCAUNAREA P. S. TEOFIL HERINEANU.

Colegiul Electoral pentru alegerea Episcopilor și Arhiepiscopilor-Mitropoliți, întrunit în ziua de 8 Iunie 1949, a ales în scaunul vacant de Episcop al Romanului și Hușilor, pe Părintele Teofil Herineanu, fost preot greco-catolic, dar revenit la Ortodoxie.

Această alegere a fost aprobată de Sf. Sinod și apoi confirmată prin Decretul Nr. 680/949, de Prezidiul Marei Adunări Naționale a Republicii Populare Române, în urma recomandării d-lui Ministru al Cultelor. În felul acesta, gândul Colegiului Electoral de a cinsti clerul și credincioșii greco-catolici reveniți sub bolta ocrotitoare a Ortodoxiei, prin ridicarea la demnitatea de Episcop a unui vrednic preot din mijlocul lor, a devenit fapt împlinit.

După ce și-a făcut pregătirea monahală în mănăstirea Cetățuia-Iași, unde a fost tuns în monahism, a primit Sfânta Taină a Arhieriei într'un cadru sărbătoresc la schitul Dragoslavele, jud. Muscel, în prezența I. P. S. Patriarh Justinian și a D-lui Ministru al Cultelor, Dl. Prof. Stanciu Stoian.

Slujba sfințirii a fost oficiată de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, cu I. P. S. Mitropolit Firmilian al Olteniei și P. S. Episcop Iosif Gafton al Râmnicului și Argeșului, asistați de un sobor de preoți și diaconi.

La 26 August 1949, i s'a făcut — în sala Palatului Prezidiului Marei Adunări

Naționale —, cu solemnitatea cuvenită, tradiționala înmânare a cărjei, de către Dl. Prof. Constantinescu-Iași, Vicepreședintele Prezidiului Marelui Adunări Naționale, în prezența I. P. S. Patriarh Justinian, D-lui Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, membrilor Sf. Sinod, D-lor Consilieri Ministeriali dela Culte, Consilierilor Patriarhali, etc.

Pe ziua de Duminică 28 August 1949, I. P. S. Patriarh Justinian, însoțit de Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, de I. P. S. Arhiepiscop Sebastian Rusan al Sucevei, de P. S. Episcopi Antim al Buzăului și Antim Nica, Lt. Episcop al Galaților, de Consilieri Patriarhali, Vicari Episcopali, foști greco-catolici din Ardeal, etc., a făcut înscăunarea canonică a P. S. Teofil Herineanu în Catedrala Episcopiei de Roman. Catedrala Episcopiei Romanului era neîncăpătoare pentru a cuprinde mulțimea Protopopilor, preoților și dreptcredincioșilor, care veniseră să întâmpine pe Patriarhul țării și să-și primească pe noul lor îndrumător sufletesc.

În luminoasa cuvântare de instalare a noului Episcop pe scaunul vlădicesc cinstit de ierarhi cu nume nepieritor, ca Macarie, alcătuitor de cronici, Vasile cel cinstit peste hotare pentru cunoașterea învățăturilor dreptei credințe, Dosoftei, tălmăcitorul Psaltirii în viers românesc, Veniamin Costache, marele cărturar al veacului trecut și Melhisedec, neîntrecutul cunoscător al jertfelor și suferințelor îndurate de poporul nostru, în necurmata lui luptă pentru libertate și dreptate; Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, amintind împrejurările în care s'a săvârșit mult așteptata întregire a Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania, a rostit, printre altele, cuvinte ca acestea:

«Sf. Sinod a întins «brațele părintești» către clerul fost unit; pentru aceasta a chemat din sânul acestui cler, pe noul Episcop al Romanului și Hușilor, pentru a cimentea unificarea Bisericilor românești și pentru a nu mai spune «noi» și «voi», ci numai «noi», închinătorii și slujitorii sfintei Ortodoxii. Ceea ce n'au putut face papii și Hasburgii în două veacuri și jumătate, am izbutit să facem noi în mai puțin de un an de zile, desăvârșind unitatea de suflet, ruptă prin viclesuguri papale și prin minciuni împărătești».

Iar Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, în cuvântarea sa rostită în numele Guvernului, a spus, printre altele, următoarele:

«Ne-am adunat într'un loc, încărcat de gloria unui trecut de luptă pentru independența națională, un loc care deșteaptă amintiri de strânsă prietenie cu marii noștri vecini dela Răsărit, cu care ne-am găsit întotdeauna alături, în lupta pentru acest bun prețios al independenței, într'un loc mai ales care ne arată că, adesea, Biserica a mers în trecut pe acest drum și atunci ea a fost pe linia aspirațiilor naționale.

«Drumul nostru trebuie să fie continuarea acestui drum și pășirea spre viitorul luminos, pe care poporul român, sub conducerea avangardei sale organizate, Partidul Muncitoresc Român și în strânsă colaborare cu Uniunea Sovietică — și-l deschide astăzi.

«Acesta este drumul pe care mergem noi, acesta este drumul pe care poate merge cu cinste un Ierarh și cu deosebire Ierarhul Romanului și Hușilor».

P. S. Episcop Teofil Herineanu, în cuvântarea sa de răspuns Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și D-lui Ministru Stanciu Stoian, arată că «mărirea» în Biserică trebuie să fie pătrunsă de smerenie, izvorită din dragoste. De aceea, în Biserică, ca și în lumea nouă a dreptății sociale, cei mari servesc ei înșiși, spre deosebire de lumea veche a nedreptăților sociale, în care cei mari erau serviți.

«Este o anumită Biserică din care smerenia a fost isgonită de trufie și în care cel ce vrea să fie mai mare s'a prefăcut în stăpânitor lumesc, purtat pe litieră și căruia i s'a sărutat papucul».

«Cei rânduiți a fi conducători în Biserică — episcopi și preoți — sunt astfel îndatorați să se pună în slujba poporului, ajutându-l în năzuințele lui după o viață mai fericită, scutită de exploatare, ferită de cumplitele dureri ale războaielor. Propovăduind pacea și rugându-se lui Dumnezeu pentru pacea a toată lumea, mai marii Bisericii se învrednicesc de lauda și răsplata Celui ce a spus: «Fericii făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema» (Matei V, 9).

Ca încheiere, P. S. Episcop Teofil a făcut următorul legământ:

«Imi voi da deci silința să păstoresc în așa fel, încât în fiecare clipă a vieții să pot avea conștiința liniștită, că am dat Chesarului — adică dregătoriei lumești — ce este al său — și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu, după cum cere porunca Celui ce ne va fi tuturor judecător nemitarnic».

RELĂȚIILE CU CELELALTE CULTE.

Denunțarea Concordatului cu Vaticanul și promulgarea noiei Legi a Cultelor, au scos Biserica Ortodoxă Română din umilitoarea situație în care se afla față de clerul romano-catolic. Dornică să-și închine, de acum înainte strădaniile sale — alăturându-și și celelalte culte — pentru propășirea Patriei și poporului român, Biserica Ortodoxă Română a ținut să însemne printr'un fapt fără precedent în istoria țării noastre, începutul epocii noi de libertate, de egalitate, de respect reciproc și de colaborare între cultele religioase din Republica Populară Română.

Din aceste năzuințe a izvorit inițiativa I. P. S. Patriarh Justinian, de a realiza o frățească și strânsă colaborare între Biserica Ortodoxă Română și celelalte culte. Folosind prilejul aprobării de către Prezidiul Marei Adunări Naționale a Statutului de organizare și funcționare a majorității cultelor religioase din R. P. R., I. P. S. Patriarh Justinian a adresat șefilor de culte o caldă invitare de a lua parte la o consfătuire, în Palatul Patriarhal din București.

La această chemare a Întâistătătorului Bisericii Ortodoxe Române, au răspuns cu entuziasm: I. Vasarhely, Episcopul cultului reformat din Cluj, dr. Feiderich Müller, Episcopul cultului evanghelic C. A. din Sibiu, Gh. Argay, Episcopul cultului evanghelic-luteran S. P., Dr. Moses Rosen, șef-rabinul cultului mozaic, Dr. Simion Dănilă, Episcop al cultului unitarian, Arhimandritul Vasken Balgian, șeful Bisericii armene, I. P. S. Tihon, Mitropolitul Bisericii creștine de rit vechiu (lipovenesc) și Mehmet, muftiu, șeful cultului musulman.

Astfel că în dimineața zilei de 23 Iunie 1949, s'a putut ține prima consfătuire — sub președinția I. P. S. Patriarh Justinian — a șefilor cultelor din R. P. R., în sala bibliotecii din Palatul Patriarhal. Dela început au mărturisit cu toții că inițiativa I. P. S. Patriarh Justinian răspunde propriei lor dorințe de a pune capăt atmosferei de ostilitate între culte, pe care o creiaseră trecutele legiuri.

După discuțiile în care șefii cultelor și-au manifestat satisfacția pentru această consfătuire, menită să asigure relații de frățietate, încredere și colaborare între cultele reprezentate, s'a făcut cunoscută dorința unanimă a celor nouă șefi de culte, de a exprima devotamentul și recunoștința credincioșilor lor față de Guvernul R. P. R. pentru deplina libertate religioasă, pentru egalitatea dintre culte, pentru asigurarea drepturilor de a se organiza după norme proprii, conform învățăturilor, canoanelor și tradițiilor lor și de a face educația religioasă a credincioșilor în biserici și case de rugăciuni, etc., asigurate și garantate prin Constituția și legile țării.

Toate aceste sentimente de grațitudine față de regimul de democrație populară din țara noastră, rostite în cadrul consfătuirii dela Patriarhie, au fost înmănușiate într'o Moțiune pe care au adoptat-o toți cei prezenți.

Această Moțiune a fost înmănată D-lui Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, în aceeași zi de 23 Iunie, pe la crele 14, de șefii cultelor, în frunte cu I. P. S. Patriarh Justinian, iar a doua zi, Vineri 24 Iunie 1949, toți șefii cultelor au fost primiți în audiență de Dl. Dr. Petru Groza, Președintele Consiliului de Miniștri și de Dl. Vasile Luca, Vicepreședintele Consiliului de Miniștri.

Atât la Ministerul Cultelor cât și la Președinția Consiliului de Miniștri, s'au rostit înălțătoare cuvântări asupra raporturilor dintre culte și conducerea de Stat, asupra conlucrării Cultelor pentru binele și propășirea Patriei.

După aceste vizite, cei nouă conducători ai cultelor religioase din Republica Populară Română s'au înapoiat la Palatul Patriarhal, de unde s'au despărțit, hotărâți să activeze din toate puterile lor pentru adâncirea colaborării, pentru întărirea spiritului de egalitate și de respect reciproc între culte, contribuind astfel prin munca lor laolaltă la propășirea poporului și la înălțarea Patriei noastre. (Vezi «Ortodoxia», revista Patriarhiei Române, an. I, Nr. 2—3, pag. 7—56).

Trebue să menționez că șefii cultelor din provincie au fost oaspeții I. P. S. Patriarh Justinian, în căminul arhieresc din Palatul Patriarhal, pe tot timpul cât au stat în București. Dela această dată, ori de câte ori vin în București, porțile Palatului Patriarhal și ușile Căminului Arhieresc, le stau deschise și domniile lor au primit cu deosebită grațitudine această dragoste, pe care le-a arătat-o șeful Bisericii Ortodoxe Române.

Consfătuirea în sine constituie un act unic, «un eveniment istoric», după cum îl numește dl. Ioan Vasarhelyi, episcopul cultului reformat din Cluj, în cuvântarea rostită la Președinția Consiliului de Miniștri, act ce nu s'a mai repetat nu numai în istoria țării noastre, ci după cunoștințele sale, nici în viața altor țări. Niciunde — spune Domnia Sa, — nu găsim o pildă asemănătoare: păstorul sufletesc al Bisericii celei

mai mari din întreaga țară, ca gazdă ospitalieră a invitat pe șefii cultelor din R. P. R. la o consfătuire comună, pentru a desbata noua așezare a cultelor religioase și problemele în legătură cu ea. Delegația noastră reprezintă toate limbile și confesiunile popoarelor conlocuitoare. Ea are o deosebită semnificație că mergem cot la cot și că vrem să șăvârșim tot posibilul, pentru conviețuirea pașnică a diferitelor naționalități, pentru ca astfel apărarea păcii și asigurarea muncii productive să nu aibă nicio piedică pe terenul activității noastre».

Pe răbojul nenumăratelor înfăptuiri ale sale, într'un termen așa de scrut, de când conduce treburile Bisericii Ortodoxe Române, I. P. S. Patriarh Justinian a crestat — prin acest act — un eveniment istoric de o importanță covârșitoare, atât pentru Biserică, cât și pentru Țară.

De acum încolo, între șefii cultelor din țara noastră, nu va mai fi ca în trecut — distanță, suspiciune, sau chiar ură, desconsiderare, — ci prietenie sinceră, încredere și prețuire reciprocă, de unde va izvorî acea colaborare necesară pe teren moral și social. Urmând exemplul și sfaturile șefilor, credincioșii diferitelor culte, indiferent de naționalitate, vor avea unii față de alții aceleași sentimente de prietenie și bună înțelegere, ca lucrând astfel la pacea și armonia socială spre binele tuturor.

VICARIATUL GENERAL ORTODOX UCRAINEAN.

În luna Noembrie 1949, la cererea clerului și credincioșilor ortodocși de naționalitate ucraineană, în urma avizului favorabil dat de I. P. S. Patriarh Justinian, de comun acord cu Ministerul Cultelor, a luat ființă în țara noastră un Vicariat General Ortodox Ucrainean.

În baza unei decizii speciale, date de Ministerul Cultelor, se recunoaște înființarea Vicariatului General Ortodox Ucrainean din Republica Populară Română, cu sediul în orașul Sighet jud. Maramureș. Acesta cuprinde în jurisdicția sa parohiile ortodoxe ucrainene și va funcționa ca organizare independentă de orice Eparhie ortodoxă, fiind pendinte de Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române și conducându-se după normele stabilite în Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române.

Conducătorul de până atunci al Protoieriei Ortodoxe Rutene din orașul Sighet, P. C. Vasile Penzeș, a fost numit prin aceeași Decizie Vicarul general provizoriu până la alegerea și funcționarea corporațiilor reprezentative bisericesti ale acestui Vicariat.

În urma invitației făcute de I. P. S. Patriarh Justinian, Vicariatul General Ortodox Ucrainean a înaintat Patriarhiei Române schema sa de organizare, care în momentul de față se află în studiu.

Această schemă va trebui aprobată de Patriarhia Română și Ministerul Cultelor, după care se va purcede la organizarea definitivă a Vicariatului General Ortodox Ucrainean.

Înființarea Vicariatului General Ortodox Ucrainean este încă o dovadă că Biserica Ortodoxă Română, așezată pe principii sănătoase, democratice, respectă celelalte naționalități conlocuitoare din țara noastră și le tratează pe aceeași bază.

RAPORTURILE CU BISERICILE ORTODOXE DE PESTE HOTARE.

Legăturile Bisericii Ortodoxe Române cu celelalte Biserici Ortodoxe sunt ca și până acum frățești, bazându-se pe un spirit pur de ecumenicitate. Ele se mențin prin schimbul de corespondență la diferite ocazii.

Legăturile cele mai strânse sunt în prezent cele dintre Biserica noastră și Biserica Ortodoxă Rusă.

Raporturile dintre aceste două Biserici surori se adâncesc tot mai mult. La aceasta contribuie cunoscutele legături din trecutul Bisericilor noastre și legăturile cele mai strânse dintre căpeteniile de astăzi ale celor două Biserici.

Un schimb permanent de scrisori asupra problemelor actuale de seamă a avut loc în cursul anului trecut între Întâistătătorii celor două Biserici.

La împlinirea unui an dela Consfătuirea din 1948 dela Moscova a Întâistătătorilor Bisericilor Ortodoxe, Biserica Ortodoxă Română a scos de sub tipar volumul «30 de zile în U.R.S.S.» al d-lui Ovidiu Marina, o lucrare de aproape 400 de pagini; a închinat un număr special al revistei «Ortodoxia» și al revistei Arhiepiscopiei Bucureștilor, «Glasul Bisericii».

Toate manifestările din țara noastră, cu prilejul împlinirii unui an dela Consfătuire, au fost semnalate la loc de frunte, în «Jurnalul Patriarhiei din Moscova»

(Nr. 8, din 1949), din care se vede că Biserica noastră a acordat toată atenția acestui mare act din viața Ortodoxiei.

O dovadă a acestor legături este și hotărîrea pe care a luat-o recent Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse de a trece în calendarul său pe toți Sfinții, mucenicii și cuvioșii Bisericii Ortodoxe Române.

Prea Fericitul Patriarh al Moscovei și a toată Rusia, într'una din scrisorile trimise în acest an I. P. S. și Prea Fericitului Patriarh Justinian, spune:

«Cu multă dragoste ne amintim de participarea activă a Sanctității Voastre la Consfătuirea dela Moscova a Întâistătătorilor Bisericii Ortodoxe și suntem convinși că nici timpul și nici distanța nu vor slăbi dragostea frățească dintre Bisericile și popoarele noastre».

O prețuire a activității desfășurate de I. P. S. Patriarh Justinian este și alegerea I. P. S. Sale ca membru de onoare a Academiei Teologice din Moscova, la 14 Decembrie 1949.

În telegrama adresată cu acest prilej de rectorul Academiei Teologice din Moscova, se arată că această hotărîre a fost luată ca o atenție față de înalta slujire păstorească în postul de Întâistătător al Bisericii Ortodoxe Române și ca o atenție față de largă activitate pe tărâm bisericesc și obștesc a I. P. S. Patriarh Justinian.

Biserica Ortodoxă Română a hotărît să pună la îndemâna clerului și dreptcredincioșilor creștini operele de valoare ale Bisericii Ortodoxe Ruse. Astfel, în anul care s'a scurs, a apărut de sub tipar o traducere românească, lucrare de mare valoare catehetică a I. P. S. Mitropolit Nicolae Krutički, intitulată «Cuvântări, discursuri și pastorale», iar la sfârșitul acestei luni va fi difuzată și cartea «Biserica Ortodoxă Rusă și Războiul pentru apărarea Patriei», întocmită de Prea Fericitul Patriarh Alexei, tradusă în românește.

*

Tot în legătură cu raporturile dintre aceste două Biserici este și problema recunoașterii autocefaliei Bisericii Ortodoxe Polone.

În Iulie 1949, Prea Fericitul Patriarh Alexei a înștiințat printr'o scrisoare pe Întâistătătorul Bisericii noastre, că Sf. Sinod Rus și P. F. Sa au acordat autocefalia Bisericii Ortodoxe Polone, care până acum forma un Exarhat al Patriarhiei din Moscova.

I. P. S. Patriarh Justinian a exprimat bucuria Bisericii Ortodoxe Române, față de această hotărîre, promițând întregul sprijin pentru propășirea Bisericii Ortodoxe Autocefale Polone.

Ca o consecință, Biserica Ortodoxă Autocefală Polonă a rugat Biserica noastră să-i trimită Statutul său de organizare și toate Regulamentele bisericești, în vederea organizării sale.

*

În anul care s'a scurs, Biserica Ecumenică din Constantinopol și Bisericile Ortodoxe din Albania și Bulgaria, au ales 'noui Întâistătători, cu care prilej au avut loc un schimb de corespondențe cu Întâistătător bisericesc ortodox român.

Întregul schimb de scrisori cu Bisericile Ortodoxe surori se publică regulat în buletinul oficial «Biserica Ortodoxă Română».

MASURI LUATE PENTRU APLICAREA STATUTULUI.

După cum am arătat la începutul acestui raport, timpul dela 8 Iunie 1949 până astăzi, 26 Februarie 1950, coincide cu primul an de aplicare a Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, care cere întocmirea mai multor regulamente. Dar, cum întocmirea lor cere timp, iar viața administrativă, culturală și economică a Bisericii nu poate sta pe loc, existența regulamentelor a fost suplinită prin Deciziile date de I. P. S. Patriarh Justinian, în calitate de Președinte al Consiliului Național Bisericesc, pentru cerințele administrative, fie cu aprobarea Sinodului Permanent pentru treburile bisericești.

Astfel s'au dat la timp Decizii Patriarhale, prin care Chiriarii au fost invitați să ia măsuri și cum să procedeze la:

1. Arondarea și clasificarea parohiilor.

Dispozițiunile art. 144 din Statut, cer ca o parohie de sat, să aibe 400 familii și de oraș 500 de familii, iar articolul 200 cere ca Adunările Eparhiale constituite în baza Statutului să procedeze, în ședințele primei întruniri, la clasificarea parohiilor și fixarea Protopopiatelor.

La acest punct țin să menționez că dacă la Eparhiile din Mitropoliile: Ungro-Vlahiei, Moldovei și Sucevei, situația se prezintă în condițiuni apropiate de dispozi-

țiunile satatutare, pentru Eparhiile din Transilvania era o situație specială, dat fiind faptul că parohiile vechi ortodoxe se împleteau cu fostele parohii greco-catolice și multe din ele nu întruneau la un loc numărul statutar de suflete. Ca să nu se dea loc la nicio discuție în arondarea, clasificarea și încadrarea clericilor vechi ortodocși și a celor reveniți, I. P. S. Patriarh Justinian a instituit o comisiune specială, compusă din doi inspectori din Administrația Patriarhală, din Vicarii dela Eparhiile din Transilvania, în majoritate foști preoți uniți, și din secretarii lor eparhiali, sub președinția P. S. Episcop — retras din scaun, Veniamin Nistor. Comisiunea a lucrat la Alba Iulia și deseori s'a deplasat chiar pe teren, după sfatul și îndemnul I. P. S. Patriarh, reușind ca în lunile August, Septembrie și Octombrie 1949, să ducă la bun sfârșit sarcina ce i s'a încredințat.

2. *Impărțirea parohiilor pe plăși și alegerea Protopopilor.*

Art 71 din Statut prevede că un Protopopiat cuprinde între 20-50 parohii. Intinderea lui se determină de Adunarea Eparhială, ținând seamă de întinderea teritorială a unităților administrative: plasă și județ. Iar art. 126 arată că numirea Protopopului se face de către Chiriarh, dintre trei preoți recomandați de Colegiul preoților, diaconilor și cântărețul I dela parohiile din Protopopii.

Intrucât regulamentul special care trebuie să arate cum să procedeze nu era încă întocmit, iar Administrația Patriarhală nu putea sta pe loc, I. P. S. Patriarh, pe cale de Decizie, a luat toate măsurile pentru împărțirea parohiilor pe Protopopiate, luând ca bază Plasa și a indicat normele pentru alegerea Protopopilor.

3. *Inființarea Comitetelor Parohiale provizorii.*

Articolele 69-70 din Statut arată că pe lângă Consiliile parohiale se vor constitui comitete parohiale, cu rosturi bine definite, privind înzestrarea și înfrumusețarea bisericilor, a curților, cimitirelor, formarea și susținerea corului bisericesc, etc.

Prin Decizia Patriarhală Nr. 98 din 1949, s'au dat toate elementele privind constituirea și funcționarea acestor comitete parohiale provizorii, până la data de 1 Decembrie 1949.

Prin aceiași Decizie s'au dat directivele necesare ca toate asociațiile sau societățile cu caracter bisericesc: Reuniunea femeilor pentru înfrumusețarea bisericilor, pentru îngrijirea cimitirelor, pentru îndrumarea și ocrotirea fetelor, Sf. Gheorghe, Sf. Ecaterina, Oastea Domnului, Anastasia Șaguna, să-și încadreze programul lor de activitate, conform art. 68 din Statut, în programul de activitate al Cimitetului parohial provizoriu.

4. *Conferințe preoțești.*

Art. 138 din Statut cuprinde dispozițiuni ca preoții să țină în mod obligatoriu, în fiecare an, conferințe pe Protopopii sau Eparhii.

Sinodul Permanent, prin hotărîrea sa din 21 Iulie 1949, a rugat pe I. P. S. Patriarh să întocmească programa acestor conferințe preoțești, obligatorii, pentru întregul cler din Biserica Ortodoxă Română.

Dând urmare acestei hotărîri, I. P. S. Patriarh a dat Decizia Nr. 107/1949, prin care s'au fixat:

a. Ținerea conferințelor preoțești pe Protopopiate la o dată fixă pe întreaga Biserică, alegându-se ziua de Joi ca fiind mijloc de săptămână.

b. Programul după care se urmează desfășurarea zilnică a conferințelor.

c. Temele pentru fiecare dată a conferințelor, privind probleme de ordin duhovnicesc și predicatorial, pentru lămurirea problemelor de actualitate, ce interesează Biserica și clerul, pentru aprofundarea cunoștințelor și combaterea rătăcirilor de credință și pentru îndrumarea preoților în toate ramurile de activitate pastorală.

5. *Distincțiuni onorifice bisericesti.*

Până la întocmirea actualului Statut, s'au acordat clerului distincții onorifice, după modalități și denumiri cari difereau dela provincie la provincie, potrivit tradițiilor locale.

Actualul Statut al Bisericii, prin art. 139—144, stabilește care sunt distincțiunile onorifice care se pot acorda clericilor, de cine se acordă și în ce condițiuni, iar prin articolul 204, în scopul de a se aduce o unificare și în această materie, s'au desființat toate distincțiunile onorifice avute de preoți, Chiriarii fiind chemați să le revizuiască și să facă propuneri pentru cele pe care le mențin, fie Sinodului Mitropolitan, fie Sfântului Sinod, pentru aprobare. I. P. S. Patriarh Justinian, dând curs hotărîrii Sinodului Permanent dela 21 și 22 Iulie 1949, a dat îndrumări tuturor Chiriariilor să porceadă la aplicarea dispozițiilor acestor articole din Statut.

R E G U L A M E N T E:

În același timp, I. P. S. Patriarh Justinian a luat cuvenitele măsuri pentru întocmirea, fie prin comisiuni speciale, fie prin Permanența Consiliului Național Bisericesc (cei patru Consilieri Administrativi Patriarhali), — regulamentelor cerute de Statut, și anume:

1. *Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române* — cerut de art. 158 din Statut.

Acest Regulament a fost întocmit de Sf. Sinod și aprobat de Prezidiul Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare Române, prin Decretul Nr. 7/1950 și a intrat în vigoare pe data publicării lui în «Biserica Ortodoxă Română», buletinul oficial al Patriarhiei Române din luna Ianuarie 1950. Deci, disciplina bisericească nu va mai avea de suferit.

2. *Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționarea organelor centrale deliberative, administrative și executive din Patriarhia Ortodoxă Română, Sfântul Sinod, Sinodul Permanent, Consiliul Național Bisericesc, Administrația Patriarhală și instituțiile anexe*, cerut de articolele 38, 162, 164 și 166 din Statut, care fiind aprobat de Sf. Sinod, este supus Adunării Naționale Bisericești, spre votare.

3. *Regulamentul pentru numirea și transferarea personalului clerului din parohii*, cerut de art. 119—128 din Statut.

Acest Regulament, potrivit articolului Nr. 127 din Statut, este luat în deliberare și votare de către Sf. Sinod chiar în actuala sesiune.

4. *Regulamentul pentru alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor deliberative și executive în parohiile, Protopopiatele și Eparhiile din Patriarhia Română*, cerut de art. 99 din Statut, care vine acum în fața Adunării Naționale Bisericești spre aprobare.

5. *Regulamentul pentru organizarea vieții monahale și funcționarea administrativă a mănăstirilor*, cerut de art. 86 din Statut și este supus Sf. Sinod spre aprobare.

6. *Regulamentul pentru dobândirea, înstrăinarea, grevarea și administrarea averii bisericești; precum și controlul ierarhiei și verificarea gestionară*, cerut de art. 171 din Statut, care trebuie votat de Adunarea Națională Bisericească.

I N V Ă Ţ A M Ă N T U L B I S E R I C E S C

se face în Istitutele Teologice de grad Universitar, Seminarii Monahale și Școli de cântăreți bisericești.

A. I N S T I T U T E L E T E O L O G I C E.

a. *Cursurile studențești.*

Cele trei Institute Teologice de grad Universitar — dela București, Sibiu și Cluj —, pentru pregătirea viitorilor clerici și pentru îndrumarea misionară a preoților, și-au continuat activitatea anului universitar 1948/1949 și, deasemenea, se desfășoară și aceea a anului în curs, în același ritm energic și activ, pe care l-au dobândit toate școlile noastre bisericești, de când au intrat sub supravegherea și îndrumarea directă a Bisericii.

În cuvântarea dela deschiderea cursurilor Institutului Teologic din București, I. P. S. Patriarh precizează și de astă dată atmosfera în care Biserica noastră înțelege să-și facă învățământul ei teologic: «Astăzi, spune I. P. S. Sa, înlăturăm definitiv un trecut ale cărui roade au fost plăcute numai dușmanilor fățarnici ai Bisericii lui Hristos... Un învățământ teologic cum a fost acela, pe care mulți dintre noi l-am cunoscut, nu putea să fie de vreun folos nici Bisericii, nici credincioșilor, pentru a căror mântuire și înălțare datori suntem să ne străduim, după însăși porunca Mântuitorului... Transformate în fabrici de licențiați în Teologie, fostele Facultăți Teologice n'au isbutit decât în mică măsură să pregătească preoți devotați Altarului și misiunii lor de păstori sufletești. Prea adesea ori ne-a fost dat să vedem tineri pregătiți în aceste școli ale trecutului, militând în organizații politice ale căror practici erau potrivnice și învățaturii creștine și dorinței de înnoire și progres a poporului nostru».

Sub oblăduirea Bisericii, asemenea anomalii nu se mai pot petrece în învățământul nostru bisericesc.

Cursurile se desfășoară după programa analitică stabilită în Regulamentul învățământului aprobat de Sf. Sinod, de către corpul profesoral al fiecărui Institut în parte.

Viața de internat a studenților teologi este organizată cum n'a fost până acum în trecutul învățământului teologic.

Prin grija deosebită a I. P. S. Patriarh, s'a hotărât ca începând cu 1 Ianuarie 1950, întreținerea studenților teologi în internate să se facă cu totul gratuit. Sumele necesare acestei întrețineri se adună din subvenții dela Centrele Eparhiale și din ajutoarele provenite din contribuția benevolă a parohiilor la abonamentele revistelor «Biserica Ortodoxă Română», «Studii Teologice» și «Ortodoxia».

Asigurate condițiile materiale necesare unei bune funcționări a internatelor dela Institutele Teologice de grad Universitar, precum și atmosfera și programa de învățământ teoretic, teologic, putem avea certitudinea că rezultatele nu vor putea fi decât cele așteptate și din cele mai bune.

Cele trei Institute au dat anul trecut 151 licențiați, iar în anul școlar 1949/50 frecventează cursurile, în cei patru ani, un număr de 389 studenți, iar la Institutul Teologic din București, care are și cursuri de doctorat, se adaugă cei 39 doctoranzi.

Numărul profesorilor, conferențiarilor, lectorilor și asistenților, repartizarea studenților pe ani, precum și corpul administrativ și de serviciu la cele trei Institute Teologice, se văd din tablourile sinoptice anexate.

I. Corp profesoral și administrativ.

Institutele	Profesori	Conferențieri	Lectori	Asistenți	Personal ad-tiv	Pers. de serviciu	Spiritual
București	15	6	3	4	24	19	1
Sibiu	11	4	—	2	10	9	1
Cluj	8	4	3	4	8	13	1
Total:	34	14	6	10	42	41	3

II. Studenți.

Institutele	Absol. 1949	Inscriși în 1949/1950				Total	Doctoranzi				Dif. lic. dela Acad.
		I	II	III	IV		I	II	III	IV	
București	62	42	27	28	38	135	14	17	8	39	—
Sibiu	29	13	18	21	24	76	—	—	—	—	—
Cluj	60	36	27	46	49	158	—	—	—	—	20
Total:	151	91	72	95	111	369	14	17	8	39	20

b. Cursurile de îndrumare misionară.

Privite cu neîncredere și suspiciune la început, cursurile de îndrumare misionară au entuziasmat, în adevăratul înțeles al cuvântului, preoțimea noastră.

Cursurile au loc pe lângă Institutele Teologice de grad Universitar, la: București, Sibiu și la Cluj și Arad pentru Institutul Teologic din Cluj, sub directa îndrumare a Sf. Sinod, după un program stabilit de comun acord cu Ministerul Cultelor. Activitatea acestor cursuri a decurs neîntrerupt dela deschiderea lor, fără nicio pauză

în timpul verii. Numai așa se explică cum numai în timpul unui an, în cele patru serii, au frecventat cursurile 2311 preoți.

Caracterul acestor cursuri l-a precizat I. P. S. Patriarh cu prilejul înăugurării unei serii de cursuri, la Institutul Teologic din București:

«Toată grija noastră, preciza I. P. S. Sa, se îndreaptă asupra activității pastorale a preoților, activitate care trebuie să se desfășoare după metodele cele mai potrivite și mai apropiate de înțelegerea poporului.

Aceste cursuri vor trebui transformate în consfătuiri între profesori și cursiști, care vin cu o experiență pastorală și cu o cunoaștere a realității religioase și sociale din lumea orașelor și satelor noastre, consfătuiri care trebuie să se soldeze cu concluzii îndrumătoare pentru preoți și cu noi jaloane pentru pastorația lor.

Greșelile și abaterile dela linia cea dreaptă a Ortodoxiei sau cele care cotoară prestigiul Bisericii vor fi stigmatizate și excluse din practica bisericească a clerului, acolo unde se află».

Până în prezent au trecut pe la aceste cursuri vârful administrației bisericești și ale preoției, Consilierii Patriarhali, Vicarii, Consilierii și Revizorii Eparhiali, Protopopii, lectorii și asistenții dela Institutele Teologice, profesorii Seminariilor Monahale și Școlilor de cântăreți bisericești.

Îndrumarea preoției se desfășoară în același ritm și va continua până ce întregul cler va fi frecventat cursurile de îndrumare misionară.

Cursurile de îndrumare:

Institutele	Seria I	Seria II	Seria III	Seria IV	Seria V	Seria VI
București	509	509	175	157	290	—
Sibiu	71	115	65	57	60	—
Cluj	108 (a)	116 (c)	100 (a)	100 (a)	55 (a)	63 (a)
Total:	679	740	340	314	175	63

B. SEMINARIILE MONAHALE.

Cele trei Seminarii Monahale dela Mănăstirea Neamț — pentru călugări, și dela Mănăstirea Văratec și Plumbuita — pentru călugărițe — întemeiate prin grija deosebită a I. P. S. Patriarh Justinian pentru monahismul românesc, și-au început primul an de activitate, desfășurată în duhul creierii monahismului luminat, pus în slujba luminii și a culturii și în ajutorul societății, contribuind în același timp și la ridicarea nivelului monahismului, așa cum a preconizat I. P. S. Patriarh la primirea cărjei patriarhale.

Închiderea anului școlar, întrucât cursurile au început destul de târziu, a avut loc în a doua parte a lunii Iulie 1949, cu rezultate din cele mai îmbucurătoare și promițătoare.

Seminarul de călugări dela Neamț, fiind și cel mai populat, a avut mai multe greutăți de învins, mai ales de ordin material, dar prin sprijinul financiar masiv acordat de I. P. S. Patriarh (Sf. Arhiepiscopie a Bucureștilor 100.000 lei și Patriarhia tot 100.000 lei), și prin contribuția Centrelor Eparhiale (Sibiu 10.000 lei, Iași 15.000 lei, Constanța 20.000 lei, Buzău 10.000 lei, Roman și Huși 10.000 lei), a fost cu putință o bună reorganizare a lui.

Seminarul Plumbuita, în mare parte este subvenționat prin burse acordate elevilor, sau prin îmbunătățiri de ordin material, de Sf. Arhiepiscopie a Bucureștilor.

Nu a fost trecut cu vederea nici seminarul dela Văratec.

Fiind puse la punct — cât a fost cu putință — sub raportul administrativ și economic, încă din primul lor an de funcționare, cele trei Seminarii Monahale au putut păși în al doilea an în condiții aproape normale, deschizându-și cursurile între 15-20 Octombrie 1949.

Numărul elevilor și elevelor care frecventează seminariile, precum și personalul didactic, administrativ și de serviciu, se vede din tabloul sinoptic de mai jos.

Fiecile sau lipsurile — inerente oricărui început — întâmpinate în cele două sectoare de activitate al seminarului (teoretic, didactic și practic — lucrul în ateliere), unele au fost înlăturate iar altele sunt pe cale de a fi.

O greutate a anului trecut a fost lipsa unei programe analitice adecvată spiritului în care se face instruirea în Seminariile Monahale.

O comisie numită de I. P. S. Patriarh, sub îndrumarea celor doi Vicari Patriarhali, a alcătuit din vreme programa analitică pentru fiecare materie de studiu și cu titlu provizoriu a și fost pusă în aplicare în acest an școlar, urmând ca pe baza rezultatelor acestui an de experiență și a observărilor făcute, în vara viitoare să capete forma definitivă. Tot atunci se vor alcătui și manualele speciale pentru Seminariile Monahale, în care scop s'au și dat dispoziții personalului didactic să păstreze în scris toate lecțiile predate în cursul acestui an școlar, spre a servi ca material documentar comisiunii pentru alcătuirea manualelor la școlile bisericesti.

În sectorul practic, lucrul în ateliere capătă o extindere tot mai mare, mai ales în urma convenției încheiate de Patriarhie cu Societatea de Stat «Româno-Export» pentru lucrarea de țesături și covoare în atelierele mănăstirești în care intră și cele dela seminariile de călugărițe.

O atenție deosebită se acordă dezvoltării tradiționalelor îndeletniciri practice mănăstirești: albinăritul, industria borangicului, plantele medicinale, tipografie, sculptură în lemn, etc.

În concluzie: Seminariile Monahale au pășit în al doilea an de existență, sub cele mai bune auspicii. Înalt Prea Sfințitul Patriarh, ctitorul lor prin înființare, le este și sprijinitorul material, contribuind cu însemnate fonduri de susținere și burse pentru elevi, interesându-se în deaproape de mersul lor și cercetându-le personal în dese rânduri. Sub îndrumarea și grija păstorească a I. P. S. Sale, școlile monahale își vor împlini cu prisosință îndoită chemare ce o au: de ridicarea prestigiului monahismului și repunerea lui în strălucirea de altă dată și de a se face folositor poporului nostru muncitor.

Seminariile Monahale.

Seminariile	Profesori		Elevi			Personal	
	Titulari	Supleanți	Cl. I	Cl. II	Cl. III	Ad-tiv	de serviciu
Neamț	4	3	17	17	16	4	4
Văratec	3	2	24	31	—	4	3
Plumbuța	—	4	11	18	—	3	3
Total:	7	9	52	66	16	11	10

C. ȘCOLILE DE CÂNTĂREȚI.

Școlile de cântăreți bisericesti, pentru pregătirea cântăreților de strană, în număr de 11, și-au încheiat normal anul școlar trecut, dând în total un număr de 242 absolvenți, adică tot atâția cântăreți bisericesti gata să-și înceapă activitatea în parolii ca apropiați colaboratori ai preoților.

Greutățile întâmpinate anul trecut, prin lipsa programei analitice proprii — dat fiind că durata studiilor s'a redus dela patru la doi ani — au fost înlăturate prin alcătuirea, de către o comisiune sub directa supraveghere a I. P. S. Patriarh, a unei programe analitice adecvată condițiilor de învățământ din Școlile de cântăreți bisericesti.

O atenție deosebită s'a dat — în alcătuirea acestei programe — catedrei de îndeletniciri practice și gospodărești, care a fost împărțită în cinci secțiuni, fiecare parte având un îndrumător deosebit.

Astfel sunt:

1. O secție de îndrumări gospodărești: creșterea animalelor de casă, viermii de mătase, cultivarea viței de vie, pomi roditori, etc., îngrijirea și amenajarea cimitirului parohiei, etc.

2. O secție de îndrumări apicole, în care s'a și numit un specialist în apicultură, care să coordoneze și să îndrumeze această activitate în toate școlile de cântăreți precum și din mănăstiri, alcătuind un plan apicol pe întreaga țară. Lucrările sunt în curs.

3. O secție de pictură bisericească, cu indicații sumare de valorificarea unei piese picturale și spălătul și curățatul picturii bisericești.

4. Sculptura în lemn și

5. Curățatul candelor.

Elevii Școlii de cântăreți din București primesc îndrumările de pictură, sculptură și curățatul candelor chiar în atelierul Institutului Biblic.

Se urmărește astfel formarea unui cântăreț, care pe lângă rânduelile bisericești să cunoască și o meserie pe care să o practice, să se poată orienta mai ușor în multiplele probleme ce se pun în viața credincioșilor unei parohii, devenind un apropiat și necesar colaborator al preotului paroh.

Ca și la Seminariile Monahale, noua programă analitică a Școlilor de cântăreți este cu titlu provizoriu, forma definitivă urmând să o capete după acest an de experiență.

Numărul profesorilor, elevilor și personalului administrativ dela Școlile de cântăreți se vede din tabloul statistic de mai jos.

Școlile de cântăreți.

Școlile	Profesori		Elevi			Personal	
	Titular	Suplinit.	Abs. 1949	Înscriși 1949/950		Ad-tiv	de serviciu
				Cl. I	Cl. II		
București	4	5	44	13	25	5	5
Iași	2	2	14	10	17	5	5
Roman	2	3	17	10	42	4	4
Buzău	2	3	32	16	36	5	4
Craiova	1	4	26	29	53	4	5
Cozia (Râmnic)	2	2	40	10	48	5	5
Galați	2	4	12	15	15	5	4
Sibiu	—	4	17	14	10	4	4
Caransebeș	3	2	22	35	16	3	3
Suceava	1	4	18	10	16	5	6
Oradea	—	5	inf. în 1949	12	15	4	4
Total :	19	38	242	174	293	49	48

In rezumat, școlile bisericești se prezintă astfel:

I. a) Trei Institute Teologice de grad Universitar cu un număr de:

34 profesori

14 conferențieri

6 lectori

10 asistenți

3 spirituali

428 studenți — cursuri de licență și doctoranzi — și
83 salariați, personal administrativ și de serviciu.

b) Patru Centre de îndrumare pe lângă Institutele Teologice, la care au urmat un număr de circa 2500 cursiști.

II. Trei Seminarii Monahale, cu un număr de:

16 profesori titulari și suplinitori

134 elevi și eleve și

21 salariați — personal administrativ și de serviciu.

III. Unsprezece școli de cântăreți bisericești, cu:

57 profesori

467 elevi și

97 salariați — personal administrativ și de serviciu.

Sub îndrumarea directă a Bisericii, învățământul religios, după cum mărturisesc roadele pe care le-a dat în acest scurt timp, își va îndeplini cu prisosință menirea: de a crea cadre care să poată cu destoinicie și prestigiu împlini chemarea de slujitori ai lui Dumnezeu și ai mântuirii poporului.

SUBVENȚII ȘI AJUTOARE.

Și pentru că suntem la sfârșitul dării de seamă asupra învățământului bisericesc, țin să menționez și aci, după cum se va vedea și din gestiunea Administrației Patriarhale, subvențiile acordate de Patriarhie instituțiilor de învățământ bisericesc și ajutoarele date studenților și elevilor din bugetului anului 1949:

Institutului Teologic din București o subvenție de	500.000 lei
Institutului Teologic din Sibiu o subvenție de	500.000 lei
Institutului Teologic din Cluj o subvenție de	500.000 lei
Seminarului Monahal din Sf. Mănăstire Neamțu o subvenție de	100.000 lei
Seminarului Monahal din Sf. Mănăstire Văratec o subvenție de	100.000 lei
Școlii de cântăreți bisericești din Sibiu o subvenție de	25.000 lei
Total subvenții:	1.725.000 lei

Iar ca sume acordate ca ajutoare la diferiți studenți și elevi dela Seminariile Monahale și Școlile de cântăreți bisericești, nominal, suma de

110.066 lei

Total ajutoare și subvenții: 1.835.066 lei

M Ă N Ă S T I R I L E.

Paralel cu grija de reînnoire a monahismului nostru ortodox, care se face prin Seminariile Monahale, I. P. S. Patriarh a luat măsuri pentru reorganizarea în adevăratul său duh, a monahismului nostru de astăzi, moștenire a triste vestigii din nepăsarea vremurilor trecute.

Un prim pas în acest sens, s'a făcut prin ordinul circular din Iulie 1949, prin care se introduce în toată mănăstirile din țară, viața de obște, ca una care este cea mai prielnică atât dezvoltării vieții duhovnicești cât și unei bune gospodăririi a mănăstirii. Pe deasupra, viața de obște are și certificarea multor secole de experiență duhovnicească, întrucât toate marile comunități monahicești au înflorit în viața de obște.

Desăvârșirea acestei opere se va face prin noul regulament al vieții monahicești, alcătuit sub supravegherea și îndrumarea I. P. S. Patriarh, de către I. P. S. Mitropolit Efrem, împreună cu P. C. Benedict Ghiuș, Vicar Patriarhal, și care în curând va fi pus în aplicare.

În acest regulament s'au prevăzut mai pe larg temeiurile vieții obștești, reorganizarea muncii gospodărești și în ateliere și reintroducerea tradiției monahale de rugăciune și muncă pentru obște și pentru societate.

«Călugării, a spus I. P. S. Patriarh, cu prilejul deschiderii Seminarului Monahal dela Văratec — nu trebuie să mai rămână numai niște paznici ai unui trecut apus, ci se cade să privească cu entuziasm tot ce se săvârșește pentru propășirea obștească pe acest pământ».

Sunt deasemenea în curs de organizare un număr de școli monahale cu caracter practic, mai ales, care să poată cuprinde cât mai largi mase din viețuitorii mănăstirilor.

În acest scop s'au și dat dispozițiuni prin Centrele Eparhiale tuturor mănăstirilor din țară, pentru pregătirea în particular a tuturor viețuitorilor monahi și frați,

monahii și surori, cari n'au ciclul II al învățământului elementar, urmând ca în sesiunile din vară și toamnă să dea examenele la școlile de Stat cele mai apropiate.

Deasemenea s'au dat îndrumări pentru lichidarea analfabetismului, dacă s'ar afla undeva în mănăstirile noastre, prin pregătirea în particular a celor fără carte și prezentarea lor pentru examene la școlile de Stat.

CATEHIZAREA CREDINCIOȘILOR.

Activitatea I. P. S. Patriarh Justinian nu se mărginește numai la problemele de ordin administrativ. Grija neadormită a I. P. S. Sale este îndreptată și asupra îndrumării clerului în activitatea lui misionară-catehetică, precum și asupra posibilităților de catehizare a dreptcredincioșilor creștini.

În această direcție, pe lângă revistele oficiale «Ortodoxia» și «Studii Teologice», — de comun acord cu Sf. Sinod și Sinodul Permanent — a luat măsuri pentru întocmirea materialului catehetic, pe care să-l pună la îndemâna clerului și poporului.

Astfel s'a întocmit o «Carte de Rugăciuni» oficială a Sf. Sinod, în care anumite rugăciuni și Sf. Liturghie vor fi puse pe note, pentru a fi învățate și cântate de credincioși.

Un alt material catehetic îl formează «Cartea de învățătură creștină» (Catehism), întocmită pe înțelesul tuturor. Ambele cărți sunt aduse la plenul Sf. Sinod, spre cercetare și aprobare.

Deasemenea a luat măsuri pentru întocmirea unei «Cazanii» scurte, care să se citească după Sf. Liturghie, de cântăreți și de credincioși, cu rândul.

Pentru înzestrarea în special a parohiilor revenite din Transilvania, cu cărțile necesare de cult, sau s'au luat măsuri pentru diortosirea cărților de ritual și tipărirea lor, având pentru aceasta ajutorul bănesc al Onortului Guvern, care a acordat Patriarhiei un fond de douăsprezece milioane lei în acest scop.

VIZITELE VLĂDICILOR ÎN EPARHII.

Din rapoartele anuale întocmite de PP. SS. Chiriarhi și înaintate Sf. Sinod, în conformitate cu art. 90, lit. h. din Statut, se vede că toți II. PP. SS. Mitropoliți și toți PP. SS. Episcopi eparhioți se îngrijesc de bunul mers al vieții bisericești din Eparhii și de funcționarea normală a organelor eparhiale. Au făcut fiecare vizite canonice eparhiale, controlând pe teren mersul treburilor bisericești, îndrumând clerul și organele parohiale și aducând mângâiere duhovnicească credincioșilor.

Din cele consemnate în acele rapoarte, se poate afirma că viața bisericească este înfloritoare, locașurile de închinare — fie biserici parohiale, fie biserici mănăstirești — sunt foarte cercetate de credincioși pentru înduhovnicire și îmbunătățirea vieții lor sufletești.

În Transilvania, vizitele vlădicești au fost făcute cu preferință în parohiile revenite, fiind primiți de credincioși, cu multă sete sufletească și cu deosebit respect față de mai marii lor păstori duhovnicești.

VIZITA COLEGIALĂ A I. P. S. ȘI PREA FERICITULUI PATRIARH JUSTINIAN LA IERARHII DIN TRANSILVANIA.

Între atribuțiunile Patriarhului, prevăzute la art. 30 lit. h. din Statut, este și aceea de a vizita colegial — când va găsi de bine — pe ierarhii Bisericii.

Pe temeiul acestei prevederi statutare, I. P. S. și Prea Fericitul Patriarh Justinian a făcut o vizită frățească ierarhilor din Transilvania între 5 și 13 Decembrie 1949.

Este un fapt de o covârșitoare importanță și putem spune fără greșală, unic în Istoria Bisericii noastre Ortodoxe Române.

Până acum, între Întâiulstătător al Bisericii noastre, fie Mitropolit Primat, cum se numea pe vremuri, fie Patriarh, cum era de 25 de ani încoace și ceilalți Chiriarhi erau legături tradiționale — canonice în relațiile lor cu Sf. Sinod, ca organ suprem. Nu erau deci și legături de colaborare colegială pe teren. Deși acest lucru este pe linia canonicității noastre bisericești, el nu s'a practicat până acum din cauza legilor de organizare bisericească, care nu erau făcute cu asentimentul total al Sf. Sinod.

În dimineața zilei de 5 Decembrie 1949, I. P. S. și Prea Fericitul Patriarh Justinian, însoțit de cei patru consilieri administrativi patriarhali, de inspectorul general al Patriarhiei, de directorul cancelariei patriarhale, de cei trei consilieri admi-

matrativi și inspectorul dela Sf. Mitropolie a Ungro-Vlahiei, de secretarul personal al I. P. S. Sale și de un stenograf, a pornit spre Sibiu, primul scaun vlădicesc din Ardeal, pus în program pentru vizită.

După Sibiu a vizitat Clujul, Oradea, Arad, și Timișoara, după un program bine stabilit mai dinainte, de care fuseseră înștiințați I. P. S. Mitropolit Nicolae, PP. SS. Episcopi Nicolae Colan dela Cluj, Nicolae Popovici dela Oradea, Andrei Mageriu dela Arad și I. P. S. Mitropolit Vasile Lăzărescu dela Timișoara.

Pe lângă sediile mitropolitane și episcopale, la care a cercetat și Institutele Teologice și școlile de cântăreți bisericești, luând contact direct cu profesorii, studenții și preoții cursiști, I. P. S. Patriarh a ținut la fiecare eparhie să viziteze și unele așezări mănăstirești și câteva parohii — între care unele foste greco catolice — aducându-le patriarhicești binecuvântări și cuvânt de mângâiere și întărire sufletească.

La Sibiu și Cluj a întors vizita episcopilor șefi ai cultelor reformate, evanghelice și luteran pe care i-o făcuseră cu ocazia întrunirii lor la București la 23 Iunie 1949. Iar în celelalte orașe l-au salutată șefii cultelor respective din oraș precum și autoritățile civile.

În fiecare oraș al sediului chiriarhal s'au rulat în prezența I. P. S. Patriarh Justinian și ierarhilor locali — filmele documentare aduse special din București și anume:

1. Filmul sărbătoririi a 500 de ani dela autocefalia Bisericii Ortodoxe Ruse și a Consfățuirii dela Patriarhia din Moscova, care a avut loc în Iulie 1948;

2. Filmul congresului dela Lvov cu revenirea Bisericii unite din Ucraina la sânul Bisericii Ortodoxe Ruse și

3. Filmul cu serbările dela Alba Iulia din 21 Octombrie 1948, pentru revenirea românilor uniți din Transilvania la sânul Bisericii Ortodoxe Române.

Peste tot, sălile de cinematograf oricât ar fi fost de mari erau totuși neîncăpătoare pentru mulțimea credincioșilor veniți și atât de mult i-a interesat încât adesea s'a făcut cunoscută dorința lor de a se mai rula încăodată.

Programul vizitei colegiale s'a încheiat la Timișoara pe ziua de Duminică 11 Decembrie 1949, unde I. P. S. Patriarh a oficiat Sf. Liturghie împreună cu I. P. S. Mitropolit Vasile Lăzărescu și cu P. S. Episcop Andrei al Aradului asistați de un sobor de preoți și 4 diaconi, compus din 6 preoți din suita I. P. S. Sale și 6 dintre localnici.

Amănuntele asupra acestei fructuoase vizite patriarhale se dau în Buletinul Patriarhiei «Biserica Ortodoxă Română», unde se publică pe de-a-întregul frumoasele cuvântări rostite de I. P. S. și Prea Fericitul Patriarh Justinian, cât și de înalții ierarhi din Ardeal, care și-au exprimat toată bucuria și au salutată cu toată dragostea frățască această nouă activitate patriarhicească.

CASE DE ODIHNA PENTRU SALARIAȚII ADMINISTRAȚIEI PATRIARHALE.

I. P. S. și Prea Fericitul Patriarh Justinian a arătat în continuu o deosebită grijă față de salariații Administrației Patriarhale și nu a precupețit nicio sumă pentru bunăstarea acestora.

Astfel, în vara anului trecut, a pus la dispoziția salariaților vilele Patriarhiei dela Bușteni și Tekirghiol, precum și întregul arhondaric dela Mănăstirea Suzana și Cheia, jud. Prahova.

Pentru amenajarea acestor case de odihnă, I. P. S. și Prea Fericitul Patriarh Justinian a acordat peste o jumătate milion de lei, și a pus la dispoziție în tot timpul camioanele Patriarhiei și Arhiepiscopiei care au transportat bagajele și pe salariați, împreună cu familiile lor, până la casele de odihnă și înapoi.

Casele au fost dotate cu paturi, saltele și vasele de bucătărie și salariații au avut în permanență, în mod gratuit, personalul de serviciu și bucătarii necesari.

Mulțumită înalțului sprijin, salariații noștri s'au putut odihni în timpul verii la munte și la mare, în condițiuni din cele mai bune și mai avantajoase.

Pentru anul în curs, salariații vor avea posibilitatea să-și petreacă concediile în aceste case de odihnă în condiții și mai bune în urma îndrumărilor și sprijinului promis încă dela începutul anului de I. P. S. și Prea Fericitul Patriarh Justinian.

COLABORAREA BISERICII ORTODOXE ROMÂNE CU AUTORITATEA DE STAT.

Biserica Ortodoxă Română, mai ales de când la cârma ei se află I. P. S. și Prea Fericitul Patriarh Justinian, are atitudinea cea mai leală față de toate inițiativele de folos obștească ale Guvernului R. P. R. și Partidului Muncitoresc Român.

Și nici nu poate fi altfel, căci Biserica noastră străbună, slujind lui Dumnezeu

dar și poporului, a căutat să sprijine și să îmbărbăteze pe credincioșii săi în munca încordată de înălțare a Patriei și de întărire a noiei orânduiri, care împlinește cuvântul evanghelic al liberării omului de sub jugul nedrept al semenilor săi.

Guvernul R. P. R. a dat și continuă să dea dovezi că prețuește lealitatea Bisericii Ortodoxe Române, acordându-i valorosul său sprijin moral și material, prin fondurile importante pe care le pune la dispoziție pentru plata clerului și instituțiilor bisericesti.

Pentru a ilustra atitudinea de colaborare leală cu Guvernul R. P. R., în intervalul dela ultima ședință a Adunării Naționale Bisericești până astăzi, adică în ultimele opt luni, vom aminti că preoțimea îndrumată de chiriarhi, a colaborat în permanență pe teren social, cu autoritățile locale, fie în comitetele gospodărești, fie în gospodăriile colective, fie în alte inițiativе de folos obștesc, unde această colaborare a fost acceptată.

La apelul pentru pace, lansat de Guvernul R. P. R. și de Partidul Muncitoresc Român, Biserica noastră a răspuns cu însuflețire, mai ales că pacea este unul din obiectivele principale ale Bisericii creștine. Astfel, în circulara Nr. 7464/1949, cu prilejul zilei de 2 Octombrie, ziua internațională a luptei pentru pace, I. P. S. și Prea Fericitul Patriarh Justinian a dat dispozițiuni ca în slujbele din acea zi, preoțimea să citească rugăciunile de pace și împotriva războiului și să vorbească credincioșilor despre însemnătatea acestei zile. Iar în pastoralele de Crăciun, vlădicii au îndemnat clerul și poporul la luptă hotărîtă pentru apărarea păcii.

Acum, când în țara noastră, ca și în toate țările din lume, iau ființă comitete de luptă pentru pace, Sfântul Sinod, în ședințele din aceste zile a întocmit o pastorală cu îndemnuri și directive date clerului pentru organizarea și prin Biserică a luptei pentru pace.

INCHEIERE

Din cele expuse mai sus reiese în mod vădit că toate înfăptuirile din anul care a trecut se datoresc înțelegerii desăvârșite și colaborării frățești dintre I. P. S. și Prea Fericitul Patriarh Justinian și toți membrii Sf. Sinod, dar mai cu seamă Intâistătorului Bisericii noastre, care, prin contactul permanent cu conducerea Statului nostru și cu membrii Sf. Sinod, prin autoritatea de care se bucură din partea tuturor forurilor din țara noastră și din străinătate, prin înaltele calități de organizator ale I. P. S. Sale și de neobosit veghetor pentru bunul mers al Bisericii noastre, este cârmaciul ales de Dumnezeu care conduce Biserica Ortodoxă Română pe calea colaborării celei mai leale cu Guvernul țării, spre binele și fericirea poporului și înflorirea Patriei noastre — Republica Populară Română.

Dar aceste strădaniile ale I. P. S. Sale ar fi fost zadarnice dacă ele nu erau înțelese și prețuite de înaltele foruri ale regimului din țara noastră.

De aceea îmi iau îngăduința a propune ca Adunarea Națională Bisericească să ia act de toate cele expuse mai sus și să exprime cele mai calde mulțumiri:

a) I. P. S. și Prea Fericitului Patriarh Justinian, pentru toată munca depusă și grija neobosită ca Biserica Ortodoxă Română să meargă pe calea indicată de dumnezeiescul ei Intemeietor, spre binele credincioșilor și al Patriei;

b) D-lui Dr. Petru Groza, Președintele Consiliului de Miniștri și întregului Guvern al Republicii Populare Române, că au înțeles întotdeauna rolul însemnat pe care-l are Biserica Ortodoxă Română și

c) D-lui Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, care fiind în măsură să cunoască zi de zi atitudinea leală a Bisericii Ortodoxe Române față Guvernul R. P. R. a făcut cunoscută forurilor conducătoare această atitudine, sprijinind Biserica în toate ocaziile.

26 Februarie 1950.

(ss) Pr. GH. VINTILESCU
Consilier Administrativ Patriarhal

ADUNAREA NAȚIONALĂ BISERICESCĂ

Comisiunea Bisericească

Nr. 3941/2 Martie 1950.

R E F E R A T

*Inalt Prea Sfințite Părinte Patriarh,
Onorată Adunare Națională Bisericească*

La Comisiunea Bisericească s'a repartizat Raportul Sectorului Bisericesc din Administrația Patriarhală, întocmit de P. C. Consilier Administrativ Patriarhal Gh. Vintilescu.

Raportul cuprinde o expunere generală a tot ce s'a realizat în Biserica Ortodoxă Română în răstimpul dela 8 Iunie 1949 până la 26 Februarie 1950, aranjată pe titluri, astfel:

I. 25 ani de Patriarhat, care cuprinde mențiunea că anul acesta se împlinesc 25 de ani dela înființarea Patriarhatului Român.

II. Aniversarea unui an dela actul dela Alba Iulia, în care se arată festivitățile de aniversare a unui an dela revenirea uniților.

III. Inscăunarea P. S. Episcop Teofil, în care se dau toate datele dela hirotonia în Arhiereu până la așezarea la Râmnic.

IV. Relațiile cu celelalte culte din R. P. R., care sunt dintre cele mai bune.

V. Vicariatul General Ortodox Ucrainean, care s'a înființat acum.

VI. Raporturile cu Bisericile Ortodoxe de peste hotare, care sunt canonice.

VII. Măsurile pentru aplicarea Statutului: arondarea Eparhiilor, împărțirea parohiilor, comitetele provizorii parohiale, conferințele preoțești, distincțiile canonice.

VIII. Regulamentele care au venit în fața Adunării Naționale Bisericești.

IX. Invățământul bisericesc din: Institutele Teologice, cursurile de îndrumare misionară, Seminariile Monahale și Școli de cântăreți bisericești.

X. Mănăstirile, cu măsurile ce s'au luat de I. P. S. Patriarh pentru ridicarea lor.

XI. Catehizarea credincioșilor, cuprinzând măsurile luate de I. P. S. Patriarh și de Sf. Sinod.

XII. Vizitele Vlădicilor în Eparhii, cu rezultatele obținute.

XIII. Vizita colegială a I. P. S. Patriarh la Vlădicii din Transilvania.

XIV. Case de odihnă pentru salariații Administrației Patriarhale.

XV. Colabcrarea Bisericii Ortodoxe Române cu autoritatea de Stat, colaborare loială și prietenească.

Comisiunea constată că în cursul acestui an s'a desfășurat în sânul Bisericii Ortodoxe o activitate foarte rodnică, ce se datorește înțelegerii desăvârșite și colaborării frățești a II. PP. SS. și PP. SS. membri ai Sfântului Sinod cu Intâistătătorul Bisericii noastre.

Ținem să evidențiem că autoritatea de Stat a continuat să sprijine Biserica noastră, dându-i posibilitatea să-și desfășoare activitatea în cele mai bune condițiuni, ceea ce dovedește existența unei leale colaborări între Stat și Biserică, pentru binele și fericirea poporului.

În concluzie Comisiunea, în unanimitate, propune:

— Ca Adunarea Națională Bisericească să aprobe raportul Sectorului Bisericesc și să aducă mulțumiri:

a. I. P. S. Sale Patriarhului Justinian, pentru toată munca depusă și grija neobosită ca Biserica Ortodoxă Română să meargă pe calea indicată de Dumnezeu: escul ei Intemeietor, spre binele credincioșilor și al Patriei.

b. II. PP. SS. membrii ai Sfântului Sinod, pentru tot concursul dat I. P. S. Patriarh Justinian.

c. D-lui Dr. Petru Groza, Președintele Consiliului de Miniștri și întregului Guvern al Republicii Populare Române, pentru înțelegerea ce au avut întotdeauna față de rolul important pe care îl are Biserica Ortodoxă Română, pentru fericirea și buna îndrumare a poporului pe calea adevăratei democrații.

d. D-lui Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, pentru concursul dat la promovarea colaborării leale dintre Biserică și Guvernul Republicii Populare Române.

Președinte,
(ss) *Todicescu C.*

Raportor,
(ss) *Gogu Găină*

DAREA DE SEAMĂ, ASUPRA ACTIVITĂȚII SECTORULUI ECONOMIC AL ADMINISTRAȚIEI PATRIARHALE.

*Inalt Prea Sfințite Stăpâne,
Onorată Adunare,*

Se împlinește exact un an de zile de când Prezidiul Marei Adunări Naționale a Republicii Populare Române a promulgat Statutul de Organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române.

Alcătuit în baza legii regimului general al cultelor, acest Statut, frământat și adaptat nouilor timpuri, aduce aproape în toate sectoarele un spirit de înnoire în viața noastră bisericească. Datorită înțelegerii, bunăvoinței și concursului, pe care Inalt Prea Sfințitul Patriarh le-a avut din partea conducătorilor vieții noastre politice, Biserica a fost repusă în drepturile ei firești, având astăzi posibilitatea de a crește și instrui pe viitorii clerici în școli, pe cari singură le organizează și administrează în virtutea Statutului amintit.

În partea întâia a acestui Statut, ca organ executiv central, pe care Patriarhul îl are la dispoziție pentru exercitarea atribuțiilor sale, este Administrația Patriarhală, având o cancelarie cu serviciile și funcționarii necesari.

Tot în cadrul Administrației Patriarhale funcționează, în conformitate cu art. 159 și următoarele, pe lângă Patriarhia Română, dar având conturi deosebite;

- a) Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române;
- b) Fondul de Credit și Ajutor pentru clerul ortodox român și
- c) Fondul de Asigurare al bunurilor Bisericii Ortodoxe Române.

Anul trecut s'a întocmit, în baza acestor dispoziții statutare, primul buget unificat al Administrației Patriarhale, însă cu posibilități de contabilizare deosebită pentru fiecare instituție, așa cum specifică art. 159 din Statut.

Intocmirea și mai cu seamă executarea acestui buget prezenta multe dificultăți, deoarece, neexistând o certitudine în ce privește realizarea sumelor înscrise la venituri, a trebuit o mare prudență în angajarea și lichidarea cheltuelilor.

Nu putem trece sub tăcere interesul și îndemnul aproape zi de zi al Inalt Prea Sfințitului Patriarh, ca fiecare instituție să stăruie pentru îndeplinirea planului de lucru propus odată cu întocmirea bugetului.

Așa se explică cum unele din aceste instituții, cum este cazul Fondului de Asigurare, a realizat la venituri un procent de 167%, iar altele au putut să-și asigure cel puțin un procent de 80%.

Ca orice început, mai cu seamă când parte din instituțiile noastre au fost obligate să-și adapteze activitatea nouilor dispozițiuni și începutul nostru de activitate în cadrul noului Statut de organizare și funcționare a Bisericii, a fost laborios și nu ne sfiim a spune că am întâmpinat serioase dificultăți, deși ele erau inerente schimbării organizatorice.

Totuși, datorită efortului comun al organelor de conducere, a salariaților și a muncitorilor din instituțiile noastre, suntem în stare să vă înfățișăm un bilanț mulțumitor asupra bugetului primului an, pe care-l putem considera ca un an de experiență; în anul 1950, în care am intrat, avem credința că vom păși cu mai multă încredere și siguranță în îndeplinirea planului propus odată cu întocmirea noului buget. Sperăm că bugetul anului 1950 va fi un buget aducător de perspective promițătoare pentru viitorul Bisericii Ortodoxe Române.

Dar, pentru ca activitatea fiecărei instituții componente, din anul trecut, să fie cunoscută, vom da mai jos conturile de gestiune, contul de profit și pierdere și bilanțurile încheiate la 31 Decembrie 1949, începând cu Administrația Patriarhală.

I. ADMINISTRAȚIA PATRIARHALĂ.

1. Contul de gestiune.

a) La venituri s'a prevăzut o sumă totală de lei 24.582.000, din care s'a realizat suma de 21.335,385 lei. La unele articole bugetare prevederile au fost depășite cu lei 225.351, iar la altele s'a realizat mai puțin față de prevederi, cu lei 3.471.966.

Realizările în minus provin dela:

— Contribuția Parohiilor, unde s'a încasat în 1949 în minus lei 541.514, sumă care a intrat în întregime în 1950.

— Chirii imobile, unde, din cauza trecerii unor chiriași dela o categorie la alta și din cauza stării totale de insolvabilitate a unor chiriași (evacuați), s'a încasat mai puțin de lei 199.347, față de prevederi.

— Subvenții Ministerul Cultelor, unde s'a încasat mai puțin 1.923.128 lei. In fapt este vorba despre suma de 2.000.000 lei, subvenția pentru înzestrarea cu cărți de ritual a Parohiilor foste unite din Transilvania, care urmează să se plătească în 1950

— Celelalte sume prevăzute în Contul de execuție bugetară, adică rămășițele de încasat și excedentul anului precedent, nu apar la venituri din motive contabile. Ne explicăm: debitorii fiind înregistrați în activul bilanțului precedent, la încasare se creditează partida debitorului, nu veniturile bugetare, iar cu beneficiul anului precedent s'a creditat Fondul averii Patriarhiei.

In general, bugetul de venituri a fost realizat în proporție de 87%.

b) La cheltueli s'a prevăzut în buget o sumă egală cu veniturile, adică lei 24.582.000.

Din această sumă s'a cheltuit efectiv numai lei 9.390.112, restul de lei 15.191.888 față de prevederi reprezintă economii de cheltueli și cheltuelile corespunzătoare unor venituri realizate în 1949, dar care nu s'au putut efectua în acel an.

In această categorie intră:

— Subvenția pentru înzestrarea cu cărți de ritual a parohiilor foste unite, în sumă de lei 10.000.000, din care s'a cheltuit efectiv numai 15.000, iar restul de lei 9.985.000, a fost reportat pe anul 1950.

— Contribuția eparhiilor pentru Sf. Mare Mir, unde s'a încasat suma de lei 345.000, dar în 1949, nu s'a putut face pregătirea Sf. Mare Mir, care s'a amânat pentru 1950.

In general, din examinarea contului de executare bugetară al Patriarhiei, se poate constata cu ușurință;

— Grija permanentă pentru realizarea veniturilor;

— Efectuarea cheltuelilor numai în limita prevederilor bugetare și în măsura realizării veniturilor.

Eliminând din discuțiune prevederile de cheltueli reportate pe anul viitor, rezultă pentru 1949, prevederi de lei 11.982.000, din care s'a cheltuit efectiv lei 9.340.112, adică 78%.

Așa dar, la 87% realizări de venituri, s'au cheltuit 78% din prevederile de cheltueli.

2. Contul de profit și pierdere.

Contul de profit și pierdere s'a încheiat cu un excedent de lei 1.615.273.

Cheltuelile înregistrate în contul de profit și pierdere de lei 9.390.112, corespund cu cheltuelile efective specificate în contul de executare bugetară.

După ce, din veniturile bugetare totale de lei 21.335.385, sumă care corespunde cu veniturile realizate, specificate în contul de execuție bugetară, s'a scăzut veniturile reportate pe anul 1950 de lei 10.330.000 și cheltuelile bugetare de lei 9.390.112, a rezultat un excedent de lei 1.615.273, care figurează în bilanț.

3. Bilanțul.

Bilanțul Patriarhiei Române, încheiat la 31 Decembrie 1949, însumează atât la activ cât și la pasiv lei 34.309.312.

După cum se vede din bilanț și situațiile analitice anexe, activul se compune din:

— Numerar și disponibil la Banca de Stat	5.974.694 lei
— Avansuri în cont curent tipografiei, atelierelor și Fondului de Credit	7.031.350 lei
— Investiții în imobile, mobilier, biblioteca, auto și mașinile și uneltele, dela atelierile Țigănești	20.853.521 lei
— Debitori, conform anexelor	359.877 lei
— Cheltueli în curs de regularizare, care constă în cărți expediate Seminarilor Monahale, pentru care nu s'au primit până la 31 XII, 1949, dovezile de primire	89.870 lei

Total Lei: 34.309.312

Printre debitori se observă un cont debitori în litigiu, cu lei 108.875, pentru care există contra post în pasiv «Rezerva pentru debitori în litigiu» cu aceeași sumă, care reprezintă valoarea produselor agricole la prețurile de colectare preluate de gospodăriile de Stat.

Pasivul bilanțului se compune din:

— Fonduri în sumă de	21.452.382 lei
— Fondul averii Patriarhale provine din operațiunea de recalculare a patrimoniului, făcută după stabilizare, conform legii Nr. 303/1947, la care s'au adăugat beneficiile anilor precedenți și rezervele pentru debitori	
— Venituri reportate pe anul 1950	10.380.371 lei
— Creditori, conform anexei	911.286 lei
— Excedentul anului 1949	1.615.273 lei

Total Lei: 34.903.312

În cursul anului 1949 disponibilitățile de numerar au fost folosite, după nevoi, dela un fond la altul, mai ales în prima parte a anului, când, Tipografia și Atelierele Institutului Biblic s'au aflat în lipsuri trecătoare de numerar.

Soldul debitor al Tipografiei reprezintă un avans acordat de Patriarhie pentru tipărirea de cărți de ritual, care urmează să fie puse gratuit la dispoziția parohiilor foste unite din Transilvania.

Soldul debitor al Atelierelor reprezintă sume puse la dispoziția Atelierelor în perioada de investiții.

Făcând o sumară comparație între bilanțul anului 1948 și bilanțul anului 1949, obținem măsura în care noua organizare și buna administrare și-au dat roadele.

	1948	1949
— Cassa și disponibilități	352.467	5.974.694
— Conturi curente și debitori	571.183	7.391.227
• Excedent	65.662	1.615.273

Deosebit de aceste realizări s'au făcut în cursul anului 1949 și cheltueli de interes general bisericesc, printre care amintim:

S'a cumpărat colecția Migne, cu care s'a înzestrat biblioteca mănăstirii Antim, debursându-se 127.000 lei

S'au făcut reparații la clădirile mănăstirii Țigănești în valoare de 333.548 lei

S'au dat subvenții Seminarilor monahale și Institutelor Teologice în sumă de 1.700.000 lei

S'a dat subvenție pentru restaurarea mănăstirilor Antim 500.000 lei

S'au făcut investiții pentru cumpărarea de auto 706.000 lei

Se cade să subliniem, că cheltuelile de personal și cele de interes general bisericesc, au format preocuparea de căpetenie în executarea bugetului anului 1949.

II. FONDUL DE ASIGURARE.

Deși funcționează de mai mulți ani, Fondul de Asigurare n'a avut gestiune separată până în Aprilie 1949, gestiunea lui fiind înglobată în aceea a fostului Consiliu Central Bisericesc.

Abia în 1949, în conformitate cu art. 159 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, s'a procedat la separarea gestiunii Fondului de Asigurare.

Realizările Fondului de Asigurare în 1949 au depășit așteptările, datorită muncii stăruitoare și spiritului de economie la cheltueli.

1. Contul de execuție bugetară.

a) La venituri s'a prevăzut suma de lei 2.000.000, — dar s'a realizat suma de 3.341.672, adică 167%.

b) La cheltueli, s'au prevăzut lei 2.000.000 dar s'au cheltuit numai 1.527.920, inclusiv rezerva tehnică de lei 637.382.

Respectiv, cheltuelile reale au fost:

— Cheltueli de administrație	335.338 lei
— Daune	535.200 lei

Total Lei 890.538

adică 26% din încasări.

2. Contul de profit și pierdere.

Din încasările brute de lei 3.341.672 s'a reportat anului 1950 partea de prime, încasate în 1949, dar privind anul 1950, în sumă de lei 1.748.217.

După ce s'au scăzut cheltuelile generale, daunele de incendiu plătite și rezerva tehnică, a rezultat un excedent de lei 65.535, care figurează în pasivul bilanțului.

3. Bilanțul.

Bilanțul Fondului de Asigurare la 31 Decembrie 1949 însumează, atât la Activ cât și la Pasiv lei 2.636.134.

Activul se compune din:

— Conturile curente	1.992.554 lei
— Cassa și disponibil la Banca de Stat	623.239 lei
— Debitori	20.341 lei

Total Lei: 2.636.134

Disponibilitățile Fondului de Asigurare au fost împrumutate în măsura nevoilor Fondului de Credit pentru acordare de împrumuturi și Tipografiei și Atelierelor Institutului Biblic în perioada de investiții.

Pasivul bilanțului se compune din rezerva tehnică, primele cuvenite anilor 1950 și 1951, beneficii și creditori de lei 185.000.

Fondul de Asigurare este în plin progres. Pornit dela zero lei în 1949, Fondul de Asigurare la 31 Decembrie al aceluiaș an, disponibilități de lei 2.636.134, față de lei 185.000 obligații de plată.

Avem toate motivele să sperăm, că în 1950 activitatea și rezultatele Fondului de Asigurare vor fi și mai apreciabile.

III. FONDUL DE CREDIT.

Activitatea Fondului de Credit în anul expirat s'a desfășurat normal.

În prima parte a anului a fost o mare afluență de cereri de împrumut din partea preoților chemați la București la Cursurile de Îndrumare.

Satisfacerea cererilor de împrumut a suferit întârzieri din cauza lipsei de disponibil și în unele cazuri grave — decese, boli, taxe școlare — s'a făcut apel la disponibilitățile Administrației Patriarhale și Fondului de Asigurare.

Spre sfârșitul anului, cererile de împrumut au fost satisfăcute în total, iar disponibilitățile create, au permis și rambursarea avansurilor primite dela Administrația Patriarhală, la 31 Decembrie 1949, rămânând pe plată solduri de lei 343.120, care pot oricând să fie achitate din disponibilul existent la Banca de Stat.

În 1949 s'au produs unele schimbări în metoda de lucru a Fondului de Credit, care au necesitat lucrări mari la care s'a putut face față cu greutate și întârzieri.

Astfel:

— În Februarie 1949 fiind scoși din buget 5.234 membrii, a fost necesar să se opereze lichidarea partizilor respective și în unele cazuri, să se repartizeze sumele împrumutate asupra giranților.

— În Mai 1949, CEC-ul prin care se făcea încasarea cotizațiilor și ratelor de împrumut, a schimbat sistemul de întocmire a borderourilor de rețineri din grupe de mii, în ordinea numerică a cecurilor, în borderouri pe județe, ceea ce a necesitat schimbarea totală a registrelor de partizi și înlocuirea lor cu fișe clasate pe județe.

— În Septembrie 1949 a încetat încasarea ratelor de împrumut și a cotizațiilor prin CEC, trecându-se încasarea lor la Protoierii, ceea ce a necesitat și necesită întocmirea de tablouri de rețineri și corespondență cu peste patru sute de Protoierii.

La acest plus de lucrări excepționale, s'a adăugat și demisia a trei funcționari, a căror înlocuire s'a făcut cu întârziere, ceea ce a agravat și mai mult situația.

Deși s'a lucrat cu multă stăruință și s'au făcut eforturi permanente, evidența partizilor a suferit, lucrările fiind mereu întârziate.

1. Contul de execuție bugetară.

a. În bugetul pe 1949 s'a prevăzut la venituri lei 8.590.000 din dobânzi, cheltueli de administrație și cotizația membrilor la Fondul de ajutor mutual.

Din această sumă s'a realizat lei 8.127.597, deci mai puțin cu lei 461.408.

Veniturile de fapt s'au realizat integral, deoarece în contul «tranzitoriu» din pasivul bilanțului de lei 2.983.491, se cuprind cotizații pentru ajutorul mutual, dar pentru care nu s'a primit până la 31 Decembrie corespondența și specificațiile, pe baza cărora urma să se lchideze contul tranzitoriu și să se crediteze veniturile.

b. Din cheltuelile de 8.590.000, prevăzute în buget, s'au cheltuit numai lei 3.912.290, deci mai puțin lei 4.677.710. Economia de cheltueli este de lei 3.685.562 în ajutoare și ajutoarele de deces și de lei 992.148 la cheltueli de administrație.

Deși «Ajutorul mutual» este abia la început, totuși s'au acordat 81 ajutoare diferite, în valoare de lei 301.467 și 83 ajutoare pentru cazuri de deces, în valoare de lei 1.129.471.

Făcând abstracție de ajutoare, din cheltuelile de administrație de lei 3.473.500 s'au cheltuit lei 2.481.352, adică abia 71%, în timp ce veniturile s'au realizat integral.

Economiile realizate au permis ca din Fondul de Ajutor Mutual să se ia pentru acoperirea cheltuelilor de administrație, numai o cotă de 20%, ceea ce este extrem de modest.

2. Contul de profit și pierdere.

La veniturile contului de profit și pierdere s'a trecut din cotizațiile pentru ajutor mutual suma necesară pentru acoperirea:

— ajutoarelor de	Lei	301.467.—
— 20% din cheltuelile de administrație, de lei 2.303.740, adică	Lei	1.129.471.—
— ajutoarelor de înmormântare	Lei	460.748.—
	Total Lei:	1.891.686.—

Cotizațiile pentru ajutor mutual, realizate în 1949, sunt de lei 5.786.000, din care, scăzându-se cheltuelile de lei 1.891.686, rămâne suma de lei 3.894.314, care figurează în pasivul bilanțului.

Din totalul veniturilor de lei 4.234.283, s'au scăzut:

— Cheltuelile de administrație de	Lei	2.445.612.—
— Cheltuelile pentru ajutoare	Lei	1.430.938.—
— Amortismentele	Lei	115.910.—
	Total Lei	3.992.460.—

rezultând un beneficiu de lei 241.823, care figurează ca atare în bilanț.

La închiderea bilanțului s'au amortizat:

Lei 6.125, sumă compusă din altele reprezentând sume de încasat, unele de mică importanță, altele fără posibilitate de identificare, iar altele în imposibilitate de recuperat, cum sunt ordonanțe de plată în lei vechi, convertite în lei noi, cu care figurează debitoare Administrația Financiară sau Casa de Depuneri.

Lei 89.449., valoarea de inventar a efectelor publice, care azi nu au nicio valoare și care trebuia amortizată încă din 1948.

Lei 20.330, valoarea matrițelor procurate dela CEC, care nu au nicio valoare.

Lei 6, garanție, care s'a amortizat pentru închiderea contului.

3. Bilanțul.

Bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1949, însumează atât la Activ cât și la Pasiv lei 50.721.620.

Activul bilanțului se compune din:

— Cassa și disponibil la B. R. P. R.	Lei	3.212.826.—
— Debitorii	„	41.178.784.—
— Conturi curente Institutul Biblic	„	212.—
— Investiții în imobile și mobilier	„	6.328.314.—
— Cheltueli reportate pe 1950	„	1.484.—
	Total Lei	50.721.620.—

Pasivul bilanțului se compune din:

— Capitalul membrilor de	Lei	35.830.771.—
— Fonduri de rezervă, amortizare rezervă din recalcularea patrimoniuului și Fondul de ajutor mutual	„	10.258.716.—
— Dobânzi cuvenite anilor viitori	„	1.054.645.—
— Conturi curente	„	343.120.—
— Creditori	„	9.054.—
— Tranzitoriu	„	2.983.491.—
— Beneficiu net	„	241.823.—
	Total Lei:	50.721.620.—

În Contul Tranzitoriu s'au contabilizat sumele reținute de Ministerul Cultelor și virate în contul nostru la Banca de Stat.

În măsura în care sosesc tablourile și se cunoaște pentru cine și pentru ce s'au făcut reținerile, se debitează *Contul Tranzitoriu* și se creditează *Contul Impru-*

muturi, cu ratele din împrumuturi, *capitalul membrilor* cu cotizația și *Fondul pentru ajutorul mutual*, cu cotizația respectivă.

Suma de lei 2.983.491, ce figurează în acest cont în pasivul bilanțului, se compune din rate de împrumut, cotizații la capitalul membrilor și cotizații la ajutorul mutual, pentru care, până la data închiderii bilanțului, n'au sosit actele pe baza cărora urma să se facă debitarea Contului Tranzitoriu și creditarea împrumuturilor, capitalul membrilor și Fondului de ajutor mutual.

*

Făcând o succintă recapitulație a operațiunilor celor trei conturi, care a făcut parte din bugetul exercițiului financiar pe anul 1949, constatăm:

a. Că s'a făcut o administrație atentă în bugetul Patriarhiei și al instituțiilor anexe, pe urma căreia s'au realizat rezultate neașteptat de bune;

b. S'a căutat și chiar s'a insistat mult ca veniturile bugetare să poată fi realizate într'o măsură cât mai mare cu putință;

c. S'au comprimat la maximum cheltuelile, renunțându-se la unele care puteau suferi amânări.

Numai așa se explică cum am reușit să avem la 31 Decembrie 1949 o situație atât de bună, când se știe că la începutul anului financiar plecasem fără un leu, la unele din aceste fonduri.

E adevărat că aceste rezultate se datoresc efortului comun al tuturor salariaților și în special îndemnului permanent primit dela Înalt Prea Sfințitul Patriarh.

În ce ne privește pe noi, ca reprezentanți permanenți ai Consiliului Național Bisericesc în administrarea și conducerea acestor sectoare, am căutat să mergem pe linia trasă de I. P. S. Patriarh, care în materie de administrație are o deviză practică și sănătoasă: «Eforturi la încasări, comprimări la cheltueli».

Rezultatul stăruințelor noastre se vede în cifrele expuse, care spun mai mult decât am vrea și am putea să spunem noi.

Pentru anul în curs, sarcina noastră va fi mult mai ușoară, pentru că rezultatele realizate în anul trecut ne scutesc de orice combinații mai mult sau mai puțin meșteșugite.

De aceea, expunându-vă cele trei conturi cu bilanțurile respective, vă rugăm să le luați în considerare și să binevoiți a le aproba, dându-ne cuvenita descărcare.

Consilier Administrativ,
(ss) Pr. Al. Săvulescu

RAPORT GENERAL DE ACTIVITATEA SECTORULUI ECONOMIC AL ADMINISTRAȚIEI PATRIARHALE, PREZENTAT MAREI ADUNĂRI BISERICEȘTI, ÎN ZIUA DE 26 FEBRUARIE 1950.

I. Considerațiuni generale.

Raportul general economic, supus aprobării Marei Adunări Naționale în sesiunea sa dela 6 Iunie 1949, a prezentat, potrivit dispozițiilor Statutului de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române, noul cadru de activitate al instituțiilor cu patrimoniu distinct din Patriarhia Română, stabilind, cu aprobarea Marei Adunări Naționale, obiectul preocupărilor pe anul în curs al acestor organisme, adică bugetul și planul lor de lucru pe anul 1949.

Proiectul de buget pe anul 1949 al Administrației Patriarhale, în care se cuprind și planurile economice ale instituțiilor anexe prevăzute de art. 159 din Statut, prezintă următoarea sarcină:

1. Institutul Biblic și de Misiune, cu un total de prevederi bugetare de lei 51.800.000 la venituri și cheltueli, din care lei 17.300.000 pentru Secția Ateliere și 34.500.000 pentru Secția Tipografie și Editură.

2. Fondul de Credit și Ajutor pentru clerul Ortodox Român, cu prevederi de 8.590.000 lei.

3. Fondul de asigurare al Bunurilor Bisericii Ortodoxe Române, cu prevederi de lei 2.000.000 și

4. Bugetul Administrației Patriarhale, propriu zis, cu prevederi la venituri și cheltueli de lei 24.582.000.

În acest chip, totalul general al prevederilor bugetare ale Administrației Patriarhale și instituțiilor anexe pe 1949, a însumat cifra de 86.972.000 lei.

Cercetând executarea acestui buget pe anul 1949 la Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă, Secția Ateliere, care a avut înscrisă o sarcină bugetară de venituri și cheltuieli în valoare de 17.300.000 lei, constatăm că activitatea acestui sector a fost orientată în două mari laturi și anume:

a. O latură de investiții, pentru organizarea și dotarea Ateliereleor nou înființate și

b. O latură de producție de obiecte de cult și de vânzare a acestora prin depozite eparhiale și prin depozitele proprii de vânzare.

Analizând latura de investiții a Secției Ateliere din Institutul Biblic, constatăm următoarele:

1. Atelierul de obiecte de cult al Institutului nu mai putea face față, în ultima vreme, cererii bisericilor și credincioșilor din țară. Depozitele Eparhiale înființate prin noul Statut trebuiau aprovizionate cu cantități importante de produse. Pe de altă parte, lucrarea obiectelor de cult: a Sf. Vase, a policandrelor, sfeșnicelor, Evangheliilor îmbrăcate, icoanelor de argint, cruciulițelor, iconițelor, etc., nu este ușoară. Fazele de fabricație necesită personal numeros, mașini mecanice variate, de precizie și costisitoare și instalație de forță motrică complicată. Vechile mașini ale Institutului dădeau un randament redus, erau expuse la dese stricăciuni care urmau să fie reparate și aveau goluri în desfășurarea fazelor de fabricație.

Cunoscând această stare de lucruri, Inalt Prea Sfințitul Patriarh a hotărât reorganizarea acestui atelier.

Cerând sprijinul Guvernului, Ministerul de Industrie a dovedit o largă bunăvoință, repartizând la începutul lunii Iunie 1949, din disponibilul Ministerului Industriei, pentru folosința Patriarhiei, fără nicio plată, un număr de 4 mașini mecanice de foarte mare importanță pentru lucrarea atelierului de obiecte bisericesti al Institutului.

Ridicând aceste mașini de la Fabrica Romargint din București, și aducându-le la Institut unde trebuiau instalate, cunoscând că instalația de forță motrică era insuficientă și neconform distribuită și trebuia mărită pentru a putea alimenta și noile mașini aduse, cunoscând deasemeni și condițiunile localului acestui atelier, I. P. S. Patriarh a binevoit a aproba, pentru lucrările de amenajare și recondiționare a atelierului, — căruia i s'au adăugat 3 încăperi noi și s'au făcut modificări, — pentru asigurarea condițiunilor de igienă în desfășurarea muncii, — să se execute toate aceste lucrări de reparații la devizul de lei 119.370 pentru reparații de zidărie, iar pentru instalarea mașinilor noi aduse, pentru mărirea bransamentului de forță motrică și procurarea electromotoarelor necesare, preseii, strungului nou și vechi, cheltuiala sumei de lei 460.119.

Constatând cererea tot mai mare din partea Depozitelor Eparhiale de icoane îmbrăcate în metal și argint, și dorind a organiza rațional și cu posibilități artistice largi producția acestora, s'a organizat și instalat la acest atelier o secțiune nouă de galvanoplastie, care are menirea de a multiplica pe cale electromecanică modele de icoane realizate de pictorii și sculptorii de talent, capacitatea de producție a acestei secții fiind astăzi de 200 icoane lunar.

Astfel reorganizat și dotat, Atelierul de obiecte bisericesti cuprinde următoarele secțiuni de activitate: secția prese (cu 4 mașini), secția strunguri și druckbank (cu 3 mașini), secția cizelură, secția ajustură, secția lustru și poleitorie, secția băi cu 3 băi, secția galvanoplastie (cu 2 băi) și secția laminoare și polizoare (cu 3 mașini). Atelierul a fost deasemeni dotat cu personalul de specialitate necesar, din care în prezent avem 10 maeștri și lucrători mireni, 6 lucrători monahi, 5 ucenici mireni, un magazioner de semifabricate și un conducător tehnic, deci în total 23 salariați.

Inaugurarea înnoitului atelier de obiecte bisericesti a fost făcută într'un cadru solemn bisericesc la 10 August 1949, când I. P. S. Patriarh a binevoit, ca personal să asiste la slujba sfințirii apei, pentru a da ostenitorilor Inalta binecuvântare patriarhicească.

2. Pentru lucrarea stofelor necesare odăjdiilor cultului și hainelor preoțești, Institutului Biblic i s'a repartizat, prin art. 162 din Statut, atelierul de țesătorie de la Mănăstirea Țigănești, județul Ilfov, care urmează să împlinească un mare gol în trebuințele bisericilor și preoților.

În acest scop, în luna Mai 1949 s'a pornit la începerea lucrărilor de reparații și investiții necesare pentru a pune acest atelier în cele mai bune condițiuni de funcționare și producție. Pentru aceasta trebuiau făcute reparațiuni la imobil, care se afla în stare de degradare, reparațiuni la forța motrică și iluminat, reparațiuni

la mașinile mecanice și manuale, precum și achiziționarea de scule și piese necesare fabricației și cumpărarea materiei prime trebuitoare producției.

Datorită întreruperii activității acestui atelier din luna August 1947 până în Mai 1949, sarcinile ce trebuiau biruite erau foarte mari și cereau eforturi de muncă și de investiții.

Potrivit planului de lucru hotărât de I. P. S. Patriarh, în Mai-Iunie 1949 s'au efectuat lucrările de reparații la clădire, pe etape, executându-se mai întâi, pentru prima urgență, lucrările de reparații și vărut în sălile mașinilor mecanice, în sala războaielor manuale, coridoarele aferente, cancelaria cu cele 2 depozite, construirea plafonului, treptelor și tencuirea casei, scării și construirea scării la etaj, lucrarea balustradei și a mânei curente, punerea geamurilor lipsă, etc., pentru suma totală de 114.580 lei.

În Octombrie-Noembrie 1949 s'a executat cea de a doua serie de lucrări pentru: reparația acoperișului, îmfundarea șarpantei, consolidarea acoperișului, demontarea și rezidirea coșurilor, reparația gardului, etc., pentru suma de lei 346.820.

Reparațiunile pentru forța motrică și iluminat, precum și revizuirea și punerea în stare de perfectă funcționare a bransamentelor de forță la mașini, etc., au costat lei 66.300.

Pentru reparațiunile la războaiele mecanice Jacquard și la mașinile de preparare, precum și pentru achiziționarea pieselor și accesoriilor de fabricație necesare, s'au cheltuit 65.000 lei. Deci în total s'a investit pentru punerea în funcțiune a Secției de țesătorie, lei 582.659.

Pentru materia primă necesară fabricației s'a cheltuit suma de lei 1.831.732.

Atelierul și-a început activitatea pe data de 1 Iulie 1949, în ziua de 6 Iulie 1949, redeschiderea sa făcându-se cu o deosebită solemnitate bisericească, la care I. P. S. Patriarh a binevoit să ia parte și să împărtășească Inalta binecuvântare patriarhicească pentru bun început.

Acest atelier funcționează cu următoarele secțiuni de fabricație: Secția preparației firelor (urzit, depănat, etc.). Secția războaielor manuale, Secția războaielor mecanice pentru stoffe de haine, Secția războaielor mecanice pentru stoffe de odăjdii și Secția depozite, și este dotat cu 16 lucrătoare călugărițe, un maestru mecanic, o îngrijitoare, o magazinică-contabilă și o conducătoare tehnică, în total 20 salariați.

3. Cheltuelile de investiții necesitate de înființarea, instalarea și dotarea atelierului de sculptură și tâmplărie bisericească, înființat potrivit dispozițiilor Deciziei Nr. 53/1949 a I. P. S. Patriarh, au fost următoarele:

a. Lei 913.628, costul mașinilor, uneltelor, sculelor;

b. Lei 178.273, costul instalării mașinilor, rețelei de forță motrică și iluminat;

c. Lei 102.160 pentru reparațiuni, modificări și amenajări la localul în care s'a înființat sala mașinilor. Deci în total lei 1.194.061 cheltueli de investiție pentru înființarea și dotarea acestui atelier, care funcționează cu: 2 maiștri mașiniști la secția mașini, 7 lucrători la secția de tâmplărie (din care 4 monahi), 4 lucrători la secția sculptură (din care 3 monahi) și un șef de atelier. Deci în total cu 14 salariați.

Cheltuelile de procurări de material necesar planului de lucru au fost de lei 309.422 pentru lemn de brad, fag, stejar, nuc, etc.

Atelierul a fost înființat la 10 August 1949, când i s'a făcut inaugurarea în prezența I. P. S. Patriarh, odată cu cea a Atelierului de obiecte și și-a început efectiv activitatea după dotarea cu o parte din personal, la 1 Septembrie 1949.

4. Atelierul de fil granare în argint fin, destinat lucrărilor de artă bisericească, a necesitat cheltueli minime de investiție și funcționează cu 2 maeștri mireni.

5. Atelierul și școala de pictură bisericească, înființate pentru reînvierea vechei picturi bisericești și pentru pictarea catapetesmelor și icoanelor pentru biserici și credincioși, s'a făcut cu minime cheltueli de investiție și cu regim de lucru în acord pentru pictori, fiind dotat cu 2 conducători, artiști cu renume, 3 pictori lucrători și 3 ucenici. Deși în faza de început, acest atelier are mari posibilități de viitor, atât datorită cererilor tot mai mari ale bisericilor și credincioșilor pentru icoane pictate, cât și pentru rostul său bisericesc și artistic.

Toate aceste ateliere sunt administrate cu un număr de 8 funcționari administrativi. În total deci, întregul personal al Secției Ateliere este de 85 salariați.

Din cele arătate mai sus se constată că activitatea de investiții a Sectorului Ateliere din Institutul Biblic reprezintă o sumă de 4.601.464 lei, cu care atelierele au fost puse în condițiuni normale de producție.

II. Producția Atelierelor.

Planul de lucru bugetar al Atelierelor a fost înscris cu un total de valori, la preț de vânzare, de lei 16.069.000. din care numai atelierul de obiecte bisericesti cu un program pe 12 luni, iar celelalte cu un program în funcțiune de înființarea, organizarea și dotarea lor: Atelierul de țesătorie cu un program de 8 luni; Atelierul de sculptură cu un program de 8 luni; Atelierul de pictură cu un program de 8 luni; Atelierul de filigran cu un program de 9 luni și Atelierul de croitorie cu un program de 8 luni.

Datorită greutăților întâmpinate cu instalarea acestor ateliere, cu dotarea lor cu personal calificat și cu materie primă și în special datorită faptului că la cele mai multe din aceste ateliere lucrările de organizare au fost începute după 1 Mai, când Institutul Biblic a fost alcătuit în noua Administrație Patriarhală, deși toate aceste lucrări de organizare a atelierelor s'a făcut în chip vădit foarte repede, lucrarea producției nu putea începe conform planului bugetar. Datorită condițiilor de dependență față de Atelierul de stofe și mai ales față de lipsa de personal de specialitate, Atelierul de croitorie nu a putut lua ființă la exercițiul anului trecut.

În general, producția atelierelor Institutului pentru timpul de lucru avut disponibil a fost realizată și chiar depășită, dacă se ține seama de cele arătate mai sus.

În acest chip producția, la preț de cost, fără sarcinile de beneficiu și impozite cum este înscrisă în buget, totalizează la 31 Decembrie 1949 suma de 8.797.020 lei, obținută astfel:

1. Atelierul de obiecte bisericesti	Lei 3.472.744.—
2. Atelierul de țesătorie	Lei 2.362.674.—
3. Atelierul de tâmplărie	Lei 262.826.—
4. Atelierul de filigranare	Lei 285.967.—

Precizăm că niciunul din aceste ateliere nu a funcționat cu tot personalul tehnic înscris în buget și în special atelierul de sculptură și-a început activitatea la 1 Septembrie cu 4 lucrători, complectându-și până la 9, în loc de 14, numărul trebuitor, în Decembrie 1949.

III. Vânzarea produselor.

Producția acestor ateliere a fost cerută în așa chip la vânzare, încât în unele cazuri Institutul nu a putut face față nevoilor. Acest lucru dovedește necesitatea funcționării lor, a dezvoltării activității lor și a perspectivelor de viitor.

Totalul vânzărilor la preț de vânzare, fără impozite, a mărfurilor Serviciului Atelierelor, a fost de 10.858.000 lei.

Față de prevederea bugetară de venituri, care totaliza lei 16.300.000, din activitatea ordinară (1.000.000 lei fiind înscris în buget sub titlul de împrumut dela Sf. Arhiepiscopie a Bucureștilor pentru investiții), realizarea bugetului a fost obținută cu o cotă de 76%.

Făcând calculul realizării bugetare în proporție cu timpul de activitate real și cu cheltuelile de producție înscrise în bilanț, cota de realizare a bugetului depășește 100%.

Marea majoritate a vânzărilor s'a efectuat prin Depozitele Eparhiale: Iași, București, Craiova, Arad.

IV. Contul de profit și pierderi.

La cheltueli, bugetul prevede ca și la venituri suma de lei 17.300.000, din care s'au cheltuit efectiv lei 11.700.484, adică 68%, și reprezintă:

— Cheltueli de administrație	Lei 1.758.569.—	
— Cheltueli de producție	„ 5.340.451.—	7.099.020.—
— Procurare de materii prime	Lei 2.775.135.—	
— Procurare de mobilier și scule	„ 73.574.—	
— Procurare de mașini	„ 1.381.337.—	
— Impozite anticipate	„ 371.418.—	4.601.484.—

Plusul de plăți, față de încasările din vânzări de lei 10.935.042, provine din sumele împrumutate dela Fondul de Asigurare, Administrația Patriarhală și Fondul de credit pentru investiții, cărora Secția Ateliere le datorează la 31 Decembrie 1949 lei 2.154.485.

Suma de lei 4.601.464 nu figurează în Contul de profit și pierdere, deoarece componentele ei, potrivit specificației de mai sus, au fost virate dela cheltueli

bugetare la investiții, la conturile gestionarilor de materii prime și la impozite anticipate, care la bilanț s'au închis drept conturi de activ, ca investiții, materii prime, impozite anticipate, etc.

Cheltuelile de administrație de lei 1.758.569, reprezintă față de prevederile corespunzătoare din buget un procent de 70%, de unde rezultă că între realizarea veniturilor bugetare și executarea bugetului de cheltueli s'a păstrat proporția și echilibrul cerut de o bună gospodărie.

Contul de Profit și Pierdere, după ce s'au făcut amortismente de lei 716.725, se soldează cu un beneficiu de lei 332.451.

Cheltuelile de administrație și cele de producție de lei 7.099.020 în total, împreună cu investițiile și materiile prime de lei 4.601.464 lei, totalizează lei 11.700.484, sumă egală cu cheltuelile din contul de executare bugetară.

V. Bilanțul.

Bilanțul atelierelor însumează atât la activ cât și la pasiv, lei 32.271.207.

Activul se compune din:

Numerar și disponibil la Banca de Stat	Lei	961.380.—
Disponibilități în mărfuri, fabricate și semifabricate și materii prime	Lei	7.745.869.—
Conturi curente, debitori și avansuri în sumă de	Lei	19.948.791.—
Investiții în mașini, scule, mobilier	Lei	3.169.320.—
Cheltueli reportate	Lei	445.847.—

În conturile curente și debitori de lei 19.948.791, figurează Tipografia cu lei 18.134.047, valoarea mărfurilor și materiilor prime predate de Secția Ateliere Secției de Editură și Tipografie, inclusiv soldul operațiunilor curente.

Deși este vorba de aceeași persoană juridică, din cauză că se țin contabilități separate pentru cele două secții, este necesar ca operațiunile care se fac între ele să se contabilizeze în cont curent.

Pasivul atelierelor se compune din:

Fonduri și rezerve de	Lei	28.089.431.
Creditori în sumă de	Lei	3.349.325.
Beneficiul anului 1949	Lei	832.451.
Total pasiv:	Lei	32.271.207.

Fondurile averii atelierelor de lei 25.870.405 provin din recalcularea patrimoniului și revizuirea acestei calculări făcută în 1949.

Amortismentele de lei 1.218.886 reprezintă 40% din valoarea investițiilor de lei 3.169.320.

Între creditorii de lei 3.349.325 figurează cu lei 2.154.273, Fondul de Asigurare și Administrația Patriarhală.

VI. Bugetul și planul de lucru pe 1950.

Proiectul de buget pe 1950 al Secției Ateliere din Institutul Biblic prevede la venituri și cheltueli 40.532.451 lei pentru activitatea celor 5 ateliere existente și pentru activitatea a două noi ateliere și anume: Atelierul de Croitorie pentru haine preoțești și odăjdii bisericesti și atelierul de boiangerie pentru lână, având următoarele surse de venituri și obligații de cheltueli:

1. Venituri:

a) Din exploatarea atelierului Nr. 1 Obiecte bisericesti.	Lei	10.200.000.
b) Idem, atelierul Nr. 2, țesături și stofe	Lei	17.400.000
c) Idem, atelierul Nr. 3, sculptură și tâmplărie	Lei	8.300.000.
d) Idem, atelierul Nr. 4, pictură	Lei	1.000.000.
e) Idem, atelierul Nr. 5, obiecte în filigran	Lei	800.000.
f) Idem, atelierul Nr. 6, croitorie bisericască	Lei	1.000.000.
g) Idem, atelierul Nr. 7, boiangerie	Lei	1.000.000.
Din beneficiul anului precedent:	Lei	832.451.
Total Venituri:	Lei	40.532.451.

Cheltuelile necesitate de exploatarea acestor ateliere sunt următoarele:

a) Salarii personal administrativ	Lei	1.370.000.
b) Salarii personal tehnic	Lei	4.600.000.
c) Depășiri, prime, premii	Lei	1.560.000.

d) Sarcini sociale	Lei	790.000
e) Cheltueli de exploatare	Lei	11.535.150.
f) Sarcini fiscale	Lei	14.716.950.
g) Investiții	Lei	2.291.500.
h) Cheltueli de regie și gospodărie	Lei	1.268.851.
i) Contribuție Administrație Patriarhală.	Lei	2.400.000.
	Total cheltueli: Lei	<u>40.532.451.</u>

Tot în planul de lucru al anului 1950, Administrația Patriarhală a înscris prin Institutul Biblic, preocuparea contractării de lucrări între Mănăstirile de maici din țară și Soc. Româno-Export pentru țesături de covoare și cusături de artă, destinate exportului. Pe această linie putem anunța că în Ianuarie 1950 s'a constituit în acest sens un centru de lucru la Mănăstirea Bistrița din județul Vâlcea, pentru lucrări de covoare comandate de Soc. Româno-Export la mănăstirile: Bistrița, Horezu, Sărăci-nești, Dintr'un Lemn, Surpatele și Bascove. La începutul lui Februarie s'a făcut acelaș lucru pentru mănăstirile din Eparhia Iașilor și anume: Văratec, Agapia, Agafton și Sucevița. Totalul contractelor de producție încheiate de aceste mănăstiri cu Societatea este de lei 7.000.000, cu dorința ca el să fie depășit, Societatea Româno-Export angajându-se să absoarbă orice depășire de producție.

Planul de lucru prevede înființarea și contractarea de obligații asemănătoare pentru mănăstirile din regiunile: Muscel, Dâmbovița, Ilfov, Prahova, Buzău, Tecuci, etc.

VII. Concluziuni.

Din cele arătate mai sus se constată că Secția Ateliere a Institutului Biblic, deși tânără și luptând cu mari greutate pentru organizarea, formarea cadrelor și dezvoltarea debușeurilor a reușit în primul an de activitate să dea rezultate active și mulțumitoare.

Dat fiind rostul lor deosebit în viața bisericească ortodoxă în general și în scopul găsirii posibilităților de dezvoltare maximă materială și artistică socotim potrivit a solicita Prea Onoratei Adunări Naționale Bisericești aprobarea pentru operațiunile gestionare și administrative ale anului 1949 și totodată ajutorul pentru înlăturarea greutăților de funcționare cu care are de luptat și anume:

1. Pentru trebuințele de personal tehnic, întrucât atelierele Institutului sunt socotite școală de calificare și perfecționare profesională a personalului din atelierele monahale, pe viitor să se dea tot sprijinul din partea Eparhiilor, ca monahii chemați la Institut în acest scop să se prezinte de îndată și cu tragere de inimă pentru munca Institutului și ridicarea lor profesională.

2. Întrucât toate produsele Institutului Biblic se adresează depozitelor eparhiale și bazarelor protopopești și parohiale să ni se dea sprijinul organizării acestora, efectuându-se comenzi temeinice și cu caracter de continuitate, fiind de dorit ca subcentrele protopopești și parohiale să ajute în chip efectiv această lucrare a Institutului.

3. Repetând propunerea făcută la raportul general din Iunie 1949, cerem sprijinul Adunării Naționale Bisericești de a se interveni la Onoratul Guvern cu rugămintea să se acorde dreptul de exclusivitate în fabricație a produselor al căror obiect îl constituie activitatea Institutului Biblic și dacă este posibil monopolul acestora întrucât fiind o lucrare specific bisericească — nu-și au rostul în ea diferiții patroni de mici ateliere cu activitate asemănătoare, cari dealtfel sunt cu totul nepotrivite vremurilor de înnoire socială și de construire a unei vieți economice fără exploatare instaurată de Guvernul Republicii Populare Române.

În sfârșit, suntem datorii a preciza că toată activitatea și străduința depusă în Sectorul Ateliere al Institutului Biblic a avut drept conducător, inițiator și desăvârșitor pe Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, rostul celor ce se nevoesc la Institutul Biblic ne fiind, decât acela de a executa planul de lucru al Inalt Prea Sfinției Sale, iar atunci când nu pot nici atâta de a solicita sprijinul chiar pentru execuție.

Pentru acest lucru, propunem să mulțumim prea respectuos Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, și să rugăm prea smerit ca și pe viitor Inalt Prea Sfinția Sa să ne acorde tot sprijinul său părintesc și tot ajutorul său energetic.

Consilier Administrativ Patriarhal, (ss) Diac. AT. PREDA

COMISIUNEA ECONOMICO-FINANCIARA
Referat 26.II.950.

*Inalt Prea Sfințite Părinte Patriarh,
Onorată Adunare Națională Bisericească,*

Comisiunea Economică-Financiară a Adunării Naționale Bisericești, luând în cercetare Rapoartele generale de activitate desfășurată în Sectorul Economic pe anul 1949, de Administrația Patriarhală și instituțiile anexe, a examinat: Conturile de gestiune, Conturile de profit și pierdere și Bilanțele încheiate la 31 Decembrie 1949, pentru:

1. Administrația Patriarhală
2. Institutul Biblic și de Misiune — Secția Ateliere
3. Institutul Biblic și de Misiune — Secția Tipografie
4. Fondul de Asigurare
5. Fondul de Credit și Ajutor al Clerului.

Conturile de gestiune arată că bugetele s'au executat în conformitate cu prevederile legale și în limitele creditelor prevăzute în bugetul aprobat de Dvs., în ședința din 8 Iunie 1949.

Conturile de profit și pierdere arată că s'a realizat un excedent de lei 4.703.434 și că s'au reportat venituri realizate în 1949, dar cuvenite anului 1950, în sumă de lei 13.127.241.

Totalul acestor sume de lei 17.833.675, vă rugăm să binevoiți a aproba să fie trecut în bugetele de venituri ale anului 1950.

Subsemnații am constatat că soldurile înscrise în bilanțele încheiate corespund cu registrele și actele justificative ale Administrației Patriarhale și instituțiilor anexe.

Față de aceste constatări vă rugăm să binevoiți a aproba conturile de executare bugetară și bilanțele anexate, dând cuvenita descărcare gestionarilor respectivi.

Vă mai rugăm ca în numele Adunării Naționale Bisericești să se exprime Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian toată recunoștința clerului și credincioșilor care ne-au trimis aici, pentru grija și munca ce o depune în slujba Bisericii Ortodoxe Române, pentru strădan'a depusă la organizarea și punerea în condițiuni de realizare a noii Administrații Patriarhale și pentru supravegherea și îndrumarea zilnică pe care o rezervă acestor instituțiuni, lucru care formează cea mai sigură garanție de reușită.

Președinte,
Pr. *Pantelimon Barbu*

Raportor,
Pr. *Vichentie Mocanu*

RAPORTUL CULTURAL AL CONSILIULUI NAȚIONAL BISERICESC
CĂTRE ADUNAREA NAȚIONALĂ BISERICESCĂ.

*Inalt Prea Sfințite Stăpâne,
Onorată Adunare Națională Bisericească,*

Deși încă nu s'a împlinit un an dela prezentarea primului nostru raport de activitate, pentru sectorul cultural, după punerea în aplicare a noului Statut, întrunindu-se Onor. Adunare în a doua sesiune, ne ținem de datorie să prezentăm o nouă dare de seamă de activitate. Dar nu numai faptul întrunirii din nou ne determină. Activitatea Bisericii întregi și în consecință și a Administrației Patriarhale se desfășoară paralel cu a tuturor instituțiilor publice și de stat. Este firesc deci ca și noi să încheiem primul capitol al activității la 31 Decembrie 1949 și să-l începe pe al doilea la 1 Ianuarie 1950.

Prezentul raport privește așa dar activitatea Institutului Biblic și de Misiune, *Serviciul de editură și Tipografie* pe timpul dela 1 Martie la 31 Decembrie 1949, exceptând repetarea celor arătate mai pe larg în raportul prezentat Onor. Adunării în Iunie 1949.

În primul nostru raport am ațat mai amănunțit cum s'a oganizat serviciul. Nu vom mai reveni. Ne mărginim să amintim că experiența a impus prea puține și neînsemnate modificări și acestea mai ales în atribuțiunile unor funcționari. decât propriu zis în structura serviciului sau a birourilor lui. Organizarea rezistând verificării pe teren, se poate declara bună și ducătoare la scop.

Deși nevoiți să luptăm' cu greutatea începutului — și cuvântul «început» nu este greșit întrebuințat, întrucât activitatea acestui sector, rupând cu trecutul, și-a eroit făgaș nou —, planul de lucru schițat pentru anul trecut a fost dus la îndeplinire aproape în întregime. Nu ne vom ascunde însă pe după cele făptuite, spre a

evita să scoatem la iveală cele ce n'au putut fi realizate. Vrem ca Onor. Adunare să cunoască situația reală și să ne poată judeca strădaniile și insuficiențele cu dreptate, chiar dacă judecata ce se va pronunța va fi aspră.

În activitatea acestui serviciu ne-am călăuzit de prevederile art. 160—164 și 199 din Statut. Am editat revistele Centrului Patriarhal, o serie de cărți de valoare documentară și alta de zidire sufletească, am tipărit reviste și lucrări ale unor eparhii și de ale Editurii de Stat, și am pregătit textele și în parte s'au pus sub tipar câteva cărți de cult.

Intrucât Onor. Adunarea are menirea să verifice cele făptuite pe teren bisericesc, în raportul nostru, vom stărui mai mult asupra acestei laturi.

I.

Patriarhia, prin Serviciul de Editură și Tipografie, editează trei reviste: «*Biserica Ortodoxă Română*», organul ei oficial, «*Ortodoxia*» și «*Studii Teologice*», având fiecare obiective proprii.

1. Din revista «*Biserica Ortodoxă Română*» au apărut 6 numere, adică unul la două luni, însumând în total 650 pagini. Având drept scop oglindirea vieții bisericești oficiale și aducerea la cunoștința celor interesați a dispozițiilor și îndrumărilor cu caracter oficial, a urmărit pas cu pas tot ce s'a petrecut important sub acest aspect și le-a redat în reportajii corespunzătoare realităților. Spre a fi oglindită fidel s'a evitat obicinuita «înflorire» a lucrurilor.

2. Revista «*Ortodoxia*» a apărut în patru numere, adică unul pe trimestru, cu un total de 654 pagini. Având să stea în serviciul problemelor de ordin extern ale Bisericii Ortodoxe și a celor de natură interconfesională pe plan intern, credem că și-a îndeplinit rolul cu vrednicie. Revista e urmărită cu interes și de unii membrii ai altor confesiuni.

3. Revista «*Studii Teologice*» a celor trei institute teologice universitare ale Bisericii noastre a făcut și ea față cu cinste menirii ce i s'a dat. A apărut în 10 numere cu un total de 874 pagini, publicând studii și conferințe la nivel academic, lucrate de profesorii noștri de teologie, pentru îndrumarea clerului și studențimii noastre între noile împrejurări.

Toate aceste reviste —, cari nu se reproduc una pe alta, ci se întregesc reciproc, — în intervalul dela 1 Martie până la 31 Decembrie 1949, au trimis cetitorilor lor impresionantul număr de 2.178 pagini cu știință și informații teologice și cu lămuriri la problemele zilei. Scoțând din vistieria Bisericii, după cuvântul Domnului, și vechi și nouă pentru îndrumarea credincioșilor, au dus cu ele duh de viață nouă. Glasuri din presa românească și chiar din presa confesiunilor conlocuitoare, precum și numeroase rapoarte ale clerului nostru se exprimă elogios despre felul cum se prezintă publicațiile Patriarhiei. Totuși, credem, că lucrul nostru neputând atinge perfecțiunea, este susceptibilă și de observații critice. Dacă ele se vor face din partea Onor. Adunării Naționale Bisericești, declarăm că le primim cu bucurie și promitem să ținem seamă de ele, pe viitor, în limita posibilităților.

II.

În raportul nostru trecut am arătat și ce cărți apăruseră până la acea dată și promisesem să publicăm o serie de alte cărți folositoare. În privința aceasta n'am putut împlini totul, dar suntem mulțumiți cu ceea ce am putut realiza.

1. Tocmai în timpul întrunirii Onor. Adunării din Iunie trecut, se expedia cu zor lucrarea I. P. S. și P. F. Patriarh Justinian intitulată «*Apostolat Social*», apărută în ediția II-a, revăzută și adăugită. Cuprinsul ei bogat în îndrumări prețioase pentru cler, recomandă dela sine cartea. A apărut și în condiții tehnice superioare și s'a bucurat de o primire caldă până și în rândurile conducătorilor și credincioșilor altor confesiuni din Patrie.

Dr. Episcop Dr. Ioan Vasarhelyi, șeful suprem al Bisericii reformate maghiare, a ținut s'o facă personal cunoscută, pe larg și judicios, preoțimii sale întrunită în diferite orașe, în conferințe și apoi în scris pe întinderea alor 8 pagini în revista «*Református Szemle*», organul oficial al Bisericii pe care o păstorește, relevând principiile călăuzitoare ale Întâistătorului Bisericii noastre. Nu credem că ne înșelăm susținând că poate e primul caz în istoria Bisericii Ortodoxe Române, când opera unui ierarh de al nostru se bucură de atâta atenție din partea reprezentantului unei alte confesiuni și încă de talia d-lui dr. Ioan Vasarhelyi, a cărui înțelepciune, cumpanire, trăire creștinească și rară sinceritate sunt mai presus de orice îndoială.

Cartea s'a bucurat de o largă difuzare.

2. Lucrarea «*30 de zile în U. R. S. S.*» a d-lui Ovidiu Marina nu redă cum s'er

părea la prima impresie niște note fugare de călătorie în marea țară vecină, ci o carte de documentare asupra vieții religioase, asupra Bisericii și ierarhiei ortodoxe din U.R.S.S., asupra prestigiului de care se bucură și cu deosebire asupra conferinței panortodoxe de la Moscova din Iulie 1948. Scrisă cu deosebită grijă, într'un stil curgător și atrăgător, face cinste tânărului secretar al delegației Bisericii Ortodoxe Române la amintita conferință și instituției pe care o reprezenta aceasta, și, — considerând și condițiile tehnice excepționale în care a ieșit de sub teasc, — și Serviciului nostru de Editură. A fost trimisă tuturor parohiilor noastre și multor persoane de seamă în viața publică. Ne-a fost cerută și de peste graniță.

3. Acelaș caracter documentar l-a avut și îl are cartea «*Biserica Ortodoxă Rusă și războiul pentru apărarea patriei*» a I. P. S. și P. F. Patriarh Alexei, tradusă din rusește. Din ea se vede clar și pe bază de documente, rolul pe care l-a avut și l-a asumat Biserica Ortodoxă rusă în războiul al doilea mondial, ecoul pe care l-a avut în sufletul credincioșilor ei în vreme de grea cumpănă și la cârmuitorii U. R. S. S.-ului. A contribuit și această traducere și va mai contribui la spulberarea multor calomnii strecurate din umbră.

4. Dar multă căldură, multă bucurie și lumină au adus credincioșilor noștri—*Cuvântările bisericesti*» ale I. P. S. Mitropolit Nicolae al Crutițelor, unul dintre cei mai de seamă predicatori ai Bisericii ruse, care acasă se bucură de faima unui Ioan Gură de Aur. Felul lui de propoveduire a veșnicilor adevăruri creștinești servește drept pildă vrednică de urmat clerului nostru și stârnește și entuziasmul credincioșilor. Am avut cazuri, când înșiși credincioșii ne-au cerut să le trimitem zeci de exemplare traducându-și în cuvinte calde bucuria trăită în biserică când li s'a citit din predicile marelui ierarh rus. Un merit deosebit în această apreciere a cărți, revine și distinsului ei traducător, P. C. Prof. Pr. Dr. Nae Popescu, care a înveșmântat cuvântul autorului într'o limbă neaoș românească și pe înțelesul întregului popor.

5. Din multe părți și cu insistență ni s'a cerut și un calendar creștin. Aceasta ne-a determinat să edităm un Almanah al Patriarhiei pe anul curent, a cărei redactare a fost încredințată cunoscutului scriitor și secretar de redacție al revistelor noastre, dl. Al. Cerna-Rădulescu. Sperăm că Serviciul de Editură și Tipografie va înregistra un frumos succes și cu această încercare, primind astfel îndemn spre a continua editarea lui și pentru anul viitor.

6. Mai amintim, că în tipografia noastră s'au mai tipărit și alte lucrări și broșuri pentru Onor. Minister al Cultelor, revista «*Glasul Bisericii*» al Arhiepiscopiei Bucureștilor și revista «*Vestitorul*», organul oficial al Eparhiei Galaților, diferite calendare de perete pentru unele Eparhii și alte lucrări repartizate nouă de Editura de Stat. Dar cum ele n'au fost editate de noi, ne mărginim la această sumară amintire.

III.

Programasem să reedităm și mai multe cărți de cult. Vom raporta și ce am putut realiza.

1. Deși propriu zis nu e o carte de cult, dar fiindcă formează baza acestora, punem la prim loc *Noul Testament*, format mic, care a ieșit de curând din tiparnița dela Mănăstirea Neamțului. Cartea ne-a fost cerută mereu din toate părțile patriarhiei. Acum avem bucuria de a putea astâmpăra setea credincioșilor după cuvântul Domnului.

O comisiune specială a dat redactare definitivă textului noii ediții a *Molitfelnicului*, *Aghiazmatarului* și *Rânduieii primirii în monahism*, ținând seamă de constatările comisiunii de profesori dela Facultatea de Teologie și de propunerile P. S. Episcop Iosif dela Râmnicul Vâlci. Revizuirea textului s'a mărginit la eliminarea arhaismelor, azi moarte, și a neologismelor, păstrând însă mireasma graiului bisericesc. Sperăm, ca în cursul anului acestuia să putem satisface miile de cereri pentru livrarea acestor cărți epuizate de mulți ani și dorința atâtor sute de abonați, cari au anticipat, cu ani înainte, o parte din preț, spre a fi mai siguri de carte. Câteva coale sunt culese așteptând să începem tipărirea.

3. Călăuziți de acelaș principiu, s'a revizuit și textul cărții «*Dumnezeieștile liturghii*» sau mai pe scurt a «*Liturghierului*» și s'a început culegerea lui.

4. S'a revăzut și textul cărții de *Te-Deum-uri*. Cules în întregime, în curând se va începe tipărirea.

5. *Psaltireu e pusă de mult sub tipar*, dar încă n'a putut fi terminată. Lucrul ne continuă cu zor și probabil până la Sf. Paști s'o avem gata. Aceasta încă ni s'a cerut și ni se cere mereu. Mii de cereri n'au putut fi satisfăcute.

2. În ce privește gestiunea acestui serviciu pe anul 1949, s'a realizat la veniturile 95% iar la cheltuieli 77% din prevederile bugetare, dându-se un beneficiu de lei 1.951.352.

3. Experiența din anul trecut și planul întocmit și aprobat de I. P. S. Patriarh pe anul 1950, justifică Proiectul de buget în sumă de lei 46.000.000.

4. Comisiunea ține să releveze actul de înaltă înțelegere culturală a Guvernului țării, care prin Dl. Ministru Vasile Luca a acordat o subvenție de lei 12.000.000 pentru procurarea de cărți de ritual parohiilor sărace din Ardeal.

5. Comisiunea constată grija și marile interese ce le depune I. P. S. Patriarh Justinian, pentru răspândirea cărților religioase în întreaga Patriarhie Română, căutând să dea o orientare unică tuturor slujitorilor altarului, prin revistele publicate sub egida Patriarhiei.

Ținând seama de cele de mai sus, ne permitem a face următoarele propuneri:

1. Onorata Adunare Națională Bisericească să binevoiască a aproba prezentul raport al Comisiunii.

2. A exprima mulțumiri I. P. S. Patriarh Justinian pentru interesul deosebit ce-l arată Serviciului Cultural și de Misiune al Patriarhiei.

C O N

de execuție bugetară al Editurii

Nr. crt.	Denumirea articolului bugetar	Prevederi	Realizări	Diferențe	
				+	-
5	Veniturile exploat. Serv. Editurii . .	34 500.000	33.935 926	-	564 074
		34.500.000	33.935 926	-	564 074

3. Să se exprime mulțumiri cămuitorilor Patriei noastre, Înalților Ierarhi, Clerului și credincioșilor, pentru înțelegerea și sprijinul moral și material acordat, Serviciului Cultural al Patriarhiei la împlinirea planului de lucru programat.

4. Să se exprime vii mulțumiri D-lui Ministru Vasile Luca, pentru subvenția acordată la înzestrarea cu cărți de ritual a bisericilor sărace din Ardeal.

5. Să se dea descărcare pentru exemplarele de reviste și de cărți care s'au trimis parohiilor abonate și n'au ajuns la destinație, modul de difuzare a cărților să rămână pe viitor în grija Protopopiatelor de plasă.

6. Să se dea descărcare de gestiune pe anul 1949, și să se aprobe bugetul proiectat pentru anul 1950.

7. Să se exprime mulțumiri tuturor celor cari s'au ostenit la lucrarea culturală a Patriarhiei Române.

Președinte,
(ss) *Gala Galaction*

Membrii:
(ss) *Victor Stanciu*
(ss) *Const. Nonea*

T U L

și Tipografiei pe anul 1949

Nr. crt.	Denumirea articolului bugetar	Prevederi	Realizări	Diferențe	
				+	-
2	Plata pers. temporar adm. și de serv. al exploatării.	1.502.700	1.390.991		111.709
3	Indemniz. de deplasare chelt. transp. în afară, manco	426.000	81.857		344.143
5	Indemn. pentru muncă suplimentară.	75.000	21.136		53.864
6	Recompense pt. lucrări speciale	150.000	145.000		5.000
8	Intreț. și repar., paza localului.	600.000	414.301		185.699
9	" " " " mob. inv.	360.000	77.515		282.485
11	Plata apei și taxelor comunale.	90.000	51.143		38.857
12	Asig. mobil., imobil, inst. și vehicule.	30.000	—		30.000
13	Combustibil, lemne pt. încălzit.	250.000	195.825		54.175
14	Ilumin., curent electric, becuri acc.	200.000	121.483		78.517
15	Imprim. reg. furnit. bir., amb.	100.000	92.415		7.585
16	Abon. Bul. Of. ziare, rev. publ.	50.000	40.479		9.521
17	" telef., conv. telef. abon. radio.	100.000	83.903		16.097
18	Chelt. pt. telegrame P.T.T.	50.000	6.194		43.806
19	Intreț. și repararea vehic. auto.	450.000	450.000		—
22	Burse și ajut. pt. elevi și studenți.	73.000	36.458		36.542
26	Plata lucr. și specialiști.	5.895.220	5.463.159		432.061
27	Plata indemn. deplas., transp. ore supl., prime și haine.	901.000	901.000		—
28	Costul materiilor prime.	9.500.000	7.601.147 ¹⁾		1.898.853
29	Costul combust., forței motr. apei, lumin., transp., ambalaj, mat. într. inst.	4.300.000	2.550.250		1.749.750
31	Imp. și cotiz. Stat, județ, comună, sarcini soc., dob. și comisioane.	5.239.000	4.590.839		648.161
33	Drept autor și Casa Ziariștilor.	2.480.000	2.199.000		281.000
35	Cump. de mob. și obiecte invent.	300.000	122.421 ²⁾		177.579
38	Invest. mob. necesar exploat.	600.000	136.526 ³⁾		463.474
39	Fond pt. deschidere de credite.	278.080	—		278.080
40	Creanțe de plată din exerc. închise.	500.000	—		500.000
		34.500.000	26.773.042	—	7.726.957

¹⁾ Virat la Materii prime 7.586.948. lei

²⁾ și ³⁾ Virat la investiții întreaga sumă cheltuită.

DECIZII, ÎNȘTIINȚĂRI

ARONDAREA UNOR EPARHII.

DECIZIA Nr. 117.

NOI

J U S T I N I A N

Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere Decretul Prezidial Nr. 127 din 27 Februarie 1950, prin care s'au aprobat modificările Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, hotărîte de Adunarea Națională Bisericească în ședința sa dela 26 Februarie 1950, între care este și contopirea Arhiepiscopiei Sucevei cu Arhiepiscopia Iașilor, cu reședința la Iași,

In calitatea Noastră de Președinte al Consiliului Național Bisericesc,

DECIDEM:

Art. 1. — Avera mobilă și imobilă a fostei Arhiepiscopii a Sucevei trece în patrimoniul Arhiepiscopiei întregite a Iașilor.

Intreaga arhivă a fostei Arhiepiscopii a Sucevei se va transporta la cancelaria arhiepiscopală din Iași.

Art. 2. — Predarea și preluarea averii se va face în termen de cel mult una lună dela instalarea I. P. S. Arhiepiscop Sebastian Rusan la Iași, de către cele două Consilii Eparhiale actuale.

Art. 3. — După terminarea operațiunilor de predare și preluare, Adunările Eparhiale și Consiliile Eparhiale provizorii ale celor două foste Arhiepiscopii se dizolvă iar I. P. S. Arhiepiscop și Mitropolit Sebastian Rusan Ne va face propuneri pentru noua Adunare Eparhială provizorie a Arhiepiscopiei Iașilor, recomandând persoane din sânul Adunărilor Eparhiale dizolvate.

Art. 4. — Consilierii administrativi, funcționarii administrativi și clerul catedralei, prevăzuți în buget, dela fosta Arhiepiscopie a Sucevei, se vor încadra în schema de organizare a Arhiepiscopiei Iașilor și a altor Eparhii, unde vor fi vacanțe.

Art. 5. — Se vor acorda spese de transport întregului personal încadrat la Iași sau la alte Centre Eparhiale.

Art. 6. — I. P. S. Arhiepiscop și Mitropolit Sebastian Rusan este însărcinat de Noi cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Dată astăzi 1 Martie 1950, în reședința Noastră patriarhală din București.

Președintele Consiliului Național Bisericesc,

(ss) † JUSTINIAN

Patriarh

DECIZIA Nr. 118.

NOI

J U S T I N I A N

Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere Decretul Prezidial Nr. 184 din 27 Februarie 1950, prin care s'au aprobat modificările Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, hotărîte în Adunarea Națională Bisericească în ședința sa dela 26 Februarie 1950, între care este și contopirea Episcopiei Constanței cu Episcopia Gala-

șilor, sub denumirea de *Episcopia Dunării de Jos, cu sediul în Galați, precum și trecerea Jud. Ialomița la Episcopia Buzăului și a Jud. Tutova la Episcopia Romanului și Hușilor,*

In calitatea Noastră de Președinte al Consiliului Național Bisericesc,

D E C I D E M:

Art. 1. — Avera mobilă și imobilă a fostei Episcopii a Constanței trece în patrimoniul Episcopiei întregite a Dunării de Jos.

Art. 2. — Arhiva Episcopiei Constanța trece la Episcopia Dunării de Jos iar arhiva privind județele Ialomița și Tutova se va preda în cel mult una lună de zile dela înscăunarea P. S. Episcop Chesarie la Galați, odată cu județele respective, la Episcopia Buzăului pentru jud. Ialomița și la Episcopia Romanului și Hușilor pentru județul Tutova.

Art. 3. — Predarea și preluarea averii se va face de către cele două Consilii Eparhiale în termen de cel mult una lună dela înscăunarea P. S. Episcop Chesarie la Galați.

Art. 4. — După terminarea operațiunilor de predare și preluare, Adunările Eparhiale și Consiliile Eparhiale provizorii ale Eparhiilor contopite, Constanța și Galați, precum și ale Eparhiei Buzăului și Eparhiei Romanului și Hușilor, se dizolvă.

PP. SS. Episcopi Antim al Buzăului, Teofil al Romanului și Hușilor și Chesarie al Dunării de Jos, ne vor face propuneri spre confirmare pentru noi Adunări Eparhiale provizorii, recomandând persoane din sânul Adunărilor Eparhiale dizolvate.

Art. 5. — Consilierii administrativi, funcționarii bisericești administrativi și clerul catedralei prevăzuți în buget, dela fosta Episcopie a Constanței, se încadrează în schema de organizare a Episcopiei Dunării de Jos și a altor Eparhii, unde vor fi vacanțe.

Art. 6. — Se vor acorda spese de transport la întreg personalul încadrat la Galați sau alte Centre Eparhiale.

Art. 7. — PP. SS. Episcopi: Antim al Buzăului, Teofil al Romanului și Hușilor și Chesarie al Constanței, sunt însărcinați cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data astăzi 1 Martie 1950.

Președintele Consiliului Național Bisericesc,

(ss) † JUSTINIAN

Patriarh

DECIZIA Nr. 119.

NOI

J U S T I N I A N

Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere Decretul Prezidial Nr. 124 din 27 Februarie 1950, prin care s'au aprobat modificările Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, hotărîte de Adunarea Națională Bisericească în ședința dela 25 Februarie 1950, între care este și trecerea județului Maramureș dela Episcopia Oradea la Episcopia Clujului,

In calitatea Noastră de Președinte al Consiliului Național Bisericesc,

D E C I D E M:

Art. 1. — Episcopia Oradia, în termen de cel mult una lună dela data prezentei Deciziuni, va preda Episcopiei Clujului, județul Maramureș, împreună cu toată arhiva privind parohiile din acest județ.

Art. 2. — Adunările Eparhiale și Consiliile Eparhiale provizorii ale Episcopilor Cluj și Oradea se dizolvă îndată după predarea și preluarea județului Maramureș, iar Chiriarii acestor două Eparhii ne vor face propuneri, spre confirmare, de noi Adunări Eparhiale provizorii din sânul Adunărilor Eparhiale dizolvate.

Art. 3. — PP. SS. Episcopi: Nicolae Colan al Clujului și Nicolae Colan al Oradiei sunt însărcinați de Noi cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data astăzi 1 Martie 1950, în reședința Noastră patriarhală din București.

Președintele Consiliului Național Bisericesc,

(ss) † JUSTINIAN

Patriarh

ACORDAREA · AUTORIZAȚIILOR DE PICTORI ȘI ZUGRAVI DE BISERICI.

DECIZIA Nr. 136.

N O I

J U S T I N I A N

*Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei
și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.*

Având în vedere că potrivit art. 10, lit. l. și t. din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, aprobat cu Decretul Prezidiului Marei Adunări Naționale Nr. 233/1949, în interesul menținerii unei linii dogmatice și artistice uniforme pe întreaga Patriarhie Ortodoxă Română, Biserica Ortodoxă Română, prin Sf. Sinod, ca cea mai înaltă autoritate bisericească, are dreptul de a iniția, autoriza, supraveghia și controla din punct de vedere dogmatic și artistic, atât tipărirea cărților de ritual și de icoane religioase pentru trebuințele cultului, cât și operele de literatură și artă bisericească ortodoxă, între care intră și pictura bisericilor;

Având în vedere că, prin art. 207 din același Statut, care prevede că «toate dispozițiunile de orice fel, contrarii acestui Statut sunt și rămân abrogate», dispozițiile din legea pentru clasificarea pictorilor bisericești autorizați și a zugravilor autorizați, Nr. 2040/938, cu modificările aduse cu Decretul Nr. 1108/941 și din regulamentul ei Nr. 2312/938, sunt abrogate, ca unele care sunt contrarii dispozițiilor din art. 10, lit. l. și t. din Statut;

Având în vedere art. 169 din Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționarea organelor centrale deliberative, administrative și executive din Patriarhia Ortodoxă Română, votat de Adunarea Națională Bisericească în ședința dela 26 Februarie 1950, după care nicio lucrare de pictură, reparație sau operă nouă nu se poate face în bisericile ortodoxe, decât de pictorii care au autorizația Patriarhiei și aprobarea Chiriarhului respectiv, autorizație care se obține pe baza unui examen depus în fața unei comisii de pe lângă Școala și atelierul de pictură bisericească din Administrația Patriarhală, prevăzut la art. 193 și 200—203 din același Regulament;

Având în vedere că pe lângă Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă din Administrația Patriarhală funcționează Atelierul de sculptură și tâmplărie bisericească, care stă — potrivit art. 205 din același Regulament — sub îndrumarea și supravegherea delegatului din Comitetul tehnic pentru atelierul de pictură bisericească.

Pe temeiul celor de mai sus și a art. 30, lit. b, din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române,

D E C I D E M:

Art. 1. — Decizia Patriarhală Nr. 9761 din 10 Iulie 1943, referitoare la pictura bisericească, dată pe baza legii Nr. 2040/939, modificată prin legea Nr. 1108/941, pentru clasificarea pictorilor și zugravilor bisericești autorizați, și a Regulamentului ei Nr. 2312/939, se abrogă.

Art. 2. — Autorizațiile de pictori și zugravi bisericești, eliberate pe baza acestei legi și regulamentului ei, sunt anulate și se consideră provizorii până la eliberarea de noi autorizații, pe baza prevederilor art. 169 din Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționare a organelor centrale deliberative, administrative și executive din Patriarhia Ortodoxă Română.

Art. 3. — Toți artiștii pictori și sculptori, precum și zugravii, vor depune până la data de 1 Iulie 1950 la Administrația Patriarhală din str. Antim Nr. 29, București, cereri pentru autorizații de pictură bisericească, însoțite de copii după vechile autorizații de pictură și de certificatele școlilor de pregătire profesională, pentru a putea fi chemați la examenul prevăzut de art. 169, menționat la punctul 2 din prezenta Decizie.

In cereri vor arăta și specialitatea pe care o au (pictură murală, frescă, tempera, etc.).

Art. 4. — Examenul se va ține după urmarea unor cursuri speciale, în timpul cărora vor executa lucrări de probă sub controlul profesorilor dela școala și atelierul de pictură și sculptură bisericească de pe lângă Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă, din Administrația Patriarhală.

Art. 5. — După data de 31 Iulie 1950, nicio lucrare de pictură bisericească nu va mai fi dată decât numai pictorilor și zugravilor cu autorizație, obținută în conformitate cu prezenta Decizie.

Art. 6. — Toți PP. SS. Chiriarhi sunt rugați să dea o cât mai mare publicitate acestei Decizii, pentru ca cei interesați să poată lua cunoștință.

Art. 7. — P. C. Consilier Administrativ Patriarhal Athanasie Preda este înmărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data azi 10 Mai 1950, în reședința Noastră patriarhală din București.

† JUSTINIAN

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

**CONFIRMAREA ADUNĂRILOR EPARHIALE PROVIZORII ALE
ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR ȘI EPISCOPIILOR: BUZĂULUI,
ROMANULUI ȘI HUȘILOR, DUNĂRII DE JOS, CLUJULUI
ȘI ORADIEI.**

DECIZIA Nr. 138.

NOI

† JUSTINIAN

din mila lui Dumnezeu, Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române,

Având în vedere propunerile făcute de I. P. S. Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Sucevei cu adresa Nr. 3278/950, de P. S. Episcop Teofil al Romanului cu adresa Nr. 3343/950, de P. S. Episcop Antim al Buzăului cu adresa Nr. 2297/950, de P. S. Episcop Chesarie al Dunării de Jos cu adresa Nr. 3675/950 și de P. S. Episcop Nicolae al Clujului cu adresa Nr. 2993/950, cu privire la instituirea Adunărilor Eparhiale provizorii, în conformitate cu Deciziile Noastre Nr. 117,118 și 119 din 1 Martie 1950,

Pe temeiul art. 123 din Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționarea organelor centrale deliberative, administrative și executive din Patriarhia Română, votat de Adunarea Națională Bisericească la 26 Februarie 1950, în calitate de Președinte al Consiliului Național Bisericesc,

DECIDEM:

Art. 1. — Confirmăm toate Adunările Eparhiale provizorii propuse de I. P. S. și PP. SS. Chiriarhi menționați mai sus, precum urmează:

A. MITROPOLIA UNGRO-VLAHIEI.

I. Episcopia Buzăului.

Clerici

1. Preot Radu Ardeleanu Consilier Ad-tiv. bisericesc
2. „ Cosma Alexandrescu Biserica Sf. Nicolae Buzău
3. „ Dumitru Arghir Policiori Buzău
4. „ Ștefan Cășaru Protoiereul Jud. Brăila
5. „ Gheorghe Popescu Biserica Nașterea Maicii Domnului, R. Sărat.
6. „ Mihail Tiței Protoiereu Fetești Ialomița
7. „ Leonida Mateescu Protoiereul Jud. Ialomița
8. „ Toma Ceroiu Bărbulești Ialomița
9. „ Nicolae Săvescu, Rușețu Brăila
10. „ Diacon Iordache Moldoveanu Cuv. Parascheva R.-Sărat.

Mireni

1. Stanciu Anghel «Alimentara» Buzău
2. Vasile Gavrilă C. F. R. Buzău
3. Enescu Constantin, Decanul Colegiului avocaților, Buzău
4. Bălescu Aurel C. F. R. Buzău

5. Alexandru Nicolae C. F. R. Buzău
6. Ion Taflan pictor Buzău
7. Minea Ilie plugar Boldești Buzău
8. Dumitru Alexandru Președ. Frontul Plugarilor R. Sărat
9. Pascu Nicolae profesor R. Sărat
10. Axinte Gheorghe muncitor C. A. M. R. Sărat
11. Vasile Grigore cântăreț Biserica Sf. Gheorghe Brăila
12. Murgulescu Demostene inspector P. T. T. Brăila
13. Dumitru Turcu profesor Brăila
14. Ioan Robescu profesor Brăila
15. Chiriță Mircea mecanic siloz Slobozia Ialomița
16. Culică Vasile judecător Urziceni Ialomița
17. Prodan Octavian mecanic C. F. R. Fetești Ialomița
18. Stănescu Mihalache plugar Slobozia Nouă Ialomița
19. Tudorică Stelian Călărași prot Ialomița
20. Andrei Nicolescu profesor Brăila

B. MITROPOLIA MOLDOVEI ȘI SUCEVEI.

I. Arhiepiscopia Iașilor.

Clerici

1. Preot Vladimir Pușcaru, pentru jud. Rădăuți
2. Preot Teodor Bodnaru, pentru jud. Câmpulung
3. „ Radu Rusu, pentru jud. Suceava
4. Arhid. Petru Alexa, pentru jud. Dorohoi
5. Preot Constantin Nonea, pentru orașul Iași
6. „ Dumitru Hadârca, pentru jud. Iași
7. „ M. Gavrilescu, pentru jud. Neamț
8. „ M. Gheorghiu, pentru jud. Botoșani
9. „ N. Todicescu, pentru jud. Baia
10. „ Gheorghe Mihoci, pentru jud. Iași.

Mireni

1. Dl. Ing. Tibu Gavril, pentru jud. Câmpulung
2. Dl. Gheorghe Ițco învățător, pentru jud. Dorohoi
3. Dl. Hostiuc Teodor funcționar, pentru jud. Suceava
4. Dl. Dobre Onofrei cânt. bisericesc, pentru jud. Rădăuți
5. Dl. Lavric Silvestru țaran muncitor, pentru jud. Suceava
6. Dl. Barbă Lazăr țaran muncitor, pentru jud. Suceava
7. Dl. Anton Liviu muncitor tipograf, pentru jud. Câmpulung
8. Dl. prof. univ. Jean Livescu rectorul universității Iași pentru jud. Iași
9. Dl. prof. univ. Dr. Vasile Râșcanu, rectorul Instit. Medicină Iași, pentru jud. Iași
10. Dl. Anton Paluga Președ. Comit. Provizoriu, oraș Iași, pentru jud. Iași
11. Dl. Mazilu Emil Președ. Comit. Provizoriu jud. Iași, pentru jud. Iași
12. Dl. Ionescu Virgil deputat Iași, pentru jud. Botoșani
13. Dl. Prof. Universitar Dr. Leon Balif-Iași, pentru jud. Baia
14. Dl. Cojocaru Vasile țaran Tarcău Neamț, pentru jud. Neamț.
15. Dl. Ploș Ioan muncitor Tg. Neamț, pentru jud. Neamț
16. Dl. Tarineanu I. învățător Botoșani, pentru jud. Botoșani
17. Dl. Spiridonică C. Președ. Comit. Proviz. Baia, pentru jud. Baia.
18. Dl. Zamfirescu Ioan Secretar Eparhial Iași membru Comit. Sindic. Culte, pentru jud. Dorohoi.
19. Dl. Prof. R. Todicescu, pentru jud. Baia
20. Dl. Doroftei Constantin învățător, pentru jud. Iași.

II. EPISCOPIA ROMANULUI ȘI HUȘILOR.

Clerici

1. Preot Dumitru Popescu, Vicar
2. „ Vichentie Mocanu, Consilier Administrativ
3. „ Sergiu Bjolla, Consilier Administrativ
4. „ Constantin Popa, Secretar Eparhial

5. „ Constantin Munteanu, Inspector bisericesc
6. „ Dumitru Videanu, Protoiereu -- Bacău
7. „ Nicclae Rugină, Protoiereu — Vaslui
8. „ Ermil Bărbieru, Protoiereu -- Roman
9. „ Mihai Gheorghiu, Protoiereu — Huși
10. „ Nicolae Herghelegiu, Protoiereu — Bârlad.

Mireni

1. Mihai Galan, profesor Bacău
2. Ioan Pandelescu șef secției Moinești Bacău
3. Dragomir Iordache minier Comănești Bacău
4. Alexandru Rotaru țaran Letea Veche, Bacău
5. Ioan Bârsan țaran com. Călugăra Bacău
6. Vasile Slobozeanu deputat Frontul Plugarilor Bacău
7. Constantin Bogza deputat Frontul Plugarilor Roman.
8. Ioan Dodiță I. M. S. Roman
9. Dumitru Solomonescu Comit. Provizoriu jud. Roman
10. Vasile Banu Sindicatul C. F. R. Roman
11. Ioan Corodeanu Vicepreședintele Comitetului Provizoriu jud. Vaslui
12. Constantin Icnescu Protoieria Vaslui
13. Gheorghe Samuilă Str. Dragoș, 22 Vaslui
14. Iancu Radu Președ. Comit. Provizoriu, Bârlad.
15. Ioan Gelețu Inspector pedagogic, Bârlad
16. Constantin Dobrea lăcătuș C. F. R., Bârlad
17. Ștefan Codreanu țaran com. Sârbi jud. Tutova
18. Vasile Ouatu mecanic Huși
19. Alexandru Cantemir, director gosp. agric. jud. Huși
20. Alexandru Constantinescu director «Librăria Noastră» Huși.

III. EPISCOPIA DUNARII DE JOS.

Clerici

1. Preot Baită Ioan insp. bisericesc Str. Alex. c. Bun, 54, Constanța
2. „ Postelnicescu Gh. Parohia Movila Verde jud. Constanța
3. „ Hogoș Emanoil Biserica Sf. Trei Ierarhi, Galați
4. „ Todicescu Const. Dir. Șc. Cânt. Str. Beldiman, 57, Galați
5. „ Drug Roman Protoiereu, Adjud, jud. Putna.
6. „ Streche Vasile Protoiereu Focșani Str. Al. Russo, 13.
7. „ Adam Teodor Protoiereu parohia Frumușelu jud. Tecuci
8. „ Cristea Vasile Protoiereu, parohia Nașterea Maicii Domnului, Tecuci.
9. „ Maraloi Oprea Protoiereu parohia Sf. Gheorghe, orașul Tulcea
10. „ Popa Ioan parohia Sf. Nicolae, Tulcea.

Mireni

1. Gheorghe Constantin, plugar com. Fântânele jud. Constanța
2. Manolache Mihai, Secretar Frontul Plugarilor Constanța
3. Stoenescu Ioan Director Banca R. P. R. Banca de Stat, Constanța.
4. Zamfir Zamfir, Director Inspectorat. Silvic Constanța
5. Blebea Gheorghe, Contabil Str. A. Pușchin Nr. 6, Galați
6. Dumitriu Alex. cântăreț Biserica Parohia Sf. Haralambie, Galați.
7. Ignat Nicolae, funcționar «Comlemn» Str. Carpați Nr. 14, Galați
8. Marin D. Vasile, agricultor, com. Independența, jud. Covurlui.
9. Apreutesei Ioan, agricultor Str. D. Cantemir Nr. 10, Tecuci
10. Ion D. Ion deputat Tecuci Str. Cihoski Nr. 6, București
11. Strat Constantin, agricultor, com. Burdușani, jud. Tecuci
12. Velicu Tănase, avocat, Colegiul avocaților, Tecuci
13. Catană Stoica agricultor, com. Vizantea, jud. Putna
14. Cojocaru Alex. cheferist, cartierul C. F. R. Nr. 12, Focșani
15. Florențiu Petre, învățător Str. Pielari Nr. 6 Focșani
16. Mihăileanu Ștefan meseriaș Str. Panduri Nr. 7, Focșani

17. Dumitru Zaharia, Director C. A. M. Tulcea
18. Grădinaru Dumitru, agricultor com. Niculițel, jud. Tulcea
19. Mohanu Gheorghe, avocat Tulcea
20. Pop Ieronim, Tulcea.

C. MITROPOLIA ARDEALULUI.

I. EPISCOPIA VADULUI, FELEACULUI ȘI CLUJULUI.

Clerici

1. Preot Dr. Sava Vasile, vicar Cluj
2. „ Dr. Liviu Munteanu, Rector Institutului Teologie Cluj i
3. „ Curea Simion, Cluj
4. „ Truția Sabin, vicar Cluj
5. „ Fărcaș Alexandru, Cluj
6. „ Zagrai Gheorghe, Bistrița, jud. Năsăud
7. „ Purdea Dumitru, Dej jud. Someș
8. „ Bulea Toma, Beclean jud. Someș
9. „ Furdui Sorin, Câmpeni, jud. Turda
10. „ Mărgineanu Iacob, Turda, jud. Turda.

Mireni

1. Dr. Stanciu Victor, profesor universitar, Cluj
2. Dr. Dragomir Alexandru, avocat, Cluj
3. Dr. Liviu Pop, medic, Cluj
4. Dr. Pașca Ștefan, prof. univ. Cluj
5. Dr. Tătaru Coriolan, prof. univ. Cluj
6. Dr. Fărcaș Mihail, notar public Cluj
7. Chioreanu Vasile, plugar, Cluj
8. Dr. Câmpeanu Virgil, avocat, Cluj
9. Pavel Ieremia, muncitor, Bistrița
10. Maghiaru Alexandru, intelectual, Bistrița
11. Cosmuța Octavian, funcționar, Bistrița
12. Mute Nicolae, profesor, Bistrița
13. Man Octavian, inginer Dej, jud. Someș
14. Lădaru Gheorghe, muncitor Dej, jud. Someș
15. Bunea Ioan, avocat Dej, jud. Someș
16. Costea Ioan Gligor, plugar, Bârsăul Mare, jud. Someș
17. Dr. Chirilă Lazăr, profesor Baia de Arieș, jud. Turda
18. Faur Nicolae, meseriaș, Oprișani, jud. Turda
19. Simion Gheorghe, Sighet, jud. Maramureș
20. Gligor Mihai, Vișeu de Sus, jud. Maramureș.

Art. 2. — II. PP. SS. Arhiepiscopi și PP. SS. Episcopi ai Eparhiilor menționate la art. 1 al prezentei deciziuni, vor convoca pe membrii Adunărilor Eparhiale provizorii respective, confirmate, în ședința de constituire în termen de 15 zile dela primirea prezentei decizii.

Art. 3. — În ședința de constituire, Adunările Eparhiale provizorii vor alege, în conformitate cu art. 94 lit. b din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, — pe delegații lor în Adunarea Națională Bisericească provizorie, iar listele lor Ni se vor înainta în termen de 5 zile dela data constituirii și alegerii.

Art. 4. — P. C. Pr. N. Cazacu, Secretarul Consiliului Național Bisericesc, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire prezentei deciziuni.

Data astăzi, 16 Mai 1950, în reședința Noastră patriarhală din București.

Președintele Consiliului Național Bisericesc

† JUSTINIAN

Patriarh

DECIZIA Nr. 141.

NOI

† JUSTINIAN

din mila lui Dumnezeu, Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române,

Având în vedere propunerea făcută de P. S. Episcop Nicolae al Oradiei cu adresa nr. 2426/950 cu privire la instituirea Adunării Eparhiale provizorii a eparhiei Oradia, în conformitate cu decizia Noastră nr. 119 din 1 Martie 1950;

Pe temeiul art. 123 din Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționarea organelor centrale deliberative, administrative și executive din Patriarhia Română, votat de Adunarea Națională Bisericească la 26 Februarie 1950, în calitate de Președinte al Consiliului Național Bisericesc.

DECIDEM:

Art. 1. — Confirmăm Adunarea Eparhială provizorie propusă de P. S. Episcop Nicolae al Oradiei, precum urmează:

Clerici:

1. Preot Andrei Coman, vicar, Oradea
2. „ Virgil Moldovan, consilier referent, Oradea
3. „ Liviu Trușașiu, protopop, Zalău
4. „ Iosif Țint, protopop, Satu Mare
5. „ Dr. Carol Pop, protopop Gerăușa, Satu Mare
6. „ Aurel Mușet, inspector eparhial Oradea
7. „ Cornel Sava, protopop, Oradea
8. „ Iosif Ciorbea, protopop, Carei
9. „ Andrei Lupșa, paroh, Oradea
10. Pr. Roman Nemeș, Oradea.

Mireni:

1. Dr. Alexandru Hașăș, funcționar Oradea
2. Dr. Petru Mărcuș, episcop, Oradea
3. Ioan Țăranu, deputat, Satu Mare
4. Ioan Opreș, funcționar, Zalău
5. Flăviu Tămaș, funcționar, Satu Mare
6. Vasile Cepleu, funcționar, Oradea
7. Alexandru Popa, Președintele Sindicatului Arte Grafice, Oradea
8. Dr. Aurel Bejan, funcționar, Oradea
9. Alexandru Iancu, inginer, Baia Mare
10. Ioan Hițan, muncitor, Șimleul Silvaniei
11. Dumitru Popoviciu, funcționar, Carei
12. Gavril Bot, plugar, Târlan-Bihor
13. Gheorghe Albușin, funcționar, Oradea
14. Cornel Fănățeanu, funcționar, Zalău
15. Alexandru Rițiu, Președ. Comitetului de Unificare, Beiuș-Bihor.
16. Petru Surducu, C. F. R., Satu Mare
17. Vasile Miclea, plugar, Gerăușa-Satu Mare
18. Ilie Raicu, tâmplar, Botiz-Satu Mare
19. Ioan Lazăr, plugar Griș-Bihor.
20. Florian Popoviciu, muncitor, Carei.

Art. 2. — P. S. Episcop Nicolae al Oradiei va convoca pe membrii Adunării Eparhiale provizorii confirmate, în ședință de constituire, în termen de 15 zile de la primirea prezentei decizii.

Art. 3. — În ședința de constituire, Adunarea Eparhială provizorie va alege, în conformitate cu art. 94, lit. b din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, pe delegații săi în Adunarea Națională Bisericească provizorie, iar lista lor ni se va înainta în termen de cinci zile dela data constituirii și alegerii.

Art. 4. — P. C. Pr. N. Cazacu, secretarul Consiliului Național Bisericesc, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data astăzi 20 Mai 1950, în reședința Noastră patriarhală din București.

Președintele Consiliului Național Bisericesc,

† JUSTINIAN

Patriarh

ACORDAREA CARNETELOR DE VIZITĂ MEDICALĂ CLERICILOR ȘI MEMBRILOR LOR DE FAMILIE.

Publicăm mai jos textul adresei Nr. 16457/478/950, trimisă de Ministerul Cultelor Patriarhiei Române:

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

MINISTERUL CULTELOR

Direcțiunea Secretariatului

Nr. 16.457/478/1950.

Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române

Administrația Patriarhală

Urmare adresei Dvs. Nr. 2559/1950, referitoare la acordarea carnetelor de vizită medicală clericilor și membrilor lor de familie, vă facem cunoscut că la intervenția noastră am primit răspuns dela Ministerul Sănătății cu adresa nr. 55090/1950, că pentru primirea și folosirea carnetelor medicale, s'au publicat instrucțiunile nr. 28212 din 13.III.1950, în Buletinul Ministerului Sănătății Nr. 16 din 1 Aprilie 1950. În aceste instrucțiuni nu se face nicio restricțiune pentru salariații Cultelor, în cazul când aceștia sunt salariați permanenți.

De asemeni ni s'a comunicat că pentru rezolvarea tuturor detaliilor ce privesc problema carnetelor de vizită medicală, puteți să vă adresați secțiunii sanitare din raza căreia faceți parte.

Ministru,
Indescifrabil

Director,
Indescifrabil

INȘTIINȚARE CĂTRE TOATE PAROHIILE ORTODOXE DIN ȚARĂ:

Fondul de Asigurare al Bunurilor Bisericii Ortodoxe Române aduce la cunoștință unităților bisericești, următoarele:

1. Ofertele de asigurare sunt totdeauna confruntate de noi cu inventarul aflat la Ministerul Cultelor, spre a se vedea dacă bunurile sunt propuse la asigurare, pe minimum jumătatea valorii lor din inventar.

Dacă bisericile sunt monumente istorice, se va proceda înainte de facerea ofertei, la stabilirea valorii lor reale, prin aplicarea normelor de evaluare, date de Ministerul Cultelor, pentru orice imobil plătit în genere, deoarece bisericile suszise figurează în inventare la valoarea simbolică de 100.000 lei, valoare ce nu interesează în materie de asigurare.

Prin urmare, rugăm să nu ni se mai trimită oferte neconforme cu principiile de mai sus, căci ele nu pot fi luate în considerație, provoacă corespondență inutilă și costisitoare și întârzie rezolvarea problemei asigurărilor, întârziere ce se poate întoarce contra celor care nu ascultă de dispozițiile superioare.

*

2. *Inainte* de trimiterea ofertei, unitatea bisericească respectivă, urmează să depună la Banca de Stat, cu mențiunea Sucursala București-Sud, la cont. Nr. S-071.004/19, rata de asigurare a primului an, Fondul de Asigurare rezervându-și dreptul să verifice exactitatea calculului ratei, deci să ceară depunerea eventualei diferențe.

Chitanța eliberată de Sucursala sau Agenția Băncii de Stat valorează ca act de descărcare pentru unitatea bisericească, ne mai fiind nevoie ca Fondul de Asigurare să elibereze și el o chitanță.

*

3. Unitățile care au înaintat oferte regulat făcute și care au achitat rata de asigurare comunicată prin adresa Fondului nostru, sunt înștiințate că dacă n'au primit până acum polițele de asigurare, aceasta se datorește faptului că am așteptat votarea noului Regulament de organizare și funcționare al Fondului, spre a putea să-l tipărim chiar în corpul poliței, textul acelu regulament.

Regulamentul a fost votat de Adunarea Națională Bisericească, iar tipărirea lui este în curs de executare.

Episcop † ANTIM
Vicar Patriarhal

Consilier Administrativ,
Pr. Al. Ionescu

0

	<u>PAGINA</u>
<i>Cu prilejul împlinirii a 25 de ani dela înființarea Patriarhiei Române. — Telegrama P. F. Patriarh Alexei și răspunsul I. P. S. Patriarh Justinian</i>	252
<i>Urări de Sfintele Paști 1950</i>	253—261
<i>Felicitări cu prilejul Sfintelor Paști</i>	262
<i>Prea Fericitul Patriarh Athenagoras al Constantinopolului despre publicațiile Patriarhiei Române</i>	263—264
<i>Schimb. de scrisori între I. P. S. Patriarh Justinian și I. P. S. Mitropolit Nicolae Krutițchi, în legătură cu apariția în românește a volumului «Cuvântări bisericești»</i>	265—266
<i>I. P. S. Justinian, Patriarhul României, a fost decorat cu ordinul «Apărarea Patriei»</i>	267
<i>Sărbătorirea I. P. S. Mitropolit Nicolae, cu prilejul împlinirii a 30 de ani de păstorire</i>	269—274
<i>Un popas... Cu prilejul împlinirii a doi ani dela înscăunarea I. P. S. Patriarh Justinian</i>	275—284

PARTEA OFICIALĂ.

<i>Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. — Sumarele ședințelor din sesiunea ordinară 1950</i>	285—300
<i>Lucrările Adunării Naționale Bisericești. — Sumarele ședințelor, rapoartele consilierilor administrativi și referatele comisiilor</i>	301—343
<i>Decizii și înștiințări. — Arondarea unor Eparhii, (344); Acordarea autorizațiilor de pictori și zugravi de biserici (352); Confirmarea Adunărilor Eparhiale provizorii ale Arhiepiscopiei Iașilor și Episcopiiilor Buzăului, Romanului și Hușilor, Dunării de Jos, Clujului și Oradiei (347); Acordarea carnetelor de vizită medicală clericilor și membrilor lor de familie (352); Înștiințări către toate parohiile ortodoxe din țară (353-354)</i>	344—354

Manuscrisele, cărțile, comunicările oficiale ale Eparhiilor, revistele periodice, abonamentele și orice fel de corespondență se trimit pe adresa: **Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă, — Str. Antim 29, București V,** cu mențiunea: Pentru *Biserica Ortodoxă Română* — Buletinul Oficial al Patriarhiei Române.

C O S T U L R E V I S T E I

<u>In țară</u>	<u>In străinătate</u>
Pe un an 350 lei	Pe un an 700 lei
Un număr 100 „	Un număr 200 „

In București, se poate cumpăra dela **Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, Str. Principatele Unite, Nr. 60.**

681
Catalog
11e

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

REGULAMENTE BISERICESTI

ANUL LXVIII

7-9

IULIE - SEPTEMBRIE 1950

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MIȘIUNE ORTODOXĂ

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

APARE LUNAR / ABONAMENTUL 350 LEI ANUAL

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

COMITETUL DE REDACȚIE

I. P. S. Patriarh JUSTINIAN	Președinte
P. C. Preot D. STANCU,	Redactor responsabi
P. C. Preot CONST. NONEA	Membru
P. C. Preot N. GEANGALĂU,	Membru
P. C. Preot I. BRĂTAN,	Membru
P. C. Preot Dr. G. COTOȘMAN	Membru
D-1 AL. CERNA-RĂDULESCU	Secretar de redacție

COLABORATORI

Inalt Prea Sfinții Mitropoliți și Arhiepiscopi și Prea Sfinții Episcopi ;
Prea Cucernicii Profesori dela Institutele Teologice Universitare,
Seminariile Monahale și Școalele de Cântăreți ;
Prea Cucernicii Consilieri administrativi, protopopi, preoți, etc.

CUPRINSUL

	<u>PAGINA</u>
<i>Decizia Ministerului Cultelor Nr. 28.132/950, — pentru aprobarea Regulamentului organelor bisericești din Patriarhia Română</i>	355
<i>Regulamentul pentru alegerea, funcționarea și disolvarea organelor deliberative în parohiile, protopopiatele și eparhiile din Patriarhia Română</i>	356—395
<i>Decizia Ministerului Cultelor Nr. 28.133/950, — pentru aprobarea Regulamentului organelor centrale ale Patriarhiei Române</i>	396
<i>Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționarea organelor centrale deliberative, administrative și executive din Patriarhia Română.</i>	397—448

MINISTERUL CULTELOR

DECIZIA Nr. 28.132.

PENTRU APROBAREA REGULAMENTULUI ORGANELOR BISERICEȘTI DIN PATRIARHIA ROMÂNĂ

MINISTRUL CULTELOR,

Având în vedere referatul Direcțiunii Evidenței și Coordonării Nr. 27.942 din 16 August 1950;

Văzând prevederile art. 206 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române;

În temeiul art. 2 din Decretul Nr. 37 din 1949, pentru organizarea Ministerului Cultelor,

D E C I D E:

Art. 1. — Regulamentul pentru alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor deliberative și executive în parohiile, protopopiatele și eparhiile din Patriarhia Română, votat de Adunarea Națională Bisericească în ziua de 26 Februarie 1950, se aprobă.

Art. 2. — Un exemplar din acest Regulament, vizat de Ministerul Cultelor, se va publica în Buletinul Oficial al Patriarhiei Române.

Art. 3. — Directorul Evidenței și Coordonării din Minister este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Decizii.

Data azi, 18 August 1950.

MINISTRUL CULTELOR
(ss) Stanciu Stoian

REGULAMENT PENTRU ALEGEREA, FUNCȚIONAREA ȘI DIZOLVAREA ORGANELOR DELIBERATIVE IN PAROHILE, PROTOPOPIATELE ȘI EPARHIILE DIN PATRIARHIA ROMÂNĂ

ART. 1. — Părțile constitutive ale Bisericii Ortodoxe Române (Patriarhia Română) sunt: Parohia, Protopopiatul și Eparhia. Organele deliberative ale Parohiei și Eparhiei sunt: Adunarea Parohială și Adunarea Eparhială, având ca organe executive: Consiliul Parohial și Consiliul Eparhial.

PARTEA I-a: PAROHIA

Cap. I. ADUNAREA PAROHIALĂ.

Secțiunea I. Compunerea Adunării Parohiale.

ART. 2. — Adunarea Parohială este compusă din toți bărbații majori creștini ortodocși, nepătați, care își îndeplinesc îndatoririle lor morale și materiale față de Biserică și așezămintele ei, și care își au domiciliul în cuprinsul Parohiei.

Preoții, diaconii și cântăreții în funcțiune sunt membrii de drept ai Adunării Parohiale; asemenea și cei pensionați, care locuiesc în cuprinsul parohiei.

ART. 3. — Numărul membrilor Adunării Parohiale se stabilește în fiecare an, trecându-se într'o listă oficială numită lista membrilor Adunării Parohiale (formular tip Nr. 1).

Preotul paroh este obligat să întocmească această listă până la 30 Noiembrie al fiecărui an, trecând în fruntea ei sub lit. a) preoții, diaconii și cântăreții bisericii și sub lit. b), în ordine alfabetică, pe toți bărbații majori, care îndeplinesc condițiunile dela art. 2, al. 1, arătându-se numele, pronumele, starea civilă, etatea, ocupația și locuința (strada și nr. casei).

Dacă sunt în parohie și biserici filiale, atunci pentru fiecare filială în parte se alcătuește lista conform normelor de mai sus.

După ce s'au înscris în listă toți cei cari au drept, ea se semnează de preotul paroh, punând data când au încheiat-o și pecetea parohiei.

ART. 4. — Lista astfel întocmită se citește de către preotul paroh în biserică într'o Duminică sau zi de sărbătoare, după Sf. Liturghie, în cursul lunii Decembrie și se afișează apoi la ușa bisericii parohiale unde stă timp de 14 zile libere. În acest timp toți cei interesați o pot citi și face reclamații, anunțându-le oficiului parohial. La bisericile filiale, dacă sunt, se afișează numai o înștiințare scrisă, în care se vestește afișarea listelor în parohie.

ART. 5. — După expirarea termenului de 14 zile, preotul paroh convoacă Consiliul Parohial și prezintă lista împreună cu toate observările și reclamațiile primite, iar Consiliul Parohial, revizuire lista, adaugă pe cei omiși sau șterge din ea pe cei cari nu îndeplinesc condițiunile cerute de art. 2, al 1 din prezentul regulament.

Despre revizuirea și întocmirea definitivă a listei, Consiliul Parohial va încheia un proces verbal (formular Nr. 2), semnat de preotul paroh

și membrii Consiliului, în care se va menționa îndeplinirea procedurii de mai sus, privitor la întocmirea, citirea și afișarea listei în timp de 14 zile, apoi se va arăta numărul total al parohienilor înscriși în ea. Sumarul se va păstra în arhiva parohială.

ART. 6. — După ce lista se va întocmi definitiv de către Consiliul Parohial, preotul paroh o va transcrie în două exemplare, pe care le va certifica și le va înainta în timp de trei zile Protopopiei respective, care le va viza și va restitui apoi un exemplar parohiei, în termen de cinci zile.

Această listă este definitivă și va servi pentru toate alegerile parohiale în cursul unui an. Ea se va păstra în arhiva parohiei, iar pentru orice trebuință se pot extrage copii certificate de preotul paroh.

Protopopul, la rândul său, este obligat să păstreze cu cea mai mare îngrijire listele oprite.

Preoții parohi sunt obligați a face să se îndeplinească negreșit până la 31 Decembrie toate formalitățile pentru afișarea, revizuirea și înaintarea la Protopopie a listelor întocmite.

ART. 7. — Cei nedreptățiți pot face contestație împotriva listelor electorale parohiale. Aceste contestații se adresează în scris Protopopiei și se fac în termen de 10 zile dela înaintarea de către parohie a listelor electorale către Protopopie, sau cel mai târziu până la 31 Decembrie. Contestațiile trebuiesc bine motivate.

Protopopul, examinând contestația, hotărăște în termen de cinci zile dela primirea contestației, înscrierea sau ștergerea din listele electorale a celor nedreptățiți. Hotărîrea sa e definitivă.

Consiliul Eparhial poate oricând dispune înscrierea sau ștergerea din listele electorale parohiale a unui alegător sau a mai mulți, în caz când ar constata că s'a făcut o neregularitate.

Secțiunea II-a. Convocarea Adunării Electorale Parohiale.

ART. 8. — Convocarea Adunării Parohiale Electorale se face de către preotul paroh sau locțiitorul său, care anunță aceasta în biserică, într'o Duminică sau zi de sărbătoare, după oficierea Sf. Liturghii, cu cel puțin opt zile înainte de data când urmează a se ține Adunarea.

Măsurile de convocare le va lua Consiliul Parohial printr'o încheiere, luată în ședință, în baza ordinului circular al Consiliului Eparhial.

Despre convocare parohul înștiințează și pe Protopop. În cazul în care Protopopul ia parte la adunare, acesta va prezida ședința.

Convocarea se face și în scris, afișându-se la ușa bisericii parohiale, a celei filiale și a oficiului parohial.

Actul de convocare va cuprinde locul, ziua și ora când se va ține adunarea, precum și scopul convocării (alegerea membrilor în Consiliul Parohial și Comitetul Parohial). El va purta un număr de ordine din registrul de ieșire al oficiului parohial și data afișării, prevăzut fiind cu semnătura preotului paroh (formular tip Nr. 3).

În această convocare se va menționa că nu se vor discuta alte chestiuni decât cele prevăzute în ordinea de zi.

O copie de pe convocare se va păstra în arhiva parohială.

ART. 9. — Adunarea Parohială convocată pentru alegerea organelor parohiale pe o nouă perioadă de patru ani, se întrunește de regulă în cursul lunii Ianuarie.

Ea se va întruni întotdeauna în zi de Duminică sau sărbătoare, după Sf. Liturghie.

Adunarea Parohială Electorală poate fi convocată și în sesiune extraordinară pentru completarea eventualelor vacanțe ivite în sânul Consiliului Parohial sau Comitetului Parohial.

În cazul acesta convocarea se va face din ordinul Protopopului.

În parohiile lipsite de paroh, sau în cazul când parohul este împiedecat de un caz de forță majoră, alegerile se amână cu opt zile, când se vor face sub președinția unui preot desemnat de oficiul protopopesc.

Secțiunea III-a. Constituirea.

ART. 10. — În ziua convocării, după oficierea Sf. Liturghii, cu invocarea Sf. Duh, parohul ca președinte de drept sau Protopopul când este de față, deschide Adunarea printr'o vorbire ocazională. După cuvântare președintele constituie biroul, desemnând, cu consimțământul Adunării, din sânul ei, unul sau doi secretari de ședință și doi bărbați de încredere, cari vor redacta și semna împreună cu președintele, actele Adunării.

Apoi unul din secretari citește apelul nominal după lista Adunării Parohiale, vizată de Protopopie.

ART. 11. — Pentru ca Adunarea Parohială să se poată constitui și să poată lua hotărâri valabile, se cere să fie prezenți, afară de parohul președinte, cel puțin a zecea parte a membrilor înscrși pe listă.

Dacă în ziua hotărâtă nu se întrunește acest număr, Adunarea se amână de drept pentru Duminica viitoare, în care scop se va încheia un proces verbal semnat de membrii biroului, în care se va menționa motivul și data amânării.

Despre aceasta se vor înștiința credincioșii printr'un aviz care se va lipi la ușa bisericilor din parohie și a oficiului parohial.

ART. 12. — Biroul Adunării Parohiale are următoarele atribuțiuni:

a) Președintele deschide, conduce și ridică ședințele. El menține ordinea, îngrijind ca să nu se discute alte chestiuni decât cele puse la ordinea de zi; acordă și retrage cuvântul, iar după terminarea debaterilor arată pe scurt părerile emise, formulează întrebările, rezumă propunerile și dispune votarea. El are dreptul să suspende ședința în caz de dezordine, fie pentru câteva minute, fie pentru un timp nedeterminat. În acest din urmă caz el este dator a raporta Protopopului și a cere instrucțiuni.

Când prezidează Protopopul, atunci va lua el singur orice măsuri va crede de cuviință.

b) Secretarii iau însemnări despre tot ce se discută în Adunare, redactează procesul verbal, notează numele vorbitorilor în ordinea în care s'au anunțat și țin seama de prezența membrilor, având la dispoziție lista oficială a parohienilor.

ART. 13. — În caz de dezordine produsă în Adunarea Parohială, președintele, dacă va constata, după mai multe încercări de a restabili liniștea și ordinea necesară, că acest lucru este imposibil, va suspenda ședința pentru un timp nedeterminat, întocmind un proces-verbal în care se vor arăta cauzele, caracterul dezordinii și persoanele care au provocat-o, anunțând apoi cazul, de urgență, Protopopului, printr'un raport motivat, care va lua îndată măsurile necesare pentru convocarea unei

noi Adunări Parohiale, trimițând pentru prezidarea ei, de data aceasta, un delegat special.

Actele în chestiune vor fi semnate de președintele și membrii biroului (formular tip Nr. 4).

ART. 14. — Ședințele Adunării Electorale Parohiale sunt publice și se țin în biserica parohială.

Cap. II.

CONSILIUL PAROHIAL.

Dispoziții generale.

ART. 15. — Consiliul Parohial este organul administrativ și executiv al Adunării Parohiale. El se compune din membrii de drept și din membrii aleși din sânul ei.

Membrii de drept sunt: preoții, diaconii și primul cântăreț al bisericii parohiale. (Art. 60 din Statut).

ART. 16. — Numărul membrilor aleși se fixează astfel: în parohiile până la 1.500 suflete se vor alege 7 membri; în parohiile până la 2.500 suflete se vor alege 9 membri; iar în parohiile cu peste 2.500 suflete se vor alege 12 membri, oricât de mare ar fi numărul sufletelor din parohie. Pe lângă membrii titulari se aleg și doi supleanți. (Conf. art. 61 din Statut).

ART. 17. — Membrii Consiliului Parohial se aleg de Adunarea Parohială, pe timp de patru ani; ei lucrează onorific și pot fi realeși.

Tatăl și fiul, frații, socrul și ginerele nu pot fi împreună membri ai Consiliului (art. 60, al. 2 din Statut).

ART. 18. — Mai înainte până a nu se purcede la actul alegerii, Adunarea alege din sânul ei, prin aclamațiune, o comisiune de candidare, din cinci membri, după care președintele suspendă ședința pentru un scurt timp.

Rostul acestei comisiuni de candidare este să se consulte asupra persoanelor care să fie propuse Adunării Parohiale pentru a fi alese în Consiliul Parohial și Comitetul Parohial. De aceea, ea, în timpul cât ședința este suspendată, se consultă asupra persoanelor bune de ales în Consiliu și în Comitet.

Comisiunea de candidare sfătuindu-se, întocmește o listă de atâtea persoane câți consilieri are Adunarea dreptul să aleagă, plus cei doi supleanți și altă listă de câți membri în Comitetul Parohial. Acestea se numesc liste de candidare și la întocmirea lor se ține seama de acei credincioși care, prin viața lor și prin jertfele lor pentru Biserică și pentru așezămintele ei, au dat dovadă de mare interes și dragoste pentru ea.

Comisiunea de candidare isprăvindu-și sfătuirea, prezintă listele de candidare președintelui Adunării.

În afară de aceste liste de candidare se mai pot prezenta și alte liste propuse în scris, de cel puțin 20 membri ai Adunării.

ALEGEREA CONSILIERILOR.

ART. 19. — Președintele redeschide ședința, citește lista propusă de comisiunea de candidare și cere Adunării să-și spună cuvântul asupra ei.

Dacă Adunarea admite lista prin aclamațiuni, atunci această listă se proclamă aleasă.

Dacă există cel puțin 10 glasuri potrivnice, se procedează la votare.

ART. 20. — Votarea va fi nominală.

Votarea nominală se face numai pe liste.

Lista de candidare va purta Nr. 1, iar celelalte liste propuse vor fi numerotate pe rând, în ordinea prezentării lor.

ART. 21. — Alegerea prin vot nominal se face astfel:

Președintele dă citire listelor de candidați, apoi strigă pe membrii Adunării unul câte unul și le cere să se pronunțe pentru una din listele prezentate, până când votează toți. După votare se face socoteala voturilor și se proclamă aleasă lista care a întrunit majoritatea absolută a voturilor, adică jumătate plus unul din voturile celor de față.

Dacă însă la stabilirea rezultatului votării se constată că nici o listă nu a împlinit majoritatea absolută, atunci se procedează din nou la votare și de data aceasta se proclamă aleasă lista care a obținut cele mai multe voturi.

In caz de paritate, listele respective se trag la sorti, declarându-se aleasă lista ieșită din urnă.

ALEGEREA MEMBRILOR COMITETULUI PAROHIAL.

ART. 22. — După ce s'a terminat alegerea consilierilor parohiali, se procedează imediat la alegerea membrilor Comitetului Parohial după aceleași dispozițiuni cuprinse în art. 18—21 inclusiv, din prezentul regulament.

Comitetul Parohial poate avea un număr îndoit de membri față de Consiliul Parohial, adică 14, 18 sau 24 persoane. Membrii pot fi bărbați și femei sau chiar numai femei — având majoratul — după natura activității ce-și propune să desvolte în parohie și după râvna, dragostea și devotamentul pentru lucrul Domnului și propășirea moral-religioasă a obștei creștinilor.

ART. 23. — După ce s'au terminat lucrările Adunării Electorale Parohiale, așa cum au fost stabilite prin ordinea de zi, președintele ia măsuri ca secretarii, de îndată, să redacteze procesul verbal care va cuprinde următoarele:

1. Lucrările pregătitoare până la deschiderea ședinței.
2. Deschiderea ședinței, locul unde s'a ținut Adunarea, numele președintelui, secretarilor și al celor doi bărbați de încredere.
3. Alegerea Consiliului Parohial și al Comitetului Parohial, procedura alegerii, dacă s'a făcut prin aclamație sau cu vot nominal, numele candidaților cu voturile primite, precum și numele celor aleși, cu voturile întrunite (formular tip Nr. 5).

CONSTITUIREA CONSILIULUI PAROHIAL ȘI A COMITETULUI PAROHIAL.

ART. 24. — In termen de 8 zile dela alegerea Consiliului Parohial, preotul paroh este obligat a convoca în scris pe membrii aleși ai Consiliului, în ședință de constituire.

În această ședință, Consiliul va alege din sânul său un secretar, de preferință diaconul sau unul din cântăreții bisericii.

După aceasta, Consiliul Parohial se consideră constituit, iar membrii aleși ai Consiliului vor depune jurământul de credință, după formula stabilită (formular tip Nr. 6).

ART. 25. — În termen de 8 zile dela constituirea Consiliului Parohial, preotul paroh este abligat a convoca în scris pe membrii aleși ai Comitetului Parohial pentru constituire, în aplicarea art. 68 și 69 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române.

Comitetul Parohial lucrează sub președinția parohului sau a delegatului său, care va fi un cleric — acolo unde sunt mai mulți preoți sau diaconi — sau mirean, unde este un singur preot.

Cap. III.

DELEGAREA EPITROPILOR.

ART. 26. — După ce s'a constituit, Consiliul Parohial va purcede de îndată la delegarea dintre membri săi aleși a epitropului (ilor).

Numărul epitropilor este dela 1, 2 sau 3, după nevoile parohiei, ținând seamă de numărul familiilor, conf. art. 60 și 65 din Statut.

Consiliul Parohial va avea grijă a delega epitrop (i) numai dintre astfel de credincioși, care din toate punctele de vedere dau garanție că vor fi buni chivernisitori ai averilor bisericesti și că prin activitatea lor, averea parohiei nu numai că se va putea păstra, dar încă se va și spori, având o frecvență regulată la biserică.

Delegarea epitropului (ilor) trebuie să fie aprobată de Protopop; de aceea, președintele Consiliului Parohial e dator să comunice Protopopului, în termen de 8 zile dela data alegerii, procesul verbal cu persoana (ele) aleasă (alese), în epitropie și să ceară aprobarea, dacă delegarea nu va fi contestată (formular tip Nr. 7).

Consilierii și epitropii îndeplinesc obligațiunile lor gratuit, iar acolo unde averea bisericască va admite o modestă remunerație, se va putea plăti numai epitropul casier.

ART. 27. — În termen de trei zile dela primirea confirmării epitropului (ilor), preotul paroh este obligat a convoca Consiliul Parohial, când noul epitrop (i) va depune jurământul și va lua în primire, cu inventar, toată averea bisericii (formular tip Nr. 8).

Cap. IV

DESPRE CONTESTAREA ALEGERILOR PAROHIALE.

ART. 28. — Se vor putea contesta, la Consiliul Eparhial, alegerile membrilor în Consiliul Parohial, în termen de 8 zile dela data hotărârii Adunării.

Contestațiile se fac în scris, prin cereri timbrate în regulă, bine motivate și se adresează oficiului parohial, care este obligat să le înregistreze de îndată, eliberând dovada de primire.

Contestațiile, pentru ca să fie valabile, trebuiesc neapărat anunțate și în ședința Adunării, al cărui birou le va menționa în sumarul ședinței.

Oficiul parohial le va trimite de urgență, împreună cu dosarul respectiv, Consiliului Eparhial, prin Protopopia respectivă, dând totodată și lămuririle cuvenite.

ART. 29. — Consiliul Eparhial va cerceta motivele contestațiilor, putând hotărî, fie imediat, fie după o cercetare prealabilă, făcută prin organele sale subalterne. Dacă prin deciziunea Consiliului Eparhial s'a dispus facerea unei noi alegeri, Adunarea Electorală Parohială va fi prezidată de Protopop sau, în caz de imposibilitate, de un delegat al său.

Hotărârile Consiliului Eparhial sunt și rămân definitive.

Cap. V.

ATRIBUȚIUNILE ȘI FUNCȚIONAREA ORGANELOR PAROHIALE.

A. Adunarea Parohială.

a) Atribuțiuni.

ART. 30. — Adunarea Parohială are următoarele atribuțiuni:

a) Desemnează prin alegere pe preoții și diaconii din parohie, precum și pe cântăreț, în cazurile când Chiriarhul va cere;

b) Alege membrii Consiliului Parohial și pe cei ai Comitetului Parohial;

c) Verifică activitatea Consiliului Parohial;

d) Intocmește bugetul parohial;

e) Ia hotărâri cu privire la zidirea, repararea și înzestrarea bisericii, a casei parohiale și a altor clădiri parohiale;

f) Hotărăște înființarea de fonduri cu scop bisericesc, cultural sau filantropic și stabilește normele pentru adunarea mijloacelor bănești necesare parohiei;

g) Fixează cuantumul maxim al taxelor benevole de cult, în favoarea parohiei;

Prin taxe benevole se înțelege contribuția consimțită a credincioșilor, conform art. 189 din Statut, constând din bani și alte ofrande aduse la biserică, pentru: susținerea cultului divin, întreținerea și repararea bisericii și casei parohiale, plata personalului nesalariat de Stat, înzestrarea bisericii cu veșminte și odoare bisericești, alimentarea fondurilor culturale (pentru reviste, cărți religioase, icoane, etc.), misionare și de asistență.

h) Examinează și completează raportul anual despre mersul tuturor treburilor parohiei;

i) Verifică și aprobă gestiunea anuală a parohiei;

j) Hotărăște cu privire la cumpărarea de imobile și la vânzarea și grevarea imobilelor parohiei;

k) Administrează averea parohială, îngrijind de buna întreținere a edificiilor bisericești, culturale și fundamentale;

l) Inzestrează biserica cu odăjdii, icoane, obiecte sfințite, cărți și cu cele trebuincioase pentru serviciul religios (ex.: pâine, vin, etc.), precum și instituțiile ei, iar prin pangarul și colportajul parohial aprovizionează pe

credincioși cu cele necesare exercitării practicelor religioase ortodoxe (ex.: lumânări, icoane, cărți religioase, etc.).

Hotărârile Adunării Parohiale și ale Consiliului Parohial, cu privire la atribuțiunile arătate sub literele c, d, e, h, i și j, sunt supuse verificării și aprobării Consiliului Eparhial la care preotul paroh este obligat a le înainta în cel mult 8 zile de la ținerea ședinței.

b) Funcționare.

ART. 31. — Adunarea Parohială va fi convocată de președinte, cu cel puțin o săptămână înainte de data fixată pentru întrunire, înștiințând despre aceasta și pe Protopop.

Convocarea va cuprinde locul și data Adunării, precum și chestiunile ce se vor discuta.

Ea va fi citită în biserică, îndată după terminarea Sf. Liturghii și va fi afișată la ușa bisericii.

ART. 32. — Adunarea Parohială se întrunește în ședință ordinară odată pe an și anume în primul trimestru al anului, și în ședințe extraordinare ori de câte ori va fi nevoie.

ART. 33. — Președintele Adunării Parohiale este preotul paroh sau locțiitorul său. În cazul în care la Adunare ia parte și Protopopul, acesta va prezida ședința.

ART. 34. — Adunarea Parohială este valabil constituită cu prezența a cel puțin o zecime din totalul membrilor înscrși în lista membrilor Adunării, afară de cei de drept (preoți, diaconi, cântăreți).

Dacă la data fixată pentru Adunare, nu se întrunește numărul necesar de membri, Adunarea va avea loc fără vreo altă convocare în Duminica următoare, în același loc și la aceeași oră, când Adunarea va fi valabil constituită, cu prezența numărului de membri prevăzut de aliniatul precedent. Contrariu se amână.

ART. 35. — Ședințele Adunării Parohiale constituite legal se țin Duminica, după oficierea Sf. Liturghii, începându-se cu invocarea Sf. Duh, după care se trece la constituirea biroului, potrivit art. 10, iar ordinea discuțiilor urmează în conformitate cu art. 12 și 13 din prezentul regulament.

Fiecare membru al Adunării Parohiale nu poate vorbi decât o singură dată la aceeași chestiune, afară de cazul când președintele îi acordă cuvântul a doua oară. Vorbitorul, în expunerea sa, va respecta buna cuviință și va evita atacurile personale, expresiunile și gesturile jignitoare.

ART. 36. — Adunarea Parohială ia hotărâri valabile cu votul majorității membrilor prezenți.

Votarea se face prin aclamații sau prin ridicarea mâinilor, cu excepția alegerilor în Consiliul Parohial și Comitetul Parohial, care se fac conform normelor stabilite la paragraful respectiv (art. 19—23).

ART. 37. — Împotriva hotărârilor Adunării Parohiale se pot face contestații la Consiliul Eparhial.

Contestațiile se anunță în ședință și se introduc în termen de 14 zile libere, la Protopopiat. Protopopul este obligat a le înregistra, a cerceta situația la parohie, după care le va înainta cu avizul său la Consiliul Eparhial.

Contestațiile neanunțate în ședință nu se iau în considerare.

B. CONSILIUL PAROHIAL.

Atribuțiuni.

ART. 38. — Consiliul Parohial exercită, pe timpul cât Adunarea Parohială nu este întrunită, atribuțiunile acesteia prevăzute în art. 53 din Statut, în afară de cele de sub lit. a, b, h, i și j și anume:

- a) Intocmește bugetul parohial;
- b) Ia hotărâri cu privire la zidirea, repararea și înzestrarea bisericii, a casei parohiale și a altor clădiri parohiale;
- c) Hotărăște înființarea de fonduri cu scop bisericesc, cultural sau filantropic și stabilește normele pentru adunarea mijloacelor bănești necesare parohiei;
- d) Fixează cuantumul maxim al taxelor benevole de cult în favoarea parohiei.

Prin taxe benevole de cult se înțelege contribuția consimțită a credincioșilor, constând din bani și ofrande aduse de credincioși la biserică, pentru: susținerea cultului divin, întreținerea și repararea bisericii și casei parohiale, plata personalului nesalariat de Stat, înzestrarea bisericii cu veșminte și odoare bisericești, alimentarea fondurilor culturale (pentru reviste, cărți religioase, icoane, etc.), misionare și de asistență.

e) Administrează averea parohială, îngrijind de buna întreținere a edificiilor bisericești, culturale și fundamentale;

f) Inzestrează biserică cu odăjdii, icoane, obiecte sfințite, cărți și cu cele trebuincioase pentru serviciul religios (ex.: pâine, vin, etc.), precum și instituțiile ei, iar prin pangarul și colportajul parohial aprovizionează pe credincioși cu cele necesare exercitării practicilor religioase ortodoxe (ex.: lumânări, icoane, cărți religioase, etc.);

g) Alege dintre membrii Adunării Parohiale respective pe delegatul pentru alegerea membrilor Adunării Eparhiale din circumscripția respectivă;

h) Verifică cassa epitropiei de câte ori crede de cuviință, iar în mod obligatoriu, cel puțin de două ori pe an;

i) alcătuește la sfârșitul anului raportul general de mersul tuturor treburilor parohiale.

ART. 39. — Hotărârile Consiliului Parohial de sub lit. a, b, c, d, e, f și i din art. precedent urmează a fi supuse Adunării Parohiale spre ratificare, în prima ședință ordinară; cele cuprinse sub litera a și i nu pot fi executate fără aprobarea Adunării Parohiale iar cele de sub litera a, b și i nu pot fi executate fără aprobarea Consiliului Eparhial.

Funcționare.

ART. 40. — Convocarea Consiliului Parohial se va face de către paroh cu 24 ore înainte de ținerea ședinței. Ea va cuprinde ordinea de zi cu probleme ce urmează a fi discutate. Pentru ținerea ședinței trebuie să fie prezenți cel puțin jumătate din numărul total al membrilor care formează Consiliul Parohial, afară de președinte. Iar hotărâri valabile se iau cu majoritatea voturilor membrilor prezenți.

Votarea se face după aceleași norme ca și la art. 36 din prezentul regulament.

ART. 41. — Despre cele hotărâte, Consiliul Parohial încheie proces-verbal, în care se notează numele membrilor prezenți, ordinea de zi, mersul discuțiilor pe scurt, și hotărârile luate. Procesul-verbal se trece de secretar într'o condică specială și se semnează de toți consilierii prezenți. Minoritatea își poate arăta opinia în scris neapărat, sub semnătură, în caz când nu se supune hotărârii majorității.

Contestațiile împotriva hotărârilor Consiliului Parohial se fac în aceiași termeni și în aceleași condițiuni prevăzute la art. 37, pentru Adunarea Parohială.

ART. 42. — Niciun membru al Consiliului Parohial nu poate lua parte la ședințele Consiliului în care se desbat:

a) Cauzele lor proprii sau a celor ce le pot aduce pagube sau câștig personal;

b) Cauzele rudeniilor până la al patrulea grad de sânge sau al doilea de cuscrie;

c) Cauzele părinților sau copiilor adoptivi, precum și a cauzelor celor ce stau sub tutelajul sau curatela lor;

d) Cauzele la care au fost martori, procuratori sau experți.

ART. 43. — Pentru activitatea potrivnică bisericii sau parohiei, membrii Consiliului Parohial pot fi revocați de Consiliul Eparhial, la cererea întemeiată a parohului, înaintată pe cale ierarhică, prin Protopopul respectiv.

C. COMITETUL PAROHIAL.

Atribuțiuni.

ART. 44. — Comitetul Parohial are următoarele atribuțiuni:

a) Inzestrarea și înfrumusețarea bisericilor, a curților bisericesti și a cimitirelor și ținerea lor în cea mai bună rânduială;

b) Formarea și susținerea corului bisericii;

c) Ajutorarea săracilor și ocrotirea orfanilor și a văduvelor;

d) Cercetarea și ajutorarea bolnavilor;

e) Iniințarea și susținerea bibliotecii parohiale, organizarea colportajului în parohie;

f) Ajutorarea preoților la catehizare și iniințarea cercurilor misionare, în vederea întăririi credinței și a simțului moral al credincioșilor;

g) Iniințarea și susținerea oricăror opere de milă creștină.

ART. 45. — Unde mijloacele parohiei nu vor fi suficiente pentru o atare activitate proprie, Comitetul Parohial poate, cu aprobarea Chiriarhului, să se asocieze cu Comitetele similare din alte parohii pentru susținere reciprocă.

ART. 46. — Comitetul Parohial nu are gestiune proprie, ci veniturile și cheltuelile lui se administrează prin epitropia parohială. De aceea toate acțiunile care necesită angajări de cheltueli, vor fi supuse în prealabil aprobării Consiliului Parohial.

Astfel, ofrandele, donațiile și eventualele contribuții sau cotizații pe

care le primește sau adună Comitetul Parohial, se predau epitropiei parohiale, care — însă — nu le poate schimba destinația ci le administrează potrivit hotărîrilor Consiliului Parohial.

Funcționare.

ART. 47. — Modul de funcționare al Comitetului Parohial este cel prevăzut pentru Consiliul Parohial.

Comitetul Parohial poate lucra valabil cu prezența majorității membrilor săi și cu majoritatea voturilor celor prezenți; minoritatea se supune întotdeauna hotărîrii majorității.

Despre toate ședințele se încheie procese verbale detaliate, care se semnează de către toți membrii prezenți; ne semnarea lor din partea vreunui membru nu atrage după sine suspendarea executării hotărîrii luate.

Dacă însă un membru refuză semnarea procesului verbal de trei ori consecutiv, se consideră demisionat și se înlocuiește de către Consiliul Parohial fără amânare, cu știrea Protopopului respectiv.

D. EPITROPII PAROHIALI.

ART. 48. — Epitropul este administratorul averii parohiale, sub controlul permanent al preotului paroh.

ART. 49. — Atribuțiunile epitropilor parohiali sunt următoarele:

a) A administra averea mișcătoare și nemișcătoare a bisericii, instituțiilor culturale și fundațiilor, sau fondurilor pe care le va primi cu inventar dela Consiliul Parohial, pangar, colportaj, etc.

Administrarea se va face în conformitate cu hotărîrile Adunării Parohiale, sau ale Consiliului Parohial și potrivit normelor și regulamentelor în vigoare.

b) A păstra într'o ladă sau cassă de fier banii și hârțile de valoare ale parohiei;

c) A ține un registru de venituri și cheltuieli, iar când parohia are venituri mai mari, a înființa un oficiu de cassă și contabilitate;

d) A prezenta la sfârșitul anului un raport documentat asupra veniturilor și cheltuielilor bisericesti, culturale și fundamentale;

e) A îngriji ca edificiile bisericesti, cele ale instituțiilor culturale și fundamentale și alte bunuri bisericesti, precum și curtea bisericii, a casei parohiale și cimitirul să fie bine întreținute;

f) A încasa sumele cuvenite parohiei și a face plățile curente cu aprobarea parohului.

ART. 50.—Epitropul (ii) este răspunzător cu întreaga sa avere, pentru buna administrare și gestionare a averii parohiale ce i-a fost încredințată. Răspunderea civilă nu exclude răspunderea penală.

Aprobarea gestiunii nu-l descarcă de răspundere pentru neregulile descoperite ulterior.

onsțiile și evenualele conținutul

Cap. VI.

DIZOLVAREA ORGANELOR PAROHIALE.

ART. 51. — Când se constată că Consiliul Parohial sau epitropia parohială nu administrează bine treburile ce le sunt încredințate, nu execută dispozițiunile forurilor superioare cu privire la modul de administrare sau nu se conformează dispozițiunilor legale și regulamentare, Consiliul Eparhial sau Chiriarhul, vor putea pronunța dizolvarea acestor foruri.

În caz de dizolvare, Consiliul Eparhial sau Chiriarhul respectiv, vor institui în mod provizoriu o comisiune interimară, compusă din cinci membri, inclusiv parohul respectiv, pentru conducerea treburilor parohiale, până la alegerea unui nou Consiliu și a unei noi epitropii parohiale.

ART. 52. — Dizolvarea se va pronunța printr'o decizie, care se va comunica prin Oficiul parohial, fiecărui membru din Consiliul și epitropia dizolvată, sub luare de dovadă sau prin dresare de proces-verbal, în caz de refuz sau absență.

Chiriarhul va trimite un delegat care să procedeze la predarea cu inventar, comisiunii, averea parohială, în prezența foștilor membri ai forului dizolvat, care vor fi anunțați din timp despre aceasta, sub luare de dovadă.

Cu acest prilej se va încheia un proces-verbal, în care se va consemna modul de întrebuințare a averii parohiale, cum și referatul foștilor membri ai forului dizolvat.

ART. 53. — Membrii Consiliului sau epitropiei dizolvate, pot înainta, în termen de opt zile libere dela primirea deciziei de dizolvare, apel la Consiliul Național Bisericesc, care se va pronunța, prin avizul comun al consilierilor administrativi ai Administrației Patriarhale, în termen de cinci zile dela primirea apelului.

PARTEA II-a.

PROTOPOPIATUL.

ART. 54. — Protopopiatul este o circumscripție administrativă bisericească, care cuprinde mai multe parohii din aceeași Eparhie.

Protopopiatul cuprinde cel puțin 20 și cel mult 50 parohii.

Intinderea teritorială a Protopopiatului, se determină de Adunarea Eparhială, ținând seama de întinderea teritorială a unităților administrative (plasă și județ).

Fiecare Protopopiat are o cancelarie condusă de Protopop, ajutat de un secretar.

ART. 55. — Protopopul se recrutează dintre preoții definitivi, de categoria întâia, licențiați sau doctori în teologie. El se numește de Chiriarh, dintre cei trei preoți recomandați de un colegiu, constituit din toți preoții și diaconii în funcțiune sau retragere, precum și din cântăreții I ai fiecărei parohii, din Protopopiatul respectiv.

ART. 56. — Colegiul se întrunește la data și locul indicat de Consiliul Eparhial, sub președinția delegatului cleric al Chiriarhului.

Procedura de votare este cea arătată în art. 77—84 din prezentul regulament.

ART. 57. — Pot candida, sau pot fi propuși de colegiu la candidare pentru protopopie, preoții care îndeplinesc condițiunile prevăzute la art. 55 de mai sus (art. 126 din Statut).

Președintele proclamă desemnați de colegiu pe cei trei candidați, care au întrunit cele mai multe voturi.

Dosarul cu lucrările colegiului, va fi înaintat cu raport, Chiriarhiei, în termen de opt zile.

Contestațiile se vor înainta în termen de opt zile la Consiliul Eparhial.

ATRIBUȚIUNILE PROTOPOPULUI.

ART. 58. — Potrivit art. 72 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, Protopopul este conducătorul Protopopiatului și organul de legătură între Parohie și Eparhie .

El are următoarele atribuțiuni:

a) Indrumază, coordonează și supraveghează activitatea bisericească a parohiilor din Protopopiat;

b) Inspectează cel puțin odată pe an parohiile din Protopopiat, verificând registrele, arhiva și biblioteca, starea bisericii, a clădirilor bisericesti, precum și a cimitirelor și a altor bunuri bisericesti, observând în același timp starea religioasă, morală și socială a parohienilor;

c) Intocmește proces-verbal amănunțit asupra constatărilor făcute. Procesele-verbale vor fi consemnate în registrele de inspecțiuni ale parohiilor și se vor înainta autorității eparhiale, cu raport și propuneri.

d) Supraveghează și călăuzește activitatea catehetică, pastorală, culturală și socială a preoțimii;

e) Ingrijeste ca ordinele și dispozițiunile autorităților superioare să fie executate;

f) Face propuneri Chiriarhului cu privire la suplinirea posturilor vacante de preoți, diaconi și cântăreți;

g) Avizează asupra cererii credincioșilor pentru înființarea, desființarea sau modificarea teritorială a parohiilor;

h) Aprobă clericilor din Protopopiat concediu până la opt zile pe an;

i) Execută însărcinările primite dela autoritatea eparhială;

j) Intocmește un raport anual general despre întreaga viață bisericească din Protopopiat, pe care îl înaintează Consiliului Eparhial;

k) Avizează asupra tuturor lucrărilor organelor parohiale, care urmează a fi supuse aprobării organelor eparhiale;

l) Aduce la îndeplinire orice alte atribuțiuni ce-i vor fi date de organele eparhiale;

m) Face, în primă instanță, cercetările și anchetele pentru care va primi delegație din partea Chiriarhului, în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în regulamentul de procedură bisericească. Pe lângă acestea, va face notarea tuturor preoților și diaconilor din Protopopiatul respectiv, conform art. 28 din regulamentul pentru transferarea clerului.

ART. 59. — Protopopii sectoarelor din municipii, vor îndeplini pentru circumscripția respectivă, toate îndatoririle cuprinse în art. 72, lit. a—l

din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române și cele din art. 58 al acestui regulament.

ART. 60. — Protopopul de județ este reprezentantul oficial al Bisericii față de autoritățile Statului și va îndeplini, pe lângă îndatoririle de mai sus și următoarele:

a) Înaintarea propunerilor pentru alcătuirea Consistoriilor Disciplinare Protopopești, în conformitate cu art. 146 din Statut, care vor funcționa câte unul pentru fiecare județ;

b) Facerea anchetelor, pentru care va primi delegație specială din partea Chiriarhului, când se va găsi de cuviință, și când Protopopul de plasă este recuzat, contestat sau când ancheta sa n'ar fi lămurit pe deplin cauza anchetată;

c) Notarea tuturor Protopopilor de plasă din județul respectiv, în conformitate cu dispozițiunile din regulamentul pentru examenul de capacitate, definitivare și promovare, în urma inspecțiunilor ce le-au făcut.

Pe lângă Consistoriul Disciplinar Protopopesc, Protopopul îndeplinește sarcina de acuzator și reprezentant al Chiriarhului.

REVOCAREA PROTOPOPILOR.

ART. 61. — Protopopii care se fac vinovați de vreo abatere sau de un delict disciplinar, cum și cei care vor suferi vreo condamnare civilă sau penală, vor fi revocați de Chiriarh, care va delega cu conducerea Protopopiatului, un alt preot, până la o nouă alegere.

ART. 62. — Anchetarea reclamațiilor contra Protopopilor se face de inspectorul eparhial, în conformitate cu dispozițiunile din regulamentul de procedură disciplinară.

PARTEA III-a. EPARHIA.

Cap. I. ADUNAREA EPARHIALĂ.

Secțiunea I — Dispozițiuni Generale.

ART. 63. — Adunarea Eparhială este organul deliberativ pentru toate chestiunile administrative, culturale și economice ale Eparhiei, precum și pentru cele care nu intră în competența Chiriarhului.

ART. 64. — Adunarea Eparhială se compune din reprezentanții clerului și ai credincioșilor din Eparhie, în proporție de 1/3 clerici și 2/3 mireni (art. 92 din Statut), aleși pe termen de patru ani, de către delegații Consiliilor Parohiale pentru membrii mireni, și de către preoți și diaconi pentru membrii clerici.

ART. 65. — Pentru alegerea membrilor în Adunarea Eparhială, teritoriul Eparhiei se împarte în zece circumscripții electorale, astfel încât în fiecare circumscripție electorală să se aleagă un membru cleric și doi mireni.

Numărul membrilor Adunării Eparhiale este de 30.

ART. 66. — Circumscripțiile electorale vor fi stabilite de Consiliul Eparhial și ratificate de Adunarea Eparhială. Chiriarhul va desemna pentru fiecare circumscripție electorală câte un delegat eparhial, ales dintre

clericii cu o vechime în preoție de cel puțin 10 ani și cu studii superioare teologice (formular tip de adresă Nr. 9 și 9 bis).

Delegatul Eparhial va exercita dreptul său de vot în circumscripția unde este trimis să prezideze alegerea.

Alegerea va avea loc în biserica parohială din parohia de reședință a circumscripției electorale respective.

Delegatul eparhial nu poate candida în circumscripția în care va prezida alegerile.

ART. 67. — Indatoririle delegatului eparhial sunt, în special, următoarele: El se va îngriji de păstrarea ordinii în timpul votării, va deschide și închide ședințele, va conduce și supraveghea cu cea mai mare strictețe operațiunea votării la colegiul preoțesc și cel mirenesc, va anunța rezultatul votului și va dispune redactarea cuvenitelor procese verbale, înmânând celor aleși mandatele respective, prevăzute cu semnăturile biroului și sigiliul oficial. În sfârșit, el va înainta de urgență dosarul alegerilor Biroului electoral eparhial, cel mai târziu în 48 ore dela efectuarea alegerilor.

ART. 68. — Consiliul Eparhial comunică parohiilor, cu aprobarea episcopului, printr'un ordin circular, cu cel puțin 30 zile înainte de data alegerilor, următoarele:

— Numărul și compunerea circumscripțiilor electorale, numele delegaților eparhiali și arătarea circumscripțiilor în care ei sunt delegați a conduce lucrările electorale; locul, data, ora și alegerile preoțești, cu listele respective ale preoților cu drept de vot, precum și listele parohiilor și ora alegerilor mirenești.

Ordinul circular eparhial se va publica și în Buletinul Eparhial.

ART. 69. — Pentru conducerea lucrărilor de alegere se institue un «Birou electoral eparhial», compus din consilierii administrativi ai Consiliului Eparhial, lucrând la sediul Consiliului și sub președinția celui mai în vârstă dintre ei, și care va începe a funcționa îndată după comunicarea ordinului circular eparhial despre alegere.

ART. 70. — Alegerile pentru prima Adunare Eparhială ordinară din noua perioadă electorală, se fixează prin decizie dată de Patriarh.

A. ALEGERILE MEMBRILOR CLERICI.

Secțiunea 2. — COMPUNEREA COLEGIULUI ELECTORAL PREOȚESC.

ART. 71. — Toți preoții și diaconii, care funcționează efectiv la una din bisericile care cad într'o circumscripție, au dreptul la vot și vor fi înscrși de drept în lista electorală a preoților.

Preoții și diaconii care nu sunt deservenți ai vreunei biserici, preoții sau diaconii pensionari, care locuiesc în circumscripția respectivă, precum și preoții și diaconii monahi, care suplinesc sau deservesc o biserică parohială sau filială, vor putea fi înscrși și ei în listele electorale, însă cu aprobarea Chiriarhului locului.

Lista clericilor cu drept de vot va fi întocmită din vreme de către Consiliul Eparhial și comunicată parohiilor, conform art. 68 din prezentul regulament.

ART. 72. — Preoții pedepsiți cu oprirea totală dela săvârșirea lucrărilor sfinte pe un timp anumit și canonisiți la mănăstiri sau catedrala episcopală sau cei caterisiți, nu pot exercita dreptul electoral în tot timpul cât se găsesc sub pedeapsă.

Secțiunea 3. — DESPRE CANDIDATURI

ART. 73. — Orice preot sau diacon definitiv, înscris pe una din listele electorale din cuprinsul unei Eparhii, având pregătire pentru categoria I-a, poate candida în orice circumscripție electorală din cuprinsul Eparhiei.

In caz când candidatul este ales și după alegere trece în altă Eparhie, atunci își pierde mandatul.

ART. 74. — Preoții care candidează trebuie să se fi distins printr'o activitate deosebită și purtare exemplară.

Ieromonahii, ierodiaconii și călugării în genere nu pot candida decât dacă deserveșc o parohie și sunt trecuți pe lista electorală respectivă. Mandatul lor încetează când încetează și deservirea parohiei.

ART. 75. — Candidații vor depune candidaturile în scris la biroul electoral eparhial, cel mai târziu cu 30 zile înainte de data fixată pentru alegere.

Secțiunea 4. — CONSTITUIREA COLEGIILOR ELECTORALE PREOTEȘTI.

ART. 76. — In termenul fixat pentru alegeri, toți alegătorii se vor prezenta pe circumscripții, la ora 10 dim., în localitatea și în locul desemnat mai înainte, unde sub președinția delegatului Consiliului Eparhial se vor constitui în colegiu electoral.

ART. 77. — Delegatul eparhial va avea cu sine următoarele acte:

1. Ordinul circular al Sf. Episcopii, prin care se poruncesc alegerile membrilor Adunării Eparhiale, împreună cu tabloul cercurilor electorale;
2. Lista preoților alegători din circumscripția pe care o prezidează, cu ultimele modificări ce eventual s'ar fi făcut de către Consiliul Eparhial;
3. Formular pentru mandatul celui ales;
4. Formular pentru procesul verbal al alegerii;
5. Lista candidaților;
6. Un exemplar din Regulamentul pentru alegeri și
7. Un sigiliu oficial.

ART. 78. — După săvârșirea rugăciunii pentru chemarea Sf. Duh, delegatul eparhial va desemna provizoriu un secretar, care va face apelul nominal după lista oficială a membrilor clerici ai circumscripției.

Dacă din greșeală un alegător cu drept de vot va fi fost omis din lista alegătorilor, el poate fi introdus în listă de către colegiul preoțesc electoral, prin hotărârea adusă de majoritatea absolută a celor prezenți, făcându-se despre aceasta mențiune în procesul-verbal.

ART. 79. — Pentru ca cei prezenți să poată constitui un colegiu electoral, trebuie să fie de față majoritatea absolută (jumătate plus unul) a alegătorilor din circumscripția respectivă; în caz contrar, alegerea se

va amâna peste 14 zile, când se va ține cu oricâți membri vor fi de față. Acest lucru se va arăta în convocare.

ART. 80. — Constatându-se că alegătorii s'au adunat în număr regulamentar, delegatul eparhial ținând o cuvântare potrivită, va proceda la constituirea definitivă a biroului electoral, desemnând, cu consimțământul Adunării, doi secretari și doi membrii preoți, persoane de încredere.

După constituirea biroului electoral, delegatul eparhial va anunța colegiului numele candidaților.

Secțiunea 5. — VOTAREA.

ART. 81. — Dacă toți alegătorii prezenți se pronunță dela început în unanimitate pentru un singur candidat, atunci el se proclamă ales prin aclamație; dacă însă există glasuri potrivnice, atunci se procedează la votare.

ART. 82. — Votarea se face prin vot secret, cu buletine. În scopul aceasta secretarul Adunării, citind lista preoților, împarte fiecărui alegător câte un buletin de votare, stampilat cu sigiliul oficial; apoi se suspendă ședința pentru 15 minute, pentru a da putință alegătorilor să completeze buletinele cu numele candidatului pe care înțeleg să-l aleagă.

La redeschidere, secretarul face din nou apelul nominal al votanților alegători, iar aceștia prezentându-se, depun pe rând buletinul în urnă.

Urna este așezată pe masa biroului, iar introducerea buletinelor se face în prezența președintelui și a celor doi membri preoți, persoane de încredere, secretarul făcând un semn în dreptul numelui votanților, dovăditor că au votat. Membrii biroului votează la urmă.

După ce au votat toți alegătorii prezenți, președintele mai acordă un termen de 1/2 oră, în care timp vor putea vota și cei întârziți.

După expirarea acestui termen, președintele declară votarea închisă și nimeni nu mai poate vota.

Secțiunea 6. — DESPUIEREA SCRUTINULUI.

ART. 83. — După terminarea votării, președintele și secretarii despoaie scrutinul și numără buletinele, luându-le unul câte unul din urna în care s'au depus și introducându-le în altă urnă goală. Constatându-se că numărul buletinelor corespunde numărului voturilor date, președintele, în vederea tuturor, scoate unul câte unul buletinele din urnă, citește în auzul tuturor numele înscrise, iar secretarii numără voturile. Sfârșindu-se operația despuierii, președintele proclamă rezultatul alegerii, care se trece în procesul-verbal. Se declară ales acela care a întrunit majoritatea absolută a voturilor, adică jumătate plus unul din numărul voturilor date.

Dacă la prima votare nu întrunește nimeni majoritatea absolută a voturilor, se procedează îndată la a doua votare. În acest caz se declară ales acela care a întrunit numărul cel mai mare de voturi (majoritatea relativă).

În caz de paritate, se procedează prin tragere la sorți în fața colegiului. Buletinele de vot se ard în fața colegiului.

ART. 84. — Despre operațiunile alegerii se va încheia un proces-verbal (formular tip Nr. 10), în care se va arăta circumscripția, locul,

data și rezultatul alegerii. Fiind verificat și subscriș în fața colegiului electoral de președinte, secretar și persoanele de încredere, el se va înainta de către președinte imediat, și cel mult în termen de 48 ore, biroului electoral eparhial.

ART. 85. — Clericului ales ca membru în Adunarea Eparhială i se va elibera îndată mandatul respectiv (formular Nr. 11), dacă este prezent sub luare de dovadă, iar dacă va fi absent, i se va încredința delegatului eparhial, care îl va transmite apoi alesului pe calea cea mai sigură.

B. — ALEGERILE MIRENEȘTI.

Secțiunea 7. MODALITATEA ALEGERII MEMBRILOR MIRENI IN ADUNĂRILE EPARHIALE.

ART. 86. — Membrii mireni în Adunările Eparhiale se aleg de către delegații Consiliilor Parohiale, împărțite în circumscripții electorale, conform prevederilor dela art. 65 din prezentul regulament.

Secțiunea 8. — CONVOCAREA CONSILIULUI PAROHIAL ELECTORAL.

ART. 87. — Parohul, după ce va primi ordinul circular eparhial în privința alegerilor, va face în scris convocarea Consiliului Parohial Electoral, cu trei zile înainte de termenul întrunirii.

Consiliul Parohial delegă prin votare un membru mirean din sânul Adunării Parohiale respective, care să ia parte la alegerea membrilor în Adunarea Eparhială. Despre hotărâre se va încheia procesul-verbal (formular tip Nr. 12) în dublu exemplar, din care unul se va păstra în arhiva parohiei, iar celălalt, având sigiliul parohiei, se va încredința delegatului, pentru a-l prezenta biroului colegiului în locul, ziua și ora fixată pentru alegerea celor doi membri în Adunarea Eparhială.

Secțiunea 9. — DESPRE CANDIDATURI.

ART. 88. — Orice bărbat creștin ortodox, înscris în una din listele membrilor Adunării Parohiale de pe teritoriul Eparhiei respective, poate fi ales în Adunarea Eparhială, dacă are vârsta de cel puțin 30 ani.

Candidații pentru demnitatea de membri ai Adunării Eparhiale vor trebui să fie creștini ortodocși, cu o viață nepătată și să aibă la activul lor merite reale pentru Biserică, pe teren cultural, social, de binefacere sau prin donațiuni făcute bisericii.

Secțiunea 10. — CONSTITUIREA COLEGIILOR MIRENEȘTI.

VOTAREA ȘI DESPUIEREA SCRUTINULUI.

ART. 89. — Constituirea colegiilor mirenești, votarea precum și despuierea scrutinului în alegerile mirenești, se vor face după aceleași norme cuprinse în secțiunile respective (4, 5 și 6), privitoare la colegiile preoțești, cu deosebire că fiecare circumscripție alege doi membri mireni.

Formularele tip corespunzătoare vor fi sub numerotație separată: formular Nr. 13 — sumarul ședinței de despuiere a scrutinului; formular

Nr. 14 — model de lista parohiilor din circumscripție, ce se va completa în ședință și formular Nr. 15 — mandatul mirenesc.

ART. 90. — Cele două colegii — preoțesc și mirenesc — vor fi convocate în aceeași localitate și la aceeași dată, la ore diferite, sub conducerea aceluiași delegat al Chiriarhului.

Secțiunea 11. — DESPRE CONTESTAȚIUNI.

ART. 91. — Impotriva alegerilor membrilor clerici și mireni pentru Adunarea Eparhială și a tuturor neregulilor întâmplate în legătură cu convocarea, constituirea, votarea și despuierea scrutinului, în amândouă aceste colegii, se pot face contestații de orice alegător, care participă efectiv la alegere.

ART. 92. — Contestațiile se trimit biroului electoral eparhial în termen de opt zile dela data alegerii. Ele trebuiesc să fie timbrate în regulă și să conțină motivul contestației, expus cu claritate și sprijinit pe un text din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române sau din regulamentul prezent.

ART. 93. — Biroul electoral eparhial va înainta prin Consiliul Eparhial toate contestațiile împreună cu celelalte acte ale alegerilor eparhiale, Adunării Eparhiale pentru examinare și hotărîre la cea dintâi ședință.

Cap. II

A. — CONVOCAREA ȘI CONSTITUIREA ADUNĂRII EPARHIALE.

ART. 94. — După ce Consiliul Eparhial va primi dela delegații eparhiale toate procesele verbale ale alegerilor preoțești și mirenești, împreună cu toate lucrările referitoare la alegeri, Chiriarhul va convoca Adunarea Eparhială.

Convocarea se face cu cel puțin 3 zile libere înainte de termenul pentru care Adunarea este convocată și va cuprinde programul lucrărilor.

În Eparhiile vacante, convocarea se va face de către Consiliul Eparhial.

ART. 95. — Convocarea se va trimite oficial fiecărui membru ales, recomandat sau prin Protopop.

ART. 96. — Adunările Eparhiale de constituire vor avea loc, în tot cuprinsul Patriarhiei Române, în curs de 30 zile dela data alegerii, la reședința Episcopiiilor și Arhiepiscopiiilor respective.

ART. 97. — În ziua ședinței și la ora fixată în convocare, se va sluji în biserica catedrală Sf Liturghie cu chemarea Duhului Sfânt, la care vor participa toți membrii Adunării, după care vor trece la locul destinat pentru ținerea ședințelor.

ART. 98. — Chiriarhul, iar în cazul de absență Vicarul Eparhial, ca președinte al Adunării Eparhiale, va deschide ședința printr'o cuvântare.

Președintele va desemna provizoriu, cu consimțământul Adunării, doi secretari (un cleric și un mirean); secretarul cleric va face apelul nominal, iar membrii vor depune pe rând mandatele la birou.

Depunându-se mandatele de către cei prezenți, președintele invită Adunarea să se constituie în secțiuni pentru verificarea mandatelor.

ART. 99. — Adunările Eparhiale se împart în două secțiuni .

Cele două secțiuni vor lucra astfel:

Secțiunea I, compusă din membrii aleși din circumscripția electorală I—V inclusiv, examinează mandatele secțiunii II.

Secțiunea II, compusă din membrii aleși în circumscripția VI—X inclusiv, examinează mandatele secțiunii I.

ART. 100. — După repartizarea membrilor Adunării pe secțiuni, președintele împarte dosarele cuprinzând actele electorale împreună cu contestațiile și mandatele respective. După aceasta suspendă ședința în vederea lucrărilor în secțiuni.

ART. 101. — Secțiunile vor lucra sub președinția de drept a celui mai în vârstă membru cleric din sânul său, alegând și un raportor.

ART. 102. — După terminarea discuțiilor în secțiuni, președintele Adunării Eparhiale redeschide ședința și pune la ordinea zilei rapoartele secțiunii. Raportorii propun întâi validarea alegerilor făcute în ordine și cu contestațiuni nemotivate, iar actele alegerilor cu contestațiuni motivate le depun pe masa biroului, spre a fi predate pentru examinare comisiunii speciale de organizare și validare, ce se va alege mai apoi de către Adunare.

Dacă în urma acestei proceduri se constată că au fost validate jumătate plus unul din mandate, președintele declară Adunarea legal constituită și capabilă de a aduce hotărâri valabile.

Membrii ale căror mandate n'au fost propuse pentru validare de către secțiuni, vor participa mai departe la ședințele și lucrările Adunării, cu toate drepturile membrilor validați, până când Adunarea va hotărî definitiv validarea sau nevalidarea mandatelor lor.

ART. 103. — Adunarea, declarându-se constituită definitiv, va trece apoi la ordinea de zi și alcătuește în mod definitiv biroul, alegându-se 3 secretari — un cleric și doi mireni.

Secretarul cleric va fi desemnat de președintele Adunării ca secretar general. El are datoria de a pregăti lucrările Adunării și a le pune la dispoziția președintelui și a biroului. Ceilalți secretari iau note pentru sumar, țin evidența membrilor care cer cuvântul și în general îl ajută pe secretarul general în toate lucrările Adunării.

ART. 104. — Pentru studierea și referirea diferitelor chestiuni de ordin general administrativ bisericesc, cultural și economic, care cad în atribuțiunile Adunării Eparhiale, se aleg pentru întreaga durată de 4 ani următoarele comisiuni:

- Comisiunea bisericească,
- Comisiunea culturală,
- Comisiunea economică și
- Comisiunea de organizare și validare.

Fiecare din aceste comisiuni este compusă din doi clerici și patru mireni.

Comisiunile vor lucra sub președinția membrului său cleric cel mai în vârstă, ajutat de un secretar (raportor mirean), ales de fiecare comisiune în parte.

ART. 105. — Comisiunile prevăzute la art. precedent vor studia chestiunile trimise lor, vor forma și motiva propunerile și hotărârile lor, care se vor decide cu majoritatea absolută a voturilor.

- o) Ingrijește de bunul mers al învățământului pentru pregătirea personalului bisericesc din Eparhie;
- p) Sprijină catehizarea;
- r) Hotărăște asupra achiziționării și înstrăinării de bunuri mobile și imobile, culturale și fundamentale ale Eparhiei;
- s) Ratifică circumscripțiile electorale stabilite de Consiliul Eparhial, conform art. 93 din Statut.

Funcționare.

ART. 115. — Președintele Adunării Eparhiale este Episcopul sau Arhiepiscopul. În caz de împiedecare sau vacanță, Adunarea Eparhială este prezidată de delegatul Chiriarhului sau locțiitorul de Chiriarh.

ART. 116. — Adunarea Eparhială se întrunește în sesiune ordinară odată pe an, la 30 Ianuarie sau Duminica Samarincii și în sesiune extraordinară ori de câte ori va fi nevoie.

ART. 117. — Adunarea se convoacă de președintele acesteia sau locțiitorul său, cu 14 zile înainte de ziua fixată pentru întrunire.

Convocarea va cuprinde locul și data Adunării precum și ordinea de zi.

ART. 118. — Adunarea Eparhială este valabil constituită cu prezența majorității membrilor săi și hotărăște valabil cu votul majorității membrilor prezenți.

Dacă la prima convocare, Adunarea Eparhială nu întrunește numărul necesar pentru constituire, președintele va face o nouă convocare, în termen de cel mult 14 zile, când Adunarea va fi valabil constituită cu prezența unui număr de membri cel puțin egal cu acela al membrilor din Consiliul Eparhial, compus în conformitate cu art. 101 din Statut și 113 din prezentul regulament.

ART. 119. — Ședințele Adunării se încep cu invocarea Sf. Duh, după care președintele invită pe secretari să constituie biroul.

Secretarul general face apelul nominal.

Președintele, constatând că Adunarea este în număr legal constituită, biroul prezintă lucrările care se împart spre studiere și referire la comisiunile indicate la art. 104 din prezentul regulament.

Fiecare membru al Adunării Eparhiale nu poate vorbi decât o singură dată la aceeași chestiune, afară de cazul când președintele îi acordă cuvântul a doua oară. Vorbitorul, în expunerea sa, va respecta buna cuviință și va evita atacurile personale, expresiunile și gesturile jignitoare.

ART. 120. — Adunarea Eparhială ia hotărâri valabile cu votul majorității membrilor prezenți.

Votarea se face prin aclamații sau prin ridicarea mâinilor, cu excepția alegerilor de persoane, care se fac conform art. 108 din prezentul regulament.

ART. 121. — Mersul discuțiilor și hotărârile Adunării Eparhiale se vor trece de către secretarul general, cu aprobarea președintelui, în procesul-verbal al ședinței, care se va semna de președinte împreună cu membrii biroului și se va trimite Consiliului Eparhial spre executare și păstrare.

ART. 122. — Hotărârile Adunării Eparhiale sau ale Consiliului Eparhial, care după aprecierea Episcopului sau Arhiepiscopului ar putea vătăma interesele Bisericii sau Statului, vor fi trimise cu raport motivat Consiliu-

lui Național Bisericesc, în termen de cel mult o lună. Executarea acestor hotărâri se face numai după confirmarea lor de către Consiliul Național Bisericesc.

B. CONSILIUL EPARHIAL.

Atribuții.

ART. 123. — Consiliul Eparhial este organul executiv al Adunării Eparhiale, conduce afacerile administrative bisericești, culturale, economice și fundamentale pentru Eparhia întreagă, iar în timpul dintre sesiunile Adunării Eparhiale, exercită atribuțiunile acesteia, prevăzute de art. 94 din Statut, cu excepția celor de sub lit. b, c, d, e, g și h și art. 100 din Statut, și anume:

a) Susține interesele religioase și drepturile Bisericii, conform legilor Țării;

b) Hotărăște asupra administrării bunurilor bisericești, eparhiale și fundamentale;

c) Ia măsuri pentru procurarea mijloacelor necesare propășirii culturale și educative bisericești din eparhie;

d) Inființează tipografii bisericești, turnătorii de lumânări pentru cult în bisericile eparhiei și depozite de aprovizionare a bisericilor și credincioșilor cu cele necesare cultului ortodox (icoane, cărți religioase, vin și făină pentru Liturghii, cruciulițe etc.).

e) Ajută bisericile sărace;

f) Acordă burse și subvenții;

g) Hotărăște asupra înființării, desființării și delimitării teritoriale a protopopiatelor și parohiilor;

h) Ingrijește ca organele parohiale și protopopești să-și îndeplinească îndatoririle legale;

i) Ingrijește de bunul mers al Invățământului pentru pregătirea personalului bisericesc din eparhie;

j) Sprijină catehizarea;

k) Hotărăște asupra achiziționării și înstrăinării de bunuri mobile și imobile, culturale și fundamentale ale eparhiei;

l) Verifică respectarea normele legale cu privire la alegerea de personal bisericesc;

m) Confirmă, suspendă sau dizolvă Consiliile Parohiale și revocă pe episcopii care s'au făcut vinovați de grave abateri, dispunând instituirea de comisiuni interimare până la alegerea unor noi organe parohiale;

n. Verifică, aprobă, respinge sau modifică hotărârile organelor parohiale;

o) Verifică, prin Serviciul Contabilității, proiectele de buget și conturile de gestiune ale parohiilor și Protopopiatelor;

p) Revizuieste și aprobă inventarul parohiilor și Protopopiatelor;

r) Hotărăște asupra contestațiilor făcute împotriva hotărârilor organelor parohiale, conform art. 37 și 41 din prezentul regulament;

s) Dă avizul pentru numirea consilierilor administrativi și permanenți, conform art. 105 din Statut.

Funcționare.

ART. 124. — Consiliul Eparhial se convoacă de către președintele său ori de câte ori va fi nevoie, cu cel puțin 8 zile înainte de ședință.

Ședințele pot fi prezidate și de Vicarul eparhial, cu delegația Chiriarhului. În acest caz hotărârile luate vor fi aduse la cunoștința Chiriarhului, spre aprobare, după care se va păși la executarea lor.

Secretarul eparhial îndeplinește oficiul de secretar al Consiliului Eparhial, întocmește, cu aprobarea Chiriarhului, ordinea de zi a ședințelor, redactează procesele verbale cu hotărârile luate, în conformitate cu normele dela art. 41 din prezentul regulament și îngrijește de executarea lor.

ART. 125. — Pentru ținerea ședințelor Consiliului Eparhial, modul de votare și luarea de hotărâri valabile se vor respecta întocmai normele prevăzute la art. 40, 41 și 42 din prezentul regulament.

ART. 126. — Hotărârile Consiliului Eparhial, care după aprecierea Chiriarhului ar putea vătăma interesele Bisericii sau Statului, vor fi trimise, cu raport motivat, Consiliului Național Bisericesc, în termen de cel mult o lună. Executarea acestor hotărâri se face numai după confirmarea lor de către Consiliul Național Bisericesc.

ART. 127. — Consiliul Eparhial exercită, prin consilierii administrativi permanenți, următoarele atribuțiuni:

a) Studiarea și întocmirea referatelor asupra problemelor ce urmează a fi debătute de organele deliberative eparhiale sau a fi rezolvate de Chiriarh;

b) Editarea Buletinului Oficial al Eparhiei;

c) Executarea oricăror alte atribuțiuni date de către organele deliberative eparhiale sau de Chiriarh.

Fiecărui consilier administrativ, prin decizie, i se va fixa de către Chiriarh sfera de activitate în problemele de ordin:

a) bisericesc,

b) cultural și de învățământ teologic și catehetic,

c) economic.

În problemele mai însemnate, referatele se întocmesc de Consilierii administrativi, în ședință comună.

Consilierii administrativi participă, fără drept de vot, la ședințele Adunării Eparhiale, în afară de cazul când sunt membri.

C. ADMINISTRAȚIA EPARHIALĂ.

ART. 128. — În exercitarea atribuțiunilor sale executive, Chiriarhul este ajutat de:

Vicarul Eparhial,

3—6 Consilieri administrativi permanenți,

Cancelaria Eparhială,

Corpul de inspecție și control.

ART. 129. — Vicarul Eparhial se numește de Chiriarh dintre preoții definitivii din categoria I-a, doctori sau licențiați în teologie, sau dintre Arhimandriții doctori sau licențiați în teologie.

El are atribuțiunile ce-i sunt delegate prin Decizie de Chiriarh, conduce Cancelaria Eparhială și participă de drept la ședințele organelor de-

liberative eparhiale, cu vot consultativ, iar în Consiliul Eparhial cu vot deliberativ.

Când prezidează — prin delegație — aceste organe eparhiale, votul său este deliberativ.

ART. 130. — Consilierii administrativi permanenți eparhiali se numesc de Chiriarh, cu avizul Consiliului Eparhial, dintre preoții definitivii din categoria I-a, licențiați sau doctori în teologie. Ei nu pot ocupa altă funcțiune.

Consilierii administrativi eparhiali, reprezentând Consiliul Eparhial ca membrii permanenți în Administrația Eparhială, sunt gestionari pentru sectoarele la care sunt delegați de Chiriarh. În această calitate, avizează asupra referatelor de necesitate făcute de șefii de serviciu, avizează asupra actelor de licitație, semnează împreună cu șeful contabilității referatele de angajare și pe cele de plată și le supune spre aprobare Chiriarhului sau Vicarului, dacă are delegație de aprobare.

În afară de acestea și de atribuțiunile prevăzute la art. 127 din prezentul regulament, se deplasează pe teren, cercetând pe fiecare preot în parohia sa, în vederea notărilor regulamentare.

CANCELARIA EPARHIALĂ.

ART. 131. — Cancelaria Eparhială execută toate lucrările administrative ale organelor deliberative și executive eparhiale, sub conducerea Vicarului ajutat de secretarul eparhial.

Ea are următoarele servicii:

- a) Secretariatul, personalul, registratura și arhiva,
- b) Administrarea bunurilor bisericesti,
- c) Contabilitatea, casieria și corpul de inspecție și control,
- d) Technic.

Secretariatul.

ART. 132. — Lucrările secretariatului le îndeplinește secretarul eparhial, care pe lângă îndatoririle prevăzute la art. 124 și 131 din prezentul regulament, are următoarele atribuțiuni:

Primește și desface corespondența pe care, după înregistrare, o prezintă după importanță, în conformitate cu deciziile de atribuții, Chiriarhului sau Vicarului, spre a fi repartizată fie Consilierilor administrativi permanenți, pentru aviz sau referat, când este cazul, fie la serviciile respective pentru lucru;

Supraveghează, controlează și îndrumă executarea cu strictețe a tuturor lucrărilor de cancelarie în cel mai scurt timp de la rezolvare.

Păstrează condica de prezență a funcționarilor, semnalând absențele conform legii și regulamentului asigurărilor sociale.

Certifică prezența la serviciu pe statele de salarii, în afară de exactitatea cifrelor, pe care o face șeful contabil.

Stabilește atribuțiunile precise ale funcționarilor din cancelarie și răspunderile ce le revin fiecăruia dintre ei, în sectorul de muncă ce le este încredințat.

Lucrează corespondența ajutat de funcționarii serviciilor respective și o contrasemnează, în afară de aceea cu caracter tehnic, sau cea rezervată de Chiriarh, prin decizie, altor persoane.

Personalul.

ART. 133. — Secretarul eparhial îndeplinește prin biroul personalului, toate lucrările relative la numirea, transferarea, concedierea, îndepărtarea sau pensionarea salariaților dela centrul administrativ eparhial, întocmirea și ținerea la zi a registrelor cu întreg personalul clerical, mirean și monahal, precum și cu cel profesional și administrativ dela școlile de învățământ bisericesc din Eparhie, cu toate actele ce se cer: caziere, fișe, etc.

Toate datele asupra personalului vor fi înaintate Administrației Patriarhale pentru a fi trecute și în registrele generale de personal din Cancelaria Patriarhală.

Registratura și arhiva.

ART. 134. — Biroul registraturii funcționează — sub conducerea și controlul secretarului eparhial — în conformitate cu dispozițiunile dela art. 152—155 din regulamentul Administrației Patriarhale.

Administrația bunurilor bisericești.

ART. 135. — Serviciul pentru administrarea bunurilor bisericești eparhiale se conduce după dispozițiunile generale prevăzute de art. 158 și 159 din regulamentul Administrației Patriarhale, și conform cu regulamentul administrării averii bisericești, cerut de art. 171 din Statut.

Contabilitatea și casieria.

ART. 136. — Contabilitatea și casieria se conduc după dispozițiunile de ordin general, prevăzute de art. 160—170 din regulamentul pentru Administrația Patriarhală.

Serviciul tehnic.

ART. 137. — Serviciul tehnic eparhial funcționează pentru lucrările de pictură, arhitectură, mecanică și electricitate ale Eparhiei și este condus de un arhitect ajutat de personalul de specialitate necesar.

Atribuțiunile acestui serviciu sunt la fel cu cele prevăzute în art. 171 și 172 din Regulamentul Administrației Patriarhale, aplicat la nevoile eparhiale.

Corpul de inspecție și control.

ART. 138. — Corpul de inspecție și control eparhial este încadrat cu următorii inspectori numiți de Chiriarh:

a) Un inspector bisericesc, numit dintre preoții definitivi, din categoria I-a, licențiați sau doctori în teologie.

b) Exarhul mănăstirilor numit dintre Arhimandriți.

Inspectorul bisericesc.

ART. 139. — Inspectorul bisericesc stă la dispoziția Chiriarhului, pentru trebuințele parohiale și școlare, având atribuțiuni generale de control.

El îndeplinește rolul de acuzător la Consistoriul Eparhial, inspectează, la ordinul Chiriarhului, oficiile protopopești și parohiale, școlile de cântăreți bisericești din Eparhie, anchetează cazurile preoțești mai grele, când Protopopul respectiv este recuzat, sau când cel anchetat este Protoiereu.

Exarhul mănăstirilor.

ART. 140. — Exarhul mănăstirilor este la dispoziția Chiriarhului pentru treburile monahale. El se însărcinează de Chiriarh cu supravegherea, controlul și îndrumarea vieții mănăstirești din Eparhie; întocmește referatele cerute de Chiriarh sau de Vicar în chestiunile de ordin administrativ, disciplinar și duhovnicesc cu privire la mănăstiri; inspectează mănăstirile și schiturile din Eparhie, raportând Chiriarhului; primește delegațiuni de a face anchete în legătură cu abaterile dela viața duhovnicească sau cu nereguli de ordin gospodăresc din mănăstire.

Cap. IV

CONFIRMAREA ȘI DIZOLVAREA ORGANELOR PAROHIALE.

ART. 141. — Perioada electorală pentru toate corporațiunile bisericești, parohiale și eparhiale, durează până ce se constituie prima Adunare ordinară din perioada electorală următoare.

ART. 142. — Confirmarea și dizolvarea Adunărilor Eparhiale se fac prin Decizie dată de Patriarh, în calitate de președinte al Consiliului Național Bisericesc.

În cazuri excepționale, când nu se pot face alegeri, sau când — pentru unele abateri dăunătoare bunului mers al Bisericii sau motive de interes superior bisericesc — se dizolvă o corporațiune eparhială sau toate corporațiunile bisericești, se instituie corporațiuni bisericești provizorii, la propunerea organelor bisericești stabilite prin decizia de dizolvare a Patriarhului.

DISPOZIȚIUNI FINALE.

ART. 143. — Dacă clericii însărcinați cu efectuarea alegerilor bisericești se vor face vinovați de abateri împotriva dispozițiilor Statutului de organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, regulamentul prezent, precum și altor dispozițiuni și măsuri luate de autoritățile bisericești, atunci vor fi trimiși de Chiriarh în judecata disciplinară a Consistoriului Eparhial, care îi va judeca în termen de 60 zile. Hotărîrea dată va fi fără drept de apel.

ART. 144. — Toate dispozițiunile contrarii regulamentului de față sunt și rămân abrogate.

Acest regulament s'a votat cu unanimitate de Sf. Sinod, în ședința dela 25 Februarie 1950 și de Adunarea Națională Bisericească în ședința

dela 26 Februarie 1950 și intră în vigoare pe data publicării lui în revista «Biserica Ortodoxă Română», buletinul oficial al Patriarhiei Române.

A N E X E.

Eparhia Formular tip Nr. 1
 Protopopiatul
 Parohia

L I S T A

membrilor Adunării Parohiale din parohia
 comuna jud.

Nr. curent	Numele si Pronumele	Starea civilă	Etatea	Ocupația	Locuința Str. Nr. casei	Observațiuni

Această listă s'a întocmit de noi astăzi
 PAROH,

Eparhia Formular tip Nr. 2
 Protopopiatul
 Parohia

PROCES-VERBAL

Astăzi luna anul
 Consiliul Parohial din parohia jud.
 Eparhia întrunindu-se în localul
 sub președinția preotului paroh la ora
 a procedat la verificarea listei membrilor Adunării Parohiale, întocmită
 de preotul paroh, constatând că această listă a fost citită în biserică după
 Sf. Slujbă în ziua de și afișată în aceeași zi la ușa
 bisericii, unde a stat timp de 14 zile libere, apoi făcându-se toate rectifi-
 cările necesare, Consiliul i-a dat aprobarea definitivă în ședința de
 azi acestei liste, care cuprinde un număr de
 parohieni.

Drept care s'a încheiat prezentul proces-verbal, care se va păstra în
 arhiva parohială.

PREȘEDINTE PAROH,

Membrii Cons. Parohial,

Stampila

Secretar,

Eparhia
 Protopopiatul
 Parohia
 No.

Formular tip Nr. 3

Ziua luna anul

C O N V O C A R E

Noi, parohul bisericii din parohia jud. . . .
 Eparhia în temeiul ordinului circu-
 lar al Consiliului Eparhial nr. a. c., convocăm Adunarea Paro-
 hială electorală din sus numita parohie pe ziua de . . . luna
 anul la ora /

Adunarea se va ține îndată după oficierea Sf. Liturghii în biserica
 parohială și se va ocupa numai cu alegerea mem-
 brilor în Consiliul Parohial și Comitetul Parohial, fără a se mai discuta
 și alte chestiuni.

PAROH,
 Stampila

Eparhia
 Protopopiatul
 Parohia

Formular tip Nr. 4

P R O C E S - V E R B A L

Astăzi luna , anul , , , ,
 Adunarea Parohială electorală din parohia
 jud. Eparhia întrunindu-se după
 Sf. Slujbă în biserica parohială, sub președinția preotului paroh
 la ora și constituindu-se legal, a procedat
 la discutarea chestiunilor puse la ordinea zilei, aci anexată.

In timpul ședinței s'au produs următoarele *)

In fața acestor neînțelegeri și a dezordinei, președintele, după mai
 multe încercări de a stabili liniștea și rânduiala, a fost nevoit să suspende
 ședința pentru un timp nedeterminat.

Drept care s'a încheiat acest proces-verbal care va fi înaintat Pr. Pro-
 topop spre cele de cuviință.

PREȘEDINTE PAROH,

Bărbați de încredere:

1. —
2. —

Secretar,

*) Se arată pe scurt cauzele, caracterul dezordinei și persoanele care au
 provocat-o.

Eparhia
 Protopopiatul
 Parohia

Formular tip Nr. 5

PROCES VERBAL

Astăzi luna , anul , , , ,
 După ce s'au îndeplinit toate cele prevăzute în Regulamentul pentru
 alegeri, privitor la convocarea Adunării Parohiale Electorale, adică: anun-
 țarea acestei Adunări în termen legal și slujirea Sf. Liturghii cu chema-
 rea Sf. Duh, membrii prezenți ai Adunării s'au întrunit în biserica paro-
 hială cu/hramul , unde președintele
 Adunării, preotul paroh , la ora a
 deschis Adunarea, dând citire ordinului circular Nr. al Consi-
 liului Eparhial despre alegerea membrilor în Consiliul Parohial și Comi-
 tetul Parohial pentru o nouă perioadă de 4 ani.

Constatându-se după listă prezența reglementară a celor de față,
 Adunarea Parohială Electorală s'a constituit, alegând după propunerea
 președintelui 2 bărbați de încredere, anume pe domnii:

1) și 2) , , , ,
 și ca secretar pe Dl.

Incepând dela ora a urmat votarea (prin aclamație sau
 nominal) membrilor în Consiliul Parohial și apoi a membrilor Comitetului
 Parohial, urmând în totul dispozițiile din Regulament.

După terminarea fiecărei votări, s'a procedat imediat la calcularea
 rezultatului, care s'a anunțat Adunării și anume:

1. — PENTRU CONSILIUL PAROHIAL.

Au votat un număr total de alegători. Din voturile aces-
 tea au întrunit majoritatea reglementară a voturilor și au fost proclamați
 aleși următorii:

Dl.	voturi
„	„
„	„
„	„
„	„

2. — PENTRU COMITETUL PAROHIAL.

Au votat un număr de alegători. Din voturile acestora au
 întrunit majoritatea reglementară a voturilor și au fost proclamate urmă-
 toarele persoane:

Dl. (D-na)	voturi
„ „	„
„ „	„
„ „	„
„ „	„

De toate acestea s'a dresat prezentul proces-verbal și după ce i s'a dat citire în fața alegătorilor prezenți, s'a semnat de cei în drept și i s'a aplicat sigiliul parohial.

PREȘEDINTE,

Bărbați de încredere:

1. —
2. —

Secretar,

Formular tip Nr. 6

J U R Ă M Â N T

In numele Sf. Treimi

Eu, ales în demnitatea de membru al Consiliului Parohial al bisericii parohiale cu hramul din comuna jud. Eparhia, jur înaintea lui Dumnezeu și pe conștiința mea, că voi îndeplini obligațiunile mele de consilier parohial cu cea mai deplină conștiinciozitate, respectând Statutul și regulamentele bisericești din Patriarhia Română.

Așa să-mi ajute Dumnezeu.

Semnătura

Eparhia
Cercul electoral
Parohia

Formular tip Nr. 7

PROCES-VERBAL

pentru delegarea de către Consiliul Parohial a Epitropului (ilor) bisericii

Astăzi luna, anul , , , , după ce s'au îndeplinit toate cele prescrise în Regulament, relativ la convocarea Consiliului Parohial și constatându-se prezența numărului regulamentar, P. C. Paroh a deschis ședința la orele dând citire art. 65—67 din Statut și 26 din Regulament, privitoare la delegarea Epitropului (ilor).

Arătându-se într'o scurtă vorbire importanța acestei ședințe, a urmat votarea nominală.

După ce s'au strigat la vot toți consilierii în ordinea alfabetică și au votat cei prezenți, s'a constatat următorul rezultat:

1. — Dl. a întrunit voturi
2. — Dl. a întrunit voturi

Epitrop (i) a (u) fost delegat (i) Dl. (D-nii) care a (u) întrunit unanimitatea, sau cele mai multe voturi *).

De toate acestea s'a dresat prezentul proces verbal și după ce i s'a dat citire, s'a semnat de cei prezenți.

PREȘEDINTE,

Membrii Consiliului,

*) Se vor șterge cuvintele care nu indică rezultatul votării .

Formular tip Nr. 8

J U R Ă M Â N T

In numele Sf. Treimi

Eu, ales și întărit în funcțiunea de
epitrop al bisericii parohiale cu hramul din
comuna județul Eparhia
. jur înaintea lui Dumnezeu și pe conștiința mea, că voi înde-
plini obligațiunile mele de epitrop bisericesc cu cea mai deplină conștiin-
ciozitate, administrând cu cea mai desăvârșită cinste averea mișcătoare
și nemișcătoare a întregii parohii și lucrând cu toată râvna pentru păș-
trarea și sporirea ei; voi respecta Statutul și toate regulamentele bise-
ricești precum și toate ordinele și dispozițiunile autorităților superioare
bisericești din Patriarhia Română.

Așa să-mi ajute Dumnezeu.

Semnătura

Arhiepiscopia (Episcopia) Formular tip Nr. 9

Consiliul Eparhial

P. C. Sale
Prea Cucernice Părinte,

Cu circulara Noastră Nr. s'au luat dispozițiile legale pen-
tru alegerea membrilor Adunării Eparhiale pe noua perioadă de
patru ani, 19.....—19..... In scopul acesta Consiliul nostru v'a desemnat
pe P. C. Voastră delegat Eparhial pentru Cercul Electoral

Vă invităm deci, ca primind încredințarea aceasta, să binevoiți a vă
prezenta în ziua de la ora la locul central
al Cercului și anume în comuna și acolo, în biserica
parohială, să săvârșiți actul de alegere pentru alegerea unui membru cleric
și doi membrii mireni în Adunarea noastră Eparhială, observând întru
totul dispozițiunile Statutului de organizare bisericească și ale Regu-
lamentului pentru alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor delibera-
tive și executive în Parohiile, Protopopiatele și Eparhiile din Patriarhia
Română.

Pentru ca să puteți îndeplini cele indicate mai sus, anexăm aci:

1. Copia circularei noastre Nr. , cu arătarea Cercurilor
Electorale și centrele acestor Cercuri.
2. Lista preoților îndreptățiți a vota în colegiul preoțesc.
3. Un formular pentru sumarul scrutinului preoțesc.
4. Un mandat pentru clericul ales.
5. Lista candidaților.
6. Un exemplar de Regulament.
7. Un formular pentru sumarul scrutinului mirenesc.
8. Un formular de listă, ce se va completa cu numele delegaților Con-
siliilor Parohiale.
9. Două mandate pentru mireni aleși.

Actele electorale le veți prelua P. C. Voastră și în decurs de 48 ore veți binevoi a le înainta Biroului Electoral Eparhial.

Dat în la 19

Arhiepiscop (Episcop)

Consilier Administrativ,

Eparhia Formular tip Nr. 9 bis

Cercul Electoral

L I S T A

preoților cu drept de vot pentru alegerea unui membru în Adunarea Eparhială, în Colegiul preoțesc, din Cercul Electoral
al Eparhiei

Nr. curent	Numele și Pronumele	Parohia *)	Observațiuni

* În această rubrică se vor trece la urmă și parohiile ale căror titulari eventual n'ar fi alegători din diferite motive, pentru ca delegatul Chiriarhului să aibă lista completă a parohiilor din circumscripție, în vederea alegerii membrilor mireni în Adunarea Eparhială.

Eparhia Formular tip Nr. 10

Cercul Electoral Preoțesc

FORMULAR DE PROCES VERBAL PENTRU COLEGIUL ELECTORAL PREOȚESC.

S U M A R U L.

Astăzi luna anul
Colegiul preoțesc din Cercul electoral al Eparhiei
. întrunit în comuna, din ju-
dețul pentru alegerea unui membru din cler în
Adunarea Eparhială, conform normelor cuprinse în ordinul circular eparhial cu Nr. din 19 a proceda la alegere după cum urmează:

1. Preoțimea din parohiile acestui Cerc, adunându-se astăzi la orele..... dimineața în biserica parohială a săvârșit rugăciunea pentru chemarea Sf. Duh, apoi delegatul eparhial, ca președinte, arătând într'o scurtă vorbire scopul și importanța acestei întruniri, a declarat Adunarea colegiului electoral preoțesc deschisă și a invitat dintre cei prezenți pe preotul din parohia ca până la constituirea definitivă a

După ce s'au strigat la vot toți consilierii în ordinea alfabetică și au votat cei prezenți, s'a constatat următorul rezultat:

1. Dl. a întrunit voturi
2. Dl. a întrunit voturi

(Poate fi delegat oricare membru din Consiliul Parohial — afară de preoți și diaconi — cum și dintre epitropi, sau dintre membrii Adunării Parohiale).

S'a proclamat delegat Dl.

Constatându-se rezultatul votării, Consiliul Parohial a însărcinat și autorizat pe Dl. delegat, ca luând în primire îndată după închiderea ședinței un exemplar din acest proces-verbal, semnat de toți membrii prezenți și având sigiliul parohiei, să se prezinte la locul central de alegere în comuna și acolo să predea procesul verbal în mâna delegatului eparhial și apoi în calitate de membru al colegiului mirenesc, să ia parte la alegere.

De toate acestea s'a dresat prezentul proces verbal în dublu exemplar și după ce i s'a dat citire, s'a semnat de cei prezenți.

PREȘEDINTE,
Paroh,

Membrii Consiliului Parohial,

Stampila

Secretar,

Eparhia Formular tip Nr. 13
Cercul Electoral

FORMULAR DE PROCES VERBAL PENTRU COLEGIUL ELECTORAL MIREnesc.

Astăzi luna anul
Colegiul mirenesc din Cercul electoral din Eparhia
. întrunit în comisiunea centrală din
jud. pentru alegerea a doi membri mireni în Adunarea
Eparhială, conform instrucțiunilor cuprinse în ordinul circular Nr.
din al Consiliului Eparhial, a procedat precum urmează:

1. Delegații Consiliilor Parohiale din parohiile acestui Cerc, adunându-se astăzi la orele dim. în biserica parohială cu hramul
. , delegatul eparhial ca președinte, arătând într'o scurtă vorbire scopul și importanța acestei întruniri a declarat Adunarea colegiului electoral mirenesc deschisă și a invitat dintre cei prezenți pe Dl. din parohia
. ca până la constituirea definitivă a colegiului să facă oficiul de secretar provizoriu al lucrărilor colegiului electoral.

2. S'a dat citire ordinului circular eparhial Nr. cu data. prin care se dispune alegerea membrilor Adunării Eparhiale pentru o perioadă de patru ani.

3. Făcându-se apelul nominal al parohiilor care aparțin acestui Cerc electoral, delegații Consiliilor Parohiale câți au fost prezenți, au predat președintelui, unul câte unul și în persoană, procesele verbale de delegare

ale fiecărui Consiliu Parohial în parte și s'a alcătuit o listă generală de procese verbale predate, în care s'a trecut numirea parohiei și a delegaților prezenți și care s'a anexat la procesul verbal al colegiului. Lista însumează un număr total de alegători.

4. Venind rândul constituirii colegiului electoral, acesta și-a ales din sânul său doi membrii delegați — persoane de încredere — și anume pe Dl. , din parohia și pe Dl. din parohia , iar ca secretar pe din parohia Aceștia luând loc la masa Biroului, președintele delegat a declarat Colegiul electoral constituit și după aceasta s'a purces la alegerea a doi membrii în Adunarea Eparhială din partea acestui Cerc, prin votarea secretă în chipul următor:

Președintele a suspendat ședința pentru pregătirea buletinelor de vot. La redeschiderea ședinței, secretarul a chemat după listă pe fiecare alegător să-și depună buletinul în urnă. După ce s'au chemat la votare toți cei cuprinși pe listă și după ce au votat toți cei prezenți, s'a mai așteptat încă o jumătate de oră. Ne mai prezentându-se alți alegători, alegerea s'a declarat închisă la orele Președintele împreună cu delegații — persoane de încredere — au despuiat urna de votare și au stabilit următorul rezultat:

Au votat în total alegători. Din votul lor au întrunit:

a) Dl.	din parohia	voturi
b) Dl.	din parohia	voturi
c) Dl.	din parohia	voturi
d) Dl.	din parohia	voturi
deci D-nii		

întrunind majoritatea reglementară a voturilor, au fost proclamați aleși membrii în Adunarea Eparhială a Eparhiei ca reprezentanți ai mirenilor din acest Cerc și li s'a înmânat numaidecât mandatele semnate de delegatul eparhial și de ceilalți membrii ai biroului *).

De toate acestea s'a dresat prezentul proces-verbal și după ce s'a citit în auzul celor de față, s'a autentificat și semnat de cei în drept.

PREȘEDINTE, delegat eparhial
(stampila)

Delegați consilieri
— persoane de încredere —

1. —
2. —

Secretar,

*) In caz de lipsă a celui ales, se vor menționa în procesul-verbal cele arătate mai jos:

«Cel ales nefiind de față, mandatul s'a încredințat delegatului eparhial, care îl va înmâna neîntârziat pe calea cea mai sigură, sub luare de dovadă».

MINISTERUL CULTELOR

DECIZIA Nr. 28.133

PENTRU APROBAREA REGULAMENTULUI ORGANELOR CENTRALE ALE PATIARHIEI ROMÂNE

MINISTRUL CULTELOR,

Având în vedere referatul Direcției Evidenței și Coordonării Nr. 27.941 din 16 August 1950;

Văzând prevederile art. 206 din Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române;

În temeiul art. 2 din decretul Nr. 37 din 1949, pentru organizarea Ministerului Cultelor,

DECIDE:

Art. 1. — Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționare a organelor centrale deliberative, administrative și executive din Patriarhia Română: Sfântul Sinod, Sinodul Permanent, Adunarea Națională Bisericească, Consiliul Național Bisericesc, Administrația Patriarhală, Cancelaria Patriarhală și Instituțiile anexe, — votat de Adunarea Națională Bisericească în ziua de 26 Februarie 1950, se aprobă,

Art. 2. — Un exemplar din acest Regulament, vizat de Ministerul Cultelor, se va publica în Buletinul Oficial al Patriarhiei Române.

Art. 3. — Directorul Evidenței și Coordonării din Minister este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei decizii.

Data azi, 18 August 1950.

MINISTRUL CULTELOR,
(ss) Stanciu Stoian

REGULAMENT PENTRU DETERMINAREA ATRIBUȚIUNILOR PATRIARHULUI ȘI DE FUNCȚIONAREA ORGANELOR CENTRALE DELIBERATIVE, ADMINISTRATIVE ȘI EXECUTIVE DIN PATRIARHIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ: SFÂNTUL SINOD, SINODUL PERMANENT, ADUNAREA NAȚIONALĂ BISERICESCĂ, CONSILIUL NAȚIONAL BISERICESC, ADMINISTRAȚIA PATRIARHALĂ, CANCELARIA PATRIARHALĂ ȘI INSTITUȚIILE ANEXE.

Cap. I

I. ORGANIZAREA CENTRALĂ.

ART. 1. — Biserica Ortodoxă Română cuprinde pe toți credincioșii de religie creștină ortodoxă din Republica Populară Română și este organizată ca Patriarhie, cu titulatura: «Patriarhia Română» (art. 1 și 5 din Statut), având ca organe centrale deliberative:

A. Sfântul Sinod și Sinodul Permanent,

B. Adunarea Națională Bisericească,

iar ca organe executive:

a. Consiliul Național Bisericesc și

b. Administrația Patriarhală.

Hotărârile organelor centrale sunt obligatorii pentru întreaga Biserică Ortodoxă Română (art. 8 din Statut).

ART. 2. — Toate aceste organe centrale bisericești sunt prezidate de Patriarh și lucrează sub conducerea sa.

II. POZIȚIA ȘI ATRIBUȚIILE PATRIARHULUI.

ART. 3. — Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române este și Arhiepiscop al Bucureștilor și Mitropolit al Ungro-Vlahiei. El este Întâiul Stătător între ierarhii Bisericii Ortodoxe Române (art. 28 din Statut).

ART. 4. — Patriarhul se bucură de toate drepturile stabilite în Sf. Canoane, în Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, în regulamentul de față și în celelalte regulamente bisericești.

Titulatura sa este: «Înalt Prea Sfințitul Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Prea Fericitul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române».

Pomenirea numelui său la serviciile religioase se face în conformitate cu Sf. Canoane și cu practica Bisericii noastre.

El poartă ca semn distinctiv două engolpioane și o cruce, culion și camilafcă albă cu cruce (art. 29 din Statut).

ART. 5. — Patriarhul are atribuțiunile stabilite prin art. 30 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române și anume:

a. Convoacă și prezidează organele deliberative și executive centrale ale Bisericii Ortodoxe Române;

DESPRE SESIUNILE SFÂNTULUI SINOD.

ART. 9. — Sfântul Sinod se întrunește în sesiune ordinară odată pe an, iar în sesiune extraordinară, ori de câte ori va fi nevoie.

Convocarea, cu arătarea ordinei de zi, se face de președintele Sfântului Sinod, cu 14 zile înainte și va fi adusă la cunoștința Ministerului Cultelor (art. 12 din Statut), care va da decizia pentru deschiderea și închiderea sesiunilor Sfântului Sinod (art. 13 din Statut).

ART. 10. — Deschiderea și închiderea sesiunilor Sfântului Sinod se face cu deosebită solemnitate bisericească și după un program care se stabilește de Patriarh.

ART. 11. — Sfântul Sinod este valabil constituit cu prezența a cel puțin 12 membri. El ia hotărâri valabile cu votul majorității membrilor prezenți.

Ministrul Cultelor poate asista și lua parte la debateri (art. 14 din Statut).

ART. 12. — Sfântul Sinod poate chema la consfătuiri pe reprezentanții clerului, ai mănăstirilor și învățământului teologic (art. 15 din Statut) în probleme și chestiuni care privesc instituțiile lor.

DESPRE BIROU ȘI ATRIBUȚIUNILE SALE.

ART. 13. — Biroul Sfântului Sinod îl formează președintele și secretarul, care va fi unul dintre episcopii vicari patriarhali, ajutat în lucrările sale de consilierul administrativ patriarhal al sectorului administrativ bisericesc, împreună cu funcționarii săi.

- ART. 14.** — Atribuțiunile președintelui Sfântului Sinod sunt:
- ✓ a. Primește corespondența și dispune a fi trecută în ordinea de zi;
 - ✓ b. Deschide, conduce și ridică ședințele;
 - ✓ c. Menține ordinea, conduce debaterile, acordă și retrage cuvântul;
 - ✓ d. Răspunde la interpelări, rezumă opiniile emise, iar după terminarea debaterilor, formulează întrebările și le pune la vot;
 - ✓ e. Priveghează asupra strictei păziri a regulamentului;
 - ✓ f. Suspendă ședința și cheamă la ordine pe membrii care ar turbura liniștea și mersul lucrărilor;
 - ✓ g. Stabilește, în înțelegere cu Sfântul Sinod, timpul, locul și ordinea de zi a ședinței următoare.

- ART. 15.** — Atribuțiunile secretarului sunt:
- a. Studiază toate actele trecute în ordinea de zi, cerând referate consilierilor administrativi și studii specialiștilor;
 - b. Face apelul nominal după ordinea ierarhică;
 - c. Dă citire actelor depuse la birou și trecute pe ordinea de zi, însoțite de referate și studii lămuritoare și le înmânează comisiunilor, după repartizarea lor de către Sfântul Sinod;
 - d. Redactează, până la ședința următoare, sub supravegherea președintelui, sumarele cu dispozițiunile și hotărârile Sfântului Sinod și le citește în ședință în vederea ratificării;
 - e. Insemnează voturile Sfântului Sinod;
 - f. Inscribe pe membrii care au cerut cuvântul și
 - g. Îndeplinește toate lucrările de cancelarie ale biroului.

DESPRE ȘEDINȚE.

ART. 16. — Ședințele Sfântului Sinod nu sunt publice.

Sumarele ședințelor Sfântului Sinod, semnate de președinte și secretar, se vor lega în volum după sesiuni. Ele se vor publica în «Biserica Ortodoxă Română», buletinul oficial al Patriarhiei.

ART. 17. — Toți membrii Sfântului Sinod sunt datori să ia parte la ședințe.

ART. 18. — Cererile de concediu se fac totdeauna în scris, arătându-se precis motivele pentru care se cere concediu dela ședințe.

Președintele, primind cererea de concediu, o comunică Sfântului Sinod în cea mai apropiată ședință, solicitând aprobarea sau respingerea concediului cerut. Sfântul Sinod aprobă sau respinge cererea prin vot pe față. În cazul de respingerea cererii de concediu, Sfântul Sinod aplică celui absent, chiar în acea ședință, sancțiunile prevăzute de canoane pentru nesupunere și neascultare. În caz de repetare a absenței, va fi socotit ca unul care s'a retras din Sinod și va fi sancționat în consecință.

ART. 19. — Ordinea de zi a sesiunii se va stabili de Patriarh cu Sinodul Permanent. Ea nu se va putea schimba decât printr'un vot al majorității Sfântului Sinod și numai pentru chestiuni care cer urgență.

ART. 20. — Ședințele Sfântului Sinod se încep la orele 10 dimineața. În caz de nevoie, Sfântul Sinod poate fixa altă oră, care trebuie comunicată tuturor membrilor.

ART. 21. — Sfântul Sinod ține ședințele în sala de ședințe a Patriarhiei.

În cazuri speciale însă, Sfântul Sinod va putea ține ședințele ori unde președintele va găsi de cuviință.

ART. 22. — După deschiderea ședinței se face apelul nominal. În urma constatării numărului legal al membrilor prezenți, se dă citire sumarului ședinței precedente, pentru ratificare.

ART. 23. — Fiecare membru este îndreptățit să facă obiecțiuni asupra redactării sumarelor și să ceară rectificarea. Votul Sfântului Sinod decide.

ART. 24. — După citirea și ratificarea sumarului prin vot pe față, Sfântul Sinod porcede la lucrări, conform ordinei de zi.

NORMELE DISCUȚIUNILOR.

ART. 25. — Niciun membru nu poate vorbi decât numai după ce a cerut și obținut cuvântul dela președinte. Un membru poate schimba cu altul rândul său la cuvânt.

Dacă la propunerea unei comisiuni nu cere nimeni cuvântul spre a face contrapropuneri, președintele declară primită propunerea comisiunii. Dacă însă se cere, trebuie să se acorde cuvântul tuturor celor înscriși.

ART. 26. — Niciun membru nu poate vorbi mai mult de două ori asupra aceleiași chestiuni, fără învoirea Sfântului Sinod, constatată și exprimată de către președinte.

ART. 27. — Fiecare membru are totdeodată dreptul să ceară închiderea discuțiilor și să vorbească pentru respectarea regulamentului,

pentru chestiune personală sau pentru a da lămuriri asupra înțelesului cuvintelor sale; însă în aceste cazuri, numai odată are dreptul la cuvânt.

ART. 28. — Vorbitorul se adresează în cuvântarea sa către președinte și către Sfântul Sinod.

ART. 29. — Raportorii comisiunilor Sfântului Sinod pot vorbi oricând li se vor cere lămuriri asupra chestiunii pe care o raportează.

ART. 30. — Nimeni nu poate fi întrerupt când vorbește, decât numai de președinte, pentru respectarea regulamentului și a ordinii.

ART. 31. — Președintele este dator să cheme la ordine pe oricare vorbitor care s'ar abate dela subiect, sau ar face imputări defăimătoare sau personalități care nu cadrează cu demnitatea Sfântului Sinod. Dacă și după două chemări la ordine, făcute unui vorbitor, acesta ar continua să vorbească în acelaș sens, președintele este dator să-i ia cuvântul și chiar să suspende ședința.

ART. 32. — Chemările la ordine și la respectarea regulamentului au întotdeauna prioritate asupra chestiunii principale și atrag suspendarea discuțiunii, fără însă a se lua cuvântul vorbitorului.

DESPRE COMUNICĂRI, PROPUNERI ȘI ÎNTREBĂRI.

ART. 33. — Fiecare membru are dreptul de a face comunicări și propuneri, precum și dreptul de a întreba.

Comunicările, propunerile și întrebările se vor face întotdeauna numai după ce biroul a terminat comunicările oficiale.

ART. 34. — Orice propunere, pentru a fi luată în considerare, trebuie să fie făcută în scris.

Președintele poate răspunde imediat sau într'o ședință viitoare, sau poate trimite propunerea în studiul comisiunii competente.

ART. 35. — Ministerul Cultelor va face întotdeauna Sfântului Sinod comunicările în scris. Președintele primindu-le, le comunică Sfântului Sinod și apoi le repartizează comisiunii competente spre a le studia și raporta Sinodului.

ART. 36. — Dacă trei membri cer închiderea discuției, președintele consultă Sfântul Sinod.

VOTAREA.

ART. 37. — După terminarea discuțiilor, Sfântul Sinod ia hotărâri prin votare pe față sau secretă.

Înainte de punerea la vot, președintele dispune citirea propunerilor și formulează astfel întrebările încât să se poată răspunde «pentru» sau «contra».

ART. 38. — Votarea pe față se face prin ridicarea mâinii, iar votarea secretă prin buletine scrise, pe care le depune fiecare membru în urnă, la apelul numelui său. După terminarea votării, președintele ajutat de secretar, despoaie scrutinul și numără buletinele, luându-le unul câte unul din urna în care s'au depus și le introduce în altă urnă goală. Constatându-se că numărul buletinelor corespunde cu numărul votanților, președintele, în văzul tuturor, scoate unul câte unul buletinele din urnă, le citește în auzul tuturor, iar secretarul însemnează voturile. Încheindu-se scru-

tinul, președintele proclamă rezultatul votului, care se trece în sumarul ședinței.

Votarea secretă se va face întotdeauna în cazul când va fi cerută de comisiunea care referă chestiunea, de cinci membri ai Sfântului Sinod, sau în cazurile speciale cerute de legile și regulamentele în vigoare.

Președintele votează totdeauna în urma celorlalți membri ai Sfântului Sinod.

ART. 39. — Hotărîrea Sfântului Sinod, pentru a fi executorie, trebuie să fie luată cu majoritatea absolută a voturilor, adică jumătate plus unul din numărul membrilor prezenți.

La votarea pe față, în caz de paritate, decide votul președintelui. Dacă la votarea secretă va fi paritate de voturi, atunci se face imediat o a doua votare; în caz că și la a doua votare va fi egalitate, se va recurge la deciderea prin sorți, în fața Sfântului Sinod.

DESPRE COMISIUNI.

ART. 40. — Pentru studierea chestiunilor și formularea propunerilor ce urmează a se supune deliberării, Sfântul Sinod alege din sânul său, — la începutul fiecărei sesiuni — patru comisiuni compuse din câte cel puțin trei membri: un mitropolit ca președinte și doi episcopi, dintre care unul ca raportor.

Comisiunile sunt:

- 1. Comisiunea Afacerilor Externe;
- 2. Comisiunea pentru doctrină, viață religioasă și pentru mănăstiri;
- 3. Comisiunea canonică și juridică și pentru disciplină;
- 4. Comisiunea învățământului pentru pregătirea personalului bisericesc.

ART. 41. — Comisiunile sunt organe auxiliare ale Sfântului Sinod și au datoria de a studia, pregăti și raporta în ședință, toate chestiunile ce li s'au repartizat de birou, făcând propuneri scrise.

ART. 42. — Raportorul fiecărei comisiuni citește în ședință referatul comisiunii și dă lămuririle trebuitoare.

Referatul comisiunii trebuie să fie semnat de președintele comisiunii și de ceilalți membri.

În cazul când nu toți membrii cad de acord asupra concluziunilor referatului, minoritatea poate prezenta propunere separată.

ART. 43. — Raportorii comisiunilor primesc dela birou lucrările, împreună cu dosarele chestiunilor repartizate, semnând de primire și poartă responsabilitatea lor până la restituire, după deliberarea și hotărîrea Sfântului Sinod.

ART. 44. — Comisiunile au dreptul să ceară, prin Administrația Patriarhală, dela cancelariile eparhiale sau ale autorităților de Stat, informațiuni privitoare la lucrările lor.

În vederea pregătirii rapoartelor asupra chestiunilor ce li s'au dat spre studiere și raportare, pot consulta orice persoană cu autoritate morală și științifică din cler sau dintre mireni.

ART. 45. — Consilierii administrativi patriarhali participă la lucrările comisiunilor pentru a da lămuriri în chestiunile care ating sfera lor de activitate, studiate de ei mai înainte.

ART. 46. — Comisiunile sunt datoare să depună raport Sfântului Sinod asupra lucrărilor ce li s'au repartizat, în cel mult trei zile dela primire.

ART. 47. — Comisiunea Afacerilor Externe va primi dela biroul Sfântului Sinod, spre studiere și referire, toate acele chestiuni care privesc:

a. Unitatea dogmatică-canonică și a cultului cu Biserica ecumenică a Răsăritului și cu celelalte Biserici Ortodoxe;

b. Alegerea — când ar fi cazul — a episcopilor pentru comunitățile ortodoxe române de peste hotare și organizarea acestor comunități;

c. Disciplinarea clerului de toate gradele din Eparhiile și comunitățile de peste hotare;

d. Raporturile dintre Biserică și Stat, precum și raporturile dintre Biserica Ortodoxă Română și celelalte confesiuni, secte creștine și religii din țară.

ART. 48. — Comisiunea pentru doctrină, viață religioasă și pentru mănăstiri va primi spre studiere și referire, dela biroul Sfântului Sinod, toate acele chestiuni care privesc:

a. Unitatea dogmatică, canonică și a cultului în Biserica Ortodoxă Română;

b. Rezolvarea tuturor chestiunilor de natură dogmatică și de cult, în conformitate cu învățătura Bisericii ecumenice a Răsăritului;

c. Inițierea, autorizarea și supravegherea tipăririi de cărți de ritual și de icoane religioase pentru trebuințele cultului;

d. Stabilirea programelor de învățământ și normelor activității de catehizare;

e. Măsurile pentru promovarea vieții religioase și moralității clerului, prin chemarea la cursurile de îndrumare misionară, retrageri spirituale, meditații, etc.

f. Inițierea, autorizarea și supravegherea traducerii, editării și răspândirii Sfintei Scripturi, atât pentru uzul clerului cât și al credincioșilor;

g. Inițierea, autorizarea și supravegherea răspândirii a tot felul de cărți și obiecte cu caracter religios pentru întărirea moralității și religiozității credincioșilor (catehism, cărți de rugăciuni, cruciulițe, etc.);

h. Supravegherea și controlul din punct de vedere dogmatic, moral și artistic ortodox a operelor de literatură și artă bisericească;

i. Editarea revistelor bisericești: «Biserica Ortodoxă Română», buletinul oficial al Patriarhiei; «Ortodoxia» și «Studii Teologice» și Buletinele Eparhiale;

j. Organizarea vieții monahale din punct de vedere al credinței și trăirii practice;

k. Programele conferințelor preoțești, pe întreaga Biserică.

ART. 49. — Comisiunea canonică-juridică și pentru disciplină va primi dela biroul Sfântului Sinod, spre studiere și referire, toate chestiunile privitoare la:

a. Aplicarea Sf. Canoane, legilor, regulamentelor și hotărârilor bisericești;

b. Pregătirea proiectelor de legi și regulamente referitoare la Biserica Ortodoxă Română și la instituțiile ei, sau avizul asupra lor;

c. Alegerile de Patriarh, Mitropoliți, Episcopi, dacă s'au săvârșit cu respectarea normelor legale în vigoare și dacă cei aleși îndeplinesc condițiunile canonice;

d. Retragera din scaun a Chiriarhilor și propunerea de pensionare a Chiriarhilor și Arhiereilor care nu mai fac parte din Sfântul Sinod și desemnarea mânăstirilor de retragere (art. 197 din Statut).

e. Cererile de concedii mai mari de trei luni ale membrilor Sfântului Sinod.

f. Recursurile clericilor în caz de caterisire, pe care le cercetează numai după actele din dosar, fără citarea părților. Când comisiunea va constata cu unanimitate că procedura nu a fost bine îndeplinită, sau canoanele, legile sau regulamentul disciplinar n'au fost bine aplicate, ori că s'au comis excese de putere, va propune Sfântului Sinod admiterea recursului și trimiterea în judecata Consistoriului Central Bisericesc, a cărui hotărîre va fi definitivă (art. 232 și 233 din Regulamentul disciplinar);

g. Inițierea și desființarea de mânăstiri și schituri (art. 76 din Statut), organizarea și funcționarea lor administrativă și disciplinară;

h. Indrumarea și supravegherea activității organelor executive prin Eparhii, Mitropolii și dela Patriarhie, ca să se desfășoare potrivit normelor legale;

i. Interpretarea, cu caracter obligatoriu pentru toate organele bisericești, a dispozițiilor statutare sau regulamentelor proprii;

j. Dispensele matrimoniale;

k. Validitatea și invaliditatea matrimonială și a hirotoniei clericilor;

l. Apărarea drepturilor Bisericii și ale clerului de toate gradele, ale personalului administrativ bisericesc și ale profesorilor dela școlile pentru pregătirea personalului bisericesc;

m. Disciplina moral-religioasă a credincioșilor;

n. Supravegherea și controlul instanțelor disciplinare ale clerului de mir și monahal;

o. Organizarea studiului canoanelor, a legilor și regulamentelor privitoare la Biserică și instituțiunile ei;

p. Cererile de reducere și iertare de pedepse;

r. Judecarea membrilor Sfântului Sinod pentru abateri bisericești de orice natură.

ART. 50. — In cazul când Sfântul Sinod, cu un număr de 2/3 din numărul membrilor săi decide, prin vot secret, trimiterea în judecată a unuia din membrii săi, Comisiunea canonică-juridică și pentru disciplină se transformă în instanță de judecată. In acest caz se completează până la numărul de 12 judecători, cu noui membri aleși prin vot nominal sau secret, din sânul Sfântului Sinod. Hotărîrea dată de ea devine obligatorie numai după aprobarea Sfântului Sinod. Aprobarea se va da cu același număr de voturi și în același mod ca și trimiterea în judecată. Iar de va fi cazul, de hotărîre de depunere din scaun sau de caterisire, se cere neapărat unanimitatea voturilor membrilor Sfântului Sinod.

ART. 51. — Comisiunea învățământului pentru pregătirea personalului bisericesc va primi dela biroul Sfântului Sinod, spre studiere și referire, toate chestiunile de organizarea învățământului pentru pregătirea personalului bisericesc, în școli de cântăreți, în Seminarii Monahale și Institute Teologice de grad Universitar, privind:

- a. Inițierea, organizarea sau desființarea acestor școli;
- b. Intocmirea regulamentelor școlare și a programelor analitice;
- c. Cercetarea și aprobarea manualelor didactice;
- d. Inițierea și desființarea de catedre;
- e. Controlul învățământului din punct de vedere al aplicării programelor analitice, administrative, gestionare, al îndeplinirii datoriei profesorilor și al purtării lor;
- f. Disciplinarea profesorilor pentru abateri canonice, dogmatice și purtare ireverențioasă față de autoritatea bisericească;
- g. Educația moral-religioasă a elevilor din școlile pentru pregătirea personalului bisericesc de toate gradele.

ART. 52. — Comisiunile, afară de lucrările pentru care se va cere urgența prin votul Sfântului Sinod, primesc dela birou toate lucrările pregătite și studiate de secretar și de consilierii administrativi patriarhali.

B. SINODUL PERMANENT.

ART. 53. — In timpul dintre sesiunile Sfântului Sinod funcționează Sinodul Permanent (art. 16 din Statut), compus din Patriarh ca președinte și Mitropoliții în funcțiune, ca membri.

In lipsa Patriarhului, ședințele Sinodului Permanent vor fi prezidate de către Mitropoliți, în ordinea prevăzută în art. 8 din acest regulament (art. 17 din Statut).

ART. 54. — Sinodul Permanent exercită următoarele atribuțiuni:

- a. Păstrează unitatea dogmatică, canonică a cultului în Biserica Ortodoxă Română;
- b. Tratează orice chestiune dogmatică, canonică și de cult și o rezolvă în conformitate cu învățătura Bisericii ecumenice a Răsăritului;
- c. Dă avizul asupra proiectelor de legi și regulamente, referitoare la Biserica Ortodoxă Română și instituțiilor ei;
- d. Hotărăște asupra cererilor de retragere a membrilor Sfântului Sinod;
- e. Acordă concedii până la trei luni membrilor Sfântului Sinod;
- f. Indrumează și supraveghează ca activitatea organelor executive din Eparhii, Mitropolii și dela Patriarhie să se desfășoare potrivit normelor legale;
- g. Inițiază, autoriză și supraveghează tipărirea de cărți de ritual și de icoane religioase, pentru trebuințele cultului;
- h. Execută toate atribuțiunile legale cu privire la învățământul pentru pregătirea personalului cultului de toate gradele;
- i. Stabilește programele și normele activității de catehizare, în înțelegere cu Ministerul Cultelor (art. 134 din Statut);
- j. Ia măsuri pentru promovarea vieții religioase și a moralității clerului, prin chemarea la cursuri de îndrumări misionare, retrageri spirituale, meditații, etc.
- k. Inițiază, autoriză și supraveghează traducerea, editarea și răspândirea Sf. Scripturi, atât pentru uzul clerului, cât și al credincioșilor;
- l. Inițiază, autoriză și supraveghează răspândirea de cărți și obiecte cu caracter religios, pentru întărirea moralității și religiozității credincioșilor;

m. Supraveghează și controlează, din punct de vedere dogmatic, moral și artistic ortodox, operele de literatură și artă bisericească;

n. Aprobă --- la propunerea Chiriarhului, pentru activitate excepțională --- ca: Protopopii, consilierii administrativi eparhiali și patriarhali, inspectorii de Eparhii și inspectorii din Administrația Patriarhală și profesorii Institutelor Teologice, să poarte semnele distinctive ale funcțiunii lor și după ieșirea din funcțiune;

o. Intocmește programa conferințelor protopopești;

p. Exerciță orice alte atribuțiuni ce i se vor da de Sf. Sinod sau prin legi și regulamente.

ART. 55. — Unul din cei doi Episcopi Vicari Patriarhali, delegat de Patriarh, îndeplinește funcțiunea de secretar al Sinodului Permanent.

El întocmește, cu aprobarea Patriarhului, ordinea de zi a ședințelor Sinodului Permanent, redactează chiar în ședință hotărârile luate, purtând grijă să fie semnate de toți membrii Sinodului Permanent, pe care apoi le însumează într'o condică specială de procese-verbale, care se semnează de Patriarh și secretar.

ART. 56. — Sinodul Permanent se întrunește la convocarea Patriarhului, ori de câte ori va fi nevoie, în orașul de reședință al Patriarhului. În cazuri speciale, însă, se poate întruni ori unde Patriarhul va găsi de cuviință.

El ia hotărâri valabile cu votul majorității membrilor săi.

Patriarhul poate chema la ședințele Sinodului Permanent, pentru consfătuire, pe reprezentanții clerului, mănăstirilor și ai învățământului teologic (art. 15 și 18 din Statut).

ART. 57. — Actele ce se pun în desbaterea Sinodului Permanent vor fi studiate și pregătite de secretar și consilierii administrativi patriarhali. Ei participă la ședințele Sinodului Permanent, pentru a da orice lămuriri li s'ar cere în legătură cu lucrările prezentate de fiecare în sectorul său. La pregătirea și studierea lucrărilor, consilierii administrativi patriarhali pot consulta și persoane de specialitate.

ART. 58. — Lucrările Sinodului Permanent se execută prin cancelaria patriarhală, sectorul administrativ bisericesc (Serviciul Studii și Învățământ), se semnează de Patriarh și se contrasemnează de secretarul Sinodului Permanent sau de consilierul administrativ care a pregătit și executat lucrarea.

Cap. III

ADUNAREA NAȚIONALĂ BISERICESCĂ.

ART. 59. — Adunarea Națională Bisericească este organul reprezentativ central al Bisericii Ortodoxe Române, pentru toate chestiunile economico-administrative, precum și pentru cele care nu intră în competența Sfântului Sinod.

Ea se compune din câte trei reprezentanți ai fiecărei Eparhii, un cleric și doi mireni, delegați de Adunările Eparhiale respective, pe termen de patru ani și din membrii Sfântului Sinod.

Președintele Adunării Naționale Bisericești este Patriarhul, iar în lipsă, unul dintre Mitropoliții sau Episcopii în funcțiune, în ordinea pre-

văzută de art. 11, al. 2 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române.

Adunarea Națională Bisericească se întrunește în sesiune ordinară odată pe an, iar în sesiune extraordinară ori de câte ori va fi nevoie. Convocarea se face de Președinte — în scris —, cu arătarea ordinei de zi, cu 14 zile înainte, sau telegrafic, cu 7 zile înainte de data întrunirii.

Deschiderea și închiderea sesiunilor Adunării Naționale Bisericești se face prin Decretul Prezidiului Marelui Adunări Naționale a Republicii Populare Române.

Ea este valabil constituită cu prezența majorității membrilor săi și ia hotărâri valabile cu votul majorității membrilor prezenți.

Ministrul Cultelor poate asista și lua parte la desbaterile Adunării Naționale Bisericești.

Adunarea Națională Bisericească are următoarele atribuțiuni:

- a. Susține interesele și drepturile Bisericii Ortodoxe Române;
- b. Reglementează și conduce treburile patrimoniale, culturale, fundamentale și epitropești ale întregii Biserici;
- c. Susține așezămintele culturale, filantropice și economice ale Bisericii;
- d. Stabilește mijloacele de ajutorare ale organelor și așezămintelor bisericești și de cultură religioasă, precum și pentru Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române;
- e. Hotărăște asupra schimbării titulaturii Mitropoliilor, Arhiepiscopilor și Episcopilor, a întinderii lor teritoriale și a înființării de noi Eparhii;
- f. Alege pe membrii Consiliului Național Bisericesc;
- g. Examinează raportul general anual întocmit de Consiliul Național Bisericesc și hotărăște măsurile ce trebuiesc luate pentru o bună chivernisire a treburilor bisericești;
- h. Hotărăște asupra administrării bunurilor bisericești, a fundațiilor și instituțiilor centrale ale Bisericii, în conformitate cu dispozițiunile legale în vigoare;
- i. Votează bugetul general al Patriarhiei, verifică și aprobă contul de gestiune dimpreună cu bugetele și conturile de gestiune anexe ale Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Fondului de Credit și Ajutor al Bisericii Ortodoxe Române și Fondului de Asigurare al bunurilor Bisericii Ortodoxe Române;
- j. Indrumează, verifică și controlează administrația și gestiunea bunurilor părților componente ale Bisericii, prin Consiliul Național Bisericesc;
- k. Exerciță orice atribuțiuni care îi sunt date prin legi și regulamente.

CONSTITUIREA PROVIZORIE.

ART. 60. — Participarea membrilor la ședințele Adunării este obligatorie. Membrii, împiedecați în orice chip de a participa la ședințele Adunării, vor notifica aceasta în scris președintelui, până în ziua deschiderii, înaintând totdeodată mandatul.

ART. 61. — După deschiderea Adunării, președintele invită trei dintre membri mai tineri ai Adunării să îndeplinească funcțiunea de secretari provizorii.

ART. 62. — La apelul nominal citit de unul dintre secretarii de pe lista întocmită de Consiliul Național Bisericesc, fiecare membru prezintă biroului mandatul.

În cazul când un membru prezent, din oricare cauză n'ar avea la sine mandatul, ori un membru absent a înaintat mandatul în chipul prevăzut la art. 60, se va proceda astfel:

- a. Membrul prezent va funcționa și până la validare, iar mandatul lui va fi examinat de comisia permanentă de validare și de petițiuni;
- b. Mandatul membrului absent se trimite secției de validare.

SECȚIUNI PENTRU VERIFICAREA MANDATELOR.

ART. 63. — După prezentarea mandatelor și constatarea numărului membrilor prezenți, aceștia se împart în atâtea secțiuni câte Mitropolii sunt.

ART. 64. — Președintele încredințează unui membru din fiecare secțiune mandatele aparținătoare secțiunii respective, suspendând, în înțelegere cu Adunarea, ședința pentru una sau două ore.

ART. 65. — Secțiunile se constituie sub președinția fiecărui Mitropolit și aleg un vice-președinte și un raportor și examinează actele electorale ale membrilor din secțiunea ce urmează, conform orânduirii canonice din art. 5 al Statutului de organizare, adică:

Secția I (a Mitropoliei Ungro-Vlahiei) examinează actele electorale ale secției a II-a (a Mitropoliei Moldovei și Sucevei), care examinează actele electorale ale secției a III-a (a Mitropoliei Ardealului), etc., urmând ca secția a V-a (a Mitropoliei Banatului) să examineze pe cele ale secției I-a.

ART. 66. — Secțiunile împărtășesc mandatele în trei categorii:

- a. Mandate conform cu dispozițiile electorale;
- b. Mandate cu defecte de formă, dar fără contestație;
- c. Mandate împotriva cărora s'a făcut contestație.

Pentru mandatele din categoria primă, secțiunile fac propunere de validare și Adunarea declară — fără discuțiune — drept valide alegerile din această categorie, iar cele din categoria a doua și a treia se trimit la comisiunea permanentă de validare.

Membrul al cărui mandat aparține categoriilor b și c, participă, și până la validarea sau anularea mandatului său, la ședințele Adunării, cu toate drepturile de membru.

ART. 67. — Comisiunea permanentă de validare examinează dosarele electorale trimse de secțiunile de validare, și în termenul fixat de Adunare, își depune raportul ce se supune votului Adunării.

CONSTITUIREA DEFINITIVĂ.

COMISIUNILE ȘI BIROUL ADUNĂRII NAȚIONALE BISERICEȘTI.

ART. 68. — Adunarea se constituie definitiv pentru întreaga perioadă de 4 (patru) ani, determinată prin durata mandatelor membrilor săi aleși, alegând din sânul său: 3 secretari (1 cleric și 2 mireni). Pe unul din secretari, președintele îl declară secretar general. Apoi Adunarea alege comisiunile permanente, în proporție de 1/3 clerici și 2/3 mireni, și anume:

- 1. Comisiunea organizatoare din 6 membri;
- 2. Comisiunea bisericească din 6 membri;
- 3. Comisiunea culturală din 6 membri;
- 4. Comisiunea economico-financiară din 6 membri;
- 5. Comisiunea de validare și de petițiuni din 6 membri;
- 6. Comisiunea bugetară din 6 membri.

Pentru chestiunile speciale se pot alege, de la caz la caz, comisiuni adhoc.

ART. 69. — Biroul Adunării îl formează președintele și secretarii Adunării. Actele Adunării le semnează președintele și secretarul general. Secretarul general este conducătorul secretariatului și responsabil pentru exactitatea proceselor-verbale.

ART. 70. — Atribuțiunile Biroului Adunării sunt:

A. Președintele primește și semnează corespondența; deschide, conduce și ridică ședințele; menține ordinea, conduce debaterile; acordă și retrage cuvântul; după terminarea debaterilor rezumă opiniile emise, formulează întrebările și dispune votarea. El are dreptul să suspende ședința și să cheme la ordine pe membrii care ar turbura liniștea și ordinea.

Înainte de ridicarea unei ședințe, stabilește, în înțelegere cu Adunarea, timpul, locul și ordinea de zi a ședinței următoare.

În caz de împiedecare, el se substituie prin Chiriarhul ce urmează, în ordinea stabilită la art. 11, al. 2 din Statut.

B. Secretarii redactează procesele-verbale, întocmesc actele Adunării și le păstrează; notează numele vorbitorilor în ordinea în care s'au anunțat, ține seama de prezența membrilor, având la dispoziție pentru fiecare ședință evidența alfabetică a membrilor.

Secretarul general desemnează pentru fiecare ședință un secretar pentru redactarea procesului-verbal și un al doilea secretar pentru notarea vorbitorilor și rezumarea discuțiilor.

Desemnarea secretarilor o aduce, la începutul ședinței, la cunoștința președintelui, spre a-i anunța Adunării.

Secretarul însărcinat cu redactarea procesului-verbal are datoria să întocmească până la ședința următoare și să redea exact propunerile făcute în scris și enunțate ca hotărâri.

CONSTITUIREA ȘI ATRIBUȚIUNILE COMISIUNILOR ADUNĂRII.

ART. 71. — Comisiunile se constituie alegând din sânul lor un președinte și un raportor. Ele studiază chestiunile trimise lor, formulează și motivează propunerile. Pentru ca propunerile comisiunilor să fie valide, se cere prezența majorității absolute a membrilor (jumătate plus unul).

În lucrările lor, comisiunile vor cere informații de la organele centrale bisericești, consilierii administrativi, etc., și pot consulta și persoane de specialitate. Membrul interesat în chestiunea ce se discută, va aduce aceasta la cunoștința președintelui comisiunii și se va abține de la discuție. Rapoartele comisiunilor, semnate de președinți și raportori, se prezintă în scris președintelui Adunării, înainte de deschiderea ședinței în care ele au să se citească. Comisiunile prezintă Adunării hotărârea majorității membrilor ei. La cererea minorității, va prezenta și propunerea separată a acesteia.

DIURNE ȘI BENEFICII.

ART. 72. — Membrii primesc, în timpul Adunării, diurnele de întreținere stabilite de Consiliul de Miniștri, locuință, masă în zilele ședințelor și cheltueli de călătorie pentru clasa I-a, pe C.F.R. sau cu avionul. Diurnele se socotesc pe zile, iar nu pe ședințe.

ART. 73. — Niciun membru nu se poate sustrage fără cauză motivată dela sarcinile ce i le impune Adunarea.

ȘEDINȚELE ADUNĂRII.

ART. 74. — Ședințele Adunării sunt publice sau secrete. Durata unei ședințe poate fi de 4 ore.

ART. 75. — Fiecărui membru i se acordă cuvântul de către președinte. La aceeași chestiune, un membru nu poate vorbi decât o singură dată și cel mult o jumătate de oră, afară de cazurile când președintele acordă cuvântul:

1. La regulament;
2. In cazurile prevăzute la art. 81, lit. a și b din prezentul regulament;
3. Spre a rectifica o interpretare greșită a cuvintelor sau propunerilor sale.

Membrul care cere cuvântul în chestiune de regulament, este dator să arate care anume este articolul a cărui aplicare o cere. In asemenea chestiuni nu se poate vorbi decât o singură dată.

Anunțarea la cuvânt se face la secretarul însărcinat cu înscrierea vorbitorilor. Vorbitorul va observa buna cuviință în vorbă și ținută și va evita atacurile personale, expresiunile și gesturile jignitoare.

ART. 76. — Președintele și raportorul unei comisiuni are dreptul atât înainte, cât și după desbatere, dar înainte de punerea chestiunii la vot, tot așa și după fiecare vorbire, să ia cuvântul pentru a da informațiuni în cauză sau a rectifica interpretări greșite.

ART. 77. — In caz de abatere, președintele are dreptul să ceară vorbitorului să revină sau să-l cheme la ordine, ori să-i retragă cuvântul.

ART. 78. — Membrul care nu respectă dreptul președintelui, stabilit în articolul precedent, poate fi exclus dela una sau mai multe ședințe, printr'o hotărîre a Adunării.

ART. 79. — Ședințele secrete se țin după necesitate, la propunerea președintelui, sau la cererea a 10 membri prezenți.

Inainte de ținerea unei ședințe secrete, președintele va invita publicul să evacueze sala.

In ședințele secrete, debaterile decurg după regulile ședințelor publice, dar despre cele discutate nu se dresează proces-verbal, ci hotărîrile se anunță în ședință publică și se introduc în procesul-verbal al ședinței publice.

ART. 80. — Cursul ședințelor publice se stabilește astfel:

1. Deschiderea ședinței, desemnarea secretarilor pentru redactarea procesului-verbal și înscrierea vorbitorilor.
2. Verificarea procesului-verbal al ședinței premergătoare.

Cu ocazia verificării nu se admit discuții, ci numai observări cu privire la stilizare sau întregiri cu momente ce eventual ar fi fost trecute cu vederea în procesul-verbal, ori ar fi fost redactate neexact.

Prin excepție, procesul-verbal al ultimei ședințe a Adunării se verifică și aprobă de către președinte și o comisiune de cinci membri, aleasă din sânul Adunării.

3. Președintele prezintă Adunării petițiunile, rapoartele și adresele. Membrii pot face propuneri și interpelări. Propunerile vor fi sprijinite de 10 membri.

Petițiunile, rapoartele și adresele, cum și propunerile, se trimit comisiunilor respective, când președintele crede că chestiunea este urgentă și importantă. Adunarea, printr'o hotărîre, poate intra imediat în dezbateri ei în fond.

4. Președintele răspunde la interpelări.

5. Se anunță și se intră în ordinea de zi stabilită în ședința premergătoare.

ART. 81. — Desbaterea unei chestiuni de pe ordinea de zi, odată începută, nu poate fi întreruptă prin luarea în discuție a altei chestiuni.

Ordinea de zi, odată stabilită, nu se poate schimba decât în următoarele cazuri:

- a. Când în cursul ședinței se prezintă o chestiune de natură urgentă;
- b. Când în cursul dezbaterii se constată o altă chestiune în strânsă legătură cu cea în dezbateri;

ART. 82. — Discuția se declară închisă atunci când:

1. Au vorbit sau au renunțat la cuvânt toți membrii înscriși;
2. S'a cerut de către 10 membri și s'a hotărît închiderea discuției.

NORMELE DISCUȚIUNILOR.

ART. 83. — Pentru debateri se stabilesc următoarele norme:

1. Dacă la propunerea unei comisiuni nu face nimeni o contra-propunere, dezbateri se consideră încheiate și președintele declară primită propunerea comisiunii. Dacă s'au înscriși membri la cuvânt, trebuie să se acorde cuvântul tuturor celor înscriși.

2. Dacă la propunerea unei comisiuni se fac contra-propuneri în scris, se acordă cuvântul tuturor celor ce au făcut contra-propuneri.

ART. 84. — Fiecare membru are dreptul să ceară închiderea discuțiilor, potrivit cu prevederile art. 82, punctul 2. În cazul acesta, președintele întrerupe dezbateri, acordă cuvântul unui membru «pentru» și altuia «contra» cererii și o pune la vot.

ART. 85. — După închiderea discuției, are dreptul să ia cuvântul propunătorul chestiunii și raportorul comisiunii.

ART. 86. — Raportorul unei comisiuni nu poate, în cursul dezbaterilor, să retragă propunerea comisiunii, nici să primească modificări în ea, fără consimțământul comisiunii.

Oricare alt propunător însă, poate să-și retragă în cursul dezbaterilor, propunerea. Se admite însă, ca oricare alt membru al Adunării să susțină propunerea acestuia.

ART. 87. -- Intreruperea vorbitorului printr'un alt membru, e oprită. Dreptul de a întrerupe pe vorbitor îl are numai președintele, pentru respectarea ordinii și a regulamentului, în următoarele cazuri:

1. Când vorbitorul se abate dela subiect;
2. Când vorbitorul face personalități, sau aduce în debateri chestiuni diversioniste (tendentice);
3. Când vorbitorul întrebuițează expresiuni și gesturi necuviincioase, care jignesc demnitatea Adunării.

ART. 88. — Toate propunerile făcute Adunării se aduc în discuțiune generală și specială.

ART. 89. — Orice chestiune adusă în fața Adunării în cursul sesiunii, trebuie rezolvată în acea sesiune.

ART. 90. — După terminarea discuțiilor, urmează votarea asupra propunerilor făcute în legătură cu chestiunea discutată.

Înainte de punerea la vot, președintele dispune citirea propunerilor și pune astfel întrebările, ca votanții să poată răspunde cu «pentru» sau «contra».

ART. 91. — Oricare membru are dreptul să ia cuvântul și să-și spună părerea o singură dată, cu privire la formularea propunerii asupra căreia se votează.

ART. 92. — Dacă sunt mai multe propuneri ori amendamente, la una și aceeași chestiune, toate se pun la vot.

ART. 93. — În cazul că niciuna din propunerile puse la vot n'a întrunit majoritatea absolută a voturilor, chestiunea se scoate din ordinea de zi.

ORDINEA VOTĂRII PROPUNERILOR.

ART. 94. — Propunerile se pun la vot în ordinea următoare:

Prima propunere, adică cea a comisiunii, se consideră ca bază față de celelalte propuneri și contra-propuneri și se votează:

- a. Asupra contra-propunerii mai îndepărtate;
- b. Asupra contra-propunerii mai apropiate;
- c. Asupra propunerii comisiunii.

Amendamentele se pun la vot îndată după primirea propunerii la care ele se referă.

ART. 95. — Pentru luarea unei hotărâri valabile, se cere prezența majorității absolute a membrilor Adunării.

Hotărârile se iau cu majoritatea absolută a voturilor celor prezenți.

În caz de paritate de voturi, decide votul președintelui.

MODALITĂȚILE VOTĂRII.

ART. 96. — Hotărârile se iau prin votare. Se poate vota prin aclamațiuni sau prin ridicarea mâinilor, nominal și secret.

ART. 97. — Votarea prin aclamațiuni sau prin ridicarea mâinilor se practică obișnuit la luarea hotărârilor.

În caz de îndoială, a cărei legitimitate o constată președintele, se face contra-probă, prin votarea nominală.

ART. 98. — Votarea nominală o dispune președintele la cererea scrisă a 10 membri prezenți în ședință, depusă președintelui înainte de începerea votării.

La votarea nominală, membrii chemați nominal de unul dintre secretari, răspund la întrebare cu «pentru» sau «contra».

Votarea nominală se poate cere la orice chestiune; ea se face însă totdeauna când se hotărăște în chestiuni de cumpărare sau de vânzare, de grevare ori administrare a averilor bisericești.

Votarea nominală se trece în procesul-verbal.

ART. 99. — Votarea secretă se poate face la orice chestiune, cu excepția chestiunilor prevăzute în art. precedent, aliniatul al treilea, dacă se cere de către 10 membri prezenți în ședință, înainte de începerea votării.

Votarea secretă se face cu buletine, pe care scrie fiecare membru votului său «pentru» sau «contra». În caz de alegere, fiecare votant scrie pe buletin numele aceluia pe care îl socotește vrednic a fi ales și la apelul numelui său se duce și depune buletinul în urnă. Președintele votează cel din urmă, după ceilalți membri ai biroului.

După terminarea votării, președintele și secretarul despoaie scrutinul și numără buletinele, luându-le unul câte unul din urna în care s'au depus, introducându-le în altă urnă goală. Constatându-se că numărul buletinelor corespunde numărului voturilor date, în văzul tuturor, președintele scoate unul câte unul buletinele din urnă, citește în auzul tuturor textul sau numele scrise, iar secretarii însemnează voturile. Încheindu-se scrutinul, președintele anunță rezultatul votării sau al alegerii, care se trece în procesul-verbal. Se declară luată acea hotărîre sau ales acel candidat, care a întrunit majoritatea absolută a voturilor date.

Dacă la prima votare o hotărîre sau un candidat nu întrunește majoritatea absolută a voturilor, se procedează îndată la a doua votare. În acest caz, hotărîrea se ia sau alegerea se face cu majoritatea relativă a voturilor exprimate. În caz de paritate a voturilor, se va recurge la decidera prin sorți în fața Adunării.

ART. 100. — Cererea pentru felul de votare se va respecta numai dacă petiționarii vor fi de față la depunerea și vestirea ei de către președinte. Președintele, înainte de încuviințarea cererii, va constata prezența petiționarilor.

Aflând cererea în ordine, președintele dispune aplicarea modului de votare cerut — fără a o pune în discuție.

ART. 101. — În cazul că la una și aceeași chestiune — cu excepția alegerii membrilor în Consiliul Național Bisericesc și consilierilor administrativi — se cere să se aplice două sau trei moduri de votare, se preferă votarea nominală — fără a se pune în discuție.

DISPOZIȚIUNI GENERALE.

ART. 102. — Devenind vacant un loc de membru al Adunării prin moarte, demisie ori invalidare, președintele dispune alegere nouă, prin Consiliul Național Bisericesc.

ART. 103. — Hotărîrile Adunării sunt inatacabile.

ART. 104. — Membrul, care fără să fi cerut concediu într'o sesiune nu se prezintă la şedinţă în trei zile consecutive, va fi chemat telegrafic şi dacă nici după această chemare nu se va prezenta, se va considera că a renunţat la mandat şi preşedintele va lua dispoziţiuni pentru împlinirea locului lui prin alegere.

ART. 105. — Concediu pe timp de trei zile acordă preşedintele, pe timp mai îndelungat — Adunarea.

ART. 106. — Procesele-verbale ale şedinţelor, semnate de preşedinte şi secretarul general şi verificate de Adunare, se păstrează în arhiva Consiliului Naţional Bisericesc. Ele vor fi publicate în revista «Biserica Ortodoxă Română», Buletinul Oficial al Patriarhiei.

ART. 107. — În cazul că nu s'au validat ori nu s'au prezentat, ori în cursul sesiunii respectivei şedinţe s'au îndepărtat atâţia membri, încât Adunarea nu e în număr, cum prevede art. 95 din acest regulament, preşedintele amână şedinţa pe timp de 48 ore, în care timp va lua toate dispoziţiunile pentru asigurarea funcţionării normale a Adunării.

Dacă însă nici după 48 ore Adunarea nu se întruneşte în număr, sesiunea se închide şi se sesizează Consiliul Naţional Bisericesc pentru luarea dispoziţiunilor ce se impun.

ART. 108. — Hotărârile devin publice numai după ce au fost votate în şedinţele publice şi după ce votul a fost constatat valabil de către preşedinte.

ART. 109. — Preşedintele e dator să răspundă numaidecât la fiecare interpelare ce i se face. În cazul că n'ar putea răspunde îndată, are dreptul să ceară o amânare de 48 ore. În orice caz, trebuie să răspundă în cursul sesiunii.

ART. 110. — Dispoziţiunile art. 99 din prezentul regulament se aplică şi la şedinţele colegiului electoral pentru alegerea clerului superior, în cazul când nu diferă de dispoziţiunile prevăzute în art. 129—132 din Statut.

Cap. IV

CONSILIUL NAŢIONAL BISERICESC.

ART. 111. — Consiliul Naţional Bisericesc este organul suprem administrativ pentru afacerile întregii Biserici Ortodoxe din Patriarhia Română şi totodată organul executiv al Sf. Sinod şi al Adunării Naţionale Bisericeşti (art. 25 din Statut).

El se compune din 9 membri, trei clerici şi şase mireni, aleşi din Adunarea Naţională Bisericească, pe termen de 4 ani şi din Consilierii Administrativi Patriarhali, ca membri permanenţi şi care nu pot ocupa altă funcţiune.

ART. 112. — Preşedinte al Consiliului Naţional Bisericesc este Patriarhul. În lipsa sa, preşedinţia o au Mitropoliţii, în ordinea arătată la art. 11 din Statut şi în cazul când aceştia lipsesc, unul dintre Episcopii Vicari Patriarhali, delegat de Patriarh.

ART. 113. — Consiliul Naţional Bisericesc lucrează în şedinţe plene, convocate de preşedinte, ori de câte ori este nevoie.

El este valabil constituit cu majoritatea membrilor aleşi.

ART. 114. — Consiliul Național Bisericesc ia hotărîri valabile, cu votul majorității celor prezenți.

Consilierii Administrativi Patriarhali participă la ședințe cu vot deliberativ.

ART. 115. — Membrii Sf. Sinod pot lua parte la ședințele Consiliului Național Bisericesc cu vot deliberativ (art. 26, al. II din Statut).

ART. 116. — Lipsa unui membru ales dela ședințele Consiliului trebuie motivată de către președinte, care supune cazul deciziunii Consiliului.

ART. 117. — Președintele convoacă în scris la ședințele Consiliului pe toți membrii, cu 10 zile sau telegrafic cu 5 zile înainte de data ședinței.

În cazuri speciale, când pe ordinea de zi sunt chestiuni cu caracter financiar, poate fi chemat și șeful Serviciului Contabilității, pentru a da referințele necesare.

ART. 118. — Membrii Consiliului — pe timpul cât sunt chemați la ședințe — au dreptul la diurna legală și la restituirea cheltuelilor de călătorie pe C. F. R. cu clasa I-a sau cu avionul, locuință și masă în timpul ședințelor.

ART. 119. — Membrii Consiliului Național Bisericesc sunt obligați să primească orice însărcinare li s'ar da de către președinte sau de către Consiliu, în legătură cu atribuțiunile acestuia, după Statutul și Regulamentele Bisericești în vigoare.

ART. 120. — Consiliul Național Bisericesc, ca organ executiv al Adunării Naționale Bisericești, exercită atribuțiunile acesteia, cu excepția celor prevăzute la art. 20, lit. e, f, g și i din Statut, pe timpul dintre sesiunile ei și anume:

- a. Susține interesele și drepturile Bisericii Ortodoxe Române;
- b. Reglementează și conduce treburile patrimoniale, culturale, fundamentale și epitropești ale întregii Biserici;
- c. Susține așezămintele culturale, filantropice și economice ale Bisericii;
- d. Stabilește mijloacele de ajutorare ale organelor și așezămintelor bisericești și de cultură religioasă, precum și pentru Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă;
- e. Hotărăște asupra administrării bunurilor bisericești, a fundațiilor și instituțiilor centrale ale Bisericii, în conformitate cu dispozițiunile legale în vigoare;
- f. Intocmește bugetul general al Patriarhiei și contul de gestiune, împreună cu bugetele și conturile de gestiune anexe ale Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Fondului de Asigurare, Fondului de Credit și Ajutor al Bisericii Ortodoxe Române, etc.;
- g. Indrumează, verifică și controlează administrația și gestiunea bunurilor părților componente ale Bisericii;
- h. Intocmește darea de seamă anuală asupra mersului treburilor bisericești pe sectoare de activitate, prin Consilierii Administrativi respectivi;
- i. Exerciță, prin Consilierii Administrativi permanenți, atribuțiunile fixate prin art. 34 din Statut;
- j. Îndeplinește orice atribuțiuni date lui prin hotărîre, de Adunarea Națională Bisericească;

k. Administrează averea comună, mobilă și imobilă a Bisericii Ortodoxe Române;

l. Hotărăște felul întrebuințării veniturilor ce vor rezulta pentru Biserică în general prin legate, donațiuni, legi, sau pe cale de contribuțiuni consimțite ale parohiilor sau ale credincioșilor;

m. Intervine la Ministerul Cultelor pentru salarizarea personalului bisericesc, precum și pentru subvenții pe seama Bisericii în general sau a unităților care prin natura lor stau sub directa conducere a Patriarhiei;

n. Aprobă condițiunile pentru administrarea bunurilor, în conformitate cu regulamentul special;

o. Numește comisiunile pentru ținerea licitațiilor privitoare la bunurile bisericești ale Patriarhiei și aprobă rezultatele licitațiilor;

p. Aprobă donațiunile și legatele care s'ar face pe seama sa, în folosul fie general al Bisericii, fie în folosul a diferite biserici și schituri din țară și străinătate, de sub jurisdicția canonică respectivă;

r. Organizează, conduce și controlează Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă;

s. Confirmă sau respinge hotărârile Adunărilor și Consiliilor Eparhiale trimise de Chiriarhi, în conformitate cu art. 99 din Statut;

t. Intocmește lista membrilor Adunării Naționale Bisericești, potrivit comunicărilor dela Adunările Eparhiale;

u. Exerciță orice atribuțiuni care îi sunt date prin legi și regulamente.

ART. 121. — Când Consiliul Național Bisericesc constată prin acțiunea sa de control sau prin vreo altă reclamație venită pe cale particulară, sau prin vreun for bisericesc, că vreun organ eparhial s'ar fi abătut, ori interpretează și aplică greșit Statutul și regulamentele bisericești, abaterea o va aduce la cunoștința Chiriarhului, spre a lua măsurile cuvenite ca ordinea legală să fie respectată.

ART. 122. — Prin președintele său, dizolvă Adunările Eparhiale pentru abateri dăunătoare bunului mers al Bisericii și institue în locul lor corporațiuni bisericești provizorii, la propunerea organelor stabilite prin decizia de dizolvare.

ART. 123. — În cazul când din motive de interes superior bisericesc nu se pot face alegeri pentru înnoirea organelor bisericești reprezentative și executive, va institui, prin președintele său, pe cale de decizie, corporațiuni bisericești provizorii, la propunerea organelor stabilite prin decizie.

ART. 124. — Pentru fiecare ședință a Consiliului Național Bisericesc, Consilierii Administrativi Patriarhali vor prezenta președintelui chestiunile care urmează a fi puse în ordinea de zi. Președintele alege pe cele urgente și dispune alcătuirea ordinei de zi.

ART. 125. — Pentru fiecare chestiune de pe ordinea de zi a ședinței Consiliului, se va face un referat de către Consilierul respectiv.

Referatul va cuprinde succint părțile esențiale ale chestiunii și propuneri care se vor discuta în Consiliu.

ART. 126. — Președintele acordă cuvântul tuturor membrilor în ordinea în care sunt înscrși.

Discuțiunea trebuie să fie cuviincioasă, obiectivă și la chestiune. După ce a acordat cuvântul tuturor celor ce l-au cerut și președintele crede că

chestiunea este lămurită, o pune la vot. Decizia se ia cu majoritatea voturilor membrilor prezenți. În caz de paritate, votul președintelui decide.

ART. 127. — La fiecare ședință, secretarul cabinetului patriarhal îndeplinește funcțiunea de secretar, fiind obligat să treacă imediat și succint, dar fidel, în procesul-verbal, chestiunile discutate și hotărârile luate.

ART. 128. — Membrii Consiliului Național Bisericesc nu pot participa la ședințele Consiliului, în cazurile indicate de art. 188 din Statut.

ART. 129. — Procesele-verbale ale Consiliului Național se semnează de președinte, de membrii prezenți și de secretar și se păstrează la cancelaria Administrației Patriarhale.

În cazurile când ședința a fost prezidată de delegatul președintelui, hotărârile luate vor fi aduse la cunoștința președintelui spre aprobare și apoi executate.

ART. 130. — Dacă la convocarea unei ședințe nu s'au prezentat cel puțin jumătate plus unul din numărul membrilor aleși, președintele amână ședința.

ART. 131. — Nu este îngăduit a se aduce în discuția Consiliului alte chestiuni decât cele prevăzute în ordinea de zi, afară de cazuri grave sau deosebit de urgente, sau când acele chestiuni prezintă o înrudire apropiată cu cele din ordinea de zi. În tot cazul, se cere încuviințarea prealabilă a președintelui.

ART. 132. — Când se simte nevoie, la propunerea unui membru și cu aprobarea președintelui, se pot chema la ședințele Consiliului și persoane de specialitate, pentru consultare.

ART. 133. — Președintele va putea rezolva prezidial unele chestiuni care prin natura lor reclamă urgență, însă le va supune ratificării, fie Consiliului Național, fie Adunării Naționale Bisericești, la cea dintâi ședință a lor.

Cap. V

ADMINISTRAȚIA PATRIARHALĂ.

I. VICARII PATRIARHALI.

ART. 134. — În exercitarea atribuțiilor sale executive, Patriarhul este ajutat de:

- a. Doi Vicari-Arhierei, asimilați în drepturi de salarizare, pomenire și cinstire cu Episcopii eparhioți;
- b. Șase Consilieri Administrativi, care fac parte de drept din Consiliul Național Bisericesc;
- c. Cancelaria Patriarhală și
- d. Corpul de inspecție și control.

ART. 135. — Vicarii se aleg de Sf. Sinod, la propunerea Patriarhului, dintre doctorii sau licențiații în teologie, care îndeplinesc condițiunile prevăzute de Sf. Canoane, pentru treapta de Arhiepiscop, după următoarea procedură:

Comisiunea canonică-juridică și pentru disciplină, primind actul cu propunerea Patriarhului, procedeză la cercetarea canonică a celui pro-

pus și a actelor de studii și dacă rezultatul cercetărilor este favorabil, cerc Sf. Sinod a face alegerea și decernarea rangului de Arhieru, fie prin vot pe față, fie prin vot secret.

Votarea secretă se face după normele prevăzute la art. 38 și 39 din prezentul regulament.

Sfintirea întru Arhieru se face de către Patriarh, asistat de doi Chiriarhi, după care se comunică Ministerului Cultelor pentru a lua act și a da decizia de salarizare.

ART. 136. — Fiecărui Vicar Patriarhal i se fixează de Patriarh, prin decizie, sfera de activitate în cele două sectoare ale Administrației Patriarhale, unul pentru sectorul economic și altul pentru sectorul administrativ-bisericesc și cultural, precum și alte atribuțiuni bisericești.

II. CONSILIERII ADMINISTRATIVI PATRIARHALI ȘI ATRIBUȚIUNILE LOR.

ART. 137. — Consilierii Administrativi Patriarhali se aleg de Adunarea Națională Bisericească, cu aprobarea Patriarhului, prin vot pe față, dintre preoții definitivi de categoria I-a, doctori sau licențiați în teologie.

ART. 138. — Consilierii Administrativi Patriarhali lucrează sub președinția Patriarhului sau a unuia dintre Vicarii Patriarhali, ca «Permanentă» a Consiliului Național Bisericesc, exercitând astfel atribuțiunile acestuia în Administrația Patriarhală și anume:

a. Studiarea și întocmirea referatelor asupra problemelor ce urmează a fi dezbătute de organele deliberative ale Bisericii, adică Sf. Sinod și Adunarea Națională Bisericească, iar în timpul dintre sesiunile acestora de Sinodul Permanent și Consiliul Național Bisericesc, sau a fi rezolvate de Patriarh;

b. Editarea Buletinului Oficial al Patriarhiei, «Biserica Ortodoxă Română»;

c. Editarea revistelor: «Ortodoxia» și «Studii Teologice»;

d. Executarea oricăror alte atribuțiuni date de către organele deliberative ale Bisericii sau Patriarh;

e. Intocmește, cu aprobarea Patriarhului, ordinea de zi pentru Adunarea Națională Bisericească și Consiliul Național Bisericesc.

Fiecărui Consilier Administrativ Patriarhal i se va fixa de către Patriarh, prin decizie, sfera de activitate în problemele de ordin:

A. Bisericesc,

B. Cultural, misionar și a legăturilor cu străinătatea,

C. Invățământ teologic,

D. Economic,

E. Mănăstiresc,

ART. 139. — În sfera sa de activitate, fiecare consilier întocmește referatele singur, asupra problemelor ce i se repartizează de Patriarh, de Sf. Sinod, de Adunarea Națională Bisericească, de Consiliul Național Bisericesc sau de Vicarii Patriarhali.

În problemele mai însemnate însă, Consilierii Administrativi Patriarhali întocmesc referatele în ședințe comune, ca Permanentă a Consiliului Național Bisericesc, sub președinția Patriarhului sau a Vicarului delegat de Patriarh.

ART. 140. — Consilierii Administrativi Patriarhali, fiecare pentru sectorul său, urmăresc în Cancelaria Patriarhală mersul lucrărilor și executarea hotărârilor luate de Patriarh, prezidial, pe cele luate împreună cu organele deliberative centrale și cu Permanența Consiliului Național Bisericesc, luând măsurile trebuitoare în caz de întârziere sau neexecutare.

ART. 141. — Fiecare Consilier Administrativ Patriarhal are dreptul să ceară dela orice serviciu lămuriri și referate, ori de câte ori are nevoie de ele la îndeplinirea obligațiilor sale.

ART. 142. — Consilierii Administrativi Patriarhali, reprezentând Consiliul Național Bisericesc, ca membri permanenți în Administrația Patriarhală, sunt gestionari pentru sectoarele la care sunt delegați de Patriarh. În această calitate avizează asupra referatelor de necesitate făcute de șefii de serviciu, avizează asupra actelor de licitații, semnează împreună cu șeful contabilității referatele și ordinele de plata sumelor și le supune spre aprobare Patriarhului sau Vicarului delegat cu aceasta.

ART. 143. — Consilierii Administrativi Patriarhali participă la ședințele organelor deliberative centrale: Sf. Sinod și Adunarea Națională Bisericească și a celor care exercită atribuțiunile acestora între sesiuni: Sinodul Permanent și Consiliul Național Bisericesc, cu vot consultativ sau deliberativ, potrivit dispozițiilor art. 34. din Statut, 45, 57 și 114 din prezentul regulament.

ART. 144. — Secretarul cabinetului îndeplinește oficiul de secretar al ședințelor «Permanenței Consiliului Național Bisericesc», având să redacteze, cu aprobarea Patriarhului sau a Vicarului Patriarhal, procesele verbale ale ședințelor și să le treacă într'o condică specială. Procesele verbale încheiate se semnează de președinte, consilieri și secretar.

Secțiunea I.

III. CANCELARIA PATRIARHALĂ.

ART. 145. — Toate lucrările administrative ale organelor deliberative și executive centrale ale Bisericii, Sf. Sinod, Sinodul Permanent, Adunarea Națională Bisericească, Consiliul Național Bisericesc și instituțiile anexe, deciziile și dispozițiunile Patriarhului, se execută prin Cancelaria Patriarhală.

Ea este condusă de un director și de Consilierii Administrativi Patriarhali.

ART. 146. — Cancelaria Patriarhală are următoarele servicii:

- a. Cabinetul Patriarhului,
- b. Secretariatul, registratura și arhiva,
- c. Personalul,
- d. Invățământul pentru pregătirea personalului bisericesc,
- e. Administrarea bunurilor bisericești,
- f. Contabilitatea și casieria,
- g. Technic,
- h. Contencios,
- i. Corpul de inspecție și control.

ART. 147. — În cadrul Cancelariei Patriarhale — sectorul economic — intră și instituțiile anexe ale Bisericii Ortodoxe Române, prevăzute la art. 159—167 din Statut, fiecare cu patrimoniul distinct și anume:

- a. Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române,
- b. Fondul de Asigurare al bunurilor Bisericii Ortodoxe Române,
- c. Fondul de Credit și Ajutor pentru clerul ortodox român.

CABINETUL PATRIARHULUI, DIRECTORUL ȘI SECRETARUL.

ART. 148. — Pe lângă Patriarh funcționează un cabinet Patriarhal, condus de un director și un secretar, cu funcționarii necesari, toți numiți de Patriarh.

ART. 149. — Directorul Cancelariei Patriarhale îndeplinește, în Administrația Patriarhală, atribuțiunile fixate de Patriarh, prin decizie. El este directorul Cabinetului Patriarhal și organul de legătură al Cancelariei Patriarhale cu ministerele și instituțiile de Stat. În acest scop el primește corespondența Cancelariei Patriarhale și a celorlalte Cancelarii eparhiale, adresată ministerelor pentru nevoi de interes superior bisericesc și stăruie pentru rezolvarea ei, păstrându-se bunele raporturi de colaborare între Biserică și Stat.

Directorul controlează și raportează Patriarhului, despre executarea și expedierea tuturor lucrărilor intrate prin registratura Administrației Patriarhale, potrivit rezoluțiilor date și contrasemnează corespondența Cabinetului, ce cade în sarcina sa, semnată de Patriarh sau de Vicari.

Ingrijește de expedierea corespondenței Cabinetului în cazurile speciale prevăzute în deciziile patriarhale.

Directorul este șeful personalului. În această calitate controlează prezența la serviciu a funcționarilor Cancelariei Patriarhale, lucrătorilor și îngrijitorilor din Administrația Patriarhală, făcând propuneri pentru disciplinare. Dă avize pentru numirea și avansarea personalului, la propunerea scrisă a consilierului administrativ din sectorul respectiv.

ART. 150. — Secretarul Cabinetului are următoarele îndatoriri:

- a. Stă la dispoziția personală a Patriarhului;
- b. Fixează ordinea audiențelor de lucru;
- c. Fixează ordinea audiențelor particulare;
- d. Prezintă corespondența externă adresată personal Patriarhului, o înregistrează și execută rezoluțiile;
- e. Trece într'un registru special deciziile patriarhale și le comunică celor în drept;
- f. Desface corespondența internă și o distribuie, fără s'o înregistreze, — secretariatului mitropolitan și celui patriarhal;
- g. Prezintă corespondența internă adresată confidențial Patriarhului și execută rezoluțiile;
- h. Este răspunzător de buna rânduială a protocolului patriarhal.

ART. 151. — Secretarul Cabinetului Patriarhal este totdeodată și secretarul Consiliului Național Bisericesc și al Permanenței lui, potrivit art. 127 și 144 din prezentul regulament.

SERVICIUL SECRETARIATULUI, REGISTRATURII ȘI ARHIVEI

ART. 152. — Pentru toate serviciile și instituțiile anexe, prevăzute la art. 146 și 147 din prezentul regulament, funcționează un secretariat, o singură registratură și o singură arhivă, cu funcționarii trebuitori.

ART. 153. — Lucrările secretariatului le îndeplinește șeful Serviciului Administrativ și de Invățământ din Administrația Patriarhală, sub îndrumarea directorului și consilierilor administrativi. El este obligat a raporta săptămânal directorului neexecuțiile în termen a hârtiilor date de consilierii administrativi spre lucrare serviciilor din Cancelaria Administrației Patriarhale.

ART. 154. — Șeful Serviciului Administrativ primește toată corespondența adresată Administrației Patriarhale, o desface și o predă registraturii, care o trece în registrul alfabetic și registrul de intrare în ordine numerică, notând pe scurt și deslușit obiectul cererii.

Hârtiile intrate care se referă la lucrări anterioare, după ce li se trece numărul de răspuns în registrul de intrare, se prezintă de șeful serviciului Părinților Consilieri Administrativi, pentru a le da la rezolvat, completate cu toate lucrările. Hârtiile intrate într'o zi, le dă la rezolvat a doua zi dimineața, iar pe acelea care prezintă urgență sau importanță deosebită, le dă la rezolvat imediat după primire.

Expediază corespondența lucrată și semnată, chiar în ziua ieșirii ei, dând deosebită atenție de a-i alătura anexele, în cazul când sunt.

Orice adresă ieșită poartă semnătura Patriarhului sau a Vicarului și a consilierului administrativ, numărul de intrare, data ieșirii și stampila Administrației Patriarhale.

Actele repartizate consilierilor administrativi pentru rezolvat sau pentru referințe la diferite sectoare sau servicii, se dau acestora cu registre speciale sub luare de semnătură, urmând ca la întoarcerea lor la registratură, să fie scăzute din acele registre.

ART. 155. — După expedierea adreselor, registratura clasează conceptele împreună cu actele originale la dosarele, mapele și fasciculele respective, scăzând numărul lor în registrul de intrare.

Dosarele, mapele și fasciculele se vor întocmi pe servicii și fonduri.

SERVICIUL PERSONALULUI.

ART. 156. — Serviciul Personalului are în atribuția sa toate lucrările relative la numirea, transferarea, concedierea, înlăturarea din serviciu sau pensionarea salariaților din Cancelaria Patriarhală și a instituțiilor sale anexe: Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă, Fondul de Asigurare și Fondul de Credit și Ajutor pentru clerul ortodox român și statele personale ale lor.

Este condus de un șef de secție.

De asemenea va întocmi fișele sau registrele de întreg personalul clerical pe parohii, Eparhii, mănăstiri și școli, pentru pregătirea personalului bisericesc, lucrând mână în mână cu serviciile similare dela Eparhii și Ministerul Cultelor.

SERVICIUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PENTRU PREGĂTIREA PERSONALULUI BISERICESC.

ART. 157. — Serviciul Învățământului este sub conducerea, supravegherea și îndrumarea Consilierului Administrativ Patriarhal, delegat de Patriarh la conducerea sectorului administrativ bisericesc, ca membru al Consiliului Național Bisericesc. Consilierul este ajutat de șeful de secție al personalului și de funcționarii trebuitori și are în atribuția sa lucrările care privesc:

a. Inițierea și organizarea școlilor pentru pregătirea personalului bisericesc, Institute Teologice de grad Universitar, Seminarii Monahale, Școli de Cântăreți Bisericești și Cursurile de îndrumare misionară a preoților;

b. Aprobarea bugetelor și conturilor de gestiune ale Seminarilor Monahale, cu avizul contabilității;

c. Numirea, încadrarea și disciplinarea profesorilor dela Institutele Teologice de grad Universitar și a profesorilor și personalului administrativ și de serviciu dela Seminariile Monahale, cu avizul directorului Cabinetului Patriarhal;

d. Intocmirea regulamentelor școlare, a programelor analitice și a manualelor didactice la aceste școli;

e. Inspecția și controlul învățământului;

f. Statistica studenților și elevilor;

g. Intocmirea și ținerea evidenței diplomelor școlare eliberate;

h. Chestiunile de ordin administrativ-bisericesc, misionar, mănăstiresc, al legăturilor cu străinătatea, disciplinarea clerului;

i. Lucrările pentru convocarea organelor centrale deliberative și executive ale Patriarhiei: Sf. Sinod, Sinodul Permanent, Adunarea Națională Bisericească și Consiliul Național Bisericesc;

j. Executarea deciziilor date de Patriarh în legătură cu chestiunile dela lit. h de mai sus;

k. Corespondența cu Bisericile Ortodoxe din străinătate;

l. Corespondența cu autoritățile de Stat și cu ierarhii Bisericii Ortodoxe Române;

m. Intocmirea proiectelor de gramate patriarhale de înscăunare a Mitropoliților;

n. Intocmirea actelor de hirotonie a celor aleși în scaunele vacante de Mitropoliți, Episcopi, a Vicarilor Patriarhali, a Episcopilor Eparhiilor de peste graniță și transcrierea lor în condica sfântă.

SERVICIUL ADMINISTRĂRII BUNURILOR BISERICEȘTI.

ART. 158. — Serviciul administrării bunurilor bisericești se ocupă cu inventarierea, administrarea, întreținerea, controlul, evidența și paza bunurilor Administrației Patriarhale și a instituțiilor anexe. Acest serviciu este condus de un șef de secție și lucrează cu funcționarii necesari, administratorii de imobile, paznicii și îngrijitorii de imobile, proprietatea Patriarhiei.

ART. 159. — Serviciul Bunurilor are următoarele atribuțiuni:

a. Cercetează periodic toate proprietățile Administrației Patriarhale;

b. Controlează și urmărește plata impozitelor de orice fel către Stat și somează în termen legal, pe chiriașii care n'au achitat impozitele la timp;

c. Se îngrijește de întocmirea și vizarea la timp a contractelor de închiriere;

d. Se îngrijește de buna întreținere a imobilelor și mobilelor Administrației Patriarhale și instituțiilor anexe, acolo unde este cazul, făcând propuneri scrise pentru îndreptare;

e. Intocmește, ține și controlează inventarul întregii Administrații Patriarhale, inclusiv al instituțiilor anexe, în conformitate cu instrucțiunile Ministerului de Finanțe și centralizează inventarele bunurilor întregii Biserici;

f. Raportează constatările făcute la fața locului asupra stricăciunilor și lipsurilor de inventar, precum și asupra împrejurărilor care ar aduce vreo atingere integrității patrimoniului;

g. Verifică pe teren, confruntând starea de drept ce rezultă din actele de proprietate cu starea de fapt, raportând nepotrivirile și făcând propuneri pentru recuperarea bunurilor înstrăinate;

h. Se îngrijește de procurarea materialelor și rechizitelor necesare bunei funcționări a cancelariilor;

i. Se îngrijește de procurarea combustibilului, de buna funcționare a instalațiilor de lumină electrică și apă, de plata la timp a taxelor pentru ele și pentru telefoane, etc.

SERVICIUL CONTABILITĂȚII ȘI CASIERIEI.

CONTABILITATEA.

ART. 160. — Administrația Patriarhală și instituțiile anexe au un singur Serviciu de Contabilitate și Casierie, condus de un șef contabil, ajutat de un subșef contabil, contabilii și funcționarii necesari.

ART. 161. — Serviciul Contabilității are următoarele atribuțiuni:

a. Intocmește proiectul de buget, potrivit cu directivele date de Patriarh cu Permanența Consiliului Național Bisericesc;

b. Ține evidențele contabile după legile și dispozițiunile în vigoare;

c. Organizează și îndrumază din punct de vedere contabil secțiunile contabilității care au în competența lor executarea bugetului;

d. Execută lucrările de ordonanțare a cheltuelilor Administrației Patriarhale și anexelor ei;

e. Prezintă trimestrial Patriarhului și Permanenței Consiliului Național Bisericesc situația executării bugetului;

f. Incheie bilanțul de fine de an.

ART. 162. — Șeful Serviciului Contabilității este obligat să asigure:

a. Intocmirea actelor justificative și documentelor contabile, cu respectarea dispozițiilor legale, precum și efectuarea corectă și la timp a înregistrărilor;

b. Ținerea exactă și la zi, conform dispozițiilor legale, a evidențelor contabile, privind operațiunile referitoare la executarea bugetului și la întrebuințarea fondurilor bănești, materiilor prime, materialelor, semifabricatelor, fabricatelor, combustibilului, precum și a tuturor valorilor și bunurilor;

c. Ținerea unei evidențe corecte și la zi a operațiunilor financiare și de credit, verificarea tuturor operațiunilor avute cu alte instituții, întreprinderi sau terți;

d. Evidența corectă a rezultatelor activității economico-financiare și a elementelor necesare întocmirii calculelor privind prețul de cost al produselor și mărfurilor;

e. Respectarea operațiunilor ce derivă din legile cu caracter fiscal, stabilirea și vărsarea la Stat, pe unități, în mod complet și în termenele fixate, a impozitelor, taxelor și celorlalte drepturi cuvenite Statului;

f. Intocmirea exactă și la timp, precum și cu prilejul schimbării gestionarilor, a inventarelor, situațiilor și conturilor prevăzute în dispozițiunile legale, analizarea lor amănunțită, precum și înaintarea lor regulată celor în drept;

g. Organizarea, îndrumarea, conducerea și controlul aplicării normelor privitoare la înregistrările contabile;

h. Urmărirea și executarea la timp a debitorilor precum și urmărirea acoperirii lipsurilor constatate în gestiune;

i. Îndeplinirea formelor legale pentru plata datoriilor și efectuarea plăților, în condițiunile stabilite prin legi, decizii sau instrucțiuni, emiterea cecurilor, rambursarea la timp a fondurilor bănești rămase neîntrebuțate și a creditelor bancare;

j. Intocmirea corectă și în termen a formelor legale cu privire la primirile și liberările de bani, valori și materiale, controlând respectarea plafonului stabilit pentru păstrarea numerarului de casă și cu privire la modalitățile de efectuare a plății;

k. Îndeplinirea formalităților de scădere din inventar a bunurilor de orice fel, în cazurile și în condițiunile prevăzute de dispozițiunile legale;

l. Luarea măsurilor necesare în vederea prevenirii lipsurilor, fraudelor și întrebuințării ilegale sau deturnarea mijloacelor bănești, creditelor bancare, valorilor și materialelor de orice fel;

m. Controlul operațiunilor de eliberare și distribuire a mărfurilor, materialelor și bunurilor în general, pentru ca acestea să se facă în conformitate cu programele stabilite pe bază de acte justificative valabile și cu respectarea dispozițiunilor legale;

n. Clasarea și păstrarea în ordine și în condițiuni de siguranță, a documentelor și actelor justificative ale operațiunilor contabile și conturilor, evitarea pierderii sau distrugerii lor totale sau parțiale.

ART. 163. — Șeful Serviciului Contabilității exercită controlul tuturor actelor și formelor prin care se autoriză cheltuelile în general, sau din care derivă direct sau indirect angajamente de a se plăti sume de bani sau de a se elibera mărfuri, materiale, sau orice alte bunuri și valori.

Niciun act din categoria celor de mai sus nu va putea fi prezentat șefului unității respective pentru aprobare sau semnare, decât dacă este semnat sau vizat în prealabil de conducătorul Serviciului Contabilității.

ART. 164. — În executarea atribuțiilor, pentru respectarea disciplinei bugetare și financiare, șeful Serviciului Contabilității examinează:

a. Legalitatea angajărilor de cheltueli;

b. Justa imputare a cheltuelilor;

c. Intrebuințarea creditelor, fondurilor bănești și materialelor, în limitele alocațiilor bugetare, planurilor financiare și economice și cu respectarea destinațiilor lor;

d. Legalitatea și valabilitatea actelor justificative a operațiilor;

e. Legalitatea ordonanțelor și plăților;

Cu deosebită grijă se va controla întrebuințarea, conform dispozițiilor legale, a fondurilor destinate plății de salarii, respectarea salariilor și drepturilor de personal stabilite și statelor de personal.

ART. 165. — Toate serviciile Administrației Patriarhale sunt obligate să predea șefului Serviciului Contabilității, pentru control și înregistrare contabilă, actele și documentele justificative ale operațiilor prevăzute la art. 162, 163 și 164.

Toți funcționarii acestor servicii sunt obligați a da toate informațiile necesare cerute de șeful Serviciului Contabilității, în executarea atribuțiilor sale.

ART. 166. — Toate actele pe baza cărora se fac încasări și plăți de bani, primiri sau eliberări de bunuri sau valori, ori se contractează execuții de lucrări, furnituri sau servicii, documentele contabile pe baza cărora se fac înregistrările, precum și situațiile extraselor, balanțele, conturile de execuție bugetară sau de gestiune, bilanțurile sau conturile de profit și pierdere, trebuiesc să fie semnate de șeful contabilității.

Șeful Serviciului Contabilității are dreptul de a refuza semnarea actelor prevăzute la aliniatul precedent, dacă ele nu sunt în concordanță cu dispozițiile legale.

Actele de acest fel, care nu poartă semnătura șefului Serviciului Contabilității, sunt nevalabile și nu pot fi executate de către organele gestionare și nici primite și înregistrate de către organele contabilității.

ART. 167. — Șeful Serviciului Contabilității, în cazul când primește ordine contrarii dispozițiilor legale, este obligat ca înainte de a le executa, să atragă în scris atenția aceluia care a dat ordinul, asupra ilegalității lui.

CASIERIA.

ART. 168. — Administrația Patriarhală are o casierie pentru toate fondurile, care funcționează sub îndrumarea și controlul Serviciului Contabilității, cu un casier și un ajutor casier, solidar responsabili de valorile încredințate și operațiunile de casă efectuate.

ART. 169. — Incasările și plățile se fac conform normelor contabilității publice, dispozițiilor în vigoare ale Statului și ale Administrației Patriarhale, distinct pentru:

1. Administrația Patriarhală,
2. Fondul de Asigurare a imobilelor bisericesti,
3. Fondul de Credit și Ajutor Mutual,
4. Institutul Biblic — Ateliere — și
5. Institutul Biblic — Tipografia.

Operațiunile de încasări, se înregistrează pe baza unui temei de plată, iar plățile se fac numai pe baza ordinelor și ordonanțelor de plată, prevăzute cu toate semnăturile organelor în drept.

ART. 170. — Casierul și ajutorul său sunt datori a respecta cu strictețe dispozițiunile Băncii de Stat — B. R. P. R. — cu privire la încasări și plăți și la plafonul de cassă.

SERVICIUL TEHNIC.

ART. 171. — In Administrația Patriarhală funcționează un serviciu tehnic pentru lucrările de pictură, arhitectură, mecanică și electricitate, pentru trebuințele interne ale Patriarhiei, ale instituțiilor anexe, ale Eparhiilor și ale mănăstirilor.

Serviciul este condus de un arhitect șef, ajutat de personalul de specialitate necesar.

ART. 172. — Serviciul tehnic îndeplinește următoarele atribuțiuni:

a. Intocmește proiecte tip complete, proiecte arhitectonice, proiecte de pictură, devize, analize, detalii, etc., pentru toate instituțiile cu caracter bisericesc (biserici, capele, mai multe tipuri după regiuni, clopotnițe, cimitire, case parohiale, clădiri și instituții cu caracter bisericesc, ateliere, cămine, etc.);

b. Intocmește referatele și avizează asupra cererilor de autorizare de pictori bisericești ortodocși, după ce aceștia au depus un examen în fața unei comisiuni de pe lângă școala și atelierul de pictură bisericească din Administrația Patriarhală.

Nicio lucrare de pictură, reparație sau operă nouă nu se poate face în bisericile ortodoxe, decât de pictorii având autorizația Patriarhiei și aprobarea Chiriarhului respectiv, iar pentru bisericile monumente istorice și avizul Serviciului monumentelor istorice;

c. Intocmește proiecte complete pentru lucrările ce depind de Administrația Patriarhală — clădiri, mobilier, odoare, etc. — sau de Eparhiile din țară;

d. Verifică și avizează asupra proiectelor pentru lucrările cu caracter tehnic ale Administrației Patriarhale și instituțiilor anexe sau ale Eparhiilor din țară;

e. Cercetează, supraveghează, recepționează și anchetează toate lucrările dela Patriarhie și Eparhiile din țară, ce cad în sarcina sa;

f) Intocmește actele și face formele necesare pentru obținerea avizului Ministerului Construcțiilor la lucrările de executat ale Patriarhiei și instituțiilor anexe;

g. Intocmește actele de licitații și actele de recepții pentru lucrările de mai sus;

h. Ia parte în comisiunile cu caracter tehnic ale Administrației Patriarhale sau instituțiilor anexe sau ale Eparhiilor;

i. Are controlul tehnic al imobilelor Patriarhiei;

j. Poate executa lucrări ale Patriarhiei în regie proprie.

SERVICIUL CONTENCIOS.

ART. 173. — Pentru problemele și chestiunile de ordin juridic, comercial și fiscal, etc., în Administrația Patriarhală funcționează un serviciu de contencios.

ART. 174. — Contenciosul are următoarele atribuțiuni:

- a. Studiază și referă asupra chestiunilor de ordin juridic ale Administrației Patriarhale, instituțiilor anexe și Eparhiilor;
- b. Apără, pe baza unei delegații speciale, interesele instituțiilor enumerate la lit. a, în fața instanțelor judecătorești;
- c. Redactează acțiuni, apeluri, recursuri, întâmpinări, contracte, avize, tranzacții, urmăriri, etc.;
- d. Păstrează evidența proceselor și avizelor date, întocmind o condictă în acest scop;
- e. Se interesează de îndeplinirea procedurilor la instanțele judiciare;
- f. Urmărește legiuirile și deciziunile fiscale, de salarizare, de asigurare, de muncă, de prețuri, de planificare, etc., interesând Administrația Patriarhală sau instituțiile anexe, având datoria a le comunica conducătorilor de sectoare și de servicii, precum și a le da justa interpretare;
- g. Face legătura cu autoritățile și întreprinderile cu care Administrația Patriarhală și instituțiile anexe au legături comerciale sau industriale.

CORPUL DE INSPECȚIE ȘI CONTROL.

ART. 175. — La Patriarhie funcționează un corp de inspecție și control, care stă la dispoziția Patriarhului și Vicarilor Patriarhali.

El este compus din cinci inspectori pentru latura administrativ-bisericească și pentru învățământ și un inspector contabil pentru controlul financiar și gestionar intern în Administrația Patriarhală și instituțiile anexe și extern la Eparhii și subunitățile lor. Ei se numesc de Patriarh.

ART. 176. — Unul dintre inspectorii pentru latura administrativ-bisericească și de învățământ, având gradul de inspector general bisericesc, numit dintre preoții definitivii de categoria I-a, licențiat sau doctor în teologie, pe lângă atribuțiunile generale de control, în același timp este și acuzator la Consistoriul Central Bisericesc.

ART. 177. — În executarea atribuțiunilor sale, inspectorul pentru controlul financiar și gestionar se va conforma ordinelor și instrucțiunilor Patriarhului și dispozițiunilor legale în vigoare.

Secțiunea II-a.

INSTITUȚIUNI ANEXE.

1. INSTITUTUL BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ.

ART. 178. — În cadrul Administrației Patriarhale ființează Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă al Bisericii Ortodoxe Române, conform art. 159—162 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române.

Scopul lui este:

- a. Editarea, tipărirea și răspândirea Sfintei Scripturi;
- b. Editarea, tipărirea și răspândirea cărților de ritual, de învățătură creștină ortodoxă și de rugăciuni;
- c. Editarea, tipărirea și răspândirea revistelor de știință teologică și informație bisericească;
- d. Editarea, tipărirea și răspândirea literaturii pentru întărirea religiozității credincioșilor;
- e. Confeccionarea icanelor, fie pe cale tehnică, fie prin pictură și răspândirea lor între credincioși;
- f. Confeccionarea și răspândirea obiectelor cu caracter religios necesare bisericilor și credincioșilor creștini ortodocși;
- g. Confeccionarea și răspândirea obiectelor necesare cultului;
- h. Confeccionarea stofelor și țesăturilor necesare veșmintelor sfinte și costumelor preoțești;
- i. Țesutul covoarelor și scoarțelor românești.

Atelierele servesc și drept școală practică pentru calificarea monahilor și monahiilor într'o meserie, în scopul reînvierii vieții și activității artistice din sfintele mănăstiri.

ART. 179. — Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă funcționează sub îndrumarea Patriarhului, ajutat de un comitet tehnic ales de Sinodul Permanent și de Consiliul Național Bisericesc în ședință comună, pe termen de patru ani, compus din patru membri și un președinte.

Membrii pot fi realeși.

ART. 180. — Pentru atingerea scopului propus, activitatea Institutului Biblic se împarte în două sectoare:

A. Sectorul de Editură și Tipografie, și

B. Sectorul Atelierelor pentru confecționat obiecte de cult.

ART. 181. — Din Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă fac parte integrantă:

- a. Tipografia Cărților Bisericești din București;
- b. Tipografiile din mănăstirile Neamțu și Cernica;
- c. Atelierele de confecționat obiecte bisericești dela mănăstirea Antim din București și din alte mănăstiri;
- d. Școala și atelierul de pictură bisericească;
- e. Atelierul de tâmpiărie și sculptură bisericească;
- f. Atelierul de confecționat stoffe pentru haine preoțești și pentru odăjdii dela mănăstirea Țigănești și dela alte mănăstiri;
- g. Atelierul de ceramică.

Se încadrează în Institutul Biblic și de Misiune toate tipografiile eparhiale, ca unități ale sectorului de Editură și Tipografie, precum și toate atelierele de țesături și covoare din mănăstiri, ca unități ale Sectorului Atelierelor.

ART. 182. — La conducerea și supravegherea acestor sectoare poate fi delegat, prin decizie patriarhală, câte un Consilier Administrativ Patriarhal.

Deciziunea va preciza limitele, obligațiunile și răspunderile ce revin fiecărui consilier.

A. SECTORUL DE EDITURĂ ȘI TIPOGRAFIE.

Organizare, conducere și funcționare.

ART. 183. — Sectorul de Editură și Tipografie are mai multe birouri și secții — ateliere și anume:

Biroul secretariatului, cu funcționarii necesari și cu doi consilieri tehnici;

b. Biroul corectorilor;

c. Biroul de expediție, cu funcționarii necesari, dintre care unul va exercita rolul de șef al biroului;

d. Biroul contabilității, cu un funcționar de contabilitate, un calculator-normator și un funcționar însărcinat cu aprovizionarea întreprinderii cu toate materialele necesare;

e. Biroul de executarea comenzilor și al magaziiilor, având un funcționar magazioner, un magazioner ajutor și un îngrijitor;

f. Secția zetăriei și a lynotipiei;

g. Secția mașinilor;

h. Secția legătoriei de cărți.

Fiecare secție-atelier stă sub supravegherea și conducerea unui șef de secție, iar toate sub supravegherea și conducerea unui șef de atelier, cu numărul necesar de lucrători specialiști;

i. Serviciul de presă, curierul și îngrijitorii necesari.

ART. 184. — Sectorul de Editură și Tipografie lucrează sub conducerea, supravegherea și îndrumarea Consilierului Administrativ Patriarhal, ca membru al Consiliului Național Bisericesc, delegat de Patriarh. La îndeplinirea acestor atribuțiuni, consilierul este ajutat de biroul secretariatului, cu un secretar de redacție pentru reviste și cu un funcționar, care, în calitate de secretar al Sectorului, va lucra actele de birou, de un altul, care îi va sta în ajutor, mai ales pentru obținerea aprobărilor de tipărirea cărților editurii și de o dactilografă obligată a dactilografia atât actele de birou cât și articolele și lucrările ce se editează, în numărul de exemplare cerut de nevoile sectorului.

Secretarul ține evidența lucrărilor intrate și a celor rezolvate, până la trecerea lor în arhiva generală.

Atribuțiunile Consilierului Administrativ Patriarhal sunt:

a. Controlează inopinat și cât mai des biroul corectorilor, al expediției, al comenzilor și magaziei și raportează Vicarului Patriarhal cele constatate;

b. Are toată răspunderea tehnică a lucrărilor de editură dela tipografie și legătorie, pentru executarea în condițiuni optime;

c. Nu va permite culegerea și tipărirea niciunui text care nu are aprobările legale;

d. Poartă grije de procurarea din timp a materialului și clișeelor necesare publicațiilor Patriarhiei, precum și de regulata lor apariție și expediere;

e. Va întocmi referatele și toate lucrările speciale care i se cer de Patriarh sau de Vicar;

f. Poartă grija prezenței la serviciu a tuturor salariaților și semnează statul de salarii împreună cu șeful contabilității Administrației Patriarhale.

Secretarul de redacție al revistelor este răspunzător de adunarea din timp a materialului de tipărit la fiecare revistă și răspunde moralicește și materialicește de predarea lui la timp — aprobat și bun de imprimat.

Consilierii tehnici, repartizați sectorului de Editură, vor cerceta și întocmi referate, făcând propuneri cu privire la lucrările de editat încredințate de Patriarh, de Sf. Sinod sau de conducătorul sectorului de Editură și Tipografie.

Vor revedea din vreme textul cărților de slujbă și vor face propuneri concrete privitoare la perfecționarea ediției următoare, pentru a fi supuse aprobării Sf. Sinod.

ART. 185. — Corectorii îndeplinesc, fără a provoca întârzieri sau deranjări în munca tipografiei, toate lucrările de competența lor, ca: prima și a doua corectură, revizia și supra-revizia, dând «bun de tipar».

După tragerea primelor 40—60 exemplare, cum și din 5000 în 5000, vor controla tipăritura spre a se constata că nu s'a produs nicio schimbare în text.

ART. 186. — Biroul de expediție este condus de un șef, care:

- a. Coordonează munca celor ce fac parte din acest birou;
- b. Intocmește fișele parohiilor și ale abonaților la publicațiile Patriarhiei Române;
- c. Ține în ordine perfectă, cu notă la zi, fișierul, spre a putea da referințe exacte în orice moment i s'ar cere, făcând decontările de abonamente;
- d. Intocmește din vreme adresele necesare expedierii și completează mandatele, borderourile și toate formele cerute de expediere;
- e. Cercetează, controlează, execută și referă cu privire la reclamațiile în legătură cu expediția și abonamentele publicațiilor Patriarhiei;
- f. Ține evidența retururilor;
- g. Sistează automat trimiterea publicațiilor abonaților particulari care nu și-au înnoit abonamentul înainte de data expirării lui;
- h. Are în grije depozitul cu revistele Patriarhiei pe anul în curs, predând la magazie pe cele din anul expirat.

ART. 187. — Biroul contabilității este condus de un contabil, care, făcând parte din Serviciul Contabilității Administrației Patriarhale, lucrează sub îndrumările contabilului șef al aceluși serviciu și al Consilierului Administrativ Patriarhal, având în ajutor pe șeful de atelier pentru toate calculele legate de prețuri la comenzi și la vânzări și un normator pentru toate calculele legate de salariile și depășirile de normă ale muncitorilor.

Funcționarul de contabilitate mai are următoarele atribuțiuni:

- a. Îndeplinește toate lucrările contabile ale Sectorului, repartizate de contabilitatea Administrației Patriarhale;
- b. Impreună cu șeful atelierelor, face toate calculele în ce privește prețurile lucrărilor, iar cu normatorul depășirile de normă ale muncitorilor și reținerile pentru absențe și le comunică serviciilor și birourilor competente pentru a le executa;
- c. Intocmește la timp, din punct de vedere contabil, lucrările și formele ce se cer pentru împlinirea diverselor sarcini fiscale, de asigurări sociale, contribuții pentru fondul cultural, etc.;

d. Răspunde moralicește și materialicește de executarea la timp, corectă și exactă a lucrărilor și de legalitatea lor.

ART. 188. — În cadrul biroului contabilității, lucrează și funcționarul însărcinat cu aprovizionarea întreprinderii cu materialele necesare.

El este la dispoziția Consilierului Administrativ Patriarhal, pentru a procura toate materiile prime și materialele necesare bunului mers al întreprinderii, obținând aprobările și actele necesare dela forurile respective și luând toate măsurile ca să fie transportate la timp la întreprindere, pentru ca producția să nu sufere.

În anumite cazuri, la procurarea materialelor poate fi asistat de specialiști din cadrele atelierelor.

Răspunde moralicește și materialicește de eventualele pagube provenite din vina sa.

ART. 189. — Biroul de executare a comenzilor și al magaziiilor se compune din: un funcționar cu titlul de magazioner, un ajutor de magazioner și un îngrijitor.

Biroul execută, în maximum trei zile, toate comenzile care i s'au repartizat prin biroul secretariatului.

Magazionerul primește în depozit, scoate din el și expediază cu toate formele legale necesare, produsele Editurii și Tipografiei, precum și materiile prime și materialele procurate și poartă evidența mișcării materialelor și fișelor de depozit.

Magazionerul predă la timp celor în drept, materialele ce i se cer de șeful atelierelor, stând la dispoziția întreprinderii.

Magazionerul este gestionar și răspunzător de valorile încredințate.

ART. 190. — Toate atelierelor stau sub conducerea și îndrumarea tehnică a unui șef de atelier, ajutat de șefii de secții-ateliere.

Șeful atelierelor are următoarele atribuțiuni:

Intocmește nota de comandă cu precalculația materialelor, manoperei, cheltuelilor de regie, etc., și împreună cu funcționarul de contabilitate stabilește prețul lucrării, potrivit normelor legale;

Poartă grije de executarea ireproșabilă din punct de vedere tehnic și la timp a lucrărilor;

Depune tot interesul ca în atelier și între muncitori să domnească armonie, bună înțelegere, disciplină și îndeplinirea conștiincioasă a datoriilor, cu respectarea demnității muncitorului;

Primește referatele de necesitate dela șefii de secții, își dă avizul asupra necesității și urgenței lor și le prezintă Consilierului Administrativ Patriarhal;

Repartizează lucrul pe secții și urmărește executarea planului de producție;

Face propuneri motivate pentru angajări sau încetarea angajărilor de lucrători;

Intocmește referatele ce i se cer.

ART. 191. — Paza atelierelor, magaziiilor și curților tipografiei se asigură de trei paznici.

Ei sunt răspunzători de executarea conștiincioasă a tuturor dispozițiilor de Stat și ale conducerii Tipografiei, privitoare la securitatea interioară a instituției, atât în timpul zilei cât și noaptea, fie că se lucrează sau nu.

În timpul muncii, poartă evidența și oprește accesul străinilor în Tipografie,

Controlează zilnic instalațiile de apă și canal, ca să funcționeze normal, să nu se fumeze sau să se arunce chibrituri, țigări și să nu se lase resturi de foc în unghiuri și locuri care pot provoca ușor incendii sau explozii.

După încetarea lucrului, poartă grijă să nu rămână uși descuiate sau geamuri deschise, precum nici persoane dintre angajați care nu-și pot preciza rostul rămânerii în ateliere sau birouri.

Ei nu beneficiază de repaos duminical. Pentru serviciul din aceste zile primesc plată pentru ore suplimentare, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

Obligațiunile îngrijitorilor le stabilește Consilierul administrativ, pentru asigurarea bunului mers al Instituției.

ART. 192. — Când unul sau altul dintre birourile serviciului este supra aglomerat de lucru urgent, funcționarii altor birouri, mai puțin aglomerați de lucrări, sunt obligați a le da ajutor.

BIBLIOTÉCA.

ART. 193. — Toate bibliotecile instituțiilor și așezămintelor bisericesti dela centrul Patriarhiei, se concentrează într'o singură bibliotecă a Patriarhiei Române, sub conducerea directorului bibliotecar dela Institutul Teologic Universitar din București, ajutat de doi șefi bibliotecari: unul pentru biblioteca Institutului Teologic și altul pentru bibliotecile dela Administrația Patriarhală (dela mănăstirea Antim) și dela Arhiepiscopia Bucureștilor (palatul patriarhal).

ART. 194. — Fiecare bibliotecar șef va fi ajutat de un bibliotecar și un îngrijitor. Directorul bibliotecii va da directive șefilor de bibliotecă pentru organizarea și funcționarea bibliotecii și pentru întocmirea unei evidențe alfabetice pe autori și pe specialități a tuturor cărților și manuscriselor din toate bibliotecile așezămintelor eparhiale, mănăstirești, parohiale și ale tuturor așezămintelor și instituțiilor bisericesti...

Directorul va avea în acest scop un inventar — registru, etc., central, după modelul celui dela Academia R. P. R. Dânsul va îndruma, controla și verifica pe toți șefii bibliotecari dela centrele eparhiale și instituțiunile școlare din cuprinsul Patriarhiei, care vor lucra după norme comune.

Fiecare bibliotecar șef întocmește registrul inventar al cărților din biblioteca sa, în ordinea intrării lor și pe baza acestuia, fișele operelor, după specialitate, în ordinea alfabetică a titlului lor și după ordinea alfabetică a autorilor; poartă un registru de cărțile împrumutate, cu data ieșirii și intrării lor și cu adresa împrumutătorului; pentru fiecare carte împrumutată va cere dovadă de primire, pe care i-o restituie când i se aduce înapoi cartea, făcând imediat cuvenitele însemnări în registrul respectiv; ține sub cheie cărțile prohibite prin dispozițiunile de Stat sau ale Sf. Sinod, precum și pe cele care sunt de mare valoare și nu le împrumută nimănui fără autorizațiunea specială a Chiriarhului și rectorului sau a Vicarului Patriarhal; întocmește referatele de necesitate și le prezintă consilierului administrativ delegat cu răspunderea bibliotecii; dresează procesele verbale de primire și scoateri din inventar, împreună cu delegatul ser-

viciului inventarului din Administrația Eparhială sau Patriarhală și potrivit normelor de scoatere din inventar; îndeplinește toate lucrările privitoare la bibliotecă.

Biblioteca Patriarhiei Române stă sub controlul, îndrumarea și răspunderea gestionară a Consilierului Administrativ Patriarhal delegat cu conducerea sectorului cultural, de editură și tipografie — iar în Eparhii, sub a consilierului administrativ delegat cu sectorul cultural.

ART. 195. — Bibliotecarii centrelor eparhiale și instituțiilor școlare fac parte dintre funcționarii administrativi respectivi. Bibliotecarul șef, bibliotecarul și îngrijitorul bibliotecilor din Administrația Patriarhală și Arhiepiscopia Bucureștilor fac parte dintre funcționarii Administrației Patriarhale, iar directorul și bibliotecarul șef al bibliotecii dela Institutul Teologic Universitar, fac parte din personalul administrativ al Institutului Teologic din București.

B. SECTORUL ATELIERELOR INSTITUTULUI.

Organizare administrativă, unități de activitate, conducere.

ART. 196. — Sectorul Atelierelor cuprinde următoarele unități de activitate:

a. Atelierul de obiecte bisericesti și argintărie, pentru obiectele de cult, cu secțiuni speciale pentru cizelură artistică, pentru galvanoplastie și pentru filigran în argint;

b. Școala și atelierul de pictură bisericească;

c. Atelierul de tâmplărie și sculptură bisericească;

d. Atelierul de țesătorie pentru odăjdii și stofe preotești;

e. Atelierul de ceramică;

f. Atelierele de țesut covoare și scoarțe românești, dela mănăstirile din cuprinsul Patriarhiei.

ART. 197. — Acest sector este sub conducerea, supravegherea și îndrumarea unui Consilier Administrativ Patriarhal, ca membru al Consiliului Național Bisericesc, delegat de Patriarh, ajutat de consilierii tehnici respectivi, de șeful serviciului respectiv și de personalul administrativ necesar.

Atribuțiunile Consilierului Administrativ Patriarhal sunt:

— Elaborează planul de lucru anual și întocmește proiectul de buget al sectorului, ajutat de Serviciul Contabilității;

— Urmărește realizarea planului economic propus, prin aprovizionarea cu materii prime necesare, dotarea cu personal, planificarea producției, îmbunătățirea calitativă a producției și în special a lucrărilor de artă bisericească, distribuirea și vânzarea producției prin depozitele eparhiale și colportajele parohiale, păstrarea și ridicarea nivelului artei bisericesti românești pentru toate domeniile de activitate și ia toate măsurile privitoare la bunul mers al administrației.

ART. 198. — Pentru executarea acestor lucrări are o cancelarie a sectorului-ateliere, cu următorul personal:

a. Un șef de serviciu, care are sarcina de a îndeplini și urmări lucrările privitoare la: executarea comenzilor, aprovizionarea cu materiale, întocmirea formelor pentru actele de plată, întocmirea corespondenței și

urmărirea ei până ajunge la arhivă, grija prezenței în serviciu a personalului și ajută la realizarea planului de lucru propus și orice alte atribuțiuni ce i se dau;

b. Un funcționar de contabilitate, care se îngrijește de înregistrarea la fiecare atelier a mișcării materialelor primite în fabricație, de păstrarea evidenței transformărilor în fabricație și înregistrarea produselor fabricate. Calculează timpii de lucru, stabilind depășirile de normă și drepturile muncitorilor pentru aceste depășiri. Intocmește pre-calcularea și calcularea prețurilor de cost și vânzare la toate produsele atelierelor Institutului și verifică prețurile la comenzile directe și actele de facturare;

c. Un șef al depozitelor, care este gestionarul principal în materiale, materii prime, semifabricate și fabricate și are obligația de a păstra evidența mișcării acestora, când sunt date sau primite dela ateliere, în registrul legal și fișe de depozit, executând totdeodată vânzările către depozitele eparhiale. Păstrează întocmai și în perfectă stare, toate materialele și bunurile încredințate;

d. Un expeditor, ajutor al șefului de depozit, care execută ambalarea și expedierea comenzilor și care se ocupă de cumpărările mărunte de materiale și alte atribuții date;

e. O dactilografă;

f. Un funcționar însărcinat cu evidența inventarului serviciului, care inventariază și marchează mobilierul, mașinile, sculele, accesoriile și toate bunurile serviciului, executarea formelor pentru ordonanțare, alcătuirea statelor de plată la personalul plătit din fonduri proprii, păstrarea registrelor de cifra de afaceri și plata impozitelor către Stat, pentru cifra de afaceri, impozitul comercial, etc.

ORGANIZAREA TEHNICĂ A ATELIERELOR — PRODUCȚIA.

ART. 199. — Atelierul de obiecte bisericesti și argintărie al Institutului este organizat cu zece secții de fabricație și anume:

- Secția prese,
- Secția Druckbanck,
- Secția cizelură,
- Secția ajustură,
- Secția băi (argintat, nichelat, aurit),
- Secția polizoare,
- Secția laminoare,
- Secția lustru (poleitorie),
- Secția filigran, și
- Secția galvanoplastie.

Acest atelier este dotat cu personalul tehnic (lucrători) trebuitor, recrutat din monahi și maștri mireni, în scopul formării lucrătorilor monahi.

Este condus de un membru al comitetului tehnic, de preferință cleric, cunoscător al întregului sistem de fabricație, având calificarea tehnică. El este ajutat de doi maștri șefi de secție dintre lucrători, și un funcționar. Funcționarul este însărcinat cu gestiunea magaziei de semifabricate, stanțe, scule, precum și cu evidența procesului de fabricație,

lucrări pe care le execută sub controlul funcționarului de contabilitate al secției.

ART. 200. — Membrul comitetului tehnic — șef al atelierului — are în sarcină, pe lângă conducerea tehnică a lucrărilor de atelier, grija executării planului de producție pentru lucrările de depozit, planificate de conducere, precum și a comenzilor primite din afară. În acest scop reparatizează sarcinile de producție pe secții și pe muncitori, urmărește înlesnirea desfășurării fazelor de producție, creșterea cantitativă și calitativă a producției — în special pentru lucrările cu caracter artistic —, păstrarea în bună stare a mașinilor, instalațiilor și sculelor, bună folosire a materialelor și reducerea la minimum a deșeurilor, semnalând în scris conducerii orice abatere a personalului în subordine. Supraveghează buna înregistrare a materialelor, precum și lucrările de evidență a transformării în fabricație.

Supraveghează calculul prețurilor de cost la devizele pentru mărfurile de depozit și întocmește devizele pentru comenzile primite direct sau pentru reparațiuni. Intocmește referatele de necesitate pentru atelier, verifică și dă aviz pentru angajarea lucrătorilor.

ART. 201. — Producția atelierului se execută pe bază de comenzi lunare pentru mărfuri de depozit, în cadrul producției anuale planificată la buget. Planul de lucru lunar se stabilește de consilierul administrativ împreună cu membrul comitetului tehnic și cei doi șefi de secție dintre muncitori, programând lucrarea obiectelor cerute la vânzare, pentru valoarea lunară obligatorie.

ART. 202. — Toată producția se execută pe baza modelelor intrate în tradiția și canonul Institutului, orice model nou trebuind să fie verificat de comitetul tehnic și să fie supus spre aprobare Patriarhului.

ART. 203. — Școala și atelierul de pictură funcționează în localul mănăstirii Antim, urmărind realizarea unui atelier cu executanți exclusiv dintre monahi. Pentru realizare, se înființează în cadrul acestui atelier o școală de pictură bisericească, în scopul pregătirii de elemente dintre monahi și elevi ai Seminariilor Monahale și școlilor de cântăreți bisericești. Cursurile școlii vor putea fi frecventate și de pictori mireni sau studenți de la Institutul de Arte Frumoase, și studenți teologi, care vor putea lucra sub îndrumarea Institutului.

ART. 204. — Conducerea acestei unități o are un profesor specialist în pictură bisericească, membru în comitetul tehnic al Institutului, care va preda lecții și va face exerciții practice cu elevii în cadrul școlii, ajutat fiind de un pictor șef al atelierului și împreună cu care va îngriji de executarea planului de producție.

ART. 205. — Scopul școlii de pictură va fi instruirea elevilor în domeniul picturii de icoane și potrivit cu dezvoltarea sa, în cel al picturii murale, în frescă, tempera, etc. Obiectivul atelierului va fi de a lucra anual un număr de icoane de biserici, pentru iconostas și catapeteasmă, epitafe, prapori, etc., și icoane cerute de credincioși, potrivit planului de producție fixat prin buget și planificat de comitetul tehnic.

ART. 206. — Elevii atelierului și școlii de pictură sunt bursieri ai Institutului; pictorii sunt chemați temporar pentru executarea planului de producție sau comenzi speciale și se angajează în acord, la bucată.

ART. 207. — Pe lângă școala și atelierul de pictură se institue de Patriarh, prin decizie, ori de câte ori va fi nevoie, Comisiunea de examinare a pictorilor și zugravilor bisericești, în vederea autorizării lor pentru executări de picturi bisericești ortodoxe. Comisiunea face propuneri în acest scop Patriarhului (art. 172, lit. b) din prezentul regulament.

ART. 208. — Atelierul de tâmplărie și sculptură bisericească funcționează cu trei secții și anume: secția mașinilor mecanice pentru prepararea lemnului, secția tâmplărie și secția sculptură.

Este condus de un sculptor cu gradul de șef de atelier, specialist în lucrările de interioare și mobilier de biserici, ajutat de cei trei șefi de secție dintre muncitori, sub îndrumarea și supravegherea membrului comitetului tehnic dela atelierul de pictură și sculptură. Lucrătorii atelierului sunt călugări și maestri mireni, în scopul formării elementelor dintre călugări.

Șeful de atelier are sarcina primirii comenzilor, fixării prețurilor, întocmește referatele de necesitate pentru materiale și personal, se îngrijește de alegerea și procurarea materialelor, repartizarea lucrărilor pe secții și pe muncitori, întocmește singur sau cu membrul comitetului tehnic dela pictură și sculptură, proiectele și schițele (desenele) pentru lucrări și urmărește buna executare a comenzilor, întrebuintarea rațională a materialelor și păstrarea stilului curat bisericesc în lucrările executate.

Toate celelalte obligațiuni de serviciu privitor la gestiunea materialelor și a utilajului, sunt identice cu cele prevăzute la art. 200 din prezentul regulament.

ART. 209. — Atelierul nu execută lucrări de depozit și lucrări particulare, ci numai comenzi de interioare sau mobilier de biserici ori comenzi pentru Administrația Patriarhală și instituțiile anexe, precum și pentru cancelaria Arhiepiscopiei Bucureștilor.

ART. 210. — Atelierul de țesătorie al Institutului se află instalat în localul propriu dela mănăstirea Țigănești, județul Ilfov, și funcționează cu următoarele secții:

- Secția de torsiune manuală și mecanică,
- Secția de preparare,
- Secția războaielor mecanice Jacquard,
- Secția războaielor manuale,
- Secția apretură și vopsitorie,
- Secția croitorie,
- Secția covoare și scoarțe românești.

ART. 211. — Atelierul este condus de o monahie cu studii și practică de specialitate, membră în comitetul tehnic, ajutată de un maestru mecanic și patru șefe de secție, dintre lucrătoare. Intregul personal este compus din călugărițe și surori, singurul specialist mirean fiind mecanic, până la specializarea unei monahii.

ART. 212. — Planul de producție al atelierului, care este stabilit în comenzi de depozit, precum și atribuțiile și obligațiile șefei de atelier și lucrătoarelor; sunt identice cu cele prevăzute la art. 200—202 din prezentul regulament.

ART. 213. — Secția de apretură și vopsitorie funcționează la mănăstirea Plumbuita, cu personalul necesar, în cadrul activității practice a Seminarului Monahal.

ART. 214. — Secția de croitorie de odăjdii și veșminte preoțești funcționează în localul mănăstirii Antim și este compusă din secția de croit, secția de confecționat odăjdii și secția de confecționat haine preoțești. Este condusă de un șef croitor și este dotată cu personalul de trebuință. Execută lucrări de depozit pentru odăjdii și comenzi la cerere pentru haine preoțești. Funcționează potrivit obligațiilor regulamentare prevăzute în art. 200—202 din prezentul regulament.

ART. 215. — Secția de covoare și scoarțe românești funcționează la mănăstirea Țigănești, cu secții în toate mănăstirile de călugărițe din țară și sunt conduse de șefe de secție, călugărițe, specializate în această lucrare, secțiile fiind dotate cu lucrătoare călugărițe. Funcționează în condițiile prevăzute de art. 200—202 ale prezentului regulament.

ART. 216. — Pentru promovarea producției în atelierele Institutului sau atelierele mănăstirești de pictură, sculptură, covoare, vopsit, apretură, ceramică, etc., se va putea angaja un inspector (inspectoare) tehnic.

VÂNZAREA PRODUSELOR.

DEPOZITELE EPARHIALE, COLPORTAJELE PAROHIALE.

ART. 217. — Conform art. 160, al. II din Statut, toate produsele Institutului Biblic, supuse regimului de vânzare din depozit, se distribuie bisericilor și credincioșilor prin magazinele bisericesti eparhiale, atelierele Institutului putând însă contracta și angajamente directe cu credincioșii, la comenzi speciale pentru biserici sau la reparații.

În acest scop, se înființează pe lângă fiecare Eparhie un depozit-magazin care, respectând toate obligațiile fiscale privitoare la actele de comerț, va fi aprovizionat de Institut cu mărfurile necesare, la cerere.

ART. 218. — Activitatea depozitelor eparhiale va fi îndrumată și susținută în deosebi prin distribuirea acestor mărfuri către credincioși prin Protopopii și Parohii, la colportajele parohiale, potrivit art. 53, lit. 1 și art. 68 lit. e din Statut, Comitetul Parohial având obligația organizării colportajului în parohii.

ART. 219. — În vederea reînvierii vieții și activității artistice din sf. mănăstiri și în scopul calificării personalului școalelor și atelierelor mănăstirești, toate mănăstirile din țară sunt obligate a trimite la atelierele Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă pe călugării și călugărițele calificate sau cu înclinare deosebită pentru un meșteșug sau o preocupare practică ori artistică. În acest scop, Chiriarii vor da ajutorul trebuitor.

ART. 220. — Depozitele eparhiale, dată fiind menirea lor pentru susținerea activității Institutului și pentru misiunea de răspândire a producției specific bisericesti a Institutului, sunt datorate a desvolta o activitate rodnică și efectivă; în acest scop Chiriarii supraveghează activitatea lor și îngrijesc de realizarea programului stabilit de Statut.

2. — FONDUL DE CREDIT ȘI AJUTOR PENTRU CLERUL ORTODOX ROMÂN.

Numele, scopul și sediul.

ART. 221. — În conformitate cu art. 159 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, pe lângă Patriarhia Română funcționează, cu patrimoniu distinct, Fondul de Credit și Ajutor al clerului ortodox român.

ART. 222. — Sediul Fondului este în București, la Administrația Patriarhală — mănăstirea Antim.

ART. 223. — Scopul Fondului este:

- a. A da împrumut membrilor, Eparhiilor, mănăstirilor și parohiilor;
- b. A acorda ajutoare de moarte, membrilor și soțiilor lor.

Membrii, drepturi, datorii, restituiri.

ART. 224. — Sunt membri ai Fondului, dacă primesc salariul pe state de plată lunare: Chiriarii, Arhierii, preoții, diaconii, monahii, cântăreții, membrii corpului profesoral și administrativ dela școalele pentru pregătirea personalului bisericesc și salariații Centrelor Eparhiale și dela Patriarhie.

Membrii Fondului de Credit și Ajutor, pensionați, pot rămâne membri ai Fondului, dacă după data pensionării continuă să depună cotizația fixată de conducerea Fondului.

ART. 225. — Orice membru are dreptul să facă împrumuturi la Fondul de Credit numai în contul salariului său și este obligat să achite lunar o cotizație fixă, ce se stabilește de către Consiliul Fondului, cu aprobarea Patriarhului.

ART. 226. — Cotizațiile lunare ale membrilor și ratele împrumuturilor, se varsă Fondului prin: Protopopii, oficiile de ordonanțare sau casierii Centrelor Eparhiale și ale școalelor bisericești.

Membrii pensionari depun aceste cotizații și rate de împrumut Fondului, numai prin Protopopii.

ART. 227. — Cotizațiile pot fi ridicate de membru la pensionare și în caz de pierdere a calității de membru.

În caz de deces, ridicarea se va face de urmașii legali. În toate cazurile, se vor reține în prealabil datoriile către Fond.

ART. 228. — Calitatea de membru se pierde:

- a. Prin ieșirea din rândul salariaților Bisericii sau așezămintelor bisericești;
- b. Prin nedepunerea, prin pensionare sau refuz scris, timp de trei luni consecutiv a cotizațiilor și contribuțiilor fixate;
- c. Prin moarte.

IMPRUMUTURI.

ART. 229. — Pentru orice împrumut se face cerere către conducerea Fondului.

Cererile sunt tip și se pot ridica dela Oficiile Protopopești, dela instituțiile bisericești sau dela Administrația Fondului.

ART. 230. — Imprumutul în contul salariului va fi restituit în cel mult 24 rate lunare consecutive, reținute din salariu prin statele de plată.

ART. 231. — Pentru orice împrumut făcut în contul salariului, se cer doi giranți.

Cererile de împrumut, făcute de membrii Fondului în limita totalului cotizațiilor personale ce au la Fondul de Credit, sunt scutite de giruri.

Totalul girurilor nu trebuie să depășească o sumă egală cu de opt ori salariul girantului, fără a depăși plafonul stabilit, pentru împrumuturi, el neputându-se împrumuta decât pentru rest.

Cererile de împrumut ale funcționarilor neclerici din Administrația Patriarhală și ale celor dela Centrele Eparhiale, trebuie să poarte, pe lângă girul a doi preoți membri și girul consilierului administrativ dela sectorul unde face serviciul solicitantului; iar ale celor dela școlile pentru pregătirea personalului bisericesc, și girul directorului sau Rectorului instituției la care funcționează.

ART. 232. — Cererile tip de împrumuturi adresate conducerii Fondului, nu pot fi luate în considerație, dacă semnătura giranților nu este certificată de Protoiereul circumscripției respective sau de șeful instituției unde solicitatorul prestează serviciul.

În caz când giranții sunt clerici, semnătura trebuie să fie întărită cu sigiliul parohiei. De asemenea și semnătura Protoiereului sau a șefului instituției trebuie să aibă sigiliul acelei instituții.

ART. 233. — Fondul acordă împrumuturi pentru construcțiuni de biserici, capele de cimitir, case parohiale sau alte construcțiuni bisericești. Ele vor fi acordate pe garanția personală și solidară a membrilor Consiliului Parohial.

Orice cerere de acest fel a parohiei va fi luată în seamă numai dacă este însoțită de procesul-verbal al Adunării Parohiale, ținută în conformitate cu art. 57 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, dacă poartă girul preotului paroh și al întregului Consiliu Parohial și este însoțită de avizul favorabil și garanția Consiliului Eparhial.

În aceleași condițiuni se pot acorda împrumuturi și mănăstirilor.

De asemenea, Fondul dă împrumuturi Eparhiilor Bisericii Ortodoxe Române, pentru nevoile urgente bisericești. În acest caz cererea de împrumut a Eparhiei trebuie să fie însoțită de procesul-verbal al Consiliului Eparhial, convocat anume în acest scop și să poarte girul Chiriarhului și al membrilor Consiliului Eparhial.

ART. 234. — Procentul perceput la împrumuturi este procentul maxim al Băncii de Stat. El servește la acoperirea cheltuelilor administrative și de întreținere ale imobilelor unde funcționează Fondul, etc. Beneficii sau risturne nu se acordă.

ART. 235. — Restituirea împrumuturilor se face în rate lunare, fiecare rată fiind compusă dintr'o fracție egală din capital și procentul calculat pro rate temporis.

Eparhiile, parohiile și mănăstirile, vor restitui împrumuturile lor în cel mult 24 rate lunare consecutive.

ART. 236. — Niciun împrumut nou nu va putea fi acordat Eparhiilor, mănăstirilor și parohiilor, înainte de restituirea celui vechiu.

Membrii Fondului, chiar dacă nu au restituit vechiul împrumut, pot obține un al doilea împrumut pentru cazuri excepționale bine justificate, cu lichidarea vechiului împrumut și fără ca cele două împrumuturi să depășească plafonul fixat.

Cuquantumul sumei pe care o poate împrumuta un membru al Fondului este egal cu de opt ori salariul pe care îl primește lunar.

Pensionarii, membri ai Fondului, au și ei dreptul să se împrumute, dar numai cu o sumă egală cu de patru ori pensia și numai dacă au depus cotizațiile la zi.

Plafonul împrumuturilor poate fi ridicat sau coborât la propunerea Consiliului, cu aprobarea Patriarhului.

ART. 237. — Protoiereii și cei însărcinați cu plata salariilor cuvenite personalului clerical, didactic și administrativ, membri ai Fondului, vor reține sumele datorate Fondului de Credit prevăzute în borderourile trimise, depunându-le a doua zi după încasare la Banca de Stat și comunicând imediat Fondului îndeplinirea acestor operațiuni.

Bisericile cu averi proprii vor proceda în același mod cu privire la cotizațiile și ratele datorate de personalul lor.

ART. 238. — Datoria din cotizații și împrumuturi trece înaintea tuturor creanțelor ce grevează salariul, afară de impozitele către fisc.

ART. 239. — Dacă membrul Fondului care are datorii, decedează sau pierde din orice cauză dreptul la salariu, sau la pensie, giranții intră automat în obligația de a restitui împrumutul garantat de ei. În acest caz li se vor aplica în totul dispozițiunile articolului precedent.

Dacă parohia debitoare nu restituie trei rate lunare consecutive, giranții împrumutului acordat parohiei intră automat în obligația de a restitui împrumutul.

Dacă mănăstirea sau Eparhia nu restituie trei rate lunare consecutive, giranții împrumutului acordat mănăstirii sau Eparhiei intră automat în obligația de a restitui împrumutul.

CONDUCERE, ADMINISTRATIE ȘI CONTROL.

ART. 240. — Fondul de Credit este sub conducerea, îndrumarea și supravegherea Consilierului Administrativ Patriarhal, ca membru al Consiliului Național Bisericesc, delegat de Patriarh.

Consilierul administrativ este ajutat de un consiliu special, compus din cinci membri, ales de Consiliul Național Bisericesc, pe termen de patru ani și aprobat de Patriarh.

ART. 241. — Atribuțiunile consiliului sunt:

a. Face propuneri cu privire la proiectul de buget;

b. Avizează cu privire la ridicarea sau coborîrea plafonului împrumuturilor și ajutoarelor de moarte, în urma propunerii făcută de Consilierul Administrativ Patriarhal;

c. Face propuneri cu privire la orice chestiune de interes general al Fondului;

d. Intocmește darea de seamă anuală asupra operațiunilor Fondului, care va fi publicată în Buletinul Oficial al Patriarhiei.

Toate lucrările consiliului vor fi supuse aprobării Patriarhului sau delegatului său, Vicarul Patriarhal.

ART. 242. — Consiliul se întrunește la convocarea consilierului administrativ, care este președintele lui și care fixează și ordinea de zi. Spre a lucra valabil, se cere prezența a cel puțin trei membri. Unul dintre funcționarii Fondului, desemnat de consilierul administrativ, face oficiul de secretar al consiliului. El redactează procesul-verbal de ședință și îl înscrie într'un registru anume.

Chestiunile ridicate în scris de cel puțin 50 membri ai Fondului, vor fi înscrise obligatoriu pe ordinea de zi a consiliului.

ART. 243. — Membrii consiliului vor fi remunerați conform cu dispozițiunile financiare în vigoare, cu aprobarea Patriarhului.

ART. 244. — Operațiunile Fondului sunt supuse controlului financiar intern al Administrației Patriarhale; iar contul de gestiune al fiecărui an se verifică și se descarcă de către Adunarea Națională Bisericească.

Această descărcare nu împiedecă acțiunea în răspundere, dacă în urmă se descoperă nereguli evidente, dar acțiunea nu poate fi pusă în mișcare fără aprobarea scrisă a Patriarhului.

ART. 245. — Fondul este reprezentat în justiție, în fața autorităților și față de terți de Patriarh sau împuterniciții săi legali.

ART. 246. — Atribuțiunile Consilierului Administrativ Patriarhal și consiliului, în conducerea și administrarea Fondului, le fixează Patriarhul prin decizie.

ART. 247. — Bugetul Fondului este înglobat, cu gestiune separată, în bugetul Administrației Patriarhale. Veniturile bugetare se compun din: procentele percepute la împrumuturi, din contribuțiunile debitorilor la cheltuelile de administrație, din taxa de 100 lei pe care orice membru este obligat să o plătească la înscriere și din contribuția lunară depusă de casele de ajutor reciproc ale clerului și salariaților administrativi bisericești.

Cheltuelile cuprind: indemnizațiile consiliului, salariile personalului, materiale de cancelarie, abonamente telefonice, taxe poștale, iluminatul, încălzitul și contribuția la cheltuelile generale ale Administrației Patriarhale.

ART. 248. — Consilierul administrativ este ajutat în administrarea Fondului de un subșef de serviciu al administrației Fondului, cu pregătire contabilă și funcționarii necesari; drepturile și îndatoririle acestora fiind acelea ale funcționarilor bisericești în genere.

ART. 249. — Contabilitatea, casieria și registratura Fondului sunt comune cu cele ale Administrației Patriarhale, în cadrul căreia funcționează Fondul.

ART. 250. — Odată cu cotizația amintită la art 225, toți membrii Fondului sunt obligați să contribuie lunar pentru ajutoare de înmormântare, cu o sumă ce se va fixa de Patriarh, la propunerea consiliului.

Din aceste contribuțiuni, Fondul de Credit și Ajutor dă soției și copiilor membrilor decedați un ajutor de deces. În lipsa acestora, rudele sau persoanele care au suportat cheltuelile de înmormântare au dreptul la restituirea lor, în limita plafonului fixat.

Din același fond se acordă un ajutor membrilor în caz de deces al soțiilor lor.

ART. 251. — Quantumul acestor ajutoare se fixează prin bugetul fiecărui an în raport cu disponibilitățile exercițiului financiar expirat, cu cazurile de deces survenite pe acelaș interval de timp și cu prevederile la încasările de contribuții, cât și la eventualele decese pe noul an bugetar.

Nu beneficiază de acest ajutor membrii care nu au achitat contribuția la zi.

În caz că survin evenimente excepționale de natură să sporească peste prevederile normale numărul de decese, în așa măsură încât chestiunea ajutoarelor de moarte să nu poată fi acoperită, quantumul ajutorului fixat prin buget va putea fi redus, cu aprobarea Patriarhului, la propunerea consiliului special.

ART. 252. — Urmașii celor decedați nu pot obține acest ajutor dacă nu înaintează cererea însoțită de extrasul de deces, prin protoieria respectivă.

ART. 253. — Ajutoarele de moarte vor fi achitate prin protoiereul respectiv, soției membrului decedat sau copiilor, dovedind că au suportat cheltuelile de înmormântare. În lipsa acestora, rudele sau persoanele vor avea dreptul numai la rambursarea cheltuelilor de înmormântare, în baza actelor legale certificate de organele locale și până la concurența ajutorului fixat de regulament.

Din aceste ajutoare, Fondul va reține mai întâi datoriile membrului decedat, fără nicio altă formalitate.

DISPOZIȚIUNI TRANZITORII.

ART. 254. — Oficiile protopopești din cuprinsul Patriarhiei Române, prin operațiunile lor cu Patriarhia în serviciul clerului, vor fi socotite case de ajutor reciproc — prin analogie cu cele ale celorlalți salariați sindicaliști

ART. 255. — Conducătorii oficiilor protopopești — protoiereii și secretarii — Rectorii Institutelor Teologice, directorii școlilor de cântăreți bisericești și ai seminariilor monahale sunt gestionari și supuși tuturor obligațiunilor de răspundere ca gestionari.

ART. 256. — Ei vor păstra și ține la curent fișele membrilor Fondului din protopopiat sau din Instituția respectivă precum și borderourile cu sumele încasate, etc. — și le vor prezenta oricărui control.

Refuzul protopopului sau al organelor menționate la art. 255, de a aduce la îndeplinire dispozițiunile Statutului, Sf. Sinod și Patriarhiei, privitoare la reținerile pentru Fondul de Credit și Ajutor, pentru Fondul de Asigurare, pentru abonamente, cărți și contribuțiuni, etc., nedepunerea la timp a sumelor încasate, va fi socotit ca nesupunere la dispozițiunile Sf. Sinod și Statutului și ordinelor chiriarchale și sancționat, conform regulamentului de disciplină bisericească, prin trimiterea la Consistoriul eparhiei respective, acuzarea făcând-o inspectorul general bisericesc al Consistoriului Central — care va introduce apel în caz de nemulțumire față de hotărârea Consistoriului eparhial.

ART. 257. — Pensionarii clerici care au fost membri ai fostei Case de Credit și Ajutor a clerului ortodox, azi Fondul de Credit și Ajutor, vor putea beneficia de quantumul ajutorului mutual de deces ce se acordă și membrilor activi, dacă în termen de 45 zile dela publicarea prezentului re-

gulament, vor cere reînscrierea ca membri ai Fondului și dacă vor depune cotizațiile și contribuțiile restante la zi.

ART. 258. — Clericii pensionari care nu au fost membri ai Fondului de Credit și Ajutor, dar care vor să devină, vor trebui ca în termen de 45 zile dela publicarea prezentului regulament, să ceară înscrierea ca membri la Fondul de Credit și Ajutor, depunând cotizațiile și contribuțiile cu începere dela 1 Ianuarie 1949. Aceștia vor beneficia de jumătate din ajutorul ce se acordă membrilor activi.

ART. 259. — Activul și pasivul Casei de economii, Credit și Ajutor a Clerului Ortodox Român, desființată, trece asupra Fondului de Credit și Ajutor pentru Clerul Ortodox Român, integrându-se în patrimoniul acestuia.

ART. 260. — Activul și pasivul tuturor Caselor de credit și economie, bănci populare sau cooperative de credit ale clerului din diferite județe sau eparhii desființate prin noile legiuri, trec asupra Fondului de Credit și Ajutor pentru Clerul Ortodox Român, iar imobilele în patrimoniul eparhiilor respective, cu obligațiunea de a le folosi pentru nevoile clerului.

ART. 261. — Lichidarea se va face la cererea reprezentanților legali ai acestor instituțiuni — prin delegații lor și ai Fondului de Credit și Ajutor al Clerului Ortodox Român.

3. — FONDUL DE ASIGURARE AL BUNURILOR BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE.

ART. 262. — În conformitate cu art. 159 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, pe lângă Patriarhia Română funcționează Fondul de Asigurare al bunurilor Bisericii Ortodoxe Române.

Sediul Fondului este în București, la sediul Administrației Patriarhale.

ART. 263. — Menirea Fondului este să asigure contra pericolului de incendiu atât imobilele bisericesti, ca: biserici, mănăstiri, schituri, reședințe patriarhale, mitropolitane, episcopale, protopopești și parohiale, institute, școli teologice și bisericesti, ateliere, case producătoare de venit, etc., cât și conținutul acestor imobile.

Asigurarea este obligatorie pentru toate unitățile bisericesti.

ART. 264. — Fondul de Asigurare se alimentează din ratele anuale, depuse de părțile constitutive ale Bisericii și care vor fi calculate în raport cu valoarea averilor asigurate.

Aceste rate vor fi trecute în bugetele anuale ale părților constitutive asigurate.

Autoritățile bisericesti superioare vor respinge bugetele supuse aprobării lor, dacă unitățile în subordine n'au înscris în ele prevederi pentru plata ratei de asigurare.

Dacă asigurarea a fost contractată după punerea în aplicare a bugetului, se va recurge la fondul de rezervă, sau se va produce la modificarea bugetului.

Pentru acoperirea ratelor, în caz de necesitate, parohiile în baza unei hotărâri a Adunării parohiale, pot să recurgă la contribuția credincioșilor.

ART. 265. — Fondul de Asigurare este sub conducerea, îndrumarea și supravegherea consilierului administrativ patriarhal, ca membru al Consiliului Național Bisericesc, delegat de Patriarh.

Fondul este reprezentat în justiție, în fața autorităților și în raporturile cu terții de Patriarh, sau împuterniciții săi legali.

ART. 266. — Bugetul Fondului de Asigurare se înglobează în bugetul Administrației Patriarhale, cu conturi separate.

Veniturile bugetare se compun dintr'o cotă de cel mult 25%, percepută drept cheltueli de regie asupra primelor de asigurare încasate de la asigurați, și din primele de asigurare.

Cele dintâi alimentează cheltuelie de administrație, în care intră salariile personalului, materialele de cancelarie, plata telefoanelor, taxele poștale, etc. și contribuția la cheltuelile generale ale Administrației Patriarhale.

Primele de asigurare servesc exclusiv pentru acoperirea daunelor.

Pe măsura stabilirii de excedente bugetare, se va putea crea un fond destinat pentru ajutorarea parohiilor și mănăstirilor sărace, la terminarea bisericilor în construcție și la restaurarea lor.

ART. 267. — Operațiunile Fondului sunt controlate de organele de control financiar intern ale Patriarhiei.

Contul de gestiune al fiecărui an se verifică și se descarcă de către Adunarea Națională Bisericească. Această descărcare nu oprește acțiunea în răspundere, dacă, în urmă, se descoperă nereguli evidente; acțiunea neputând fi pusă în mișcare fără aprobarea scrisă a Patriarhului.

ART. 268. — Consilierul administrativ este ajutat în administrarea Fondului de un șef de secție al administrației Fondului cu funcționarii necesari.

ART. 269. — Contabilitatea, casieria și registratura Fondului sunt comune cu cele ale Administrației Patriarhale, în cadrul căreia funcționează acest Fond.

ASIGURARE, REASIGURARE, DAUNE.

ART. 270. — Valoarea, la care părțile constitutive ale Bisericii sunt obligate să-și asigure bunurile, este întreaga valoare reală a acestora, adică valoarea cuprinsă în inventar. Prin excepție de la regula de mai sus și numai pentru primii trei ani următori punerii în aplicare a acestui regulament, se admite o asigurare la jumătate din valoarea de mai sus. În cazuri excepționale și pentru motive bine verificate, asigurarea poate fi redusă până la un sfert din valoarea bunurilor respective, cu aprobarea Patriarhului.

Privitor la bisericile monumente istorice, se va proceda la stabilirea valorii reale prin aplicarea normelor de evaluare ale Statului.

Fondul de Asigurare își rezervă dreptul să procedeze la o verificare, acolo unde va avea îndoeli asupra realității valorii din inventar sau a evaluării bisericilor monumente istorice.

ART. 271. — Primele de asigurare se vor fixa sau modifica prin decizie dată de Patriarh, la propunerea consilierului administrativ patriarhal.

Ele se stabilesc precum urmează :

Tare — tare 1 leu la mia de lei asigurată;

Mixt — tare 2 lei la mia de lei asigurată;

Tare — slab sau slab — tare, 3 lei la mia de lei asigurată;

Slab — slab, 4 lei la mia de lei asigurată.

Partea întâia a cuvintelor de mai sus se referă la pereții imobilului, iar partea a doua la acoperiș .

Peretele e tare: când e făcut din piatră, beton sau cărămidă; mixt: când e făcut din paiente, chirpici (cărămidă nearsă), vălătuci, gard de nuele lipite cu pământ sau din pământ bătut; și slab: când e făcut din lemn.

Acoperișul e tare: când e învelit cu eternit, țiglă, olane sau tablă; și slab: când e învelit cu draniță, șindrila, șiță, stuf sau alte materiale ușor inflamabile.

Pentru conținutul imobilelor (mobilier sau orice altă avere mobilă), se adaogă la fiecare primă de mai sus 50% din valoarea ei.

În caz că bunul asigurat se află în condițiuni deosebit de expuse la incendiu, adică e situat la o distanță mai mică de 15 metri de un imobil ușor inflamabil, primele pentru imobile vor putea fi majorate până la îndoitul lor. Asigurații sunt datori să semnaleze în ofertele lor asemenea circumstanțe. Nearătarea lor atrage decăderea din beneficiul poliței.

ART. 272. — Durata asigurării este de 10 ani.

ART. 273. — Contractul devine perfect între părți numai după încasarea de către Fondul de Asigurare a primei rate; până atunci asiguratorul neavând nicio obligație de desdăunarea.

Plata asigurării se face în 10 rate anuale egale, la începutul fiecărui an de asigurare, la sediul Fondului.

Scadența ratelor, dela a doua și până la a zecea, este ziua corespunzătoare datei la care s'a achitat prima rată.

Asiguratul va fi prevenit în scris cu o lună înainte de scadență.

Neachitarea ratei la scadență și nici în cel mult 30 zile dela scadență, dă drept Fondului să refuze orice desdăunare de incendiu, sau s'o reducă la jumătate, dacă rata întârziată a fost achitată înainte de producerea incendiului.

În caz că incendiul s'a produs înainte de achitarea ratei întârziate, asiguratul decade din beneficiul poliței, fără a putea invoca eventuala neprevenire cu o lună înainte de scadență.

ART. 274. — Daunele cauzate de incendiu se vor despăgubi în măsura în care bunurile au fost asigurate și în raport cu întinderea daunei.

Incendiul va fi anunțat Fondului de Asigurare în primele 24 ore următoare producerii lui.

Constatarea și evaluarea daunelor se va face de un delegat al Fondului, în prezența reprezentanților legali ai asiguratului, după îndeplinirea formalităților puse de legea Asigurărilor contra incendiilor. Dacă obiectul a fost reasigurat, la lucrare poate să ia parte și expertul reasiguratorului.

Despăgubirea va fi stabilită de consilierul administrativ patriarhal, în raport cu constatările despre care vorbește alineatul precedent și în conformitate cu dispozițiunile legale în vigoare și ale prezentului regulament.

Ea va fi achitată în cel mult 30 zile dela depunerea raportului de constatare și evaluare a daunelor.

ART. 275. — Această despăgubire va putea să fie refuzată dacă incendiul a provenit din culpa sau neglijența prepușilor asiguratului; sau dacă prin culpă ori evidentă neglijență, asiguratul, oricare ar fi el, n'a procedat de îndată la măsurile cele mai eficace pentru stingerea sau localizarea incendiului.

ART. 276. — Fondul de Asigurare poate să reasigure tot sau parte din portofoliul său de polițe.

ART. 277. — La finele anului, Fondul de Asigurare va încheia bilanțul și contul de profit și pierdere.

Nu aparțin anului respectiv porțiunile de prime bine intrate, dar aferente anului următor; nici primele nedatorate și achitate cu anticipație.

Pentru formarea rezervei tehnice și numai în primii cinci ani următori punerii în vigoare a prezentului regulament, Fondul va preleva 60% din primele aparținând anului respectiv. După trecerea acestor cinci ani, rezerva tehnică va fi alimentată numai cu 40% din acele prime.

DISPOZIȚIUNI TRANZITORII.

ART. 278. — Unitățile bisericesti asigurate în prezent în altă parte, vor putea să continue să execute față cu asiguratorii lor contractele de asigurare.

La expirare, contractele nu vor mai fi reînnoite, unitățile bisericesti suszise fiind obligate să se asigure la Fondul de Asigurare al Bunurilor Bisericii Ortodoxe Române.

ART. 279. — Fondul poate să majoreze din oficiu valorile asigurate înainte de punerea în vigoare a prezentului regulament, până la jumătate din valoarea reală a bunurilor, dar va aplica în acest caz primele prevăzute la art. 271.

ART. 280. — Dispozițiunile prezentului regulament se consideră înscrise de drept și în contractele de asigurare încheiate înainte de punerea în vigoare a prezentului regulament.

ART. 281. — Fuzionarea Fondurilor de asigurare dela diversele părți constitutive ale Bisericii Ortodoxe Române cu Fondul de Asigurare, ce funcționează pe lângă Patriarhia Română, este obligatorie.

IV. CABINETUL MEDICAL.

ART. 282. — Pe lângă Administrația Patriarhală funcționează un cabinet medical, după normele deciziilor Ministerului Sănătății, condus de un medic, având specialitatea «medicină generală». El este ajutat de un (o) asistent (ă) cu pregătire sanitară, tehnică și administrativă.

ART. 283. — Medicul conducător al acestui cabinet consultă pe salariații din Administrația Patriarhală, Administrația Arhiepiscopiei Bucureștilor, elevele, corpul didactic și administrativ dela Seminarul Monahal Plumbuita, prescrie și le aplică tratamente gratuite în cazuri mai ușoare, atât în cabinet cât și la domiciliul salariaților, în caz de boală. Cazurile mai grave și de specialitate le îndrumază la dispensare și spitale.

Intocmește și ține fișele medicale, face notările convenite în carnetele medicale, eliberează adeverințe și certificate medicale salariaților, cu

aprobarea șefului instituției, îndeplinește toate îndatoririle prevăzute în legile și deciziile Ministerului Sănătății, care privesc organizarea și funcționarea cabinetelor medicale.

Se îngrijește pentru dotarea cabinetului cu medicamentele și materialele sanitare necesare, întocmind referatele de necesitate pentru cele care urmează a se cumpăra din comerț.

Medicamentele obținute, fie prin Ministerul Sănătății, fie cumpărate din comerț, vor fi încredințate asistentului (ei), care va justifica întrebuințarea lor cu situații și forme similare altor cabinete sau dispensare.

ART. 284. — Asistentul (a) dela cabinetul medical al Patriarhiei va îndeplini și funcțiunea administrativă impusă de cancelaria cabinetului, ca referent (ă) șef (ă), executând toată corespondența cabinetului medical, cât și ca gestionar (ă) al uneltelor și medicamentelor, etc.

Intrucât cabinetul medical al Patriarhiei este dotat cu instalațiuni tehnice pentru tratament medical cu raze ultra-scurte și raze ultra-violete și infra-roșii, — asistentul (a) va avea sau își va însuși și cunoștințele tehnice pentru conducerea și întrebuințarea acestor aparate.

Medicamentele se vor elibera beneficiarilor pe baza rețetelor-bonuri, semnate de medicul cabinetului și se vor înregistra în registrul-depoziț, conform normelor generale pentru toți gestionarii, beneficiarii semnând de primire.

ART. 285. — Salarizarea medicului va fi aceea echivalentă medicului secund, cea de medic șef revenind medicului dela Policlinica Institutului Teologic, iar a asistentului (ei) va fi cea corespunzătoare funcțiunii administrative de referent principal sau cea pentru tehnicieni, dacă conduce și aparatele medicale de raze.

Arhiepiscopia va contribui la plata salariilor și întreținerii cabinetului.

ORELE DE SERVICIU.

OBLIGAȚIILE FUNCȚIONARILOR.

ART. 286. — Fiecare serviciu își are funcționarii trebuitori.

Orele de lucru în Cancelaria Patriarhală sunt cele stabilite de Consiliul de Miniștri pentru toți funcționarii de birou din Ministere, iar pentru lucrători, cele stabilite pentru lucrătorii din atelierele publice.

ART. 287. — Consilierii Administrativi Patriarhali, membrii corpului de inspecție și control și personalul Cancelariei Patriarhale precum și instituțiilor anexe prevăzute în acest regulament, se bucură de dispozițiunile generale cu privire la funcționari în ceea ce privește salarizarea, fie că sunt plătiți de Stat, fie din fonduri proprii, iar numirea lor se va comunica Ministerului Cultelor.

ART. 288. — Funcționarii Administrației Patriarhale sunt obligați a-și îndeplini îndatoririle funcțiunii lor, în conformitate cu dispozițiunile acestui regulament și cu ordinele superioare. În caz contrar, se fac pasibili de sancțiunile legale.

ART. 289. — Toate dispozițiunile contrarii regulamentului de față sunt și rămân abrogate.

Acest regulament, votat de Adunarea Națională Bisericească în ședința dela 26 Februarie 1950, intră în vigoare pe data publicării în revista «Biserica Ortodoxă Română», buletinul oficial al Patriarhiei Române.

M I N I S T E R U L C U L T E L O R

D E C I Z I A Nr. 32.234

**PENTRU APROBAREA REGULAMENTULUI PENTRU
ADMINISTRAREA AVERILOR BISERICESTI
DIN PATRIARHIA ROMÂNĂ**

MINISTRUL CULTELOR,

Având în vedere adresele Administrației Patriarhale cu Nr. 20.678 din 1950 și 21.411/1950, înregistrate la Ministerul Cultelor sub Nr. 31.010 din 1950 și 31.910/1950;

Având în vedere referatul Direcțiunii Evidenței și Coordonării cu Nr. 32.230 din 29 Septembrie 1950;

Văzând prevederile art. 206 din Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române;

În temeiul art. 2 din Decretul Nr. 37 din 1948 pentru organizarea Ministerului Cultelor,

D E C I D E:

Art. 1. — Regulamentul pentru administrarea averilor bisericesti, votat de Adunarea Națională Bisericească în ședința dela 26 Februarie 1950, se aprobă.

Art. 2. — Un exemplar din acest Regulament, vizat spre aprobare de Ministerul Cultelor, se va publica în Buletinul Oficial al Patriarhiei Române.

Art. 3. — Directorul Evidenței și Coordonării din Minister este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Decizii.

Data azi, 29 Septembrie 1950.

MINISTRUL CULTELOR,
(ss) Stanciu Stoian

REGULAMENT PENTRU ADMINISTRAREA AVERILOR BISERICESTI.

I. CLASIFICAREA AVERII BISERICESTI.

ART. 1. — Bunurile cari aparțin Patriarhiei, Eparhiilor (Episcopii și Arhiepiscopii), Protopopiatelor, Parohiilor, Mănăstirilor și celorlalte instituțiuni persoane juridice ale Bisericii Ortodoxe Române constituie avere bisericească.

ART. 2. — Din punct de vedere al destinației sale, averea bisericească cuprinde: bunuri sacre și bunuri comune.

Sunt bunuri sacre cele care prin sfințire sau binecuvântare sunt destinate cultului divin, cum sunt: locașurile de cult (catedrale, biserici, parclise, capele, etc.), odoarele și vestmintele bisericești, cărțile de ritual, cimitirele, etc.

Sunt asimilate cu bunurile sacre și se bucură de același regim juridic și bunurile prețioase, adică acelea care au o valoare, fie artistică, fie istorică, fie prin materialul din care sunt confecționate, cum sunt: picturile, sculpturile, țesăturile artistice, miniaturile, cărțile rare, documentele, lucrările din materiale scumpe, etc.

Sunt bunuri comune cele afectate întreținerii bisericilor, a slujitorilor ei, operelor culturale și de caritate și îndeplinirii celorlalte scopuri ale Bisericii, cum sunt: casele parohiale, reședințele Chiriarhilor, chiliile mănăstirilor, edificiile școlilor bisericești, edificiile administrațiilor bisericești, muzeele religioase, așezămintele și instituțiile culturale, filantropice și economice, terenurile agricole, pășunile, viile, livezile, grădinile, drepturile patrimoniale, creanțele, fondurile, hârțile de valoare, averea în numerar, etc.

Apartenența unui bun la o categorie sau alta din cele de mai sus, va fi stabilită, în caz de îndoială, de către Sinodul Permanent.

II. ORGANELE DE ADMINISTRARE ALE AVERILOR BISERICESTI ȘI ATRIBUȚIUNILE LOR.

ART. 3. — Fiecare din părțile componente ale Bisericii Ortodoxe Române își administrează averea, prin organe proprii, sub controlul și tutela organelor superioare, în conformitate cu legile Țării, cu dispozițiunile Statutului de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române și ale prezentului Regulament.

Organele de administrație ale averilor bisericești sunt datorate să păstreze, să îmbunătățească și să sporească, în cele mai bune condițiuni, toate bunurile ce le sunt încredințate spre administrare.

A La Parohie.

ART. 4. — Bunurile parohiale se administrează de Consiliul Parohial prin epitropi, sub îndrumarea și controlul parohului.

ART. 5. — Indatoririle Consiliului Parohial sunt:

a) Verifică și înaintează Consiliului Eparhial inventarul averii parohiale;

b) Pregătește proiectele de buget și conturile de gestiune, pe care le supune Adunării Parohiale;

c) Se îngrijește de păstrarea în bună stare a imobilelor parohiale și stabilește mijloacele necesare în acest scop, supunându-le Adunării Parohiale spre aprobare;

d) Inzestrează locașurile de cult cu odoare, vestminte și mobilierul necesar;

e) Stabilește condițiunile în care urmează a se valorifica bunurile comune bisericesti;

f) Face propuneri Adunării Parohiale pentru dobândirea, grevarea, sau înstrăinarea bunurilor bisericesti imobile;

g) Stabilește mijloacele pentru salarizarea personalului bisericesc, făcând Adunării Parohiale cuvenitele propuneri;

h) Îndeplinește orice alte îndatoriri ce-i sunt atribuite prin legi, statute, regulamente, decizii sau instrucțiuni ale autorităților superioare.

ART. 6. — Epitropul are următoarele îndatoriri:

a) Intocmește conform normelor în vigoare și ține la curent inventarul averii parohiale;

b) Ține registrul de venituri și cheltueli;

c) Incasează sumele cuvenite parohiei și face plățile curente cu aprobarea parohului;

d) Păstrează într'o ladă sau cassă de fier banii și hârțile de valoare, conform normelor legale;

e) Se îngrijește ca bunurile bisericesti să fie în bună stare;

f) Prezintă la sfârșitul anului bugetar un raport documentat asupra veniturilor și cheltuelilor bisericesti;

g) Îndeplinește orice alte îndatoriri ce i se dau de organele superioare sau de Consiliul Parohial.

ART. 7. — Parohul are următoarele îndatoriri:

a) Îngrijește ca toate actele epitropilor să se îndeplinească la timp și potrivit legilor, Statutului bisericesc, regulamentelor și instrucțiunilor privitoare la administrarea averilor bisericesti;

b) Aprobă actele de plată încheiate de epitropi și aduce la îndeplinire hotărârile Adunării Parohiale și ale organelor superioare;

c) Controlează, împreună cu Consiliul Parohial, averile parohiale și verifică în același mod cassa, ori de câte ori va fi nevoie, dar cel puțin de 4 ori pe an.

B. La Protopopie.

ART. 8. — Avera Protopopiei se administrează de protopop.

Obligațiile protopopului, modul de administrare, bugetul și gestiunea averilor protopopești se stabilesc și se aprobă de Consiliul Eparhial, la propunerea protopopului.

Controlul administrării averilor protopopești, al cassei și al gestiunii, se face de delegații Consiliului Eparhial, ori de câte ori este nevoie, dar cel puțin de 2 ori pe an.

C. La Mânăstiri.

ART. 9. — Administrarea averilor mânăstirești se face de stareț sau stareță cu ajutorul Consiliului Economic și al Soborului mânăstiresc, în conformitate cu dispozițiunile Regulamentului pentru organizarea vieții monahale și funcționarea administrativă și disciplinară a mânăstirilor.

ționarea, schimbarea, grevarea sau înstrăinarea bunurilor imobile ale Patriarhiei;

g) Aprobă bugetele și conturile de gestiune ale școlilor pentru pregătirea personalului bisericesc, care depind direct de Administrația Patriarhală;

h) Indrumează, verifică și controlează administrația și gestiunea bunurilor bisericești ce aparțin părților componente locale ale Bisericii Ortodoxe Române;

i) Exerciță orice alte atribuțiuni ce-i sunt acordate prin legi, statute și regulamente sau prin hotărîrea Adunării Naționale Bisericești.

ART. 20. — Consiliul Național Bisericesc exerciță atribuțiunile sale prin Permanența sa, alcătuită din Consilierii Administrativi Patriarhali.

Hotărîrile Permanenței privind chestiunile dela art. 19 lit. b, c și f de mai sus, vor fi supuse ratificării Consiliului Național Bisericesc în prima ședință a acestuia.

ART. 21. — Atribuțiunile serviciului administrării bunurilor bisericești, a serviciului tehnic și a serviciului de contabilitate și casierie sunt cele prevăzute în art. 14, 15 și 16 de mai sus pentru serviciile similare dela Eparhii, privind însă numai administrarea bunurilor Patriarhiei și în conformitate cu dispozițiunile prevăzute la art. 158—172 din Regulamentul pentru determinarea atribuțiunilor Patriarhului și de funcționare a organelor deliberative și executive din Patriarhia Română.

Ele pot îndeplini atribuțiuni similare și pentru celelalte părți componente ale Bisericii Ortodoxe Române, la cererea sau hotărîrea organelor centrale în drept.

ART. 22. — Patriarhul, în ceea ce privește administrarea bunurilor bisericești centrale, are următoarele atribuțiuni:

a) Indrumează și controlează direct, prin Vicarii Patriarhali, prin delegați, sau prin corpul de inspecție și control, modul în care se face administrarea averilor Patriarhiei.

b) Aprobă direct sau prin Vicarii Patriarhali actele de gestiune întocmite de Consiliul Național Bisericesc, de Permanența acestuia sau de serviciile Administrației Patriarhale.

F. Supravegherea generală a averilor bisericești.

ART. 23. — Patriarhul, pe temeiul dreptului de devoluțiune, prevăzut de canonul 11 al Sinodului VII Ecumenic, are îndatorirea de a supraveghea modul în care se face administrarea întregii averi bisericești, fiind în drept a lua toate măsurile legale de îndreptare acolo unde prestigiul Bisericii și buna chivernisire a acestor averi o cer.

Măsurile luate de Patriarh sunt obligatorii. Cei care nu le aduc la îndeplinire se fac vinovați de delictul neascultării de ordinele autorității superioare și vor fi pedepsiți ca atare.

Aceleași îndatoriri și drepturi le au Mitropoliții pentru Eparhiile sufragane, iar Sf. Sinod și Adunarea Națională Bisericească pentru averea bisericească a Patriarhiei Ortodoxe Române.

ART. 24. — Ministerul de Culte are dreptul de control asupra administrării averilor bisericești, potrivit dispozițiunilor legilor sale de organizare.

III. DOBÂNDIREA AVERILOR BISERICESTI.

ART. 25. — Patriarhia, părțile componente locale și toate persoanele juridice ale Bisericii Ortodoxe Române pot dobândi bunuri, în conformitate cu dispozițiunile codului civil, ale celorlalte legi, ale Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române și ale Regulamentului de față.

ART. 26. — Donațiile de orice natură se acceptă numai dacă sunt de un real folos instituțiilor bisericesti.

Acceptarea se va face, după următoarea procedură: la parohii, parohul aduce la cunoștința Consiliului Parohial actul de donație. Consiliul Parohial, în cazul când hotărăște primirea donației, face cuvenitele propuneri Adunării Parohiale. Dacă și Adunarea Parohială acceptă donația, actul împreună cu încheierile Consiliului Parohial și ale Adunării Parohiale se înaintează Consiliului Eparhial spre aprobare.

La mănăstiri, starețul sau stareța aduce la cunoștința Consiliului Economic actul de donație, care, în caz de acceptare, se supune deliberării Soborului Mănăstiresc. Dacă și Soborul Mănăstiresc acceptă donația, actul împreună cu încheierile Consiliului Economic și ale Soborului Mănăstiresc se înaintează Consiliului Eparhial spre aprobare.

La protopopii și eparhii, actele de donație se supun deliberării și aprobării Consiliului Eparhial de protopop sau respectiv de Consilierul Administrativ Economic.

La Patriarhie, actul de donație se supune deliberării și aprobării Consiliului Național Bisericesc de Consilierul Administrativ Economic.

În cazul când Consiliul Eparhial, respectiv Consiliul Național Bisericesc acceptă donația și se aprobă de Chiriarhul respectiv sau de Patriarh, se intervine prin Ministerul Cultelor pentru îndeplinirea formelor de procedură civilă privitoare la persoanele juridice.

ART. 27. — Donațiile manuale se primesc de organele de administrație ale bunurilor bisericesti, pentru fiecare instituție bisericescă în parte.

În toate cazurile se va respecta și prevederile legilor în vigoare.

ART. 28. — Cumpărările de bunuri imobile se fac numai în caz de necesitate, constatată de organele statutare astfel:

a) La parohii necesitatea se constată de Consiliul Parohial prin proces-verbal special și se trimite Consiliului Eparhial spre aprobare și împuternicire de a trata cumpărarea.

b) La Protopopii, propunerea se face de Protopop și se aprobă de Consiliul Eparhial;

c) La mănăstiri necesitatea se constată de Consiliul Economic cu avizul Soborului Mănăstiresc. Procesele verbale ale Consiliului Economic și ale Soborului Mănăstiresc se supun spre aprobare și împuternicire Consiliului Eparhial;

d) La Eparhii necesitatea se constată de Consiliul Eparhial, iar aprobarea se dă de Chiriarh;

e) La Patriarhie necesitatea se constată de Consiliul Național Bisericesc, la propunerea Permanenței sale.

Aprobarea hotărîrii Consiliului Național Bisericesc se dă de Patriarh.

IV. SCHIMBAREA, GREVAREA ȘI INSTRĂINAREA AVERII BISERICEȘTI.

ART. 29. — Bunurile sacre și prețioase, oricăror instituții bisericești ar aparține, sunt inalienabile și imprescriptibile și ca atare nu pot fi schimbate, grevate, înstrăinate, urmărite sau sechestrate.

Bunurile sacre, dela bisericile desființate, în cazul că nu sunt de o valoare prețioasă, se vor folosi conform dispozițiilor Chiriarhului. Altfel ele vor fi păstrate în muzeul eparhial.

Bunurile prețioase trebuiesc păstrate în încăperi speciale sau săli de muzeu.

În cazuri cu totul excepționale și numai pentru interese superioare bisericești, la propunerea Chiriarhului respectiv, Sinodul Permanent poate aproba ca unele bunuri prețioase să fie dăruite.

ART. 30. — Schimbarea, grevarea sau înstrăinarea averii bisericești imobile, cu caracter comun, sunt îngăduite numai când interesele vitale ale Bisericii le justifică și dacă astfel de operațiuni aduc avantajii reale Bisericii.

A. La Parohii.

ART. 31. — Când o parohie vrea să vândă un imobil, Consiliul Parohial va fi convocat anume în acest scop spre a delibera și hotărî asupra chestiunii cu cel puțin $\frac{2}{3}$ din numărul membrilor care formează Consiliul Parohial. Această hotărîre va fi supusă aprobării Adunării Parohiale, care va fi convocată în acest scop. La Adunare vor trebui să fie prezenți numărul de membri cerut de art. 57 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române.

ART. 32. — Procesele verbale, conținând toate elementele de mai sus, se vor încheia în două exemplare, din care unul se va păstra în arhiva parohiei, iar altul se va înainta protopopiei respective cu raport deosebit din partea parohului, în care se va cere trimiterea lucrărilor la Consiliul Eparhial pentru aprobare.

Consiliul Eparhial, primind lucrările, le va examina și va hotărî asupra înstrăinării cu majoritatea absolută de voturi a membrilor care compun Consiliul Eparhial. Hotărîrea trebuie să aibă avizul contenciosului și aprobarea Chiriarhului.

ART. 33. — Vânzarea unui imobil bisericesc nu se poate face decât prin licitație publică după aprobarea dată de Consiliul Eparhial, conform art. 32 de mai sus și potrivit condițiilor fixate de Consiliul Parohial prin proces verbal.

ART. 34. — Licitația se va ține de către epitropii parohiei sub președinția parohului.

La condițiuni egale, sunt preferați preoții parohiei în primul rând, iar în al doilea rând ceilalți slujitori ai bisericii.

ART. 35. — Termenul de licitație va fi adus la cunoștința celor interesați, cu cel puțin 15 zile înainte de ținerea licitației, prin afișare la oficiile publice din localitate și prin publicarea datei și a condițiilor licitației într-o gazetă cotidiană răspândită.

Licitația se va ține în cancelaria parohială.

ART. 36. — Procesul verbal de tinerea licitatiei va cuprinde toate elementele si datele necesare unei expuneri complete a modului cum a decurs licitatia si va fi semnat de paroh, de epitropi si de doi martori asistenti, alesi cu preferinta dintre membrii Adunarii Parohiale.

La procesul verbal se vor atasa toate actele in cauza.

ART. 37. — Lucrarile astfel incheiate se vor inainta protopopului spre a fi trimise Consiliului Eparhial.

Acesta le va examina in sedinta plenara si pe baza rezultatului obtinut la licitatie va decide cum va gasi cu cale.

Hotarirea Consiliului Eparhial se va supune aprobării Chiriarhului.

ART. 38. — In cazul cand Consiliul Eparhial nu aproba licitatia, el va putea hotari sa se tina o noua licitatie, iar daca dupa doua licitatii consecutive rezultatul nu este favorabil, Consiliul Eparhial va putea decide, cu aprobarea Chiriarhului, fie vanzarea prin buna invoiala, fie amanarea vanzarii imobilului in cauza.

Tratarea vanzarii prin buna invoiala se face dupa procedura stabilita de art. 31 si 32.

Daca Chiriarhul nu aproba rezultatul vanzarii prin buna invoiala, toate formele indeplinite mai inainte ramân fara efect.

ART. 39. — In cazul cand rezultatul licitatiei este aprobat, Consiliul Eparhial dispune incheierea contractului, care se va autentifica, fiind semnat de paroh ca presedinte si de epitropi.

ART. 40. — După incheierea contractului se va trimite o copie Consiliului National Bisericesc spre a se scoate imobilul respectiv din inventarul general de imobile bisericesti prevazut de acest Regulament.

ART. 41. — Schimbarea vreunui imobil parohial cu alt imobil, sau grevarea lui in vreo forma oarecare se va face prin buna invoiala, cu respectarea dispozitiunilor cuprinse in art. 31 si 32 de mai sus.

B. La Protopopii.

ART. 42. — Bunurile protopopiatelor se pot instraina, schimba sau greva, la propunerea protopopului, de catre Consiliul Eparhial, cu respectarea dispozitiunilor referitoare la schimbarea, instrainare sau grevarea imobilelor eparhiale.

C. La Mânastiri.

ART. 43. — Instrainarea bunurilor manastiresti se face de catre Consiliul Economic al manastirii, cu incuviintarea Soborului Manastiresc si cu aprobarea Consiliului Eparhial si a Chiriarhului respectiv.

Vanzarea se face prin licitatie publica, respectandu-se dispozitiunile prevazute de art. 35 si 36.

Contractul se semneaza de catre starete, dupa ce s'a obtinut mai intai aprobarea si viza Chiriarhului.

Daca acesta nu aproba, toate formalitatile indeplinite ramân fara efect.

ART. 44. — Licitatia se tine de catre un delegat al Consiliului Eparhial numit de Chiriarh. Rezultatul licitatiei se aproba de Chiriarh, dupa avizul Consiliului Eparhial, potrivit normelor prevazute de art. 38 din prezentul regulament, sau se respinge daca licitatia nu a dat rezultat favorabil.

ART. 45. — Schimbările sau grevările de orice fel se fac prin bună învoială de către Consiliul Economic al mănăstirii cu aprobarea prealabilă a Consiliului Eparhial. Contractele nu sunt valabile decât după aprobarea prețului și condițiilor de către Consiliul Eparhial și după încuviințarea Chiriarhului.

Mănăstirea care cere înstrăinarea, schimbarea sau grevarea unui imobil, trebuie să arate motivele care îndrituiesc aceasta și să dea în prealabil toate deslușirile necesare.

Dispozițiunile art. 40 de mai sus sunt obligatorii și pentru mănăstiri.

D. La Eparhii.

ART. 46. — La Eparhii, bunurile imobile bisericesti se înstrăinează, se schimbă sau se grevează după normele prevăzute pentru parohii. Hotărîrea se ia, la propunerea consilierului administrativ economic, de către Consiliul Eparhial cu majoritatea absolută a voturilor membrilor care formează Consiliul Eparhial.

Consilierul administrativ economic va hotărî ținerea licitației, stabilind condițiunile de vânzare precum și persoana delegată cu conducerea licitației. Această hotărîre se va lua cu aprobarea Chiriarhului. Rezultatul licitației se va aproba de Chiriarh, după avizul Permanenței și al contenciosului. În caz de neaprobare se va ține o nouă licitație, iar dacă nici după a doua licitație nu se obține un rezultat satisfăcător, Consiliul Eparhial cu încuviințarea Chiriarhului, poate hotărî fie vânzarea prin bună învoială, fie amânarea înstrăinării bunului bisericesc propus spre vânzare.

Licitația se va ține cu îndeplinirea formalităților prevăzute de art. 35 și 36 din acest regulament, iar contractul se va încheia, autentifica și semna de către un delegat al Consiliului Eparhial, care va lucra în numele Chiriarhului, în urma cuvenitei aprobări și pe temeiul unei împuterniciri speciale din partea acestuia.

Modalitatea încheierii și semnării contractului, prevăzută în articolul de față, se aplică atât la contractele încheiate prin bună învoială, cât și la acelea făcute pe bază de licitație publică.

ART. 47. — O copie după contractul autentificat de către judecătoria sau tribunal se va trimite de către Eparhie Consiliului Național Bisericesc în termen de 30 zile dela autentificare, spre a se face cuvenitele modificări în inventarul general al imobilelor bisericesti.

ART. 48. — Schimbările sau grevările de imobile dela Eparhii se fac prin bună învoială, după încuviințarea prealabilă a Consiliului Eparhial, cu aprobarea Chiriarhului.

E. La Patriarhie.

ART. 49. — Bunurile imobile comune ale Bisericii Ortodoxe Române, administrate de Patriarhie, nu se pot înstrăina decât cu încuviințarea Consiliului Național Bisericesc, la propunerea Permanenței sale.

Hotărîrile Consiliului Național Bisericesc se supun aprobării Patriarhului.

Instrăinarea acestor bunuri se face prin licitație publică, observându-se dispozițiunile art. 35 și 36 din prezentul regulament. Condițiile licitației se fixează de către Permanență.

Rezultatul licitației se supune aprobării Președintelui Consiliului Național Bisericesc, care oricând poate orândui o nouă licitație, dacă rezultatul celei dintâi nu e favorabil. De asemeni, dacă nici după a doua licitație nu se obține un rezultat favorabil, președintele Consiliului Național Bisericesc, pe baza referatului Permanenței, poate hotărî vânzarea prin bună învoială sau amânarea înstrăinării imobilului în cauză.

ART. 50. — In caz de vânzare prin bună învoială a imobilului proprietate a întregii Biserici, contractul este valabil numai după aprobarea președintelui și a condițiilor de vânzare de către Consiliul Național Bisericesc, cu majoritatea absolută de voturi și cu aprobarea Patriarhului.

ART. 51. — Când licitația este aprobată, președintele Consiliului Național Bisericesc autoriză persoana care să încheie și să semneze contractul.

Contractul nu devine definitiv și nu poate fi semnat și autentificat decât după vizarea lui de contencios și după aprobarea lui de Patriarh.

ART. 52. — Schimbările sau grevările imobilelor proprietatea Patriarhiei se fac prin bună învoială, după încuviințarea Consiliului Național Bisericesc, cu aprobarea Patriarhului.

ART. 53. — In cazuri de schimbări de imobile, Consiliul Eparhial pentru Parohii, Protopopii, Mănăstiri și Eparhii și Consiliul Național Bisericesc pentru averea Patriarhiei, pot desemna comisiuni speciale de expertiză, care vor merge la fața locului și vor stabili dacă și în ce condițiuni se pot face asemenea schimburi de imobile bisericesti.

Cheltuelile necesare efectuării acestor expertize se suportă de părțile ce vor să facă schimbul.

ART. 54. — Odată cu înaintarea actelor spre aprobarea unei vânzări, cumpărări, schimbări sau grevări de imobile, partea componentă respectivă trebuie să trimită autorității superioare un plan de situația imobilului, o descriere a acestuia, precum și evaluarea lui aproximativă, sau, dacă este cazul, un extras din cartea funduară.

ART. 55. — Instrăinări de bunuri bisericesti sacre sau de bunuri imobile cu caracter comun, pe cale de donațiuni, nu se pot face decât în mod excepțional și numai către biserici sau instituțiuni bisericesti. Aceste donațiuni vor trebui să fie încuviințate la Parohii, Protopopiate, Mănăstiri și Eparhii, de Consiliul Eparhial, cu aprobarea Chiriarhului, la Patriarhie de Consiliul Național Bisericesc, cu aprobarea Patriarhului.

V. ADMINISTRAREA AVERILOR FUNDAȚILOR, ASOCIAȚIILOR CU CARACTER RELIGIOS ȘI ȘCOLILOR PENTRU PREGĂTIREA PERSONALULUI BISERICESC.

ART. 56. — Averile bisericesti provenite din donații de orice natură, care nu au personalitate juridică, se administrează de organele de administrație și gestiune ale părților componente ale Bisericii cărora le sunt afectate, după normele prevăzute în acest regulament pentru administrarea averilor bisericesti, în vederea realizării scopului stabilit de donator.

ART. 57. — Avera fundatiilor cu caracter religios, care au personalitate juridică, se administrează sub controlul autorității eparhiale în raza căreia își are sediul legal, de organele prevăzute în actele de fundație sau

în testamente. Numai în lipsa unor asemenea dispozițiuni, administrarea se face de serviciul administrării bunurilor eparhiale.

Veniturile acestor fundații se întrebuințează în scopul prevăzut în actele de fundație sau testament.

ART. 58. — Avera asociațiilor cu caracter bisericesc se administrează de organele prevăzute în actele constitutive și în statute, în conformitate cu dispozițiunile acestora.

Administrarea averilor acestor asociațiuni se va face sub controlul organelor bisericești din Eparhia în care ele își au sediul legal.

ART. 59. — Avera fundațiilor bisericești cu personalitate juridică poate fi înstrăinată, schimbată sau grevată, după normele prevăzute pentru bunurile parohiale. În acest caz, atribuțiunile episcopilor, ale Consiliului Parohial și ale Adunării Parohiale sunt îndeplinite de episcopii speciali și ctitorii instituiți pe baza actelor de fundație. Modificarea menționată în averea acestor fundațiuni se poate face cu aprobarea Consiliului Eparhial; Chiriarhul are dreptul de a decide în caz de divergență între ctitori și episcopii speciali, asupra utilității înstrăinării, grevării sau schimbării imobilului în cauză.

ART. 60. — Avera instituțiilor școlare eparhiale (Școli de cântăreți bisericești, Seminarii Monahale și Institute Teologice), se administrează de serviciul bunurilor bisericești și prin organele prevăzute în regulamentele de organizare ale acestor școli.

VI. RESPONSABILITĂȚI.

ART. 61. — Membrii organelor de administrare a averilor bisericești sunt răspunzători pentru pagubele pricinuite acestor averi prin rea credință, neglijență sau nepricepere.

Răspunderea civilă nu exclude răspunderea penală, iar aprobarea gestiunii nu constituie o descărcare de răspundere pentru neregulele constatate ulterior.

ART. 62. — Organele însărcinate cu controlul actelor de administrație și gestiune sunt solidar răspunzătoare cu organele de administrare pentru toate pagubele cauzate averii bisericești, prin neexercitarea controlului la care erau obligate sau prin exercitarea unui control insuficient.

ART. 63. — Legea patrimoniului public se aplică și persoanelor prevăzute de art. 61 și 62 de mai sus.

ART. 64. — Organele răspunzătoare conform art. 61 și 62 din prezentul regulament sunt obligate să depună sumele cu care au păgubit averea bisericească, în termen de 15 zile dela data încunoștințării. În caz de neurmărire, se vor sesiza organele judiciare competente.

În orice caz, administratorii și gestionarii, precum și organele de control, care se vor fi făcut vinovați de păgubirea în orice mod a averii bisericești, vor fi suspendați și trimiși în fața instanțelor de judecată bisericească, dacă fac parte din personalul bisericesc; iar persoanele civile vor fi destituite din funcțiunile pe care le îndeplinesc.

Consiliile Parohiale, Consiliile Eparhiale și Consiliul Național Bisericesc, în cazul când au pricinuit pagube averilor bisericești, vor fi dizolvate prin decizia Chiriarhului respectiv, sau a Patriarhului.

Deciziile de dizolvare ale Chiriarhului vor putea fi apelate la Consiliul Național Bisericesc, iar cele ale Patriarhului la Adunarea Națională Bisericească.

Termenul de apel este de 15 zile dela comunicarea deciziei de dizolvare.

Contra hotărîrilor date în apel de Consiliul Național Bisericesc și de Adunarea Națională Bisericească, nu există nicio cale de atac.

ART. 65. — În locul consiliilor dizolvate, se numesc de Chiriarh și de Patriarh comisiuni interimare, până la alegerea noilor organe similare.

VII. DISPOZIȚIUNI FINALE.

ART. 66. — Toate edificiile bisericesti, școlare și fundamentale, precum și obiectele de valoare, vor fi asigurate contra incendiului. Asigurarea se face numai la Fondul de Asigurare al Bunurilor Bisericii Ortodoxe Române din Administrația Patriarhală.

ART. 67. — Administrația Patriarhală, prin Serviciul administrării bunurilor bisericesti, va ține un registru inventar, în care se vor trece toate bunurile bisericesti existente la punerea în aplicare a prezentului regulament și în care se vor adăuga sau scădea bunurile imobile cumpărate sau vândute ulterior. De asemeni, se vor nota în acest registru și ipotecile sau alte sarcini ce vor apăsa asupra imobilelor bisericesti.

ART. 68. — Acest regulament intră în vigoare după publicarea lui în revista «Biserica Ortodoxă Română», buletinul oficial al Patriarhiei Ortodoxe Române.

Pe aceeași dată se abrogă:

a) Regulamentul pentru administrarea afacerilor epitropești în Parohii și Eparhii, publicat în Monitorul Oficial Nr. 28 din 8 Februarie 1927.

b) Regulamentul pentru organizarea și funcționarea Eforiei Bisericii Ortodoxe Române, publicat în Monitorul Oficial Nr. 28 din 8 Februarie 1927, și

c) Regulamentul pentru înstrăinarea bunurilor bisericesti, publicat în Monitorul Oficial Nr. 15, din 20 Ianuarie 1930.

Votat de Adunarea Națională Bisericească la 26 Februarie 1950.

MINISTERUL CULTELOR

DECIZIA Nr. 32.233

PENTRU APROBAREA REGULAMENTULUI PERSONALULUI BISERICESC DIN PATRIARHIA ROMÂNĂ

MINISTRUL CULTELOR,

Având în vedere adresele Administrației Patriarhale cu Nr. 20.678 din 1950 și 21.411/1950, înregistrate la Ministerul Cultelor sub Nr. 31.010 din 1950 și 31.910/1950;

Având în vedere referatul Direcției Evidenței și Coordonării cu Nr. 32.230 din 29 Septembrie 1950;

Văzând prevederile art. 206 din Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române;

În temeiul art. 2 din Decretul Nr. 37 din 1948, pentru organizarea Ministerului Cultelor,

DECIDE:

Art. 1. — Regulamentul pentru numirea și transferarea clerului din parohii, examenele de capacitate, definitivare, promovare și selecționare pentru Capitală, ale diaconilor și preoților din Biserica Ortodoxă Română, votat de Adunarea Națională Bisericească în ședința dela 26 Februarie 1950, se aprobă.

Art. 2. — Un exemplar din acest Regulament, vizat spre aprobare de Ministerul Cultelor, se va publica în Buletinul Oficial al Patriarhiei Române.

Art. 3. — Directorul Evidenței și Coordonării din Minister este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Decizii.

Data azi, 29 Septembrie 1950.

MINISTRUL CULTELOR,
(ss) Stanciu Stoian

REGULAMENT PENTRU NUMIREA ȘI TRANSFERAREA CLERULUI DIN PAROHII, EXAMENELE DE CAPACITATE, DEFINITIVARE ȘI SELECȚIONARE PENTRU CAPITALĂ, ALE DIACONILOR ȘI PREOȚILOR DIN BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ.

DISPOZIȚIUNI GENERALE.

ART. 1. — Orice numire de diacon sau preot în Biserica Ortodoxă Română se face cu titlu provizoriu, pe baza calificativelor dela examenul de capacitate preoțească; iar transferarea, definitivarea, promovarea și dreptul de a ocupa locuri în Capitala R. P. R. se dobândește pe bază de examene speciale și notări administrative, prevăzute de Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române — art. 119-128 —, care se dau după prevederile prezentului regulament.

ART. 2. — Examenele, afară de cele de capacitate preoțească, se dau în fața unor comisiuni de examinare, instituite conform art. 22, după audierea unor cursuri, cu durată de cel puțin două luni, la Institutele Teologice, potrivit scopului fiecărui examen, la Centrele de îndrumare misionară.

I. EXAMENUL DE CAPACITATE PREOȚEASCĂ.

ART. 3. — Sunt obligați a da examenele de capacitate preoțească toți absolvenții fostelor Academii Teologice Ortodoxe, licențiații, magiștrii și doctorii Institutelor Teologice și fostelor Facultăți de Teologie, care doresc a primi taina hirotoniei.

Examenul de capacitate preoțească are de scop: a) cercetarea chemării pentru preoție și devoțiunii pentru misiune, cum și b) verificarea capabilității candidaților de a utiliza practic, în viața pastorală, potrivit cerințelor vremii, cunoștințele dobândite în instituțiile teologice superioare.

Pentru ținerea acestui examen se stabilesc două sesiuni anuale la reședința fiecărei Mitropolii, una toamna și alta primăvara, după terminarea examenelor pentru licență, la Institutele Teologice Universitare. Data examenelor o fixează Sinodul Mitropolitan, care examinează pe candidații pentru care și-au dat avizul la admiterea lor în Institutele Teologice sau pe care-i admit la preoție în Eparhiile Mitropoliei respective.

Sesiuni extraordinare nu se admit.

ART. 4. — Candidații vor cere înscrierea lor la examen, depunând următoarele acte:

1. Diploma de doctor, magistru sau licențiat în teologie sau absolvent de Academie Teologică.

2. Dovada că se bucură de toate drepturile civile și politice, eliberată de Sfatul Popular al comunei unde-și are domiciliul.

3. Copie de pe cazierul anilor de studii.

Secretarul Sinodului Mitropolitan va cere confidențial referințe dela Rectorul și duhovnicul Institutelor Teologice unde și-a făcut studiile, cum și dela preotul paroh și Protopopul plășii despre purtarea candidatului și părerea lor despre chemarea lui la preoție. Se pot cere referințe și dela

profesorii Institutelor Teologice și dela părinții consilieri administrativi ai Eparhiei de unde este candidatul. Toate aceste acte constituiesc «dosarul confidențial» pentru examen.

ART. 5. — Examenul de capacitate preotească constă din:

a. Cercetarea chemării la preoție și devoțiunii pentru apostolat după actele, fișele și referințele din timpul studiilor și purtării până la examen a candidatului — din dosarul confidențial. Cei socotiți apți pentru preoție vor fi admiși la examenul scris și oral.

b. Lucrări scrise se dau din:

1. Dogmatică sau Morală.

2. Istoria Bisericească Universală și Română.

3. Intocmirea unui plan de predică sau cateheză.

Subiectele pentru lucrările scrise le designează în scris Sinodul Mitropolitan în ziua examenului.

Pentru fiecare lucrare se acordă două ore de lucru.

c. Examinarea orală se face din:

1. Exegeza Sf. Scripturi a Noului Testament, cu aplicarea la învățături precise, atacate de vreo sectă din țară.

2. Predică (subiecte fixate de comisie și distribuite candidaților prin tragere la sorți).

3. Catehetică (lecțiuni cu aplicare la diferitele vârste ale catehumenilor și la diferite ramuri ale învățământului religios ortodox. Subiecte fixate de comisie și distribuite candidaților prin tragere la sorți).

4. Cântare bisericească, Tipic, Liturgică, aplicare.

5. Legislație și Administrație Bisericească.

Nota la fiecare obiect va fi cel puțin 6 (șase).

ART. 6. — Media generală a notelor obținute la acest examen se adună cu media sau calificativul obținut la diploma de studii și se împarte la doi. Rezultatul dă media generală ce se transformă, conform art. 12, în calificativul de îndreptățirea candidatului de a cere numirea sau de a fi ales în postul de diacon sau preot de categoria corespunzătoare.

ART. 7. — Candidații respinși la cercetarea chemării la preoție, vor fi sfătuiți să îmbrățișeze alte ocupațiuni.

Cei respinși la lucrările scrise și orale se mai pot prezenta numai o singură dată la examen, pe care îl vor da în întregime în timp de doi ani. Peste acest termen, numai cu chemare specială din partea Chiriarhului, pe baza unei activități bine cunoscută în viața bisericească a Eparhiei, respectivul poate da un nou examen.

II. EXAMENUL DE DEFINITIVARE.

ART. 8. — Fiecare preot sau diacon, după o activitate pastorală efectivă de 5 (cinci) ani împliniți, este obligat a urma regulat timp de două luni Cursurile de îndrumare misionară la Institutul Teologic Universitar de care depinde Eparhia sa și a depune apoi examenul de definitivare.

ART. 9. — Cursurile pot fi urmate și în două serii de câte o lună, până la începerea cursurilor în vederea examenului de promovare. În cazul acesta se va aduna media generală dela cele două examene și se va împărți cu doi, pentru a da media generală a examenului dela Cursurile de îndrumare misionară.

Programa cursurilor fiecărui an se alcătuește de Serviciul învățământului religios al Sf. Sinod și se aprobă de Patriarh sau de Sinodul Permanent.

După audierea cursurilor se dă examenul.

Acest examen are de scop a proba însușirile pastorale ale slujitorilor Altarului, constatate la cursuri. El este cu caracter practic și constă dintr'o probă scrisă, în timp de două ore, aleasă dintr'o listă cu trei teme:

a) De apărare a Ortodoxiei în cazuri precise, date de comisiunea de examinare, față de susținerile eronate, fie romano-catolice, fie luterane, calvine, anglicane, unitariene, fie față de orice rătăciri dela credința ortodoxă; candidatul are obligația să facă dovada cunoștinței Sf. Scripturi, etc.

Și oral:

b) Rostirea unei cuvântări bisericești de circa 15 minute, cu subiect stabilit de comisiune și scos de candidat dintr'o urnă, care va conține cu 10 subiecte mai mult decât numărul candidaților la examen, dându-li-se timp de pregătire o oră, sub supraveghere, și interogare din prelegerile audiate despre predică.

c) Ținerea unei cateheze cu subiect fixat de comisiune, după un timp de pregătire de o oră, sub supraveghere, și interogare din prelegerile audiate despre cateheză.

d) Rezolvarea unei chestiuni date din domeniul legislației și administrației bisericești și civile, interesând viața pastorală și misiunea actuală a Bisericii, rezolvarea în spirit canonic a unei chestiuni de disciplină bisericească, desemnată de comisiunea de examinare și interogare din prelegerile respective audiate.

e) Interogare din celelalte prelegeri audiate.

f) Chestionarea asupra doctrinei sectelor și cultelor din țară și de peste hotare, în raport cu doctrina și cultul ortodox, candidații dovedind abilitatea întrebuintării Sf. Scripturi.

g) O aplicațiune de cântare bisericească și Tipic sau de practică liturgică, cu interogări din prelegerile respective audiate.

ART. 10. — Lucrările scrise și cele orale se notează de președinte și de fiecare membru al comisiunii examinatoare cu nota 1—10. Pentru fiecare probă, media notelor date de comisiune este obligatorie să fie de cel puțin 6 (șase). Candidații care n'au obținut nota medie 6, rămân corigenți și depun examene de corigență cu seria următoare. În caz de promovare la corigență, oricare i-ar fi media generală, nu are dreptul decât pentru parohii de categoria a III-a. În caz de nepromovare, va urma din nou cursurile — cu dreptul de a fi folosit în parohiile de categoria a III-a, până la un nou examen.

ART. 11. — Candidații la acest examen sunt obligați, ca înainte de începerea examenului să prezinte comisiunii, dacă nu au prezentat la inspecțiunea administrativă:

a) Un caiet cu 100 schițe sumare de predici, și

b) Un caiet cu 100 schițe sumare de cateheze, scrise curat.

Neprezentarea acestor caiete atrage după sine excluderea candidatului dela examen, cu sancțiunile pentru cei ce nu s'au prezentat la cursuri, când le-a venit rândul.

După examen, caietele se vor restitui, aplicându-se, pe cât mai multe pagini, sigiliul Institutului Teologic la care se țin cursurile de îndrumare misionară.

ART. 12. — Media generală obținută la examenul de definitivare se adună cu media generală a celor (cinci) ani, dată de notările inspecțiunilor administrative, conform art. 27, comunicată Institutului Teologic Universitar de către fiecare Eparhie, pentru preoții și diaconii ce au promovat Cursurile de îndrumare misionară.

Rectoratul Institutului Teologic va stabili media generală prin adunarea celor două medii generale (a Cursurilor de îndrumare misionară și a Administrației Eparhiale), și împărțirea lor cu doi, stabilind astfel media generală pentru examenul de definitivare.

Transformarea mediei generale în calificativ, conform art. 122 din Statut, se face astfel:

- a) «Suficient» pentru mediile generale dela 6—7,50.
- b) «Bine» pentru mediile generale dela 7,51—8,50, și
- c) «Foarte bine» pentru mediile generale dela 8,51—9,50, iar pentru Capitala R. P. R. conform art. 125 din Statut, calificativul
- d) «Exceptional» pentru mediile generale dela 9,51—10.

ART. 13. — Calificativul definitiv se va înscrie într'o diplomă semnată de Chiriarhul Eparhiei care a dat notarea administrativă, și de rector. Aceasta dă dreptul posesorului de a rămâne în postul avut sau a fi transferat, la cerere, într'o parohie de categorie superioară, dacă nota e superioară categoriei postului ce are, sau într'unul de aceeași categorie, când este vacant și nu este cerut de altul cu media generală mai mare. În cazul că acest calificativ este inferior celui cerut pentru parohia sau postul ce deține, diaconul sau preotul se transferă din oficiu la o parohie vacantă corespunzătoare noului său calificativ, sau în locul altui preot sau diacon ce i-ar fi cerut locul, pe baza calificativului ce-i dă dreptul la aceasta.

Toate locurile vacante din parohiile unde titularii au decăzut din drepturi în urma calificării, se publică vacante, pentru a fi solicitate de cei cu calitative corespunzătoare. Când candidații au aceleași calitative, va fi transferat cel cu media generală mai mare. Această normă se va respecta și la candidații retrogradați.

În cazul că un candidat n'a reușit să obțină calificativul «suficient», Chiriarhul locului va utiliza pe acel preot sau diacon, într'o parohie de categoria III-a, încă timp de doi ani, după care stagiul se va prezenta din nou la examen.

Dacă reușește, rămâne definitiv la o parohie de categoria III-a. Dacă nu reușește, se trece în cadrul disponibil, putând fi utilizat în parohiile care nu se pot întregi cu candidați pregătiți; în acest caz se va îndruma să audieze din când în când anumite cursuri la Centrele de îndrumare preoțească.

III. EXAMENUL DE PROMOVARE.

ART. 14. — După cinci ani de activitate pastorală efectivă cu titlu definitiv, preoții și diaconii sunt obligați a urma efectiv timp de două luni Cursurile de îndrumare misionară la Institutul Teologic Universitar de care depinde Eparhia lor, și depun apoi examenul de promovare.

Cursurile pot fi de câte o lună, în așa fel ca cele două luni obligatorii de frecvență să se facă în timp de cinci ani dela eliberarea diplomei de definitivare. În cazul acesta, cele două medii generale se vor aduna și împărți cu doi, pentru a stabili media generală a examenelor dela cursuri.

Programa cursurilor fiecărui an se alcătuește de Serviciul Invățământului Religios al Sf. Sinod și se aprobă de Patriarh sau Sinodul Permanent. Ea este comună cu a cursiștilor dela Cursurile pentru definitivare.

ART. 15. — După audierea acestor cursuri, are loc examenul, după normele prevăzute la art. 9, 10 și 11.

Prin acest examen se urmărește a se constata dacă preotul sau diaconul și-a însușit cele predate la cursuri și dacă s'a ținut la curent cu problemele religioase și în deosebi cu cele pastorale actuale, publicate în cărți și revistele oficiale bisericești și culturale, dacă are realizări religioase, morale și de ordin misionar și dacă e capabil să rezolve acceptabil chestiuni și probleme pastorale actuale.

Candidatul va prezenta un memoriu cu o expunere sumară despre activitatea pastorală a sa în cei 10 ani de preoție, arătând principiile de care s'a călăuzit, greutățile, succesele și insuccesele întâmpinate, precum și cauzele care l-au ajutat și cele care l-au împiedecat în reușită, sprijinindu-și afirmațiile pe dovezi concrete, verificate de Consilierii Administrativi și certificate de dâșii.

ART. 16. — Examenul de promovare dă celui ce l-a luat o medie generală, care se adună cu media generală administrativă eparhială a celor 5 ani de notări ale organelor prevăzute la art. 27—29 din acest regulament și se stabilește calificativul, conform art. 12 din acest regulament, care se înscrie în diploma de promovare pe baza căreia posesorul are drepturile prevăzute de art. 13 din acest regulament.

Preoții și diaconii, care au obținut diploma de promovare, pot să se înscrie, cu încuviințarea Chiriarhului, la o nouă serie de cursuri pentru obținerea unui nou calificativ, numai după cinci ani și pe baza mediei generale administrative a ultimei grupe a celor cinci ani, care să fie superioară calificativului din diploma de promovare. Noul calificativ se va nota pe diplomă și-i va da aceleași drepturi ca cele prevăzute de art. 13 din acest regulament.

Asemenea cursuri pot fi urmate, după aceea, din cinci în cinci ani, de fiecare preot, cu respectarea dispozițiilor de mai sus, dând candidaților — după examen — drepturile prevăzute de art. 13.

De asemenea, Chiriarhii vor obliga să urmeze Cursurile de îndrumare misionară pentru revizuirea calificativului în baza căruia dețin postul, pe toți preoții și diaconii cari au obținut, după ultima grupă a celor cinci ani, o medie generală administrativă inferioară calificativului din diploma de promovare. Noul calificativ se va nota pe diploma de promovare și cel în cauză cade sub prevederile art. 13 din acest regulament.

IV. EXAMENUL DE SELECȚIONARE PENTRU CANDIDAȚII LA TRANSFERARE ÎN CAPITALA R. P. R.

ART. 17. — În Capitala R. P. R., posturile de preoți se ocupă prin transferarea preoților licențiați sau magistri în teologie din întreaga Patriarhie, cu examenul de promovare din categoria I-a, cu cali-

ficativul «exceptional» (9,51—10) și cu o activitate preoțească excepțională de 15 ani, notată cu 9,51—10 de Administrația Eparhială respectivă, după ce au urmat două luni de zile cursurile speciale la Institutul Teologic Universitar din București și au dat un examen special.

Acest examen este de selecționare și constă din:

a) Un memoriu scris de activitatea pastorală în ultimii cinci ani, certificat de Ierarhul respectiv.

b) O lucrare scrisă, cu subiect dat de comisiune, din domeniul teologiei pastorale, care să facă dovada despre orientarea candidatului în problemele actuale de păstorire în centrele urbane, acordându-i-se pentru lucru, timp de două ore.

c) O predică rostită în biserică, cu subiect scos de candidat dintr'ornă care va cuprinde 10 subiecte mai mult decât numărul candidaților la examen, cu două ore înainte de rostire, care nu va trece de 15 minute.

d) O cateheză predată copiilor în fața comisiunii, cu subiect scos din urnă cu o oră înainte de predare, care nu va trece de 20 de minute.

e) O probă de apărare a unui adevăr de credință, atacat de una din confesiunile sau sectele active din Capitală, întrebându-se Sf. Scriptură.

f) O probă de felul cum se prezintă la serviciul divin, slujind în biserică (în fața comisiunii).

g) Intrebări asupra problemelor religioase, filosofice, pedagogice, culturale actuale și sociale, debătute în revistele și cărțile bisericesti și culturale din ultimii cinci ani

ART. 18. — Rezultatul obținut la acest examen este valabil 5 ani.

Dacă în acest timp candidatul n'a fost transferat din lipsă de locuri, el repetă examenul.

Examenul special se ține din cinci în cinci ani, sau și mai devreme, dacă sunt posturi vacante.

Pentru ocuparea posturilor de diaconi în Capitala R. P. R., candidații vor depune același examen special, prevăzut la art. 17, pe baza recomandării speciale a profesorului de muzică dela Institutul Teologic de grad Universitar de unde a obținut diploma de licență, cu exceptarea obligațiilor de stagiu.

ART. 19. — Pentru toți diaconii și preoții din Capitala R. P. R., este obligatoriu examenul de selecționare, în condițiunile art. 17 din regulament.

Calificativele obținute de preoțimea din Capitala R. P. R., dau drepturile prevăzute de art. 13 din acest regulament.

V. CURSURILE PREGĂTITOARE.

ART. 20. — Exameniele de definitivare, promovare și selecționare arătate în acest regulament, sunt precedate de cursuri pregătitoare.

Ele se țin de profesorii dela Institutele de Teologie, după o programă analitică întocmită de Serviciul Invățământului Religios, aprobată de Patriarh sau de Sinodul Permanent. Programele vor ține seama de caracterul examenelor în vederea cărora au să îndrumeze pe candidați și de împrejurările religio-morale și sociale, specifice provinciei mitropolitane respective. Programele vor fi revăzute din an în an. Prelegerile vor fi

scrise și înaintate Sf. Sinod pentru publicare în revista «Studii Teologice». Prelegerile vor fi urmate de discuții în legătură cu tema respectivă. Cursiștii vor desvolta teme în lucrările de seminarii, predici, cateheze, cântări bisericești, servicii religioase, etc.

Din două în două săptămâni, vor avea loc colocvii asupra celor predate și discutate.

ART. 21. — Fiecare fel de cursuri va dura cel puțin 60 de zile. Pot dura și 30 de zile, dar se vor repeta încă 30 de zile în timp de cinci ani.

Inceputul și durata le stabilește Sinodul Permanent sau Patriarhul.

Ele sunt obligatorii pentru preoții și diaconii rânduiți în serii de Chiriarii respectivi și care au fost anunțați oficial prin Protopop să se prezinte cu cel puțin 15 zile înainte de începerea cursurilor. Sunt scutiți de cursuri preoții și diaconii profesori titulari și conferențieri ai Institutelor Teologice Universitare cât timp stau în învățământ, cum și preoții și diaconii pensionari care au rămas numai cu îmbisericirea.

VI. INSTITUIREA COMISIUNILOR DE EXAMINARE ȘI FELUL DE A LUCRA.

ART. 22. — Fiecare fel de examen, afară de cel de capacitate preoțească, se va da în fața unor comisiuni care vor purta numele de «Comisiunea de examinare pentru examenul de definitivare» sau «.....de promovare», etc.

Ele se constituie pentru câte o grupă de 90—150 de candidați și se compun din:

- a) Mitropolitul locului sau unul dintre Chiriarii sufragani, delegat de Mitropolit, ca președinte;
- b) Patru profesori dela Institutul Teologic Universitar din Mitropolie;
- c) Un asistent universitar sau un consilier administrativ al Chiriarii-șef, ca secretar al comisiunii.

Comisiunile se recomandă de Mitropolitul locului și se numesc de Patriarh.

ART. 23. — Comisiunile se numesc și se constituie numai pentru o sesiune de examene, cu cinci zile înainte de începerea lucrărilor.

ART. 24. — Comisiunea lucrează întotdeauna în plenul ei.

Dacă din motive de forță majoră vreunul din membri nu poate participa la vreun examen, președintele îl înlocuiește imediat numind o altă persoană cu drept de a putea fi membru în astfel de comisiuni.

ART. 25. — Despre toate lucrările sale, comisiunea întocmește proces-verbal detaliat pe care îl vor semna toți membrii.

Refuzul de a semna procesul-verbal se motivează în scris, imediat.

ART. 26. — Lucrările și răspunsurile candidaților la examen se notează cu cifra dela 1—10 de către fiecare membru al comisiunii, inclusiv președintele, afară de secretar. Notele se trec cu cerneală, fără ștersături sau corecturi și fără reveniri, pe tablouri rubricate potrivit obiectelor examenului, întocmite de secretar.

Pe baza acestor notări adunate și împărțite cu cinci, comisiunea stabilește nota corespunzătoare și pe care o trece în procesul-verbal.

Din notele parțiale astfel stabilite atât la probele scrise cât și la cele orale, comisiunea fixează media examenului, adunând toate cifrele și suma împărțind-o cu numărul obiectelor scrise și orale.

ART. 27. — La media generală a examenelor de definitivare, promovare și selecționare, se adună media generală a notărilor administrative pe cinci ani.

1. Media anuală se deduce din notările 1—10, date de Protopopul candidatului, consilierii administrativi și inspectorul bisericesc, pentru:

- a) sectorul bisericesc;
- b) sectorul cultural;
- c) sectorul economic,

adică câte o notă medie pentru fiecare sector. Se adună notele medii pe sectoare și se împart cu numărul celor ce au dat notările, stabilindu-se nota medie anuală pe sector. Aceste medii anuale pe sectoare se adună și suma lor împărțită cu trei, dă media anuală. Notele acestea se dau anual timp de cinci ani, începând cu anul 1949 și continuă așa până la încetarea activității preotului sau diaconului.

2. Media generală administrativă rezultă din mediile parțiale ale celor cinci ani.

Ea se comunică de Eparhie Institutului Teologic Universitar, pentru a stabili calificativul, conform art. 12 din acest regulament.

ART. 28. — Nota Protopopului are în vedere întreaga activitate pastorală a candidatului în fiecare an și se stabilește pe baza notelor proceselor-verbale de inspecție anuală, după modelul anexă Nr. 1.

Protopopul, în procesul-verbal, încheiat în două exemplare, dintre care unul se trimite Consiliului Eparhial și al doilea se păstrează în arhiva protopopească, va nota cu cifre nefracționate dela 1—10, cu cerneală roșie, după ce va controla cele constatate, cu actele din arhiva Protoieriei. Notarea este secretă. Ea devine oficială și publică numai prin conferința administrativă a Permanenței Consiliului Eparhial.

1. Comportarea preotului sau diaconului în serviciile publice, civile și particulare, judecându-se mai ales evlavia, ținuta (barba, haine, etc.), corectitudinea și exactitatea împlinirii obligațiilor sacerdotale.

2. Raporturile preotului sau diaconului cu personalul bisericesc, cu enoriașii și cu autoritățile civile locale.

3. Raporturile preotului sau diaconului cu autoritățile superioare bisericești.

4. Activitatea predicatorială, vizând caietul de predici.

5. Activitatea didactică (catehetică), vizând caietul catehezilor.

6. Activitatea culturală, antisectară, de conducerea bibliotecii și de colportaj religios, vizând procesele-verbale ale Comitetului Parohial.

7. Lectura particulară religios-morală, socială și culturală (cărți, reviste, ziare, etc.), vizând carnetul cu rezumatele dela conferințele protopopești.

8. Activitatea în domeniul gospodăriei parohiale, vizând procesele-verbale ale Consiliului Parohial, epitropiei, pangar, colportaj, etc.

9. Opera samariteană în parohie (Comitetul Parohial).

Nota maximă este în funcție de realizările maxime constatate în fiecare grupă care conține 10 întrebări.

Suma acestor note parțiale împărțite cu 3 dă nota anuală pe sector și se trece în procesul-verbal. Notele medii pe sectoare se adună cu cele trei note pentru cele trei sectoare (bisericesc, economic și cultural), date de consilierii administrativi și inspectorul bisericesc, după criteriile dela punctele 1—9 de mai sus, pentru a stabili nota medie anuală a fiecărui sector, conform art. 27.

ART. 29. — Nota consilierului administrativ sau inspectorului bisericesc se calculează în funcțiune de rezultatul inspecțiunilor făcute personal pe teren, fie spre a se convinge de exactitatea și obiectivitatea proceselor-verbale de inspecție ale Protopopilor, fie din alt prilej, dar mai ales în funcțiune de felul cum s'a achitat candidatul de îndatoririle oficiale, din sfera de activitate a consilierului.

Notările se fac în cifre nefracționate dela 1—10, în același proces-verbal tip și cu păstrarea secretului notării. Repartizate pe cele trei sectoare, se scot note medii anuale pe sectoare, iar, în conferința administrativă a Permanenței Consiliului Eparhial, după ce se verifică notările constatate, prin procesul-verbal tip din timpul anului, cu realitatea din scriptele Cancelariei Eparhiale, se stabilește media anuală conforma art. 27.

La conferință va fi invitat și Protopopul când se fac notările și mediile anuale ale preoților din Protopopiatul respectiv.

ART. 30. — La fiecare Eparhie va fi un registru sigilat și parafat de Consiliul Eparhial, în care se vor înscrie toți preoții și diaconii în funcțiune, conform modelul anexă Nr. 2, cu rubricile respective pentru înscrierea mediilor anuale administrative, media generală administrativă, media generală la examenul de definitivare și calificativul cu Nr. diplomei eliberate. Vor urma rubricile pentru aceleași medii în vederea calificativului de promovare, iar pentru Capitala R. P. R. cel de selecționare. Acest registru va fi păstrat de Chiriarh. Mediile se definitivează în conferința administrativă prezidată de Chiriarh și apoi se înscriu în registrul special, semnând pentru exactitate Chiriarhul și membrii conferinței administrative.

După semnarea procesului-verbal și înscrierea mediilor în registru, rezultatul se publică în buletinul oficial eparhial.

ART. 31. — Secretarul comisiunii de examinare poartă grijă ca imediat după terminarea examenului să elibereze candidaților o adeverință provizorie, în care se va arăta calificativul obținut la examen, semnată de președinte și secretar și prevăzută cu număr și sigiliu.

ART. 32. — După terminarea tuturor lucrărilor de examen, președintele comisiunii înaintează fiecărui Chiriarh tabloul candidaților din Eparhia respectivă, cu rezultatul examenului, însoțit de procesul-verbal semnat de toți membrii și un raport informativ despre cele constatate cu ocazia examenului, prin rectorat.

ART. 33. — Pentru fiecare serie de cursiști se va întocmi la Institutul Teologic un registru după modelul anexă Nr. 3, în care se va trece și numele și datele personale ale preoților reușiți și respinși pe Eparhii, data prezentării la cursuri și examen, media generală obținută la examen, media generală administrativă, media generală, calificativul și la observații data când i s'a eliberat diploma. Pe temeiul acestui registru se întocmește și i se eliberează diploma, după modelul anexă Nr. 4, care

va purta numărul de ordine și pagina din registrul respectiv, sigiliul Institutului Teologic precum și semnătura Chiriarhului candidatului și a Rectorului.

Diploma astfel întocmită va avea un număr de ordine și de ieșire și se trimite Chiriarhului pentru semnare și pus sigiliul Eparhiei, iar Consiliului Eparhial respectiv, pentru a o înscrie în registrul eparhial la partida candidatului și a c înmâna candidatului, — publicându-i-se mediile generale de definitivare, promovare și selecționare în buletinul eparhial, cu nctarea vacantării locurilor celor decăzuți conform art. 13 din regulament.

Aplicarea Statutului VII. **EXCEPȚIUNI.**

ART. 34. — Nu sunt obligați la cursurile și examenul de selecționare, pentru bisericile din Capitala R. P. R., diaconii și preoții din cuprinsul Patriarhiei, care au diploma de doctor în teologie, cu nota sau calificativul «*exceptional*», având la bază diploma de magistru în teologie și au întâietate la numirile sau transferările prevăzute de art. 13 din acest regulament, în parohiile de categoria I-a, cei care au calitative în diploma de doctorat echivalente calificativelor cerute de aceste parohii.

Când nu sunt în concurență cu preoții sau diaconii din aliniatul precedent, magiștrii în teologie sau doctorii asimilați cu magiștrii au întâietate față de preoți și diaconii licențiați în teologie la ocuparea oricărui post în Capitala R. P. R., cum și în parohiile de categoria I-a, dacă au în diplomele lor calitative respective («*exceptional*» sau «*foarte bine*»), și dacă au obținut la examenele de definitivare, promovare sau selecționare calitative respective («*exceptional*» sau «*foarte bine*»). În stabilirea întâietății pentru ambele categorii se va ține seama numai de calitative, nu și de note ca în celelalte cazuri.

ART. 35. — Preoții și diaconii care n'au obținut absolvența unei Academii Teologice sau licența în teologie, oricare ar fi calificativul obținut la examenele de definitivare, promovare sau inspecțiuni administrative ulterioare, nu pot fi promovați în parohii de categoria I-a.

VIII. NUMIREA ȘI TRANSFERAREA CÂNTĂREȚILOR BISERICEȘTI.

OBLIGAȚIUNI.

ART. 36. — Cântăreții bisericești se recrutează de Consiliile Parohiale prin concurs, dintre absolvenții Școlilor de cântăreți bisericești și se numesc de Episcop, la propunerea Consiliului Eparhial.

ART. 37. — Cântăreții bisericești sunt obligați:

1. Să-și facă datoria la strană și la toate serviciile religioase ale cultului ortodox.

2. Să întrețină în perfectă curățenie biserica, în interior și exterior.

3. Să întrețină în perfectă curățenie curtea bisericii și cimitirul, îngrijind de plantarea lor cu arbuști și flori. În acest scop se va îngriji de o seră de flori parohială.

4. Personal sau sub răspunderea lor se vor confecționa crucile și troițele, în spiritul tradiției ortodoxe.

5. Personal sau pe lângă biserică vor înființa stupine parohiale, încurajând albinăritul în sat, în vederea procurării de ceară de albine pentru lumânările de cult.

6. Vor lua toate măsurile ajutând pe preot în procurarea cărților, ico-nițelor, calendarelor de perete, colportaj, vinului curat și pâinei dospite pentru Sf. Liturghie, untdelemn pentru candelă, lumânări de ceară pentru cult, etc.

7. Vor lua parte la ședințele Consiliului Parohial, Comitetului Parohial, fiind pildă de muncă în sprijinirea Bisericii.

8. Vor învăța poporul cântările Sf. Liturghii, troparele, condacele, etc., alcătuind corul parohiei.

9. Vor participa obligatoriu la conferințele cântăreților din protopopiat în vederea perfecționării profesionale.

10. Vor fi în bune raporturi cu preoții, credincioșii și autoritățile locale.

Transferarea cântăreților se face în aceleași condiții ca și la numirea ico-n. Pentru posturile din parohiile de categoria I-a, concursul este prezidat de protopop, iar pentru parohiile din Capitala R. P. R., concursul se dă la Institutul Teologic cu profesorii de muzică, liturgică și catehetică.

ART. 38. — Actualii cântăreți bisericești din Capitala R. P. R. și din celelalte orașe, se vor prezenta la examenul de revizuirea cunoștințelor profesionale, muzicale și catehetice. Comisiile vor fi prezidate de protopop, iar membrii vor fi delegații Chiriarhului pentru muzica bisericească și vocală, tipic și liturgică, catehetică și memoriu de activitate pentru toate orașelor, iar pentru Capitala R. P. R., va fi prezidată de Vicarul Patriarhal, membrii comisiei fiind aceiași ca la transferare, la Institutul Teologic Universitar.

Cei găsiți inapți sau fără activitatea reglementară vor fi trecuți la parohii de categoria II-a și III-a rurală, iar în locul lor transferați dela țară cei merituosi, conform normelor pentru transferarea preoților și cu urmările prevăzute de art. 13 din acest regulament. Vor fi inspectați numai de protopop și notarea lor — în procese verbale aparte — va fi anuală. Media anuală sau a mai multor ani se va aduna cu cea dela examen și se va transforma în calificativ la protoierie conform art. 12 și urmările prevăzute de art. 13 din regulament.

IX. DISPOZIȚIUNI FINALE ȘI TRANZITORII.

ART. 39. — Preoții și diaconii în funcțiune la data publicării Statutului de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române, indiferent de pregătirea școlară ce au, se consideră ca având examenul de capacitate preoțească, cerut pentru postul ce dețin.

ART. 40. — Cei ce au dela cinci la zece ani de preoție efectivă la 1 Ianuarie 1949 sunt obligați a urma cursurile și a presta examenul de definitivare, iar după împlinirea a cinci ani de preoție dela data examenului, vor urma cursurile și vor depune examenul de promovare.

Cei care la 1 Ianuarie 1949 au mai mult de 10 ani de preoție efectivă

vor urma cursurile și vor da examenul de promovare, fiind scutiți de examenul de definitivare.

ART. 41. — Preoții și diaconii din Capitala R. P. R., existenți la data punerii în aplicare a Statutului, care au obținut la examenul de promovare calificativul «*exceptional*», vor urma cursurile speciale și vor depune examenul de selecționare prevăzut de art. 17 din acest regulament, cu urmările prevăzute de art. 13 din acest regulament.

Toți cei ce cad în prevederile acestui articol se vor prezenta la cursuri și examene în ordinea și la data ce li se va comunica de către Chiriarhul de care depind.

ART. 42. — Cazarea candidaților în timpul cursurilor și al examenelor se face gratuit în internatele și căminele bisericești dela Institutul Teologic, iar taxele de frecvență și întreținere în comun, pe cheltuiala candidaților personal, sprijin mutual pe eparhii sau contribuția parohiilor cu respectarea normelor legale bugetare, sau din contribuția credincioșilor.

Preoții și diaconii din localitatea în care se țin cursurile și examenele sunt scutiți de taxa de internat, plătind celelalte taxe.

ART. 43. — Preoții și diaconii care nu se prezintă la cursuri și examene la data când sunt repartizați, fără a putea invoca cazuri de forță majoră, se consideră retrași de bună voie din posturile lor care se declară vacante.

În curs de doi ani pot cere o nouă numire cu aprobarea Chiriarhului, dacă urmează mai întâi cursurile și dau examenul respectiv.

ART. 44. — Preoții și diaconii, care n'au funcționat și nu funcționează la parohii, foști profesori, funcționari administrativi, la mănăstiri, etc., vor fi notați potrivit prevederilor art. 27—30 la activitatea lor dela bisericile unde se îmbisericesc și li se va stabili media generală administrativă și pe baza notei din foaia calificativă dată de șeful instituției sau organele de control.

Ei au aceleași obligațiuni de a urma cursurile și depune examenele prevăzute de acest regulament cu urmările, la repartizarea îmbisericii, prevăzute de art. 13 din acest regulament.

ART. 45. — Preoții care se vor găsi cu ocazia inspecțiilor, după examenul de promovare, cu anumite lipsuri de ordin pastoral, misionar sau de pregătire culturală, nestudiind problemele debătute în revistele și cărțile oficiale, vor fi trimiși din oficiu de Chiriarhul respectiv la cursurile corespunzătoare dela Institutele Teologice, fără a mai fi supuși examenului general, ci parțial pentru cursurile indicate de a le fi audiat pe durata seriei respective.

ART. 46. — Toate examenele dau certificate valabile în primul rând numai pentru circumscripția centrului de îndrumare la care s'au prestat, având întâietate la calificare și note egale, față de contracandidatul din circumscripția altui Institut Teologic.

ART. 47. — Membrii comisiunilor, pentru zilele în care lucrează efectiv la examene, primesc diurna legală pe care o primesc colegii lor profesori dela alte institute de învățământ public și se acoperă din o taxă plătită de candidați.

ART. 48. — Diaconii și preoții care participă la cursuri vor fi supliți în mod gratuit de colegii lor desemnați de protopopi.

ART. 49. — Pentru ocuparea locurilor devenite vacante, afară de Capitala R. P. R., în primii cinci ani dela aplicarea Statutului, vor fi admiși tinerii care au depus examenul de capacitate preotească și vor putea fi transferați preoții care au urmat cursurile și au depus examene de definitivare sau promovare obținând și media generală administrativă cel puțin a doi ani. Transferarea se va îngădui numai pentru parohia de categoria la care îi dă dreptul calificativul provizoriu rezultat din adunarea **celor două medii generale** provizorii și împărțirea cu doi, conform art. 12 din regulamentul de față.

ART. 50. — Dacă în primii cinci ani dela aplicarea Statutului, notările administrative ale preoților și diaconilor, transformate în medii generale și adunate cu media generală dela examenele de definitivare sau **promovare dau un calificativ pentru parohii de categoria III-a sau a II-a la limită**, cei în cauză — preoți și diaconi — dacă ocupă posturi în Capitala R. P. R., și în orașele de subordonare republicană, vor fi transferați din oficiu prin consiliul eparhial, dela caz la caz, la parohiile vacante din categoria pentru care indică calificativul provizoriu și chiar la parohii de categoria II-a sau I-a, din orașele eparhiei, ocupate de preoți cu calificativul provizoriu «foarte bine» și o activitate excepțională, indicați de conferința consilierilor administrativi sau vor fi chemați la locurile ocupate de cei decăzuți din drepturile lor.

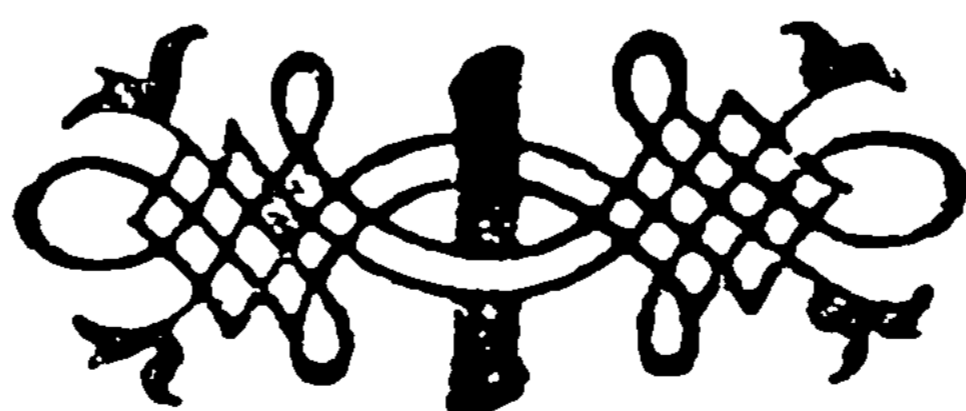
Aceeași măsură se va lua față de preoții și diaconii din capitalele regiunilor al căror calificativ provizoriu, dedus după normele de mai sus, îl indică pentru parohii din categoria III-a, putând fi transferați cu indulgență în parohii de categoria II-a, chiar din celelalte orașe.

După împlinirea celor 5 ani și deducerea calificativului, definitiv, transferarea din oficiu, prin Consiliul Eparhial, dela caz la caz, a celor cu calificative inferioare locului ce ocupă, se face automat, iar a celor cu calificative superioare, la cerere.

ART. 51. — Orice numire sau transferare, făcută fără respectarea acestui regulament, se poate anula la cererea motivată a celui în cauză, înaintată în termen de 15 zile dela comunicare. Cererea se adresează Chi-riarhului respectiv.

În caz de respingere a cererii, cel în cauză poate face apel tot în timp de 15 zile la Patriarhie, care, găsind apelul motivat, la referatul serviciului de Inspecție și Control, va anula numirea sau transferarea ilegală prin Consiliul Național Bisericesc. Dacă va găsi apelul nemotivat îl va respinge și va pedepsi pe petiționar cu pierderea dreptului de transferare pentru totdeauna.

ART. 52. — Acest regulament, votat de Sf. Sinod în ședința dela 28 Februarie 1950, intră în vigoare pe data publicării lui în revista «Biserica Ortodoxă Română», buletinul oficial al Sfântului Sinod.

A N E X E

Anexa Nr. 1. — Model de Proces-Verbal de inspecție, pentru notările administrative.

P R O C E S - V E R B A L

D E

I N S P E C Ţ I E

Astăzi

Subsemnatul procedând în conformitate cu dispozițiunile art. 27—29 din Regulamentul pentru numirea și transferarea clerului din parohii, la inspectarea parohiei
. din Comuna regiunea
., am constatat următoarele:

Preotul în vârstă de ani, cu gradul de studii, născut în comuna regiunea, ziua luna anul, căsătorit în ziua de luna anul, hirotonit în ziua de luna anul, pe seama bisericii din comuna regiunea hirotonit duhovnic în ziua de luna anul, având rangul de, acordat la data de, având examenul de definitivare la data de, cu calificativul menționat în certificatul Nr. examenul de promovare la data de, cu calificativul menționat în diploma sau adeverința Nr., examenul de selecționare pentru Capitală, la data de cu calificativul menționat în diploma sau adeverința Nr.; se prezintă la inspecții în vederea notărilor administrative astfel:

A. DIN PUNCT DE VEDERE ADMINISTRATIV BISERICESC.

I. Comportarea în serviciile divine, evlavia, corectitudinea și exactitatea împlinirii datoriilor sacerdotale.

1. Grija pentru cele sfinte, apreciată după ordinea din Sf. Altar, Sf. Masă, Sf. Antimis, Sf. Vase, Proskomidia, vestmintele, cărțile, cădelnița, etc.
2. Dacă slujește regulat în Duminici și sărbători
3. Dacă face Vecernie în ajunul Duminicilor și sărbătorilor
4. Dacă își citește regulat pravila Sf. Impărtășanii
5. Dacă slujește Sf. Liturghie Sâmbăta pentru morți, când face parastase.
6. Ce servicii religioase mai face în cursul săptămânii

7. Dacă răspunde de îndată la chemarea credincioșilor
8. Cum se prezintă în oficierea slujbelor divine
9. Cum este apreciată evlavia preotului de credincioși
10. Are și poartă permanent costum preotesesc?

NOTA:

II. Raporturile cu personalul bisericesc, cu enoriașii și cu autoritățile locale.

1. Dacă supraveghează și îndrumază îndeplinirea serviciului cântăreților și paracliserului
2. Care sunt raporturile dintre preot și cântăreț sau paracliser
3. Iși păstrează barba și mustățile le rade.
le tunde
4. Frecvența numerică a credincioșilor la biserică, pe vârste
5. Numărul celor spovediți și împărtășiți în cursul anului
copii tineri bărbați femei
6. Dacă cercetează acasă pe enoriași și cu ce prilej
7. Ce vicii bântuesc în parohie și cauza lor
8. Dacă preotul este în dușmănie sau în proces cu vreunul din enoriași sau dacă enoriașii au vreo plângere împotriva lui
9. Care sunt raporturile dintre preot și autoritățile locale
10. Viciile preotului: bețiv fumează joacă cărți

NOTA:

III. Raporturile cu autoritățile superioare bisericești.

1. Ordinea în care se prezintă cancelaria parohială în general
2. Dacă registrele sunt ținute la zi: intrare, ieșire, botezați, cununați, înmormântați, contabilitate
3. Cum sunt executate dispozițiunile primite dela Centrul Eparhial
4. Cum se execută îndrumările date de Protopop
5. Dacă organele parohiale țin ședințe regulat și dacă s'au încheiat procese-verbale
6. Dacă sunt achitate la timp prevederile bugetare către Protoierie și Centrul Eparhial
7. A avut proces la Consistoriu pentru ce
8. Care sunt raporturile preotului cu autoritățile superioare bisericești

9. A fost condamnat de Consistoriu când și cu ce pedeapsă

10. A fost pedepsit de Chiriarhul său când și cu ce pedeapsă

- NOTA:**

B. DIN PUNCT DE VEDERE CULTURAL-MISIONAR.

I. Activitatea predicatorială.

1. Dacă a predicat regulat în Duminici și sărbători câte pre-
dici
2. Dacă a ținut cuvântări la diferite servicii: botez, cununie,
înmormântări câte
3. Ce cuvântări ocazionale a mai ținut în cursul anului
4. Dacă are schițele predicilor ținute și câte
5. Dacă a scris în caiet special predicile și cuvântările și
câte
6. Cum predică: liber, după plan, cu foi scrise, sau improvizat
.
7. Ce izvoare de predici folosește
8. Dacă are un plan analitic de predici, pe tot anul, pe perioade sau pe
cicluri mari
9. Câte conferințe religioase a ținut în cursul anului
10. Dacă se citește regulat Cazania cine o citește
. de câte ori s'a citit în cursul anului
- NOTA:** /

II. Activitatea catehetică.

1. Dacă face catehizarea copiilor, regulat, în ce zile
și la ce ore
2. Dacă face catehizarea tineretului, în ce zile și la
ce ore
3. Frecvența: câți vin regulat câți în medie
câți nu vin deloc
4. Dacă aplică metodele de predare ale învățământului catehetic
5. Dacă are schițele de lecții predate și câte
6. Ce manuale și ce material didactic folosește
7. Dacă are chemare de catehet și știe să-și apropie copiii
8. Dacă spovedește și împărtășește copiii și tineretul
9. Câte cărți de rugăciune au catehumenii câte «Cărți de în-
vățătură» câte alte manuale
10. Câți credincioși (bărbați, femei, tineri și copii) cântă în comun Sfânta
Liturgie câți cântă la
celelalte servicii (Vecernie, Utrenie, etc.)
- NOTA:**

III. Activitatea culturală, antisectară, colportaj.

1. Câte ședințe religioase a ținut cu poporul în ce zile
și cu ce rezultate
2. Ce parte din cult a învățat poporul
3. Biblioteca parohială: câte cărți
4. Care este numărul cititorilor bibliotecii
5. Colportaj religios există în ce valoare s'au distribuit bro-
șuri și obiecte religioase
6. Câte suflete de sectanți are în parohie de ce nuanță
. Câți credincioși au trecut la sectanți în
cursul anului
7. Dacă are un plan de lucru pentru combaterea sectanților
Câți sectanți s'au întors la dreapta credință
8. Corul bisericesc din cine e format și cum funcționează
9. Comitetul parohial, cu ce preocupări și cum funcționează
Câte abonamente pentru popor
10. Pentru toată activitatea culturală misionară sunt procese-verbale
NOTA:

C. DIN PUNCT DE VEDERE ECONOMIC GOSPODĂRESC.

I. Lectura particulară religios-morală, socială și culturală.

1. Cunoaște Statutul de organizare a Bisericii Ortodoxe Române
2. Biblioteca personală: din câte numere de ce natură
. câte cărți reviste
3. Câte cărți și câte reviste a cumpărat personal în cursul
anului
4. Ce cărți a citit în cursul anului
5. La ce reviste este abonat personal
6. Le citește Ce părere are despre ele
7. Dacă are toate caietele cu rezumate și planuri de predici dela confe-
rințele protopopești, vizate la timp
8. Ce publicații teologice sau literare are
9. Cunoaște canoanele și Regulamentul de disciplină bisericească
10. E la curent cu problemele de ordin social
NOTA:

II. Activitatea în domeniul gospodăriei parohiale.

1. Cunoaște Regulamentele de funcționare a organelor parohiale și epar-
hiale
2. Starea generală în care se prezintă biserica parohială
. Este zidită sau restaurată de preot
3. Cum este ținută curtea bisericii și curățenia exterioară
4. Cum este întreținut cimitirul și împrejmuirea lui

- Este aliniat Mormintele au cruci după rânduială și flori
5. Dacă a făcut vreo reparație la biserică sau cimitirul parohial
de ce valoare
6. Casa parohială este bine întreținută
7. Cum este chivernisită averea parohială și inventarul bisericii
8. Cum se prezintă și cum se execută bugetul și contul de gestiune
9. Care este situația pangarului și dacă se administrează corect
Câte kilograme de lumânări pe an
Câte kilograme dela Eparhie Câte kilograme din comerț
10. Ce danii au făcut credincioșii în cursul anului
- NOTA:**

III. Opera samariteană în parohie.

1. Cunoaște preotul Regulamentele de funcționare ale Administrației Patriarhale și anexele ei: Institutul Biblic, Fondul de Credit și Ajutor, Fondul de Asigurare, etc.
2. Dacă se face asistență socială în parohie, prin stăruința preotului și de ce natură
3. Ce colecte în bani sau în natură s'au făcut în cursul anului și în ce scop
4. Se administrează fonduri de asistență socială conform Statutului
5. Numărul celor asistați Dacă se ține evidența în regulă
6. Care este contribuția parohiei și a enoriașilor la susținerea operei de asistență socială prin Protopopiat, Eparhie, Patriarhie
7. Cunoaște Regulamentul de Administrație a bunurilor bisericesti
8. Cunoaște Regulamentul de funcționare a organelor centrale bisericesti: Sf. Sinod, Patriarhul, Adunarea Națională Bisericească, etc.
9. Care este contribuția personală a preotului la opera samariteană
Câți elevi a trimis la Școala de cântăreți bisericesti Seminar Institutul Teologic
10. Ce avere proprie are
Câți copii mici are
- NOTA:**

RECAPITULARE:

A. SECTORUL ADMINISTRATIV.

- I. Comportarea în serviciile divine, evlavie, ținută (barbă, uniformă, haine), corectitudinea și exactitatea împlinirii datoriilor sacerdotale nota

- II. Raporturile cu personalul bisericesc, cu enoriașii și cu autoritățile locale nota
- III. Raporturile cu autoritățile superioare bisericești . nota
- Nota medie

B. SECTORUL CULTURAL.

- I. Activitatea predicatorială nota
- II. Activitatea catehetică nota
- III. Activitatea culturală, antisectară, colportaj . . nota
- Nota medie

C. SECTORUL ECONOMIC.

- I. Lectura particulară religios-morală, socială și culturală nota
- II. Activitatea în domeniul gospodăriei parohiale . nota
- III. Opera samariteană în parohie nota
- Nota medie
- Media anuală

Drept care s'a încheiat prezentul proces-verbal în două exemplare, dintre care unul se păstrează în acest registru, iar al doilea se trimite Consiliului Eparhial, pentru notare.

CONSILIER ADMINISTRATIV,
INSPECTOR EPARHIAL,
PROTOIEREU,

**Preotul inspectat,
Asistenți: Consilier parohial,
Epitrop,**

P. S. Pe baza proceselor verbale de inspecție ale consilierilor administrativi, ale inspectorului eparhial sau ale protopopului, verificate cu situațiile și scriptele din Cancelaria Eparhială, conferința administrativă face notările celor trei sectoare de activitate anuale, conform art. 27 din regulament.

Nr. curent	NUMELE și PRONUMELE	Născut la	Co. muna	Regi- unea	Hiro- tonit	Data pre- zentării la examen
1	Preot Parohia Protopopiatul Regiunea Eparhia					
2	Preot Parohia Protopopiatul Regiunea Eparhia					
3	Preot Parohia Protopopiatul Regiunea Eparhia					

1) Definitivare sau promovare
2) Definitivare sau promovare

3) Definitivare
4) Definitivare

Anexa Nr. 3.

Model pentru registru matricol, cuprinzând notările clericilor la Institut. Teologic Universitar .

INSTITUTUL TEOLAGIC UNIVERSITAR DIN

Seria a cursurilor de îndrumare pentru examenul de 1)

Media generală aditivă pe anii	Media generală la examenul de ²⁾	Media generală de ³⁾	Calificativul de ⁴⁾	Nr. diplomei și data eliberării	Observațiuni

sau promovare.
sau promovare.

Anexa Nr. 4.

Model de diplomă pentru absolvirea examenelor de definitivare
și promovare.REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
PATRIARHIA BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

INSTITUTUL TEOLOGIC UNIVERSITAR DIN

D I P L O M A Nr.

Pe temeiul art. 123 și 124 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române;

În conformitate cu dispozițiunile cuprinse în Regulamentul pentru numirea și transferarea clerului din parohii, examenele de capacitate, definitivare, promovare și speciale ale diaconilor și preoților din Biserica Ortodoxă Română;

Având în vedere notițele administrative anuale, cum și rezultatul examenului de obținut în fața Comisiunii instituite pe lângă Institutul Teologic Universitar din

Conferim P. C. născut în comuna regiunea ziua luna anul, hirotonit în ziua de luna anul, pe seama parohiei din comuna regiunea deservent al parohiei din Comuna regiunea, titlul de absolvent al examenului de cu media generală, calificativul

Pentru a se bucura de toate drepturile acordate de Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române și de Regulamentul pentru numirea și transferarea clerului.

Data în București, anul luna ziua

EPISCOP,

RECTOR,

Semnătura titularului,

**MOARTEA PATRIARHULUI GAVRIIL
AL BISERICII ORTODOXE SÂRBE.**

Inalt Prea Sfințitul Patriarh JUSTINIAN a primit următoarea telegramă, prin care este anunțată adormirea întru Domnul a Patriarhului Gavriil, al Bisericii Ortodoxe Sârbe:

**I. P. S. JUSTINIAN,
Patriarhul României
BUCUREȘTI:**

Belgrad, 8—V.

Avem durerea să vă vestim moartea Sanctității Sale prea iubitului nostru Patriarh Gavriil, chemat la Domnul pe neașteptate în ziua de 7 Maiu, 1950.

Inmormântarea Sanctității Sale va avea loc Joi, 11 Maiu, la orele 16, în catedrala din Belgrad.

Vă rugăm să binevoiți a face rugăciuni pentru mântuirea nobilului său suflet.

**Vice-Președintele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Sârbe,
Mitropolitul de Muntenegru,
† ARSENIE**

Inalt Prea Sfințitul Patriarh a adus la cunoștința membrilor Sfântului Sinod al Bisericii noastre, trista veste și a trimis apoi următoarea telegramă:

**SFÂNTULUI SINOD AL BISERICII ORTODOXE SÂRBE,
BELGRAD.**

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința dela 12 Iulie a. c., a luat cunoștință cu durere despre trecerea la cele veșnice a Prea Fericitului Patriarh Gavriil și a înălțat rugăciuni pentru odihna veșnică a sufletului său.

Dumnezeu să dăruiască credincioșilor și clerului Bisericii Ortodoxe Sârbe mângâiere în încercarea prin care trec, ajutându-le cu harul Său întru alegerea unui vrednic urmaș.

**† JUSTINIAN,
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române**

**UN PREOT NU POATE SĂVĂRȘI IN ACEEĂȘI ZI
DECÂT O SINGURĂ LITURGHIE.**

COMUNICATUL SF. SINOD AL BISERICII ORTODOXE ROMANE.

Sf. Sinod, fiind sesizat că unii preoți mai practică încă obiceiul «binării» — adică săvârșirea de către același preot, în aceeași zi, a două Liturghii — face cunoscut, spre știință și conformare, următoarele:

«Binarea» este o inovație necunoscută în practica Bisericii ecumenice înainte de evul mediu, când a fost inaugurată în Apus. Ea face parte din șirul inovațiilor liturgice din Biserica Romano-Catolică și în deosebi este una din consecințele speculațiilor asupra caracterului expiatoriu al jertfei euharistice, întemeiată pe socoțința greșită că valoarea acestei Sf. Taine crește cu numărul repetării ei.

La aceste motive de pietate s'a mai adăugat lăcomia unora dintre clericii romano-catolici, care recurgeau la repetarea Liturghiei pentru ca să primească plată pentru fiecare Liturghie oficiată, fapte care au dus — nu de puține ori — la mecanizări și abuzuri, cu Liturghii duble și triple — care ating sacrilegiul. Aceste fapte au fost înfierate și condamnate de liturghisții de seamă din Apus și chiar de sinoade locale apusene.

Deci, dacă din punct de vedere istoric, binarea apare ca o practică, nu numai lipsită de prestigiu, dar și compromisă, apoi din punct de vedere teologic ea reprezintă o inovație străină de duhul, tradiția și practica Bisericii Ortodoxe de Răsărit, moștenitoarea și păstrătoarea neștirbită a tradiției Bisericii ecumenice primare.

Pe temeiul Sf. Canoane, a documentelor și mărturiilor vechi, care atestă unanim că un preot poate să săvârșească numai o singură Liturghie într'o zi, Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române hotărăște:

1. «Binarea» e străină și nepotrivită cu duhul Ortodoxiei, care leagă unicitatea jertfei euharistice dintr'o zi, de ziua liturgică și de persoana liturghisitorului, precum și de unicitatea jertfei Domnului de pe Golgota, când Mântuitorul Hristos s'a jertfit nu de multe ori, ci o singură dată.

2. E străină de duhul Ortodoxiei, pentru că repetarea jertfei euharistice în cursul aceleiași zile trădează lipsa de credință în eficacitatea absolută a unicei jertfe a Mântuitorului.

3. Pe deasupra, practica «binării» e potrivnică Sf. Canoane (69 Ap., 29 Trulan, 47 Sin. VIII, Cartag., ș. a.), nesocotind una din îndatoririle esențiale cerute preotului care vrea să liturghisească și anume obligativitatea ajunării.

De aceea, Sf. Sinod oprește, cu desăvârșire, practica «binării» Sf. Liturghii și consfințește adevărul că un preot poate săvârși în aceeași zi numai o singură Liturghie.

Cucernicii preoți care se vor dovedi refractari acestei hotărâri, vor fi pasibili de pedeapsă.

DECIZII, INȘTIINȚĂRI

CONFIRMAREA APĂRĂTORILOR BISERICEȘTI, PENTRU CONSISTORIUL CENTRAL BISERICESC.

DECIZIUNEA Nr. 155.

N O I

J U S T I N I A N,

*din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei
și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.*

Pe temeiul art. 90 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române:

Având în vedere dispozițiunile cuprinse în art. 189-194 din Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată bisericească;

Având în vedere rezultatul examenului ținut în fața Comisiunii instituite prin adresa Nr. 4523/950, pentru recrutarea apărătorilor bisericești, din Centrul Mitropolitan București, consemnat în referatul înregistrat sub Nr. 14750/950;

D E C I D E M:

Art. 1. — Se confirmă ca apărători bisericești pentru Consistoriul Central Bisericesc, următorii preoți:

1. P. C. Preot Alexandru Constantinescu, dela biserica Sf. Ilie-Rahova, București.

2. P. C. Preot Constantin Dumitrescu, dela parohia Podul Vadului-Prahova.

3. P. C. Preot Constantin Staicu, dela biserica Sf. Nicolae-Vlădica, din Capitală.

ART. 2. — Numiții apărători bisericești vor exercita drepturile și îndatoririle ce decurg din această însărcinare, în conformitate cu prevederile Regulamentului de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată bisericească.

ART. 3. — Toate autorizațiile obținute înainte de apariția noului Regulament de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată bisericească, sunt anulate.

Art. 4. — P. C. Consilier Administrativ Patriarhal, Preot Gh. Vintilescu, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data în reședința Noastră Patriarhală din București, astăzi 4 Iulie 1950.

† JUSTINIAN
Arhiepiscop și Mitropolit
PATRIARH

NORME PRIVITOARE LA PICTURA BISERICIASCĂ

DECIZIUNEA Nr. 157:

N O I

J U S T I N I A N,

din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere dispozițiunile art. 10 lit. l și t din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, care dă dreptul Sfântului Sinod să inițieze, autorizeze, supravegheze și să controleze, în scopul de a păstra unitatea dogmatică și artistică pe întreaga Patriarhie Română, atât tipărirea cărților liturgice și a icoanelor sfinte necesare cultului, cât și operele literare și de artă bisericească ortodoxă, în care intră și pictura bisericească;

Având în vedere dispozițiunile art. 53, lit. e, k și l. din același Statut, după care «Adunarea parohială ia hotărâri cu privire la zidirea, repararea și înzestrarea bisericii și casei parohiale și a altor edificii parohiale» și «se îngrijește de buna lor întreținere», iar toate aceste lucrări ale organelor parohiale sunt supuse aprobării organelor eparhiale, adică aprobării Episcopului, care este organul suprem al conducerii Eparhiei, potrivit prevederilor canoanelor și dispozițiilor statutare și ca atare, Episcopul are dreptul să aprobe și lucrările privitoare la pictura bisericească;

Având în vedere adresa noastră Nr. 23/1950 către Ministerul Cultelor, prin care s'a arătat că dreptul de a aproba construirile și reparările de biserici sau a altor edificii bisericești aparține Bisericii, prin organele sale reprezentative, potrivit canoanelor și prevederilor Statutului, Ministerul Cultelor având numai dreptul de «supraveghere și control» al patrimoniului religios și artistic care se exercită prin primirea dela Eparhii, lunar, de tablouri pentru toate lucrările de reparații, construcții și pictură, astfel încât în calitatea sa, să fie ținut în curent cu toate lucrările ce privesc patrimoniul artistic și religios și totodată să poată supraveghea și controla în timp util folosința și păstrarea în bună stare a acestora;

Având în vedere că prin art. 207 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, care prevede că «toate dispozițiunile de orice fel contrarii acestui Statut sunt și rămân abrogate», urmează deci ca dispozițiunile din legea pentru calificarea pictorilor bisericești autorizați și a zugravilor autorizați Nr. 2040/938 cu modificările aduse cu Decretul Nr. 1108/941, precum și Regulamentul ei Nr. 2312/939, sunt abrogate ca unele cari sunt contrarii dispozițiilor Art. 10 lit. l și t din Statut;

Având în vedere Decizia noastră Nr. 136/1950, prin care s'a stabilit pe temeiul art. 169 din Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționarea organelor centrale ale Patriarhiei Române, că nicio lucrare de pictură, reparație sau operă nouă nu se poate executa în bisericile ortodoxe decât de pictorii cari au autorizația Patriarhiei și primesc aprobarea Chiriarhului locului pentru lucrarea respectivă, autorizație care se obține pe baza unui examen depus în fața unei Comisiuni ce funcționează în cadrul Administrației Patriarhale;

Având în vedere că prin aceeași Decizie Nr. 136/1950 s'a abrogat Deciziunea Patriarhală Nr. 9761/10 Iulie 1943, referitoare la pictura bisericească, stabilindu-se că după data de 31 Iulie 1950 nicio lucrare de pictură bisericească nu va mai fi dată decât pictorilor și zugravilor cu autorizație obținută, în conformitate cu prezenta decizie;

Având în vedere art. 171 și 172 alin. a și b din Regulamentul pentru determinarea drepturilor Patriarhului și de funcționarea organelor centrale din Patriarhia Ortodoxă Română, după care chestiunile de pictură bisericească stau în competența Serviciului Technic al Administrației Patriarhale.

În baza celor de mai sus și a dispozițiilor art. 30 al. a și b din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române:

D E C I D E M:

ART. 1. — Pentru a verifica tehnica și puterea de creațiune artistică a pictorilor și zugravilor de biserici, pentru calificarea lor precum și pentru toate chestiunile în

legătură cu pictura bisericească, prevăzute în această deciziune, instituim pe data prezentei Deciziuni, în cadrul Administrației Patriarhale, o comisiune care să examineze practic și teoretic pe pictorii și zugravii de biserici, în vederea autorizării lor de a executa picturi bisericești.

ART. 2. — Comisiunea va purta numirea de: «Comisiunea pentru pictură bisericească»; va funcționa pe lângă Serviciul Technic al Administrației Patriarhale, sub președinția Episcopului Vicar Patriarhal, delegat cu sectorul economic al Administrației Patriarhale și se compune din următorii membrii: doi clerici cu notorie cultură artistic-religioasă, patru pictori, din care unul călugăr, specializat în pictură bisericească (frescă, ulei, tempera, mozaic), Consilierul Administrativ Patriarhal, dela Sectorul Ateliere, și un arhitect, membru al Comisiunii Monumentelor Istorice. Secretarul Comisiunii este șeful Serviciului Technic al Administrației Patriarhale și ia parte la ședințele Comisiunii, cu vot deliberativ.

Membrii comisiunii se numesc prin deciziune specială, de Patriarh.

ART. 3. — Membrii Comisiunii au dreptul la remunerație fixată prin Deciziunea Consiliului de Miniștri, pentru participarea lor la ședințele Comisiunii; asemenea și la cheltueli de deplasare și întreținere când vor fi delegați în interesul serviciului în provincie. Membrii Comisiunii cari nu locuiesc în București, au dreptul și la cheltueli de deplasare pentru participarea la ședințele comisiunii.

ART. 4. — Membrii Comisiunii cari vor lipsi nemotivat dela trei ședințe consecutive, vor fi socotiți demisionați.

ART. 5. — Ședințele Comisiunii sunt prezidate de președinte, iar în lipsa lui, de unul din cei doi membri clerici, cari vor purta titulatura de vice-președinți ai Comisiunii. Președintele poate delega, cu aprobarea Patriarhului, președinția Comisiunii, unuia din cei doi vice-președinți. Hotărârile se iau cu majoritatea voturilor celor prezenți, iar în caz de paritate de voturi, al președintelui decide.

ART. 6. — Pentru fiecare ședință a Comisiunii se va întocmi un proces-verbal în care se vor înscrie toate chestiunile discutate și hotărârile luate.

Procesele-verbale vor fi înscrise într'un registru special de evidență.

ART. 7. — Lucrările de secretariat și corespondență ale Comisiunii se execută de secretarul Comisiunii și se vor primi și expedia prin serviciul de registratură și expediție al Administrației Patriarhale.

Indatoririle secretarului, afară de participarea la ședințe, sunt:

- a. Primește corespondența repartizată prin Serviciul Technic și o prezintă președintelui cu referatul respectiv, spre a fi supusă deliberării Comisiunii;
- b. Intocmește ordinea de zi a fiecărei ședințe, spre a fi comunicată din vreme membrilor Comisiunii, cu aprobarea președintelui;
- c. Redactează, sub supravegherea președintelui, procesele-verbale ale ședințelor și avizele Comisiunii;
- d. Redactează, prin Serviciul Technic, corespondența curentă și hotărârile Comisiunii, după ce au fost aprobate de Patriarh;
- e. Intocmește referate asupra chestiunilor trimise de președinte sau de comisiune.

ART. 8. — Lucrările Comisiunii se încadrează în dispozițiile de funcționare ale Administrației Patriarhale; referatele și avizele tehnice se semnează de membrii care au fost delegați de Comisiune să le întocmească.

Avizele Comisiunii și procesele-verbale de ședințe se semnează de toți membrii prezenți la ședință.

ART. 9. — Comisiunea se convoacă în ședință de lucru de către președinte, ori de câte ori va fi nevoie de a cerceta și examina cererile de autorizație ale pictorilor, ori alte chestiuni privitoare la pictura bisericească, date în competența Comisiunii.

ART. 10. — Atribuțiunile Comisiunii sunt:

- a. Cercetează cererile, memoriile și actele persoanelor care cer calificarea și autorizația de pictor bisericesc;
- b. Instituie examene cu probe practice de pictură în frescă, ulei sau tempera, care se vor executa în fața delegatului sau delegaților Comisiunii;
- c. Cercetează la fața locului, unde se va afla cu cale, lucrările de pictură de biserici executate de pictori și zugravi autorizați, în vederea recepționării, sau eventual pentru calificarea pictorului executant,

d. Califică pe candidații supuși concursului și referă Patriarhului, cu propunere de aprobare, pentru cei reușiți la probe și examene sau pentru respingere, eventuală amânare, pentru cei nereușiți;

e. Verifică proiectele, devizele, lucrările pentru concursuri, licitațiile și adjudicările de picturi de biserici din țară și le propune Chiriarhiilor respective pentru definitivă aprobare și executare, iar în caz când toate aceste lucrări preliminare nu ar fi complete, sau făcute cu nerespectarea normelor legale, spre completare și intrare în legalitate. Asemenea, când nu întrunesc condițiile tehnice și artistice, vor fi înapoiate spre a fi respinse;

f. Controlează ori de câte ori va fi necesar sau după cererea Chiriarhiilor sau a pictorilor și zugravilor executanți, executarea în bune condițiuni a lucrărilor de pictură, angajate de pictori și zugravi autorizați și face propuneri Patriarhului de cele constatate;

g. Recepționează și propune spre aprobare sau neaprobare, picturile și zugrăvirile făcute de pictori și zugravi autorizați.

Lucrarea de recepționare se face de Comisiunea de pictură bisericească, prin delegații sau delegatul său, membrii în Comisiune, sau, în caz de nevoie, printr'un pictor autorizat și calificat din afara Comisiunii. În acest caz, recepțiunea se face cu asistența unui cleric delegat de Eparhia respectivă;

h. În cazuri de neînțelegeri, cercetări și anchete, în privința lucrărilor de pictură bisericească, venite la deliberările Comisiunii, prin Eparhii, Comisiunea trimite, cu aprobarea Patriarhului, delegați la fața locului.

ART. 11. — Toți pictorii bisericești, absolvenți ai unei Academii, Secția Pictură sau Artă decorativă din țară sau a unei școli superioare sau echivalente din străinătate, cari fac dovada că au restaurat sau pictat din nou, și în chip mulțumitor, interiorul total sau parțial al unui locaș sfânt, cari doresc să obțină calificarea și autorizarea de funcționare, în conformitate cu această Deciziune, vor depune la Administrația Patriarhală (Serviciul Tehnic), în termenul stabilit, cerere de înscriere, timbrată, însoțită de memorii, diplome sau altfel de acte de studii și acte de calificare doveditoare, în original sau în copii, certificate de șeful registraturii Administrației Patriarhale, din care să se constate:

- a. Că este creștin, membru al Bisericii Ortodoxe Române;
- b. Că posedă studii de arte plastice, în specialitatea pictură sau artă decorativă;
- c. Memorii despre lucrările de pictură bisericească, executate până acum;
- d. Certificate date de maestrii pictori bisericești, pe lângă care a lucrat;
- e. Certificate eliberate de Eparhia în care a executat asemenea lucrări, din care să se constate că a dus la bun sfârșit lucrările angajate, fără neînțelegeri sau suspiciuni.

ART. 12. — După prezentarea actelor specificate mai sus, candidații vor fi examinați de Comisiune în tehnica sau tehnicile în care candidatul se simte specializat, dând următoarele probe:

- a. Un examen teoretic asupra cunoștințelor tehnice și iconografice;
- b. O probă practică pentru fiecare specialitate de tehnică, aleasă de candidat, constând din compoziții pe teme date de Comisiune.

Comisiunea cere candidatului și altfel de dovezi în privința îndemnării sale tehnice și artistice în pictura bisericească, și, de asemenea, poate face cercetări la fața locului, spre a se încredința de realizările artistice ale candidatului.

ART. 13. — Pictorii bisericești autorizați vor trebui să se conformeze obligațiilor tradiționale iconografice, tehnice, artistice și de erminie ale Bisericii Ortodoxe Române.

ART. 14. — După ce Patriarhul va aproba avizele Comisiunii, se va întocmi un tablou de pictorii bisericești autorizați de Patriarhie, care tablou va fi publicat în Buletinul Oficial al Patriarhiei, «Biserica Ortodoxă Română», și va fi comunicat tuturor Eparhiilor, pentru evidență, în cazurile de concursuri ori licitații pentru lucrări de pictură bisericească.

Fiecărui pictor bisericesc autorizat i se va elibera o autorizație oficială, pe formular tipărit, cu semnătura Patriarhului și a președintelui Comisiunii de Pictură Bisericească. Aceste autorizații vor fi numerotate, iar cotoarele lor se vor păstra în arhiva Administrației Patriarhale.

ART. 15. — Licențiații în Teologie Creștină sau litere, pictori fără absolvența unei Academii de Arte plastice, care prin lucrări de pictură bisericească monumentală și icoane, dau dovadă de reale însușiri tehnice și artistice în pictura bisericească, pot cere calificarea și autorizarea de pictor bisericesc, conformându-se articolului 11 și 12 din prezenta Decizie și trecuți pe tabloul pictorilor prevăzut la art. 14.

Petiționarii licențiați în teologie sau litere trebuie să anexeze la cerere, în original sau copii certificate, conform art. 11, și actele de studii universitare în legătură cu teologia și artele bisericești, adică studii de teologie creștină sau de artă creștină.

ART. 16. — Absolvenții Academiiilor de Arte Plastice, Secția pictură sau artă decorativă, care până acum n'au executat nicio lucrare de pictură bisericească, precum și viitorii absolvenți ai acestor Academii, doritori să obțină autorizația de pictori bisericești, vor fi obligați să lucreze cel puțin un semestru la Școala și Atelierele de pictură de pe lângă Institutul Biblic, spre a fi îndrumați în specialitatea tehnică și artistică a picturii bisericești și unde vor fi repartizați pe lângă pictorii Atelierului, care execută picturi de biserică în cadrul Institutului Biblic.

Această practică se poate face și în timpul ultimului an de studii al studenților Academiiilor de Artă Plastică.

Fără certificarea Școlii de pictură de pe lângă Institutul Biblic, prin care să se facă dovada că petiționarul a făcut studiul de practică pe lângă această școală, nu se va putea acorda, pe viitor, dreptul de a se putea prezenta la examenele pentru calificarea și autorizarea de pictor bisericesc niciunui solicitant.

ART. 17. — Patriarhia, pentru motive bine lămurite și cu avizul Comisiunii de Pictură Bisericească, va putea anula și retrage autorizația dată unui pictor bisericesc.

Asemenea aviz îl pot da și Chiriariile, însă numai pentru motive de credință religioasă și moralitate, și pentru lipsă de bună credință în executarea stipulațiilor prevăzute în angajamentele de lucrări.

ART. 18. — Pentru restaurarea picturilor monumentelor istorice, se vor da autorizații speciale, numai acelor pictori cari au făcut studii în această specialitate și vor dovedi că au executat, în chip ireproșabil, astfel de lucrări.

Atribuirea unor astfel de lucrări se face cu asentimentul Comisiunii Monumentelor istorice, potrivit legii pentru conservarea acestor monumente.

ART. 19. — Vechii zugravi bisericești, cari doresc să obțină autorizația Patriarhiei, pentru zugrăvirea de biserică și cari nu au titluri academice în artă și nici titluri de cultură superioară, dar cari vor dovedi efectiv că au făcut lucrări de pictură bisericească, pentru a putea obține autorizația, se vor înscrie și vor depune, la Administrația Patriarhală, actele prevăzute la art. 11 din prezenta Decizie, afară de actul de absolvire al școlii de specialitate, care va fi înlocuit cu acte dela maestrul cu care a lucrat și care l-au calificat, precum și autorizațiile mai vechi de funcționare.

Ei vor fi examinați și autorizați după aceleași criterii, ca și pictorii autorizați, prevăzute în această Decizie și li se vor elibera autorizații de zugravi bisericești, cari se vor trece într'un tablou ce se va publica în Buletinul Oficial al Patriarhiei.

Aceste autorizații vor fi numerotate special.

ART. 20. — Tabloul zugravilor bisericești se poate complecta în urma examenului depus, conform Deciziei prezente, ori de câte ori un ucenic zugrav, care are la bază o pregătire de cel puțin trei ani la o școală de pictură, sau pe lângă un pictor autorizat, complectând această pregătire cu un stagiu de un an de zile la școala și atelierul de pictură de pe lângă Institutul Biblic, dă dovezi de un real talent.

Astfel de dovezi rămân cu totul la aprecierea Comisiunii de Pictură Bisericească.

Art. 21. — Zugravii bisericești aprobați de Patriarhie vor putea executa lucrări numai la bisericile parohiale rurale de categoria III-a.

Zugravii bisericești au însă dreptul să facă lucrări de pictură și la bisericile parohiale de categoria II-a, dar numai sub controlul și răspunderea unui pictor bisericesc autorizat, desemnat în mod special de Comisiunea de Pictură Bisericească.

Drepturile zugravilor prevăzute în acest articol, vor fi înscrise în textul autorizației ce li se va elibera.

ART. 22. — Parohiile ortodoxe române din întreaga țară, din categoriile II și III, nu vor putea angaja niciun fel de lucrări de pictură bisericească, cu zugravi bisericești autorizați, cari prezintă oferte superioare ca preț, ofertelor prezentate de

pictorii bisericești autorizați; iar la prețuri egale, lucrarea se va da pictorilor autorizați.

ART. 23. — Pictorii bisericești autorizați de Patriarhie vor fi trecuți în tablou pe specialități, și încadrați pe categorii, conform calificativelor obținute, după aptitudinile și talentele lor, constatate cu prilejul examenului. Ca atare:

a. Pictorii autorizați cu calificativul «excepțional», au dreptul să angajeze, prin concurs sau licitație, orice lucrare de pictură. Numai pictorii astfel calificați sunt îndreptățiți să picteze bisericile din București și bisericile catedrale episcopale și ale mănăstirilor.

b. Pictorii autorizați cu calificativul «farte bine», au dreptul să angajeze lucrări de pictură la toate bisericile din țară, afară de cele exceptate la aliniatul precedent;

c. Pictorii autorizați, cu calificativul «bine», pot angaja lucrări de pictură numai la bisericile din categoriile II și III.

d. Pictorii autorizați, cu calificativul «suficient», pot angaja picturi numai la bisericile de categoria a III-a.

ART. 24. — Pictorii încadrați în aliniatele a, b și c ale articolului precedent, pot alcătui între ei colective de pictori bisericești autorizați și pot angaja, prin concurs, licitații sau bună învoială, orice fel de lucrare de pictură, cu condițiunea ca din colectiv să facă parte cel puțin un pictor bisericesc autorizat, îndreptățit pentru o atare lucrare. Acela va purta întreaga răspundere a executării în bune condițiuni a lucrării angajate.

ART. 25. — Pictorii bisericești calificați pentru categoriile I—III, vor putea cere promovarea lor într-o categorie superioară, după trecere de trei ani dela dobândirea autorizației și dacă vor face dovada, prin lucrări executate, că în adevăr merită promovarea. În caz de respingere, cererea mai poate fi repetată numai o singură dată.

Pictorii bisericești autorizați, din orice categorie, care din pricina vârstei sau din alte cauze, dovedesc că nu mai pot realiza lucrări la nivelul calificării și categoriei respective, vor putea fi chemați în fața comisiunii de pictură bisericească, spre a fi reexaminați și eventual reîncadrați într-o categorie inferioară celei îndreptățite în examenul dintâi.

ART. 26. — Lucrările de pictură bisericească, fie integral sau parțial, fie din nou sau restaurare, contractate de un pictor bisericesc autorizat, nu pot fi trecute sub nicio formă unui alt pictor spre executare, ci trebuiesc executate în întregime, sub supravegherea pictorului care le-a angajat a le executa pe răspunderea sa materială și morală.

Unde se va constata că un pictor autorizat, contractând o lucrare, o trece spre executare altui pictor, Patriarhia va lua măsuri grabnice pentru retragerea autorizațiilor ambilor pictori autorizați.

ART. 27. — Pentru importante lucrări de pictură bisericească ce depășesc suprafața de 200 m. pătrați, Chiriarhiile sunt obligate să le atribuie numai prin concurs public, la care să poată concura cât mai mulți pictori autorizați.

ART. 28. — Concursurile vor consta în depunerea unui proiect colorat al secției longitudinale și a unui detaliu, tot colorat, când va fi de pictat biserica în întregime; iar când va fi de pictat numai parțial, se va cere schița în creion a proiectului și un detaliu colorat.

Proiectele vor fi examinate și apreciate de Comisiunea de Pictură Bisericească, ținând seama și de lucrările anterioare făcute de concurenți.

ART. 29. — Orice fel de lucrare de pictură bisericească, totală, parțială, din nou, restaurare, spălare sau completare, se va da numai pe bază de licitație, pe temeiul unui deviz întocmit de un pictor autorizat, și aprobat de Patriarhie.

ART. 30. — La o licitație de pictură bisericească se pot îngădui și oferte mai scumpe, dar nu mai mult decât 10% peste deviz, făcute de un artist cu mari garanții de tehnică, experiență și talent, cu aprobarea Comisiunii de Pictură Bisericească.

ART. 31. — Pentru acoperirea cheltuelilor de transport și deplasare ale membrilor Comisiunii de Pictură Bisericească, spre a participa la lucrări, precum și a delegaților comisiunii pentru controlul pictorilor bisericești, concursuri, recepții de lucrări, cercetări la fața locului, anchete, etc., toți executanții de picturi bisericești sunt obligați să depună o cotă de 2% din valoarea lucrării angajate, la Banca R.P.R.,

în contul Institutului Biblic — Ateliere. Plata acestei cote o face, pe seama pictorului sau zugravului, respectiva instituție plătitoare. Se depune jumătate din suma totală, anticipat, iar restul pe măsura plății către pictor sau zugrav, a lucrărilor executate și scadente. Refuzul va atrage sancțiuni.

ART. 32. — Pentru acoperirea aceluiași cheltueli, concurenții vor depune, la înscrierea pentru examenul de calificare și eliberare a autorizațiilor de pictori bisericești, suma de lei 1.500, iar zugravii suma de lei 1.000.

ART. 33. — Această Deciziune este normativă până la întocmirea și aprobarea unui regulament special privitor la pictura bisericească.

ART. 34. — P. C. Preot Athanasie Preda, Consilier Administrativ Patriarhal, conducătorul Sectorului Ateliere din Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data astăzi, 24 Iulie 1950, în Reședința Noastră Patriarhală din București.

† J U S T I N I A N
Patriarh.

ÎNȘTIINȚĂRI PENTRU PP. CC. LL. PROTOIEREII ȘI PREOȚII DIN PATRIARHIA ROMÂNĂ.

Observându-se din extrasele Băncii de Stat, că unele Protoierii și Parohii, când depun sume ce reprezintă *rata de asigurare*, nu specifică pentru cari Parohii și ce anume sume s'au depus, pentru fiecare în parte, vă rugăm ca pe viitor să precizați acestea în foaia de vârsământ sau în dispoziția de virament, prezentată agenției Băncii R. P. R.

În caz că Banca nu ar fi de acord cu acest procedeu, veți înainta Fondului de Asigurare, odată cu depunerea banilor, raport cu tabloul specificativ.

*

În ce privește Fondul de Credit și Ajutor al Clerului, se fac cunoscute următoarele:

1. PP. CC. Protoierei nu pot modifica cu dela sine putere nici cuantumul ratelor de restituire a împrumuturilor, nici condițiunile în care s'a acordat împrumutul, și nu pot da nici amânări sau păsuri la plata ratelor și a cotizațiilor. Protoiereii sunt numai organe executive.

Pe viitor, abaterile de acest fel se sancționează.

2. PP. CC. Protoiereii sunt obligați a trimite *lunar*, în termen, borderourile cu rețineri și cotizații și a vira sau depune fără întârziere sumele încasate.

Neîmplinirea acestora la timp, atrage sancțiuni disciplinare.

3. Împrumuturi noi fără lichidarea celor vechi nu se mai acordă, nici împrumuturi noi, dacă nu s'a restituit cel puțin jumătate din cel vechiu, până la data cererii noi.

4. Împrumuturile și girurile sunt plafonate la de opt ori salariul net pentru salariile mici — la pensionari de patru ori pensia — și la 50.000 lei pentru salariile mari.

Calculul se face astfel: se adună împrumutul cu girurile date; dacă suma rezultată astfel ar fi, spre exemplu, 24.000 lei, iar plafonul este 32.000 lei, solicitantul mai poate primi ca împrumut diferența dintre aceste două sume (32.000 lei — 24.000 lei = 8.000 lei).

Același calcul se face și la giranți. Dacă vreunul a depășit suma sau se apropie de plafon, girul lui nu se mai acceptă.

5. În ce privește pe membrii cântăreți, regula este aceeași, cu adausul ca măcar unul dintre giranți să fie preot, membru al Fondului.

6. Condiții formale absolut obligatorii: aplicarea sigiliilor parohiilor, așa ca să se poată descifra numele parohiei și al comunei, atât în dreptul solicitantului, cât și al giranților; și *la fel* să se facă certificarea semnăturilor prin Protoiereu.

Cât privește certificarea, Protoiereul nu-și poate certifica propria semnătură, ci va cere aceasta: cel de plasă dela cel de județ, iar cel de județ dela Secretariatul Eparhiei.

Fiecare cerere trebuie să fie însoțită și de raportul Protoieriei.

7. Dacă intervin uneori întârzieri în primirea banilor, ele sunt provocate de lipsa de disponibil la Bancă, sau la casierie.

8. Adresăm o rugămintă stăruitoare către toți solicitanții de împrumuturi: la fixarea sumei ce doresc să împrumute, să aibă în vedere că ni se adresează zilnic sute de cereri de împrumut, solicitând tot maximul sumei ce se poate acorda. Ori, toți membrii sunt egal îndreptățiți, capitalul fiind format din cotizațiile tuturor. Deci să nu se blocheze capitalul de un număr restrâns de membrii, prin faptul că cer tot sume maxime și pe termenul cel mai lung de rambursare, — aceasta ca să poată beneficia toți membrii cari au nevoie de împrumuturi.

Apoi, să nu mai ceară eşalonarea ratelor pentru a prelungi timpul de rambursare, după ce a luat împrumutul în condițiile în cari i s'a putut da și în cari l-a ridicat — deci pe care l-a acceptat prin acest fapt. Produce nu numai blocarea capitalului, ci și înmulțirea fără rost a lucrului funcționarilor, în detrimentul bunului mers al Fondului.

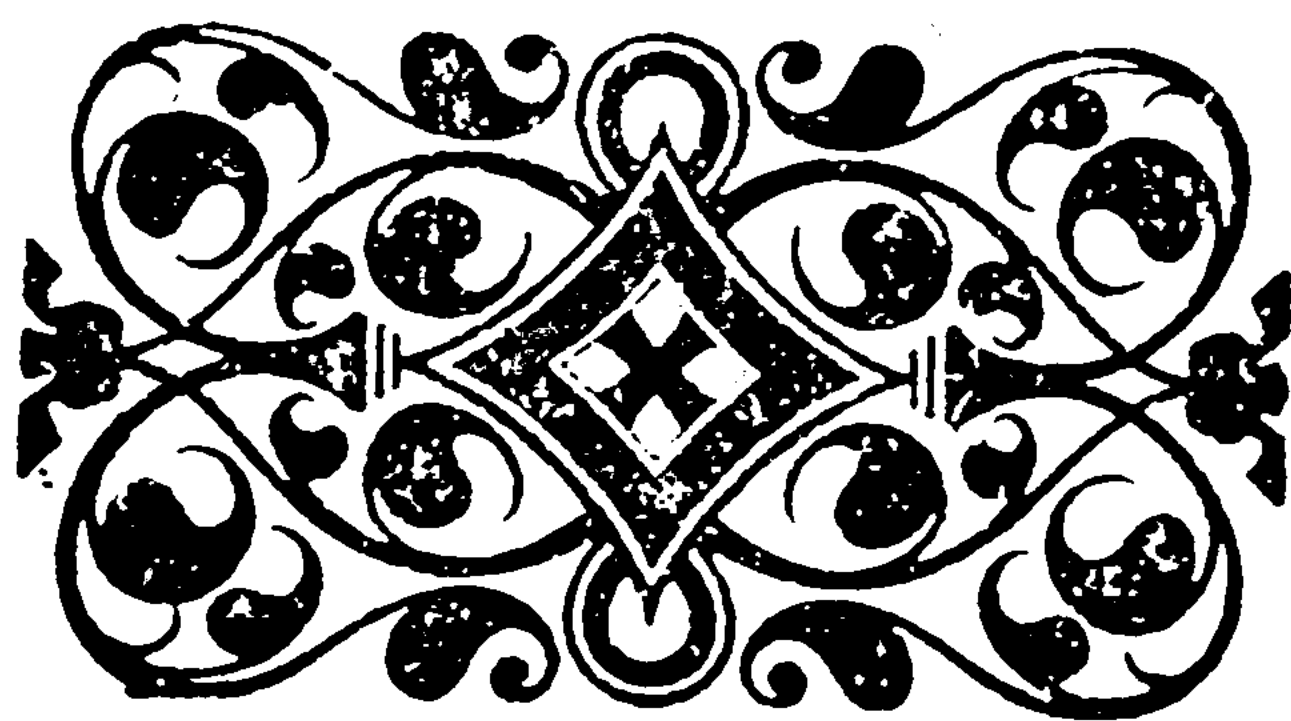
Iar cei ce au luat împrumut, dacă se întâmplă uneori să nu fie trecuți pe borderoul reținerilor lunare, să-și țină de datorie să achite ratele la timp, prin Protoierie.

9. Rugăm apoi să nu ni se mai ceară confirmarea sumelor *virate prin Banca de Stat*. Depunătorii în cont au primit act justificativ dela Bancă. Nu mai au nevoie de încă unul. Iar nouă ne cruță muncă și cheltuială cu corespondența.

In caz că suma nu sosește la timp la noi, vom iniția noi corespondența necesară.

*

Sperăm că aceste înștiințări vor fi citite atent de către toți cei interesați, făcându-ne prin aceasta un real serviciu

	PAGINA
<i>Decizia Ministerului Cultelor Nr. 32.234/1950, — pentru aprobarea Regulamentului, pentru administrarea averilor bisericești din Patriarhia Română</i>	449
<i>Regulamentul pentru administrarea averilor bisericești</i>	450—461
<i>Decizia Ministerului Cultelor Nr. 32.233/1950, — pentru aprobarea Regulamentului personalului bisericesc din Patriarhia Română</i>	462
<i>Regulamentul pentru numirea și transferarea clerului din Parohii, examene de capacitate, definitivare, etc.</i>	463—484
<i>Moartea Patriarhului Gavriil al Bisericii Ortodoxe Sârbe</i>	485
<i>Comunicatul Sf. Sinod, privitor la «binarea» Liturghiei</i>	486
<i>Decizii — înștiințări.</i>	487—

Manuscrisele, cărțile, comunicările oficiale ale Eparhiilor, revistele periodice, abonamentele și orice fel de corespondență se trimit pe adresa: **Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă, — Str. Antim 29, București V,** cu mențiunea: Pentru *Biserica Ortodoxă Română* — Buletinul Oficial al Patriarhiei Române.

C O S T U L R E V I S T E I

In țară	In străinătate
Pe un an 350 lei	Pe un an 700 lei
Un număr 100 „	Un număr 200 „

In București, se poate cumpăra dela **Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, Str. Principatele Unite, Nr. 60.**

1950

BISERICA

ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

HOTARÎRILE SFÂNTULUI SINOD

Intregirea din fonduri proprii a salariilor preoților.

Catehizarea credincioșilor ortodocși.

FIXAREA CONFERINTELOR PROTOPOPEȘTI PE ANUL 1951

ANUL LXVIII

10

OCTOMVRIE 1950

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

APARE LUNAR / ABONAMENTUL 350 LEI ANUAL

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

COMITETUL DE REDACȚIE

I. P. S. Patriarh JUSTINIAN	Președinte
P. C. Preot D. STANCU,	Redactor responsabil
P. C. Preot CONST. NONEA	Membru
P. C. Preot N. GEANGALĂU,	Membru
P. C. Preot I. BRĂTAN,	Membru
P. C. Preot Dr. G. COTOȘMAN	Membru
D-l AL. CERNA-RĂDULESCU	Secretar de redacție

COLABORATORI

Inalt Prea Sfințiții Mitropoliți și Arhiepiscopi și Prea Sfințiții Episcopi ;
Prea Cucernicii Profesori dela Institutele Teologice Universitare,
Seminariile Monahale și Școalele de Cântăreți ;
Prea Cucernicii Consilieri administrativi, protopopi, preoți, etc.

CUPRINSUL

	<u>PAGINA</u>
<i>Sărbătorirea a doi ani dela reîntregirea Bisericii Ortodoxe din Ardeal.</i>	
a) Ședința festivă a Sf. Sinod	497
b) Festivitățile dela Alba-Iulia	506
<i>Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a fost distins cu Ordinul Sfinților Apostoli Petru și Pavel de către P. F. Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei</i>	520
<i>Deschiderea cursurilor pentru anul școlar 1950-1951, la Institutul Teologic din București</i>	524
<i>Noul arhiepiscop al Ciprului</i>	542

SĂRBĂTORIREA A DOI ANI DELA REINTREGIREA BISERICII ORTODOXE DIN ARDEAL

ȘEDINȚA FESTIVĂ A SFÂNTULUI SINOD

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința sa din 3 Octombrie a. c., a sărbătorit — în cadrul unei ședințe festive, la care a luat parte și dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor — împlinirea a doi ani dela reîntregirea Bisericii noastre, prin revenirea foștilor greco-catolici la vatra credinței străbune.

În cuvântul de deschidere, I. P. S. Patriarh Justinian, președintele Sf. Sinod, a amintit condițiile în care s'a putut săvârși, în toamna anului 1948, această mult dorită revenire a tuturor dreptcredincioșilor din țara noastră, sub bolta cuprinzătoare a Ortodoxiei românești, rostind următoarea cuvântare.

Prea Onorați Membri ai Sfântului Sinod,

Salutându-vă cu dragoste frățească, astăzi, la începutul acestei sesiuni prorogate a Sf. Sinod, — în care probleme de o deosebită importanță vom avea de dezbătut, — sufletul meu este stăpânit de mare bucurie pentru fericita coincidență, că în această zi comemorăm împlinirea a doi ani dela săvârșirea mărețului act al reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania.

Această împrejurare îmi dă plăcutul prilej de a evoca, în câteva cuvinte, acea atmosferă de neasemănată sărbătoare de acum doi ani, când, tot în această sală a reședinței vechi Mitropolii a Țării Românești — astăzi a Patriarhiei întregii Biserici Ortodoxe Române — cei 36 proto-popi greco-catolici au prezentat Sf. Sinod, hotărârea și declarația preoților și protopopilor adunați la Cluj în ziua de 1 Octombrie 1948, de a se smulge în sfârșit din legăturile nefirești și nedorite de nimeni ale unirii cu Roma papistă și a se întoarce iarăși la sânul Bisericii Ortodoxe mame, după 250 de ani de durercasă despărțire.

Nu va putea fi uitată niciodată, sunt sigur, de niciunul dintre cei ce au fost atunci de față, starea sufletească de rară fericire și părintească emoție, pe care au trăit-o membrii Sf. Sinod în ziua aceea de 3 Oct. 1948, când au primit pe cei dintâi reprezentanți ai fraților noștri reveniți și le-au ascultat declarațiile calde și mișcătoare.

Eu personal îmi voiu aminti întotdeauna expresia de fericită transfigurare a Decanului nostru de vârstă — I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului — căruia, parcă nu-i venea să-și creadă ochilor și urechilor, că îl

învrednicise Dumnezeu să trăiască acele clipe, după care se dorise și pentru care muncise în tot timpul celor 30 de ani de rodnică și neobosită arhi-păstorire.

«Au căzut pecetile»... «suntem iarăși una»... și atâtea alte exclamații și expresii fericite țâșneau spontan din gura I. P. S. Mitropolit Nicolae și a celorlalți Vlădici ardeleni, în acele zile de sărbătoare ale Bisericii strămoșești, din Transilvania și de pretutindeni.

Chipurile primilor soli ai reîntregirii, cei 26 protopopi, sunt vii în amintirea noastră și numele lor s'au înscris în istoria Bisericii Ortodoxe Române.

Dar, Inalt Prea Sfînțiți și Prea Sfînțiți Părinți, nu voiesc să mă las prea mult furat, în cuvântul meu de acum, de evocarea stărilor sufletești ce am trăit acum doi ani.

Socotesc că este mult mai de folos pentru noi toți, să reamințim faptele și împrejurările de istorică însemnătate, care, dacă nu s'ar fi produs și n'ar fi existat, apoi să fim incredințați că nu am fi putut asista niciodată la mărețul act al reîntregirii.

Prinul fapt hotărîtor a fost anularea Concordatului cu Vaticanul, prin Deciziunea Consiliului de Miniștri, luată în ședința dela 17 Iulie 1948.

Oricât s'ar stărui asupra nedreptății și umilirii pe care Concordatul le-a impus Bisericii noastre strămoșești și suveranității noastre naționale, timp de 20 de ani, niciodată nu va fi prea mult.

Se știe și e bine să se amintească neconținut că scaunul papistăsesc deținea, prin Concordat, drepturi mai multe decât avea Biserica noastră Ortodoxă, cu cele peste 12 milioane de credincioși ai săi. Papa avea putința să se amestece în treburile interne ale țării noastre, căci faimosul art. 4 din Concordat spunea: «Comunicația directă a Episcopilor, a clerului și a poporului cu Sfântul Scaun, și viceversa, în materie spirituală și în afaceri bisericești, va fi absolut liberă». Ce însemna această «comunicație directă, absolut liberă» — după cum analizează dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, într'un articol al D-sale — decât comunicație fără nici un control din partea Statului, și nu numai în materie spirituală, ci și în «afaceri bisericești», adică în chestiuni de organizare, în chestiuni de disciplină, chestiuni care întotdeauna au și o față politică, și aceasta nu numai în ce privește clerul, ci și poporul. Prin această «comunicație directă, absolut liberă», se lăsa câmp deschis influențelor străine și intereselor străine de țara și poporul nostru.

Apoi, privilegiile materiale — provenite din averile imense al căror venit, în loc să aparțină Statului, Concordatul, prin art. 15, îl asigura Bisericii Romano-Catolice — dându-i acesteia putința să-și creieze o poziție economică necontrolată de Stat, și să întrețină școli și congregații de tot felul, în care Vaticanul să facă o politică și o educație, asupra cărora Statul să fie în neputință de a executa vreun control.

În sfârșit, Concordatul — și faptul acesta trebuie relevat în chip special — nedreptățea și umilea însăși Biserica Greco-Catolică, reducând-o dela un cult de sine stătător, dela rangul ei de Biserică de rit orientat unită cu Biserica Romei, la un simplu rit al Bisericii Catolice, în general.

De unde, după căderea Habsburgilor — în urma primului război mondial — prăpastia între cele două Biserici din Ardeal, cea Ortodoxă și cea Greco-Catolică, începea să se micșoreze, ca un rezultat al identificării

tot mai depline cu aspirațiile naționale ale poporului de dincolo de munți, și de unde câștiga tot mai mult teren ideia că actul dela 1700 a fost un act politic, și că, deci, tot printr'un act politic urmează să fie anulat, Concordatul, dând lovitură mortală Bisericii Unite, încadrând-o ca o ramură minoră a Bisericii Catolice, a reușit să adâncească și să lărgască și mai mult prăpastia între cele două Biserici. Clerul greco-catolic și cu deosebire ierarhia lui superioară, începuse să se orienteze spre o mai deplină încadrare în Catholicism și să se considere tot mai catolic și aproape prin nimic deosebit în dogmă, de ceilalți catolici.

Iată dar, că, fără anularea Concordatului, săvârșită de Guvernul R. P. R., bucuria reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române și reșunerea ei în situația ce i se cuvenea în mijlocul celorlalte culte nu ar fi fost posibile niciodată.

Deaceea, toată recunoștința noastră trebuie să meargă către Guvernul Republicii noastre, care prin desființarea Concordatului, a restabilit nu numai demnitatea și suveranitatea Statului, dar a scos și Biserica Ortodoxă dintr'o situație de nedreaptă și umilitoare inferioritate față de Biserica Romano-Catolică, și a dat puțința fraților români, foști greco-catolici, să revină la Biserica strămoșească.

Prea Onorați Membri ai Sfântului Sinod,

După trecere de numai doi ani dela denunțarea Concordatului, suntem înclinați să credem că desființarea acestei convenții nesuferite, a fost, în definitiv, un lucru nu tocmai greu. Aceasta nu este adevărat. Să ne gândim la greutățile de care s'ar fi izbit Guvernul, dacă ar fi încercat să facă acest lucru înainte de 30 Decembrie 1947, când în țara noastră, prin intermediul monarhiei, influența Vaticanului era atotstăpânitoare și nestingherită întru nimic.

Se știe că încheierea Concordatului cu Vaticanul, în 1927, n'ar fi fost posibilă, dacă regele Ferdinand n'ar fi fost atât de dominat de influența catolică și n'ar fi făcut presiunile cele mai puternice asupra guvernului de atunci, Vaticanul furnizându-i toate mijloacele necesare, chiar și pe cele mai josnice — căci doar este știut că pentru Roma papistăse, «scopul scuză mijloacele»!

Când se va putea scrie o istorie completă asupra ingerințelor Catholicismului în țara noastră și asupra luptei de distrugere dusă de el împotriva Bisericii Ortodoxe, atunci se va putea afla cum Mitropolii și Episcopii ortodocși aveau a se teme, mai mult ca de orice altceva, de a nu supăra în vreun fel pe catolici și de a nu-i stingheri cumva în planul lor de acțiune. Dacă nu puteau să se facă deadreptul unelte ale Catholicismului — cum, din păcate, au fost unii dintre ierarhi — apoi li se cerea ca cel puțin să nu turbure cu nimic lucrarea catolică în țara noastră, — de acaparare a clasei conducătoare, prin Institutele de instrucție și educație și de prozelitism neobrăzat — dacă voiau să nu se pomenească cu tot felul de procese scandaloase, și să nu-și piardă scaunul.

Până atunci, avem destule dovezi de netăgăduț despre slăbiciunea monarhiei față de ingerințele Vaticanului și despre rolul ei activ în promovarea intereselor Catholicismului în țara noastră, ca să putem afirma, cu toată convingerea, că dacă monarhia nu ar fi fost înlăturată, în Decem-

brie 1947, nici Concordatul n'ar fi putut fi anulat și nici unitatea religioasă a Bisericii Ortodoxe n'ar fi putut fi realizată.

Încercând, acum, să aruncăm o privire asupra felului cum s'a desăvârșit reîntregirea, în cursul celor doi ani care au trecut, putem cons'ăta cu satisfacție că ea s'a cimentat definitiv, atât în rândurile credincioșilor, cât și în rândurile clerului.

Este proaspăt în amintirea noastră a tuturor, faptul că în toate Eparhiile din Ardeal, Adunările Eparhiale au fost constituite în mod egal cu membrii dintre ortodocșii vechi și dintre cei reveniți.

Deasemenea, că preoții reveniți au fost în mod echitabil rânduiți la parohii și în posturi de Protopopi și Consilieri Eparhiali, iar la Centrele Eparhiale din Sibiu, Cluj și Oradea, Vicarii au fost aleși dintre Protopopii reveniți.

Am avut, în sfârșit, una din cele mai mari bucurii, pentru încununarea acestei desăvârșite reîntregiri, când un preot modest, dar vrednic și înzestrat cu rare însușiri de păstor de suflete, a fost promovat la treapta Episcopatului, — vorbesc de Prea Sfințitul Teofil Herăneanu, Episcopul Romanului și Hușilor, colegul nostru.

Sărbătorirea solemnă ce va avea loc la 21 Octombrie în Alba Iulia, va arăta și anul acesta, așa cum a făcut cea de anul trecut, cât de întărită este unitatea Bisericii noastre din Transilvania și câtă mângâiere și liniște stăpânesc sufletele fraților români credincioși, regăsiți, după 250 de ani de desbinare silnică, sub bolta Bisericii strămoșești.

Suntem încredințați că Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Ardealului și Vasile al Banatului, în colaborare frățească cu Prea Sfințitul Episcopi ai Clujului, Aradului și Oradiei, și Veniamin Nistor, dela Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia, vor fi și stabilit programul cel mai potrivit, pentru ca sărbătorirea de anul acesta să fie săvârșită într'o atmosferă de adevărată înălțare sufletească, și să constituie o reafirmare a unității religioase din Transilvania, iar prin hirotonia noului Episcop al Românilor din America, săvârșită cu acel prilej, — se va restabili legătura cu frații noștri de peste ocean. Trebuie arătat cu acest prilej, — acum când sărbătorim împlinirea celor doi ani dela primii pași ai reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române — că smulgerea acestor frați de sub ascultarea Romei papale, ne-a îngăduit să aducem un mare număr de credincioși în marele front al păcii. Lupta aceasta de apărare a păcii, în care s'a înrolat cu hotărâre întregul nostru popor — alături de toate popoarele pașnice din lume — a dat putință Bisericii Ortodoxe Române să-și dovedească încă odată profundul ei patriotism și consecvența ei pe drumul adevăratei doctrine creștine.

Căci lupta noastră pentru apărarea păcii este dusă conform cu învățătura Evangheliei și în deplin acord cu Bisericile Ortodoxe surori, în frunte cu marca Biserica Ortodoxă Rusă. Apelul nostru comun, lansat la Moscova în vara anului 1948, către creștinii din întreaga lume, prin care atrăgeam atenția asupra primejdiei unui nou război, s'a dovedit justificat în întregime.

Am bucuria să vă anunț că, în strădania sa pentru pace, Prea Fericitul Patriarh Alexei al Moscovei a stabilit de curând un deplin acord între Biserica Ortodoxă Rusă, Biserica Georgiană și Biserica Armeană, pentru intensificarea acestei lupte de apărare a păcii. Patriarhii celor trei Bise-

rici și-au îndreptat glasul și spre celelalte Biserici surori, chemându-le să-și unească eforturile lor, în vederea înlăturării unui nou măcel mondial.

Biserica Ortodoxă Română — care, încă din primăvara acestui an, a încheiat un acord cu Biserica Ortodoxă Rusă, pentru a desfășura în comun lupta pentru pace —, este fericită să constate că începutul făcut de Bisericile noastre, s'a arătat rodnic și că tot mai multe Biserici Ortodoxe se alătură frontului păcii. Noul Apel adresat de cei trei Patriarhi, ne dă prilejul să mărturisim iarăși hotărîrea noastră de a continua și în viitor străduințele noastre pentru a face din fiecare slujitor și închinător al altarelor Bisericii noastre, un luptător dârz pentru apărarea păcii.

Prea Onorați Membri ai Sfântului Sinod,

Am anunțat în trecut, la începutul cuvântului meu, că în sesiunea prerogată de acum, vom avea foarte importante chestiuni de desbătut. Intr'adevăr, așa cum ați putut vedea în ordinea de zi, comunicată tuturor, vom avea între altele de discutat: chestiunea confiniilor Eparhiilor, în urma raionării administrative-economice a teritoriului R. P. R., apoi chestiunea definitivării numirilor profesorilor la cele trei Institute Teologice Universitare și aprobării programelor de învățământ, și manualelor prezentate, după doi ani de experiență. Deasemenea, chestiunea definitivării programelor și aceia a aprobării manualelor pentru seminariile monahale și școlile de cântăreți bisericești. Vom lua cunoștință de Regulamentul pentru organizarea, funcționarea institutelor de învățământ și recrutarea personalului didactic. Vom avea de hotărît asupra chestiunii completării salariilor preoților, așa ca să fie cât mai corespunzătoare nevoilor vieții clerului.

Aceste chestiuni cer toată atenția și toată colaborarea noastră. Este nevoie să fim cu toții prezenți și să ne dăm contribuția noastră întreagă, cu înțelepciune și cu deplină chibzuință, având pururea înaintea promovarea intereselor mari și permanente ale Bisericii noastre strămoșești.

Sunt fericit să constat că dl. Ministru al Cultelor a dovedit și de data aceasta interesul deosebit pe care-l poartă desbaterilor și hotărîrilor Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, ținând să ia parte personal la ședințele noastre.

Salut cu toată căldura prezența Domniei Sale în mijlocul nostru, și mulțumindu-i pentru tot concursul prețios ce-l dă pentru rezolvarea fericită a tuturor problemelor ce se pun Bisericii noastre, îl rog să transmită Onoratului Guvern recunoștința Sfântului Sinod, pentru tot sprijinul acordat Bisericii Ortodoxe, ierarhilor, clerului de mir și instituțiilor sale, în trecut și în prezent, precum și asigurarea că Sf. Sinod va colabora activ și loial, în lupta pentru menținerea și apărarea păcii și pentru deplina reușită a tuturor măsurilor pe care Guvernul le ia spre dezvoltarea și înflorirea Patriei noastre scumpe, Republica Populară Română.

Cu aceste cuvinte, Prea Onorați Membri ai Sf. Sinod, rog pe Bunul Dumnezeu să ne ajute în lucrările noastre, și din toată inima vă spun: Kine ați venit, și spor la lucru!

Cerând îngăduința Sf. Sinod, pentru a exprima recunoștința clericilor reveniți la matca vechei credințe, P. C. Prot. Train Belășcu, Vicarul Mitropoliei Ardealului, a rostit următoarea cuvântare:

Se împlinesc astăzi 2 ani dela primirea de către Sf. Sinod a delegației celor 36 canonici, protopopi și preoți greco-catolici, care, în numele preoțimii și al credincioșilor, au prezentat Sfântului Sinod proclamația de reîntoarcerea credincioșilor greco-catolici în sânul Bisericii Ortodoxe Române.

Ne este proaspătă în minte atmosfera sărbătorească din acea neuitată zi, când delegația celor ce atâta vreme au fost ținuți la o parte de matca Bisericii Ortodoxe, urca dealul Patriarhiei, pentru a traduce în faptă gândul și vrerea străbunilor ce doreau cu ardoare reîntoarcerea în staulul Bisericii dela care acum un sfert de mileniu fuseseră ruși de silnicia habsburgică și de viclenele uneltiri ale papalității.

Trebue să mărturisim că noi, cei ce ne-am întors la această vatră, am fost norocoși. Privind condițiile sociale, economice și politice petrecute în țara noastră în anii din urmă, constatăm că altele sunt condițiile de viață ale noastre, sub egida democrației. Eliberarea țării noastre de către glorioasele armate sovietice, instituirea la cârma țării a unui Guvern cu adevărat democratic, prefacerile adânc democratice petrecute în țara noastră după 23 August 1944, drepturile politice, economice, culturale și religioase, precum și libertățile asigurate tuturor cetățenilor țării au creiat climatul necesar, care ne-a ușurat hotărîtor dorința noastră fierbinte de a rupe pecetea uniției impuse prin silnicie.

Chemarea I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, din 3 Mai 1948 și apelul I. P. S. Patriarh Justinian, adresat cu prilejul înscăunării sale ca Patriarh, au căzut ca o rouă binefăcătoare peste sufletele și inimile noastre, care ardeau de dorința revenirii la matca Ortodoxiei.

Știm că acest mare act al revenirii noastre sub bolta Ortodoxiei creștine strămoșești, nu a fost pe placul Vaticanului. A spumegat de mânie «Supremul Pontifex» și s'a clătinat întreaga cetate a Vaticanului, la vestea ruperii pecetilor uniției. Ieșirea noastră definitivă de sub ordinea Romei papale, a însemnat pornirea unei campanii de intimidare și de amenințare a credincioșilor reîntorși la vatra credinței străbune. Dar nimic nu a putut înfrânge voința masei foștilor credincioși greco-catolici de a rămâne statornic legați de Biserica Ortodoxă, sub a cărei ocrotire părintească au intrat pentru totdeauna, acum doi ani.

Trebue să spunem deschis că nu ușoară a fost traducerea în fapt a acestui gând. Dumnezeuul milelor și al îndurărilor, care vrea ca toți să fim una, ne-a luminat și ne-a dat tăria puterii de a păși pe drumul realizării mărețului gând al revenirii.

Infruntând și luptându-ne cu noi înșine, cu rezistența habotnică a unora chiar din familiile noastre și cu păienjenii și svonurilor reacționare; infruntând cu curaj anatemele papei și afuriseniile episcopilor și canonicilor care n'au voit să asculte glasul poporului de care erau străini, delegația greco-catolică a mers hotărîtă pe linia marilor interese ale credincioșilor, pentru reîntoarcerea lor acasă, încredințată fiind că astfel contribuie la repararea unei nedreptăți istorice și la refacerea unității noastre spirituale și religioase.

«Unirea face puterea» — spune unul din înțeleptele proverbe ale poporului nostru. Și noi, înțelegând spiritul cel nou al vremii, când întreg poporul este angajat în uriașa luptă de reconstrucție a țării și o viață mai bună, luptă care îi va aduce zori noi de lumină și de bună stare, socotind de a noastră datorie poruncită de legile dumnezeiești și omenești, de a ne alătura și a aduce aportul nostru, ca unii ce slujim Biserica poporului.

Muncitorii din mine, uzine și de pe ogoare lucrează fără preget la îndeplinirea planului de Stat. Fiecare la locul nostru de muncă, ne socotim alături de dânsii, alături de milioanele de oameni cinstiți din lumea întreagă, care luptă pentru întronarea dreptății și a păcii, împotriva acelor care visează mărirea averii lor, din deslănțuirea unui nou război.

Mântuitorul nostru spune: «Cine a pus mâna pe plug, să nu se mai uite înapoi». Noi înțelegem ca porunca Mântuitorului s'o traducem în faptă. Noi mergem înainte, alături de întregul popor; n'avem timp să ascultăm șoaptele răuvoitorilor, ale agenților reacțiunii și nici să luăm în seamă anatemele și amenințările papalității, a cărei rană, prin revenirea noastră la Biserica Ortodoxă, încă nu s'a vindecat.

Noi nu ne mai uităm în urmă. Noi privim alături de popor numai înainte, scrutând viitorul mai bun al popoarelor lumii ce se clădește sub egida democrației, sfărâmând împotrivirile uneltitorilor unui nou război.

Acum, la împlinirea a doi ani dela reîntoarcerea noastră acasă, să reinnoim legământul nostru și hotărîrea de a ne spori puterile în munca noastră pe ogorul Bisericii Ortodoxe, sub a cărei ocrotire părintească am intrat pentru totdeauna. Suntem încredințați că ne găsim sub bolta Bisericii celei adevărate, propovăduitoare a învățăturilor autentice ale Domnului nostru Iisus Hristos.

Și acum, putem spune cu fruntea sus, că Biserica noastră Ortodoxă, mergând pe linia marilor interese ale neamului, împărtășește cu poporul nădejdea cea mare a biruinței forțelor democrației și ale păcii.

Astăzi, când trâmbițele păcii și înfrățirii dintre oameni răsună mai puternic ca oricând deasupra lumii, actul reîntregirii Bisericilor noastre și popasul pe care-l facem acum, la împlinirea a 2 ani dela săvârșirea lui, reprezintă nu numai un prilej de a consolida cât mai temeinic acest act și de a afirma încă odată voința noastră de a rămâne integrați pe vecie în ființa Ortodoxiei strămoșești, ci și o prețioasă contribuție la unificarea tuturor forțelor naționale în lupta pentru apărarea păcii. Acesta este imperativul ceasului de față: Unirea noastră, a tuturor fiilor acestei Patrii, pentru apărarea păcii.

Fie ca această sărbătorească întâlnire a noastră să însemne un prilej de întărire și de sporire a puterilor noastre în slujba Bisericii strămoșești și a poporului, cu care ne simțim una, alături de toate popoarele iubitoare de pace din lumea întreagă, strâns unite în marele și nebiruitul front al păcii.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Sedința festivă a Sf. Sinod s'a încheiat prin următoarea cuvântare rostită de dl. Profesor Stanciu Stoian Ministrul Cultelor:

Se împlinesc doi ani, de când reprezentanți ai fostei Biserici greco-catolice din Ardeal, s'au prezentat la Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, pentru a-i aduce la cunoștință hotărîrea fermă a lor și a credincioșilor pe care-i păstoreau «de a rupe pecetea» legământului cu Roma papală. Comemorarea acestui act, de către Sf. Sinod, azi, arată importanța pe care Biserica o dă acestui act istoric; iar noi subscriem din toată inima acest gest, pentru că evenimentul dela 3 Octombrie 1948 este deopotrivă mare și pentru Biserică și pentru poporul nostru, în general.

Să stăm un moment și să reflectăm. Astăzi, după doi ani, când «uniația» nu mai există, ni se conturează mai bine în minte ce a fost ea în realitate. Ne dăm mai bine seama că actul dela 1700 a fost nu numai un act religios, ci și unul politic, de clasă. Prin el curtea habsburgică dela Viena, servindu-se de Biserica Romano-Catolică a vrut să-și creieze pentru ea un instrument de învrăjpire și dominare a poporului român din Ardeal, pentru a-l putea izola de Românii din Sudul și Estul Carpaților și pentru a-l putea exploata mai ușor. Prin el s'a creiat apoi o pătură subțire de elemente care, ridicându-se din popor, s'au rupt în mare măsură de el, au dat mâna cu exploatatorii habsburgi, devenind instrumente de oprire și exploatare a propriului lor popor. Așa s'a format acea pătură de ierarhi și «doctori de Roma», care, cercetată om cu om, a numărat în sânul ei și elemente de valoare, dar lrată ca unitate, în bloc, ea numai a amăgit, a frânat sau a deviat lupta dreaptă a poporului. Așa s'a creiat «mica Romă», Blajul cu legenda lui, cuib de fățarnici reacționari, mai fățarnici și mai reacționari decât modelele lor de peste hotare.

Poporul a putut fi amăgit uneori, dar de dat nu s'a dat. El a rămas același și unul. Uniația pentru el s'a făcut la suprafață și formal, căci în fond el a rămas ceea ce a fost și mai înainte, cu truda și obida, cu credințele și obiceiurile lui. Lucrul acesta a putut fi tăgăduit și camuflat altădată. Astăzi noi am putut să ne convingem însă de aceasta. Faptul acesta a contribuit în mare măsură ca, peste toate aparențele contrarii, reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal să rămână, dela 1700 și până azi, ca un memento pentru orice Român din Ardeal, — ca o obsesie pentru unii, ca o problemă ce se cere neapărat rezolvată pentru toți. Intocmai ca masa cea mare a poporului, simțea și gândea și o bună parte dintre cărturarii cinstiți, precum și preoțimea mărunță dela orașe și sate, care nu aștepta decât un semnal.

*

Reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal s'a pus și înainte, dar mai ales s'a agitat după 1918, atunci când Ardealul unindu-se cu restul țării, se părea că motivele de despărțire au dispărut. Se vântura atunci ca un fel de lozincă de efect, că unirea trebuie să meargă până la cap, perfectându-se și adâncindu-se și pe această lature.

Dar reîntregirea atunci nu s'a făcut. Aceasta însemna că motivele de desbinare nu dispăruseră. Reîntregirea teritorială a Țării se făcuse, dar ea nu era suficientă pentru reîntregirea Bisericii. Strângerea la un loc a Românilor de dincolo și de dincoace de Carpați se făcuse deasemenea, dar nici aceasta nu era o condiție hotărîtoare pentru reîntregire. Mai era nevoie de un lucru, și acesta esențial. Dela 1700 și până în vremea noastră, vitregia vremurilor, opresiunea Vienei și uneltirile Vaticanului isbu-

tiseră să creieze instrumentul de vrajbă. Se formase deasupra poporului credincios frâna, care stăvilea tendințele lui firești și drepte. Ardealul unit a creiat la suprafață o pătură conducătoare, care avea interese comune nu cu poporul, ci cu toți ceilalți exploatare din Ardeal. Cu aceștia, cu exploatareii, «domnii» și «doctorii» se mai certau câteodată, dar și certurile și împăcările aveau un singur obiect: prada, exploatarea norodului.

S'au făcut desigur, după 1918, și meșteșugite declarații de unire a Bisericilor românești din Ardeal, — unele de către foștii ierarhi greco-catolici, altele de către prepușii lor. Niciuna însă nu-și ascundea caracterul diplomatic de circumstanță și toate erau determinate numai de teama de popor, pentru că în fond ei știau că poporul este pentru reîntregire. Ierarhii Blajului, colaboratorii lor direcți sau prepușii, puteau să vorbească mîeros și cu fățarnică dragoste, în anumite ocazii, despre Biserica Ortodoxă. În realitate însă, ei au continuat să ducă luptă împotriva acesteia. Uneori lupta era mai directă, dar, de cele mai multe ori, ea se ducea cu arma perfidiei, așa cum era, de pildă, activitatea dela și în jurul revistei «Viața Creștină», care a apărut la Cluj până în 1947. Aci e cazul chiar să facem o paranteză. Lupta aceasta n'a rămas, din nefericire, fără urmări. Cei de rea credință sau complet rătăciți sunt și azi pe vechile poziții. Marea majoritate, — cei de bună credință — sunt însă în sânul Bisericii Ortodoxe. Suntem siguri că acțiunile și spusele, pe care au fost siliți, din îndemnul conducerii să le facă înainte de reîntregire, le frământă conștiințele, regretându-le. Ar fi cea mai mare greșală — din orice punct de vedere s'ar considera — ca oarecine să le facă azi o umbră de acuzare din aceasta.

Dar să revenim. Reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal s'a pus, așa dar, și înainte de regimul nostru popular, de azi. În condițiile orânduirii sociale de altădată însă, toate bunele intenții pardoseau un drum, care nu ducea la nimic bun. În astfel de condiții, nici reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal nu era posibilă. Astăzi, unii reacționari spun — cui vrea să-i asculte —, că reîntregirea ar fi poate bună, dar să nu fi fost făcută de regimul actual de democrație populară. Acestora li se poate răspunde ușor: reîntregirea, așa cum s'a făcut și când s'a făcut, s'a făcut de regimul de democrație populară și nu se putea face decât de el.

*

Căci cum s'a făcut reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal? Reîntregirea are într'adevăr un caracter profund popular, privită din punctul de vedere al fostei Biserici Greco-Catolice. În adevăr, revoluția populară petrecută în țara noastră, în August 1944, precum și de atunci încoace, a eliberat poporul și, odată cu aceasta, în sensul cel mai bun al cuvântului, și Bisericile. Poporul se eliberează treptat de exploatare, Bisericile nu mai sunt silit de exploatare să fie instrumente de exploatare, în folosul lor. Regimul cel nou a descătușat forțele populare, în toate domeniile de viață obștească și, prin aceasta, a făcut posibilă și începerea luptei pentru reîntregire. Lupta a dus-o poporul credincios, condus de preoții care s'au găsit în acest ceas alături de el.

Cum a înțeles și cât de mult aștepta poporul semnalul luptei, se

poate deduce din faptul că, după 250 de ani de așa zisă «unire» cu Roma, au fost deajuns câteva săptămâni ca peste 95% din populația fostă greco-catolică să semneze actul revenirii la Ortodoxie. Reacțiunea încearcă să prezinte drept eroi ai credinței neînsemnațul procent de așa ziși «rezistenți», care au refuzat să semneze. Noi știm însă că aceștia sunt aproape numai din rândurile foștilor moșieri, afaceriști de tot felul și chiaburi, și că fapta lor nu ne surprinde. Ne-ar fi surprins, din contră, dacă ar fi semnat. Ei demonstrează astfel încă odată și pentru ultima oară, că desbinarea de altă dată era izvorită din condițiile orânduirii de exploatare și de luptă de clasă de atunci. Ei au rezistat și poate că și acum au rezerve, dar puținătatea lor se topește în valul forței populare. N'au fost rare cazurile când, acolo unde foștii preoți greco-catolici, puțini la număr, au voit să rămână de partea reacțiunii, potrivnice reîntregirii, satul le-a răspuns prompt și lapidar: «Sau treci, sau pleci!».

Dar marea majoritate a preoților foști greco-catolici, desolidarizându-se de o ierarhie înstrăinată, a mers cu poporul credincios și acesta este un fapt peste care nu se poate trece. Istoria nu va uita, în primul rând, gestul celor dintâi 36 de preoți, care, primii, au format nucleul de avangardă al reîntregirii, după cum desigur nu va uita nici pe ceilalți care le-au urmat aproape imediat exemplul. Spunea părintele Traian Belasçu, acum doi ani, la Cluj, cu prilejul Adunării care a marcat începutul acțiunii: «A rămâne mai departe sub tutela Vaticanului, care, împotriva principiilor evanghelice, s'a angajat în frontul imperialismului agresiv și ațățător la noi războaie, ar însemna să dezertăm din rândurile strânse ale poporului nostru, care, împreună cu celelalte puteri democratice din lume, luptă cu dârzenie pentru pace, independență națională și libertate».

Așa s'au petrecut faptele, privite de pe poziția fostei Biserici Greco-Catolice și acestea sunt meritele necontestabile ale celor ce le-au împlinit.

Privite de pe poziția Bisericii Ortodoxe, istoria nu va uita, de asemenea, actele de înaltă înțelegere și adevărat patriotism ale aceluia cari, în frunte cu I. P. S. Patriarh Justinian și I. P. S. Mitropolit Bălan, au canalizat, cu mână sigură și norocoasă, integrarea foștilor greco-catolici în masa vechilor ortodocși. Nu va uita în special istoria, apelul din 3 Mai 1948 al I. P. S. Bălan și neîncuvântarea, plină de grije părintească a I. P. S. Justinian, ținută la o lună după aceea și în care chemarea Bisericii era însoțită de cuvintele Evangheliei: «Și mai am și alte oi, care nu sunt în staulul acesta și trebuie să le aduc și pe acelea și de glasul Meu asculta-vor și va fi o turmă și un păstor». Și a fost așa, peste nu mai mult de patru luni.

Iată cum s'a făcut reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal, iată factorii cari au contribuit la realizarea ei. În ziua de 2 Decembrie 1948, la 6 luni după chemarea Patriarhului și la numai două luni dela apelul celor 36 din avangarda preoților greco-catolici, prin Decretul Nr. 358, se constata inexistența unui cult greco-catolic la noi și ca atare, în conformitate cu legea, se hotărâ încetarea funcționării forurilor sale conducătoare, ca unele care rămăseseră suspendate în vid, fără o temelie de masă de credincioși.

*

Dușmanii poporului, care sunt în același timp și ai Bisericii Ortodoxe

Române, nu s'au lăsat, se înțelege, înfrânți dintr'odată. Ei nu se puteau mângâia ușor de pierderea suferită. Ei își dădeau, în același timp, seama de consecințele dezastruoase, pentru ei, ale acestui măreț act istoric. De aceea au încercat să se opună cu disperare.

Acești dușmani nu s'au putut camufla, oricât au încercat ei să o facă. Au fost mai întâi resturile neconsolate ale vechiului regim, toată reacțiunea din țara noastră, care a căutat să facă un fel de zid în jurul aceluia dintre preoții foști greco-catolici, puțini la număr, care le făcuse jocul, neacceptând revenirea la Ortodoxie. Aceștia s'au grăbit, din primul moment să îmbrățișeze o cauză care nu-i interesase niciodată cu adevărat din motive religioase, numai pentru că aci găseau loc și prilej pentru a-și manifesta opoziția față de năzuințele poporului.

În sprijinul reacțiunii dela noi, a venit reacțiunea de peste hotare, prin cozile ei de topor, reprezentanța ierarhiei supreme romano-catolice, în frunte cu faimosul nunțiu Patrick O'Harra. Ce n'au făcut aceștia pentru a reduce cel puțin, cât de cât, din proporțiile marelui eveniment! Totul a fost însă în zadar. Acțiunea lor a fost demascată și zdrobită, pentru că poporul și conducătorii lui vegheau. Ceva mai mult, astăzi asistăm la un reviriment sănătos, chiar în sânul Bisericii Romano-Catolice dela noi, prin aceea că oameni înțelegători și cu adevărat atașament față de popor și de patrie, au luat cu succes inițiativa integrării Bisericii Romano-Catolice în rândurile regimului nostru popular.

Lucrul acesta face să turbe reacțiunea și dă prilej să vadă și celor ce n'au văzut dela început. Este astfel cazul bătrânului preot Ioan Stanciu, dela parohia Crăești din fostul județ Târnava Mică, revenit și el de curând la Ortodoxie, care, în declarația pe care o face cu acest prilej, spune între altele: «În momentele acelea, când s'a făcut unificarea, nu am aderat, eram nelămurit. Astăzi solicit ca să mi se rectifice, în sensul că ader la unificare, adică la Ortodoxie, deoarece am avut timp să-mi dau seama și să văd realitatea. Astăzi când toate popoarele sunt dornice de pace, când milioane de semnături cer răsplată acestui lucru, eu nu pot să concep ca să fiu alături de papa, care este agent al imperialiștilor anglo-americani, care înșeală tendința oamenilor muncii și ne răsvrătește la un nou războiu».

La concluziile bătrânului preot de pe Târnava au ajuns și alții și ajunge orice preot sau credincios fost greco-catolic de bună credință.

*

Nu trebuie însă să adormim pe lauri și nici să ne facem iluzia că dușmanul răpus, renunță definitiv și pentru totdeauna la uneltirile lui. Trebuie să fim, din contră, cu toții mereu treji, dacă vrem ca nimic să nu atingă și să nu umbrească tot ceea ce s'a realizat.

Anul trecut, în ziua de 21 Octombrie, în vechea cetate a Bălgradului, când s'a serbat un an dela reîntregire, în Catedrala consacrată de acum acesteia, s'a făcut ca și astăzi un bilanț și scrutare a faptelor. S'a arătat cu acest prilej că deși adversarii reîntregirii au încercat tot ce le-a stat în putință, reîntregirea s'a făcut totuși, într'un ritm care a surprins, în primul rând, chiar pe acești adversari. S'a arătat însă cu această ocazie și unele greșeli, și s'au luat angajamente, ca ele să fie corectate. Lucrul acesta a fost arătat atât de către P. S. Nicolae Colan, Episcop al Vadului, Fe-

leacului și Clujului, ca unul ce vorbea în numele vechilor ortodocși, cât și de către P. S. Teofil Herineanu, Episcop al Romanului și Hușilor, ca unul care vorbea în numele foștilor greco-catolici. Din ce se petrecuse până atunci și din ceace s'a mai petrecut de atunci încoace, ni se desprind cu claritate două învățăminte, pe care nu trebuie să le scăpăm nicidecum din vedere.

O primă și mare învățătură este aceasta: trebuie să fie convins oricine că orice acțiune, sub orice formulă ar încerca să se ascundă, care este îndreptată împotriva reîntregirii Bisericii Ortodoxe din Ardeal, sau vrea să o submineze, este o acțiune condamabilă. Ea are în mod sigur o sursă reacționară, precum și una de dușmănie față de Biserica Ortodoxă Română.

A doua învățătură este aceasta: Provocatori fără scrupule sau prilejuri de mici gălceve și intrigi mărunte se pot găsi oricând. Înțelepciunea cea mai elementară însă ne cere să nu ne lăsăm nici provocați, nici antrenați. Trebuie să arătăm tuturor că un act ca acesta, al reîntregirii, fie că e privit din punct de vedere bisericesc, fie că este privit din punct de vedere național și patriotic, nu trebuie să fie coborât prin niciun fel de acțiune, pentru niciun motiv sau pretext, pentru că istoria va înregistra și istoria va judeca.

Acestea sunt învățămintele. Iar alături de ele stă răsplata morală a datoriei împlinite, stă recunoștința Bisericii și a Patriei pentru toți aceia care s'au străduit și se străduesc să-și aducă obolul lor în cimentarea reîntregirii. Recunoștință pentru cei ce s'au dăruit, ca și pentru cei ce au știut să primească. Este cazul, mai ales, să subliniem toate actele de largă înțelegere care au venit din partea ierarhiei înalte a Bisericii Ortodoxe Române, ca și a preoților vechi ortodocși mai mărunți, care au îmbrățișat cu căldura dragostei frățești pe preoții reveniți și pe credincioșii acestora. Făcând astfel, ei topesc îndoielile și fac să dispară orice neîncredere, cât de neînsemnată. Nu trebuie să uităm că un astfel de act nu a putut avea loc fără sbucium și frământări de conștiință. Înțelept este, patriotic este ca asemenea răni, când sunt și unde sunt, să fie tratate cu duhul potrivit, în spirit de cea mai largă înțelegere.

Cu aceasta vom și încheia. Felicităm încă odată Biserica Ortodoxă Română și Sinodul ei, cu prilejul a doi ani dela actul reîntregirii ei în Ardeal, iar Sfântului Sinod, în mod special îi urăm, pentru sesiunea la care e chemat: Bun lucru!

FESTIVITĂȚILE DELA ALBA-IULIA

În ziua de 21 Octombrie 1950, în catedrala din Alba-Iulia s'a desfășurat o măreață festivitate religioasă, pentru sărbătorirea a doi ani dela Reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal. Sfânta Liturghie a fost slujită de I. P. S. Vasile, Mitropolitul Banatului, P. S. Andrei, Episcopul Aradului și P. S. Teofil, Episcopul Romanului, înconjurați de un numeros sobor de preoți, în frunte cu P. C. Prot. Traian Belasçu, vicarul Mitropoliei Ardealului. Au fost de față: I. P. S. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, I. P. S. Sebastian Rusan, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, P. S. Nicolae Colan, Episcopul Clujului, PP. SS. Veniamin și Teodor, I. P. C.

Vasile Samaha, reprezentantul I. P. S. Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei, dl. Prof. I. Nistor, consilier ministerial, d. C. Filimon, inspector în Ministerul Cultelor, P. C. Pr. N. Cazacu, secretarul I. P. S. Patriarh Justinian, toți protopopii Arhiepiscopiei Sibiului, numeroși preoți și credincioși.

După terminarea Sfintei Liturghii, I. P. S. Mitropolit Vasile al Banatului a amintit impunătorul tablou al sutelor de clerici și zecilor de mii de credincioși greco-catolici, cari în ziua de 21 Octombrie 1948, în cetatea Albei-Iulia, au proclamat, într'un singur glas, voința lor fermă de a se smulge de sub jugul robiei papistașe și a se reîntoarce la sânul Bisericii-Mame. Subliniind apoi condițiile silnice în care fusese făcută «Unirea cu Roma» la 1700, I. P. S. Mitropolit Vasile a arătat libertatea deplină în care credincioșii și clerul «unit» și-au realizat vechea lor năzuință de a reveni la matca Ortodoxiei strămoșești.

«Din acest praznic — a spus I. P. S. Sa, — să luăm hotărîrea ca prin iubire frățească, prin colaborare creștinească, să consolidăm opera reîntregirii bisericesti, ca să aducă roade bogate, spre binele Bisericii și al poporului nostru».

A luat apoi cuvântul dl. Prof. I. Nistor, consilier ministerial, care a rostit următoarea cuvântare:

*Inalt Prea Sfințiți Mitropoliți,
Prea Sfințiți Episcopi,
Inalt Prea Cuvioase Arhimandrit Vasile Samaha,
Inalt Prea Cucernici Vicari,
Prea Cucernici Protoerei și Cucernici Preoți,
Iubiți Ascultători,*

Sărbătorim astăzi a doua aniversare a actului de înfăptuire a reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române, act care a sfărâmat pecețile zapiselor unirii unei părți a Românilor din Ardeal cu Vaticanul. Poate răsuna astăzi în bisericile ortodoxe române, cântarea de bucurie: „Iată acum ce este bine, sau ce este frumos, fără numai a locui frații împreună...” (Antifon Glas VIII).

Privind înapoi prin negura vremurilor, observăm în mod neîndoios, că asupritorii și exploataorii poporului român, n'au cruțat niciun mijloc, oricât de detestabil ar fi fost el, pentru a l desbina, spre a putea mai cu ușurință exploata multimile muncitoare.

Actul Uniației dela 1700 a fost unul din acele mijloace de desbinare a maselor românești asuprite, din Ardealul poliglot și policonfesional, practicate de perfida politică a Habsburgilor, care în acest scop s'au aliat cu Vaticanul hrăpăreț. Această alianță a două forțe exploatoare (vaticano-habsburgică) a izbutit ca prin teroare și făgădueli mincinoase, să rupă solidaritatea poporului român din Ardeal.

Uniația făcută prin teroare, împotriva voinții masselor populare, a fost însă, în tot timpul de un sfert de mileniu cât a durat ea, un fenomen de suprafață. Poporul a rămas la vechile lui tradiții și obiceiuri, la vechiul său ritual ortodox, el știind foarte puțin, sau chiar nimic, despre cele patru puncte papistașe acceptate de vlădica Atanasie.

Care a fost atunci cauza, care a menținut totuși existența fostei biserici unite, chiar și după ce anacronicul Imperiu al Habsburgilor s'a destrămat? Uniația a

fost menținută și după 1918, în mod artificial, prin străduințele clasei suprapuse ruptă de popor, prin clasa exploatoare, pe care foștii stăpânitori au avut grije s'o creeze și s'o utilizeze în scopurile lor, împotriva masselor populare. Instituțiile Romei, ca „Propaganda Fide“, s'au dovedit a fi potrivite pe niere de cultivare a păturei suprapuse aservită scopurilor clasei stăpânitoare. Mulți din acei doctori de Roma, ocupând poziții importante pe scara ierarhiei, au devenit instrumente în mâna păturei conducătoare ce se formase între timp și care, izolată de popor, trăia din exploatarea acestuia.

Tendențele și aspirațiile de reîntregire ale poporului au fost astfel zădărnicate mereu, cât timp a existat orânduirea socială capitalistă, când clasa stăpânitoare burgheză înțelegea să-și păstreze privilegiul exploatării masselor.

Domnul Ministru Stanciu Stoian, în cuvântarea ținută în ședința din 3 Octombrie a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, a spus în privința acestor următoarele: „S'au făcut desigur declarații de dragoste pentru Biserica Ortodoxă Română din partea unor ierarhi greco-catolici. Acestea însă erau făcute fățarnic numai de teama poporului și pentru că știau că poporul este pentru reîntregire. În realitate, însă, se lupta nu pentru reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române, ci din contra, pentru trecerea la Uniație, sub o formă sau alta a Bisericii Ortodoxe Române“. Și mai departe, D-Sa a spus: „În condițiile orânduiri capitaliste burgheze de altă dată, toate bunele intenții pardoseau un drum care nu ducea la nimic bun“.

Actul reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române și îndeplinirea dorinței arzătoare a masselor de credincioși și a majorității clerului de a scutura jugul Vaticanului s'au putut realiza numai după eliberarea poporului de sub conducerea capitalismului și după instaurarea regimului de democrație populară.

„În adevăr — a spus cu aceeași ocazie domnul Ministru Stanciu Stoian, — în regimul de democrație populară, poporul a fost eliberat și odată cu el și bisericile lui. Poporul nu mai este expus exploatării, iar Biserica nu mai este un instrument în mâna exploatatorilor. În regimul acesta a fost posibilă începerea luptei de reîntregire și lupta au dus-o deopotrivă poporul, ca și oamenii care au înțeles să stea alături de popor“.

Deci, marile transformări sociale petrecute în țara noastră, după eliberarea ei de sub fascism, făcută la 23 August 1944, au creat condițiile prielnice și au făcut posibilă reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române.

Prin lupta poporului muncitor au fost înlăturate toate formele de asuprire și exploatare ale vechiului regim burghez.

Astfel pământul care se afla în stăpânirea moșierilor se găsește astăzi în mâna țăranilor care l-au muncit de veacuri, dar de pe care deabea acum culeg în libertate roadele ostnelilor lor.

Dreptul la cultură este asigurat fiilor poporului, iar numărul școlilor a crescut în mod considerabil și crește pe zi ce trece.

Poporul are nu numai libertatea, dar este stăruitor îndemnat, să-și spană cuvântul în toate problemele obștești.

Șovinismul a fost înlăturat din mijlocul naționalităților conlocuitoare, izbutindu-se a se realiza pacea între toți cei ce locuiesc pe întinsul R. P. R. Ura șovină întreținută de fosta clasă dominantă — burghezia — a fost înlocuită cu înțelegerea între toate naționalitățile conlocuitoare, care astăzi doresc să trăiască în pace și dragoste, muncind cu elan pentru construirea unei vieți mai bune, mai drepte și mai fericite. S'a realizat astfel comandamentul Sf. Pavel, că „în Hristos nu este

ludzu sau Elin, nu mai e nici rob, nici slobod, căci în Hristos Iisus, noi toți una suntem". (Galateni III 28).

La fel a dispărut și ura interconfesională, cultivată cu frenezie de vechile regimuri. S'a realizat astfel porunca creștină a iubirii celui de altă religie, poruncită de Hristos prin parabola Somaritanului milostiv (Luca X, 30).

Constituția Republicii Populare Române prin art. 27 și Legea pentru regimul general al cultelor consfințesc cea mai deplină libertate religioasă, care se acordă tuturor cetățenilor fără nici o discriminare. Pentru realizarea de către Guvern a condițiilor concrete de exercitare a libertății religioase, șefii a nouă culte, — cele cu mai mulți credincioși dintre cultele din țară — și-au exprimat satisfacția prin Moțiunea semnată în 23 Iunie 1949.

În asemenea condiții de libertate, create de regimul de democrație populară, poporul credincios și conducătorii săi firești și-au putut spune în deplină voie cuvântul în problema reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal.

Și factorii competenți, credincioșii, ierarhii și clerul au deliberat, s'au pronunțat și au acționat în voie.

Ce luminoase ne par astăzi, în perspectiva celor doi ani trecuți de atunci, apelurile adresate ierarhiei, clerului și credincioșilor greco-catolici de către cei doi mari ierarhi — Prea Fericitul Patriarh Justinian și I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului.

I. P. S. Mitropolit Nicolae s'a adresat credincioșilor, clerului și ierarhiei greco-catolice la 15 Mai 1948, în chiar fosta citadelă a Uniației, în Blaj, chemându-i să revină la Biserica străbună.

Prea Fericitul Patriarh Justinian, cu ocazia instalării sale în scaunul de Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, la 6 Iunie 1948, a chemat în sânul Bisericii Ortodoxe Române pe frații despărțiți prin „Desunirea” dela 1700.

Dacă aceste chemări n'au fost ascultate de înalta ierarhie a fostului cult greco-catolic, apoi ele au răscolit sufletul preoșimii dela sate și al credincioșilor. La 1 Octombrie 1948 s'au adunat la Cluj 38 de preoți și protopopi delegați ai clerului și poporului greco-catolic și în sobor duhovnicesc, prezidat de Înalt Prea Cucernicul Vicar Traian Belășcu, au hotărât pornirea acțiunii pentru revenire în sânul Bisericii ortodoxe.

Ca un șuvoiu descătușat, care de mult își caută albia normală, așa s'au îndreptat masele de credincioși foști greco-catolici, împreună cu preoșii lor, spre Biserica străbună, care i-a primit cu dragoste frățească. În mai puțin de 2 luni, copleșitoarea majoritate a populației foste greco-catolice a semnat actul de revenire și deci în mai puțin de două luni s'a spulberat, ceeace uneltirile Romei, timp de un sfert de mileniu, cu mult viclesug, au urzit.

Pușinii care n'au semnat actul revenirii, sau și mai pușinii care au încercat să-l împiedice, sunt acele elemente anti-populare, care privesc cu ură la toate realizările progresiste ale poporului muncitor; sunt foștii exploataatori, sau uneltele acestora, care suspină după privilegiile pierdute. Atitudinea acestora nu umbrește cu nimic măreția acțiunii populare prin care s'a făcut reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române.

Sărbătorind astăzi a doua aniversare a reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române este bine să privim cu atenție trecutul, spre a trage învățăminte pentru viitor.

În trecut, exploataorii ne-au despărțit în grupuri confesionale, spre a ne putea exploata economic și domina politic. La 23 August 1944 acest regim de exploatare a luat sfârșit.

Poporul muncitor prin lupta sa a pus capăt regimului capitalist și a început construirea societății socialiste fără clase, fără exploatare.

Dușmanii poporului și ai democrației, însă, n'au dispărut, ei mai caută și acum să împiedice mersul nostru înainte. Dușmanii din lăuntru sabotează acțiunile poporului, de a se organiza pe baze noi, de a pune umăr la umăr pentru construirea unei vieți mai liniștite și mai bune. Dușmanii din afară, imperialiștii anglo-americieni, văzând cum pierd de sub influența lor economică și politică țara cu țară, amenință lumea cu un nou războiu mondial, crezând că astfel vor putea întoarce mersul istoriei spre epoca de asupra și exploatare.

Evenimentele istorice petrecute în secolul nostru ne dovedesc însă, că în lupta contrariilor care se înfruntă, capitalismul este „vechiul” care dispare, iar societatea socialistă este „noul” care se dezvoltă. Acest fapt ne face să privim cu încredere în viitor.

Pentru a asigura însă pașii progresului în lume și în țară, trebuie să stăm strânși în jurul Guvernului Republicii Populare Române, dând sprijin în toate acțiunile ce le întreprinde. Numai astfel vom putea asigura apărarea cuceririlor democratice ale poporului, între care este și acest act al reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române.

Pentru a învinge greutățile moștenite dela regimurile vechi de exploatare ni se cere să muncim în cadrul planului de stat. Dar pentru a putea face față tuturor sarcinilor ce ne incumbă, în primul rând avem nevoie de pace.

Lupta pentru pace trainică, pentru libertate și independență a cuprins masele muncitoare de pretutindeni. Dintre cele două lagăre care se înfruntă, lagărul democratic este în permanentă creștere, ceea ce ne întărește în convingerea că până la urmă el va reuși să oprească mâna criminală a ațâțătorilor la războiu.

Guvernul se bucură că, în lupta sa pentru pace, are alături Biserica Ortodoxă Română, care și-a spus răspicat cuvântul la Congresul Național al comitetelor de luptă pentru pace prin graiul Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Sebastian al Moldovei.

Astăzi, când, în condițiile de luptă pentru pace, sărbătorim a doua aniversare a Reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române, act patriotic în concordanță cu lupta pentru pace, Ministerul Cultelor și dl. Ministru Stanciu Stoian personal mulțumește și totodată felicită pe I. P. S. Patriarh Justinian, pe membrii Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, pe toți cucernicii preoți și protoierei, atât din fosta Biserică unită, cât și pe vechii ortodocși, care au activat și activează în problema reîntregirii și în lupta pentru pace, pentru înflorirea scumpei noastre patrii, Republica Populară Română.

I. P. C. Arhimandrit Vasile Samacha, reprezentantul I. P. S. Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei, a rostit următoarea cuvântare:

Înalt Prea Sfinția Voastră,
Frații mei,

Se sărbătoresc zilele și pomenirile acelor personaje alese, care au adus Bisericii multe și mari servicii; sau ale acelor care au primit cunună muceniei pentru lupta lor neșovăelnică întru apărarea credinței; sau ale acelor care au trăit pe pământ o viață asemenea aceleia a îngerilor; sau ale acelor care au căzut pe câmpurile de luptă, apărându-și țara și poporul; toți aceștia merită respectul și preamărirea.

Dar sărbătorirea noastră de astăzi este al praznicilor praznic și sărbătoare a sărbătorilor, este ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'însa!

Frații mei, mă adresez vouă cu aceste cuvinte, venind de departe și aducându-vă dragostea fraților voștri din acele părți și felicitările lor pentru sărbătoarea voastră de astăzi. Vă aduc în acelaș timp binecuvântarea apostolică a Venerabilului nostru Patriarh Alexandru III-lea al Antiohiei și al Intregului Orient pentru această măreață sărbătoare. Această sărbătoare este înscrisă în istoria Bisericii Ortodoxe și nu va putea fi ștearsă în toate veacurile; este scrisă în inima fiecărui creștin cu litere de aur ce nu vor putea fi șterse toată viața.

Am venit la voi în numele Prea Fericitului nostru Patriarh și al popului nostru, pentru a participa la bucuria și veselia voastră: bucurie care este pentru mama voastră Ortodoxia; veselie care este pentru frații voștri și compatrioții voștri. Cât de mare trebuie să fie această bucurie în inima voastră! Mare este această bucurie și în inima multor frați de ai voștri din lumea întreagă!

Bucurați-vă, frații mei, de sărbătoarea voastră de astăzi! Bucurați-vă, căci bucuria voastră este bucuria cerului! Bucurați-vă, căci sufletele părinților voștri plutesc împrejurul vostru și se bucură de bucuria voastră! Bucurați-vă, căci oasele strămoșilor voștri tresaltă de bucuria voastră! Bucurați-vă și să ne bucurăm împreună cu toții pentru Ortodoxia noastră, pentru credința noastră, pentru dragostea noastră, pentru înfrățirea noastră, căci nimic nu poate fi mai frumos decât ca frații să fie împreună.

Inalt Prea Sfințite Mitropolit Nicolae,

Nu știm ce cuvinte mai potrivite să folosim, pentru a Vă exprima felicitările ce Vi se cuvin pentru această sărbătoare. Să Vă felicităm prin cuvintele praznicului Învierii Domnului? Sărbătorirea de astăzi proslăvește învierea noastră, reîntregirea noastră, înălțarea noastră. Sau să Vă felicităm prin cuvintele praznicului Nașterii Domnului? Această sărbătorire proslăvește nașterea noastră și ștergerea greșalelor noastre. Sau să Vă felicităm prin cuvintele de bucurie ce se pot spune unui părinte, al cărui fiu s'a întors acasă sănătos, după mult timp de așteptare plină de dor și duiosie? Iată-i pe copiii Voștri în jurul Inalt Prea Sfinției Voastre, reveniți cu inima plină de dorința de a auzi sfaturile părintești și cu sufletul însetat după învățăturile adevăratei mame — Biserica Ortodoxă. Aruncați în inimile lor sămânța cea bună a Ortodoxiei și udați sufletele lor cu apa cea vie a adevăratei credințe. Cântați împreună cântările nepieritoare ale Bisericii strămoșești: «Iată eu și pruncii pe cari mi i-a dat Dumnezeu, căci cu noi este Dumnezeu!».

Inalt Prea Sfințite Stăpâne Mitropolit Nicolae,

Venerabilul nostru Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei și al Intregului Orient, urmașul adevărat al Sfântului Apostol Petru, a voit să ia parte la această măreață sărbătorire cu Inalt Prea Sfinția Voastră și copiii Inalt Prea Sfinției Voastre și m'a însărcinat să transmit Inalt Prea Sfinției Voastre felicitări frățești, iar copiilor Voștri binecuvântări apostolice și totodată să Vă talmăcesc toată dragostea sa și prețuirea sa deosebită față de persoana Inalt Prea Sfinției Voastre și pentru activitatea Voastră rodnică în câmpul Ortodoxiei, ca unul ce sunteți mâna dreaptă a Prea Fericitului Patriarh Justinian al României, Capul înțelept și Cârma-

ciul destoinic, care conduce corabia Bisericii Ortodoxe Române, în colaborare deplină cu Inalt Prea Sfinția Voastră și cu toți ceilalți ierarhi membri ai Sfântului Sinod — așa cum am avut prilejul rar să-mi dau seama, când m'am prezentat zilele trecute în fața Inaltului Sobor — spre limanul cel lin, cu multă înțelepciune și pricepere. Numai o astfel de colaborare deplină, ca și această fidelitate în muncă și dragoste reciprocă au putut să dea aceste rezultate minunate, care în trecut n'au fost cunoscute.

Iată fructele muncii Inalt Prea Sfinției Voastre în mâinile Voastre, coapte și pline de o mireasmă care a umplut întreaga lume creștină. Și așa cum mi-am îndeplinit însărcinarea dată de Patriarhul Alexandru III pe lângă Prea Fericitul Patriarh Justinian, de a-i transmite Marele Cordon al Ordinului Sfinților Apostoli Petru și Pavel, întemeietorii și protectorii Sfintei Biserici Apostolice a Antiohiei, cu un mesagiu de dragoste frățescă și de aleasă prețuire pentru lucrarea bogată a Prea Fericirii Sale în câmpul Ortodoxiei, — tot astfel mă prezint astăzi în fața Inalt Prea Sfinției Voastre, pentru a-mi îndeplini însărcinarea dată de Prea Fericitul Patriarh Alexandru III, de a înmâna Inalt Prea Sfinției Voastre înalta decorațiune de Mare Ofițer al aceluiași Ordin al Sfinților Apostoli Petru și Pavel, din partea Patriarhatului Antiohiei.

Binevoți, dar, a primi această decorație, ca un semn de înaltă prețuire pentru lucrarea Inalt Prea Sfinției Voastre, care este ca o piatră prețioasă în coroana Ortodoxiei, cu asigurarea că marea Voastră acțiune, munca sinceră și rugăciunile Voastre calde pentru readucerea fiilor Voștri în adevăratul Staul constituie încununarea cu lauri a rodnicei Voastre Arhipăstoriri.

Ați trudit mult, dar Bunul Dumnezeu v'a răsplătit.

Ați neguțătorit bine talanții încredințați Vouă de Dumnezeu; iată-i înmulțiți în fața ochilor Voștri.

V'ați rugat cu căldură în fața Altarului Domnului; iată rugăciunile Voastre au fost auzite de Dânsul.

Ați îndurat multe în munca Voastră, dar Dumnezeu v'a dat bucuria aceasta.

Papalitatea v'a osândit, dar Ortodoxia v'a binecuvântat.

Inalt Prea Sfințite Stăpâne Mitropolit,
Frații mei,

Nu e nevoie să stăruiesc aci, arătând că în zilele noastre se duce o campanie pentru deslănțuirea unui nou război mondial.

Cine dintre voi n'a gustat amărăciunile războiului?

Cine n'a pierdut pe unul din familia sa, din casa sa, din rudeniile sale?

Cine n'a fost lipsit de atâtea lucruri din cauza războiului?

Cine dintre voi vrea războiul? Sunt sigur că nimeni, afară poate de vreun rătăcit, însetat de sânge și cu spiritul înclinat spre rău.

Dar grație spiritului sănătos al omenirii, și spiritului pacific al atâtor republici — printre care se numără tânăra noastră Republică Populară, care colaborează așa de strâns cu marele front al partizanilor păcii, luptând pentru pace și progresul omenirii — avem toată mădejdea că cei cari vor războiul vor fi înfrânți.

Sunt cunoscute și în țara noastră strădaniile lăudabile ce depune

Guvernul R. P. R. pentru binele și propășirea poporului muncitor din această țară. Sunt cunoscute și realizările sale fericite în această privință, realizări dobândite printr'o colaborare armonioasă și loială dintre Statul Român și toate instituțiunile din cuprinsul său, din care eu îmi permit a numi aici Biserica Ortodoxă Română.

Frații mei,

Repet felicitările mele pentru sărbătorea voastră, căci voi ați gustat toată bucuria Ortodoxiei.

Vă felicit pentru sărbătorea voastră, dar voi aveți să îndepliniți o mare datorie, care izvorăște din această sărbătoare. Sărbătorea cere dela voi să trimiteți chemările voastre către frații din depărtare, către greco-catolicii din lume, ca și ei să meargă pe urmele pașilor voștri și să scuture de pe gâtul lor jugul papalității și să revină la mama lor, Biserica Ortodoxă.

Ridicați glasurile voastre, căci ele sunt clopotele adevărului.

Ridicați glasurile voastre ca niște trâmbițe ale puterii.

Ridicați glasurile voastre ca niște harpe ale credinței.

Ridicați glasurile voastre într'un imn al Ortodoxiei, strigând cu toții, din adâncul sufletelor noastre:

Trăiască în veci reîntregirea Bisericii Ortodoxe!

A vorbit apoi P. C. Prot. **Traian Belășcu**, Vicarul Mitropoliei Ardealului. In numele foștilor clerici greco-catolici, cari — cei dintâi — au rupt pecetea «uniației», P. C. Sa a rostit următoarea cuvântare:

Astăzi 21 Octombrie se împlinesc doi ani, dela cel mai de seamă eveniment înregistrat din viața religioasă, a Clerului și poporului nostru din Ardeal. In marea zi de 21 Octombrie 1948, aci în această sfântă Catedrală a „Reîntregirii religioase“ s'au rupt pecetea unirii dela 1700 cu Roma. Clerul și credincioșii fostei Biserici unite, s'au reîntors acasă la sânul Bisericii străbune,

Evenimentul reîntregirii religioase ne-a adus unitatea pe planul cel mai intim al vieții noastre sufletești. Unificarea era un ideal dorit cu mare ardoare de tot poporul credincios din Transilvania.

Aspirația credincioșilor spre unitatea lor religioasă era firească, era alimentată din unitatea românească a poporului. Și era nefirească, starea de desbinare. Realizând și această unitate, nu s'a produs o stare nefirească. Dimpotrivă, s'a reparat o nedreptate făcută de puterea politică de atunci a Habsburgilor dela Viena. Cât de firească e starea produsă prin actul de reîntregire, și cât de nefirească a fost actul desbinării dela 1700 se vede și din aceea, că actul desbinării n'a reușit să sfâșie cu adevărat unitatea credinței, iar actul reîntregirii n'a fost urmat de fricțiuni și dificultăți, când preoții și credincioșii celor două Biserici, au început a se lega și a-și mărturisi credința împreună. Ei și-au dat perfect de bine seama, că erau doar două strane în aceeași Biserică, la aceeași Liturghie.

Din fericire, la noi nu s'a putut produce o desbinare religioasă profundă, ca la alte popoare. Legătura strânsă a Bisericii cu credincioșii, aceeași manifestare a credinței, căci și după actul dela 1700 s'a păstrat, întreg, nealterat. ritul răsăritean al Bisericii noastre strămoșești. O astfel de desbinare, au urmărit-o atât calvinii, cât și romano-catolicii în Ardeal, dar nu le-a reușit.

Actul curajos a celor 36 protopopi și a celor peste 1000 de preoți, cari au rupt legăturile cu Vaticanul, venind acasă la Ortodoxie, nu-l permis să fie subestimat nici de o parte, nici de alta. Cu atât mai vărtos, că cei 36 au fost cu adevărat spărgătorii de ghiață. Ei au înfruntat orice rezistență și chiar de multe ori, au fost nevoiți să îndure multe umilințe, numai de dragul de a ne vedea înfăptuit, cu un ceas mai devreme, marele act epocal, „unitatea religioasă a Bisericii ardelenne“.

Acum, după doi ani de trăire, la același altar cu aceeași credință, se cuvine ca să ne oprim o clipă înaintea acestui sfânt altar, dela catedrala Reîntregirii, unde ne găsim vlădici, preoți și credincioși, căutând să ne facem un examen serios de conștiință, dacă în cei doi ani am greșit unii și alții, în duh creștin să ne iertăm unii altora. Căci numai așa ne vom putea numi ucenicii Domnului. Din greșelile săvârșite, să căutăm a ne îndrepta spre drumul cel bun și cu puteri unite, să ne ajutăm unii pe alții, ca să putem duce Biserica drept măritoare a poporului nostru, pe culmi tot mai înalte.

Biserica noastră ortodoxă, s'a pus în slujba păcii. Noi slujitorii ei fideli facem promisiunea că vom lupta din convingere, cu scrisul și cu vorba, pentru apărarea păcii între popoare. Când milioane de oameni s'au înrolat sub steagul păcii, Biserica noastră și-a dat pe deplin adeziunea la această măreață acțiune. Noi nu mai vrem să vedem mormane de cadavre omenești, nici mame bocindu-și feciorii pierduți pe câmpul de luptă și copii orfani plângându-și părinții morți. Noi vrem numai pace și bună înțelegere între popoare. Chiar actul unificării bisericești e o dovadă a voinții noastre de pace și de bună înțelegere.

Sfântul Sinod al Bisericii noastre ortodoxe, în ședința dela 3 Octombrie a. c., a sărbătorit în mod solemn actul reîntregirii religioase, cu acea dispozițiune, ca în anul acesta împlinindu-se doi ani dela marele eveniment, să se serbeze cu solemnitate și la Catedrala Reîntregirii din Alba-Iulia. Întâiul Statător Înalt Prea Sfinția Sa Patriarhul Justinian, cu acest prilej a delegat pe Înalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, ca să prezideze serbarea din anul acesta. Cine putea fi mai competent decât acela care 40 de ani a militat, a scris, a vorbit și a perseverat, pentru înfăptuirea acestui ideal așa de măreț de a ne vedea frații împreună în credință și la slujbe. Desigur, înconjurat și de ceilalți chiriarhi ai Ardealului, la aceasta sărbătoare, care-și au partea de contribuție la înfăptuirea marelui act de unificare religioasă. Ca protopop revenit țin să subliniez partea de contribuție a preoțimii vechi ortodoxe, care prin atitudinea frățească a contribuit la sudura sufletească și a cimentat opera de unificare.

Prin judecata matură și plină de înțelepciune a Sfântului Sinod și mai ales, prin dragostea arătată de nenumărate ori, din partea Înalt Prea Sfinției Sale Patriarhul Justinian, care s'a îngrijit ca din rândul preoțimii revenite să fie ridicat un preot la rangul de episcop la de Dumnezeu păzita Episcopie a Romanului și Hășilor, în persoana Prea Sfințitului Teofil Herineanu. Tot din șirul clerului revenit la ortodoxie, la trei din centrele eparhiilor ardelenne, s'au numit câte un vicar administrativ și la toate eparhiile din Ardeal, câte un consilier dintre preoții reveniți. Prin noul Statut de organizare a Bisericii Ortodoxe Române, și mai ales după punerea lui în aplicare, s'au facut numiri noi de protopopi în anul 1949, din partea Înalt Prea Sfinției Voastre și a tuturor chiriarhilor din Ardeal. La acele numiri ați binevoit să ridicați din preoțimea

revenită, în posturi de conducere: protopopi de județ și de plasă, ea să dați o satisfacție și mai mare preoților reveniți la ortodoxie.

Din aceste gesturi pline de semnificație, se poate vedea mai evident, marea dragoste ce ne-o purtați nouă preoțimii revenite la Biserica străbună. Preoțimea revenită, prin glasul meu vă asigură, că această dragoste vom purta-o cu multă recunoștință și că vom ține cu tot dinadinsul ca să ne facem datoria conștiințios la locul unde ne găsim puși, spre binele Bisericii și mulțumirea Înalt Prea Sfinților Voastre.

Nu pot încheia cuvântarea mea, fără a aduce un cuvânt de mare recunoștință Înaltului guvern al Republicii Populare Române, care în toate acțiunile sale, s'a arătat cu multă înțelegere față de marele act al unificării religioase și față de întreaga Biserică Ortodoxă. Eminentului profesor universitar Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, un profund cunoscător al problemelor religioase, îi datorăm noi preoțimea revenită, numai recunoștință și-l asigurăm de toată loialitatea noastră.

Să fii binecuvântată zi de 21 Octombrie, zi în care s'a redat liniștea poporului român din Ardeal, prin unitatea lui sufletească pentru totdeauna.

Seria cuvântărilor a fost încheiată de I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan, părintele duhovnicesc al reîntregitei Biserici Ortodoxe din Ardeal, care a rostit următoarea caldă cuvântare:

Sărbătorim, din mila lui Dumnezeu, a doua aniversare, a unuia din cele mai fericite evenimente din istoria Bisericii noastre. Se împlinesc azi doi ani de când s'a proclamat la Alba Iulia reîntregirea noastră bisericească. A fost un eveniment care a închis o paranteză nefirească în viața noastră bisericească, un eveniment care a încheiat un episod dureros, dar tocmai de aceea cu toate trăsăturile unui accident ce nu putea să se permanentizeze în istoria Bisericii noastre.

Și bucuria noastră la această a doua aniversare nu e numai o reîmprospătare a bucuriei de acum doi ani, o aducere în conștiință a gândului despre însemnătatea actului de reîntregire bisericească săvârșită acum doi ani, ci e și o bucurie pentru darurile sufletești ce ni le-a dat vremea ce s'a scurs de atunci încoace. Intr'adevăr, avem azi un motiv de bucurie când constatăm că, în cei doi ani din urmă, actul reîntregirii bisericești s'a desăvârșit prin familiarizarea treptată a preoțimii revenite cu ambianța din Biserica Ortodoxă, cu canoanele, cu regulamentele și cu administrația ei, cu plinătatea vechilor tradiții de cult și cu sensul lor, cu specificul vieții duhovnicești păstrat în întregime și cultivat în mod conștient și cu toată înțelegerea și dragostea în sânul ei. Prăpastia și răceala artificială care dăinuia înainte între cele două cete ale părinților duhovnicești ai credincioșilor noștri, s'a înlăturat în acești doi ani. Preoții reveniți și cei vechi ortodocși s'au apropiat, s'au cunoscut sufletește, s'au înfrățit, constatând că nu-și erau așa de străini precum li se spunea. Preoțimea revenită și cea veche ortodoxă constituie acum un singur corp, o singură unitate de gândire și de simțire duhovnicească.

Mult a contribuit la această desăvârșire psihologică a reîntregirii, dragostea cu care preoții Bisericii noastre au primit pe frații

lor, prietenia ce le-a dovedit-o din prima clipă, prețuirea la justă valoare a înaltului lor act de revenire la sânul Bisericii strămoșești, act de mare vitejie spirituală, a cărui împlinire a putut fi îngreunată de multe procese de conștiință, nutrite de educația opusă adevărului pe care au primit-o și de șoaptele dușmanilor ortodoxiei.

Și nu mai puțin au contribuit la această consolidare a unității noastre regăsite, cursurile de îndrumare misionară la care preoții reveniți, pe lângă prietenii ce le-au legat cu preoții vechi ai Bisericii noastre, și-au putut risipi pe temeuri științifice îndoelile ce mai puteau stărui în conștiința lor cu privire la unele aspecte ale dogmei, ale cultului, ale istoriei ortodoxiei, și în acelaș timp au putut vedea în lumina adevărată critică, unele din ororile catolicismului și din abuzurile lui, acoperite înainte cu grije din fața vederii lor.

Se înțelege, că acest proces de familiarizare, de identificare sufletească cu ortodoxia, de trezire a unei iubiri înțelegătoare față de toate laturile ei de doctrină și de viață, luate în parte, proces petrecut în sufletul preoțimii revenite, a avut efecte și asupra credincioșilor reveniți. Ba alipirea la Biserica ortodoxă s'a făcut și mai ușor, neavând să lupte cu o pregătire teologică în spirit catolic, care să-i fi abătut în vreo oarecare măsură dragostea dela valorile ortodoxe ale religiozității lui strămoșești.

Dar ușurința cu care s'a realizat peste tot acest proces se datorrește faptului că el n'a constatat într'o *sudare* a două Biserici deosebite, ci, în *reintegrarea* unei frânturi bisericesti în întregul din care se desprinsese doar administrativ, nu și spiritual sau religios. O sudare a două Biserici deosebite nu s'ar fi putut realiza în timp așa de scurt. Dovadă ne e faptul că Biserica fostă greco-catolică nu s'a putut suda nici într'un sfert de mileniu în 'catolicism, ca să devină o unitate indistinctă cu el. Aici la noi n'a fost vorba de o sudare, ci de o revenire, de o reîntoarcere, de o reintrare mai mult administrativă a unei părți în unitatea mai largă din care spiritual nu încetase de a face parte. Catolicismul n'a reușit să pătrundă cu substanța lui în suflete, ca să trebuiască să fie scos de acolo. El n'a devenit pentru credincioșii români o problemă de conștiință. Sufletul credincioșilor a rămas unitar sub raportul religios. Fosta Biserie unită s'a integrat astfel în cea ortodoxă cum se așează o piatră în edificiul din care se desprinsese, contopindu-se deplin în acest edificiu, încât nu mai știi care a fost piatra așezată și care e golul ce l-a umplut. Credincioșii fostei Biserici greco-catolice n'au avut de făcut niciun efort de adaptare, n'au trebuit să schimbe întru nimic viața lor religioasă, ci au simțit doar că o trăiesc în comunitate a mai largă și neamenințată de încercările unor preoți de a introduce în ea schimbări. Refacerea unității noastre bisericesti n'a fost un proces de asimilare, în care partea asimilată suferă schimbări mari, iar cea care asimilează are de făcut eforturi ostenitoare și îndură turburări lăuntrice. Ea a constatat în înlăturarea unei simple bariere administrative, implicând doar ușoare schimbări de ordin exterior în obișnuințele administrative ale preoțimii revenite și o înlăturare a

stratului unor teorii catolice, așezat neorganic peste viața lor religioasă primită dela părinți și practică de poporul păstorit.

Propriu zis n'am avut de realizat o unitate, ci de înlăturat doar iluzia unora din preoții reveniți că n'am fost o unitate. Unitatea religioasă a stărui în poporul român în tot timpul. Dar poate conștiința acestei unități nu stăpânea chiar în toți. Astăzi putem afirma ea și această conștiință este unanimă. Prin aceasta, unitatea noastră este mai tare, mai sigură și mai trainică. Puterile noastre vor fi mai mari și rezultatele muncii noastre mai apreciabile. Să mulțumim lui Dumnezeu care ne-a păstrat una în decursul veacurilor, pentru ușurința cu care s'a săvârșit reîntregirea noastră bisericească. Și să ne gândim cu recunoștință la toți cei cari de un sfert de mileniu încoace au luptat pentru a păstra în sufletul credincioșilor viu idealul acestei reîntregiri, prin afirmarea necontenită a unității noastre spirituale. Laudă se cuvine tuturor celor ce acum doi ani au contribuit la împlinirea acestui mare act istoric, în frunte cu inițiatorii lui din amândouă stranele. În deosebi laudă se cuvine preoților reveniți cari, deși au suferit în cursul formării lor teologice cel mai asiduu asalt asupra sufletului lor, totuși s'au desprins cu hotărâre din lanțurile catolicismului, ascultând de glasul mai adânc al sufletului și dându-și seama ca păstori de adevărata răspundere ce o au față de sufletul credincioșilor, care nu mai trebuia ținut despărțit la nesfârșit. Nu mai puțin mulțumitori suntem Onor. Guvern al Țării noastre, care prin măsurile luate a creiat condiții prielnice pentru înfăptuirea acestui categoric imperativ al poporului nostru.

Dar praznicul acesta a fost cinstit în chip deosebit și de prezența în mijlocul nostru a I. P. C. Vasile Samaha, un sol dela mari depărtări, care e cu atât mai scump sufletului nostru. I. P. C. Sa ne-a vorbit cu atâta căldură încât am simțit că s'a integrat deplin în bucuria de azi a sufletului dreptcredincioșilor din Ardeal. Acesta este un semn al vieții unitare ecumenice din sânul Bisericii Ortodoxe. Ne amintim ce a însemnat scaunul Antiohiei pentru întreaga Biserică dealungul veacurilor și suntem recunoscători, că urmașul marilor Patriarhi din Antiohia, Alexandru III, a trimis reprezentantul I. P. S. Sale, ca să exprime solidaritatea ortodoxă a Orientului cu Ortodoxia românească. Mulțumesc pentru distincția pe care n'am meritat-o și în care văd distins întreg clerul și credincioșii luptători pentru reîntregirea bisericească. Eu n'am făcut altceva decât să dau glas — vreme de patruzeci de ani — năzuințelor poporului dreptcredincios și clerului său. Mărire fie lui Dumnezeu pentru toate!

Rog pe I. P. C. Sa să ducă din partea noastră mulțumita, recunoștința, omagiul și toată dragostea venerabilului Patriarh Alexandru și Bisericii sale.

Nu suntem destul de vrednici să mulțumim lui Dumnezeu că ne-a hărăzit să vedem realizat idealul reîntregirii bisericești și că ne dă bucuria de al vedea consolidat.

Datoria noastră de aici înainte este să uităm că am fost vreo dată despărțiți, să ne iubim unii pe alții ca fii egali ai aceleiași

Biserici strămoșești și să lucrăm împreună pentru înălțarea ei și pentru înviorarea și îmbogățirea vieții religioase a poporului nostru.

Bunul Dumnezeu să binecuvinteze strădaniile tuturor în această direcție, spre mărirea Lui și spre binele poporului român.

*

Cu aprobarea tuturor celor prezenți la aceste festivități, I. P. S. Mitropolit Nicolae a trimis următoarele telegrame:

*Inalt Prea Sfinției Sale
Prea Fericitul JUSTINIAN
Patriarhul României
BUCUREȘTI*

Clerul și drept-credincioșii din Transilvania, prin reprezentanții lor, întruniți la Alba Iulia cu prilejul prăznuirii celei de a doua aniversări a reîntregirii Sfintei noastre Biserici, Vă roagă respectuos să binevoiți a primi omagiile caldelor lor sentimente de fiască dragoste și de adâncă recunoștință pentru tot ce ați făcut, ca să se împlinească această reîntregire, și Vă fac însuflețite urări de mulți și fericiți ani.

*NICOLAE
Mitropolitul Ardealului*

*

*Prea Fericitul ALEXANDRU III, Patriarhul
Antiohiei și Intregului Orient, DAMASC*

Din mijlocul sărbătoririi a doi ani dela întoarcerea greco-catolicilor la Biserica Ortodoxă mamă, Vă mulțumim din toată inima pentru binecuvântările transmise prin Inalt Prea Cuviosul Arhimandrit Vasile Samaha și Vă rugăm să primiți omagiile noastre și urări de păstorire îndelungată în scaunul glorios al Antiohiei

*Mitropolitul NICOLAE
al Ardealului*

*

*Excelenței Sale
Dr. PETRU GROZA
Președintele Consiliului de Miniștri*

BUCUREȘTI

Clerul și drept-credincioșii din Ardealul întreg, reprezentați în Alba Iulia, la praznicul reîntregirii bisericesti, Vă mulțumesc plini de recunoștință, pentru sprijinul ce l-ați acordat și Vă roagă să primiți expresia simțămintelor noastre de aleasă prețuire.

*NICOLAE
Mitropolitul Ardealului*

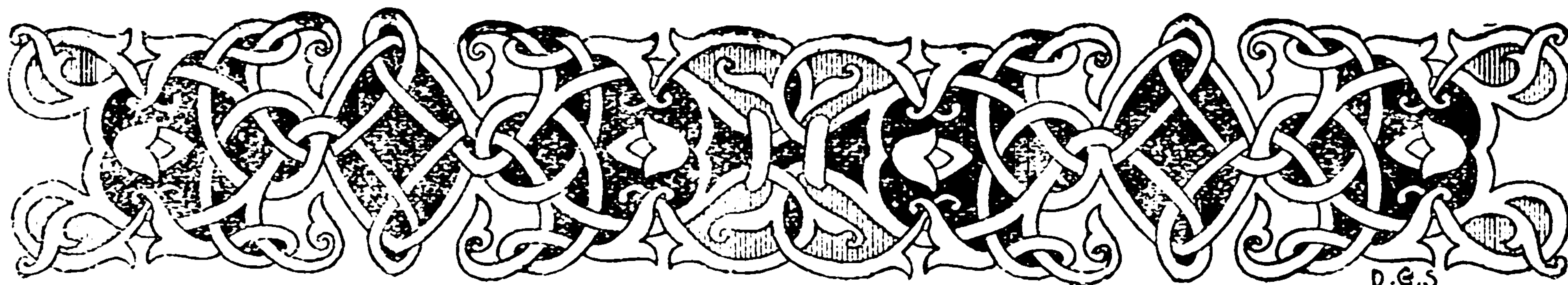
Domnului Profesor
STANCIU STOIAN
Ministrul Cultelor
BUCUREȘTI

Reprezentanții clerului și drept-credincioșilor din Transilvania, întruniți la Alba Iulia pentru a prăznui cea de a doua aniversare a reîntregirii Bisericii strămoșești, își îndreaptă gândul către Dumneavoastră, rugându-Vă să primiți asigurarea sentimentelor lor de înaltă prețuire.

NICOLAE
Mitropolitul Ardealului

Festivitățile religioase dela Alba-Iulia s'au încheiat cu o masă obștească, după datina noastră creștinească.

**INALT PREA SFINȚITUL PATRIARH JUSTINIAN
A FOST DISTINS CU ORDINUL SFINȚILOR APOSTOLI PETRU
ȘI PAVEL, DE CĂTRE PREA FERICITUL PATRIARH
ALEXANDRU AL III-lea AL ANȚIOHIEI**

În ședința sa dela 5 Octombrie 1950, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a primit pe Prea Cuviosul Arhimandrit Vasile Samaha, trimisul special al Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea, al Antiohiei și Intregului Orient. Solul Bisericii-soră din Antiohia a adus Sfântului nostru Sinod binecuvântarea Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea, pentru lupta bineplăcută lui Dumnezeu, pe care a desfășurat-o și continuă să o desfășoare Biserica Ortodoxă Română, împotriva Vaticanului agresiv, care a trădat poruncile evanghelice ale lui Hristos. Prea Cuviosul Arhimandrit Vasile Samaha și-a împlinit îndatorirea, rostind următoarea cuvântare:

Sanctitatea Voastră, Prea Fericite Părinte Patriarh,

Nu este acesta întâiul prilej fericit, pe care-l am de a săruta mâna Inalt Prea Sfinției Voastre. Încă din timpul când Sanctitatea Voastră a luat parte la Consfătuirea Patriarhilor ortodocși, ținută la Moscova în 1948, am avut marea cinste de a fi prezentat Prea Fericii Voastre.

Ingăduiți-mi să aduc acum mărturie că alegerea Sanctității Voastre ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române și felul în care a fost întâmpinată această alegere, au însemnat o mare bucurie pentru Patriarhia Antiohiei. Sunt îndreptățit să mărturisesc acest lucru, pentru că în vremea aceea eram secretar al Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea, care, la vestea alegerii Sanctității Voastre, a înălțat mâinile spre cer, spunând: «Doamne Dumnezeule, păzește și binecuvintează pe Patriarhul Bisericii Române!».

Scurt este timpul de când ați fost înălțat pe scaunul de Patriarh, dar de atunci și până astăzi, multe înfăptuiri ați realizat în Biserica Ortodoxă Română. Ele sunt cunoscute pretutindeni și au fost izvor de bucurie pentru prietenii Bisericii Ortodoxe Române.

Dar faptul cel mai de seamă ce s'a săvârșit sub înțeleapta păstorire a Sanctității Voastre, este readucerea la sânul Bisericii Ortodoxe a foștilor credincioși greco-catolici din România. Prin greco-catolici —atât în țara Voastră, cât și în alte țări — noi înțelegem pe acei ortodocși, cari au fost rupți dela dreapta credință și siliți să primească supușenia față de Vatican.

Revenirea lor la Biserica-mamă înseamnă revenirea la adevărata credință a lui Hristos, la viață liberă, la viață democratică.

Politica agresivă a Vaticanului a fost aceea care a săvârșit în trecut această deslipire a unor fii ai Bisericii Ortodoxe, de lângă altarele lor; politica agresivă a Vaticanului încearcă și azi prin toate mijloacele să nimicască Biserica Ortodoxă; politica agresivă a Vaticanului tinde astăzi spre înrobirea tuturor oamenilor, pe care i-ar vroi încătușați sub oarba ascultare a poruncilor sale. Prezența Vaticanului în rândurile ațâțătorilor la războaie nu mai lasă nicio îndoială asupra visurilor pe care le nutrește papalitatea.

În fruntea Bisericii noastre antiohiene se află Venerabilul Patriarh Alexandru al III-lea, care — cunoscând bine și țelurile netrebnice și armele cu care luptă Vaticanul — solicită și dela Sanctitatea Voastră ajutor și colaborare frățească, pentru ca împreună, și în strânsă conlucrare cu celelalte Biserici surori, Sanctitățile Voastre să înfrângă activitatea destructivă și necreștină a Vaticanului.

Pentru aceea, Patriarhul nostru mi-a dat plăcuta însărcinare — care mă cinstește în chip deosebit — de a vă înmâna, din partea Sanctității Sale, ca un semn al dragostei frățești și al înaltei sale prețuiri pentru strădaniile Sanctității Voastre de apărător al Ortodoxiei, cea mai înaltă distincție a Patriarhiei Antiohiei: «Ordinul Sfinților Apostoli Petru și Pavel».

Cu smerenie vă cer îngăduința, ca în prezența Inalt Prea Sfinților și Prea Sfinților Membri ai Sfântului Sinod, P. C. Părinte Simion Neaga să dea citire Decretului prin care Prea Fericitul Patriarh Alexandru al III-lea conferă acest înalt ordin, Sanctității Voastre.

În urma încuviințării Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, P. C. Pr. Simion Neaga, consilier administrativ al Arhiepiscopiei Bucureștilor, citește în traducere următorul Decret:

PATRIARHIA GRECO-ORTODOXĂ
A ANTIOHIEI ȘI A TOT ORIENTUL
DAMASC (SIRIA)

Damasc, 27 August 1950.

Prea Fericirii Sale

Prea Fericitului JUSTINIAN

Patriarhul României

BUCUREȘTI

Prea Fericirea Voastră,

Prea iubite întru Hristos frate și împreună liturghisitor,

În amintirea meritului istoric al Prea Fericirii Voastre în opera de revenire la sânul Bisericii Ortodoxe a peste un milion de greco-catolici, vă remitem însemnele înaltei distincții a Bisericii Noastre:

ORDINUL SF. VERHOVNICI APOSTOLI PETRU ȘI PAVEL

întemeetorii și protectorii ei.

Reprezentantul nostru la Moscova, Arhimandritul Vasile Samaha este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a formalităților pentru a remite Prea Fericirii Voastre ordinul mai sus amintit.

Nădărdum că acest ordin va fi un simbol pentru întărirea în viitor a legăturilor de frățească dragoste, care să unească în veci cele două Biserici ale noastre.

Cu bucurie luăm act de marile realizări ale Prea Fericirii Voastre în opera de pregătire a cadrelor de preoți luminați pentru Biserica Română, pe calea întăririi prin toate mijloacele și dezvoltării în toate domeniile a Institutului Teologic Universitar din București, care a dat pregătire teologică multor preoți ai Bisericii noastre.

Domnul Dumnezeu să ajute pe Prea Fericirea Voastră în toate bunele inițiative ce le veți lua spre binele Bisericii lui Hristos.

Urându-vă fericire, sănătate și prosperitate, rămânem al Prea Fericirii Voastre pentru totdeauna prea iubit în Hristos frate și coliturghisitor.

† ALEXANDRU III

Patriarhul Antiohiei și a tot Orientul.

P. C. Arhimandrit Vasile Samaha a înmănat apoi I. P. S. Patriarh Justinian insemnele Înaltului Ordin.

I. P. S. Patriarh Justinian a mulțumit prin următoarea cuvântare:

Prea Cuvioase Părinte Arhimandrit,

Plină de bucurie este inima noastră astăzi, când avem prilejul să primim în casa Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române, pe solul Prea Fericitului Alexandru al III-lea, Patriarhul Antiohiei și al întregului Orient, către care se îndreaptă dragostea noastră de frate întru Hristos. Un temei mai mult pentru bucuria noastră, îl aflăm în alegerea pe care a făcut-o Prea Fericitul Patriarh Alexandru, trimițând solia dragostei și frăției în Domnul, prin persoana Prea Cuvioșiei Tale, a cărui multă evlavie, aleasă cultură teologică și deosebită iubire fiiască pentru Biserica noastră Ortodoxă Română, am avut prilejul să le cunoaștem acum doi ani, la Moscova. În această grijă a Prea Fericitului Alexandru, de a alege ca sol al său pe un distins slujitor al dreptei credințe ca Prea Cuvioșia Ta, noi vedem încă o dovadă a prețuirii, pe care Sanctitatea Sa Patriarhul Antiohiei și întregului Orient o arată necontenit Bisericii noastre Ortodoxe Române și Nouă, Întâistătătorul Ei.

Multe gânduri schimbate între Noi și Prea Fericitul Patriarh Alexandru, pe calea slovelor prea puțin cuprinzătoare, ne-au încredințat că Prea Fericirea Sa urmărește, cu atenție și dragoste, toate ostenele Bisericii noastre, pe calea împlinirii poruncilor veșnice ale Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos și ale Sfinților Săi Apostoli, potrivit glorioasei tradiții a Ortodoxiei, care nu s'a abătut niciodată și nu se abate nici astăzi dela adevărata credință creștină.

Binecuvântarea pe care Prea Fericitul Patriarh Alexandru a dat-o, de curând, strădaniilor Sfântului nostru Sinod de a sluji, din toate puterile sale, lupta tuturor oamenilor cinstiți pentru întărirea păcii și punerea războiului în afară de lege, a sporit râvna slujitorilor și închinătorilor sfintelor altare ortodoxe din cuprinsul Patriei noastre, întru apărarea păcii. Scrisoarea prin care Prea Fericitul Alexandru ne trimetea această binecuvântare și ne aducea mărturisirea că și Sanctitatea Sa se socotește

fericit să împărtășească aceleași sentimente de iubire și de osârduitoare muncă pentru pacea lumii întregi, a arătat încă odată clerului și credincioșilor noștri, că însuși Scaunul Apostolic al Antiohiei recunoaște acțiunile Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române în slujba păcii ca izvorite din neschimbata învățătură a lui Hristos și din duhul nepieritor al Ortodoxiei ecumenice. Pe acest drum al slujirii lui Dumnezeu și al păstoririi turmei Sale, pe calea evanghelică a păcii și a bunei înțelegeri, Biserica Ortodoxă Română nu șovăiește a merge mai departe, încredințată pe deplin că prin faptele sale, ea se bucură de binecuvântarea tuturor scaunelor patriarhicești, care se adapă din izvorul cel limpede al Ortodoxiei și nu se lasă mânată pe căi lăturalnice, de interese cu totul străine de interesele Bisericii lui Hristos.

Inmânarea de acum a Inaltului Ordin al Bisericii Antiohiei ne întărește și mai mult această încredințare.

Revenirea foștilor greco-catolici din țara noastră la sânul Bisericii Ortodoxe — despre care amintește și Prea Fericitul Patriarh Alexandru al III-lea — a fost împlinirea unui străvechi vis al credincioșilor români. El, însă, nu ar fi putut fi împlinit dacă regimul nostru n'ar fi statornicit o deplină libertate religioasă, care — descătușând pe frații noștri greco-catolici din robia Vaticanului — le-a dat putința să-și îplinească năzuințele. Noi mulțumim Sanctității Sale pentru dragostea frățescă cu care s'a făcut părtaș bucuriei noastre, de a vedea revenind la vatra adevăratei credințe pe toți cei ce fuseseră smulși de lângă ea.

Pentru aceea, deci, cu părintească dragoste îndemn pe Prea Cuvioșia Ta să fie, pe lângă Prea Fericitul Patriarh Alexandru, talmăcitorul dragostei întru Hristos, pe care i-o purtăm Noi, Sfântul Sinod și întreaga Biserică Ortodoxă Română. Ducând Sanctității Sale aceste mărturii, Prea Cuvioșia Ta poate să înfățișeze și nădejdea noastră fierbinte că din strângerea legăturilor frățesti dintre Bisericile noastre surori nu poate izvorî decât îmbelșugata roadă duhovnicească, întru slava Sfintei Biserici Ortodoxe a lui Hristos, dela care așteptăm mare și multă milă. Amin!

*

Membrii Sfântului Sinod au felicitat apoi călduros pe Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian pentru înalta distincție primită din partea Scaunului apostolic al Antiohiei.

DESCHIDEREA CURSURILOR PENTRU ANUL ȘCOLAR 1950 — 1951, LA INSTITUTUL TEOLOGIC DIN BUCUREȘTI

Miercuri 18 Octombrie a. c., în sala de festivități a Institutului Teologic, s'a desfășurat solemnitatea deschiderii cursurilor învățământului superior pentru anul școlar 1950-1951, precum și a cursurilor misionare pentru preoți. Seria cuvântărilor a fost deschisă de P. S. Theoctist, Episcop-Vicar al Patriarhiei Române și Rector al Institutului Teologic din București, care a spus următoarele:

Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Stăpâne,
Domnule Ministru,
Prea Cucernici și Domnilor Profesori,
Prea Cucernici Părinți cursiști și iubiți studenți,

Institutul Teologic de grad Universitar din București inaugurează astăzi, odată cu deschiderea seriei a VIII-a a cursurilor de îndrumare misionară, și începerea cursurilor de licență și doctorat pentru anul școlar 1950-1951.

Dintru început subliniem bucuria întregului corp profesoral și administrativ, a studenților și preoților cursiști dela Institutul nostru Teologic, de a vedea în mijlocul lor pe I. P. S. Patriarh Justinian și pe dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor.

Deasemenea salutăm cu bucurie prezența în mijlocul nostru a Inalt Prea Cuviosului Arhimandrit Vasile Samaha, care a venit în țara noastră să ne aducă un mesagiu special din partea Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei, pentru ducerea și mai departe a luptei împotriva trufiei și imperialismului papal, și pentru marea bucurie pe care a retrăit-o Prea Fericirea Sa la vestea de revenire în sânul Bisericii Ortodoxe Române a foștilor greco-catolici. Prea Fericirea Sa binecuvintează din toată inima biruința Bisericii Ortodoxe Române, concretizând aceasta prin cea mai mare decorație a Patriarhiei Antiohiene, înmănată zilele trecute Inalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului Patriarh Justinian, prin P. C. Arhimandrit Vasile.

Acest fapt este un semn vădit de dragoste frățescă între Prea

Fericitul Patriarh Alexandru al III-lea și Prea Fericitul Patriarh Justinian al Bisericii Ortodoxe Române, legătura de dragoste dintre clerul și dreptcredincioșii celor două Patriarhate.

Deaceea, rugăm pe P. C. Sa a se face tălmăciul admirației noastre — a profesorilor, a studenților și a preoțimii românești — către Prea Fericirea Sa, încredințându-l de tot devotamentul nostru întru apărarea Ortodoxiei și având totdeauna în minte, ca o încurajare, dragostea și prețuirea scaunului apostolic dela Antiohia.

Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Părinte Patriarh,
Domnule Ministru,
Prea Cucernici și Domnilor Profesori,
PP. CC. Părinți cursiști și dragi studenți,

Noul an școlar se începe sub semnul convingerii depline, că munca depusă va fi și mai roditoare pentru Biserica Ortodoxă Română și pentru Patria noastră, Republica Populară Română.

Increderea noastră a tuturor, ne vine de acolo că I. P. S. Patriarh Justinian, împreună cu Sf. Sinod, au chibzuit cu înțelepciune, asigurând îndeplinirea programului de activitate în cele mai bune condițiuni, materiale și spirituale.

Deaceea, când pornim la această muncă nouă, când încercăm să tragem o brazdă nouă în ogorul vieții noastre bisericești, ne gândim în mod firesc atât la roadele obținute până acum, cât și la roadele viitoare, spre care nădăjduim.

Cu statornicirea Institutului Teologic în această clădire, și cu renovările radicale făcute Internatului din curtea mănăstirii Radu-Vodă, s'a ajuns să se ridice nivelul condițiilor de locațiune și de trai a studenților și a preoților cursiști. Această îmbunătățire a condițiilor materiale a fost dublată și de îmbunătățirea condițiilor spirituale și culturale ale Institutului, ridicându-se nivelul vieții duhovnicești, ca și acela al muncii cărturărești. Progresul, sub acest raport, s'a văzut atât în pregătirea studenților și a preoților care urmează cursurile de îndrumare misionară și socială, cât și în prelegerile și lucrările publicate ale profesorilor, astfel încât, cultura teologică românească a dobândit un remarcabil plus de prestigiu în Ortodoxie.

Deschiderea cursurilor însă, coincide și cu o seamă de alte înnoiri esențiale, aduse în domeniul învățământului teologic, și anume:

Definitivarea de către Sf. Sinod a programei analitice, pentru Institutele Teologice de grad Universitar; fixarea colectivelor pentru întocmirea cursurilor, supravegheată îndeaproape această muncă a colectivelor, de Sf. Sinod; hotărârea luată de Sf. Sinod, la propunerea Prea Fericitului Patriarh Justinian, ca toți studenții teologi să fie bursieri, având deci toată întreținerea gratuită în viața ordonată de internat, dându-se posibilitatea unei adevărate selecționări a tinerelor elemente, cu chemare pentru preoție. Acordarea de către Biserica Ortodoxă Română a unui număr de 40 burse pentru cei patru ani de licență, studenților teologi, recomandați de Bisericile Ortodoxe surori, precum și prezența noastră în mijlocul profesorilor Institutului, străduindu-ne, după pricepere și putere, pentru propășirea învățământului nostru teologic,

în calitate de rector, toate acestea ne îndreptăţesc să credem că munca pe care o începem astăzi, o vom duce, cu ajutorul lui Dumnezeu, la bun sfârşit.

Se înţelege că toate aceste înțelepte măsuri luate de Sf. Sinod, tindesc la formarea clerului nostru ortodox, şi ca un fapt cu totul nou, deschiderea porţilor Institutului Teologic, pentru tinerii teologi din ţările ortodoxe surori, doritori să se adape din izvorul curat al Ortodoxiei româneşti, va da posibilitatea de manifestare înaltei culturi teologice româneşti şi va duce la încheierea acelei mult dorite solidarităţi între Bisericile Ortodoxe.

Cu asemenea realizări, îndatoririle noastre de viitor devin din ce în ce mai mari, pentru bunul motiv că orice poziţie câştigată deschide probleme noi, constituind deci un imperativ. Şi aceste realizări reprezintă temelii solide, pe care ne putem rezema acum, şi tot acestea cuprind în sine şi linia pe care trebuie să ne mişcăm de aci înainte.

Corpul profesoral şi cel administrativ, în frunte cu Rectorul Institutului, avem cinstea de a avea încrederea I. P. S. Patriarh Justinian, întru marea şi importanta misiune de selecţionare şi formare a unui cler, cerut de vremurile noi, cerut şi impus de apostolatul social, întrevăzut atât de clar de Prea Fericitul nostru Patriarh, cu ani în urmă.

Profesorul de teologie trebuie să fie nu numai un harnic semănător de cunoştinţe teologice, un răspânditor de lumină neînserată, ci şi un părinte apropiat, un îmbunătăţit în virtuţi şi alese însuşiri de slujitor al altorului, pe care să le răspândească din belşug ucenicilor săi. Catedra şi viaţa sa să se îmbine în aşa chip, ca ucenicul să afle pildă şi îndemn în dascălul său, întru sporirea virtuţilor. Deaceea, învăţământul teologic trebuie să fie şi mai mult legat de realităţile vieţii. Pentru atingerea acestui scop, trebuie, PP. CC. Părinţi Profesori, să ridicăm cu fiecare zi, cu fiecare ceas de trudă, nivelul muncii noastre a tuturor.

Tot astăzi, aşa cum am amintit la început, inaugurăm şi cea de a VIII-a serie a cursurilor de îndrumare misionară şi socială, cu un număr de 450 preoţi din cuprinsul Mitropoliilor: Ungro-Vlahiei, Moldovei şi Sucevei, şi Olteniei. Cu fiecare serie, tot mai mult se verifică interesul şi dorul preoţimii de a urma aceste cursuri speciale pentru îndrumarea clerului, iniţiat de Sf. Sinod. Roadele acestor cursuri n'au întârziat a se vedea.

S'a izbutit ca unei însemnate părţi a preoţimii noastre să i se dea o nouă şi justă orientare, o orientare realistă, antrenându-se într'o vie acţiune de însănătoşire a vieţii religioase, prin combaterea superstiţiilor şi obscurantismului mistic, «îndepărtând din sufletele oamenilor toată sgura lăsată de păcatele trecutului şi devenind vajnici apărători ai păcii şi libertăţii omenirii».

Aşa dar, toată preocuparea de seamă a cursurilor acestora, în centrul cărora s'a aşezat săvârşirea Sfintei Liturghii şi a celorlalte slujbe, va urmări acelaşi mare scop de «înviorare şi fortificare a vocaţiei sacerdotale; reîncălzirea şi stimularea zelului misionar, verificarea şi complectarea mijloacelor de activitate pastorală», cum a precizat Prea Fericitul nostru Patriarh, într'o împrejurare asemănătoare celei de astăzi. O altă preocupare tot aşa de importantă va avea în vedere, după zisa înțeleaptă a D-lui Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, că: «Aceste

cursuri de îndrumare trebuie să facă să fie reconsiderată, în inima fiecărui preot, toată cultura pe care și-a făcut-o până acum, pentru ca fiecare să fie pus în situația de a-și potrivi pasul cu pasul vremii».

Ajunși la acest punct, nu putem să nu subliniem în chip deosebit că inaugurarea noului an are loc sub semnul binefăcător al luptei pentru pace, luptă dusă de milioanele de oameni cinstiți din lumea întreagă, pentru instaurarea unei păci drepte și durabile între toate popoarele.

Folosim și de data aceasta prilejul în a ne mărturisi toată convingerea noastră, a Teologiei Românești, în cauza dreaptă a păcii și că preoțimea ortodoxă luptă cu tragere de inimă pentru această pace, având model în însuși Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române și a Sf. Sinod, precum și exemplul marilor ierarhi ai Ortodoxiei Ruse.

Cu hotărîrea de a nu precupeți nici truda și nici râvna noastră, făgăduim să cinstim prin acest efort încrederea și ajutorul care ni se acordă din partea Bisericii și a Statului nostru.

Mulțumind în chip deosebit Prea Fericitului Patriarh Justinian, pentru părinteasca dragoste cu care mereu cercetează profesorii, studenții, preoții cursiști și chiar personalul administrativ, făcându-ne ecoul recunoștinței lor, rugăm pe Bunul Dumnezeu să-l înzilească întru mulți și fericiți ani.

Același colectiv de trudituri își îndreaptă recunoștința lor și către Dvs., Domnule Ministru, pentru toată grija și bunăvoința și mai cu seamă pentru largă înțelegere arătată de câte ori Institutul are nevoie. Pentru acestea din toată inima vă urează: să trăiți mulți și fericiți ani.

Cu aceste gânduri pornim cu dragoste la munca ce ne stă înaintea, și urăm spor deplin studenților și PP. CC. preoți cursiști.

Părintele Protoiereu Ilie Dragomirescu, în numele preoților cursiști și studentul Radu, în numele studenților teologi, au mărturisit sentimentele lor de profundă recunoștință pentru I. P. S. Patriarh Justinian și Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, care au deschis orizonturi noi și luminoase învățământului teologic, scuturându-l de toată sguza greșelilor din trecut.

A luat apoi cuvântul Prea Cuvioșia Sa Părintele Arhimandrit Vasile Samaha, delegatul Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei. Prea Cuvioșia Sa a adus Institutului Teologic binecuvântarea Întâistătătorului Bisericii din Antiohia, și a înmănat P. S. Episcop Theoclist o înaltă distincțiune, în semn de adâncă prețuire pentru activitatea desfășurată de corpul profesoral al acestui Institut, pe ogorul culturii ortodoxe, și a rostit următoarea cuvântare:

Sanctitatea Voastră,
Prea Sfințite Rector,
Distinși Profesori, și
Iubiți Studenți,

Dau slavă Bunului Dumnezeu pentru că m'a învrednicit să trăiesc această plăcută și fericită zi.

Mulțumesc Sanctității Voastre din toată inima, pentru că mi-ați făcut cinstea a mă pofti să fiu cu Voi, în mijlocul Vostru, în această zi solemnă, ziua deschiderii cursurilor acestui renumit Institut.

Harul lui Dumnezeu a pregătit aceasta, pentru ca Biserica Antiohiei să-și unească glasul său cu glasurile Voastre și să participe la bucuria și fericirea Voastră.

Actul acela măreț, pentru proslăvirea căruia am avut o înaltă misiune de îndeplinit, este pricina pentru care mă vedeți înaintea Voastră și să ascultați glasul meu, care este glasul fraților Voștri, depărtați de Voi trupește, dar apropiați de Voi prin dragostea lor, prin credința și Ortodoxia lor.

Actul acela care a înscris în istoria Ortodoxiei o pagină de aur, în fața căreia se vor înclina veacurile viitoare, înțeleg actul revenirii greco-catolicilor în sânul Bisericii Ortodoxe mame.

Față de acest mare act, Biserica Antiohiei nu putea rămâne indiferentă și Capul ei, venerabilul Patriarh Alexandru al III-lea, nu putea să nu ia parte la bucuria Voastră și să nu trimită omagiul, felicitările și mulțumirile sale Capului și Inspiratorului acestei acțiuni, neobositul lucrător asemenea Apostolilor, primului Ierarh al Bisericii Ortodoxe Române, Kyrios Kyrios Justinian I.

Am fost trimis să prezint Sanctității Sale cea mai înaltă distincțiune a Patriarhatului nostru din Antiohia, Marele Cordon al Ordinului Sfinților Apostoli Petru și Pavel, întemeietorii și ocrotitorii Bisericii Apostolice a Antiohiei.

Această decorație este un semn de dragoste și recunoștință pentru Sanctitatea Sa. Patriarhul Justinian, care asemenea unui luptător, suflecându-și mânecile brațelor sale active, a coborât pe câmpul de luptă și nu s'a înapoiat decât după ce a văzut că victoria a fost câștigată și că oile cele cuvântătoare au recunoscut glasul său — glasul adevăratului păstor — și l-au urmat pe calea cea dreaptă, în adevăratul staul.

Se cuvenea dar, să ne bucurăm împreună cu Voi, căci fiul cel pierdut s'a întors la părintele său.

Se cuvenea dar, să ne bucurăm împreună cu Voi, căci oaia cea rătăcită a fost găsită în munți.

Se cuvenea dar, să ne bucurăm împreună cu Voi, căci dragma a fost regăsită.

Se cuvenea dar, să ne bucurăm împreună cu Voi, căci cerul însuși a participat la bucuria noastră, la veselia noastră.

Se cuvenea dar, să ne bucurăm împreună cu Voi, căci sărbătoarea aceasta a înnoit în inimile noastre dragostea, credința și nădejdea.

Dragoste pentru Ortodoxia noastră,
Credință în acțiunea, în lucrarea noastră,
Nădejde în viitorul nostru.

Sanctitatea Voastră și Iubiți Frați,

Ortodoxia, al cărei centru este Iisus Hristos, nu va pieri niciodată.

Doar El a făgăduit că porțile iadului nu o vor birui.

El a știut dinainte că porțile Vaticanului se vor deschide asupra Bisericii Sale, prin învățături contrare numelui lui Hristos și prin acțiuni care sunt urite Creștinismului.

În Apus, Vaticanul a pus temeliea trufiei, egoismului și dominației, dorinței de stăpânire. Cu aceasta el a nimicit misiunea adevărată a Creștinismului.

În Răsărit, el a semănat grăunțele desbinării între frați și rudeni de același sânge și aceeași credință și a creiat o atmosferă de calomnii și intrigi în fiecare țară și în fiecare oraș, ba chiar și în fiecare sat. Aceasta, pentru a putea avea dominația absolută și pentru a avea biete popoare ca pe niște instrumente docile în mâinile sale, în scopul de a-și satisface dorințele sale și lăcomia sa.

Din nenorocire, Vaticanul a avut putința să-și îndeplinească toate dorințele sale, grație colaborării sale cu monarhiile, care aveau aceleași poftă de dominație politică.

Dar o vorbă înțeleaptă spune: «Adevărul iese la lumină întotdeauna». Este ceea ce vedem în zilele noastre, când până și umbra monarhiei a pierit, și când puterea este în mâinile poporului, — a cărui voce este vocea lui Dumnezeu — a poporului, care înțelegând intriga și acțiunea papalității și ideile sale distrugătoare pentru țara și Biserica sa, s'a ridicat în întregime împotriva Vaticanului, scuturând jugul lui și cerând să se întoarcă în sânul Bisericii Ortodoxe, în mijlocul fiilor, fraților și părinților de aceeași credință.

Toate acestea le vedem, în zilele noastre, în țările de democrație populară, printre care este și tânăra Voastră Republică Populară Română.

Prea Sfințite Rector, Frații mei Profesori,

Ortodoxia trece printr'o etapă foarte grea în zilele noastre, când dușmanul ei îi trimite cu înverșunare săgețile sale.

Voi sunteți armatele ei, ale Ortodoxiei.

Să nu tăceți nicio clipă, ci glasul vostru trebuie să se ridice întotdeauna ca să spună adevărul și să combată minciuna.

Dușmanul Ortodoxiei este tare și folosește orice mijloc pentru a ne ataca: în jurnale, în reviste și în emisiunile de radio, și prin toate mijloacele încearcă să nimicească unirea noastră și să ne slăbească în acțiunea noastră pentru binele Patriilor noastre.

O astfel de propagandă și astfel de cuvinte nu trebuie să aibă nicio ureche ca să le asculte la noi.

Nu trebuie să slăbim activitatea noastră, nu trebuie să aruncăm armele noastre.

Voi sunteți zidul de apărare al Bisericii și stâlpii Ortodoxiei. Voi faceți și învățați, de aceea mari vă veți chema în împărăția cerurilor.

Voi sunteți lumina care este pusă în sfeșnic, ca să lumineze pe toți cei ce sunt în casă.

Vouă vi s'au încredințat talanții, ca să-i întoarceți înmulțiți Ortodoxiei. Voi sunteți glasul Ortodoxiei, care trebuie să răsune în toată Biserica Ecumenică.

Prea Sfințite Episcop Rector Theoctist,

Cu acest fericit și rar prilej de astăzi și în prezența acestei asistențe prea distinse, permiteți-mi să vă prezint distincțiunea din partea Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea, Ordinul Sfinților Apostoli Petru și Pavel, în gradul de Comandor, în semn de dragoste și înaltă prețuire pentru persoana Prea Sfinției Voastre, a colegilor profesori și a celor care colaborează cu Voi în munca de pregătire a slujitorilor de mâine ai Sfintei Biserici Ortodoxe Române.

Această decorație constituie un simbol pentru întărirea relațiilor frățești și culturale între cele două Patriarhii surori, a României și a Antiohiei.

În același timp este un semn de recunoștință față de cel mai înalt așezământ de știință teologică din această țară, care a dat Bisericii Ortodoxe din Antiohia oameni care au servit-o cu mult curaj și sinceritate.

Dar mai presus de toate este o recunoaștere a serviciilor pe care Voi le aduceți Bisericii și omenirii, prin lupta pentru pacea a toată lumea, împotriva celor ce voiesc războiul.

Ce poate fi mai de cinste decât să fiți misionarii Bisericii, pentru pace.

Ce poate fi mai de cinste decât să ridicați glasul împreună cu alte glasuri iubitoare de pace, pentru a apăra pacea împotriva celor ce voiesc să aprindă un nou război? Aceia care voiesc să aprindă un nou război, când noi suntem încă înveșmântați în haine negre de doliu pentru copiii noștri, când avem lacrimile încă neuscate pe obraji pentru frații noștri și când sunt încă proaspete mormintele cari au înghițit pe patrioții noștri morți!

Scoateți dar condeiele voastre împotriva aceluia ce voiesc războiul, căci ele vor fi mai tari decât tunurile lor!

Scrieți cuvintele dragostei de aproapele și ale păcii, căci ele vor fi mai tari decât bombele lor!

Fiți strâns uniți, popor și Guvern, căci veți fi mai tari decât diviziunile lor!

Cântați imnul păcii, căci va fi mai puternic decât pulberea lor de pușcă!

Frații mei studenți,

Vă felicit pentru deschiderea cursurilor anului școlar și vă aduc binecuvântarea Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea, însoțită de urările Sale părintești, pentru ca munca voastră să fie încununată de succes deplin.

Siliți-vă și grăbiți-vă să sorbiți învățătura teologică, căci Ortodoxia vă așteaptă.

Exercitați-vă brațele pentru luptă, căci Ortodoxia vă așteaptă.

Scoateți secerile pentru seceriș, căci Ortodoxia vă așteaptă.

Înainte, o, studenți de astăzi, slujitorii de mâine, Ortodoxia vă așteaptă.

După acest cuvânt într'aripat, Prea Cuvioșia Sa a înmânat înalta distincțiune Prea Sfințitului Theoctist, Rectorul Institutului Teologic. La această deosebită prețuire pentru corpul profesoral al Institutului, P. S. Theoctist, a răspuns, rostind următorul cuvânt de mulțumire:

Înalt Prea Cuvioase Părinte Arhimandrit,

Numai în epoca fericitei arhipăstorii a I. P. S. Patriarh Justinian a devenit posibilă o reluare activă a legăturilor frățești dintre Biserica Ortodoxă Română și Bisericile Ortodoxe surori, care practic, de multă vreme, trăiau răslețite una de alta.

În rândul semnelor de colaborare vie între Bisericile Ortodoxe de pretutindeni, se înșiră și gestul decorării mele de astăzi.

Gestul Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei, conferindu-mi prin Prea Cuvioșia Voastră decorația Sf. Apostoli Petru și Pavel, mă cinstește în mod neașteptat, dar prin mine cinstește mai mult vrednicia profesorilor acestui Institut Teologic.

Vă rog, Prea Cuvioase și întru Hristos iubite frate, să duceți Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea, smeritele și caldele mele mulțumiri pentru această atenție, de care m'a învrednicit, și să-l asigurați că de acum înainte, și mai mult îmi va fi la inimă colaborarea frățescă dintre cele două Biserici, în câmpul cărora voi osteni neîncetat.

Bunul Dumnezeu să ne ajute să întărim frontul Ortodoxiei ecumenice, spre binele popoarelor și spre pacea a toată lumea.

Dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, a rostit următoarea cuvântare:

Sunt bucuros, că pot să iau parte la deschiderea cursurilor Institutului Teologic din București, precum și la această a opta serie a cursurilor de îndrumare a preoților ortodocși din cuprinsul Mitropolilor Ungro-Vlahiei, Olteniei și Moldovei. Felicit cu acest prilej, conducerea acestor cursuri și o asigur de toată sollicitudinea Ministerului.

Acum, după ce șapte serii s'au perindat la aceste cursuri, ne putem da seama mai bine de însemnătatea și de eficacitatea lor. Invățătura care s'a dat aici, la seriile care au precedat, nu a fost o învățătură stearpă, iar preoții care vin acum, precum și care vor veni de aici înainte, vin cu convingerea deja făcută de eficacitatea lor. Vin, în același timp, cu un avantaj în plus: ei au a profita de toată experiența care s'a făcut.

În materie de învățământ, noi stăm pe un punct de vedere care este îndeajuns de cunoscut. Noi nu credem în știință pentru știință, în așa zisa știință pură, fără legătură cu viața. De aceea noi nu credem nici în învățătura pentru învățatură. Invățătura este o lumină, așa cum a fost ea adesea denumită, dar ea este acea lumină, care e necesară acțiunii și atitudinii pe care omul trebuie să o aibă în viață. În orice domeniu de activitate s'ar afla el, omul are nevoie de ea și de aceea învață.

Ceea ce este adevărat pentru învățatură, în general, este adevărat și pentru învățătura necesară preotului, fie că este vorba de pregătirea pe care el o capătă înainte de a fi preot, fie că este vorba de aceea, pe care el este chemat să și-o împlinească după aceea. Cursurile care s'au organizat aci, ca și în celelalte centre teologice, s'au organizat în acest spirit și de aceea au avut succesul recunoscut de toți.

Într'o cuvântare ținută anul trecut, în cadrul deschiderii cursului Institutului, I. P. S. Patriarh Justinian a spus: „Dorim să vedem în sfintele altare preoți conștienți de misiunea lor, iar în societate cetățeni devotați Statului și poporului... Noi nu putem să nu recunoaștem, — a spus în continuare I. P. S. Sa, — tot ce este bun, tot ce este isvorit din spiritul de dreptate socială în activitatea regimului nostru și să nu-l sprijinim din toate puterile”. Acesta a fost spiritul în care s'au desfășurat cursurile aci și socotim că el merită să rămână așa și în viitor.

Așa dar scopul cursurilor este să facă preoți și cetățeni deopotrivă

devotați Bisericii și Republicii noastre populare. Biserica însăși și-a propus acest lucru, Statul i-a creiat și promite să-i creieze condiții de liberă activitate în acest sens și mai departe.

*

Este posibil acest lucru? Este posibil și aceasta nu-i greu de dovedit pentru cei de bună credință.

Să ne amintim numai cum a fost în trecut. Vederile oamenilor, știința și filosofia, instituțiile lor, veacuri de rând s'au dezvoltat sub influența condițiilor celor mai diferite. Ele au purtat pecetea acestor condiții de dezvoltare. Aceasta s'a petrecut cu toate instituțiile; s'a petrecut și cu Biserica. Noi știm că în trecut, Biserica a fost nu o dată în rolul de luptătoare pentru cauze drepte, dar știm de asemenea de câte ori statele asupritoare au căutat să facă din ea un instrument al opresiunii lor de clasă. Dela Constantin cel Mare și până azi, diferitele forme de viață statală, expresie a unor orânduirii bazate pe exploatarea omului de către om, au vrut să utilizeze și Biserica pentru scopurile lor. Lucrul acesta se mai-petrece încă în acele părți ale lumii, unde predomină astfel de orânduirii sociale.

Lucrurile stau cu totul altfel într'un regim ca acela al nostru sau cel din Uniunea Sovietică. Acolo unde a fost desființată exploatarea omului de către om, sau unde se duce luptă pentru aceasta, acolo Biserica este lăsată în funcțiunea ei firească, acolo capătă un sens adevărat pozitiv și ceea ce Biserica a reclamat și reclamă de totdeauna: libertatea ei de manifestare.

Este adevărat că ceea ce afirmăm noi aci, este adeseori combătut cu înverșunare de către adversarii regimului nostru. Pentru aceștia, faptul că veacurile reacționare din unele Biserici nu sunt lăsate ca să uneltească prin Biserică împotriva Statului și a Bisericii însăși, constituie o persecuție religioasă, iar îngăduința pentru om de a crede cum îi dictează conștiința, este socotită crimă. Rămăși pe poziții medievale ei nu văd sau refuză să admită ceea ce vad.

Adevărata democrație dă oamenilor putința să vadă altfel lucrurile. Cei care trăesc cu noi sau gândesc ca noi, aceia au cu adevărat respect pentru om și pentru credința lui; ei înțeleg întreaga valoare a manifestărilor de orice fel, prin urmare și a manifestărilor religioase. Căci credința adevărată nu exclude, ci presupune libertatea deplină, — libertatea de a alege asupra obiectului credinței. Restul este fanatism orb sau spirit de sectă, când nu este un gând ascuns și meschin.

Voiți probe? Faptele vorbesc în acest sens. Ziarul „Oesterreichische Volksstimme“ din 17 Septembrie a. c., relatează o întâmplare vorbitoare din acest punct de vedere. Iată faptele: Parohul Domului Sf. Ștefan din Viena, împreună cu primarul și inspectorul școlar, se consfătuiau într'o zi, asupra modului cum ar putea să strângă ceva fonduri pentru repararea acestui istoric monument. În acest timp, în cabinetul lor, intră un consilier comunal comunist. Pentru un motiv sau altul, primii trei au întreat pe cel din urmă, dacă nu cumva comuniștii ar fi dispuși și ei să ia parte la această acțiune. Răspunsul a fost așteptat cu încordare și el nu a întârziat să vină: „Evident — a spus consilierul comunist — comuniștii vor contribui și ei cu dragă inimă la repararea unui vechiu monument cultural austriac, cu atât mai mult, cu cât este vorba de acest

dom care are atâtea legături cu viața fiecăruia dintre noi". Totodată însă consilierul a întrebat dacă primarul, parohul și inspectorul școlar își aduc aminte cine a adus în această stare domul. I s'a răspuns așa cum era și adevărul, că el a fost distrus de bombele americane și de banțele SS hitleriste. „Am de făcut o propunere, a spus atunci consilierul comunal, noi comuniștii ne angajăm să strângem fonduri pentru repararea Domului; vă rugăm în schimb pe Du., să strângeți semnături pentru Apelul dela Stockholm, pentru a împiedica un nou războiu, care ar putea să dărâme din nou domul”.

Propunerea, cum era firesc, a provocat consternare și șovăială și cei trei au cerut răgaz de opt zile pentru a răspunde la propunerea făcută. Timpul a trecut, iar la sfârșit, primarul, parohul și inspectorul școlar au răspuns că au primit dispoziții din partea partidelor să nu accepte propunerea. Au plecat așa dară, cei trei să strângă fonduri pentru domul Sf. Ștefan, iar comuniștii ca să strângă semnături pentru Apelul dela Stockholm. Rezultatul a fost că pe Apelul dela Stockholm, în cartierul respectiv, s'au strâns 117 semnături, în timp ce grupul celălalt a adunat 27 șilingi pentru refacerea monumentului.

Intâmplarea dela Viena este valabilă pentru oriunde, cu atât mai mult cu cât lucrul acesta se petrece într'o țară unde imperialismul are încă puternice rădăcini. De aici, se poate vedea unde există libertate și unde există constrângere pentru celelalte culte religioase. Iată un lucru asupra căruia merită să medităm și să ne lămurim.

*

Participanții la aceste cursuri au de altfel material suficient în programa lor, pentru meditație și lămurire.

Problemele ce le stau în față sunt multe și importante. Sunt probleme care confruntă azi toate instituțiile, atât pe cele mai noi, cât și pe cele mai vechi. Confruntă și Biserica.

Cea mai importantă dintre toate, cea mai presantă astăzi, este problema păcii. Aceasta este problema asupra căreia trebuie să medităm mai mult, pe care trebuie să ne-o lămurim și pentru care trebuie să luptăm.

Cursurile de îndrumare misionară a preoților o au în programa lor. Ex va fi desigur tratată cum se cuvine și adâncită încă și mai mult.

Un lucru mai ales trebuie să înțelegem noi toți în momentul de față. Este acela că, noțiunea de pace poate să aibă mai multe înțelesuri, dar numai unul poate să fie înțelesul cel adevărat. În general experiențele dureroase ale trecutului au dat noțiunii de pace, înțelesul care reiese din expresia „pax romana”. În acest înțeles, prin pace sau și mai corect „pacificare” se înțelege înăbușirea contradicțiilor, înăbușirea luptei dintre diferitele categorii sociale sau diferite națiuni. Este singurul sens pe care pacea putea să-l aibă în mintea claselor exploatare de până acum și a statelor organizate de ele. Acesta este sensul pe care noțiunea de pace îl are și astăzi în mintea unor așa zisi filosofi sau oameni de drept din Apus, care în locul acelei „pax romana”, ar dori să pună „pax britanica” sau „pax americana”, — de astă dată în folosul bancherilor din City sau Wall-Street.

Aceasta însă nu este pace. Aceasta este, pe numele ei adevărat,

robie. Pace nu poate să fie unde oamenii nu au pace în suflet, unde ei au motive de dușmănie unii împotriva altora. Pace nu poate fi decât acolo unde motivele de vrajbă între oameni au încetat de a exista, acolo anume unde nu mai există exploatarea omului de către om. Pacea nu o pot susține acei care continuă să trăiască de pe urma exploatarea semenilor lor. Nu este o vorbă de propagandă, ci un adevăr profund și singurul care poate exista, când spunem, că regimul socialist și cel de democrație populară sunt singurele regimuri în care cuvântul de pace are un sens adânc. Când popoarele vor ajunge toate aci și la înțelepciunea ce decurge de aci, ele vor vedea toate așa. Atunci oamenii cari vor pace, nu vor mai susține paradoxul că trebuie să se pregătească de război.

Cât de adevărat este acest lucru, se vede de acolo că, dacă azi războiul este ținut în loc, aceasta e tot prin strădania acestui lagăr al socialismului și democrației. Marele conducător de popoare, care este marele Iosif Visarionovici Stalin, a arătat chiar, că deși orânduirile cu contradicțiile de clasă împing la războiu, totuși pacea poate să fie asigurată, chiar și astăzi, în condițiunile de coexistență a două sisteme economice și politice, cu o condiție: ca ambele lagăre să fie de acord în această privință. Unora li se pare poate că această afirmație ar fi greu de dovedit. Cu toate acestea, dacă gândim bine, ea are o deosebită semnificație și ea stă de fapt la baza acestui principiu pe care Uniunea Sovietică îl susține în momentul de față la Organizația Națiunilor Unite: principiul unanimității.

Ministrul de Externe al Uniunii Sovietice, A. I. Vâșinschi, a spus în această privință: „Trebuie să se înțeleagă până la urmă, că fără acordul dintre cele cinci mari puteri, pacea se va afla întotdeauna într'o situație nestabilă. Prin urmare, se pune chestiunea nu că principiul unanimității nu ar fi bun de nimic, ci care este politica acestor cinci mari puteri și dacă această politică asigură sau nu posibilitatea unor acțiuni de comun acord ale celor cinci mari puteri“. Știm care sunt cele cinci puteri la care se referă delegatul sovietic. Ele sunt de o parte Uniunea Sovietică și Republica Populară Chineză, lagărul democrației și al păcii, — de altă parte Statele Unite ale Americii, Marea Britanie și Franța, lagărul imperialist al ațâțătorilor la războiu. Este limpede pentru orice minte sănătoasă, că dacă aceste două lagăre cad de acord — și numai în acest caz — războiul poate fi înlăturat.

*

Lucrul este limpede; rămâne însă ca oamenii să aibă și gândul curat pentru ca să-l poată accepta. Spune undeva profetul Isaia: „Pacea va fi lucrul dreptății“. Și într'adevăr, acolo unde nu este dreptate, nu poate să fie pace; iar dreptatea cere ca fiecare om să se bucure de rodul străduințelor sale.

Bisericele creștine, în măsura în care s'au pătruns de acest adevăr, înțeleg sensul just al noțiunii de pace.

Biserica ortodoxă, între ele, a fost la loc de cinste în această privință. Nu numai noi aci, dar chiar și în alte părți, în Asia Mică, Ortodoxia merge în general pe această linie. Dovada avem în Biserica din Antiohia, al cărei reprezentant îl avem printre noi. Și să nu uităm însemnătatea istorică a acestei Biserici: ea păstrează după cât știm, tradiția

cu care se poate mândri, că ea și nu alta este prima Biserică întemeiată de Apostolul Petru. Noi putem spune chiar ceva mai mult: Bisericele ortodoxe, Biserica ortodoxă rusă și Bisericele din țările cu democrație populară, în primul rând, sunt puse în situația de a înțelege și mai bine și aceasta nu din întâmplare. Aceste Biserici trăesc și-și duc viața, în momentul de față, în condițiile unei orânduiri care se îndreaptă spre acel liman despre care vorbește cuvântul profetului Isaia. După cum am văzut, însă, Profetul spune că pacea „va fi” nu „este”. Așa putea el spune atunci. Ea coboară în actualitate acum. Că este așa, o dovedesc manifestările din ultimii ani ale Bisericii Ortodoxe și noi suntem bucuroși să subliniem acest lucru.

În adevăr, după cel de al doilea război mondial, în momentul când lagărul păcii, al progresului și al democrației a ridicat steag de luptă pentru apărarea păcii, Biserica ortodoxă a fost cea dintâi dintre Biserici care s'a alăturat cu hotărîre acestui steag. Încă de acum doi ani (Iulie 1948), în consfătuirea pan-ortodoxă, care a avut loc la Moscova, între cele mai multe din Bisericele ortodoxe din lume, s'a semnat un apel comun, care chema pe credincioși la lupta pentru apărarea păcii. Anul acesta, pe data de 6 August 1950, Patriarhii Bisericii ortodoxe ruse, georgiană și armeană din Uniunea Sovietică au semnat un apel cu acelaș conținut și în acelaș scop. Noi, de aci, din Republica Populară Română suntem fericiți că atât cu doi ani în urmă, cât și anul acesta, Biserica ortodoxă română a fost alături de aceste acțiuni și că I. P. S. Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române și-a pus semnătura sa alături de Patriarhul Bisericii Ortodoxe Ruse și de ceilalți conducători ai Bisericii Ortodoxe, aducând astfel prin aceasta aportul prețios al Bisericii Ortodoxe Române la această mare cauză.

Biserica Ortodoxă Română a făcut ceva mai mult. Prin pastorala semnată încă din Februarie de către membrii Sf. Sinod, prin pastoralele date apoi de toți vlădicii Bisericii Ortodoxe Române, atât de Paști, cât și în alte împrejurări, prin semnăturile puse de aproape unanimitatea preoților ortodocși pe Apelul dela Stockholm, prin intrarea în comitetele locale de luptă pentru pace, prin participarea la Congresul Comitetelor de Luptă pentru Pace din R. P. R., prin participarea în conducerea comitetului permanent de apărarea păcii dela noi, a I. P. S. Mitropolit Sebastian Rusan, în numele I. P. S. Patriarh Justinian și al Bisericii Ortodoxe în întregimea ei, Biserica Ortodoxă Română a mobilizat toate resursele ei spirituale și le-a pus în slujba păcii, așa cum îi comanda însăși menirea ei între oameni.

O singură Biserică creștină s'a ținut până acum în rezervă mai mult: Biserica romano-catolică. Așa a hotărît Stăpânul de peste Ocean și așa au executat vârful ierarhiei din Roma. Și această Biserică însă, prin o bună parte din clerul său, începe să părăsească rezerva. Iar aceasta nu numai în țara noastră, dar și în celelalte țări de democrație populară și chiar din Apus. Dacă până acum lucrul acesta nu a fost deloc cu puțință, dacă acum încă, credincioșii întâmpină dificultăți din acest punct de vedere, cauzele pentru toată lumea sunt cunoscute. Unul din participanții la marile serbări religioase, care a avut loc nu de multă vreme în Biserica romano-catolică din Ceho-Slovacia, Stanley Evans

spune lămurit în această privință: „Statul și Biserica, spune el vorbind despre Biserica romano-catolică, s'ar înțelege mult mai bine fără intrigile Vaticanului“. Au fost și poate mai sunt dintre acei cari ascultă cuvintele viclene, după care, un regim ca al nostru, nu ar lăsa deplină libertate de manifestare cultelor. Oriunde însă oamenii văd, se conving că realitatea este alta și nu mai cred acest lucru; cred, din contra, ceea ce este adevărat, cred ceea ce văd. În Biblie se spune: „Fericțiți cei ce n'au văzut și au crezut“. Noi nu cerem acest lucru Vaticanului. Ii cerem însă un lucru: să creadă cel puțin pe cei care au văzut, mai ales când sunt dintre ai săi. Este în interesul Bisericii și mai ales în interesul bunelor raporturi între oricare Biserică și conducerile populare din statele din care fac parte și credincioși ai Bisericii respective.

*

Popoarele lumii luptă azi pentru pace și în această luptă ele obțin victorii tot mai mari. Astăzi, pacea nu mai este un vis de poezi sau de oameni naivi; astăzi pacea este organizată și își are o armată a sa, marea armată de sute de milioane de bărbaților și femeilor înrolați în rândurile partizanilor păcii.

Acest front luptă cu hotărîre pentru a ține în frâu pe cei cari instigă la războiu, iar în timpul din urmă pe acei care au deslănțuit deja agresiunea. A est front va avea de partea lui și victoria, pentru că, așa cum a spus Generalissimul Stalin, iar acum în urmă conducătorul poporului coreean Kir Ir Sen, — victoria nu poate să fie decât de partea acelora, de partea cărora este și dreptatea.

Marele front al păcii a repurtat deja până acum o victorie de mare însemnătate. El și numai el este acela, care a oprit mâna criminală a celor cari ar fi putut și ar fi dorit, desigur, să deslănțuiască ravagiile pe care le poate face arma atomică, armă de distrugere în masă a vieții omenești. Truman a spus, nu de mult, cu cinism: „Noi vom avea curajul să întrebuițăm bomba atomică“.

Dir n'a avut. Și, în orice caz, trist curaj. El seamănă mai mult cu curajul disperatului. Ceea ce este explicabil. Marele front al păcii este astăzi, puternic și devine din ce în ce mai puternic. El este mai ales puternic, pentru că în fruntea lui stă puterea cea mai sigură de sine, puterea Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice, în frunte cu marele său învățător și conducător, Iosif Visarionovici Stalin.

Republica Populară Română, factor activ în lagărul păcii, se află în rândurile acestor luptători pentru pace. Este pentru noi o garanție că ne găsim pe drumul cel bun și pe drumul izbândeii.

Biserica Ortodoxă Română poate fi și ea mândră, că se află în rândurile acestor făcători de pace, pe care învățătura ei îi binecuvintează. Iar preoții care urmează acest curs pot fi, la rândul lor, mândri și împăcați sufletește, că urmând învățătura Bisericii lor, urmează în același timp comandamentele Patriei lor și ale adevărului.

Înalt Prea Sfințitul Justinian, Patriarhul României, și-a îndreptat apoi cuvântul său de înțeleaptă povățuire părintească, atât spre ostentorii dela catedrele Institutului Teologic Universitar, cât și spre studenții și preoții cursiști, veniți să se adape dela acest izvor de învățătură ortodoxă, spunând următoarele:

Domnule Ministru,
 Prea Sfințite Părinte Rector,
 Prea Cucernici Părinți Profesori,
 Iubiții mei fii întru Domnul,

Dumnezeu ne-a ajutat să ne aflăm laolaltă, în clipele acestea, în care Institutul nostru Teologic de grad Universitar pășește — sub directa îndrumare a Sf. Sinod — în cel de al treilea an de strădanie, pentru răspândirea luminoaselor învățături ale Bisericii Ortodoxe. Roadele bogate, care au încununat până acum activitatea vrednică de laudă a acestui Institut, cheazășuesc nădejdiile sporite pe care le punem în lucrarea sa de azi înainte. Pentru aceia, deci, am socotit fericit prilejul acesta ca să cântărim în cumpăna dreptății și cele împlinite, dar și cele ce-și așteaptă neîntârziată împlinire.

Cei doi ani de activitate de până acum au fost ani grei, în care de multe ori, strădaniile ce s'au cerut corpului profesoral, preoților cursiști și studenților, au fost peste măsură de mari. Au fost doi ani în care tuturor li s'a cerut muncă fără preget și fără odihnă. Au fost doi ani de încordare, de jertfe; dar acești ani nici nu puteau să fie altfel, întrucât Institutul Teologic de grad Universitar din București era o școală nouă, o instituție tânără, care nu și-a însușit întreaga moștenire a fostei Facultăți de Teologie, ci a ales cu grije numai acele valori spirituale, cu care se încadrează în bunele tradiții ale Bisericii Ortodoxe, luând asupra-și misiunea de a le desvolta și înmulți. Acest Institut Teologic s'a ferit să moștenească acel duh laicizant, care-și făcuse locaș în fosta Facultate de Teologie, în urma scoaterii ei de sub conducerea Bisericii. Institutul Teologic din București — ca și celelalte două Institute Teologice, dela Cluj și Sibiu — s'au născut sub aripa ocrotitoare a Bisericii și sub permanenta ei supraveghere își desfășoară activitatea. Odată cu înnoirea din temelii a Statului nostru, odată cu proclamarea Republicii Populare Române, libertățile pe care le-a dobândit poporul nostru s'au răsfrânt și asupra Bisericii sale. Vechea și arzătoarea dorință a sfintei noastre Biserici Ortodoxe, de a-și pregăti ea singură pe slujitorii altarelor, — dorință legitimă, careia i s'au împotrivit din răspuțeri cârmuitorii de ieri, — abia acum doi ani a putut fi îndeplinită. Noul Institut Teologic s'a înfățișat dela început, ca o școală cu adevărat a Bisericii, care ființează în Biserică și pentru Biserică. Corpul profesoral a înțeles că rădăcinile Institutului Teologic trebuie să-și tragă seva din tezaurul doctrinal al Bisericii și că roadele strădaniilor sale trebuie să aparțină toate Bisericii. Am bucuria să constat că, timp de doi ani de zile, Institutul Teologic s'a ostenit să-și călăuzească pașii pe acest drum, până să ajungă la statornicirea învățământului său în noua programă definitivată de însuși profesorii celor trei institute teologice. Pentru entuziasmul cu care s'a muncit, pentru dragostea pe care profesorii și cursiștii au pus-o în împlinirea îndatoririlor statornicite de Sf. Sinod, eu binecuvintez pe toți cei care au ostenit și ostenesc între zidurile Institutelor Teologice, purtându-se — întru toate — ca adevărați slujitori ai lui Hristos și ai Sfintei Sale Biserici Ortodoxe.

Dar bucuria care îmi umple inima mea de părinte, acum, când văd îngrămădindu-se în cumpănă atâtea frumoase izbândiri, nu ar fi deplină, dacă n'ași fi avut prilejul să constat că, în cei doi ani de activitate, Insti-

tutul Teologic a izbutit, prin realizările sale, să spulbere din suflete neîncrederea cu care fusese primită înființarea sa și, mai ales, programul său de muncă. S'au auzit atunci câteva glasuri răzlețe, cari denunțau spiritul cel nou, sub care-și inaugurasese strădanile Institutul Teologic, ca fiind o răsturnare a tradiției, o rupere de trecut. Alții au socotit că se săvârșește chiar o abatere dela rânduelile Bisericii. Aceștia au avut prilejul să se încredințeze că tot ce era nou în activitatea Institutului Teologic, reprezenta — în realitate — întoarcerea de pe calea greșită, pe drumul cel drept, poruncit de Sfânta noastră Biserică. O abatere dela tradiția ortodoxă se produsese într'adevăr, dar ea fusese săvârșită de acei care scosese învățământul religios de sub bolta Bisericii; de aceia care transformaseră facultatea de teologie în simplă fabrică de licențiați în teologie. Noi am reînodat firul rupt — și, pătrunși de duhul Ortodoxiei noastre — am adus iarăși învățământul religios în tinda Bisericii. Sf. Sinod a readus Institutul Teologic, pe făgașul rosturilor sale firești, atunci când i-a cerut să-și închine toată activitatea pregătirii de slujitori ai altarelor lui Hristos. Tânărul care pășeste pragul unui Institut Teologic nu mai vine să smulgă o licență în teologie, pentru deșertăciunea unui titlu. El vine din pornirea lăuntrică de a sluji pe Mântuitorul și Biserica Lui. El vine să se adape dela izvorul adevăratei învățături evanghelice, pentru ca să o poată, apoi, împărtăși celor ce i-o vor cere. Dar mai cu seamă el vine să deprindă trăirea în Hristos și în duhul sfințeniei, pentru că acela ce vrea să slujească lui Hristos, trebuie să trăiască pururea în Hristos.

Iată care au fost temelile «noui», pe care s'au înălțat acum doi ani Institutele Teologice. Ele au părut noi, numai pentru că rătăcirile trecutului le îngropaseră în uitare, le lăsaseră năpădite de burueni.

Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a înlăturat aceste burueni și a scos la iveală pietrele trainice ale credinței — această temelie veșnică pentru orice lucrare bisericească. Principiile care stau la baza activității acestor institute au fost noi numai pentru cei ce nu le cunoscuseră până acum, după cum nouă este lumina soarelui pentru orbul care dobândește vedere.

Aproape toate glasurile răzlețe, care cârteau acum doi ani, au amuțit în fața frumoaselor realizări, obținute prin munca neșovăelnică a corpului profesoral dela Institute. Acelaș lucru s'a întâmplat și cu chemarea preoților noastre la cursurile misionare, pe care le-a rânduit Sfântul nostru Sinod. Câți preoți n'au văzut în ele, la început, povară inutilă? Câți oare, n'au încercat — prin neînchipuit de ingenioase metode — să fie scutiți de frecventarea lor, sau cel puțin să le urmeze mai târziu, cât mai târziu! Acum un an de zile, am primit cererea unui preot, care solicita să fie programat la «ultima serie»; în iarna acestui an, acelaș preot cere să fie chemat cât mai neîntârziat la cursuri. El aflase între timp dela alții, cât de bogate sunt roadele acestor cursuri, cât de înarmat se întoarce preotul lângă altarul său, în mijlocul credincioșilor săi, care așteaptă dela el lămuriri și îndemnuri.

În doi ani de zile s'a risipit neîncrederea, s'au înlăturat multe îndoeli, s'au luminat colțurile întunecoase ale unor suflete șovăelnice... Cucernicii preoți au înțeles pe deplin cuvântul Apostolului neamurilor: «A venit vremea și ceasul să ne deșteptăm din somn... noaptea a trecut și s'a apropiat ziua; să lepădăm dar lucrurile întunerecului și să ne îmbrăcăm în vo-

mântul luminei» (Romani, 13, 11-12). Intr'adevăr noaptea a trecut: cei mai mulți dintre preoții Bisericii Ortodoxe Române au lepădat hainele întunericului și — cu neprecupețitul sprijin al Sf. Sinod — se îmbracă în veștmântul luminii, întorcându-și sufletele spre lumina veșnică a Evangheliei.

Roadele acestei înnoiri în duhul credinței celei adevărate au început să se culeagă. Sămânța cea bună a rodit spic bogat și secerișul a început. Dragostea poporului nostru pentru păstorii lor sufletești a crescut; strădanile Sfintei noastre Biserici întru apărarea păcii pe care o doresc toți oamenii cinstiți de pe pământ — s'au bucurat de multă prețuire și în cuprinsul țării și peste hotarele ei; cuvântul Bisericii Ortodoxe Române este luat pildă și de multe Biserici mai mici; dela izvorul instituțiilor noastre de învățământ vor veni să se adape tineri din alte țări; scrierile profesorilor noștri sunt cercetate cu sete în toate Bisericile Ortodoxe; dușmanii de veacuri ai Ortodoxiei întregi se tem astăzi de Biserica noastră românească, mai mult de cât de oricare alta; legăturile de frăție dintre noi și celelalte Biserici Ortodoxe, devin din zi în zi tot mai strânse, iar acum de curând Prea Fericitul Alexandru al III-lea, Patriarhul Scaunului apostolic al Antiohiei, și-a mărturisit multa sa prețuire pentru Biserica Ortodoxă Română, cinstind smerita mea persoană cu cel mai înalt ordin al Bisericii Antiohiene. Iar astăzi, cu toți am fost martori la o nouă dovadă de prețuire pe care tot Prea Fericitul Patriarh al Antiohiei, o poartă Institutelor noastre teologice. Căci distincția pe care P. S. Părinte Rector a primit-o, este semnul dragostei părintești și ai alesei cinstiri a activității corpului profesoral al acestor așezăminte de cultură ortodoxă.

Toate aceste roade nu ar fi îmbelșugat cămările sufletului nostru astăzi, dacă Sf. Sinod n'ar fi cărmuit cu înțelepciune Biserica noastră pe căile cele drepte, după porunca Mântuitorului, neabătându-se dela adevărata învățătură evanghelică. Și mai cu seamă, preoțimea noastră nu ar fi înțeles gândurile bune ale cărmuitorilor ei sufletești și n'ar fi răspuns cu dragoste și cu râvnă din ce în ce mai sporită. Toate, așa dar, se datoresc înțelepciunii Sf. Sinod și entuziasmului cu care clerul nostru a știut să-și dovedească dragostea sa pentru Biserica lui Hristos.

Nezdruncinata unitate dintre cler și ierarhia superioară, ce domnește în Biserica Ortodoxă Română, isvorăște din aceeași râvnă a slujirii Bisericii, care încălzește și sufletul preotului de sat, dar și sufletul ierarhului său. Această unitate este cheia biruințelor dobândite de Biserica noastră în ultima vreme; această unitate trebuie păstrată și întărită tot mai mult. Și ea va putea fi păstrată câtă vreme în inimile noastre va arde fără încetare candela jertfei pentru Hristos Dumnezeu, iar căile noastre, ale tuturor vor fi luminate cu lumina adevăratei învățături creștine ortodoxe.

Preoțimea noastră a avut și are mereu prilejul de a găsi, în hotărârile Sf. Sinod, nenumărate dovezi ale dragostei părintești cu care Conducerea Supremă a Bisericii noastre poartă de grijă tuturor nevoilor care împovărează clerul. În cea mai recentă sesiune a sa, Sf. Sinod a luat hotărârea întregirii salariilor preoțimei, până la echivalarea lor cu salariile învățătorilor și profesorilor, după pregătirea pe care o are fiecare preot. Această hotărâre va fi pusă în aplicare fără întârziere, dându-se astfel posibilitatea tuturor clericilor de a-și consacra întreaga putere de muncă îndeplinirii misiunii lor pastorale. Deasemenea, în Institutele noastre teo-

logice s'au înființat burse pentru întreținerea gratuită a tuturor studenților, veniți aici cu recomandarea chiriarhilor.

Pentru dreapta răsplătire a strădaniilor fiecărui preot, Conducerea Supremă a Bisericii noastre a staternicit criterii drepte și precise în promovarea clerului. Regulamentul apărut de curând a arătat tuturor că pe viitor nu vor dobândi transferarea în parohii de categorie superioară, decât acei preoți, care — prin pregătirea și activitatea lor vor fi îndreptățiți la aceasta. Vremea aprecierilor subiective și a favoritismelor a apus pentru totdeauna.

Asemenea înfăptuiri — și multe altele ca acestea — vădesc, zi de zi, permanenta preocupare a Sf. Sinod de a cunoaște toate nevoile clerului nostru și de a le împlini fără întârziere. Se cuvine, deci, ca și preoțimea ortodoxă să răspundă cu râvnă mereu sporită la toate îndrumările și îndemmurile părintești, date de Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Să îplinească în totul îndatorirea pregătirii sale temeinice, a înarmării sale cu armele învățaturii creștine. Să se pătrundă de duhul apostolatului pentru Hristos și a smeritei slujiri a turmei pe care o păstoresc.

Aceasta este îndatorirea ce revine atât studenților — clericii de mâine — cât și preoților cursiști. Și unii și alții trebuie să scarbă aici în acest focar de cultură ortodoxă, hrana duhovnicească pentru sufletele lor și pentru sufletele de care vor avea să dea socoteală. Să trăiască aici, în Hristos, pentru a trăi apoi veșnic în El. Să se lumineze pentru a înțelege că drumul pe care merge Sfânta noastră Biserică este drumul adevăratelor împliniri evanghelice și să-și sporească hotărârea de a nu se abate niciodată de pe această cale.

Și mai cu seamă, să devină apostoli ai Domnului și ai tuturor poruncilor Sale; apostoli ai dragostei și ai păcii între oameni, apostoli ai libertății oamenilor, apostoli ai dreptății în lume. Să sprijine cu toate puterile lor pe toți cei ce ostensesc întru înfăptuirea acestor năzuințe milenare, ale creștinilor și ale tuturor oamenilor. Să lupte, cu dârzenia cu care sfinții au luptat împotriva ispitirilor celui rău, împotriva celor ce sdrobesc libertatea norcadelor, împotriva celor ce nesocotesc dreptatea celor slabi.

Pe calea aceasta ne îndrumază însăși învățătura lui Hristos; pe această cale își îndrumază clerul și credincioșii majoritatea Bisericilor creștine din Răsărit. Pe această cale merge Biserica noastră Ortodoxă Română, în frățeasca unire cu Biserica Ortodoxă Rusă, — de care ne leagă veacuri întregi de prietenie și conlucrare — și în deplină armonie cu celelalte Biserici.

Pe calea aceasta vă însoțește binecuvântarea Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române; pe calea aceasta vă urmăresc rugăciunile mele către Hristos, dela care cer pentru voi toți, iubii mei fii, să reverse belșugul bunătăților sale asupra voastră.

Sunt fericit să constat că dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministru Cultelor ne-a dovedit și de data aceasta interesul deosebit pe care îl poartă Institutului nostru Teologic, luând personal parte la deschiderea cursurilor. Salutând cu toată căldura prezența Domniei Sale în mijlocul nostru, îi mulțumesc din toată inima pentru tot concursul prețios ce-l dă Institutului nostru și îl rog să transmită Onoratului Guvern toată recunoștința Sf. Sinod pentru tot sprijinul acordat Institutelor Teologice, Seminariilor monahale și Școalelor de cântăreți bisericești, precum și asigurarea că

Sf. Sinod, dimpreună cu corpul profesoral, preoții, studenții și elevii acestor instituții de învățământ, vor da sprijinul și colaborarea activă și loială în lupta pentru menținerea și apărarea păcii și pentru deplina reușită a tuturor măsurilor pe care Guvernul le ia spre dezvoltarea și înflorirea Patriei noastre scumpe, Republica Populară Română.

**Prea Sfințite Părinte Rector,
Domnilor Profesori,**

Incepeți de azi semănatul. Sămânța este curată — căci ea este cuvântul Domnului. Vă urez să aveți parte de pământ roditor și munca să nu vă fie în zadar. Vă sfătuiesc însă îndelung cu Sf. Apostol Pavel: «Să fiți cu luare aminte asupra celor ce fac dezbinări și sminteli împotriva învățaturii pe care ați învățat-o. Depărtați-vă de ei, căci unii ca aceștia nu slujesc Domnului nostru Iisus Hristos» (Romani XVI, 17).

**Cucernici Părinți și
Iubiți Studenți,**

Știut este «că noi așteptăm potrivit făgăduințelor Domnului, ceruri noi și pământ nou, în care dreptatea locuiește» (II Petru III, 13).

Voi oferiți astăzi spre sămănat ogorul minții și inimilor voastre în nădejdea împlinirii acestor făgăduințe.

«Pentru aceia iubiților, așteptând acestea, — vă îndemn cu Apostolul Petru — sârguiți-vă să fiți aflați de Domnul în pace, fără prihană și fără vină» (II Petru III, 14), ogoare alese în care să încolțească și să rodească sămânța — cuvântul Domnului — semănată de vrednicii semănători — profesorii voștri.

La toate acestea mă rog să se adauge «Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Duhului Sfânt care să fie cu voi în veci». Amin.

Solemnitatea deschiderii cursurilor Institutului Teologic de grad Universitar din București — desfășurată în această atmosferă de trăire duhovnicească, care a impresionat adânc pe participanți, a luat sfârșit la orele 13 d. a.

NOUL ARHIEPISCOP AL CIPRULUI

Scaunul apostolului Barnaba, al Bisericii Ortodoxe din insula Cipru, vacantat prin trecerea la Domnul a venerabilului Arhiepiscop Macarie — a fost ocupat de curând prin alegerea și înscăunarea unui nou arhiepiscop, tot cu numele de Macarie.

Dăm, mai jos, telegramele schimbate între Înalt Prea Sfinția Sa și Prea Fericitul Patriarh Justinian, cu prilejul alegerii și înscăunării noului Arhiepiscop al Ciprului, precum și scrisoarea irenică, trimisă de Înalt Prea Sfinția Sa, Patriarhului nostru.

Prea Fericitului Patriarh JUSTINIAN,

BUCUREȘTI.

Cu bunăvoința lui Dumnezeu, fiind ales și înscăunat astăzi, am luat asupra noastră conducerea preasfintitului tron arhiepiscopal.

Adresându-Vă îmbrățișare frățească, solicităm rugăciunile distinsei Voastre Prea Fericiri.

(ss) Macarie al Ciprului

Înalt Prea Sfințitului Arhiepiscop Macarie.

Nicosia Cipru.

În numele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și al nostru personal, Vă felicităm frățeste pentru înălțarea I. P. S. Voastre pe scaunul apostolic al Ciprului și facem cele mai bune urări pentru succesul Sfintei Voastre misiuni și pentru pacea și fericirea păstoritorilor Voștri.

(ss) † JUSTINIAN
Patriarhul României.

SCRISOARE IRENICĂ.

Prea Fericite Mitropolit al Bucureștilor și Patriarh al României, prea iubite și prea dorite frate și împreună slujitor, DD. Justinian, îmbrățișând frățeste în Domnul pe Prea Fericirea Voastră, ne adresăm Vouă cu multă bucurie.

Prea Sfânta Biserică a lui Hristos, urmând întocmai porunca cea sfântă a Apostolului neamurilor, «Ingăduiți-vă unii pe alții în dragoste, străduindu-vă să păstrați unitatea credinței în legătura păcii», — a păstrat întotdeauna intactă această sfântă și mântuitoare legătură, hotărînd nouii Intâi Stătători ai Bisericilor Ortodoxe Autocefale, fiecare în parte, să anunțe, încă dela început, tuturor celorlalți, în scris, duhovniceștile lor înscăunări, făcute prin chemare de sus, ca și legătura unirii în Hristos și a dragostei care rezultă precum se cuvine din aceasta și care urmează să se strângă continuu, din ce în ce mai mult.

Urmând deci obiceiului acestuia venerabil, care dăinuie de veacuri în Sfintele Biserici, venim și noi, cu dor frățesc, să facem cunoscut Prea Fericirii Voastre că, scaunul arhiepiscopal al Ciprului devenind vacant prin mutarea către Domnul, la sfârșitul lui Iunie al anului acestuia, a Arhiepiscopului Macarie H., cel de fericită amintire, pe care Domnul să-l odihnească în corturile sfinților, în urma votului comun al clerului și poporului, în conformitate cu legiurile electorale în vigoare la noi, am fost ales ca urmaș al lui, la 20 Octombrie a. c., și în aceeași zi fiind înscăunat, am preluat cârma Corabiei celei spirituale a Domnului, din Cipru, cuprins fiind de frică multă și în cunoștință de slăbiciunea Noastră, dar punând în Dumnezeu toată nădejdea noastră, ca în Conducătorul Suprem, Apărătorul îndeaproape și Ajuțătorul Bisericii Lui.

Odată cu încunoștiințarea aceasta, dându-Vă, plini de voie bună îmbrățișarea frățescă în Hristos și întinzându-Vă mâna pentru comuniunea cea întru Hristos, Vă facem totdeodată încredințare că vom fi păzitori credincioși ai Sfintelor Dogme, Canoane și Legiuri ale Sfintei Biserici Ortodoxe și cu multă râvnă vom căuta să păstrăm intactă, să îmbunătățim și să strângem din ce în ce mai mult legătura unității, care leagă Biserica dela noi cu Prea Sfintele Biserici surori și să avem comuniune spirituală continuă, prin scrisori, cu Intâi Stătătorii Prea Sfintelor Biserici Autocefale, încât, ca lucrători și păzitori ai viei comune a Domnului — ai uneia și nedespărțite Biserici Ortodoxe Răsăritene — «mângâindu-ne reciproc prin credința comună» (Rom. I, 12), «purtând sarcinile unul altuia» (Gal. VI, 2), «mângâindu-ne unii pe alții și zidindu-ne» (I Tesal. V, 13) și deci «așezându-ne în dragoste, să creștem toate întru El, în Hristos, care este capul, dintru care tot trupul bine alcătuit și încheșat, prin fiecare legătură de ajutor, după lucrarea săvârșită pe măsura fiecărui mădular,

crește spre zidirea lui în dragoste» (Efes. IV, 15).

Apelând cu căldură la ajutorul rugăciunilor bine primite de Dumnezeu, ale Inalt Prea Sfinției Voastre, în greaua Noastră slujbă, Vă rugăm să Vă aduceți aminte de noi în rugăciunile și cererile Voastre sfinte către Dumnezeu, iar noi ridicând mâini rugătoare către Domnul, Arhipăstorul nostru, ne rugăm Lui să Vă împuternicească atât pe Voi, cât și strălucita ierarhie cea din jurul Vostru, în strădaniile cultivării viei Lui și să sprijine în evlavie și virtute turma cea spirituală care se găsește sub ocrotirea și conducerea Voastră, spre consolidarea sfintei noastre credințe ortodoxe și spre slava numelui Lui celui sfânt.

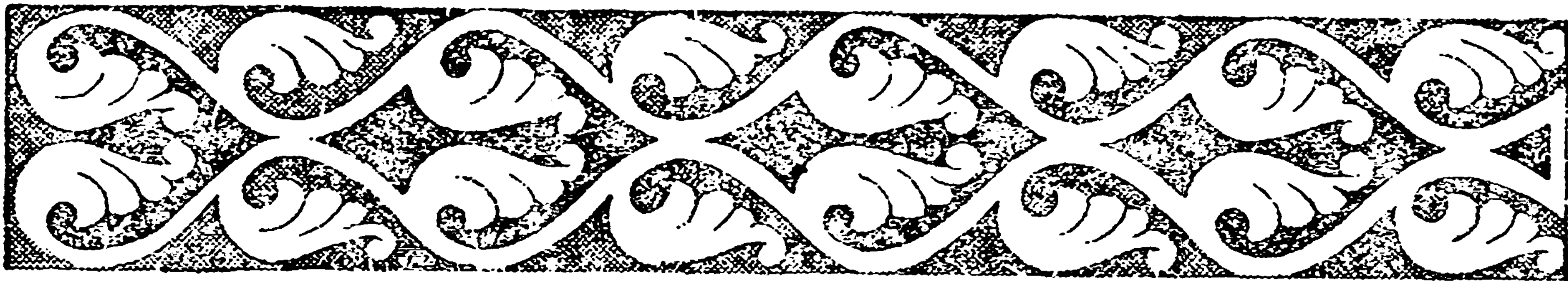
Rugându-ne Domnului să Vă dăruiască ani mulți, plini de bucurie și de mântuire și îmbrățișându-Vă iarăși, precum se cuvine, cu sărutare sfântă,

Rămânem al Prea Fericirii Voastre mult dorite,
iubitor și gata la toate frate în Hristos,

MACARIE al Ciprului.

In Sf. Arhiepiscopie a Ciprului, 26 Octombrie 1950.

PARTEA OFICIALĂ

DESBATERILE SF. SINOD AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE, ÎN SESIUNEA ORDINARĂ DIN ANUL 1950.

ȘEDIȚA DIN ZIUA DE 3 OCTOMBRIE 1950.

La orele 11 s'a oficiat în Catedrala Sfintei Patriarhii slujba Te-Deum-ului, în prezența I. P. S. Patriarh Justinian, a D-lui Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor și a membrilor Sf. Sinod.

Au mai fost de față colaboratorii I. P. S. Patriarh, dela Administrația Patriarhală și dela Arhiepiscopia Buzureștilor, precum și alți clerici și dreptcredincioși.

La orele 11,30 trecându-se în sala de ședințe a Sfântului Sinod, I. P. S. Patriarh Justinian rostește cuvântarea de deschidere a ședinței, al cărei text se dă în anexa Nr. 1, care, în partea primă cuprinde comemorarea a doi ani dela primirea în ședința Sf. Sinod a delegației preoților greco-catolici, care veneau să-i aducă la cunoștință hotărârea lor de a rupe pecețile de unire cu Roma papală și de a se întoarce la sânul Bisericii mame.

În partea doua a cuvântării, după ce arată problemele importante la care este chemat Sf. Sinod să le rezolve, urează bun venit la ședință PP. SS. Membri, salută prezența Domnului Ministru Stanciu Stoian la ședință, declarând deschisă ședința Sf. Sinod.

Părintele Protopop Traian Belasçu, Vicarul Arhiepiscopiei Sibiului, care a fost în fruntea delegației greco-catolice, primită acum doi ani în Sfântul Sinod, rostește cuvântarea de comemorare a acestui act, al cărei text se dă în anexa Nr. 2.

Apoi, I. P. S. Patriarh dă cuvântul D-lui *Profesor Stanciu Stoian*, Ministrul Cultelor, care rostește cuvântarea ce se dă în anexa Nr. 3, închinată tot actului de revenire al foștilor greco-catolici.

Cele trei cuvântări se termină toate în aplauzele unanime ale membrilor Sf. Sinod.

P. S. Episcop Theoctist Botoșăneanu, Vicar Patriarhal, în calitate de secretar al Sf. Sinod, citește apelul nominal și sunt prezenți: I. P. S. Patriarh Justinian, II. PP. SS. Mitropoliți: Sebastian al Moldovei și Sucevei, Nicolae al Ardealului, Firmilian al Olteniei și Vasile al Banatului; PP. SS. Episcopi Teofil al Romanului și Hușilor, Antim al Buzăului, Chesarie al Dunării de Jos, Andrei al Aradului, Nicolae al Clujului, Nicolae Popovici al Oradiei, Antim Târgovișteanul, Vicar Patriarhal, și Theoctist Botoșăneanu, Vicar Patriarhal.

Absent: P. S. Iosif, Episcopul Râmnicului și Argeșului.

Sfântul Sinod fiind în numărul legal de a lucra, I. P. S. Patriarh Justinian face următoarele comunicări:

1. — P. S. Episcop Iosif al Râmnicului și Argeșului fiind suferind, roagă a i se motiva absența dela ședințele Sf. Sinod.

Sfântul Sinod aprobă concediul dela ședințe, P. S. Episcop Iosif.

2. — În urma alegerii I. P. S. Sebastian Rusan în scaunul vacant de Mitropolit al Moldovei și Sucevei și a P. S. Episcop Chesarie în scaunul întregitei Episcopii a Dunării de Jos, I. P. S. Sa a purces la instalările canonice convenite. Astfel, pe data de 25 Martie 1950, a făcut înscăunarea I. P. S. Mitropolit Sebastian Rusan la Iași, într'un cadru sărbătoresc. A fost de față și Dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, autoritățile locale, cler și mult popor.

Apoi, pe data de 26 Martie 1950, a participat la Galați, împreună cu Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, la înscăunarea P. S. Chesarie Păunescu în scaunul de Episcop al Dunării de Jos, făcută de I. P. S. Mitropolit Sebastian Rusan. Și aci a fost sărbătoare aleasă, cu participarea autorităților locale, a clerului și poporului, în număr foarte mare.

3. — În al treilea rând, de peste graniță, — continuă I. P. S. Patriarh comunicările — au venit următoarele vești:

a) La 6 Mai 1950 a încetat din viață Patriarhul Gavriil al Serbiei, fiind înmormântat pe data 11 Mai 1950. I. P. S. Sa a trimis Bisericii Sârbe convenita telegramă de condoleanțe, atât în numele I. P. S. Sale, cât și al Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

În scaunul vacant a fost ales, ca Patriarh al Bisericii Sârbe, I. P. S. Vichentie, care a fost instalat în scaun pe data de 2 Iunie 1950. Fiind încunoștințat despre această alegere, I. P. S. Sa a trimis convenita scrisoare de felicitare și cu urări de lungă și rodnică păstorie.

b) Deasemenea, a primit vestea încetării din viață a Arhiepiscopului Macarie al Ciprului, un venerabil ierarh în Biserica Ortodoxă. Și în acest caz a trimis convenita telegramă de condoleanțe.

I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, făcându-se ecoul de bucurie al membrilor Sf. Sinod pentru cele două instalări, declară că Sf. Sinod ia act cu satisfacție de instalarea I. P. S. Sebastian în scaunul de Mitropolit al Moldovei și Sucevei și a P. S. Chesarie în scaunul de Episcop al Dunării de Jos, cărora le face urări de păstorie îndelungată și rodnică. Deasemenea, mulțumește în numele Sf. Sinod I. P. S. Patriarh Justinian, pentru actul instalării celor doi ierarhi.

În același timp, I. P. S. Mitropolit Nicolae arată că Sf. Sinod ia la cunoștință cu mult regret decesul Patriarhului Gavriil al Serbiei și al Arhiepiscopului Macarie al Ciprului, în memoria cărora propune a se păstra un moment de reculegere.

Toți membrii Sf. Sinod se ridică și păstrează un minut de reculegere pentru cei doi decedați.

În continuare, arată că toți membrii Sf. Sinod fac cele mai bune urări de păstorie noului Patriarh Vichentie al Bisericii Sârbe.

P. S. Episcop Theoctist Botoșăneanu, Vicar Patriarhal, în calitate de secretar, dă citire următoarelor comunicări:

1. — Tem. Nr. 21495/1950. Se supune spre ratificare hotărîrea Sinodului Permanent din 12 Iulie 1950, cu acordarea de burse pentru studenții care vor fi recomandați de Bisericile Ortodoxe surori.

2. — Tem. Nr. 16630/1950. Se supune spre ratificare hotărîrea Sinodului Permanent dela 12 Iulie 1950, privitoare la organizarea Românilor ortodocși din R. P. Ungaria într-o Episcopie, cu sediul la Ghiula.

3. — Se supune spre ratificare hotărîrea Sinodului Permanent dela 9 Iulie 1950, asupra Consfătuirii dela Moscova din Mai 1950 și actului încheiat între Prea Fericitul Patriarh Alexei și Prea Fericitul Patriarh Justinian, asupra desfășurării unei acțiuni comune a celor două Biserici, pentru apărarea păcii.

4. — Tem. Nr. 16035/1950. Se supune spre ratificare hotărîrea Sinodului Permanent dela 12 Iulie 1950, privind organizarea Episcopiei din America și alegerea titularului ei.

Toate se trimit spre studiere și referire la Comisiunea Afacerilor Externe.

La propunerea I. P. S. Patriarh Justinian,

Sf. Sinod alege pe P. S. Episcop Theoctist Botoșăneanu ca raportor al Comisiunii Afacerilor Externe, în locul P. S. Episcop Teofil al Romanului și Hușilor.

5. — Tem. Nr. 22484/1950. Referatul P. C. Consilier Gh. Vintilescu, pentru noua arondare a Eparhiilor, în conformitate cu noua împărțire administrativă a țării.

6. — Tem. Nr. 17439/1950. P. C. Consilier Gh. Vintilescu referă asupra cererii preotului Paul Florea dela parohia Mereni-Vlașca, de a se anula o sentință a Consistoriului Central Bisericesc.

7. — Tem. Nr. 20634/1950. Locuitorul Mureșan Gheorghe din comuna Piroșa-Someș, cere dispensă de cununie cu vara sa primară.

8. — Tem. Nr. 18735/1950. Episcopia Aradului, cu adresa Nr. 3806 din 1950, întreabă:

a) În ce împrejurări se poate trece peste prevederile canonice în materile de acordarea dispenselor de cununie în cazuri de rudenie prin cuscrie, și

b) Dacă pentru asemenea cazuri Eparhiile urmează a se adresa Sf. Sinod, sau le pot rezolva singure.

9. — *Tem. Nr. 22020/950.* Comitetul de Stat pentru colectarea produselor agricole intervine să se ia măsuri ca să nu se mai folosească de parohii stampile cu stema fostei monarhii.

10. *Tem. Nr. 21030/950.* Episcopia Dunării de Jos, cu adresa Nr. 10521/950, intervine pentru transformarea schitului de călugări Buluc-Putna în schit de maici și afilierea mănăstirii Golganul ca metoh la viitorul schit de maici Buluc, având ca personal un preot și câteva maici.

11. — *Tem. Nr. 17810/950.* Episcopia Aradului roagă să se stabilească norme generale pentru preoți în gospodăriile agricole colective.

12. — *Tem. Nr. 21031/950.* Episcopia Dunării de Jos, cu adresa Nr. 10522/950, cere aprobarea pentru desființarea mănăstirii «Sf. Elena dela Mare», de pe teritoriul comunei 23 August și trecerea personalului și a întregului inventar mobil la mănăstirea Cocoș, Raionul Tulcea.

13. — *Tem. Nr. 21629/950.* P. S. Episcop Iosif al Râmnicului și Argeșului roagă a i se da aprobarea pentru hirotonia tânărului Ignătescu Vasile.

14. — *Tem. Nr. 8292, 15878, 15554, 11945 și 14046/950.* Se supun ratificării plenului Sf. Sinod hotărârile Sinodului Permanent din 9 Iunie și 12 Iulie 1950, privind:

- a) Reînființarea mănăstirii Mihai Vodă din București;
- b) Transformarea mănăstirii de călugări Râșca în mănăstire de maici și transferarea aci a maicilor dela mănăstirea Bârnova, desființată;
- c) Despărțirea mănăstirii Secul de mănăstirea Neamț;
- d) Transformarea schitului de călugări Tarnița, din Eparhia Dunării de Jos, în schit de călugărițe.

15. — *Tem. Nr. 16504 și 17254/950.* Episcopiile Oradiei și Romanului și Hușilor roagă a se interveni pentru a se reda parohiilor registrele și actele de botez, cununie și deces, ridicate conform Decretului Nr. 153/950.

Toate se trimit spre studiere și referire la Comisia Canonică-Juridică și pentru Disciplină.

16. — *Tem. Nr. 22022/950.* Părintele Inspector Patriarhal V. Anania depune referatul asupra cursurilor de pregătire în particular a personalului mănăstiresc.

17. — *Tem. Nr. 22023/950.* Părintele Inspector V. Anania depune proiectul de regulament pentru organizarea și funcționarea școlilor monahale și programa analitică a lor, spre aprobare.

18. — *Tem. Nr. 3167/950.* Se supune spre ratificare hotărârea luată de Sinodul Permanent la 9 Iunie a. c., în legătură cu timpul cât soțiile pot să-și aștepte soții dispăruți pe front și ce slujbe urmează a li se face.

19. — *Tem. Nr. 22638/950.* Referatul cu privire la intervențiile pentru catehizarea tineretului.

20. — *Tem. Nr. 13154/950.* Se prezintă spre ratificare hotărârea Sinodului Permanent dela 9 Iunie 1950, privitoare la contopirea tipografiilor bisericesti, a Bulletinelor Oficiale Eparhiale și tipărirea calendarelor pe centre mitropolitane.

21. — *Tem. Nr. 17813/950.* Mitropolia Olteniei face propunerea numirii unei comisiuni pentru întocmirea unui tipic unitar și uniform pentru întreaga Biserică.

22. — *Tem. Nr. 19975/950.* Arhiepiscopia Timișoarei cere aprobarea pentru a tipări un Antologhion (cântări bisericesti alese).

23. — *Tem. Nr. 18779/950.* Episcopia Aradului, cu adresa Nr. 3889/950, cere aprobarea pentru tipărirea Acatistului și Paraclisului, Catehismului creștinului ortodox și Cunoștințe liturgice.

24. — *Tem. Nr. 15870/950.* Se supune spre ratificare hotărârea Sinodului Permanent din 12 Iulie 1950, privind tipărirea lucrării «Liturghia psaltică polifonică», de Prof. N. Lungu.

Toate se trimit spre studiere și referire la Comisiunea pentru doctrină, viață religioasă și mănăstiri.

25. — *Tem. Nr. 22087/950.* P. C. Consilier Administrativ Gh. Vintileșcu prezintă Regulamentul de organizarea și funcționarea instituțiilor de învățământ, pentru pregătirea personalului bisericesc și de recrutarea corpului didactic, din Patriarhia Română.

26. — *Tem. Nr. 22021/950.* P. C. Consilier Gh. Vintileșcu propune mutarea seminarului monahal dela mănăstirea Văratec la mănăstirea Agapia.

27. *Tem. Nr. 22024/1950.* Părintele Inspector Patriarhal V. Anania depune programa analitică a școlilor de cântăreți bisericești, spre aprobare.

28. — *Tem. Nr. 22025/1950.* Părintele Inspector Patriarhal V. Anania depune programa analitică a seminariilor monahale, spre aprobare.

29. — *Tem. Nr. 22026/1950.* Părintele Inspector Patriarhal V. Anania propune programa analitică a Institutelor Teologice de grad Universitar, spre aprobare.

30. — *Tem. Nr. 22019/1950.* Institutul Teologic de grad Universitar din București înaintează memoriile profesorilor, conferențiarilor, lectorilor și asistenților, în legătură cu obligativitatea hirotoniei.

31. — *Tem. Nr. 21404/1950.* D-nii Justin Moisescu, Gh. Arghiropol, N. Chițescu, profesori la Institutul Teologic de grad Universitar din București și Dl. Iorgu Ivan, dela Institutul Teologic din Sibiu, roagă să se reia în discuție măsura obligației hirotoniei pentru membrii corpului didactic dela Institutele Teologice.

32. — *Tem. Nr. 22018/1950.* Dl. Prof. N. Lungu, conferențiar de muzică bisericească la Institutul Teologic din București, roagă să i se amâne hirotonia pentru unul sau doi ani.

33. — *Tem. Nr. 22017/1950.* Dl. Prof. Vartolomeu Popescu dela Institutul Teologic din București, cere a fi scutit de obligația hirotoniei.

34. *Tem. Nr. 22090/1950.* Dl. Prof. I. Negrescu, conferențiar de limba rusă, dela Institutul Teologic din București, cere a fi scutit de obligația hirotoniei.

35. — *Tem. Nr. 21444/1950.* P. S. Episcop Nicolae al Clujului aduce la cunoștință că are 4 catedre vacante la Institutul Teologic din Cluj și propune angajarea de suplinitori.

36. — *Tem. Nr. 18923/1950.* Se propune ratificarea circulării Prezidiale, privind primirea fiilor de preoți, diaconi și cântăreți bisericești în seminariile monahale și Institutele Teologice.

37. — *Tem. Nr. 19111/1950.* Seminarul monahal dela mănăstirea Văratec înaintează corespondența în legătură cu stupii dela schitul Tarcău.

Toate se trimit spre studiere și referire la Comisia învățământului pentru pregătirea personalului bisericesc.

Term nându-se repartizarea lucrărilor la comisiuni, I. P. S. Patriarh Justinian ridică ședința, anunțând pe cea viitoare pentru mâine 4 Octombrie 1950, orele 10, și invită comisiunile să se întrunească după amiază, pentru studierea actelor, întocmirea referatelor și prezentarea lor la ședința de mâine a Sf. Sinod.

Președinte,
(ss) † JUSTINIAN
Patriarh

Secretar,
(ss) † THEOCTIST BOTOȘANEANU

ȘEDINȚA DIN ZIUA DE 4 OCTOMBRIE 1950.

I. P. S. și Prea Fericitul Patriarh Justinian deschide ședința la orele 11, de față fiind și Dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor.

P. S. Episcop Theoctist Botoșneanu, Vicar Patriarhal, în calitate de secretar citește:

I. *Apelul nominal:*

Sunt prezenți: I. P. S. Patriarh Justinian, II. PP. SS. Mitropoliți: Sebastian al Moldovei și Sucevei, Nicolae al Ardealului, Firmilian al Olteniei și Vasile al Banatului; PP. SS. Episcopi: Tecfil al Romanului și Hușilor, Antim al Buzăului, Chesarie al Dunării de Jos, Andrei al Aradului, Nicolae al Clujului, Nicolae Popovici al Oradiei, Antim Târgovișteanul, Vicar Patriarhal și Theoctist Botoșneanu, Vicar Patriarhal.

În concediu: P. S. Episcop Iosif al Râmnicului și Argeșului.

II. *Sumarul ședinței precedente, care, pus la vot se verifică și se aprobă.*

III. *Următoarele comunicări:*

1. — *Tem. Nr. 22194/1950.* P. S. Episcop Chesarie al Dunării de Jos depune referatul asupra conferinței pentru pace a Bisericii și cultelor religioase din Cehoslovacia.

Se trimite spre studiere și referire Comisiunii Afacerilor Externe.

2. — *Tem. Nr. 22199/950.* Arhiepiscopia Timișoarei cere aprobarea pentru înființarea schitului cu hramul Sf. Apostoli Petru și Pavel.

3. — *Tem. Nr. 21780/950.* Episcopia Oradea roagă să se aprobe hirotonia în preot a diaconului Nicolae Muscinschi, având ca pregătire școala medie.

4. — *Tem. Nr. 22002/950.* Episcopia Aradului intervine pentru hirotonia unui învățător ca preot în locul soacrului său, la o parohie săracă și izolată.

5. — *Tem. Nr. 22479/950.* P. S. Episcop Chesarie al Dunării de Jos face propuneri pentru acordarea rangurilor de arhmandriți la doi protosingheli.

Se trimite spre studiere și referire Comisiunii canonică, juridică și pentru disciplină.

6. — *Tem. Nr. 22290/950.* Referatul asupra activității atelierelor mănăstirești.

7. — *Tem. Nr. 22196/950.* Mitropolia Moldovei și Sucevei face propuneri în legătură cu stilismul din Moldova.

8. — *Tem. Nr. 22637/950.* I. P. S. Patriarh Justinian face propunerea scrisă de a se introduce viața de obște în mănăstiri.

Se trimit spre studiere și referire la Comisiunea pentru doctrină, viață religioasă și mănăstiri.

9. — *Tem. Nr. 2262/950.* I. P. S. Patriarh Justinian face propunere scrisă în privința salarizării clerului.

Se trimite spre studiere și referire la Comisiunea canonică-juridică și pentru disciplină.

Intrându-se în ordinea de zi, P. S. Episcop Nicolae al Clujului, raportorul Comisiunii canonică-juridică și pentru disciplină, citește următoarele referate ale Comisiunii:

1. — *Tem. Nr. 17254, 16504/950.* Asupra cererii Episcopilor Romanului și Hușilor și Orașiei, cu privire la restituirea către parohii a registrelor luate pe baza Decretului Nr. 153/1950, Comisiunea propune ca Sf. Sinod să intervină la Ministerul Cultelor, cu rugămintea de a face demersurile necesare pe lângă Ministerul Afacerilor Interne, spre a dispune ca organele sale subalterne să restituie registrele luate dela parohii, după ce și-au scos din ele toate datele care interesează autoritățile pendente de Ministerul de Interne.

In urma îamuririlor date de I. P. S. Patriarh Justinian și de Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor,

Sf. Sinod aprobă propunerea Comisiunii și hotărăște a se face intervențiile cuvenite la Ministerul Cultelor.

2. — *Tem. Nr. 21629/950.* Asupra cererii P. S. Episcop Iosif al Râmnicului și Argeșului de a se admite hirotonia în preot, în cuprinsul acelei Eparhii, a tânărului Ignătescu Vasile, licențiat în Teologie. Comisiunea propune respingerea acestei cereri, întrucât este în contradicție cu recente hotărâri luate de Sf. Sinod, în această privință.

Sf. Sinod, primind propunerea Comisiunii, hotărăște:

Se respinge cererea în cauză.

3. — *Tem. Nr. 8292, 15878, 15554, 11945 și 14046/950.* Asupra propunerii de ratificare a hotărârii Sinodului Permanent din 12 Iulie 1950, prin care s'a aprobat:

- a) Reînființarea mănăstirii Mihai Vodă din București;
- b) Transformarea mănăstirii de călugări Râșca în mănăstire de maici și transferarea aci a maicilor dela mănăstirea Bârnova, desființată;
- c) Despărțirea mănăstirii Secul de mănăstirea Neamțu;
- d) Transformarea schitului de călugări Tarnița din Eparhia Dunării de Jos în schit de călugărițe.

Sf. Sinod ratifică aceste hotărâri luate de Sinodul Permanent.

4. — *Tem. Nr. 21031/950.* Asupra cererii Episcopiei Dunării de Jos de a se aproba desființarea mănăstirii «Sf. Elena dela Mare» și trecerea personalului împreună cu întregul inventar al ei la mănăstirea Cocoș, raionul Tulcea.

Comisiunea propune, iar Sf. Sinod primind-o, hotărăște:

Se aprobă desființarea mănăstirii Sf. Elena dela Mare și trecerea personalului și inventarului ei la mănăstirea Cocoș, raionul Tulcea.

5. — *Tem. Nr. 18735/950.* Asupra cererii Episcopiei Aradului de a se stabili modalitatea acordării de dispense de cununie în gradele apropiate. Comisiunea pro-

pune ca toate cererile de acest fel să fie rezolvate de Chiriarhul locului, potrivit Sf. Canoane și potrivit dispozițiilor în vigoare.

În urma discuțiilor la care iau parte toți PP. SS. Membrii, I. P. S. Patriarh rezumând discuțiile, face propunerea, iar Sf. Sinod primind-o, hotărăște:

Toate cererile de dispensă pentru cununie, în cazuri de rudenie, se lasă la latitudinea Chiriarhului locului, de a le rezolva dela caz la caz, cu pogorământ, după cum va găsi de cuviință.

6. — *Tem. Nr. 20634/1950.* Asupra cererii locuitorului Mureșan Gheorghe din com. Piroșa-Someș, de a i se acorda dispensa de cununie cu vara sa primară. Comisiunea propune, iar Sf. Sinod primind-o, hotărăște:

Cererea de dispensă a numitului locuitor se lasă la aprecierea P. S. Episcop respectiv.

7. — *Tem. Nr. 22020/1950.* Asupra sesizării făcută de Comitetul de Stat pentru colectarea produselor de Stat, că parohia Bârca-Dolj folosește încă stampila cu stema fostei monarhii. În urma discuțiilor la care iau parte toți PP. SS. Membri, Sf. Sinod hotărăște:

PP. SS. Chiriarhi sunt rugați a lua cuvenitele măsuri ca parohiile să-și înlocuiască vechile stampile cu stema fostei monarhii, cu noua stemă a R. P. R.

8. — *Tem. Nr. 17439/1950.* Asupra întâmpinării preotului Paul Florea, prin care aduce la cunoștință că el consideră lovită de nulitate hotărîrea dată în cauza sa la 6 Iunie 1950, de Consistoriul Central Bisericesc, deoarece completul acestui Consistoriu n'a fost compus legal, membrii săi neavând toți examenul de promovare cu mențiunea «*exceptional*», cunoștințe juridice calificate și 15 ani de preoție. În concluzie arată că înțelege ca la timp potrivit să solicite redeschiderea cauzei.

Comisiunea constată că preotul Paul Florea n'a invocat în ședința Consistoriului aceste motive, iar sentința a fost aprobată de I. P. S. Patriarh, devenind astfel executorie. Ca atare propune respingerea întâmpinării.

În urma discuțiilor care au avut loc și a lămuririlor date de I. P. S. Patriarh asupra modului de înstituire a Consistoriului Central Bisericesc, și constatând că hotărîrile acestui Consistoriu nu sunt supuse dispozițiilor art. 61 din Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române, Sf. Sinod, pe temeiul art. 10, lit. u și v din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, hotărăște:

Consistoriul Central Bisericesc este bine constituit în completul său actual de judecată.

Întâmpinarea preotului Paul Florea, cuprinzând motivări nevalabile, se respinge.

9. — *Tem. Nr. 22484/1950.* Asupra referatului privind arondarea Eparhiilor, potrivit cu noua împărțire administrativă a teritoriului Republicii Populare Române. Comisiunea propune a se discuta problema în plenul Sf. Sinod. După discuțiile la care iau parte toți membrii Sf. Sinod și în urma lămuririlor date de I. P. S. Patriarh Justinian și de Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, cu unanimitate de voturi Sf. Sinod hotărăște:

a) *Arondarea Eparhiilor se va orienta după împărțirea pe Regiuni a teritoriului țării.*

b) *Fiecare Eparhie va cuprinde câte două Regiuni, afară de Arhiepiscopia Bucureștilor, care va avea patru Regiuni, plus Capitala R. P. R., de Arhiepiscopiile Iașilor și de Alba Iulia și Sibiu, cari vor avea câte trei Regiuni fiecare, precum urmează:*

1. — *Arhiepiscopia Bucureștilor, cu Regiunile Prahova, București, Teleorman și Ialomița.*

2. — *Arhiepiscopia Iașilor, cu Regiunile: Suceava, Botoșani și Iași.*

3. — *Arhiepiscopia Alba Iuliei și Sibiului, cu Regiunile: Sibiu, Stalin și Mureș.*

4. — *Arhiepiscopia Craiovei, cu Regiunile: Gorj și Dolj.*

5. — *Arhiepiscopia Timișoarei, cu Regiunile Timișoara și Severin.*

6. — *Episcopia Râmnicului și Argeșului, cu Regiunile: Vâlcea și Argeș.*

7. — *Episcopia Buzăului, cu Regiunile: Buzău și Putna.*

8. — *Episcopia Romanului și Hușilor, cu Regiunile: Bacău și Bârlad.*

9. — *Episcopia Dunării de Jos, cu Regiunile: Galați și Constanța.*

10. — *Episcopia Aradului, cu Regiunile: Arad și Hunedoara.*

11. — *Episcopia Clujului, cu Regiunile Cluj și Rodna.*

12. — *Episcopia Oradiei, cu Regiunile: Bihor și Baia Mare.*

c) *Consiliul Național Bisericesc va întocmi proiectul de modificare a Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, potrivit hotărârii de față, prezentându-l Adunării Naționale Bisericești, spre votare.*

Cu această ocazie, va înlocui în Statut cuvintele «județe» prin Regiuni, pe cele de «plăși» prin Raioane și pe cel de «Municipiul București» prin București, Capitală R. P. R.

d) *Episcopia Dunării de Jos va fi trecută ca sufragana a Mitropoliei Ungro-Vlahiei.*

e) *Noua arondare va intra în vigoare la 1 Ianuarie 1951.*

I. P. S. Patriarh Justinian roagă pe Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor să comunice Onor. Guvern că Sf. Sinod a îmbrățișat noua împărțire administrativă a teritoriului R. P. R. și o susține prin însuși faptul că a dispus noua arondare a Eparhiilor, după această nouă împărțire. Deasemenea, îl roagă să intervină la locurile în drept, ca în secțiunile dela Regiuni să fie alese persoane cât mai înțeleghătoare pentru problemele bisericești.

Dl. Prof. Stanciu Stoian având cuvântul, mulțumește Sf. Sinod pentru hotărârea luată și făgăduiește pe de o parte că va face intervenția convenită pentru împlinirea dorinței exprimate de I. P. S. Patriarh Justinian, iar pe de altă parte, că chiar Domnia Sa, cu ocazia revizuirii organelor subalterne, va căuta să pună elementele cele mai bune.

P. S. Episcop Theoctist Botoșăneanu, Vicar Patriarhal, raportorul Comisiunii Afacerilor Externe, citește următoarele referate:

1. — *Tem. Nr. 21495/950.* Asupra acordării de către Sinodul Permanent, în ședința sa dela 12 Iulie 1950, a 40 de burse pentru studenții recomandați de Bisericile Ortodoxe surori, afară de bursele pentru studenții din Ungaria, care vor fi fixate de Eparhiile din Transilvania. Comisiunea propune ratificarea acestei hotărâri a Sinodului Permanent.

P. S. Episcop Antim al Buzăului ține să sublinieze că este foarte bună măsura aceasta, care aduce strălucire Bisericii Ortodoxe Române și faima țării și făgăduiește că va contribui la susținerea acestor studenți străini.

I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, ridicând problema de reciprocitate, I. P. S. Patriarh dă toate lămuririle în legătură cu această problemă. Incheindu-se discuția,

Sf. Sinod ratifică hotărârea Sinodului Permanent din 12 Iulie a. c., prin care s'au acordat 40 de burse pentru studenții recomandați de Bisericile Ortodoxe surori.

2. — *Tem. Nr. 16587/950.* Asupra hotărârii Sinodului Permanent din 12 Iulie 1950, de a sprijini inițiativa Românilor ortodocși din R. P. Ungaria, pentru constituirea lor într-o Episcopie ortodoxă autonomă. Comisiunea propune să se ratifice această hotărâre și să se ia act de intervențiile făcute atât la Ministerul Cultelor, cât și la Consiliul Eparhial al Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria.

Sf. Sinod, în urma lămuririlor date de I. P. S. Patriarh Justinian și a asigurărilor făcute de Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, că va interveni în sprijinul acestei inițiative, hotărăște:

Se ratifică hotărârea Sinodului Permanent din 12 Iulie 1950, privitoare la Episcopia Ortodoxă Română autonomă din R. P. Ungaria.

Se ia act de intervențiile făcute atât la Ministerul Cultelor, cât și la Consiliul Eparhial al Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria.

3. — *Tem. Nr. 22091/950.* Asupra dării de seamă privitoare la dosarul cu vizita I. P. S. Patriarh Justinian la Moscova, din luna Mai a. c., însoțit de I. P. S. Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei, P. S. Episcop Teofil al Romanului și Hușilor și de Pr. Traian Belășcu, Vicarul Arhiepiscopiei Sibiului, cu care ocazie s'a înmănat I. P. S. și Prea Fericirii Sale diploma de membru de onoare al Academiei Teologice din Moscova, ca o prețuire pentru Biserica Ortodoxă Română și s'a întocmit Actul privitor la acțiunea comună pentru apărarea păcii în lume, publicat în revista Patriarhiei Române «Ortodoxia» Nr. 2, Aprilie-Iunie 1950, paginile 173—198.

Sinodul Permanent, în ședința dela 9 Iunie 1950 a luat cunoștință cu satisfacție de această vizită, a mulțumit I. P. S. Patriarh Justinian pentru strădania depusă în această acțiune și și-a însușit Actul încheiat între delegațiile celor două Biserici Ortodoxe.

Comisiunea face propunerea, iar Sf. Sinod primind-o, hotărăște:

Sf. Sinod ratifică hotărîrea Sinodului Permanent din 9 Iunie 1950, și-și însușește Actul încheiat la Moscova între delegația Bisericii Ruse și delegația Bisericii Ortodoxe Române, pentru apărarea păcii.

4. — *Tem. Nr. 16035/1950.* Asupra dosarului în legătură cu recunoașterea constituirii Românilor ortodocși din America într-o «Episcopie autonomă a Românilor din America de Nord și de Sud» și de aprobarea alegerii ca titular al acelei Episcopii, a Părintelui Protopop Andrei Moldovanu, făcută de Sinodul Permanent, prin hotărîrea sa dela 12 Iulie 1950.

Această hotărîre a fost comunicată Romanilor din America, iar Părintele Protopop Andrei Moldovanu a fost chemat în țară pentru hirotonie și este așteptat să sosească.

Comisiunea propune ratificarea hotărîrii luată de Sinodul Permanent, pentru decernarea rangului de arhieru Părintelui Protopop Andrei Moldovanu și luarea cuvenitelor măsuri în vederea hirotoniei de către I. P. S. Patriarh cu membrii Sinodului Permanent și emițerea gramatei patriarhale de instalare.

În urma discuțiilor la care iau parte I. P. S. Patriarh Justinian, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, etc., Sfântul Sinod hotărăște:

Sf. Sinod ratifică hotărîrea Sinodului Permanent din 12 Iulie 1950, prin care s'a recunoscut Episcopia autonomă a Românilor din America de Nord și Sud și s'a aprobat alegerea Părintelui Protopop Andrei Moldovanu în scaunul vacant de episcop.

Decernă rangul ierarhic de arhieru Părintelui Protopop Andrei Moldovanu.

Intrucât marea majoritate a Românilor din America sunt originari din Transilvania, și în scopul de a păstra legătură cu locurile de unde au plecat, Episcopia Ortodoxă din America de Nord și Sud va depinde, din punct de vedere duhovnicesc și cultural, de Mitropolia Ardealului.

Deaceia, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului este rugat a lua toate măsurile ca Părintele Protopop Andrei Moldovanu să fie tuns în monahism în Catedrala Reîntregirii dela Alba Iulia, iar cercetarea canonică și hirotonia întru arhieru să i se săvârșească de ierarhii din Transilvania, tot în acea catedrală, cu ocazia prăznuirii împlinirii a doi ani dela reîntregirea Bisericii Ortodoxe din Transilvania.

Gramata de instalare i se va da de I. P. S. Patriarh.

Cu acest prilej I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan va adresa o pastorală către clerul și credincioșii din America.

P. S. Episcop Antim Târgovișteanu, raportorul Comisiunii pentru învățământ, prezintă, cu referat din partea Comisiunii următoarele acte:

1. — *Tem. Nr. 22087/1950.* Regulamentul de organizarea și funcționarea instituțiilor de învățământ pentru pregătirea personalului bisericesc, și de recrutarea corpului didactic din Patriarhia Română, revăzut pe baza experienței de doi ani de aplicare provizorie și pus de acord cu toate normele în vigoare.

Comisiunea examinând acest regulament, propune aprobarea și definitivarea lui.

Sf. Sinod primind propunerea Comisiunii cu unanimitate de voturi, aprobă și definitivează Regulamentul de organizarea instituțiilor de învățământ pentru pregătirea personalului bisericesc și de recrutarea corpului didactic din Patriarhia Română.

2. — *Tem. Nr. 22026/1950.* Programa analitică a Institutelor Teologice de grad Universitar, întocmită de colectivele rectorilor și prorectorilor, cu care ocazie s'au restructurat catedrele, stabilindu-se un număr de câte 10 catedre, 2 conferințe, 3 lectorate și câte 4 asistențe pentru fiecare Institut Teologic. Numai la Institutul Teologic din București s'au prevăzut patru catedre în plus, întrucât conferă și titlurile de magistru și doctor în teologie.

Această programă, fiind revăzută de colectivele de profesori sub directa conducere a I. P. S. Patriarh Justinian cu ocazia întrunirii lor la Dragoslavele, pentru întocmirea manualelor, la propunerea Comisiunii, Sfântul Sinod, în urma lămuririlor date de I. P. S. Patriarh asupra modului cum a procedat la aceste lucrări, hotărăște:

Sfântul Sinod aprobă restructurarea catedrelor dela Institutele Teologice de grad Universitar, făcută de colectivele de rectori, prorectori și profesori.

In același timp aprobă programa analitică a învățământului teologic universitar, întocmită, urmând a fi pusă în aplicare din toamna aceasta, și ia act de lucrările pentru întocmirea manualelor.

3. — *Tem. Nr. 22024/1950.* Programa analitică a școlilor de cântăreți bisericești, întocmită de colectivul de profesori convocat de I. P. S. Patriarh Justinian.

Comisiunea propune aprobarea acestei programe și punerea ei în aplicare. Totdeodată, propune a se lua act de lucrările inițiate de I. P. S. Patriarh, în vederea întocmirii de manuale didactice.

Sf. Sinod aprobă programa analitică pentru școlile de cântăreți bisericești, prezentată.

Ea va fi pusă în aplicare cu începerea anului școlar 1950-1951.

Totdeodată, ia act de lucrările în vederea întocmirii manualelor didactice, pentru școlile de cântăreți bisericești.

4. — *Tem. Nr. 22025/1950.* Programa analitică pentru seminariile monahale, întocmită și revizuită de colectivele de profesori, sub directa îndrumare a I. P. S. Patriarh Justinian. La propunerea Comisiunii, Sf. Sinod hotărăște:

Sf. Sinod aprobă programa analitică a seminariilor monahale prezentată. Ea va fi pusă în aplicare cu începerea anului școlar 1950-1951.

Totdeodată ia act de lucrările în vederea întocmirii cuvenitelor manuale didactice pentru elevii seminariilor monahale.

5. — *Tem. Nr. 19111/1950.* Referatul prin care se propune:

a) Ca Eparhiile să fie rugate a da I. P. S. Patriarh tot sprijinul pentru susținerea și dotarea cu cele necesare a seminariilor monahale și

b) Mănăstirile în care sunt așezate aceste seminarii monahale să fie date și ele sub conducerea directă a I. P. S. Patriarh, pentru ca în felul acesta să fie o strânsă legătură și colaborare între stareții mănăstirilor și direcțiile seminariilor monahale.

Comisiunea își însușește aceste propuneri și roagă Sf. Sinod să le aprobe.

Sfântul Sinod, primind propunerile făcute, hotărăște:

Eparhiile sunt rugate a da I. P. S. Patriarh Justinian tot sprijinul material pentru susținerea și dotarea cu cele necesare seminariilor monahale, achitând costul întreținerii elevilor din Eparhiile respective.

Mănăstirile în care funcționează seminariile monahale trec sub directa conducere a I. P. S. Patriarh Justinian, cu incepere dela data de astăzi.

P. S. Episcop Teofil al Romanului și Hușilor, raportorul Comisiunii pentru doctrină și viață religioasă și pentru mănăstiri, prezintă referatele Comisiunii asupra următoarelor acte:

1. — *Tem. Nr. 8367/1950.* Referatul prin care se cere ratificarea hotărârii luată de Sinodul Permanent la 9 Iunie 1950, în legătură cu slujbele ce trebuiesc făcute celor dispăruți în război. La propunerea Comisiunii,

Sfântul Sinod ratifică hotărârea luată de Sinodul Permanent la 9 Iunie 1950, privind pe cei dispăruți în război, cu rectificarea că punctul 1 din acea hotărâre este în legătură cu timpul cât cei dispăruți trebuie a fi socotiți în viață, după care urmează a fi trecuți în rândul decedaților, spre a li se face slujbele pentru decedați.

2. — *Tem. Nr. 18779/1950.* Adresa Episcopiei Aradului, prin care se cere aprobare pentru tipărirea lucrărilor: Acatistul, Paraclisul, Catehismul creștinului ortodox și Cunoștințe liturgice.

La propunerea Comisiunii,

Sf. Sinod dă aprobare Episcopiei Aradului de a tipări lucrările pentru care a intervenit.

3. — *Tem. Nr. 13154/1950.* Referatul prin care se cere ratificarea hotărârii Sinodului Permanent dela 9 Iunie 1950, pentru concentrarea tipografiilor bisericești, pentru contopirea Bugeturilor Eparhiale și pentru tipărirea calendarelor de Mitropolii.

La propunerea Comisiunii,

Sf. Sinod ratifică această hotărâre luată de Sinodul Permanent.

4. — *Tem. Nr. 17813/1950.* Mitropolia Olteniei propune numirea unei comisiuni pentru alcătuirea unui Tipic unitar pe întreaga Biserică.

Comisiunea,

a) Socotește de neapărată trebuință ca Sf. Sinod să înscrie în planul de editarea cărților necesare Bisericii și un Tipic pentru uniformizarea serviciilor divine.

b) Tipicul va trebui să îmbrățișeze cu deosebire nevoile bisericilor parohiale și în special lucrările rituale ale preotului de mir, cu toate explicațiile cuvenite.

c) În primul rând se cere uniformizarea următoarelor slujbe: Sf. Liturghie, cele 7 Laude, Sf. Taine și Ierurgiile.

d) Adunarea și prelucrarea materialului tipiconal să se facă de profesorii de liturgică dela Institutele Teologice și specialiști în chestiuni liturgice dela cursurile de îndrumare misionară ale preoților.

e) Deasemenea, Eparhiile vor aduna materialul respectiv dela conferințele protopopești și îl vor înainta Serviciului de Studii și Invățământ din Administrația Patriarhală, spre a fi înmănat specialiștilor.

f) O comisiune de trei membri ai Sf. Sinod, cunoscători ai chestiunilor tipiconale, va da forma definitivă acestui Tipic oficial.

În urma discuțiilor care au loc, se hotărăște:

Sf. Sinod, constatând necesitatea tipăririi unui Tipic bisericesc în vederea uniformizării serviciilor divine, aprobă propunerile Comisiunii și dispune ca Biroul Sfântului Sinod să ia măsurile cuvenite pentru adunarea și prelucrarea materialului necesar.

La orele 14,30, I. P. S. Patriarh Justinian ridică ședința și anunță pe cea viitoare pentru mâine, Joi 5 Octombrie, orele 9.

Președinte,
(ss) † JUSTINIAN
Patriarh

Secretar,
(ss) † THEOCTIST BOTOȘANEANU

ȘEDINȚA DIN 5 OCTOMBRIE 1950.

I. P. S. Patriarh deschide ședința la orele 10, după rostirea rugăciunii pentru invocarea Sfântului Duh.

Dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, ia parte la ședință.

P. S. Secretar Theoctist Botoșăneanu, citește:

I. Apelul nominal.

Sunt prezenți: I. P. S. Patriarh Justinian, II. PP. SS. Mitropoliți Sebastian al Moldovei și Sucevei, Nicolae al Ardealului, Firmilian al Olteniei și Vasile al Banatului; PP. SS. Episcopi: Teofil al Romanului și Hușilor, Antim al Buzăului, Chesarie al Dunării, de Jos, Andrei al Aradului, Nicolae al Clujului, Nicolae Popovici al Oradiei, Antim Târgovișteanul, Vicar Patriarhal și Theoctist Botoșăneanu, Vicar Patriarhal.

În concediu: P. S. Episcop Iosif al Râmnicului și Argeșului.

II. Comunicările următoare:

1. — *Tem. Nr. 22978/950.* Mitropolia Olteniei, cu adresa Nr. 12656/950, roagă a se aproba transformarea paraclisului «Prisaca», din comuna Ghercești, în schit de călugări.

Se trimite spre studiere și referire la Comisiunea canonică-juridică și de disciplină.

2. — *Tem. Nr. 22341/950.* Preotul Nicolae Ciurescu din Lugoj, roagă a se dispune repunerea sa în drepturi, conform hotărârii Sinodului Permanent din 12 Iulie 1950 și Deciziei de încadrare a Ministerului Cultelor, sau să i se dea învoire de a acționa în judecată civilă Arhiepiscopia Timișoarei.

Se trimite spre studiere și referire la Comisiunea canonică-juridică și de disciplină.

3. — *Tem. Nr. 22449/950.* Rectorul Institutului Teologic de grad Universitar din București înaintează tabloul profesorilor, cu propunerea de a păși la încadrarea lor, potrivit restructurării catedrelor.

Se trimite spre studiere și referire Comisiunii învățământului pentru pregătirea personalului bisericesc.

4. — *Tem. Nr. 22639/950.* PP. SS. Episcopi Antim Târgovișteanul și Theoctist Botoșăneanu depun modelele de iconițe, etc., pentru Cartea de rugăciuni, ca Sfântul Sinod să se fixeze asupra maestrului care trebuie angajat pentru împodobirea acestei Cărți de rugăciuni.

Se trimite spre studiere și referire la Comisiunea pentru doctrină, viață religioasă și mănăstiri.

P. S. Episcop Nicolae Colan al Clujului citește adresa Nr. 6404/950 a acelei Episcopii, prin care Sf. Sinod este rugat a fixa o normă potrivită după care preoții, absolvenți ai vechilor Institute Teologice din Transilvania, cu trei ani de învățământ, să poată echivala acele studii și să obțină licența în teologie.

Admițându-se urgența în discuție, la propunerea I. P. S. Patriarh se hotărăște:

Sf. Sinod aprobă ca preoții absolvenți ai fostelor Institute Teologice din Transilvania să-și poată echivala acele studii la actualele Institute Teologice de grad Universitar, dând examene de diferență la materiile pe care nu le-au audiat.

Institutele Teologice de grad Universitar vor fixa materiile la care urmează a se da aceste examene de diferență, după trecerea cărora, candidații vor putea susține teza de licență, în conformitate cu prevederile Regulamentului pentru Institutele Teologice de grad Universitar.

Tot la comunicări, I. P. S. Patriarh Justinian citește propunerile formulate de I. P. S. Sa, în legătură cu problema catehizării.

Se trimite spre studiere și referire la Comisiunea pentru doctrină, viață religioasă și pentru mănăstiri.

La rezolvarea situației P. S. Episcop Nicolae Popovici al Oradiei:

Sf. Sinod admite urgența și hotărăște a se lua în discuție acest caz.

Intrucât toți PP. SS. Membri ai Sf. Sinod cunosc în amănunțime situația P. S. Episcop Nicolae Popovici și deci nu mai este nevoie de alte informațiuni, Sf. Sinod, în unanimitate, hotărăște următoarele:

Din motive de interes superior bisericesc și din cauză de boală, Sf. Sinod pune în retragere din oficiu pe P. S. Episcop Nicolae Popovici dela Episcopia Oradiei, pentru aranjarea drepturilor la pensie pe baza art. 7 din Legea Nr. 166/1947, combinat cu Jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 187/950.

Pentru refacerea sănătății, i se atribuie deocamdată Sf. Mănăstire Cheia din Regiunea Prahova.

Sf. Sinod delegă, începând de azi, cu suplînirea Eparhiei Oradiei, până la alegerea noului titular, pe P. S. Episcop Andrei Mager.

I. P. S. Patriarh este rugat să convoace în cel mai scurt timp Colegiul Electoral, pentru alegerea noului Episcop al Oradiei.

P. S. Episcop Theoctist Botoșăneanu, raportorul Comisiunii Afacerilor Externe, citește referatul acelei Comisiuni în legătură cu darea de seamă prezentată de P. S. Episcop Chesarie al Dunării de Jos, despre participarea delegației Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu P. S. Chesarie, la Conferința pentru pace a Bisericilor și cultelor din Cehoslovacia.

Comisiunea propune a se ratifica hotărîrea Sinodului Permanent din 12 Iulie 1950, asupra raportului scurt, prezentat atunci și a se lua act de amplul referat prezentat acum la plenum Sf. Sinod, în care se arată amănunțit cum s'au desfășurat ședințele Conferinței, din care se desprinde prestigiul Bisericii Ortodoxe și cuvântul ei hotărîtor în lupta pentru pace. Deasemenea, propune a se aduce mulțumiri P. S. Episcop Chesarie, pentru felul cum și-a îndeplinit misiunea.

Sf. Sinod aprobă întru totul propunerile făcute de Comisiune.

P. S. Episcop Nicolae al Clujului, raportorul Comisiunii canonică-juridică și pentru disciplină, prezintă referatele asupra următoarelor acte:

1. — Tem. Nr. 22562/950. Adresa I. P. S. Patriarh Justinian către Sf. Sinod, privitoare la întregirea salariilor preoților parohi și împreună slujitori, din veniturile parohiilor, până la plafonul din tabela anexă. Comisiunea, subliniind și de astă dată grija părintească a I. P. S. Patriarh față de situația materială a preoțimii noastre, își însușește toate propunerile I. P. S. Sale cu privire la deslegarea acestei însemnate probleme și le supune Sf. Sinod spre aprobare.

În urma lămuririlor date de I. P. S. Patriarh și a discuțiilor la care iau parte I. P. S. Mitropolit Sebastian Rusan, P. S. Episcop Antim al Buzăului și a informațiilor date de Dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, se hotărăște:

Sf. Sinod își însușește cu unanimitate de voturi propunerile I. P. S. Patriarh Justinian, pentru complectarea salariilor preoților parohi și împreună slujitori, din veniturile parohiilor, le aprobă și hotărăște a fi comunicate Chiriarhilor pentru a le pune în aplicare.

2. — *Tem. Nr. 21030/1950.* Adresa Episcopiei Dunării de Jos, prin care cere desființarea mănăstirii Gologanul dela Cudalbi și trecerea întregului ei patrimoniu în seama mănăstirii «Adormirea Maicii Domnului» din comuna Tudor Vladimirescu, urmând ca «Gologanul» să rămână numai un metoh al mănăstirii Tudor Vladimirescu.

La propunerea Comisiunii:

Sf. Sinod aprobă cererea Episcopiei Dunării de Jos, pentru desființarea mănăstirii Gologanul, transformarea ei ca metoh al mănăstirii Tudor Vladimirescu, la care trece întregul patrimoniu al fostei mănăstiri Gologanul.

3. — *Tem. Nr. 22479/1950.* Episcopia Dunării de Jos cere ca Sf. Sinod să acorde rangul de arhimandrit, protosinghelilor: Ieronim Motoc, Vicarul Episcopiei și Melhisedec Suparschi, exarhul mănăstirilor din Eparhia Dunării de Jos. Intrucât ambii sunt licențiați în teologie cu calificativul «exceptional» și dețin funcții administrative, la propunerea Comisiunii:

Sf. Sinod acordă gradul de arhimandrit protosinghelilor Ieronim Motoc și Melhisedec Suparschi.

4. — *Tem. Nr. 22199/1950.* Mitropolia Timișoarei cere aprobarea pentru înființarea schitului dela Bogaltin, cu hramul «Sf. Apostoli Petru și Pavel».

La propunerea Comisiunii:

Sf. Sinod aprobă înființarea schitului cu hramul «Sf. Apostoli Petru și Pavel», dela Bogaltin.

5. — *Tem. Nr. 17810/1950.* Episcopia Aradului roagă Sf. Sinod să intervină la Ministerul Agriculturii pentru a fixa norme de conduită pentru preoții din întreaga Patriarhie, care sunt în gospodăriile agricole colective.

In urma discuțiilor la care iau parte I. P. S. Patriarh Justinian, Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor și P. S. Episcop Andrei al Aradului, se hotărăște:

Sf. Sinod dă binecuvântarea preoților ca să între în gospodăriile agricole colective.

6. — *Tem. Nr. 22002/1950.* Episcopia Aradului roagă Sf. Sinod a da aprobare pentru hirotonia învățătorului Cornel Baltă, pe seama parohiei Hălmăgel, săracă și izolată. In urma discuțiilor care au avut loc și a referințelor date de P. S. Episcop Andrei al Aradului:

Sf. Sinod aprobă hirotonia numitului învățător, numai dacă are diploma Școlii normale confesională și după ce va trece examenul de admitere, în fața Chiriarhului său.

7. — *Tem. Nr. 21780/1950.* Episcopia Oradiei cere aprobarea pentru hirotonia în preot a diaconului Nicolae Muscinschi. Intrucât acest diacon nu are decât studiile unei școli medii, la propunerea Comisiunii:

Sf. Sinod respinge cererea Episcopiei Oradiei.

8. — *Tem. Nr. 22978/1950.* Adresa Mitropoliei Olteniei, prin care cere aprobarea pentru transformarea paraclisului dela «Prisaca», comuna Ghercești, — în raza Craiovei — cu hramul «Sf. Mare Mucenic Gheorghe», în schit de călugări. La propunerea Comisiunii:

Sf. Sinod aprobă cererea Mitropoliei Olteniei pentru transformarea paraclisului dela «Prisaca» în schit de călugări.

9. — *Tem. Nr. 22341/1950.* Cererea preotului N. Ciurescu din Lugoj, de a fi repus în drepturi de Arhiepiscopia Timișoarei. Comisiunea examinând cererea pe baza actelor din dosar, face propunerea de a fi respinsă.

Sf. Sinod aprobă propunerea Comisiunii și respinge cererea Pr. N. Ciurescu.

P. S. Episcop Antim, raportorul Comisiunii învățământului pentru pregătirea personalului bisericesc, dă citire rapoartelor Comisiunii asupra următoarelor acte:

1. — *Tem. Nr. 22021/1950.* Referatul pentru mutarea Seminarului Monahal dela mănăstirea Văratec la mănăstirea Agapia, unde fusese înființat inițial. La propunerea Comisiunii:

Sf. Sinod aprobă mutarea Seminarului Monahal dela mănăstirea Văratec la mănăstirea Agapia.

Instalarea lui în incinta mănăstirii Agapia se va face conform cu propunerile din referatul prezentat.

2. — *Tem. Nr. 21444/1950.* Adresa Episcopiei Clujului, prin care face propuneri de suplinirea catedrelor, conferințelor și posturilor administrative vacante la Institutul Teologic de grad Universitar din Cluj. La propunerea Comisiunii:

Sf. Sinod aprobă angajarea suplینitorilor propuși la catedrele și conferințele vacante, dacă ele sunt în concordanță cu restructurarea catedrelor făcută recent.

Angajarea în posturile din administrație, cade în competența Chiriarhului locului.

3. — *Tem. Nr. 18923/950.* Circulara prezidială privitoare la primirea fiilor de preoți, diaconi și cântăreți bisericești în seminariile monahale și în Institutele teologice de grad universitar, unde au întreținerea gratuită. La propunerea Comisiunii:

Sf. Sinod ratifică dispozițiile date de I. P. S. Patriarh Justinian prin circulara 18923/950.

4. — *Tem. Nr. 22019/950.* Rectoratul Institutului teologic de grad universitar din București, înaintează dosarul cu declarațiile și cererile profesorilor dela acel Institut, în afară de cei care au depus memorii separate, ca răspuns la dispoziția patriarhală Nr. 18860/950, de a intra în cler toți profesorii laici, iar cei ce sunt diaconi, de a păși în treapta preoției.

In urma lămuririlor date de I. P. S. Patriarh Justinian, Sf. Sinod, primind propunerea Comisiunii, hotărăște:

Dosarul cu declarațiile și cererile în cauză se trimite în competența Arhiepiscopiei Bucureștilor.

5. — *Tem. Nr. 21404/950.* Memoriul profesorilor civili Justin Moiescu, Gh. Arghiropol, N. Chițescu și Iorgu Ivan, de a se lua din nou în cercetare obligativitatea hirotoniei profesorilor dela Institutele teologice de grad universitar. Comisiunea propune a se cere acestor profesori să se încadreze în prevederile regulamentului.

I. P. S. Patriarh comunică Sf. Sinod că cei trei primii semnatori ai memoriului, au fost încadrați provizoriu la cursurile de Indrumare misionară până ce se vor găsi elemente din cler cel puțin tot atât de bine pregătite, care să le ia locul. Se hotărăște:

Memoriul în cauză se trimite în competența Arhiepiscopiei Bucureștilor cu cele arătate de I. P. S. Patriarh în comunicarea făcută pentru semnatarii dela Institutul Teologic din București și la Arhiepiscopia Sibiului pentru situația D-lui Iorgu Ivan.

6. — *Tem. Nr. 22090/950.* Cererea D-lui Prof. I. Negrescu, conferențiar de Limba Rusă și Istoria Literaturii Teologice Slavo-Ruse, care roagă a fi scutit de obligația hirotoniei. La propunerea Comisiunii:

Sf. Sinod aprobă ca Dl. Prof. I. Negrescu să continue a fi angajat ca specialist, până ce se va găsi un cleric de specialitatea sa.

7. — *Tem. Nr. 22017/950 și 22018/950.* Cererile D-lor Profesori Bartolomeu Popescu și Nicolae Lungu, dela Institutul Teologic de grad Universitar din București, de a fi scutiți de obligația hirotoniei. La propunerea I. P. S. Patriarh:

Sf. Sinod trimite aceste cereri în competența Arhiepiscopiei Bucureștilor.

8. — *Tem. Nr. 22449/950.* P. S. Rector al Institutului Teologic de grad Universitar din București prezintă tabloul cu încadrarea profesorilor, conferențiarilor, lectorilor și asistenților dela acel Institut, în urma restructurării catedrelor. La propunerea Comisiunii:

Sf. Sinod ia act de încadrările făcute.

P. S. Episcop Teofil al Romanului, raportorul Comisiunii pentru doctrină, viață religioasă și pentru mănăstiri, prezintă referatele Comisiunii asupra următoarelor acte:

1. — *Tem. Nr. 19975/950.* Arhiepiscopia Timișoarei cere aprobarea pentru editarea lucrării «Antologhion». La propunerea Comisiunii:

Sf. Sinod aprobă tipărirea Antologhionului de către Arhiepiscopia Timișoarei. Cuvintele nepotrivite vor fi înlocuite cu cele în uz în limba literară de azi.

Textul Psalmilor va fi luat din ediția cea mai nouă, aprobată de Sf. Sinod.

Numele Mântuitorului se va scrie astfel: «Iisus Hristos».

2. — *Tem. Nr. 22196/950.* Mitropolia Moldovei și Sucevei, după ce arată activitatea stilistilor, face propuneri pentru o seamă de măsuri în vederea readucerii la calea cea dreaptă a acestor rătăciți.

In urma îndrumărilor date de I. P. S. Patriarh Justinian, I. P. S. Mitropolit Sebastian, de felul cum să se procedeze pentru combaterea cu folos a acestor stilști:

Sf. Sinod ia act cu satisfacție de grija pe care I. P. S. Mitropolit Sebastian o poartă față de readucerea celor rătăciți la adevăratul cămin.

3. — *Tem. Nr. 15879/950.* Referatul asupra recomandării dată de Sinodul Permanent pentru tipărirea lucrării «Liturghia Psaltică Polifonică» întocmită de Prof. Nicolae Lungu. La propunerea Comisiunii:

Sf. Sinod aprobă tipărirea lucrării «Liturghia Psaltică Polifonică» întocmită de Prof. N. Lungu.

4. — *Tem. Nr. 22023/950.* Regulamentul pentru organizarea și funcționarea școlilor monahale și programa analitică a acestor școli. Comisiunea găsimd că atât regulamentul în cauză cât și programa analitică sunt judicios întocmite, corespund stărilor și trebuințelor vieții mănăstirești și imperativelor vremii, propune aprobarea lor.

Sf. Sinod primește cu unanimitate de voturi propunerea Comisiunii și aprobă regulamentul și programa în cauză.

5. — *Tem. Nr. 22022/950.* Referatul Părintelui inspector V. Anania asupra organizării cursurilor de pregătire în particular a personalului mănăstiresc, pentru completarea claselor elementare din ciclul I și II. La propunerea Comisiunii:

a) *Sf. Sinod ratifică inițiativa luată de I. P. S. Patriarh pentru organizarea acestor cursuri;*

b) *Se ia act de activitatea desfășurată în cursul anului școlar expirat;*

c) *Se aprobă continuarea lor și pe anul școlar viitor 1950/51 la mândstirile în care nu vor putea lua ființă școli monahale.*

d) *PP. SS. Chiriarhi vor aduce mulțumiri tuturor ostenitorilor pentru reușita acestor cursuri;*

e) *Sf. Sinod aduce mulțumiri Părintelui inspector V. Anania, care a depus tot interesul la organizarea, îndrumarea și inspecția acestor cursuri de pregătire monahală.*

La orele 14 I. P. S. Patriarh suspendă ședința și anunță reluarea ei după amiază.

Ședința de după amiază.

I. P. S. Patriarh redeschide ședința la orele 17, de față fiind și Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor.

Este introdus în sala de ședințe a Sf. Sinod Prea Cuviosul Arhimandrit Vasile Samaha, delegatul Prea Fericirii Sale Patriarhul Alexandru al III-lea al Antiohiei și al întregului Orient, care după rostirea cuvântării anexate la sumar sub Nr. 1 și după citirea decretului dat de acea Patriarhie, anexat sub Nr. 2, înmânează I. P. S. și Prea Fericitului Patriarh Justinian insemnele ordinului Sfinților Apostoli Petru și Pavel, cel mai înalt ordin al Patriarhiei de Antiohia.

I. P. S. Patriarh Justinian, fiind împodobit chiar de P. Cuv. Arhimandrit cu insemnele numelui ordin și care constau d'n cordon și stea, rostește cuvântarea de răspuns de sub anexa Nr. 3.

Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor și toți PP. SS. Membri ai Sf. Sinod prezintă felicitări I. P. S. Patriarh Justinian pentru înalta decorație primită.

Incheindu-se acest act solemn, P. Cuv. Arhimandrit Vasile Samaha se retrage din ședință și se intră în ordinea de zi.

Tem. Nr. 22637/950. I. P. S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, președintele Comisiunii pentru doctrină, viață religioasă și mănăstiri, dă citire comunicării făcută de I. P. S. Patriarh Justinian privitor la introducerea vieții de obște în mănăstiri.

Având în vedere deplina canonicitate a acestei comunicări, care tinde la așezarea monahismului din cuprinsul Patriarhiei noastre pe vechile sale temelii;

Ținând seama că dintre cele două feluri de viață mănăstirească, idioritmă și obștească, singurul care s'a dovedit și propriu și rodnic pentru mănăstirile noastre și petrecătorii lor, a fost traiul de obște;

Luând în considerare că poruncile statutare și punerea lor în practică, prin reformele școlare și noul cadru de orientare practică, nu pot fi aduse la îndeplinire decât numai într'o viață obștească;

Și că aducerea la îndeplinire a acestor porunci constituie condiția de viață a mănăstirilor noastre, ca și admiterea lor în sânul mării obști românești;

Comisiunea pentru doctrină și viață religioasă își însușește comunicarea I. P. S. Patriarh și face propuneri pentru aprobarea celor patru puncte din comunicarea I. P. S. Sale.

În privința aplicării celor patru puncte, Comisiunea crede că ea ar trebui să se facă în timp mai îndelungat și în urma studierii de către Chiriarhi, a condițiilor locale de aplicare.

În urma discuțiilor la care iau parte toți PP. SS. Chiriarhi și pe baza lămuririlor date verbal de I. P. S. Patriarh Justinian, Sf. Sinod, cu unanimitate de voturi hotărăște:

1. — Pe temeiul dispozițiilor canonice și ale Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, în aplicarea articolelor 83 și 196, se institue în toate mănăstirile din cuprinsul Patriarhiei Române, sistemul vieții chinovitice — de obște.

2. Toată averea imobilă și mobilă aflată în chiliile mănăstirești, ca proprietate privată (personală) a monahilor și monahiilor, se trece în proprietatea comună a mănăstirii respective, conform art. 196 din Statut, ca persoană juridică și de drept public, în conformitate cu art. 186 din Statut.

3. — Odată cu inventarierea acestor bunuri, care se va face de către o comisiune instituită de chiriarhul respectiv, se va stabili spațiul locativ, potrivit normelor generale în vigoare, atribuindu-se chiliile respective viețuitorilor din mănăstire, în raport cu necesitățile și numărul persoanelor, iar chiliile disponibile vor rămâne la dispoziția eparhiei respective, care le va destina, împreună cu mobilierul lor, drept case de odihnă pentru clerul și funcționarii eparhiei.

4. — Pentru respectarea dispozițiilor canonice și a bunei rânduieli a vieții monahale, se interzice cu desăvârșire tuturor monahilor și monahiilor, primirea în chiliile lor a persoanelor străine de mănăstire, cât și orice fel de angajamente de lucru, convenții, transacții etc., cu persoane sau instituții din afara mănăstirii. Convorbirile cu rudele sau cunoscuții din afara mănăstirii, vor avea loc la cancelaria stăreției, cu aprobarea prealabilă a starețului sau stareței, iar găzduirea lor la arhondaricul mănăstirii.

Cine va călca această rânduială să fie exclus din mănăstire.

Pentru examinarea situației Părintelui Andrei Coman, Vicar la Episcopia Oradiei, la propunerea I. P. S. Patriarh Justinian, se hotărăște:

Sf. Sinod autoriză pe I. P. S. Patriarh Justinian să ia toate măsurile pentru rezolvarea situației Părintelui Coman, Vicar la Episcopia Oradiei.

I. P. S. Patriarh Justinian, părăsind ședința roagă pe I. P. S. Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei să conducă desbaterile Sf. Sinod în calitate de președinte.

I. P. S. Sa ocupe scaunul prezidial.

P. S. Episcop Teofil al Romanului, raportorul Comisiunii pentru doctrină, viață religioasă și pentru mănăstiri, dă citire referatelor Comisiunii asupra următoarelor acte:

1. — Tem. Nr. 22290/1950. Referatul asupra inițiativelor luate de I. P. S. Patriarh Justinian pentru:

a) Organizarea, pe lângă Institutul Biblic și de Misiune, a unei școli de formare a cadrelor de conducere ale atelierelor mănăstirești;

b) Organizarea, în mănăstiri, de ateliere de țesut covoare, cusături și costume naționale destinate exportului, pe baza unei convenții încheiate de Patriarhie cu Soc. de Stat «Româno-Export»;

c) Colectarea de plante medicinale, cu ajutorul mănăstirilor, pentru care se studiază încheierea unui protocol cu Soc. de Stat «Plafar»;

d) Organizarea de centre apicole în mănăstiri, și,

e) Intervenția pentru organizarea cooperativelor meșteșugărești în mănăstiri, lucrarea acestora încadrându-se în cooperativele meșteșugărești de Stat.

Comisiunea face următoarele propuneri:

1. Să se ia act de importante și fericite realizări privitoare la noul cadru de orientare practică și organizare a îndeletnicirilor mănăstirești în cuprinsul art. 77 și 78 din Statut.

2. — Să se aducă vii mulțumiri I. P. S. Sale Patriarhului Justinian pentru inițiativele, pentru stăruința în realizare și pentru găsirea celor mai bune modalități de plata și plasarea produselor manuale mănăstirești.

3. — Să se urgenteze înființarea cooperativelor meșteșugărești în mănăstiri, pentru marile avantagii pe care le oferă asemenea cooperative.

4. — Administrația Patriarhală, prin organele sale, să sporească stăruința pe lângă Comisiunea de organizarea cooperativelor meșteșugărești, pentru admiterea în statutul lor a clauzelor puse de I. P. S. Patriarh, sau măcar pentru consemnarea lor într-o convenție specială, întrucât adresa Nr. 58145/1950 a Comisiunii mai sus pome-

nite (C. O. C.) nu este satisfăcătoare, iar art. 4, 5, 10, 16, 18, 24, 25, 27, 36 și 45 din Statutul cooperativei de producție meșteșugărească și casnică pot fi în contradicție cu patrimoniul, cu disciplina și cu organizarea canonică a mănăstirilor.

În urma discuțiilor la care iau parte toți PP. SS. Membri prezenți, I. P. S. Președinte, punând la vot propunerea Comisiunii, se hotărăște:

Sf. Sinod ia act de fericitele realizări privitoare la noul cadru de orientare practică din mănăstiri și exprimă cele mai vii mulțumiri I. P. S. Patriarh pentru inițiativele și stăruințele depuse pentru aceste realizări.

Sf. Sinod roagă pe I. P. S. Patriarh Justinian să trateze cu autoritățile respective realizarea cooperativelor meșteșugărești în mănăstiri, ținând seama ca organizarea lor să nu fie în contradicție cu patrimoniul, cu disciplina și cu organizarea canonică a mănăstirilor.

2. — *Tem. Nr. 22639/950.* Referatul PP. SS. Episcopi Vicari Patriarhali, privind ilustrarea Cărții de rugăciuni. Comisiunea propune angajarea pictorului C. Cenan din Arad, cu ilustrarea acestei cărți. Însă D-sa va ține seama de subiectele și indicațiunile fixate de I. P. S. Mitropolit Firmilian, în manuscrisul aprobat de Sf. Sinod.

I. P. S. Mitropolit Firmilian explică rostul acestor propuneri și cere ca pictorul să nu lucreze după imaginație, ci după modelele date. Punându-se la vot propunerea Comisiunii, se hotărăște:

Sf. Sinod aprobă angajarea d-lui pictor C. Cenan din Arad, pentru ilustrarea cărții de rugăciuni. D-sa va ține seama de subiectele și indicațiunile fixate în manuscrisul aprobat de Sf. Sinod.

PP. SS. Episcopi Vicari Patriarhali, Antim Târgovișteanul și Theoctist Botoșeneanul, vor supraveghea lucrările de ilustrare ale Cărții de rugăciuni.

P. S. Episcop Nicolae Colan, raportorul Comisiunii canonică-juridică și pentru disciplină, citește rapoartele Comisiunii asupra recursurilor făcute de:

1. — *Tem. Nr. 16788/950.* Preotul Ioan Tudorache dela parohia Popești Gălbi-nași din cuprinsul Arhiepiscopiei Bucureștilor, contra hotărîrii de caterisire Nr. 291/950, dată de Consistoriul Eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor. La propunerea Comisiunii

Sf. Sinod hotărăște respingerea cereri de recurs a preotului Ioan Tudorache, întrucât n'a fost depusă în termenul prevăzut de art. 228 din Regulamentul de procedură.

2. — *Tem. Nr. 16339/950.* Preotul Gh. Popescu, dela parohia Cățelu, din Arhiepiscopia Bucureștilor, contra hotărîrii de caterisire Nr. 297/950 dată de Consistoriul Eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor. La propunerea Comisiunii:

Sf. Sinod hotărăște respingerea recursului făcut de Pr. Gh. Popescu, dela parohia Cățelu, întrucât motivele invocate sunt neintemeiate.

I. P. S. Patriarh Justinian, revenind la ședință, ocupă scaunul prezidial.

Se ia în cercetare instituirea protopopiatelor pe Regiuni și Raioane și, în urma discuțiilor la care iau parte toți PP. SS. Membri prezenți, pe temeiul lămuririlor date de Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, Sf. Sinod hotărăște:

Protopopiile se vor institui pe Regiuni și Raioane, potrivit noiei împărțiri administrative a teritoriului Republicii Populare Române.

Noile protopopiate vor lua ființă pe 1 Ianuarie 1951, după ce Adunarea Națională Bisericească va hotărî arondarea eparhiilor în conformitate cu noua împărțire a teritoriului R. P. R.

Sf. Sinod autoriză și roagă pe I. P. S. Patriarh Justinian și pe Dl. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, să intervină la forurile în drept, pentru numirea unui secretar-preot, pe lângă protopopul din centrul raional.

Tem. Nr. 22638/950. P. S. Episcop Teofil al Romanului și Hușilor, raportorul Comisiunii perfru doctrină, viață religioasă și pentru mănăstiri, dă citire referatului Comisiunii asupra comunicării și propunerilor făcute de I. P. S. Patriarh Justinian, privind catehizarea tineretului și a credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române. La propunerea Comisiunii și în urma discuțiilor la care iau parte toți PP. SS. Membri, Sf. Sinod, cu unanimitate de voturi, hotărăște:

1. — *La orele 3, în zilele de toamnă, iarnă și primăvară, și la orele 4, în zilele de vară, în fiecare Sâmbătă și ajun de sărbătoare bisericească, toți preoții oficiază Vecernica — cu participarea activă a credincioșilor la cântările și cetirile Vecerniei.*

2. — *După fiecare Vecernie, preoții, diaconii și cântăreții bisericești, vor pregăti pe credincioșii de ambele sexe și de toate vârstele, pentru serviciul Vecerniei,*

Utreniei și Liturghiei, învățându-i citirile, rugăciunile și cântările respective din cărțile de cult, din cărțile de rugăciuni, din psaltire, cazanie, din cărțile de cântări bisericești autorizate de Sf. Sinod, pentru cântarea omofonică cu poporul, acolo unde se poate și cea polifonică.

3. — După aceasta, preoții și diaconii își vor pregăti predica și cuvântul catehetic pentru a doua zi la Sf. Liturghie — pregătindu-se sufletește prin citirea rugăciunilor prevăzute în pravilă pentru cei ce săvârșesc a doua zi Sf. Liturghie, iar cântăreții vor face curățenia totală în biserică și curtea bisericii.

4. — A doua zi — Duminica sau sărbătoarea la orele 8 — toamna, iarna și primăvara și la orele 7 vara, — va începe serviciul Utreniei urmat de al Sf. Liturghii cu participarea activă a poporului de ambele sexe și de toate vârstele, la cântările, rugăciunile și citirile din cult sub conducerea cântărețului. După citirea Sf. Evanghelii — preotul sau diaconul de rând — imediat predica.

5. — În timpul când preotul și diaconul se împărtășesc — un credincios va ceti la strană cazania — după care, poporul va cânta chimonicul sub conducerea cântărețului.

6. — După Sf. Liturghie, preotul va rosti cuvântarea catehetică, cuprinzând teme din catehism sau în legătură cu o cântare ce urmează să fie învățată, sau va citi din catehism, făcând un scurt comentariu.

7. — Se vor executa câteva tropare și condace ale sfinților din cursul săptămânii — cântate de popor, apoi, un credincios va citi viața unui sfânt din cursul săptămânii.

8. — Se vor învăța cântări omofonice din cultul Bisericii noastre — fără a se trece cu programul catehetic peste orele 14 — a fiecărei Duminici sau sărbători religioase.

Comitetul parohial va da tot sprijinul său în desfășurarea programului de mai sus.

9. — Preotul va putea să țină ședințele Comitetului parohial și după masă în Duminici și sărbători, numai când în localitate nu are loc vreo adunare la căminul cultural.

10. — Deniile, ca și celelalte rândueli cultice (Vecernie, Utrenie, Liturghie, Acatiste, etc.), în celelalte zile de peste săptămână, rămân la orele obișnuite locului.

Epuizându-se toate problemele puse în ordinea de zi a Sf. Sinod, din această seară, P. S. Episcop Theoctist Botoșeneanu, Vicar Patriarhal, dă citire, în calitate de secretar,

I. Sumarului ședinței Sf. Sinod din 4 Octombrie 1950, care, pus la vot:

Se verifică și se aprobă.

II. Sumarul ședinței prime (de dimineață) din 5 Octombrie 1950, care, de asemenea:

Se verifică și se aprobă.

Avându-se în vedere că până la sfârșitul anului mai sunt unele chestiuni, asupra cărora Sf. Sinod va trebui să se pronunțe, cum este de pildă alegerea în scaunul vacant dela Oradea, etc., la propunerea I. P. S. Patriarh Jusținian,

Sf. Sinod hotărăște prorogarea ședințelor sale pentru o dată ce se va fixa de I. P. S. Patriarh.

I. P. S. Patriarh mulțumește membrilor Sf. Sinod că au răspuns la convocare, venind cu toții la ședințele Sf. Sinod, afară de P. S. Episcop Iosif al Râmnicului și Argeșului, care este suferind. Le mulțumește în același timp din toată inima, pentru felul academic în care au contribuit la rezolvarea problemelor ce s'au pus, pentru unitatea de vederi manifestată în hotărârile luate, care constituie o cheazăsie pentru întărirea Bisericii noastre și mai ales pentru promovarea bunelor legături între Stat și Biserică și roagă pe Bunul Dumnezeu ca și în viitor să ajute, să lumineze pe membrii Sf. Sinod ca toate problemele Bisericii să fie rezolvate cu toată înțelepciunea.

I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, în numele membrilor Sf. Sinod, mulțumește I. P. S. Patriarh pentru obiectivitatea și înțelepciunea cu care a condus desbaterile. Unele din hotărârile luate au o deosebită importanță pentru Biserica Ortodoxă Română, cum sunt: viața de obște în mănăstiri, problema catehizării tineretului, a salarizării clerului etc.

Asigură pe I. P. S. Sa de tot concursul membrilor Sf. Sinod pentru îndeplinirea îndatoririlor de întâistătător al Bisericii, în numele cărora promite că ori de câte ori vor fi chemați, vor da ascultare și vor veni la ședințe.

În continuare, I. P. S. Patriarh Justinian, aduce vii mulțumiri Domnului Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, pentru participarea la ședințele Sf. Sinod. Făcându-i urări de sănătate, îl roagă să nu uite Biserica și interesele ei, acolo, unde este chemat să-și spună cuvântul în legătură cu Biserica.

Domnul Ministru Stanciu Stoian mulțumește I. P. S. Patriarh pentru vorbele bune spuse la adresa Domniei Sale și face asigurarea că și de acum înainte, dorință unanimă este, ca motive de supărare să nu fie, ci numai conlucrare în cel mai larg spirit de înțelegere pentru binele poporului.

La orele 21 I. P. S. Patriarh Justinian proroagă ședințele Sf. Sinod pentru o dată ce se va comunica la timp.

Președinte

(ss) † JUSTINIAN

Patriarh

Secretar,

(ss) † THEOCTIST BOTOȘANEANU

CONFIRMĂRI DE APĂRĂTORI BISERICEȘTI, PENTRU CONSISTORIUL CENTRAL.

DECIZIUNEA Nr. 203.

NOI
JUSTINIAN

din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei
și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române,

Pe temeiul art. 90 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române;

Având în vedere dispozițiunile cuprinse în art. 189—194 din regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată bisericească;

Având în vedere rezultatul examenului ținut în fața Comisiunii instituită prin adresa Nr. 4523/1950, pentru recrutarea apărătorilor bisericești din Centrul Mitropolitan din București, examen fixat prin Înaltul ordin Nr. 9389/1950 și în baza referatului înregistrat sub Nr. 14.228/1950,

DECIDEM:

Art. 1. — Se confirmă ca apărător bisericesc pentru Consistoriul Central:

P. C. Preot Croitoru David, dela biserica Sf. Sava-Ploești.

Art. 2. — Numitul apărător bisericesc va exercita drepturile și îndatoririle ce decurg din această însărcinare, în conformitate cu prevederile Regulamentului de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată bisericească.

Art. 3. — P. C. Consilier Administrativ Patriarhal Preot Gh. Vintilescu este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data în reședința Noastră patriarhală din București, astăzi 12 Decembrie 1950.

† JUSTINIAN

Patriarh

CONFIRMAREA NOILOR MEMBRI AI ADUNĂRII EPARHIALE A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR.

D E C I Z I U N E A Nr. 204.

N O I
J U S T I N I A N

din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei
și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române,

Având în vedere propunerile făcute de I. P. S. Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Sucevei Nr. 11895/1950, cu privire la completarea locurilor de membri în Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Iașilor, în urma arondării Eparhiilor, hotărâtă de Sfântul Sinod în ședința sa din 4 Octombrie 1950, făcută în baza noii împărțiri administrative a teritoriului Republicii Populare Române;

Pe temeiul art. 123 din Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționarea organelor centrale deliberative, administrative și executive din Patriarhia Română, votat de Adunarea Națională Bisericească la 26 Februarie 1950, aprobat de Ministerul Cultelor prin Decizia Nr. 28133/1950, în calitate de Președinte al Consiliului Național Bisericesc,

D E C I D E M:

Art. 1. — Confirmăm înlocuirea foștilor membri ai Adunării Eparhiale provizorii a Arhiepiscopiei Iașilor, care nu mai sunt în cuprinsul acestei Eparhii, cu următorii membri propuși de I. P. S. Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei, și anume:

a) P. C. Pr. Pavel Mihail, dela parohia Eanu din Iași, în locul P. C. Pr. Mihail Gavrileșcu, protopop din Piatra Neamț;

b) Dl. Constantin Cracană, președintele Comitetului Provizoriu al orașului republican Iași, în locul D-lui Andrei Cojocar, din Bicz-Neamț;

c) Dl. Profesor Universitar Mihail Răvărut, Iași, în locul D-lui Ioan Floș din Tg. Neamț.

Art. 2. — P. C. Pr. N. Cazacu, Secretarul Consiliului Național Bisericesc, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Dată în reședința Noastră patriarhală din București, astăzi 20 Decembrie 1950.

† JUSTINIAN
Patriarh

SITUAȚIA BUNURILOR CARE AU APARTINUT FOSTELOR REUNIUNI, ASOCIAȚII SAU SOCIETĂȚI CU CARACTER BISERICESC

D E C I Z I U N E A Nr 205.

N O I
J U S T I N I A N,

din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei
și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere dispozițiunile art. 28 și 29 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române; art. 23 din Regulamentul pentru administrarea averilor bisericești, precum și art. 1 și 2 din Deciziunea Patriarhală Nr. 98 din 24 Octombrie 1949,

D E C I D E M:

Art. 1. — Pentru o mai bună administrare și chivernisire a bunurilor, drepturilor și intereselor, care au aparținut fostelor reuniuni, societăți sau asociații cu caracter bisericesc și care prin desființarea acestora, au trecut asupra Consiliilor parohiale dela bisericile unde acestea și-au avut sediul, cu începere dela data prezentei Deciziuni, se aduc următoarele modificări art. 1 și 2 din Deciziunea Patriarhală Nr. 98/1949:

a) Toate bunurile — mobile și imobile — drepturile și interesele fostelor asociații, reuniuni sau societăți cu caracter bisericesc, trec de drept în proprietatea și posesiunea parohiilor în raza cărora acestea se găsesc.

b) Parohiile vizate de al. a) vor proceda, de îndată, la identificarea acestor bunuri, întocmind procesele-verbale respective de situație, inventariere și luarea lor în primire.

c) Pentru ușurarea lucrărilor de identificare a acestor bunuri, drepturi și interese, parohiile în cuprinsul cărora asociațiile desființate și-au avut sediul, vor face cunoscut Chiriarhiilor, prin ajutorul Comitetelor Parohiale respective, din ce a fost compus patrimoniul fiecărei asociații desființate, sediul secțiunilor secundare de activitate, locul unde se găsesc bunurile, drepturile și interesele, în primirea cui se găsesc, elementele necesare identificării acestora — titluri de proprietate, dimensiuni, vecinătăți, evaluare, componența, quantumul creanțelor, precum și parohiile în raza cărora aceste bunuri, drepturi și interese se găsesc și care sunt obligate să le ia în primire, conform prezentei Deciziuni.

d) Parohiile în cuprinsul cărora se găsesc bunurile, după ce vor întocmi dosarele respective, așa cum se arată mai sus, le vor înainta Consiliilor Eparhiale, pentru a lua act de lucrări și a dispune trecerea definitivă a bunurilor în inventarele lor.

e) Odată inventariate și luate în primire, aceste bunuri se consideră ca făcând parte din patrimoniul fiecărei parohii, unde acestea se găsesc și vor fi administrate în conformitate cu dispozițiunile Statutului pentru organizarea Bisericii Ortodoxe Române și Regulamentelor în vigoare.

Art. 2. — Directorul Administrației Patriarhale este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data în Reședința Noastră Patriarhală din București, astăzi, 8 Decembrie 1950.

† JUSTINIAN
Patriarh

FIXAREA CONFERINTELOR PROTOPOPEȘTI PENTRU ANUL 1951.

D E C I Z I U N E A Nr. 206.

N O I

J U S T I N I A N

din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române,

În conformitate cu dispozițiunile art. 138 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române;

Având în vedere hotărîrea Sinodului Permanent, luată în Ședința dela 21 Iulie 1949;

Având în vedere prevederile art. 54, lit. o, din Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționarea organelor centrale deliberative, administrative și executive din Patriarhia Ortodoxă Română, și pe temeiul art. 5 din același Regulament, în calitate Noastră de Președinte al Sinodului Permanent,

D E C I D E M:

Art. 1. — Conferințele clerului pe anul 1951 vor funcționa pe Protopopiate, în întreaga Biserică Ortodoxă Română, odată pe lună, la datele fixate în prezenta Decizie.

În vederea desfășurării programelor acestor conferințe, toți preoții și diaconii sunt obligați să studieze toate articolele din revistele:

- «Biserica Ortodoxă Română»,
- «Studii Teologice»,
- «Ortodoxia»,

precum și celelalte publicații trimise de la Centrul Patriarhiei.

Art. 2. — La conferințe se vor debate toate temele stabilite în prezenta Decizie, cât și cele locale, comunicate Protopopiatelor de către Eparhiile respective.

Art. 3. — Conferințele clerului se țin la sediul tuturor Protoierilor de Raioane și al celor raionale din capitalele de Regiune, la următoarele date:

- Joi 25 Ianuarie 1951,
- Marți 27 Februarie 1951,
- Marți 27 Martie 1951,
- Miercuri 2 Mai 1951,
- Joi 24 Mai 1951,
- Marți 26 Iunie 1951,
- Joi 26 Iulie 1951,
- Luni 27 August 1951,
- Joi 27 Septembrie 1951,
- Miercuri 24 Octombrie 1951,
- Marți 27 Noiembrie 1951,
- Vineri 28 Decembrie 1951.

Art. 4. — Programul zilnic al fiecărei conferințe se fixează astfel:

- de la orele 8-11, Utrenia și Sf. Liturghie, cu predică;
- de la orele 11-12, discuțiuni din domeniul Liturgic, privitor la felul cum s'au desfășurat Sfintele Slujbe; discuțiuni în legătură cu predica rostită (critica negativă și pozitivă);

- de la orele 12-13 problemele de ordin duhovnicesc și predicatorial;

- de la orele 13-14 masa;

- de la orele 14-15 raportul scris despre activitatea pastorală a fiecărui preot între conferințe, discutarea cazurilor pastorale mai deosebite: îndrumări în toate ramurile de activitate parhială și prezentarea spre viză Protopopului și organelor de inspecție a caietelor speciale, cu rezumatul lecturii și a caietelor cu schițele de plan ale predicilor și catehezelor ținute;

- de la orele 15-16, lămurirea problemelor de actualitate ce interesează Biserica și clerul;

- de la orele 16-17, aprofundarea cunoștințelor teologice și combaterea rătăcirilor de la credință;

- de la orele 17-18, probleme speciale, fixate de Eparhie și rugăciunea de încheiere.

Art. 5. — Participarea la conferințe este obligatorie pentru toți preoții și diaconii din Protopopiat. Trei absențe consecutive, nemotivate, atrag

după sine destituirea din funcție a preotului sau a diaconului respectiv. Nu se pot motiva decât absențele care provin din forță majoră sau pentru cazuri de înmormântări în parohie. Motivările se fac de către Protopopi. Cererea de motivare ca și motivarea se fac în scris. Nu se admit nici întârzierile.

În zilele și la ora fixată, toți preoții din Protopopiat vor fi prezenți în biserica designată la sediul raional, pregătiți sufletește și canoniceste pentru a putea sluji la Sf. Liturghie și a se împărtăși cu toții din același potir. Vor sluji la altar, în sobor, numai jumătate din cei prezenți, — protia având-o preotul cel mai mare în grad ierarhic și la rang egal, cel mai vechiu în hirotonie sau hirotesie — iar cealaltă jumătate conduce strana și dă răspunsurile liturgice. Se împărtășesc însă toți.

Art. 6. — Conferințele vor fi prezidate de către Protopop, dacă a urmat cursurile de îndrumare misionară de pe lângă un Institut Teologic de grad Universitar și a trecut examenul respectiv; dacă nu le are, președinția se dă preotului care a fost la cursuri și a luat examenul cu media cea mai mare. La medii egale, președinția se dă celui cu distincție bisericască mai mare și, în lipsă, celui mai vechiu în hirotonie.

Unul din preoții mai tineri va fi secretarul conferinței.

Președintele și secretarul dețin aceste sarcini și onoruri timp de un an.

Programa analitică și ordinea de zi se vor executa în întregime și la datele fixate. Nu se admite nicidecum abatere sau amânare.

Despre fiecare întrunire, în conferință, se întocmește proces-verbal concis, din care să se vadă că programul zilei s'a executat în întregime, cine a luat parte la discuții și concluzia la care s'a ajuns la fiecare punct în parte. Procesele-verbale se semnează de președinte și secretar și se păstrează în arhiva protopopească, formând dosar aparte împreună cu lucrările scrise (dări de seamă, predici, observațiuni, etc.).

Se atrage atențiunea că vor fi controlate de organele de inspecție ale Eparhiei.

Masa se ia împreună, cu merinde aduse de fiecare.

Art 7. A. — Se fixează următoarele teme pentru predici:

1. Pentru Joi 25 Ianuarie 1951: «Cuvânt de învățătură la ziua Sf. Ierarh Grigore Teologul».

2. Pentru Marți 27 Februarie 1951: «Cuvânt de învățătură despre vremea Triodului».

3. Pentru Marți 27 Martie 1951: «Omilie mare la Duminica III-a din Postul Mare».

4. Pentru Miercuri 2 Mai 1951: «Fericiti cei ce n'au văzut și au crezut» (Ioan XX, 29).

5. Pentru Joi 24 Mai 1951: «Inchinarea în duh și adevăr» (Ioan IV, 23-24).

6. Pentru Marți 26 Iunie 1951: «Veniți după Mine» (Matei IV, 19).

7. Pentru Joi 26 Iulie 1951: «Omilie mică la Evanghelia din Duminica VI-a după Rusalii» (Matei IX, 1-8).

8. Pentru Luni 27 August: «Panegiric la Tăierea capului Sf. Ioan Botezătorul».

9. Pentru Joi 27 Septembrie 1951: «Fiți dar milostivi precum și Tatăl vostru milostiv este (Luca VI, 36).

10. Pentru Miercuri 24 Octombrie 1951: «**Indrăsnește fiică, credința ta te-a mântuit, mergi în pace**» (Luca VIII, 48).
11. Pentru Marți 27 Noembrie 1951: «**Cuvânt la Sf. Apostol Andrei**».
12. Pentru Vineri 28 Decembrie 1951: «**Cuvântare la Anul Nou**».

B. Pentru problemele de ordin duhovnicesc și predicatorial (punctul f al art. 138 din Statut), se fixează următoarele teme:

1. Pentru Joi 25 Ianuarie 1951: «**Sensul preoției la Sfinții părinți**» (vezi art. de Pr. Prof. Spiridon Căndea din «*Studii Teologice*» Nr. 3—6 din 1950).

2. Pentru Marți 27 Februarie 1951: «**Binația Liturghiei**» (vezi art. de Pr. Prof. P. Vintilescu din «*Studii Teologice*» Nr. 3—6/1950 și «Comuni-eatul Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române» din «*B.O.R.*» Nr. 7—9/1950, pag. 486).

3. Pentru Marți 27 Martie 1951: «**Predică și predicator în vremea noastră**» (vezi art. Pr. Prof. Grigore Cristescu din «*Studii Teologice*» Nr. 3—6/1950).

4. Pentru Miercuri 2 Mai 1951: «**Materialul catehetic**» din «*Calendarul Creștinului Ortodox pe anul 1950*» (edit. Inst. Biblic și de Misiune Ortodoxă).

5. Pentru Joi 24 Mai 1951: «**Probleme de pedagogie catehetică**» (vezi art. Pr. Prof. Mihail Bulacu din «*Studii Teologice*» Nr. 3—6/1950).

6. Pentru Marți 26 Iunie 1951: «**Folclorul muzical religios în legătură cu lucrarea de catehizare**» (vezi art. Pr. Prof. Gh. Șoima din «*Studii Teologice*» Nr. 3—6/1950).

7. Pentru Joi 26 Iulie 1951: «**Nota caracteristică a cuvântărilor bisericesti din vol. II ale I. P. S. Mitropolit Nicolae Crutițki**», apărut în editura Inst. Biblic și de Misiune Ortodoxă.

8. Pentru Luni 27 August 1951: «**Materialul predicatorial și catehetic din cuvântările bisericesti din vol. II ale I. P. S. Mitropolit Nicolae Crutițki**», apărut în editura Inst. Biblic și de Misiune Ortodoxă.

9. Pentru Joi 27 Septembrie 1951: «**Cum se face predarea unui subiect de catehism și rugăciune**».

10. Pentru Miercuri 24 Octombrie 1951: «**Cântarea bisericească în cadrul unei ore de catehizare**».

11. Pentru Marți 27 Noembrie 1951: «**Materialul catehetic și predicatorial din «Indrumătorul Pastoral pe 1951»** (editura Inst. Biblic și de Misiune Ortodoxă).

12. Pentru Vineri 28 Decembrie 1951: «**Ce rol se poate atribui copiilor pentru a lua parte activă la serviciile divine**».

C. Cu privire la îndrumarea preoților în toate ramurile de activitate parohială, se fixează următoarele teme:

1. Pentru Joi 25 Ianuarie 1951: «**Condițiunile canonice pentru materiile ce se întrebuintează la Sf. Liturghie**» (prescuri, vin și apă); «**Insemnătatea întrebuintării lumânărilor dela turnătorile rituale, în cultul divin**» și «**Cântarea omofonă în biserică**» (după indicațiile date la cursurile de îndrumare misionară).

2. Pentru Marți 27 Februarie 1951: «Examenele de capacitate, definitivare, promovare și selecționare a clerului și notările administrative» (vezi Regulamentul pentru numirea și transferarea clerului d'n parohii, în «B.O.R.» Nr. 7—9/950, art. 1—26).

3. Pentru Marți 27 Martie 1951: «Importanța canonică și pastorală a vizitei I.P.S. Patriarh Justinian în Eparhiile din Transilvania» (vezi «B.O.R.» Nr. 2/950).

4. Pentru Miercuri 2 Mai 1951: «Invățămintele pentru cler ce se desprind din sărbătorirea unui sfert de veac dela înființarea Patriarhiei Române» și «Lucrările Sf. Sinod și ale Adunării Naționale Bisericești din Februarie 1950» (vezi «B.O.R.» Nr. 3—6/950).

5. Pentru Joi 24 Mai 1951: «Alte momente importante din viața bisericească a Patriarhiei Române, în cursul anului 1950» (despre înscăunări și noi hirotonii de ierarhi, sfântirea Sf. și Marelui M'r, I.P.S. Patriarh Athenagora, publicații la Patriarhia Română, din «B.O.R.» Nr. 3—6/950 și Nr. 10—12/950).

6. Pentru Marți 26 Iunie 1951: «Instanțele disciplinare și de judecată bisericească, competență, pedepse și aplicarea lor, abateri și delikte» (vezi art. 1—66 din Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române din «B.O.R.» Nr. 1/950).

7. Pentru Joi 26 Iulie 1951: «Procedura, judecarea proceselor, probe și mărturii, etc.» (vezi art. 67—252 din același Regulament).

8. Pentru Luni 27 August 1951: «Alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor parohiale și protoponești» (vezi Regulamentul publicat în «B.O.R.» Nr. 7—9/950, art. 1—62).

9. Pentru Joi 27-Septembrie 1951: «Alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor eparhiale» (vezi Regulamentul publicat în «B.O.R.» Nr. 7—9/950, art. 63—144).

10. Pentru Miercuri 24 Octombrie 1951: «Organizarea centrală a Patriarhiei Ortodoxe Române (vezi Regulamentul organelor centrale din Patriarhia Română, în «B.O.R.» Nr. 7—9/950 art. 1—133).

11. Pentru Marți 27 Noembrie 1951: «Aministrația Patriarhală și instituțiile anexe» (vezi art. 134—289 din Regulamentul organelor centrale, și normele privitoare la pictura bisericească, în «B.O.R.» Nr. 7—9 950).

12. Pentru Vineri 28 Decembrie 1951: «Bunurile bisericești debândirea, administrarea și înstrăinarea lor» (vezi Regulamentul pentru administrarea averilor bisericești, în «B.O.R.» Nr. 7—9/950).

D. Se fixează următoarele teme de dezvoltat, în cece privește lămurirea problemelor de actualitate ce interesează Biserica și clerul:

1. Pentru Joi 25 Ianuarie 1951: «Culte religioase d'n Republica Populară Română și lupta pentru apărarea păcii» (vezi art. D-lui Al. Cernădulescu, din «Ortodoxia» Nr. 2/950, pag. 199—230, ca și partea privitoare la această chestiune, în «Ortodoxia» Nr. 4/950).

2. Pentru Marți 27 Februarie 1951: «Biserica Ortodoxă Română și lupta pentru apărarea păcii» (vezi Apelul, comunicatele, adezun'le și art. D-lui Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, din «Ortodoxia» Nr. 1/1950, pag. 5—44 și I.P.S. Elie Karam. Mitropolitul Libanului, «Apelul dela Stockholm», din «Ortodoxia» Nr. 2/950, pag. 323—325 și «Biserica

Ortodoxă și lupta pentru apărarea păcii» din «Ortodoxia» Nr. 3/950, pag. 341—359.

3. Pentru Marți 27 Martie 1951: «**Pacea internațională ca misiune morală**» (vezi art. de Kraseninnicov din «Ortodoxia» Nr. 1/950, pag. 45-55) și «**Vaticanul, un dușman al păcii**», de Pr. Prof. Liviu Stan, din «Ortodoxia» Nr. 3/950, pag. 354 și «**Misiunea creștinismului în lumea contemporană**» (vezi art. de Kraseninnicov, din «Ortodoxia» Nr. 1/950, pag. 88—107).

4. Pentru Miercuri 2 Mai 1951: «**Alianța încheiată de Bisericile Ortodoxe Rusă și Română, în vederea desfășurării unei acțiuni comune pentru apărarea păcii. Consfățuirea dela Moscova din Mai 1950**» (vezi art. din «Ortodoxia» Nr. 2/950, pag. 173—198).

5. Pentru Joi 24 Mai 1951: «**Probleme și curente creștine actuale**» (vezi art. de Pr. Prof. I. Coman din «Ortodoxia» Nr. 1/950, pag. 141—157) și «**Amsterdamul și Ortodoxia**», de Razumovschi (vezi «Ortodoxia» Nr. 3/950, pag. 440—476).

6. Pentru Marți 26 Iunie 1951: «**Ortodoxia și activismul omului**» (vezi art. Pr. Prof. D. Belu din «Studii Teologice» Nr. 1-2/950).

7. Pentru Joi 26 Iulie 1951: «**Organizarea sinodală a Bisericii Ortodoxe Române în paralelă cu cezaro-papismul catolic**» (vezi art. de Pr. Prof. I. Coman din «Studii Teologice» Nr. 1-2/950) și «**Acțiunea politică a Vaticanului**» de C. S. Apolzanu din «Ortodoxia» Nr. 1/950, pag. 158—168).

8. Pentru Luni 27 August 1951: «**Ortodoxia în trecutul Europei centrale**» (vezi art. Pr. Prof. Milan Șesan din «Studii Teologice» Nr. 1-2/950).

9. Pentru Joi 27 Septembrie 1951: «**Romano-Catolicismul în lumina teologiei fundamentale**» (vezi art. Pr. Prof. Petru Rezuș din «Ortodoxia» Nr. 3/950, pag. 363).

10. Pentru Miercuri 24 Octombrie 1951: «**Despre canonizarea sfinților în Biserica Ortodoxă**» (vezi art. Pr. Prof. Liviu Stan din «Ortodoxia» Nr. 2/950, pag. 260—278).

11. Pentru Marți 27 Noembrie 1951: «**Religia și Biserica în U.R.S.S.**» (vezi art. de conf. I. Nagrescu din «Studii Teologice» Nr. 3—6/950) și art. «**Biserica Ortodoxă Rusă în U.R.S.S.**» de Pr. P. Statov, din «Ortodoxia» Nr. 1/950, pag. 56).

12. Pentru Vineri 28 Decembrie 1951: «**Cosmopolitismul în literatură, artă și știință**» (vezi art. diac. prof. E. Vasilescu din «Studii Teologice» Nr. 1-2/950, pag. 111—124).

E. Cu privire la aprofundarea cunoștințelor teologice și combaterea rătăcirilor dela credință, se fixează următoarele teme:

1. Pentru Joi 25 Ianuarie 1951: «**Condițiile însușirii mântuirii**» (vezi art. Prof. N. Chițescu din «Studii Teologice» Nr. 1-2/950) și «**Ortodoxie și Protestantism**» de același autor (vezi «Ortodoxia» Nr. 3/950, pag. 383—439).

2. Pentru Marți 27 Februarie 1951: «**Sfintele Taine**» (vezi art. Prof. diac. E. Vasilescu în «Studii Teologice» Nr. 1-2/950).

3. Pentru Marți 27 Martie 1951: «**Epistolele Sf. Ap. Pavel: Doctrină, probleme pastorale și sociale**».

4. Pentru Miercuri 2 Mai 1951: «**Ideile teologice fundamentale ale**

Evangeliei» (vezi art. Pr. Prof. Sofron Vlad din «Studii Teologice» Nr. 3—6/950).

5. Pentru Joi 24 Mai 1951: «**Combaterea falselor revelații**» (vezi art. Prof. N. Mladin din «Studii Teologice» Nr. 3—6/950).

6. Pentru Marți 26 Iunie 1951: «**Temeiurile biblice și patristice ale ierarhiei bisericești**» (vezi art. Pr. Prof. N. Ciudin din «Studii Teologice» Nr. 3—6/950).

7. Pentru Joi 26 Iulie 1951: «**Superstițiile și obscurantismul mistic**» (vezi art. Pr. Prof. Liviu Stan din «Studii Teologice» Nr. 3—6/950).

8. Pentru Luni 27 August 1951: «**Invățătura despre Maica Domnului la ortodocși și la catolici**» (vezi art. «Dogma romano-catolică despre Înălțarea cu trupul a Maicii Domnului» din «Ortodoxia» Nr. 4/950).

9. Pentru Joi 27 Septembrie 1951: «**Problema interconfesională a revelației divine**» (vezi art. Pr. Prof. Petru Rezuș din «Ortodoxia» Nr. 2/950, pag. 233—259).

10. Pentru Miercuri 24 Octombrie 1951: «**Eshatologia ortodoxă, în comparație cu cea romano-catolică**» (vezi art. Pr. Prof. I. Petreună din «Studii Teologice» Nr. 7-8/950).

11. Pentru Marți 27 Noembrie 1951: «**Privire istorică asupra schismelor, ereziilor și sectelor**» (vezi art. D-lui Prof. T. M. Popescu din «Studii Teologice» Nr. 7-8/950).

12. Pentru Vineri 28 Decembrie 1951: «**Texte din Vechiul Testament interpretate fals de către sectanți**» (vezi art. Pr. At. Negoită din «Studii Teologice» Nr. 3—6/950).

Art. 8. — Metoda de lucru: Preoții studiază acasă înainte de întrunirea în conferință, articolele și cărțile indicate la fiecare subiect, făcând rezumate scurte în caiete speciale, pe care, în cadrul programului conferinței — între orele 14 și 15 — le vor prezenta spre viză Protopopului și organelor de inspecție care vor fi prezente, împreună cu caietul schițelor de predici rostite și ale catehezelor ținute în fața credincioșilor.

În cadrul conferinței se face numai prelucrarea orală a chestiunilor indicate.

Art. 9. — Prezenta Deciziune este obligatorie pentru toată Patriarhia Română.

Art. 10. — Înalt Prea Sfințitii și Prea Sfințitii Chiriarhi vor supraveghea, prin organele executive și de inspecție eparhiale, exacta aducere la îndeplinire a prezentei Deciziuni, comunicând din timp Protoieriilor probleme speciale locale, conform art. 4, al. ultim din prezenta Deciziune.

Data în Reședința Noastră Patriarhală din București, astăzi 20 Decembrie 1950.

† J U S T I N I A N

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

P. S. În cazul când s'ar schimba zilele pentru primirea salariilor, atunci se vor schimba și zilele fixate pentru conferințe.

STABILIREA DREPTURILOR DE SALARIZARE ALE CLERICILOR CARE DEȚIN FUNCȚIUNI ÎN ADMINISTRAȚIA BISERICESCĂ.

DECIZIUNEA Nr. 207.

N O I
J U S T I N I A N,

Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Pe temeiul art. 30 lit. b și art. 90 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române;

Având în vedere hotărîrea Sf. Sinod din 5 Octombrie 1950, comunicată cu adresa Administrației Patriarhale Nr. 22562/1950, privind întregirea salariilor preoților și diaconilor din veniturile parohiilor;

Considerând că în baza dispozițiilor de mai sus, salariile preoților și diaconilor din cuprinsul Patriarhiei Române s'au majorat, până la echivalentul salariilor membrilor din corpul didactic;

Având în vedere că, în urma acestei majorări a salariilor clerului în general, salariile clericilor din administrația bisericească au rămas aceleași;

Ținând seama de dispozițiile cuprinse în adresa Nr. 21911 din 29 Iulie 1950 a Ministerului Cultelor, Oficiul Juridic, înregistrată la Sf. Arhiepiscopie a Bucureștilor sub Nr. 9721/1950, prin care se menționează că «regulele financiare în materie de salarizare fixate pentru Instituțiile și întreprinderile de Stat, nu se aplică în mod obligatoriu decât personalului care primește retribuții dela Stat», și că «în cadrul organizațiilor cultelor, când este vorba de fonduri care provin din venituri proprii și nu afectează bugetul general al Statului, aceste reguli nu sunt obligatorii, cultele putându-le adapta după nevoile și necesitățile lor»;

Având în vedere că, potrivit hotărîrii Consiliului de Miniștri din 20 Octombrie 1950, cumulul de funcțiuni este admis în caz de necesitate și cu aprobarea unității superioare tutelare, cu obligația ca cei în cauză să îndeplinească orele de program în întreprinderea sau instituția de bază și cu îndreptățirea de a fi retribuiți pentru fiecare funcțiune, pentru munca pe care o prestează, cu cota parte a salariului respectiv și numai pentru orele efectiv prestate (art. 1, 2 și 5);

Ținând seama de faptul că, între membrii clerului sunt unii cari, pe lângă funcțiunea principală ce dețin în administrația bisericească, prestează serviciu și la parohiile unde își au îmbisericirea, iar alții pe lângă posturile dela parohii dețin anumite funcțiuni la alte instituții, fiind retribuiți cu salariul corespunzător postului ce dețin;

D E C I D E M:

Art. 1. — Clericii din Administrația Bisericească, cum și cei cari mai dețin o a doua funcțiune îngăduită de normele privitoare la cumul, din cuprinsul Patriarhiei Române, pot primi — cu aprobarea forurilor bisericești competente — din bugetele proprii ale parohiilor unde slujesc pentru

îmbisericire, până la jumătate din salariul categoriei și coeficientului respectiv, conform adresei Nr. 22562/1950 a Administrației Patriarhale;

În acest scop, posturile lor vor fi prevăzute la parohiile respective cu salariul categoriei respective, calculate pentru Consilierii Administrativi, Inspectorii Bisericești și Secretarii Patriarhali și Eparhiali la coeficientul «maxim», iar pentru ceilalți cari primesc încă un salariu dela o altă instituție, la coeficientul «minim».

Art. 2. — P. C. Preot Gh. Vintilescu, Consilier Administrativ Patriarhal, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data în București, astăzi 30 Decembrie 1950, în reședința Noastră patriarhală.

† JUSTINIAN

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

INCUNOȘTIINȚARE

Fondul de Asigurare al Bunurilor Bisericii Ortodoxe Române invită toate unitățile bisericești ca, atunci când depun la Banca de Stat, sau trimit prin mandat poștal sume de bani pe seama Fondului de Asigurare, să indice neapărat numele parohiei, comunei și raionului respectiv; cunoscând că, în lipsa unor asemenea indicațiuni, sumele de bani nu pot fi înregistrate.

Aceleași mențiuni vor fi făcute și în corespondența adresată Fondului de Asigurare.

Contul nostru la B. R. P. R., este: sucursala N. Bălcescu, Raion V, Nr. 071004/19.

Atât în foile de vărsare, la Banca de Stat, cât și pe mandatele poștale, unitățile bisericești asigurate vor înscrie numărul poliței lor.

Pentru orice sumă de bani trimisă fie prin Bancă, fie cu mandat poștal, să se facă în aceeași zi raport la Serv. Contabilității, arătând pentru ce s'a făcut plata.

În urma raionării, conturile noastre la B.R.P.R., Sucursala N. BĂLCESCU, Raion V, sunt:

Patriarhia Română	071004/20
„	„ Ateliere 060001
„	„ Tipografia 038003
„	„ Fondul de Credit 071003/1
„	„ Fondul de Asigurare 071004/19

ÎNȘTIINȚARE.

Administrația Patriarhală aduce la cunoștința PP. CC. Protoierei, că trebuie să verse la Administrația Patriarhală, la Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă, la Fondul de Credit și Ajutor și la Fondul de Asigurare a Bunurilor Bisericești, toate sumele încasate dela CC. Preoți, dela cântăreții bisericești sau dela parohii, fără a mai reține nimic; orice alte dispozițiuni, anterioare și contrarii prezentei înștiințări, fiind anulate.

Această măsură intră în vigoare în 15 zile dela data publicării acestei înștiințări în revista Biserica Ortodoxă Română.

Episcop,
† Antim Târgovișteanu
Vicar Patriarhal

Consilier Administrativ,
Pr. Gh. Maior

PARTEA OFICIALĂ

	<u>PAGINA</u>
Desbaterile Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în sesiunea ordinară din anul 1950	545
Confirmați de apărători bisericești, pentru Consistoriul Central	562
Confirmarea noilor membri ai Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Iașilor	563
Situația bunurilor care au aparținut fostelor reuniuni, asociații sau societăți cu caracter bisericesc	563
Fixarea conferințelor protopopești pentru anul 1951	564
Stabilirea drepturilor de salarizare ale clericilor care dețin funcțiuni în administrația bisericească	571
Inștiințări	572

Manuscrisele, cărțile, comunicările oficiale ale Eparhiilor, revistele periodice, abonamentele și orice fel de corespondență se trimit pe adresa: **Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă, — Str. Antim 29, București V,** cu mențiunea: Pentru *Biserica Ortodoxă Română* — Buletinul Oficial al Patriarhiei Române.

C O S T U L R E V I S T E I

<u>In țară</u>	<u>In străinătate</u>
Pe un an 350 lei	Pe un an 700 lei
Un număr 100 „	Un număr 200 „

In București, se poate cumpăra dela Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, Str. Principatele Unite, Nr. 60.

nr. 00
Danie 1952

BISERICA
ORTODOXĂ ROMÂNĂ
BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

HIROTONIA ȘI INVESTITURA
P. S. ANDREI MOLDOVANU
EPISCOPUL ROMÂNILOR ORTODOCȘI DIN AMERICA.

ANUL LXVIII

11-12

NOEMVRIE-DECEMVRIE 1950

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE

APARE LUNAR / ABONAMENTUL 350 LEI ANUAL

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ

COMITETUL DE REDACȚIE

I. P. S. Patriarh JUSTINIAN	Președinte
P. C. Preot D. STANCU,	Redactor responsabil
P. C. Preot CONST. NONEA	Membru
P. C. Preot N. GEANGALĂU,	Membru
P. C. Preot I. BRĂTAN,	Membru
P. C. Preot Dr. G. COTOȘMAN	Membru
D-1 AL. CERNA-RĂDULESCU	Secretar de redacție

COLABORATORI

Inalt Prea Sfinții Mitropoliți și Arhiepiscopi și Prea Sfinții Episcopi ;
Prea Cucernicii Profesori dela Institutele Teologice Universitare,
Seminariile Monahale și Școalele de Cântăreți ;
Prea Cucernicii Consilieri administrativi, protopopi, preoți, etc.

CUPRINSUL

	<u>PAGINA</u>
<i>Veac nou în Biserica Ortodoxă Română, de Prot. Dr. L. Pădureanu</i>	575
<i>Românii din America și viața lor religioasă, de Prot. Dr. I. Casian</i>	588
<i>«Diaspora» ortodoxă, de Pr. Dr. Liviu Stan, profesor de Drept Bisericesc la Institutul Teologic Universitar din București</i>	603
<i>Hirotonirea și investitura P. S. Andrei Moldovanu, Episcopul Româ- nilor Ortodocși din America</i>	
I) Sosirea în țară	618
II) Tunderea în monahism	621
III) Sfintirea întru Arhiereu	636
IV) Investitura noului Episcop al Americii	651
V) Plecarea din țară a P. S. Episcop Andrei Mol- dovanu	759

VEAC NOU ÎN BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

În perspectiva pe care ne-o oferă cei 6 ani cari au trecut dela memorabila zi de 23 August 1944, — putem vedea conturându-se îndeajuns de limpede un nou cadru istoric și noile forme și așezăminte în cari se toarnă și se încheagă o nouă viață bisericească, în cuprinsul patriei noastre.

Poporul român trăiește un început de veac nou, în toate sectoarele vieții lui și în toate sensurile, deci și în cel religios, și mai precis, în acela pe care îl dă vieții lui, credința creștină ortodoxă. Este dată o ambianță și un complex de condiții, cari ne fac «să viem, să mișcăm și să fim» altfel decât în trecut, într'un mod atât de deosebit chiar și față de trecutul apropiat, încât într'adevăr, oricine își poate da seama cu ușurință, că și în sectorul religios a început un veac nou. Aceasta se poate vedea cu deosebire în viața Bisericii Ortodoxe Române, a cărei dezvoltare s'a ținut în pas cu ritmul general al evoluției vieții întregului popor român.

Perspectivile unui veac nou s'au deschis pentru Biserica Ortodoxă Română, după eliberarea patriei noastre de sub jugul fascisto-imperialist, la 23 August 1944. Odată cu prăbușirea fascismului, s'au prăbușit toate lanțurile cu cari era ferecată libertatea de mișcare și de manifestare a Bisericii Ortodoxe Române, în conformitate cu natura și cu țelurile ei.

Odată eliberată de sub servitutiile sub cari trăise până aci, Biserica Ortodoxă Română a început să se miște în ritmul noui vieți, și-a căutat o nouă alvie, s'a trudit să-și creieze un nou cadru general în care să lucreze de acum înainte.

În acțiunea pentru definirea și stabilirea noului cadru al vieții Bisericii Ortodoxe Române, trebuia să se ție seama în primul rând: I) de noile aspirații ale poporului, de condițiile pe cari le oferea noua așezare statală, noul regim politic instaurat după 23 August 1944, II) de relațiile dintre Biserica Ortodoxă Română și celelalte Biserici Ortodoxe autocefale și autonome, III) de relațiile Bisericii Ortodoxe Române cu celelalte culte din cuprinsul țării și, în fine IV), de posibilitățile proprii, de forțele de cari dispunea și de țelurile spre cari ea urma să-și îndrepte activitatea.

Abia după ce-și statornicea, în felul acesta, un cadru general pentru activitatea ei, Biserica Ortodoxă Română putea să treacă la turnarea unei noi vieți în dimensiunile noului cadru.

I.

Bătrânul și venerabilul Patriarh Nicodim, deși pe povârnișul celor aproape 80 de ani ai săi, a înțeles nevoile Bisericii și, în fruntea Sf. Sinod, a căutat, după 23 August 1944, să-și găsească Bisericii locul cel mai firesc în cadrul noului Stat. În ajutorul său a venit și Statul, acordând deplină

libertate de manifestare tuturor credințelor religioase, ridicând orice opreliști ce ar fi existat în trecut pentru Biserica Ortodoxă, și ajutând pe fiecare cult să-și găsească locul cel mai potrivit și să adopte atitudinea cea mai justă față de Stat.

Biserica Ortodoxă Română a apreciat după cuvântă atitudinea Statului, și orientându-se după aspirațiile poporului, a făcut toate eforturile ajutându-l să-și croiască o nouă viață, conștientă că ea trebuie să fie permanent în slujba poporului, că ea nu există pentru sine, ci pentru popor, și că o viață nouă a poporului va însemna o nouă viață și pentru ea.

Înțelegând aspirațiile legitime ale poporului și contribuind activ la înlăptuirea acestora, Biserica Ortodoxă Română a lucrat la înlăptuirea propriilor ei aspirații, la creierea unor mai bune condiții pentru ea însăși. În felul acesta, Biserica Ortodoxă Română s'a integrat activ în procesul desvătării istorice în care s'a angajat întregul popor român, prin care fapt, ea și-a asigurat, în mod firesc și real, locul ce i se cuvine și i se potrivește mai bine în viața poporului.

După ce s'a încheiat o primă și temeluitoare etapă a procesului transformărilor sociale din țara noastră, înlăptuirile acestei etape au fost înregistrate în Constituția R. P. R. din 13 Aprilie 1948. Ca urmare firească a atitudinii și a lucrării Bisericii Ortodoxe Române de până aci, art. 27 al noiei Constituții se ocupă expre de ea, recunoscându-i astfel în Stat, poziția ce i se cuvine ca Biserică a majorității credincioșilor din cuprinsul său.

Iată ce zice art. 27 al primei noastre Constituții republicane: «Biserica Ortodoxă Română este autocefală și unitară în organizarea sa».

După cum Statul își afirmă suveranitatea și deci independența sa, tot la fel recunoaște și Bisericii Ortodoxe suveranitatea și independența ei bisericească, față de orice alte Biserici, adică autocefalia. Aceasta este prima condiție pentru desfășurarea liberă a activității oricărei societăți omenești în genere, deci și a celei religioase bisericești: independența în relațiile sale externe. Fără de aceasta nu există independență, libertate, nici în relațiile ei interne, deci nici posibilitate de acțiune nestânjenită în vederea înlăptuirii țelurilor spre cari tinde orice societate.

Cât privește organizarea unitară a Bisericii Ortodoxe Române, pe care deasemenea o subliniază Constituția, este de observat că aceasta este a doua condiție importantă pentru propășirea vieții oricărei societăți, deci și a Bisericii organizate în chip de cult religios.

Recunoscându-i și garantându-i prin Constituție autocefalia și organizarea unitară, Statul și-a fixat atitudinea sa față de Biserica Ortodoxă Română, recunoscându-i importanța și oferindu-i un optim cadru legal-constituțional, pentru desvătarea în viitor a acestei Biserici.

În acest cadru constituțional, care este în perfectă concordanță cu propriul său cadru canonic, Biserica Ortodoxă Română a putut vedea garanția unei desvătări și a unei activități fericite, atât în relațiile sale externe, cât și pe plan intern. Dar în calea asigurării practice a unei depline libertăți și a unei perfecte egalități, tuturor Cultelor, dar mai ales cultului ortodox, stătea o piedică așezată între roțile istoriei noastre moderne de către regimurile istorice, și aceasta era Concordatul cu Vaticanul.

Existența lui prejudicia deopotrivă și suveranitatea Statului și libera dezvoltare a celorlalte culte, prin privilegiile politice și religioase pe cari i le asigura cultului catolic, în dauna tuturor celorlalte.

Această piedică a fost înlăturată de către Guvernul R.P.R. la 17 Iulie 1948, prin actul denunțării Concordatului cu Vaticanul. Imensă a fost satisfacția și bucuria tuturor celorlalte culte din țară, și cu deosebire a Bisericii Ortodoxe Române, care ceruse și luptase timp îndelungat, ca să fie denunțat rușinosul Concordat.

Odată create toate condițiile unei egal de libere manifestări a tuturor cultelor, Statul a trecut la legiferarea acestui nou regim de libertăți și drepturi egale pe seama tuturor credințelor religioase, organizate în formă de culte, și la 4 August 1948 a apărut «Legea pentru regimul cultelor religioase din R.P.R.».

Prin art. 15 al acestei legi, se reproduce textul Constituției privitoare la Biserica Ortodoxă Română, iar printr'o seamă de alte articole (art. 22, 38, 40, 41, etc.), se asigură egalitatea de fapt, nu numai egalitatea de drept, a Bisericii Ortodoxe Române cu toate celelalte culte din țară. Este cazul să amintim aci, că deși prin Constituția din 1923 (art. 22) și prin cea din 1938 (art. 19), Biserica Ortodoxă Română era numită Biserica «dominantă», în fapt ea a fost tratată foarte mășter, căci adevărata Biserica «dominantă» în Regatul României, a fost cea catolică, iar nu cea ortodoxă, care n'a cerut nicidecum să «domine» asupra altora. Ba din contra, ea a fost pusă în situația caraghioasă de a cere mereu să nu mai fie numită dominantă, ci să fie tratată doar în mod egal cu cea catolică. Ce situație nefirească și ce rușine a mai fost și aceasta, ca Biserica majorității poporului român, să ajungă să ceară în Statul Român, drepturi pe cari le avea în acest Stat numai o Biserica de atâtea ori mai mică numericeste decât ea? Abia prin noua lege a cultelor din 1948, s'a ajuns să se lichideze deplin și definitiv rușinoasele și nedreptele rânduieli și legi, cari erau mai mult fărădelegi și cari îngenunchiaseră Biserica Ortodoxă Română înaintea idolului dela Roma.

În timp ce se așeza pe noi temelii viața religioasă din cuprinsul R.P.R., la cârma Bisericii strămoșești fusese chemat Prea Fericitul Patriarh Justinian.

Om tânăr, dinamic și cu o rară pricepere practică, Prea Fericirea Sa, abia așezat în scaunul răposatului Patriarh Nicodim, a trecut la înlăturarea unui program de activitate dintre cele mai grele, dar și dintre cele mai folositoare Bisericii noastre, un adevărat program de veac nou.

Sub cârmuirea Prea Fericirii Sale, clerul și toți slujitorii Bisericii Ortodoxe Române, au continuat și intensificat munca lor alături de popor, pentru înlăturarea aspirațiilor acestuia, și i-au dat chiar un sens nou, mai creștin și mai democratic, acestei munci, care în fond este o luptă de fiecare zi, pentru cucerirea unei noi poziții pe meterezele noului veac.

Paralel cu această muncă, ale cărei eforturi n'au conținut și nu conțin nicio clipă, Prea Fericirea Sa a întreprins, îndată după apariția noii legi a cultelor, opera de așezare a vieții bisericesti pe noi orânduirii legale, mai potrivite cu noul veac și mai folositoare țelurilor Bisericii. Astfel s'a ajuns ca Sf. Sinod să întocmească un nou «Statut de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române», statut publicat în 25 Februarie

1949, după ce a fost investit cu toate formele legale.

Amintind noul statut al Bisericii Ortodoxe Române, nu putem să nu-i relevăm importanța, și să nu subliniem câteva din principalele particularități ale lui.

Importanța noului statut rezidă în următoarele: 1) în faptul că el este prima legiuire pe care, în epoca modernă, Biserica Ortodoxă Română și-o dă în deplină libertate și pe picior de egalitate cu toate celelalte culte din R. P. R.; 2) în faptul că el afirmă într'o formă nouă, sau numai restabilește în multe privințe canonicitatea organizației noastre bisericești; 3) în faptul că el pune de acord sinodalitatea Bisericii cu constituționalismul democratic, adâncindu-i sensul și lărgind aplicarea acestuia în Biserică, și în fine, 4) în faptul epocal, că el este după anul desbinării 1700, prima legiuire bisericească a întregii suflări creștine românești, este noua «pravilă mare» a Bisericii Ortodoxe Române reîntregite prin revenirea foștilor greco-catolici, la legea strămoșească.

1) S'a putut vedea destul de limpede până aci, de ce noul statut de organizare a Bisericii Ortodoxe Române, este prima legiuire pe care această Biserică și-o dă în epoca modernă — în deplină libertate și pe picior de egalitate cu celelalte culte din țară. Pentru ca acest lucru să fi fost posibil, a trebuit să se producă transformările structurale de după 23 August 1944, în viața poporului român, a trebuit o nouă Constituție și o nouă lege a cultelor, ca rezultate ale acestor transformări, și mai ales a trebuit să se înlăture total regimul concordatar în relațiile dintre Stat și cultul catolic.

Fără toate acestea, nu erau date premisele unei noi legiuiri bisericești, ca aceea căreia îi face început Statutul din 1949.

2) Cât privește restabilirea canonicității, în unele chestiuni în cari se alunecase pe nesimțite dela linia acesteia, este destul să amintim spre exemplificare, orânduirile articolelor 3, 6, 11, 29-30, 112, 115 și 120.

Astfel, prin art. 3 al statutului, se definește mai precis libertatea și independența internă a Bisericii Ortodoxe Române, în raporturile sale cu Statul, adică autonomia sa, ca un corolar al autocefaliei pe care am văzut-o asigurată și prin art. 27 al Constituției R. P. R.

Această autonomie deplină a Bisericii Ortodoxe Române este și temelia pe care se reazemă noul statut, și prin ea se explică faptul, că acesta s'a alcătuit numai de către organele Bisericii și n'a mai fost votat de parlament, cum se întâmplase cu legea și statutul Bisericii Ortodoxe Române din 1925.

Prin art. 11, noul statut recunoaște ca membri ai Sf. Sinod, numai chiriarhii eparhioți, aplicând riguros regula canonică, după care, numai arhieriei cari au jurisdicțiune proprie sunt îndreptățiți să facă parte din sinoadele prin cari se hotărăsc cele cu privire la conducerea Bisericii.

Foarte importantă este acea măsură prin care noul statut introduce «instituția patriarhatului» (art. 5, 29-30), care nu exista la noi, deși exista titlul de patriarh și deși Biserica noastră se chema: Patriarhia Română. În fond aceste titluri erau doar onorifice; patriarhul nu avea niciun drept real de patriarh, ci numai drepturi de onoare, nefiind de fapt altceva decât un mitropolit primat, iar ca urmare, nici patriarhia nu reprezintă o instituție, ci doar un nume deosebit, fiindcă însuși patriarhul, în afară de

nume, de titlu, n'avea ce să-i dea patriarhiei ca ea să devie o instituție.

Prin noul statut, patriarhului i se acordă toate drepturile care constituie conținutul canonic-juridic al instituției patriarhatului. În centrul acestora stă așa numitul «drept de devoluțiune» întemeiat pe can. 11, VII ecumenic.

Prin acest drept se înțelege în genere, dreptul oricărui organ superior de conducere din cadrul unei administrații, de a impune organelor inferioare, aplicarea legii, în caz că acestea nu o aplică, sau aplicarea ei întocmai, în caz că acestea o aplică greșit în cadrul funcțiunii lor. I se zice drept de devoluțiune, vrând să se arate că prin exercitarea lui, organul superior se coboară din cadrul competenței sale ordinare, într'un alt cadru de competență ordinară care este inferior cadrului său de competență. Coborîndu-se în acest cadru, el nu-și exercită un drept obișnuit în cadrul competenței ordinare, proprii, ci un drept neobișnuit, în cadrul unei competențe ordinare a altui organ; el nu face uz de un drept ordinar al său, ci de un drept extraordinar, pentru a cărui exercitare trebuie să fie date toate condițiile speciale extraordinare, care-l îndreptățesc să facă uz de acest drept extraordinar al său. Aceste condiții sunt: neaplicarea legii de către un organ inferior, sau aplicarea ei greșită în cadrul funcțiunii lui.

Dreptul acesta servește ca un corectiv pentru cazuri excepționale, și el decurge din dreptul de control și de dispoziție al organelor superioare ale unei administrații față de organele inferioare. În Biserică el și-a dovedit întotdeauna utilitatea sa deosebită, și a fost recunoscut pe seama Mitropoliților, Exarhilor și a Patriarhilor.

În Biserica Ortodoxă Română, abia acum prin noul statut, dreptul de devoluțiune este recunoscut și atribuit ca un drept special, însă numai patriarhului.

Precum se vede din cuprinsul lui, dreptul acesta are aplicare la tot ce ține de domeniul legalității în administrație. El poate să fie exercitat de către patriarh chiar și din oficiu, asupra tuturor chiriarhilor eparhioți din cuprinsul Bisericii Ortodoxe Române.

Alături de dreptul de devoluțiune al patriarhului, celelalte drepturi cari i se conferă prin noul statut, concretizează instituția canonică-juridică a patriarhatului, și ele marchează un nou pas spre așezarea cât mai deplină a organizației Bisericii noastre pe temelii încercate ale canonicității.

Prin organizarea patriarhatului ca instituție nu s'a corectat vreo alunecare dela canonicitate, ci s'a introdus, pentru prima dată în Biserica noastră, o veche orânduire canonică, ținându-se seama de nevoile vieții bisericesti în condițiile noului veac.

Același lucru s'a făcut, tot pentru prima dată, și prin art. 6 al noului statut, care reglementează în mod canonic, relațiile dintre comunitățile ortodoxe române de peste hotare și dintre Biserica mamă.

Se știe că, în materia aceasta, existau diverse tradiții și variate competențe, cari lipseau de unitate și de eficacitate măsurile de asistență religioasă și de organizare bisericască a Românilor ortodocși din afara țării. Pentru a se curma această stare dăunătoare, și pentru a nu se lipsi de grija și de ajutorul duhovnicesc al Bisericii mame, acei fii ai ei

cari se găsesc în afara granițelor teritoriului național, s'a stabilit, prin art. 6 al noului statut, că «asistența religioasă, organizarea bisericească, cum și trimiterea de conducători pentru Românii ortodocși de peste hotare, se reglementează de Patriarhia Română».

Această măsură este în deplin acord cu spiritul canoanelor Bisericii Ortodoxe și reprezintă afirmarea, într'o formă nouă și într'o materie nouă pentru Biserica noastră, a canonicității și a conștiinței acestei Biserici, că lucrând în acest fel, își face o sfântă datorie și față de poruncile lui Dumnezeu și față de frații de aceeași lege.

În aplicarea art. 6 al noului statut, Patriarhia Română, cu părintească dragoste și purtare de grijă, s'a ocupat de reorganizarea eparhiei Românilor ortodocși din continentele americane, ca episcopie autonomă, și de rânduirea unui episcop canonic în fruntea ei, fapt care a și urmat prin recenta hirotonire într'u arhieru (12 Nov. 1950) a P. C. Andrei Moldovan, la Sibiu, și prin investirea lui cu întreaga putere a episcopatului, la București (19 Nov. 1950).

Același lucru urmează să se facă și pentru Românii ortodocși din Ungaria, iar pentru ca celelalte grupuri de Români ortodocși, — fie strânși în comunități parohiale organizate, fie neorganizați în acest fel, — să nu se lase induse în eroare de impostori și de dușmani ai Bisericii mame, Sf. Sinod a caterisit pe fostul mitropolit Visarion Puiu, și o seamă de preoți schismatici.

Dacă în ce privește drepturile de cărmuire duhovnicească a comunităților ortodoxe naționale din «diaspora», s'au ridicat pretenții din partea unora, reclamându-se aceste drepturi doar pe seama Patriarhiei din Constantinopol, acest lucru s'a putut face numai cu nesocotirea sfintelor canoane, a tradiției, a istoriei bisericești, a doctrinei canonice și a drepturilor legitime ale fiecărei familii ortodoxe de a purta grija membrilor ei. Zeloși în cucerirea și în apărarea drepturilor noastre, noi dăm fiecăruia ceea ce este al său, și deodată cu dragostea și respectul nostru pentru Patriarhia Ecumenică dela Constantinopol, ne vom lua îngăduința să arătăm într'un studiu special, temeiurile sfinte ale drepturilor Bisericii noastre asupra comunităților ortodoxe române din diaspora.

Dintre măsurile noului statut privind restabilirea canonicității în viața noastră bisericească, mai amintim: restabilirea Sinodului Mitropolitan (art. 112), a cărui instituție se mai păstrase doar în Mitropolia Ardealului, apoi punerea întregului învățământ teologic sub jurisdicția Bisericii și reorganizarea lui după nevoile acesteia (art. 115), și, în fine, excluderea dintre candidații la episcopat a preoților divorțați (art. 129).

3. Ca o nouă expresie legală a unui vechiu principiu, a principiului sinodalității, adâncind sensul acestuia și extinzându-i aplicarea, s'a afirmat în organizarea și conducerea Bisericii noastre constituționalismul democratic bisericesc, un sistem ale cărui elemente constituive sau principii derivate, așa cum le cuprinde noul statut, sunt următoarele:

- a. principiul electiv,
- b. principiul reprezentativ,
- c. principiul responsabilității și al obligativității rapoartelor de activitate a organelor de conducere, în fața celor ce le-a ales,

- d. principiul revocabilității organelor de conducere,
- e. principiul descentralizării democratice, și
- f. principiul centralismului democratic.

Toate aceste principii reprezintă în viața poporului nostru cuceriri democratice de dată recentă. Ele au fost însă impuse în viața bisericească dela A. Șaguna încoace, cel puțin în Ardeal, iar într'o formă aproximativă, în întreaga Biserică Ortodoxă Română, prin legea și statutul din 1925. Deasemenea și în restul Bisericilor Ortodoxe autocefale, ele s'au impus și generalizat din ce în ce mai mult spre finele veacului trecut și mai ales după întâiul război mondial, când și Biserica Ortodoxă Rusă le-a acceptat prin soborul Panrus din 1917-1918.

Biserica Ortodoxă Română e satisfăcută să constate, că principiile constituționalismului democratic bisericesc, ca expresie a sinodalității, sunt în acord cu principiile constituționalismului celei mai avansate democrații, și că și în felul acesta, ea se ține la pas cu vremea și cu noile forme constituționale pe cari le îmbracă viața poporului pe care îl slujește.

În sfârșit, noul statut reprezintă și un document de o mare însemnătate istorică, prin faptul că după 1700, el este prima legiuire bisericească a întregului popor român, adică prima pravilă bisericească a tuturor Românilor. Vechea pravilă a lui Matei Basarab din 1652, cunoscută sub numele de «Pravila cea mare» sau de «Pravila Târgovișteană», a fost cel mai însemnat îndreptar de canoane și de alte orânduri legale pentru întreaga Biserică Ortodoxă, de pe întreg cuprinsul pământului locuit de Români. Dela această pravilă până la noul statut al Bisericii Ortodoxe Române, n'a mai apărut nicio carte de legi bisericești care să aibe «virtute» asupra întregii Biserici românești, pentru că dela 1700 se desbinase, se rupsese din făptura Bisericii Ortodoxe Române, acea fracțiune care se lăsase atrasă într'o alianță inegală cu Roma, fosta Biserica unită din Ardeal.

Ca document al stării de unitate a Bisericii Ortodoxe Române, ca document al reîntregirii acesteia, noul statut are o importanță istorică, prin care depășește toate celelalte legi bisericești, făurite dela 1700 până azi.

II.

Deși multă vreme, chiar și după 1944, împrejurări neprielnice au făcut, ca legăturile dintre diversele Biserici Ortodoxe să nu poată fi atât de frecvente și de vii cum s'ar fi dorit, totuși încă din 1945, Biserica Ortodoxă Română, alături de celelalte, a stăruit și s'a străduit ca să intensifice aceste relații. În primul rând se impunea restabilirea legăturilor cu Biserica Ortodoxă Rusă, ceea ce s'a și făcut în 1945, o delegație a Bisericii Ortodoxe Române participând la alegerea și înscăunarea Preafericitului Patriarh al Moscovei și a toată Rusia. Au urmat apoi vizite de-ale delegațiilor Bisericii Ruse la noi, iar în 1946 însuși patriarhul Nicodim a călătorit la Moscova, cercetând la scaunul său pe patriarhul Alexei.

În 1947, Biserica Ortodoxă Română a avut bucuria de a primi ca oaspe al său pe patriarhul Moscovei, ca în 1948, patriarhul României, asoțit de câțiva ierarhi, să participe la serbările jubileului de 500 ani de autocefalie a Bisericii Ortodoxe Ruse și la lucrările Consfătuirii Panorto-

doxe dela Moscova. Intre timp ne-au vizitat delegații ale Bisericii Ortodoxe Ruse, cu ocazia înmormântării Patriarhului Nicodim și cu ocazia înscăunării Patriarhului Justinian.

In 1950, Patriarhia din Moscova a fost vizitată de Episcopul Theoctist, Vicarul Patriarhiei Române, și apoi din nou de către însuși Prea Fericitul Justinian.

Paralel cu aceste legături, din ce în ce mai vii și mai frățești cu Biserica Ortodoxă Rusă, începând din 1945 încoace, Biserica noastră a trimis și a primit delegații dela alte Biserici Ortodoxe, ca Biserica Ortodoxă Bulgară, Biserica Ortodoxă Sârbă, Biserica Ortodoxă din Cehoslovacia, Patriarhia Antiohiei, etc., iar în scopul permanentizării acestor legături frățești, Prea Fericitul Patriarh Justinian pregătește trimiterea de delegații permanenți ai Bisericii noastre la scaunele patriarhale, exarhate sau arhiepiscopale ale celorlalte Biserici Ortodoxe autocefale, cu cari păstrează cel puțin relații prin corespondență, dacă altfel nu i-a fost posibil până acum.

Prin activitatea pe care a desfășurat-o Biserica Ortodoxă Română, în scopul strângerii legăturilor sale cu Bisericile Ortodoxe surori, s'a sporit atmosfera de dragoste, de înțelegere și colaborare în sânul Ortodoxiei ecumenice, iar această stare influențează, fără îndoială, în mod vizibil și întărește legăturile de prietenie și de colaborare între popoarele ortodoxe. Aportul pe care-l aduc aceste bune relații dintre Bisericile Ortodoxe, cauzei sfinte a păcii și aceleia a progresului, este considerabil, și el este unanim recunoscut și prețuit.

Pe lângă legăturile dogmatice și canonice, pe lângă legătura dragostei firești dintre Bisericile și credincioșii ortodocși de pretutindeni, acest fel de legătură directă între conducătorii Bisericilor și între ceilalți ostenitori din sânul lor, face să se dinamizeze conștiința ortodoxă și să se mobilizeze forțele Ortodoxiei într'un front de luptă, atât împotriva catolicismului perfid și agresiv, cât și împotriva altor curente religioase subversive, anarhice și dizolvante, cum sunt acelea cari încearcă să repete povestea lupului în piele de oaie, prin activitatea lor de altă natură, sub firmă religioasă.

Datorită acestor legături, pulsul Ortodoxiei ecumenice se simte pretutindeni mai viu, și el se întărește mereu, prin silința pe care și-o dau acum toate Bisericile Ortodoxe, de a strânge rândurile prin legături reciproce cât mai dese și mai fructuoase. Când se va ajunge, și nu este departe ziua aceea, la stabilirea unor legături prin delegații permanenți între Bisericile Ortodoxe, cuvântul Ortodoxiei se va auzi mai cu putere, și lucrarea ei binefăcătoare și mântuitoare va fi mai eficace în lume. Valorile morale și spirituale vor circula mai viu între diferitele Biserici Ortodoxe, și se va ajunge ca întreaga Ortodoxie să vorbească lumii printr'o tribună unică.

Drept mărturie a bunelor relații dintre Biserica Ortodoxă Română și celelalte Biserici Ortodoxe, se pot vedea o mulțime de traduceri și de note asupra scrierilor teologice ale tuturor acestor Biserici, în Revistele Patriarhiei și ale Institutelor Teologice din R.P.R., mai ales în «Ortodoxia» și în «Studii Teologice». Deasemenea s'a început traducerea și publicarea în limba română, a unor scrieri teologice apărute în alte Biserici. Astfel

a apărut în românește, la București (1949), volumul I din Cuvântările Bisericești ale Mitropolitului Moscovei, Nicolae Krutițchi, iar volumul II de Cuvântări ale acestui nou Hrisostom, a apărut de curând, și altele îi vor urma.

În același scop al întăririi Ortodoxiei prin strângerea legăturilor dintre Bisericile Ortodoxe, Prea Fericitul Patriarh Justinian a inițiat, începând cu anul de studii 1950/1951, acordarea a 40 de burse pentru studenții teologi din toate Bisericile Ortodoxe, din lumea slavă și din Orientul greco-arab, așa că de acum înainte, Institutul Teologic Universitar din București va fi una dintre pepinierele cele mai importante pentru creșterea mlădițelor viitoarei Ortodoxii ecumenice, în spiritul dragostei și al colaborării frățești, pe baza unei orientări mai realiste în toate problemele bisericești și seculare.

III.

Nici pe planul intern al legăturilor cu celelalte culte religioase din cuprinsul țării noastre, Biserica Ortodoxă Română n'a pregetat să facă toate diligențele ca să se stabilească între aceste culte raporturi de conviețuire armonică; ceea ce s'a și izbutit, date fiind condițiile propice acestui scop în R.P.R., unde egala îndreptățire a cultelor în toate privințele, este o realitate de nedesmințit.

Drept expresie a acestei armonice conviețuiri a tuturor cultelor din țară, poate fi citată Moțiunea dată publicității la 23 Iunie 1949, de majoritatea șefilor de culte din R.P.R., în urma unei întâlniri și consfătuiri colegiale a lor, care a avut loc la Patriarhia Română.

Prin această Moțiune, semnată de 9 șefi de culte, începând cu Prea Fericitul Patriarh Justinian și sfârșind cu Muftiul Șef al cultului musulman din R.P.R., Mehmet Iakub, se constată justetea politicii religioase a regimului, care corespunde intereselor generale ale tuturor cultelor, apoi se mărturisește respectul reciproc dintre ele, precum și spiritul de pace și de bună înțelegere în care își duce fiecare cult misiunea sa la îndeplinire.

Este pentru prima dată, când se întâlnesc în consfătuiri amicale șefii cultelor din țara noastră și găsesc că se pot înțelege foarte bine, într'un regim de libertăți și drepturi religioase, în care nimeni nu mai este privilegiat, dar nici oropsit și nedreptățit.

Inițiativa acestei consfătuiri îi aparține Prea Fericitului Patriarh Justinian, care a înțeles cât de folositoare este armonia dintre toate cultele din țară, pentru buna sporire în lucrul Bisericii Ortodoxe, pentru progresul întregului popor.

IV.

Biserica Ortodoxă Română a dispus de mari resurse de energie, de înțelepciune, de chibzuință și de alte posibilități, pe cari le-a pus în slujba țelurilor sale, dintre cari, după 23 August 1944, greutatea cea mai mare cădea pe stabilirea unui cadru nou de activitate, pentru un început de veac nou.

Pe măsură ce noul cadru social, general și legal, se definea, pe măsură ce el se statornicea, și activitatea Bisericii se întetea în limitele lui,

prograsa mereu și înscria etape din ce în ce mai avansate, mai apropiate de chemarea noului veac, de chemarea pe care i-o adresa Domnul la muncă nouă, în condițiile unui început de viață nouă, de lume nouă.

O parte din munca și din înfăptuirile acestea noi ale Bisericii Ortodoxe Române au fost inevitabil încrestate pe firul gândului ce s'a tors până aci. Rămâne să mai adăugăm la acelea, câteva din cele mai caracteristice, în ordinea logică a condițiilor cari le-au determinat și în cari s'au produs.

1. Se știe că în 1945 s'a făcut reforma agrară, expropriindu-se mari moșieri și latifundieri. Cu acest prilej, pământul Bisericii n'a fost atins, totuși Biserica nu putea să nu consimtă singură să cedeze niște bunuri, a căror păstrare o puneă într'o lumină nefavorabilă în ochii poporului muncitor. De aceea, aceste bunuri au fost cedate Ministerului Agriculturii. Au fost cedate: bunurile funciare ale eparhiilor, ale mănăstirilor, bisericilor particulare și ale parohiilor, precum și ale preoțimii, în mare parte, care a fost sfătuită să reție cel mult 3—5 ha. pentru fiecare preot, 1—3 ha. pentru fiecare cântăreț și 1-2 ha. pentru fiecare paracliser. (Circulara I. P. S. Patriarh, Nr. 334, din 18 Martie 1949).

În felul acesta s'a rezolvat în pas cu vremea, una din cele mai delicate probleme, cari inevitabil se puneau Bisericii noastre în epoca de transformări revoluționare prin care trece poporul român. Dar în legătură cu ea, s'au pus alte probleme și mai ales aceea a asigurării traiului călugărilor și călugărițelor din mănăstiri. Deosebita pricepere practică a Prea Fericitului Patriarh Justinian, a rezolvat și această problemă, îndrumând soboarele mănăstirilor spre o muncă nouă productivă, care să le asigure și existența și care să fie și de un real folos societății. Astfel, s'au înființat o mulțime de ateliere în mănăstiri, ateliere în cari se lucrează deopotrivă, obiecte de artă și altele de larg consum. Se fabrică cele mai frumoase covoare și țesături artistice, ceramică de artă și de trebuință comună, stofe, jucării, etc., etc. Din desfacerea acestora se asigură traiul celor din cinul monahal.

Cine a vizitat măcar vreo câteva din aceste locașuri de muncă și de rugăciune, cari sunt astăzi mănăstirile Bisericii Ortodoxe Române, își poate da seama îndeajuns de sensul nou care i s'a dat trăirii monastice, prin adaptarea monahismului la noile condiții de viață ale societății în genere și ale Bisericii.

Prin noul statut (art. 74—78), se impune chiar obligația muncii productive pentru toți viețuitorii din mănăstiri, iar în locul stilului individual de viață monastică, în locul stilului idioritm, se impune obligatoriu stilul chinovial, adevăratul stil de viață al colectivelor monahale de totdeauna, stilul care a dus monahismul pe culmile gloriei lui, și care este merit să-i deschidă acum uriașe posibilități de muncă productivă, atât pe tărâm social cât și duhovnicesc, muncă prin care se va însănătoși întreaga viață monahală și prin care monahismul va putea atinge din nou, culmi de măreție umană și de frumusețe duhovnicească.

2. Una dintre acele probleme cari interesează Biserica, și care s'au pus în discuție cu scopul de a creia agitație împotriva patriei noastre, a fost și problema libertății religioase în R.P.R. Biserica Ortodoxă Română a luat o fermă atitudine pentru spulberarea calomniilor debitate pe acea-

stă temă. Deasemenea, Biserica Ortodoxă Română a luat o atitudine fermă și în problema păcii, aderând și contribuind activ la acțiunea uriașă întreprinsă de partizanii păcii din lumea întreagă.

În genere, la rezolvarea tuturor problemelor noi, atât la cele cari s'au pus vieții poporului nostru, cât și la acelea cari s'au pus vieții religioase, Biserica Ortodoxă Română a fost gata să contribuie cu toate puterile ei, și mai ales a ținut ca prin nimic să nu se pună deacurmezișul dezvoltării istorice a vieții poporului român. Dar, de bună seamă că activitatea Bisericii s'a desfășurat în primul rând pe teren propriu, căutând să-și orânduiască treburile în așa fel, ca întreaga ei viață să se miște în noua alvie, în noul cadru istoric al societății în care ea există și lucrează.

3. O muncă nouă, bine chibzuită și organizată, reclama și opera de pregătire și de îndrumare a clerului ortodox, de punere a lui la curent cu noile probleme ale pastorației, cu noile probleme sociale și misionare, cu o serie de probleme cari în trecut nu s'au pus, dar cari în actualitate se pun în mod inevitabil, căci preoțimea este datoare să aibă cuvânt de răspuns la orice problemă, și să facă față oricărei situații.

În scopul orientării și a îndrumării întregului cler ortodox, în noile probleme sociale și misionare, s'au organizat cursuri speciale, în cadrul Institutelor Teologice universitare din București, Sibiu și Cluj (art. 123 sq.). La ele sunt chemați, pe câte o lună sau două, toți membrii clerului, pe rând, iar profesorii Institutelor Teologice le țin prelegeri, tratând problemele cele mai indicate și discutându-le împreună cu ascultătorii, în seminarii.

Importanța acestor cursuri, cari s'au început în primăvara anului 1949, nici nu poate fi îndeajuns apreciată. Folosul lor pentru cler și pentru Biserică este imens. Ele fac ca predica și sfintele slujbe să fie legate de viață, ca misiunea preotului să depășească molitfelnicul și acatistele, să se adâncească și să se extindă, împletindu-se cu toate aspectele vieții și ale muncii, prin care oamenii își câștigă pâinea cea de toate zilele, prin care își croiesc o nouă soartă și prin care zidesc un veac nou. Este apostolatul social la care sunt chemați preoții zilelor noastre, prin cursurile de îndrumare socială și misionară. Este marele șantier al unui veac nou, acela spre care sunt îndrumați preoții prin aceste cursuri. Este noua chemare pe care o simte Biserica și pe care le-o face însuși Domnul, tuturor slujitorilor casei Sale, la acest început de veac.

4. Dacă pentru completarea pregătirii clerului de azi s'a găsit necesar să se ia măsura organizării cursurilor de îndrumare, apoi pentru asigurarea formării, în cele mai bune și mai corespunzătoare condițiuni, a viitorului cler, Biserica noastră s'a îngrijit să reorganizeze învățământul teologic și să-l unifice, stabilind unul și același program de studii în toate școlile superioare de teologie. Ca urmare, în locul Facultăților și Academiiilor Teologice din trecut, a înființat trei Institute Teologice de grad Universitar, sub jurisdicția Bisericii, la București, Sibiu și Cluj. Iar fostele seminarii teologice, ne mai corespunzând nevoilor actuale ale Bisericii și fiind de mult depășite de vremuri, au fost desființate, organizându-se seminarii doar pentru pregătirea monahilor și anume: două de

călugărițe la mănăstirea Agapia și la mănăstirea Plumbuita (București), și unul de călugări la Neamțu.

Pentru ca cei ce se dedică pregătirii pentru misiunea preoțească să fie scutiți de grija traiului, li se asigură întreținerea gratuită în internatele școlilor teologice.

5. Dar atât clerul de azi, cât și cel de mâine, are nevoie de o permanentă adăpare din izvoarele credinței și ale culturii teologice ortodoxe. Pentru ca această nevoie, mereu în creștere, să poată fi satisfăcută în chipul cel mai potrivit, s'a reorganizat «arsenalul de misiune» — cum îi zice I. P. S. Patriarh —, dându-i-se ființă «Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă al Bisericii Ortodoxe Române», în cadrul căruia se pregătește mulțimea de arme cărțurărești, de care are nevoie atât clerul de mir și cel monahal — pentru orientarea proprie și pentru lumânarea poporului — cât și tineretul studentesc, pentru formarea sa. Se tipăresc Sfintele Scripturi, cărțile de cult, studii, traduceri, și cele trei reviste, ca trei trâmbițe ale duhului care sălășluiește în Biserica noastră, și anume: Biserica Ortodoxă Română, ca glas al Sf. Sînod; Studii Teologice, ca revistă a celor trei Institute Teologice Universitare, și Ortodoxia, ca revistă reprezentativă pentru cultura și pentru poziția teologică a Bisericii Ortodoxe Române în câmpul larg al Ortodoxiei ecumenice și al întregii creștinătăți.

Alături de publicațiile acestea, cari sunt vie mărturie a avântului pe care l-a luat cultura teologică românească sub păstoria Prea Fericitului Patriarh Justinian, s'a organizat, din inițiativa Prea Fericirii Sale, redactarea și, în curând, publicarea cursurilor profesorilor de la Institutele Teologice, lucrate în colective de specialiști.

6. Ca o urmare firească a operei de așezare a vieții noastre bisericești pe temelii canonice și legale cele mai corespunzătoare misiunii Bisericii în zilele noastre, operă înfăptuită prin noul statut al Bisericii Ortodoxe Române, s'a alcătuit și s'au publicat pentru buna aplicare a acestuia, câteva regulamente cari rotunjesc legislația bisericească începută prin statut. Acestea sunt: «Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române», apărut în Ianuarie 1950; Regulamentul pentru alegerea și funcționarea organelor deliberative în parohii, protopopiate și eparhii; Regulamentul pentru determinarea atribuțiilor Patriarhului și de funcționare a organelor centrale (deliberative, administrative și executive) din Patriarhia Română; Regulamentul pentru administrarea averilor bisericești și Regulamentul pentru numirea și transferarea clerului din parohii. Toate cele 4 din urmă au apărut în Septembrie 1950.

Pe baza statutului și a regulamentelor lui, întreaga administrație bisericească s'a transformat și un nou spirit stăpânește aparatul acestei administrații, un spirit care face vie litera legilor și-i împrumută acesteia ceva din elanul muncii temeluitoare de veac nou.

7. După ce ani dearândul s'a discutat problema canonizării unor Sfinți români, tot din inițiativa Prea Fericitului Patriarh Justinian, Sf. Sînod a procedat, în 28 Febr. 1950, la o serie de canonizări. Este primul act formal, de canonizare a Sfinților naționali, pe care-l săvârșește Biserica noastră. Prin el s'a hotărât introducerea în întreaga Biserică Orto-

doxă Română a cultului Sf. Ioan Românul, în ziua de 12 Mai, apoi introducerea cultului local al mucenicilor: Sofronie din Cioara, Nicolae Oprea din Săliște (Sibiu), și a mitropoliților Ardealului: Sava Brancovici și Ilie Iorest, a călugărului Visarion Sarai din Banat, apoi al cuvioșilor ierarhi: Calinic cel Sfânt dela Cernica și Râmnic; Ioan dela Râșca (Moldova) și Iosif cel Nou dela Partoș (Banat). Deasemenea s'a mai hotărât generalizarea în întreaga Biserica Ortodoxă Română a cultului Sfinților locali, ale căror moaște se găsesc pe pământul patriei noastre, și cari sunt:

1. Cuviosa Paraschiva dela Iași.
2. Sf. Ioan cel Nou dela Suceava.
3. Sf. Filofteia dela Argeș și Râmnic.
4. Sf. Dimitrie cel Nou dela București.
5. Cuviosul Grigorie Decapolitul dela Bistrița-Vâlcea.
6. Cuviosul Nicodim cel Sfințit, dela Tismana.

8. Dar cea mai importantă înfăptuire ce se înscrie ca o mare victorie la temelia noului veac în Biserica Ortodoxă Română, este, fără îndoială, actul readucerii la Biserica mamă a foștilor credincioși și clerici greco-catolici din Ardeal.

Pentru ca acest act să se fi putut produce, a trebuit să se creieze în prealabil condițiile de libertate religioasă deplină, condiții în cari nimeni să nu mai poată fi oprit prin nimic de a se hotărî cum vrea, într'o chestiune atât de importantă ca aceea a credinței religioase. Abia în urma denunțării Concordatului (17 Iulie 1948), și a statornicirii noului regim al cultelor religioase (4 August 1948), s'au creiat asemenea condiții în țară la noi.

În astfel de condiții, credincioșii și clerul greco-catolic, eliberați din chingile Concordatului și a vechililor papalității, au dat urmare apelurilor ce li s'au adresat din timp de către I. P. S. Mitropolitul Nicolae Bălan al Ardealului, în Mai 1948, și de către Prea Fericitul Patriarh Justinian, în Iunie 1948, și, începând din August-Septembrie 1948, până la 21 Oct. 1948, majoritatea coplesitoare a lor au revenit la legea strămoșească, reîntregindu-se astfel Biserica Ortodoxă din Ardeal, ce fusese sfărâmată în două, prin faimoasa «unire» cu Roma, dela 1700. Curând apoi, întreaga suflare a fostei Biserici greco-catolice s'a întors acasă, la vatra ei ortodoxă.

*

Iată, doar în linii mari, cele mai importante aspecte și înfăptuiri ale vieții Bisericii Ortodoxe Române, de după 23 August 1944 până azi.

Prin toate acestea ca și prin atâtea pe cari nu le-am pomenit, Biserica Ortodoxă Română își afirmă o prezență vie și stăpânită de un înțelept duh înnoitor, în iureșul transformărilor ce se produc în viața poporului român, și prin aceasta, ea temeluește un veac nou în viața sa.

Prot. Dr. L. PĂDUREANU

ROMÂNII DIN AMERICA ȘI VIAȚA LOR RELIGIOASĂ

Nimeni nu-și părăsește de bună voie căminul și nimeni nu-și ia lumea 'n cap de plăcere, de traiu bun și de fericire. Așa, nici Români cari s'au expatriat și s'au așezat pe pământul Continentelor americane, n'au făcut-o de plăcere. Ei n'au pornit într'acolo ca să facă plimbări de agrement, excursii sau explorări aventuroase. Nu. Ci au plecat fiindcă le ardea pământul sub picioare, de sărăcie și de toate prigonirile și impilările stăpânilor burgheze din trecut. Au plecat să-și stingă focul revoltei împotriva nedreptelor orânduirii sub cari trăiau în țară și să-și câștige un codru de pâine mai bun, într'o lume nouă.

Bătrâna Europă nu mai oferea nicăeri adăpost oamenilor hotărâți să trăiască liberi și din munca lor. Numai Statele Unite ofereau — pe la sfârșitul veacului trecut și începutul veacului nostru — asemenea condiții sau perspective. Intr'adevăr, societatea americană trăia atunci începuturile prospere ale economiei capitaliste; trăia epoca investițiilor, avântul începuturilor cari deschideau perspective și ofereau posibilități de muncă și de afaceri.

Confrații noștri oropsiți de soartă, dar hotărâți să nu cedeze niciunei «scarte», s'au smuls din familiile și din glia lor strămoșească, au înăbușit în ei dureri și lacrimi, și au pornit în lume, în căutarea altei lumi, în căutarea altor oameni. Cei mai mulți au pornit în America de Nord, mai puțini în Canada și în America de Sud.

Față de aceștia, frații lor rămași în țară au datorii nenumărate, și în primul rând pe acelea de a le sta într'ajutor pentru păstrarea și afirmarea tezaurului lor cultural național, ca și a zestrei lor religioase.

Pentru a ne da seama mai bine de îndatoririle ce ni le impune prezența lor peste ocean, vom face o scurtă incursiune în istoria emigrației românești în America, și a organizării Românilor din acea parte a lumii, sub raport economic, cultural și religios.

I. Emigrația.

Nu se știe precis când au început Români să plece spre America.

De obicei, asupra tuturor începuturilor, legenda asvârle văluri de mister. Dar legenda aceasta, care în cele mai multe cazuri cuprinde un

sâmbure de adevăr, ne spune că cei dintâi Români au călcat pământul Americii acum vreo 100 de ani.

Este nu numai posibil, ci chiar și verosimil, ca după revoluția din 1848, unii dintre luptătorii pentru libertate să fi luat chiar și drumul Americii.

Dar vălul legendei noastre se destramă abia în preajma războiului civil din America de Nord (1861—1865), războiul în care s'au distins prin vitejie și câțiva Români. Ei au făcut parte din «armata libertății», adică din armatele statelor din Nord. Iată numele lor: Nicolae Dunca și Eugen Alcaz, din Moldova, și Gheorghe Pomuț, din Ardeal. Ofițerii: Eugen Alcaz și Nicolae Dunca au căzut pe front, primul în Iulie 1861, iar al doilea, cu gradul de căpitan, la 8 Iunie 1862.

Al treilea ofițer, Gheorghe Pomuț, originar din localitatea Giula, județul Bichiș, a supraviețuit războiului dus de statele din Nord pentru eliberarea Negrilor, pe cari statele din Sudul Americii îi țineau în sclavie. Luptând dela început ca voluntar în armata statelor din Nord, cu gradul de căpitan, a isprăvit războiul cu gradul de colonel și a fost avansat apoi la gradul de general de brigadă în armata Statelor Unite ale Americii.

Gheorghe Pomuț a fost militar de carieră. El a luat parte la revoluția din 1848 din Ardeal și Ungaria, și apoi a părăsit Ungaria și a plecat în lume, cu dorul sfânt al libertății. Nu se știe când va fi ajuns în America și ce va fi făcut până la începutul războiului civil de acolo. Se știe însă că era un om foarte talentat și instruit, cunoștea bine arta militară și vorbea vreo 8 limbi. Puterea lui de muncă, îndrăzneala și priceperea sa, ca și însuflețirea cu care a luptat și cu care și-a condus unitatea în situații extrem de grele, i-au adus o faimă care l-a trecut printre eroii legendari ai Americii.

Fiind înzestrat cu deosebite însușiri și având meritele câștigate în război, a fost numit la 16 Febr. 1866 în postul de consul general al Statelor Unite la Petrograd. În acest post a funcționat 12 ani, până în 1878, când s'a retras și a rămas în Petrograd tot restul vieții sale. A murit acolo la 12 Oct. 1882. Inmormântat provizoriu, a fost așezat, în 1892, spre veșnică odihnă, «în colțul protestant al cimitirului Smolensk din Petrograd» — prin grija foștilor săi colegi de arme, în frunte cu generalul Belknap.

Figura lui Gheorghe Pomuț răsare dintre paginile istoriei războiului civil din America și a emigrației române, luminoasă și senină, ca o siluetă de cavalier al libertății.

Emigrația în grupuri a Românilor din Ungaria începe între anii 1888-1890 și se continuă mereu, între 1895—1914, și cu Macedo-Români, bucovineni, moldoveni și dobrogeni. La început se duceau în America numai bărbații și abia pe la 1900, și după aceea, i-au urmat soțiile și familiile. Ardelenii, macedonenii și dobrogenii s'au așezat în U. S. A., foarte puțini în Mexico; bucovinenii și moldovenii în Canada, iar în America de Sud, mai puțini la număr, dar din toate țările sau provinciile locuite de Români.

II. Viața economică și culturală.

În condițiile avântului industrial al Statelor Unite, se căutau brațe de muncă, brațe multe și ieftine, așa cum cere molohul industrial bur-

ghez. Românii rupți dela coarnele plugului sau de prin munții ciobăniei, s'au trezit deodată muncitori industriali, mai ales salahori industriali, în marile uzine americane. Viața lor a fost îngrozitoare. S'au prăpădit de boli, de mizerii fizice și apoi de flagele morale, o mulțime de flăcăi din floarea tineretului ardelean, care prefera să fugă în America decât să facă ani dearândul «cătănie la împăratul». Exploatați în fabrici și în afară, de zarafii adunați în jurul fabricilor ca păsările de pradă în jurul abatoarelor sau a cimitirelor primitive, ei și-au topit vlaga și viața de-alma cu minereurile în cuptoarele turnătorilor și oțelăriilor. În plus, umblau din loc în loc, după cum juca bursa, o bursă atât de nervoasă ca aceea a mării industrii americane.

În unele orașe americane au apărut cartiere întregi, colonii de Români. După ce și-au creiat o minimă bază economică și o ambianță mai prielnică, prin așezările lor stabile, Românii s'au îndreptat spre toate ramurile de muncă, au intrat apoi în comerț, în afaceri și în profesii libere, diferențiindu-se și întărindu-se priza lor socială și economică în lumea americană.

Numărul emigranților a crescut și s'a ajuns, ca toată suflarea românească din U.S.A. să dorească, pe lângă un trai bun, și o hrană mai deosebită, aceea a culturii și a credinței în care fuseseră crescuți în patrie și pe care le duseseră în sufletele lor, dar la început nu avuseseră nicidecum răgaz să se mai ocupe și de ele, fiindcă, primă pâinea cea de toate zilele.

Organizarea vieții culturale a Românilor din America a început odată cu organizarea social-economică a lor. Primele **societăți culturale** s'au născut din cele de ajutorare economică, din societățile de ajutor reciproc, de înmormântare, etc., a căror înjghebare a început în 1902, cu societatea «Carpatina», înființată (la 2 Nov.) în Cleveland Ohio. Acestea s'au organizat din motive economice și au sfârșit prin a-și dubla caracterul economic, printr'unul cultural. Numărul lor a ajuns la peste 100 în U.S.A. și Canada.

Au început să apară apoi ziare românești, ca expresie a societăților sau a grupurilor de societăți economice-culturale, iar concomitent s'au făcut și primii pași pentru organizarea vieții religioase a coloniilor românești.

Societățile de ajutor au început a se grupa încă din 1906, când s'a pus baza unei «Uniuni» a acestora, prin înțelegerea a două dintre ele: «Invierea» din Martins Ferry-Ohio și «Vulturul» din Homestead, Pa. În 1908, «Uniunea» avea trei societăți membre. În 1909, avea deja 26, iar în 1911 avea 44 societăți membre. Ea era compusă din societățile muncitorești și condusă exclusiv de muncitori, intelectualii fiind excluși dela conducere. Pentru acest motiv, încă din 1912, intelectualii și-au format un alt grup de societăți, sub diverse numiri, până s'au fixat asupra numelui de «Liga». Grupul Liga, însă, n'a reprezentat decât cel mult 20% din numărul societăților românești, iar mai târziu s'a ajuns la înțelegere (1924) între «Uniune» și «Ligă», continuând să existe fiecare, până azi.

Ele și-au păstrat caracterul economic și cultural, rămânând «societăți de ajutor și cultură».

Pe lângă acestea au mai apărut grupurile de societăți: «Uniunea catolică», formată din societățile a 16 colonii greco-catolice, și «Federațiunea comunistă», care a dezvoltat o intensă activitate, având o vreme și concursul preotului Ion Podea, un progresist și agitator de talent.

Macedo-Românii și-au organizat și ei câteva societăți «de ajutor și cultură», între cari: «Fârșărotul», «Perivolia», «Muzăchearul», etc.

Nenumărate publicații periodice și ziare românești, unele culturale, altele politice, altele religioase și chiar umoristice, au apărut din 1903 încoace pe pământul Americii, dar cele mai multe au dispărut repede.

Astfel, în 1903 apare la New-York primul ziar românesc în U.S.A. — «Ecolul American». Tot în 1903 apare la Pittsburg ziarul «Poșta Română»; în 1904, «Tribuna» la Cleveland; în 1905, «Românul» la Cleveland; tot atunci și tot acolo apare și «America», apoi «Muncitorul Român», în Chicago, și altele.

Dintre nenumăratele ziare, schimbându-și mereu caracterul, au supraviețuit și apar azi ca cele mai importante: «Românul American», progresist, la Detroit, și tot acolo: «America» — conservatoare — și «Solia», bisericească-conservatoare. Apoi ziarul «Canada», în Ford City-Ontario (Canada).

Intre ziarele și revistele mai vechi, vrednice de pomenit, mai sunt: ziarul socialist «Muncitorul», care a apărut la Chicago vreo câțiva ani, începând din 1920; revista religioasă «Lumina» care a apărut vreo doi ani la Buffalo, N. Y., din 1922, ca organ al primei «Asociații a preoților români americani», de sub președinția prof. dr. Lazăr Gherman; revista literară «America literară» (1917), etc.

III. Viața religioasă.

1. Inceputuri. Faza misionară.

Din cauza lipsei de preoți și antrenați de metodele misionare ale confesiunilor neoprotestante din U.S.A. și din Canada, un număr foarte mare de Români ortodocși și greco-catolici, cari s'au așezat în America, s'au înstrăinat de legea românească și s'au făcut mai ales baptiști și adventiști. Acest lucru era prea firesc, deoarece în primii ani ai emigrărilor masive nimeni nu s'a interesat de viața lor religioasă, nici ierarhii din Ardeal și Bucovina, nici cei din România veche.

Pentru trebuințele lor religioase, emigranții trebuiau să alerge după preoți greci, ruși sau de alte nații, făcând drumuri lungi, cheltueli, și folosind chiar agenți pentru căutarea unor astfel de preoți.

Românii din America scriau mereu și trimeteau vorbă să li se trimită preoți, dar nimeni nu mișca nimic. Oficial, Biserica nu se preocupa de păstorirea credincioșilor plecați peste ape, din marea familie a poporului român.

Inițiativa în problema aceasta a luat-o pe cont propriu, unul din cei mai vrednici preoți ai Bisericii din Ardeal, Gheorghe Hențea, originar din Sebeșel-Sibiu, apoi preot în Lelese și Ghelar-Hunedoara. Acesta a plecat în 1902 pentru puțină vreme în America, și atât prin gestul cât și prin insistențele sale, a isbutit să-i pună în mișcare pe cei din centrul bisericesc al Sibiului. Astfel, Mitropolia Ardealului trimite în Noembrie 1904 pe preotul Zaharia Oprea din Bandul de Câmpie, în U.S.A., ca să facă o cer-

cetare asupra nevoilor și posibilităților de organizare bisericească a Românilor de acolo. El se reîntoarce în Aprilie 1905 și arată necesitatea de a se trimite preoți misionari în America.

Între timp și Românii din America începuseră a se mișca, atât din proprie inițiativă cât și din imboldul preotului Gh. Hențea, pentru înființarea de parohii. Astfel, Românii din Cleveland, la 25 August 1904, au luat hotărîrea de a înființa prima parohie ortodoxă românească din America, chiar în Cleveland.

Este vrednic de notat că această hotărîre s'a luat de către ortodocși împreună cu uniții ce se găseau în Cleveland, ca membri ai «Clubului Român» de acolo. Ei, uniții, au insistat să se înființeze o parohie ortodoxă, «declarând că ei sunt cu trup și suflet pentru o parohie și biserică greco-orientală, care să nu-i excludă nici pe ei».

Iată una din cele mai sincere și mai semnificative manifestări de solidaritate și de unitate cu ortodocșii, din partea credincioșilor greco-catolici sau uniți. Faptul acesta dovedește că barierele dintre ortodocși și greco-catolici erau artificiale și că oriunde ele nu erau proptite de ierarhia și de clerul plecat Romei, se prăbușeau cu ușurință.

Credincioșii din Cleveland, ortodocși și uniți, s'au adresat în scris Mitropoliei din Sibiu, arătând că au hotărît înființarea unei parohii, și cerând preot să-i păstorească. Aflând Mitropolia unită din Blaj, că uniții se înfrățesc cu ortodocșii din America, au trimis îndată un preot învrăjbitor de frați, în persoana doctorului dela Roma, Epaminonda Lucaci. Acesta era fiul părintelui Vasile Lucaci și înzestrat, ca și tatăl său, cu talent de agitator și de organizator. El sosește la Cleveland în 15 Nov. 1905, și, ca cel dintâi preot român unit în America, începe organizarea de parohii greco-catolice și-i învrăjbește pe Români în așa măsură, că toți, — și uniți și ortodocși — l-au urgisit până la urmă.

Curând după Lucaci, la vreo câteva săptămâni, în 1906, sosește în Cleveland și preotul ortodox **Moise Balea**, trimis de Mitropolia din Sibiu, la cererea comună a ortodocșilor și uniților din Cleveland, și în baza raportului făcut de preotul Zaharia Oprea, la reîntoarcerea sa din America. Urmează o luptă urîță între frați, Moise Balea isbutind să creieze mereu parohii ortodoxe, să zidească biserici și să determine și trimiterea altor preoți ortodocși din țară, dintre cari, printre cei dintâi trebuie amintit preotul **Trandafir Scorobet**, care sosește în U.S.A. deja în Nov. 1906, stând până în 1909. Urmează apoi preoții ortodocși: **Ion Tatu** (1907) și venerabilul **Simion Mihălțan** (1908).

În 1909 (Martie), sosește în U.S.A. preotul **Ion Podea**, apoi în 1912 (Sept.), preotul **Octavian Mureșanu** și alții. Din partea Mitropoliei din Sibiu a avut misiunea de a organiza parohiile din U.S.A. într'un protopopiat: preotul Ion Podea, între 1911—1913, și preotul Const. Proca, între 1913—1914. Preotul unit Lucaci, din exces de zel papist, a supus toate unițile parohiale greco-catolice, episcopilor locali romano-catolici, cari devin astfel și proprietarii bisericilor ce se zidesc de către greco-catolici. Această stare durează până azi și constituie principala cauză, care îi reține pe uniți dela reunire cu ortodocșii în U.S.A.

A fost o epocă misionară, în care s'au pus doar bazele organizării parohiilor ortodoxe și unite din Statele Unite și s'a început clădirea bisericii-

lor parohiale, prima fiind cea ortodoxă din **Indiana Harbor, Ind.** (Noembrie 1906), la care pâr. Simion Mihălțan slujește din 1908 până azi.

În aceeași vreme și Românii bapțiști au început să-și organizeze comunități religioase, la Cincinnati-Ohio, Detroit-Michigan, etc.

Îndată după 1900, începe și trimiterea de preoți ortodocși în **Canada**, de către Mitropolia Moldovei, la cererea credincioșilor de acolo. Astfel, în 1902, credincioșii din Regina (Canada), cer mitropolitului din Iași, Partenie, un preot pentru parohia lor, formată din bucovineni și ardeleni. Li se trimite arhimandritul **Evghenie Ungureanu** dela Neamțu. În Martie 1903, acesta sosește în Regina-Canada, și stă până în 1905, când se reîntoarce în țară, și, la 23 Dec. 1905 pleacă din nou în Canada, luând cu el pe protosinghelul Benedict Ilescu, tot dela mănăstirea Neamțu. Aceștia ajung la neînțelegeri călugărești, și, în 1910, sunt rechemati în țară. Evghenie Ungureanu se reîntoarce îndată († 1933), dar Benedict Ilescu, căsătorindu-se, rămâne vagabond prin Canada.

Lui Evghenie îi urmează din 1910 până în 1913, protosinghelul Ghenadie Gheorghiu, iar din 1913, protos. Silvestru Ionescu. Din 1916 e trimis protos. Filaret Gheorghiu în locul lui Benedict Ilescu, etc. Cu toată neînțelegera dintre călugări, totuși s'au organizat o seamă de parohii și în Canada, vreo 8 până în 1910/11.

În timpul primului război mondial, nu a mai fost posibilă niciun fel de acțiune din țară, pentru organizarea bisericească a Românilor din America. Ba chiar nici imediat după război, Biserica din țară nu s'a interesat serios de Biserica Ortodoxă Română din U.S.A. Profitând de vremuri tulburi, neoprotestanții au făcut prețioase achiziții de Români pravoslavici.

2. Faza organizării parohiilor și pregătirea înființării episcopiei.

Văzând Românii ortodocși din U.S.A. că sunt abandonati de cei din țară, s'au apucat ei înșiși să se îngrijească de viața lor bisericească, adunându-se la sfat ca să hotărască cele necesare unei bune organizări. Astfel, la 9-10 Martie 1918, într'o «adunare națională» a Românilor din America, întrunită la **Joungstown-Ohio**, ei hotărâsc să înființeze o episcopie autonomă în America, sub jurisdicția Arhiepiscopiei Bucureștilor, și rup orice legătură cu Mitropolia din Sibiu, fiindcă acolo ajunsese mitropolit renegatul Vasile Mangra. Aceasta este prima hotărâre de înființare a Episcopiei Ortodoxe pentru Românii din America. Dar, nici organizația parohiilor nu era încă pusă la punct. Deasemenea, nici clerul nu era încă organizat și nu privea cu ochi buni ideea unei organizări canonice, fiindcă avea oroare de faimosul despotism ierarhic din țară, de aceea nu se zorea să ceară un episcop din țară, ci se pregăteau să se organizeze pe sine mai întâiu într'o «asociație», și apoi să vadă ce va fi cu episcopia.

Inițiatorul organizării clerului în «asociație», ca și al organizării canonice a parohiilor și a unei episcopii, a fost savantul profesor dr. **Lazăr Gherman** dela Facultatea de Teologie din Cernăuți. Acesta părăsise România în 1917 și se găsea în Canada (1918) ca director și profesor la un «seminar teologic» rusesc ucrainean. Fiind în legătură cu ierarhia rusă din U.S.A. și din Canada, și văzând că e mare lipsă de preoți ortodocși români în U.S.A. și în Canada, și că din România nimeni nu se gândește

să mai trimită preoți, el a organizat hirotonirea de către episcopii ruși a unor «preoți de nevoie», recrutați dintre oamenii simpli, cărora nu le lipseau minimele aptitudini preoțești, sau cel puțin, ceremoniale. Episcopii ruși din New-York și din Winnipeg-Canada, după recomandări din partea lui L. Gherman, care-i și pregătea pe candidați, îi hirotoniseau pe aceștia. În total au fost hirotoniți astfel vreo 21 de preoți simpli, dintre cari unii s'au dovedit a fi mult superiori chiar câtorva dintre preoții cu școli înalte. Episcopii cu care a colaborat L. Gherman și cari au hirotonit «preoți de nevoie», sunt Ștefan Dzubay, și urmașul său Adam Filipovski din New-York, apoi Arsenie din Winnipeg-Manitoba (Canada). Ei erau toți independenți de Patriarhia Moscovei.

Dar în afară de acești episcopi, cam în aceeași vreme a mai hirotonit «preoți de nevoie» și Vilatti, un mitropolit al «Bisericii vechi catolice» din America.

La începutul anului 1922, Lazăr Gherman a renunțat la posturile de «rector de seminar și președinte de consistor în Biserica Ortodoxă Ucraineană din Canada», și trecând în Statele Unite, s'a așezat ca preot în parohia Roebing, N. Y.

Bucurându-se de mare autoritate în rândurile preoților ortodocși români și în fața celorlalte culte deopotrivă, fiindcă era și un predicator cum puținii se găsesc, Lazăr Gherman a luat inițiativa organizării serioase a parohiilor și a clerului parohial, și apoi a organizării canonice a unei episcopii ortodoxe române în America. În acest scop, a ținut o primă adunare cu «preoții de nevoie» la Detroit-Michigan, în Martie 1922, hotărînd acolo scoaterea revistei lunare «Lumina», ceea ce s'a și făcut. La a doua adunare de același fel, ținută tot la Detroit, în Iunie 1922, el a fost ales protopop-cârmuitor al grupului de «preoți de nevoie», și s'a hotărît organizarea după rânduială a parohiilor, precum și înființarea de școli parohiale românești.

Acțiunea lui Gherman i-a pus în mișcare și pe ceilalți preoți ortodocși români din U.S.A., și, o parte dintre aceștia, se adunară cu «cei de nevoie» într'un «sobor preoțesc» la Cleveland-Ohio, în 7-8 Febr. 1923. Aici se hotărâște ținerea unei «conferințe preoțești» în Pittsburg, Pa., între 21-22 Febr. 1923. Conferința s'a întrunit, prezidată de L. Gherman și având secretar pe pr. Octavian Murășanu, și a hotărît: organizarea parohiilor pe baza Statutului Șagunian, înființarea unei episcopii, scoaterea unei reviste, înființarea «Asociației preoților români din America» și convocarea unui «Congres bisericesc mixt» la Cleveland-Ohio, în Aprilie 1923. Congresul acesta s'a și ținut și iarăși a hotărît înființarea episcopiei. La el au luat parte reprezentanții parohiilor — clerici și mireni. S'a ales și un «consistoriu» (consiliu eparhial), sub președinția lui L. Gherman. Dar congresului i s'a făcut opoziție de un număr însemnat de mireni, și s'a început o agitație și zăzanie între preoții cu școală, împotriva «celor de nevoie», mai ales că se așteptau măsuri noi de organizare din partea Mitropoliei din Sibiu, care a și trimis în primăvara și vara anului 1923, 11 preoți misionari în U.S.A., între cari și pr. Andrei Moldovanu.

Dintre aceștia, misiunea de a organiza parohiile ortodoxe române din U.S.A., i s'a încredințat din partea Mitropoliei din Sibiu, preotului Ioan

Radu și apoi preotului **Victor Murășanu** (din Măluțiu-Solnoc), după ce primul, îmbolnăvindu-se, s'a reîntors în țară.

Ca administratori protopopești ai Bisericii Ortodoxe Române din America, niciunul din aceștia n'au putut face vreo treabă, deși V. Murășanu încercase prin adunări preoțești să-i organizeze după rânduială, de aceia, în 1927, acesta se și reîntoarce în țară.

L. Gherman, văzând că acțiunea întreprinsă de Mitropolia din Sibiu, pentru organizarea parohiilor din America, nu este susținută îndeajuns dela centru, și-a continuat acțiunea sa de organizare bisericească, convocând la **Pittsburg, Pa.**, o «conferință a preoților ortodocși români, hirotoniți în America de către episcopii ruși», pe data de **7 Oct. 1924**. Conferința s'a ținut sub președinția episcopului rus din New-York, **Adam Filipovski**, și a formulat o seamă de hotărâri și deziderate dintre cele mai înțelepte și mai folositoare Bisericii Ortodoxe Române din America. Iată câteva din acele hotărâri: 1) «până la dobândirea unui episcop român propriu»—preoții americani ortodocși români să fie «în afaceri spirituale sub jurisdicția episcopului Adam» din New-York. 2) «**Biserica Ortodoxă Română din Statele Unite ale Americii de Nord se organizează și se înregistrează în forma unei filiale autonome a Bisericii Autocefale din România, în frunte cu un episcop român ales de Românii de aici, față cu carele Mitropolitul primat din București să aibă toate drepturile de onoare, dar carele de altfel să-și aibă, în afaceri spirituale și dogmatice, autoritatea nemijlocit suprapusă, aici, în Statele Unite, în Sinodul tuturor episcopilor ortodocși americani**». 3) Se alege «**Consistoriul provizoriu (consiliul eparhial) al Episcopiei Ortodoxe Române Autonome din Statele Unite**», președintele lui fiind dr. L. Gherman. 4). Va fi convocat un congres bisericesc mixt, care să aleagă pe episcop și restul conducerii eparhiale. 5). Va cotiza fiecare preot cu 5 dolari lunar, pentru fondul Episcopiei. 6). Va reapare revista «Lumina». 7). Se va participa prin delegați la «adunarea» convocată de administratorul protopopesesc trimis de Sibiu, **Victor Murășanu**. 8). Episcopul Adam se obliga a trata cu mitropolitul Sibiului, recunoașterea preoților ortodocși români hirotoniți în America. 10). Se invită fiecare preot ortodox român din America să adere la noua organizație arătată în cele de mai sus.

Pentru vremea de atunci, hotărârile acestea corespundeau în gradul cel mai înalt intereselor bisericești și naționale ale Românilor din America, și erau perfect canonice. Este de remarcat faptul, că **Lazăr Gherman** este acela care, deși nu avea vreo calitate oficială, canonică, și deși va fi făcut și multe greșeli, — totuși a văzut mai clar decât oricare, și a preconizat drumul cel mai just, pentru dezvoltarea în viitor a organizației bisericești autonome, a Românilor ortodocși din America, în frunte cu un episcop ales de clerul și credincioșii din America, iar nu trimis din afară. **El este ctitorul spiritual al organizației episcopiei autonome a Românilor ortodocși din America**. Desigur el era invinuit de faptul că se găsea sub jurisdicția episcopului rus din New-York, și această învinuire a fost deformată și exploatată în mod nedrept și tendențios împotriva lui. De fapt, văzând abandonată Biserica Ortodoxă Română din U.S.A., el a vrut și a isbutit să o înzestreze cu preoți și să-i creeze o situație canonică, știind că nu poate exista biserică și nici preot ortodox, decât în legătură canonică cu

un episcop ortodox, oricare ar fi el. Acest lucru l-a gândit bine și l-a făcut bine L. Gherman, chiar dacă în privința oamenilor s'a mai înșelat uneori. În orice caz, el a făcut ceea ce nu se încumetau să facă, deși era dator lor, cărmuitorii bisericești din țară, salvând — în împrejurări din cele mai critice pentru credința ortodoxă — cel puțin jumătate din credincioșii Bisericii noastre din America, credincioși cari fără «preoții de nevoe» și fără șeful lor. L. Gherman, ar fi îngroșat rândurile neoprotestanților. Păstrarea lor la ortodoxie, se datorește în primul rând lui L. Gherman și episcopilor ruși din America, și apoi inițiativei și acțiunii Bisericii din țară, care a venit mai târziu. Apoi chiar acțiunea lui L. Gherman, a fost imboldul cel mai puternic pentru cei din țară, ca să se intereseze mai serios de Biserica din America, și, în cea mai mare parte ea a determinat **trimiteră din nou în America a preotului Trandafir Scorobet, în 1928, ca să întreprindă în calitate oficială, prima acțiune serioasă de organizare a Bisericii Ortodoxe Române din America, căci într'adevăr era îndreptățită teama celor din țară, că dacă vor mai amâna acțiunea lor de organizare, Românii ortodocși din America vor trece aproape toți sub jurisdicție străină. Asupra acestei stări de primejdie, Biserica din țară a fost informată prin rapoartele preotului Victor Murășanu, care s'a reîntors în țară, în 1927, fiindcă nu putuse să-și ducă la îndeplinire misiunea de organizare cu care fusese trimis în 1923.**

La plecarea lui Victor Murășanu în țară, frânele fictivului protopopiat ortodox român din America, creat de Mitropolia din Sibiu, rămăseseră în mâinile unui preot foarte destoinic, dar prea ambițios și interesat personal, anume Ioan Truția. Acesta dădea și el alarma împotriva lui L. Gherman, de a cărui ascensiune și autoritate se temea.

În viața bisericească a Românilor ortodocși din America erau vasăzică două tabere: una a «preoților de nevoe», în frunte cu L. Gherman și cu alți câțiva preoți din țară, **supuși jurisdicției episcopului rus din New-York, și alta a preoților din țară, supuși jurisdicției fictive a Mitropoliei din Sibiu.**

În plus, **preoții din Canada** formau un grup aparte, **supuși jurisdicției Mitropoliei Moldovei**, care trimisese în 1924 și pe arhimandritul Valerie Moglan acolo, în misiune. Acesta a stat în Canada până în 1929.

Arhiepiscopia Bucureștilor, deși i se oferise de către «adunarea națională» a Românilor din America, ținută la Jounstown—Ohio în 9-10 Martie 1918, jurisdicția asupra Bisericii Ortodoxe Române din U.S.A., n'avea și nu-și exercita de fapt nicio jurisdicție acolo. Deasemenea, nici Sf. Sinod. De altfel, nici nu se trecuse prin vreun act canonic jurisdicția asupra celor din America, nici Arhiepiscopiei Bucureștilor, nici Sf. Sinod, iar mitropolitul din Sibiu, Nicolae Bălan, singurul care pusese stăruință în grija pentru cei din America, pe bună dreptate nu voia să cedeze vechea sa jurisdicție nimănui, mai ales după ce aflase în ce chip se poartă unii călugări moldoveni prin Canada. Totuși, și mitropolitul Ardealului a consimțit să se discute în Sf. Sinod, chestiunea asistenței bisericești a Românilor ortodocși din U.S.A. Dar Sf. Sinod dorea, cum era și firesc, să treacă întreaga Biserica Ortodoxă Română din America, sub jurisdicția sa, sau a Patriarhiei, și să se întreprindă o acțiune nouă și serioasă pentru a pune ordine în organizația bisericească de acolo. De aceea și hotărăște

acest lucru în 29 Mai 1928, și dispune să se trimită doi delegați cari să procedeze la unirea tuturor parohiilor ortodoxe din U.S.A. și Canada într'o singură organizație. Delegații designați în acest scop, erau pr. **Trandafir Scorobeț**, consilier al mitropoliei din Sibiu, și dr. **Ion Matei**, din Consiliul Central Bisericesc al Bisericii Ortodoxe Române. Dar **Mitropolia din Sibiu** nu recunoaște hotărîrea Sinodului și trimite numai pe pr. **Tr. Scorobeț**, care și pleacă în 20 Noembrie 1928 spre America.

Om chibzuit, cu experiența unei pastorații de aproape trei ani în America, unde mai fusese între 1906-1909, și cu tact deosebit, printr'o muncă de 6 luni, izbutește să unifice într'o singură organizație bisericească sub jurisdicția Sf. Sinod, prin intermediul Mitropoliei din Sibiu, majoritatea parohiilor ortodoxe române din U.S.A., și Canada, cu excepția câtorva dintre ele, cari, fie că s'au declarat independente de orice autoritate bisericească, fie că au rămas sub jurisdicția episcopilor ruși.

Sprrijinit de preoții cu autoritate din America, **Simion Mihălțan**, **Lazăr Gherman**, **St. Opreanu**, **Ion Truția**, **Andrei Moldovan**, **Octavian Murășanu**, **Daniil Maxim** și alții, **Tr. Scorobeț** întrunește preoțimea din U.S.A., și Canada, într'o «conferință preoțească» ce s'a ținut la **Cleveland-Ohio**, în 30-31 Ianuarie 1929.

Conferința declară, printre altele, că: 1) **Recunoaște autoritatea canonică, ierarhică și disciplinară a Sf. Sinod al României, reprezentată prin delegatul său I.P.S. Sa Mitropolitul Ardealului dr. Nicolae Bălan**,... 2) preoțimea ortodoxă română din America se constituie într'o **asociație misionară** sub autoritatea Sf. Sinod și al delegatului acestuia I. P. S. Sa dr. Nicolae Bălan, împărțindu-se în 6 cercuri religioase (protopopiate)». 3) **Toate legăturile de jurisdicție cu vreun episcop din America, încetează «și se recunosc numai legăturile cu Ierarhia canonică a Sf. noastre Biserici din patria veche, România, cu Sf. Sinod al României și cu delegatul lui I. P. S. Sa Mitropolitul dr. Nicolae Bălan al Ardealului».**

După pregătirea terenului prin această conferință și prin hotărîrile ei, se convoacă și se ține memorabilul «**Congres bisericesc mixt**» dela **Detroit-Michigan**, în zilele de 25-28 Aprilie 1929. În acest congres se hotărâște gruparea tuturor parohiilor ortodoxe române din America, într'o organizație ce se va numi: «**Biserica Ortodoxă Română din Statele Unite și Canada**». Ea va fi «**Biserică Autonomă**» dar în legături spirituale și dogmatice, cu **Sf. Sinod din România**, și se va organiza, după «**Statutul din 1925 al Bisericii Autocefale Române**» din țară, adaptat condițiilor locale din America. La propunerea înțeleaptă a protosinghelului **Daniil Maxim** din Canada, Congresul completează hotărîrea sa cu privire la organizarea Bisericii Ortodoxe Române din Statele Unite și Canada, în sensul, că ea «se constituie în **Episcopie Autonomă Misionară** sub jurisdicțiunea **Sf. Sinod al României mari și Episcopul... să fie membru de drept al Sf. Sinod al României**» — iar până la așezarea unui episcop în fruntea Bisericii din America, ea să fie condusă de o «**comisie interimară**» compusă din 4 preoți și 8 mireni. Președinte al «Comisiei interimare», este ales preotul **Ioan Truția** din Cleveland-Ohio.

Astfel s'a ajuns prin străduințele părintelui **Tr. Scorobeț** și prin concursul ce i l-au dat cei mai de seamă preoți din America, să se înceapă

organizarea pentru care luptase și pe care o preconizase de mult L. Gherman.

Văzând hotărârile Congresului din Detroit, arhimandritul Valerie Moglan, care era deja din 1924 în misiune prin Canada, a plecat în țară, nădăjduind să fie ales acolo episcop al Americii, dar Sf. Sinod, cu toată râvna patriarhului Miron, nu s'a grăbit deloc să găsească și să trimită episcop fraților ortodocși din U.S. A. și Canada.

După raportul primit din partea pr. Tr. Scorobet, «Congresul Național Bisericesc» al Bisericii Ortodoxe Române, la 21 Noembrie 1929, aprobă hotărîrea «Congresului Bisericesc dela Detroit», de a se organiza ca «Episcopie Autonomă», Biserica Ortodoxă Română din Statele Unite și Canada. La rândul său, Sf. Sinod, în ședința din 1 Noembrie 1930 (abia la un an și jumătate, după Congresul dela Detroit) a aprobat și el înființarea Episcopiei autonome a Românilor ortodocși din America, (hotărîrea nr. 10/219) și a confirmat «comisia interimară» de conducere a acelei episcopii, așa cum a fost aleasă de Congresul din Detroit. Chestiunea este reluată în dezbateri de Sf. Sinod, în ședința dela 21 Octombrie 1931, confirmându-se hotărîrea Sinodului din 29 Mai 1928, și mai hotărîndu-se trimiterea neîntârziată a unui arhiereu, pentru organizarea episcopiei din America. La 20 Mai 1932, Sf. Sinod repetă hotărîrea sa din 29 Mai 1928, privitoare la organizarea unei Episcopii Ortodoxe Române în America, supusă jurisdicției Patriarhiei Române, și dispune să se comunice acest lucru, spre confirmare, și Mitropoliei din Sibiu, care nu era de acord cu o astfel de formulă, ca necanonică, după cum a și dovedit Mitropolitul Nicolae Bălan, în «Congresul Național Bisericesc» ținut la București, în Octombrie 1932.

Ca urmare, acest «Congres» a și hotărît, la 16 Octombrie 1932, ca «până la înființarea unei episcopii în America, credincioșii ortodocși români să rămână supuși vechilor lor chiriarii».

În așteptarea unor gesturi mai concrete din partea Sf. Sinod, clerul și credincioșii ortodocși români din America, s'au întrunit, în 30 Octombrie-1 Noembrie 1930, într'al doilea «Congres bisericesc» la Cleveland-Ohio, sub președinția preotului Ioan Truția. Congresul acesta a discutat proiectul de statut pentru organizarea Episcopiei Misionare autonome a Românilor ortodocși din America și l-a aprobat, hotărînd să-l aplice pentru parohii cu începere dela 1 Ianuarie 1933. Se mai discută și se hotărăște să se facă pregătiri pentru înființarea unei mănăstiri și a unui cămin pentru bătrâni. Apoi, în disperare de cauză, se mai hotărăște, ca să fie rugat Patriarhul Miron să primească și titlul de «Episcop al Americii», și să conducă «episcopia americană» printr'un delegat al său. Această hotărîre era evident protivnică ideii de «autonomie», pe care se întemeiaseră toate acțiunile vizând înființarea unei «episcopii» pe seama Românilor ortodocși din America. Statutul pomenit, de organizare a Episcopiei Misionare a fost acceptat provizoriu și de Sf. Sinod, la 15 Ianuarie 1933.

Patriarhul Miron și delegă, în 4 Mai 1933, — cu aprobarea Sf. Sinod, — pe arhiereul Veniamin Pocitan, să plece în America pentru un scurt timp (adresa nr. 778 din 3/5 Mai 1933). Se opune însă mitropolitul Ardealului, Nicolae Bălan, arătând că nici Patriarhia, nici Sf. Sinod, nu poate trimite episcop în America, fără consimțământul său, căci credincioșii din America se găsesc sub jurisdicția sa. Și preotul Ioan Truția, care

tocmai venise în țară, s'a opus plecării arhiereului Veniamin în America.

Al treilea «Congres bisericesc» al **Episcopiei Ortodoxe Române** din America s'a întrunit la **Chicago**, în **1934**, tot sub președinția pr. Ioan Truția. Și acest congres a repetat dezideratele celor anterioare, privitoare la «episcopia ortodoxă română din America».

3. Faza înființării și organizării episcopiei.

În sfârșit, bătea mai mult decât ceasul al unsprezecelea, pentru ca gândul înființării episcopiei ortodoxe române din America, să fie împlinit.

În înțelegere cu guvernul, patriarhul **Miron** a alcătuit un proiect de lege pentru înființarea acestei episcopii. Proiectul a fost aprobat de **Sinod**, în **Aprilie 1934**, și tot atunci a fost votat și de corpurile legiuitoare, la **26 Aprilie** de Senat și la **28 Aprilie** de Cameră.

Iată și textul acestei scurte și importante legi:

«**Lege pentru înființarea unei episcopii misionare, pentru creștinii ortodocși români din țările neortodoxe apusene**».

Art. 1. — «**Se înființează o episcopie misionară, pentru creștinii ortodocși români din țările neortodoxe apusene, cu episcop sufragane al Mitropoliei Ungro-Vlahiei și sub jurisdicția canonică a Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.**

Art. 2. — **Episcopul va fi ales de Sf. Sinod, dintre bărbații titrați și bine pregătiți, cari îndeplinesc condițiile legii și statutului de organizare al Bisericii Ortodoxe Române. El va putea participa la ședințele Sf. Sinod și al celorlalte corporațiuni bisericești, cu vot deliberativ, pentru toate chestiunile care privesc jurisdicția sa.**

Art. 3. — **Un regulament special făcut de Sf. Sinod va determina cerul de activitate și de competență al acestui episcop.**

La **30 Nov. 1934**, Sf. Sinod hotărăște să trimită pentru trei luni în America, pe arhiereul **Andrei Magier**, vicarul episcopiei din Oradea, dar acesta, în **Ianuarie 1935**, roagă să fie desărcinat de misiunea ce i se încredințase. Îndată se întrunește **Sf. Sinod**, și la **26 Ianuarie 1935**, alege ca episcop al Americii, pe arhimandritul **Policarp Morușca**, starețul mănăstirii **Hodoș-Bodrog** (jud. Arad). Dânsul a fost hirotonit arhiereu la **24 Martie 1935**. În aceeași zi a fost și investit, de către patriarhul **Miron**,

P. S. Episcop Policarp a plecat apoi spre America, însoțit de arhimandritul **Ioachim Popescu** și ierodiaconul **Petru Prohnițchi**, și a sosit acolo în **27 Iunie 1935**. La **4 Iulie 1935** a fost instalat la **Detroit-Michigan**, în biserica «**Sf. Gheorghe**». În **5 Iulie 1935** s'a ținut al **IV-lea Congres bisericesc al Românilor Ortodocși din America**, — un «**Congres bisericesc extraordinar**» — în **Detroit**, sub președinția **P. S. Policarp** și s'a votat «**Statutul pentru organizarea Bisericii Ortodoxe Române din America**», «**Statut**», care a fost apoi aprobat și de **Consiliul Central Bisericesc din București**, la **6 Mai 1936**. După acest statut, se conduce — cu unele modificări — și astăzi, **Episcopia Românilor ortodocși din continentele americane**.

P. S. Policarp și-a fixat reședința la **Cleveland-Ohio**, apoi a întreprins trei călătorii, vizitând toate parohiile din **U.S.A.** și **Canada**; înființează gazeta «**Solia**», care — începând din **23 Februarie 1936** — apare, până

azi, ca organ al Episcopiei Române din America, iar din 1936, a început să publice și calendarul «**Solia**».

În timpul păstoriei P. S. Sale, s'a cumpărat și o fermă la Grass-Lake-Michigan, în apropierea orașului Detroit, unde s'au instalat birourile episcopiei. Ferma aceasta este cunoscută sub numele de «**vatra românească**».

Sub păstoria P. S. Policarp s'a ținut o conferință pastorală, între 2—4 Sept. 1936, la Cleveland; apoi la 5—7 Sept. 1936 s'a ținut al V-lea «**Congres bisericesc**» al Românilor ortodocși din America, la Youngstown-Ohio.

Continuând cu elan munca de organizare și îndrumare, P. S. Policarp n'a fost scutit de greșeli și nici cruțat de dușmani, între cari s'a remarcat în special preotul Ion Truția.

În 1939, P. S. Sa s'a reîntors în țară. Evenimentele nu i-au mai permis să se reîntoarcă în America, iar în 1947 a fost pensionat. P. S. Policarp a fost salariat de Statul Român, împreună cu doi consilieri, un secretar, un funcționar, doi cântăreți și doi oameni de serviciu.

La plecarea sa din America, P. S. Policarp a numit ca vicar al Episcopiei pe protopopul Simion Mihălțan din Indiana Harbour, iar Congresul bisericesc al episcopiei, din același an (1939), a ales ca secretar al Consiliului Eparhial pe preotul **Andrei Moldovan**, din Gary-Indiana.

În mâinile acestora a fost cârma Episcopiei până în 1947, când au fost înlocuiți printr'o manevră a preotului Ioan Truția, care, dela plecarea P. S. Policarp, a lucrat consecvent împotriva reîntoarcerii acestuia în America și împotriva dobândirii altui episcop, în interesul de a pune dânsul mâna pe conducerea episcopiei, ceea ce a și izbutit în 1947.

Din acest an, el a ocupat postul de vicar, până la alegerea și așezarea în scaun a noului episcop **Andrei Moldovan**, în Noembrie 1950.

Între timp, Sf. Sinod a hotărât, la 30 Iunie 1946, să trimită ca episcop în America pe **P. S. Justinian**, pe atunci Arhiepiscop-Vicar al Mitropoliei Moldovei, dar P. S. Sa n'a acceptat această misiune. Tot în 1946, Sf. Sinod a mai încercat să-l trimită în America pe P. S. **Emilian Antal**, însă nici P. S. Sa n'a acceptat.

În 1947 (3 Februarie) — Sf. Sinod delegă provizoriu, ca episcop al Românilor ortodocși din America pe P. S. Episcop **Antim Nica**, însă nu i-a fost posibil să plece din pricina opoziției vânătorului de scaun, a vânătorului de vlădici și de Episcopie, Ioan Truția. Prin intrigile acestuia, un «**Congres bisericesc**» întrunit la Detroit în 28 Martie 1947, a luat hotărârea de a rupe orice legături cu Biserica Ortodoxă Română din țară. Deasemenea a hotărât transformarea «**Episcopiei misionare**» din America în «**Episcopie autonomă**», cu totul independentă de Sinodul Bisericii din țară.

S'a convocat apoi și s'a ținut în 4 Iulie 1947, la Detroit, un «**Congres bisericesc**», pentru a se alege un episcop dintre candidații americani. La acest congres fusese delegat să participe din partea Sf. Sinod, preotul Dr. **Ioan Vască**, dar dânsul nu a putut pleca la vreme. Între timp, în Mai 1947, fusese designat pentru a fi episcop al Americii, P. S. Arhiepiscop **Teodor Scorobetș** (fost preot în America, între anii 1906—1909 și apoi în 1928-1929) —, Vicarul Mitropoliei din Sibiu — la cererea celor din America, dar nici P. S. Sa n'a primit.

Turburări grave, provocate și alimentate de ambițiile preotului Ican Truția din Cleveland-Ohio, au agitat viața bisericească a Românilor ortodocși din America, încă dinainte de plecarea P. S. Policarp spre țară (1939), până în 1950. În acest an preoții ortodocși români din America și delegații mireni ai parohiilor, au hotărât, la 2 Februarie, să reia legăturile canonice cu Biserica din țară, iar un «**Congres bisericesc**» din 17 Mai 1950 — ținut la **Detroit** — a ales pentru scaunul «Episcopiei autonome» a Românilor ortodocși din America pe protopopul văduv **Andrei Moldovan**, din Akron-Ohio, fost timp de 8 ani secretar al Episcopiei din America. (1939—1947). P. C. Sa a fost trimis în țară pentru hirotonire. La 5 Nov. 1950 a fost tuns în monahism la mănăstirea Neamțu; la 12 Nov. 1950 a fost hirotonit Arhieru, la Sibiu, de către I. P. S. Mitropolit al Ardealului, Nicolae Bălan, iar la 19 Nov. a fost investit cu cârja vlădicească, de către Prea Fericitul Patriarh Justinian, la București. Apoi, P. S. Sa, îndată s'a reîntors în U.S.A..

Astfel, s'a restabilit legătura canonică dintre Episcopia Misionară a Românilor ortodocși din America și dintre Sf. Sinod al Bisericii din țară, și s'a făcut un început bun pentru o mai bună orânduire a vieții bisericești a Românilor ortodocși din U.S.A., Mexico, Canada și America de Sud.

Prin gramata sinodală, emisă cu ocazia investiturii P. S. Andrei, se arată mai precis decât prin gramata ce fusese emisă pentru P. S. Policarp, că jurisdicția noului episcop canonic al Românilor ortodocși din America, se întinde și asupra credincioșilor Români ortodocși din **America Latină**.

Se știe că există comunități românești și parohii ortodoxe române organizate în mod autonom, la **Buenos Aires** și în alte localități din **Argentina**; deasemenea și în **Brazilia**, unde ortodocșii români au de suferit din pricina prigoanei catolice, care în anul trecut (1950), au dus la dărâmarea din temelii a Capelei ortodoxe române, zidită de călugărul român **Samoilă Iuga**, în orașul **Sao Paolo**.

Sf. Sinod a trimis după 1930, în America Latină, pe preoții **Octavian Mureșan** și **Mihail Petrovici**, ca să întreprindă organizarea bisericească a credincioșilor români ortodocși de acolo. Dar aceștia, trăind împrăștiați la distanțe mari unii de alții, organizarea lor în comunități parohiale și asistența lor religioasă, este mult mai anevoioasă decât aceea a Românilor ortodocși din America de Nord.

De aceea, nemișii preoți n'au putut face nicio ispravă, lucrurile rămânând în starea lor de până atunci. Abia în vremea de după cel de al doilea război mondial, s'a început, din inițiativa credincioșilor, o mișcare mai vie de organizare bisericească a Românilor ortodocși din Argentina.

Cât privește **numărul credincioșilor Bisericii noastre** din continentele Americane, el se ridică la cca. 300.000 — dintr'un total de peste 400.000 — emigrați, căci foarte mulți dintre aceștia nu sunt înregistrați ca Români, alții nu sunt înregistrați ca ortodocși, ci ca fără confesiune sau ca aparținând unor secte obscure, și, în sfârșit, există atâția alții cari s'au înstrăinat cu totul, s'au desnaționalizat sau trăiesc atât de izolați, încât nimeni nu le știe urma...

Numărul comunităților ortodoxe române organizate este de cca. 50

în America de Nord (U.S.A. și Canada), iar numărul preoților deservenți ai acestora nu trece de 40, legal instituți.

În afară de parohiile cuprinse în Episcopia Autonomă din America, mai există vreo câteva comunități ortodoxe române zise «libere» — un fel de «parohii independente» sau «autonome» —, deservite de preoți certați cu rânduiala canonică a Bisericii noastre, sau de călugări vagabonzi, cu apucături de brigandaj religios.

În **America Latină** știm că există vreo 3-4 preoți români ortodocși, în legătură cu Episcopia Autonomă din America de Nord.

*

Iată lucrurile cele mai vrednice de luat aminte despre Români din America și despre viața lor religioasă. Dar mai vrednice decât acestea, sunt datoriile poporului și Bisericii din țară față de viața culturală-națională și față de viața religioasă a fraților înstrăinați de pământul patriei.

În zilele noastre, Biserica din țară, Biserica mamă, a dovedit că și înțelege deplin datoria față de fiii săi credincioși din continentele americane, pentru cari a hirotonit recent un nou episcop în persoana venerabilului **Andrei Moldovan**, una din cele mai de seamă figuri din rândul clerului ortodox român din U.S.A.

Dar trebuie să relevăm că și Români din America și-au făcut o sfântă datorie față de vechea lor patrie, atunci când această gema sub jugul hitlerist. Uniți într'un «**front american pentru triumful democrației**», ei au contribuit prin toate mijloacele la susținerea războiului împotriva fascismului, pentru desrobirea patriei lor din Europa. Notăm că președintele acestui front, în U.S.A., a fost protopopul **Andrei Moldovan** (U.S.A. Front President).

Deasemenea, după victoria asupra fascismului, în anii de secetă și de mizerie (1946-1947), frații din America au trimis substanțiale ajutoare, pentru regiunile înfometate ale țării noastre.

Faptele acestea dovedesc că o indestructibilă legătură de tradiții, de limbă, de cultură și de credință, face ca între Români plecați peste mări și țări și între cei rămași în patrie, să se menție o comuniune de dragoste, de înțelegere și de ajutor reciproc, în orice împrejurări. Această comuniune trebuie întărită și apărată cu orice preț, împotriva tuturor fisurilor pe care încearcă să le facă în blocul ei, vânători de himere, donquișotești, fie că aceștia sunt zarafi de meserie, vânzători de orice, fie că ar purta vreo uniformă oarecare.

Prot. Dr. Ion Casian

„DIASPORA“ ORTODOXĂ

Prin firea lucrurilor și chiar după cuvântul Domnului, nici credincioșii unei singure comunități nu pot să rămână veșnic împreună, necum credincioșii unei întregi Biserici particulare. Căci printr'un impuls firesc, tot cel ce are o credință, tot cel ce trăiește această credință, simte nevoia s'o împărtășească și altora, mai ales celor ce nu i-o cunosc, simte nevoia să-și mărturisească credința sa, în afara cercului în care trăiește, celor necredincioși. Credința face din fiecare credincios un misionar. Iar câmpul misiunii lui nu poate fi numai cel intern, ci mai ales cel extern, cel din afara grupului din care face parte credinciosul. Este o mare plăcere, o sfântă bucurie, aceea de «a fi frații împreună», de a se mângâia în nădej-dile credinței lor și de a se întări în adevărurile acestei credințe, dar este o și mai sfântă bucurie, aceea de a sădi mlădița acestei bucurii în sufletele celor ce nu-l cunosc pe Domnul și de a o vedea crescând și rodind.

Când însă la impulsul natural spre misiune, se adaugă și tragerea de inimă pe care i-o dă pentru această acțiune, porunca Mântuitorului de a-L mărturisi mereu înaintea oamenilor (Matei X, 32), de a merge în toată lumea și de a învăța toate neamurile (Mt. XXVIII, 19; Marcu XIV, 15), atunci credinciosul simte, pe lângă chemarea firească, și înves-tirea lui cu putere dumnezeiască pentru misiune.

În primele zile ale creștinismului, acestea au fost mobilele puternice ale misiunii. Prin ele se explică în bună parte și răspândirea atât de rapidă a credinței creștine, și tot prin ele se explică și viețuirea, foarte frec-ventă și chiar generalizată apoi, a creștinilor în «diaspora», adică în îm-prăștiere, în afara comunității lor proprii. Grupurile mici din «diaspora» creștină, erau grupuri misionare, deasemenea și creștinii care trăiau sin-guri sau cu familiile lor între necreștini, chiar și cei ce se găseau în ser-viciu militar sau deportați, erau misionari, cele mai mici unități misionare.

Cu trecerea vremii, zelul misionar a mai scăzut, și, la cauzele împrăș-tierii creștinilor în lume, s'au mai adăugat altele noi, ca prigoanele și motivele de ordin economic: mizeria, nevoia de a se deplasa pentru ago-nisirea traiului prin muncă sau comerț, etc.

Toți creștinii cari trăiau departe de comunitățile lor originare, îm-prăștiați printre Iudei, printre păgâni sau printre barbari, formau «dias-pora» creștină, spre deosebire de «diaspora iudaică» și de altele.

Cât timp încă nu se desvoltase organizația mitropolitană, arhiepiscopală, exarhală și patriarhală, adică în primele trei-patru veacuri, fiecare unitate a diasporei creștine ținea bisericește de comunitatea din care se desprinsese, sau cel mult de episcopul sub a cărui jurisdicție se găsisse anterior. După ce, însă, organizația bisericească se desvoltase și se împărțise — în mod firesc, și ținând seama de felul în care se desvoltase organizația imperiului roman — în mari unități teritoriale, jurisdicția asupra diasporei creștine, — și a celei din cuprinsul imperiului și a celei din afara lui, — a trecut, în unele cazuri, dela comunități și dela episcopi, în mâinile mitropoliților, a arhiepiscopilor, a exarhilor și a patriarhilor, nu însă din alte motive, decât din acelea de a se putea purta mai bine grija diasporei și de a se putea duce mai bine acțiunea misionară prin ea, acolo unde aceasta servea ca avangardă religioasă, iar uneori, mai târziu, și politică, pentru Bizanț.

De altfel, în vremea aceea era atât de extinsă autonomia locală a eparhiilor și a mitropoliilor, încât mitropoliile constituiau în fapt adevărate Biserici autocefale, fără a se numi însă astfel. Situația lor canonică-juridică nu diferea aproape prin nimic de situația canonică-juridică a unei Biserici autocefale de astăzi. Ba mai mult, chiar și eparhiile aveau aproape aceeași situație. Încât, este ușor de înțeles, pentru ce numai în unele cazuri, jurisdicția asupra diasporei a trecut asupra unităților teritoriale bisericești superioare, dela cele mai mici, dela comunități și dela eparhii. Iar această schimbare nu s'a făcut printr'o măsură canonică sau legală, cu obligativitate generală sau parțială, ci dela sine, impusă de condițiile desvoltării organizației bisericești.

În genere, jurisdicția asupra diasporei era o sarcină grea, nu era un avantaj, chiar dacă ea a ajuns să constituie o onoare deosebită pentru unele scaune ierarhice. Ea era împreunată cu obligații mari, de alergare, de cheltuială, de muncă grea și plină de abnegație, încât, — așa cum ne mărturisește istoria bisericească, — foarte rareori s'a ajuns, în trecutul îndepărtat, la neînțelegeri și la rivalități pe tema jurisdicției asupra diasporei creștine.

Aceste rivalități au apărut abia mai târziu, am putea spune, abia în epoca modernă, aproape de zilele noastre. Ele se referă doar la «diaspora ortodoxă», și nu la întreaga diaspora creștină, și au fost stârnite de câteva acte unilaterale și lipsite de temei canonic, pe cari le-a săvârșit Patriarhia din Constantinopol după cel dintâiu războiu mondial. Ea s'a întemeiat desigur pe o străveche practică, ce nu avea însă aplicare în cazurile în cari a încercat s'o urmeze, în epoca dela 1920 încoace.

Se știe, că sub jurisdicția patriarhiei din Constantinopol s'au găsit, până la dobândirea autocefaliei lor, toate Bisericile popoarelor slave, apoi Biserica Greciei, a României și a Albaniei. Această situație a existat parțial și în epoca imperiului bizantin, deși chiar în acea epocă, Bisericile: Bulgariei și a Serbiei, își avuseseră timp îndelungat autocefalia lor, ca patriarhate. Ea a existat parțial și în epoca imperiului otoman, epocă în care teritoriile câtorva din Bisericile autocefale de azi, se găseau, ca și acelea ale patriarhiei din Constantinopol, sub stăpânirea turcească.

În toată vremea aceasta, patriarhia din Constantinopol s'a îngrijit de diaspora ortodoxă din afara imperiului bizantin, diasporă ce se găsea în

Apus: în Italia, Sicilia, etc., afirmându-și în mod practic, jurisdicția deplină asupra acestora. Deasemenea ea a întreprins acțiuni de misiune externă printre «varvari» și ea a purtat și grija unor mănăstiri, episcopii și chiar întregi Biserici Ortodoxe autonome, cari existau în afara granițelor imperiului bizantin, afirmându-și astfel o jurisdicție parțială asupra acestora. Astfel a fost cazul Atosului, a mitropoliei Kievului, a mitropoliei Moldovei, a mitropoliei Valahiei, a mănăstirii Peri din Maramureș, etc.

Prin această purtare de grijă, patriarhia din Constantinopol a făcut mari servicii Ortodoxiei și fiecărui popor ortodox în parte, servicii pentru cari, și odinioară și acum, i s'a arătat toată dragostea și recunoștința din partea tuturor celor ce s'au bucurat de ele, ca și din partea întregii lumi ortodoxe. Și nimănui nu-i trece prin gând să drămuiască gratitudinea la care este obligat frățeste față de străvechea «patriarhie ecumenică».

În epoca imperiului otoman, patriarhia din Constantinopol a continuat, atât cât a putut, să poarte grija diasporei ortodoxe și a unor eparhii și Biserici Ortodoxe autonome, și să-și exercite jurisdicția asupra ei și asupra unora dintre Bisericile ortodoxe naționale, dinăuntrul și dinafara imperiului.

Dar cu deosebire, patriarhia din Constantinopol și-a exercitat jurisdicția sa deplină asupra comunităților grecești din diaspora ortodoxă, și aceasta pentru două motive principale. Întâi pentru motivul că celelalte patriarhate orientale grecești, abia respirau și ele sub jugul otoman și abia erau în stare să-și poarte grija proprie, necum să se mai ocupe și de alții; apoi pentru motivul că patriarhul din Constantinopol era și etnarhul, adică și șeful politic național al tuturor Grecilor din cuprinsul imperiului otoman, calitate pe care i-o recunoscuseră sultanii numai acestuia, nu și celorlalți patriarhi orientali, cari deci, ca greci, îi erau și ei supuși patriarhului din Constantinopol.

Exercitându-și etnarhia și față de credincioșii din patriarhatele orientale, patriarhii din Constantinopol au fost ispitiți uneori să-și exercite și carecare jurisdicție bisericească asupra lor, dar s'au lovit de rezistența celorlalți patriarhi. Cât privește însă jurisdicția lor asupra diasporei grecești ortodoxe din afara imperiului otoman, aceasta nici nu mai putea fi pusă în discuție, ea revenind patriarhilor din Constantinopol, în calitatea lor de etnarhi, în primul rând, și, în al doilea rând, prin lipsa altei puteri bisericești care să se poată ocupa de numita diasporă.

Cum însă multă vreme, până aproape de veacul nostru, calitatea de creștin ortodox se confunda cu aceea de grec, așa încât, cine zicea ortodox zicea și grec, și invers, cine zicea grec zicea și ortodox, patriarhilor din Constantinopol le-a venit bine uneori această identitate dintre ortodocși și greci, și pe lângă frățeasca purtare de grijă pe care le-au arătat-o unor comunități ortodoxe negrecești din diaspora, și-au impus și jurisdicția lor asupra acestora. Este adevărat că unele dintre ele erau și mixte, cuprinzând credincioși de diverse naționalități și chiar greci.

În felul acesta, jurisdicția patriarhiei din Constantinopol s'a exercitat de fapt, însă cu intermitență, și asupra unor comunități negrecești din diaspora ortodoxă, până aproape de zilele noastre.

Bazată pe o astfel de practică, patriarhia din Constantinopol, prin câțiva titulari ai scaunului său, a crezut că poate reclama pe seama sa juris-

dicția asupra întregii diaspore ortodoxe, adică asupra tuturor comunităților ortodoxe ce se găsesc în afara granițelor teritoriale ale oricărei Biserici Ortodoxe autocefale sau autonome. Ea a crezut că poate ridica o pretenție ca aceasta, pornind dela anumite stări de fapt din trecut și altele din vremurile mai noi, ignorând motivele, cauzele reale cari au dus la creierea respectivelor stări.

Noi am văzut cari au fost împrejurările în cari s'a născut practica de care se prevalează patriarhia din Constantinopol, și cum s'au desprins, din acele împrejurări istorice, determinantele jurisdicției de atunci asupra diasporei ortodoxe. Forța majoră și starea precară de necesitate, au impus numita practică iar în plus, s'a adăugat dragostea creștină și obligația morală a patriarhiei din Constantinopol, de a acorda întreaga asistență religioasă posibilă creștinilor ortodocși de orice limbă și oriunde s'ar găsi, dacă aceștia rămân fără păstori, fără îngrijire duhovnicească. Dar această obligație morală o are fiecare Biserică Ortodoxă, nu numai patriarhia din Constantinopol, și fiecare dintre ele și-a onorat-o, oridecâteori au fost puse în situația de a o face, fără însă a pretinde vreuna, că un astfel de gest de asistență, o astfel de faptă a dragostei ar naște un drept de jurisdicție legală pentru acela care-l face, iar pentru acela acre-l primește, obligația de a accepta acea jurisdicție ca legală.

Apoi, numita obligație naște nu numai din dragostea creștină, ci și din porunca Domnului, așa că ea are putere mai mare decât orice canon și decât orice lege scrisă. Însă nimănui nu i-a trecut prin gând niciodată să creadă și mai ales să pretindă, că, dintr'un gest de dragoste, de asistență religioasă, de ajutorare a celui ce se găsește în nevoie, s'ar naște vreun drept legal, exigibil cu forme în regulă, pe seama celui ce-l săvârșește! Au mai este dragoste aceea care se vinde? Este creștinesc și moral, să se reclame o plată pentru un dar pe care-l faci și încă nu din al tău, ci din darul altuia, din darul Domnului?

Singura plată a darului este recunoștința, obligația la sprijin reciproc. Numai dragostea răsplătește dragostea, iar dacă dragostea cere să fie răsplătită altfel, dacă cere să fie plătită, atunci nu mai e dragoste, ci este o marfă cu care se face zărăfie, iar cei ce o practică în relațiile bisericesti, uită mustrarea pe care le-a făcut-o Mântuitorul, celor ce transformaseră templul în «peșteră de tâlhari». Și, este cu atât mai vrednic de osândă, acela care cere plată pentru ajutorul sau darul pe care l-a făcut cuiva, atunci când acesta se găsea la grea încercare, în necaz, la strâmtorare.

În niciun chip, o astfel de faptă a dragostei nu poate naște un raport de drepturi și obligații legale, juridice, între aceia între cari ea s'a produs. De aceea, nici patriarhia din Constantinopol, pentru asemenea fapte, — săvârșite chiar în astfel de împrejurări în cari unele comunități negrecești din diaspora se găseau la strâmtorare — nu poate avea pretenția, că prin gesturile de dragoste pe care le-a făcut, îndeplinind și o poruncă sfântă a Domnului, și-a creiat un drept asupra acestor comunități, sau mai precis, că astfel s'ar fi creiat un raport juridic, de drepturi și obligații legale, între părți.

Se știe doar că Biserica Ortodoxă acordă asistență religioasă oricărui creștin, de orice confesiune. Creștinește, ea nu poate refuza acest

lucru. Dar făcându-l, ea n'a pretins niciodată că prin aceasta și-a câștigat un drept de jurisdicție asupra vreunei comunități catolice, armeno-gregoriene, evanghelice, copte, etc.

Prin urmare, oricum s'ar interpreta practica de care a fost vorba cu privire la asistența religioasă a diasporei ortodoxe, ea nu poate fi socotită că ar constitui un temel pentru creierea dreptului de jurisdicție a Patriarhiei din Constantinopol, asupra comunităților ortodoxe ce nu s'au desprins din sânul acesteia. Dovadă și faptul că, cu toată îndelungata practică de acest fel, niciodată ea nu a fost socotită altfel decât ca o practică impusă de împrejurări și condiționată de acestea, iar nu ca una legală sau canonică, adică impusă de legi sau de canoane, ea a fost socotită ca o stare de fapt, iar nu ca una de drept, ca o stare ce n'a fost consfințită prin nicio lege, prin niciun canon și prin nicio altfel de hotărâre cu valoare legală în Ortodoxie.

În acest sens, ultima dovadă, adică cea mai aproape de zilele noastre, este Acordul încheiat la 21.III.1908, între Patriarhia din Constantinopol și Statul elen, acord prin care patriarhia renunța la jurisdicția ei de până aci, asupra acelei diaspore grecești, asupra căreia, prin originea și apartenența națională a credincioșilor, jurisdicția îi revenea Sf. Sinod din Atena.

Cu toate acestea, de mult pristăvitul Patriarh Meletie IV Metaxakis (1871—1935) — fost al Constantinopolului între 1921—1923 și apoi al Alexandriei între 1926—1933 — a încercat să construiască teoria dreptului de jurisdicțiune al Patriarhiei din Constantinopol asupra întregii diaspore ortodoxe. El a început să lucreze în calitate de patriarh al Constantinopolului, ca și când teoria lui ar fi fost a întregii Ortodoxii, și după aceea a invocat și vreo câteva canoane, pe care pretindea că-și întemeiază teoria. Patriarhul Meletie IV a fost om de mare talent și de o extraordinară energie, însă n'a dat dovezi nici de cultură teologică și nici de fermitate pe poziții ortodoxe, încât aventurându-se printre canoane, a isbutit să le tâlcuiască doar după inspirația sa de om întreprinzător și dornic să facă ceva deosebit în Ortodoxie. Dar faptul că dânsul a greșit în tâlcuirea canoanelor, n'ar mai prezenta nicio gravitate, dacă tâlcuirile lui alegorice și pidosnice n'ar fi trezit ecou în rândurile unor zeloși apărători ai «prestigiului» și chiar ai «primatului jurisdicțional» al patriarhiei din Constantinopol, fie el și numai asupra diasporei ortodoxe.

De aceea, se cade să examinăm întâi: I) câteva din actele săvârșite de Meletie și de urmașii lui, pentru afirmarea acestui neîntemeiat privilegiu al patriarhiei din Constantinopol, și apoi, II), canoanele pe cari s'a încercat să se întemeieze zisul privilegiu.

I.

În 14.III.1922, Meletie a suspus sub jurisdicția sa pe toți credincioșii ortodocși din continentele americane, iar în 30.V.1922 a și înființat, formal, prin «tomos», 4 eparhii ale patriarhiei din Constantinopol pentru America de Nord și de Sud, și anume, o arhiepiscopie în New-York, cu 3 episcopii sufragane, în: Boston, Chicago și San-Francisco. În același an, la 5 Aprilie, el a numit un exarh al patriarhiei din Constantinopol, pentru Europa centrală și apuseană, cu titlul de mitropolit al Tiatirelor, iar în 1923 a numit ca arhiepiscop pentru Praga și întreaga Cehoslovacie, pe un anume

Savatie, care era dizident față de episcopul ortodox și canonic ales din Praga, Gorazd. Savatie a fost hirotonit la Constantinopol, în 4.III.1923, de Meletie, și apoi înzestrat îndată cu un «tomos» al acestuia, prin care se restabilește vechea arhiepiscopie Cirilo-Methodiană și ea se supune jurisdicției patriarhiei din Constantinopol. În același an, 1923, Meletie a mai supus jurisdicției sale, prin câte un «tomos» special, Bisericele Ortodoxe din Finlanda (9.VI.1923) — căreia i-a și hirotonit un episcop la 8.VII.1923) — și din Estonia (27.VIII.1923).

Urmașul lui Meletie, Patriarhul Grigorie VII (6.XII.1923—17.XI.1924), a emis în 13.XI.1924, un «tomos» prin care proclamă autocefalia Bisericii Ortodoxe din Polonia și o supune totodată jurisdicției sale.

Toate aceste trei organizații bisericești din Finlanda, Estonia și Polonia, au fost smulse abuziv de către patriarhia din Constantinopol, de sub jurisdicția patriarhiei din Moscova.

Bisericele Ortodoxe din Cehoslovacia, Estonia și Finlanda, au fost recunoscute de patriarhia din Constantinopol, ca Biserici autonome, pe când Bisericii Ortodoxe din Polonia, precum am văzut, i s'a acordat de aceeași patriarhie, autocefalia, cu flagrantă călcare a canoanelor, atât prin actul prin care i s'a acordat această autocefalie, cât și prin faptul că, deși proclamată autocefală, Biserica Ortodoxă din Polonia a fost menținută totuși sub jurisdicția patriarhiei din Constantinopol.

Planul lui Meletie de a crea la Sidney o episcopie pentru ortodocșii din Australia, a fost realizat de Grigorie VII, sub care, în 1924, au luat ființă, sub jurisdicția patriarhiei din Constantinopol, două eparhii în Australia.

În 15.IV.1924, același patriarh a înființat o «Mitropolie a Ungariei și exarhat al Europei centrale», în Budapesta, mitropolie organizată printr'un «tomos» din 8.IX.1924.

Patriarhul Constantin VI (7.XII.1924—30.I.1925) și-a afirmat jurisdicția asupra Bisericii Ortodoxe din Polonia, prin niște scrisori trimise celorlalte Biserici Ortodoxe, la 13.I.1925.

Patriarhul Vasile III (26.VII.1925—29.IX.1929), trimite în 1925 o delegație ca să proclame solemn autocefalia Bisericii Ortodoxe din Polonia, act care a avut loc în 17.IX.1925, la Varșovia, iar apoi, printr'o scrisoare din 9.VII.1926, către Biserica Ortodoxă Rusă, el neagă dreptul acestei Biserici la orice jurisdicție asupra diasporei sale, declarând că aceasta îi revine în întregime «Patriarhiei ecumenice».

Meletie IV Metaxakis, de astădată ca patriarh al Alexandriei, mereu activ și susținător al primatului de jurisdicție al patriarhiei din Constantinopol asupra întregii diaspore ortodoxe, scrie, în 18.III și 5.VII.1927, mitropolitului rus Antonie Hrapovițchi, la Carlovitz, apărând acest primat pe temeiul canoanelor 2.II ecumenic și 28.IV ecumenic, și încercând să conteste orice drept asupra propriei diaspore, atât patriarhiei din Moscova și exarhului ei dela Paris (Evloghie pe atunci), cât și ierarhilor ruși care se aflau în refugiu la Carlovitz.

Patriarhul Vasile III al Constantinopolului, răspunzând în 12.XI.1928 mitropolitului Dicnisie al Varșoviei, la întrebarea pe care acesta i-o făcuse în 27.VI.1928, cu privire la jurisdicția asupra emigranților ortodocși, și mai precis, asupra Rușilor ortodocși din Canada, afirmă că, în baza ca-

nonului 28 al Sinodului IV ecumenic, numai patriarhia din Constantinopol are jurisdicție asupra tuturor ortodocșilor ce se găsesc în diaspora. Iar ca nu cumva, Biserica Ortodoxă din Polonia să săvârșească vreo greșală, din nepriceperea tâlcului ascuns al canoanelor, același patriarh, la 1 Mai 1929, trimite la Varșovia un apocrisiar pe lângă mitropolitul Dionisie, în persoana episcopului Alexandru Zotos, dându-i acestuia și atribuții de «superintendent» al Bisericii Ortodoxe din Polonia.

În 1928 a fost supus jurisdicției patriarhiei din Constantinopol, un episcop rus din U.S.A., în 17.II.1931 mitropolitul rus din Paris, Evloghie, a fost supus și el aceleiași jurisdicții, iar în 1932 s'a încercat cōtropirea comunităților ortodoxe sârbe din diaspora, a celor din Ungaria, etc.

Impotriva acestor acte au ridicat proteste: patriarhul Varnava al Sârbilor și mitropolitul Serghie al Moscovei, pe atunci locțiitor de patriarh, care, prin două scrisori — din 8.IV.1931 și din 15.IX.1931, — arată ne-temeinicia pretenției patriarhiei din Constantinopol și primejdia pe care o cuprinde această pretenție pentru ortodoxie, respinge argumentarea falsă a celor dela Constantinopol și refuză să recunoască actele de cōtropire pe cari le-au săvârșit aceștia și afirmă dreptul patriarhiei dela Moscova asupra diasporei ortodoxe rusești de pretutindeni. Iar după ce patriarhul Fotie II al Constantinopolului a încercat, printr'o scrisoare din 30.V.1931, să-l convingă pe patriarhul Varnava al Sârbilor, că numai patriarhia din Constantinopol are dreptul la jurisdicția asupra întregii diaspore ortodoxe, Varnava a respins categoric teza aceasta, printr'o scrisoare din 14 Februarie 1932.

*

Acestea sunt principalele acte de afirmare a «Primatului jurisdicțional» al Patriarhiei din Constantinopol asupra diasporei ortodoxe, acte inițiate de Meletie IV și continuate de urmașii lui. Ele reprezintă abuzuri și încercări de a profita de unele împrejurări, pentru extinderea jurisdicției proprii, prin cōtropirea terenului de jurisdicție al altora, căci, în realitate, toate actele pomenite s'au săvârșit nu spre a se da asistență unor organizații bisericesti sau unor ierarhi ortodocși aflați în neputință, ci spre a se afirma dreptul de jurisdicție al patriarhiei din Constantinopol asupra întregii diaspore ortodoxe.

Dar astfel de acte au fost prezentate de Meletie IV și de alții, ca fiind întemeiate pe vreo câteva canoane. Să le vedem.

II.

Canonul 2 al Sinodului II ecumenic (anul 381).

Acesta este primul canon pe care vor să-și rezeme neputința, acei ce s'au gândit să nascocască drepturi semi-papale pe seama patriarhiei din Constantinopol. Pentru a se putea aprecia lucrurile în deplină cunoștință de cauză, lăsăm să urmeze textul complet al canonului.

«Episcopii să nu se întindă asupra altor Biserici în afara diecezei lor, nici să tulbure Bisericele, ci potrivit canoanelor, episcopul Alexandriei să cârmuiască numai Egiptul, iar episcopii Răsăritului să administreze numai Răsăritul, păstrându-se pe seama Bisericii antiohienilor prerogativele din canoanele Sinodului dela Niceea; și episcopii diecezei din Asia să cârmui-

iască numai pe cele (Bisericile) din Asia, și cei din Pont numai pe ale Pontului și cei din Tracia numai pe ale Traciei să le administreze. Iar Episcopii, nefiind chemați, să nu treacă peste diecezele lor pentru hirotonie sau pentru alte afaceri de conducere bisericească. Păzindu-se însă canonul prescris pentru dieceze, este clar că Sinodul eparhiei va cârmui cele ale fiecărei eparhii, potrivit celor hotărâte la Niceea. **Iar Bisericile lui Dumnezeu cele ce sunt între popoarele barbare, trebuie să se administreze după obiceiul Părinților, care s'a ținut».**

Rezultă oare din acest canon, vreun privilegiu pe seama patriarhiei din Constantinopol? De bună seamă că nu. Întâi de toate, Biserica constantinopolitană sau scaunul ei, nici nu este amintită în nicio formă. Apoi întregul ton al canonului este atât de categoric împotriva oricărui privilegiu pe seama cuiva, încât ajunge să citești primele rânduri ale lui, ca să-ți dai seama, că nici nu poate fi vorba de ceea ce au vrut să vadă în el câțiva neo-meletieni: **«Episcopii să nu se întindă asupra altor Biserici în afara diecezei lor, nici să tulbure Bisericile... ci să se ție vechiul obicei».**

Dacă însă, precum se vede, prin acest canon se interzice cotropirea de către orice ierarh a unui teritoriu de sub jurisdicție străină, este evident că el interzice o astfel de cotropire și din partea episcopului din Constantinopol, orice grad, orice onoare sau orice titlu bisericesc ar avea el. Aceasta nu împiedică, însă, nicidecum pe fiecare ierarh să săvârșească cele sfinte în alte eparhii și să ia parte la conducerea acestora, dacă este invitat și numai dacă este invitat de ierarhii în drept să o facă.

Deasemenea, acest canon nu poate fi privit ca unul ce ar interzice orice acțiune a vreunui episcop în afara eparhiei sale, sau chiar în interiorul ei, printre barbari, — adică printre popoarele cari nu sunt de origine greco-romană și nici nu descind din vechile popoare mediteraniene, — căci niciun canon nu poate opri acțiunea misionară la care este obligat fiecare creștin, și cu atât mai vârtos, fiecare episcop, după cuvântul Mântuitorului: «Tot cel ce Mă va mărturisi pe Mine înaintea oamenilor, pe acela îl voi mărturisi și Eu înaintea Tatălui Meu Cereșc» (Matei X, 32) și «Mergând învățați neamurile...» (Matei XXVIII, 19), și iarăși: «Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura» (Marcu XVI, 15).

Și cum, acțiunea misionară, — în sensul ei din vremea clasică a creștinismului, — se referea numai la necredincioși, și mai precis, la barbari, după ce imperiul bizantin ajunsese în contact cu ei, — este vădit că și canonul prezent, pomenind de barbari și căutând să pună ordine în cârmuirea lor bisericească, — pentru care vor fi fost certuri, ca și pentru cârmuirea eparhiilor obișnuite, — nu oprește prin nimic acțiunea misionară, atunci când hotărăște ca **«Bisericile cele ce sunt între barbari, să se administreze după obiceiul Părinților, care s'a ținut».**

Deci, în niciun chip, canonul 2 al Sinodului II ecumenic, nu conferă patriarhiei din Constantinopol privilegiul jurisdicției ei exclusive asupra diasporei ortodoxe, și nici vreun alt privilegiu. Deasemenea, el nu oprește nicio episcopie și nicio Biserică, să aibă misiuni externe, și, deci, nu oprește nici jurisdicția acestora asupra diasporei lor.

Canonul 8 al Sinodului III Ecumenic (anul 431).

Determinat în cuprinsul său de aceleași neorânduiești, certuri și cotropiri reciproce de teritorii bisericesti, săvârșite de către ierarhi, Sinodul III ecumenic repetă în bună parte hotărîrea luată de Sinodul II ecumenic prin canonul 2, de care ne-am ocupat deja, adăugând și unele măsuri concrete.

Iată textul lui complet:

«Prea iubitorul de Dumnezeu, episcopul coleg Rigin și cei împreună cu dânsul prea iubitori de Dumnezeu episcopi ai eparhiei Ciprului, Zenon și Evagrie, ne-au vestit nouă un lucru nou introdus contra legiurilor bisericesti și canoanelor Sfinților Apostoli și care le vatămă libertatea tuturor. Drept aceea, fiindcă relele obștești au trebuință de vindecare mai mare, ca să nu aducă și mai mare stricăciune, și mai vârtos, deoarece nici nu a existat vreun obicei vechi ca episcopul cetății Antiohiei să facă hirotoniile în Cipru, precum au arătat în scris și prin graiul lor bărbații cei prea evlavioși, care au avut intrare în Sfântul Sinod, că înaintestătătorii Sfințelor Biserici din Cipru au dreptul deplin și indiscutabil, după canoanele cuvioșilor Părinți și după vechiul obicei, de a săvârși hirotoniile prea cuvioșilor episcopi. Aceasta să se păzească și în celelalte dieceze și în toate eparhiile, încât niciunul dintre episcopii prea iubitori de Dumnezeu să nu ocupe altă eparhie, care n'a fost dela început și din timpuri vechi sub jurisdicția sa sau a antecesorilor săi; iar dacă cineva a ocupat altă eparhie și și-a însușit-o prin forță, să o restituie, ca nu cumva să se vatăme canoanele Părinților și nici ca sub chipul de lucrare sfințită să se furișeze mândria stăpânirii lumesti și ca nu cumva să pierdem cu încetul pe neobservate, libertatea dăruită nouă de către Domnul nostru Iisus Hristos, Mântuitorul tuturor oamenilor, prin sângele Său. Deci, sfântul și ecumenicul sinod a hotărît, să se păzească curate și nevătămăte drepturile fiecărei eparhii, pe care le-a avut dela început și din timpuri vechi, potrivit obiceiului apucat din vechime, având fiecare mitropolit dreptul să primească spre siguranța sa, în copie, cele hotărîte. Iar dacă cineva ar propune vreo rânduială împotriva celor hotărîte acum, sfântul și ecumenicul sinod a hotărît să fie fără valoare».

Lectura atât de instructivă a textului acestui canon, te face să te duci cu gândul direct la un sens contrariu aceluia pe care vor să îl dea tâlcuitorii lui constantinopolitani. Căci, într'adevăr, parcă acest canon s'a dat în mod special chiar împotriva pretențiilor moderne ale unor conducători ai patriarhiei din Constantinopol. Nu-i spun oare îndeajuns acestei sfinte patriarhii, cuvintele de avertisment și de mustrare ale acestui canon, împotriva înnoirilor dăunătoare ce s'ar introduce în Biserică: «ne-au vestit nouă un lucru nou introdus contra legiurilor bisericesti și canoanelor Sfinților Apostoli și care le vatămă libertatea tuturor. Drept aceea, fiindcă relele obștești au trebuință de vindecare mai mare ca să nu aducă și mai mare stricăciune... ca nu cumva... sub chipul de lucrare sfințită să se furișeze mândria stăpânirii lumesti».

Textul canonului e atât de clar și de categoric împotriva oricărui privilegiu al vreunei Biserici, deci și împotriva vreunui privilegiu al Bisericii din Constantinopol, pe care nici nu o amintește, ca și canonul 2, II ecu-

menic, încât, numai printr'o nălucire a cuiva, el ar putea fi invocat pentru a sprijini pretențiile absurde ale unor patriarhi și pseudo canoniști, după cari, în baza practicei, a stăpânirii îndelungate din timpuri vechi, i s'ar conferi scaunului din Constantinopol dreptul exclusiv de jurisdicție asupra diasporei ortodoxe, și ca urmare, celorlalte Biserici sau scaune, li s'ar interzice orice drept asupra diasporei lor.

Numai acei tâlcuitori de canoane, în inima cărora «s'a furisat mândria stăpânirii lumesti», țintind la cotorpiri de teritorii străine, pot să încerce în așa măsură stâlcirea dreptei judecări a Sfinților Părinți, care au așezat canoanele în cel de al treilea Sinod ecumenic.

Canonul 28 al Sinodului IV ecumenic (anul 451).

Dacă într'adevăr, cele două canoane examinate anterior nu pot să le ofere vreo «iotă sau vreo cirtă de care să se lege, spre a-și întemeia pretențiile, apoi iubiții noștri frați din «Fanar» au crezut că pot face acest lucru prin canonul 28 al Sinodului IV ecumenic. «Evrika» au zis dânsii, «evrika» zicem și noi, dar într'alt chip.

Iată textul lui:

«Urmând în toate privințele hotărârilor Sfinților Părinți și cunoscând canonul citit mai înainte al celor 150 de Dumnezeu prea iubitori episcopi, întruniți în cetatea împărătească a Constantinopolului, în Roma cea nouă, în zilele marelui Teodosie, fericitul împărat de pie memorie, aceleași le dispunem și le hotărâm și noi în privința prerogativelor aceleiași prea Sfinte Biserici a Constantinopolului, Roma cea nouă; deoarece Părinții au conferit prerogativele și scaunului Romei celei vechi, cu drept cuvânt, fiindcă aceea era cetate împărătească. Indemnați de aceeași intențiune, cei 150 de Dumnezeu prea iubitori episcopi au conferit prerogative identice și prea sfințitului scaun al Romei noi, cu drept cuvânt judecând că cetatea, care este demnă de împărat și de senat, și care se bucură de prerogative identice vechei Rome împărătești, să se înalțe ca aceea și în lucrurile bisericesti și să fie a doua după aceea. Și ca pomenitul prea sfințit scaun al prea Sfintei Biserici a Constantinopolului să hirotonească numai pe mitropoliți în diecezele Pontului și a Asiei și a Traciei, iar din ținuturile barbare ale diecezelor pomenite și pe episcopi, adică pe episcopii eparhiilor hirotonindu-i mitropolitul respectiv al diecezelor pomenite împreună cu episcopii din eparhie, precum s'a hotărât prin dumnezeieștile canoane; iar mitropoliții menționatei dieceze să se hirotonească, precum s'a zis, de către arhiepiscopul Constantinopolului, după ce s'a făcut alegerea unanimă conform obiceiului și aceasta i s'a comunicat lui».

Precum se vede, în prezentul canon se vorbește clar și despre Biserica din Constantinopol și despre privilegiile acesteia.

Cari sunt aceste privilegii?

Intâi privilegiul de a fi socotită noua Romă, privilegiu conferit încă prin canonul 3, II ecumenic, adică acela de a avea «precăderea onorurilor după episcopul Romei» (Can. 3, II ec.), și să se înalțe ca aceea și în lucrurile bisericesti și să fie a doua după aceea» (Can. 28, IV ec.). Apoi, privilegiul de a hirotoni pe mitropoliții — autocefali până aci — ai diecezelor: Pont, Asia și Tracia, precum și acela de a hirotoni și pe episcopii din ținuturile barbare ale acestor 3 dieceze.

Repetând hotărârile canoanelor 2 și 3 ale Sinodului II ecumenic, canonul 28 al Sinodului IV ecumenic dă extensiune privilegiilor scaunului constantinopolitan, după cum am văzut, amplificând unele părți ale canonului 2 al Sinodului II ecumenic. Dar privilegiile ce i se conferă Bisericii din Constantinopol sunt precise, și această precizie nu lasă loc interpretărilor. Episcopul Constantinopolului are dreptul să hirotonească pe mitropoliții celor trei dieceze: Asia, Pont și Tracia; de asemenea și pe episcopii din ținuturile barbare ale acestor trei dieceze și numai pe aceștia, iar nu și pe alți episcopi din alte ținuturi barbare, și nicidecum pe toți episcopii din toate ținuturile barbare, și iarăși, nicidecum pe episcopii din întreaga diasporă ortodoxă, cum vreau să ne convingă neofanariții noștri frați din Istanbul.

Intr'adevăr, conferindu-i-se patriarhului din Constantinopol privilegiul de a hirotoni episcopii unora dintre ținuturile barbare, precis indicate, prin aceasta nu se strică rânduielile existente cu privire la alte ținuturi barbare, asupra cărora aveau jurisdicție alte mitropolii și chiar simple eparhii.

Vorbindu-se de barbari și de ținuturi barbare în diverse canoane, nu trebuie să se înțeleagă prin aceasta numai decât ținuturile locuite de barbari în afara imperiului bizantin, căci existau încă în secolul IV și pe vremea Sfântului Ioan Gură de Aur († 407), unele grupuri mari de barbari, așezați pe teritoriul imperiului, iar pentru aceștia și printre aceștia, episcopii cei mai apropiați duceau acțiune misionară, fiindcă barbarii, ori nu erau creștini, ori erau eretici arieni, ca Goții cu cari s'a războit Sf. Ioan Gură de Aur, deoarece aceștia — prin șefii lor, cu rosturi mari în armata imperială, cum a fost faimosul general Gainas, — au încercat să câștige grația curții bizantine pentru arianism.

Că numai în acest sens s'a înțeles și trebuie să se înțeleagă hotărârea canonului 28 al Sinodului IV ecumenic, rezultă și din felul în care el a fost aplicat în viața bisericească.

Încă din veacul V-VI, toate Bisericile care aveau jurisdicție asupra unor ținuturi barbare, inclusiv Biserica din Constantinopol, și-au menținut această jurisdicție, și-au extins-o prin misiuni și și-au apărat-o, fără ca vreodată canonul 28 al Sinodului IV ecumenic să fie invocat de careva dintre episcopii sau patriarhii din Constantinopol, pentru ca, pe baza lui, să reclame pentru ei jurisdicția întregii diaspore creștine — până prin veacul XI — sau, — de atunci încolo — asupra diasporei ortodoxe.

Biserica Romei, aceea a Alexandriei și alte Biserici, chiar dacă au avut dispute asupra unor treburi cu patriarhia din Constantinopol, nicidecum nu au renunțat, pe baza canonului 28, IV ecumenic, la jurisdicția lor asupra unor teritorii barbare. Apoi, întreaga istorie a schismei religioase dintre Greci și Latini, — înregistrează, — între motivele de ceartă dintre Greci și Latini, — chestiunea jurisdicției asupra diasporei, — adică a ținuturilor barbare, — care ar fi constituit un privilegiu al patriarhiei din Constantinopol.

Cum ar fi și fost posibil, să se impună jurisdicția Bisericii din Constantinopol asupra întregii diaspore creștine, când nu era această Biserică «prima inter pares», ci abia cea de a doua în rang onorific, primatul

de onoare avându-l cea dela Roma, și, când se spune clar în canoane că Biserica din Constantinopol va fi a doua după cea din Roma?

Cum ar fi fost posibil de conciliat în Orient, egala îndreptățire jurisdicțională în toate privințele a Bisericilor autocefale, cu un astfel de primat de jurisdicție al unei patriarhii asupra altora, chiar și numai privitor la diaspora, când se știe cu câtă hotărâre întregul Orient s'a opus oricărui primat de jurisdicție, combătând întotdeauna pretențiile de acest fel ale Bisericii din Roma?

Oare ar mai fi putut Grecii să combată pe Latini, dacă ei ar fi admis primatul de jurisdicție al patriarhiei din Constantinopol asupra diasporei? Nu le-ar fi reproșat Latini acest primat?

Și dacă s'ar fi admis un primat de jurisdicție asupra diasporei creștine pe seama patriarhului din Constantinopol, ca al doilea în rang de onoare, n'ar fi invocat oare — chiar pe acest temei, — și Biserica din Roma un drept superior de jurisdicție, corespunzător situației sale de «prima inter pares»? Unde se află despre toate acestea vreo știre sau vreo urmă?

Dar oare tăcerea funerară a istoriei, la toate aceste întrebări, ce dovedește? Nimic altceva decât că ele nu s'au pus, fiindcă nimănui, până la neo-meletienii și neo-fanarioții veacului nostru, nu i-a trecut prin minte să tâlcuiască atât de năstrușnic canonul 28 al Sinodului IV ecumenic și nici altele.

Iar înșiși Patriarhii din Constantinopol, atunci când și-au făcut o sfântă datorie, ajutând și cărmuind unele Biserici, eparhii și mănăstiri, care ajunseseră să fie rupte de Bisericile mame, prin «năvălirea varvarilor», sau cari se înființaseră chiar de alții printre «varvari» și se găseau la strâmtorare, n'au dat acest ajutor și nu au luat sub oblăduirea lor nicio Biserică, eparhie sau mănăstire, pe baza vreunui din canoanele citate și nu le-a invocat pe acestea prin niciuna din scrisorile și prin niciunul din «tomos»-urile patriarhale, ca temeiuri ale dreptului lor de jurisdicție exclusivă asupra diasporei ortodoxe.

În acest sens, este cum nu se poate mai edificator faptul, că o scriere destul de recentă, în orice caz, din vremea lui Meletie Metaxakis, tratând chiar chestiunea privilegiilor patriarhiei din Constantinopol în raport cu celelalte Biserici Ortodoxe, nu vorbește nimic și nici nu amintește măcar, între aceste privilegii, pe acela al jurisdicției exclusive asupra diasporei ortodoxe, deși scrierea este a unui arhimandrit grec, care a intenționat tocmai să dea, prin ea, extensiune, privilegiilor patriarhiei din Constantinopol. Dar cu tot zelul pe care l-a pus arhimandritul Calist, în acest scop, totuși n'a putut să meargă atât de departe încât să inventeze un privilegiu ce n'a existat niciodată.

Cartea lui Calist are titlul: «Scaunul patriarhal ecumenic și drepturile și privilegiile lui, în raport cu celelalte Biserici Ortodoxe». Alexandria, 1921.

Ce rezultă din toate acestea?

Rezultă în mod clar și pe înțelesul oricui vrea să înțeleagă, că în Ortodoxie nu există pe seama niciunei Biserici autocefale niciun fel de primat de jurisdicție, nici măcar asupra diasporei ortodoxe, și că un astfel de primat nu e cunoscut de canoane și nici de istoria Bisericii Ortodoxe.

Ca urmare, tot cel ce vrea să-l afirme teoretic și să-l aplice practic,

săvârșește o gravă abatere dela rânduiala canonică a Bisericii Ortodoxe.

Bisericile Ortodoxe sunt organizate pe principiul suveranității bisericești, care în termenii proprii dreptului canonic, se numește autocefalie; aceasta este expresia unei depline egalități de drepturi a Bisericilor Ortodoxe între ele. Legislația și istoria lor nu cunosc, — în afară de drepturi — privilegiu juridice reale, ci numai privilegiu de onoare, în raporturile dintre Bisericile autocefale și nicidecum privilegiu de jurisdicție.

Cu privire la raporturile jurisdicționale inegale între Bisericile autocefale, istoria Bisericii Ortodoxe cunoaște doar stări temporale de necesitate, dar nu stări de drept.

Cine se abate dela această rânduială, se abate dela rânduiala fundamentală după care se organizează unitățile bisericești teritoriale sau naționale, ca Biserici particulare, și după care se reglementează raporturile dintre Bisericile Ortodoxe.

*

În legătură cu jurisdicția asupra diasporei, se mai pune și problema limitelor în cari se poate exercita de către o Biserică mamă, această jurisdicție. Într'adevăr, dacă nu există opreliști de forță majoră, de natură fizică sau seculară, jurisdicția se poate exercita în mod deplin. Opreliștile întâmplătoare sau temporale influențează mai puțin raporturile de acest fel. Când însă survin anumite bariere de natură seculară, ridicate de un Stat sau de altul, în baza suveranității lui, atunci orice Biserică mamă trebuie să ție seama de condițiile specifice pe care le creiază afirmarea suveranității statelor, în raporturile de jurisdicție dintre metropola ecleziastică și dintre diaspora ei.

Biserica Ortodoxă ține seama de realitățile independente de ea și cu totul de altă natură decât a ei, cari sunt statele, și ea nu ridică nicio pretenție contrară suveranității de Stat, așa cum face scaunul dela Roma, care-și zice și Stat. Dar și statele recunosc, la rândul lor, o suveranitate spirituală-religioasă a Bisericii, adică o independență a ei, care, în cadrul statelor, se definește prin cuvântul autonomie.

Prin autonomie se mai înțelege, pe lângă independența Bisericii de Stat, și un raport specific interortodox.

Într'adevăr, în afară de raportul egal dintre Bisericile autocefale, mai există și un raport inegal între acestea și alte organizații bisericești, raport definit în relațiile interortodoxe prin cuvântul autonomie. Prin ea se înțelege o oarecare dependență jurisdicțională a unei Biserici particulare, față de altă Biserică particulară care este autocefală, dependență care consistă, de obicei, în obligația celei autonome de a trimite pe primul ei ierarh la Sinodul Bisericii autocefale spre confirmare și hirotonire, apoi în aceea de a primi Sfântul Mir dela Biserică autocefală, de a primi pastorale din partea căpeteniei Bisericii autocefale, de a fi pomenită această căpetenie la sfintele slujbe de către ierarhii celei autonome, și altele.

Starea de dependență jurisdicțională a unei Biserici autonome, față de una autocefală, o face pe cea dintâi să nu fie considerată ca orice unitate ierarhică obișnuită din cuprinsul celei de a doua, și se afirmă totuși printr'o independență destul de pronunțată a celei dintâi față de cea de a doua.

În mod obișnuit și normal, condiția canonică a autonomiei, sau situația de Biserică autonomă, naște în cuprinsul Ortodoxiei ecumenice atunci când o unitate bisericească teritorială sau națională își afirmă individualitatea ei, însă nu atinge maturitatea sub toate raporturile, și ea se menține în această stare până la maturizare, când și-o transformă în autocefalie.

Autonomia i se recunoaște, de obicei, unei organizații bisericești complexe, formată din mai multe eparhii (canon 17, Cartagina). Ea poate fi o simplă mitropolie sau arhiepiscopie și chiar o unitate bisericească mai mare.

În evoluția și cristalizarea organizației bisericești, toate Bisericile devenite autocefale prin desprindere de sub jurisdicția vechilor scaune apostolice din: Ierusalim, Antiohia, Alexandria și Roma, precum și prin desprindere de sub jurisdicția scaunului dela Constantinopol, au trecut prin faza autonomiei, adică au fost o bună vreme autonome. Între acestea se numără și Biserica Ortodoxă Română, împreună cu toate Bisericile autocefale ale popoarelor slave.

În epoca modernă, în situația de Biserici autonome au fost, după înțaiul război mondial, Bisericile Ortodoxe din: Polonia, Finlanda, Estonia, Albania, Cehoslovacia, Letonia, etc.

Dar în afară de unitățile bisericești complexe, de autonomie s'au bucurat și se pot bucura și unitățile bisericești eparhiale, adică cele ce constau numai dintr'o singură episcopie. În genere, fiecare episcopie își are autonomia ei interică, episcopul fiind deținătorul întregii puteri bisericești dintr'o eparhie. Astfel fiind, nimic mai firesc, ca atunci când o proprie unitate bisericească eparhială nu se găsește pe teritoriul unei Biserici autocefale, ci desprinsă de aceasta, în diaspora, să i se recunoască unei astfel de episcopii o autonomie identică cu aceea a obișnuitelor Biserici autonome. Acest lucru este firesc și necesar în cazul Bisericilor din diaspora, mai ales pentru motivul că în calea exercitării unei depline jurisdicții din partea Bisericii mame, se ridică opreliștile impuse de suveranitățile statelor.

În cazul existenței unor astfel de episcopii autonome, în diaspora oricărei Biserici autocefale, examinarea canonică, confirmarea și hirotonia episcopilor din fruntea acestora este un drept al Sinodului respectivei Biserici autocefale. Iar în astfel de acte, nu se manifestă atât o obligație din partea episcopiei autonome față de Biserica autocefală, cât mai ales grija Bisericii autocefale de a asigura printr'o hirotonie canonică, o autentică succesiune apostolică noului membru al sinodului său, succesiune fără de care nimeni nu este membru al sinodului și fără de care nu se poate perpetua harul sfințitor al preoției depline, în viața creștină. De aceea, pe această succesiune apostolică se pune cea mai mare greutate, atât în menținerea dreptei credințe a Bisericii, care are și atributul de «apostolică», pe lângă acelea de «una și sfântă», cât și în săvârșirea validă a Sfintelor Taine. Iar ceea ce garantează unitatea, în orice Biserică și în întreaga Ortodoxie, este harul deplin al preoției pe care episcopii, iarăși, nu-l primesc decât tot prin succesiune apostolică, adică prin neîntreruptă transmitere, pe cale de hirotonie, a harului acestuia, direct dela Sfinții

Apostoli, prin ierarhi coborâtori pe treptele vremii în șir neîntrerupt, din vremea Apostolilor până azi.

Iată pentru ce, atât sfintele canoane cât și scriitori vechi și Sfinții Părinți ai Bisericii pun atâta teme și atâta greutate pe succesiunea apostolică a episcopatului (Can. 1, Sf. Vasile cel Mare; Can. 47 și 68 apostolice; Hegesip, Tertulian, Ciprian, Irineu, Ieronim, Augustin, etc., etc.).

*

Intr'acest chip analizând, judecând și văzând problema «diasporei ortodoxe», și mai torcând și alte gânduri și reflexii în legătură cu ea, pe temeiul învățaturii noastre de credință și pe temeiul sfintelor canoane, noi respingem încercarea făcută în veacul nostru de a se construi o «doctrină canonică» străină de canoane, despre un pretins primat de jurisdicție a patriarhiei din Constantinopol asupra întregii diaspore ortodoxe, și afirmăm, cu deplină certitudine și convingere, dreptul fiecărei Biserici autocefale de a-și exercita jurisdicția deplină asupra diasporei proprii.

Făcând acest lucru, noi nu intenționăm să contestăm niciun drept și niciun privilegiu întemeiat, al patriarhiei din Constantinopol, nici să-i aducem învinuiri unei atât de venerabile și de glorioase Biserici cum este «marea Biserică» a Patriarhiei ecumenice, ci, în duhul dragostei frățești și al smereniei, ne mărturisim unii altora, ca adevărul să ne biruiască pe toți și ca luminii Lui celei neînserate, să-i adăugăm făclia pe care trebuie să o purtăm fiecare, oglindind în lucrarea noastră, lumină din lumina Lui.

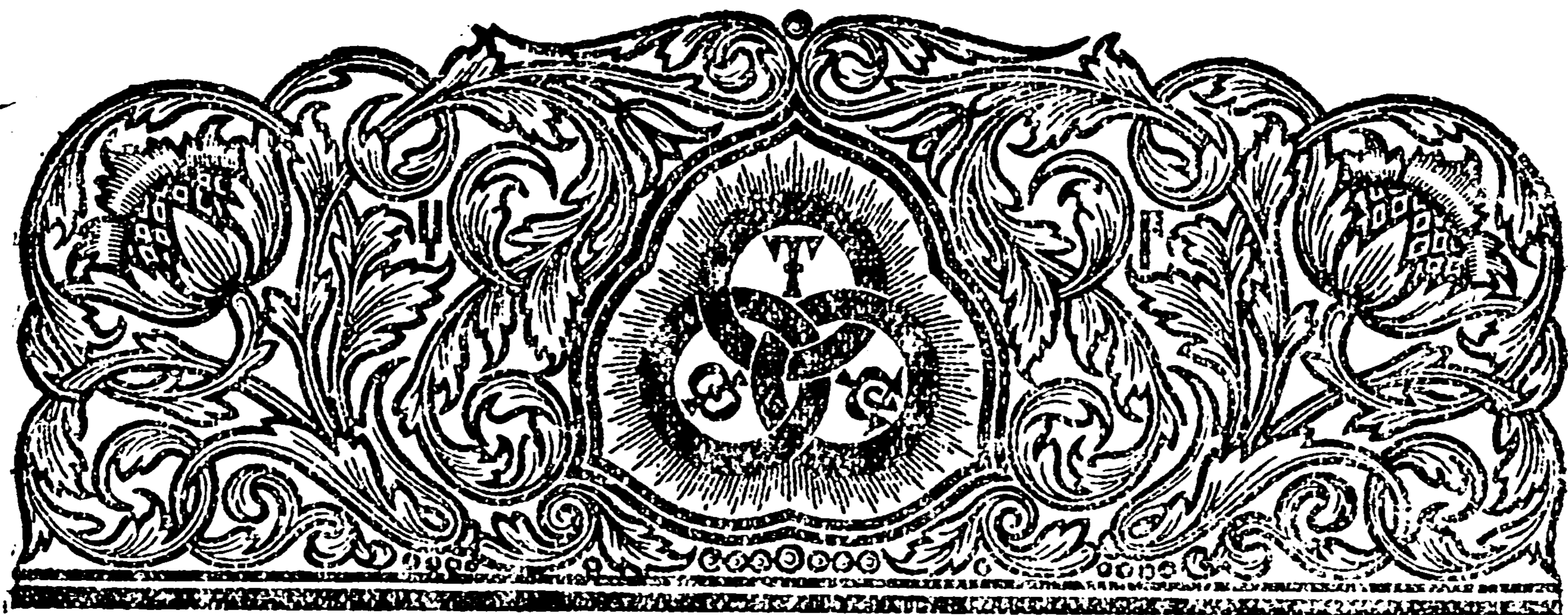
Preot Dr. LIVIU STAN

Profesor de Drept Bisericesc la Institutul Teologic Universitar din București

B I B L I O G R A F I E:

1. *Sfintele Canoane*, edițiile: Rallis și Potlis; Arhim. Ioan; A. Șaguna și N. Milas
2. S. Troițki: *Jurisdicția bisericească asupra diasporei ortodoxe*, Sremski Karlovitz, 1932 (în limba sârbă).
3. S. Troițki: *Despre granițele în care se extinde stăpânirea Patriarhiei din Constantinopol asupra «Diasporei»*, în *Jurnalul Patriarhiei Moscovei*, Nr. 11, 1947 (în limba rusă).
4. S. Troițki: *Unde și în ce stă principatul pericol?*, în: *Jurnalul Patriarhiei Moscovei*, Nr. 12, 1947 (în limba rusă).
5. S. Troițki: *Ne vom lupta împreună, cu primejdia*, în *Jurnalul Patriarhiei Moscovei*, Nr. 2, 1950, (în limba rusă).
6. S. Troițki: *Cum să i se pună capăt, disputei care s'a iscat?*, în: *Jurnalul Patriarhiei Moscovei*, Nr. 3, 1950 (în limba rusă).
7. Hr. Andruscs: *Alegerea Mitropolitului Meletie Metaxakis, examinată canonic și după canonismele generale*. Atena, 1921 (în limba greacă).
8. Rudolf Urban: *Străduințele național-bisericești slave, în Cehoslovacia, cu privire specială asupra Bisericii Cehoslovace și a celei Ortodoxe*. Leipzig, 1933 (în limba germană).
9. Ștefan Zankov: *Starea și organizarea celor mai noi Biserici Ortodoxe*. Sofia, 1929 (în limba bulgară).
10. Ștefan Zankov: *Situația juridică a Sf. Biserici Ortodoxe autocefale în Polonia. Documente*. Varșovia, 1931 (în limba rusă).
11. A. Lotczi: *Autocefalia*, Varșovia, 1932 (în limba poloneză).

HIROTONIREA ȘI INVESTITURA P. S. ANDREI MOLDOVANU EPISCOPUL ROMÂNILOR-ORTODOCȘI DIN AMERICA

I. SOSIREA ÎN ȚARĂ.

În ziua de 2 Noembrie 1950, la orele 17, **P. C. Prot. Andrei Moldovanu** — noul Episcop al românilor ortodocși din cele două Americi — a sosit cu avionul pe aeroportul Băneasa din București. În întâmpinarea P. C. Sale se aflau pe aeroport: **P. S. Episcop Theoctist Botoșeneanu**, Vicarul Patriarhiei Române, **P. C. Pr. N. Cazacu**, secretarul Cabinetului I. P. S. Patriarh Justinian, **P. C. Pr. Dr. Liviu Stan**, profesor al Institutului Teologic din București, copiii P. C. Pr. Andrei Moldovanu aflați în țară, și numeroși clerici și mireni, reprezentanți ai Patriarhiei Române.

P. S. Episcop Theoctist, a urat noului Episcop al românilor ortodocși de peste ocean, un călduros «bun venit pe pământul patriei mame». Dela aeroport, P. C. Andrei Moldovanu a fost condus direct la Palatul Patriarhal, unde a fost întâmpinat cu dragoste de **I. P. S. Sebastian Rusan**, Mitropolitul Moldovei și Sucevei.

Peste câteva clipe, P. C. Andrei a fost prezentat **I. P. S. Patriarh Justinian**, care și-a mărturisit bucuria pentru fericita alegere făcută de clerul și credincioșii din America, în persoana noului Episcop, un vrednic și viguros slujitor al credinței ortodoxe. I. P. S. Patriarh Justinian a prezentat apoi P. C. Andrei Moldovanu, pe colaboratorii I. P. S. Sale. Seara, în cinstea distinsului oaspe, a fost servită o cină, după datina străbună.

A doua zi, P. C. Andrei s'a închinat în fața raclei cu moaștele Sfântului Dimitrie Basarabov, care se află în Catedrala Sfintei Patriarhii. După amiază, I. P. S. Patriarh Justinian a prezentat pe noul Episcop al românilor ortodocși din America, celor peste 500 de preoți aflați la cursurile de îndrumare misionară și pastorală, la Institutul Teologic din București. P. C. Andrei a fost obiectul unei însuflețite manifestări de simpatie, din partea preoțimii și studenților, cari l-au întâmpinat cu frumoase cântări religioase.

Sâmbătă dimineata, I. P. S. Mitropolit Sebastian, P. S. Theoctist, P. C.

Andrei Moldovanu, însoțiți de o numeroasă suită, au plecat cu automobilele spre Mănăstirea Neamțu, unde urma să se săvârșească tunderea în monahism a noului episcop.

La Roman, înalții oaspeți au fost întâmpinați de P. S. Episcop Teofil, înconjurat de un impunător sobor de preoți. După oficierea unui Te-Deum, în catedrala episcopală, P. S. Teofil a rostit următorul cuvânt de bun venit:

Inalt Prea Sfințite Părinte Mitropolit,
Prea Sfințite Theoctist,
Prea Cucernice Părinte Andrei,
Iubiți Oaspeți,

Intâia intrare oficială în catedrala episcopală din Roman, a Inalt Prea Sfinției Voastre — mie, sufraganelui Vostru, — îmi umple sufletul de o deosebită bucurie. Gândurile înalte și simțămintele calde ce vă călăuzesc, le cunosc în mare măsură și ele nu pot decât să stârnească stări sufletești asemănătoare.

Nimeni nu tăgăduiește că sunteți un temperament deschis, fără ascunzișuri, spontan și binevoitor față de toți semenii. Chiar după întâia întâlnire, celui ce cunoaște Evanghelia, îi vine în minte aprecierea Mântuitorului față de Natanail: „Iată cu adevărat un Izraelit, în care nu este vicleșug”, — apreciere pe care v'o aplică, adaptând-o astfel: „Iată un Arhieru, în care nu este fățarnicie”. Truda îndelungată, risipită de I. P. S. Voastră în sânul poporului truditor, alături de francheța arătată în relațiile cu toată lumea, au dat naștere popularității și simpatiei pe care cei de bună credință v'o poartă.

Stăpânit de astfel de cugetări și sentimente, vă zic cu căldură: „Inalt Prea Sfințite, bine ați venit”.

Bucuria pe care ne-o faceți în această vizită, o măresc distincții însoțitori cari binevoiesc să ne cinstească cu oprirea lor la noi.

Remarc în primul rând și salut cu vie satisfacție vizita prețioasă a Prea Cucernicului Protoiereu Andrei Moldovanu, Episcopul de mâine al românilor ortodocși din America.

Trimisului fraților noștri de sânge și de credință de peste ocean, îi exprim toată dragostea și prețuirea ce o datorăm față de persoana Sfinției Sale și față de Biserica Ortodoxă din America, pe care o reprezintă.

Vizita cu care ne onorează vădește că cei îndepărtați de meleagurile strămoșilor lor nu s'au înstrăinat sufletește și păstrează nemicșorată comoara credinței ortodoxe, înveșmântată în grai și slovă românească, comoara credinței ortodoxe întruchipată în forme românești.

Când pe cel ales de ei să-i păstorească în cele duhovnicești, îl trimit să fie hirotonit în țara lor de baștină, românii ortodocși din America arată că vor să se adape la izvorul, din care au sorbit mângâierile credinței părinții și străbunii lor.

Prea Cucernice Părinte Andrei,

Reîntorcându-vă în mijlocul celor ce v'au ales și v'au trimis în țara mamă, veți duce, pe lângă marele dar al arhieriei, și confirmarea veștilor bune ajunse acolo în anii trecuți. Mă gândesc la cel mai de seamă eveniment înregistrat de viața religioasă a poporului român: *reîntregirea Bisericii strămoșești*. Desbinarea religioasă din Ardeal nu le era necunoscută românilor din America. Ea exista

și există chiar și între dâșii. Au dus-o cu ei, odată cu îndepărtarea de locurile natale.

Confirmați-le vestea că desbinarea din Ardeal a luat sfârșit. Deacum ea aparține trecutului, unui trecut trist, de robie națională, rezultat al robiei economico-politice.

Spuneți românilor din America, cum actul istoric dela 23 August 1944 a pus început puternic tuturor desrobirilor, atât celor politico-economice, cât și celor religioase. Spuneți-le cum denunțarea Concordatului, săvârșită în vara anului 1948, a fost primul act de desrobire religioasă din Republica Populară Română. Înălțurarea Concordatului, săvârșită de regimul democrației populare din țara noastră, a făcut posibilă manifestarea în deplină libertate a voinței noastre, a celor pe care Vaticanul veacuri de-a-rândul ne oprimase duhovnicește, înjugându-ne fără voie la carul intereselor reacționare.

Scoși de sub tutela Vaticanului, noi românii „uniți” din Ardeal am putut da ascultare glasului de chemare al Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian; am putut da curs liber îndemnului inimii noastre de a ne întoarce la sânul Bisericii străbune, de unde fuseseră smulși prin silnicie părinții noștri, acum 250 de ani.

Nu mă îndoesc, Prea Cucernice Părinte Andrei, că odată hirotonit și reîntors în mijlocul păstoriiților voștri, vă veți face ecoul chemării pe care I. P. S. Patriarh Justinian o adresează românilor greco-catolici din America, să revină la vatra credinței strămoșești, să primească a vi se supune ca păstorului lor legiuit, confirmat lor de Biserica-mată, Biserica Ortodoxă Română din țara lor de baștină.

La chemarea Patriarhului României și la chemarea voastră personală, vă rog, în numele fraților mei reveniți, să alăturați și chemarea noastră, prin care îi invităm să ne urmeze pilda.

Solia noastră, a foștilor greco-catolici aceasta este: „Precum am făcut noi, și voi să faceți. Fiți nouă următori”.

Ca semn de prețuire și iubire, primiți asigurarea că rugăciunile noastre smerite vă vor însoți neîncetat, ca să izbutiți în realizarea revenirii, să înfăptuiți unirea cea firească a celor de un sânge și de o lege; ca să guste fericirea armoniei și a păcii, pe care o gustăm noi la vatra Bisericii străbune. Ca să se adeverească și acolo, în depărtare, cum s'a adevărit la noi vorba psalmistului, care spune: „Cât este de frumos și cât este de bine să locuiască frații împreună”.

Nu trăg la indoială, că sunteți dispuși să-i primiți cu nețărmită dragoste, cu jertfelnică dragoste, așa cum și noi am fost îmbrățișați și cinstiți de către frații la care ne-am reîntors, după o despărțire lungă de două veacuri și jumătate.

Fie ca strădaniile voastre spre unitate, să fie binecuvântate de Părintele Luminilor, dela care vine toată dăruirea cea bună și tot darul cel desăvârșit.

Răspunzând caldului cuvânt al P. S. Teofil, I. P. S. Mitropolit Sebastian a mulțumit pentru primirea plină de dragoste ce li s'a făcut, iar P. C. Andrei Moldovanu a făgăduit a fi peste ocean, solul năzuințelor spre refacerea unității religioase a credincioșilor români.

După amiază, oaspeții — însoțiți și de P. S. Teofil, Episcopul Romanului și Hușilor — au plecat spre Mănăstirea Neamțu, unde au sosit la ora 6 seara. Inalții oaspeți au fost întâmpinați de întregul sobor al călugărilor, în frunte cu P. S. Arhiepiscopul Pavel Șerpe, starețul Sfintei Mână-

stiri, de corpul profesoral și elevii Seminarului Monahal, care funcționează la această mănăstire.

După cină, s'a săvârșit sfânta slujbă a Privegherii, în timpul căreia P. C. Andrei s'a pregătit duhovnicește pentru intrarea în cinul monahal.

II. TUNDAREA ÎN MONAHISM.

A doua zi, Duminică 5 Noembrie 1950, după oficierea Sfintei Liturghii, s'a săvârșit — după pravila și rânduiala ortodoxă — tunderea în monahism a P. C. Andrei, de către I. P. S. Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei. Nași întru călugărie ai P. C. Andrei, au fost P. S. Teofil, Episcopul Romanului și Hușilor și P. S. Episcop Theoctist, Vicarul Sfintei Patriarhii.

După primirea P. C. Andrei în rândul P. C. Sale la treapta de arhimandrit, I. P. S. Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei a rostit următoarea cuvântare:

**Prea Sfințiți Părinți,
Iubiții mei fii duhovnicești,
Părinte Andrei, iubite frate întru Domnul,**

Plină de bucurie este inima noastră de părinte duhovnicesc al turmei dreptcredincioase din blagoslovita de Dumnezeu Mitropolie a Moldovei și Sucevei, astăzi când numărul celor ce se leapădă de sine și-și iau Crucea pentru a urma lui Hristos, a sperit cu încă un vrednic slujitor și apărător al Sfintei noastre Biserici Ortodoxe. Și cu atât mai nestăvilită este vesela sufletului nostru, cu cât acest nou venit între noi, a alergat de peste mări și țări, ca să mărturisească râvna lui de a-și închina viața bunei vestiri a cuvântului lui Dumnezeu aici, lângă vatra drepte credințe, lângă altarele în care, veacuri dearândul au îngenunchiat și s'au rugat străbunii noștri.

Cel care a intrat astăzi în cinul călugăresc, cel care a jurat astăzi supunere și ascultare Bisericii Ortodoxe Române, este trimisul fraților noștri români, care viețuiesc în America. Este cel mai vrednic, cel mai smerit, cel mai înflăcărat de duhul slujirii și al jertfirii pentru Hristos, dintre toți acești frați cari — aruncați de soartă pe îndepărtate meleaguri — n'au uitat nici graiul și nici credința poporului lor. El este acela care n'a cruțat nicio osteneală pentru a reînnoa legătura, dintre altarele ortodoxe din America și Sfânta lor Biserică mamă.

Iubite frate Andrei,

Binecuvântându-te, în numele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, și rugând pe Dumnezeu să reverse harul Său asupra frăției tale, călăuzindu-ți pașii pe căile cele drepte, poruncite de sfintele evanghelii, — îmi îngădui să mărturisească, aici, înaintea acestui străvechi Altar, că eu văd, în cele săvârșite astăzi, voia cea nepătrunsă de cameni a lui Dumnezeu. Cine ar fi gândit că după patruzeci de ani, doi foști studenți ai Academiei Teologice din Sibiu — despărțiți de nenumăratele răspântii ale drumului vieții — se vor întâlni iarăși în marea lavră a ortodoxiei românești? Unul dintre acești studenți de odinioară ești frăția ta, care ai

venit dela depărtare de mii de km., pentru a face jurământul monahicesc, iar celălalt este smerenia mea, căruia rânduit mi-a fost să te chem, prin harul ce mi s'a încredințat, la viața cea nouă a călugăriei.

Acum patruzeci de ani deprindeam împreună — la acelaș focar de învățătură ortodoxă — înțelepciunea Sfințelor Scripturi; astăzi ne adăpăm iarăși împreună din izvorul de apă vie al drepte credințe, căreia îi slujim fiecare, după puterile noastre, cu aceeași dragoste și cu aceeași râvnă.

În cele săvârșite astăzi, eu văd, de asemenea, puterea nepieritoare a Bisericii Ortodoxe, care este și rămâne singura păstrătoare a adevăratei învățături a lui Hristos, și a Sfinților Săi Apostoli. Lumina ei luminează sufletele curate oriunde s'ar afla ele; sub bolta ei alcargă din toate colțurile pământului toți cei însetați după mântuire; spre ea se îndreaptă veșnic toate inimile, care s'au umplut cândva de mireasma sfințelor sale predanii.

Te vei întoarce, frate Andrei, între fiii Bisericii noastre de peste ocean. Cu aceeași râvnă cu care ai alergat la vatra credinței străbune, urmează să propovăduiești cuvântul ortodoxiei acolo, unde rătăcirile pândesc sufletele lesne încrezătoare, la tot pasul. Cărmuește-le pe calea cea adevărată, poruncită de Hristos și propovăduită de Sfânta noastră Biserică Ortodoxă: calea dragostei de adevăr și dreptate, calea păcii și a bunei învoiri între oameni.

Așa vei împlini jurământul de azi.

Așa vei avea veșnic asupra ta harul și mila Domnului nostru Iisus Hristos, pe care smerenia mea îl roagă să te binecuvinteze. Amin.

A luat apoi cuvântul P. S. Episcop Theoctist, vicarul Sfintei Patriarhii, care a spus următoarele:

*Înalt Prea Sfințite,
Prea Sfințiți Frați,
Prea Cuvioși și Prea Cucernici Părinți și
Iubite Frate Andrei,*

Bunul Dumnezeu mi-a hărăzit fericirea, ca pentru a doua oară să fiu nașul de călugărie al unui frate întru Hristos, care se pregătește pentru treapta arhieriei.

Cel dintâi frate căruia i-am fost naș slujește acum, cu mare vrednicie, în scaunul vlădicesc dela Roman.

De astădată, fiul meu întru cinul monahal va avea misiunea să slujească dreptcredincioșilor români din cele două Americi; și iată că, în felul acesta, se adaogă o verigă nouă pentru întărirea legăturii dohovnicești dintre credincioșii din țară și cei de peste ocean.

Această legătură va însemna, iubite frate Andrei, o legătură a credinței noastre ortodoxe, a dragostei și a rugăciunii, căci de acum înainte, la fiecare sfântă slujbă, frăția ta nu vei putea să nu ne pomenești pe noi, și iarăși nici noi nu vom putea să nu te pomeneim în rugăciunile noastre. De acum înainte, nicidecum nu mă voi putea apropia de Sfântul Altar, fără să mă poarte gândul către frăția ta, fiul meu cel duhovnicesc și împreună-slujitor în via Domnului, în câmpul cel fără de hotare al sufletelor.

In afară de credința cea dreaptă, ortodoxă, și în afară de rosturile în conducerea Bisericii, pe noi ne leagă de acum starea monahală, cu rânduelile ei, cu jugul ei cel anevoie de purtat.

Inainte de a fi altceva, noi suntem de acum călugări, monahi, membri ai marii obști monahale a Ortodoxiei, obște închinată slujirii lui Hristos, cu deplină lepădare de sine.

Asupra acestei noi stări în care ai intrat azi, se cade să stăruiești; se cade apoi, ca prin urmarea pravilei monahale, să-ți zidești cetatea sufletului biruitor de ispite și să aprinzi pretutindeni flacăra sfântă a jertfirei de sine, pentru dragostea de Dumnezeu și de oameni, pentru binele fraților noștri de aceeași lege și pentru binele și mântuirea fiecărui chip al lui Dumnezeu, a fiecărui om, căci Domnul pe toți i-a chemat deopotrivă la mântuire.

Și iarăși se mai cade să păzești sfintele predanii și rânduelile Bisericii Ortodoxe, cu mai multă strășnicie decât cei care nu sunt din cinul nostru.

In sfânta Mânăstire Neamțu, în care s'a săvârșit azi tunderea frăției tale în monahism, ai prilejul cel mai fericit ca să te cumineci cu vechea tradiție monahală ortodoxă, să iei dela izvorul ei cel curat, apa cea vie a trăirii după chipul cel îngeresc.

Mărturisindu-mă Domnului, te îmbrățișez întru dragostea Lui și îți zic: întru mulți ani, iubite frate Andrei.

In numele obștei călugărești, dela Neamțu, P. S. Arhiereu Pavel Șerpe, starețul Sfintei Mânăstiri și directorul Seminarului Monahal, a mărturisit bucuria cu care monahii nemțeni primesc în rândurile lor pe noul lor frate, spunând următoarele:

Inalt Prea Sfințite,
Prea Sfințiți, Prea Cuvioși și Prea Cucernici Părinți și
Iubite Frate Andrei,

Prin smerenia mea, întreaga obște monahală a marei lavre a Neamțului te îmbrățișează, iubite frate Andrei, și îți zice: bine ai venit între noi, bine ai venit în rândurile noastre monahicești.

Câtă bucurie simte inima mea și câtă bucurie trăește întreaga obște monahală a Neamțului, pentru învrednicirea noastră a tuturor de a se fi făcut chiar la vatra noastră, în casa noastră, tunderea în monahism a celui dintâi arhipăstor al românilor din America, ales de ei și dintre ei!

Gândul meu și al întregului sobor, din care de azi înainte faci și frăția ta parte, se îndreaptă plin de mulțumire către Sfântul Sinod și către Prea Fericitul Patriarh Justinian, prin a cărui înțelepciune s'au rânduit lucrurile în acest chip și prin a căruia râvnă i-s'a dat o nouă orientare monahismului nostru românesc.

Dar căutând la cârmuitoarii și ctitorii de azi ai vieții bisericesti celei noi, nu pot să nu-mi întorc privirea spre șirul marilor ctitori de viață bisericască din trecut, spre figurile acelor ostenitori în câmpul vieții monastice, care au strălucit prin nevoințele lor și care au deschis părții de lumină pentru urmași.

Din pridvorul sfintei noastre mănăstiri ca și de sub oricare streășină a turlor ei, parcă zărim în depărtare, deși îi simțim atât de aproape, pe cuvioșii noștri înaintași, între cari, în timp de șase sute de ani, au strălucit figuri de mari cărturari și de râvnitori, cari s'au ridicat, printr'o neasemuită vrednicie duhovnicească, până la treapta sfințeniei.

Intre toți aceștia, mai mult s'a proslăvit, prin virtuțile și prin înfăptuirile sale, starețul Paisie Velicicovschi, acela care a împletit în chipul cel mai fericit, trăirea duhovnicească cu munca pozitivă, folositoare deopotrivă și obștii monahale și obștei celei mari a tuturor credincioșilor. Indrumarea aceasta realistă, pe care a dat-o Paisie monahismului ortodox, s'a impus nu numai la noi, ci în toate Bisericile Ortodoxe.

În numele tradiției paisiene și pentru urmarea ei, te îmbrățișez, iubite frate, cu întreg soborul și îți urez să fii nu numai crainicul ei și continuatorul ei practic, în viața religioasă a fraților noștri de peste ocean.

Cu glas tremurător, copleșit de măreția clipelor pe care le trăia, P. Cuv. Arhimandrit Andrei a răspuns cu următoarele cuvinte, cari au impresionat până la lacrimi mulțimea celor de față:

**Inalt Prea Sfințite Mitropolit al Moldovei și Sucevei,
Prea Sfințite Episcop al Romanului,
Prea Sfințite Episcop-Vicar al Patriarhiei Române,
Prea Sfințite Episcop Pavel,
Prea Cucernici Părinți Arhimandriți,
Iubiți frați întru călugărie,**

«Cu greu aflu cuvintele potrivite pentru a exprima nenumăratele sentimente, ce-mi copleșesc sufletul, în aceste clipe, în care eu, smeritul slujitor al lui Hristos, am izbutit să lepăd cele lumești, pentru a-mi închina tot restul zilelor mele propoveduirii adevăratei credințe. Am venit între voi, frații mei, străbătând cale lungă, peste mări și țări. Am venit aici însetat de dragoste pentru credința străbună; am venit aici să sorb din nesecatul izvor al Bisericii Ortodoxe Române — maica noastră a tuturor — puteri nebiruite, pentru apărarea Ortodoxiei în lume. Am venit să-mi plec genunchii la altarele credinței părinților noștri și să mărturisesc aici, răspicat, hotărârea fermă a românilor din America, de a nu se depărta de Biserica și de Credința Ortodoxă, în care au trăit și au răposat strămoșii noștri.

Am venit să iau lumină din lumină, pentru ca mergând iarăși peste ocean să o pun în sfeșnic, ca să lumineze tuturora. Pentru aceea, deci, cu smerenie și recunoștință, aduc cele mai calde mulțumiri Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și înțeleptului său Președinte, Inalt Prea Sfințitul Justinian, Patriarhul României, pentru dragostea părintească cu care m'au îmbrățișat, la revenirea mea sub acoperământul Ortodoxiei Românești. Voi păstra în suflet imaginea vie a nețărmuritei iubiri, cu care Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian m'a întâmpinat pe mine, cel mai smerit dintre slujitorii lui Hristos. Voi socoti-o drept semn al grijei pe care Biserica-mamă o poartă fiilor ei îndepărtați cu trupurile, dar veșnic legați de dânsa, prin mărturisirea aceleiași nepieritoare credințe.

Cu ochii umezi de lacrimile bucuriei, mulțumesc de asemenea Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Sebastian, ale cărui vibrante cuvinte au făcut să se reverse în inima mea multe și frumoase amintiri din anii tinereții noastre.

Vă mulțumesc, Inalt Prea Sfințite, în deosebi pentru sfaturile pe care mi le-ați dat și Vă încredințez că mă voi strădui să port acolo, între frații mei de peste ocean, flacăra vie a Ortodoxiei, și să împlinesc porunca evanghelică de a vesti cuvântul Domnului, până la marginile pământului.

Prea Sfințitului Episcop Theoctist, iubitul meu naș, îi aduc mulțumirile cele mai sincere, pentru mărturia ce a depus-o la primirea mea

După tunderea în monahism, I. P. C. Arhim. Andrei, înconjurat de PP.SS. Episcopi Teofil și Theoctist, a fost condus de soborul slujitorilor, dela biserică la casa patriarhală, unde a fost găzduit.

în viața cea nouă a călugăriei. Din cuvântul Prea Sfinției Sale, eu am desprins greaua povară ce apasă de azi înainte pe umerii mei. Mă voi strădui, cu vreme și fără vreme, ca să împlinesc toate îndatoririle cinului monahal, în care am intrat. Voi încerca să trăesc în duhul smereniei și al jertfirei pentru Hristos, spre slava Sfintei Biserici Ortodoxe.

Iar Prea Sfințitului Episcop Pavel și întregului sobor — care m'au primit cu atâta bunăvoință în această străveche mănăstire — le aduc mărturisirea recunoștinței mele. Sunt copleșit și eu de glorioasele figuri ale celor ce au ostenit, dealungul a șase sute de ani, între zidurile acestei lavre a Ortodoxiei Românești. Faptele lor vor fi exemple pentru viața mea de acum înainte. Voi încerca să viețuiesc — acolo peste ocean — după tradiția Părintelui stareț Paisie, care veghiază veșnic asupra soborului nostru, și mă voi purta în totul ca un adevărat călugăr nemțean.

Să-mi fie acum îngăduit să spun un cuvânt și copiilor mei, care m'au însoțit pe drumul acesta până aici. Părăsind lumea cea din afară și pătrunzând în viața cea nouă, nu vă voi lipsi pe voi, copiii mei, de dragostea mea de părinte. Dar voi avea un număr mult mai mare de fii: voi avea de revărsat dragostea și puterea de grijă peste toți cei ce-mi vor fi încredințați mie, ca păstor sufletesc. Cu aceeași dragoste îi voi iubi și pe ei și pe voi. Ceasul acesta, dragii mei copii, este și o despărțire, dar și o regăsire. Ne despărțim în dragostea lumească și ne regăsim în dragostea pentru Hristos și dreapta Sa credință.

Cu aceste gânduri, mulțumind încă odată tuturor și încredințându-i că nu-i voi uita în rugăciunile mele, pășesc pe calea cea nouă a împlinirii jurămintelor călugărești. Dumnezeu să-mi ajute».

Cu un impunător cortegiu, I. P. S. Mitropolit Sebastian și PP. SS. Teofil, Theoctist și Pavel, având în mijloc pe I. P. C. Arhimandrit Andrei, au fost conduși la fosta reședință a Patriarhului Nicodim. La amiază, înalții oaspeți au luat parte la masa de obște, ce s'a servit — după datină — la Trapeza Sfintei Mânăstiri.

P. S. Teofil, episcopul Romanului și Hușilor, a luat cuvântul, rostind următoarea scurtă cuvântare:

*Înalt Prea Sfințite,
Prea Sfințiți, Prea Cuvioși, și
Prea Cucernici Părinți și Iubite Frate Andrei,*

„După nașul frăției tale, iubite frate, cea mai apropiată rudă duhovnicească îți sunt eu. Intr'adevăr, noi suntem legați acum printr'o îndoită înrudire: suntem frați ca membrii ai aceluiași cin călugăresc și frați, ca finii aceluiași naș de călugărie.

Această atât de apropiată înrudire ne îndatorează să păstrăm o legătură mai strânsă de acum înainte, să ne consultăm și să ne sfătuim unul cu altul asupra misiunii noastre de păstori ai dreptcredincioșilor creștini.

Frăția ta, de azi înainte nu mai ești protopopul Andrei, ci fratele nostru Andrei, călugărul care se pregătește pentru marea chemare la arhierie. Protopopul Andrei a încetat să mai existe. Ca în baia unui nou botez, omul cel vechi, omul care a fost, s'a schimbat într'unul nou, a îmbrăcat acum și chipul îngeresc, peste chipul cel creștinesc, pe care l-a luat la botez.

Deși ești o singură persoană, noi totuși vedem în frăția ta pe toți slujitorii și credincioșii ortodocși români de peste ocean. Noi simțim în dragostea frăției tale pentru Biserica mamă, bătaia inimilor tuturor fraților noștri ortodocși din America. La rândul tău, iubite frate Andrei, te rog să vezi și să simți în noi dragostea tuturor slujitorilor și credincioșilor Bisericii mame; să-ți deschizi sufletul pentru a primi această dragoste și apoi să o duci întreagă, tuturor fraților noștri de peste ocean.

Cu aceste gânduri și cu aceste simțăminte, te îmbrățișăm, iubite frate, și îți facem cele mai calde urări de sănătate și de bună sporire întru toate, prin ostenele și nevoințele vieții călugărești, al cărei chip l-ai îmbrăcat astăzi.

Bunul Dumnezeu să-ți ajute și Maica lui Hristos să te ocrotească”.

La cuvintele calde ale P. S. Teofil, I. P. C. Arhimandrit Andrei a răspuns:

*Inalt Prea Sfințite,
Prea Sfințiți,
Prea Cuvioși și Prea Cucernici Părinți,
Iubiți frați din Marele Sobor al Mănăstirii Neamțu,*

La toate semnele de dragoste care ni s'au arătat de când am pus piciorul în această slăvită așezare monahală, eu nu pot răspunde altfel mai bine, decât printr'o smerită rugăciune, pe care o înalț către Atotputernicul, ca să-mi ajute să duc la îndeplinire misiunea pentru care mă pregătesc.

Ca mărturie a dragostei voastre a tuturor pentru mine, ca și a dragostei mele pentru voi toți, să ne împreunăni glasul rugăciunii în această clipă și să cântăm Domnului, mărturisindu-ne Lui: „Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri și vă plecați, căci cu noi este Dumnezeu“.

Toți cei peste 300 de călugări au cântat «Cu noi este Dumnezeu».

*

După amiază, I. P. C. Arhim. Andrei a vizitat vechia tiparniță, împrejurimile mănăstirii, Schitul Vovidenia și Seminarul Monahal, unde a fost întâmpinat de corpul profesoral și de elevii Seminarului. În numele profesorilor, P. C. Arhimandrit Ghenadie Nițoiu a salutat pe înalții oaspeți, rostind următoarea cuvântare:

*Inalt Prea Sfințite Stăpâne,
Prea Sfințiți Stăpâni,
Inalt Prea Cuvioase Părinte Arhimandrit și în curând Păstorul
sufletesc al Obștei binecredincioșilor români de peste Ocean,
Inalți Oaspeți,*

Cu adâncă emoție, — noi, dascălii și elevii Seminarului Monahal dela Sf. Mănăstire Neamțu, primim în primele zile după deschiderea cursurilor celui de al treilea an școlar, vizita distinșilor noștri oaspeți de astăzi. Ne aflăm aici, în acest focar de cultură, continuând vechile preocupări cărturărești și duhovnicești ale vrednicilor noștri înaintași de odinioară și nu încetăm — cu vreme și fără vreme — a menține lumina aprinsă de ei, spre a lumina întreaga suflare creștinească.

Sfânta Mănăstire Neamțu a fost în toate vremurile o școală de înaltă pregătire a monahismului românesc, pentru rosturile lui firești, de a forma armata permanent mobilizată în jurul Bisericii, care să contribuie la înfăptuirea marilor idealuri spirituale din lume.

Aici, pe lângă împlinirea pravilei din straja dimineții și până în noapte, neobositele albine duhovnicești au împietit nopțile cu zilele, pentru a da în slovă românească șirul nesfârșit de tipărituri, care să se împrăștie în toate colțurile țării. Aici au petrecut marii luminători ai Bisericii; aici au sârguit în viețuire îngerească sute de călugări; aici s'au desăvârșit mulți ierarhi ai Bisericii și tot aici fac ucenicie dragii noștri elevi de astăzi, care sunt crescuți în spiritul celor mai înalte comandamente: iubirea de Dumnezeu și de oameni, de Biserică și de Patrie.

Deaceea, Inalt Prea Cuvioase Părinte Arhimandrit Andrei, fratele nostru de acum, primiți îmbrățișarea frățească a acestor ucenici și întorcându-vă acasă — peste mări și țări — duceți omagiul nostru creștinesc și salutul de bună întovărășire duhovnicească.

Grăiți fraților noștri de acolo, că în clipele cele mai fericite ale vieții Prea Cuvioșiei Voastre, ați fost găzduit aici la Mănăstirea Neamțu, de care v'ați legat numele prin primirea îngerescului chip.

Seminarul nostru va urmări cu deosebit interes activitatea ce o veți desfășura în de-Dumnezeu-păzita Episcopie a Americii și noi vom fi mândri că cel ce se ostenește acolo este un frate al obștii noastre.

Dumnezeu să încununeze cu cununi cerești ostenele Prea Cuvioșiei Voastre, care fac cinste Bisericii românești».

In numele elevilor Seminarului Monahal dela Mănăstirea Neamțu, a vorbit fratele Nicolae, care a spus următoarele:

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,
Prea Sfințiți Părinți Episcopi,
Inalt Prea Cuvioase Părinte Arhimandrit Andrei,

«Bucurie mare strălucește pe fețele noastre ale tuturor, părinți și frați dela acest seminar monahal, astăzi când ne-am învrednicit de cercetarea părintească a Inalt Prea Sfinților Voastre.

Ne bucurăm că ne găsiți în plină și rodnică osteneală cărturărească și gospodărească, fiindcă — prin purtarea de grijă a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian — în această obște, osteneala cărții se împletește cu lucrarea mâinilor și amândouă cu aceea a rugăciunii, care neîncetat se înalță către Domnul din bisericuța școlii noastre.

Ne bucurăm, deasemenea, de însăși bucuria Sfintei noastre Biserici Ortodoxe, pentru săvârșirea istoricului act: intrarea în viața monahicească a celui ce a fost ales Episcop al Episcopiei Ortodoxe Autonome a Românilor din cele două Americi. In alegerea sfintei noastre mănăstiri pentru săvârșirea acestei sărbători, noi am simțit încă odată grija părintească a Prea Fericitului Patriarh Justinian, pentru creșterea și formarea noastră.

Am auzit de credința neștirbită a fraților noștri români ortodocși de peste îndepărtatul ocean; am auzit de râvna lor pentru păstrarea tradițiilor strămoșești și de dragostea lor pentru viața creștinească. Și cât ne-am bucura să avem colegi întru cele ale cărții și ale vieții duhovnicești, aici la Neamțu, — la Seminarul ocrotit de Prea Cuviosul Nicodim cel Sfințit — pe ucenicii primei mănăstiri a Românilor din America «Vatra Românească», chemați să sădească și acolo duhul monahismului nostru ortodox!

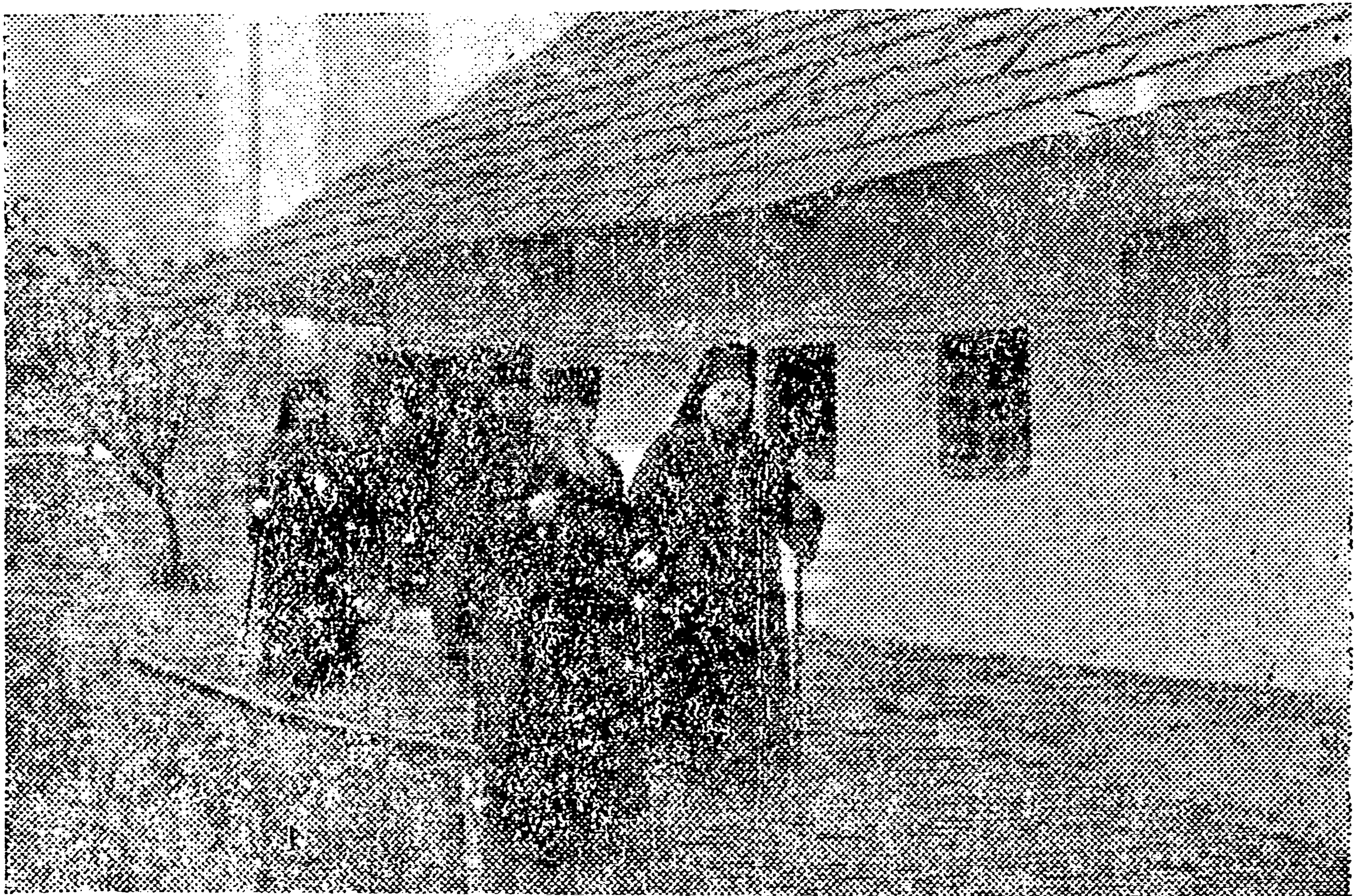
Vă rugăm să primiți smeritele noastre metanii și mulțumirile cele mai respectuoase, pentrucă v'ați gândit la noi, cercetându-ne și încurajându-ne în munca noastră de azi și de noapte, și va asigurăm că nu vom înceta rugându-ne pentru pacea a toată lumea și nu vom precupeți nicio osteneală, pentru slava Sfintei noastre Biserici Ortodoxe și înălțarea scumpei noastre patrii, Republică Populară Română».

Corul elevilor a executat apoi câteva frumoase cântări religioase.

Plăcut impresionat de călduroasa primire făcută de corpul profesoral și de elevii Seminarului Monahal, I. P. C. Arhim. Andrei și-a mărturisit satisfacția pentru viața duhovnicească și pentru râvna deosebită întru pregătirea temeinică a tinerilor slujitori ai lui Hristos, — care se vădesc în această școală. I. P. C. Sa a vizitat apoi atelierele Seminarului, unde elevii fac lucrările practice prevăzute de programul școlii.

*

Luni dimineața, înalții oaspeți au pornit cu mașinile spre Mănăstirea Agapia. În drum spre sfânta mănăstire, au vizitat casa în care s'a născut

I. P. S. Mitropolit Sebastian, PP.SS. Episcopi Teofil și Theoctist și I. P. C. Arhim. Andrei, vizitând casa marelui nostru scriitor Ion Creangă, dela Humulești.

și a copilărit marele nostru scriitor Ion Creangă, din satul Humulești. În această casă, transformată în muzeu, se află numeroase obiecte care au aparținut lui Ion Creangă.

La Mănăstirea Agapia, I. P. S. Mitropolit Sebastian, PP. SS. Episcopi Teofil și Theoctist, I. P. C. Arhim. Andrei și însoțitorii au fost întâmpinați de întregul sobor de 450 de călugărițe, în frunte cu Maica Stareță Veronica Constantinescu, directoarea Seminarului Monahal, care funcționează la această sfântă mănăstire. Mărturisind bucuria cu care soborul călugărițelor întâmpină pe înalții oaspeți, Maica Stareță Veronica a rostit o frumoasă cuvântare, spunând, printre altele:

Inalt Prea Sfințite,
Prea Sfințiți Părinți Episcopi,
Inalt Prea Cuvioase Părinte Arhimandrit Andrei,

Nu sunt decât două săptămâni de când Inalt Prea Sfinția Voastră ați însoțit pe Prea Fericitul nostru Patriarh Justinian, cu prilejul deschiderii cursurilor, pentru noul an școlar la Seminarul nostru Monahal. Bucurie de nedescris a revărsat în inimile noastre această părintească vizită. Astăzi, I. P. S. Voastră ați revenit în mijlocul nostru, aducând de peste mări și țări, pe fratele nostru — un frate drag, un frate iubit — pe Părintele Andrei Moldovanu. Inalt Prea Cuvioșia Sa este alesul și trimisul fraților noștri români ortodocși, aflați în America. Prin inima Părintelui Andrei bat toate inimile fraților noștri, desprinși din brațele calde ale Patriei mame.

Ați venit, Inalt Prea Cuvioase Părinte Andrei, într'un așezământ monahal de femei, care numără peste 450 de suflete; vă aflați aici, într'o ctitorie veche, de pe timpul Voevodului Petru Șchiopul (1583). Biserica în care ne aflăm are o vechime de 210 ani, iar zidurile sale sunt zugrăvite cu neîntrecută măiestrie de marele nostru pictor Nicolae Grigorescu, între anii 1858—1862. Noi îngrijim și păstrăm cu sfințenie acest monument de artă religioasă. Intre aceste ziduri funcționează și Seminarul Monahal de călugărițe, care numără 75 eleve și 6 profesoare. Impletind rugăciunea și învățătura, cu munca neostenită, peste 150 de maici și surori lucrează în atelierele de covoare.

Rugându-vă să primiți mărturia dragostei noastre în Domnul Hristos, din toată inima vă zicem: «Spuneți sănătate tuturor fraților noștri, cu o sărutare sfântă» (Tesalonicieni, V, 26).

I. P. C. Arhim. Andrei a mulțumit pentru calda primire făcută și a vizitat apoi atelierele de covoare, unde a admirat arta desăvârșită cu care călugărițele lucrează acele minunate covoare românești, care sunt atât de prețuite și în țară și peste hotare.

După amiază, oaspeții au părăsit Sf. Mănăstire Agapia, îndreptându-se spre mănăstirea Văratec, unde au fost întâmpinați de soborul de călugărițe, în frunte cu Maica Stareță Arhimandrita Irina Lecca. In biserică, Maica Stareță a rostit un cald cuvânt de «bun venit» și a făcut urări de rodnică activitate în misiunea care-l așteaptă peste ocean, pe Părintele Andrei, viitorul arhipăstor al Episcopiei Ortodoxe Române (Autonomă) din America.

I. P. C. Andrei a răspuns prin aceste cuvinte:

*Inalt Prea Sfințite Stăpâne,
Prea Sfințiți,
Prea Cuvioși și Prea Cucernici Părinți,
Prea Cuvioasă Maică Stareță și
Dragi surori din sobor.*

După ce am văzut marea așezare călugărească dela Neamț și aceia dela Agapia, aci la Văratec mă simt și mai copleșit de emoție și de bucurie, fiindcă emoțiile și bucuriile au crescut, s'au adunat atâtea încât abia le pot purta.

Venind de peste ocean, ca să primesc tunderea în monahism și apoi hirotonia în arhieru, la vatra ortodoxiei românești, în țară, vă aduc tuturor salutul și dragostea fierbinte a fraților români din America.

Constat, cu mare bucurie, că pretutindeni pe unde merg, sunt primit cu dragoste curată de frate și văd lucruri care mă umplu de bucurie, de mândrie și de încredere, în puterea creatoare a poporului nostru credincios.

Vă mulțumesc pentru bunele cuvinte pe care mi le-ați adresat și vă promit că voi duce fraților noștri de peste ocean, toate bunele vestiri despre ceea ce am văzut în țară, pretutindeni, despre minunata viață bisericească și mănăstirească de aici.

La Mănăstirea Văratec, I. P. S. Mitropolit Sebastian și I. P. C. Arhimandrit Andrei, au fost întâmpinați de întregul sobor, în frunte cu Maica Stareță Arhimandrită Irina Lecca.

Bunul Dumnezeu să vă ajute să vă continuați munca de zidire sufletească, pe care o împlățiți atât de frumos, cu munca practică din ateliere și să culegeți roadele ostenețelor voastre. Amin.

Inalții oaspeți au vizitat apoi atelierele de țesătorie și tricotaj ale mănăstirii.

*

A doua zi — 7 Noembrie 1950 — au plecat cu mașinile spre Iași, unde au ajuns pe la orele 14. Au fost primiți în catedrală, de un mare sobor de preoți și numeroși credincioși. După oficierea unui serviciu religios, I. P. S. Mitropolit Sebastian a rostit următoarea cuvântare:

**Prea Sfințiți Părinți,
Prea Cuvioși și Prea Cucernici Părinți,
Inalt Prea Cuvioase și Iubite Frate Andrei,**

A fost rânduit de Dumnezeu ca timpul de retragere duhovnicească, premergător hirotoniei tale în Episcop, să-l petreci în Sfintele Mănăstiri ale Moldovei și apoi să vii să-ți pleci genunchii și la altarele străbune din capitala Moldovei.

Iată, eu te întâmpin cu aceeași dragoste de frate, cu care ai fost întâmpinat pretutindeni de când ai călcat pe pământul patriei noastre, Republica Populară Română, și rog pe Dumnezeu să-ți binecuvinteze și să-ți ocrotească toate strădaniile tale, în cărmuirea duhovnicească ce te așteaptă peste ocean.

Desigur, numai flacăra vie a dragostei de credință și de Biserica mamă, ca și aceea de dragoste de țară, ce răsbate peste toate întinderile, i-a făcut pe frații noștri din America să te aleagă Episcop al lor și să te trimită pentru hirotonie, la noi.

Dacă prin această hotărâre și prin prezența ta aici, frații noștri din America și-au manifestat prețuirea, dragostea și cinstirea pe cari ei o dau Bisericii Ortodoxe Române, dacă ei ne-au grăit nouă în acest chip, — apoi, la rândul nostru, pentru a le pune cât mai la inimă dragostea pe care le-o purtăm, noi le vom vorbi prin glasul glorioasei tradiții a Ortodoxiei românești, prin glasul faptelor mărețe ale trecutului și deopotrivă și prin glasul mărețelor împliniri și înfăptuiri ale prezentului.

În vibrațiile cuvântului meu, îți vorbește și ție și fraților care te-au trimis, un șir de mari Mitropoliți, cărturari și luptători, din Scaunul Moldovei și Sucevei.

Îți vorbește Cuviosul Theoctist, Mitropolitul epocii eroice a lui Ștefan cel Mare și Sfânt; îți vorbesc apoi cărturarii Varlaam și Dosoftei, apoi Jacob Stamate și Veniamin Costache și în cele din urmă Iosif Naniescu și Nicodim.

Aici, în această cetate de căpetenie a Moldovei, s'a întrunit, la 1642, marele sobor al întregii Ortodoxii luptătoare împotriva catolicismului, cunoscut sub numele de Sinodul dela Iași.

«Mărturisirea Ortodoxă», după care Frăția Ta ai învățat adevărurile credinței noastre, aici la Sinodul dela Iași, — ținut lângă biserica Trei Ierarhi, — s'a discutat și s'a aprobat. De aici a pornit în toată lumea cuvântul adevărului, prin această Mărturisire alcătuită de moldoveanul Petru Movilă, Mitropolitul de atunci al Kievului.

Aici îți vorbește și astăzi, întregul sobor din 1642, întărindu-te în dreapta credință.

Aici îți vorbește Varlaam, prin Cazania lui, și Dosoftei prin Viețile Sfinților, în graiul evlaviei străbune.

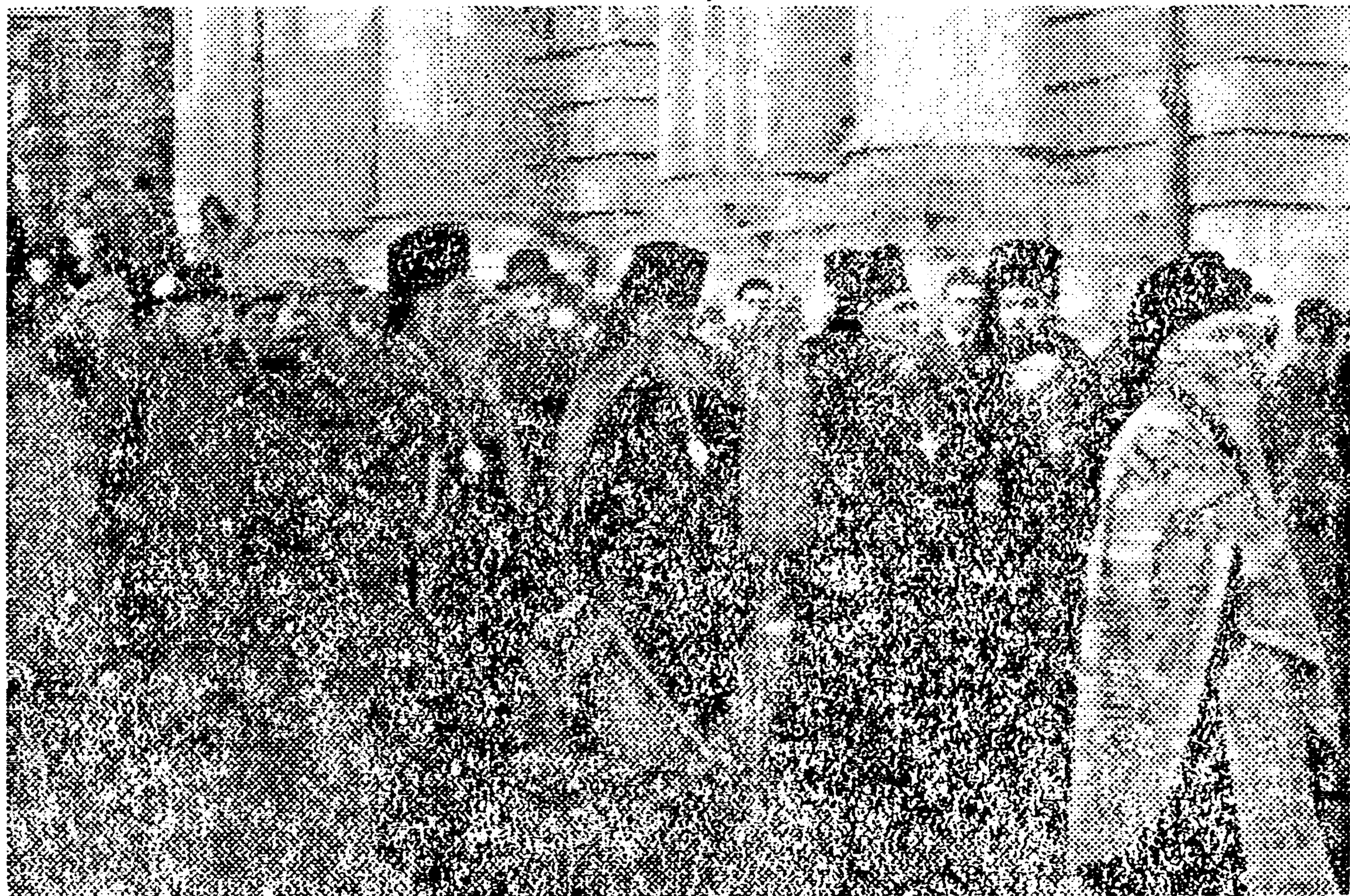
Iar în neasemuitul grai al artei, îți va vorbi minunea Moldovei, biserica Sf. Trei Ierarhi, cu a cărui frumusețe numai Mănăstirea Argeșului se poate compara, în întreaga lume ortodoxă.

Intr'un grai nu mai puțin mișcător, îți va vorbi și moaștele Sfintei Paraschiva, din această catedrală.

Dar, pe temelia neclintită a credinței noastre ortodoxe, ca și pe aceea a dragostei de patrie, și în zilele noastre împlinim aici în Moldova, în deplină libertate, cu toată înțelegerea și cu ajutorul Republicei noastre, visurile înaintașilor noștri și înfăptuim opere de mare importanță pentru Biserică și pentru bunăstarea și progresul poporului nostru, doritor de pace.

Toate acestea îți vor vorbi în limba adevărului și a faptei care mărturisește nu numai tăria credinței noastre, ci și nestânjenita ei manifestare și afirmare chiar cu ajutorul puterii civile.

Acesta este adevărul, pe care tu, frate Andrei, poate nu l-ai știut,

Primirea la Iași a Înălților Ierarhi și a I. P. C. Arhim. Andrei Moldovanu.

sau poate te-ai îndoit de el. Ai avut însă ocazia să-l vezi, să-l cunoști și să te convingi de el. Pe acesta să-l pui la inima ta și să-l duci fiecărui suflet de român din America, spre a fi tuturor un reazim al nădejdilor lor, ca o mângâiere și o întărire a inimilor lor setoase de adevăr.

Neprecupețind nimic, noi ne-am alăturat drumurilor, pe care dezvoltarea istorică firească a situat întregul nostru popor și muncim alături de el, sprijinindu-ne unul pe altul, pentru a construi o viață mai bună și mai fericită tuturor celor cărora le este dragă munca.

Noi n'am trăit și nu vrem să trăim altfel, decât alături de popor și suntem mândri că astfel ne putem servi deopotrivă și Biserica și patria, scumpa noastră Republică Populară Română.

Cu aceste simțăminte și cu aceste adevăruri, rostite aici în fața altarului Mitropoliei Moldovei și Sucevei, te îmbrățișez iubite frate Andrei, și îți zic: Bine ai venit la noi.

Iar ca semn modest dar concret al dragostei noastre, îți ofer un exemplar frumos din Istoria Mitropoliei Moldovei, scrisă de învățatul profesor Erbiceanu, ca să-ți fie îndemn în munca ta viitoare și semn al legăturii care trebuie să rămână vie între noi.

Dumnezeu să-ți ajute!

Primind prețiosul dar, și închinându-se cu smerenie înaintea raclei eu moaștele Sfintei Paraschiva, I. P. C. Arhim. Andrei a răspuns prin următoarea cuvântare:

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,
Prea Sfințiți, Prea Cuvioși și Prea Cucernici Părinți,
Iubiți frați, întru dreapta credință ortodoxă,

E multă vreme de când inima mea bătea înfiorată de dorința de a vedea sfintele așezăminte ale Moldovei, și sunt nespus de fericit că mă găsesc astăzi aci, în Catedrala Mitropoliei Moldovei, și că pot să văd cu ochii un vis ce mi se părea de neîmplinit.

Cu gândul la țară și la Biserica mamă, cu dorințe lămurite și cu altele abia înfiripate, vă mărturisesc că atunci când am plecat spre România, am fost stăpânit și de smerenie și de focul acelor doriri de care este stăpânit unui pelerin. Și călătoria mea este într'adevăr un pelerinaj pe care l-am început din casa mea de acolo din America și pe care îl continui în cuprinsul țării.

Am pornit spre voi, frații mei, ca spre Ierusalimul credinței mele ortodoxe; am venit să mă împărtășesc cu toate puterile pe care le cuprind așezămintele și tradițiile noastre sfinte, pe cari voi le-ați păstrat neatînse ca pe o comară de mare preț.

Sorb, acum, cu toată setea unui pelerin, apa vie a dreptei noastre credințe, a tradițiilor de a căror măreție mă simt copleșit și a dragostei nețărnuite cu care mă cinstiți.

Voiu căuta să am veșnic în minte îndemmurile și povățuirile pe cari mi le dă Inalt Prea Sfinția Voastră, prin graiul marilor fapte și figuri din trecut ca și prin graiul acelor înfăptuiri de care v'a învrednicit Dumnezeu prin râvna voastră și prin ajutorul pe care vi l-a dat și continuă să vi-l dea, poporul credincios din țara voastră.

Vă mulțumesc din toată inima, pentru dragostea cu care mă primiți și vă îmbrățișez pe toți, cu dragostea mea de frate și cu dragostea celor care m'au trimis la voi.

Bunul Dumnezeu să ajute Bisericii Ortodoxe Române și poporului român, să înscrie și deacum înainte fapte mărețe și fericitoare pentru toți, în istoria lui și în istoria lumii dornică de pace și de progres. Amin.

Miercuri 8 Noembrie, — după săvârșirea Sfintei Liturghii — I. P. S. Mitropolit Sebastian a condus pe I. P. C. Arhim. Andrei la bisericile «Trei Ierarhi» și «Golia», pentru a cunoaște cele două mărețe monumente de artă religioasă, care împodobesc Iașii. Copleșit de farmecul podoabelor bisericii «Trei Ierarhi» și de măreția construcției bisericii «Golia», I. P. C. Arhim. Andrei a rostit aceste cuvinte, adresându-se I. P. S. Mitropolit Sebastian și către credincioșii care se adunaseră în biserica «Golia»:

*Inalt Prea Sfințite,
Prea Cucernici Părinți,
Iubiți frați,*

Mișcătoarele dovezi de dragoste pe care mi le-au dat toți și pe care mi le dați Dvs., frații mei din Iași, mă fac să-mi reamintesc cele mai fericite clipe din viața mea și — la fericirea pe care mi-o aduc ele — să adaog și fericirea pe care mi-o prilejuți Dvs. Numai un om care a stat atâta vreme, zeci de ani departe de țară, departe de pământul natal, numai un

I. P. S. Mitropolit Sebastian și I. P. C. Arhim. Andrei, vizitând biserica «Golia» din Iași.

astfel de om poate simți și trăi măreția acestor momente, cu puterea cu care o simt și o trăiesc eu.

Nu am altă dorință mai fierbinte, decât aceea de a împărtăși cât mai degrabă și cât mai fidel, fraților mei din America, impresile și cunoștințele pe care le-am agonisit în țară și mai ales dragostea voastră, pe care am simțit-o la tot pasul. Vă mulțumesc din toată inima pentru frumoasele cuvinte pe care mi le-ați adresat și vă asigur că am simțit așa cum trebuie, bătaia inimilor voastre pentru mine și pentru frații mei din America. Să trăiți cu toții",

Joi dimineața, P. S. Episcop Theoctist și I. P. C. Arhim. Andrei, împreună cu însoțitorii, au părăsit Iașii, îndreptându-se spre București. La Buzău au fost oaspeții P. S. Episcop Antim Angelescu, care a organizat o agapă în cinstea viitorului Episcop al Americii. Seara, târziu, au ajuns la Sfânta Patriarhie în București.

III. SFINTIREA INTRU ARHIEREU.

Sâmbătă dimineata, I. P. S. Patriarh Justinian, însoțit de PP. SS. Episcopi Antim și Theoctist, Vicarii Sfintei Patriarhii, de I. P. C. Arhimandrit Andrei Moldovanu și de consilierii patriarhali, au părăsit Bucureștii, îndreptându-se spre Sibiu. După un scurt popas la Mănăstirea Sinaia și la Brașov — unde I. P. C. Andrei a vizitat casa copiilor săi — au ajuns la Sfânta Arhiepiscopie a Sibiului, unde au fost întâmpinați de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului.

Seara, I. P. C. Andrei, înconjurat de șase preoți și patru diaconi, a săvârșit sfânta slujbă a privegherii.

A doua zi, Duminică 12 Noembrie 1950, s'a săvârșit, în Catedrala Mitropolitană din Sibiu, sfintirea întru arhiereu a noului Episcop al Românilor ortodocși din America, în prezența Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, a peste 400 de clerici din toate treptele și a numeroși credincioși. I. P. C. Andrei a fost supus examinării canonice de către cinci Arhieri: I. P. S. Nicolae, Mitropolitul Ardealului, P. S. Episcop Nicolae al Clujului, P. S. Episcop Andrei al Aradului, și PP. SS. Episcopi Antim și Theoctist, Vicarii Sfintei Patriarhii, apoi — după ce s'a rostit cel de al treilea «Sfinte Dumnezeule» — doi Episcopi l-au luat de mâini și au înconjurat Sfânta Masă de trei ori. I. P. C. Andrei a îngenunchiat în fața Sfintei Mese, iar I. P. S. Mitropolit Nicolae, împreună cu ceilalți patru Episcopi, a săvârșit sfintirea întru Arhiereu a I. P. C. Sale. S'au rostit rugăciunile orânduite; apoi noul Episcop a fost înfățișat credincioșilor, punându-i-se omoforul și engolpionul și cântându-i-se «Vrednic este».

P. S. Andrei a trecut după aceea în rândurile episcopilor și a oficiat Sfânta Liturghie, până la sfârșit. După terminarea slujbei religioase, P. S. Sa a rostit, în marea catedrală a Sibiului, următoarea cuvântare:

**Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Părinte Patriarh,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți,
Prea Cuvioși și Prea Cucernici Părinți,
Iubiți credincioși,**

In ceasul înveșmântării mele cu harul cel deplin al preoției, care este arhieria, niciun cuvânt nu poate și nu va putea să mărturisească emoția sfântă de care sunt cuprins, bucuria de care tresaltă sufletul meu, dar și îngrijorarea de care mă simt copleșit.

Mărturisesc întru Domnul că nu am căutat această demnitate bisericească a episcopatului. Am dat însă urmare, după o frământare îndelungată, chemării pe care mi-au făcut-o frații mei de aceeași lege din America.

Bucuria mea este negrăită, că azi, la 12 Noembrie 1950, am primit darul arhieriei, după ce acum 39 ani, la 11 Noembrie 1911, am primit, tot în această catedrală, darul preoției și după ce tot într'o zi de 12 Noembrie 1945, am fost hirotesit întru protopresbiter.

Mă cutremur, însă, gândindu-mă, pe de o parte, la măreția și la greutatea misiunii episcopale, iar pe de altă parte, la puținătatea puterilor mele. Și cum să nu mă cutremur, când îmi dau perfect de bine seama că episcopatul este temelia Bisericii. Prin plenitudinea preoției, el are mi-

siunea aceea întreită, de a învăța, de a mărturisi pe Hristos, și de a povădui Cuvântul în toată lumea și la toată făptura, de a sfinți întreaga viață a credincioșilor și de a-i conduce pe aceștia ca păstor suprem, ca arhipăstor, la limanul mântuirii.

Episcopatul este unul și nedespărțit; puterea lui este puterea cea întreit sfântă și nedespărțită ca și Sfânta Treime, iar episcopii nu fac decât să dețină solidar această putere și s'o exercite în parte, fiecare.

Transmiterea puterii episcopale, prin harul deplin al preoției și prin trimiterea canonică în slujba de ocârmuire a credincioșilor, îl face pe cel ce intră în episcopat, urmaș al Sfinților Apostoli, purtător și continuator

I. P. S. Arhim. Andrei Moldovanu este condus de soborul de Arhieriei, Preoți și Diaconi, spre Catedrala Mitropolitană din Sibiu, unde urmează a fi hirotonit întru Arhierie.

în veac, al misiunii acestora. Și nimeni dintre cei ce nu sunt instituiți episcopi, pe calea succesiunii apostolice, pe calea transmiterii harului și a puterii episcopale în chip neîntrerupt, coborîtor direct dela Sfinții Apostoli, nu fac parte din episcopat și nu dețin puterea cea întreit sfântă, pe care se rezimă și prin care se cârmuiește Sfânta Biserică.

Când îmi dau seama de toate acestea, mă întreb ce vrednicie pot avea eu, ca să nu mă înspăimânte lucrul apostolesc, sarcina de a duce mai departe misiunea Sfinților Apostoli?

Nu văd decât lipsuri și neputințe. De aceea, slăvit sobor arhieresc și iubiți creștini, am ezitat mult, am examinat riguros și foarte târziu am răspuns cu mare sfială, cu smerenie, cu frică de Dumnezeu și cu dragoste de oameni, chemării care mi s'a făcut din partea credincioșilor și a clerului ortodox român din America, spre a fi urmaș Sfinților Apostoli, în

fruntea «Episcopiei Autonome Române din America de Nord și Sud».

Am răspuns cu sfială, căci parcă auzeam ca Moise, oarecând, în ținutul Madianului, cuvintele Domnului din rugul ce arde: «La seama, pământul pe care mergi este sfânt, descaltă încălțămintele din picioarele tale».

Și am simțit fiori și am șovăit a mă apropia. Iar când m'am hotărât să răspund chemării la episcopat, am făcut-o cu multă sfială, simțind că mă apropiau de un ținut sfânt, ca acela al episcopatului.

Am răspuns cu smerenie, căci vedeam înaintea ochilor chipul atâtor mari Ierarhi ai Bisericii, cari deși aveau o pregătire minunată și deși erau înzestrați cu o întinsă cultură, totuși șovăiau a se apropia de scaunul

Soborul de Arhieri, cari — împreună cu I. P. S. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului — ascultă mărturisirea de credință a noului episcop al Americii.

episcopesc. O! Dar cât am șovăit eu, a mă duce unde eram chemat! Iar, dacă, totuși, am răspuns chemării, am făcut-o nădăjduind că Bunul Dumnezeu va împlini lipsurile și va tămădui neputințele mele.

Am răspuns cu frică de Dumnezeu și cu dragoste de oameni. Am răspuns cu teama de a nu putea corespunde misiunii la care mă cheamă Domnul, prin glasul poporului său, dar cu o arzătoare dragoste de semenii mei și cu dorința de a-i ajuta să-și poarte pașii mereu pe calea mântuirii. De aceea, nu mă apropiau de rugul veșnic al episcopatului, cu gândul de a fi servit, ci cu hotărârea de a servi Biserica și poporul care m'a ales, cu frică de Dumnezeu și cu dragoste de toți oamenii.

În șovăiala și sbuciumul meu, dinainte de a lua o hotărâre, m'au mângâiat și m'au întărit cuvintele Sf. Apostol Pavel: «Cine dorește episcopat, bun lucru dorește», căci mi-am zis: Intr'adevăr, episcopatul este cel mai mare bun pentru mântuirea credincioșilor și nimic nu este mai bun și mai

folositor, decât ceea ce poți da, ceea ce poți oferi ca ajutor altora, iar nu ceea ce faci, sau reții pentru tine. Și în acest înțeles, deși nu am dorit episcopatul pentru mine, n'am putut să nu-l doresc pentru credincioșii ortodocși români din America, cărora el le lipsește de peste 12 ani.

Iată, slăvit sobor, cu ce gânduri și cu ce convingeri am îndrăsnit să mă apropiu de episcopat.

Să-mi îngăduiți să mai spun, că actul de azi, adică hirotonirea celui dintâi episcop ortodox român dintre cetățenii americani, are o semnificație deosebită, subliniată prin asemănarea întâietății acesteia, cu întâietatea pe care a avut-o Apostolul Andrei, ca cel dintâi chemat la apostolie.

I. P. C. Andrei Moldovanu, condus de PP.SS. Episcopi Andrei Mager și Antim Nica, înconjoară și sărută Sfânta Masă.

Un atât de important act pentru Români ortodocși din America e necesar să se săvârșească în țară, pentru a avea garanția deplină a succesiunii apostolice și pentru a se statornici cuvenita rânduială canonică în viața Episcopiei Autonome Ortodoxe Române din America. Căci odată stabilită această rânduială, niciun preot și niciun credincios ce nu se va găsi în legătură cu un episcop canonic, nu va mai putea fi socotit nici slujitor și nici fiu al Bisericii lui Hristos. Apoi, prin săvârșirea acestui act în țară, se subliniază legătura reală dintre Români din U.S.A. și dintre cei de aici.

Eu, smeritul Episcop Andrei, îmi dau seama atât de greutatea sarcinilor pe care le am de purtat în viitor, ca Episcop al Românilor din America, cât și de frumusețea și importanța misiunii religioase și românești care mă așteaptă,

Mitropolia Ardealului. De aceea, noul Episcop a venit să fie hirotonit aici la noi și să reia legătura cu Biserica mamă.

Această activitate misionară și de organizare, desfășurată de Biserica Ardeleană în America, a fost un factor esențial pentru menținerea și dezvoltarea Ortodoxiei și naționalității române peste ocean. Biserica, cu parohiile și preoții ei, a fost centrul în jurul căruia a pulsat întreaga viață creștinească și românească de acolo și s'a încheșat comunitatea tuturor Românilor.

Suntem convinși că noul Episcop, întărit prin darul sfințitor, ce l-am coborât prin rugăciunile noastre în sufletul lui, își va închina viața scopului măreț de a îndruma clerul și poporul dreptcredincios strămutat dincolo de ocean, pe căile credinței, ale virtuții și ale dobândirii fericirii vremelnice și veșnice.

Cunoscând viața de acolo cu cerințele ei, va face să se simtă că în mijlocul ei este un îndrumător, râvnitor să încurajeze strădanile fiilor săi duhovnicești, să le înțeleagă necazurile și să le înalțe sufletele prin credința în Dumnezeu. Folosind experiența ce a adunat-o în slujba de până acum, cu bunătatea și blândețea care-l caracterizează, nu va cunoaște partide și împerecheri în Biserică, care este așezământul sfânt în care toți fiii poporului nostru, ca într'o mare familie, au să păzească legăturile păcii și ale iubirii frățești.

Cu aceste simțăminte însoțind pe noul Episcop pe drumurile misiunii sale pe pământul Americii, îl recomandăm călduros tuturor sufletelor românești de acolo, să-l primească cu iubire fiiască, să asculte de povețele P. S. Sale, să-l sprijinească în lucrarea ce are de îndeplinit.

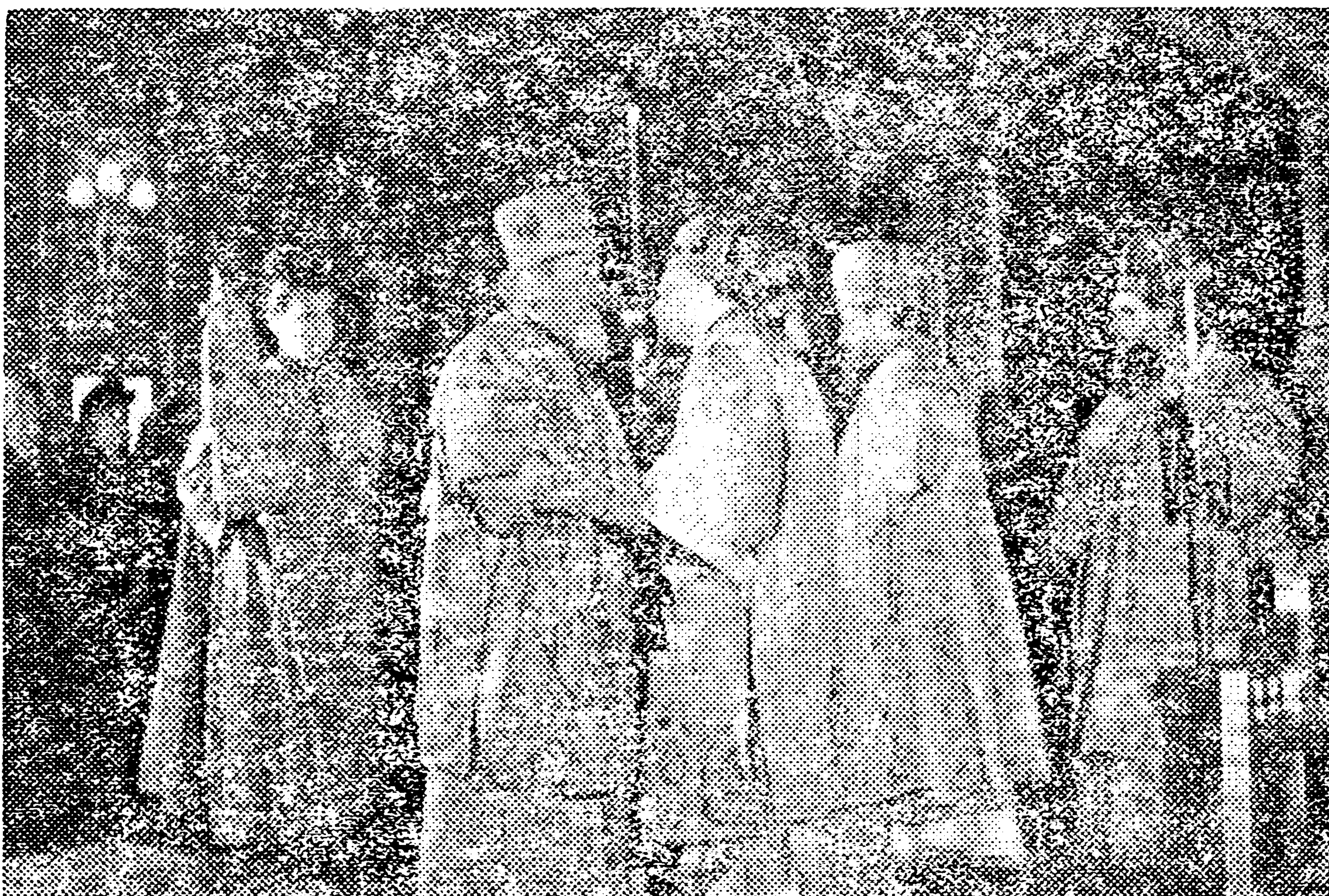
Păstrați, dragii noștri, cu sfințenie, comorile credinței și ale virtuților, cu care a înzestrat Bunul Dumnezeu poporul nostru. Strângeți-vă rândurile în jurul altarelor Sfintei noastre Biserici și dați cinstea cuvenită Păstorului vostru. Sfânta noastră Biserică strămoșească, cu învățăturile și cu așezămintele ei, e Biserica adevărată a Domnului nostru Iisus Hristos. Ea nu poate fi confundată cu niciuna din celelalte confesiuni. Iar prin Episcopia noastră misionară, Dumnezeu vă întinde mâna Sa ocrotitoare. Purtați grijă de sfintele ei lăcașuri de închinare, de înzestrarea lor cu cele necesare și de înfrumusețarea lor. În familiile și în casele voastre să aveți duh de rugăciune și dragoste pentru păstrarea graiului românesc. Creșterea copiilor voștri în duh creștinesc și românesc, să vă fie o grijă de căpetenie. Chivernisiți-vă cu cruțare câștigul vostru și vă păstrați sănătatea și vloga voastră, mai ales cei ce muncesc în fabrici.

Vă ținem minte jertfele voastre în războiul din 1914 până la 1918 pentru desrobirea Ardealului, ca și contribuțiile voastre de câte ori ne-am adresat la voi, cu ocazia reînființării Mănăstirii Brâncovenesti, și, mai ales, în anii din urmă, la susținerea Orfelinatlui Arhidiecezan, în care am adăpostit orfani și ai căror părinți au căzut în al doilea război mondial.

Noi vă suntem recunoscători pentru aceste ajutoare și vă făgăduim că și noi vă vom sta în ajutor în organizarea vieții autonome a Bisericii de acolo. Ajutorul pe care cu drag vi-l vom da, va fi să vă creștem în Facultățile de Teologie dela noi, tineri de-ai voștri, cari ar dori să se pregătească pentru preoție și să vă dăm, ca și în trecut, preoți de-ai noștri pentru complectarea și înnoirea corpului preoțesc de acolo.

Prea Sfințite și întru Domnul iubite frate, ai fost trimis de credincioșii noștri din America în Țara Mamă, ca de aici, de la vatra strămoșească a credinței lor ortodoxe, să iei focul sacru al harului și al adevărului divin, care să ardă cu putere neistovită în sufletele lor. Și iată, Biserica de aici te-a primit cu dragoste de mamă, chemând la acest praznic de bucurie pe credincioșii, clerul și ierarhii ei, în frunte cu I. P. S. Patriarh. Ea se bucură să vadă roada ostanelor ei îmbelșugată și binecuvântată în persoana Prea Sfinției Tale și în întreg sufletul dreptcredincios român de peste ocean.

Te rugăm și te încredințăm să duci tuturor credincioșilor din Epis-

I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan felicită călduros pe noul Episcop al Românilor Ortodocși din America.

copia Americii binecuvântarea Bisericii noastre reîntregite azi în străvechea ei unitate ortodoxă, precum și a noastră. Propovăduind pe Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos și Evanghelia Lui, te vom sprijini cu rugăciunile noastre, ca să faci lucrul Prea Sfinției Tale deplin, spre propășirea Sfintei noastre Biserici și a fiilor credincioși ai ei, de pe pământul Americii. Din toată inima urăm Prea Sfinției Tale păstorie îndelungată și plină de roade îmbelșugate, întru călăuzirea turmei celei dreptmăritoare pe calea mântuirii, spre mărirea lui Dumnezeu și a Bisericii Sale și spre bucuria noastră a tuturor.

Bunul Dumnezeu să fie cu voi cu toți!

Intreg soborul a condus apoi pe P. S. Episcop Andrei la reședința mitropolitană, unde a avut loc o agapă frățească. În timpul mesei, I.P.S.

Mitropolit Nicolae al Ardealului a rostit un cuvânt de călduros salut, pentru aleșii oaspeți ai Mitropoliei Ardelene.

A luat apoi cuvântul Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, care a spus următoarele:

**Inalt Prea Sfințite și
Prea Sfințiți Părinți,
Iubiți comeseni,**

Dacă pentru toți, evenimentul de astăzi a constituit o sărbătoare aducătoare de multe bucurii, mie, în special, mi-a adus o nespusă bucurie și o mare mulțumire sufletească.

Când am luat pe umerii mei sarcina grea de conducător al Bisericii Ortodoxe Române — mi-am început mărturisirea mea, după terminarea investiturii, cu citatul din Sf. Evanghelie: «Mai am și alte oi, care nu sunt din staulul acesta. Și pe acelea mi se cade să le aduc; și vor auzi glasul Meu și va fi o turmă și un păstor» (Ioan 10, 16).

În acel moment, nu m'am gândit numai la oile care se găseau în cuprinsul Patriei noastre și care nu făceau parte din staulul Ortodoxiei; nu m'am gândit numai la foștii greco-catolici, spre care mi-am îndreptat glasul la început, fiindcă, în primul rând, trebuia să ne unim Români din țara noastră, toți la un loc, sub bolta aceleiași Biserici, sub ocrotirea aceleiași legi străbune și să trăim aceiași credință ortodoxă. În acele clipe, gândul meu, nemărturisit public, se îndrepta și spre frații noștri Români de peste ocean, care în acea vreme erau desbinați de noi. În 1947 se produsese ruperea legăturilor cu noi; se ținuseră niște congrese și în acele congrese unii dintre cei care părăsiseră țara, pentru un motiv sau altul, au căutat să desbina sufletește pe Români de peste ocean și să-i despartă de poporul din patria mamă. Și-au îndreptat toată activitatea lor ca să-și găsească câteva cozi de topor, în rândurile clerului de peste ocean și să producă desbinarea acolo, luând niște hotărâri pentru ruperea legăturilor lor cu Biserica Ortodoxă Română de acasă.

Neconținut m'am rugat Bunului Dumnezeu să ne ajute, ca în îndrumarea cea nouă și în activitatea noastră de strângere a tuturor Românilor în sânul Ortodoxiei străbune, să lumineze calea celor ce apucaseră drumuri rătăcite, peste ocean.

Și Bunul Dumnezeu a dat împlinire rugăciunilor noastre.

Când am primit primele vești de acolo, am văzut cum Consiliul Eparhial, în frunte cu Părintele Vicar Simion Mihalțian și cu Părintele secretar Andrei Moldovanu, ținea piept instigatorilor, care căutau să-i atragă la o hotărâre prin care să ajungă a rupe legăturile cu Patria mamă.

În 1944, Părintele Andrei Moldovanu și cu ceilalți, divulgă în congresul ce s'a ținut, unele scrisori provenite dela reprezentanții politici ai noștri din America, care stăruiau către Patriarhul Nicodim ca să nu se mai trimită un Episcop în America, întrucât nu mai este nevoie, — căci Părintele Protopop Truția este destul de vrednic să conducă destinele bisericesti-sufletești ale Românilor de peste ocean. În 1945, într'un alt congres, unde atacurile sunt și mai tari, Părintele Andrei Moldovanu, prin referatul său, susține și arată în fața congresului pericolul acestor acțiuni și desavantagiile de ordin sufletesc și duhovnicesc pentru Români din

America, dacă vor da urmare propunerilor instigatorilor de a rupe legăturile lor cu Patria mamă. În 1947, când se dă un asalt și mai puternic, tot Părintele Andrei Moldovanu și ceilalți care gândeau ca dânsul: Moraru, Mihălțian și alții, arată încă odată că nu este bine să se rupă legăturile cu Biserica din țară. Dar, peste câteva luni, inițiatorii acestei acțiuni nesocotite, se adunară în altă parte, în mod ascuns, pe furiș, spre a ajunge la o hotărîre voită de ei, la ultima hotărîre, prin care au rupt legătura cu Biserica mamă.

Aceasta era situația în 1948, când am primit sarcina de conducător al Bisericii Ortodoxe Române. Și de atunci, încă odată repet, nu am în-

În sobor de Diaconi, Preoți și Arhieri, P. S. Episcop Andrei Moldovanu este condus — prin mijlocul mulțimii de credincioși, care a luat parte la hirotonirea P. S. Sale — la reședința Mitropoliei Ardealului.

cetat a mă ruga lui Dumnezeu, fiindcă alt mijloc nu am decât acela al rugii către Dumnezeu, — ca în această desbinare să coboare și să dea ajutorul Său și darul Său, cu care să lumineze pe credincioșii și clerul românesc din America.

Mare ne-a fost bucuria când am primit unele vești și când grupul preoților aleși din America — în frunte cu Episcopul nostru de astăzi — au ajuns la hotărîrea bărbătească și plină de înțelepciune de a relua legăturile cu Patria mamă, cu Biserica mamă și de a solicita totodată hirotonirea unui Episcop, în jurul căruia Români să-și poată strânge rândurile, clerul să-și strângă și el rândurile și deci să se poată înlătura primejdia ce-i păștea pe Români ortodocși din America.

De aceea, eu astăzi mă bucur mai mult decât vă bucurați toți, fiindcă, după marele act al reîntregirii Bisericii Ortodoxe din Transilvania, am

ajuns la al doilea mare act de reîntregire a Bisericii Ortodoxe Române — prin reluarea legăturilor cu Biserica Ortodoxă a Românilor din America, care, în marea lor majoritate sunt transilvăneni. Am ajuns, deci, la această înțelegere și la această cimentare a unirii dintre noi toți, prin hirotonirea P. C. Andrei Moldovanu, exponentul clerului și credincioșilor din cele două Americi, vrednic luptător pentru cauza românească și pentru cauza Ortodoxiei (de peste ocean, vrednic patriot, care nicio clipă nu a încetat să ducă — cu timp și fără timp — lupta de lămurire a clerului și credincioșilor de peste ocean, îndemnându-i să păstreze legăturile cu pământul strămoșesc, cu Biserica mamă.

Iată, Prea Sfințite Andrei, cum se găsește o justificare a tuturor sărbătoririlor noastre, rânduite cu prilejul venirii Prea Sfinției Tale la noi. Noi ne găsim în mare sărbătoare din ziua în care Prea Sfinția Ta ai venit în țara noastră, fiindcă bucuria cea mare, pe care noi am așteptat-o de doi ani de zile, s'a împlinit. Astăzi, noi, cei din Republica Populară Română, cei din Biserica Ortodoxă Română, ne găsim laolaltă cu reprezentantul, cu exponentul clerului și credincioșilor din cele două Americi.

Aducând mulțumiri Bunului Dumnezeu pentru împlinirea rugăciunilor noastre și pentru împlinirea tuturor dorințelor noastre de unire, de înfrățire și de trăire duhovnicească în sânul aceleiași Biserici străbune, a Bisericii Ortodoxe Române, făgăduiesc totodată că nu voi uita niciodată în rugăciunile mele pe Prea Sfinția Ta, Episcop al Bisericii Ortodoxe Române din America, pe clerul care îți va da toată ascultarea și te va înconjura cu toată dragostea și pe credincioșii și frații noștri Români care se vor împărtăși de toate binecuvântările Prea Sfinției Tale.

Ridic paharul meu pentru tot sporul duhovnicesc al credincioșilor și clerului ortodox român de peste Ocean și le doresc din toată inima, cea mai desăvârșită iubire față de Dumnezeu, față de Biserica Ortodoxă și față de Patria lor de naștere. Iar Prea Sfinției Tale îți doresc să te bucuri de cele mai frumoase roade duhovnicești, — pe care ai văzut că noi le așteptăm —, ca în pace și cu dragostea de muncă fără preget a Prea Sfinției Tale, să fie o turmă și un păstor. Și pentru frații noștri de acolo, care nu fac parte din staulul episcopiei Prea Sfinției Tale, vom continua să ne rugăm bunului Dumnezeu, ca să-i lumineze și să-i aducă acasă de unde au plecat și de unde i-au luat alții prin silă, cu veacuri în urmă.

Ți-am ascultat, Prea Sfințite Andrei, cuvântarea de astăzi, în legătură cu temelia cea puternică a Bisericii noastre, care este episcopatul, dar, în același timp, Prea Sfinția Ta mi-ai desvăluit unele date din viața Prea Sfinției Tale. Cred că acestea te vor convinge mai mult că nu calcule omenești și nici sfaturile bisericesti te-au ridicat la treapta arhieriei, care este cea mai înaltă slujire pe care o poate aduce un muritor lui Dumnezeu, — ci te-a chemat blândul Mântuitor să-i fii apostol pe acele meleaguri. Arhieria este chemare dela Dumnezeu, deaceea nimeni nu știe înainte de a ajunge arhieriu, niciodată, dacă va avea această menire, sau ce va fi după chemare. Ea vine când nu te gândești; ea vine tocmai atunci când nu ai așteptat-o, fiindcă grija lui Dumnezeu față de Biserica Lui, față de fiii Lui, noi nu o putem pătrunde cu mintea noastră cea slabă.

Prin urmare, aceasta te va convinge ce rândueli vei păstra, fiindcă ești un vas ales al Mântuitorului Hristos și că în viața Prea Sfinției Tale,

de acum înainte, nu te vei strădui să fii altceva decât vas ales al Lui, pentru prosperitatea Bisericii Lui în acele părți. Deci, alături de rugăciunile noastre, te va însoți peste tot locul ajutorul Domnului nostru Iisus Hristos. Să nu te îngrijorezi niciodată, nici în clipele de bucurie sau de desnădejde, nici în acele de îndoială, ci permanent să te găsești sub ocrotirea Domnului. Atunci vei săvârși tot lucrul cel duhovnicesc, dar vei săvârși, Prea Sfințite Andrei, tot lucrul românesc, cinstit și curat, fiindcă Dumnezeu nostru și Mântuitorul Hristos este sprijinitorul și ocrotitorul Bisericii Ortodoxe Române. Prin atâția sfinți a arătat-o aceasta, prin atâtea moaște ale Bisericii noastre, înaintea cărora te-ai închinat cu atâta evlavie de când ai pășit pe pământul Patriei noastre!

Îți doresc din toată inima să te bucuri permanent de ajutorul Domnului nostru Iisus Hristos, cu a cărui putere și al cărui sprijin vei învinge toate greutățile, vei putea muta munții din loc și vei putea să realizezi toate dorințele de bine ale Românilor din Eparhia pe care o păstorești.

Așa să-ți ajute Dumnezeu!

Au mai rostit cuvântări: P. S. Episcop Nicolae Colan, al Clujului, P. C. Prot. Traian Belășcu, fost protopop greco-catolic și P. C. Pr. Prof. Nicolae Neaga, rectorul Institutului Teologic Universitar din Sibiu. Tuturor le-a răspuns P. S. Andrei, prin aceste cuvinte:

După sguduitoarele momente ale hirotoniei mele întru arhiereu, am trăit acum o nouă și copleșitoare emoție, prilejuită de cuvintele calde și străbătute de dragoste, pe care le-ați adresat mie și fraților mei din America, — la aceeași masă.

Doresc și sunt hotărât să mă fac următor al povățuirilor pe care mi le-ați dat și fidel interpret al sentimentelor pe care le-ați exprimat aici față de Români din America.

Mulțumesc din tot sufletul Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu I. P. S. Patriarh Justinian, pentru toată dragostea pe care a pus o în rezolvarea justă a problemei Episcopiei ortodoxe române din America și pentru înțelepciunea cu care a rezolvat-o.

Îi mulțumesc Mitropolitului Nicolae al Ardealului, fiindcă m'a primit cu atâta dragoste, pe mine cel venit la Biserica-mamă ortodoxă, la acest focar cultural, fiind fericit să constat că aceleași gânduri calde cu care am fost trimis ca păstor sufletesc în America, m'au întâmpinat și acum. Din aceste locuri am plecat ca preot și cu aceleași rândueli mi-a fost dat să primesc și darul arhieriei din mâinile părinților Bisericii de pe aceste meleaguri.

Îi mulțumesc I. P. S. Mitropolit Bălan și pentru această aleasă agapă. Îi mulțumesc Bunului Dumnezeu că am ajuns să viețuiesc aceste momente fericite și îi rămân cu plecăclune recunoscător I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan, pentru bucuriile trăite, în această zi.

Bunul Dumnezeu să ocrotească și să călăuzească Biserica Ortodoxă Română și poporul român, pe căile celei mai fericite propășiri, în toate strădaniiile sale.

Să trăiască Patriarhul nostru, I. P. S. Justinian.

Să trăiți II. PP. SS. Voastre și PP. SS. Voastre, care ați fost conc lucrători la actul sfințirii mele.

Să trăiți onorați profesori ai Institutului Teologic Universitar și toți ceilalți meseni care sunteți astăzi părtași la acest eveniment.

Să ne binecuvinteze Dumnezeu cel milostiv, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

După amiază, P. S. Andrei a vizitat Sibiul, iar seara — în capela Institutului Teologic — a vorbit studenților despre «misiunea preotească».

Luni dimineața, P. S. Andrei Moldovanu, împreună cu PP. SS. Episcopi Andrei al Aradului și Theoctist, Vicarul Patriarhiei Române, au ple-

P. S. Episcop Andrei, vizitând atelierele de covoare dela Mănăstirea Bistrița-Vâlcea.

cat din Sibiu, îndreptându-se spre Alba-Iulia. În Catedrala Reîntregirii, P. S. Episcop Andrei a fost întâmpinat de P. S. Episcop Veniamin Nistor, care i-a făcut calde urări de rodnică păstorire. Prea Sfințitul Episcop Policarp fiind suferind, se afla retras la Craiva pentru odihnă și îngrijirea sănătății. Doi Prea Cucernici Consilieri Patriarhali au mers până la Craiva, ducând P. S. Sale darul pe care-l adusesese P. S. Andrei. Cu multă bucurie a primit fostul păstor duhovnicesc al Românilor ortodocși din America, darul noului Episcop; i-a trimis, la rândul său, un coș cu struguri și o scrisoare către P. S. Andrei și către clerul și credincioșii Ro-

mâni ortodocși de peste ocean. (Textul acestei scrisori este publicat în altă parte a acestei reviste).

După ce s'a închinat la mormântul fiicei sale — fosta preoteasă Olimpia Bulz, — care se află în cimitirul din Alba Iulia, P. S. Episcop Andrei Moldovanu și Inalții săi însoțitori au plecat, a doua zi, spre Orăștie, unde au vizitat frumoasa catedrală a orașului. În drum spre Valea Hațegului, P. S. Andrei Moldovanu a însoțit pe P. S. Episcop Andrei Mager, până în comuna Băcia; acolo, Episcopul Aradului a oficiat un parastas la mormântul Protopopului Adam Groza, tatăl Președintelui Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române.

Pe la Petroșani, P. S. Episcop Andrei Moldovanu a trecut în Oltenia. La Mănăstirea Lainici, a fost întâmpinat cu dragoste frățească de I. P. S. Firmilian, Mitropolitul Olteniei, care i-a urat roadă îmbelșugată în păstorirea Episcopiei Ortodoxe Române (Autonome) din America.

Continuându-și drumul spre Râmnicul Vâlcea, P. S. Episcop Andrei Moldovanu a sosit în seara zilei de 14 Noembrie la Sfânta Mănăstire Bistrița, unde a fost întâmpinat de P. S. Episcop Iosif al Râmnicului și Argeșului, cu alese cuvinte de bun venit. Cu smerenie s'a închinat P. S. Andrei înaintea raclei cu moaștele Sfântului Grigore Decapolitul, rugându-l să ocrotească Sfânta noastră Biserică Ortodoxă. A cercetat apoi cu amănunțime marile ateliere pentru țesut covoare românești, care se află la Mănăstirea Bistrița și unde lucrează, cu hărnicie de albine, peste 150 de călugărițe.

A doua zi, PP. SS. Episcopi Andrei, Iosif și Theoctist s'au îndreptat spre Râmnicul Vâlcei, unde au fost primiți sărbătorește de numeroși preoți și mulțime de credincioși. În Catedrala Sfintei Episcopii a Râmnicului — unde se află moaștele Sfintei Filofteia — P. S. Andrei Moldovanu a săvârșit Sf. Liturghie. La sfârșitul slujbei, P. S. Sa și-a îndreptat cuvântul către credincioșii aflați în Catedrală, spunând:

*Prea Sfințiți Părinți,
Prea Cucernici și iubiți frați,*

După ce m'am închinat la moaștele Sfântului Dumitru cel Nou, la București, după ce m'am închinat la moaștele Sfintei Paraschiva, la Iași și la moaștele Sfântului Grigore Decapolitul, la Bistrița, iată am venit să-mi plec genunchii și la moaștele Sfintei Filofteia, care se află aici.

În acest pelerinaj am cerut Bunului Dumnezeu să mă ocrotească, iar Sfinților Săi, să-mi dea tăria duhovnicească de care am trebuință pentru cărmuirea pe căile drepte credințe a credincioșilor noștri ortodocși din America.

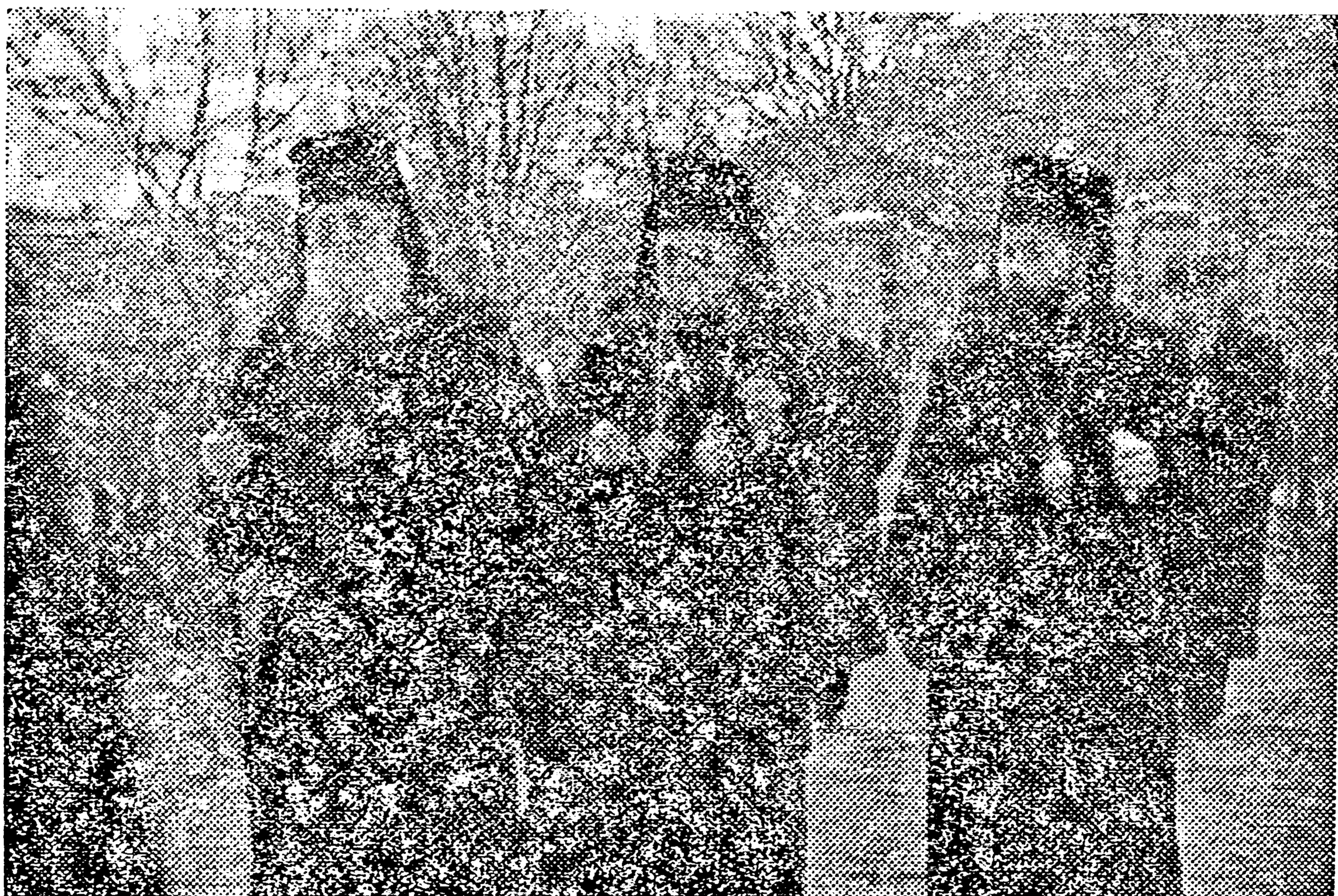
Am fost întâmpinat pretutindeni cu toată dragostea frățească și contactul cu vechile și trainicile noastre așezăminte, mănăstiri, biserici și reședințe vlădicești, mi-au turnat în suflet o nouă încredere în puterea creatoare a poporului nostru, în puterea credinței lui, și un elan de muncă pe care nimic nu mi l-ar fi putut da.

Mă simt dator să mărturisesc, spre știrea tuturor, că numai datorită înțelegerii și a purtării de grijă a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și a Sfântului Sinod, am avut posibilitatea ca, în acest pelerinaj al meu, să adun toată zestrea sufletească cu care mă simt împodobit.

Mulțumesc Sfântului Sinod pentru ce-a făcut pentru mine și-l asigur că, reîntors între credincioșii și clerul Eparhiei mele, cari mă așteaptă cu nerăbdare și cu sete,

de lumină nouă, le voi împărtăși din belșug lumina nestinsă pe care am luat-o de aici, dela vatra ortodoxiei străbune. Deasemenea le voi împărtăși acele puternice impresii pe care mi le-au făcut, bunăstarea și propășirea Bisericii din țară, înfăptuirile mai noi din viața ei.

Mulțumesc Prea Sfințitul Episcop Iosif și colaboratorilor săi pentru frumoasa primire pe care mi-au făcut-o, chiar dela intrarea pe teritoriul acestei de Dumnezeu păzite Eparhii. Dragostea pe care mi-ați arătat-o, Prea Sfințite Episcop Iosif, în cuvintele frumoase pe care mi le-ați adresat, se adaugă ca o verigă întăritoare a dragostei mele pentru Biserica Mamă și deopotrivă de întăritoare și pentru legăturile credincioșilor și clerului român din Eparhia mea cu Biserica-Mamă.

P. S. Andrei Moldovanu, însoțit de PP.SS. Episcopi Iosif al Râmnicului și Argeșului și Theoctist, vicarul Sf. Patriarhii, sosind la reședința Sf. Episcopii din Râmnicul-Vâlci.

Incheind cuvântul meu, nu pot să nu amintesc din nou numele Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și să nu-i mulțumesc în mod special pentru bucuria ce mi-a făcut-o, dându-mi prilejul să cercetez și locurile de unde-și are Inalt Prea Sfinția Sa obârșia, după ce am văzut minunatele înfăptuiri din acele părți ale țării, pe care le-a păstorit sau pe care le păstorește acum.

Vă felicit, că tocmai din cuprinsul Eparhiei voastre și din mijlocul vostru, s'a ridicat un atât de înțelept și destoinic cârmuitor al Bisericii noastre strămoșești.

Bunul Dumnezeu să-i dăruiască sănătate, putere de muncă și zile îndelungate, pentru slava Sfintei noastre Biserici, iar pe voi, iubiți credincioși și harnici fii ai acestor ținuturi, vă binecuvintez și vă doresc toată propășirea și fericirea. Amin!

IV. INVESTITURA NOULUI EPISCOP AL AMERICII.

Duminică 19 Noembrie 1950, în Palatul Patriarhal, s'a desfășurat solemnitatea investirii noului Arhipăstor al Episcopiei Ortodoxe Române (Autonome) din America.

După săvârșirea Sfintei Liturghii în Catedrala Sfintei Patriarhii, membrii Sinodului Permanent, ai Consiliului Național Bisericesc, Consilierii Administrației Patriarhale, Profesorii Institutului Teologic din București, numeroși preoți și fruntași ai vieții bisericești, au fost conduși în sala Sfântului Sinod din Palatul Patriarhal.

După Sfânta Liturghie, P. S. Andrei Moldovanu este condus de membrii Sinodului Permanent spre sala sinodală, din palatul patriarhal.

La orele 11,45, Inalt Prea Sfîntitul Patriarh Justinian intră în sala sinodală și — în vreme ce corul întonează Imnul Patriarhal — ocupă scaunul de președinte al Sfântului Sinod. P. S. Episcop Andrei Moldovanu, având în dreapta și în stînga câte un arhidiacon cu dichero-trichere și cădelnițe, este condus de P. C. Pr. N. Cazacu, secretar patriarhal. Oprindu-se înaintea Inalt Prea Sfîntitului Patriarh Justinian, P. C. Părinte Secretar rostește aceste cuvinte: «Prea Fericirea Voastră, Prea Sfîntitul Episcop Andrei Moldovanu vine în fața Prea Fericirii Voastre pentru a primi cărja de păstorire a Episcopiei Ortodoxe Române din cele două Americi».

Prea Sfîntitul Episcop Antim Târgovișteanu, Vicarul Sfintei Patriarhii, prezintă Inalt Prea Sfîntitului Patriarh Justinian cărja, spunând: «Prezint Prea Fericirii Voastre, cărja de păstorire a Episcopiei Ortodoxe Române din cele două Americi».

Inalt Prea Sfințitul Patriarh ia cârja și i-o înmânează Prea Sfințitului Episcop Andrei Moldovanu, cu aceste cuvinte:

„Primește cârja aceasta, ca să păstorești turma lui Hristos cea încredințată ție. Celor ascultători, să le fie prin tine, toiag de reazim și întărire. Iar pentru cei neascultători și nestatornici, să o folosești ca toiag de certare, toiag de îndreptare”.

Prea Sfințitul Theoctist Botoșăneanu, Vicarul Sfintei Patriarhii, citește apoi Gramata Patriarhală și de investitură și înscăunare a noului Episcop al Românilor ortodocși din cele două Americi. (Textul Gramatei este publicat în altă parte a revistei).

I. P. S. Patriarh Justinian înmânează P. S. Andrei, cârja de păstorire a Episcopiei Ortodoxe Române (Autonome) din America.

Prea Sfințitul Episcop Andrei Moldovanu rostește apoi, cu glas ferm, următoarea cuvântare:

**Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Patriarh,
Inalt Prea Sfințiilor Părinți,
Prea Cucernici și Prea Cuvioși Părinți,
Onorată Asistență,**

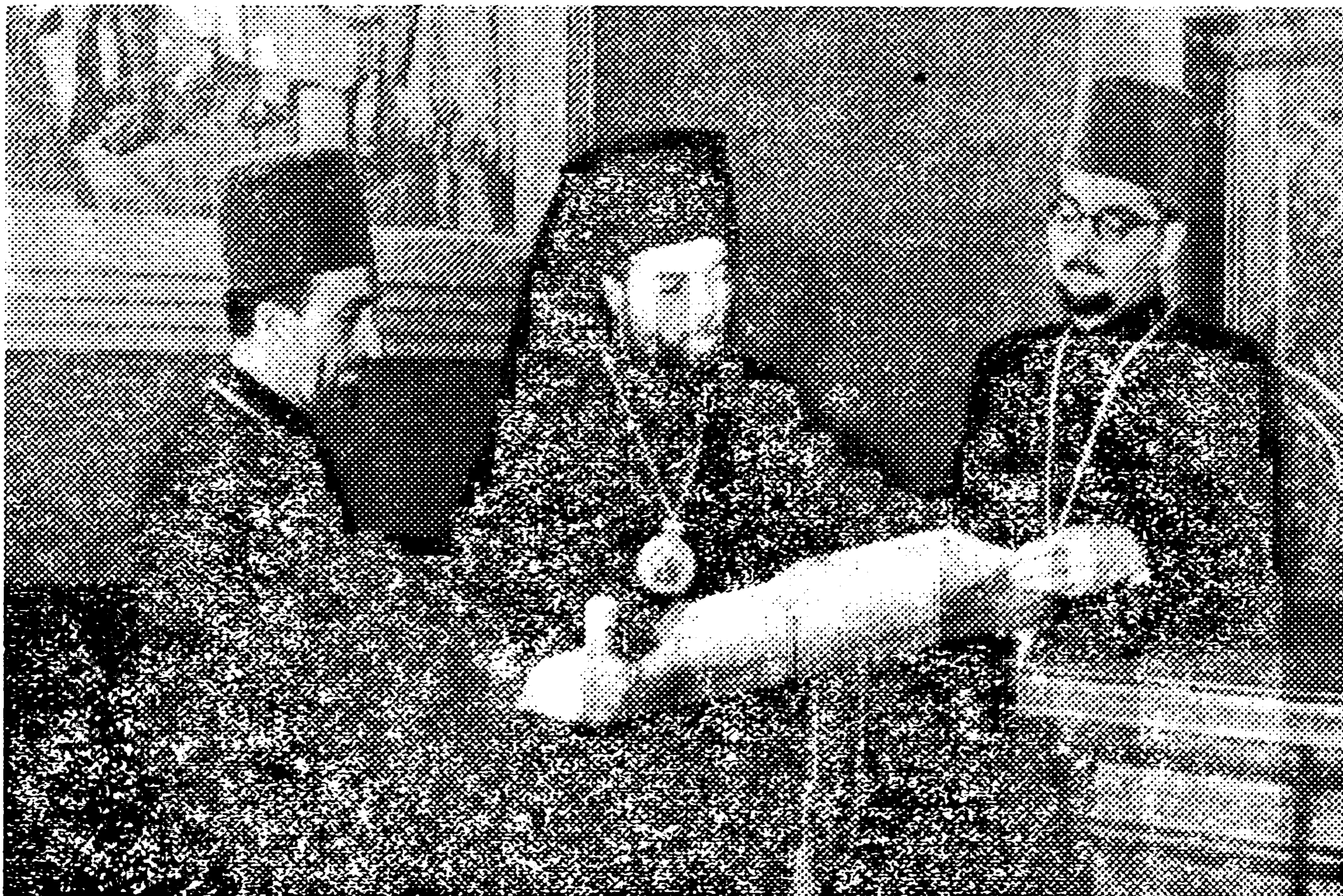
Sunt viu mișcat de cuvintele frumoase ale Prea Fericitului Părinte, pe care a binevoit a mi le adresa, ca și de primirea frățească, cu care PP. SS. Voastre binevoiți a mă întâmpina.

Vă mulțumesc cu adâncă recunoștință, atât pentru cuvintele ce-mi adresați, cât mai ales pentru marea încredere ce-mi arătați. Și vă făgăduiesc solemn că mă voiu sili din toate puterile mele să merit încrederea PP. SS. Voastre.

Adineauri, când am intrat în această sală istorică, m'a cuprins un fior în inima mea. Mi-am adus aminte că intru în sala de ședințe a celei mai înalte instituții bisericești din țară, a Sfântului Sinod.

Aveam impresia că intru, nu într'un parlament bisericesc, unde se făuresc și se votează legile Bisericii Ortodoxe, ci într'un templu măreț de cultură religioasă, într'un templu sfânt unde Înalții Prelați ai Bisericii veghiază și păstrează cu sfințenie depozitul sacru al credinței noastre strămoșești ce de 19 veacuri se perpetuiază, ce întru nimic nu s'a atins și nu s'a schimbat și nici nu s'a alterat.

Sunt convins că în acest înalt așezământ de cultură bisericească, Ie-

P. S. Episcop Theoctist, vicarul Sfintei Patriarhii, dând citire Gramatei Patriarhale pentru investitura și înscăunarea P. S. Andrei Moldovanu.

rarhii cărturari lucrează inspirați și luminați de Duhul Sfânt în spirit de pace, de dragoste creștină, de sinceritate și de solidaritate frățească, fiind însuflețiți pentru prosperitatea Bisericii noastre creștine, una, sfântă, sobornicească și apostolică.

Și parcă aud desprinzându-se din zidurile acestei săli, martore la atâtea ședințe memorabile, caldele apeluri de idealism, de misionarism, de entuziasm pastoral, de apostolat, rostite de II. PP. SS. Voastre, precum și de marii ierarhi înaintași ai II. PP. SS. Voastre. Și astfel mă simt aproape copleșit de răspunderea celor chemați să lucreze în sânul acestei înalte instituțiuni bisericești.

Fiind primit în mijlocul PP. SS. Voastre, aduc cu mine o modestă activitate pastorală, culturală, literară și bisericească de 40 de ani.

Pun la îndemâna Sfântului Sinod: o inimă creștinească, un suflet pătruns de chemarea de a fi slujitor al Domnului Hristos.

Declar că înțeleg să lucrez în spirit de adânc respect, în spirit de frățească colaborare și supunere.

Făgăduiesc a fi ambasadorul credincios al Sf. Sinod, acolo în marea depărtare peste mări și țări, și voi veghea ca o sentinelă sinceră și tare în cele două Americi, și voi păstra legea noastră ca pe un tezaur scump pentru care atâția mucenici și-au dat viața.

Mai făgăduiesc a fi un apărător a tot ce e românesc, precum și un serv credincios și grabnic sprijinitor și jertfitor pentru orice cauză sfântă și nobilă în orice zile, când voi fi solicitat a o face.

Vă încredințez că îmi voi da cea mai mare silință a ridica vaza Bisericii noastre înaintea popoarelor străine și îi voi întări și pe ai noștri în legea în care s'au născut.

De sigur, însă, că graiul meu de azi, fie el oricât de ales și de meșteșugit, tot n'ar putea arăta și rosti puterea cu care voi lucra, ci numai activitatea intensivă ce voi depune în ogorul Bisericii Ortodoxe Române din Statele Unite, o va putea dovedi. Viitorul îmi va fi martor.

Fac acestui Sinod cele mai bune urări de rodnică activitate bisericească. Iar II. PP. SS. Voastre să vă dăruiască Bunul Dumnezeu sănătate și zile îndelungate, la mulți și fericiți ani.

După cuvântul plin de sinceritate al P. S. Andrei, vorbește Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, dându-i — cu părintească dragoste — înțelepte îndrumări, pentru buna păstorire a turmei dreptcredincioase de peste ocean:

Prea Sfințite Episcop Andrei,

Incredințându-ți astăzi, în numele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, cărja Episcopiei Ortodoxe a Românilor din America de Nord, Canada și America de Sud, multe simțăminte de părintească dragoste, — pentru Prea Sfinția Ta și pentru păstoriții Prea Sfinției Tale — năpădesc sufletul meu. Multe gânduri am a-ți încredința, spre a le tălmăci fiilor sufletești ai Prea Sfinției Tale și ai noștri. Și multe sfaturi am a te ruga să le duci din partea noastră, a celor de aici, cari îi dorim și-i iubim cu căldură.

Imi vin, îndeosebi, în minte, sfaturile și îndemnul pe care Sf. Apostol Pavel le-a dat iubiților săi ucenici Timotei și Tit, când i-a așezat episcopi, și ți le recomand să le citești cu toată luarea aminte și să meditezi îndelung asupra lor, căutând să le aplici întru totul, în lucrarea Prea Sfinției Tale și în comportarea în mijlocul păstoriților. Căci știi cum zice Apostolul către Timotei (I Tim. II, 1—4): «Vă îndemn, deci, înainte de toate, să faceți cereri, rugăciuni, mijlociri, mulțumite, pentru toți oamenii, pentru conducători și pentru toți cari sunt în înalte dregătorii, ca să petrecem viață lină și pașnică, întru toată temerea de Dumnezeu și buna cuviință. Că acesta este lucru bun și primit înaintea lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, care voiește ca toți oamenii să se mântuiască și să vie la cunoștința adevărului».

Te îndatorăm, Prea Sfințite Părinte Episcop Andrei, să duci fraților noștri Români din America toate impresiile, pe care ochii și urechile și inima Prea Sfinției Tale le-au luat din patria noastră scumpă. Să le spui

cum poporul nostru se străduiește aici să-și ducă viața sa în muncă pașnică, reconstruind cu răbdare și hotărîre, tot ce războaiele trecute au dărâmat și ruinat. În timpul cam scurt ce ai avut la îndemână să petreci în Patrie, ai putut să vezi, în toate locurile pe unde ai trecut, cum poporul își păstrează neștirbită credința sa și cum înalță lui Dumnezeu aceleași rugăciuni de laudă, de mulțumire și de cerere, pe care le-au înălțat strămoșii și părinții noștri, precum și «pentru pacea a toată lumea», pentru bunăstarea Sfințelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor».

Ai văzut pe Vlădicii noștri, între cari se distinge venerabilul nostru decan de vârstă, Inalt Prea Sfinția Sa Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardea-

I. P. S. Patriarh Justinian, ascultând cuvântarea P. S. Episcop Andrei Moldovanu.

lului, a cărui bucurie de a fi putut să-și pună mâinile pentru împărtășirea harului arhieriei asupra Sfinției Tale, a fost nespusă. Ai vorbit cu ei și ai înțeles cum toți se nevoiesc, cu râvnă, să lucreze la luminarea și mântuirea sufletelor fiilor lor duhovnicești, după cuvântul aceluiași Sfânt Apostol al neamurilor către Timotei (I Tim. IV, 14—16): «Nu fii nepăsător față de darul ce este întru tine, care ți s'a dat prin punerea mâinilor arhieriei. Cugetă la acestea, ține-te de acestea, ca înaintarea ta să fie învederată pentru toți. Păzește-te pe tine însuși și învățătura; stăruiește în ea, căci făcând aceasta și pe tine te vei mântui și pe cei care te ascultă».

«Tu, deci, fiul meu — după cum spune mai departe Apostolul (II Tim. II, 1-2) — întărește-te în darul care e în Hristos Iisus. Și cele ce ai auzit dela mine, cu mulți martori în față, acestea le încredințează la oamenii credincioși, cari vor fi destoinici să învețe și pe alții».

Amintește fraților noștri cuvintele Apostolului către Timotei (II Tim. II, 14-15) — «și jură-i înaintea lui Dumnezeu să nu se certe pentru cuvinte, ceea ce la nimic nu folosește, fără numai la supărarea ascultătorilor. Silește-te să te arăți pe tine însuși lămurit înaintea lui Dumnezeu, lucrător cu față curată, drept îndreptând cuvântul adevărului».

Să spui, Prea Sfințite Părinte Andrei, tuturor fiilor sufletești ai Prea Sfinției Tale, toată căldura sufletească și toată dragostea frățească cu care ai fost întâmpinat pretutindeni pe unde ai mers, de părinții și mamicile din mănăstirile noastre; de preoții și studenții Institutelor Teologice Universitare; de frații și surorile dela Seminarile Monahale, și de toți slujitorii și credincioșii sfintelor noastre biserici din țară. Mărturisește-le lor câtă viață religioasă pulsează în așezămintele noastre strămoșești, câtă muncă intelectuală și manuală se desfășoară în toate acestea, câtă însuflețire și câtă încredere manifestă poporul nostru pentru triumful idealurilor nepieritoare ale Evangheliei lui Hristos, idealuri de pace și de înfrățire între toți oamenii și între toate popoarele pământului.

Dă-le mărturie că Biserica noastră cultivă și strânge, cu deplină sinceritate, legăturile de dragoste frățească cu toate Bisericile Ortodoxe din lume, cu Patriarhiile apostolice și cu cele mai noi, și caută să-și dea contribuția sa generoasă pentru păstrarea și apărarea credinței adevărate și pentru înfăptuirea unei solidarități a întregii omeniri, în scopul salvării ei dela pieirea sufletească și trupească.

Dând aceste mărturii, vei spori în inimile fiilor sufletești ai Prea Sfinției Tale, dragostea pentru credința lor strămoșească, pe care cu atâta scumpătate au păstrat-o, vei mângâia sufletele lor de dorul ce poartă vetrelor strămoșești și vei face să crească mândria lor legitimă de Români, fiindcă Patria lor este neconținut sub purtarea de grijă a lui Dumnezeu, care o duce pe drumul împlinirii destinelor ei.

Te îndatorăm, Prea Sfințite Episcop Andrei, — ca pe cel ce porți — și nu fără adâncă semnificație, — numele primului chemat la apostolat, al misionarului lui Hristos din părțile Mării Scitiei Minore — noi, membrii Sfântului Sinod, membrii Adunării Naționale și ai Consiliului Național Bisericesc din Biserica Ortodoxă Română, să duci păstoritorilor Prea Sfinției Tale binecuvântările și doririle noastre de bine, de pace și de bună sporire întru toate. Prea Cucernicilor Protopopi și preoți le trimitem îndemnul nostru de a-și îndeplini cu toată vrednicia misiunea și slujirea lor, lucrând fără răgaz pentru binele și fericirea duhovnicească a păstoritorilor lor. Adu-le aminte — după cuvântul Apostolului către Tit, (Tit III, 2) — «Să nu defaime pe nimeni, să nu se gălcevească cu nimeni, să fie liniștiți, să arate către toți oamenii deplină blândețe».

Și, în sfârșit, îți spunem, cu povățuitoarele cuvinte ale Apostolului către Timotei (II Tim. IV, 1-2): «In fața lui Dumnezeu și în fața lui Hristos Iisus, care va să judece viii și morții, te jurăm pe tine pe arătarea Lui și pe împărăția Lui: propovăduiește cuvântul, stăruiește cu timp și fără timp, mustă, ceartă, îndeamnă, cu toată îndelunga răbdare și dând neconținut învățătură».

Dar întru această zi de împuternicire a Prea Sfinției Tale, — în strictă succesiune apostolică — cu toate drepturile de ocârmuire duhovnicească a credincioșilor Români ortodocși din cele două Americi și din

Canada, noi ne mărturisim convingerea tare, că pe lângă darul arhieriei și pe lângă puterea ocârmuitoare a episcopatului, Prea Sfinția Ta ai agornisit din țară și o altă putere duhovnicească, ce te va întări și călăuzi mereu în muncă, de acum înainte.

Este puterea de care te-ai împărtășit plecându-ți genunchii la racla Sfintei Paraschiva din Catedrala Mitropoliei din Iași, — ocrotitoarea Patriei noastre — la racla Sfântului Dumitru cel Nou din Catedrala Patriarhiei, la moaștele Sf. Grigore Decapolitul dela mănăstirea Bistrița și la racla Sfintei Filoftea, dela Catedrala Episcopiei din Râmnicul Vâlcea.

Te încredințăm, iubite frate Andrei, puterii ocrotitoare a acestor

P. S. Andrei Moldovanu, înveșmântat în mantie arhierescă, ascultând indemnurile părintești ale I. P. S. Patriarh Justinian.

Sfinți de pe pământul Patriei noastre, ca prin rugăciunile pe care le vei îndrepta către ei, să-ți întărești cugetul și să-ți fie mereu gândul la Biserica pe care ei o ocrotesc și la pământul care adăpostește sfintele lor oseminte.

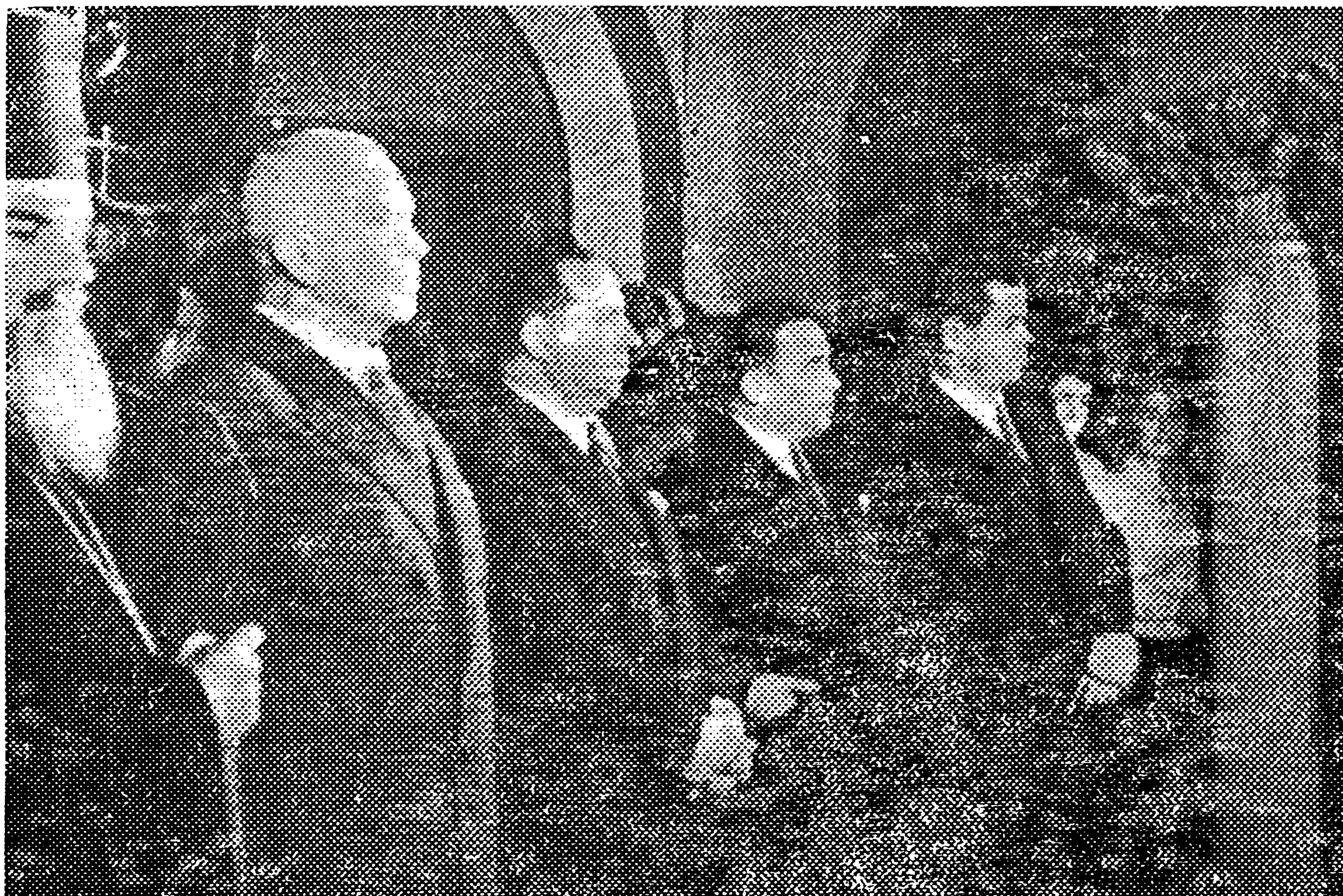
Iar pentru ca, ori de câte ori vei sluji Domnului și Sfinților Săi, să pomeni pe membrii Sfântului Sinod, și pentru ca legătura duhovnicească a dragostei și a credinței cu noi, cei din țară, să fie și mai vie, iată, îți oferim un rând complet de odăjdii arhieresti.

Și ca, ori de câte ori vei aduce la altarul Domnului jertfa Lui sfântă, să-i pomeni pe ostenitorii sfintelor noastre așezăminte, cari împreună rugăciunea cu munca, iată, îți dăruim și un rând complet de sfinte vase.

Deasemenea, pentru ca ori de câte ori te vei închina în fața sfintelor icoane, să vezi mereu dincolo de ele — și pe cei ce îngenunchie înaintea lor aici în țară, îți dăruim și câteva din cele mai frumoase icoane.

Prea Sfințite Părinte Andrei,

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române încredințându-ți cârja episcopală cu aceste gânduri și doriri, și dându-ți întărirea deplină, ca Episcop al Episcopiei Românilor ortodocși din America de Nord, Canada și America de Sud, își pune toată încrederea în priceperea, în munca și buna credință a Prea Sfinției Tale. Fă așa ca această încredere să nu fie niciodată desmințită, ci neconținut sporită. Te însoțesc urările calde ale tuturor celor de față, pentru deplina reușită în lucrarea apostolică a Prea Sfinției Tale, și te vor întări mereu rugăciunile noastre fierbinți către Domnul.

Cel mai vechiu membru al Adunării Naționale Bisericești, d. dr. Petru Groza, asistând — alături de alți membrii ai Adunării, — la solemnitatea investiturii și înscăunării P. S. Andrei Moldovanu.

In numele membrilor Sfântului Sinod, al membrilor Adunării și Consiliului Național Bisericesc, al tuturor celor de față și în numele Meu personal, îți spun din toată inima: «întru mulți ani, Prea Sfințite Părinte Episcop Andrei!

Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian I-a îmbrățișat apoi pe P. S. Andrei, iar membrii Sinodului Permanent, ai Consiliului Național Bisericesc, profesorii Institutului Teologic Universitar și toți cei prezenți, au felicitat călduros pe noul Episcop al Americii, făcându-i urări de rodnică și îndelungată păstorire.

Solemnitatea investiturii a luat sfârșit la orele 13,30.

V. PLECAREA DIN ȚARĂ A PREA SFINȚITULUI EPISCOP ANDREI MOLDOVANU.

Luni dimineața, P. S. Episcop Andrei și-a luat rămas bun dela Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, dela ceilalți membrii ai Sfântului Sinod și dela Consilierii Patriarhali.

A fost apoi condus de P. S. Episcop Theoctist la Aeroportul Băneasa. Înainte de plecare, P. S. Sa a rostit următoarea cuvântare:

Actul care s'a săvârșit cu mine îl pot socoti o adevărată minune. Și iată pentru ce: Niciodată în viața mea n'am râvnit și nici n'am căutat să mă fac Episcop, mai cu seamă în America. Dar, iată că Dumnezeu m'a chemat la această treaptă arhierescă, punându-mi pe umeri o sarcină de foarte mare responsabilitate.

Timp de 11 ani de zile dela plecarea Prea Sfințitului Policarp în țară, am așteptat și ne-am luptat din răsputeri, fie să-l putem aduce pe P. S. Sa din nou acolo în America, fie să putem căpăta un alt Vlădică din țară, sau chiar din mijlocul nostru, numai să nu rămânem prada protestantismului care amenință să ne înstrăineze de Biserica străbună.

Până când nu ne-am întors—ca Fiul cel rătăcit—la Biserica mamă, de care ne-au rupt acum 3 ani unele manevre menite să ne protestantizeze, în zadar ne-am sbătut să ne căpătăm un Episcop, că nu am reușit.

În ceasul când Prea Fericitul Patriarh al României a primit cererea clerului și poporului nostru din America, care voia Episcop, problema Bisericii noastre s'a rezolvat, dând ocazia actului istoric ce s'a săvârșit în București, prin investirea mea ca Episcop.

Sarcina ce mi s'a pus astăzi pe umeri, este extrem de grea, dar nu mă tem. Acel care m'a chemat la acest apostolat, îmi va da și mie puterea aceea mtraculoasă, să calc peste scorpii, predicând cuvântul lui Dumnezeu cu timp și fără timp, până în ceasul când voi fi chemat să-mi iau locul printre cei trecuți din lumea acesta,

În ceasul acesta țin să mulțumesc lui Dumnezeu, că m'a încrednicit de această mare cinste, să fiu ridicat, din preot modest, la Episcopat. Țin să mulțumesc Prea Fericitului Patriarh Justinian, precum și Sfântului Sinod, pentru încrederea ce și-au pus-o în mine, încredințându-mi Cârja Vlădicească, să păstoresc turma Bisericii Ortodoxe Române din America.

Și pentru că peste câteva clipe trebuie să-mi iou sborul spre turma ce mi-a fost încredințată, țin să vă salut pe toți în numele românilor din America, asigurându-vă, că legăturile dogmatice și canonice cu Biserica mamă, vor fi păstrate cu sfințenie toată viața mea, lăsând cu limbă de moarte ca toți succesorii ce mă vor urma să respecte această tradiție la fel.

Așa să ne ajute Dumnezeu.

Prea Sfințitul Andrei a sosit în America Miercuri 21 Noembrie 1950. Pe aeroportul din Windsor, Ontario-Canada, a fost călduros întâmpinat de preoții și credincioșii Români ortodocși.

C. R.

GRAMATA PATRIARHALĂ DE INVESTITURĂ ȘI INSCĂUNARE A P. S. SALE ANDREI

J U S T I N I A N

*DIN MILA LUI DUMNEZEU ȘI VOINȚA CLERULUI ȘI POPORULUI,
ARHIEPISCOP AL BUCUREȘTILOR, MITROPOLIT AL UNGRO-VLAHIEI,
PATRIARH AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE ȘI PREȘEDINTE AL SFÂN-
TULUI SINOD AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE,*

Iubitului cler și popor din de Dumnezeu păzita Episcopie Ortodoxă Română din țările celor două Americi și tuturor ascultătorilor și cititorilor acestei gramate patriarhicești, Har și pace dela Dumnezeu, Tatăl nostru cel din Ceruri, iar dela Noi salutare și binecuvântare arhipăstorală.

Tuturor cărora se cuvine, facem arătare, că Mântuitorul nostru Iisus Hristos, prin trimiterea din cer în chipul limbilor de foc a Prea Sfântului Duh peste sfinții Săi Ucenici și Apostoli, le-a întărit darul de a propovădui cuvântul Evangheliei Sale și le-a dat puterea de a așeza în Sfânta Sa Biserică trepte și vrednicii preoțești mici și mari, a celor purtători, prin punerea mâinilor într'o neîntreruptă înlanțuire dela Sfinții Apostoli și până azi, să continue slujba preoției până la sfârșitul veacurilor, ca păstori și arhipăstori ai turmei lui Hristos și părtași ai aceluiași daruri și haruri.

Ca un smerit urmaș al lor, văzând Noi, că prin retragerea la pensie a Prea Sfințitului Episcop Policarp Morușca, a rămas vacant scaunul de Episcop al Eparhiei Ortodoxe Române din țările celor două Americi,

Indemnați fiind de îndatorirea canonică ce avem de a nu lăsa acea Episcopie lipsită de canonicescul ei conducător vreme mai îndelungată, am supus Sfântului nostru Sinod cazul.

Sfântul nostru Sinod, ținând seama de prevederile art. 6 din Statutul pentru organizarea Bisericii Ortodoxe Române din America, votat de Congresul Bisericesc din Detroit, Michigan, la data de 5 Iulie 1935, pe temeiul sfintelor canoane și al art. 10 lit. g. din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, a împlinit dorința credincioși-

lor ortodocși români din America, alegând pe Prea Cucernicul Protopop Andrei Moldovanu, în scaunul vacant de episcop al românilor ortodocși din țările celor două Americi, căruia, i-a acordat rangul de arhiereu, ca unul care s'a arătat vrednic de această înaltă și sfântă slujbă, dând până acum dovadă de statornicie în dreapta credință a Sfintei noastre Biserici, ca un vrednic și demn slujitor al Altarului Domnului, priceput propovăduitor al Cuvântului Evangheliei, îndeplinind cu zel și bună ispravă dregătoriile avute până acum în cuprinsul Bisericii Ortodoxe Române din cele două Americi.

Prea Cucernicia Sa Părintele Protopop Andrei Moldovanu a primit tundere în monahism la data de 5 Noembrie 1950, în biserica Mănăstirii Neamț, cu hramul «Inălțarea Domnului», luând numele de Andrei, iar la data de 12 Noembrie 1950, i s'a făcut examinarea canonică și a fost sfințit întru Arhiereu în catedrala Mitropoliei Ardealului, cu hramul «Sf. Treime» din Sibiu, de către I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului, împreună cu PP. SS. Episcopi: Andrei Magieru al Aradului, Nicolae Colan al Clujului, Antim Târgovișteanul și Theoctist Botoșeneanul, vicarii Patriarhiei.

Actele sfințirii au fost trecute în Condica Sfântă cu hirotoniile arhierilor — membrii ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, — iar Noi, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, pe temeiul sfintelor canoane și al art. 6 din Statutul pentru Organizarea Bisericii Ortodoxe Române din America, după slujba Sfintei Liturghii, oficiată în Catedrala Patriarhiei din București la data de 19 Noembrie 1950, în Sala Sinodală, — i-am înmănat cârja de păstorie a Episcopiei Ortodoxe Române din cele două Americi — dându-i prin aceasta canonică investitură și jurisdicție asupra acestei episcopii, de față fiind II.PP.SS. Mitropoliți, membri ai Sinodului Permanent, PP.SS. Episcopi patriarhali, membrii Consiliului Național Bisericesc, consilierii administrativi ai Patriarhiei, profesorii și studenții Institutului Teologic din București, cei patru sute de clerici aflați în Capitală și mulți credincioși din București.

Pe temeiul celor mai sus arătate, al sfintelor canoane și al hotărîrii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, dela 4 Octombrie 1950, Noi, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, așezăm pe P. S. Arhiereu Andrei Moldovanu ca Episcop al Românilor ortodocși din cele două Americi, având scaunul episcopal la «Vatra Românească», Grass Lake, Michigan.

Pentru întărirea acestei așezări canonice, emitem și dăm alesului Episcop Andrei Moldovanu această gramată patriarhicească, drept mărturie că P. S. Sa, fiind investit cu dregătoria arhierească și cu jurisdicția de Episcop, este împuternicit de a conduce toate parohiile din orașele și satele care se țin și se vor ține în viitor de Episcopia Românilor ortodocși din cele două Americi.

P. S. Sa are darul și puterea de a pune, după rânduelile Sfintei noastre Biserici dreptmăritoare de Răsărit și în conformitate cu legile țărilor respective, citeți, cântăreți, ipodiaconi, diaconi, preoți și protopopi, la toate bisericile din Episcopia P. S. Sale; stareți și starețe la mănăstirile ce s'ar înființa acolo, precum și a face toate câte i se cuvîne — ca ierarh — spre zidirea duhovnicească a turmei sale.

Din partea P. S. Sale aşteptăm cinstire şi ascultare către autoritatea superioară bisericească — Mitropolitul său, — dar mai ales către Sfântul Sinod al Sfintei Biserici Ortodoxe Române, care l-a ales şi al cărui membru este, precum şi lucrare neobosită, bună înţelegere, înţelepciune părintească, dragoste către turma sa şi să fie tuturor călăuză întru păstrarea şi întărirea credinţei noastre ortodoxe a Răsăritului şi ţinerea tuturor strămoşestilor tradiţii bisericeşti.

În deosebi, îi punem la inimă să adune în jurul scaunului episcopal toate comunităţile bisericeşti ale Românilor ortodocşi din cele două Americi.

Punem îndatorire P. S. Episcop Andrei Moldovanu,

De a-şi organiza centrul episcopal dela sediul Episcopiei denumit «Vatra Românească», din Grass Lake, Michigan, luând în primire arhiva şi întregul inventar al averii mobile şi imobile de acolo şi de a găsi, cu ajutorul organelor sale eparhiale, mijloace materiale necesare pentru terminarea Catedralei Episcopale, a cărei temelie este pusă acolo;

De a păşi la reorganizarea Episcopiei Ortodoxe Române din cele două Americi, după modelul organizării Episcopilor din Patriarhia Română, ţinând însă seama de cerinţele izvorâte din condiţiunile sociale, culturale şi economice ale vieţii din ţările respective, şi asigurând o viaţă administrativă şi economică autonomă, însă cu păstrarea legăturilor canonice şi dogmatice cu Biserica mamă;

De a se îngriji de pregătirea cât mai temeinică a viitorilor clerici, alegând tineri ce simt chemarea preotească şi trimiţându-i pentru pregătire la Instituţiile noastre de învăţământ teologic, care l-au îmbrăţişat cu multă căldură pe timpul cât a fost în ţară;

De a înfiinţa, după putinţă, şcoli pentru creşterea tineretului în credinţa şi limba părinţilor, pe lângă limba ţării în care trăeşte;

Şi, în fine, întrucât majoritatea Românilor ortodocşi din America sunt originari din Transilvania, îndemnăm pe P. S. Episcop Andrei Moldovanu şi pe păstoriţii săi, să continue a păstra legăturile fireşti cu locurile de unde au plecat, adică din cuprinsul Mitropoliei Transilvănene.

Din partea Noastră, dorim ca rugăciunile sfinţilor cari patronează Biserica Ortodoxă Română: Sf. Dimitrie Basarabov, dela Catedrala Patriarhiei din Bucureşti, Cuvioasa Paraschiva dela Iaşi, Grigorie Decapollitul dela Mănăstirea Bistriţa, Filofteia dela Catedrala episcopală din Râmnicul-Vâlci şi Cuviosul Paisie Velicovschi dela Mănăstirea Neamţ, la ale căror moaşte a fost de s'a închinat, să-l însoţească pe P. S. Episcop Andrei Moldovanu, întărindu-l în marea misiune de conducător sufletesc al Românilor ortodocşi din cele două Americi şi ajutându-i a-i păstra strâns uniţi, în jurul scaunului episcopal şi neştirbiţi în dreapta credinţă strămoşască a Bisericii creştine Ortodoxe de Răsărit.

Iară iubitului cler şi popor Român ortodox din Episcopia celor două Americi, le recomandăm cu toată căldura şi dragostea pe P. S. Episcop Andrei Moldovanu, de Chiriarh canonic al lor; să-l cunoască şi să-l eînstească, plecându-i-se lui cu toată voia, cunoscând că cei ce s'ar împotrivi în vreun fel cad sub pedepse prevăzute de canonul 34 al Sinodului VI

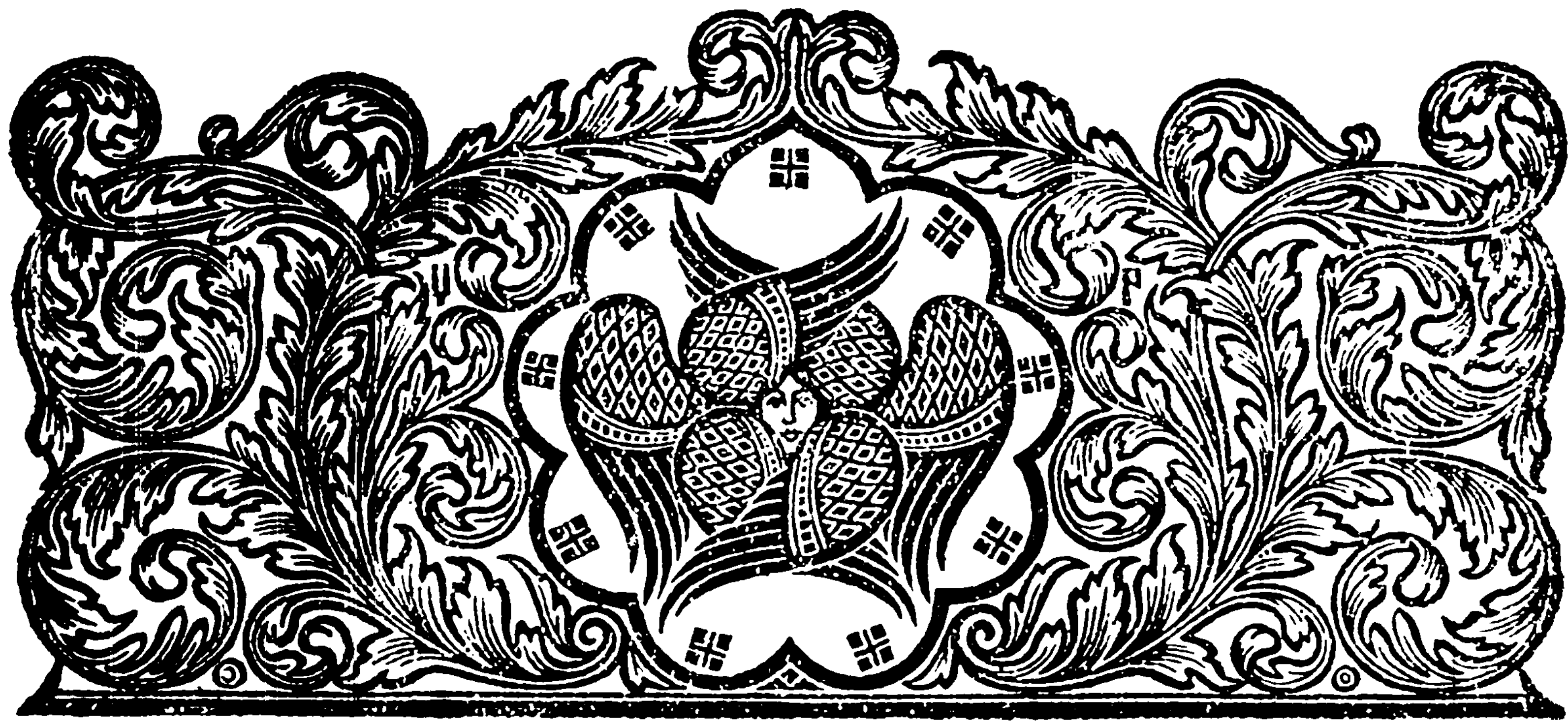
Ecumenic; din tot sufletul să-i dea ajutorul de care are nevoie, pentru zidirea Catedralei episcopale și pentru organizarea deplină a Episcopiei, ca să devină tare și respectată, arătându-i în toate împrejurările supunere și ascultare ca niște iubitori fii sufletești; să-l privească și să-l respecte ca pe arhipăstorul, învățătorul și ocârmuitorul lor duhovnicesc, care este următor Sfinților Apostoli și al Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, căruia i se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, acum și pururea și în vechi vecilor.

Data astăzi, 19 Noembrie, anul mântuirii una mie nouă sute cincizeci, în reședința Noastră patriarhicească din București.

Iustinian

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

SCRISOAREA P. S. EPISCOP POLICARP CĂTRE P. S. EPISCOP ANDREI AL AMERICII

Iubite și întru Hristos frate Andrei, și
Iubiți Credincioși Ortodocși Români din U.S.A.,

Cu ocazia venirii în țară a Prea Cucerniciei Tale și apoi cu ocazia reîntoarcerii în U.S.A. a Prea Sfinției Tale, găsesc nimerit prilejul de a-ți pune la inimă câteva lucruri, pe care le socotesc vrednice de a fi așternute și în scris, nu numai de a-ți fi spuse verbal.

Prea Sfinția Ta înțelegi și simți, de bună seamă, cu cât drag îmi amintesc timpul cât i-am păstorit pe credincioșii Români ortodocși din America. Am pus toată râvna în slujirea mea și păstrez, până la sfârșitul zilelor mele, cele mai bune sentimente clerului și credincioșilor noștri din U. S. A.

Pentru ajutorul priceput și plin de dragoste, pe care mi l-ai dat Prea Sfinția Ta, împreună cu P. C. Protopop Simion Mihălțean și cu alții, colaborând cu mine la buna chivernisire a Episcopiei, ca și pentru ajutorul prețios pe care mi l-au dat credincioșii noștri iubiți, eu îți aduc calde mulțumiri și, prin P. S. Ta, aceleași mulțumiri le aduc tuturor celorlalți foști colaboratori ai mei, din U.S.A.

Precum știi și precum vor fi aflat desigur și ceilalți clerici și credincioși din U.S.A., eu m'am retras la pensie din motive de sănătate și dau slavă lui Dumnezeu că, prin bunăvoința Patriarhiei și a Guvernului Republicii noastre, îmi primesc regulat pensia și o duc bine cu toate, afară de sănătate. Iar spre ușurarea căutării sănătății și pentru cinstirea rangului meu, mi s'a dat ca reședință, fosta reședință a Episcopiei Militare de la Alba Iulia, unde se găsește Catedrala Reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române.

Mă bucur nespus de mult, că Bunul Dumnezeu te-a învrednicit să-mi fii urmaș în fruntea Episcopiei din America. Te felicit și-ți doresc frate Episcop Andrei, sănătate și bună sporire întru toate ostenele tale arhipăstorești, ostenele care te așteaptă acolo peste ocean.

Mă adresez cu acest prilej și credincioșilor și clerului ortodox român din America, și-i povățuiesc și-i îndemn, să-ți dea toată ascultarea ce ți se cuvine ca singurului lor Episcop, prin aprobarea Sfântului Sinod al

Bisericii Ortodoxe Române, prin hirotonie de către Episcopi cu succesiune apostolică și prin investire din partea Sfântului Sinod cu puterea de a ocârmui noua Episcopie Autonomă a Românilor Ortodocși din America de Nord și de Sud, din Canada și din toate părțile Americii.

Iar celor ce s'ar lăsa seduși de vreo ambiție, sau de vreo nălucire deșartă, le amintesc în special, că nu este și nu poate fi socotit a fi nici credincios, nici cleric creștin ortodox, acela ce nu păstrează legăturile cu Episcopul său canonic și care nu-i dă ascultarea cuvenită, după rânduielile Sfintelor Canoane și ale tradiției Bisericii Ortodoxe.

De aceea, pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu biserici, pentru propășirea fiecărei comunități și a fiecărui suflet de creștin dintre frații noștri din America, toți clericii și credincioșii noștri de acolo, îi sunt datorii cu ascultare, Episcopului lor Andrei Moldovanu, și mai sunt datorii să înlăture orice sminteală, neînțelegere și nesupunere, pentrucă altfel cad în schismă și sub anatema Bisericii.

Nu trebuie să se caute de către nimeni alt liman de mântuire, decât acela pe care i-l asigură legătura cu Biserica mamă, prin Episcopii rânduiți de ea în mod canonic, adică prin Episcopii care au deplină și absolută succesiune apostolică.

Bunul Dumnezeu să vă ajute, iubiți credincioși și clerici români ortodocși din America, ca sub conducerea Episcopului vostru canonic Andrei, să propășiți mereu și să biruiți toate ispitele și toate piedicile, care se ridică în calea mântuirii.

Iar pe tine, iubite frate Andrei, te îmbrățișez în dragostea lui Hristos și încă odată te felicit din toată inima.

Al tău frate,

† POLICARP
Episcop în retragere

A DOUA SCRISOARE A P. S. EPISCOP POLICARP CĂTRE P. S. EPISCOP ANDREI MOLDOVANU

Prea iubite și întru Hristos frate Episcop Andrei,

Am aflat că unii dintre uneltitorii împotriva bunelor orânduirii ale Bisericii noastre Ortodoxe Române din America și defăimători ai smereniei mele ca și ai Prea Sfinției Tale, colportează tot felul de știri neadevărate, în scopul de a strica Bisericii și poporului român din America.

În fața acestor uneltiri, eu țin să fac unele precizări, atât pentru Prea Sfinția Ta, cât și pentru toți frații Români din America și chiar te rog să le aduci la cunoștința tuturor acestora cum vei afla de bine.

Întâi de toate, declar solemn că eu nu l-am numit, nici personal nici prin delegație, nu l-am recunoscut și nu-l recunosc pe preotul Ioan Truța de președinte al Episcopiei noastre misionare, acum autonomă, din America; declar că nu l-am numit nici personal, nici prin delegație, nu l-am recunoscut și nu-l recunosc pe acesta nici ca locuitor al meu (vicar).

Pentru aceste motive, aflând eu că în 1947 a uzurpat conducerea Episcopiei noastre din U.S.A., punând mâna pe bunurile ei și răsturnând con-

ducerea legală lăsată de mine când am plecat din U.S.A., declar de nule toate congresele și consiliile ținute de acesta, organizate de el sau prezidate de el.

Deasemenea declar, spre știrea tuturor, că numai Prea Sfinția Ta, frate Episcop Andrei Moldovanu, după ce eu m'am retras la pensie, ești succesorul meu canonic și legal, ca prelat conducător al Episcopiei Misionare Ortodoxe Române din America (U.S.A.), care este una și aceeași cu Episcopia Ortodoxă Română Autonomă din Americile de Nord și de Sud și că în această calitate ești singurul îndreptățit de a intra în posesia VETREI ROMÂNEȘTI, din Grass Lake, Michigan, cu aceleași drepturi de care m'am bucurat și eu când am fost în fruntea Episcopiei noastre din U.S.A., și te autorizez prin semnătură proprie ca DEED-ul de posesiune al VETREI, să-l schimbi de pe numele meu pe numele Prea Sfinției Tale, ca succesor al meu, trimis de Sfântul Sinod din România.

Al Prea Sfinției Tale iubitor frate întru Hristos,

† POLICARP
Episcop în retragere

15 Februarie 1951.

SCRISORILE TRIMISE
DE I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN
PREA CUCERNICULUI VICAR SIMION MIHĂLȚEAN
ȘI CONSILIULUI EPARHIAL AL EPARHIEI ORTODOXE
ROMÂNE (AUTONOME) DIN AMERICA

București, 19 Nov. 1951.

Către

PĂRINTELE VICAR SIMION MIHĂLȚEAN și către
CONSILIUL EPARHIAL AL EPISCOPIEI ORTODOXE
ROMÂNE DIN CELE DOUĂ AMERICI.

Prin retragerea la pensie a P. S. Episcop Policarp Morușca, acum trei ani în urmă a rămas vacant scaunul de Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române din țările celor două Americi.

Cum această Episcopie este — potrivit art. 5 din Statutul pentru organizarea Bisericii Ortodoxe Române din America, votat de Congresul Bisericesc, ținut în Detroit la 5 Iulie 1935 — sufragana Mitropoliei Ungro-Vlahiei, Nouă, Patriarhul tuturor Românilor Ortodocși, în calitate și de Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Ne-a revenit de drept, după rânduiala sfințelor canoane, conducerea Episcopiei Ortodoxe Române din America.

Pe temeiul celor de mai sus, am supus imediat plenului Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române dorința vie a fraților noștri din America și avizul FAVORABIL al Sinodului Permanent. Sfântul Sinod a ales, în ședința sa dela 4 Octombrie 1950 — în conformitate cu prevederile art. 6 din Statutul pentru organizarea Episcopiei, votat la 5 Iulie 1935, de Congresul ținut la Detroit Michigan — pe Părintele Protopop Andrei Moldovanu în scaunul de Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române din America, căruia i-a acordat rangul de Arhiereu.

În urma acestei alegeri canonice, Părintele Protopop Andrei Moldovanu, răspunzând chemării noastre, a venit în țară, unde, după tunderea în monahism cu numele de Andrei, a fost sfințit Arhiereu în Catedrala Mitropoliei Ardealului din Sibiu, la 12 Noembrie 1950, iar la 19 Noembrie 1950, i-am făcut investitura canonică de Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române din America, în sala sinodală, și prin GRAMATA Patriarhală

Nr. 26023/1950 l-am întărit în scaun, având astfel toată împuternicirea canonică din partea Noastră ca Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Patriarh al tuturor Românilor creștini ortodocși și Președinte al Sfântului Sinod, de a conduce canonic și legal acea Episcopie. Deci, Prea Sfinția Sa Episcopul Andrei Moldovanu este singurul conducător spiritual și canonic al Românilor Ortodocși din cele două Americi, recunoscut de Noi și de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, sub a cărui autoritate spirituală sunt.

Prea Sfinția Sa Episcopul Andrei Moldovanu, venind la Eparhie, are îndatorirea pusă de Sfântul Sinod de a se așeza cu scaunul episcopal la «Vatra Românească», Grass Lake. Deaceea cerem Părintelui Vicar S. Mihălțean și Consiliului Eparhial al Episcopiei Ortodoxe Române din America, să preia toată averea, toată arhiva, averea mobilă și imobilă, dela Părintele Protopop Ioan Truța și să amenajeze reședința episcopală, la «Vatra Românească», care este proprietatea acestei Episcopii pentru reședința Episcopului, care este sub autoritatea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, și să o amenajeze ca reședință episcopală, în care să fie primit Episcopul Andrei Moldovanu, la sosirea sa în America.

Noi, ca Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Patriarh al tuturor Românilor Ortodocși și Președinte al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, recunoaștem de conducător — în lipsa Episcopului — numai pe Părintele Vicar Ioan Mihălțean și pe Consiliul Eparhial, legal ales în 2 Septembrie 1945. Nu recunoaștem Consiliul Eparhial, în frunte cu Protopopul Ioan Truța, aleși în anul 1947, prin uneltiri potrivnice conducerii canonice a Episcopiei.

Părintele Protopop Ioan Truța și consiliul său eparhial nu au aprobat Noastră ca locuitori pentru conducerea sufraganei Noastre Episcopii Ortodoxe Române din America, și deaceea, prin telegrama Noastră Nr. 777, din 11 Noembrie 1950, cuprinsă în adresele noastre Nr. 781 din 11 Noembrie 1950, aci anexate în copie, trimise atât Părintelui Protopop Ioan Truța cât și Părintelui Protopop Ioan Stănilă, le-am retras delegația de Preoți și Protopopi, până la predarea arhivei și tuturor bunurilor mobile și imobile ale Episcopiei, Părintelui Simion Mihălțean, Vicarul Nostru, și Consiliului Eparhial ales legal în 2 Septembrie 1945 și recunoscuți de Noi. În caz contrariu, vor fi caterisiți.

Aceleași dispozițiuni le-am comunicat și Vicarului Nostru, Simion Mihălțean, cu telegrama Noastră Nr. 776, cuprinsă în scrisoarea Noastră Nr. 780, din 11 Noembrie 1950, de pe care anexăm o copie.

Deaceea, cerem, atât Părintelui Simion Mihălțean, Vicarul Nostru, cât și Consiliului Eparhial ales la 2 Septembrie 1945, să facă demersurile legale pentru a prelua de îndată dela Părintele Ioan Truța și dela Părintele Ioan Stănilă, arhiva, bunurile mobile și imobile ale Episcopiei Ortodoxe Române din America, precum și organul oficial al Episcopiei, revista «SOLIA», și de a amenaja «Vatra Românească», Grass Lake, pentru reședința episcopală, unde să fie primit Prea Sfințitul Episcop Andrei Moldovanu.

În caz că Părinții Protopopi I. Truța și I. Stănilă, vor refuza să le predea Vicarului și Consiliului Eparhial, recunoscuți de Noi, Părintele Vicar Simion Mihălțean și Consiliul Eparhial ales la 2 Septembrie 1945,

sunt împuterniciți de Noi a se adresa autorităților judecătorești locale, pentru intrare în posesie.

Refuzul de a se supune orânduirii Noastre canonice ne va fi comunicat pentru a fi sancționat, conform Sfințelor Canoane.

Nădăjduim însă, că numiții preoți, I. Truța și I. Stănilă, împreună cu cei ce s'au alăturat uneltirii lor, potrivit conducerii canonice a sufraganei noastre Episcopii Ortodoxe Române din America, vor da ascultare îndemnurilor Noastre și că nu vom fi siliți să procedăm la sancționarea lor canonică, arătată în scrisoarea Noastră Nr. 780/950, aci anexată în copie.

Deaceea repetăm îndatorirea ce v'am pus, prin scrisoarea Noastră Nr. 780/950, de a sfătui — din îndemnul nostru părintesc — de a da toată ascultarea chemării Noastre la rânduiala canonică, de a asculta și da toată cinstirea cuvenită noului Episcop, Prea Sfințitului Andrei Moldovanu, îndatorire pusă și prin GRAMATA de înscăunarea Prea Sfinției Sale, pentru ca toți, într'o unire și colaborare frățească, să puteți reînvia și duce la înflorire și strălucire Episcopia Ortodoxă Română din America, a cărei demnitate trebuie păstrată intactă în fața celorlalte confesiuni religioase din acele părți ale lumii.

Așteptăm numai vești bune și vă împărtășim Patriarhiceștile Noastre binecuvântări.

(ss) † JUSTINIAN
Mitropolit al Ungro-Vlahiei
și
Patriarh al României

* * *

București, 11 Noembrie 1951

Nr. 780.

Părintelui

SIMION MIHALȚEAN,

Vicarul Episcopiei Ortodoxe Misionare în America
3614, Elm St. Indiana, Harbor Indiana

U. S. A.

Vă trimitem, aci mai jos, textul telegramii Noastre Nr. 776, din 11 Noembrie 1950:

«Consiliul Eparhial, în frunte cu Protopopul Truța, ales în 1947, nu are aprobarea Noastră ca locțiitor al sufraganei noastre Episcopii Ortodoxe Române Misionare în America, după trecerea la pensie a Episcopului Morușca. Pentru uneltirile lor potrivit conducerii canonice a Episcopiei, Protopopul Truța și preotul Stănilă, căzând sub sancțiunile canonului 34 al Sinodului VI Ecumenic, au fost opriți dela orice lucrare preotească până la predarea arhivei și averii mobile și imobile a Episcopiei, către Prea Cucernicia Voastră și Consiliul Eparhial ales la 2 Septembrie 1945. In caz de refuz, veți dresa cuvenitul proces-verbal și ne veți telegrafia pentru sancționarea legală a vinovaților, cu caterisirea prevăzută de Sfințele Canoane. Veți amenaja reședința dela Vatra, pentru primirea Episcopului».

Vă îndatorăm să vă faceți interpretul Nostru pe lângă toți preoții căzuți în vina neascultării, sfătuindu-i să dea toată ascultarea și toată cinstirea cuvenită noului Episcop, P. S. Sa Andrei Moldovanu, pentru ca toți, într'o unire și într'o colaborare frățească, să puteți reînvia și duce la înflorire și strălucire Episcopia Ortodoxă Misionară din America.

Nădăjduim că veți folosi tot tactul necesar, dar și toată hotărîrea pentru a face pe toți să-și înțeleagă datoria de ascultare și supunere față de noul Episcop — care este unul dintre cei ce au muncit și luptat cu conștiință de român și de creștin ortodox, încă dela început, pentru întemeierea Episcopiei Ortodoxe Române din America, și pentru păstrarea demnității intacte a ei, în fața celorlalte confesiuni religioase din acele părți, precum și pentru menținerea legăturii cu Biserica Ortodoxă Mamă din Patrie.

În cazul că toți vor da ascultare apelului Nostru — așa cum dorim — vom fi scutiți de neplăcerea de a aplica celor vinovați sancțiunile prevăzute de Sfintele Canoane.

În cazul contrar însă, hotărîrea Noastră, cu toată părerea de rău, nu va fi oprită de nimic și sancțiunile vor veni neîntârziat. Prea Cucernicia Voastră vă veți îngriji atunci de suplinirea parohiilor ai căror slujitori vor fi loviți de sancțiunile canonice și legale.

Cu patriarhicești binecuvântări.

(ss) † **JUSTINIAN**
Mitropolit al Ungro-Vlahiei
 și
Patriarh al României

**OPRIREA PROTOPOPILOR IOAN STĂNILĂ ȘI IOAN TRUȚA
 DELA SĂVÂRȘIREA CELOR SFINTE.**

Nr. 781.

1. Protopopului IOAN STĂNILĂ,
 626, Wick Avenue, Youngstown-Ohio, U.S.A.
2. Protopopului IOAN TRUȚA,
 6201, Detroit Avenue, Cleveland-Ohio, U. S. A.

Vă trimitem aci alăturat, mai jos, textul telegramei Noastre Nr. 777, din 11 Noembrie 1950:

«Prin uneltirile potrivnice conducerii canonice a Episcopiei Ortodoxe Române Misionare în America, căzând sub sancțiunile Canonului 34 al Sinodului VI Ecumenic, vi se retrage delegația de preot și protopop, ne mai având dreptul de a săvârși cele sfinte, până la predarea arhivei și tuturor bunurilor mobile și imobile ale Episcopiei, către Părintele Simion Mihăltean, Vicarul Nostru, și Consiliului Eparhial, legal ales la 2 Septembrie 1945 și recunoscut de Noi. În caz de refuz, veți fi caterisit. Episcopul Morușca s'a retras la pensie încă de acum trei ani».

Repetăm apelul Nostru, adresat și prin telegrama trimisă mai înainte, de a da toată ascultarea și cinstirea cuvenită noului Episcop, P. S. Sa

Andrei Moldovanu, și a nu ne pune în situația neplăcută de a aplica sancțiunile prevăzute de Sfintele Canoane.

Vă reamintim că noul Episcop este unul dintre Români de acolo, care a muncit și a luptat cu conștiință de român și creștin ortodox, încă dela început, pentru întemeierea Episcopiei Ortodoxe din America, pentru păstrarea demnității intacte a ei în fața celorlalte confesiuni religioase din acele părți, precum și pentru menținerea legăturii canonice cu Biserica Ortodoxă mamă din Patrie.

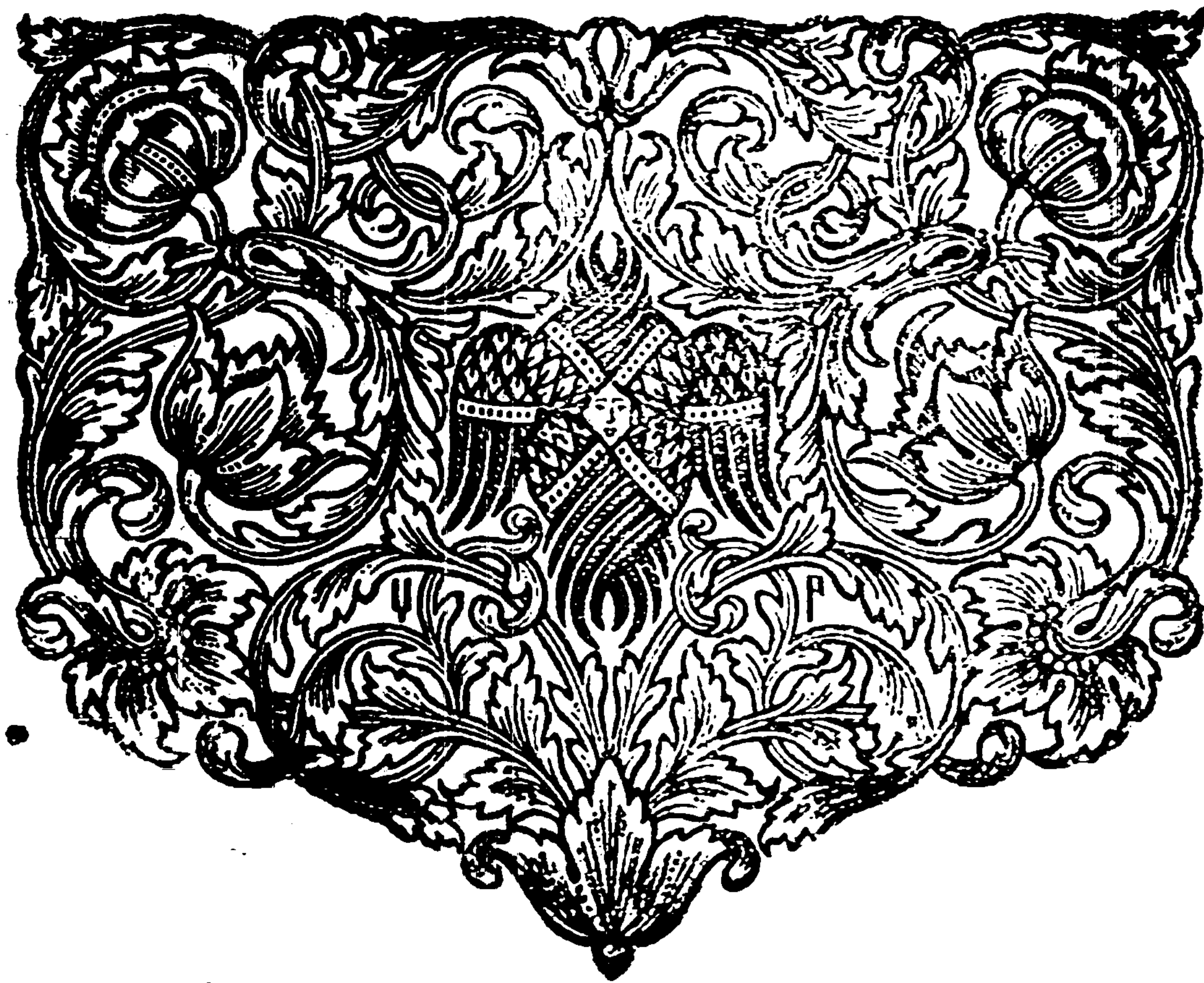
Nădăjduim dar, că toți vă veți înțelege datoria de ascultare și supunere față de noul Episcop și că toți într'o unire și colaborare frățească veți căuta să reînviați și să duceți la înflorire și strălucire Episcopia Ortodoxă Misionară din America.

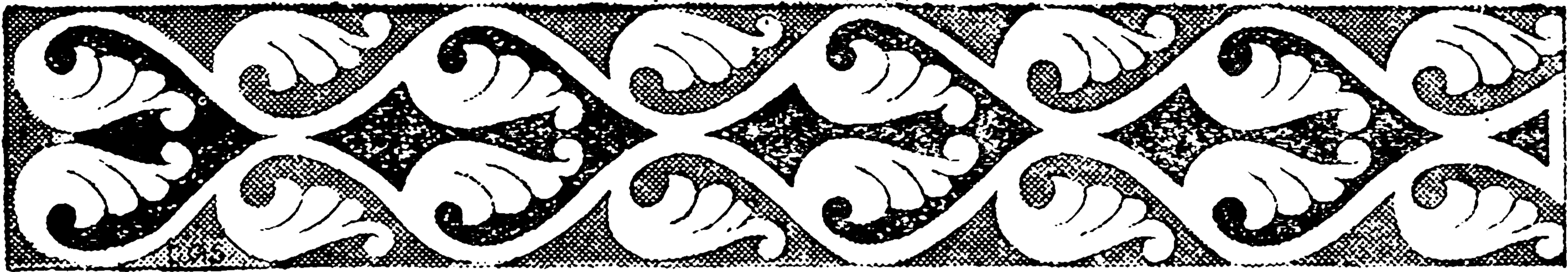
Cu patriarhicești binecuvântări.

† J U S T I N I A N .

Locțiitor al Episcopiei Ortodoxe Române Misionare
în America

Mitropolit al Ungro-Vlahiei și
Patriarh al României

INSEMĂRI BIBLIOGRAFICE

Spiritul de armonioasă colaborare pe care se întemeiază raporturile dintre stat și culte, în Republica noastră Populară, se oglindește atât în cadrul legal în care cultele își desfășoară activitatea lor astăzi, cât și în manifestările ocazionate de evenimente care se petrec fie în cadrul cultelor, fie în acela al statului privind cultele. De aci, s'a văzut necesitatea editării de lucrări în legătură cu diferite probleme despre regimul cultelor și unele evenimente caracteristice petrecute în sânul unor culte ca o consecință a libertății și egalității religioase.

1. — În cursul luni Aprilie 1949, a apărut volumul: «**CULTELE RELIGIOASE ÎN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ**» (Editura Ministerului Cultelor, București, 244 pagini), în care au fost adunate mai multe studii, articole și cuvântări ale forurilor conducătoare laice și bisericești cu privire la situația și regimul cultelor din țara noastră. Lucrarea era așteptată cu viu interes și s'a bucurat de cea mai caldă primire din partea cetitorilor, cari au găsit în ea o prezentare cuprinzătoare și sistematică despre linia pe care regimul a adoptat-o în problemele religioase, precum și ecoul favorabil pe care noul regim al cultelor l-a găsit în sânul clerului și credincioșilor dela noi.

Enunțarea a câtorva titluri din volumul menționat mai sus, este edificatoare în acest sens: «*Biserica nu trebuie să fie statică*» de Dr. Petru Groza, Președintele Consiliului de Miniștri; «*Studiu introductiv*» și «*Atitudinea regimului de democrație populară față de cultele religioase*», de Prof. Stanciu Stoian, Ministru Cultelor; «*În chestiunea libertății religioase*», editorial apărut în oficiosul «*Scânteia*» Nr. 1357, din 2 Februarie, 1949; «*Biserica Ortodoxă este biserica poporului*» și «*Cuvântul Bisericii Ortodoxe Române în chestiunea libertății religioase*» — de I. P. S. Justinian, Patriarhul B. O. R.; Articole și cuvântări ale șefilor cultelor: mozaic (Șef. rabin dr. Mozes Rosen), reformat (P. S. Ioan Vasarhely), evanghelic luteran S. P. (Gh. Argay), armeanogregorian (P. S. Vasken Balgian), baptist (Ioan Dan); — ca o anexă la volum se găsesc și două reportaje mai ample despre solemnitățile prilejuite de hotărîrea clerului și credincioșilor greco-catolici de a reveni la Biserica Ortodoxă mamă.

Intr'un discurs al său, Dl. Dr. Petru Groza, Președintele Consiliului de Miniștri, declară: «*În opera de guvernare a regimului nostru, am dat deplină libertate tuturor confesiunilor din țara aceasta și am vegheat la realizarea acestei libertăți depline*». Intr'adevăr, noua așezare legală a cultelor religioase s'a dovedit deschizătoare a unei ere fericite atât în viața fiecărui cult în parte, cât și în relațiile reciproce dintre ele, care au devenit tot mai apropiate. Cultele și-au întocmit statute de organizare și funcționare potrivit dogmelor, canoanelor și tradițiilor proprii, care—pentru un număr de 9 culte—au fost aprobate încă din luna Iulie 1949, de către Prezidiul Marei Adunări Naționale. Aceasta a constituit un eveniment unic în istoria vieții religioase din țara

noastră și este ușor de înțeles că a fost primit cu profundă satisfacție de către întregul cler și masa credincioșilor care, în mod spontan, și-au manifestat gratitudinea lor față de regim.

2. — Broșura «LIBERTATEA RELIGIOASA IN REPUBLICA POPULARA ROMANA» (Editura Ministerul Cultelor, 1949, București, 56 pagini) înfățișează lucrările Consfăturii șefilor cultelor, ce a avut loc la București în ziua de 23 Iunie 1949, la invitația făcută de către I. P. S. Patriarh Justinian, spre a arăta sentimentele de mulțumire ce însuflețește cultele religioase din R.P.R., pentru aprobarea statutelor lor de organizare și funcționare. Deosebit de semnificative sunt discursurile rostite de forurile conducătoare laice, cuprinse în acest volum, din care se desprinde ideea, că din modul liber și egal cum cultele din țara noastră își desfășoară activitatea lor, oricine se poate convinge că principiile ce stau la baza noului regim al cultelor exprimă punctul de vedere cel mai avansat și sentimentele profund umane ale celor ce muncesc.

Conducătorii cultelor, personal și în numele celor păstoriți de ei, au declarat că socotesc o datorie de conștiință să-și arate gratitudinea pentru larga libertate pe care regimul de astăzi o acordă cultelor religioase și să asigure conducerea R.P.R. de lealitatea lor, în opera pe care acesta o întreprinde pentru bunăstarea tuturor fiilor Patriei, pentru dreptate și pace între oameni.

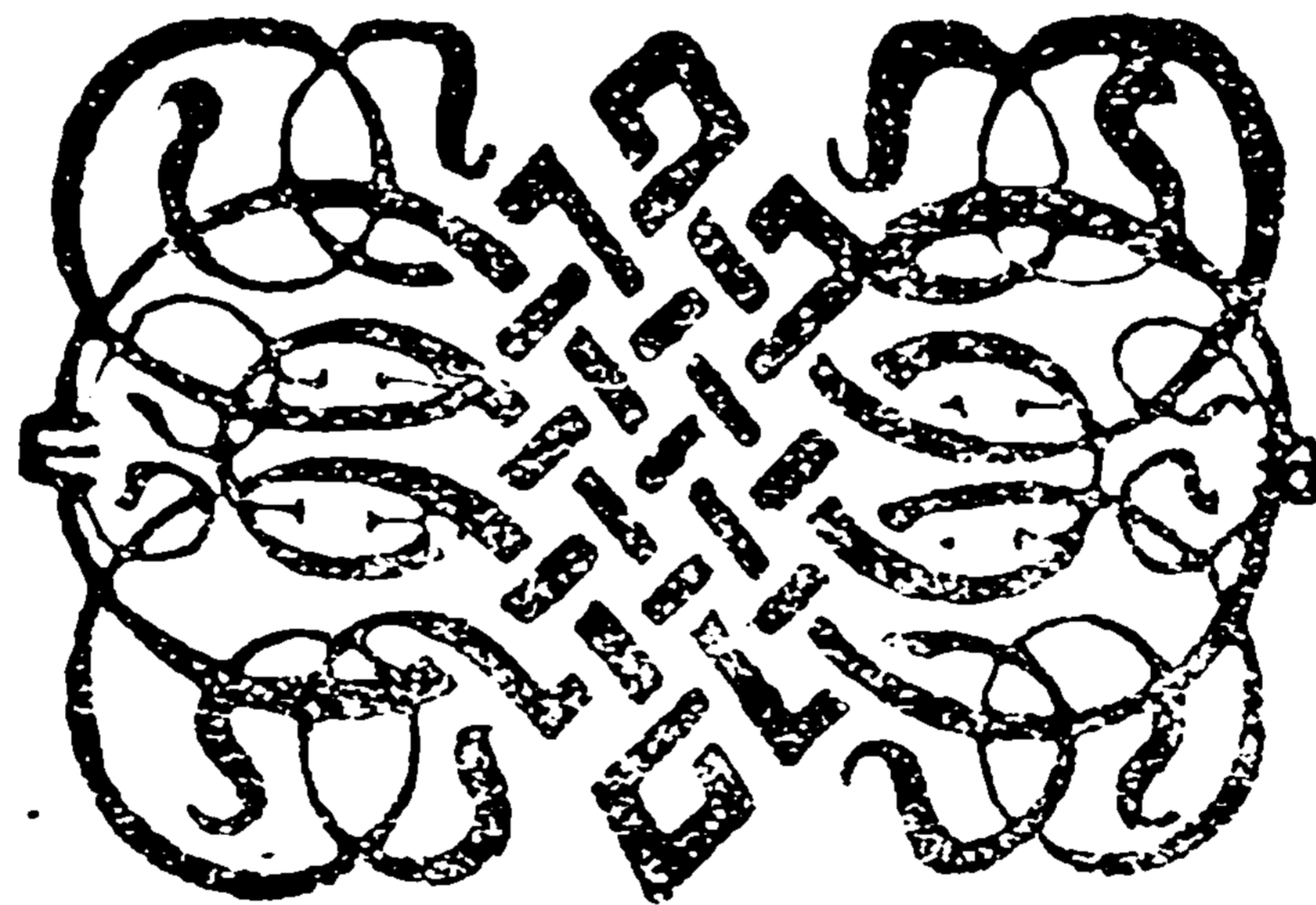
3. — Cea de a treia lucrare, editată de către Ministerul Cultelor este: «RE-INTREGIREA BISERICII ROMANEȘTI IN ARDEAL» (București 1949, pag. 131). Momentele expuse în lucrarea de față sunt în ordinea lor succesivă după cum urmează: «Consfătuirea dela Cluj, din 1 Octombrie 1948, a protopopilor și preoților greco-catolici din Ardeal» (reportaj); «Adunarea bisericească dela Alba Iulia din 21 Octombrie 1948» (reportaj); o primă listă de preoți reveniți; «Alegerea P. S. Teofil Herineanu (dintre preoții greco-catolici reveniți), ca episcop al Romanului și Hușilor»; «Aniversarea unui an dela reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal». Cu alte cuvinte, sunt enumerate și prezentate aci solemnitățile mai importante ce au avut loc în cadrul Bisericii Ortodoxe, în legătură cu acest eveniment. Deasemenea, în cuvântările ierarhilor ortodocși și ale clerului și credincioșilor foști greco-catolici și ale altor personalități a fost subliniată semnificația bisericească și patriotică a actului reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal. Desigur, masa greco-catolicilor și clerul de mai jos nu s'au considerat niciodată despărțiți de frații lor de aceeași credință. Dar traducerea în fapt a vechii și statornicei lor hotărâri de a se elibera din lanțurile unui trecut trist și nefast, nu se putea realiza decât atunci, când libertatea religioasă și de conștiință ar fi fost în mod real asigurate. Așa se explică faptul că numai acum, sub regimul de democrație populară, și nu altădată, acești credincioși — care fuseseră ruși prin silnicie, vitregia vremurilor și minciună, cu 250 de ani în urmă dela vatra ortodoxă —, au putut reveni să-și împlinească dorințele lor de a reveni în sânul ortodoxiei, înfrângând opoziția câtorva potentați aserviți unor interese streine de biserică lor strămoșească. Acțiunea aceasta importantă, a găsit un ecou deosebit atât la cultele din țară, cât și la bisericile prietene de pretutindeni, care au subliniat înalta ei semnificație bisericească și patriotică.

4. — Legislația cultică a fost colecționată în volumul intitulat: «LEGEA ȘI STATUTELE CULTELOR RELIGIOASE DIN REPUBLICA POPULARA ROMANA». (editura Ministerului Cultelor, București, 435 pagini). Sunt cuprinse aci textele constituționale privind domeniul religios: Legea pentru regimul general al cultelor religioase, din 4 August 1948, (text integral), precum și un număr de 9 statute ale cultelor (texte aprobate până la data apariției lucrării, Decembrie 1949): Ortodox,

Reformat, Evanghelic luteran C. A., Evanghelic luteran S. P., Unitarian, Mozaic, Armeanc-gregorian, Musulman și Creștin de rit vechi.

— Lucrările enumerate mai sus privesc, deci, cadrul legal care concretizează politica religioasă a regimului de democrație populară (vol. IV); studii și prezentări teoretice despre principiile ce stau la baza acestor dispoziții legislative (vol. I), apoi, ecoul favorabil și satisfacția clerului și credincioșilor exprimate cu prilejul unor realizări importante în cadrul cultelor respective (vol. II), — precum și un exemplu al modului cum masele au înțeles să beneficieze de regimul de libertate religioasă și a conștiinței asigurat prin lege, (vol. III). Acestea formează tot atâtea documente, din care orice om de bună credință are prilejul să constate caracterul profund democratic ce stă la temelia noii așezări legale a cultelor și care a deschis drumul colaborării pe plan larg între culte și Stat, colaborare ale cărei roade constructive s'au dovedit în toate împrejurările. Deasemenea, în noul climat de apropiere între oameni ce s'a creiat, la rândul lor raporturile între culte au cunoscut o profundă schimbare, acestea fiind animate de un spirit de frățească dragoste și prețuire reciprocă. Pentru cler și credincioși este clar faptul, că fiecare realizare a poporului înseamnă o întărire a Patriei lor și o garanție a păstrării libertăților reale dobândite, fără de care nici Biserica nu-și poate împlini misiunea sa.

N .B.

	PAGINA
<i>Gramata Patriarhală de Investitură și Inscăunare a P. S. Sale Andrei</i>	660
<i>Scrisorile P. S. Episcop Policarp către P. S. Episcop Andrei al Americii</i>	664
<i>Scrisorile I. P. S. Patriarh Justinian către P. C. Vicar Simion Mihălțean și Consiliul Eparhial al Eparhiei Ortodoxe Române (Autonome)* din America</i>	667
<i>Oprirea protopopilor I. Stănilă și I. Truța dela săvârșirea celor sfinte</i>	670
<i>Insemnări bibliografice</i>	672

Manuscrisele, cărțile, comunicările oficiale ale Eparhiilor, revistele periodice, abonamentele și orice fel de corespondență se trimit pe adresa: **Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă, — Str. Antim 29, București V,** cu mențiunea: Pentru *Biserica Ortodoxă Română* — Buletinul Oficial al Patriarhiei Române.

C O S T U L R E V I S T E I

In țară	In străinătate
Pe un an 350 lei	Pe un an 700 lei
Un număr 100 „	Un număr 200 „

In București, se poate cumpăra dela Editura Institutului **Biblic și de Misiune Ortodoxă, Str. Principatele Unite, Nr. 60.**